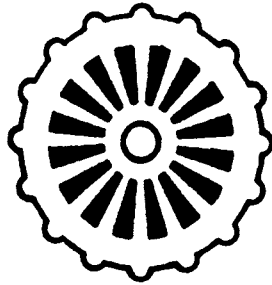

බුද්ධිජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 1

විනය පිටකයෙහි

01 වන ග්‍රන්ථය

පාරාජිකපාලි

ලබ්‍හා බොද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
ශ්‍රී ලබ්‍හා විද්‍යාදාය විශ්වවිද්‍යාලයේ පුස්තකාලාධිකාරී

පණ්ඩිත

චේරගොඩ අමරමොලි සඨවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරණ ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධනය කොට සකස් කරණ ලදී.

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 1

The First Book in the
Vinaya-Pitaka

1

PĀRĀJIKAPĀLI

With the Sinhala translation by

**The Venerable Pandita
Veragoda Amaramoli Thera**

The librarian of
Sri Lanka Vidyodaya University, Colombo

Revised and Edited by

**The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee**

Published by

Dharma Chakra Child Foundation

Rerukana Road, Veedagama, Bandaragama -12530, Sri Lanka
Tel: +94 38 2291771, Fax: +94 38 2291253, website: [http:// www.samadhi-buddha.org/](http://www.samadhi-buddha.org/)

Co-published, printed and donated by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F, 55 Hang Chow South Rd. Section 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: +886 2 23951198, Fax: +886 2 23913415

Email: overseas@budaedu.org; Website: [http:// www.budaedu.org/](http://www.budaedu.org/)

B.E. 2557

C.E. 2013

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණය කිරීම.

බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හැඳින්වීම සඳහා අනාදිමත් කාලයක සිට විවිධ යෙදුම් යොදා ගෙන ඇත. ධර්ම, ධර්ම-විනය, බුද්ධ චරිත, පාවචන බුද්ධානුසාසන ආදිය මින් සමහරකි. දුම්ම - විනය වැනි යෙදුම් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින්ම යොදාගෙන ඇත. මේ ධර්ම විනය අඩංගු වී ඇත්තේ ත්‍රිපිටකයෙනි. පිටක යන්න කුඩය, භාජනය යන අරුත්වල පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන් හි යෙදේ. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ත්‍රිපිටක නැතහොත් පාලි භාෂාවෙන් තෙපිටක යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එවන් පිටක තුනකින් සමන්විත එකතුවකි. පාලි ත්‍රිපිටකය බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ඉගැන්වීම් අඩංගු පැරණිතම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය මගින් පිළිගනු ලැබේ.

විරාගත ථේරවාද සම්ප්‍රදාය වන්නේ ත්‍රිපිටකය බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසක් ගතවුණු පසුව මහා කස්සප මහා රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අජාතකුණ්ඩ මහරජතුමන්ගේ ප්‍රධාන දායකත්වයෙන් රජගහ නුවර වේහාර පර්වත අසබඩ සප්තපර්ණි ගුහාවෙහි පන්සියයක් මහරහතන් වහන්සේගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී සඵ්ඤ්ඤානන්ද කොට අනුමත කෙරුණු බවය. මෙම ත්‍රිපිටකය සමන්විත වන්නේ විනය පිටකය, සුත්ත පිටකය හා අභිධම්ම පිටකය යන පිටකතුයෙනි.

මෙසේ ප්‍රථම සංගායනාවේදී ඊට සහභාගි වුණු මහා රහතන් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේලා විසින්ම ඒකමතිකව පිළිගනු ලැබුණු ත්‍රිපිටකය එතැන් පටන් රහතන් වහන්සේලා කණ්ඩායම් මගින් මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු අතර, ඉන් වසර සියයකට පසු කාලාශෝක රජු දවස විශාලා මහනුවර පැවැත්වුණු දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී හා ඉන් අනතුරුව ධර්මාශෝක රජු සමයේ දී පාටලී පුත්‍ර නගරයේ දී පැවැත්වුණු තුන්වන සංගායනාවේ දී ද සඵ්ඤ්ඤානන්ද කොට අනුමත කරනු ලැබිණි.

මිහිඳු මහා රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛව ධර්ම දූතයන් වහන්සේලා විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එනු ලැබුනේ මෙලෙස සංගීති තුනකදී සඵ්ඤ්ඤානන්ද කොට අනුමත කෙරුණු ත්‍රිපිටකයය. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ද අඛණ්ඩව මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාව අඩංගු ත්‍රිපිටකය ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී පමණ වළගම්බා රජු දවස මාතලේ අළුවිහාරයේ දී ග්‍රන්ථරාෂී කෙරුණු බව වංස කථාවල දැක්වේ. දැනට භාවිතයේ පවතින පාලි ත්‍රිපිටකයට පාදක වී ඇත්තේ මෙලෙස මහා සංඝරත්නය විසින් ජීවිත පූජාවෙන් ඇප කැපවී නිර්මලව සුරක්ෂිත කොට ගෙන ආ මේ ත්‍රිපිටකයය.

ත්‍රිපිටකයේ විනය පිටකයට මහා විභංග හා භික්ෂුණී විභංග යන දෙකොටස අඩංගු සුත්ත විභංගය ද, මහා වග්ග හා චුල්ලවග්ග යන දෙකොටස අඩංගු ඛන්දකයන් ද පරිවාර නම් කොටස ද ඇතුළත් ය. විනය පිටකයේ ගොනු කොට ඇත්තේ භික්ෂු-භික්ෂුණී වර්ගව සකසා ගැනීමට අදාල හිතී මාලාවන්ය.

ධර්මය අතින් ඉතා වැදගත් වන්නේ සුත්‍ර පිටකයය. මෙයට දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය, අංගුත්තර නිකාය සහ බුද්දක නිකාය අයත් ය.

සුත්ත පිටකයේ අඩංගු ධර්මයේ සාරය ඉතා ක්‍රමවත්ව ඉදිරිපත් කරමින්, විශ්ලේෂණය කොට අර්ථකථන ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ අභිධර්ම පිටකයෙනි. ඊට ධර්මසංගීති, විභංග, ධාතු කථා, පුත්ගලපඤ්ඤාත්ති, කථාවත්ථු, යමක, පටිධාන යන ග්‍රන්ථ හත ඇතුළත් ය.

මෙම සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය අද අපට ඉතිරිව ඇත්තේ පුරාණයේ වැඩ විසූ මහා සංඝරත්නය අප්‍රතිභත ධේරියයෙන් හා ඉමහත් කැපවීමෙන් එය සුරක්ෂිත කොටගෙන, ඉමහත් වෙහෙස දරා පුස්තකාල පොත්වල

ලේඛන ගතකොට ප්‍රචලිත කිරීමේ හේතුවෙනි. විනයධර - ධර්මධර පුරාණ මහා සංඝයා වහන්සේලා අනුව යමින් වත්මන් මහා සංඝපීතෘවරයන් වහන්සේලා ද ත්‍රිපිටකය ආරක්ෂා කොට ප්‍රචලිත කිරීමේ කාර්යභාරයට උරුන් හේතුවෙන් ත්‍රිපිටකයෙහි පාලි පෙළ හා එහි සිංහල අනුවාද සකස් කොට පළ කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ධර්මලැදි සැමගේම භාග්‍යයක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැත. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා නම් ශීර්ෂය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් මුද්‍රණය කොට පළ කරන්නට යෙදුණු සිංහල අනුවාදය සහිත මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව පිටපත් අවසන් වී දැන් බොහෝ කලක් ගත වී ඇත.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ලබා ගැනීමට ඉමහත් ආශාවෙන් විශාල පිරිසක් සිටින බව අපට දැනගන්නට ලැබුණි. ත්‍රිපිටකය චිරාත් කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු යෙදීමත්, දහම් ලැදි සැඟහැවත් ගිහි පැවිදි දෙපිරිසගේම ධර්මාවබෝධය සහ ධර්මසංවේගය සඳහා ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත කොට සුලභ කිරීමත් වර්තමාන මහා සංඝයාවහන්සේ මත අනිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන භාරදූර වගකීමකි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට මෙවන් කර්තව්‍යයක අවශ්‍යතාව වඩා ඉස්මතු වී පෙනෙන බව කානටත් පැහැදිලි වනු ඇත.

නොයෙකුත් විද්වත් බෞද්ධ පිරිස් සමඟ කතා බහ කිරීමේදී අපට ඒත්තු ගියේ මෙම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට ගතයුතු ඉතා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ගය නම්, දැනට ලබා ගැනීමට නොහැකි බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ කිරීම බවයි. මෙම අති විශාල කර්තව්‍යය සඳහා මාගේ කාරුණික ඉල්ලීම අනුව තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම ඉදිරිපත් වීම සැඟහැවත් සිංහල පාඨකයින්ගේ මහත් භාග්‍යයක් බව අපේ හැඟීමයි.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ උනන්දුවෙන් පරිශීලනය කිරීම මගින් ධර්මලෝකය වර්ධනය කර ගැනීමට මෙන්ම ධාර්මික ජීවිත සකසා ගැනීමට ද සැඟහැවත් ඔබ සැම උත්සුක වනු ඇතැයි සිතමි.

නෞවැනි සභ්‍රණය.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිර

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක කායිපේ ශ්‍රී රතනජෝති ථේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති
බණ්ඩාරගම ශ්‍රී ලංකා ධර්මචක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘ රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම විහාර වාසී

ශ්‍රී ලංකා ධර්මචක්‍ර ළමා පදනම,
විදාගම,
බණ්ඩාරගම.

2557
- 2013 -

**බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලේ
බෙදා හැරීමේ මහා පුණ්‍ය කට්ඨමය**

**ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක
වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි
තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක**

**ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අනුශාසනා පරිදි
තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම**

මගින් බුද්ධ වර්ෂ 2549 (ක්‍රි. ව. 2005) දී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම මහා පුණ්‍ය කට්ඨමයේ දී ඉත සිතින් කටයුතු කළ පහත සඳහන් මහා සංඝරත්නය හා
උපකාරක පිංචතූන් විශේෂයෙන් සිහිපත් කරමු.

- * පූජ්‍ය අත්තුඩාවේ ඤාණානන්ද නාහිමි
- * පූජ්‍ය කන්ඩක්කුලමේ ධම්මඛිත්ති නාහිමි
- * ආචාර්ය පූජ්‍ය පල්ලේවෙල සාරද හිමි
- * ශාස්ත්‍රවේදී පූජ්‍ය කුමුක්ච්චේ පඤ්ඤාඛිත්ති හිමි
- * දර්ශනපති පූජ්‍ය කරඟහඋල්පත සුගතනන්ද හිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය නාගොඩ අමරවංශ නාහිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය මඩපාත ධම්මසාර නාහිමි
- * පූජ්‍ය බබරැන්දේ ධම්මසිරි හිමි
- * පූජ්‍ය පානදුරේ පසන්න හිමි
- * මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය
- * ජගත් සුමතිපාල මැතිතුමා
- * ආචාර්ය ප්‍රණීත් අබේසුන්දර මහත්මා
- * ද්‍රෝස්තර අරුණ රබෙල් මහත්මා
- * සුපිත් මොහොට්ටි මහත්මා
- * රංජිත් අමරසිංහ මහත්මා
- * ගාමිණී කාරියවසම් මහත්මා
- * අධිනීතිඥ චන්ද්‍රදාස සුරියරච්චි මහත්මා
- * ආචාර්ය සෙනරත් විජේසුන්දර මහත්මා
- * මහාචාර්ය චන්ද්‍ර වික්‍රමගමගේ මහතා
- * සිරිසේන හේරත් මැතිතුමා
- * විල්ප්‍රසාද් අබේවර්ධන මැතිතුමා

සියලු දෙනාට ඊන්තයුගේ ආශීර්වාදයෙන් ධර්මානුකූලව පහලවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

විනයපිටකේ
චාරුඡ්ඛපාලී

විනයපිටකයෙහි
චාරුඡ්ඛපාලීය

**“තථාගතපසවෙදිතො ධම්මවිනයො ගිඤ්ඤවෙ විවඤ්ඤා විශ්වතී
නො පටිච්ඡතො.” —**

**“මහණෙනි තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූ සේ ම බබල සි. වැසුණේ නො ම බබල සි.’**

(අඛණ්ඩකාණ්ඩ, තිකතිපාත - භරණඤ්ඤා, 9 සුත්තය.)

පටුන

CONTANTS

	පිටුව
සංස්කාරක නිවේදනය	I
ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය	II
සංඥාපනය	III
සකෙකත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	VII
පාලිතෝකිය- PĀLI ALPHABET	VIII
පාරාජිකපාලි විසයසූචිය	XI-XVII
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-641
පදනුකකමණිකාව	642-661
සංඥාමාලා	662-664
ඉංග්‍රීසිපත්‍රය	665-667

සංස්කාරකනිවේදනය

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදාය විභවවිද්‍යාලයෙහි ප්‍රධානාධ්‍යාපනාධිකාරී පණ්ඩිත චේරගොඩ අමරමොලී තායක සභිකයන් වහන්සේ විසින් පාඨශෝධන සහිතව කරණ ලද සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත වූ මේ පාඨකපාලිය විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණය කරවීමෙහි ආසන්න වූ ලංකාවේ බෞද්ධ මණ්ඩලයේ අයදුම් පරිදි උත්වහන්සේ විසින් පැහසිය යුතු පරිශ්‍රමයකින් නිමවන ලද පරිවර්තනය ත්‍රිපිටකපරිවර්තන සංස්කාරක සභාවේ සමමතය අනුව උත්-වහන්සේන් - පොල්ගහවෙල විද්‍යාලාය පරිවේණාධිපති කෙසෙල්වතුගොඩ රහනාපොති තායක සභිකයන් වහන්සේන් - පැල්මඩුල්ලේ පුරුණ-රජමහාවිහාරාධිපති භාල්දම්බන ධම්මරත්න සභිකයන් වහන්සේන් - මාතර ශ්‍රී සුදර්ශී පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත කඩවැද්දම සිවිතිවාස තායක සභිකයන් වහන්සේන් ඇතුළත් විනයග්‍රන්ථ සංශෝධක මණ්ඩලය විසින් ප්‍රථම වාරයෙහි ශුඛ කරණ ලදී. තාවන උත්තරිතර සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් එහි ආකූල තැන් නිරූකූල කිරීම් ආදියෙන් දෙවැනිවර සකස් කොට එය මුද්‍රණයට සමත් කරණ ලදී.

උත්තරිතර මණ්ඩලයේ සමමතය අනුව මේ ග්‍රන්ථයේ අනියත කාණ්ඩයේ පටන් නිශාගනිය කාණ්ඩය තෙක් සිංහල පරිවර්තනය පාඨශෝධන සහිතව තාවන ලියා සකස් කළ මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පිරිවෙණේ උප-ප්‍රධානාචාර්ය පණ්ඩිත ලක්ෂ්ම ලංකානන්ද සභිකයන් වහන්සේ හා ප්‍රචචනොදය පිරිවෙණේ උපාචාර්ය පණ්ඩිත කරුණසිවිගොඩ සුමනාසාර සභිකයන් වහන්සේන් විසින් දැරූ ආයාසය විශේෂයෙන් මෙහි සඳහන් කළ යුතු වේ. ඇතැම් ශෝධාපත්‍ර බැලීමෙන් හා පදනුකකමණිකා හා ශුඛි පත්‍රය ද සකස් කිරීමෙන් පණ්ඩිත හලගම ධම්මික සභිකයෝ ද මේ අධිකාරයෙහි සහාය වූහ. මේ ග්‍රන්ථයේ මුද්‍රණය මාස කීපයකින් අවසන් වූයේ සිංහලයානිය මුද්‍රණාලයේ අධිකාරී වූ සමදෙශී ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර සභිකයන් මහතුන්ගේ උත්සාහයෙනි.

සමුදාපරිනිවේණයෙන් පසු පැවැති ප්‍රථම විනයසඛිනිය සමග දඹදිව තෙවරක් ද, මහිඤ්ජනගෙයන් පසු පැවැති ද්විතීය විනයසඛිනිය සමග ලක්දිව තෙවරක් ද සි මෙසේ සවරක් ම සංගීත වූ විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වන පාඨකපාලිය හා එහි සිංහල පරිවර්තනය මුද්‍රණයෙන් ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ-මාලාවේ ද අඩක වශයෙන් ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය හා සඛිනියකථාදිය පිළිබඳ විස්තර මීට කලින් මුද්‍රිත වූ ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා අඩක දරණ මහාවංශ-පාලි ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රධානවතාවෙන් දත හැකි වේ.

විනයමහාවිභවන නමින් ද දන්තා ලද පාඨකපාලිය හා එහි සිංහල-පරිවර්තනය ශාසනසඛිනිය සඳහා මෙසේ මුද්‍රණආරයෙන් ප්‍රකාශයට පැමිණවූ ලංකා ආණ්ඩුව හා එහි සාංස්කෘතික කටයුතු භාර අංශයේ අධිකාරී මහතුන් ද, පරිවර්තන - සංශෝධන කාර්යයෙහි යෙදුනු මහතොරුන් ද බෞද්ධ මහජන-යාගේ කාතන්ද්‍රවීක සාධුවාදයට හා අග්‍රහණය වූ ධර්මදායක පුණ්‍යමිතිමයට හිමි වන බව අනුමෝදනා වශයෙන් ප්‍රකාශ කරමිනි.

සරවාහාර වජිරඤ්ඤ සභිකයන්.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තනකාරක සභාවෙහි හා සංස්කාරක මණ්ඩලයෙහි සමාදාන.

ත්‍රිපිටකපරිවහිතසංස්කාරකමණ්ඩලය

---

1. වැලිවිටියේ සෞරත නායක සභාවයන් වහන්සේ (සභාපති),
2. පරවාහාර වර්ණය නායක සභාවයන් වහන්සේ (සමපාදක),
3. කෙසෙල්වතුගොඩ රතනජොති නායක සභාවයන් වහන්සේ,
4. බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය නායක සභාවයන් වහන්සේ,
5. හාල්දඹුවන බමමරකඛිත සභාවයන් වහන්සේ,
6. අම්බලම්ගොඩ බමමකුසල සභාවයන් වහන්සේ,
7. කඩවැද්දුව සිරිනිවාස නායක සභාවයන් වහන්සේ,
8. පලන්තොරුවේ විමලබම නායක සභාවයන් වහන්සේ,
9. දෙභිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක සභාවයන් වහන්සේ,
10. වේරගොඩ අමරමොලී නායක සභාවයන් වහන්සේ,
11. පරවාහාර පඤ්ඤානන්ද සභාවයන් වහන්සේ,
12. ගලගම් සරණංකර සභාවයන් වහන්සේ,
13. හැගොඩ බමමිනි නායක සභාවයන් වහන්සේ.
14. කටුකුරැන්දේ දෙවනන්ද නායක සභාවයන් වහන්සේ,
15. ලබුගම ලබ්බානන්ද සභාවයන් වහන්සේ,
16. කෝදුගොඩ ඤාණාලොක සභාවයන් වහන්සේ,
17. අකුරැවියේ අමරවංස නායක සභාවයන් වහන්සේ,
18. මීරිස්සේ ගුණසිරි සභාවයන් වහන්සේ,
19. කරකම්පිටිගොඩ සුමනසාර සභාවයන් වහන්සේ,
20. වතුගෙදර අමරසීහ සභාවයන් වහන්සේ,
21. ඉඳුරුවේ උතතරුනන්ද සභාවයන් වහන්සේ,
22. මහිඤ්ඤ පඤ්ඤසීහ මහානායක සභාවයන් වහන්සේ,
23. කොස්ගොඩ බමමවංස සභාවයන් වහන්සේ,
24. තලල්ලේ බමමනන්ද සභාවයන් වහන්සේ.

උපනිර්වරසංස්කාරකමණ්ඩලය

1. පණ්ඩිත වැලිවිටියේ සෞරත නායක සභාවයන් වහන්සේ,
2. ආචාර්ය පරවාහාර වර්ණය නායක සභාවයන් වහන්සේ,
3. බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය නායක සභාවයන් වහන්සේ,
4. පණ්ඩිත ලබුගම ලබ්බානන්ද සභාවයන් වහන්සේ,
5. පණ්ඩිත කෝදුගොඩ ඤාණාලොක සභාවයන් වහන්සේ.

සංඥාපනිය

විනයපිටකය:

ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූවන්ගෙන් සකස් වූ භික්ෂු භික්ෂුණී උභතො-සඛකයාගේ කායවාක්සංවරසංවිධානය හා සඛකසුච්ඡිතා ඵාසුචිභාරතාදි ආනිසංත පිණිස ද, සඳාමිසවිතිය හා විනයානුග්‍රහය සඳහා ද පණවා වදාළ පන්සියඅටතිසක් පමණ වූ ශික්ෂාසමූහය ඇතුළත් විනයපිටකය ධර්ම (පාලි) අභි දේශනා ප්‍රතිවේධ යන සතරින් ම ගැඹුරු ය. ත්‍රිපිටකය විභාග කළ අභිකථාචායනීවරයෝ ආඥ ව්‍යවහාර පරමානී යන ත්‍රිවිධ බුද්ධදේශනා අතුරෙහි ආඥවිධාන බහුල කොට ඇති හෙයින් විනයපිටකය ආණ්දෙසනා යයි ද, යථාපරාධ යථානුලොම යථාධර්ම යන ත්‍රිවිධ අනුශාසනා අතුරෙහි අපරාධ (අධ්‍යාචාර) දෙයෙකින් අනුරූප වන පරිදි වදාළ ශාසන ඇති හෙයින් යථාපරාධශාසන යයි ද, සංවර - අසංවර දිට්ඨිවිනිවෙසන නාමරූප පරිවෙජ්ජ යන ත්‍රිවිධ ධර්මකථා අතුරෙහි කායවාක්සංවරාදි කුදු මහත් සංවර පිළිබඳ කථා හෙයින් සංවරසංවරකථා යයි ද කීහ.

ශීල සමාධි ප්‍රඥ වෙත ත්‍රිවිධ කල්‍යාණයෙන් යුත් තථාගත ශාසනයෙහි ආදිකල්‍යාණ වූ ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවරාදි අධිශීලශික්ෂාව විශේෂයෙන් සංගාභිත වූයේ විනයපිටකයෙහි ය. කෙලශප්‍රභාණ ක්‍රම වශයෙන් ව්‍යතික්‍රම පර්යුෂණ අනුශාසන වශයෙන් පවත්නා කෙල්ලයෙන් අතුරෙන් කායවාක්සංවර ව්‍යති-ක්‍රමයෙන් (සීමාව ඉක්මවීමෙන්) ඇති වන කෙල්ලයෙන් ශීලය ප්‍රතිපක්ෂ බැවින් ව්‍යතික්‍රම සංකෙලශ ප්‍රභාණය ද තදබල වශයෙන් දුශ්චරිතසංකෙලශ ප්‍රභාණය ද මෙහි දැක්වේ.

මෙහි ඇතුළත් ශික්ෂාපදයන්ගේ ප්‍රඥපති, අනුප්‍රඥපති, ආපතති, අනා-පතති, තිකදුකාපතති, ආපතති ජාති වගී සකාකාදි විභාග පිළිබඳ ක්‍රම විසින් විවිධනය - විසෙසනය ඇති බැවින් විනය නම් වේ. කෙල විනය ප්‍රතිපත්තයන් කායවාක්සංයමයෙහි භික්මවා අවිප්‍රතිසාර ප්‍රාමොද්ධි විනය ගුණ ඵලවා පිළිවෙලින් මාගීකුශලධර්මයන්ට උපනීයුය වෙමින් අනුපාදපරිනිබ්බාණය වෙත පමුණුවන හෙයින් ද විනය නම් වේ.

මෙහෙයින් සංවරවිනය වශයෙන් වදාළ විනය ශාසනමාගීබ්‍රහ්මවයනීයෙහි ආදිය බැවින් ද ශාසනාවචරයන්ගේ තදනුකූලප්‍රතිපතති පවත්නා තෙක් ම ශාසනසවිතිය වන බැවින් ද ධර්මවිනය වශයෙන් ද්විවිධ වූ ශාසනාශාසනය මනාතාරසඛකලකයෙන් තොර කොට සංසථාපනය කරණු සඳහා ප්‍රථම සඛිතීතිය පැවැත්වූ මහරහතුන් වහන්සේ විසින් විනය ම ප්‍රථමයෙන් සඛිතායනා කොට “භාජනය, පයනීපතිපාලිය, ග්‍රන්ථය” යන අභියන්ති ව්‍යවහාර වූ “පිටක” ශබ්දය සමග යොදා විනයපිටක නාමයෙන් සමමත කරණ ලදී.

මෙහි සඛිතීතීකථා, ග්‍රන්ථවිභාග, ආචාරානුමත ආදිය පිළිබඳ විස්තර මහාවංශපාලිය පිණිස ලියන ලද ප්‍රකාශනාවෙන් දක යුතු.

පාර්ශ්විකපාලය:

විනයෙහි එන ශික්ෂාපදසමූහය ප්‍රධාන වශයෙන් පාලි නම් වේ. එය මානිකා, උභතොවිභවග, උභතොබන්ධක යයි තෙවැදූරුම් වෙයි. එහි මානිකා නම් භික්ෂු භික්ෂුණීන් සඳහා පැණවූ ශික්ෂාපද සූත්‍ර පාඨයෝ ය. එය බුද්ධිකාල-යෙහි ම පාමොක් උදෙසිම් වශයෙන් සංගාභිත ව පාතිමොක්ක, මානිකා, උභග මානිකා නමින් පැවැත්තේ ය.

ආදිබ්‍රහ්මවරියකසීලයට අයත් ඒ ශික්ෂාපද නිදන වස්තු පුද්ගල පද-භාජනීය වශයෙන් පාමොක් උදෙසන නියායෙන් ම භික්ෂුවිභවග භික්ෂුණී-විභවග වශයෙන් සඛිනීත විය. යලි එ දෙක එක් කොට උභතොවිභවග යයි ව්‍යවහාර විය. පබ්බජ්‍යා උපසම්පදා උපොසථ වස්සුපනාසිකාදිය හා වන්-පිලිවෙත් සංඝකමාදිය පිලිබඳ අනුඤ්ඤාන වසයෙන් පැණවූ ආභිසමාචාරික ශික්ෂාපද නිදනකථාදිය සමග බන්ධක නාමයෙන් සඛිනීත විය.

ග්‍රන්ථිභාගයෙහි මහණ මෙහෙණන් සඳහා පාමොක් වසයෙන් පැණවූහු සියලු ශික්ෂාපද පාර්ශ්විකපාලි, පාවිනතියපාලි දෙකේ ආතුලත් කරණ ලදී. බන්ධක පාලිය මහාවග්ගපාලි, මුලලවග්ගපාලි දෙකේ අන්තර්ගත විය. මේ ග්‍රන්ථ සතරෙහි ආතුලත් ප්‍රඥාන අනුඤ්ඤාන ශික්ෂාපද හා පදභාජනීයාදිය පිලිබඳ නානා නසින් නිපුණ සාරංශ කථනය පරිවාරපාලියෙහි නිර්දේශ කරණ ලදී.

මෙසෙයින් විභක්ත ව ථෙරපරමපරුවෙහි පැවැති විනයපාලියෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාර්ශ්විකපාලියෙහි භික්ෂුන් සඳහා පණවන ලද ශික්ෂාධම් දෙසිය සත්විස්සෙන් සතරපරිජ්, තෙලෙස් සභවෙසෙස්, දෙ අනියන, තිස් නිසාගි-පවිති ය යි කාණ්ඩ සතරකට බෙදූ ශික්ෂාපද එකුත්පණසෙස් නිදන පුද්ගල වස්තු පදභාජනීය විනීතවස්තු සහිත ව දැක්වෙන්නේ ය. මෙයින් පාර්ශ්වික සිකාපද ප්‍රධාන කොට ගෙන ග්‍රන්ථය ද පාර්ශ්විකපාලි යයි නම් කරණ ලදී.

එහි ශික්ෂාපදයෝ බුද්ධිභාෂිත වෙති. නිදන කථාදිය හා ගාථා උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් නිර්දේශ ව ය. විනීතවස්තු බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් ම ඒ ඒ ශික්ෂාපද පිලිබඳ ආචාර වන නො වන පරිදි නියමය කොට වදලු සැටි ආතුලත් කොට සඛිනීතිකාරක මහරහතුන් විසින් විනයධරයන්ට ආදේශි වශයෙන් දක්වන ලද බුද්ධිකාලීන කථාවස්තු වෙති. ග්‍රන්ථාරම්භයෙහි එන වෙරඤ්ජකාණ්ඩයෙහි දැක්වෙන්නේ අග්‍රශ්‍රාවක ශාඛීපුත්‍ර මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ශාසනසවිනීය සඳහා භික්ෂුන්ට පාමොක් උදෙසිම හා ශික්ෂා පැණවීම පිණිස බුදුරජානන් වහන්සේට ආයාචනා කිරීමේ ප්‍රවාහනී ය යි. විනයෙහි බාහිරනිදනය වසයෙන් දැක්වෙන මේ ආයාචනය සියලු ම විනයප්‍රඥපති පිලිබඳ වූල් නිදනය යි.

විනයශික්ෂා පැණවීම:

බුදුරජානන් වහන්සේ වේරඤ්ජාවෙහි විසූ වස බුද්ධිත්වයෙන් දෙලොස්වන වස ය. එකල භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි ශාසනානුලෝම නොවූ කිසිදු පැවැතුමක් අර්බුදයක් නොවූයේ ම ය. තථාගත බුදුවරු ලෙඩක් නැති කල බෙහෙත් නොකියන වෙදුන් මෙන් කරුණක් නැති කල ශික්ෂා නො පණවති

එබැවින් “තථාගතයෝ ම ශික්ෂා පැණවීමට කල් දනිති. එතෙක් ඉවසවු”යි සැරිසුන් තෙරණුවන්ට වදා රුන් හවුරුදු අටක් ගිය නැත, බුද්ධියෙන් විසිවස් වූ කල, පලමුපරිච්ඡිකපදය පැණවූ හේක. මෙයට වහ්නු වූහේ එකල උපසමපදවෙන් අටවස් ඇති ශ්‍රද්ධාශීල සමපන්න වූ සුදින්නා තෙරණුවන් මවුපියන්ගේ බලවත් ආයාචනයෙන් සන්නාත (කුලවංශ) ප්‍රවාහනිය පිණිය බිජයක් (-පුතකු) ඇති කිරීම සඳහා පෙරබුට සමග මෙවුන්දම් සෙවීම යි.

සමෝධියෙන් විසිවසක් වන තෙක් නිමිල ව පැවැති සඵලයාසනයෙහි ප්‍රථම වරට සුදින්නා විසින් ඇති කල, දෙවියන් සහිත බෞද්ධිලෝකයාගේ සංවේගයට හේතු වූ, මේ අර්බුදය මුල් කරැණු කොට ගෙන තථාගතයන් වහන්සේ විසින් “යො පන භික්ඛු මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය, පාරුජකො භොති අසංවාසො”යි මෙථුතවිරතිය සඳහා භික්ඛුන්ට මේ ශික්ෂාපදය පැණවූ හේක. මෙය විනයෙහි ප්‍රථම ගරු ශික්ෂාප්‍රඥපත්තිය යි.

“උපසපන් විමෙන් භික්ඛුභාවයට පැමිණී යම් මහණෙක් මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් හෙතෙම පාරුජක (භික්ඛුභාවයෙන් සම්පූර්ණයෙන් වූත වන හෙයින් පැරදුනේ) වෙයි. සෙසු භික්ඛුන් හා සමානවාස නැත්තේ (එයට සුදුසු නොවූයේ) චේ”යයි තථාගතයන් වහන්සේ මූලප්‍රඥපත්තිය වශයෙන් මෙසේ පැණවූ මෙථුතපාරුජකශික්ෂාපදය මෙථුතාසවාදයෙහි ඇලුනු අසංසම්භිතට කිසිදු අවකාශයක් නො තබා පැමිණී වහ්නු අනුව අනුප්‍රඥපත්තිය දෙකකින් (නැවත දෙවරක් පැණවීමෙන්) දැනී කොට වදාලන.

මෙසෙයින් දැසිකාත වූ සම්පූර්ණ ශික්ෂාපදය පිළිබඳ පදවිභාගයෙහි දැක්වෙන ක්‍රම වශයෙන් මේ ශික්ෂාපදව්‍යතික්‍රමයෙන් පරිච්ඡාදනවන ආකාරයේ සතලොස් දහස් දෙසිය අසූවක් පමණ වෙති. එහි විසාර අභිකථානුසාරයෙන් විමසා දත යුතු.

මෙවුන්දම් පරිච්ඡය මෙන් ම මහණහු භික්ඛුභාවයෙන් හෙළා ලන අදනනා-දනග, මනුසුභවිභහගය (මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම), උත්තරි-මනුසුභධම්ම (නොලත් ධ්‍යානමානී ආදී ආයච්චම් ලත් හේ හඟවා) ආරෝචනය කිරීම යන කරැණු විෂය කොට පැණවූ ශික්ෂාපද සමග “නත්‍රිමෙ වතතාරො පාරුජකා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡන්ති”යි පාමොක්ඛී එන සෙයින් ම පාරුජකශික්ෂාපද හා සෙසු සබ්බාදිසේසාදී ශික්ෂාපද ද පිළිවෙලින් තබා විභාග කරණ හෙයින් පාරුජකපාලිය සුභතච්ඡිකා නමින් ද දන්තා ලදී.

සංඝාරණය හා පරිවර්තනය :

බුද්ධිමනනී නිමිත්තෙන් ලබකා රජය මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලබකා බෞද්ධමණ්ඩලය විසින් විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාරුජකපාලිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අප වෙත පවරණ ලදී.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරණ ලද නිදේශ අනුව මෙහි විරුගත ලිපි දෙසයන්ගෙන් දුමට වූ තැන් ද ගිලිහී ගිය පදපාඨයන් ද අසානපතිත වාක්‍යප්‍රදේශ හා පෙය්‍යාලබ්ධි ද ලක්දිව පැරැණි පුස්තකොල පොත් කිහිපයක් ද සිංහල බුරුම සියම් රෝමන් අකුරෙන් මුද්‍රිත පොත් ද සසඳ බලා එහි ද නැති තැන් සංස්කාරකනෙතාන් සමග සාකච්ඡා කොට පාලනවිකථානුසාරයෙන් ගලපා පාලිය සකස් කිරීම ද එයට සිංහල ව්‍යාඛ්‍යාන කිරීම ද යථාශක්තියෙන් සිදු කලමහ.

මෙහි පාලිසංසකරණය හා සිංහල පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් ත්‍රිපිටක-පරිවර්තන සංස්කාරක සභාවේ උත්තරිතරමණඛලයෙන් ලත් විශේෂ අනුග්‍රහය ද, මේ සංඥාපනය සකස් කිරීමට සංස්කාරකමණඛලයේ සචාර්ය ඥාණිඤානන් වහන්සේගෙන් ලද උපකාරය ද කෘතඥතාපුර්වක ව සිහිපත් කරමිනි.

අතීතය :

මේ ග්‍රන්ථය කියවනු වන්නට ඇතැම් ශිෂ්‍යාපද පිළිබඳ විස්තරයෙහි අසහ්‍ය කපා සේ හැඟෙන තැන් ද දක්නට ලැබේ. එබඳු තත්ව ප්‍රතිකූලමතස්කාරය ද ශ්‍රමණසංඥ ද ගිරිමතප් ද එළවා ගෙන සම්බුදුරජානන් වහන්සේගේ මහාකරුණා ගුණය සිහි කෙරෙමින් උන්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ම කියවිය යුතු. තවද, “කාමරුගයෙන් රකත වූවෝ අච්ඡන්දා නො දනිති. ධර්මය නො දනිති. රුගයට වසන වූ කල වන්නේ මහඅඳුරෙක් ම ය” යන ආදී දේශනාවන් සිහිපත් කෙරෙමින් “රුගාදී කෙලශයෝ තම් බොහෝ ආදීතව ඇත්තෝ ය. ඔවුන්ගෙන් කලීභව වූ කල උදර පුරාමයෝ ද ප්‍රකාශී සිහින් සිහිය නොහැකි තරම් වූ නිහිත ක්‍රියාවන්හි යෙදෙති”යි දක්වන්නාක් මෙන් මහාකාරුණික වූ ශාසනයන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් ම ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස ම එබඳු කරුණු ද නො සභවා යථාර්ථය ම වදාල-සේකා යි සිහිය යුතු.

මෙමුත්තස්වනෝපාය වශයෙන් එකල මිනිසුන් අතර පැවැති අසහ්‍ය පැවතුම් එලෙසින් හෝ එයට වැඩියෙන් හෝ අදත් ලොව ඇත. ඒ හිත වූ පැවතුම් කෙරෙහි කලකිරීමින් සංයතභාවයෙන් හා බ්‍රහ්මචරියෙන් උදරනියට පැමිණෙනු කැමැතියන්ට මේ විනයග්‍රන්ථය විශිෂ්ට වූ අනුශාසන-යෙක් ම ය. මෙය සාමාන්‍යයෙන් මානවධර්මය හා ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ ඉතිහාස-යෙකි. බුද්ධකාලීන ඉන්ද්‍රියවේ පැවැති නානාකුලවාරිත්‍රානුගත ජනසමාජයෙහි තත්ත්වය පිළිබිඹු වූ ආදහයෙකි.

මෙසේ ගෙන සලකන්න ම මේ ග්‍රන්ථය සද්ධාර සද්ධර්මමාගීයෙන් ලෝකික ඥානාවිච්චාරියට කැමැතියන්ගේ අත් පොත ද සම්පංසාරදුඛනිසරණය සදහා පිළිපත්තවුන්ගේ විමුක්තිමාගීය ද වන්නේ ය. එහෙයින් නුවණැත්තෝ මේ ග්‍රන්ථය ශාසනාගෞරවයෙන් හා ධර්මගෞරවයෙන් යෙදී උද්‍රහණ ධාරණ විමර්ශනාදීන් පරිශීලනය කොට තදනුකූල පිළිවෙතින් මෙලොවිහි ද ජනමානතරයෙහි ද සුඛභාගී ව කෙලශදහනිවෘත්තයෙන් පරමශාන්තිය පසක් කෙරෙත්වා.

චේරගොඩ අමරමොලී සඵචිර.

2503 පොසොන් පුර පසලොස්වක් දින,
1959 විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයයේ දී ය

සමෛකනනිරූපණං

ABBREVIATIONS

සි. 1.	—	‘පැල්මඩුල්ල’ මහානිහාර-සිහල තාලපණණ පොතකං
සි. 2.	—	‘කඩවාද්දුව’ පුරුණනිහාර-තාලපණණ පොතකං
මජ්ඣ.	—	මජ්ඣනිමසංකිතීපිටක-පොතකං
සං.	—	සංකමකර-පොතකං
සිඞ්.	—	සිහලකකර-මුද්දිතපොතකං
PTS.	—	Pali Text Society-Parajika Pāli

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ o

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝggha	ඞṅa	ඤṅa	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjja	ඤṅa		
	ටta	ඳṭha	ඞṭṭa	ඨṭha	ඞṅa		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	ඞba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	චva	ඝsa	හha	ළla	අංam
කka	කාkā	කීki	කීkī	කුku	කුkū	කේkē	කෝkō
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛිkhī	ඛුkhu	ඛුkhū	ඛේkhē	ඛෝkhō
ගga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකkka	කඤṅā	කීචkīc	කීචkīc	කීචkīc	කීචkīc	කීචkīc	කීචkīc
කඛkkhā	කඡcchā	කජjja	කඣjja	කඤṅa	කඞṅa	කඞṅa	කඞṅa
කඝkṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඨṭha	කඨṭha	කඨṭha
කඡcchā	කජjja	කඣjja	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඤṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa
කඞṅā	කඞṅā	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa	කඨṭha	කඞṅa

ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ o

පාරාජිකපාලි - විසයසූචි

විසයා:

1. වෙරඤ්ජකණේධා

වෙරඤ්ජනාණවාගේ	...	...	...	2 - 26
නිදානං	...	...	...	2
බුඬ්භිගුණකථා	...	...	...	2
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණකථා	...	...	...	4
කුසානකථා	...	...	...	10
පුබ්බෙතිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණං	...	...	...	10
චුතුපපාතඤ්ඤාණං	...	...	...	12
ආසවකඛයඤ්ඤාණං	...	...	...	12
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස සරණගමනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසාධිවාසනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං දුබ්භිකකිකථා	...	...	...	14
මහාමොක්ඛලාභස්ස සීහනාදකථා	...	...	...	16
සාරිපුත්තස්ස සිකඛාපඤ්ඤාතරියාවනං	...	...	...	16
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස ධම්මදෙසනා	...	...	...	24
භගවතො ජතපදවාරිකා	...	...	...	26

2. පාරාජිකකණේධා

පඨමපාග්ජිකං	...	...	...	28 - 94
සුද්දිනනාහාණවාගේ	...	...	...	28 - 48
සුද්දිනනස්ස පබ්බජ්ජාකථා	...	...	...	28
සුද්දිනනස්ස සකපිභුතීවෙසනුපසඛකමනං	...	...	...	36
මාතෘපිභුතනං බීජකයාවනං	...	...	...	38
සුද්දිනනස්ස පුරාණදුතීසිකාය මෙට්ඨනධම්මාභිවිඤ්ඤාදායනං	...	...	...	42
සභායකභිකඛුභි භගවතො ආරුචනං	...	...	...	42
භගවතා සිකඛාපදපඤ්ඤාදායනං	...	...	...	44
මූලපඤ්ඤාතරී	...	...	...	48

සුද්දිනනනාණවාගේ භිට්ඨිනො.

මකකථිවච්ඡු - අඤ්ඤාතර භිකඛුස්ස මකකථියා මෙට්ඨනපභිසෙවනං	...	...	...	50
දුතීයපඤ්ඤාතරී	...	...	...	54
සඤ්චනනාණවාගේ	...	...	...	54 - 80
වජ්ජපුත්තකාතං භිකඛුනං මෙට්ඨනපභිසෙවනං	...	...	...	54
තභියපඤ්ඤාතරී	...	...	...	56
පදහාජනීයං	...	...	...	56 - 80

සඤ්චනනාණවාගේ භිට්ඨිනො.

විනීතවච්ඡු	...	...	...	80 - 94
------------	-----	-----	-----	----------------

පඨමපාග්ජිකං සමභනං.

දුතීයපාග්ජිකං.	...	...	...	94 - 150
ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස කුට්ඨකරණකථා	...	...	...	94
රුජභණ්ඩාවගරණකථා	...	...	...	96
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤාතරී	...	...	...	102

ජබ්බගනියභිකෂුනං රජකහණඛාවහරණකථා	...	...	102
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	104
පදභාජනීයං	...	...	104
තයමාතිකා	...	...	106
චිනිතවච්ඡු	...	...	126 - 150

දුතියපාරාජිකං සමන්තං.

තනීය පාරාජිකං	...	...	152 - 193
භගවතො වෙසාලීභිකෂුනං අසුභකථා	...	...	152
වෙසාලීභිකෂුනං ජීවිතවොරොපනකථා	...	...	152
ආනාපානසතිසමාධිකථා	...	...	156
තනීයපාරාජිකසිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	158
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	158
පදභාජනීයං	...	...	160
තයමාතිකා	...	...	164
චිනිතවච්ඡු	...	...	174 - 193

තනීයපාරාජිකං සමන්තං.

චතුස්ථපාරාජිකං	...	...	192 - 254
චතුශ්චදනීරියභිකෂුනං උතතරිමනුසංඛම්මසමුද්වරණං	...	...	192
චතුස්ථපාරාජිකසිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	198
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	200
පදභාජනීයං	...	...	200
තයමාතිකා - සුභිකචාරො	...	...	204 - 224
චතතුච්චිසාරකසංචකකපෙය්‍යාලං - චතතුකාමාරකථා	...	...	226 - 230
පච්චයපච්චිසංසුතනචාරකථා	...	...	230 - 234
චිනිතවච්ඡු	...	...	236 - 254

චතුස්ථපාරාජිකං සමන්තං.

3. සධ්දිසාදිගසසකිගණධා

1. සුභකච්චිසධිසිකඛාපදං	...	...	256 - 292
සෙය්‍යසකච්ඡු	...	...	256
සුභකච්චිසධිසිකඛාපද (පඨම) පඤ්ඤානති	...	...	260
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	260
පදභාජනීයං	...	...	260 - 282
චිනිතවච්ඡු	...	...	282 - 292

සුභකච්චිසධිසිකඛාපදං නිවර්තනං.

2. කායසංඝග්ගසිකඛාපදං	...	...	292 - 318
උද්ගච්ච්ඡු	...	...	292
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	294
පදභාජනීයං	...	...	294 - 314
චිනිතවච්ඡු	...	...	316 - 318

කායසංඝග්ග සිකඛාපදං නිවර්තනං.

3. දුටුලල වාචාසිකඛාපදං	...	...	...	320 - 328
උද්ගවච්චු	...	...	...	320
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	320
පදභාජනීයං	...	...	...	322 - 326
විනීතවච්චු	...	...	...	326 - 328

දුටුලල වාචාසිකඛාපදං නිවසිතං.

4. අනනකාමපාච්චරියාසිකඛාපදං	...	...	...	330 - 338
උද්ගවච්චු	...	...	...	330
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	332
පදභාජනීයං	...	...	...	332 - 336
විනීතවච්චු	...	...	...	336 - 338

අනනකාමපාච්චරියාසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. සඤ්චරිතනසිකඛාපදං	...	...	...	338 - 374
උද්ගවච්චු	...	...	...	332
සිකඛාපද (මුල) පඤ්ඤාතභි	...	...	...	348
උද්ගසීය නඩබණ්ඩකසඤ්චරිතනසමාපජ්ජනං	...	...	...	344
දුතීයපඤ්ඤාතභි	...	...	...	344
පදභාජනීයං	...	...	...	346 - 372
විනීතවච්චු	...	...	...	372 - 374

සඤ්චරිතනසිකඛාපදං නිවසිතං.

6. ඤාපිකාරසිකඛාපදං	...	...	...	374 - 404
ආලවකභිකඤ්චනං කුටීකරණවච්චු	...	...	...	374
මණ්ඩකණ්ඩනාගරජකථා	...	...	...	378
භිමවනනවාසිඤ්ඤාතරභිකඤ්චය සථා	...	...	...	380
රට්ඨපාලකථා	...	...	...	382
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	382
පදභාජනීයං	...	...	...	382 - 404

ඤාපිකාරසිකඛාපදං නිවසිතං.

7. විහාරකාරසිකඛාපදං	...	...	...	404 - 414
ජනනසා වච්චු	...	...	...	404
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	406
පදභාජනීයං	...	...	...	406 - 414

විහාරකාරසිකඛාපදං නිවසිතං.

8. පඨමදුට්ඨදෙසසිකඛාපදං	...	...	...	416 - 434
දබ්බමලපුත්තසා සෙනාසනපඤ්ඤාපකකථා	...	...	...	416
මෙතභිසභුමමජකභිකඤ්චනං වච්චු	...	...	...	420
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	424
පදභාජනීයං	...	...	...	424 - 434

පඨමදුට්ඨදෙසසිකඛාපදං නිවසිතං.

9. දුතියදුට්ඨදෙයසිකඛාපදං	...	...	...	484 - 446
මෙතඨියභුමමජකභිකඛුතං වච්ඡු	...	...	...	434
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	436
පදභාජනීයං	...	...	...	436 - 446

දුතියදුට්ඨදෙයසිකඛාපදං නිවේනං.

10. පඨමසංඛාතදෙයසිකඛාපදං	...	...	...	448 - 454
දෙවදතනස්ස පඤ්චවච්ඡුයාවතං	...	...	...	448
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	452
පදභාජනීයං	...	...	...	452 - 454

පඨමසංඛාතදෙයසිකඛාපදං නිවේනං.

11. දුතියසංඛාතදෙයසිකඛාපදං	...	...	...	456 - 460
දෙවදතනවච්ඡු	...	...	...	456
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	456
පදභාජනීයං	...	...	...	456 - 460

දුතියසංඛාතදෙයසිකඛාපදං නිවේනං.

12. දුඛවසිකඛාපදං	...	...	...	462 - 466
ජනනස්ස අනාචාරවච්ඡු	...	...	...	462
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	462
පදභාජනීයං	...	...	...	464 - 466

දුඛවසිකඛාපදං නිවේනං.

13. කුලදුසකසිකඛාපදං	...	...	...	466 - 482
අස්සජ්ජුතඛබ්බසුකානං අනාචාරවච්ඡු	...	...	...	466
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	476
පදභාජනීයං	...	...	...	478 - 482

කුලදුසකසිකඛාපදං නිවේනං.

තෙරසකං නිවේනං.

සංඛාදියෙසකතණ්ඩා නිවේනං.

4. අනියතකණ්ඩා

1. පඨමඅනියතසිකඛාපදං	...	...	...	484 - 490
උද්ගභිවච්ඡු	...	...	...	484
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	486
පදභාජනීයං	...	...	...	486 - 490

පඨමඅනියතසිකඛාපදං නිවේනං.

2. දුතියඅනියතසිකඛාපදං	...	...	...	490 - 496
උද්ගභිවච්ඡු	...	...	...	490
සිකඛාපදපඤ්ඤාතභි	...	...	...	492
පදභාජනීයං	...	...	...	492 - 496

දුතියඅනියතසිකඛාපදං නිවේනං.

5. නිසසාගතියකණේඩා

1. විවරවගො

1. පඩිමකසීනසිකඩාපදං	...	...	...	498 - 502
ඡබ්බගතියවඡ්ඡු	...	...	...	498
සිකඩාපද (මූල) පඤ්ඤාතනි	...	...	...	498
ආතඡදයස අතිරෙකවිවරවඡ්ඡු	...	...	...	498
දුතියපඤ්ඤාතනි	...	...	...	500
පදභාඡනීයං	...	...	...	500 - 502

පඩිමකසීනසිකඩාපදං නිවසිතං.

2. දුතියකසීනසිකඩාපදං	...	...	...	502 - 510
භිකඡුතං සනතරුතතරෙත ඡතපදවාරිකාවඡ්ඡු	...	...	...	502
සිකඩාපද (මූල) පඤ්ඤාතනි	...	...	...	504
දුතියපඤ්ඤාතනි	...	...	...	504
පදභාඡනීයං	...	...	...	504 - 510

දුතියකසීනසිකඩාපදං නිවසිතං.

3. තනියකසීනසිකඩාපදං	...	...	...	512 - 516
අඤ්ඤාතර භිකඡුසස අකාල විවරවඡ්ඡු	...	...	...	512
සිකඩාපදපඤ්ඤාතනි	...	...	...	512
පදභාඡනීයං	...	...	...	512 - 516

තනියකසීනසිකඩාපදං නිවසිතං.

4. පුරාණවිවර සිකඩාපදං	...	...	...	516 - 520
උදසියස පුරාණදුතියිකාවඡ්ඡු	...	...	...	516
සිකඩාපදපඤ්ඤාතනි	...	...	...	518
පදභාඡනීයං	...	...	...	518 - 520

පුරාණවිවරසිකඩාපදං නිවසිතං.

5. විවරපටිගහහණ සිකඩාපදං	...	...	...	522 - 526
උදසියස උපලවණණ භිකඡුනියා විවරපටිගහහණවඡ්ඡු	...	...	...	522
සිකඩාපද (මූල) පඤ්ඤාතනි	...	...	...	524
පාරිවටකවිවර අපපටිගහහණවඡ්ඡු	...	...	...	524
දුතියපඤ්ඤාතනි	...	...	...	524
පදභාඡනීයං	...	...	...	524 - 526

විවරපටිගහහණසිකඩාපදං නිවසිතං.

6. අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාතනිසිකඩාපදං	...	...	...	526 - 532
උපතඡදවඡ්ඡු	...	...	...	526
සිකඩාපද (මූල) පඤ්ඤාතනි	...	...	...	528
තගහභිකඡුතං වඡ්ඡු	...	...	...	528
දුතියපඤ්ඤාතනි	...	...	...	530
පදභාඡනීයං	...	...	...	530 - 532

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාතනිසිකඩාපදං නිවසිතං.

7. තතුහනවිසිකම්බාපදං	...	...	...	532 - 534
බහුවිවරවිඤ්ඤපතවඤ්ඤ	...	...	...	532
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	534
පදභාජනීයං	...	...	...	534

තතුහනවිසිකම්බාපදං නිවසිතං.

8. පඨමඋපකම්බවසිකම්බාපදං	...	...	...	536 - 540
උපතඤ්ඤා විවරවිකපපතාපජ්ජතවඤ්ඤ	...	...	...	536
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	536
පදභාජනීයං	...	...	...	538 - 540

පඨමඋපකම්බවසිකම්බාපදං නිවසිතං.

9. දුතියඋපකම්බවසිකම්බාපදං	...	...	...	540 - 544
උපතඤ්ඤා විවරවිකපපතාපජ්ජතවඤ්ඤ	...	...	...	540
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	542
පදභාජනීයං	...	...	...	542 - 544

දුතියඋපකම්බවසිකම්බාපදං නිවසිතං.

10. රාජසිකම්බාපදං	...	...	...	546 - 552
උපතඤ්ඤවඤ්ඤ	...	...	...	546
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	548
පදභාජනීයං	...	...	...	550 - 552

රාජසිකම්බාපදං නිවසිතං.

විවරවග්ගො පඨමො.

2. කොසියවග්ගො

1. කොසියසිකම්බාපදං	...	...	...	554 - 556
ඡබ්බග්ගියවඤ්ඤ	...	...	...	554
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	554
පදභාජනීයං	...	...	...	554 - 556

කොසියසිකම්බාපදං නිවසිතං.

2. සුද්ධකාලකසිකම්බාපදං	...	...	...	556 - 558
ඡබ්බග්ගියවඤ්ඤ	...	...	...	556
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	556
පදභාජනීයං	...	...	...	556 - 558

සුද්ධකාලකසිකම්බාපදං නිවසිතං.

3. දෙවනාගසිකම්බාපදං	...	...	...	558 - 560
ඡබ්බග්ගියවඤ්ඤ	...	...	...	558
සිකම්බාපදපඤ්ඤතනි	...	...	...	560
පදභාජනීයං	...	...	...	560

දෙවනාගසිකම්බාපදං නිවසිතං.

4. ජබ්බසාසිකඛාපදං	...	...	...	562 - 566
අනුවසං සන්තකාරාපනවජ්ඣ	...	...	...	562
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	562
සන්තසමමුඛියාවනවජ්ඣ	...	...	...	564
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	564
පදභාජනීයං	...	...	...	564 - 566

ජබ්බසාසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. නිසීදනසන්තසිකඛාපදං	...	...	...	566 - 572
සන්තඋජ්ඣිතවජ්ඣ	...	...	...	566
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	570
පදභාජනීයං	...	...	...	570 - 572

නිසීදනසන්තසිකඛාපදං නිවසිතං.

6. එලකලොමසිකඛාපදං	...	...	...	572 - 574
එලකලොමාහරණවජ්ඣ	...	...	...	572
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	572
පදභාජනීයං	...	...	...	574

එලකලොමසිකඛාපදං නිවසිතං.

7. එලකලොමධොවාපනසිකඛාපදං	...	...	...	576 - 578
ජබ්බසාසිකං එලකලොමධොවාපනවජ්ඣ	...	...	...	576
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	576
පදභාජනීයං	...	...	...	576 - 578

එලකලොමධොවාපනසිකඛාපදං නිවසිතං.

8. රූපියසිකඛාපදං	...	...	...	580 - 584
උපනඤ්ඤා රූපියපරිභාහණවජ්ඣ	...	...	...	580
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	580
පදභාජනීයං	...	...	...	580 - 584

රූපියසිකඛාපදං නිවසිතං.

9. රූපියසංචොහාරසිකඛාපදං	...	...	...	584 - 588
ජබ්බසාසිකං රූපියසංචොහාරවජ්ඣ	...	...	...	584
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	584
පදභාජනීයං	...	...	...	584 - 588

රූපියසංචොහාරසිකඛාපදං නිවසිතං.

10. කාසවිකකයසිකඛාපදං	...	...	...	588 - 590
උපනඤ්ඤා කාසවිකකයසමාපජ්ජනවජ්ඣ	...	...	...	588
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	590
පදභාජනීයං	...	...	...	590

කාසවිකකයසිකඛාපදං නිවසිතං.

කොසියවසො දුතියො.

3. පනතවගොනා

1. පනතසිකමාපදං	592 - 596
ඡබබගහියානං පනතසනනිවයවනු	592
සිකමාපද (මූල) පඤඤනති	592
ආනඤඤ ආචිරෙකපනතවනු	592
දුතියපඤඤනති	594
පදභාජනීයං	594 - 596

පනතසිකමාපදං නිවසිතං.

2. උනනපඤඤබනිනසිකමාපදං	598 - 604
ඡබබගහියානං පනතවිඤඤපනවනු	596
සිකමාපදපඤඤනති	600
පදභාජනීයං	600 - 604

උනනපඤඤබනිනසිකමාපදං නිවසිතං.

3. ගෙසජ්ජසිකමාපදං	606 - 612
පිලිඤ්චවච්චනු	606
සිකමාපදපඤඤනති	610
පදභාජනීයං	610 - 612

ගෙසජ්ජසිකමාපදං නිවසිතං.

4. වසසිකසාවිකසිකමාපදං	612 - 616
ඡබබගහියානං වසසිකසාවිකපරියෙසනවනු	612
සිකමාපදපඤඤනති	614
පදභාජනීයං	614 - 616

වසසිකසාවිකසිකමාපදං නිවසිතං.

5. විවරආච්ඡදනසිකමාපදං	616 - 618
උපතඤඤ විවරආච්ඡදනවනු	616
සිකමාපදපඤඤනති	618
පදභාජනීයං	618

විවරආච්ඡදනසිකමාපදං නිවසිතං.

6. සුභතවිඤඤනතිසිකමාපදං	620 - 622
ඡබබගහියානං සුභතවිඤඤපනවනු	620
සිකමාපදපඤඤනති	620
පදභාජනීයං	620 - 622

සුභතවිඤඤනතිසිකමාපදං නිවසිතං.

7. මහාපෙසකාරසිකමාපදං	622 - 628
උපතඤඤ පෙසකාරසුභතවිකපනපජ්ජනවනු	622
සිකමාපදපඤඤනති	624
පදභාජනීයං	626 - 628

මහාපෙසකාරසිකමාපදං නිවසිතං.

8. අවෙකව්වරසිකතාපදං	...	...	626 - 632
අවෙකව්වරකාලසමයාතිකකමතවච්ඡු	...	...	628
සිකතාපදපඤ්ඤතනි	...	...	630
පදභාජනීයං	...	...	630 - 632

අවෙකව්වරසිකතාපදං නිවසිතං.

9. සාසඛකසිකතාපදං	...	...	632 - 636
අන්තරසරෙ ව්වරනිකෙටපතවච්ඡු	...	...	632
සිකතාපදපඤ්ඤතනි	...	...	634
පදභාජනීයං	...	...	634 - 636

සාසඛකසිකතාපදං නිවසිතං.

10. පටිණතසිකතාපදං	...	...	636 - 640
ඡබ්බග්ගියෙහි සඛසිකලාභං අත්තතො පටිණාමතවච්ඡු	...	...	636
සිකතාපදපඤ්ඤතනි	...	...	638
පදභාජනීයං	...	...	638 - 640

පටිණතසිකතාපදං නිවසිතං.

පතතවග්ගො තනිගයා.

පාඤ්ඤාසාලි නිවසිතා.

විනයපිටකෙ
පාරාජිකපාලි

විනයපිටකේ පාරාජිකපාලී

භික්ෂුවිභවේශා
වෙරඤ්ජකණ්ඩා

I

නමෝ භික්ඛ භගවතො ආරභතො සමමාසමබ්බදධස්සා.

1. භෙහි සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරු-
පුච්චිමඤ්චලෙ මහතා භික්ෂුසමේසන සද්ධිං පුඤ්චමනෙතගි භික්ෂු සතෙහි.
අස්සොසි ඛො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො: “සමණො ඛලු භො ගොතමො
සකාසපුනෙතා සකාසකුලා පබ්බජිතො වෙරඤ්ජායං විහරති තලෙරුපුච්චිමඤ්චලෙ
මහතා භික්ෂුසමේසන සද්ධිං පුඤ්චමනෙතගි භික්ෂුසතෙහි. තං ඛො පත
භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කීර්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො: ඉතිපි සො
භගවා ආරභං සමමාසමබ්බද්ධො විජ්ජාවරණසමානෙතා සුගතො ලොකවිදු
අනුතතරො පුරිසදමමසාරථි සන්ථා දෙවමනුස්සාතං බුද්ධො භගවා. සො
ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුහමකං සසසමණබ්‍රාහ්මණීං පජං
සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සචරිකඛා පච්චෙදෙහි. සො ධම්මං දෙසෙති
ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාන්ථං සබ්බඤ්ජනං
කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං. බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු ඛො පත තථා-
රුපාතං ආරභතං දස්සතං ගොති”ති.

විනයපිටකයෙහි පාරාජිකපාලිය

භික්ෂුවිභවගය

වේරඤ්ජාණධර්මය

I

ඒ භාග්‍යවත් අහීන් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේට
තමස්කාර වේවා.

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වේරඤ්ජාව සම්පයෙහි
නල්ලේ, කොසඛගස මුල පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂුසංඝයා සමග වැඩ
වෙසෙන සේක. වේරඤ්ජාණධර්මය තෙමේ (මෙය) ඇසී ය: “පින්වත්හි,
ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පන්සියක්
පමණ වූ මහසභන සමග වේරඤ්ජාණධර්මය තල්ලේ, කොසඛගස මුල වැඩ
වෙසෙති. ඒ භවන් ගෞතමයන්ගේ කලණ වූ කීර්තීරාවය මෙසේ පැහ
නැංගේ ය: “ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මේ මේ කරුණෙන් කෙලෙස්කතුරන්
නැසුවෙක; සමයක්සම්බුද්ධ ය; විදුචරණධර්මයන්ගෙන් යුක්ත ය; මනා
ගමන් ඇත්තෙක; සච්චෝ දත්තෙක; නිරුත්තර වූ පුරුෂදමයකාරවී ය;
දෙව්මිනිසුන්ගේ අනුශාසක ය; සච්චෝ දත්තෙක; භගවත් ය. ඒ
භාග්‍යවත් තෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ
අවකාශ ලෝකය හා මහණ බඹුණන් සහිත වූ දෙව්මිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්ව
ලෝකය ද තෙමේ මනා නුවණින් දැන පසක් කොට පවසයි. හෙ තෙමේ මුල
කලණ වූ මැද කලණ වූ අග කලණ වූ අතී සහිත වූ ව්‍යඤ්ජන සහිත වූ
සඵලකාරයෙන් සමුද්ධ වූ පිරිසිදු වූ දහම් දෙසයි. (මෙසේ) සසුන්
බඩසර හා මගබඩසර ද පවසයි. එබඳු රහතුන් දැකීම මැනව” යනු සි.

2. අප බො ඉවරසෙද්දා බ්‍රාහ්මණෝ යෙන භගවා නෙහුපසඬකමි. උපසඬකමිචා භගවතා සද්ධිං සමෙමාදි. සමෙමාදනීයං කථං සාරාණීයං චිතිසාරෙචා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනොතා බො වෙරසෙද්දා බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච: “සුතං මෙනං හො ගොතම, ත සමණෝ ගොතමො බ්‍රාහ්මණේ ජණේණ චුඤ්ඤි මහලුකෙ අඤ්ඤතෙ වයො අනුපපතො අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසනෙන වා නිමනොතති. තසිදං හො ගොතම තපෙව. ත හි භවං ගොතමො බ්‍රාහ්මණේ ජණේණ චුඤ්ඤි මහලුකෙ අඤ්ඤතෙ වයො අනුපපතො අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසනෙන වා නිමනොතති. තසිදං හො ගොතම ත සමපන්නමෙවා”ති.

3. “තාහං තං බ්‍රාහ්මණ, පසාසාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සසමණබ්‍රාහ්මණීයා පජාය සදෙවමනුසාසාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා, පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා, ආසනෙන වා නිමනොතය්‍යං. යං හි බ්‍රාහ්මණ තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා, පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා, ආසනෙන වා නිමනොතය්‍ය, මුඤ්ඤාපි තසා විපභෙය්‍යා”ති

4. “අරසරුපො භවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමවා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණෝ ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපරසා සඤ්ජායා ගඤ්ජායා රසරසා ථොට්ඨබ්බරසා, තෙ තථාගතසා පභිණා උච්ඡන්තමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අතභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධමවා අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමවා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණෝ ගොතමො’ති. තො ව බො යං තිං සකාය වදෙසී.”

5. “නිබ්බොගො භවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමවා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බොගො සමණෝ ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපභොගා සඤ්ජායා ගඤ්ජායා රසභොගා ථොට්ඨබ්බභොගා, තෙ තථාගතසා පභිණා උච්ඡන්තමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අතභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධමවා අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමවා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බොගො සමණෝ ගොතමො’ති. තො ව බො යං තිං සකාය වදෙසී.”

2. ඉක්බිති වේරඤ්ඤා තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේ ය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු වූ සිතෙහි රුද්විය යුතු වූ කථාව කොට නිමවා එකත් පසෙක හුන්කේය. එකත් පසෙක හුන්කා වූ වේරඤ්ඤා තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “භවත් ගෞතමයෙනි, මා විසින් මෙය අසන ලදී: ‘භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාඤ්ඤා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බමුණන් නො වදිති. පෙරගමන් නො කෙරෙති. අසුතෙන් හෝ නො පවරති’යි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ කාරණය එසේ මය. භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාඤ්ඤා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බමුණන් නො වදිති. තැහිට පෙර ගමන් නො කරති. අස්තෙන් හෝ නො පවරති. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ කාරණය සුදුසු නො වෙයි.”

3. “බ්‍රාහ්මණය, මම යම් පුද්ගලයකුට වදිමි ද, තැහිට පෙර ගමන් කෙරෙමි ද, අස්තෙන් හෝ පවරමි ද, එබඳු පුද්ගලයකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුණන් සහිත වූ ලෝකයෙහි ද මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිච්ඡිද්දන් සහිත පුජාවෙහි ද නො ම දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් පුද්ගලයකුට නිවාහන තෙමේ වදි නමි හෝ, තැහිට පෙර ගමන් කෙරේ නමි හෝ, අසුතෙන් පවරා නමි හෝ, ඔහුගේ හිස ද ගෙලෙන් ගිලිහෙයි.

4. “භවත් ගෞතමයෝ රසවිරෝධිනු”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රස විරෝධිනුය යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ ද, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බමුණ, යම් ඒ රූපාභ්‍යාසයෝ, ඉන්ද්‍රියාභ්‍යාසයෝ, ගන්ධාභ්‍යාසයෝ, රසාභ්‍යාසයෝ, සප්තව්‍යාභ්‍යාසයෝ වෙද්ද, ඒ ආභ්‍යාස (රසයෝ) නිවාහනයන් විසින් ප්‍රතිණ කරණ ලදහ. සිදුකා ලද මුල් ඇතියහ. මුදුන සුන් තල් රුකක් මෙන් කරණ ලදහ. තාවන නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා සවභාවය ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රසවිරෝධිනුය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

5. “භවත් ගෞතමයෝ පරිභෝග රහිතයෝ යයි”. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පරිභෝග රහිතයෝ යා’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බමුණ, යම් ඒ රූපපරිභෝගයෝ, ඉන්ද්‍රියපරිභෝගයෝ, ගන්ධපරිභෝගයෝ, රසපරිභෝගයෝ, ජොට්ඨබ්බපරිභෝගයෝ වෙද්ද, ඔහු නිවාහනයන් විසින් ප්‍රතිණ කරණ ලදහ. සිදින ලද මුල් ඇතියහ. මුදුන සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. තාවන නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා සවභාව ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පරිභෝග රහිතයෝ’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

6. “අකිරියවාදෙ හවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ අකිරියං වදමි කායදුච්චරිතස්ස වච්චුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං තිං සක්ඛාය වදෙසී.”

7. “උචේදවාදෙ හවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, උචේදං වදමි රුහස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේදං වදමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං තිං සක්ඛාය වදෙසී.”

8. “ජෙගුච්ඡි හවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, ජ්ගුච්ඡාමි කායදුච්චරිතෙන වච්චුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපනතියා ජ්ගුච්ඡාමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං තිං සක්ඛාය වදෙසී.”

9. “වෙනසීකො හවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසීකො සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, විතයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විතයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසීකො සමණො ගොතමො’ති. තො ච ඛො යං තිං සක්ඛාය වදෙසී.”

6. “භවත් ගෞතමයෝ අක්‍රියවාදීහු ය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අකිරියවාදීහ’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, ඒ කරුණ අතී ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම කායදුඤ්චරිතයාගේ වාග්දුඤ්චරිතයාගේ මනෝදුඤ්චරිතයාගේ තොකිරීම කියමි. සෙසු ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ තොකිරීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අකිරියවාදීහ’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය මේ ඒ කරුණයි. එහෙත් යමක් සදහා තෝ කියයි නම්, ඒ කරුණ තො වේ.”

7. “භවත් ගෞතමයෝ උචේදවාදීහුය’යි.” “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උචේදවාදීහුය’ යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම් ඒ මේ කරුණ අතී ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රුහසාගේ දෙව්‍යයාගේ මොහයාගේ තැසීම කියමි. සෙසු අකුශල ධර්මයන්ගේ තැසීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උචේදවාදීහුය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ තො වේ.”

8. “භවත් ගෞතමයෝ පිළිකුල් කරන්නෝය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුවජ් ය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ අතී ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි කායදුඤ්චරිතය, වාග්දුඤ්චරිතය, මනෝදුඤ්චරිතය පිළිකුල් කරමි. සෙසු ලාමක අකුශලධර්මයන්ට පැමිණීම පිළිකුල් කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුවජ් ය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ තො වේ.”

9. “භවත් ගෞතමයෝ තාශකයෝය’යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතම නෙමේ ‘තාශකයෝය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ අතී ම ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රාශයාගේ දෙව්‍යයාගේ මොහයාගේ විතාශය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරමි. සෙසු ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විතාශය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘වෙනසියයෝ= තාශකයෝය’යි මොනොවට කියන තෙතැත්තේ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ තො වේ.”

10 “තපසී භවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපසී සමණො ගොතමො’ති. තපනීයානං ඩ්‍රාහමණ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදුමි කායදුච්චරිතං වච්චි-දුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං. යස්ස ඛො ඩ්‍රාහමණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ජකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාද-ධම්මා, තමහං තපසීති වදුමි. තථාගතස්ස ඛො ඩ්‍රාහමණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ජකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා. අයං ඛො ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘තපසී සමණො ගොතමො’ති. නො ච ඛො යං ඤං සක්ඛාය වදෙසී.”

11. “අපගබ්‍හො භවං ගොතමො”ති. “අපී ඛෙවස ඩ්‍රාහමණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍හො සමණො ගොතමො’ ති. යස්ස ඛො ඩ්‍රාහමණ, ආයතීං ගබ්භසෙය්‍යා පුත්ඛතවාහිතීඛතති පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ජකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා, තමහං අපගබ්‍හො’ති වදුමි. තථාගතස්ස ඛො ඩ්‍රාහමණ, ආයතීං ගබ්භසෙය්‍යා පුත්ඛතවාහිතීඛතති පභිණා උච්ඡින්නාමුලා තාලාවඤ්ජකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුපපාදධම්මා. අයං ඛො ඩ්‍රාහමණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍හො සමණො ගොතමො’ති. නො ච ඛො යං ඤං සක්ඛාය වදෙසී.”

12. “සෙය්‍යථාපි ඩ්‍රාහමණ කුක්කුච්චො අණ්ඩාති අට්ඨ වා දස වා දචාදස වා, තාතස්ස කුක්කුච්චො සමමා අභිසංඝිතාති සමමා පරිසෙදිතාති සමමා පරිභාවි-තාති, යො ණු ඛො තෙසං කුක්කුච්චජාපකානං පඤ්චතරං පාදතඛසීඛාය වා මුඛතුණ්ඛකෙත වා අණ්ඩකොසං පදලොචා සොච්චිතා අභිතීඛභිජේජ්‍යස් කිතති සවාස්ස වචනීයො ජේට්ඨො වා කනිට්ඨො වා’ති. ‘ජේට්ඨො’ති‘ස්ස හො ගොතම වචනීයො, සො හි තෙසං ජේට්ඨො හොති’ති. එවමේව ඛො අහං ඩ්‍රාහමණ අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩතුනාය පරියොතඤ්ඤාය අවිජ්ජණ්ඛකොසං පදලොචා එකො’ව ලොකෙ අනුභවතරං සමමාසමෙඛාසිං අභිසමබ්බුදො. සවාහං ඩ්‍රාහමණ, ජේට්ඨො සෙට්ඨො ලොකස්ස.”

10. “භවත් ගෞතමයෝ අනුත්තවත්තෝය”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘තවත්තෝය’යි මොහොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. “බ්‍රාහ්මණය, මම් වතාහි කායදුග්චරිතය වාග්දුග්චරිතය මනෝදුග්චරිතය තෘප්තිය යුතු කොට කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ වතාහි තෘප්තිය යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතීණ වෙද්ද, උදුරණ ලද මුල් ඇත්තෝ වෙද්ද, මුදුන සුන් තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, තාවත තොහටගන්තා පරිද්දෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, මත්තෙහි නුපදතා ස්වභාව ඇත්තෝ වෙද්ද, මම් ඔහුට ‘තපස්ථි’ (තවත්තා)’ යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන්ගේ වූ කලී තෘප්තිය යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතීණයහ. උදුරණ ලද මුල් ඇතියහ. මුදුන සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. තාවත තොහටගන්තා පරිද්දෙන් කරණ ලදහ. මත්තෙහි නුපදතා ස්වභාව ඇතියහ. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් මොහොවට කියන තෙතැත්තේ ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තපස්සි යා’යි මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

11. “භවත් ගෞතමයෝ අපගභීයෝය”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අපගභීයෝය’යි මොහොවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ මතු මවු ගාබ ගෝතාබව, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතීණ ද, උදුරණ ලද මුල් ඇත්තේ ද, සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ද, තාවත තො හට ගන්තා පරිද්දෙන් කරණ ලද ද, මත්තෙහි නුපදතා ස්වභාවය ඇත් ද, ඔහුට මම් ‘අපගභී’ය යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගත-යන්ගේ මතු මවුගාබ ශයනය, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතීණ ය. උදුරණ ලද මුල් ඇත්තේ ය. සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ය. තාවත තොහටගන්තා පරිද්දෙන් කරණ ලදය. මත්තෙහි නුපදතා ස්වභාවය ඇත්තේ ය. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ අපගභී හ’යි මොහවට කියන තෙතැත්තේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කාරණය නො වේ.”

12. “බ්‍රාහ්මණය, යමිසේ කිකිලියගේ බීජයෝ අටෙක් හෝ දසයෙක් හෝ දෙලොසෙක් හෝ වෙන් ද, උහු කිකිලිය විසින් මත්තෙහි හෙව රක්තා ලද්දහු ද, මතා කොට උණුසුම් ගත්වත ලද්දහු ද, මතා කොට කුකුළුගඳ ගත්වත ලද්දහු ද, ඒ කුකුළුපාටවුන් අතුරෙන් යමෙක් සිය පානියසිලීන් හෝ මුවකුහින් හෝ බිජුකටුව පලා ගෙන සියල්ලන්ට පලමුවෙන් සුවයෙන් නික්-මෙන්නේ ද, කිම, හේ දෙවු ය යි හෝ කනිටු ය යි හෝ කිය යුතු වන්නේ ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, හේ දෙවු ය යි කිය යුතු වන්නේ ය. හෙ තෙමේ ඔවුන් අතුරෙන් දෙවු වෙයි.” “බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන් ම මම් අවිඤ්ඤා තාමැති බිජුවට තුල වූ, අවිඤ්ඤා තාමැති අණකකොමයෙන් හාත්පසින් බැඳුනා වූ සභාවචරීයා අතුරෙන් අවිඤ්ඤා තාමැති බිජුකටුව පලාගෙන සියලු ලෝකසන්නිවාසයෙහි අදවතීය වූයෙමි තීරුත්තර වූ සමන්සම්බෝධිය ප්‍රතිවෙධ කෙලෙමි. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම් ලොවට දෙවු ද වෙමි. සෙට ද වෙමි.

13. ආරඬුං බො පන මෙ බ්‍රාහ්මණ, විරියං¹ අහොසි අසලලීතං. උපට්ඨිතා සති අසමමුට්ඨා. පස්සදො කායො අසාරදො. සමාහිතං චිත්තං එකගතං. සො බො අහං බ්‍රාහ්මණ, විවිච්චව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධලෙමහි සවිතකකා සවිචාරං විචෙකජං පිනිසුඛං පඨමං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. විතකකවිචාරාතං දුපසමා අජ්ඣිතතං සම්පසාදතං වෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාධිජං පිනිසුඛං දුතියං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. පිතියා ව විරාගා උපෙකකිකො ව විහාසිං. සතො ව සම්පජානො සුඛං ව කායෙත පටිසංවෙදෙසිං. යං තං අරියා ආචිකඛන්ති ‘උපෙකකිකො සතිමා සුඛවිහාරී’ති, තං තතියං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. සුඛස්ස ව පහාණා දුකඛස්ස ව පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සදෙමනස්සාතං අත්ඨගමා අදුකඛමසුඛං උපෙකඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං.

14. සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදනෙ අතඛනණේ විගතූපකකීලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සීනෙ ආනෙඤ්ජපභවතො පුබ්බෙ- නිචාසං අනුස්සරාමි, සෙය්‍යපීදං: එකමපි ජාතියං දෙව’පි ජාතියො තිස්සො’පි ජාතියො වතස්සො’පි ජාතියො පඤ්ච’පි ජාතියො දස’පි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො වතනාලීසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසතසහස්සමපි, අතෙකෙ’පි සංවට්ටකපෙ අතෙකෙ’පි විචට්ටකපෙ අතෙකෙ’පි සංවට්ටවිචට්ටකපෙ, ‘අමුත්‍රාසිං එවංතාමො එවංගොතො: එවංචණණං එවමාහාරො එවංසුඛදුකඛපටිසංවෙදී එවමාසු- පරියනො: සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවන්තාමො එවං- ගොතො: එවංචණණං එවමාහාරො එවංසුඛදුකඛපටිසංවෙදී එවමාසුපරි- යනො: සො තතො චුතො ඉච්චපතනො’ති. ඉති සාකාරං සඋදෙසං අතෙක- විහිතං පුබ්බනිචාසං අනුස්සරාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතතියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උප්පන්නො, යථා තං අපමන්තස්ස අභාවපිනො පහිතන්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමානිතිබ්බීද, අහොසි කුකකුට්ඨා- පකස්සෙව අණ්ඩකොසමා.

---

1. විරියං, මජ්ඣ.

13. බ්‍රාහ්මණය, (බෝමාඩ හුන්) මා විසින් වඩන ලද වියඟීය නො හැකුළුනේ විය. සිහිය එළඹ සිටියේ නොනටුවේ ය. (තාමරාප) කය සංහිඳුනේ දරව රහිත විය. සිත අරමුණෙහි මොනොවට පිහිටියේ එකඟ විය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම අකුලබ්‍රහ්මණයන්ගෙන් වෙන් ව ම විතකී සහිත වූ විවාර සහිත වූ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැපය ද ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙලෙමි. විතකීවිවාරයන්ගේ සංහිදීමෙන් සිය සහන්හි හටගත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූ, විතතයාගේ එකඟ බව ඇති, විතකී රහිත වූ විවාර රහිත වූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙලෙමි. ප්‍රීතියෙන් ද වෙන් වීමෙන් ධ්‍යානොපෙක්ෂාව ඇත්තෙමි වාසය කෙලෙමි. සිහි ඇත්තෙමි, සමයක්ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූයෙමි, කයින් සුවය වින්දෙමි. යම් ධ්‍යානයක් හේතු කොට ගෙන, ඒ පුද්ගලයා ‘උපෙක්ෂාවෙන් යුක්තයෙක, සිහියෙන් යුක්තයෙක, සුඛ විහරණ ඇත්තෙකැ’යි බුද්ධාදී ආර්යයෝ ප්‍රකාශ කෙරෙත් නම්, ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙලෙමි. කායිකසුඛයාගේ ද කායික දුඃඛයාගේ ද ප්‍රභාණයෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමිනස් පහ ව යාමෙන් දුක්වෙදනා නැති සුඛවෙදනා ද නැති, උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදුව ඇති චතුර්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙලෙමි.

14. ඒ මම මෙසේ සිත චතුර්ධ්‍යානයෙන් සමාහිත වූ කල්හි, උපෙක්ෂා- සමාහිතපරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසවර වූ කල්හි, පහ වූ රාගාදී අභිගණ ඇති වූ කල්හි, පහ වූ උපකෝලය ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, අනිඤ්ඤාමයට හුදුසු ව පිරිසිදුවිආදියෙහි සිටි කල්හි, අවල බවට පත් කල්හි, පෙර වුසු කඳපිළිවෙල සිහි කිරීමේ නුවණ පිණිස සිත තැබූයෙමි. ඒ මම තත්වැදැරුම් වූ පෙර වුසු කඳපිළිවෙල සිහි කරමි. ඒ මෙසේ හි: එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුණක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දසයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පණසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති ලක්ෂයක් ද, නොයෙක් තස්තා කලපයන් ද, නොයෙක් වැඩෙන කලපයන් ද, නොයෙක් තස්තාවැඩෙන කලපයන් ද සිහි කරමි. කෙසේ ද? යත්: අසෝ තැන මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පැහැ ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි, මෙබඳු ආයු කෙලවර කොට ඇත්තෙමි වීමි. ඒ මම එයින් චුත වූයෙමි අසෝ තැන උපනිමි. එහි ද මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පැහැ ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සැප දුක් අනුභව කරන්නෙමි, මෙබඳු ආයුෂ කෙලවර කොට ඇත්තෙමි වීමි. ඒ මම එයින් චුත වූයෙමි මෙහි උපනිමි කියා හි. මෙසේ ආකාර සහිත වූ තාමගොත්‍රාදී උදෙසිම සහිත වූ තත්වැදැරුම් වූ පෙර වුසු කඳ- පිළිවෙල සිහි කරමි. බමුණ, මා විසින් රැයෙහි පෙරයමිහි දී මේ පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කරණ නුවණ තැමැති ප්‍රථම විද්ධව ලබන ලදී. අවිද්ධව තසන ලදී. විද්ධව පහල විය. මෝහ තැමැති අඳුර තැසුනේ ය. ප්‍රඥ තැමැති ආලෝකය පහල විය. සමාහිතවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වූ කෙලෙස් තවත වීර්යයෙන් යුක්ත ව අභිප්‍රේතාච්චි සිද්ධිය කෙරෙහි යොමු කරණ ලද සිත් ඇති ව වාසය කරන්නහුට යම්සේ ද මටත් එසේ ය. බමුණ, බිජුවටින් කුකුළුපැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ පලමු වත නික්මීම විය.

15. සො ඵවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අතඛිනණේ විගනුපකකිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආතෙජ්ජපතෙන සත්තාතං චුතුපපතඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුඤ්ඤාන¹ අතිකකන්තමානුසකෙන සතෙන පසාමි වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජාතාමි, “ඉමෙ චත භොනෙතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වචි- දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියාතං උපවාදකා මිච්ජාදිට්ඨිකා මිච්ජාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායසස් භෙද පරමරණා අපායං දුගගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පත භොනෙතා සත්තා කායසුවරිතෙන සමන්තාගතා වචිසුවරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුවරිතෙන සමන්තාගතා අරියාතං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායසස් භෙද පරමරණා සුභතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා”ති. ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුඤ්ඤාන¹ අතිකකන්තමානුසකෙන සතෙන පසාමි වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජාතාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතතියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අභිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපමනතස්ස ආතාපිනො පහිත- තතස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, දුතියාභිනිබ්භිද අහොසි කුක්කු- වච්ජාපකසෙසව අණඛකොසමහා.

16. සො ඵවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අතඛිනණේ විගනුපකකිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආතෙජ්ජපතෙන ආසවාතං බයඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභුතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභුතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛ- නිරුධොති යථාභුතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛනිරුධගාමිනී පටිපදාති යථා- භුතං අබ්භඤ්ඤාසිං. ඉමෙ ආසවාති යථාභුතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසව- සමුදයොති යථා භුතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවනිරුධොති යථා- භුතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවනිරුධගාමිනී පටිපදාති යථාභුතං අබ්භඤ්ඤාසිං. තස්ස මෙ ඵවං ජාතතො ඵවං පස්සතො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. භවාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. අවිජ්ජාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. විමුක්තාසමි විමුක්තමිති ඤ්ඤාණං අහොසි. ඛිණා ජති, චුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, තාපරං ඉත්තතායාති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ රතතියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අභිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අපමනතස්ස ආතාපිනො පහිතතතස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ තතියාභිනිබ්භිද අහොසි කුක්කුච්ච්ජාපකසෙසව අණඛකොසමහාති.

1. පරිසුඤ්ඤා. කළුච්.

15. ඒ මම මෙසේ සිත වතුඤ්චානතයෙන් සමාහිත වූ කල්හි, උපේක්ෂා සමාහි පරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසවර වූ කල්හි, පහ වූ රුහාදි අඛණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙල්ශ ඇති කල්හි, මාදුභාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඤ්ඤාමයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, අවලබවට පත් කල්හි සත්කමයන්ගේ වූහි උපපතති දෙක දැනීම පිණිස සිත තැබූයෙමි. ඒ මම පිරිසිදු වූ, මිනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තා වූ දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද විරුප වූ ද ආඝ්‍ර වූ ද දිලීදු වූ ද සත්කමයන් දකිමි. කමීය පරිදි පැමිණියා වූ සත්කමයන් දකිමි. ඒ මෙසේ සි: “ඒකානතයෙන් මේ භවත් සත්කමයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. වාග්දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. මනෝදුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූහ. බුද්ධාදී ආයතීයන්ට ගතී කරන්නෝ වූහ. විපරිතදූෂටී ඇත්තෝ වූහ. මිථ්‍යාදූෂටී-යෙන් හත්තා ලද තාතාවිධ කමී ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ හෙයින් අපාය තමී වූ දුක පිහිටි නැත හෙයින් දුග්ගති තමී වූ, (නො කැමැත්තෙන් ම) පතිත වන හෙයින් විනිපාත තමී වූ තරකයට පැමිණියාහු ය. මේ භවත් සත්කමයෝ වතාහි කායසුවරිතයෙන් වාක්සුවරි-තයෙන් මනස්සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු ය. ආයතීයන්ට ගතී, නො කරන්නෝ වූහ. සමගන්දූෂටීයෙන් යුක්තයෝ ය. සමගන්දූෂටීයෙන් හත්තා ලද තාතාවිධ කමී ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති හෙයින් සුගති තමී වූ දිව්‍යලොකයට පැමිණියාහු ය”යි මෙසේ මිනිස් ඇස ඉක්ම පැවැති පිරිසිදු දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද විරුප වූ ද ආඝ්‍ර වූ ද දිලීදු වූ ද සත්කමයන් දකිමි. කමීය වූ පරිදි පැමිණියා වූ සත්කමයන් දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, මා විසින් රැය මැදුම්මහි මේ දවිතීය විදුම වූ දිව්‍යඤ්ඤාය ලබන ලදී. අවිදුම තසන ලදී. විදුම පහල විය. මෝහ අදුර පහ විය. ප්‍රඥ ලෝකය පහල විය. අප්‍රමාදී වූ කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තහුට යම් සේ තමී එමෙකී. බ්‍රාහ්මණය, බිජුවටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ දවිතීය වූ නික්මීම විය.

16. ඒ මම මෙසේ සිත වතුඤ්චානතයෙන් සමාහිත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසවර වූ කල්හි, පහ වූ රුහාදි අඛණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙල්ශ ඇති කල්හි, සිත වහි භාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඤ්ඤාමයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, නොසැලී සිටි කල්හි, ආසුවක්ෂයකරඤ්ඤාය පිණිස හෙවත් මගනුවණ පිණිස විදසුන් සිත තැබූයෙමි. ඒ මම මේ දුක යැයි තත් වූ පරිද්දෙන් දකිමි. මේ දුක හටගැණීමට හේතුවැ යි තත් වූ පරිද්දෙන් දකිමි. මේ දුකකිනිරෝධය යි තත් වූ පරිදි දකිමි. මේ දුකකිනිරෝධයට = නිවණට යන පිලිවෙත ය යි තත් වූ පරිදි දකිමි. මොහු ආසුවයෝ යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුවයන්ගේ හට ගැණීමට හේතුවය යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුවනිරෝධය යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුවනිරෝධ-ගාමිනී ප්‍රතිපතති ය යි තතු සේ දකිමි. මෙසේ දන්නා වූ මෙසේ දක්නා වූ ඒ මාගේ සිත කාමාසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. භවාසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. අවිදුසුවයෙන් ද මිදුනේ ය. සිත මිදුනු කල්හි මිදිතැ යි නුවණ පහල විය. ඉපදීම කෂීණ විය. මග බබසර වැස නිමවන ලදී. සිවු මග කටයුතු කරණ ලද්දේ ය. මේ බව (කෙලෙසුන් තැසීම) පිණිස අත්‍ය වූවක් නැතැ යි දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, රූ පැසුළුයමෙහි මේ තෘතීයවිදුම (ආසුවක්ෂයකරඤ්ඤාය) අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. අවිදුම තසන ලදී. ආයතීමාභීඤ්ඤාවිදුම උපත. මොහාකිකාරය නැසින. ප්‍රඥලෝකය පහල විය. අප්‍රමිතන වූ කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තහුට යම් සේ ද, එසේ ය. බ්‍රාහ්මණය, බිජුවටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ තුන්වන නික්මීම විය.

17. එවං චූහොත වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “ජෙට්ඨො භවං ගොතමො. සෙට්ඨො භවං ගොතමො. අභික්කන්තං හො ගොතම, අභික්කන්තං හො ගොතම, සෙය්‍යථාපි හො ගොතම තික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලුහස්ස වා මග්ගං ආවිකෙඛය්‍ය, අක්කිකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය වක්ඛුමනොතා රුපානි දක්ඛිනතීති, එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අතෙකපරියායෙන ධමමො පකාසිතො. එසාහං භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝස්සඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ භවං ගොතමො වෙරඤ්ජොයං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසතා”ති.

18. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තො අධිවාසනා විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පකකාමි.

19. හෙන ඛො පත සමයෙන වෙරඤ්ජො දුබ්භිකං හොති දච්ඡිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. ත සුකර් උඤ්ජෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. තෙන ඛො පත සමයෙන උත්තර්ගමකා අස්සවාණිජා පඤ්චමනෙතභි අස්සතතෙභි වෙරඤ්ජං වස්සාවාසං උපගතා හොන්ති. තෙභි අස්සමණඛලීකාසු භික්ඛුතං පඤ්චපඤ්චුලකං පඤ්ඤාගතා හොති. භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පතතච්චරමාදාය වෙරඤ්ජං පිණ්ඩාය පච්ඡිත්වා පිණ්ඩං අලභමාතා අස්සමණඛලීකාසු පිණ්ඩාය චරිත්වා පඤ්චපඤ්චුලකං ආරාමං හරීත්වා උදුක්ඛලෙ කොට්ටෙත්වා කොට්ටෙත්වා පරිභුඤ්ජන්ති. ආයසමා පතාතඤ්ඤ පඤ්චුලකං සිලායං පිංසිත්වා භගවන්තො උපතාමෙති. තං භගවා පරිභුඤ්ජති.

20. අස්සොසි ඛො භගවා උදුක්ඛලසද්දං.-ජාතන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතන්තාපි ත පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්වා ත පුච්ඡන්ති. අත්ඨසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, තො අතත්ඨසංභිතං. අතත්ඨසංභිතෙ සෙතු-සාතො තථාගතාතං. දච්ඡිභාකාරෙභි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛු පරිපුච්ඡන්ති: ‘ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකාතං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා’ති.-

අථ ඛො භගවා ආයසමන්තං ආනිඤ්ඤං ආමනෙතසි: “කිං ණු ඛො සො ආතඤ්ඤ උදුක්ඛලසද්දො”ති අථ ඛො ආයසමා ආතඤ්ඤ භගවන්තො එතමත්ඨං ආරොචෙසි. “සාධු සාධු ආතඤ්ඤ, තුමොභි ආතඤ්ඤ, සපජුරිසෙභි විජිතං. පච්ඡිමා ජතතා සාලිමංසොදනං අතිමඤ්ඤස්සතීති.

17. මෙසේ වදාළ කල්හි ඒ වේරඤ්ඤා බමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සෑල කෙළේ ය: “භවත් ගෞතමයෝ ජ්‍යෙෂ්ඨයහ. ශ්‍රේෂ්ඨයහ. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මෑතාවි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මෑතාවි. භවත් ගෞතමයෙනි, යම්සේ යටිකුරු කරණ ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ ද, මං මූලා වූවකුට මග කියන්නේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රු දකින්නා සි අලුරෙහි තෙල්පහකක් දල්වන්නේ ද, මෙ පරිද්දෙන් ම භවත් ගෞතමයන් විසින් නන් අයුරින් දහම් දෙසන ලදී. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද භික්ෂු සමසංයා ද සරණ යමි. භවත් ගෞතමයෝ අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියා වූ උවසුවකු කොට මා සලකන්නා. භවත් ගෞතමයෝ භික්ෂුසමසංයා සමග මට අනුග්‍රහය පිණිස වේරඤ්ඤා නුවර වස් විසීම ද ඉවසන්නා” යි.

18. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීමිභාවයෙන් එය ඉවසුණේක. ඉක්බිති වේරඤ්ඤා බමුණු තෙමේ බුදුරජානන් වහන්සේගේ ඒ ඉවසීම දැන හුතස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෑද පෑදකුණු කොට ගියේ ය.

19. එකල්හි වේරඤ්ඤා නුවර දුක සේ ලාබිය යුතු භික්ෂාව ඇත්තේය. ජීවිතයන් මරණයන් අතර පැවැති දෙ-අදහස් ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුලු මිනිසුන්ට වලින් යුක්ත ය. (තොහොත් ‘සෙතට්ඨිකා’ තම් සසාරයෙහියෙන් යුක්ත ය.) කුසපත් බෙදා කරණ දිවිපැවැත්ම ඇත්තේ ය. (තොහොත් කුරු පමණක් ව හටගත් සසා ඇත්තේ ය.) පිටු සිඟීමෙන් යැපෙන්නට පහසු තොවන නැතෙක් විය. එකල්හි උත්තරපඨයෙන් පැමිණි අස්වෙලෙන්දේ පන්සියක් පමණ වූ අසුන් සමග වස් සාරමස විසීමට වේරඤ්ඤාවට පැමිණියාහු වෙත්. ඔවුන් විසින් අස්මඬුලුවල දී භික්ෂුන්ට යවහාල් පත පත පිහිටුවන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු පෙරවරු කාලයෙහි හෑද පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ වේරඤ්ඤාවට පිටු පිණිස පිවිස පිටු තො ලබන්නාහු අස්මඬුලුවල පිටු සිඟා ඇවිද යවහාල් පත පත අරමට ගෙණවුන් වතෙහි ලා කොටා වලදත්. ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද ස්ථිර තෙමේ යවහාල්පතක් ගලෙහි ලා අබරු (මී සකුරු යොදා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිගන්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය වලදතණේක.

20. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වතෙහි මොහොල් ගාටෙන හඬ ඇසුණේක. -තථාගතවරයෝ කරුණ දන්නාහු ද විවාරත්. දන්නාහු ද තො විවාරත්. කල් දුත විවාරත්. කල් දුත තො විවාරත්. තථාගතවරයෝ වෑඹ සහිත වූවක් ම විවාරත්. අවෑඹ සහිතයක් තො විවාරත්. අතථ සහිත වචන විෂයයෙහි තථාගතවරයන්ගේ සේතුසාතය (එබඳු වචන කීමෙහි සිත මාගීයෙන් නැසුනේ ම) වෙයි. භාග්‍යවත් බුදුවරු “දහම් හෝ දෙසන්නෙමු. සච්චන්ට සිකපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙ කරුණෙකින් භික්ෂුන් පිළිවිසිත්.-

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනන්ද තෙරුන් ඇමැතුණේක: “ආනන්දය, ඒ වතෙහි මොහොල් ගාටෙන හඬ කීමෙක් ද?” ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සෑල කෙළේ ය. “ආනන්දය, මෑතාවි, මෑතාවි. සත්පුරුෂ වූ තොප විසින් දුර්භික්ෂය ද ලොහය ද දිතන ලදී. පශ්චිමජනනාව මස් හා හැල්සාල්බතට පවා අවමන් කරායි” වදාළ සේක.

21. අඵ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො යෙන භගවා තෙනුපසංකම්. උපසඛකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භගවන්තං එතදවොච: “එතරභි භනෙත වෙරඤ්ඤා දුබ්භිකා දභිභිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. න සුකරු උඤ්ඤන පග්ගහෙන යාපෙභුං. ඉමිස්සා භනෙත මහාපඨවියා ගෙට්ඨිමං තලං සමපන්තං. සෙය්‍යථාපි බුද්දමධුං අනීලකං එවමස්සාදං. සාධාහං භනෙත පඨවිං පරිවතෙතය්‍යං, භිකඛු පපටකොජං පරිභුඤ්ඤන්ති”ති.

“යෙ පන තෙ මොග්ගලාන, පඨවිතිස්සිතා පාණා තෙ කථං කරියස්සි?”ති.

“එකාහං භනෙත පාණං අභිනිවමිතිස්සාමි සෙය්‍යථාපි මහාපඨවි. යෙ පඨවිතිස්සිතා පාණා තෙ තත්ථ සඛකාමෙස්සාමි. එකෙත භජේත පඨවිං පරිවතෙතස්සාමි”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි පඨවිං පරිවතෙතභුං. විපලාසමපි සත්තා පටිලභෙය්‍ය”න්ති.

“සාධු භනෙත සබ්බො භිකඛුසඛෙසා උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගච්ඡය්‍යා”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි සබ්බස්ස භිකඛුසඛෙසා උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගමත”න්ති.

22. අඵ ඛො ආයස්මතො සාච්ඡුභතස්ස රහොගතස්ස පතිසලීතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

23. අඵ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො සායණහසමයං පතිසලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතද-වොච: “ඉධ මස්සං භනෙත රහොගතස්ස පතිසලීතස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති.

24. “කතමෙසානං භු ඛො භනෙත බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බුභමචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි?”ති

“භගවතො ව සාරිපුත්ත විපසේස්ස භගවතො ව සිඛිස්ස භගවතො ව චෙස්සභුස්ස බුභමචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසි. භගවතො ව සාරිපුත්ත කිකුසඬස්ස භගවතො ව ඤානානාගමනිස්ස භගවතො ව කිස්සපස්ස බුභමචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසි”ති.

21. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹ වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ: “වහන්ස, දැන් වේරඤ්ඤා නුවර දුක සේ ලැබිය යුතු වූ භික්ෂාව ඇත්තේ ය. ජීවිතය පිළිබඳ ව දෙආනෙකින් පැවැති සැක ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුලු මිනීආව ඇත්තේ ය. (තොහොත් වැලඳුනු සෙනට්ඨිකා නම් සත්‍යරෝගය ඇත්තේය.) ලග බෙදීමෙන් දව් පවත්වන්නක් වෙයි. පිඩු සිඟීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නොවන්නක් වෙයි. වහන්ස, මේ පොළොවේ යට පෙදෙස මිහිරිසයෙන් සමෘද්ධි වෙයි. පිලවුන් නැති මිවදයක් යම් සේ ද, එමෙන් රතවත් වෙයි. වහන්ස, භික්ෂුහු පෘථිවීරසය වලඳත්වා’යි මම පොළොව පෙරලන්නෙමි නම් මැනවි” යනු යි.

“මුගලන, යම් ඒ පොළොව ඇසුරු කළ ප්‍රාණීහු වෙද්ද, ඔවුනට කුමක් කරන්නෙහිද?”

“වහන්ස, මම පොළොව පමණ මහත් වූ එක් අත්ලක් මවන්නෙමි. පොළොව ඇසුරු කළ ඒ ප්‍රාණීන් එයට මාරු කරන්නෙමි. අනිත් අතින් පොළොව පෙරලන්නෙමි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. පොළොව පෙරලීම නොපට රුචි නො වේවා. සහචයෝ විතතවිචයඤ්ඤායට පවා පැමිණෙන්නාහු ය.”

“වහන්ස, සියලු භික්ෂුසංඝයා නෙමේ උතුරුතුරු දිවයිනට පිඩු පිණිය යන්නේ නම් මැනවි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. උතුරුතුරුදිවයිනට සියලු භික්ෂුසංඝයාගේ යෑම නොපට රුචි නො වේවා.”

22. ඉක්බිති රහෝගත වූ, විතතවිචෙකයෙන් යුත් වූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වූ විතතපරිචිතකීයෙක් පහල විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී වී ද?”

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ ශාරීපුත්‍ර සඨවිර තෙමේ පස්වරුගෙහි පලකමවතින් තැහි සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය: “වහන්ස, මෙහි රහසිගත වූ විතතවිචෙකයෙක් යුත් වූ මගේ සිතට මෙබඳු විතකීයෙක් පහල විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී වී ද?” යනු යි.

24. “වහන්ස, මෙහි කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය විරසථාසී වී ද?”

“ශාරීපුත්‍රසිනි, විපසයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද මෙසසඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් නො වී ය. ශාරීපුත්‍රසිනි, ඝනුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද කෝනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද, ශාසනය වූ කලී බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් වී” යා යි වදාළ සේක.

25. “කො හු බො භනෙන හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච විපස්සියා භගවතො ච සිඛියා භගවතො ච වෙස්සභුස්ස චුභමචරියං න චිරට්ඨිතිකං අගොසී?”ති.

26. “භගවා ච සාර්පුත්ත විපස්සි භගවා ච සිඛි භගවා ච වෙස්සභු කිලාසුතො අගෙසුං සාවකානං විජාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං. අපාකං ච තෙසං අගොසී සුත්තං ගෙයං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිචුත්තකං ජානකං අඛුභධම්මං වෙදලුං. අපාඤ්ඤානං සාවකානං සිකඛාපදං. අනුද්ද්ධං පාතිමොකඛං.

27. තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධාතෙන යෙ තෙ පච්ඡමා සාවකා නානානාමා නානා-ගොතනා නානාඡච්චා නානාකුලා පඛඛජ්ජා, තෙ නං චුභමචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තරධාපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාර්පුත්ත නානාපුප්ථාති ඵලකෙ නිකඛිතතාති සුත්තෙන අසඛගභීකාති, තාති වාහො විකීරති විධමති විධංසෙති. තං කියා හෙතු? යථා තං සුභොතන අසඛගභීභවතා. ඵචමෙව බො සාර්පුත්ත තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධාතෙන යෙ තෙ පච්ඡමා සාවකා නානානාමා නානාගොතනා නානාඡච්චා නානාකුලා පඛඛජ්ජා, තෙ නං චුභමචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තරධාපෙසුං.

28. කිලාසුතො¹ ච තෙ භගවතො අගෙසුං සාවකෙ වෙතසා වෙතො පරිච්ච ඔවදිතුං. භුතපුඛං සාර්පුත්ත වෙස්සභු භගවා අරහං සම්මා-සම්බුද්ධො අඤ්ඤාභරසම්චිං භිංසනකෙ වතසණ්ඩි සහස්සං භිකඛුසඛිකං වෙතසා වෙතො පරිච්ච ඔවදති අනුසාසති: “ඵචං විතකෙකථ. මා ඵචං විතකකඛිජ්ථ. ඵචං මනසි කරොථ. මා ඵචං මනසාකඛි. ඉදං පඡ්භථ. ඉදං උපසම්පඡ්ඡ විහරථා”ති. අථ බො සාර්පුත්ත තස්ස භිකඛුසහස්සස්ස වෙස්සභුතා භගවතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙත ඵචං ඔවදියමානානං ඵචං අනුසාසියමානානං අනුපාදය අසවෙති විත්තාති විමුච්චිංසු. - තහු සුදං සාර්පුත්ත භිංසනකස්ස වතසණ්ඩස්ස භිංසනකතස්මිං ගොති: යො කොචි අදීභරාගො නං වතසණ්ඩං පච්ඡති, යෙභුයෙත ලොමාති හංසනති.-

29. අයං බො සාර්පුත්ත හෙතු අයං පච්චයො, යෙන භගවතො ච විපස්සියා භගවතො ච සිඛියා භගවතො ච වෙස්සභුස්ස චුභමචරියං න චිරට්ඨිතිකං අගොසී”ති.

1. කිලාසුතො, සභා.

25. “වහන්ස, යම් හේතු වෙතින් විපසයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද වෙසසභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පැවතුනෙක් නො වී නම්, එයට හේතු කවරේ ද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේ ද?”

26. “ශාරීපුත්‍රයෙනි, විපසයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද වෙසසභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විසාරවශයෙන් ධර්මය දෙශනා කරන්නට උත්සාහ රහිත වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සුත්ත ය, ගෙය ය, වෙසසාකරණ ය, ගාථා ය, උද්‍යන ය, ඉතිවුත්තක ය, ජාතක ය, අබ්‍යුතධම්ම ය, වෙදලල ය යන නව්‍යාංග ශාස්තෘශාසනය සවලාප ද විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද ද නො පණවන ලදී. ආණාපාතිමොක්ඛය නො උදෙසන ලදී.

27. ඒ භාග්‍යවත් වූ බුදුවරුන්ගේ පරිනිපාණයෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ ද පරිනිපාණයෙන් නානාතාම ඇති, නානාගොත්‍ර ඇති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් පැවිදි වූ යම් පශ්චිමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ශාසනය වහා ම අතුරුදන් කලාහු ය. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම්සේ තන් වැදූරුම් පුෂපජාතිහු මලස්තේ නැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් නොගොතන ලද්දහු ද, යම්සේ ඒ මල් වාතය හෙමේ විසුරුවා ද, අන් තැනකට යවා ද, තුඩු තැනින් පහ කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුයින් නොගෙතුනු හෙයින්. මෙ පරිද්දෙන් ම, ශාරීපුත්‍රයෙනි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවන් පෑමෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවන් පෑමෙන් ඒ ශ්‍රාවකයන්ගේ අතැවැසි වූ නානාතාමගෝත්‍ර ඇති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් පශ්චිමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්, ඔහු ඒ ශාසනය වහාම අතුරුදන් කලහ.

28. වැලි දු ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරු තමන්ගේ සිතින් ශ්‍රාවකයන් සිත පිරිසිදු දූහ ශ්‍රාවකයන්ට අවවාද කරන්නට උත්සාහ සහිත වූහ. ශාරීපුත්‍රයෙනි, පෙර වූවක් කියමි: අභීත් සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ වෙසසභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිහිසුණු වූ එක්තරා වහලැහැබක දී තමන්ගේ සිතින් ඒ මහණුන්ගේ සිත පිරිසිදු දූහ දහසක් මහණුන්ට ‘මෙසේ (තෙකබවවාදි) විතකී කරවු. (කාමාදි) විතකී නො කරවු. මෙසේ අනිභ්‍යාදිවශයෙන් මෙතෙහි කරවු. නිභ්‍යාදිවශයෙන් මෙතෙහි නො කරවු. අකුසල් වූ මෙය දුරු කරවු. කුසල් වූ මෙයට පැමිණ වාතය කරවු’යි අවවාද කරණ සේක, අනුශාසනා කරණ සේක. ඉක්බිති ශාරීපුත්‍රයෙනි, අභීත් සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ වෙසසභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නා වූ මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නා වූ ඒ දහසක් මහණුන්ගේ සිත් උපාදාන රහිත ව කාමාදි ආසුචයන්ගෙන් මිදුනේය. - ශාරීපුත්‍රයෙනි, ඒ බිහිසුණු වහලැහැබෙහි මේ බිහිසුණු බව වෙයි: අභීතරාග වූ යමෙක් ඒ වහ ලැහැබට පිවිසේද, බෙහෙවින් ඔහුගේ ලොමුදහ ගණී.-

29. යමක් හේතු කොට ගෙන විපසයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද වෙසසභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ශාසනය බොහෝ කල් පවත්නේ නො වී ද, ශාරීපුත්‍රයෙනි, මේ එයට හෙතුව යි. මේ එයට ප්‍රත්‍යය යි.”

30. “කො පත භනෙන හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධියං භගවතො ච කොනාගමනියං භගවතො ච කසිපසියං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අගොසී ?”ති.

31. “භගවා ච සාරිපුත්ත කකුසන්ධියා භගවා ච කොනාගමනියා භගවා ච කසිපසො අකීලාසුතො අහෙසුං සාවකානං විජාරෙන ධම්මං දෙසෙහුං. ඛහුං ච තෙසං අගොසී සුභතං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිච්චිත්තකං ජාතකං අඛුතධම්මං වෙදලං. පඤ්ඤාතනං සාවකානං සිකඛාපදං. උද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං.

32. තෙසං බ්‍රහ්මචරියං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන, බ්‍රහ්මචරියානං සාවකානං අන්තරධාතෙන, යෙ තෙ පච්චිමා සාවකානානාමා නානාගොතනා නානාච්චවා නානාකුලා පඛඛජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමඤ්ඤානං ධපෙසුං. සෙය්‍යථාපී සාරිපුත්ත නානාපුප්ඵානී ඵලකෙ තිකඛිත්තානී සුතෙතන සුසං-ගභිතානී, තානී වාතො ත විකීරති ත විධමති ත විඤ්ඤෙති. තං කිසස හෙතු? යථා තං සුතෙතන සුසංගභිතතා. ඵචමෙව ඛො සාරිපුත්ත, තෙසං බ්‍රහ්මචරියං භගවන්තානං අන්තරධාතෙන බ්‍රහ්මචරියානං සාවකානං අන්තරධාතෙන යෙ තෙ පච්චිමා සාවකානානාමා නානාගොතනා නානාච්චවා නානාකුලා පඛඛජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමඤ්ඤානං ධපෙසුං.

33. අයං ඛො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධියං භගවතො ච කොනාගමනියං භගවතො ච කසිපසියං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අගොසී”ති.

30. “වහන්ස, යමක් කරණ කොට ගෙන කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කෝනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් ශාසනය බොහෝ කල් පවත්නක් ඒ නම්, එයට හේතුව කිම? ප්‍රත්‍යය කිම?”

31. “ශාරීපුත්‍රයෙනි, කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කොනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විසාර වශයෙන් දහම් දෙසන්නව උත්සාහවත් වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සුත්‍ර-දෙශනා ද, ගාථා සහිත සුත්‍ර දෙශනා ද, අභිධම්මපිටකය හා අත්‍ය අභිග අටට අයත් නුටු බුද්ධිවචන ද, ගාථා දෙශනා ද, සොම්තස්මුචා නුවණින් වදාළ දෙශනා ද, ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේකැ’යි දැක්වූ සුත්‍රාන්ත ද, ජාතකදෙශනා ද, ආශ්වායාදිකුතධම්මප්‍රතිසංයුක්ත සුත්‍රාන්ත ද, ප්‍රීතිය හා ඥානය ඇසුරු කළ සුත්‍රාන්ත ද යන නවංග ශාස්තෘශාසනය බොහෝ විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පණවන ලදී. පාමොක් උදෙසන ලදී.

32. ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පරිනිච්ඡේදයෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පරිනිච්ඡේදයෙන්, ඒ සමමුඛසමමුඛ ශ්‍රාවකවරයන්ගේ අතාවැසි වූ, තන් වැදුරුම් නම් ගොත් ඇති, තන් වැදුරුම් ජාතියෙන් තන් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්. ඔහු ඒ ශාසනය ඉතා දීඪි කාලයක් නැබුහ. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම්සේ තන්වැදුරුම් පුෂ්පයෝ මලස්තේ තැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් මනා ව බඳනා ලද්දහු ද, වාතය නෙමේ ඔවුන් තො විසුරුවා ද, අන් නැත-කට තො යවා ද, තුබු තැනින් පහ තො කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුසින් ගෙනුහු හෙයින්. මෙ පරිද්දෙන් ම ශාරීපුත්‍රයෙනි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ අතාවැසි වූ, නාතා නම් ගොත් ඇති, නාතාජාතියෙන් නාතාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ශාසනය බොහෝ දිගු කලක් නැබුහ.

33 ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කරුණෙකින් කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේත් කොනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් ශාසනය දිගු කල් පවත්නේ ඒ ද, මේ එයට හේතුව ය, මේ එයට ප්‍රත්‍යය ය” යි වදාළ සේක.

34. අඵ බො ආයසමා ඝාමිපුතො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරා-සඛනං කර්තවා යෙන භගවා තෙනඤ්ජම් පණාමෙතවා භගවනතං එතදවොච: “එතස්ස භගවා කාලො, එතස්ස පුගත කාලො, යං භගවා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙය්, උද්දිසති පාතීමොකං, යඵසිදං බුභවච්චිං අද්ධනිං අස්ස විරට්ඨිතික”ති.

35. “ආගමෙහි නිං සාරිපුතත. ආගමෙහි නිං සාරිපුතත. තථාගතො‘ව තත් කාලං ජානිස්සති. න තාව සාරිපුතත සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, න උද්දිසති පාතීමොකං, යාව න ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති. යතො ච බො සාරිපුතත ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, අඵ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතීමොකං තෙසඤ්ඤෙඤ්ච ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය.

36. න තාව සාරිපුතත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, යාව න සඛෙසා රතතඤ්ඤාමභතතං පතොතා හොති. යතො ච බො සාරිපුතත, සඛෙසා රතතඤ්ඤාමභතතං පතොතා හොති, අඵ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති. අඵ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතීමොකං තෙසඤ්ඤෙඤ්ච ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය.

37. න තාව සාරිපුතත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, යාව න සඛෙසා චෙපුලුමභතතං පතොතා හොති. යතො ච බො සාරිපුතත සඛෙසා චෙපුලුමභතතං පතොතා හොති, අඵ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති. අඵ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතීමොකං තෙසඤ්ඤෙඤ්ච ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය.

38. න තාව සාරිපුතත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, යාව න සඛෙසා ලාභග්ගමභතතං පතොතා හොති. යතො ච බො සාරිපුතත සඛෙසා ලාභග්ගමභතතං පතොතා හොති, අඵ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, අඵ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතීමොකං තෙසඤ්ඤෙඤ්ච ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය.

39. න තාව සාරිපුතත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති, යාව න සඛෙසා බාහුසච්චමභතතං පතොතා හොති. යතො ච බො සාරිපුතත සඛෙසා බාහුසච්චමභතතං පතොතා හොති, අඵ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඛෙස පාතුභවනති. අඵ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතීමොකං තෙසඤ්ඤෙඤ්ච ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය.”

40. නිරඤ්චෙහි සාරිපුතත, භික්ඛුසඛෙසා නිරාදීතවො අපගතකාලකො පුද්ධො සාරෙ පනිට්ඨිතො. ඉමේසං හි සාරිපුතත පඤ්චනතං භික්ඛුසතානං යො පච්ඡමකො භික්ඛු, සො සොතාපතොතා අවිනිපානධම්මො නියතො සමෙබ්බිපරායණො”ති.

34. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෑවිසුත් තෙරණුවෝ පොරෝණය එකක් කොට පෙරෙව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදීලී බැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සෑල කලහ. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යම් ගෙයෙකින් මේ ශාසනය දිගුකල් පවත්නක්, බොහෝ කල් පවත්නක් වන්නේ ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පණවන සේක්වා. පාමොක් උදෙසක සේක්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි. සුභතයන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි.”

35. “ශාරීපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වටු. ශාරීපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වටු. තථාගත තෙමේ ම එයට කල් දන්නේ ය. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් මේ ශාසනයෙහි ආසුවයන් ඉපද සිටීමට ආධාර වූ ඇතැම් ධර්මයෝ සඛ්‍යයා කෙරෙහි නො පහල වෙද්ද, ඒ තාක් ශාය්‍යා තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද නො පණවයි, පාමොක් නො උදෙසයි. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ සඛ්‍යයා කෙරෙහි පහල වෙද්ද, එකල්හි ශාය්‍යා තෙමේ එම ආසුවසථානීය ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

36. ශාරීපුත්‍රයෙනි, සඛ්‍ය තෙමේ යම් තාක් විරුහුඤ්ඤාන්ගෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීය-ධර්මයෝ නො පහල වෙත්. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සඛ්‍ය තෙමේ විරුහුඤ්ඤාන්ගෙන් මහත්තයට පැමිණියේ වේ ද, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ සඛ්‍යයා කෙරෙහි පහල වෙත් ද, එකල්හි ශාය්‍යා තෙමේ ඒ ආසුවසථානීයධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

37. ශාරීපුත්‍රයෙනි, සඛ්‍ය තෙමේ යම් තාක් සථවිර මධ්‍යම තවක වශයෙන් විපුලතයට මහත්තයට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ නො පහල වෙත්. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සඛ්‍ය තෙමේ විපුලතයට මහත්තයට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ පහල වෙත්. එකල්හි ශාය්‍යා තෙමේ එ ම ආසුවසථානීය ධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

38. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් සඛ්‍ය තෙමේ ලාභයෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ නො පහල වෙත්. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සඛ්‍ය තෙමේ ලාභයෙන් මහත්බවට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ පහල වෙත්. ඉක්බිති ශාය්‍යා තෙමේ එ ම ආසුවසථානීය ධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

39. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් සඛ්‍ය තෙමේ බහුශ්‍රැතියෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ නො පහල වෙත්. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සඛ්‍ය තෙමේ බොහෝ උගත්බවට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇතැම් ආසුවසථානීයධර්මයෝ පහල වෙත්. ඉක්බිති ශාය්‍යා තෙමේ එ ම ආසුවසථානීයධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

40. ශාරීපුත්‍රයෙනි, භික්‍ෂුසඛ්‍ය තෙමේ තිරර්ඛුද ය, නිදෙශ් ය, දුසිල් මහණුන් ශෙන් තොර ය, පිරිසුදු ය, සිල් ආදී සරාදහම්හි පිහිටියේ ය. ශාරීපුත්‍රයෙනි, මේ පන්සියක් මහණුන් අතුරෙන් යම් පැසුළු මහණෙක් වේ ද, නෙතෙමේ සෝවන් ය, අපායෙහි නො ගෙනසුලු ය, තීවණව නියත ය, සම්බෝධිය ම පිහිට කොට ඇත්තේ ය”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක

41. අඵ බො භගවා ආයස්මනං ආනන්දං ආමනෙතසී: “ආචිණ්ණං බො පනෙනං ආතඤ්ඤ තථාගතාතං යෙහි නිමනතිතා වස්සං වසනති, ත තෙ අනපලොකෙඤ්ඤා ජනපදචාරිකං පකකමනති. ආයාමාතඤ්ඤ මචරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං අපලොකෙස්සාමා”ති. “එවං භනෙත”ති බො ආයස්මා ආතඤ්ඤ භගවහො පච්චස්සෙසාසී.

42. අඵ බො භගවා නිවාසෙඤ්ඤා පත්තච්චරමාදාය ආයස්මනා ආතඤ්ඤ පච්චිස්මනෙත යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං, හෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා පඤ්ඤනෙත ආසතෙ නිසීදී.

43. අඵ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා හෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසිනතං බො වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: “නිමනතිතමහ නයා බ්‍රාහ්මණ වස්සං චුජ්ඣා. අපලොකෙම තං. ඉච්චාම මගං ජනපදචාරිකං පකකමිතු”නති.

44. “සච්චං හො හොහමි, නිමනතිතස්ථ මයා වස්සං චුජ්ඣා. අපි ච යො දෙය්‍යධමෙමො සො ත දිනෙතා. තඤ්ඤ බො තො අසනතං තො’පි අදාහුකමසතා. තං ඤානෙස්ථ උබහා? බ්‍රහ්මකීච්චා සරාචාසා බ්‍රහ්මකරණීයා. අභිවාසෙතු මෙ භවං භොතමො සචාතතාය භතතං සද්ධං භික්ඛුසඛෙසතා”ති. අභිවාසෙසී භගවා තුණ්හිභාවෙත.

45. අඵ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙඤ්ඤා සමාදපෙඤ්ඤා සමුත්තෙතජෙඤ්ඤා සමපගංසෙඤ්ඤා උච්චායාසතා පකකාමි.

46. අඵ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො නස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසතෙ පණ්ණිතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙඤ්ඤා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසී: “කාලො හො භොතමි. තීට්ඨිතං භතත”නති.

41. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනිදනෙරුන් අමතා “ආතන්දය, බුදුවරා යම් කෙනෙකුත් විසින් තිමිතන ලද්දහු වස් වෙසෙද්ද, ඔවුන් නො විවාරා දනවු හැරිහැරීමට නො තික්මෙන් යන මෙය තපාගතයන්ගේ පුරාදු ධර්මාවතී. ආතන්දය යමු. වෙරඤ්ඤා චාහමණයාට දැනුම් දෙමු”යි වදාළ සේක. ආයුෂ්මත් ආතන්ද කෙමේ, “වහන්ස, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුනි.

42. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැඳ පෙරෙට පාසිවුරා ගෙන ආයුෂ්මත් අතද තෙරහු පසුව ලා යන මහණහු කොට වෙරඤ්ඤා බමුණාගේ නිවෙසට එළැඹි සේක. එලඹ පැණවූ අසුන්හි වැඩ හුන් සේක.

43. එකල්හි වෙරඤ්ඤා බමුණු කෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එලඹ වැඳ එකත්පස් ව හුන්තේ ය. එකත් පසෙක හුන් වෙරඤ්ඤා බමුණාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “බමුණානෙහි, අපි තොප විසින් නිමතන ලද්දමෝ වස් වුසුමු. තොපට දන්වමු. දනවු හැරිසරන්තට අපි කැමැත්තෙමු” යි වදාළ සේක.

44. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සැබෑව. මා විසින් නිමතන ලද්දහු වස් වුසුහු ය. එහෙත් යම් දෙයධර්මයක් වී නම්, එය නො දෙන ලද්දේ ය. හෙ ද වතාහි නැති ව නො වෙයි. නො දෙනු කැමැත්තෙක් ද නො වීය. ගෘහවාසයෝ බොහෝ කෘත්‍ය ඇත්තෝ ය. බොහෝ කටයුතු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් එයට අවකාශයක් කොයින් ලැබේ ද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂු-සංඝයා සමඟ තෙට දවසට මාගේ දානය ඉවසන සේක්වා”යි හේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිස්සබදභාවයෙන් එය ඉවසු සේක.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤා චාහමණයාට දැනුම් කපාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිහි සම්බදන් කරවා, සියුණු කරවා, සතුටු කොට හුනස්තෙත් තැනී වැඩි සේක.

46. ඉක්බිති වෙරඤ්ඤා චාහමණ කෙමේ එ රූය ඇවැමෙන් සිය නිවෙසෙහි පුණීත වූ බාදා හොජ්‍ය පිළිගෙල කරවා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කල් වෙයි. බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා යාමී ය.

47. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදාය යෙන වෙරඤ්ජයා බ්‍රාහ්මණයා නිවෙසනං තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පඤ්ඤනො ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසමෙසන. අඵ බො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමසං පණීනෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සත්තපෙපත්වා සමපචාරෙත්වා හගචන්තං භුත්තාවිං ඔනීහපග්ගපාණීං හිච්චරෙන අච්ඡාදෙසී. එකමෙකං ච භික්ඛුං එකමෙකෙන දුස්සයුගෙන අච්ඡාදෙසී. අඵ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දසොසාවා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතජේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා පකකාමි.

48. අඵ බො භගවා වෙරඤ්ජායං යථාචීරන්තං¹ විහරිත්වා අනුපගමම සොරෙයාං සඬකයාං කන්තකුජජං, යෙන පයාගපතිට්ඨානං, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පයාගපතිට්ඨානෙ ගඬං තදිං උභාතරිත්වා යෙන බාග්ගසී තදචසරි. අඵ බො භගවා බාග්ගසීයං යථාචීරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලී, තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන වෙසාලී තදචසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලීයං විහරති මහාවතෙ කුචාගාරසාලායං.

වෙරඤ්ජභාණවාරො නිට්ඨිතො.²

1. යථාචීරන්තං කසච්චි, 2 වෙරඤ්ජ භාණවාරං, සිමු.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරා ගෙන වෙරැස්ස බ්‍රාහ්මණයාගේ නිවෙසට එළඹ පැණවූ අඟුණකි භික්ෂුසංඝයා සමඟ වැඩහුන් සේක. ඉක්බිති වෙරැස්ස බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍යයෙන් බුදුපාමොක් මහසභන සියකින් වලඳවා පවරවා, වලඳු නිමවූ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුන්සිටුරෙන් පිදී ය. එක් එක් භික්ෂුකමක් එක් එක් වසත්‍රයක්මයෙන් පිදී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරැස්ස බ්‍රාහ්මණාට දැනුම් කථාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිහි සමාදන් කරවා, තියුණු කරවා, පහන් කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩී සේක.

48. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරැස්සාවෙහි රිසි තාක් වැස සොරෙයා, සඬහසා, කාන්‍යකුඹ්ඪ යන නගරයන්ට නො පැමිණ ප්‍රයාග-ප්‍රතිෂ්ඨානියම එළඹී සේක. එළඹ ප්‍රයාගප්‍රතිෂ්ඨානයෙහි දී ගඬගා තදිය තරණය කොට බරණැසට වැඩීසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස රිසි තාක් වැස විසල්පුර බලා සැරි සරා වැඩීසේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණ සේක්, විසල්පුර යම් නැතෙක ද එහි වැඩී සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහාවනයෙහි කුටාභාරශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙත සේක.

වෙරැස්ස බ්‍රාහ්මණ නිමියේ ය.

පාරාජිකකණේසා

2

[නග්‍රමෙ වනනාගේ පාරාජිකා ධම්මා උදෙසා ආගමනනි*]

පට්ඨපාරාජිකං

1. තෙන බො පන සමයෙන ඔවසාලියා අවිදුරේ කලඤ්ඤාමො නාම යොගී. තත් සුද්දිනො නාම කලඤ්ඤානො සෙට්ඨිපුතො හොති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤානො සම්බහුලොති සහායකෙහි සද්ධිං වෙසාලීං අගමාසි කෙතව්දෙව කරණීයෙන. තෙන බො පන සමයෙන භගවා මහතියා පරිසාය පරිවුහො ධම්මං දෙසෙතො නිසිනො හොති.

2. අද්දසා බො සුද්දිනො කලඤ්ඤානො භගවනං මහතියා පරිසාය පරිවුහං ධම්මං දෙසෙතො නිසිනං. දිස්වාතස්ස එතදයොසි: “යනනුනාහමපි ධම්මං සුඤ්ඤං”නති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤානො යෙන සා පරිසා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනාස්ස බො සුද්දිනාස්ස කලඤ්ඤානාස්ස එතදයොසි: “යථා යථා බො අහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධිං සංඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. යනනුනාහං කෙසමයස්සං ඔහාරෙත්වා කාසායාති චත්තාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායාමි”නති.

3. අථ බො සා පරිසා භගවතා ධම්මියා කථාය සද්දසීතා සමාදපිතා සමුත්තෙජ්ජා සම්පනංසිතා උට්ඨායාසතා භගවනං අභිවාදෙත්වා පදකම්මං කත්වා පකකාමි.

4. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤානො අචිරවුට්ඨිතාය පරිසාය යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො බො සුද්දිනො කලඤ්ඤානො භගවනං එතදවොච: “යථා යථා බො අහං භනෙත භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධිං සංඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං භනෙත කෙසමයස්සං ඔහාරෙත්වා කාසායාති චත්තාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජාමං භගවා”ති.

“අනුඤ්ඤාතො”සි පන ත්වං සුද්දිනා මාතාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා ?”ති.

“න බො අහං භනෙත අනුඤ්ඤාතො මාතාපිතුහි අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති

“න බො සුද්දිනා ගථාගතා අනුඤ්ඤාතං මාතාපිතුහි පුත්තං පබ්බාජෙන්නති”ති.

“සො”හං භනෙත හථා කර්මසාමි, යථා මං මාතාපිතරො අනුජාතීස්සනති, අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

* පාසො’යං පොඤ්ඤාසු න දිස්සතො.

පාරාජිකතා නිධිය

2

[එහි විනයයෙහි මේ පාරාජික නිධියේ සිටු දෙන උදෙසීමට පැමිණෙත්.]

ප්‍රථම පාරාජිකය

1. එසමයෙහි විසල්පුර අසල කලන්දහාම නම් ගමෙක් වෙයි. එහි කලන්ද සිටුහුගේ පුත් වූ සුදින්න නම් සිටුපුතෙක් වෙයි. ඉක්බිති කලන්ද-සිටුපුත් වූ සුදින්න තෙමේ බොහෝ යහළුවන් සමග කිසි යම් කටයුත්තෙකින් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණ සේක් දහම් දෙසමන් වැඩහුන් සේක.

2. කලන්ද සිටුපුත් තෙමේ මහපිරිසෙන් පිරිවරණ ලදු ව දහම් දෙසමන් වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දීවී. දැක මුහුට “ඉදින් මම ද බණ අසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ”යි මෙබඳු සිතෙක් විය. ඉක්බිති සුදින්න සිටුපුත් තෙමේ ඒ පිරිස වෙත පැමිණ එකත්පස් ව හුන්තෝ ය. එකත්පස් ව හුන් සුදින්න හට මෙබඳු සිතෙක් විය: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධර්මය යම් යම් සේ මම දනිමි ද, ගිහිගෙයි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුත් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඹලිබිත බ්‍රහ්මචර්යාය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. ඉදින් මම කෙස් රවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නෙමි නම් මැනව” යනු යි.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහම් කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද, කුසල් දහමිහි යොදවන ලද, තියුණු කරණ ලද, පහන් කරණ ලද ඒ පිරිස හුතස්තෙන් තැහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ.

4. ඉක්බිති සුදින්න නම් වූ කලන්දපුත් තෙමේ ඒ පිරිස තැහිට ගිය නොබෝ චේලාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹී, වැඳ එකත්පසෙක හුන්තෝ ය. එකත්පසෙක හුන් සුදින්න කලන්දපුත් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධර්මය මම යම්සේ දනිමි ද, ගිහිගෙහි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුත් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඹලිබිත බ්‍රහ්මචර්යාය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. වහන්ස, මම කෙස් රවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යනු යි.

“සුදින්නය, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් හෝ අනුදත්තා ලද්දෙහි ද?”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් මම නො අනුදත්තා ලද්දෙමි වෙමි”

“සුදින්නය, තථාගතවරයෝ මච්චියන් විසින් නොඅනුදත් කුලදරුවා පැවිදි නො කෙරෙත්”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මච්චියෝ මට යම්සේ අනුදත්තාහු ද, මම එසේ කරන්නෙමි.”

5. අඵ බො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො වෙසාලියං නං කරණීයං තීරෙතො යෙන කලඤ්ඤාමො, යෙන මාතාපිතරො, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිතො මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, නාන, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්ත-පරිපුණ්ණං සඞ්ඛලීඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමසසුං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ඣාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ඣං. අනුජානාඵ මං අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං චුතොනො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො මාතාපිතරො සුද්දිනොනං කලඤ්චුතොනං එතදවොචු: “ඤ්ඤා බො‘සි තාන සුද්දිනා, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො¹. න ඤ්ඤා තාන සුද්දිනා, කිඤ්ඤි දුකඞ්කසා ජාතාසි. මරණෙත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං නං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

6. දුතියමපි බො - පෙ - තතියමපි බො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො මාතාපිතරො එතදවොච: “අමම, නාන, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසතා එකන්ත-පරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුණ්ණං සඞ්ඛලීඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමසසුං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ඣාති අච්ඡාදෙතො අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ඣං. අනුජානාඵ මං අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. තතියමපි බො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො මාතාපිතරො සුද්දිනොනං කලඤ්චුතොනං එතදවොචු: “ඤ්ඤා බො‘සි තාන සුද්දිනා අමහාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො¹. න ඤ්ඤා තාන සුද්දිනා, කිඤ්ඤි දුකඞ්කසා ජාතාසි. මරණෙත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාම. කිං පත මයං නං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

7. අඵ බො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො “න මං මාතාපිතරො අනුජානන්ති අගාරස්මා අතගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති තතෙච අතන්තරභිතාය² භුමියා තිපජ්ජ “ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා”ති. අඵ බො සුද්දිනොනා කලඤ්චුතොනො එකමපි භතතං න භුඤ්ඤි. දෙව‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි. තීණි‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි. චතතාරි‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි. පඤ්ඤා‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි. ඡ‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි. සතත‘පි භතතාති න භුඤ්ඤි.

1. පරිභගො, කසචි 2 අනාඤ්චිතාය ?

5. ඉක්බිති කලඤ්ඤා පුත් වූ සුදින්න තෙමේ විසල්පුරයෙහි ඒ කටයුතු දෑ අවසන් කොට කලන්දගම මච්චියන් වෙත ගියේ ය. ගොස් මච්චියන්ට “මැනියෙනි, පියාතෙති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසු ධර්මය මම යම් යම් ලෙසෙකින් දනිමි ද, ගිහිගෙහි වසන්නහු විසින් එකැහිත් පිරිපුන් එකැහිත් පිරිසිදු ඒ සංඛලිඛිත බඹසර හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. මම කෙස්‍රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මට අවසර දෙන්නැ”යි මෙය කී ය. මෙසේ කී කල්හි සුදින්න කලන්ද පුත්‍රයා මච්චියෝ සුදින්න කලඤ්ඤා පුත්‍රයාට “දරුව, සුදින්නය, තෝ අපගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පෝෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව, සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙහුද නොකැමැත්තමෝ ම වෙත් වන්නමු. කීම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

6. දෙවෙනු ද ... තෙවෙනු ද ... කලඤ්ඤා පුත් වූ සුදින්න තෙමේ මච්චියන්ට “මැනියෙනි, පියාතෙති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසු ධර්මය මම යම් යම් සේ දනිමි ද, ගිහිගෙහි වසන්නහු විසින් එකැහිත් පිරිපුන් එකැහිත් පිරිසිදු ඒ සංඛලිඛිත බඹසර හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. මම කෙස්‍රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මට අවසර දෙන්නැ”යි. මෙය කී ය. තෙවෙනු ද කලන්ද පුත් සුදින්නගේ මච්චියෝ කලන්ද පුත් සුදින්නයාට “දරුව, සුදින්නය, තෝ වතාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මත වඩන, සුව සේ වැඩුනු, සුවසේ පෝෂිත වූ, එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව, සුදින්න, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි. තාගේ මරණයෙහුද අපි නො කැමැත්තමෝ ම වෙත් වන්නමු. කීම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

7. ඉක්බිති කලන්ද පුත් සුදින්න තෙමේ “ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මච්චියෝ මට නො ම අනු දනිත්. මෙහි ම මගේ මරණය හෝ පැවිද්ද හෝ වන්නේ ය” යි එහි ම කිසිවක් නො අනුදා බිමෙහි හොත්තේ ය. ඉක්බිති කලඤ්ඤා පුත් සුදින්න තෙමේ එක් බතක් ද නො වැලඳී ය. බත් දෙකක් ද නො වැලඳී ය. බත් තුණක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතරක් ද නො වැලඳී ය. බත් පසක් ද නො වැලඳී ය. බත් සයක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතක් ද නො වැලඳී ය. (සත් දිනක් ම නො වැලඳී ය යනු භාවයි)

8. අථ බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුතතස්ස මාතෘපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුතතං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි තාත සුද්දිනන, අමහාකං එකපුතතකො පියො මතෘපො සුබෙධිතො සුබපරිභටො, ත ඔං තාත සුද්දිනන, කිඤ්චී දුක්ඛස්ස ජාතාසී, මරණේත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා හවීස්සාම. කීං පත මයං තං ජීවනතං අනුජානිස්සාම අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙහී තාත සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ච පරිචාරෙහී ච. භුඤ්ජනො පිචනො පරිචාරෙනො කාමෙ පරිභුඤ්ජනො පුඤ්ඤති කරොනො අභීරමස්සු. ත තං මයං අනුජාතාම අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං චූතො සුද්දිනො කලඤ්චුතො තුණ්හී අහොසී දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුතතස්ස මාතෘපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුතතං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි තාත සුද්දිනන, අමහාකං එකපුතතකො පියො මතෘපො සුබෙධිතො සුබපරිභටො. ත ඔං තාත සුද්දිනන, කිඤ්චී දුක්ඛස්ස ජාතාසී. මරණේත‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා හවීස්සාම. කීං පත මයං තං ජීවනතං අනුජානිස්සාම අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙහී තාත සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ච පරිචාරෙහී ච. භුඤ්ජනො පිචනො පරිචාරෙනො කාමෙ පරිභුඤ්ජනො පුඤ්ඤති කරොනො අභීරමස්සු. ත තං මයං අනුජාතාම අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. තතියමපි බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො තුණ්හී අහොසී.

9. අථ බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුතතස්ස සභායකා යෙන සුද්දිනො කලඤ්චුතො තෙනුපසඬකම්.සු. උපසඬකම්ඤා සුද්දිනනං කලඤ්චුතතං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි සමම සුද්දිනන මාතෘපිතූනං එකපුතතකො පියො මතෘපො සුබෙධිතො සුබපරිභටො. ත ඔං සමම සුද්දිනන, කිඤ්චී දුක්ඛස්ස ජාතාසී. මරණේත‘පි ගෙ මාතෘපිතරො අකාමකා විතා හවීස්සන්ති. කීං පත තං ජීවනතං අනුජානිස්සන්ති අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙහී සමම සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ච පරිචාරෙහී ච. භුඤ්ජනො පිචනො පරිචාරෙනො කාමෙ පරිභුඤ්ජනො පුඤ්ඤති කරොනො අභීරමස්සු. ත තං මාතෘපිතරො අනුජානිස්සන්ති අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං චූතො සුද්දිනො කලඤ්චුතො තුණ්හී අහොසී. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුතතස්ස සභායකා සුද්දිනනං කලඤ්චුතතං එතදවොචුං: “ඔං බො‘සි සමම සුද්දිනන -පෙ- තතියමපි බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො තුණ්හී අහොසී.

8. ඉක්බිති කලඤ්චුන් සුදිත්තගේ මවුපියෝ කලන්දපුන් සුදිත්ත හට “දරුව, සුදිත්ත, තෝ වතාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මත වඩන්තා වූ, සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පෝෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව සුදිත්තය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙහුද අපි නො කැමැත්තමේ ම වෙන් වන්නමු. කීම, ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස අපි අනුදනිමු ද? දරුව, සුදිත්තය, තැගිටුව. අනුභව ද කරව. පාතය ද කරව. ඉඳුරන් ද පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විඳිමින් පින් කරමින් ගිහිසුව විඳුව. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිතට අපි තට නො ම අනුදනිමු” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුන් සුදිත්ත තෙමේ නිහඬ වී ය. දෙවෙනුන් ... තෙවෙනුන් කලන්දපුන් සුදිත්තගේ මවුපියෝ කලන්දපුන් සුදිත්තහට “දරුව, සුදිත්තය, තෝ වතාහි අපගේ ප්‍රිය වූ මතාප වූ සුව සේ වැඩුනා වූ සුව සේ පෝෂිත වූ එක ම පුත්‍ර වෙහි. දරුව, සුදිත්තය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙහුද නො කැමැත්තමේ වෙන් වන්නමු. කීම, අපි ජීවත් වන තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිත්තට අනුදනිමු ද? දරුව, සුදිත්තය, තැගිටුව, කව, බොව, ඉඳුරන් පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විඳිමින් පින් කරමින් (ගිහිගෙහි) සිත් අලවව. අපි තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිත්තට අවසර නො දෙමු” යි මෙය කීහ. තෙවෙනුන් කලන්ද පුන් සුදිත්ත තෙමේ නිහඬ වී ය.

9. ඉක්බිති කලන්දපුන් සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලන්දපුන් සුදිත්ත වෙත පැමිණියාහු ය. පැමිණ කලන්දපුන් සුදිත්තහට “යහළු සුදිත්තය, තෝ වතාහි මවුපියන්ගේ ප්‍රිය වූ මතාප වූ සුවසේ වැඩුනාවූ, සුව සේ පෝෂිත වූ, එක ම පුත්‍ර වෙහි ය. යහළු සුදිත්තය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙහුද මවුපියෝ නො කැමැත්තෝ ම වෙන් වන්නාහ. කීම, බහු ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්තාහු ද? යහළු සුදිත්තය, තැගිටින්න. කන්න. බොන්න. ඉඳුරන් පිණවන්න. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් කම් සුව විඳිමින් පින් කරමින් ගිහිගෙහි සිත් අලවන්න. මවුපියෝ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිත්තට නො අනුදන්තාහ” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුන් සුදිත්ත තෙමේ නිහඬ වී ය. දෙවෙනුන් ... තෙවෙනුන් කලඤ්චුන් සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලන්දපුන් සුදිත්තහට මෙය කීහු: “යහළු සුදිත්තය, තෝ වතාහි ...” තෙවෙනුන් කලඤ්චුන් සුදිත්ත තෙමේ නිහඬ වී ය.

10. අථ බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සභායකා යෙන සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මාතෘපිතරො එතදවොචුං: “අමම, තාත,¹ එසො සුද්දිනනො අතනතරභිතාය භුමියා නිපනනො ‘ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා’ති. සචෙ තුමෙහ සුද්දිනනං තානුජාතිස්සථ අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය, තතෙව මරණං ආගමිස්සති. සචෙ පත තුමෙහ සුද්දිනනං අනුජාතිස්සථ අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජ්ජනමපි තං දනඛිස්සථ. සචෙ සුද්දිනනො තාභීරමිස්සති අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය, කා තස්ස අඤ්ඤා ගති භවිස්සති? ඉධෙව පච්චාගමිස්සති. අනුජාතාථ සුද්දිනනං අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. “අනුජාතාම, තාතා, සුද්දිනනං අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. අථ බො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සභායකා යෙන සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “උචෙඨති සමම සුද්දිනන, අනුඤ්ඤානො‘සි මාතෘපිතූහි අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

11. අථ බො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො “අනුඤ්ඤානො‘මහි කීර මාතෘ පිතූහි අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජායා”ති භට්ඨො උදග්ගො පාණිතා ගතතාති පරිපුඤ්ඤනො උට්ඨාසි. අථ බො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො කතිපාහං බලං ගාහෙත්වා යෙන භගවා, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදී. එකමනනං නිසීනො බො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භගවනනං එතදවොච: “අනුඤ්ඤානො‘මහි² අහං භනෙන මාතෘපිතූහි අභාරස්මා අතභාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බාජේතු මං භගවා”ති. අලඤ්ච බො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භගවනො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං. අලඤ්ච උපසමපදං. අචිරුපසමපනො ව පනායස්මා සුද්දිනනො එවරුපෙ ඩුතගුණෙ සමාදාය වනනති: ආරඤ්ඤායො හොති, පිණ්ඩපාතිකො, පංසුකුලිකො, සපදාභවාරිකො. අඤ්ඤතරං වජ්ජීගාමං උපනිස්සාය විහරති.

12. තෙන බො පත සමයෙන වජ්ජී දුබ්භිකඛා හොති දභීභිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤේත පග්ගගෙන යාපෙතුං. අථ බො ආයසමනො සුද්දිනනස්ස එතදහොසි: “එතරහි බො වජ්ජී දුබ්භිකඛා දභීභිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාචුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤේත පග්ගගෙන යාපෙතුං. බහු බො පත මෙ වෙසාලීයං ඤෙහී අසිඤ්ඤා මහදානා මහාභොගා පහුතජාත-රුපරජතා පහුතචිතතුපකරණා පහුතධතධඤ්ඤා. යනානුතාහං ඤෙහී උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං, ඤෙහී³ මං නිස්සාය දානාති දස්සන්ති. පුඤ්ඤති කරිස්සන්ති භිකඛු ව ලාභං ලච්ඡන්ති. අහස්ඤ ජිණ්ඩකෙන න කීලමිස්සාමි”ති.

1. අමමතාතා, මජ්ඣ; 2. අනුඤ්ඤානො, මජ්ඣ; 3. ඤෙතකාපි, ස්‍යා,

10. ඉක්බිති කලඤ්චුනු වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන් වෙත එලඹියාහු ය. එලඹ කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන්ට මෙය කීහු: ‘මැනියනි, පියානනි, තෙල සුදිත්ත තෙමේ ‘මෙහි ම මාගේ මරණය හෝ පැවිද්ද වන්නේය’ යි කිසිවක් නො අනුමුඛි බිමෙහි තොත්තේ වෙයි. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට සුදිත්තට අවසර නො දෙන්නහු නම්, එහි ම මරණය පැමිණෙන්නේ ය. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අවසර දෙන්නහු නම්, පැවිදි වූ ඕනෑ දක්නහු ය. ඉදින් සුදිත්ත තෙමේ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදී පැවිද්දෙහි සිත් නො අලවන්නේ නම්, ඔහුගේ කිනම් අනෙක් ගතියෙක් වන්නේ ද? මෙහි ම පෙරලා එන්නේ ය. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනිමු” යි. “දරුවෙනි, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනිමු” යි. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්ත වෙත එලඹියාහු ය. එලඹ කලඤ්චුනු සුදිත්තට මෙය කීහු: “යහළු සුදිත්ත යෙහි, නැගිටින්න, මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දහු ය” යි.

11. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ “මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දෙම් වෙමි” යි සතුටු වූයේ ඔදවැහි සිත් ඇත්තේ, අනිත් සිරුර පිරිමදිමින් නැගී සිටියේ ය. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ කීපදවසක් මුළුල්ලෙහි කය බල ගන්වා බුදුරදුන් වෙත එලැඹියේ ය. එලඹ බුදුරදුන් වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙලේ ය. “වහන්ස, මම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට මාපියන් විසින් අනුදන්නා ලද්දෙම් වෙමි. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යි. කලඤ්චුනු වූ සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලැබී ය. උපසම්පදව ලැබී ය. උපසම්පත් වූ නොබෝ කල් ඇති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ මෙබඳු දුක්ඛණයන් සමාදන් ව වෙසෙයි: අරණෙහි වසන්නෙක් වෙයි. පිණ්ඩ පාතිකයෙක් වෙයි. පසුල්සිවුරු දරන්නෙක් වෙයි. ගෙපිළිවෙලින් පිඬු සිහන්තෙක් වෙයි. එක්තරු වැදගමක් ඇසුරු කොට වාසය කෙරෙයි.

12. එකල වැදූරට දුක සේ ලැබිය යුතු භික්ෂාව ඇත්තේ වෙයි. දෙපරිදි-දෙකින් පැවැති අදහස් ඇත්තක් වෙයි. තන්හි හන්හි විසුරුණු මිනීආට ඇත්තක් වෙයි. තොහොත් සෙතටසීකානම් සසාරෝගය ඇත්තක් වෙයි. කුසපත්තියමයෙන් ජිවිකාවාහන්‍යය පවත්වන්නක් වෙයි නොහොත් ඉරටු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තක් වෙයි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තට මේ සිත විය: “දැන් වනාහි වැදූරට දුක සේ ලැබිය හැකි භික්ෂාව ඇත්තකි. දෙපරිදි දෙන් පැවැති අදහස් ඇත්තකි. තන්හි හන්හි විසුරුණු මිනීආට ඇත්තකි නොහොත් සෙතටසීකා නම් රෝගය ඇත්තකි. කුසපත්තියමයෙන් ජිවිකා-වාහන්‍යය පවත්වන්නකි නොහොත් ඉරටු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තකි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නකි. විශල්පුරයෙහි (උපහොග පරිහොගයන්ගෙන්) ආහාර වූ නිදන්ගත මහත් ධනය ඇති, දින පතා විශදම් වන මහත් හෝග ඇති, බොහෝ වූ රත්රිදි ඇති, සතුටු උපදවන බොහෝ අලඛිකාරොපකරණ ඇති, ගණ්‍යදෙනුවට යෝග්‍ය වූ බොහෝ ධනධාන්‍යයන් ඇති මාගේ ඥාතීහු බොහෝ වෙත්. මම නැගිටි ඇසුරු කොට වාසය කරන්නෙමි නම්, ඉතා මැහැවි. නැගෙත් මා නිසා දන් දෙත්. පින් කරත්. හිසුහු ද ලාබ ලබත්. මම ද ආහාරයන් කලානත නො වෙමි” යි.

13. අඵ බො ආයස්මා සුදිනො තොතංසං සංසාමෙතො පත්තවීවරමාදාය යෙන චෙසාලී, තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන චෙසාලී තදවසරී. තත්ත සුදං ආයස්මා සුදිනො චෙසාලියං විතරති මහාවණො¹. අස්සොසුං බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතකා “සුදිනො කිර කලඤ්චනො චෙසාලීං අනුපපතො”ති. තෙ ආයස්මතො සුදිනාස්ස සට්ඨිමතෙන ථාලිපාකෙ භවතාභිභාරං අභිභරිංසු. අඵ බො ආයස්මා සුදිනො තෙ සට්ඨිමතෙන ථාලිපාකෙ භික්ඛුතං විස්සජ්ජෙතො, පුබ්බණ්ණසමං නිවාසෙතො පත්තවීවරමාදාය කලඤ්චනං පිණ්ඩාය පාවිසී. කලඤ්චනමෙ සපදානං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන සකපිතුනිචෙසනං, තෙනුපසඛකමි.

14. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතීදාසී ආභිදෙසිකං කුමමාසං ඡබ්බිතුකාමා භොති. අඵ බො ආයස්මා සුදිනො තං ඤාතීදාසී ඵතදවොච: “සචෙ නං භගිනි ඡබ්බිතීයධම්මං, ඉධ මෙ පතෙන ආකීරු”ති. අඵ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතීදාසී තං ආභිදෙසිකං කුමමාසං ආයස්මතො සුදිනාස්ස පතෙන ආකීරතති භව්වානඤ්ච පාදානඤ්ච සරස්ස ච නිමිතතං අස්සභෙසී. අඵ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතීදාසී යෙනායස්මතො සුදිනාස්ස මාතා, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ආයස්මතො සුදිනාස්ස මාතර ඵතදවොච: “යභ්ඤ්ඤ ජාතෙය්‍යාසී, අය්‍යපුතො සුදිනො අනුපපතො”ති. “සචෙ ජෙ සචචං භණ්ණි, අදාසීං තං කරොමි” ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා සුදිනො තං ආභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤතරං කුඛ්ඛිමුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ඤති. පිතා² පි බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස කමමනතා ආගච්ඡනො අදාස ආයස්මනතං සුදිනං තං ආභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤතරං කුඛ්ඛිමුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ඤතං. දිස්වාන යෙනායස්මා සුදිනො, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “අඤ්ඤ තාම, තාත සුදිනා, ආභිදෙසිකං කුමමාසං පරිභුඤ්ඤස්සී? තත්ත තාම තාත සුදිනා, සකං ගෙභං ගතතඛඛ?” නති. “අගමමන ඵබො තෙ ගතපතී ගෙභං. තතායං ආභිදෙසිකො කුමමාසො”ති. අඵ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මතො සුදිනාස්ස බාහායං ගතො ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “ඵභි තාත සුදිනා, ඤරං ගමිස්සාමා”ති. අඵ බො ආයස්මා සුදිනො යෙන සකපිතුනිචෙසනං, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤතෙන ආසතෙ නිසීදි. අඵ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මනතං සුදිනං ඵතදවොච: “භුඤ්ඤ තාත සුදිනා”ති. “අලං ගහපතී. කතං මෙ අජ්ජ භතතකිචච” නති. අභි වාසෙභි තාත සුදිනා සචාතතාය භතත” නති. අභිවාසෙසී බො ආයස්මා සුදිනො කුණ්භිභාවෙන. අඵ බො ආයස්මා සුදිනො උට්ඨායාසතා පක්කාමි.

1. මහාවණෙ කුචාගාරසාලායං, මජ්ඣං; 2. අගමමනා ඉතීපි

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ සෙනසුන තැන්පත් කොට පා සිටුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා ගියේ ය. පිලිවෙලින් ගොස් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ විසල්පුර මහවනයෙහි වෙසෙයි. ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ නැයෝ “කලන්ද පුත් සුදිත්ත තෙමේ විසල් පුරයට පැමිණියේ ල” යි ඇසූහ. ඔහු ආයුෂ්මත් සුදිත්තට බන්සැලි සැටක් එලැවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ බන්සැලි සැට භික්ෂුන්ට දී පෙරවරුයෙහි හැද පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ කලන්දසිටුගමෙහි පිටු පිණිස හැසිරෙන්නේ සිය පියාගේ නිවෙසට පැමිණියේ ය.

14. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ තැදුස්සක් පිළිබඳ වූ කොමු පිටුවක් ඉවත ලනු කැමැත්තී වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ තැදුස්සට මෙය කී: “ඉදින් නැගතියෙනි, එය ඉවත දැමිය යුත්තක් තම් මෙහි මාගේ පාත්‍රයෙහි බහාලනු මැනවි” යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ තැදුස්ස ඒ පිළිබඳ කොමුපිටුව ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පාත්‍රයෙහි බහන්තී අත්වල ද පාවල ද සුරයෙහි ද තිමිනී ගත්තා ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ තැදුස්ස ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ මවු වෙත එලඹීයා ය. එලඹ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ මවට මෙය කීවූය: “ආයුෂ්මත්, දන්නෙහි ද? ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්ත තෙමේ පැමිණියේ ය” යි. “එම්බල දැයි, ඉදින් තෝ සත්‍යයක් කියෙහි තම්, තී තොදුස්සක් කරමි” යි.

15. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ ඒ පිළිබඳ වූ කොමුපිටුව එක් ගෙබිත්තියක් ලග හිඳ වලඳයි. ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ද කමානත සථානයෙන් පෙරලා එන්නේ ඒ පිළිබඳ වූ කොමුපිටුව එක් ගෙබිත්තියක් ලග හිඳ වලඳන්නාවූ ආයුෂ්මත් සුදිත්ත දිවී ය. දැක ආයුෂ්මත් සුදිත්ත වෙත එලඹියේ ය. එලඹ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “දරුව, සුදිත්ත-යෙනි, රැලැගි කොමු පිටුව වලඳවු ද, (අපි නාම=) නොප කෙරෙහි ශ්‍රමණගුණ විශේෂයෙක් ඇත් වූය;¹ දරුව සුදිත්තය, සියගෙට යා යුතු නො වේ ද?”. “ගැහැවිය, ඔබගේ ගෙට ගියෙමු. මේ පිළිබඳ කොමු පිටුව ඒ ඔබගේ ගෙයින් ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ බාහුව ගෙණ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කීය: “දරුව, සුදිත්තය, එව. ගෙට යමු” යි. පසු ව ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ සිය පියාගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් පණවන ලද අස්තෙහි හුනී. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තට “දරුව, සුදිත්තය, අනුභව කරව” යි මෙය කී ය. “ගැහැවිය, කම් තැන. අද බත්කිස තිමවන ලදී” යි සුදිත්ත භික්ෂු තෙමේ කී ය.

1. මෙහි පාලියෙහි එන ‘පරිභුක්ඛිතං’ යන අනාගත වචනය ‘කම’ නිපාතයෙහි පෙනෙහි නිසැදුණෙහි වෙදැනෙහි ය. මේ වාක්‍යයෙන් පිළිබඳ ගෝචනයට නිසැදු එය පිලිකල් නො කොට වැළඳු සුදිත්ත තෙරුන්ට ශ්‍රමණගුණයෙන් සමභාවනා ද කල සැවී ද දන යුතු.

16. අථ ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස මාතා තස්සා රතනියා අවචයෙන හරිතෙන ගොමියෙන සඨවිං ඔපුඤ්ජාපෙච්චා¹ දො පුඤ්ඤේ කාරාපෙඝි: එකං තීරඤ්ඤස්ස, එකං සුවණ්ණස්ස. තාව මහනතා පුඤ්ජා අහෙසුං-ඔරතො සීතො පුරිසො පාරතො සීතං පුරිසං ත පස්සති, පාරතො සීතො පුරිසො ඔරතො සීතං පුරිසං ත පස්සති. තෙ පුඤ්ඤේ කිලඤ්ඤේති පච්චිජාදාපෙච්චා මජ්ඣේ ආසනං පඤ්ඤාපෙච්චා තිරොකරණීයං පරිකම්පිච්චා ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතසි: “තෙන හි චං වඩු, යෙන අලඛකාරෙන අලඛකතා පුතතස්ස මෙ සුද්දින්නස්ස පියා අගොඝි මනාපා, තෙන අලඛකාරෙන අලඛකරා” ති. ‘එවං අයෙස’ති ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස මාතුයා පච්චයෙතාසි.

17. අථ ඛො ආයස්මා සුද්දින්නො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙච්චා පතනච්චරමාදාය යෙන සකපිච්චාචෙසනං, තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිච්චා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ තිසිදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පිතා යෙනායස්මාසුද්දින්නො, තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිච්චා තෙ පුඤ්ඤේ විවරාපෙච්චා ආයස්මනතං සුද්දින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාත සුද්දින්න, මාතුමනතිකං ඉච්චිකාය ඉච්චධනං. අඤ්ඤං පෙතතිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. උබ්භා තාත සුද්දින්න, භීතායාවතතිච්චා භොගා ව භුඤ්ජේතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි චං තාත සුද්දින්න, භීතායාවතතිච්චා භොගෙ ව භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤති ව කරොගී”ති. “තාත, ත උස්සගාමි. ත විසගාමි. අභිරතො අහං බුහවචරියං වරාමි”ති. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පිතා ආයස්මනතං සුද්දින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාත සුද්දින්න මාතුමනතිකං ඉච්චිකාය ඉච්චධනං. අඤ්ඤං පෙතතිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. උබ්භා තාත සුද්දින්න භීතායා-වතතිච්චා භොගා ව භුඤ්ජේතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි චං තාත සුද්දින්න, භීතායාවතතිච්චා භොගෙ ව භුඤ්ජස්සු, පුඤ්ඤති ව කරොගී”ති. “වදෙයාම ඛො තං ගහපතී, සවෙ චං තාතීකඛෙසියාසී”ති. “වදෙති තාත සුද්දින්නා”ති. “තෙන හි චං ගහපතී, මහතෙන මහතෙන සාණීපසිබ්බකෙ කාරාපෙච්චා තීරඤ්ඤසුවණ්ණස්ස පුරාපෙච්චා සකටෙහි තිබ්බායාපෙච්චා මජ්ඣේ ගභිගාය සොතෙ ඔසාදෙති². තං කීස්ස හෙතු? යං හි තෙ ගහපතී භවිස්සති තතො තීදාතුං භයං වා ජමභිතතතං වා ලොමභංසො වා ආරකෙඛා වා, සො තෙ ත භවිස්සති”ති. එවං චුතෙන ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පිතා අතතනමතො අගොසි: “කථං හි තාම පුතොතා සුද්දින්නො එවං වකති”ති.

18. අථ ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතසි: “තෙන හි වඩු, චමපි යාව, අපෙච්ච තාම පුතොතා සුද්දින්නො තුග්ගමපි වචනං කරෙය්සා”ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයස්මතො සුද්දින්නස්ස පාදෙසු ගහෙච්චා ආයස්මනතං සුද්දින්නං එතදවොච: “කීදිසං තාම තා අග්ගපුතන අච්ඡරායො, යාසං චං හෙතු බුහවචරියං වරසී?”ති. “ත ඛො අහං භගිනී, අච්ඡරාතං හෙතු බුහවචරියං වරාමි”ති.

1. ඔපුඤ්ජාපෙච්චා, මජ්ඣ. සං. 2. ඔපාතෙහි, මජ්ඣ.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ මවු නොමෝ එ රූය ඇවෑමෙන් අමුගොමින් බිම පිරිබඩ දී කහවණුවලින් එකක් ද රණින් එකක් ද ශි ගොඩවල් දෙකක් කරවී ය. මොබ සිටි පුරුෂතෙමේ ඔබ සිටි පුරුෂයා නො දකී ද, ඔබ සිටි පුරුෂ තෙමේ මොබ සිටි පුරුෂයා නො දකී ද, ඒ සා මහත් ගොඩවල් වූහ. ඒ ගොඩවල් කලාවලින් වහා මැද අසුනක් පණවා තිරයකින් වට කොට ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පැරණි දෙවැන්නිය (=අඹුව) අමනා, “ලෙහෙලිය, යම් අලඛකාරයකින් සැරසුනා වූ නී මා පුත් සුදිත්තට ප්‍රිය වූවා ද, මනාප වූවා ද, ඒ අලඛකාරයෙන් සැරසෙව” ශි කීවූ ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ ය” ශි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පැරණි අඹුව ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ මවුට පිළිවදන් දුන්නී ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ පෙරබත්කල හැද පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ සිය පිය නිවෙස වෙත එළඹියේ ය. එළඹ පැණවූ අස්තෙහි හුන්තේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්ත වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ඒ රත්රුවන් ගොඩවල් වෑසුම් හරවා ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී: “දරුව, සුදිත්තය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවට දෛනික පරිභෝග වූ තානසුණු ආදිය ගැණීම පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍ය ය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය මෙයින් අත්‍ය ය. දරුව සුදිත්තය, ගිහිබවට පැමිණ හෝග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදිත්තය, එව නෝ ගිහිබවට පැමිණ හෝගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු ශි. “පියානෙහි, නො හෙමි. නො හැකියෙමි. මම සස්තෙහි ඇලුතෙමි බබසර හැසිරෙමි” ශි. දෙවනුවන් ... තෙවෙනුවන් ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගට මෙය කී ය: “දරුව සුදිත්තය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවුට දෛනික පරිභෝගය පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍ය ය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය ද මෙයින් අත්‍ය ය. දරුව සුදිත්තය, ගිහිබවට පැමිණ හෝග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදිත්තය, එව නෝ ගිහිබවට පැමිණ හෝගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියා ශි. “ඉදින් ගැහැවිය, ඔබ නොකීපෙන්නහු තම, එයට කීව යුතු දෙය කියමු” ශි. “පුත සුදිත්තය, කියව” ශි ගැහැවිය කී ය. “එසේ වී තම, ගැහැවිය, ඔබ මහත් මහත් ගෝණීමලු කරවා, කහවණුවලින් හා රණින් පුරවා, හැල්වලින් අදවා, ගහ මැද සැබ දියපහරෙහි කිඳවා ලත්ත. ඒ කවර හෙයින් ද? ගැහැවිය, ඔබට එය හේතු කොට ගෙණ යම්බඳු බියක් හෝ ලය සැලීමෙන් හෝ ලොමුදහ ගැණීමක් හෝ රූක ගැණීමක් හෝ වේ ද, එය ඔබට නොවන්නේය” ශි සුදිත්ත භික්ෂු කී ය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ “කෙසේ තම මා පුත් සුදිත්ත තෙමේ මෙසේ කියන්නේ ද?” ශි තොසතුටු සිත් ඇත්තේ විය.

18. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුව ඇමතී ය: “එසේ වී තම ලෙහෙලිය, නෝ ද යාවිසු කරව. පුත් වූ සුදිත්ත තෙමේ කිගේ වචනය වත් කරන්නේ තම ඉතා මැහැවි” ශි කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹු නොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ පා අල්ලාගෙණ ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “ආයුෂ්මත්, ඔබ යම්බඳු වූ දෙවඟනන් ලැබීම පිණිස බබසර හැසිරෙන්නම, ඒ දෙවඟනෝ කෙබඳු ද” ශි ඇසුවා ය. “තැගතියෙහි, මම දෙවඟනන් හේතු කොට ගෙණ බබසර නො හැසිරෙමි” ශි හේ කී ය.

19. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකා “අජ්ජනග්ගෙ මං අය්‍යපුඤ්ඤා සුද්දිනො භගිනීවාදෙන සමුද්චරති”ති තනෙච චුළචිතා පපතා. අඵ ඛො ආයස්මා සුද්දිනො පිතරං එතදවොච: “සඤ්ච භගපතී, භොජනං දාතබ්බං, දෙඵ. මා නො විගෙඤ්ඤිතා”ති. “භුඤ්ජ තාත සුද්දිනතා”ති. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ච පිතා ච ආයස්මනතං සුද්දිනතං පණීනෙතන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සන්තපෙපසුං සම්පවාරෙසුං. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ආයස්මනතං සුද්දිනතං භුතතාපීං මනීතපතන-පාණීං එතදවොච: “ඉදං තාත සුද්දිනත, කුලං අබ්බං මහඤ්චතං මහාභොගං පසුතජාතරුපරජතං පසුතචිතතුපකරණං පසුතඛතඛඤ්ඤං. ලබ්භං තාත සුද්දිනත, භිතායාවතතීතා භොගා ච භුඤ්ජීතුං. පුඤ්ඤති ච කාතුං. එහි නිං තාත සුද්දිනත, භිතායාවතතීතා භොගෙ ච භුඤ්ජයසු. පුඤ්ඤති ච කරොති”ති. “අම්ම, ත උඤ්ඤාමි. ත විසභාමි. අභිරතො අහං චුභමචරියං වරාමි”ති. දුතියමපි ඛො - පෙ - තතියමපි ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ආයස්මනතං සුද්දිනතං එතදවොච: “ඉදං තාත සුද්දිනත, කුලං අබ්බං මහඤ්චතං මහාභොගං පසුත-ජාතරුපරජතං පසුතචිතතුපකරණං පසුතඛතඛඤ්ඤං. තෙන හි තාත සුද්දිනත, ඛිජ්ජමපි දෙහි, මා නො අපුතතකං සාපතෙය්‍යං ලීච්චවග්ගො¹ අතීතරාපෙසු”තති. “එතං ඛො මෙ අම්ම, සකකා කාතු”තති. “කහං පත් තාත සුද්දිනත, එතරහි විතරසී”ති 1. “මහාවතෙ අම්මා”ති. අඵ ඛො ආයස්මා සුද්දිනො උච්චායාසතා පකකාමි.

20. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකං ආමනෙතතෙහි: “තෙන හි චුචු, යද උතුනී ගොසී, පුපඵං තෙ උප්පනතං නොතී, අඵ මෙ අඤ්චෙවයාසී”ති. “එවං අය්‍ය”ති ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකා ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතුයං පච්චග්ගොසී. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකා ත වීරග්ගෙච උතුනී අගොසී. පුපඵංසා උපපජ්ජී. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකා ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතරං එතදවොච: “උතුනීචිති අය්‍ය, පුපඵං මෙ උප්පනත”තති. “තෙන හි චුචු, යෙන අලඛකාරෙන අලඛකතා පුතතස්ස සුද්දිනනස්ස පියා අගොසී මහාපා, තෙන අලඛකාරෙන අලඛකර”ති. “එවං අය්‍ය”ති ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණ දුතීඨිකා ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතරං පච්චග්ගොසී. අඵ ඛො ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස පුරුණදුතීඨිකා අදාය යෙන මහාවතං, යෙනායස්මා සුද්දිනො, තෙසුපසඛකමි. උපසඛකමිතා ආයස්මනතං සුද්දිනතං එතදවොච: “ඉදං තාත සුද්දිනත, කුලං අබ්බං මහඤ්චතං මහාභොගං පසුතජාතරුපරජතං පසුතචිතතුපකරණං පසුත-ඛතඛඤ්ඤං. ලබ්භා තාත සුද්දිනත භිතායාවතතීතා භොගා ච භුඤ්ජීතුං. පුඤ්ඤති ච කාතුං. එහි නිං තාත සුද්දිනත, භිතායාවතතීතා භොගෙ ච භුඤ්ජයසු. පුඤ්ඤති ච කරොති”ති. “අම්ම, ත උඤ්ඤාමි. ත විසභාමි අභිරතො අහං චුභම-චරියං වරාමි”ති. දුතියමපි ඛො - පෙ - තතිය මපි ඛො - පෙ - ආයස්මනො සුද්දිනනස්ස මාතා ආයස්මනතං සුද්දිනතං එතදවොච: “ඉදං තාත සුද්දිනත, කුලං අබ්බං මහඤ්චතං මහාභොගං පසුතජාතරුපරජතං පසුතචිතතුපකරණං පසුත-ඛතඛඤ්ඤං. තෙන හි තාත සුද්දිනත, ඛිජ්ජමපි දෙහි, මා නො අපුතතකං සාප-තෙය්‍යං ලීච්චවග්ගො¹ අතීතරාපෙසු”තති.

1. ලීච්චවග්ගො, කඤ්ච.

19. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්ත නෙමේ “අද පවත් මට හගිනිවාදයෙන් කපා කෙරේ ය”යි සිහි නැති ව එහි ම වැටුනි ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්ත නෙමේ “ඉදිත් ගාගාපිය දිය යුතු ආහාරයක් වේ නම්, දෙනු මැනවි. අප තො වෙහෙසත්තැ”යි පියාට කී ය. “පුත සුදිත්තය, වලඳනු මැනවි” යි ගාගාපී කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු ද පියා ද ආයුෂ්මත් සුදිත්තට ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දය ද බිදිය යුතු දය ද සියනින් වැලඳවූහ, පාවැරවූහ. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු තොමෝ වලඳ අවසන් කල, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති ආයුෂ්මත් සුදිත්තට මෙය කී ය: “පුත සුදිත්ත, මේ කුලය ආසීය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රත් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදිත්ත, ගිහි බවට පැමිණ භොග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදිත්ත. එව, තෝ ගිහි බවට පැමිණ භොග ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියායි. “මැනියනි, තො හෙමි. තො හැකියෙමි. මම ඇලුනෙමි බබසර හැසිරෙමි”යි සුදිත්ත හිඤ්ඤ කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනට මෙය කී ය: “පුත සුදිත්ත, මේ කුලය ආසීය ය, මහද්ධන ඇත්තක. මහාභෝග ඇත්තක. බොහෝ රත් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වූ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදිත්ත, (කුලවංශය ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට) බීජයක් (පුතෙකු) දෙව. අපගේ දරුවන් තොමැති වසතුව ලිව්ව්හු ගෙන්වා තො ගණිත්වා” යනු යි. “මැනියනි, මෙය මට කරන්නට හැකි ය”යි සුදිත්ත කී ය. “පුත සුදිත්ත, මේ කල කොහි වෙසෙහි දැ”යි මවු ඇසුවා ය. “මැනියනි, මහවතයෙහියැ”යි සුදිත්තහිඤ්ඤ නෙමේ කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත නෙමේ අස්තෙන් තැගිට ගියේ ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹුව බණවා, “එසේ වී නම් ලේලිය, යම් දවසක සාකුමනී වෙහි ද, තිට මල්වර වේ ද, එ කල්හි මට දන්වව” යි කිවු ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ යැ”යි කියා ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවුට පිළිවදන් දුන්නී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹු තොමෝ නොබෝ දවසකින් ම සාකුමනී වූවා ය. ඇයට මල්වර උපත. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවුට “ආයුෂ්මත්, උතුනියක් වෙමි. මට ඔහප් ලෙය උපතැ”යි මෙය කීවා ය. “එසේ වී නම් ලේලිය, යම් අලඛකාරයකින් සාරසුනී පුත් වූ සුදිත්තනට පියමනාප වූ ද, ඒ අලඛකාරයෙන් සාරසෙව”යි හී කිවු ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ ය”යි ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවුට පිළිවදන් ඇස්වූ ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ ගිහිකල අඹුව කැදවාගෙන මහවතයෙහි ආයුෂ්මත් සුදිත්ත වෙත එලඹියා ය. එලඹ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනට මෙය කිවු ය: “පුත, සුදිත්ත, මේ කුලය ආසීය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රත් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදිත්ත, ගිහිබවට පැමිණ භෝග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදිත්ත, එව, තෝ ගිහිබවට පැමිණ භොගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු යි. “මැනියනි, තො හෙමි. තො හැකියෙමි. මම ඇලුනෙමි බබසර හැසිරෙමි”යි හේ කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ... ආයුෂ්මත් සුදිත්තනේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදිත්තනට මෙය කීවාය: “පුත, සුදිත්ත, මේ කුලය ආසීය ය. මහද් ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රත් රිදී මසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදිත්තය, බීජයක් (පුතකු) දෙව. අපුත්‍රක වූ ධනය ලිව්ව්හු හැර තො ගණිත්වා” යනු යි.

21. “එතං ඛො මෙ අමම, සකකා කාතු”නති පුරුණදුතීයිකං¹ ඛාභායං ගහෙඤා ඔභාවතං අජේඛාභාහෙඤා අපපඤ්ඤතෙන සිකඛාපදෙ අතාදීතව-දකො පුරුණදුතීයිකාය තිකඛතභුං මෙථුතං ධමමං අභිවිඤ්ඤපෙසි. සා තෙන ගඛහං ගණහි.

භුමමා දෙවා සඤ්ඤානුසාරවෙසුං: “නිරඛුදෙ වත හො භිකුඤ්ඤානුසාරවෙසුං නිරුදීතවො. සුදිතෙනත කලඤ්ඤතෙනත අඛුදං උපපාදිතං, ආදීතවො උපපාදිතො”ති. භුමමානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤා වාඤ්ඤාමහාණිකා දෙවාසඤ්ඤානුසාරවෙසුං -පෙ- නාවහිංසා දෙවා,-ශාමා දෙවා,-භුමිතා දෙවා,-භිමමාන-රතීතො දෙවා,-පරභිමමිතවසවනතීනො දෙවා,-බ්‍රහ්මකාසිකා දෙවා, සඤ්ඤානුසාරවෙසුං: “නිරඛුදෙ වත හො භිකුඤ්ඤානුසාරවෙසුං නිරුදීතවො. සුදිතෙනත කලඤ්ඤතෙනත අඛුදං උපපාදිතං, ආදීතවො උපපාදිතො”ති. ඉතිහ තෙන බණෙන තෙන මුත්‍රතෙනත යාව බ්‍රහ්මලොකා සදෙද අබ්‍රහ්මලොකෙ.

22. අථ ඛො ආයසමනො සුදිතනසං පුරුණදුතීයිකා තසං ගඛහසං පරිපාකමනීය පුතතං විජාහි. අථ ඛො ආයසමනො සුදිතනසං සහායකා තසං දුරකසං ඛිජකොති නාමං අකංසු. ආයසමනො සුදිතනසං පුරුණදුතීයිකාය ඛිජකමානාති නාමං අකංසු. ආයසමනො සුදිතනසං ඛිජකපිනාති නාමං අකංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන උභො අභාරසං අතභාරිතං පඛච්ඡානො අරහතතං සච්ඡාකංසු.

23. අථ ඛො ආයසමනො සුදිතනසං අනුදෙව කුඤ්ඤාවං, අනු විපපි සාරො: “අලාභා වත මෙ. න වත මෙ ලාභා. දුලලභං වත මෙ. න වත මෙ සුලලභං: සොහං එවං සාකඛාතෙ ධමමවිතයෙ පඛච්ඡානො නාසකඛිං යාවච්චං පරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බ්‍රහ්මචරිතං වරිතු”නති. තො තෙතෙව කුඤ්ඤාවෙවත තෙන විපපි-සාරෙන කිසො අහොසි දුබ්බණෙණ: උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකපාතො ධමනි-සඤ්ඤානුසාරො. අනොමනො ලීතමනො දුකඛි දුමමනො විපපිසාරි පච්ඤාසි.

24. අථ ඛො ආයසමනො සුදිතනසං සහායකා භිකුඤ්ඤානුසාරවෙසුං සුදිතනං එතදවොචුං: “පුඛෙඛ ඛො ඤා ආච්ඡාසො සුදිතන, වණ්ණවා අහොසි පිනිඤ්ඤො² පසතනමුඛවණ්ණො විපසතනච්චවණ්ණො. සොදුති ඤා එතරහි කිසො දුබ්බො දුබ්බණෙණ: උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකපාතො ධමනිසඤ්ඤානුසාරො, අනොමනො ලීතමනො දුකඛි දුමමනො විපපිසාරි පච්ඤාසයි. කච්චි තො ඤා ආච්ඡාසො සුදිතන, අතභාරතො බ්‍රහ්මචරිතං වරයි”ති? “න ඛො අහං ආච්ඡාසො අතභාරතො බ්‍රහ්මචරිතං වරාමි. අඤ්ඤ මෙ පාපං කමමං කතං. පුරුණදුතීයිකාය මෙථුතො ධමමො පකීසෙවිතො. තසං මයහං ආච්ඡාසො, අනුදෙව කුඤ්ඤාවං, අනු විපපිසාරො: අලාභා වත මෙ. න වත මෙ ලාභා. දුලලභං වත මෙ. න වත මෙ සුලලභං: සොහං එවං සාකඛාතෙ ධමමවිතයෙ පඛච්ඡානො නාසකඛිං යාවච්චං පරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බ්‍රහ්මචරිතං වරිතු”නති.

1. පුරුණදුතීයිකාය. මජ්ඣ. 2. පිනිඤ්ඤො. මජ්ඣ.

21. “මැනියනි, මෙය නම් මට කරන්නට හැකි” යි හෙතෙම ගිහි කල අඹුවගේ අත අල්ලා ගෙන මහවනයට බැස ගෙන, සිකපද නො පැණවූ කල්හි ආදීතව නො දක්නේ ගිහිකල අඹුව සමග තෙවරක් මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ එසින් ගබ් ගත්තී ය.

“පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් ම භික්ෂුකමය තෙමේ නො කැලැල් ය. තිදෙස් ය. කලන්දසිටු පුත් වූ සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදීතවයක් උපදවන ලදු” යි බුමාවු දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කලාහු ය. බුමාවු දෙවියන්ගේ යඛදය අතා වාතුර්මහාග්ඤ්ඤ දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කලාහු ය. ... කවිතිසා වැසි දෙවියෝ ... යාම දෙවියෝ ... කුසිත දෙවියෝ ... නිමිමානරනී දෙවියෝ ... පරනිර්මිත වගවර්තී දෙවියෝ ... බබලොව වැසි දෙවියෝ “පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් භික්ෂුකමය තෙමේ නො කැලැල් ය. තිදෙස් ය. කලන්දපුත් සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදීතවයක් උපදවන ලදු” යි උද්ඝෝෂණය කලාහු ය. මෙසේ එකෙණෙහි ඒ මොහොතෙහි ඝෝෂය බබලොව තෙක් පැත තැගුනේ ය.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවොළෝ ඒ ගම් ජීනිකිරිමට පැමිණ පුතකු වැදුවා ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ ඒ දරුහට ‘බිජ්ඣය’ යි නම් කලාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවට ‘බිජ්ඣමානා ය’ යි නම් කලාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තට ‘බිජ්ඣපිතා ය’ යි නම් කලාහු ය. ඔහු (මාතෘපුත්‍ර) දෙදෙන පසු කාලයෙහි ගිහිගෙන් තික්ම සපුතෙහි පැවිදි වී රහත්බව ලැබූහ.

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තට “යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දේශනා කරණ ලද බමුණෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුත් පිරිසිදු මග-බබසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට ඒකාන්තයෙන් අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙත්. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමක් ය. යහපත් ලැබීමක් නො වේ” යි පසුතැවිලි ඇති විය. විපිඤ්ඤා ඇති විය. හෙතෙම ඒ කුකුසෙන් ඒ විපිඤ්ඤාත් කාශ වූයේ රළු වූයේ දුර්වණ වූයේ පඬුවත් පැහැ ඇති වූයේ තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තේ, සැහවුනු හැකුළු සිත් ඇත්තේ දුක් ඇත්තේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ විපිඤ්ඤා වූයේ සිතිවිල්ලට වැටුනේ විය.

24. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ යහළු භික්ෂු ආයුෂ්මත් සුදිත්ත හට මෙය කීවාහු ය: “ඇවැත් සුදිත්තය, පෙර තෝ පැහැපත් වූයෙහි ය. පිණා ගිය ඉදුරත් ඇත්තෙහි ය. පහත් වූ මුට පැහැය ඇත්තෙහි ය. ඉතා ප්‍රසන්න වූ ජීවිණී ඇත්තෙහි ය. ඒ තෝ දුන් වතාහි කාශ වූයෙහි රළු වූයෙහි දුර්වණ වූයෙහි පඬුවත් පැහැ ඇති වූයෙහි තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තෙහි සැහවුනු සිත් ඇත්තෙහි හැකිළු සිත් ඇත්තෙහි දුක් ඇත්තෙහි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙහි විපිඤ්ඤා වූයෙහි ඒ ඒ දු සිතන්නට පටන් ගත්තෙහි ය. කිම ඇවැත් සුදිත්ත, තෝ නො ඇලුනෙහි බබසර හැසිරෙහි ද ?”. “ඇවැත්නි, මම නො ඇලුනෙම බබසර නො හැසිරෙමි. මා විසින් කල පවිකමක් ඇත. පොරණඅඹුව හා මෙවුන්දම් තෙවුනා ලද්දේ ය. ‘ඇවැත්නි, යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දේශනා කරණ ලද බමුණෙහි පැවිදි ව දිවි ඇති තාක් පිරිපුත් පිරිසිදු මගබබසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් ලාභයෝ නො වෙත්. මවිසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමකි, එකැතින් මට යහපත් ලැබීමක් නො වෙයි, පසුතැවිලි ඇති විය. විපිඤ්ඤා ඇති විය” යි සුදිත්ත මහණ කී ය. එ විට ඒ මහණහු මෙසේ කීහ:

25. “අලං හි තෙ ආවුසො සුදිත්ත කුකභුවමාය, අලං විපපටිසාරාය, යං නිං එවං ස්වාකඛාතෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ඣා න සකඛිස්සසී යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුඛං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

26. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො තො සංයොගාය? අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතො තො සඋපාදනාය?

27. තත් තාම නිං ආවුසො භගවතා විරාගාය ධම්මො දෙසිතෙ සරාගාය වෙනෙස්සසී. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතෙ සංයොගාය වෙනෙස්සසී. අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතෙ සඋපාදනාය වෙනෙස්සසී,

28. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො? මදනිමදනාය පිපාසචිතයාය ආලයසමුග්ගසාතාය වට්ඨුපචේදය සණ්ඨකඛයාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

29. නනු ආවුසො භගවතා අනෙක පරියායෙන කාමානං පහාණං අකඛාතං, කාමසඤ්ඤාණං පරිඤ්ඤා අකඛාතා, කාමපිපාසානං පටිච්චයො අකඛාතො, කාමචිතකඛාතං සමුග්ගාතො අකඛාතො, කාමපරිලාභානං වූපසමො අකඛාතො?

30. තෙතං ආවුසො අපපසනතානං වා පසාදය පසනතානං වා භිශ්‍යොභාවාය¹ අඵ ඛෙවතං ආවුසො අපපසනතානඤ්චෙව අපපසාදය පසනතානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤඵතතායා”ති.

31. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනානං සුදිත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිචා භගවතො එතමන්ඵං ආරොවෙසුං. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසමිකං සකතිපාතාපෙචා ආයසමනානං සුදිත්තං පටි-පුච්ඡී: “සච්චං කීර නිං සුදිත්ත, පුරාණ දුතීසිකාය මෙථුනං ධම්මං පතීසෙපී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා:

1 සියෙ, ඉතිපි

25. “ආචාර්ය සුදින්න, යම් හෙයකින් තෝ මෙසේ මාතෘචිත් දෙසු ධර්ම විනයයෙහි පාවිච්චි ව දිවි ආචාර්ය නාස් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබඩසර හාසිරෝත්තව තො හැකි වූයෙහි ද? තාගේ කුකුසට එය සැහේ. විපිලිසරට සැහේ.

26. ආචාර්යනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තොයෙක් ක්‍රමයෙන් සරුගය පිණිස තො ව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ තො වේ ද? (තො ආලීම පිණිස දෙසන ලදී. ආලීම පිණිස තො වෙයි.) කෙල්ලයන්ගෙන් වෙන් ව විසීම පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද්දේ තො වේ ද? කෙලෙසුන් හා තො යෙදීම පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ තො වේ ද? තාමණාවශයෙන් දැඩි කොට තො ගැණීම පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද්දේ තො වේ ද? තාමණාවශයෙන් දැඩි කොට ගැණීම පිණිස තො දෙසන ලද්දේ තො වේ ද?

27. එහි ආචාර්යනි, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද කල්හි රාගය හා පවත්තා මෙවුන්දම් සෙවීම පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද කල්හි සලපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය.

28. ආචාර්යනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මදදිය දුරු කිරීම පිණිස කාම පිපාසාදිත්තේ දුර ලීම පිණිස, පඤ්චකාමාලය වූලින් ම සිදීම පිණිස සංසාරයේ මුල් සිදීම පිණිස, භාණ්ණාක්‍ෂය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය, පිණිස, නිවණ පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද්දේ තොවේද?

29. ආචාර්යනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තොයෙක් ක්‍රමයෙන් වස්තුකාමකෙලය කාමයන්ගේ ප්‍රභාණය වදාරණ ලද්දේ තො වේ ද? සියලු කාමසංඥවත්තේ ත්‍රිවිධ වූ පරිඤ්ච වදාරණ ලද තො වේ ද? කාමපිපාසාවත්තේ දුරු කිරීම වදාරණ ලද්දේ තො වේ ද? කාමවිතකීයත්තේ නැසීම වදාරණ ලද්දේ තො වේ ද? කාමපරිදානයත්තේ සන්සිදීම වදාරණ ලද්දේ තො වේ ද?

30. ආචාර්යනි, ඔබගේ පාපකමය තොපහන් වූවත්තේ පැහැදීම පිණිස තො වෙයි. පහන් වූවත්තේ කැවන කැවන පැහැදීම පිණිස තො වෙයි. වැලිදු, ආචාර්යනි, තෙල පාපකමය වතාහි තොපහන් වූවත්තේ තොපහන් බව පිණිස ද, පහන් වූ සමහරාත්තේ (සෝවන් මගට තො පැමිණියවුත්තේ) විපිලිසරබව පිණිස ද වෙයි.”

31. ඉන් පසු ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සුදිත්තහට තොයෙක් ආරෝත් ගනී කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඒ කරුණ සැල කලාහු ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසබ්බයා රැස් කරවා “සුදින්න, තෝ පොරණ අඹුව සමග මෙවුන්දම් සේවනය කෙලෙහි ය යනු සැබෑ දැ”යි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගෙන් පිලිවිසි සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”යි සුදින්න භික්ෂු කී ය. භාග්‍යවත් මුදුරජාතත් වහන්සේ ගැරහුසේක:

32. “අනනුච්ඡේදයං මොඝපුරිසං, අනනුලොමිකං අපපතිරූපං අඤ්ඤා-
මණකං අකපපියං අකරණීයං. කථං හි තාම නිමං මොඝපුරිසං, එවං
ඤාකතො ධම්මචිතයෙ පබ්බජනී න සකඛිසංසි යාවජ්වං පරිසුද්ධිං
පරිපුණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

33. නනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන විරාගය ධම්මො දෙසිතො
නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදනාය
ධම්මො දෙසිතො නො සඋපාදනාය?

34. නනු තාම නිමං මොඝපුරිසං, මයා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය
වෙනෙසංසි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙසංසි.
අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතො සඋපාදනාය වෙනෙසංසි.

35. නනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො
දෙසිතො? මදනිමමදනාය පිපාසවිතයාය ආලයසමුග්ගානාය වට්ඨපච්ඡේදය
කණ්ණකතියාය විරාගාය නිරෝධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

36. නනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන කාමොපපාදනං පඤ්ඤා
අකතානං? කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අකතානං? කාමපිපාසානං පටිච්චයො
අකතානො? කාමචිතකතානං සමුග්ගානො අකතානො? කාමපරිලාහානං
වූපසමො අකතානො?”

37. “චරං තෙ මොඝපුරිසං ආසිවිතස්ස කොරවිසස්ස මුඛෙ අඛගජානං
පකඛිතතං, න නේව මාතුගාමස්ස අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිතතං. චරං තෙ
මොඝපුරිසං කණ්ණසපසස්ස මුඛෙ අඛගජානං පකඛිතතං, න නේව මාතුගාමස්ස
අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිතතං. චරං තෙ මොඝපුරිසං අඛගජානාසුඤ්ඤා
ආදිතනාය සමපජ්ජලිතාය සජොතිභුතාය අඛගජානං පකඛිතතං, න නේව
මාතුගාමස්ස අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිතතං. තං කියස්ස හෙතු? තතො
නිදනං හි මොඝපුරිසං මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමතතං වා දුක්ඛං.
තනේව තපාවචයා කායස්ස හෙතු පරමමරණං අපායං දුග්ගතීං විනිපානං
නිරයං උපපජේය්‍ය. ඉතොනිදනස්ස ඛො මොඝපුරිසං කායස්ස හෙතු
පරමමරණං අපායං දුග්ගතීං විනිපානං නිරයං උපපජේය්‍ය.

32. “හිත් පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලෝම නුච්ච අයෝග්‍ය වූ ශ්‍රමණයන්ට අයත් නුච්ච අකාප වූ නො කට යුත්තෙක. කෙසේ නම්, හිත් පුරුෂය, තෝ මෙසේ මෑතාවන් දෙසු ධම්මිකයෙහි පෑවිදි වී දිවී ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු බඩසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද ?

33. හිත් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සංයෝගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? අනුපාදනය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සඋපාදනය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද?

34. හිත් පුරුෂය, එහි තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධම්ම දෙසු කල්හි සරාගය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධම්ම දෙසු කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධම්ම දෙසු කල්හි සඋපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙලෙහි ය.

35. හිත් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් රාගවිරාගය පිණිස ධම්ම දේශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? මදනිම්බදනය පිණිස, පිපාතාවිතය පිණිස, ආලයසමුග්‍යානය පිණිස, වරටුපවෙජ්දය පිණිස, තාණ්හානාය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, නිවෘණය පිණිස, ධම්ම දේශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද?

36. හිත් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමසංඥාවන්ගේ පරිඥව කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපිපාසාවන්ගේ දුර ලීම් කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතකීයන්ගේ නැසීම් කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදාහයන්ගේ සංහිදීම් කියන ලද්දේ නො වේ ද?

37. “හිත් පුරුෂය, තා විසින් දරුණු විෂ ඇති ආශිව්ෂයක්නුගේ මුඛයෙහි අඛණ්ඩතය බහා ලන ලද්දේ නම් මෑතාවි. මාගමකගේ අඛණ්ඩතයෙහි සිය අඛණ්ඩතය බහාලන ලද්දේ නො මෑතාවි. හිත් පුරුෂය, තා විසින් කෘෂණසපීයක්නුගේ මුඛයෙහි අඛණ්ඩතය බහාලන ලද්දේ නම් මෑතාවි. මාගමකගේ අඛණ්ඩතයෙහි ස්වකීය අඛණ්ඩතය බහා ලන ලද්දේ නො මෑතාවි. හිත් පුරුෂය, තා විසින් ඇච්චගත්, හාත්පසින් ඇච්චගත්, ගිනිදූල් සහිත වූ ගිනිඅඟුරුවලෙක අඛණ්ඩතය බහාලන ලද්දේ නම් මෑතාවි. මාගමකගේ අඛණ්ඩතයෙහි ස්වකීය අඛණ්ඩතය බහාලන ලද්දේ නො මෑතාවි. ඒ කවර හෙයින්? යත්: හිත් පුරුෂය, එය හේතු කොට ගෙන මරණයට හෝ පෑමිණෙන්නේ ය. නැත හොත් මරණය වැනි දුකකට පෑමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කා බුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ තරකගතියෙන් යුක්ත වූ විවහ ව පතිත වන්නා වූ තීරයට නො පෑමිණෙන්නේ ය. මේ හේතුවෙන්, හිත් පුරුෂය, කා බුන් මරණින් මතු අපාය නම් වූ දුග්‍යහි නම් වූ විනිපාත නම් වූ තීරයට පෑමිණෙන්නේ ය.

38. “තස්ස නාම චිං මොඝපුරිස, යං චිං අසඤ්චමං ගාමධමම, වසලධමමං දුට්ඨලං ඔදකනතිකං රාහස්සං අවයංඤ්චයනමාපනතිං සමාපජ්ජස්සපි, ඛත්තනං ඛො චිං මොඝපුරිස අකුසලානං ඛමමානං ආදිකත්තං පුබ්බඛගමො. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භිෂයසාභාවා ය. අථ ඛෙවනං මොඝපුරිස, අපපසන්නානඤ්චෙව අපපසාදය, පසන්නානඤ්ච ඵකච්චානං අඤ්ඤඵත්තායා”ති.

39. අථ ඛො භගවා අයස්මන්තං සුද්දිනං අතෙකපරියායෙන විගරභිච්චා දුගරතාය දුපොසතාය මභිච්ඡනාය අසනතුට්ඨිතාය¹ සඛගඤ්ඤිකාය කොසජ්ජස්ස අවණණං භාසිච්චා අතෙකපරියායෙන සුගරතාය දුපොසතාය අපට්ච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරමභස්ස වණණං භාසිච්චා භික්ඛුතං නදනුච්ඡවිකං. තදනුලොමිකං ඛමමිං කථං කච්චා භික්ඛු අමනෙතපි:

40. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමි දස අස්ථ වසෙ පට්ඨව: සඛසසුට්ඨතාය, සඛසථාසුතාය, දුමච්ඡිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුතං ථාසුච්ඡාරය, දිට්ඨධමමිකානං ආසවානං සංවරාය, සමචරාසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අපපසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භියෙසාභාවාය, සඤ්චමච්ඡිතියා, විතයානුග්ගහාය. ඵචඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිතෙය්‍යථ:

“යො පන භික්ඛු මෙදුනං ඛමමං පභියෙවෙය්‍ය, පාරාජිකො භොති අසංවාසො”ති.

ඵචඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[මූලපඤ්ඤනති]

සුද්දිනාභාණවාරො නිට්ඨිතො.

1 අසනතුට්ඨිතාය. ඝා.

38. “හිස් පුරුෂය, ඒ මෙබඳු වූ සාවද්‍යකමයෙහි හෝ නිවර්තනයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, ගම්වැස්සන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, ලාමකපුරුෂයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, රාශාදි කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත වූ, දියකිස අවසන් කොට ඇති, රහසේ කට යුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන් විසින් සමවැද්ද යුතු වූ මෙමුඛ ධර්මයට සමවන්තෙහි ය. හිස් පුරුෂය, හෝ බොහෝ දෙනා අතුරෙන් අකුශල ධර්මයන්ට ආදිකතී වෙහි. පූජිතව වෙහි. හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු, හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යථානිය පිණිස ද වේ.”

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමන් සුදිත්තභට නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ගර්භා කොට (තමන් විසින් ද අනුන් විසින් ද) දුභීරභාවයෙහි ද දුක සේ පෝෂණය කට ගැනි බව්හි ද, මඤන් ආශා ඇති බව්හි ද, ලද දෑයෙකින් සඳු වූ නො වීමෙහි ද, ගණකමුඛයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බවෙහි ද අගුණ වදාරා, නොයෙක් ක්‍රමයෙන් සුභර භාවයෙහි ද, සුව සේ පොෂණය කට ගැනි බව්හි ද, අපිස් වුවහුගේ ද, ලද දෑයෙකින් සඳු වූ වන්තහුගේ ද, කෙලෙස් සිදු ලත්තහුගේ ද, කෙලෙස් කල්පිත කලහුගේ ද, ප්‍රසාදය ඵලවත සංවරයාගේ ද, කෙලෙස් රැස් නො කිරීමෙහි ද, විශ්චාරමායෙහි ද, ගුණ වදාරා, භික්ෂුන්ට එතැනට සුදුසු වූ ඵයට අනුලෝම වූ දෑගැමි කථාවක් කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

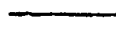
40. “මහණෙනි, එසේ වී තම සවිකයාගේ හිත සුව පිණිස, සවිකයාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්ෂුන්ගේ ඵාසුචිතරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ ගැනි දුක් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් තැසීම පිණිස, නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඤ්චිතයාගේ විරසකිය පිණිස, විතයානුග්‍රහය පිණිස ය යන මේ දස හිතවිශේෂයන්ගේ නිෂපතතිය පිණිස භික්ෂුන්ට සිකපදයක් පණවන්නෙමි. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මෙවුන්දම් සෙව්නේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ සංඝයා හා එකකමාදිසංවාස නැති වන බැවින් (අසංවාස සහවාස නැත්තෙක්) වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි.]

සුදිග්‍රහ බණවර නිමි.

මකකට්ටම

1. තෙත බො පත සමයෙහි අඤ්ඤාතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ මකකට්ටං ආමිනෙත උපලාපෙචා තස්සා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවතී. අථ බො සො භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමීයං නිවාසෙචා පතතච්චරමාදාය වෙසාලීං පිණ්ඩාය පාවිසී.

2. තෙත බො පත සමයෙහි සම්බුද්ධා භික්ඛු සෙතාසතචාරිකං ආභිණ්ඩනතා යෙන තස්ස භික්ඛුතො විහාරො තෙනුපසඛකමිංසු. අද්දසා බො සා මකකට්ටි තෙ භික්ඛු දුරතො'ව ආගච්ඡන්තො. දිස්සාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිචා තෙසං භික්ඛුතං පුරතො කට්ටපි වාලෙසී, ඡෙපපච්චි වාලෙසී, කට්ටපි ඔබ්බී, තීම්හනච්චි අකාසී. අථ බො තෙසං භික්ඛුතං එතදහොසී: “නිස්සංසයං බො සො භික්ඛු ඉම්හ්සා මකකට්ටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවතී”ති එකමන්තං නිලීඨිංසු. අථ බො සො භික්ඛු වෙසාලියං පිණ්ඩාය චරිචා පිණ්ඩපාතං ආදාය පටිකකමි.

3. අථ බො සා මකකට්ටි යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. අථ බො සො භික්ඛු තං පිණ්ඩපාතං එකදෙසං භුඤ්ඤිචා එකදෙසං තස්සා මකකට්ටියා අදසී. අථ බො සා මකකට්ටි භුඤ්ඤිචා තස්ස භික්ඛුතො කට්ටි ඔබ්බී. අථ බො සො භික්ඛු තස්සා මකකට්ටියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවතී.

4. අථ බො තෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොචු: “තනු ආච්චිසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං. කීස්ස චං ආච්චිසො මකකට්ටියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවසී”ති. “සචං ආච්චිසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං. තඤ්ච බො මනුසසීච්චියා, තො තීරච්ඡානගතායා”ති. “තනු ආච්චිසො තථෙව තං හොති. අතනුච්ඡවියං ආච්චිසො අතනුලොමිකං අපචරිතං අස්සාමණ්ණං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාමි චං ආච්චිසො එවං ස්වාකඛාතො ධම්මවිතයෙ පබ්බජිචා ත සකඛීස්සසී යාවච්චං පරිපුණ්ණං පරිපුඤ්ඤං චුභමචරියං චරිතුං? තනු ආච්චිසො භගවතා අතෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභාතං චූපසමො අකඛාතො? තෙනං ආච්චිසො අපසසන්තාතං වා පසාදාය පසන්තාතං වා භියොසාභාවාය. අථ ඛෙවනං ආච්චිසො අපසසන්තා තඤ්චෙව අපසසාදාය පසන්තාතඤ්ච එකච්චාතං අඤ්ඤාච්චතනායා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං අතෙකපරියායෙන විගරහිචා භගවතො එතමඤ්චං ආර්ඤ්චෙසුං.

මහනවී වහනුව

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහ වෙනෙහි වැදිරියක ආභාරයෙන් පොළොඹවා ආය හා මෙවුන්දම් සෙවෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ පෙරවැරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ පිඬු සඳහා විසල් පුරයට පිවිසියේ ය.

2. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සේනාසනවාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නෝ ඒ මහණහුගේ විහාරය වෙත පැමිණියාහු ය. ඒ වැදිරි එත ඒ භික්ෂුන් දුර දී ම දුටුවා ය. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ඒ භික්ෂුන් ඉදිරියෙහි කටිය ද සැලූ ය. නඟුට ද සැලූ ය. කටිය ද නැඟු ය. (මෙවුන් දමට ගැලපෙන සේ) නිමිත්ත ද කලා ය. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුන්ට මේ සිත දිය. “නිකාක ව ම ඒ මහණ මේ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි යනුයි” ඔහු පසෙක සැකවුනාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ විසල්පුරයෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පිඬු රැගෙන ආපසු පැමිණියේ ය.

3. ඉක්බිති ඒ වැදිරි ඒ මහණ වෙත එලඹියා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඒ පිණිසානය එක් කොටසක් වලද එක් කොටසක් ඒ වැදිරියට දුන. ඒ වැදිරි එය අනුභව කොට ඒ මහණහට කටිය නැඟු ය. තෙල මහණ ඒ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: “ආවත, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ නො වේ ද? ආවත, තෝ කුමක්කෙසින් වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙහි ද?” “ආවත, සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ වේ. හෙ ද මිනිස් මාගම් හා මෙවුන්දම ආරැබ ය. තිරිසන් මාගම් සමග මෙවුන්දම් ආරැබ නො වේ” ය යි ඒ මහණ කී ය. “ආවැත්ති, එයත් එසේ ම නො වේ ද? ආවැත්ති, නුහුදුස්සෙක. අනුලොමි නුච්චෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට අයෝග්‍යයෙක. නො කැපයෙක. නො කටයුත්තෙක. ආවැත්ති, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැනවින් දේශනා කරණ ලද ශාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ආති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට බඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? ආවැත්ති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්ම දේශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාම පරිදහයන්ගේ සංසිද්ධි වදුරණ ලද්දේ නො වේ ද? ආවැත්ති, මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ආවැත්ති, තව ද මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ආතැවුන්ගේ අත්‍යථානිය පිණිස ද වේ” යනු යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහට නොයෙක් ලෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලාහු ය.

5. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පසරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙඤා තං භික්ඛුං පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර ත්ථං භික්ඛු මක්ඛවියා මෙදුතං ධම්මං පභිසෙවසී?”ති “සච්චං භගවා.” විගරභි බුද්ධො භගවා:

“අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අපපතිරුපා අස්සාමණ්ණකං අක්ඛපථියං අකරණීයං. කථං භි තාම ඤං මොඝපුරිස, එචං සවානනාතෙ ධම්මවිතයෙ පඤ්ඤානා ත සකඛිස්සසි යාවච්චං පරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බුහවචරියං චරිතුං? තනු මයා මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරාගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං චූපසමො අකඛාතො?.

6. චරං තෙ මොඝපුරිස, ආසීවිසස්ස කොරවිසස්ස චුඛෙ අභිගජාතං පකඛිතතං ත ඤෙව මික්ඛවියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පකඛිතතං. චරං තෙ මොඝපුරිස කණ්ණපපස්ස චුඛෙ අභිගජාතං පකඛිතතං, ත ඤෙව මික්ඛවියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පකඛිතතං. චරං තෙ මොඝපුරිස, අභිගාරකාසුයා ආදිතතාය සම්පජ්ජලිතාය සපොතිභුතාය අභිගජාතං පකඛිතතං, ත ඤෙව මික්ඛවියා අභිගජාතෙ අභිගජාතං පකඛිතතං. තං කිස්ස භෙතු? තතො නිදුතං භි මොඝපුරිස, මරණං වා නිගචේය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං. ත ඤෙව තපච්චයා කායස්ස හෙද පරම්මරණා අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නීරයං උප-පජේය්‍ය. ඉතො නිදුතස්ස ඛො මොඝපුරිස, කායස්ස හෙද පරම්මරණා අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නීරයං උපපජේය්‍ය.

7. තත්ථ තාම ඤං මොඝපුරිස, යං ඤං අසඤ්ඤි මචං ගාමධම්මං වසලධම්මං දුට්ඨිලං මදකන්තිකං රාගස්සං දායංදායසමාපතතීං සමාපජ්ජස්සසි, තෙතං මොඝපුරිස, අපපසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අඵ ඛෙවතං මොඝපුරිස, අපපසන්නානඤ්ඤෙව අපපසාදාය පසන්නානඤ්ඤෙ එක්චවාතං අඤ්ඤඵතතායා’ති.

8. අඵ ඛො භගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරභිඤා දුභරතාය දුපපාසතාය මභිච්ඡතාය අභනතුට්ඨිතාය සඛගණිකාය කොසජ්ජස්ස අවණ්ණං භාසිඤා අනෙකපරියායෙන සුභරතාය සුපපාසතාය අපට්ච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිඤා භික්ඛුතං තදනුච්ඡවිකං තදනුලොමිකං ධම්මිකං කථං කඤා භික්ඛු ආමනොතසී:

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුකමිකයා රැස් කරවා “සැබෑ ද මහණ, තෝ වැඳිරියක සමග මෙවුන්දම් සෙවෙහි දෑ” යි ඒ මහණ පුළුවන් සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි එ මහණ කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගර්භා කලසේක:

“හිස් පුරුෂය, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට යෝග්‍ය නුච්චෙක. නො කැපයක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැනවින් දෙසන ලද ශාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට මගබලසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමපරිදානයන්ගේ සංසිද්ධිම කීයන ලද්දේ නො වේ ද?”

6. හිස් පුරුෂය, දරුණු විෂ ඇති ආශිවිෂයක්හුගේ මුඛයෙහි සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ නම් මැනවි. වැඳිරියගේ අඛණ්ඩනයෙහි සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, කෘෂණ සපියක්හුගේ මුඛයෙහි සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැඳිරියගේ අඛණ්ඩනයෙහි සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, ඇවිලගත්, හාත්පසින් ඇවිලගත්, හිනිදුල් සහිත වූ අඟුරුවලෙක සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැඳිරියගේ අඛණ්ඩනයෙහි සවකීය අඛණ්ඩනය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. ඒ කවර හෙයින්? යන්: හිස් පුරුෂය, ඒ හේතුවෙන් මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. මරණය වැනි දුකකට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුගති වූ විවස ව පතිත වන්නා වූ නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය. හිස් පුරුෂය, මේ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ විවස ව පතිත වන නිරයට පැමිණෙන්නේ ය.

7. හිස් පුරුෂය, මෙහි තෝ මෙබඳු වූ ආවද්‍ය කමයෙහි, ගම්වැසියන්ගේ සවභාවයක් වූ, නිවර්තනයන්ගේ සවභාවයක් වූ, ලාමක පුරුෂයන්ගේ සවභාවයක් වූ, රුගාදි කෙලෙසින් දූෂිත වූ, දියකිස අවසන් කොට ඇත්තා වූ, රහසේ කටයුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන්ගේ සමවැඳීමක් වූ, යම් මෙවුන්දම් සෙවීමකට සමවන්නෙහි ද. හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනවුන්ගේ වැසියන් පැහැදීම පිණිස ද නො වෙයි. හිස් පුරුෂය, වැලිදු මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යථානිය පිණිස ද වෙයි”.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණගට නොයෙක් ලෙසින් ගරභා දුගර බව්හි ද, දුකසේ පෝෂණය කට හැකි බව්හි ද, මහත් ආශා ඇති බව්හි ද ලද දෙයකින් සතුටු නො වීමෙහි ද, සමූහයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බව්හි ද අගුණ වදාරූ, නොයෙක් කරුණින් සුගර බව්හි ද, සුවසේ පෝෂණය කටහැකි බව්හි ද, අපිස් බව්හි ද, සකොස් බව්හි ද, සාහැල්ලු බව්හි ද, සංලෙබයෙහි ද, ප්‍රසාද එළවීමෙහි ද, කෙලෙස් සංසිදුම්මෙහි ද, වියාර්භා-යෙහි ද ගුණ වදාරූ, භික්ෂුන්ට එතැනට සුදුසු වූ ද, එයට අනුලොමී වූ ද, දූහැමි කථාවක් කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක:

9. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙසාමි දස අන්වසෙ පටිච්ච: කම්මසුච්චතාය, සම්මච්චාසුතාය, දුම්මච්චකුතං පුඤ්ඤානං නිඤ්ඤාය, පෙතලානං භික්ඛුතං චාසුච්චාරාය, දිට්ඨමම්මකාතං ආඝවානං සංචරය, සමපරුසිකාතං ආඝවානං පටිකාතාය, අපසසන්තානං පසාදය, පසන්තානං හිතයාභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිනීයා, විතයානුග්ගහාය. එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො සන භික්ඛු මෙච්චනං ධම්මං පඤ්ඤවෙය්‍ය අනාමසො නිර්වෘත්තකායපි, පාරාජිකො භොති අඝංචාභො”ති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[දුතියපඤ්ඤපඨි]

මහකට්ඨකු නිට්ඨිතං.

සන්ථගභාණවාරො

1. තෙන බො පත සමයෙන සම්මහුලා වෙසාලිකා චජ්ජපුත්තකා භික්ඛු යාවදන්ථං භුඤ්ඤ්ථං, යාවදන්ථං සුපිංසු, යාවදන්ථං තහාසිංසු. යාවදන්ථං භුඤ්ඤ්ථා, යාවදන්ථං සුපිඤ්ඤා, යාවදන්ථං තහාසිඤ්ඤා, අයොනිසො මිතසි කර්ඤ්ඤා, සික්ඛං අපච්චාකම්මං, දුඛච්චාරං අකාමිකඤ්ඤා, මෙච්චනං ධම්මං පඤ්ඤවිංසු. තෙ අපරෙත සමයෙන ඤ්ඤාච්චාරසන්තෙපි චුට්ඨා, භොගච්චාරසන්තෙපි චුට්ඨා, රේඛච්චාරසන්තෙපි චුට්ඨා ආඝස්චාරතං ආනන්දං උපසම්මතඤ්ඤා ඵලං වදන්ති: “ත මයං භනෙත ආනන්ද, බුද්ධගර්භිනො ත ධම්මගර්භිනො ත සම්මගර්භිනො. අත්තගර්භිනො මයං භනෙත ආනන්ද, අතඤ්ඤගර්භිනො. මයමෙච්චතා අලකඤ්ඤා මයං අපපුඤ්ඤා යෙ මයං ඵලං සාධකානෙ ධම්මවිතයෙ පඤ්ඤාච්චාරා තාසකම්මිභො යාවච්චං පරිපුඤ්ඤං පරිසුද්ධං බුභවච්චාරං වරිකුං. ඉද්දති වෙ’පි මයං භනෙත ආනන්ද, ලභෙය්‍යාම භගවතො සන්තිකෙ පඤ්ඤාච්චාරං, ලභෙය්‍යාම උපසම්මදං. ඉද්දති’පි මයං විපස්සකා කුසලානං ධම්මානං පුඤ්ඤාච්චාරාපරරතං බොධපක්ඛි-යානං ධම්මානං භාවනානුයොගම්භුත්තා විහරෙය්‍යාමි. සාධු භනෙත ආනන්ද, භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙහි”ති. “ඵච්චාරාච්චාරො”ති බො ආයස්චා ආනන්ද චෙසාලිකානං චජ්ජපුත්තකානං පටිසුඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසම්මතඤ්ඤා උපසම්මතඤ්ඤා භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙහි.

9. “මහණෙනි, එසේ වී තම සමයයාගේ හිත හුව පිණිස, සමයයාගේ පහසුව පිණිස, දුශකීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල හිසුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස, මෙලොව දී විශ්‍ය හැකි විපත් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී වන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහත් වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහත් වුවත්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඳාචාරයාගේ විරසිතිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස, හිසුන්ට සිකපදයක් පණවන්නෙමි. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් යටත් පිරිසෙයින් තිවිසන් ගිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙවියේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ, සංඝයා හා සමාන සංචාස රකිනියෙක් වේ”.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිසුන්ට මෙසේත් මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[දෙවැනි පැණවීම යි]

මකකට්ඨ වස්තුව නිමි.

සන්තන බණවර

1. එසමයෙහි විසල්පුර වැසි බොහෝ වජ්ජිපුත්‍ර හිසුහු රිසි තාක් වැලඳුවාහු ය. රිසි තාක් ශයනය කලාහු ය. රිසි තාක් නැවැහු ය. රිසි තාක් අනුභව කොට, රිසි තාක් ශයනය කොට, රිසි තාක් නා, නුනුවණින් මෙතෙහි කොට, පාතිමොක්ඛකංවර සංඛ්‍යාත ශික්ෂාව පිළිකෙවී නො කොට, සංච්චයෙහි දුබල බව පහළ නො කොට, මෙවුන්දම් සෙවියාහු ය. ඒ හිසුහු පසු කාලයෙහි ඥාතිව්‍යසනයෙන් ද පහත්තා ලද්දහු, භෝගව්‍යසනයෙන් ද පහත්තා ලද්දහු, යේගව්‍යසනයෙන් ද පහත්තා ලද්දහු, ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් කර එලඹ මෙසේ කියත්: “වහන්ස, ආනන්ද සථවිරයෙනි, අපි බුදුරජුන්ට දෙස් නො කියන්නමෝ වමු. ධර්මයට දෙස් නොකියන්නමෝ වමු. සමයයාට දෙස් නොකියන්නමෝ වමු. වහන්ස, ආනන්ද සථවිරයෙනි, අපි තමන්ට ම ගර්භා කරන්නමෝ වමු. අපි මෙරමා ගරභන්නමෝ නො වමු. යම්බඳු වූ අපි මෙසේ මැනවින් දෙසු ශාසනයෙහි පැවිදි ව දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිඳු මගබඩසර හැසිරෙන්නට නො හැක්කමෝ වුණු ද, ඒ අපි ම කාලකණ්ණි වමු. අපි ම මද පිණැත්තමෝ වමු. වහන්ස, ආනන්ද සථවිරයෙනි, ඉදින් දැනුණු අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උභ පැවිද්ද ලබන්නමු තම උපසම්පදාව ලබන්නමු තම යෙහෙක. දැනුන් අපි මහද්ගත කුශල ධර්මයන් විදගීතා වශයෙන් වඩන්නමෝ පෙර යම් හා පැහැරියම බෝධිපාක්ෂික ධර්ම වැඩිමෙහි එක්වත් යෙදුනමෝ ව වාසය කරන්නමු. වහන්ස, ආනන්ද සථවිර-යෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැල කරන්නහු තම යෙහෙකි” යනු යි “ඇවැත්නි, එසේ යැ”යි වදාර ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද සථවිර තෙමේ විසල් පුරවැසි වජ්ජිපුත්‍ර හිසුන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹ එපවත් සැල කෙළේ ය.

2. “අට්ඨානවේතං ආතඤ්ඤා, අතචකාසො, යං තථාගතො චජ්ජිතං වා චජ්ජපුත්තකාතං වා කාරණං සාවකාතං පාරුජකං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතතං සමුග්ගතෙය්‍යා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි. යො පත භික්ඛවෙ භික්ඛු සිකඛං අපචචකඛාය දුබ්බලාං අතාචීකඛා මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො ත උපසම්පාදෙ-තබ්බො. යො ව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සිකඛං පචචකඛාය දුබ්බලාං ආචීකඛා මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවති, සො ආගතො උපසම්පාදෙතබ්බො. එවඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ”:

3. “යො පන භික්ඛු භික්ඛුතං සිකඛාසාජීවසමාපනෙහා සිකඛං අපචචකඛාය දුබ්බලාං අතාචීකඛා මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය අභ්‍යා-මසො නිරවජානගතායපි, පාඤ්ඤො හොති අසංවාසො”ති.

[තනියපඤ්ඤාතතී]

4. යො පනාති - යො යාදිසො යථායුතො යථාජ්චේවා යථානාමො යථාගොතො යථාසීලො යථාවිහාරී යථාගොචරෙ ඵෙරෙ වා තවො වා මජ්ඣමො වා එසො වුවච්චි ‘යො පතා’ති.

5. භික්ඛුති-භික්ඛකො’ති භික්ඛු, භික්ඛාචරියං අජ්ඣුපගතො’ති භික්ඛු, භික්ඛාපට්ඨරෙ’ති භික්ඛු, සමඤ්ඤාය භික්ඛු, පටිඤ්ඤාය භික්ඛු, එහි භික්ඛු’ති භික්ඛු, තීහි සරණගමනෙහි උපසම්පනො’ති භික්ඛු, භද්‍රො භික්ඛු, සාරෙ භික්ඛු, සෙඛො භික්ඛු, අසෙඛො භික්ඛු, සමයෙහ සඛෙසත ඤාතචතුජෙථත කමෙත අකුපෙත ආකාරගෙන උපසම්පනො’ති. භික්ඛු. තත්‍රයවායං භික්ඛු සමයෙහ සඛෙසත ඤාතචතුජෙථත කමෙත අකුපෙත ආකාරගෙන උපසම්පනො, අයං ඉමස්මිං අජෙථ අධිපෙතො ‘භික්ඛු’ති.

6. සිකඛාතී - තීසෙසා සිකඛා: අධිසීලසිකඛා අධිචිත්තසිකඛා අධිපඤ්ඤා-සිකඛා. තත්‍ර යායං අධිසීලසිකඛා අයං ඉමස්මිං අජෙථ අධිපෙතො ‘සිකඛා’ති.

7. සාජීවං තාමි - යං භගවතා පඤ්ඤාතතං සිකඛාපදං, එතං සාජීවං තාම. තස්මිං සිකඛති තෙන වුවච්චි සාජීවසමාපනෙහා’ති.

2 “ආනන්දය, තථාගත තෙමේ සඵලිකත්ව පණවන ලද පරිච්ඡිකපදය වජ්ජිත් හෝ වජ්ජිපුත්‍රයන් හෝ නිසා උදුරා ලත්තේ ය” යන යමක් වේ ද, මෙය විද්‍යමාන නො වෙයි. එයට අවකාශයක් ද නැතැ”යි වදාලුණේක. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කථා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, යම් මහණෙක් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, දුබල බව පල නො කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ නැවත පැමිණියේ ද උපසපත් නො කටයුතු යි. මහණෙනි, යම් මහණෙක් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කොට, දුබල බව පල කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ පැමිණියේ උපසපත් කටයුතු යි. මහණෙනි, මේ සිකපදය ලෙසේ උදෙසාදු:

3. “යම් කිසි මහණෙක් භික්ෂුන්ගේ අධිශීල සම්බන්ධ ශික්ෂාවට හා ප්‍රඥපත ශික්ෂාපද සම්බන්ධ ආජීවයට පැමිණියේ, පානිමොක්ඛසංවර සම්බන්ධ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, ආජීවයෙහි දුබලබව පල නො කොට, යටත් පිරිසෙයින් නිරිසන් ගිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙවියේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ පියෙව් මහ ඤාන් හා සමානසංවාස නැති බැවින් අසංවාස වේ”.

තෙවැනි පැණවිමසි.

4. නො පන යනු: යම්බඳු, යම්, යම් ක්‍රියාවක යෙදුනු, යම්බඳු ජාති ඇති, යම්බඳු තම් ඇති, යම්බඳු ගොත් ඇති, යම්බඳු ස්වභාව ඇති, යම්බඳු විහරණ ඇති, යම්බඳු පැවතුම් ඇති සඵලීර වූවෙක් හෝ තවක වූවෙක් හෝ මජ්ඣිමයෙක් හෝ වේ ද, මෙ තෙමේ ‘යො පන’යි කියනු ලැබේ.

5 භික්ඛු යනු: සිභා යන්තේ නු යි භික්ඛු තම්. භික්ෂාවතයට පැමිණියේ නු යි භික්ඛු තම්. චුන් වන් දරු නු යි භික්ඛු තම්. ව්‍යවහාර මාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු තම් වේ. ප්‍රතිඥමාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු තම්. ‘එහි භික්ඛු’ යන්තෙන් භික්ෂු භාවය ලැබී නු යි භික්ඛු තම්. නිසරණමතයෙන් උපසපත් වූයේ නු යි භික්ඛු තම්. හදු වූ ශීලාදි පංච ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූයේ නු යි භික්ඛු තම්. ශීලසාරාදියෙන් ම යුක්ත නු යි භික්ඛු තම්. හික්මේ නු යි භික්ඛු තම්. හික්මීම අවසන් කෙළේ නු යි භික්ඛු තම්. සම්ම වූ සභන විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට හුදුසු වූ ඥපතිවතුණි කමයෙන් උපසපත් කරණ ලද්දේ නු යි භික්ඛු තම්. එහි යම් ඒ මහණෙක් සලල සම්භයා විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට හුදුසු වූ ඥපතිවතුණි කමයෙන් උපසපත් කරණ ලද්දේ වේ ද මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි භික්ඛු ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

6. සිකඛා යනු: අධිශීල සිකඛා ය, අභිවිතන සිකඛා ය, අධිපඤ්ඤ සිකඛා ය යි ශික්ෂා තුණෙකි. මේ ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් අතුරෙන් යම් මේ අධිශීල-ශික්ෂාවක් වේ ද මෝ තොමෝ මෙහි ලා සිකඛා ය යි අදහස් කරණ ලදු.

7. ආජීව තම්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යම් සිකපදයක් වේ ද, මෙය ආජීව තම්. එහි හික්මෙයි. එහෙයින් ආජීව සමාපන්න ය යි කියනු ලැබේ.

8. සිකං. අපච්චකංගාය දුබ්බලාං අනාවිකංගා'ති - අපී භික්ඛවෙ දුබ්බලාංගීකමමඤ්චව හොති සිකං ව අපච්චකංගා. අපී භික්ඛවෙ දුබ්බලාංගීකමමඤ්චව හොති සිකං ව පච්චකංගා.

9. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ දුබ්බලාංගීකමමඤ්චව හොති සිකං ව අපච්චකංගා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උකකණ්ඨිහො අනභිරතො සංමඤ්ඤ වච්චුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරායමානො ජ්ඣුච්ඡමානො ගිහීභාවං පඤ්ඤමානො උපාසකභාවං පඤ්ඤමානො ආරාමිකභාවං පඤ්ඤමානො සමාණෙරභාවං පඤ්ඤමානො තිත්ඨියභාවං පඤ්ඤමානො තිත්ඨියසාවකභාවං පඤ්ඤමානො අසමණභාවං පඤ්ඤමානො අසකපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'යනනුතංගං බුද්ධං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාංගීකමමඤ්චව හොති සිකං ව අපච්චකංගා.

10. අථ වා පන උකකණ්ඨිහො අනභිරතො සංමඤ්ඤ වච්චුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරායමානො ජ්ඣුච්ඡමානො ගිහීභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'යනනුතංගං ධම්මං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යනනුතංගං සංඝං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සිකං පච්චකෙඛය්'නති' වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං විහයං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං පාතීමොකං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං උද්දෙසං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං උපජ්ඣායං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං ආවරියං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සද්ධිවිහාරිකං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං අනෙතවාසිකං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සමානුපජ්ඣායකං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සමාතාවරියකං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සමුභවවාරිං පච්චකෙඛය්'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං ගිහී අස්ස'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං උපාසකො අස්ස'නති' වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං ආරාමිකො අස්ස'නති' වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං සාමණෙරො අස්ස'නති' වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං තීත්ඨියො අස්ස'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං තිත්ඨියසාවකො අස්ස'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං අසමණො අස්ස'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුතංගං අසකපුත්තියො අස්ස'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාංගීකමමඤ්චව හොති සිකං ව අපච්චකංගා.

8. සිකං අපච්චතං ය දුබලං අනාවිකං යන මෙහි - 'මහණෙනි, දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ, එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාත නො වේ, යන මෙය ඇත. 'මහණෙනි, දුබල බව හෙළි කිරීමත් වේ. එසේම ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාතත් වේ' යන මෙය ද ඇත.

9. මහණෙනි, 'දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාත නො වේ' යන මෙය කෙසේ ද? යත්: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් පාවිද්දෙහි කලකිරුණේ, පාවිද්දෙහි නො ඇලුණේ, මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් තමා පෙළුනු ලෙස කොට පවත්වන්නේ, හික්ෂුභාවයෙන් ලජ්ජිත වන්නේ, මහණදම පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පතන්නේ, උච්චතව පතන්නේ, ආරාමික බව පතන්නේ, හෙරණ බව පතන්නේ, තිඤ්ඤ බව පතන්නේ, තිඤ්ඤාභාවක බව පතන්නේ, අශ්‍රමණ බව පතන්නේ, අශාක්ෂපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මම බුදු රජුන් පිළිකෙව් කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද, හඟවා ද, මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහල කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාත (පියන ලද්දේ) නො වෙයි.

10: තව ද උකටලී වූයේ නො ඇලුණේ මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්ෂපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මම බමුණු ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම සමාසයා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම විතය ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම ප්‍රාතිමොක්ෂය ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම උදෙසීම ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම උපාධ්‍යායන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම ආවාය්‍යයන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම සද්ධිවිහාරිකයා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම අනාවැස්සා ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම සමානොපාධ්‍යායයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම සමානාවාය්‍යයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම සබ්බභවවාරීන් ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම ගිහි වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම උච්චතවත් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම ආරාමිකයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද. ... 'මම හෙරණෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම නොටු-වෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම නොටුසඵලෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම අශ්‍රමණයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මම අශාක්ෂපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහල කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාත නො වෙයි.

11. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්චුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'යදි පතාහං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යදි පතාහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙච භොති සික්ඛා ව අපච්චකතා.

12. අථ චා පන -පෙ- 'අපාහං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'අපාහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙච භොති සික්ඛා ව අපච්චකතා.

13. අථ චා පන -පෙ- 'හන්දහං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'හන්දහං අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති, වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං වෙච භොති සික්ඛා ව අපච්චකතා.

14. අථ චා පන -පෙ- 'භොති මෙ බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'භොති මෙ අසකාසපුත්තියො අස්ස'න්ති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙචච භොති සික්ඛා ව අපච්චකතා.

15. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්චුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'මාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'පිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භගිතිං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පුත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ධිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, 'පජාපතිං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ඤ්ඤතකෙ සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'මිතෙන සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ගාමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'නිගමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'බෙත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'වන්චුං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භිරඤ්ඤං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'සුචණ්ණං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'සිප්පං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පුබ්බෙ හසිතං ලපිතං කීලිතං සමනුස්සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -පෙ- එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙචච භොති සික්ඛා ව අපච්චකතා.

16. අථ චා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්චුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'මාතා මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පිතා මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භාතා මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භගිනී මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- පුත්තො මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ධිතා මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පජාපතී මෙ අඤ්ඤි සා මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ඤ්ඤතකා මෙ අඤ්ඤි තෙ මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'මිත්තා මෙ අඤ්ඤි තෙ මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -පෙ- එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමං ඤෙචච භොති, සික්ඛා ව අපච්චකතා.

11. තැන ගොත් උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණබැවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂු භාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පුඤ්ජසිත වන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ, ... අශාකාසුත්‍රීය බව පතන්නේ, මහණ තෙමේ 'ඉදින් මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෙමි තම'යි කියා ද හඟවා ද ... 'ඉදින් මම අශාකාසුත්‍රීයයෙක් වන්නෙමි තම'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මහණෙනි, මෙසේත් දුජීල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිපා (පිලිකෙව් කලා) නො වෙයි.

12. තව ද ... 'මම ඒකාන්තයෙන් බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂිපා කරන්නෙමි තම'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම ඒකාන්තයෙන් අශාකාසුත්‍රීයයෙක් වන්නෙමි තම'යි කියා ද හඟවා ද 'මහණෙනි, මෙසේත් දුජීල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිපා නො කලා වෙයි

13. තැවත ද ... 'මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂිපා කරන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම අශාකාසුත්‍රීයයෙක් නමුදු වන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුජීල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිපා නො වෙයි.

14. වැලිදු ... 'බුදුරජුන් ප්‍රතික්ෂිපා කරන්නෙමි මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද ... 'අශාකාසුත්‍රීයයෙක් වන්නෙමි මි මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුජීල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිපා නො වෙයි.

15. තව ද උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිලිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාකාසුත්‍රීය බව පතන්නේ, 'මව සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'බෑයා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තැගනියන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පුතු සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'දුව සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'කිරිය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තැයන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මතුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'තියම් ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'කෙත සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'වත්ත සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'අමුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'රන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ශිල්පය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පෙර කල සිතා, කී වචන, කල ක්‍රියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද, 'මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිලිකෙව් කලා නො වෙයි.

16. තැන ගොත්, උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිලිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාකාසුත්‍රීය බව පතන්නේ 'මාගේ මවු ඇත. මා විසින් ඕ නොමෝ පෝෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පියා ඇත. මා විසින් හේ පෝෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ බෑයා ඇත. මා විසින් හේ පෝෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ තගන් ඇත. මා විසින් ඕ පෝෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පුතෙක් ඇත. හේ මා විසින් පෝෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ දුවක් ඇත. මා විසින් ඕ පෝෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ඇත. මා විසින් ඕ පෝෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ තැයෝ ඇත. මා විසින් ඔහු පෝෂණය කටයුත්තා'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ මවුගේ ඇත. මා විසින් ඔහු පෝෂණය කටයුත්තා'යි කියා ද හඟවා ද; ... මහණෙනි, මෙසේත් දුජීල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිලිකෙව් නො කලා වෙයි.

17. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අතභිරතො සාමඤ්ඤ චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො භරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'මාතා මෙ අපඨි සා මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පිතා මෙ අපඨි සො මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'භාතා මෙ අපඨි සො මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'හගිති මෙ අපඨි සා මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පුතො මෙ අපඨි සො මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ධිතා මෙ අපඨි සා මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පජාපති මෙ අපඨි සා මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ඤ්ඤතකා මෙ අපඨි තෙ මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'මිතතා මෙ අපඨි තෙ මං පොසෙසසනී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගාමො මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'නිගමො මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'බෙතනං මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'වජ්ඣ මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගිරඤ්ඤං මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සුචණ්ණං මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'සිප්පං මෙ අපඨි තෙතාහං ජිවිසාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච අපච්චකතා.

18. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අතභිරතො සාමඤ්ඤ චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො භරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'දුක්කර'නති වදති විඤ්ඤපෙනි -- 'ත සුක්කර'නති වදති විඤ්ඤපෙනි, 'දුච්චර'නති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත සුච්චර'නති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත උසසභාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත විසභාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ත රමාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, --පෙ- 'ත අභිරමාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි බො භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච අපච්චකතා.

19. කථංඤ භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච පච්චකතා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උක්කණ්ඨිනො අතභිරතො සාමඤ්ඤ චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො භරුයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පඤ්ඤමානො --පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'බුද්ධං පච්චකාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව භොති සික්ඛා ච පච්චකතා.

17. නාත හොත්, උකටලීවූයේ, නො ආලුනේ, මහණබවින් මිදෙනු කාමාත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ... අශාකාපුත්‍රීය බව පතන්නේ, 'මාගේ මවු ආත. ඕනොමෝ මා පෝෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මගේ පියා ආත. හේ මා පෝෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ බෑයා ආත. හේ මා පෝෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ තගෙක් ආත. ඕ මා පෝෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ පුත්‍රයා ආත. හේ මා පෝෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ දුව ආත. ඕ මා පෝෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ආත. ඕ මා පෝෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ තෑයෝ ආත. ඔහු මා පෝෂණය කරන්නාහු' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ මිතුරෝ ආත. ඔහු මා පෝෂණය කරන්නාහු යි' කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ ගමෙක් ආත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නියමිගමෙක් ආත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ කෙනෙක් ආත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ වත්තෙක් ආත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මගේ අමුරන් ආත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ රත්රන් ආත. එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා දන් ශිලායෙක් ආත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙහි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වේ. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙච්චි නොකලා වෙයි.

18. නාත හොත් උකටලී වූයේ, නො ආලුනේ, මහණබවින් මිදෙනු කාමාත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාකාපුත්‍රීය බව පතන්නේ, '(එක් වේලක් වාලුදීමේ ආදිය) දුෂ්කරය'යි කියා ද, හඟවා ද; ... නාත හොත් 'නො පහසු ය'යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණදම දුශ්චර ය'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මහණදම් සුචර නො වේය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උත්සාහ නො කරමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ඉවසමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ආලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'දැඩි ව නො ආලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණෙහි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙච්චි නො කලා වෙයි.

19. මහණෙහි, කෙසේ තම දුබල බව හෙළි කිරීමත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලද්දේත් වේ ද? මහණෙහි, මෙහි මහණෙක් උකටලී වූයේ, නො ආලුනේ, මහණකමින් මිදෙනු කාමාත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පතන්නේ ... අශාකාපුත්‍රීය භාවය පතන්නේ, 'බුදුරදුන් ප්‍රතික්ෂෙප කරමි' කියා ද, හඟවා ද, මහණෙහි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පිළිකෙච්චි කලා වෙයි.

20. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජග්ගුච්ඡමානො ගිහීභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'ධම්මං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සඛ්ඤං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සිකං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'චිත්තං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'පානිමොක්ඛං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'උද්දෙසං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපජ්ඣායං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආචරියං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සද්ධිවිහාරිකං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'අනෙතවාසිකං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානුපජ්ඣායකං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානාවරියකං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමුහමචාරිං පච්චක්ඛාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගිහී ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපාසකො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආරාමිකො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'සාමණේරො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියසාවකො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -- 'අසාමණෝ ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අසකාසපුත්තියො ති මං ධාරෙහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤච භොති සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

21. අථ චා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරුයමානො ජග්ගුච්ඡමානො ගිහීභාවං පඤ්ඤමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පඤ්ඤමානො 'අලං මෙ බුද්ධොනා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අලං මෙ සමුහමචාරීහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

22. අථ චා පන -පෙ- 'කිනන්ත මෙ බුද්ධොනා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'කිනන්ත මෙ සමුහමචාරීහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

23. අථ චා පන -පෙ- 'ත මමෙතො බුද්ධොනා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'ත මමෙතො සමුහමචාරීහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

24. අථ චා පන -පෙ- 'සුච්ඡිකො හං බුද්ධොනා'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'සුච්ඡිකො හං සමුහමචාරීහී'ති වදති විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤච භොති සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

25. යානි චා පනඤ්ඤති'පි අපි බුද්ධවෙච්චනානි චා ධම්මවෙච්චනානි චා සඛ්ඤවෙච්චනානි චා සිකංවෙච්චනානි චා චිත්තවෙච්චනානි චා පානිමොක්ඛවෙච්චනානි චා උද්දෙසවෙච්චනානි චා උපජ්ඣායවෙච්චනානි චා ආචරියවෙච්චනානි චා සද්ධිවිහාරිකවෙච්චනානි චා අනෙතවාසිකවෙච්චනානි චා සමානුපජ්ඣායකවෙච්චනානි චා සමානාවරියකවෙච්චනානි චා සමුහමචාරීවෙච්චනානි චා ගිහීවෙච්චනානි චා උපාසකවෙච්චනානි චා ආරාමිකවෙච්චනානි චා සාමණේරවෙච්චනානි චා තිත්ථියවෙච්චනානි චා තිත්ථියසාවකවෙච්චනානි චා අසාමණවෙච්චනානි චා අසකාසපුත්තියවෙච්චනානි චා තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලීඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි වදති විඤ්ඤපෙනි, එවං ඛො භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤච භොති සිකං ච පච්චක්ඛාතා.

20. උකටලී වූයේ, නො ආලුනේ මහණබාවින් මීදෙනු කාමාත්තේ, හික්කුභාවයෙන් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිලිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රීය භාවය පතන්නේ, 'ධම්ම ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සඛකයා ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'චිතය ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද ... 'ප්‍රාතිමෝක්ෂය ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියාද, හඟවාද; ... 'උදෙසීම ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ආවායභීයන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සද්ධිවිහාරිකයා ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'අතා වාස්සා ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමානෝපාධ්‍යායයා ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... සමානාවායභීයා ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමුච්ඡරානු ප්‍රතික්ෂේප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ගිහියෙකායි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... මා උච්ඡවෙකායි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ආරාමිකයෙකායි දරව'යි කියා ද, හඟවාද; ... 'මා හෙරණෙකායි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොච්ඡවෙකායි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොච්ඡව්වෙකායි දරව' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශ්‍රමණයෙකායි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශාක්‍යපුත්‍රීයයෙකායි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙලිකිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

21. නාත හොත් උකටලී වූයේ නො ආලුනේ, මහණබාවින් මීදෙනු කාමාත්තේ, හික්කුභාවයෙන් පිහිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිලිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රීය භාවය පතන්නේ, 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කම් නාතා'යි කියා ද, හඟවාද; ... 'මට සමුච්ඡරාන්ගෙන් කම් නාතා'යි කියා ද, හඟවා ද; ... මෙසේත් ... ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

22. නාත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කිමා'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සමුච්ඡරාන්ගෙන් කිමා'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි

23. නාත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් වාබෙක් නාතා'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සමුච්ඡරාන්ගෙන් වාබෙක් නාතා'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

24. නාත හොත් ... 'මම බුදුරදුන්ගෙන් මොතවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මම සමුච්ඡරාන්ගෙන් මොතවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් මහණෙනි, දුබල බව හෙලිකිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

25. යම් අත්‍ය වූ බුද්ධපයභීය වචනයෝ හෝ ධර්මපයභීය වචනයෝ හෝ, සඛකපයභීය වචනයෝ හෝ, ශික්ෂාපයභීය වචනයෝ හෝ, චිතය-පයභීය වචනයෝ හෝ, ප්‍රාතිමෝක්ෂපයභීය වචනයෝ හෝ, උදෙසීම-පයභීය වචනයෝ හෝ, උපාධ්‍යායපයභීය වචනයෝ හෝ, ආවායභීපයභීය වචනයෝ හෝ, සද්ධිවිහාරික පයභීය වචනයෝ හෝ, අන්තවාසික පයභීය වචනයෝ හෝ; සමානඋපාධ්‍යාය පයභීය වචනයෝ හෝ, සමාන-වායභීපයභීය වචනයෝ හෝ, සමුච්ඡවාරිපයභීය වචනයෝ හෝ, ගාභී-පයභීය වචනයෝ හෝ, උපාසකපයභීය වචනයෝ හෝ, ආරාමිකපයභීය වචනයෝ හෝ, ශ්‍රාමණේරපයභීය වචනයෝ හෝ, තීථිකපයභීය වචනයෝ හෝ, තීථිකශ්‍රාවක පයභීය වචනයෝ හෝ, අශ්‍රමණපයභීය වචනයෝ හෝ, අශාක්‍යපුත්‍රීයපයභීය වචනයෝ හෝ වෙද්ද, ඒ අයුරින්, ඒ ලකුණෙන් ඒ තීර්තතෙන් කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙලිකිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

26. කථංඤා භික්ඛවෙ අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලීඛෙහති යෙහි නිමිත්තෙනහි සික්ඛා පච්චකඛානා හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලීඛෙහති තෙහි නිමිත්තෙනහි උමමත්තකො සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. උමමත්තකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තො සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨො සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. දෙවනාය සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානාහොති සික්ඛා නිර්වජ්ජානගතස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන මිලකඛස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, සො ච න පටිච්චානාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. මිලකඛකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, සො ච න පටිච්චානාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, සො ච න පටිච්චානාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. මිලකඛකෙන මිලකඛකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චකඛාති, සො ච න පටිච්චානාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. දවාය සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. රවාය සික්ඛං පච්චකඛාති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. අසාවෙහුකාමො සාවෙති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. සාවෙහුකාමො න සාවෙති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. අවිඤ්ඤස්ස සාවෙති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. විඤ්ඤස්ස න සාවෙති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. සබ්බසොචා පන න සාවෙති, අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා. එවං ඛො භික්ඛවෙ අපච්චකඛානා හොති සික්ඛා.

27. මෙඤ්ජාධමෙමා නාම: යො සො අසඤ්ඤමො නාමධමෙමා වසල-ධමෙමා දුට්ඨිලං ඔදකන්තිකං රහස්සං දවයංදවයසමාපත්ති, එසො මෙඤ්ජාධමෙමා නාම.

28. පතිසෙවති නාම: යො නිමිත්තෙන නිමිත්තං අභිගජාතෙන අභිගජානං අන්තමසො තිලඵලමත්තමපි පවෙසෙති, එසො පතිසෙවති නාම.

29. අහනමසො නිර්වජ්ජානගතායපි ති- නිර්වජ්ජානගතීපීයාපි මෙඤ්ජං ධමමං පතිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසකාසපුත්තියො, පගෙව මත්තසිපීයො. තෙන වුච්චති ‘අන්තමසො නිර්වජ්ජානගතායපි’ති.

26. මහභෞතී, කෙසේ නම් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වේද? මහභෞතී, මෙහි යම් අයුරින්, යම් ලකුණෙන්, යම් නිමිත්තෙන් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා වේද. ඒ අයුරින් ඒ ලකුණින් ඒ නිමිත්තෙන් උමතු වෙත් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරයි නම් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. උමතු වනු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. බේදයට පැමිණී සිත් ඇත්තේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කරයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. බේදයට පැමිණී සිත් ඇත්තනු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වේදනාවෙන් පිහිත තැනැත්තේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වේදනාවෙන් පෙළුනු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. දෙවතාවක සම්පයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේද ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. තිරිසනකු සම්පයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. ආයතීක ව්‍යවහාරයෙන් අනායතීක හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායතීක ව්‍යවහාරයෙන් ආයතීක සම්පයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. ආයතීක ව්‍යවහාරයෙන් ආයතීක සම්පයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායතීක ව්‍යවහාරයෙන් අනායතීක සම්පයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වහා බිණීමෙන් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. පැකුළුණු බසින් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. නො අස්වනු කැමැත්තේ අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අස්වනු කැමැත්තේ නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. කිසිවක් නො දන්නකුට අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. නුවණැත්තකුට නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. සියලු අයුරින් හෝ නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. මහභෞතී, මෙසේත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි.

27. මෙප්‍රතිබන්ධන නම: යම් ඒ නිව ජනයන්ගේ ස්වභාවයක් වේද, ගම්වැස්සන්ගේ ස්වභාව බලයක් වේ ද, වසලයන්ගේ ගතියක් වේ ද, කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත බවක් වේ ද, දියකිස අවසන් කොට ඇත්තක් වේ ද, රහසින් කටයුතු දෙයක් වේ ද, දෙදෙනෙකුත් දෙදෙනෙකුත් විසින් සමවාදිය යුත්තක් වේ ද, මේ (මෙප්‍රතිබන්ධන) නමි.

28. පතිසෙවනි නම: යමෙක් තෙමේ නිමිත්තෙන් නිමිත්ත අභිභවනයෙන් අභිභවනය යටත්පිරිනෙසින් තලැටක් පමණකුදු පිරිස්වා ද මේ පතිසෙවනි (ප්‍රතිස්ඵවනය කෙරේ) නමි වේ.

29. අනතවණො නිරවච්ඡානගතායපි- යනු තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද මෙප්‍රතිබන්ධන සෙවීමෙන් අශ්‍රමණයක් වෙයි. අශාකාපුත්‍රීයයෙක් වෙයි. මිනිස් මාගමක හා මෙප්‍රතිබන්ධන සෙවීම ගැන කියනුම කිමි? එහෙයින් අනතවණො නිරවච්ඡානගතායපි' (යටත්පිරිනෙසින් තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද) යි කියනු ලැබේ.

30. පාරුජකො භොති ති- සෙය්‍යපාපි නාම පුරිසො සිඝව්ඤ්ඤා ආභවෙඛො තෙන සරීරබ්බිකෙන ජීවිතුං, එවමෙව භික්ඛු මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවිනා ආඤ්ඤා භොති ආසකාපුත්තියො, තෙන චුච්චති පාරුජකො භොතිති.

31. අසංචාසො'ති-සංචාසො නාම එකං කම්මං එකුද්දෙසො සම්බන්ධතා. එසො සංචාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තපී, තෙන චුච්චති අසංචාසො'ති.

32. තියො ඉති යො: මනුස්සිති, අමනුස්සිති, තීරච්ඡාතගතිති. තයො උභතොඛාසඤ්ඤාකා: මනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකො, අමනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකො, තීරච්ඡාතගතභතොඛාසඤ්ඤාකො. තයො පණ්ඩකා: මනුස්සපණ්ඩකො, අමනුස්සපණ්ඩකො, තීරච්ඡාතගතපණ්ඩකො. තයො පුරිසා: මනුස්සපුරිසො, අමනුස්සපුරිසො, තීරච්ඡාතගතපුරිසො.

33. මනුස්සිතියා තයො මග්ගෙ මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවනතංසං¹ ආපනති පාරුජකං: වච්චමග්ගෙ පඤ්ඤාවමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සිතියා -පෙ- තීරච්ඡාතගතිතියා තයො මග්ගෙ මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවනතංසං¹ ආපනති පාරුජකං: වච්චමග්ගෙ පඤ්ඤාවමග්ගෙ මුඛෙ. මනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකංසං -පෙ- අමනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතභතොඛාසඤ්ඤාකංසං තයො මග්ගෙ මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවනතංසං¹ ආපනති පාරුජකං: වච්ච මග්ගෙ පඤ්ඤාවමග්ගෙ මුඛෙ.

34. මනුස්සපණ්ඩකංසං ඤො මග්ගෙ මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවනතංසං¹ ආපනති පාරුජකං: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සපණ්ඩකංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතපණ්ඩකංසං -පෙ- මනුස්සපුරිසංසං පෙ- අමනුස්සපුරිසංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතපුරිසංසං ඤො මග්ගෙ මෙථුතං ධම්මං පතිසෙවනතංසං¹ ආපනති පාරුජකං: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ.

35. භික්ඛුස්ස සෙවනචිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිතියා වච්චමග්ගං අඛිඤ්ඤාතං පච්චෙසෙනතංසං² ආපනති පාරුජකං. භික්ඛුස්ස සෙවනචිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිතියා පඤ්ඤාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අඛිඤ්ඤාතං පච්චෙසෙනතංසං ආපනති පාරුජකං. භික්ඛුස්ස සෙවනචිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සිතියා -පෙ- තීරච්ඡාතගතිතියා -පෙ- මනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකංසං -පෙ- අමනුස්සභතොඛාසඤ්ඤාකංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතභතොඛාසඤ්ඤාකංසං වච්ච- මග්ගං -පෙ- පඤ්ඤාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අඛිඤ්ඤාතං පච්චෙසෙනතංසං² ආපනති පාරුජකං.

36. භික්ඛුස්ස සෙවනචිතතං උපට්ඨිතෙ මනුස්සපණ්ඩකංසං වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අඛිඤ්ඤාතං පච්චෙසෙනතංසං² ආපනති පාරුජකං. භික්ඛුස්ස සෙවනචිතතං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සපණ්ඩකංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතපණ්ඩකංසං -පෙ- මනුස්සපුරිසංසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසංසං -පෙ- තීරච්ඡාතගතපුරිසංසං වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අඛිඤ්ඤාතං පච්චෙසෙනතංසං² ආපනති පාරුජකං.

1. පතිසෙවනතංසං, සි, . . 2. පච්චෙසෙනතංසං මුඛං.

30. පාරුච්ඡාසය නොහී යනු- යම් කේ හිස සුන් පුරුෂයෙක් ඒ ශරීර-
බන්ධනයෙන් ජීවත් වන්නට නුසුදුස්සෙක් වේ ද, එමෙන් ම මහණ තෙමේ
මෙවුන්දම් සේවනය කොට අසුම්භයෙක් වෙයි, අශාකාපුත්‍රියයෙක් වෙයි.
එහෙයින් “පාරුච්ඡාසය ගොති (පාරුච්ඡාසය වේ)” යි කියනු ලැබේ.

31. අසංවෘතිය යනු- සංවෘත නම් එක් ව කටයුතු සංඝකමී යි. එකතු ව
උදෙසීම යි. සමයෙහි, අති බව යි. මේ සංවෘත නම්. එය ඔහු සමග තැන.
එහෙයින් ‘අසංවෘතිය’ යි කියනු ලැබේ.

32. මිනිස් මාගමය, තොමිනිස් මාගමය, තිරිසන් හිය මාගම ය යි
මාගමිච්ඡා තුන් දෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය උභයෝග්‍යඤ්ඤාකය, අමනුෂ්‍ය
උභයෝග්‍යඤ්ඤාකය, තිරිච්ඡාතගත උභයෝග්‍යඤ්ඤාකය යි උභයෝ-
ග්‍යඤ්ඤාකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකය, අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකය,
තිරිච්ඡාතගත පණ්ඩකය යි පණ්ඩකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පුරුෂය
අමනුෂ්‍ය පුරුෂය, තිරිච්ඡාතගත පුරුෂය යි පුරුෂයෝ තිදෙනෙක් වෙත්.

33. මිනිස් මාගමකයේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම්
සෙවුනාහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ. තොමිනිස් මාගමකයේ ... තිරිසන් හිය
මාගමකයේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනාහට පරිච්ඡා
ඇවැත් වේ. මනුෂ්‍ය උභයෝග්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභයෝග්‍යඤ්ඤාක-
කයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත උභයෝග්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමග පසමග මුව යන
තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනාහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ.

34. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම්
සෙවුනාහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ. අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... තිරිච්ඡාත-
ගත පුරුෂයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනාහට පරිච්ඡා
ඇවැත් වේ.

35. සේවනච්ඡාසය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකයේ වසමගව
සවකීය අභිභවනය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ.
සේවනච්ඡාසය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකයේ පසමගව ...
මුවට සවකීය අභිභවනය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ.
සේවනච්ඡාසය එළඹ සිටි කල්හි තොමිනිස් මාගමකයේ ... තිරිසන් හිය
මාගමකයේ ... මනුෂ්‍ය උභයෝග්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභයෝ-
ග්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත උභයෝග්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමගව ...
පසමගව ... මුවට සවකීය අභිභවනය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිච්ඡා
ඇවැත් වේ.

36. සේවනච්ඡාසය එළඹ සිටි කල්හි මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමගව
... මුවට සවකීය අභිභවනය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ.
සේවනච්ඡාසය එළඹ සිටි කල්හි අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡාතගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... තිරිච්ඡාත-
ගත පුරුෂයාගේ වසමගව ... මුවට සවකීය අභිභවනය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ
මහණහට පරිච්ඡා ඇවැත් වේ.

37. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාච් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාච් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය නො ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාච් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය නො ඉවසා ද, සපිතය නො ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඣාවාච් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය නො ඉවසා ද, සපිතය නො ඉවසා ද, උඤ්චරණය නො ඉවසා ද, ඣාවාච් නො වේ.

38. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් පසමගින් ... මුචින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඣාවාච් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඣාවාච් නො වේ.

39. වෛරී භික්ෂුහු නිදිවරණ මිනිස් මාගමක ... නිදි ගන් ... මන් වු ... උමතු වු ... පමා වු ... මලාවු එහෙත් කෂිණ හු වු ... මලාවු බොහෝ සෙයින් කෂිණ හු වු ඉවසා ද, ... පරිජ් ඣාවාච් වේ.

40. වෛරී භික්ෂුහු මලාවු බොහෝ සෙයින් කෂයට පාමිණි මිනිස් මාගමක මහණකු සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුචින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, ජුලාසිඣාවාච් වේ. ... වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඣාවාච් නො වේ.

41. වෛරී භික්ෂුහු තොමිනිස් මාගමක ... තීරිසන්ගිය මාගමක ... මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤතකයකු ... අමනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤතකයකු ... තීර්ච්ඡාතගත උභතොබ්‍යඤ්ඤතකයකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුචින් අඛගජාතය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඣාවාච් වේ. වෛරී කෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඣාවාච් නො වේ.

42. වෛරී භික්ෂුහු ... නිදිවරණ ... නිදිගන් ... මන් වු උමතු වු පමා වු ... මලාවු කෂිණ හු වු ... මලාවු බෙහෙවින් කෂිණ හු වු තීර්ච්ඡාතගත උභතො බ්‍යඤ්ඤතකයකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාච් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඣාවාච් නො වේ.

43. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- තීරච්ඡානගනුභනොඛ්‍යාසඤ්ඤාකං මතං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුසු සන්තකො ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පඤ්ඤාචමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ජුලුච්චයසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

44. භික්ඛුපච්චපථිකා මනුසුපඤ්ඤිකං -පෙ- අමනුසුපඤ්ඤිකං -පෙ- තීරච්ඡානගනපඤ්ඤිකං භික්ඛුසු සන්තකො ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

45. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- තීරච්ඡානගනපඤ්ඤිකං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මතනං -පෙ- උමමතනං -පෙ- පමතනං -පෙ- මතං අකඛසිතං -පෙ- මතං යෙභුයොසන අකඛසිතං -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

46. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- තීරච්ඡානගන පඤ්ඤිකං මතං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුසු සන්තකො ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ජුලුච්චයසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

47. භික්ඛුපච්චපථිකා මනුසුපුරිසං -පෙ- අමනුසුපුරිසං -පෙ- තීරච්ඡානගනපුරිසං භික්ඛුසු සන්තකො¹ ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

48. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- තීරච්ඡානගනපුරිසං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මතනං -පෙ- උමමතනං -පෙ- පමතනං -පෙ- මතං අකඛසිතං -පෙ- මතං යෙභුයොසන අකඛසිතං -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

49. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- තීරච්ඡානගන පුරිසං මතං යෙභුයොසන ඛසිතං භික්ඛුසු සන්තකො ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ජුලුච්චයසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

50. භික්ඛුපච්චපථිකා මනුසුසිප්ඵි භික්ඛුසු සන්තකො ආනෙඤ්ඤා වච්ච- මග්ගෙන -පෙ- පඤ්ඤාචමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අඛ්‍යාජානං අභිනීසීදෙනති, සඤ්ඤාය අසඤ්ඤාය -පෙ- අසඤ්ඤාය සඤ්ඤාය -පෙ- සඤ්ඤාය සඤ්ඤාය -පෙ- අසඤ්ඤාය අසඤ්ඤාය. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චපථිකා -පෙ- න සාදියති අනාපතති.

---

1. ඝනතිකං ජ. ඝ.

43. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් කෂිණ වූ තිරිසන්තිය උභයො
බන්ධනකා මහණක්ෂත්‍රුණේ සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් .. පසමගින් ...
මුළුත් අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය
ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවැත් වේ. වෛරී
භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

44 වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පඬුවකු ... නොමිනිස් පඬුවකු ... තිරිසන්
තිය පඬුවකු මහණක්ෂත්‍රුණේ සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුළුත්
අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය ඉවසා ද,
සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ...
නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

45. වෛරී භික්ෂුහු ... නිදි වරණ තිරිසන්තිය පඬුවකු ... නිදි ගත් ... මත්
වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ කෂිණ නුවූ ... මලාවූ බෙහෙවින් කෂිණ නුවූ...
ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

46. වෛරී භික්ෂුහු ... මලාවූ බෙහෙවින් කෂිණ වූ .. තිරිසන් තිය
පඬුවකු ... මහණහුණේ සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුළුත්
අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය ඉවසා ද,
සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ...
නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

47. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පිරිමියකු ... නොමිනිස් පිරිමියකු ... තිරිසන්-
තිය පිරිමියකු මහණහු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුළුත් අඛණ්ඩතය මත
හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද,
උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද,
ආවැත් නො වේ.

48. වෛරී භික්ෂුහු ... නිදි වරණ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ...
... පමා වූ ... මලාවූ කෂය නුවූ ... මලාවූ බෙහෙවින් කෂිණ නුවූ ... තිරිසන්තිය
පිරිමියකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවැත් නොවේ.

49. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් කෂිණ වූ තිරිසන් තිය පිරිමියකු
මහණක්ෂත්‍රු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුළුත් අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, හේ
ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය ඉවසා ද, සපිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය
ඉවසා ද, පුලාසිආවැත් වේ. ... වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැත්
නො වේ.

50. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්ෂත්‍රු සමීපයට ගෙනවුත්
වසමගින් ... පසමගින් ... මුළුත් අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, (ලෙහි වසත්‍රාදි
යමෙකින්) වැසූ වසමග ආ ලග ආත්තියගේ වසමග ආ මගින් මහණහුණේ
(වසත්‍රාදි යමෙකින්) නො වැසූ අඛණ්ඩතය මත ... නො වැසූ මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණහුණේ වැසූ අංගරාතය ... වැසූ මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණහුණේ වැසූ අඛණ්ඩතය ... නො වැසූ මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණහුණේ නො වැසූ අඛණ්ඩතය මත හිඳුවද්ද, ඒ මහණ
නෙමේ ඉදින් (අඛණ්ඩතයාගේ) ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිභවය ඉවසා ද, සපිතය
ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො
ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

51. භික්ඛුපච්චජීකා මනුසසීජීං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මත්තං අකඛඨිතං -පෙ- මත්තං යෙභු-
යෝසන අකඛඨිතං -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරුඡ්ඤාසංකමං. -පෙ- න සාදියති,
අනාපත්ති.

52. භික්ඛුපච්චජීකා මනුසසීජීං -පෙ- අමනුසසීජීං -පෙ- තීරච්ඡාන-
ගතීජීං මත්තං යෙභුයෝසන ඛඨිතං භික්ඛුසංසන්තිකෙ ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙහ
-පෙ- පසංචමග්ගෙහ -පෙ- මුඛෙහ අඛගජාතං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය
අසන්තාය -පෙ- අසන්තාය සන්තාය -පෙ- සන්තාය සන්තාය -පෙ-
අසන්තාය අසන්තාය. -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති,
සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපත්ති ජුලලච්චයං. භික්ඛුපච්චජීකා
-පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

53. භික්ඛුපච්චජීකා මනුසසුභතොඛසඤ්ඤාකං -පෙ- අමනුසසු-
භතොඛසඤ්ඤාකං -පෙ- තීරච්ඡානගභුභතොඛසඤ්ඤාකං භික්ඛුසංසන්තිකෙ
ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙහ -පෙ- පසංචමග්ගෙහ -පෙ- මුඛෙහ
අඛගජාතං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තාය -පෙ- අසන්තාය
සන්තාය -පෙ- සන්තාය සන්තාය -පෙ- අසන්තාය අසන්තාය -පෙ-
සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං
සාදියති, ආපත්ති පාරුඡ්ඤාසංකමං. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති අනාපත්ති.

54. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- තීරච්ඡානගභුභතොඛසඤ්ඤාකං ජාගරන්තං
-පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මත්තං
අකඛඨිතං -පෙ- මත්තං යෙභුයෝසන අකඛඨිතං -පෙ- ආපත්ති පාරුඡ්ඤාසංකමං.

55. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- මත්තං යෙභුයෝසන ඛඨිතං භික්ඛුසංසන්තිකෙ
ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙහ -පෙ- පසංචමග්ගෙහ -පෙ- මුඛෙහ
අඛගජාතං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තාය -පෙ- අසන්තාය සන්තාය,
-පෙ- සන්තාය සන්තාය -පෙ- අසන්තාය අසන්තාය -පෙ- සො වෙ
පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති,
ආපත්ති ජුලලච්චයං. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

56. භික්ඛුපච්චජීකා මනුසසපණ්ඩකං -පෙ- අමනුසසපණ්ඩකං -පෙ-
තීරච්ඡානගතපණ්ඩකං -පෙ- මනුසසපුරිසං -පෙ- අමනුසසපුරිසං -පෙ-
තීරච්ඡානගතපුරිසං භික්ඛුසංසන්තිකෙ ආනෙඤ්ඤා වච්චමග්ගෙහ -පෙ- මුඛෙහ
අඛගජාතං අභිනිසීදෙනති- සන්තාය අසන්තාය- අසන්තාය සන්තාය,
සන්තාය සන්තාය- අසන්තාය අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පචෙසනං
සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපත්ති
පාරුඡ්ඤාසංකමං. භික්ඛු පච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

57. භික්ඛුපච්චජීකා මනුසසපණ්ඩකං -පෙ- තීරච්ඡානගතපුරිසං
ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං
-පෙ- මත්තං අකඛඨිතං -පෙ- මත්තං යෙභුයෝසන අකඛඨිතං -පෙ- සාදියති,
ආපත්ති පාරුඡ්ඤාසංකමං. භික්ඛු පච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

51. වෛරී භික්ෂුහු නොනිදන මිනිස් මාගමක ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු ... පමා වූ ... මල කෂීණ හුටු ... මල බෙහෙවින් කෂීණ හුටු ... පරිජ්ඣාවාග් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

52. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් කෂීණ වූ මිනිස් මාගමක, ... නො මිනිස් මාගමක... තිරිසන් ගිය මාගමක මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්... පසමගින්, මුළින් අඛණ්ඩතාය මත හිඳුවද්ද, අතුල තානාත්තියගේ ... නො අතුල මහණහුගේ ... නො අතුල තානාත්තියගේ ... අතුල මහණහුගේ ... වැසූ වසමග ඇ ඇති උභයෝග්‍යාභිජාතකයාගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ වසමග ඇත්තියගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... ප්‍රවේශය ... ප්‍රවිෂ්ටය ... ස්ඵිතය ... උඤ්චරණය ඉදින් ඉවසා ද, පුලාසිඤ්චාවාග් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

53. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් උභයෝග්‍යාභිජාතකයකු...නො මිනිස් උභයෝ-
ග්‍යාභිජාතකයකු ... තිරිසන් ගිය උභයෝග්‍යාභිජාතකයකු ... මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්, ... පසමගින්, ... මුළින් අංගජාතය මත හිඳුවද්ද, වැසූ වසමග ඇ ඇති උභයෝග්‍යාභිජාතකයාගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති උභයෝග්‍යාභිජාතකයාගේ...වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... වැසූ මං ඇති උභයෝග්‍යාභිජාතකයාගේ...වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇති උභයෝග්‍යාභිජාතකයාගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඣාවාග් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

54. වෛරී භික්ෂුහු නො නිදන තිරිසන් ගිය උභයෝග්‍යාභිජාතකයකු ... නිදිගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මල කෂීණ හුටු ... මල බෙහෙවින් කෂීණ හුටු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාග් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

55. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් කෂීණ වූ තිරිසන් ගිය උභයෝ-
ග්‍යාභිජාතකයකු මහණ හු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුළින් අංගජාතය මත හිඳුවද්ද, වැසූ මං ඇතියහුගේ ... නො වැසූ අඛණ්ඩතාය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇතියහුගේ ... වැසූ අංග ජාතය ඇති මහණහුගේ ... වැසූ මං ඇතියහුගේ ... වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පුලාසිඤ්චාවාග් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

56. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පණ්ඩකයකු, ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකු ... තිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකු ... මිනිස් පිරිමියකු ... නොමිනිස් පිරිමියකු ... තිරිසන් ගිය පිරිමියකු මහණකු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුළුවන් අංගජාතය මත හිඳුවද්ද, වැසූ මං ඇති පණ්ඩකයාගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ...නො වැසූ මං ඇතියහුගේ...වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ... වැසූ මං ඇතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ඇතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජාතය ඇති මහණහුගේ ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාග් වේ. ... වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

57. වෛරී භික්ෂුහු නොනිදි මිනිස් පණ්ඩකයකු...තිරිසන් ගිය පිරිමියකු ... නිදිගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ කෂීණ හුටු ... මලා වූ බෙහෙවින් කෂීණ හුටු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාග් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවැන් නො වේ.

58. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- තීරච්ඡානගත පුරිසං මනං යෙභුයොන ඛයිතං භික්ඛුසු සන්තීකෙ ආනෙඤා චච්චමග්ගෙත -පෙ- මුඛෙත අභිගජානං අභිනීසීදෙනති, සඤ්ඤා අසඤ්ඤා, -පෙ- අසඤ්ඤා සඤ්ඤා, -පෙ- සඤ්ඤා සඤ්ඤා, -පෙ- අසඤ්ඤා අසඤ්ඤා. -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

59. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං මනුසසීජීයා සන්තීකෙ ආනෙඤා අභිගජානෙත චච්චමග්ගං -පෙ- පසාචමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති, සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

60. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං මනුසසීජීයා ජාගරන්තියා -පෙ- සුතතාය -පෙ- මතතාය -පෙ- උමමතතාය -පෙ- පමතතාය -පෙ- මතාය අකඛයිතාය, -පෙ- මතාය යෙභුයොන අකඛයිතාය -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛු පච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

61. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- මනුසසීජීයා මතාය යෙභුයොන ඛයිතාය සන්තීකෙ ආනෙඤා අභිගජානෙත චච්චමග්ගං -පෙ- පසාචමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

62. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං අමනුසසීජීයා -පෙ- තීරච්ඡානගතීජීයා -පෙ- මනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- අමනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- තීරච්ඡානගතභුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- මනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- අමනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- තීරච්ඡානගතපණ්ඩකසු -පෙ- මනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- අමනුසසුභතොබ්‍යඤ්ඤාකසු -පෙ- තීරච්ඡානගතපුරිසසු සන්තීකෙ ආනෙඤා අභිගජානෙත චච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

63. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං පෙ- තීරච්ඡානගතපුරිසසු ජාගරන්තසු -පෙ- සුතතසු -පෙ- මතතසු -පෙ- උමමතතසු -පෙ- පමතතසු -පෙ- මතසු අකඛයිතසු -පෙ- මතසු යෙභුයොන අකඛයිතසු -පෙ- සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛු පච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

64. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- තීරච්ඡානගතපුරිසසු මතසු යෙභුයොන ඛයිතසු සන්තීකෙ ආනෙඤා අභිගජානෙත චච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති ථුලලච්චයසු. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

65. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං මනුසසීජීයා සන්තීකෙ ආනෙඤා අභිගජානෙත චච්චමග්ගං -පෙ- පසාචමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති. සඤ්ඤා අසඤ්ඤා -පෙ- අසඤ්ඤා සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා සඤ්ඤා -පෙ- අසඤ්ඤා අසඤ්ඤා -පෙ- සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, සීතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපතති පාරුඡකසු. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.

58. වෛරී භික්ෂුහු ... මල බෙහෙවින් කෂිණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමි-
යකුගේ සිරුරක් මහණ හු වෙත ගෙනවුත් වසමගිත් ... මූවෙන් අංගජාතය
මත හිඳුවද්ද, වසත ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසත ලද ... නො වසත
ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසත ලද ... වසත ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසත
ලද ... නො වසත ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසත ලද අංගජාතය මත
හිඳුවද්ද, ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සථිතය
ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, ධුලාසිආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො
ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

59. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු මිනිස් මාගමක වෙත ගෙනවුත් අංගජාත-
යෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මූවෙහි හිඳුවද්ද, ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය
ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සථිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිඡ්
ආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද. ආවැත් නො වේ.

60. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදන මිනිස් මාගමක වෙත ... තිදන
... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මල කෂිණ හු වූ ... මල බෙහෙවින්
කෂිණ හු වූ ... ඉවසා ද, පරිඡ් ආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො
ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

61. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... මල බෙහෙවින් කෂිණ වූ සත්‍රියකගේ
සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මූවෙහි
හිඳුවද්ද, ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සථිතය
ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, ධුලාසිආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු
... නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

62. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ ... මිනිස් උභතොබ්‍රාහ්මණකයකුගේ ... නො මිනිස් උභතො-
බ්‍රාහ්මණකයකුගේ ... තිරිසන්ගිය උභතොබ්‍රාහ්මණකයකුගේ ... මිනිස්
පණ්ඩකයකුගේ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකුගේ... තිරිසන්ගිය පණ්ඩකයකුගේ...
මිනිස් පිරිමියකුගේ... නොමිනිස් පිරිමියකුගේ... තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ
සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... මූවෙහි හිඳුවද්ද, ඉදින්
මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද, සථිතය ඉවසා ද,
උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිඡ් ආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... නො
ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

63. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ ...
තිදිගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මල කෂිණ හු වූ ... මල වූ
බෙහෙවින් කෂිණ හු වූ ... ඉවසා ද, පරිඡ් ආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු...
නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

64. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු ... මලා වූ බොහෝ සෙයින් කෂිණ වූ
තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ...
මූවෙහි හිඳුවද්ද, ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද,
සථිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, ධුලාසිආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු
මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

65. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු මිනිස් මාගමකගේ සමීපයට ගෙනවුත්
අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මූවෙහි හිඳුවද් ද, මහණහුගේ
යමෙකින් වැසුනු අභිගජාතය ... නො වැසුනු නැතැත්තියගේ ... මහණහුගේ
නො අතුල ... වැසුනු නැතැත්තියගේ ... මහණහුගේ වැසුනු ... වැසුනු
නැතැත්තියගේ ... මහණහුගේ නො වැසුනු අභිගජාතය ... නො වැසුනු
නැතැත්තියගේ ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද; ප්‍රවිෂටය ඉවසා ද,
සථිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිඡ් ආවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු
මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවැත් නො වේ.

66. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං මනුස්සිජ්ජියා ජාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මත්තාය -පෙ- උමමත්තාය -පෙ- පමත්තාය -පෙ- මනාය අකකඨිතාය -පෙ- මනාය යෙභුයොසත් අකකඨිතාය -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

67. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං මනුස්සිජ්ජියා මනාය යෙභුයොසත් ඛඨිතාය සන්තිකෙ ආනෙච්චා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති සත්තස්ස අසත්තාය -පෙ- අසත්තස්ස සත්තාය, -පෙ- සත්තස්ස සත්තාය -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තාය -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපත්ති ජුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

68. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං අමනුස්සිජ්ජියා -පෙ- තීරච්ඡාතගතිජ්ජියා -පෙ- මනුස්සුභතොඛ්‍යඤ්ඤකස්ස -පෙ- අමනුස්සුභතොඛ්‍යඤ්ඤකස්ස -පෙ- තීරච්ඡාතගතුභතොඛ්‍යඤ්ඤකස්ස -පෙ- වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තීරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තීරච්ඡාතගතපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙච්චා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති සත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- සත්තස්ස සත්තස්ස, -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති අනාපත්ති

69. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- තීරච්ඡාතගතපුරිසස්ස ජාගරන්තායස්ස -පෙ- සුත්තායස්ස -පෙ- මත්තායස්ස -පෙ- උමමත්තායස්ස -පෙ- පමත්තායස්ස -පෙ- මනායස්ස අකකඨිතායස්ස -පෙ- මනායස්ස යෙභුයොසත් අකකඨිතායස්ස -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

70. භික්ඛුපච්චජීකා භික්ඛුං -පෙ- තීරච්ඡාතගත පුරිසස්ස මනාය යෙභුයොසත් ඛඨිතාය සන්තිකෙ ආනෙච්චා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසීදෙනති. සත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- සත්තස්ස සත්තස්ස -පෙ- අසත්තස්ස අසත්තස්ස -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඤ්චරණං සාදියති, ආපත්ති ජුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චජීකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

71. රාජපච්චජීකා -පෙ- වොරපච්චජීකා -පෙ- මුත්තපච්චජීකා -පෙ- උපපලගකිපච්චජීකා -පෙ- ආපත්ති -පෙ- 1අනාපත්ති [භික්ඛු පච්චජීකෙසු චිය චිජාරෙතබ්බං] (සත්ථං වණ්ණිත මෙව.)

72. මග්ගෙත මග්ගං පචෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මග්ගෙත අමග්ගං පචෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙත මග්ගං පචෙසෙති, ආපත්ති ආරාජිකස්ස. අමග්ගෙත අමග්ගං පචෙසෙති, ආපත්ති ජුලලච්චයස්ස.

66. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොකීදී මිනිස් මාගකමකේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ කෂීණ හුටු ... මල බෙහෙවින් කෂීණ හුටු ... ඉවසා ද, පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

67. වෛරී භික්ෂුහු මහණකුබෙහෙවින් කෂීණ වූ මල සත්‍රියකකේ සම්පයට ගෙණවුත් අභිගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුළුවෙහි හිඳුවද්ද, මහණහුගේ වසත්‍රාදියෙන් පිලිසන් ... මාගමිහුගේ නො පිලිසන් ... මහණහුගේ නො පිලිසන් ... මාගමිහුගේ පිලිසන් ... මහණහුගේ පිලිසන් ... මහණහුගේ පිලිසන් ... මාගමිහුගේ පිලිසන් ... මහණහුගේ නො පිලිසන් ... මාගමිහුගේ නො පිලිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවීථය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

68. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොමිනිස් මාගකමකේ ... තිරිසන්ගිය මාගකමකේ ... මිනිස් දෙහදන් ඇතියකුගේ ... නොමිනිස් දෙහදන් ඇතියකුගේ ... තිරිසන් ගිය දෙහදන් ඇතියකුගේ ... මිනිස් පණ්ඩකයකුගේ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකුගේ... තිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකුගේ.. මිනිස් පිරිමියකුගේ නොමිනිස් පිරිමියකුගේ ... තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙණවුත් රහසහින් වසමගෙහි...මුළුවෙහි...හිඳුවද්ද, තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිලිසන්... මහණහුගේ නො පිලිසන් ... තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිලිසන් ... මහණහුගේ පිලිසන් ... තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිලිසන් ... මහණහුගේ පිලිසන් ... තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිලිසන් ... මහණහුගේ නො පිලිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවීථය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

69. වෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොකීදී තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ කෂීණ නො වූ ... මලා වූ බෙහෙවින් කෂීණ නො වූ ... ඉවසා ද, පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

70. වෛරී භික්ෂුහු මහණහු ... මලා වූ බෙහෙවින් කෂීණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙණවුත් රහසහින් වසමගෙහි ... මුළුවෙහි ... හිඳුවද්ද පිලිසන් මහණහුගේ ... නො පිලිසන් තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ ... නො පිලිසන් මහණහුගේ ... පිලිසන් තිරිසන් ගියහුගේ ... පිලිසන් මහණහුගේ ... පිලිසන් තිරිසන් ගියහුගේ ... නො පිලිසන් මහණහුගේ ... නො පිලිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවීථය ඉවසා ද, ස්ඵිතය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඉවසා ද, උඤ්චරණය ඇවැත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

71. සතුරා රජවරා ... සතුරා සොරා...සතුරා වූචියෝ ... බිලියම් පිණිස හදවත උපුටා ගන්නා සතුරෝ ... ඉවසා ද, ඇවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

[වෛරී භික්ෂුහු වෘරයන්හි මෙන් විස්තර කටයුතු]. (පිලිසන්වුව වණ්නා කරණ උද්දේ ම ය.)

72. මගින් මහ මෙහෙයා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. මගින් නොමග මෙහෙයා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. නොමගින් මග මෙහෙයා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ, නො මගින් නොමග මෙහෙයා නම් උඤ්චරණ ඇවැත් වේ,

73. භික්ඛු සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨපජ්ජති, පට්ඨුද්ධො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුද්ධො න සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

74. භික්ඛු සුත්තසාමණෙරමහි විප්පට්ඨපජ්ජති, පට්ඨුද්ධො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුද්ධො න සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

75. සාමණෙරො සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨ පජ්ජති, පට්ඨුද්ධො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුද්ධො න සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

76. සාමණෙරො සුත්තසාමණෙරමහි විප්පට්ඨපජ්ජති, පට්ඨුද්ධො සාදියති, උභො තාසෙතබ්බො. පට්ඨුද්ධො න සාදියති, දුසකො තාසෙතබ්බො.

77. අනාපතති අජානනාසස අසාදියතනාසස උමමනනකසස බිතන-විතනසස වෙදතට්ඨසස ආදිකමමිකසසාති.

සත්ථන භාණ්ඩාරො නිට්ඨිතො.

විනිතවජ්ඣ

උද්දනසාථා:

මකකට්ඨ වජ්ජපුත්තා ව ගිහි තයො, ව තිප්පියා,
දුරිකුප්පලවණණා, ව ඛ්‍යඤ්ඤෙහි පරෙ දුවෙ.

මාතා ධිතා භගිනී ව ජායා ව මුදුලමිනිතො,
දෙව වණාලෙපවිතතඤ්ච දුරාභිතලිකාය ව.

සුඤ්ඤෙත සහ පඤ්ච පඤ්ච සිවට්ඨකට්ඨිකා,
තාමි යකඛි ව පෙහි ව පණඛකොපහතො ජුපෙ.

භද්දියෙ අරහං සුතොතා සාවඤ්ඤා වතුරො පරෙ,
වෙසාලියා තයො මලා සුපිතෙ භාරාකච්ඡකො.

සුපබ්බො සද්ධා භික්ඛුනී සිකඛමානා සාමණෙරී ව,
වෙසියා පණඛකො ගිහි අඤ්ඤමඤ්ඤං බුබ්බපබ්බජිතො මිගො ති.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මකකට්ඨො මෙජ්ඣං ඛමමං පතිසෙවි. තසස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං. කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපතන්ඨං ආපතොතා'ති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපතන්ඨං නම භික්ඛු ආපතොතා පාරාජිකතති. (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබහුලා වෙසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු සිකඛං අපච්චකඛාය දුබ්බලාං අතාචිකනා මෙජ්ඣං ඛමමං පතිසෙවිංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි: භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං. කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපතන්ඨං ආපතොතා'ති. භගවතො එතමජ්ඣං අරොවෙසුං -පෙ- ආපතන්ඨං තුමො භික්ඛවෙ ආපතොතා පාරාජිකතති. (2)

73. මහණ තෙමේ තිදි ගත් මහණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිබිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම ලිඛිතාසනයෙන් නැසිය යුත්තාහ. පිබිදි නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නැසිය යුත්තේ ය.

74. මහණ තෙමේ තිදි ගත් ගෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිබිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙන ම ලිඛිතාසනයෙන් නැසිය යුත්තාහ. පිබිදියේ නොඉවසා නම් දූෂකයා නැසිය යුත්තේ ය.

75. ගෙරණ තෙමේ තිදි ගත් මහණහු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිබිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම නැසිය යුත්තාහ. පිබිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නැසිය යුත්තේ ය.

76. ගෙරණ තෙමේ තිදි ගත් ගෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිබිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙන ම නැසිය යුත්තාහ. පිබිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා නැසිය යුත්තේ ය.

77. නොදත්තනුට නොඉවසන්තනුට උම්තු වුවහුට, යනොනමාදයෙන් උම්තු වුවහුට, වෙදනාවෙන් පිහිත වුවහුට ආදිකමකයාට ආවැත් නො වේ.

සත්ත බණවර නිමි.

විනිශ්චිත කථාවසතු.

උද්දන ශාථාවෝ:

මකකපී වජ්ජිපුත්තක ගිහි තග්ග තිප්පිය වසතුහු ය,
දරිකා උපපලවණණං වසතු දෙක ය, අත්ත වූ බ්‍රහ්මචරී වසතු දෙක ය, (15)

මාතු දුතිතු භගිනි ජායා වසතුහු ය, මුදුපිට්ඨි ලමබ්බි වසතු දෙක ය,
වණවජ්ඣු දෙක ය, දුරාධිතලිකා වසතුව සමග ආලෙපචිත්ත වසතු ය, (10)

සුඤ්ජර වසතුව සමග වසතු පස හා සිවපික වසතු පස ය, අට්ඨික-
වසතුව ය, යකඨි නාගී පෙතී පණ්ඩක උපහත ජුපිත යන වසතුහු ය, (17)

භද්දිය නුවර සුත්ත අරභ වසතුව ය. අත්ත වූ සාවැතෙහි වසතු සතර ය, විසල්පුර මලල වසතු තුණ ය, සුපිත වසතුව ය, භාරුකවජ්ජක වසතුව ය (10)

සුපබ්බා වසතු තව ය, සඤ්ඤා වසතු තව ය, භික්ඛුණී වසතුව ය,
සිකමානා සාමිකෙරී වසතු දෙක ය,
වෙසී පණ්ඩක ගිහි වසතු තුණ ය, අඤ්ඤාමඤ්ඤා මුඛිසපබ්බජිත මග වසතු ය යන මොහු වෙත්. (27)

1. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වැදිරියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. “භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සික පද පණවන ලදී. කිම, මම පරිජ් ආවැත් අවන්තෙම් දෝ?”යි ඔහුට කුකුසක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සාල කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය”. (1)

2. එ සමයෙහි විසල්පුර වැසි බොහෝ වජ්ජිපුත්තක භික්ඛුහු සික පිළිකෙච්චි නො කොට දුබල බවී පල නො කොට මෙවුන්දම් කෙවුහ. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සික පදයක් පණවන ලදී. කිම, අපි පරිජ් ආවැත් අවන්තමෝ දෝ?”යි ඔවුහට කුකුසක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සාල කලාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ් ආවැත් අවන්තහු ය”. (2)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති ගිහිලීඛෙගන මෙදුතං ධම්මං පභිසෙවී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති නගොහා හුත්වා මෙදුතං ධම්මං පභිසෙවී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (4)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලුකපකං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිතකම්පං නිවාසෙත්වා මෙදුතං ධම්මං පභිසෙවී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අපතතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (5-11)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ නිපන්නං දුරිකං පසයිත්වා සාරතොහා අඛිඤ්ඤං අඛගජානං පචෙසෙසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (12)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො මාණවකො උපපලවණණං භික්ඛුනීයා පටිබඤ්ඤාවතො හොති. අථ ඛො සො මාණවකො උපපලවණණං භික්ඛුනීයා ගාමං පිණ්ඩං පට්ඨායා කුටිකං පට්ඨිත්වා නිලීනො අච්ඡ. උපපල-වණණං භික්ඛුනී පච්ඡාභතං පිණ්ඩපානපටිකකන්තා පාදෙ පකංගලෙත්වා කුටිකං පට්ඨිත්වා මඤ්ඤකෙ නිසීදී. අථ ඛො සො මාණවකො උපපලවණණං භික්ඛුනී උගගහෙත්වා දුසෙසි. උපපලවණණං භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසුං භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛුවෙ අසාදියන්තියා”ති. (13)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො ඉන්ද්‍රිලිඛං පාභුභුතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං “අනුජාතාමි භික්ඛුවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝමිභුං, යා ආපතතියො භික්ඛුතං භික්ඛුනී සාධාරණා, තා ආපතතියො භික්ඛුනීතං සන්තකෙ වුට්ඨාභුං, යා ආපතතියො භික්ඛුතං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තා ආපතතී අනාපතති”ති. (14)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්සා භික්ඛුනීයා පුරිසලිඛං පාභුභුතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛුවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝමිභුං, යා ආපතතියො භික්ඛුනීතං භික්ඛුනී සාධාරණා තා ආපතතියො භික්ඛුතං සන්තකෙ වුට්ඨාභුං, යා ආපතතියො භික්ඛුනීතං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තා ආපතතී අනාපතති”ති. (15)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් 'මෙසේ මට ආවැත් නොවන්නේ-
ය'යි යිහි වෙසින් මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ,
තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය". (3)

4. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ 'මෙසේ මට ආවැත්
නොවන්නේ'යි තඟ්හ ව සිටුර ඉවත ලා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට
කුකුසෙක්විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය". (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ මෙසේ මට ආවැත් නො
වන්නේය යි කුසතණ වැහැරි හැඳ ... නියද වැහැරි හැඳ ... පුවරා සටහනින්
මසා කල වැහැරි හැඳ ... කෙස්වලින් කල කම්බිලි හැඳ ... සෙමර වලින් කල
කම්බිලි හැඳ ... මහමුහුණු පියාපතින් කල වැහැරි හැඳ ... ලොම් කුර සහිත
අඳුන් දිවිසම හැඳ ... මෙවුන් දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
"මහණ තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය." (5-11)

6. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක ගොත් දැරියක්
දැක කායසංසග්ගරාගයෙන් යුක්තවූයේ මාපටාගිල්ල අංගජාතයට ප්‍රචිඡට
කෙළේ ය. ඔ කලුරිය කලා ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ පරිජ්
ආවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ආවැත් වේ." (12)

7. එසමයෙහි එක්තරා මාණවකයෙක් උපුල්වන් මෙහෙණ කෙරෙහි
පිලිබද සිත් ආත්තේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මාණවක තෙමේ උපුල්වන් මෙහෙණ
ගමට පිඬු පිණිස වන් කල්හි කිලියට වැද සැගවී හුත. උපුල්වන් මෙහෙණ
පහුබත් කාලයෙහි පිඬු සිඟා පෙරලා පාමිණියා පා සෝදා කිලියට පිවිස
ආදෙහි හුන්හු ය. ඉක්බිති ඒ තරුණයා උපුල්වන් මෙහෙණ මාධ ගණ
දූෂණය කෙළේ ය. උපුල්වන් මෙහෙණ තෙල කරුණ හික්කුණින්ට සාල
කලා ය. හික්කුණිහු හික්කුන්ට මේ කරුණ සාල කලාහු ය. හික්කුහු භාග්‍යවතුන්
වහන්සේට එය සාල කලාහු ය. ... "මහණෙනි, නොඉවසන්නියට ආවැත්
නො වේ." (13)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සත්‍රිතිඡත්ත පහල විය. භාග්‍යවතුන්-
වහන්සේට මෙය සාල කලාහුය. "මහණෙනි, එම උපාධ්‍යායයන් ද, ඒ
උපසපුව ද, ඒ වස් ද, හික්කුණින් සමග එකතු වන්නට ද, හික්කුන් පිලිබද
හික්කුණින් හා සාධාරණ යම් ආවැත් වේ නම් ඒ ආවැත් හික්කුණින් වෙත
දෙසා තැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. හික්කුන් පිලිබද හික්කුණින් හා අසාධාරණ
යම් ආවැත් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ආවැත්වලින් ආවැත් නො වේ." (14)

9. එසමයෙහි එක්තරා හික්කුණියකට පුරාණතිමිත්ත පහල විය. භාග්‍ය-
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවක සාල කලාහු ය. මහණෙනි, එම උපාධ්‍යාය-
යන් වහන්සේ ද, එම උපසපුව ද, ඒ වස් ගණන ද, හික්කුන් සමග එක් වන්ට ද
අනුදනිමි. හික්කුණින් පිලිබද හික්කුන් හා සාධාරණ යම් ආවැත් වේ නම්
ඒ ආවැත් හික්කුන් වෙත දෙසා තැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. හික්කුණින්
පිලිබද හික්කුන් හා අසාධාරණ යම් ආවැත් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ආවැත්-
වලින් ආවැත් නො වේ." (15)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති මාතුයා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි -පෙ- ධීතුයා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි -පෙ- භතීතියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතො එතමන්ඨං ආරොවෙසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (16-18)

11. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුරුණදුතීතිකාය මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (19)

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මුදුපිට්ඨිකො හොති. සො අතභීරතීයා පිලිතො අතතතො අඛගජාතං මුඛෙන අග්ගහෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (20)

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ලුමබ්ඞි හොති. සො අතභීරතීයා පිලිතො අතතතො අඛගජාතං අත්තතො වච්චමග්ගං පවෙසෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (21)

14. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි. තසමිඤ්ච සරීරෙ අඛගජාතසාමන්තො වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති අඛගජාතෙ අඛගජාතං පවෙසෙනා වණෙන නීගරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (22)

15. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි, තසමිඤ්ච සරීරෙ අඛගජාතසාමන්තො වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපතති භවිස්සතීති වණෙ අඛගජාතං පවෙසෙනා අඛගජාතෙන නීගරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (23)

16. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරතො ලොප-චිත්තස්ස නිමිත්තං අඛගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති. (24)

17. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරතො දුරාධි-තලීකාය නිමිත්තං අඛගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- ‘අනාපතති භික්ඛු පාරජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා’ති. (25)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන සුඤ්ඤතො තාම භික්ඛු රුජගහා පබ්බජතො රපිකාය ගච්ඡති. අඤ්ඤතරු² ඉඤ්චි “මුහුත්තං භනොත ආගමෙති වජ්ඣස්සාමී”ති. සා වජ්ඣන්තී අත්තරචාසකං උකඛිපිතා මුඛෙන අඛගජාතං අග්ගහෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “සාදිසි නිං භික්ඛු?”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”න්ති. “අනාපතති භික්ඛු අසාදියන්තස්සා”ති. (26)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉඤ්චි භික්ඛු පසයිනා එතද-වොච: “එහි භනොත මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවා”ති. “අලං භගිනී තෙනං කපපතීති”. “එහි භනොත අහං වායමිස්සාමි, නිං මා වායමි. එවං තෙ අනාපතති භවිස්සතී”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරජික”න්ති. (27)

1. සරීරං, සි මු. 2. ඉඤ්චි තං පසයිනා එතදවොච මුහුත්තං

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් “මෙසේ මට ආවැන් නොවන්නේ ය”යි මවු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... දුව හා මෙවුන් දම් සෙවීය. ... බුහුත හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවක් සාල කෙලේ ය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාසාදිය-අවන්තෙහි ය.” (16-18)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් හිහිකල අඹු වූ තෙනැත්තිය සමග මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි” ය. (19)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මොලොක් පිටු ආත්තෙක් වෙයි. හෙ තෙමේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසග මුඛින් ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි ය.” (20)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එල්බෙන රහසග ආත්තේ වෙයි. හේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසග තමාගේ වසමගෙහි මෙහෙයි ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි ය.” (21)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දිවී ය. ඒ සිරුරෙහි රහසග අවට වුණයෙක් වෙයි. හේ ‘මෙසේ මට ආවැන් නොවන්නේ’ යයි රහසගෙහි රහසග මෙහෙයා වුණයෙන් බාහාර කෙලේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි ය.” (22)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දුටු. ඒ සිරුරෙහි ද රහසග අවට වුණයෙක් වෙයි. හෙතෙමේ “මට මෙසේ ආවැන් නොවන්නේ ය”යි වුණයෙහි අභිතර්‍යතය මෙහෙයා අභිතර්‍යතයෙන් බාහාර කෙලේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි ය”. (23)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ආලුනේ සිතුවම් රාවක නිමිත්ත රහසගින් පහලේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡාසාදිය නො වේ. දුකුලා ආවැන් වේ.” (24)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ආලුනේ දවමුමා පෙතැලි-රාවක නිමිත්ත රහසගින් පහලේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡාසාදිය නො වේ. දුකුලා ආවැන් වේ.” (25)

18. එසමයෙහි රජගහනුවරින් පැවිදි වූ සුඤ්ඤ තම් මහණ තෙමේ උපියෙහි යෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් “වහන්ස, මොහොතක් තවතිනු මැනව. වදින්නෙමි”යි කීවා ය. වදින්නී අදතය ඔසවා රහසග මුඛින් ගත්තී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ ඉවසුයෙහි ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාලේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”යි හේ කී ය. “මහණ නොඉවසන්නහුට ආවැන් නො වේ.” (26)

19. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දක “වහන්ස එනු මැනව. මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි මෙය කීවා ය. “නැගතියෙහි, කම් නැත. මෙය නො කැප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව. මම වෑයම් කරන්නෙමි. ඔබ තහමක් වෑයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ආවැන් නො වන්නේ ය”යි කී කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාසාදිය අවන්තෙහි ය.” (27)

20. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො ඉච්චී භික්ඛුං පසසිනො එතද-
 වොච: “එහි භනෙන මෙඋතං ධම්මං පතියෙවා”ති. අලං භගිනී තෙනං
 කපපතීති. එහි භනෙන නිං වායම, අභං න වායමියාමි, එවං තෙ අනාපතති
 භවියසතීති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි -පෙ-
 “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (28)

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො ඉච්චී භික්ඛුං පසසිනො එතද-
 වොච: “එහි භනෙන මෙඋතං ධම්මං පතියෙවා”ති. අලං භගිනී තෙනං කපපතීති.
 “එහි භනෙන අබහනතරං සට්ඨෙතො ඛභි මොචෙහි” -පෙ-. “ඛභි සට්ඨෙතො
 අබහනතරං මොචෙහි, එවං තෙ අනාපතති භවියසතී”ති. සො භික්ඛු තථා
 අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි. -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො
 පාරුජික”න්ති. (29, 30)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො
 අකඛසිතං සරීරං පසසිනො තසමිං මෙඋතං ධම්මං පතියෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං
 අභොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති. (31)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො
 යෙභුයොන අකඛසිතං¹ සරීරං පසසිනො තසමිං මෙඋතං ධම්මං පතියෙවි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො
 පාරුජික”න්ති. (32)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො
 යෙභුයොන ඛසිතං² සරීරං පසසිනො තසමිං මෙඋතං ධම්මං පතියෙවි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති
 උල්ලච්චයස්සා”ති. (33)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො
 ජිනාසීසං පසසිනො වතතකතෙ³ මුඛෙ ජුපතනං අභිගජාතං පචෙසෙසි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ -. “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජි-
 ක”න්ති. (34)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො
 ජිනාසීසං පසසිනො වතතකතෙ මුඛෙ අචුජුපතනං අභිගජාතං පචෙසෙසි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති
 දුක්කච්චස්සා”ති. (35)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්සං ඉච්චියා
 පට්ඨධවිතො භොති. සා කාලකතා සුසානෙ ජඛසීතා. අට්ඨිකාති විපප-
 කිණ්ණාති භොන්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු සිව්චිකං ගනනො අට්ඨිකාති සං-
 කඛසීතො තිමිතො අභිගජාතං පට්ඨපාදෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි.
 - පෙ - “අනාපතති භික්ඛු පාරුජිකස්ස, ආපතති දුක්කච්චස්සා”ති. (36)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නාභියා මෙඋතං ධම්මං
 පතියෙවි - පෙ - යකඛියා මෙඋතං ධම්මං පතියෙවි - පෙ - පෙතියා මෙඋතං
 ධම්මං පතියෙවි. - පෙ - පඤ්ඤකස්ස මෙඋතං ධම්මං පතියෙවි. තස්ස
 කුක්කුච්චං අභොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරුජික”න්ති.
 (37-40)

1. අකඛසිතං. ම ජ ස. 2 ඛාසිතං. ම ජ ස. 3. වචකතෙ. ම ජ ස.

20. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දැක “වහන්ස, එහු මානව, මෙවුන්දම් සෙවුව මානව”යි, මෙය කීවා ය. නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කාපය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එහු මානව. මම වෑයම් නො කරන්නෙමි. ඔබ වෑයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණ හට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (28)

21. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දැක “වහන්ස, එහු මානව, මෙවුන්දම් සෙවුව මානව”යි මෙය කී ය. ‘නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කාප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එහු මානව, අබතුර ගටා බාහාර මුදන්න. ... බාහාර ගටා අබතුර මුදන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (29-30)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දැක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (31)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දැක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (32)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් ගෙවී ගිය සිරුරක් දැක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡ ඇවැත් නො වේ. දුලාසි ඇවැත් වේ”. (33)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් භිසක් දැක විවට මියෙහි පහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (34)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් භිසක් දැක විවට මියෙහි නොපහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡ ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (35)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා සත්‍රියක කෙරෙහි පිලිබඳ සිත් ඇත්තේ වෙයි. ඔ කලුරිය කලා සොහොනෙහි බහන ලද්දී වෙයි. ඇට විසුරුණේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ සොහොනට ගොස් ඇට රැස් කොට නිමිති සවහරින් රහසහ මෙහෙයි ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිච්ඡ ඇවැත් නොවේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (36)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නායිනියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය.... යකින්නක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... ප්‍රෙතියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... පණ්ඩකයකු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡ ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (37 - 40)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උපහතින්ද්‍රියො භොති. සො 'නාහං වෙදියාමී සුඛං වා දුක්ඛං වා, අනාපතති මෙ භවිස්සති'ති මෙදුත්තං ධම්මං පතිසෙවි - පෙ - භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. "වෙදිසි වා සො භික්ඛවෙ මොස්සුරිසො න වා වෙදිසි, ආපතති පාරාජිකස්සා"ති. (41)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා මෙදුත්තං ධම්මං පතිසෙවිස්සාමීති ජුපිතමතෙන විපපටිසාරී අභොසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි. - පෙ - "අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්සා, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්සා"ති. (42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු භද්දිසෙ ජාතියා-වනෙ දිවාච්චාරගතො නිපනො භොති. තස්ස අභිගමඛිනානි වාතුපත්ථානි භොනති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථි පස්සිනා, අභිගජානෙ අභිනිසිදිනා යාවදන්ථං කන්ථා පකකාමි. භික්ඛු කිලින්නං පස්සිනා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"පඤ්චභි භික්ඛවෙ ආකාරෙහි අභිගජානං කම්මනියං භොති: රාගෙන වච්චෙන පස්සාවෙන වාතෙන උච්චාලිඛිතපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ පඤ්චභාකාරෙහි අභිගජානං කම්මනියං භොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තස්ස භික්ඛුතො රාගෙන අභිගජානං කම්මනියං අස්ස. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපතති භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුතො"ති. (43)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවන්තියං අකුචනෙ දිවාච්චාරගතො නිපනො භොති. අඤ්ඤතරා ගොපාලිකා පස්සිනා, අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පච්චං සාදිසි, ඕතං සාදිසි, උඤ්චරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - "ආපතතිං නං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"න්ති. (44)

33. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවන්තියං අකුචනෙ දිවාච්චාරගතො නිපනො භොති. අඤ්ඤතරා අජපාලිකා පස්සිනා - පෙ - අඤ්ඤතරා කට්ඨභාරිකා පස්සිනා - පෙ - අඤ්ඤතරා ගොමයභාරිකා පස්සිනා, අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පච්චං සාදිසි, ඕතං සාදිසි, උඤ්චරණං සාදිසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - "ආපතතිං නං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"න්ති. (45 - 47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහා-වනෙ දිවාච්චාරගතො නිපනො භොති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථි පස්සිනා, අභිගජානෙ අභිනිසිදිනා යාවදන්ථං කන්ථා සාමන්තා භසමානා ඕතා භොති. සො භික්ඛු පටිවුජ්ඣිනා, නං ඉත්ථි එතදවොච: තුස්සිදං කම්මන්ති. "ආම මස්සං කම්ම"න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - "සාදිසි නං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා ජානාමී"ති. "අනාපතති භික්ඛු අජානන්තස්සා"ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාච්චාරගතො රුක්ඛං අපස්සාය නිපනො භොති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථි පස්සිනා, අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු සහසා චුට්ඨාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අභොසි - පෙ - "සාදිසි නං භික්ඛු"ති. "නාහං භගවා සාදිසි"න්ති. අනාපතති භික්ඛු අසාදියන්තස්සා"ති. (49)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තටඉදුරන් ඇත්තේ වෙයි. හේ “මම සුචයක් හෝ නොසුමයක් නො විදිමි. මට් ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි මෙවුන්-දම් සෙවී ය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලාහු ය. “මහණෙනි, ඒ හිස් මහණ වින්දේ හෝ නොවින්දේ හෝ පරිජ්ඣාවැත් වේ”. (41)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සත්‍රියක හා මෙවුන්දම් සෙවුනෙමි හි පහස්තා ලද පමණෙහි විපිට්‍රිසර විය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ”. (42)

31. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් හඳුදිය නුවර ජාතීයාවනයෙහි දිවා විහාරගත ව හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවයවයෝ වානයෙන් තද වූවාහු වෙත්. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දක රහසහ මතුයෙහි හිද ගෙණ ඇති තාක් කොට ගියා ය. හිසුහු තෙත් වූවහු දක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලාහු ය.

“මහණෙනි, අසුරා පසකින් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි. රාගයෙන් ද චච්චිත්ත ද මුත්‍රයෙන් ද වානයෙන් ද වූ පණුවන් ගැටීමෙන් ද යන පසෙහි. මහණෙනි, මේ පස් අසුරෙන් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි. මහණෙනි, ඒ හිසුහුගේ අඛණ්ඩාතය රාගයෙන් කමිණ්‍ය වන්නේය යන මෙයට කරුණෙක් නැත, අවකාශයෙක් නැත. මහණෙනි, ඒ හිසු තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ හිසුහට ඇවැත් නො වේ”. (43)

32. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සෘච්චන් නුවර අකිවනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ හොත්තේ වෙයි. එක්තරා ගොපථු සත්‍රියක් දක අඛණ්ඩාතය මත්තෙහි හිද ගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවෙශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂටය ඉවසී ය. සචිතය ඉවසී ය. උච්චරණය ඉවසී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය”. (44)

33. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාවැත් නුවර අකිවනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා අජපාල සත්‍රියක් දක ... එක්තරා දුර ගෙණන්නියක් දක ... ගොම ගෙණ යන්නියක් දක අඛණ්ඩාතය මත්තෙහි හිදගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවෙශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂටය ඉවසී ය. සචිතය ඉවසී ය. උච්චරණය ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය”. (45 - 47)

34. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාර යට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දක රහසහ මත්තෙහි හිදගෙණ ඇතිතාක් කොට සිතාසෙමින් සම්පයෙහි සිටියා වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ පිබිදී ඒ සත්‍රියගෙන් “මේ කාය්‍යය තිගේද?”යි ඇසී ය. “එසේ ය, මගේ කාය්‍යයකි”යි හි කිවු ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. .... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද? ... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි”යි හේ කී ය. “මහණ, නොදන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (48.)

35. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාර-යට ගියේ ගහකට හාන්සී වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දක රහසහ මතුයෙහි හිදගත්තා ය. ඒ මහණ තෙමේ වහා නැගිට සිටියේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”. “මහණ, නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (49)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාච්ඡාරගතො රාකංඛං අපසසාය නිපනො හොති. අඤ්ඤතරා ඉඤ්ඤ පසසිඤ්ඤා අභිගජානෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු අකකමිඤ්ඤා පචචෙට්ඨි.¹ තස්ස කුකකුච්චං අභොසි -පප- “සාදිසි ඤං භික්ඛු!”ති. “නාහං හගවා සාදිසි”නති. අනාපතති භික්ඛු අසාදියතතස්සා”ති. (50)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං දිවාච්ඡාරගතො ආරං විචරිඤ්ඤා නිපනො හොති. තස්ස අභිගමභිගාති වාතුපජ්ඣාති හොනති. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා ඉඤ්ඤා ගකිඤ්ඤා මාලඤ්ඤා ආදාය ආරාමං අගමංසු විහාරපෙක්ඛි-කායො. අථ බො තා ඉඤ්ඤා තං භික්ඛුං පසසිඤ්ඤා අභිගජානෙ අභිනිසීදිඤ්ඤා යාවදජං කඤ්ඤා ‘සුරිසුසභො වතාය’නති චඤ්ඤා ගකිඤ්ඤා මාලඤ්ඤා ආරොපෙඤ්ඤා පකකමංසු භික්ඛු කිලිනතං පසසිඤ්ඤා හගවතො එතමජං ආරොචෙසුං.

“පඤ්ඤාති භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභිගජාතං කමමනියං හොති: රාගෙන වචෙචන පසසාවෙන වාතෙන උච්චාලිභගපාණකදටෙඨන. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභාකාරෙති අභිගජාතං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙනං භික්ඛවෙ අනවකාසො, යං තස්ස භික්ඛුනො රාගෙන අභිගජාතං කමමනියං අස්ස. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපතති භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො. අනුජාතාමි භික්ඛවෙ දිවා පතිභලලීයනොතන ආරං සංචරිඤ්ඤා පතිසලලීය-තු”නති. (51.)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භාජකච්ඡකො භික්ඛු සුපි-නනොතන² පුරුණදුතිසිකාය මෙථුනං ධම්මං පතිසෙවිඤ්ඤා ‘අස්සමණො අහං විබහමිසාමි’ති භාජකච්ඡං ගච්ඡනො අනාරාමයො ආයසමනතං උපාලිං පසසිඤ්ඤා එතමජං ආරොචෙසි. ආයසමා උපාලි එවමාහ: “අනාපතති ආච්ඡාසො සුපිනනොතනා”ති. (52.)

39. තෙන බො පන සමයෙන ගිජගමෙ සුපබ්බා තාම උපාසිකා මුඛ-පපසනනා³ හොති. සා එවංදිට්ඨිකා හොති: “යා මෙථුනං ධම්මං දෙති, සා අගගදනං දෙති”ති. සා භික්ඛුං පසසිඤ්ඤා එතදවොච: “එහි භනෙත මෙථුනං ධම්මං පතිසෙව්වා”ති. “අලං හගිනී, තෙනං කපපනී”ති. “එහි භනෙත උච්චානාරිකාය⁴ සටෙට්ඨි, එවං තෙ අනාපතති හවිසනී”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අභොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති සඛිකාදිසෙසස්සා”ති. (53.)

1. පචචෙට්ඨි. මජ්ඣ. පචචෙට්ඨි. ඝා. 2. සුපිනනොතන. මජ්ඣ. 3. මුඛපපසනනා මජ්ඣ. 4. උච්චානාරිකාය. ම. ජ. ඝ.

36. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාරයට ගියේ ගහකට හාන්සි වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දැක ඔහුගේ රහසහ මතුයෙහි හිදගත්තා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඇක්ම ඇය පෙරලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “හාග්‍රවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසුයෙමි”. “මහණ, නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (50)

37. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි කුටාගාර-ශාලාවෙහි දිවා විහාරයට ගියේ දොර හැර ගෙන හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවයවයෝ වානයෙන් දැකී වූවාහු වෙත්. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රීහු සුවද ද මල් ද රැගෙන විහාරය බලනු කැමැතියෝ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රීහු ඒ මහණ දැක රහසහ මතුයෙහි හිදගෙන රිසිතාක් කොට ‘ඒකාන්ත-යෙන් මේ තෙමේ පුරුෂශ්‍රෙණියෙකැ’යි කියා සුවද ද මල් ද (එහි) තගා ගියාහු ය. හිසුහු තෙත් වූවහු දැක එපවත් හාග්‍රවතුන් වහන්සේට සැල කළාහු ය.

“මහණෙනි, පස් අයුරකින් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි: රාගයෙන් ද වච්චිත්ත ද මුත්‍රයෙන් ද වානයෙන් ද මූපණුපහසින් ද යහ පසිති. මහණෙනි, මේ පස් අයුරෙන් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රහසහ යම් හෙයකින් රාගයෙන් කමිණ්‍ය වන්නේ ද එයට කරුණු නැත. අවකාශයක් නැත. මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට ඇවැත් නොවේ. “මහණෙනි, දහවල් සැතපෙන්තහු විසින් දොර වසාගෙන සැතපෙන්තට අනුදනිමි”යි වදාලයේක. (51)

38. එසමයෙහි හරුකච්ඡයෙහි උපන් එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹු වූ තෙතැත්තිය සමග සිහිතෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කොට “මම අශ්‍රමණයෙක් වීම. ගිහි වන්නෙමි”යි හරුකච්ඡයට යන්නේ අතරමග ආයුෂ්මත් උපාලි නොගත් දැක එපුවත සැල කෙලේ ය. ආයුෂ්මත් උපාලි යථවිර තේමේ මෙසේ කී ය: “ඇවැත්නි, සිහිතෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහුට ඇවැත් නො වේ.” (52)

39. එසමයෙහි රජගහ නුවර සුපබ්බා නම් උවැසියක් මුග්ධප්‍රසන්න වෙයි. ඔ ‘යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද ඔ අගදන් දේ ය’යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. ඔ මහණකු දැක “වහන්ස, එනු මැනව්” මෙවුන්දම් සේවනය කරන්න”යි මෙය කීවු ය. “නැගතියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය අකැප ය’යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව්. උරු අතරෙහි හටනු මැනව්. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නොවන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ තෙමේ එසේ කෙලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, පරිඡ්ඤාවන් නො වේ. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.” (53)

40. තෙන ඛො පන සමයෙන රුජගහෙ සුභබ්බා නාම උපාසිකා මුඛපපසන්නා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මේථුනං ධම්මං දෙති, සා අඤ්ඤානං දෙති’ති. සා භික්ඛුං පඤ්ඤානං එතදවොච: “එහි භනෙන මේථුනං ධම්මං පතීසෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කපපති”ති. “එහි භනෙන නාභියං ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන උදරවට්ටියං ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන උපකව්ඡකෙ ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන ගිව්‍යං ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන කණ්ණව්ඡද්දෙ ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන කෙසවට්ටියං ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන අභිගුලනතරිකාය ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකමිනා මොවෙසාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිසාති”ති. සො භික්ඛු නපා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරජිකස්ස, අපතති සබ්බාදිසෙසස්සා”ති. (54-61.)

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ඝාචජචීයං ඝඤ්ඤා නාම උපාසිකා මුඛපපසන්නා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මේථුනං ධම්මං දෙති, සා අඤ්ඤානං දෙති’ති. සා භික්ඛුං පඤ්ඤානං එතදවොච: “එහි භනෙන මේථුනං ධම්මං පතීසෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කපපති”ති. “එහි භනෙන උභරනතරිකාය ඝට්ටෙහි” -පෙ- “එහි භනෙන හතේන උපකකමිනා මොවෙසාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිසාති”ති. සො භික්ඛු නපා අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරජිකස්ස, අපතති සබ්බාදිසෙසස්සා”ති. (62-70.)

42. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙනා භික්ඛුනියා විපච්චපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (71.)

43. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙනා සිකකමානාය විපච්චපාදෙසුං -පෙ- සාමිණේරියා විපච්චපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (72-73.)

44. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙනා වෙසියා විපච්චපාදෙසුං -පෙ- පණ්ඩකෙ විපච්චපාදෙසුං -පෙ- භිභිනියා විපච්චපාදෙසුං -පෙ- භික්ඛු සාදිසි. “භික්ඛු නාසෙතබ්බා”. -පෙ- භික්ඛු න සාදිසි. “භික්ඛුස්ස අනාපතති”. (74-76.)

45. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙනා අඤ්ඤාමඤ්ඤං විපච්චපාදෙසුං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභින්නං අනාපතති”. (77.)

40. එසමයෙහි රජගහනුවර සුසංඛා නම් උවෘඨියක් මුත්ඛප්‍රසන්න වෙයි. ඔ “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද ඔ අග දන් දේ ය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ආත්තියක් වෙයි. ඔ මහණකු දූක “වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “තැගතියෙනි, නුසුදුසු ය. මෙය කාප නො වෙයි” හේ කී ය. “වහන්ස, තැබූ ගටනු මැනවි. ... වහන්ස, උදරවැටියෙහි ගටනු මැනවි. වහන්ස එනු මැනව. කිසිල්ලෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස හිවෘයෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කන් සිදුරු ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කෙස් වැටියෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, එනු මැනවි. ඇඟිලි අතුරු ගටනු මැනව ... “වහන්ස, එනු මැනව, අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්නෙමි. මෙසේ ඔබට ආවැත් නො වන්නේ”යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, පරිච්ඡාදවැත් නො වේ. සභවෙසෙස්-ආවැත් වේ”. (54-61)

41. එසමයෙහි ආවැත් නුවර සද්ධා නම් උවෘඨියක් මුත්ඛප්‍රසන්න වෙයි. ඔ නොමෝ “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ නම් ඔ අග දන් දේ ය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ආත්තියක් වෙයි. ඔ මහණකු දූක “වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “තැගතියෙනි, නුසුදුසු ය. මෙය නො කාප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව. උරු අතරෙහි ගටන්න. ... “වහන්ස, එනු මැනව. අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්නෙමි. මෙසේ ඔබට ආවැත් නොවන්නේ”යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, පරිච්ඡාදවැත් නො වේ. සභවෙසෙස් ආවැත් වේ.” (62-70)

42. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්චිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන මෙහෙණක හා වරදවා පිළිපාදවුහ. දෙදෙන ම ඉවසුහ. “දෙදෙන ම (ලිංගනාසනයෙන්) තැසිය යුත්තාහු ය”. ... දෙදෙන ම නො ඉවසුහ. “දෙදෙනාට ම ආවැත් නො වේ”. (71)

43. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්චිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන සිකුමානාවක හා වරදවා පිළිපාදවුහ. ... ගෙරණක හා වරදවා පිළිපාදවුහ. දෙදෙන ම ඉවසුහ. “දෙදෙනා ම ලිංගනාසනයෙන් තැසිය යුත්තාහ.” ... දෙදෙනා ම නො ඉවසුහ. “දෙදෙනාට ම ආවැත් නො වේ.” (72-73)

44. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්චිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන වෙසඟකක හා වරදවා පිළිපාදවුහ. ... පණ්ඩකයකු හා වරදවා පිළිපාදවුහ. ගිනිතියක හා වරදවා පිළිපාදවුහ. ... මහණ ඉවසී ය. “මහණ තෙමේ තැසිය යුතු යි”. ... මහණ නො ඉවසී ය. “මහණහට ආවැත් නො වේ”. (74-76)

45. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්චිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන ඔවුනොවුන් වරදවා පිළිපාදවුහ. දෙදෙන ම ඉවසුහ. “දෙදෙන ම තැසිය යුත්තාහ.” ... දෙදෙන ම නො ඉවසුහ. “දෙදෙනාට ම ආවැත් නො වේ.” (77)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බුද්ධිපබ්බජිතො භික්ඛු පුරුණදුතීසීකාය දසානං අගමාසි. සා 'එහි භනෙන විබහමා'ති අග්ගභෙසී. සො භික්ඛු පටිකකමනො උත්තානො පටිපති. සා උබ්භුජිත්වා¹ අභිග- ජාතෙ අභිනිසීදි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- "අනාපතති භික්ඛු අසාදි- යනාසසා"ති. (78)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අරඤ්ඤ විහරති. මිගපොතකො තස්ස පසාච්චානං ආගනත්වා පසාචං පිචනො, මුඛෙන අභිගජාතං අග්ගභෙසී. සො භික්ඛු සාදිසී. තස්ස කුකකුච්චං අගොසී භගවතො එතමජං ආරොවෙසී. -පෙ- "ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"න්ති. (79)

පඨමපාරාජිකං සමන්තං.

දුතියපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රජශභෙ විහරති භිජ්ඣකුචෙ පබ්බතෙ. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා සඤ්චා සම්භන්තා භික්ඛු ඉසීසීඋපසෙස තිණකුටියො කර්ත්වා වස්සං උපගව්මංසු. ආයසමාපි ධනියො කුමභකාරපුත්තො තිණකුටිකං කර්ත්වා වස්සං උපගව්මි.

2. අථ බො තෙ භික්ඛු වස්සං චුත්ථා තෙමාසව්වයෙන තිණකුටියො භිජ්ඣත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච පටිසාමෙත්වා ජනපදචාරිකං පකකමිංසු. ආයසමා පන ධනියො කුමභකාරපුත්තො තජේච වස්සං වසී, තත්ථ භෙමන්තං, තත්ථ භිමාං.

3. අථ බො ආයසමා ධනියස්ස කුමභකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පව්ච්චස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු.

4. දුතියමපි බො ආයසමා ධනියො කුමභකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඛසීත්වා තිණකුටිකං අකාසී. දුතියමපි බො ආයසමා ධනියස්ස කුමභකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පව්ච්චස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු.

5. තතියමපි බො ආයසමා ධනියො කුමභකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඛසීත්වා තිණකුටිකං අකාසී. තතියමපි බො ආයසමා ධනියස්ස කුමභකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පව්ච්චස්ස තිණභාරියො කට්ඨභාරියො තිණකුටිකං භිජ්ඣත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු.

1. උබ්භුජිත්වා. මජ්ඣ. 1.

46. එසමයෙහි මහපු ව පාවිදි වුවෙක් ගිහිකල අඹු වූ සත්‍රිය දැකීමට හියේ ය. ඔ “වහන්ස, එනු මැනව. උපාවිදි වනු මැනවැ”යි අල්ලා ගත්තී ය. තෙමේ පෙරලා යනුයේ උඩුකුරා ව වැටුනේ ය. ඔ නැමී රහසහ මතුයෙහි හිද ගත්තී ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (1)

47. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් අරණෙහි වෙසෙයි. මුවපොළවෙක් උත්වහන්සේ මුත්‍ර පහ කරණ නැතට පැමිණ මුත්‍ර බොමින් මුවින් රහසහ ගත්තේ ය. ඒ මහණ ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. “මහණ, තෝ පරිජි ඇවතට පැමිණියෙහි ය. (2)

ප්‍රථමපාරාජිකය නිමි.

ද්විතීයපාරාජිකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාතත් වහන්සේ රජසහනුවර ගිජුකුළු-පව්වෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි දුටු පමණින් මිතුරා වූ දැඩි මිතුරා වූ බොහෝ භික්ෂුහු ඉඹිහිලි පඵත පාඨවයෙහි තණ කිලී කොට වස් එළඹියාහු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේත් තණ කිලීයක් කොට වස් එළඹියේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු විසූ වස් ඇත්තාහු තෙමස ඉක්ම යැමෙන් තණකිලී බිඳ දමා තණ ද ලීදඹු ද තැන්පත් කොට තබා දතවු සැරිසැරීමෙහි නික්මුනා-හු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ එහි ම (තමන් කල කුටියෙහි) වස්සානය ද එහි ම හෙමනනය ද එහි ම ගිම්නාතයෙහි ද විසී ය.

3. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරැන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දර ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණකිලීය බිඳදමා තණ ද දුව ද රැගෙන ගියාහු ය.

4. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දුව ද රැස් කොට ගෙන තණ කිලීයක් කෙළේ ය. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර-පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරැන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දුව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිලීය බිඳ දමා තණ ද දුව ද රැගෙන ගියාහු ය.

5. තෙවෙනි වර ද කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දුව ද රැස් කොට තණ කිලීයක් කෙළේ ය. තෙවෙනි වරද කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරැන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දුව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිලීය බිඳ දමා තණ ද දුව ද රැගෙන ගියාහු ය.

6. අථ ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදභොසී: ‘යාව තතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පව්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්හුට්ඨකං භිඤ්චො තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ආදාය අගමංසු. අහං ඛො පන සුසීක්ඛිතො අනවයො සකෙ ආචරියකෙ කුමහකාරකමෙම පරියොදානසිපෙපා යනනුතාහං සාමං විකබ්ලං මඤ්චො සබ්බමතතිකාමයං කුට්ඨකං කරෙය්‍ය’න්ති.

7. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො සාමං විකබ්ලං මඤ්චො සබ්බමතතිකාමයං කුට්ඨකං කරිත්වා තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ගොමයඤ්ච සංකඛ්ඪිත්වා තං කුට්ඨකං පවි. සා අභොසී කුට්ඨකා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා ලොභිතිකා, සෙය්‍යථාපි ඉඤ්ඤොපකො. සෙය්‍යථාපි නාම කිඛ්ඪිණීකසද්දො ඵවමෙවං තස්සා කුට්ඨකාය සද්දො අභොසී.

8. අථ ඛො භගවා සම්බහුලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං ගිජ්ඣකුට්ඨා පබ්බතා ඔරොහනොතො අද්දස තං කුට්ඨකං අභිරූපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොභිතිකං. දිස්වාන භික්ඛු ආමනොතසී: කිං එතං භික්ඛවෙ අභිරූපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොභිතිකං සෙය්‍යථාපි ඉඤ්ඤොපකො?”ති.

9. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. විගර්භි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡේදියං භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමීකං අප්පතිරූපං අස්සාමණ්ණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො සබ්බමතතිකාමයං කුට්ඨකං කරිය්‍යති. න හි නාම භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස පාණෙසු අනුදදායා අනුකම්පා අවිහෙසා භවිය්‍යති. ගච්ඡේතං භික්ඛවෙ කුට්ඨකං භිඤ්චං මා පච්ඡමා ජනතා පාණෙසු පාතබ්‍යතං ආපජ්ජී. න ච භික්ඛවෙ සබ්බමතතිකාමයා කුට්ඨකා කාතබ්බා. යො කරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති.

10. “එවං භනෙත”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පට්ඨසුත්වා යෙන සා කුට්ඨකා තෙනුපසඛකමංසු. උපසඛකමීත්වා තං කුට්ඨකං භිඤ්චංසු. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තෙ භික්ඛු එතදචොච: “කීස්ස මෙ තුමො ආට්ඨසො කුට්ඨකං භිඤ්චා”ති. “භගවා ආට්ඨසො හෙදපෙතී”ති. “භිඤ්චාට්ඨසො සචෙ ධම්මස්සාමි හෙදපෙතී”ති.

11. අථ ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදභොසී: ‘යාවතතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පව්ට්ඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්හුට්ඨකං භිඤ්චො තිණ්හුට්ඨ කට්ඨහුට්ඨ ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමතතිකාමයා කුට්ඨකා කතා, සාපි භගවතා හෙදපිතා. අප්පි ච මෙ දුරුගභෙ ගණකො සඤ්චිට්ඨො. යනනුතාහං දුරුගභෙ ගණකං දුරුතී යාචිත්වා දුරුකුඛ්ඪිකං¹ කුට්ඨකං කරෙය්‍ය’න්ති.

1. දුරුකුට්ඨකං. ආ.

6. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්ඨේ ධනීය තෙරුන්ට මේ සිත විය: “තෙවෙනි වර දක්වාත් මා ගමට පිටු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහු ද, දුව ගෙණ යන සත්‍රිහු ද තණ කිලිය බිඳ දමා තණ ද දුව ද රැගෙන ගියාහු ය. මම වනාහි සිකිණිය ආවායතීන්ගේ කමය වූ කුම්භකාරකමය මනාසේ උගත්තෙමි වෙමි. පිරිපුත් සිප් ඇත්තෙමි වෙමි. අසදාශ ශිලා ඇත්තෙමි වෙමි. ඉදින් මම-තෙමේ ම මැටි පාශා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක්, කරත්තෙමි තම යෙහෙක” යනු යි.

7. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්ඨේ ධනීය තෙමේ මැටි පාශා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක් කොට තණ ද දර ද ගොම වැරටි ද රැස් කොට ඒ කිලිය පිලිස්සී ය. රතිඋගොව්වකු වැනි පාශා ඇති ඒ කිලිය මනා රූ ඇත්තක් විය. දෘකුම්කලු විය. ප්‍රසාද එළවත්තක් විය. ලෙහෙවත් විය. ඒ කිලියේ හඬ කිකිණි හඬ සේ විය.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂුන් සමග ගිජුකුළු-පව්වෙන් බස්නාසේක් මනා පාශා ඇති දෘකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන ලේවත් වූ ඒ කිලිය දුටුසේක. දෘක භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි රතිඋගොව්වකු වැනි පාශාහි මනා රූ ඇති දෘකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන ලෙහෙවත් වූ තෙල කීමේක් ද?” යි ඇසු සේක.

9. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සාල කලාහු ය. භාග්‍යවත් බුදුරජාහන් වහන්සේ “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාට හුසුසු වූවකි. අනුලොමි හුටුවකි. තොගාලපෙත්තකි, ශ්‍රමණසාරාපස හුටුවකි. කාප හුටුවකි. තොකටයුත්තකි” යි භාරහු සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ තම හැම මැටිමුවා වූ කිලියක් කෙළේ ද! මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාට ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දයාවක් අනුකම්පාවක් අවිහිංසාවක් නො වූයේ ම ය. මහණෙනි, යටු. තෙල කිලිය බිඳිටු. පශ්චිම ජන තෙමේ ප්‍රාණීන් වැනසීමට තහවුරු කළේ වා. මහණෙනි, හැම මැටිමුවා කිලියක් තොකටයුතු ය. යමෙක් කරන්නේ තම දුකුලාආවාත් වේ”.

10. ඒ භික්ෂුහු “වහන්ස, එසේය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිවදන් දී ඒ කිලිය වෙත එළඹ එය බිඳ දැමූහ. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්ඨේ ධනීය තෙමේ ඒ භික්ෂුන්ට “ආවාත්තී, තෙපි කුමක් හෙයින් මාගේ කිලිය බිඳිටු ද?” යි මෙය කී. “ආවාත්තී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිඳවන සේකැ” යි කී හ. “ආවාත්තී, ඉදින් දමරජහු බිඳවත් තම බිඳිටු” යි හේ කී ය.

11. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්ඨේ ධනීය තෙරුන්ට මේ සිත විය. “තෙවෙනි වර තෙක් ගමට පිටු පිණිස මා පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහු ද දුව ගෙණ යන සත්‍රිහු ද තණ කිලිය බිඳ, තණ ද දුව ද රැගෙන ගියාහු ය. මා විසින් හැම මැටිමුවා වූ යම් කිලියක් කරණ ලද ද, හෙ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳවන ලදී. රජහුගේ දුව ගබඩාවෙහි වූ දුවමුදලී තෙමේ මාගේ මිත්‍රයෙකි. මම දුවමුදලීගෙන් දුව ඉල්ලා ගෙණ දුවමුවා බිත්ති ඇති කිලියක් කරන්නෙමි තම ඉතා යෙහෙක” යනු යි.

12. අඵ බො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො යෙන දුරාගභෙ ගණකො තෙනුපසඞකමි. උපසඞකමිනා දුරාගභෙ ගණකං එතදවොච: “යාව තතියකං බො මෙ ආවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චස්ස තිණ්භාරියො කඨඨාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිඤ්ඤා තිණ්ඤ්ච කඨඨං ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමතතිකාමයා කුට්ඨකා කතා, සාපි භගවතා ගෙදපිතා. දෙහි මෙ ආවුසො දුරුතී, ඉච්ඡාමි දුරාකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං කාතුනති. ‘තඤ්ච භනොත තාදිසානී දුරුතී, යානාහං අය්‍යස්ස දදෙය්‍යං. අඤ්ච භනොත දෙවගහදුරුතී තගරපට්ඨසඞ්ඞාරිකානී ආපදඡාය නිකඛිතතානී. සචෙ තානී රුජා දුපෙතී, භරුපෙඵ භනොත”ති. “දිනනානී ආවුසො රඤ්ඤ”ති.

13. අඵ බො දුරාගභෙ ගණකො “ඉමෙ බො සමණො සකාසපුත්තියා ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සචච්චාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා, රුජාපිමෙසං අභිප්පසනො. ත අරහති අදිනනං දිනනනති චතතු”නති ආයසචනතං ධනියං කුමහකාරපුතතං එතදවොච: ‘භරුපෙඵ භනොත’ති. අඵ බො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො තානී දුරුතී බණ්ඩාබණ්ඩිකං ඡෙදපෙචා සකටෙහි නිබ්බාහාපෙචා දුරාකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං අකාසී.

14. අඵ බො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමනො රාජගභෙ කම්මනො අනුසඤ්ඤායමානො යෙන දුරාගභෙ ගණකො, තෙනුපසඞකමි, උපසඞකමිනා දුරාගභෙ ගණකං එතදවොච: “යානී තානී භණ් දෙවගහ-දුරුතී තගරපට්ඨසඞ්ඞාරිකානී ආපදඡාය නිකඛිතතානී, කභං තානී දුරුතී?”ති තානී සාමි, දුරුතී දෙවෙන අය්‍යස්ස ධනියස්ස කුමහකාරපුතතස්ස දිනනානී”ති.

15. අඵ බො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමනො අනතතමනො අභොසී: “කඵං හි තාම දෙවො දෙවගහදුරුතී තගරපට්ඨසඞ්ඞාරිකානී ආපදඡාය නිකඛිතතානී ධනියස්ස කුමහකාරපුතතස්ස දය්‍යතී”ති.

16. අඵ බො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමනො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාණො, තෙනුපසඞකමි, උපසඞකමිනා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “සච්චං තීර දෙච දෙවෙන දෙවගහදුරුතී තගරපට්ඨසඞ්ඞාරිකානී ආපදඡාය නිකඛිතතානී ධනියස්ස කුමහකාරපුතතස්ස දිනනානී?”ති “කො ඵචමාහා?”ති. “දුරාගභෙ ගණකො දෙචා”ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ දුරාගභෙ ගණකං ආණාපෙහී”ති.

17. අඵ බො වසසකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමනො දුරාගභෙ ගණකං ඔඤ්ඤං ආණාපෙසී. අද්දසා බො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුතො දුරාගභෙ ගණකං ඔඤ්ඤං නීයමානං. දිසවාන දුරාගභෙ ගණකං එතදවොච: “කියස්ස නිමං ආවුසො ඔඤ්ඤො නීය්‍යාසී?”ති. “තෙසං භනොත දුරුතං කිච්චා”ති. “ගච්ඡාවුසො අභමපි ආගච්ඡාමී”ති. “ඵය්‍යාසී භනොත පුරාහං භඤ්ඤාමී”ති.

12. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ දූවමුදලියා වෙත එළඹ ඔහුට මෙය කීය: “ආචත, තෙවෙකීවර තෙක් මා ගමට පිටු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහු ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිහු ද තණ කිලිය බිඳ, තණ ද දූව ද ගෙණ ගියාහුය. මා විසින් භාම මැටිමුවා යම් කිලියක් කරණ ලද ද එය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳුවන ලදී. ආචත, දූවමුවා කිලියක් කරණු කාමැත්තෙමි. මට දූව දෙන්න” යනු සි. “වහන්ස, ආයතීයන්-වහන්සේට දීමට සුදුසු දූව නැත. වහන්ස, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවකට තබන ලද, රජුට අයත් දූව ආත. ඉදින් ඒ දූව රජ තෙමේ පරිත්‍යාග කෙරේ නම්, වහන්ස, ගෙත්වා ගණු මැනවි”යි හේ කී ය. “ආචත, රජු විසින් අපට දෙන ලද්දහු ය” යි හේ කී ය.

13. ඉක්බිති දූවමුදලි “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ ධම්මාරීහු ය, සච්චාරීහු ය, බ්‍රහ්මචාරීහු ය, සත්‍යචාරීහු ය, සිල්වත්තු ය, කලණදහම්භි පිටුපත්තෝ ය, මොවුනට රජ ද වෙසෙසින් පහත් ය. නොදෙන ලද්දක් දෙන ලද සි කියන්නට සුදුසු නො වේ” ය යි සිතී ය. සිතා කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය සඵචිරයන්ට “වහන්ස, ගෙත්වා ගණු මැනවැ”යි කී ය. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ ඒ දූව කඩ කඩ කොට සිඳුවා ගැල්වලින් ගෙත්වා ගෙණ දූවමුවා බිතු ආති කිලියක් කෙළේ ය.

14. ඉක්බිති මගධරටෙහි මහආමති වූ වස්සකාර නම් බමුණු තෙමේ රජගහනුවර කමානතයන් විසමිත් දූවමුදලි කරා පැමිණ ඔහුට “සගය, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස ගත යුතු වූ, යම් ඒ රජුට අයත් දූව රැහක් වී ද, ඒ දූව කොහි දූ?” යි කී ය. “හිමිය, ඒ දූව රජහු විසින් කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය ආයතීයන් වහන්සේට දෙන ලදී”. හේ කී ය.

15. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර බමුණු තෙමේ “කෙසේ නම් රජතෙමේ නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ, රජු සතු දූව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තෙරැන්ට දෙන්නේ දූ?” යි නොසතුටු සිතාහි වී ය.

16. එකල්හි මගධ මහආමති වූ වස්සකාර බමුණු තෙමේ මගධාධිපති, සේනිය බිම්සර රජු කරා පැමිණියේ ය. පැමිණ මගධාධිපති සේනිය බිම්සර රජුගෙන් “දේවයන් වහන්ස, රජු විසින් නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ රජු සතු දූව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තෙරැන්ට දෙන ලද්දේ ය යනු සැබෑදූ?” යි විචාලේ ය. “කවරෙක් මෙසේ කියයි”ද? “දේවයන් වහන්ස, දූවමුදලියා ය.” “බමුණ, එසේ වී නම් දූවමුදලි කැඳවාලව” යි රජ කී ය.

17. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර තෙමේ දූවමුදලි අත් පා බැඳ ගෙන්වී ය. කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ බැඳගෙණ යනු ලබන්නා වූ දූවමුදලි දිවී ය. දූක දූවමුදලිහට “ආචත, තෝ කුමක් හෙයින් බඳනා ලදුවා ගෙණයෙහි”ද? කී ය. “වහන්ස, තෙල දූව හේතු කොටගෙණ යා” යි හේ කී ය. “ආචත, යනු. මම ද එමි” යි තෙරණුවෝ කී හ. “වහන්ස, මම තැස්තෙමි වේද: එයට පෙර එනු මැනවි” යි හේ කී ය.

18. අඵ බො ආයසමා ඛතියො කුඞ්හකාරපුතො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිම්බිසාරස්ස තිවෙසනං, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා පඤ්ඤාතො ආසනෙ තිසිදි. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො යෙනායසමා ඛතියො කුඞ්හකාරපුතො, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා ආයසමනං ඛතියං කුඞ්හකාරපුතං අභිවාදෙචා එකමනං තිසිදි, එකමනං තිසිනො බො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො ආයසමනං ඛතියං කුඞ්හකාරපුතං එතදවොච:

19. “සච්චං කීර මයා භනො දෙවගභදරුති තගරපටිසඛාරිකාති ආපදන්ථාය නිකඛිතතාති අයසස්ස දින්නාතී?”ති. “එචං මභාරාජා”ති. “මයං බො භනො රාජානො තාම බහුකිච්චා බහුකරණීයා. දචාපි තසස්සරෙය්‍යාම. ඉඛස් භනො සරාපෙභී”ති. “සරභි චං මභාරාජ, පඨමාභිසිනො එචරුපිං වාචං-භාසිතා: දින්නං යෙව සමණමුභවණං තිණකට්ඨාදකං පරිභුඤ්ඤතතු”ති. “සරාමභං භනො. සනති භනො සමණමුභවණං උජ්ජිතො කුඤ්ඤච්චකා සිකඛාකාමා. තෙසං අපමනකෙ’පි කුඤ්ඤච්චං උපපජ්ජති. තෙසං මයා සකියා භාසිතං. තඤ්ච බො අරඤ්ඤො අපට්ඨගතිතං. සො චං භනො තෙන ලෙසෙන දරුති අදින්නං භරිතුං මඤ්ඤසි. කථං හි තාම මාදිසො සමණං වා මුභවණං වා විජ්ඤෙ වසනං භතෙය්‍ය වා? බඤ්ඤෙය්‍ය වා? පඛොජෙය්‍ය වා, ගච්ඡ භනො. ලොමෙන චං මුතොසි.¹ මාස්ස පුතපි එචරුපං අකාසි’ ති.

20. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “අලජ්ජිතො ඉමෙ සමණා සකස්සපුතභියා දුස්සිලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි තාම ධම්මචාරිනො සම්චාරිනො මුභවාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සනති. තඤ්ච ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තඤ්ච ඉමෙසං මුභවඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං මුභවඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං මුභවඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා. අපගතා ඉමෙ මුභවඤ්ඤා. රාජාතමපිමෙ වඤ්ඤවනති. කිච්චතඤ්ඤො මනුස්සො”ති.

21. අස්සොස්සං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායතානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා සනතුට්ඨා උජ්ජිතො කුඤ්ඤච්චකා සිකඛාකාමා, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයසමා ඛතියො කුඞ්හකාරපුතො රඤ්ඤො දරුති අදින්නං ආදිසිස්සති”ති. අඵ බො තෙ භික්ඛු ගගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං.

1. මුතොසා, සීමු.

18. ඉක්බිති කුලභකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙමේ මහධාතිපති සේනා ආති බිම්සර රජුගේ නිවෙස වෙත එළඹ පැණ වූ අත්තෙහි හුනි. ඉක්බිති මහධාතිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුලභකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ කුලභකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වෑද එකත්පසෙක හුනි. එකත්පසෙක හුන් මහධාතිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුමභකාර පුත්‍ර ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන්ට මෙය කී ය. “වහන්ස, මා විසින් තඟර ප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ ආපදවක් පිණිස තඟර ලද්ද වූ රාජසන්නක දූව ආයතීයන් වහන්සේට දෙන ලද්දේ ය, යනු සැබෑ ද?”

19. “මහරජ, සැබෑය.” “වහන්ස, රජවරු වූ අපි බොහෝ කිසි ආත්තමෝ වෙමු. බොහෝ කටයුතු ආත්තමෝ වෙමු. පරිභෝග කොට ද සිහි නො කරන්නෙමු. “වහන්ස, එසේ වී නම් සිහිකරවනු මැනවැ”යි. “මහරජතුමනි, ප්‍රථමාභිෂිකත වූ ඔබකී මෙබඳු වචනයක් සිහි කෙරෙහි ද ‘මහණ බමුණන්ට තණ දූව ජලය පරිත්‍යාග කරණ ලද්දේ ම ය. (කාමැති සේ) පරිභෝග කෙරෙත්වා”යි. “වහන්ස, මම සිහි කරමි. වහන්ස, ලජ්ජ වූ කුකුළු ආත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ මහණ බමුණෝ වෙති. උන්වහන්සේලාට සව්‍ය-මාත්‍ර දෙයෙහි ද කුකුළු උපදී. මා විසින් උන්වහන්සේලා සඳහා කියන ලදී. හෙ ද වනාහි අරණෙහි වූ නොරක්තා ලද දෙයයි. වහන්ස, ඒ ඔබ ඒ ලේසයෙන් නො දෙන ලද දූව පැහැර ගන්නට හඟනෙහිය. කෙසේ නම් මා වෑන්තෙක් මගේ රටෙහි වසන්නා වූ ශ්‍රමණයකු හෝ බ්‍රාහ්මණයකු හෝ නසන්නේ ද සිරගෙහි ලන්නේ ද රටින් තෙරපන්නේ ද “වහන්ස, යනු මැනවි. ඔබ ලෝමමාත්‍රයෙන් (පැවිදිලිංගයෙන්) මිදුනහු ය. නැවත මෙබන්දක් තහමක් කරණු මැනවි.”

20. මිනිස්සු අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. “ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ මේ ශ්‍රමණයෝ අලජ්ජ හු ය. දුශශීලයෝ ය. මූභාවාදීහු ය. මොහු වනාහි ‘ධම්මචාරීහු ය. සම්මචාරීහු ය. බ්‍රහ්මචාරීහු ය. සම්මචාරීහු ය. සීල-වනනයෝ ය. කලණදම් ආත්තමෝ වෙමු’යි පිළින කරන්නාහු ය. මොවුන්ට මහණ කමක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නවුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමක් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමක් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහවුවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවුවෝ ය. මොහු රජුන් ද රටටත්. අන් මිනිසුන් ගැණ කියනු කවරේද”යි.

21. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නා වූ අයුණු කියන්නා වූ නුගුණ පතුරුවන්නා වූ ඒ මිනිසුන්ගේ කථාව ආහුහ. අපිස් වූ සතොස් වූ ලජ්ජ වූ කුකුළු කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙද්ද, ඔහු අවමන් කරත්, අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්: “කෙසේ නම් කුලභකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය සභිචර තෙමේ, රජු සතු නුදුන් දූව සොරකම් කෙලේද්”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැල කලාහු ය.

22. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙඤා ආයස්මනතං ධනීයං කුම්භකාරපුත්තං පච්චුච්ඡි: “සච්චං කීර ත්වං ධනීය රඤ්ඤෙදු දුරුති අදින්නං ආදිසී?”ති. “සච්චං භගවා. විගරභී චුද්ධො භගවා: “අතනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අතනුලොමිකං අපපතීරුපං අස්සාමණකං අකපටියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, රඤ්ඤෙදු දුරුති අදින්නං ආදිසීසසී. තෙතං මොඝපුරිස, අපපසන්නාතං වා පසාදය පසන්නාතං වා භීයෙසාභාවාය. අඵ ඛෙවනං මොඝපුරිස, අපපසන්නාතඤ්චව අපපසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤඵත්තායා”ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරාණවොභාරිකො මහා-මතෙතා භික්ඛුසු පබ්බජිතො භගවතො අවිදුරෙ නීසීනොතා ගොති. අඵ ඛො භගවා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කීත්තකෙන ඛො භික්ඛු, රාජා මාගධො ඤෙනීයො ඩිම්බිසාරො වොරං ගහෙඤා භනති වා බකිති වා පබ්බාජෙති වා?”ති “පාදෙන වා භගවා පාදරහෙන වා”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පඤ්චමාසකො පාදෙ ගොති. අඵ ඛො භගවා ආසසමනතං ධනීයං කුම්භකාර පුත්තං අතෙකපරියායෙන විගරභීඤා දුගරතාය -පෙ- එච්චඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අදින්නං ඵෙය්‍යසංඛාතං ආදියෙය්‍යා, යථාරූපෙ අදින්නාදුනෙ රාජානො වොරං ගහෙඤා භනෙය්‍යං වා බතෙය්‍යං වා පබ්බාජෙය්‍යං වා, වොරො’සි බාලො’සි මුලෙහා’සි ඵෙන්නා’සීති, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයමෙපි පාඨජිකො ගොති අඝංවාසොති”.

එච්චඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං ගොති.

[මූලපඤ්ඤභවි]

1 තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභීයා භික්ඛු රජකභ්චරණං ගනඤා රජකභණ්ඩකං අවභරිඤා ආරාමං භරිඤා නාජෙසුං. භික්ඛු එච මාගංසු: “මහාපුඤ්ඤඤඤා තුමෙහ ආට්ටිසො, බහුං තුමහාකං චීවරං උපපන්න”නති. “කුතො ආට්ටිසො අමහාකං පුඤ්ඤං? ඉදුති මයං රජකභ්චරණං ගනඤා රජකභණ්ඩකං අවභරිමහා”ති.

“නහු ආට්ටිසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං, කිස්ස තුමෙහ ආට්ටිසො රජකභණ්ඩකං අවභරිඤා”ති.

“සච්චං ආට්ටිසො භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං, තඤ්ච ඛො ගාමෙ තො අරඤ්ඤෙ”ති.

2. “නහු ආට්ටිසො තථෙච තං ගොති. අතනුච්ඡවියං ආට්ටිසො අතනු-ලොමිකං අපපතීරුපං අස්සාමණකං අකපටියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුමෙහ ආට්ටිසො රජකභණ්ඩකං අවභරිසුථ? තෙතං ආට්ටිසො අපපසන්නාතං වා පසාදය පසන්නාතං වා භීයෙසාභාවාය, අඵ ඛෙවනං ආට්ටිසො අපපසන්නාතඤ්චව අපපසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤඵත්තායා”ති.

22. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තීදුතයෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂු සමිකයා රැස් කරවා කුමකකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් විවාල සේක. “ධනිය, තෝ රජු සතු නුදුන් දෑ ගත්තෙහි යනු සැබෑ ද?” “සැබෑය, නාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහුණේක. “හිස් පුරාණය, නුසුදුසු වූවකි. අනුලොමී නුවූවකි. තොගැලපෙන්නකි. ඉමණ සාරාප්‍ය නුවූවකි. තොකැපවූවකි. තොකටයුත්තකි. “හිස් පුරාණය, කෙසේ නම් තෝ නුදුන් රජු සතු දෑ ගත්තෙහි ද?”, “හිස් පුරාණය තෙල කරුණ තොපහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ පහන් වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. වැලි හිස් පුරාණය, තෙල කරුණ තො-පහන් වූවන්ගේ තො පැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ඇතැමුන්ගේ වෙතස් බව පිණිස ද වේ”.

23. එසමයෙහි එක්තරා ගිහිකල චිතියකරු මහ ඇමතියෙක් භික්ෂුන් අතර පැවිදි වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නුදුරු තත්හි හුන්නේ වෙයි. ඉක්බිති නාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුහට මෙය කීසේක. “මහණ, මගධාධි-පති වූ සේනාසම්පන්න වූ බිම්බර රජතෙමේ කොපමණකින් සොරකු අල්ලා තසා ද? සිර කෙරේ ද? රටින් තෙරපා ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, පාදයකින් හෝ පාදයක් පොහෝතා දෙයකින්”. එසමයෙහි රජගහනුවර මසුපසක් පාදයක් වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමකකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනියහට තන් අයුරින් ගරභා දුහර බැව් පිළිබඳ -පෙ- මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම මහණෙක් නිමියන් විසින් නුදුන් වසනුව සොරසිතින් ගණ්ද, යම්බඳු වූ නුදුන් වසනුව ගැන්මෙහි රජවරු සොරහු ගණ ‘සොරෙහි, බාලයෙහි, මුඛයෙහි, අනුන් අයන් දෑ සොරා ගත්තෙහි’යි පෙළද්ද, බද්ද්ද, රමින් නගද්ද, එබඳු වූ නුදුන් වසනුව ගන්තා මේ මහණ තෙමේ ද පිපී අවන්හේ සංවාස නැත්තෙක් වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ සික පදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි]

1. එසමයෙහි සවගමහණහු රදතොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කොට ආරාමයට ගෙන ගොස් බෙදා ගත්තාහුය. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු. “ඇවැත්නි, තෙපි මහ පිණැත්තෝ වහු ය. තොපට බොහෝ සිවුරු උපත.” “ඇවැත්නි, අපට පිණක් කොසින් ද? දැන් අපි රදතොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කෙලෙමු”යි.

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලද්දේ කො වේ ද, “ඇවැත්නි, තෙපි කුමක් හෙයින් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කලහුද?”යි.

“ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලදී. හෙ ද වතාහි ගමෙහි ය. අරණෙහි තො වේ.”

2. “ඇවැත්නි, එය එසේ ම තො වේ ද?” ඇවැත්නි, නුසුදුසුවූවකි, අනුලොමී නුවූවකි. තොගැලපෙන්නකි. ඉමණ සාරාප්‍ය නුවූවකි. තොකැප වූවකි, තොකටයුත්තකි, ඇවැත්නි, තෙපි කෙසේ නම් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කලහු ද? ඇවැත්නි, මෙය තොපහන්වූවන්ගේ සසාදය පිණිස හෝ පහන්වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ තො වේ.” “ඇවැත්නි, වැලි, එය තොපහන්වූවන්ගේ තොපැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ඇතැමුන්ගේ වෙතස් බව පිණිස ද වේ”යි.

3. අඵ බො තෙ හික්ඛු ජබ්බගහියෙ හික්ඛු අතෙකපරියායෙත විගරහිනා භගවතො එතච්ඡං ආරොවෙසුං. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ හික්ඛුසමිකං සන්නිපාතාපෙතො ජබ්බගහියෙ හික්ඛු පටිපුච්ඡ “සච්චං කීර තුලෙන හික්ඛවෙ රජකජරණං ගන්තො රජක භණ්ඩිකං අචගරිත්තා?”ති “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා: “අතනුච්ඡවිසං මොඝපුරිසා, අතනුලොමිකං අපපතීරුපං අසසාමණකං අකපටියං අකරණීයං. කඵං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා රජකජරණං ගන්තො රජකභණ්ඩිකං අචගරිසුඵ. තෙතං මොඝපුරිසා අපපභන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන හික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ:

“යො පන හික්ඛු භාමා වා අරඤ්ඤා වා අදිහනං ඓසාසඛ්ඛාතං ආදිසෙය්‍යා, යඵාරුපෙ අදිහනාදුනෙ රාජානො වොරං ශ්‍රෙහභවා භනනියත්‍රං වා බකෙයත්‍රං වා පබ්බාඡජයත්‍රං වා ‘මොඡරා’සි බාලො’සි මුලෙනා’සි ඓනො’සි’ති, තඵාරුපං හික්ඛු අදිහනං ආදියමානො අයමපි පාරාජිකො හොති අසංවෘතො”ති.

[ද්‍රවිභවපඤ්ඤාහති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

හික්ඛුති-හික්ඛකො’ති හික්ඛු -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථ අභිපෙපතො හික්ඛුති.

භාමො නාම - එකකුටිකො’පි ගාමො අච්චකුටිකො’පි ගාමො තිකුටිකො’පි ගාමො චතුකුටිකො’පි ගාමො සමනුසෙය්‍යා’පි ගාමො අමනුසෙය්‍යා’පි ගාමො පරිකඛිතෙතා’පි ගාමො අපරිකඛිතෙතා’පි ගාමො ගොතීසාදිනිවිට්ඨා’පි ගාමො යො’පි සත්ථො අතිරෙකවාතුමාසනිවිට්ඨො, සො’පි චූච්චති ගාමො.

ගාමුපවාඡරො නාම: පරිකඛිතතස්ස ගාමස්ස ඉන්ද්‍රඛිලෙ සීතස්ස මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඛ්ඛුපාතො. අපරිකඛිතතස්ස ගාමස්ස සරුපවාඡරෙ සීතස්ස මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඛ්ඛුපාතො.

අරඤ්ඤා නාම: සපෙතො ගාමඤ්ච ගාමුපවාඡරඤ්ච අචසෙසං අරඤ්ඤා නාම.

අදිහනං නාම: යං අදිහනං අනියංඨං අපරිච්චන්තං රකඛිතං ගොපිතං මලාසිතං පරපරිග්ගහිතං, එතං අදිහනං නාම.

ඓසාසඛ්ඛාතන්ති - ඓසාසචිතො, අචගරණචිතො.

ආදිසෙය්‍යාති - ආදිසෙය්‍ය හරෙය්‍ය අචගරෙය්‍ය ඉරියාපඵං විකොපෙය්‍ය ඡාතා වාවෙය්‍ය සංකෙතං චිතිනාමෙය්‍ය.

යඵාරුපං නාම: පාදං වා පාදරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සවගමනෙහි නව අයුරින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ, සාල කලාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා සවගමනෙහි පුළුල්වහ: “සාලා ද, මහණෙනි, තෙපි රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කලහු ද? යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සාලාය.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරහුසේක. “හිස් පුරාමයෙනි, නුහුදුස්සකි. අනුලොමී නුච්චකි. තොගාලපෙන්තකි. ශ්‍රමණ සාරාපාස නුච්චකි. තොකාපච්චකි. තො කටයුත්තකි. හිස් පුරාමයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කලහු ද? හිස් පුරාමයෙනි, මෙය තො පහත්වුවන්ගේ පාහැදිම පිණිස හෝ තො වෙයි. -පෙ- මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය (අනුප්‍රඥප්තවශයෙන්) උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් ණුදන් වසනුවක් ශ්‍රාමයෙන් හෝ අරණ්‍යයෙන් හෝ සොරසිහින් ගණ්ද, යම්බඳු වූ ණුදන් වසනුවක් ගැන්වෙහි රජවරු ‘සොරහු ගණ්ණ සොරෙහි, බාලයෙහි, මුසයෙහි, අණුන් අයන් දස සොර ගන්තෙහි’ යි බහු පෙළද්ද බද්ද්ද රචින් නගද්ද එබඳු ණුදන් වසනුව සොරසිහින් ගන්නාවූ මේ මහණ ද පරිච්ඡි අවන්තේ සංවාස රහිතවූයේ වෙයි”.

[දෙවැනි පැණවමයි]

4. යොජන යනු යම්බඳු වූ යමෙක් -පෙ-;

හිඤ්ඤ යනු හිඟත්තේ “හිඤ්ඤ” නම්වේ. -පෙ- මේ තෙමේ මේ අරුත්හි හිඤ්ඤ යි අභිප්‍රේතයි.

ශාම නම්: එක් කිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. දෙකිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් තුණක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් සතරක් ඇත්තේ ද ගමය. මිනිසුන් සතිතවූයේ ද ගමය. මිනිසුන් රහිතවූයේ ද ගමය. පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද ගමය. පිරිකෙව් නො කරණ ලද්දේ ද ගමය. වීචි වෙන් කිරීමක් නොමැතිව ගෙවල් දෙකක් තුණක් (ගවයන් ලැගුණක් මෙන්) තැනින් තැන වූයේ ද ගමය. යම් සාධ්විභක්ඛමුහයක් ගැල්බවූ වෙලෙදමුලක් අසිරා සිටුමක් කලක් විසුයේද ගමය යි කියනු ලැබේ.

ශාමුපචාරය නම්: පිරිකෙව් කල ගමෙහි ඉහුකීලය (පුරවැඩ) වෙත සිටි මැදුම් පුරාමයෙකුගේ ලෙහිච්චපාත යයි. (ගලක් ගසන දුරයි.) නො පිරිකෙව් කල ගමෙහි ගාභොපචාරයෙහි සිටියාවූ මැදුම් පුරාමයෙකුගේ ලෙහිච්චපාත ය යි.

අරසැඳූ නම්: ගම ද, ශාමුපචාරය ද හැර සෙස්ස අරණ නම්.

අදිහහ නම්: යමක් නො දෙන ලද ද, (අසිතියෙන්) බැහැර නො කරණ ලද ද, පරිත්‍යාග නො කරණ ලද ද, රක්තා-ලද ද, ගෝපනය කරණ ලද ද, මානේ යයි ගන්තා ලද ද, අනුන් අයන් ද ද, මෙය අදිත්ත නම්.

ඓශ්‍යසංඛමාහං යනු- සොර සිත් ඇත්තේ, පාහැර ගන්තා සිත් ඇත්තේ ය.

ආදියෙසා යනු- ගණ්ණ නම්, හැර ගණ්ණ නම්, පාහැර ගණ්ණ නම්, ඉරියවු වෙනස් කෙරේ නම්, තුබූ තැනින් වෙන් කෙරේ නම්, සලකුණ ගැණිලෙහි කල ලකුණ ඉක්මවා නම් ය.

යථාරූපං යනු- පාදයක් (මසු පහක්) හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ පාදයකට වැඩි වූයේ හෝ ය.

රාජානෝ නාම: පච්චාරාජා, පදෙසරාජා, මණ්ඩලීකා, අනතරගොහිකා, අකබ්දකා, මහාමතනා, යෙ වා පන ඡේජ්ඡගෙජ්. අනුසාසනාති, එතෙ රාජානෝ නාම.

වොරො නාම: යො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදිනනං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, එසො වොරො නාම.

හනෝය්‍යං වාති - හඤ්ච වා පාදෙහ වා කසාස වා වෙනෙතන වා අභිද්දනකිකෙත වා ඡේජ්ඡාය වා හනෝය්‍යං.

බකේය්‍යං වාති - රජ්ජබකිතෙත වා අනුබකිතෙත වා සඛ්ඛලීක-බකිතෙත වා සරබකිතෙත වා තගරබකිතෙත වා ගාමබකිතෙත වා තීගමබකිතෙත වා බකේය්‍යං, පුරිසගුහතිං වා කරෙය්‍යං.

පබ්බාජෙය්‍යං වාති - ගාමා වා තීගමා වා නගරා වා ජනපදා වා ජනපද-පදෙහා වා පබ්බාජෙය්‍යං.

වොරොහි බාලොහි මුලොහි ථෙණොහිති - පරිහාසො එසො.

තිථාරූපං නාම: පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

ආදියමානෝති - ආදියමානො හරමානො අවහරමානො ඉරියාපථං විකොපයමානො ණානා වාචයමානො සංකෙතං චිතිතාමයමානො.

අයමිති - පුරිමං උපාදය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතීති - සෙය්‍යථාපි නාම පඤ්චපලාහො බකිතා පවුතො¹ අහබ්බො හරිතතතාය. එවමෙව භීකවු පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා අදිනනං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, අඤ්චමණො හොති අසකාස-පුතතීයො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතීති.

අසංවාසොති - සංවාසො නාම එකං කමමං එකුද්දෙසො සමසිකඛාතා, එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සඤ්චං තප්ථීති තෙන වුච්චති අසංවාසොති

[නියමානීකා]

1. භුමච්චං ථලච්චං ආකාසච්චං වෙහාසච්චං උදකච්චං නාවච්චං යානච්චං භාරච්චං ආරාමච්චං විහාරච්චං බෙනතච්චං වනච්චං ගාමච්චං අරඤ්ඤච්චං උදකං දනතපොතං වනසපති හරණකං උපනිඛි සුඛකසාතං පාණො අපදං දිපදං වතුපදං බහුපදං ඔවරකො ඔතිරකො සංවිද්ව-භාරො සංකෙතකමමං තීමිතකකමමනති.

1. පවුතො, සඛිච්ච. "සෙය්‍යථාපි නාම පඤ්චපලාහො බකිතා පවුතො"- බම්පද්පිකා (315)

රාජනො යනු- පාවිච්චිවර රජහු ය, ප්‍රදේශ රජහු ය, විනිශ්චිතයෝ ය, අතර පිහිටි ගම් කීපයක් වලදහා රජහු ය. අක්කදර්ශක (විනිශ්චයකාරක) යෝ ය, මහාමාත්‍යයෝ ය, යම් කෙනෙක් සිදුම් බිදුම් ඇ දඹුවම් නියම කෙරෙද්ද, මොහු මෙහි රජවරු නම් වෙත්.

මොර යනු- යමෙක් මිසු පසක් හෝ අඟිරා මිසු පසක් හෝ අගතා නිමියන් නුදුන් දෙය සොර සිතින් ගණී ද, හේ වෝර නම්.

හනෙය්‍යං චා යි- අතින් හෝ පසින් හෝ කසයෙන් හෝ වේවාලින් හෝ අඩදඹුවකින් හෝ අවියකින් හෝ පෙලුන්නාහු ය.

බන්ධෙය්‍යං චා යි- රැහැන් බැමීමෙන් හෝ, විලංගු බැමීමෙන් හෝ, හැකිලී බැමීමෙන් හෝ, ගෙයක සිරකර තැබීමෙන් හෝ, නුවරක සිරකර තැබීමෙන් හෝ, ගමක සිරකර තැබීමෙන් හෝ, තීයම් ගමක සිරකර තැබීමෙන් හෝ, මෙසේ බිඳින්නාහුය. පුරුෂාරක්ෂාව හෝ කරන්නාහුය.

පබ්බාජෙය්‍යං චා යි- ගමින් හෝ, තීයම් ගමින් හෝ, නුවරින් හෝ, ජනපදයෙන් හෝ, ජනපදපෙදෙසින් හෝ, බැහැර කරන්නාහු ය.

මොරොසි බාලොසි මුලොසාසි ජෙතොසි යනු- මෙය පරිභව බිණීමකි.

තඨාරූපං නම් පාදයක් හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ, අඟිරා පාදයක් හෝ ය.

ආදියමානො යනු- ගත්තේ, භාරගත්තේ, පැහැර ගත්තේ, ඉරියවු වෙතක් කරන්නේ, තුළු තැනින් ඉවත් කරන්නේ, සලකුණ වෙතක් කරන්නේ ය.

අයම්පි යනු-පලමු පරිච්ඡි ඇවැතට අවන් පුද්ගලයා ගෙණ 'මෙතෙමේත්' සි තීයනු ලැබේ.

පාරාජිකො භොසී යනු- යම්සේ නවුයෙන් ගිවිහුනු කොලය නැවත තිල්වීමට නුහුදුසු වේ ද, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ පාදයක් හෝ, පාදයක් අගතා දෙය හෝ, අඟිරා පාදයක් හෝ, හිමියන් නුදුන් දෙය සොර සිතින් ගෙණ අමුමණයෙක් වෙයි. අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පාරාජික වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංචානො යි - සංචාය නම් එක්ව විනයකම් කිරීම, එක්ව උදෙසීම, සමානසික්ෂා ඇතිවීම මේ සංචාය නම්. එය මිහු හා තැන් නුසි එහෙයින් අසංචායයයි කියනු ලැබේ.

[නියමාශාසනා]

1. භුමවට්ඨය, ඵලවට්ඨය, ආකාසවට්ඨය, වෙහාසවට්ඨය, උදකවට්ඨය, කාවට්ඨය, ශාතවට්ඨය, භාරවට්ඨය, ආරාමවට්ඨය, විහාරවට්ඨය, බෙහනවට්ඨය, වඤ්චවට්ඨය, ශාමවට්ඨය, අරක්කුඤ්චවට්ඨය, උදකය, දනතපොතය, විතත්පතීය, හරණකය, උපනීතීය, සුඛකභාතය, පාණය, අපදය, දිපදය, චතුපදය, බහුපදය, මවරකය, මනීරකය, සංවිදවහාරය, සංකෙතකම්මය, තිම්බකම්මය යි.

2. භූමමට්ඨං නාම භණ්ඩං භූමියං නිකඛිතතං හොති භිබ්බතං පටිච්ඡන්තං. භූමමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡේතො දුතීයං වා පරියෙසති කුඤ්ඤං වා පිටකං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. තඤ්ඤ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා ඡිඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. පංසුං ඛණ්ඨිති වා මුසුගති වා උඤ්ඤති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. කුමහිං ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති; ආපතති පාරුජිකස්ස. අත්තනො භාජනං පවෙසෙත්වා පඤ්ඤමොසකං වා අතිරෙකපඤ්ඤමොසකං වා අශ්‍යනකං ථෙය්‍යච්ඡේතො ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං වා කරෙති මුට්ඨං වා ඡිඤ්ඤති, ආපතති පාරුජිකස්ස. සුත්තාරුලුභං භණ්ඩං වා පාමෙඛං වා කණ්ඨසුත්තකං වා කට්ඨසුත්තකං වා සාටකං වා වෙඨනං වා ථෙය්‍යච්ඡේතො ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. කොටියං ගහෙත්වා උච්චාරෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. සංසන්තො නීභරති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තමෙසො කෙසග්ගමත්තමපි කුමෙහිමුඛා මොවෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. සප්පිං වා තෙලං වා මෙට්ඨං වා එණ්ණිතං වා පඤ්ඤමොසකං වා අතිරෙකපඤ්ඤමොසකං වා අශ්‍යනකං ථෙය්‍යච්ඡේතො එකෙත පයොගොත පිච්ඡිති, ආපතති පාරුජිකස්ස. තඤ්ඤ භිඤ්ඤති වා ඡබ්බෙති වා ක්ඛිපෙති වා අපරිභොගං වා කරෙති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

3. එලමට්ඨං නාම භණ්ඩං එලෙ නිකඛිතතං හොති. එලමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡේතො දුතීයං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

4. ආකාසමට්ඨං නාම භණ්ඩං ආකාසගතං හොති. මොරෙ වා කපිඤ්ඤරෙ වා තිත්තිරෙ වා වට්ටකො වා සාවකං වා වෙඨනං වා භිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා ඡිජ්ජමානං පතති. ආකාසමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමී’ති. ථෙය්‍යච්ඡේතො දුතීයං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ගමිතං උපච්ඡිඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

5. වෙහාසමට්ඨං නාම භණ්ඩං වෙහාසගතං හොති මෙඤ්ඤ වා පීඨෙ වා චීවරවංසෙ-වා චීවරරජ්ජුයා වා භිත්තිබ්බෙලෙ වා තාගදන්තෙ වා රුකෙඛි වා ලග්ගිතං හොති, අත්තමෙසො පත්තාධාරකෙ‘පි. වෙහාසමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡේතො දුතීයං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස.

2. **භූමිමධ්‍ය** නම්: භාණ්ඩය බිම තබන ලද්දක් වෙයි. එළ දණින ලද්දක් වෙයි. සැහවුනක් වෙයි. බිම පිහිටි භාණ්ඩය භාරගන්නෙමි.යි සොරසින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් උදුල්ලක් හෝ කුඩයක් හෝ සොයා නම් යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. එහි හටගත් දඬු කඩක් හෝ වැලක් හෝ සිදි ද දුකුලාආචාන් වේ. පස් සාරසි හෝ රැස් කරසි හෝ තහසි හෝ දුකුලාආචාන් වේ. සැලක් පහස්තේ හෝ දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඹු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. නම් බදුන එව මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දූයක් සොර සින් ඇත්තේ පහස්තේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තම බදුනට ගණී නම් හෝ මිටු මොලවා ගණී නම් හෝ පරිජ්ඣාචාන් වේ. නුලක ආවුනු භාණ්ඩයක් හෝ පමුවක් හෝ ගෙලපලදනාවක් හෝ හින පලදනාවක් හෝ සඵවක් හෝ තිස් වෙඵවක් හෝ සොරසින් ඇත්තේ ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ කෙලවර ගෙණ ඔසවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. ගටමින් බැහැර කෙරේ නම් පුලාසිආචාන් වේ. යටත් පිරිසෙසින් කෙසගක් පමණකුදු සැමිමුවෙන් මුදු නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. ගිකෙල් හෝ තලනෙල් හෝ මි හෝ උක්පැණි හෝ මසුපසක් හෝ අසිරා මසුපසක් හෝ අගනා දූ සොරසින් ඇත්තේ එක්පියොවකින් පානය කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. එහි ම බිදි නම් හෝ බැහැර කෙරේ නම් හෝ දවා නම් හෝ පරිභොගයට නුසුදුසු කෙරේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ.

3. **සඵලසඵ** භාණ්ඩය නම් භූමිතදි තලයෙහි තබන ලද්දක් වෙයි. ඒ ඵලධ්‍ය භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඹු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

4. **ආකාශසඵ** භාණ්ඩය නම් ආකාශගත වසනුවෙක් වෙයි. මොනරෙක් හෝ සුදු තිත්වටුවෙක් හෝ කළු තිත්වටුවෙක් හෝ වටුවෙක් හෝ සඵවක් හෝ හිස්වෙඵවක් හෝ අමුරත් කඩක් හෝ රත්රත් කඩක් හෝ සිදිනු ලබන්නේ වැවේ. අහසෙහි වූ භාණ්ඩය 'පැහැර ගණිමි'යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ගමන ඔබ මොබ යාම නවතා නම් දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඹු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

5. **විකාශසඵ** භාණ්ඩ නම් අහස් ගත වූ භාණ්ඩයක් වෙයි. ඇදෙක හෝ පුටුවෙක හෝ සිවුරුවසෙක හෝ සිවුරු රැහැනෙක හෝ බිත්තියෙහි සවි කල ඇණයෙක හෝ තාදුත්තෙක හෝ රුකෙක හෝ යටත්පිරිසෙසින් පාත්‍රාධාරයෙක එල්වන ලද්දෙක් වෙයි. 'අහස් ගත භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඹු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

6. උදකඛ්ඨං නාම: හණ්ඨං උදකෙ නික්ඛිතතං හොති. උදකඛ්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිඤ්ඤාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡෙතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. නිමුඡ්ඡති වා උමමුඡ්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරජිකස්ස. තස්ස ජාතකං උපපලං වා පදුමං වා පුණ්ඩරීකං වා භිතං වා මච්ඡං වා කච්ඡපං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අඤ්ඤානකං ථෙය්‍යච්ඡෙතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරජිකස්ස.

7. නාචා නාම යාය තරති. තාවඛ්ඨං නාම හණ්ඨං නාචාය නික්ඛිතතං හොති. තාවඛ්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිඤ්ඤාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡෙතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරජිකස්ස. නාමං ‘අවහරිඤ්ඤාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡෙතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. බක්ඛිතං මොචෙති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. බක්ඛිතං මොචෙති ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. උඤ්චං වා අධො වා තිරිසං වා අනතමිසො කෙසගගමනාමපි සබ්බාමෙති, ආපතති පාරජිකස්ස.

8. යානි. නාම වය්‍යං රථො භකඛං සුදුමානිකා. යානඛ්ඨං නාම: හණ්ඨං යානෙ නික්ඛිතතං හොති. යානඛ්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිඤ්ඤාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡෙතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරජිකස්ස. යානං ‘අවහරිඤ්ඤාමී’ති ථෙය්‍යච්ඡෙතො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාචෙති, ආපතති පාරජිකස්ස.

9. ඤාණේ නාම සීහභාරෙ බක්ඛිභාරෙ කච්චිභාරෙ ඛලමබ්භො. සීහෙ භාරං ථෙය්‍යච්ඡෙතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. බක්ඛි භාරං ථෙය්‍යච්ඡෙතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. කච්චි භාරං ථෙය්‍යච්ඡෙතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛකඛ්ඨං. එකුපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. භජෙඨන භණ්ඩාති, ආපතති පාරජිකස්ස. භජෙඨ භාරං ථෙය්‍යච්ඡෙතො භුමියං නික්ඛිපති, ආපතති පාරජිකස්ස. ථෙය්‍යච්ඡෙතො භුමියො භණ්ඩාති, ආපතති පාරජිකස්ස.

6. උදකසා භාණ්ඩය නම් ජලයෙහි තබන ලද්දෙක් වෙයි. උදකසා භාණ්ඩය 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. දියේ හිලේ නම් හෝ දියෙන් මතු වේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. එහි හටගත් උපුලක් හෝ පියුමක් හෝ හෙල පියුමක් හෝ තෙලුමු දුශ්‍රියක් හෝ මසකු හෝ කාසුබුවකු හෝ, මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දූය සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

7. නොනා නම් යමෙකින් තරණය කෙරේ ද, එය යි. (නොවමු) නොකාසා භාණ්ඩ නම් නැවෙහි තබන ලද්දෙක් වෙයි. නැවෙහි වූ බඩුවක් 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුබූ තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. 'නාව පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් යේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. බෑම්ම මුදු නම් දුකුලාආචාන් වේ. බෑම්ම මුදු ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාන් වේ. උඩට හෝ යටට හෝ සරසට හෝ යටත් පිරිසෙයින් කෙසෙක් පමණකුදු ගමන් කරවා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

8. යාන නම් හිදෙලුව ද, රිය ද, ගාල ද, ගුරුළුපියාපත් තසින් කල රිය ද වෙයි. යානසා භාණ්ඩය නම් යානයෙහි තබන ලද්ද වේ. යානයෙහි තුබූ භාණ්ඩය 'පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලා ආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. 'යානය පාඨාර ගන්තෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

9. භාර නම් හිසින් උසුලන බර ය, උරහිසින් උසුලන බර ය, ඉණෙන් උසුලන බර ය, එල්ලාගෙණ යන බර ය: හිසෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාන් වේ. කදෙහි තබා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. කදෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාන් වේ. කවියෙහි තබා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. කවියෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. අතට ගණී නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. අතෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ බිම තබා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. සොර සිත් ඇත්තේ බිමින් ගණී නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

10. **ආශ්‍රමො** නාම පුප්ඵරුමො ඵලාරුමො. **ආශ්‍රමච්චං** නාමි හණ්ඨං ආරුමෙ චතුභි ඤානෙහි නිකඛිතනං හොති: භුමමච්චං ඵලච්චං ආකාසච්චං වෙහාසච්චං. ආරුමච්චං හණ්ඨං 'අවහරිසසාමී'ති ඵෙය්‍යවිතො: දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුකකච්චං. ආමසති, ආපතති දුකකච්චං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. තඤ්ඤ ජාතකං මූලං වා තචං වා පතනං වා පුප්ඵං වා ඵලං වා පඤ්ඤමාසකං වා අතිරෙකපඤ්ඤමාසකං වා අශ්‍යතකං ඵෙය්‍යවිතො: ආමසති, ආපතති දුකකච්චං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ආරුමං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුකකච්චං. සාමිකස්ස විමෙතිං උපපාදෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං හවිස්සතී'ති ධුරං නිකඛිපති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: සාමිකං පරුඡෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: පරුඡති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

11 **විහාරච්චං** නාම: හණ්ඨං විහාරෙ චතුභි ඤානෙහි නිකඛිතනං හොති: භුමමච්චං ඵලච්චං ආකාසච්චං වෙහාසච්චං. විහාරච්චං හණ්ඨං 'අවහරිසසාමී'ති ඵෙය්‍යවිතො: දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුකකච්චං. ආමසති, ආපතති දුකකච්චං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. විහාරං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුකකච්චං. සාමිකස්ස විමෙතිං උපපාදෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං හවිස්සතී'ති ධුරං නිකඛිපති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: සාමිකං පරුඡෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: පරුඡති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

12. **බෙහතං** නාම යඤ්ඤ පුබ්බනනං වා අපරනනං වා ජායතී. **බෙහතච්චං** නාම: හණ්ඨං බෙහතෙ චතුභි ඤානෙහි නිකඛිතනං හොති: භුමමච්චං ඵලච්චං ආකාසච්චං වෙහාසච්චං. බෙහතච්චං හණ්ඨං 'අවහරිසසාමී'ති ඵෙය්‍යවිතො: දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුකකච්චං. ආමසති, ආපතති දුකකච්චං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. තඤ්ඤ ජාතකං පුබ්බනනං වා අපරනනං වා පඤ්ඤමාසකං වා අතිරෙකපඤ්ඤමාසකං වා අශ්‍යතකං ඵෙය්‍යවිතො: ආමසති, ආපතති දුකකච්චං. ඵඤ්ඤෙති ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඤානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. බෙහතං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුකකච්චං. සාමිකස්ස විමෙතිං උපපාදෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං හවිස්සතී'ති ධුරං නිකඛිපති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: සාමිකං පරුඡෙති, ආපතති පාරුඡකස්ස. ධමමං චරනො: පරුඡති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ඛීලං වා රුඡ්ඡං වා වතීං වා මරියාදං වා සඛකාමෙති, ආපතති දුකකච්චං. ඵකං පයොගං අතාගතො, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතො, ආපතති පාරුඡකස්ස.

10. ආර්ථික නම් ප්‍රකාශන ඵලාරම්භය. ආර්ථික හාණිය නම් අරමුණි භූමිකම්, සම්ප්‍රදාය, ආකාරය, විශාලත්වය යන සියලුම කැණීම් සම්බන්ධ කළු ලේඛන වෙයි. ආර්ථික හාණිය තුළ බඩු වත් 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ එයට යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආර්ථිකය කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. තැනින් බැහැර කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. එහි හටගත් මුලක් හෝ පොත්තක් හෝ පත්‍රයක් හෝ ලේඛන හෝ ගෙවියක් හෝ; පස් මස්සක් හෝ අතිරේක පස් මස්සක් හෝ අගතා දූයක් සොර සිත් ඇත්තේ ආර්ථිකය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. 'අරම නො සතු ය'යි පැමිණිලි කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට අයත් නොවන්නේ ය'යි මුර නිකේතනය කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්තේ හිමියා පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්තේ තෙමේ පැරදේ ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ.

11. විහාරයේ හාණිය නම් විහාරයෙහි සිටු තැනින් යම් තැනෙක කළු ලේඛන වෙයි. ඒ භූමිකම්, ඵලකම්, ආකාරය, වෙහෙසකම් යන මොහු ය. විහාරයේ හාණිය 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආර්ථිකය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. තුළු තැනින් බැහැර කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. විහාරය නිමිති කොට තුළු පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නොවන්නේ ය'යි මුර නිකේතනය කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්තේ හිමියා පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්තේ තෙමේ පැරදේ ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ.

12. කේන්ද්‍ර නම් යම් තැනෙක ඇල් අදි ප්‍රබන්ධන ධාන්‍ය හෝ උදු, මුදු, අදි අපරන්ධන ධාන්‍ය හෝ හට ගණි ද එය යි. කේන්ද්‍රයේ හාණිය නම් කෙනෙහි සිටු තැනින් එක්තැනෙක කළු ලේඛන වෙයි. භූමිකම්, ඵලකම්, ආකාරය, වෙහෙසකම් යන මොහු ය. කෙනෙහි වූ බඩු වත් 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා ද, යේ ද, දුකුලා ඇවැත් වේ. ආර්ථිකය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. තුළු තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. මසු පසක් හෝ අඟුරු මසු පසක් අගතා එහි හටගත් ප්‍රබන්ධන හෝ අපරන්ධන හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආර්ථිකය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. තුළු තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජි ඇවැත් වේ. කෙතට තුළු පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නො වන්නේ ය'යි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජි ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (හිමියා) පරදවා ද පරිජි ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ තෙමේ පැරදේ ද ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. ඉම් කණුව හෝ තමන් සතු කරන්නේ ද, රැහැන හෝ පතුරුවන්නේ ද, වැට හෝ ඇත් කරන්නේ ද, ඉම හෝ පුළුල් කරන්නේ ද, මෙසේ ඉම ඉවත් කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. එය පිළිබඳ එක් ප්‍රයෝගයක් (පමණක්) සමුණේ නොවූ කල්හි ප්‍රලාසි ඇවැත් වේ. ඒ ප්‍රයෝගය (උත්සාහය) ද සමුණේ වූ කල්හි පරිජි ඇවැත් වේ.

13. චක්ඛු තාම ආරුච්චක්ඛු විහාරචක්ඛු. චක්ඛුච්චිං තාම: හණ්ඩං චක්ඛුසමිං චක්ඛුහි ආනෙහි නික්ඛිතතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. චක්ඛුච්චිං හණ්ඩං ‘අවහරිසාමි’ති ථෙය්‍යවිනෙතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. චක්ඛුං අභිසුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකං විමෙති උපපාදෙති, ආපතති චුලලච්චයං. සාමිකං ‘ත මයං හවිසාමි’ති ධුරං නික්ඛිපති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. ඛමමං වරතො සාමිකං පරුච්ඡෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං ඛමමං වරතො පරුච්ඡති, ආපතති චුලලච්චයං. ඛිලං වා රජ්ජං වා වතීං වා පාකාරං වා සමිකාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එකං පයොගං අනාගතෙ, ආපතති චුලලච්චයං. තසමිං පයොගෙ ආගතෙ, ආපතති පාරුච්ඡාසං.

14. භාමච්චිං තාම: හණ්ඩං ගාමෙ චක්ඛුහි ආනෙහි නික්ඛිතතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. භාමච්චිං හණ්ඩං ‘අවහරිසාමි’ති ථෙය්‍යවිනෙතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං.

15. අරඤ්ඤං තාම යං මනුසාසං පරිගහතිහං හොති, තං අරඤ්ඤං. අරඤ්ඤච්චිං තාම: හණ්ඩං අරඤ්ඤං චක්ඛුහි ආනෙහි නික්ඛිතතං හොති: භුමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. අරඤ්ඤච්චිං හණ්ඩං ‘අවහරිසාමි’ති ථෙය්‍යවිනෙතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. තස්ස ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා තිණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං ථෙය්‍යවිනෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං.

16. උදකං තාම භාජනගතං වා හොති පොඤ්ඤාමාසං වා තලාකෙ වා. ථෙය්‍යවිනෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. ආනා වාචෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. අනතො භාජනං පච්චෙසන්තා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං ථෙය්‍යවිනෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ඵඤ්ඤෙති, ආපතති චුලලච්චයං. අනතො භාජනගතං කරොති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. මරියාදං ජිනදා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මරියාදං ජිනදා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙක-පඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපතති පාරුච්ඡාසං. අතිරෙකමාසකං වා උභතපඤ්චමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපතති චුලලච්චයං. මාසකං වා උභතමාසකං වා අශ්‍යනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

13. වාසනා නම් ආරාම වසනා විහාර වසනා යි. වාසනාසංඝායනා නම් වත්තෙහි සිටු නැතින් යම් තැනෙක තබන ලද්ද වෙයි: භූමමට්ඨය ඵලට්ඨය ආකාසට්ඨය වෙහාසට්ඨය යන මොහු ය. වත්තෙහි වූ බඩු 'පාභාර ගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ යොදා ද යේ ද දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ ද දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා ද පුලාසිආචාන් වේ. තුඤ්ඤ නැතින් පහ කෙරේ ද පරිජ්ඣාචාන් වේ. වත්තට තඩු පවරා ද දුකුලාආචාන් වේ. හිමියාට විමනී උපදවා ද පුලාසිආචාන් වේ. හිමියා 'මට තො වත්තේ යා' යි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජ්ඣාචාන් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජ්ඣාචාන් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ තෙමේ පාරදේ ද පුලාසිආචාන් වේ. ඉම් කණුව හෝ රැහැන හෝ වැට හෝ පවුර හෝ තමන් සතු වන යේ වෙනස් කෙරේ ද දුකුලාආචාන් වේ. එක් ප්‍රයෝගයක් සමුදානේ නොවූ කල්හි පුලාසිආචාන් වේ. ඒ ප්‍රයෝගය ද සමුදානේ වූ කල්හි පරිජ්ඣාචාන් වේ.

14. ශ්‍රාමසංඝායනා නම් ගමෙහි සිටු නැතින් එක් තැනෙක තබන ලද භාණ්ඩය වෙයි: භූමමට්ඨ, ඵලට්ඨ, ආකාසට්ඨ, වෙහාසට්ඨ (යන මොහු ය.) ගමෙහි වූ භාණ්ඩය 'පාභාර ගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

15. අරණ්‍ය නම් මිනිසුන් විසින් පරිශාභිත යමක් වේ ද එය අරණ්‍යය යි. අරණ්‍යසංඝායනා නම් අරණෙහි සිටු නැතින් එක් තැනෙක තබන ලද්ද වෙයි. භූමමට්ඨ, ඵලට්ඨ, ආකාසට්ඨ, වෙහාසට්ඨ යන මොහු යි. අරණෙහි වූ භාණ්ඩයක් 'පාභාරගන්තෙමි' යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් අගතා එහි හටගත් ලීයක් හෝ වැලක් හෝ තණ හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

16. උදක නම් භාජනගත වූ හෝ පොකුණෙහි වූ හෝ තඩාගයෙහි වූ දියෙක් වේ. එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. තමාගේ බඳුන එහි එව මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගතා දියක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමයීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තම බඳුනට ගණි නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. මයර සිඳි නම් දුකුලාආචාන් වේ. මයර සිඳි මසු පසක් හෝ හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. මස්සකට වැසී වූ හෝ මසු පසකට අඩු වූ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් පුලාසිආචාන් වේ. මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගතා දියක් නික්මවා ගණි නම් දුකුලාආචාන් වේ.

17. දහනපොනිං නාම ඡන්තං වා අච්ඡන්තං වා, පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛං-චස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ධානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස.

18. වනස්සනී¹ නාම මනුස්සානං පරිගහතිතො හොති රුකො පරිභොගො. ථෙය්‍යවිතොතා ඡන්ති, පභාරෙ පභාරෙ ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එකං පභාරං අනාගතො ආපතති ජුලලච්චයස්ස. නස්මිං පභාරෙ අගතො ආපතති පාරුඡ්කස්ස.

19. හරණකං නාම අඤ්ඤස්ස හරණකං භණ්ඩං. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ධානා වාවෙති. ආපතති පාරුඡ්කස්ස. 'සහභණ්ඩහාරකං තෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ද්‍රව්‍යං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස. 'පතිතං භණ්ඩං ගභෙස්සාමි'ති පාතාපෙති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. පතිතං භණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ධානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස.

20. උපනිධි නාම උපනිකම්පනං භණ්ඩං. 'දෙහි මෙ භණ්ඩ'න්ති වූච්චමානො 'නාහං ගණ්හාමි'ති භණ්ති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. සාමිකස්ස ටිලෙහිං උපපාදෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මයහං දස්සති'ති ධුරං නිකම්පති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස. ධම්මං චරණො සාමිකං පරුජෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස. ධම්මං චරණො පරජ්ජති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

21. සුඛකසාතං නාම රඤ්ඤ ධම්මං හොති පබ්බතබණ්ඩං වා නදීතිජෙථ වා ගාමඤ්චාරෙ වා 'අග්‍ර පට්ටඨස්ස සුඛකං ගණ්හනතු'ති. නග්‍ර පට්ටිඤ්චා රුජ්ඣං භණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. පඨමං පාදං සුඛකසාතං අතිකකාමෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ද්‍රව්‍යං පාදං අතිකකාමෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස අනොතා සුඛකසාතො ඕතො බහි සුඛකසාතං පාතෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස. සුඛකං පරිහරති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස.

22. පාණො නාම මනුස්සපාණො වූච්චති. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ධානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස. 'පදසා තෙස්සාමි'ති පඨමං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ද්‍රව්‍යං පාදං සංඝකාමෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස.

23. අපදං නාම අභිමච්ඡා, පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛංචස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ධානා වාවෙති, ආපතති පාරුඡ්කස්ස.

1 වකපපති, මෙජ්ඣං.

17. දහගසොන නම් සිදින ලද හෝ නො සිදින ලද දුභාවුයෙක් දතන පවන=දුභාවි වෙයි. මසු පසක් හෝ අසිරු මසු පසක් හෝ අගතා දුභාවි සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

18. වනස්පති නම් මිනිසුන් විසින් පරිගෘහිත මිනිසුන්ගේ පරිහෝග වූ වෘක්කයෙක් වෙයි. සොර සිත් ඇත්තේ (එය) සිදි නම් පහරක් පාසා දුකුලා-ආවාත් වේ. එක් පහරක් නො පැමිණි කල්හි පුලාසිආවාත් වේ. ඒ පහර ද පැමිණි කල්හි පරිජ්ඣාවත් වේ.

19. හරණක නම් අනෙකකුට ගෙණ යන බඩුවෙකි. සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'බඩුව සමග ගෙණ යන්නහු හැර ගෙණ යන්නෙම'යි පලමු පිය ඉදිරියට තබා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය ඉදිරියට තබා නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'වාටුහු බඩුව හැර ගන්නෙම'යි බිම ලවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. මසු පසක් හෝ අසිරු මසු පසක් හෝ අගතා වාටුහු බඩුවක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

20. උපතිසි නම් රක්තා පිණිස තැබූ බඩුව ය. 'මගේ බඩුව දෙව'යි කියනු ලබන්නේ 'මම නො ගණිම'යි කියා නම් දුකුලාආවාත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. හිමි තෙමේ 'මට නො දෙන්නේ යා'යි ධුරකිසෙස කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (තෙමේ) පරදී නම් පුලාසිආවාත් වේ.

21. සුඛකාන නම් කඳු කපොල්ලෙක හෝ ගංනොටෙක හෝ ගම් දොරෙක හෝ 'මෙහි පැමිණියහුගෙන් සුවත් ගණිත්වා'යි රජු විසින් නියම කොට තබන ලද්දක් වේ. එහි පිවිස රජුගේ සුවතට සුදුසු වූ මසු පසක් හෝ අසිරු මසුපසක් හෝ අගතා බඩුවක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. පලමු පිය සුවත් ගන්නා තැනින් ඉක්මවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා නම් පරිජ් ආවාත් වේ. සුවත් ගන්නා තැනැ කුල සිටියේ සුවත් ගන්නා තැනින් සුංකම පිටතට ගෙලා නම් පරිජ් ආවාත් වේ. සුංකම වලකා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

22. ප්‍රාණ නම් මනුෂ්‍ය ප්‍රාණියෙක් කියනු ලැබේ. සොර සිතීන් ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙම'යි පලමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ් ආවාත් වේ.

23. අපද නම් භජියෝ ය මත්ස්‍යයෝ ය. මසු පසක් හෝ අසිරු මසුපසක් හෝ අගතා සතකු සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

24. දව්වපදං නාම මනුස්සා පකඛජාතා .ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණාතා වාවෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙස්සාමී’ති පඨමං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්ච-යස්ස. දුතියං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

25. චතුසපදං නාම හප්පි අස්සා ඔච්ඡා ගොණා ගදුභා පසුකා. ථෙය්‍ය-විතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණාතා වාවෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙස්සාමී’ති පඨමං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. තතියං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. චතුස්ථං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

26. ඛහුපපදං නාම විච්ඡකා-සතපදි-උච්චාලිඛගපාණකා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගතකං ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණාතා වාවෙති, ආපතති පාරුජකස්ස. ‘පදසා තෙස්සාමී’ති සඛකාමෙති, පදෙ පදෙ ආපතති ථුල්ලච්ච-යස්ස. පච්ඡමං පාදං සඛකාමෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

27. ඔච්චරකො නාම හණ්ඨං ඔච්චිතා ආචිකති “ඉස්ථන්තාමං හණ්ඨං අචහරති” ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො තං හණ්ඨං අචහරති, ආපතති උභීන්තං පාරුජකස්ස.

28. ඔතිරකො නාම අහටං හණ්ඨං ගොපෙතො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගතකං ථෙය්‍යවිතෙතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛ-ටස්ස. එකුපෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. ණාතා වාවෙති, ආපතති පාරුජකස්ස.

29. සංවිදුඛහාරො නාම සමඛහුලා සංවිදුභිතා එකො හණ්ඨං අචහරති, ආපතති සබ්බෙසං පාරුජකස්ස.

30. සඛෙකතකමමං නාම සඛෙකතං කරොති පුරෙහතතං වා පච්ඡා-හතතං වා රතති වා දිවා වා ‘තෙත සඛෙකතෙත තං හණ්ඨං අචහරති’ ආපතති දුක්ඛටස්ස. තෙත සඛෙකතෙත තං හණ්ඨං අචහරති, ආපතති උභීන්තං පාරුජකස්ස. තං සඛෙකතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං හණ්ඨං අචහරති, මුලථස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

31. තිමිතතකමමං නාම තිමිතතං කරොති ‘අකඛිං වා තිඛතිස්සාමි හමුකං වා උකඛිපිස්සාමි සීසං වා උකඛිපිස්සාමි, තෙත තිමිතෙතත තං හණ්ඨං අචහරති’ ආපතති දුක්ඛටස්ස. තෙත තිමිතෙතත තං හණ්ඨං අචහරති, ආපතති උභීන්තං පාරුජකස්ස. තං තිමිතතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං හණ්ඨං අචහරති, මුලථස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරුජකස්ස.

24. දඹපද නම් ඡිනිස්සුද, පක්ෂිත්‍ර ද වෙත්. සොර සිත් ඇත්තේ ආමභීතය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙන යන්නෙමි'යි පලමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

25. වතුපසද නම් ඇත් ය, අස් ය, ඔවු ය, ගව ය, කොටඵ ය, සෙසු සිටු-පාවෝ ය යන මොහු වෙති. සොර සිත් ඇත්තේ ආමභීතය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙන යන්නෙමි'යි පලමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. දෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසි-ආවාත් වේ. තෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. සිටුවන පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

26. බහුපද නම් ගෝණ්ණස්සෝ ය, පත්තැයෝ ය, බුපණ්ණවෝ ය, යන මොහු වෙත්. මසු පසක් හෝ අඬුරා මසු පසක් හෝ අගතා සතකු සොර සිත් ඇත්තේ ආමභීතය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙන යන්නෙමි'යි ඉදිරියට ගමන් කරවා නම් පියක් පාසා පුලාසිආවාත් වේ. පැහුම් පිය මාරු කරවා නම් පරිජ්ඣාවාත් වේ.

27. ඔවරක නම් (යමෙක්) බඩුවක ඔත්භු බලා 'මේ නම් බඩුව පැහැර ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආවාත් වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ.

28. ඔතිරකම නම් අතෙකකු ගෙනවුත් තුඩු බඩුව රක්තේ වෙයි. මසු පසක් හෝ අඬුරා මසු පසක් හෝ අගතා එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමභීතය කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ් ආවාත් වේ.

29. සංචිදුවහාර නම් බොහෝ දෙනෙකු සතා කොට ගෙන එකෙක් බඩුවක් සොරකම් කරයි. ඒ සියල්ලන් හට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

30. සබෙතනකම් නම් පෙරවරා හෝ පස්වරා හෝ රූ හෝ දවල් හෝ 'අසෝ සලකුණෙන් බඩු ගණුව'යි සලකුණු කෙරෙයි. 'ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආවාත් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ. ඒ සලකුණට නියමිත කාලයට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාට ආවාත් නොවේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

31. නිමිතනකම් නම් 'ඇස හෝ කතින්තෙමි. බැම හෝ තගන්තෙමි හිස හෝ ඔසවන්තෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණුව'යි නිමිති කෙරෙයි නම් දුකුලාආවාත් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණී නම් දෙදෙනාට ම පරිජ් ආවාත් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආවාත් නො වේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

32. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස සො නං මඤ්ඤමානො තං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

33. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො නං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති. අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

34. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

35. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති, “ඉත්තනාමස්ස පාවදු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමස්ස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අවහාරකො පතිගණ්ඨාති, මූලට්ඨස්ස ආපතති ජුලලට්ඨස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

37. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති, “ඉත්තනාමස්ස පාවදු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමස්ස පාවදතු, ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස සො අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අවහාරකො පතිගණ්ඨාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති. ආණාපකස්ස ච අවහාරකස්ස ච ආපතති පාරාජිකස්ස.

38. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො ගතච්චා පුත පට්ඨාගච්චති ‘නාහං සකෙකාමි තං භණ්ඩං අවහරිතු’න්ති. සො පුත - ආණාපෙති ‘යදු සකෙකාමි තදු තං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

39. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙච්චා විපපට්ඨාරී න සාවෙති ‘මා අවහරී’ති. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

40. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති ‘ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස සො ආණාපෙච්චා විපපට්ඨාරී සාවෙති ‘මා අවහරී’ති. සො ‘ආණතො අහං කයා’ති තං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති, අවහාරකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

32. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ එය යා යි හඟනේ එය ම සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාහට පරිච්ඡාදය වේ.

33. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ එය ම යා යි හඟනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාර්ය නො වේ. සොරකම් කරන්නාහට පරිච්ඡාදය වේ.

34. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ අනෙකකු යි හඟනේ එය සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාහට පරිච්ඡාදය වේ.

35. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ අනෙකකු යි හඟනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාර්ය නො වේ. සොරකම් කරන්නාහට පරිච්ඡාදය වේ.

36. මහනේක් "මෙ නම් ආත්තේ 'මෙ නම් බඩුව පාහැර ගණුව'යි මෙ නම් ආත්තේ මෙ නම් ආත්තාහට කියවායි "මෙ නම් ආත්තාහට කියව"යි දන්වා නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ (එය) දන්වා නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. අවහාරක තෙමේ පිළිගනී නම් මූලිකයාහට ආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් සියල්ලන්හට පරිච්ඡාදය වේ.

37. "මෙ නම් ආත්තේ 'මෙ නම් බඩුව පාහැර ගණුව'යි මෙ නම් ආත්තේ මෙ නම් ආත්තාහට කියවායි මෙ නම් ආත්තාහට කියව"යි මහනේක් මහණකුට අණවා නම් දුකුලා ආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ (අසවලට මෙසේ කියව යි) අනෙකකුහට අණ කරයි නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. අවහාරක තෙමේ පිළිගනී නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාර්ය නො වේ. අණවන්නාහට ද පාහැර ගන්නාහට ද පරිච්ඡාදය වේ.

38. මහනේක් මහණකුට, 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ ගොස් 'ඒ බඩුව ගන්නට මම නො සමත්ම' යි පෙරලා එයි. මහණ තෙමේ 'යම් දවසක සමත් වී නම් එදවසෙහි ඒ බඩුව පාහැර ගණුව'යි නාවන අණවා නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි නම් දෙදෙනාහට ම පරිච්ඡාදය වේ.

39. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවා නම් දුකුලා ආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිලිසර වෙයි. 'නො ගණුව'යි නො කියයි. හේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. දෙදෙනාහට ම පරිච්ඡාදය වේ.

40. මහනේක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවා නම් දුකුලාආචාර්ය වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිලිසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අසවයි. හේ 'නො විසින් මම අණ කරණ ලද්දේම' යි ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. මූලිකයාහට ආචාර්ය නො වේ. පාහැර ගන්නාහට පරිච්ඡාදය වේ.

41. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි 'ඉත්ථන්තාමං භණ්ඨං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සො ආණාපෙනො විපපටිසාරී සාවෙනි 'මා අවහරී'ති. සො 'සුච්ඡි'ති ඕරමති, උභින්නං අනාපතති.

42. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරෙකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපතති පාරාජිකස්ස.

43. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරිපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ණානා වාවෙනි, ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

44. පඤ්චභාකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති දුක්ඛට්ඨං පරපටිග්ගතිතඤ්ච හොති, පරපටිග්ගතිතසඤ්ඤේ ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ණානා වාවෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

45. ඡ්ඨි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාහී, න ච තාවකාලීකං, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරෙකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපතති පාරාජිකස්ස.

46. ඡ්ඨි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාහී, න ච තාවකාලීකං, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ණානා වාවෙනි, ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

47. ඡ්ඨි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති දුක්ඛට්ඨං:- න ච සකසඤ්ඤේ, න ච විස්සාසගාහී, න ච තාවකාලීකං, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං, එන්ද්‍රපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ණානා වාවෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

41. මහනෙක් මහණකුට 'මෙනම් ඛට්ඨව ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිට්ඨසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අස්වසි. හේ 'මැනවැ'යි අත්හරියි. දෙදෙනාට ම ආචාරී නො වේ.

42. හිමියන් නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අයුරකින් පරිජ්ඣාචාරී වේ: අනුන් අයත් දෙයක් වේ ද, අනුන් අයත් යායි හැරීම් ආත්තෙක් වේ ද, පස් මස්සක් හෝ අධිර පස් මස්සක් හෝ අගතා ගරා පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ, සොලොවා නම් ජුලාසිආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ් ආචාරී වේ.

43. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අයුරකින් ජුලාසිආචාරී වේ. අනුන් සතු දෙයෙක් වෙයි ද, අනුන් සතු යායි හැරීම් ආත්තේ වෙයි ද, මස්සකට වැඩි වූ හෝ පස් මස්සකට අඩු වූ ලඝු පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් ජුලාසි ආචාරී වේ.

44. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අයුරකින් දුකුලාආචාරී වේ. මෙරමා සතු දෑයකුත් වේ ද, මෙරමා සතුය යන හැරීම් ආත්තේත් වේ ද, මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගතා ලඝු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආචාරී වේ.

45. නුදුන් දෑය පාහැර ගත්තනුට ආකාර සයෙකින් පරිජ්ඣාචාරී වේ. 'මෙය මා සතු ය' යන හැරීම් තැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය තැත්තේත් වේ ද, තාවකාලිකත් නො වෙයි ද, මසු පසක් හෝ අධිරත් මසු පසක් අගතා ගරා පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් ජුලාසි ආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ.

46. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අයුරා සයකින් ජුලාසිආචාරී වේ. 'මා සතුය' යන හැරීම් තැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය තැත්තේත් වේ ද, තව්කාලිත් නො වේ ද, මස්සකින් වැඩි වූ මසු පසකින් අඩු වූ ලඝු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ; සොලොවා නම් දුකුලා ආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් ජුලාසි ආචාරී වේ.

47. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අයුරා සයකින් දුකුලාආචාරී වේ. 'තමා සතු ය' යන හැරීම් තැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය තැත්තේත් වේ ද, තව්කාලිත් නො වේ ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගතා ලඝු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත එළඹ සිටියේත් වේ ද, ආමඤ්ඤ කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ.

48. පඤ්චභාකාරෙහි අදිනනං ආදියනනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිඤහිනං භොති, පරපරිඤහිනසඤ්ඤදී ච, ගරුකො ච භොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො චා අතිරෙකපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිනං භොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා චාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

49. පඤ්චභාකාරෙහි අදිනනං ආදියනනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිඤහිනං භොති, පරපරිඤහිනසඤ්ඤදී ච, ලුහුකො ච භොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො චා උභනපඤ්චමාසකො චා, ථෙය්‍ය චිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිනං භොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා චාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

50. පඤ්චභාකාරෙහි අදිනනං ආදියනනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිඤහිනං භොති, පරපරිඤහිනසඤ්ඤදී ච, ලුහුකො ච භොති පරික්ඛාරො මාසකො චා උභනමාසකො චා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිනං භොති, ආමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එඤ්ඤපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ණානා චාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

51. අනාපනති සකසඤ්ඤදීස්ස ¹, විස්සාසගාඨෙ, නාචකාලීකෙ, පෙන-පරීඤහෙ, නිරිච්ඡානගනපරිඤහෙ, පංසුකුලසඤ්ඤදීස්ස, උම්චනනකස්ස, හිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ඨස්ස,² ආදිකමමිකස්සාති.

අදිනනාද්‍යනමහි පඨමභාණවාරො නිට්ඨිභො

1 සකඤ්ඤදීස්ස. සී. මු. 2 වෙදනාට්ඨස්ස, මජ්ඣ.

48. නුදුන් දෑ ගන්තනුට පස් අසුරකින් දුකුලාආවැන් වේ. අනුන් අසිති දෑයක් නො වෙයි ද, අනුන් අයත් යා යි භාගීම ආත්තේ වෙයි ද, මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගතා ගරා පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමශීතය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවැන් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවැන් වේ. තුලු කැනින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආවැන් වේ.

49. නුදුන් දෑ ගන්තනුට පස් අසුරකින් දුකුලාආවැන් වේ: අනුන් අසිති දෑයකුත් නො වෙයි ද, අනුන් අයත් යා යි භාගීම ආත්තේත් වෙයි ද, අසිරා මස්සක් හෝ උනුපස් මස්සක් හෝ අගතා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමශීතය කෙරේ ද, දුකුලාආවැන් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවැන් වේ. තුලු කැනින් මුදවා නම් දුකුලා ආවැන් වේ.

50. පස් අසුරකින් නුදුන් දෑ ගන්තනුට දුකුලාආවැන් වෙයි: අනුන් අසිති දෙයක් නොවෙයි ද, අනුන් අයත් යයි භාගීම ආත්තේ වෙයි ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගතා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි ද, ආමශීතය කෙරේ ද, දුකුලාආවැන් වෙයි. සොලොවා නම් දුකුලාආවැන් වෙයි. කැනින් මුදවා නම් දුකුලාආවැන් වේ.

51. (මේ වසකුව) මා සතුය යන භාගීම් ආත්තාහට ද, විශ්වාස ශ්‍රාභය ඇතිකල්හි ද, තච්ඤාලියෙහි ද, ප්‍රෙතයන් සතු දෑයෙහි ද, තිරිසනුන් සතු දෑයෙහි ද, පංශුකුලසංඥවෙන් ගන්තනුට ද, උන්මතතකයාට ද, විකෂිප්ත සිත් ආත්තනුට ද, වෙදනාවෙන් පෙළුනුට ද, ආදිකම්මකයාට ද ආවැන් නො වේ.

අදිනනාදන ශික්ෂාපදයෙහි පලමු වන බණවර නිමි.

විනිතවස්තු

උද්‍යානාචාර්ය

රජකෙහි පසුව අකබ්‍යාතා වතුරේ අභිරුචිය ව,
අකබ්‍යාතෙත වෙ පසුව පසුවභාරණකෙත ජ.

නිරුතියා පසුව අකබ්‍යාතා වානෙහි අපරේ දුවෙ,
අසමහිනෙත කුසාපානො ජනනගෙහත¹ සහා දස.

විශාසෙහි පසුව අකබ්‍යාතා පසුව වෙව අමුලකා
දුබ්‍යකෙහි කුරමංසඤ්ච පුවසකබ්‍රිමොදකා.

සපරිකබ්‍යාරථවිකං² හිසිවංසා න නිකබ්‍රමෙ,
බාදනියඤ්ච විශ්‍යාසං සසකුඤ්ඤය පරේ දුවෙ.

සතත නාවහරුමාති සතතවෙව අවාහරුං,
සබ්‍යසස අවහරුං සතත පුපෙථහි අපරේ දුවෙ.

තයො ව චුතතවාදිනො මණි නිණි අතිකකමෙ,
සුකරු ව මිගා මච්ඡා යානං වාපි පවටපි.

දුවෙ පෙසි දුවෙ දුරු පංසුකුලං දුවෙ දකා,
අනුපුබ්‍රබ්‍රවිධානෙන තදඤ්ඤා න පරිපුරසි.

සාවච්චියා වතුරේ මුට්ඨි දො විශාසා දුවෙ තිණා,
සබ්‍යසස භාජ්‍යං සතත සතත වෙව අසාමිකා.

දුරුදකං³ මෙනිකා දො තිණාති සබ්‍යසස සතත අවභාසිසෙය්‍යං⁴
සසාමිකං න වාපි නීහරෙය්‍ය හරෙය්‍ය සසාමිකං තාවකාලිකං.

වමපා රුජගහෙ වෙව වෙසාලියා ව අජජුකො,
බාරුණසි ව කොසමිති සාගලා දඤ්ඤිකෙන වාති.

1. තෙත බො පත සමයෙන ජබ්‍රබ්‍රහියා හිකබ්‍ර රජකභිරුචං
ගතවා රජකභණ්ඩිකං අවහරිංසු. තෙසං කුකකුච්චං අභොසි: හගවතා
සිකබ්‍යාපදං පසුඤ්ඤතං. කච්චි නු බො මයං පාරුජිකං ආපතතිං ආපනනා'ති.
හගවතො එතමජ්චං ආරෙවෙසුං -පෙ- ආපතතිං තුමෙහ හිකබ්‍රවෙ ආපනනා
පාරුජිකනති. (1)

2. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤතරෙ හිකබ්‍ර රජකභිරුචං ගතවා
මහගසං දුසං පසුසිනිා පෙය්‍යවිතනං උපපාදෙසි. තසං කුකකුච්චං අභොසි:
කච්චි නු බො අහං පාරුජිකං ආපතතිං ආපනනා'ති. හගවතො එතමජ්චං
ආරෙවෙසි: අනාපතති හිකබ්‍ර විතතුවපාදෙ'ති. (2)

1. ජනනාභරෙන. සා. 2. ච්චිකා. මජ්ඣ. 3. දුරුදකා. සා. 4. අවභාසිසෙය්‍යං. සිඞ්ඞ.
5. අසාමිකා. මජ්ඣ.

විනිශ්චිත කථාවසතු

උද්‍යනමාචා

රජක බඩු විසින් වසතු පසෙක් ද අන්තර්ගත නිසා සතරෙක් ද අනි-
කාරයෙන් පසෙක් ද භාරක විසින් පසක් හා සයෙක් ද කියන ලදහ. (25)

නිරුතනියෙන් පසෙක් ද වානයෙන් දෙකෙක් ද අසමහිතන කුසාපාත-
ජනනගන වසතු තුණ සමග දසයෙක් කියන ලදී. (10)

විසාස විසින් පසෙක් ද අමුලක පසෙක් ද දුර්භික්ඛයෙහි කුර-මංස-
පුව-සකබලික-මොදක වශයෙන් පසෙක් ද කියන ලද හ. (15)

පරිකබාර වසතු සතරෙකී, සකපරිකබාර එකෙකී, එවිකා-භිසි-
විවරවංස-න නිකම වසයෙන් සතරෙකී, බාදනීය නිසා එකෙකී. තවත්
සසඤ්ඤ විසින් දෙකෙකී. (12)

තාවහරාමසී සතෙකී, අවාහරාමසී සතෙකී, සමසසනනක අවහාර
සතෙකී. පුප්ඵරාම විසින් තවත් දෙකෙකී. (23)

චුතතවාදී තුණෙකී. මණි අතිකතම තුණෙකී. සුකර දෙකෙකී. මග
දෙකෙකී. චෙත් දෙකෙකී. යානය පෙරමුයයි කී එකෙකී. (13)

මංස පෙසී දෙකෙකී. දුරා දෙකෙකී. පංසුකුල එකෙකී. උදක (හදී)
දෙකෙකී. අනුපුබ්බසංවිධාන 'තපරීපුරි' සමග දෙකෙකී. එයින් අතර වූ
එකෙකී. (10)

සැවැතෙහි මුට්ඨි වඤ්ච සතරෙකී, විසාස දෙකෙකී, තිණ දෙකෙකී,
සමසභාජන සතෙකී. අසාමික විසින් සතෙකී. (22)

දුරා-උදක-මතනිකා වසයෙන් තුණෙකී. තිණ දෙකෙකී. අවහාසන
වඤ්ච සතෙකී. සයාමික නීහරෙයා-තාවකාලික හරෙයා වසයෙන්
දෙකෙකී. (14)

වමොනුවර, රජගනනුවර, විසල්පුර අපසුක බරණස, කොසඹානුවර,
සාගලපුර දඹුණික යයි වඤ්ච සයෙකී. (6)=150

1. එසමයෙහි සවග මහණහු රදු තොටකට ගොස් රෙදී පොඵටනියක්
සොරකම් කලාහු ය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී.
“කිම, අපි පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තමෝ ද?”යි ඔවුනට කුකුත් ඇතිවී ය.
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි පරිච්ඡි
ඇවැත් අවන්තහුයැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදලු කේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදු තොටකට ගොස් මාහැඟි වතක්
දක සොරසින් ඉපදවී ය. “කිම, මම පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තෙමි දෝ”යි ඔහුට
කුකුත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙලේ ය. “මහණ
විනේතාත්පාදයෙහි ඇවැත් තොවේ”යා යි වදලු කේක. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකජරණං ගනාමො මහගඤං දුඤ්ඤං පඤ්ඤාමො ඵෙය්‍යවිතො ආමසි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකඤ්ඤං. ආපනති දුකකච්චංසාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකජරණං ගනාමො මහගඤං දුඤ්ඤං පඤ්ඤාමො ඵෙය්‍යවිතො ඵඤ්ඤපෙසි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකඤ්ඤං. ආපනති චුලුච්චංසාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකජරණං ගනාමො මහගඤං දුඤ්ඤං පඤ්ඤාමො ඵෙය්‍යවිතො ධානා වාචෙසි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු මහගඤං උතතරජරණං පඤ්ඤාමො ඵෙය්‍යවිතො උපපාදෙසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ආමසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ඵඤ්ඤපෙසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ධානා වාචෙසි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පඤ්ඤාමො නිමිතො අකාසි 'රතතිං අවහරිසාමි'ති සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරි. -පෙ- තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි, -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරි. -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10-13)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පඤ්ඤාමො නිමිතො අකාසි 'රතතිං අවහරිසාමි'ති. සො තං මඤ්ඤමානො අතතො භණ්ඩං අවහරි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකඤ්ඤං. ආපනති දුකකච්චංසාති. (14)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤඤං භණ්ඩං හරනො සිසෙ භාරං ඵෙය්‍යවිතො ආමසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ඵඤ්ඤපෙසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ඛනිං ඔරොපෙසි. -පෙ- ඛනෙ භාරං ඵෙය්‍යවිතො ආමසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ඵඤ්ඤපෙසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො කට්ඨං ඔරොපෙසි. -පෙ- කට්ඨං භාරං ඵෙය්‍යවිතො ආමසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො ඵඤ්ඤපෙසි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො හතෙත අග්ගභෙසි. -පෙ- හතෙත භාරං ඵෙය්‍යවිතො භුමියං නිකඛිපි. -පෙ- ඵෙය්‍යවිතො භුමිනො අග්ගභෙසි. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති (15-25)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අජේඛාකාසෙ චීවරං පජරිතො විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු 'මාසි දං චීවරං තඤ්ඤ'ති පටිසාලෙසි. සො නිකඛමිතො තං භික්ඛුං පුච්ඡි: ආට්ඨසො මග්ගං චීවරං කෙන අවහරන්ති. සො ඵමමොභ: මග්ගං අවහරන්ති. සො තං ආදිසි. 'අග්ගමනොසි නි'නති. තඤ්ඤං කුකකුච්චං අභොසි: -පෙ- භගවතො ඵතමජ්චං ආරොචෙසි. කිඤ්ඤිතො නිං භික්ඛු'ති. 'නිරුතතිපථො අභං භගවා'ති. අනාපනති භික්ඛු නිරුතතිපථො'ති. (26)

3. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වතක් දැක සොරසිතැතියෙක් ආමඤ්චය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිච්ඡාදාදා වෙතො චේ. දුකුලාදාදා වෙතො චේ” යැ යි වදාල සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වතක් දැක සොර සිත් ඇත්තේ සෙලා විය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිච්ඡාදාදා වෙතො චේ. දුකුලාදාදා වෙතො චේ” යැ යි වදාල සේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වතක් දැක සොරසිත් ඇත්තේ කුඹු තැනින් පහ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාදාදාදා අවන්තෙහි යැ” යි වදාල සේක, (5)

6. එසමයෙහි එක්තරු පිණ්ඩවාරික මහණෙක් මාහැඟි උතුරු අතුරු-ණක් දැක සොරසිත් ඉපද විය. ... සොර සිත් ඇත්තේ ආමඤ්චය කෙළේ ය. ... සොර සිත් ඇත්තේ සෙලා විය. ... සොර සිත් ඇත්තේ කුඹු තැනින් පහ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාදාදාදා අවන්තෙහි යැ” යි වදාල සේක. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඊ සොර පැහැර ගන්නෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හේ ‘එයැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයැ’ යි හඟිමින් අනෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අනෙකෙකැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අනෙකෙකැ’ යි හඟිමින් අනෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාදාදාදා අවන්තෙහි යැ” යි වදාල සේක. 10-13

8. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඊ සොර ගන්නෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙ තෙමේ ‘ඒම යැ’ යි හඟිමින් තමා සතු භාණ්ඩයක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, පරිච්ඡාදාදා වෙතො චේ. දුකුලාදාදා වෙතො චේ” යැ යි වදාල සේක. 14

9. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් අනෙකෙකු සතු භාණ්ඩයක් ගෙණ යන්නේ හිසෙහි කුඹු බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමඤ්චය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලා විය. ... සොරසිත් ඇත්තේ කරට ගත්තේ ය. ... තරෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමඤ්චය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලා විය. ... සොරසිත් ඇත්තේ උකුලට ගත්තේ ය. ... උකුලෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමඤ්චය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලා විය. ... සොරසිත් ඇත්තේ අතින් ගත්තේ ය. ... අතෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ඕම තැබී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ ඕමින් උඩට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය: ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාදාදාදා අවන්තෙහි යැ” යි වදාල සේක. (15-25)

10. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් අභ්‍යවකාශයෙහි සිටුවක් අකුට විහාරයට ගියේ ය. එක්තරු මහණෙක් ‘මේ සිටුව තො වැනැගේ වා’ යි තැන්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ තෙමේ නික්ම ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුව කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ” යි ඒ මහණහු විවාලේ ය. ‘මවිසින් පැහැර ගන්නා ලද යැ’ යි ඒ මහණ කී ය. හෙ තෙමේ ‘තෝ අප්‍රමණයෙහි යැ’ යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කෙළේ ය. “මහණ තෝ කෙබඳු සිතැහි යෙහි දෑ” යි අසා වදාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ව්‍යවහාර වචන ඇත්තෙමි වෙමි” යි හේ කීය. “මහණ, ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවත් තො චේ” යැ යි වදාල සේක. (26)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පිඨෙ ච්චරං නික්ඛි-
 පිචා, -පෙ- පිඨෙ නිසීදනං නික්ඛිපිචා, -පෙ- හෙට්ඨාපිඨෙ පනතං නික්ඛිපිචා,
 විභාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු ‘මායං පනෙනා තස්සි’ති පටිසාමෙසි. සො
 නික්ඛමිචා තං භික්ඛුං පුච්ඡි: ‘ආච්චසො මය්හං පනෙනා කෙන අවහටො’ති.
 සො එවමාහ: ‘මයා අවහටො’ති. සො තං ආදිසි ‘අස්සමණො’සි නි’නති.
 තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නිරුතතිපථෙ”ති. (27-29)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී චතියා ච්චරං
 පඤ්චිචා විභාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී ‘මාසීදං ච්චරං තස්සි’ති
 පටිසාමෙසි. සා නික්ඛමිචා තං භික්ඛුනීං පුච්ඡි: ‘අයෙස මය්හං ච්චරං කෙන
 අවහට’නති. සා එවමාහ: ‘මයා අවහට’නති. සා තං ආදිසි ‘අස්සමණො’සි නි’නති.
 තස්සා කුක්ඛුච්චං අහොසි. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමඤ්චං
 ආරොවෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුතං එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො
 එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනාපනති භික්ඛවෙ නිරුතතිපථෙ”ති. (30)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වාතමණඤ්චිකාය
 උක්ඛිතතං සාටකං පස්සිචා ‘සාමිකාතං දස්සාමී’ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං
 භික්ඛුං වොදෙසුං: ‘අස්සමණො’සි නි’නති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ-
 කිඤ්චිතො නිං භික්ඛු’ති. ‘අථෙය්‍යචිතො අහං භගවා’ති. “අනාපනති භික්ඛු
 අථෙය්‍යචිතතස්සා”ති. (31)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වාතමණඤ්චිකාය
 උක්ඛිතතං වෙඨනං ‘පුරෙ සාමිකා පස්සනති’ති ථෙය්‍යචිතො අග්ගහෙසි.
 සාමිකා තා භික්ඛුං වොදෙසුං: ‘අස්සමණො’සි නි’නති. තස්ස කුක්ඛුච්චං
 අහොසි -පෙ- “ආපනතීං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (32)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුසාතං ගනචා
 අභිනො සරීරෙ පංසුකුලං අග්ගහෙසි. තස්මිං ච සරීරෙ පෙනො අභිවඤ්චො
 හොති. අථ බො සො පෙනො තං භික්ඛුං එතදවොච: “මා භනො මය්හං
 සාටකං අග්ගහෙසී”ති. සො භික්ඛු අනාදියනො අගමාසි. අථ බො තං
 සරීරං උට්ඨතිචා තස්ස භික්ඛුනො පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො අනුඛන්ඨී. අථ බො සො
 භික්ඛු විභාරං පවිසිචා ආරං එකෙසි. අථ බො තං සරීරං තඤ්චෙච පටිපතී. 1.
 තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි - පෙ - “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්සා. ත ච
 භික්ඛවෙ අභිනො සරීරෙ පංසුකුලං ගහෙතඛබ්බං. යො ගණ්ඨග්ග්‍ය, ආපනති
 දුක්ඛකටස්සා”ති. (33)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඛස්ස ච්චරෙ
 භාජියමානෙ ථෙය්‍යචිතො කුසං සඛ්ඛාමෙචා ච්චරං අග්ගහෙසි. තස්ස
 කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතීං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (34)

1. පරිපච්චි, කපච්චි.

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවක් මත සිටුර බහා තබා ... පුටුවක් මත තිසිදනය බහා තබා ... පුටුවක් යට පාත්‍රය බහා තබා විහාරයට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් 'මේ පාත්‍රය නො නැගේව'යි තැන්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ නික්ම අටුන් තෙල මහණහුගෙන් "ඇවත, මාගේ පාත්‍රය කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ"යි විචාලේ ය. හෙනමේ 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද'යි මෙසේ කී ය. හේ "තෝ අශ්‍රමණයෙහි යා"යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... "මහණ, ව්‍යවහාර වචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේක. (27-29)

12. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් වැවේ සිටුර අකුට විහාරයට ගියා ය. එක්තරා මෙහෙණක් 'මේ සිටුර නො නැගේව'යි තැන්පත් කොට තැබුවා ය. ඒ නික්මවුන් ඒ මෙහෙණගෙන් 'ආයඝාවෙනි, මාගේ සිටුර කවරකු විසින් පැහැරගන්නා ලද දෑ'යි මෙසේ විචාලා ය. 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද යා'යි ඔ මෙසේ කීවා ය. ඒ මෙහෙණ එය ගත්තේ ය. 'තෝ නොමෙහෙණකා'යි කීවු ය. ආට කුකුළු විය. ඉන් පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙපවත් දන්වුවා ය. මෙහෙණහු හිසුන්ට මෙපවත් සැල කලාහු ය. හිසුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැල කලාහු ය. "මහණෙහි ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේක. (30)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගිත් තහන ලද සඵලක් දැක 'හිමියන්ට දෙමි'යි ගත්තේ ය. 'තෝ අශ්‍රමණයෙක් වෙහි ය'යි හිමිහු ඒ මහණහට වොදනා කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි දෑ"යි අසා වදාළේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නොසොර සිත් ඇත්තෙමි වීම"යි කී ය. "මහණ සොර සිත් තැත්තහුට ඇවැත් නො වේ" යා යි වදාළේක. (31)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගිත් තහන ලද හික්-වෙළක් 'තො බෝ වේලාවකින් හිමියෝ දක්නාහ, ඊට පෙර ගණිමි'යි සිතා) සොරසිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට "තෝ අශ්‍රමණයෙහි"යි වොදනා කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය"යි වදාළු සේක. (32)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනට ගොස් නුඹුන් මල සිරුරෙහි පංසුකුල වසත්‍රය හැර ගත්තේ ය. ඒ සිරුරෙහි ද ප්‍රෙතයෙක් අධිගාහිත වී ය. එකල්හි ඒ ප්‍රෙතයා ඒ මහණහට "වහන්ස, මගේ වසත්‍රය නොගත මැනව"යි කී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය නො සලකමින් ගියේ ය. ඉන් පසු ඒ සිරුර තැනිට ඒ මහණහු පසුපස ඉහුබැත්දේ ය. එකල්හි ඒ මහණ විහාරයට ගොස් දොර වැසී ය. ඉක්බිති ඒ සිරුර එහි ම පතිත විය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. "මහණෙහි, නුඹුන් සිරුරෙහි පංසුකුල වසත්‍රය නො ගතයුතු ය. සමෙක් ගත්තේ තම දුකුලාඇවැත් වේ"යි වදාළු සේක. (33)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු සිටුරා බෙදනු ලබන කල්හි සොරසිත් ඇත්තේ කුසපත් මාරු කොට සිටුරක් ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යා" යි වදාළු සේක. (34)

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ආනඤ්ඤ ජනතාඝරෙ අඤ්ඤ-
තරස්ස භික්ඛුනො අනතරවාසකං අත්තනො ඛෙඤ්ඤමානො නිවාසෙසි. අථ
ඛො සො භික්ඛු ආයසමනතං ආනඤ්ඤ එතදවොච: “කිංසමෙ නිං ආවුසො
ආනඤ්ඤ අනතරවාසකං නිවාසෙසි”ති. “සකසඤ්ඤේ අහං ආවුසො”ති. භගවතො
එතමන්ථං ආරොචෙසුං- පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ සකසඤ්ඤේසො”ති. (35)

18. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා සිහවිසාසං පසසිනා පවාපෙනා පරිභුඤ්ඤංසු. තෙසං කුක්ඛුච්චං
අහොසි -ප- “අනාපතති භික්ඛවෙ සිහවිසාසෙ”ති. (36)

19. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා ව්‍යග්ගවිසාසං පසසිනා -පෙ- දීපිවිසාසං පසසිනා -පෙ-
තරච්ඡවිසාසං පසසිනා -පෙ- කොකවිසාසං පසසිනා පවාපෙනා
පරිභුඤ්ඤංසු. තෙසං කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ
තීරච්ඡතගතපරිග්ගහෙ”ති. (37-40)

20. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤ
ඔදනෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං දෙහි”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපතති සමප-
ජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (41)

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤ ඛාදනීයෙ
භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤ පුච්චෙ භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤ උච්ඡුච්චි
භාජියමානෙ -පෙ- සඛ්ඤ්ඤ නිමිරුසකෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං
දෙහි”ති අමුලකං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (42-45)

22. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ ඔදනීය-
ඝරං පවිසිනා පත්තපුරං ඔදනං ථෙය්‍යවිතෙතා අවහරි. තස්ස කුක්ඛුච්චං
අහොසි -පෙ- “ආපතති. නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (46)

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුත්තාඝරං
පවිසිනා පත්තපුරං මංසං ථෙය්‍යවිතෙතා අවහරි. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි.
-පෙ- “ආපතති. නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (47)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ පුච්චඝරං
පවිසිනා පත්තපුරං පුච්චං ථෙය්‍යවිතෙතා අවහරි -පෙ- පත්තපුරා ඝකඛ-
ඌභයා ථෙය්‍යවිතෙතා අවහරි -පෙ- පත්තපුරෙ මොදකෙ ථෙය්‍යවිතෙතා
අවහරි. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතති. නිං භික්ඛු ආපනො
පාරාජික”න්ති. (48-50)

17. එසමයෙහි ආයුමෙත් අතද තෙරණුවෝ ගිනිහල් ගෙහි එක්තරා මහණකුගේ අදනයක් 'තමාගේ යෑ'යි හඟිමින් හැන්දහ. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ ආයුමෙත් ආතඤ්ඤ ස්ථවිරයන්ට මෙය කී ය. "ආචාර්ය, ආතඤ්ඤ ස්ථවිරයෙහි, තෙපි මගේ අදනය කුමක් ගෙයිත් ඇන්දහ ද?" යි විචාලේ ය. "ආචාර්ය, මම 'මගේ යෑ' යි හැඟිමී ඇත්තෙමී වීම' යි තෙරණුවෝ කීහ. භාවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැල කලාහු ය. ... "මහණෙනි, 'තමා සතු ය' යන හැඟිමී ඇත්තහුට ආචාර්ය නො වේ." ය යි වදාල සේක. (35)

18. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නාහු සිංහයකු විසින් ඉදුල් කල මසක් දැක පිසවා අනුභව කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. ... "මහණෙනි, පිහවිසාසයෙහි ආචාර්ය නො වේ" ය යි වදාල සේක. (36)

19. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නාහු වෘත්ත-යකු ඉදුල් කල මසක් දැක, ... දිවියකු කා හැර දැමූ මසක් දැක ... කරබාතා වලසකු කා හැර දැමූ මසක් දැක ... වෘකයකු කා ඉතිරි කල මසක් දැක පිසවා අනුභව කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. ... "මහණෙනි, තිරිසහුන් අයත් දූයෙහි ආචාර්ය නො වේ" ය යි වදාල සේක. (37-40)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සභනට බත් බෙදන කල්හි 'අනෙකකුට ද කොටසක් දෙව'යි අමුලු කොට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාචාර්ය නො වේ. දැන දැන මුසවා කීමෙහි පවිති ආචාර්ය වේ" ය යි වදාල සේක. (41)

21. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සභනට කැවිලි බෙදන කල්හි, ... සභනට පු බෙදන කල්හි, ... සභනට උක් දඹු බෙදන කල්හි ... සභනට තිඹිරි බෙදන කල්හි, 'අනෙකකුට ද කොටසක් දෙව'යි අමුලු කොට (පිළිගා නැතිව) ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාචාර්ය නො වේ. දැන දැන බොරු කීමෙහි පවිතිආචාර්යවේ" ය යි වදාල සේක. (42-45)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විකිණීමට බත් පිසන ගෙයකට පෑමිණ සොර සිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා බත් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය, ... "මහණ, තෝ පරිජ්ඣාචාර්ය අවන්තෙහි යෑ" යි වදාල සේක. (46)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විකිණීමට මස් පිසන ගෙයකට පිවිස සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා මස් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... "මහණ, තෝ පරිජ්ඣාචාර්ය අවන්තෙහි ය" යි වදාල සේක (47)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි කැවුම් පිසන ගෙයකට පෑමිණ සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා කැවුම් හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා ලහලු හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා අත්ගලා හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. "මහණ, තෝ පරිජ්ඣාචාර්ය අවන්තෙහි" යයි වදාල සේක (48-50.)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පඤ්ඤා නිමිත්තං අකාසි. “රතතිං අවහරිස්සාමි”ති. සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරි -පෙ- තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (51-54)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පඤ්ඤා නිමිත්තං අකාසි. “රතතිං අවහරිස්සාමි”ති. සො තං මඤ්ඤමානො අතතනො පරික්ඛාරං අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (55)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පිඨෙ ඵචිකං පඤ්ඤා ඉතො ගණනෙනා පාරාජිකො භවිස්සාමිති සහ පිඨකෙන සබ්බාමෙවා අගගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (56)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සබ්බස්ස භිසිං ථෙය්‍යචිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (57)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු චිවරවංසෙ චිවරං ථෙය්‍යචිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (58)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරෙ චිවරං අවහරිතො ඉතො නික්ඛමනො පාරාජිකො භවිස්සාමිති විහාරං ත නික්ඛමි. භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “නික්ඛමෙය්‍ය වා සො භික්ඛවෙ මොඤ්ජුරිසො ත වා නික්ඛමෙය්‍ය ආපතති පාරාජිකස්සා”ති. (59)

31. තෙන බො පන සමයෙන දෙව භික්ඛු සභායකා භොන්ති. ඵකො භික්ඛු භාමං පිණ්ඩාය පාවෙසි. දුතියො භික්ඛු සබ්බස්ස බාදනීයෙ භාජිය-මානෙ සභායකස්ස භාගං ගහෙතො තස්ස විස්සසනො පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතීනාං තං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි නි’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නිං භික්ඛු?”ති “විස්සාසගාභී අභං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු විස්සාසගාභෙ”ති. (60)

32. තෙන බො සමයෙන සමඛුද්‍රා භික්ඛු චිවරකමමං කරොන්ති. සබ්බස්ස බාදනීයෙ භාජියමානෙ සබ්බෙසං පටිච්චිංසා ආහරිතො උපනික්ඛිතො භොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො පටිච්චිංසං අතතනො මඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතීනාං තං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි නි’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නිං භික්ඛු”ති සකසඤ්ඤා අභං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු සකසඤ්ඤා-ස්සා”ති. (61)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දැක “ඌ සොර-කම් කරන්නෙමි” යි නිමිති ගත්තේ ය. හෙතෙමේ ‘එයැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයැ’ යි හඟිමින් අනෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අනෙකකැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... අනෙකකැ යි හඟිමින් අනෙකක් සොරකම් කළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්නෙහි” ය යි වදාළ හේක (51-54.)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දැක ‘ඌ සොරකම් කරන්නෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙතෙමේ ‘එයැ’ යි හඟිමින් තමාගේ පිරිකරක් (සොර සිතීන්) භාර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. දුකුලාඥාවැන් වේ” යයි වදාළ හේක. (55)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවකැ පියැල්ලක් දැක ‘මෙයින් පැහැරගන්නෙමි පැරැදුනෙමි’ වෙමි යි සිතා පුටුව සමග බැහැර කොට භාර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්නෙහි ය.” (56)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු බිස්සක් සොර සිතීන් භාර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්නෙහි ය” යි. (57)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සිටුරුවසෙහි ලු සිටුරක් සොර සිතීන් භාරගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්නෙහි ය.” (58)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරයෙහි සිටුරක් සොරාගණ ‘මෙයින් නික්මෙන්නෙමි පරිජ් ඥාවැන් අවන්නෙමි’ යි විහාරයෙන් නො නික්මින. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැල කලාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ නික්මෙන්නේ හෝ නො නික්මෙන්නේ හෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්නේ වෙයි.” (59)

31. එසමයෙහි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් තමක් පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. දෙවැන්නා සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි යහළුවා අයත් කොටස ගෙන ඔහුට විස්වස් ඥාතියේ වැලැඳී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය දැන “තෝ නොමහණෙක් වෙහි” යි ඒ මහණහට වොදනා කෙළේය. ඒ මහණ-හට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැතියෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විශ්වාස ශ්‍රාති වීම.” “මහණ විශ්වාසශ්‍රාහයෙන් ඥාවැන් නො වේ.” (60)

32. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරුකම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි සියල්ලන්ගේ කොටස් ගෙනවුත් වෙත තබන ලද්දහු වෙත්. එක්තරා මහණෙක් ‘අනෙක් මහණකුගේ කොටස තමාගේ ය’ යි හඟිමින් වැලැඳීය. ඒ මහණ තෙමේ එය දැන “තෝ නොමහණෙක් වෙහි” යි ඔහුට වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැන්නෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තමාගේ ය යන හැඟීම ඥාත්තෙමි වීම.” “මහණ, තමාගේ ය යන හැඟීම ඥාත්තහුට ඥාවැන් නොවේ.” (61)

33. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු චීවරකමමං කරොන්ති. සඛ්ඤ්ඤා බාදනීයෙ භාජීයමානෙ අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පතෙත්ත අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පටිච්චෙසො ආහරිත්වා උපනික්ඛිත්තො භොති. පතනසාමිකො භික්ඛු අතතතො මඤ්ඤාමානො පරිභුඤ්ජී, සො ජාතීත්වා තං වොදෙසී: “අස්සමණෝ‘සි ච”න්ති. තස්ස කුක්ඛාදිවං අහොසී, භගවතො එතමජං ආරොචෙසී -පෙ- “ක්ඛිඤ්චිත්තො චං භික්ඛු?”ති “සකසඤ්ඤේ අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු සකසඤ්ඤේස්සා”ති. (62)

34. තෙන බො පන සමයෙන අම්බවොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුඛන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පඤ්ඤිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤේනො පටිග්ගාභාපෙත්වා පරිභුඤ්ජීංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණජථ තුලො”ති. තෙසං කුක්ඛාදිවං අහොසී. භගවතො එතමජං ආරොචෙසුං -පෙ- “ක්ඛිඤ්චිත්තො තුලො භික්ඛවො?”ති “පංසුකුලසඤ්ඤේනො මයං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤේස්සා”ති. (63)

35. තෙන බො පන සමයෙන ජම්බුවොරකා -පෙ- ලුච්ඡවොරකා -පෙ- පතසවොරකා -පෙ- තාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්චවොරකා -පෙ- තිම්බිරුසකවොරකා තිම්බිරුසකෙ ඔච්චිත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුඛන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පඤ්ඤිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤේනො පටිග්ගාභාපෙත්වා පරිභුඤ්ජීංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණජථ තුලො”ති. තෙසං කුක්ඛාදිවං අහොසී. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤේස්සා”ති. (64-69)

36. තෙන බො පන සමයෙන අම්බවොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුඛන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පඤ්ඤිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යචිත්තො පරිභුඤ්ජීංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණජථ තුලො”ති. තෙසං කුක්ඛාදිවං අහොසී -පෙ- “අපතතිං තුලො භික්ඛවෙ අපතනා පාරුච්ඡක”න්ති. (70)

37. තෙන බො පන සමයෙන ජම්බුවොරකා -පෙ- ලුච්ඡවොරකා -පෙ- පතසවොරකා -පෙ- තාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්චවොරකා -පෙ- තිම්බිරුසකවොරකා තිම්බිරුසකෙ ඔච්චිත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුඛන්ධංසු. වොරකා සාමිකෙ පඤ්ඤිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යචිත්තො පරිභුඤ්ජීංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණජථ තුලො”ති. තෙසං කුක්ඛාදිවං අහොසී -පෙ- “අපතතිං තුලො භික්ඛවෙ අපතනා පාරුච්ඡක”න්ති. (71-76)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා අම්බං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරී -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා ජම්බුං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා ලුච්ඡං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා පතසං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා තාලපකකං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා උච්ඡ්චං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා තිම්බිරුසකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරී. තස්ස කුක්ඛාදිවං අහොසී -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු අපතනා පාරුච්ඡක”න්ති. (77-83)

33. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරු ගෙන්නම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි එක්තරා මහණකුගේ පාත්‍රයෙන් අන් මහණකුගේ කොටස ගෙණවුන් තබන ලද්දේ වෙයි. පාත්‍රය හිමි මහණ තෙමේ නමාගේ ය හි සිතමින් වැලැදී ය. ඒ මහණ එය දුන ඒ මහණහට ‘තෝ නොමහණෙහි’යි. වෝදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම සවකීය ය යන හැඟීම් ඇත්තෙමි වීමි.” “මහණ, සවකීය ය යන හැඟීම් ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (62)

34. එසමයෙහි අඹ සොරු අඹ නෙලා පොදියක් බැඳ ගෙණ ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහු බැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දැක පොදිය බිම හෙලා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංසුකුල සංඥ ඇත්තාහු පිළිගන්වා ගෙණ වැලඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කලාහු ය. ඔවුනට කුකුළු විය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලහ. මහණෙහි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇත්තෝ වුහු ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි පාංසුකුලසංඥ ඇත්තමහ”යි “මහණෙහි, පාංසුකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නොවේ.” (63)

35. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල් සොරු ... කොත්සොරු ... තල්පල සොරු ... උක්සොරු ... තිඹිරිසොරු තිඹිරිපල නෙලා පොදියක් බැඳගෙණ ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දැක පොදිය බිම හෙලා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංසුකුලසංඥ ඇති ව පිළිගන්වා ගෙණ වැලඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කලාහුය, ඔවුනට කුකුළු විය. ... “මහණෙහි, පාංසුකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (64-69)

36. එසමයෙහි අඹසොරු අඹ නෙලා පොදියක් බැඳගෙණ ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දැක පොදිය බිම හෙලා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොර සිත් ඇත්තාහු ‘නො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි වැලඳහ. හිමියෝ “තෙපි නොමහණහ”යි ඔවුනට වොදනා කලාහුය. ඔවුනට කුකුළු විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජි ඇවැත් අවන්තහු ය.” (70)

37. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල්සොරු ... කොත්සොරු ... තල්පල සොරු ... උක්සොරු ... තිඹිරිසොරු තිඹිරිපල නෙලා පොදි බැඳ ගෙණ ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දැක පොදි බිම හෙලා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොරසිත් ඇත්තෝ ‘නො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි වැලඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කලාහුය. ඔවුනට කුකුළු විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජි ඇවැත් අවන්තහුය.” (71-76)

38. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොර සිත් ඇත්තේ සහසතු අඹ සොරකම් කෙළේ ය. ... සහසතු දඹ ... සහසතු දෙල් ... සහසතු කොත් ... සහසතු තල්පල ... සහසතු උක් ... සහසතු තිඹිරි සොර සිත් ඇත්තේ පැහැර ගත්තේය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිජි ඇවැත් අවන්තෙහි ය”. (77-83)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුපථාරුමං ගනඤ්ඤා ඔවිතං පුපථං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං නිං භික්ඛු අපනො පාරුජක”න්ති. (84)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුපථාරුමං ගනඤ්ඤා පුපථානි ඔවිතීඤ්ඤා පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං නිං භික්ඛු අපනො පාරුජක”න්ති (85)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡන්තො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “අච්ඡෙදො භුක්ඛං උපට්ඨාකකුලං චුතො වජේඡී”ති. සො ගනඤ්ඤා එකං සාටකං අභරුපෙඤ්ඤා අතතනා පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතීඤ්ඤා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි නි’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘චුතො වජේඡී’ති වතතබ්බො. යො වදෙය්‍ය අපතති දුක්ඛට්ඨො”ති. (86)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොච: “අච්ඡෙදො භුක්ඛං උපට්ඨාකකුලං චුතො වජේඡී”ති. සො ගනඤ්ඤා සුගසාටකං අභරුපෙඤ්ඤා එකං අතතනා පරිභුඤ්ඤා. එකං තස්ස භික්ඛුතො අදසි. සො ජාතීඤ්ඤා නං වොදෙසි: “අස්සමණො’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘චුතො වජේඡී’ති වතතබ්බො. යො වදෙය්‍ය අපතති දුක්ඛට්ඨො”ති. (87)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡන්තො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “අච්ඡෙදො භුක්ඛං උපට්ඨාකකුලං චුතො වජේඡී”ති. සො’පි එවමාහ: “චුතො වජේඡී”ති. සො ගනඤ්ඤා අභරුපෙඤ්ඤා සපට්ඨං, භුලං ගුලං, දෙණං තණ්ඩුලං, අභරුපෙඤ්ඤා අතතනා පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතීඤ්ඤා නං වොදෙසි: “අස්සමණො’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘චුතො වජේඡී’ති වතතබ්බො. ‘න ච චුතො වජේඡී’ති වතතබ්බො. යො වදෙය්‍ය අපතති දුක්ඛට්ඨො”ති. (88)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො මහග්ගං මණිං අදාය අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුතා සද්ධීං අභිනමග්ගපට්ඨනො හොති. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පසස්සිඤ්ඤා තස්ස භික්ඛුතො අජානනාස්ස ඵච්ඡිකාය මණිං පසස්සිඤ්ඤා සුඛකට්ඨානං අතික්ඛමිඤ්ඤා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නිං භික්ඛු”ති. “නාහං හගවා ජානාමි”ති. අනාපතති භික්ඛු අජානනාස්සාති. (89)

39. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ මුහුපසක් අගනා නෙලා තුළු මල් සොර සිහින්භාර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාදාදාත් අවන්තෙහි ය.” (84)

40. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ සොරසින් ඇතියේ මුහු පසක් අගනා මල් නෙලා ගෙන ගියේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ තෝ පරිච්ඡාදාදාත් අවන්තෙහි ය.” (85)

41. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරු මහණකුට, “ඇවැත්නි, තොපගේ උපසාර්යක කුලයට (ගොස් ඉල්ලා ගැනීමට) ‘තොප විසින් කියනු ලැබූයෙමි’යි තොප වචනයෙන් කියමි”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් එක් සඵවක් ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හේ දූත ගෙන ඒ මහණහට “තෝ අප්‍රමණ වෙහි”යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. -පෙ- මහණ පරිච්ඡාදාදාත් නො වේ. “මහණෙනි, ‘පණ්ඩුමයක්’ කියනු ලැබුවෙමි යි (ඔවුන්ට) කියමි”යි නො කිය යුතු ය. යවෙක් කියා තම දුකුලාදාදාත් වේ.” (86)

42. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගමකට යෙයි. අන් මහණෙක් ඒ මහණහට ඇවැත්නි, “මගේ උපසාර්යක කුලයට මා විසින් කියන ලද්දෙහි යයි මගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් සඵවලක් ගෙන්වා ගෙන එකක් තමා පරිභොග කෙළේ ය. එකක් ඒ මහණහට දින. හෙ තෙමේ එය දූතගෙන ඔහුට ‘තෝ අප්‍රමණ වෙහි’යි වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිච්ඡාදාදාත් නො වේ. “මහණෙනි, ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු ය. යවෙක් කියා තම දුකුලා දාදාත් වේ.” (87)

43. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරු මහණකුට “ඇවැත්නි, තොපගේ උපසාර්යක ‘කුලයට තා විසින් කියන ලද්ද යෙමි’යි තාගේ වචනයෙන් කියමි”යි කී ය. හෙතෙමේ ද “මා විසින් කියන ලද්දෙහි යයි මාගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් තැලියක් ගිනෙල් ද, කුලාවක් උක්සකුරු ද, තිඹක් සහල් ද, ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හෙතෙමේ එය දූතගෙන ඒ මහණහට ‘තෝ නො මහණෙක් වෙහි’යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ පරිච්ඡාදාදාත් නො වේ. මහණ ‘තා විසින් කියන ලද්දෙමි’ තාගේ වචනයෙන් කියමි”යි. නො කිය යුතු යි. ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මාගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු යි. යවෙක් කියා තම දුකුලාදාදාත් වේ” යැ යි වදාළ යේක. (88)

44. එසමයෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් මාහැඟි මැණිකක් රැගෙන එක්තරු මහණකු හා අදන් මගට පිළිපත්තේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා ශුලකසාර්යක (සුංකම් අයකරණ තැනක්) දක නො දත්තා වූ ඒ මහණහුගේ පසුමිසියෙහි මැණික බහා සුංකම් අයකරණ තැන ඉක්මවා නැටිත හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ කෙටුළු සිතැති වෙහි ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අහා වදාළ යේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එය නො දනිමි”යි හේ කී ය. “මහණ නො දන්නහුට ඇවැත් නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ යේක. (89)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු පුරිසො මහග්ගං මණිං ආදාය අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුතා සද්ධිං අභිධානමග්ගපටිපනො හොති. අඵ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පසයිතො ගිලානාලයං කරිතො අත්තනො භණ්ඩිකං තස්ස භික්ඛුතො අදාසි. අඵ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං අතික්කමිත්වා නං භික්ඛුං එතදවොච: “ආභර මෙ භනෙත භණ්ඩිකං. තානං අකලලකො”ති. තිස්ස පන නිං ආචුසො එවරුපං අකාසිති. අඵ බො සො පුරිසො තස්ස භික්ඛුතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අජාතනතස්සා”ති. (90)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු සජේත සද්ධිං අභිධාන- මග්ගපටිපනො හොති. අඤ්ඤතරෙ පුරිසො නං භික්ඛුං ආමිසෙන උපලා- පෙනො සුඛකට්ඨානං පසයිතො මහග්ගං මණිං තස්ස භික්ඛුතො අදාසි. ඉමං භනෙත මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙතිති. අඵ බො සො භික්ඛු තං මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (91)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං¹ සුකරං කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා නිං භික්ඛු?”ති “කාරුඤ්ඤධිපපායො අහං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු කාරුඤ්ඤධිපපායස්සා”ති. (92)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං සුකරං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතෙනා මුඤ්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (93)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු පාසෙ බද්ධං මිගං කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චී -පෙ- පාසෙ බද්ධං මිගං ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති ථෙය්‍යවිතෙනා මුඤ්චී-පෙ- කුමිතෙ බද්ධෙ මචේඡ කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චී. -පෙ- කුමිතෙ බද්ධෙ මචේඡ ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති. ථෙය්‍යවිතෙනා මුඤ්චී, තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (94-97)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු යානෙ භණ්ඩං පසයිතො “ඉකො ගණ්ඨනෙතො පාරාජිකො භවිස්සාමී”ති අතික්කමිත්වා පට්ටොචො අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (98)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතතං මංසපෙසිං “සාමිකානං දස්සාමී”ති අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතතස්සා”ති. (99)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිතතං මංසපෙසිං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිතෙනා අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ’සි නි”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (100)

---

1. බ.ක. මජ්ඣ.

45. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් මාහැඟි මැණිකක් රැගෙන එක්-
තරා මහණකු සමග අදන් මගට පිළිපත්තේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා
ගුලකසානසයක් දැක ගිලන් අසුරා දක්වා සබ්බසාධු පොදිය ඒ මහණහට
දින. ඉන් පසු ඒ පුරුෂයා ගුලකසානස ඉක්මවා ඒ මහණහට “වහන්ස,
මගේ බඩුපොදිය දෙනු මැනව. මම ගිලනෙක් නො වෙමි”යි මෙය කී ය.
“ආවත, තෝ කුමක් ගෙයින් ලෙබන්දක් කෙළෙහි දැයි” ඒ මහණ
පිළිවිසි ය. එකල ඒ පුරුෂයා ඒ මහණහට තෙල කරුණ දුන් වී ය. ඒ
මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ නොදන්තනුට ඇවැත් නො වේ.” යැයි
වදල සේක. (90)

46. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගාල් තවලමක් සමග අදන්මගට
පිළිපත්තේ වෙයි. එක් පුරුෂයෙක් ඒ මහණහු ආමිෂයෙන් පොළොඹවා
ගුලකසානස දැක “වහන්ස, මේ මැණික ගුලකසානස ඉක්මවා ගෙන
යනු මැනවැ”යි මාහැඟි මැණිකක් ඒ මහණහට දිනී. වැලි ඒ මහණ තෙමේ
ඒ මැණික ගුලකසානස ඉක්මවා ගෙන ගියේ ය. ඒ මහණහට කුකුල්
විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වදල සේක (91)

47. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳුනු උරකු කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු
සිතැති විහි දු”යි අසා වදල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම කුළුණු
සිත් ඇත්තෙමි වීමි”යි හේ කී ය. “කුළුණු සිත් ඇත්තනුට ඇවැත් නො
වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක. (92)

48. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපත බැඳී උරකු හිමියෝ
දක්නාහ’යි පෙරමසොර සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ...
“මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි වදල සේක. (93)

49. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳී මුවකු කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ... මලපත බැඳී මුවකු ‘නො බෝ කලෙකින් හිමියෝ
දක්නාහ’යි සොරසිත් ඇතිව මුදු ලී ය. ... කෙමිනෙහි හසු වූ මසුන් කුළුණු
සිත් ඇතිගේ මුදු ලී ය. ... කෙමිනෙහි හසු වූ මසුන් ‘නො බෝකලෙකින්
හිමියෝ දක්නාහ’යි සොර සිත් ඇතිව මුදු ලී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය.
“මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදල සේක. (94-97)

50. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යාතයක භාණ්ඩය දැක ‘මෙයින්
ගන්තෙමි තම පරිජ් අවදින්තෙමි’යි ඉවන් කොට පෙරලා ගත්තේ ය. ඒ
මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි
වදල සේක. (98)

51. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උස්සකු විසින් තභාගන්
මස් වැදුල්ලක් ‘හිමියනට දෙන්නෙමැ’යි ගත්තේ ය. හිමියෝ “තෝ
අශ්‍රමණ වෙහි”යි ඒ මහණහට වොදනා කලානු ය.” ඔහුට කුකුල් විය. ...
“මහණ සොර සිත් නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ” යැයි වදල සේක. (99.)

52. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උකුස්සකු විසින් තභාගන්
මස් වැදුල්ලක් ‘නො බෝකලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොරසිත් ඇති ව
ගත්තේ ය. ‘තෝ අශ්‍රමණ වෙහි’යි හිමියෝ ඒ මහණහට වොදනා කලානු ය.
ඔහුට කුකුල් විය. ... ‘මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ’ යි
වදල සේක. (100)

53. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උඵමපං ඛක්ඛිනා අචිරචනීයා නදියා ඔසාදෙනති.¹ “ඛක්ඛිනෙ ජිනෙන කට්ඨානී විපපකිණ්ණානී අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤිතො උතතාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං “අස්සමණ්ණඵ තුමො”ති” තෙසං කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛවෙ පංසුකුල-සඤ්ඤිස්සා”ති. (101)

54. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උඵමපං ඛක්ඛිනා අචිරචනීයා නදියා ඔසාදෙනති. ඛක්ඛිනෙ ජිනෙන කට්ඨානී විපපකිණ්ණානී අගමංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතතා උතතාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණඵ තුමො”²ති” තෙසං කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං තුමො භික්ඛවෙ අපනනා පාරාජික”නති. (102)

55. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො ගොපාලකො රුතෙඛි සාටකං ආලග්ගෙතො උච්චාරං අගමාසි. අඤ්ඤනරො භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤි අගගහෙසි. අඵ ඛො සො ගොපාලකො තං භික්ඛුං වොදෙසි: “අස්සමණ්ණො”සි තු”නති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤිස්සා”ති. (103)

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරස්ස භික්ඛුතො නදිං තරනතස්ස රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොතී. සො භික්ඛු සාමිකානං දස්සාමිති අගගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණො”සි තු”නති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතතස්සා”ති. (104)

57. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරස්ස භික්ඛුතො නදිං තරනතස්ස රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොතී. සො භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතෙනා අගගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණො”සි තු”නති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං තුං භික්ඛු අපනනා පාරාජික”නති. (105)

58. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු සප්පිකුලතිං පග්ගිතො ථොකං ථොකං³ පරිභුඤ්ඤී. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති. (106)

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු සංවිද්ඪිතො අගමංසු: “භණ්ඩං අවහරිස්සමා”ති. එකො භණ්ඩං අවහරී. තෙ එවමාහංසු: “න මයං පාරාජිකා. යො අවහරො සො පාරාජිකො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “අපතතිං තුමො භික්ඛවෙ අපනනා පාරාජික”නති. (107)

60. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු සංවිද්ඪිතො භණ්ඩං අවහරිතො භාජෙසුං. තෙහි භාජියමානෙ එකමෙකස්ස පටිච්චිංසො න පඤ්චමාසකො පුරී. තෙ එවමාහංසු. “න මයං පාරාජිකා”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අපතතිං තුමො භික්ඛවෙ අපනනා පාරාජික”නති. (108)

1. ඔසාරෙනති, මජ්ඣ. සං. 2. අස්සමණ්ණඵ, මජ්ඣ. සං. 3. ථොකථොකං. මජ්ඣ.

53. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරවනී තදියෙහි ඔවාපියනී. බැමි සිදි ගිය කල්හි ලී දඹු විසිර ගියේ ය. හිඤ්ඤා පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ ගොඩ ගත්හ. හිමියෝ ඒ හිඤ්ඤාවට “තෙපි අශ්‍රමණයවන”යි වෝදනා කලාහු ය. ඔවුනට කුකුල් විය. ... “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක. (101)

54. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරවනී තදියෙහි ඔවාපියනී. බැඳුම් සිදි ගිය කල්හි ලී දඹු විසිර ගියේ ය. හිඤ්ඤා ‘නොබෝකලකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොර සිත් ඇත්තාහු ඒ ගොඩ දැමූහ. හිමියෝ “තෙපි නො මහණහ”යි. ඔවුනට වෝදනා කලාහු ය. ඔවුනට කුකුල් විය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි වදාළ හේක. (102)

55. එසමයෙහි එක්තරු ගොපල්ලෙක් ගසක සඵව එල්වා මල පහ කිරීම පිණිස ගියේ ය. එක්තරු මහණෙක් පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ එය ගත්තේ ය. ඉන් පසු ඒ ගොපලු තෙමේ ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙහි”යි වෝදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... “මහණ පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළහේක. (103)

56. එසමයෙහි තදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැඟුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ‘හිමියන්ට දෙමැ’යි එය ගත්තේ ය. හිමියෝ “තෝ අශ්‍රමණයෙහි”යි ඒ මහණහට වෝදනා කලාහු ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... “මහණ සොර සිත් තැත්නනුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි වදාළ හේක. (104.)

57. එසමයෙහි තදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැඟුනේ වෙයි. ඒ මහණ ‘නොබෝකලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොරසිත් ඇතියේ එය ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට තෝ අශ්‍රමණ වෙහි”යි වෝදනා කලාහු ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි”යැයි වදාළ හේක. (105)

58. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිතෙල් කලයක් දැක වින වික වැළඳී ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුලා-
ඇවැත් වේ”යැ යි වදාළ හේක. (106.)

59. එසමයෙහි බොහෝ හිඤ්ඤා ‘බඩු සොරකම් කරන්නමු’යි සංවිධාන කොට ගෙණ ගියාහු ය. එක් තමක් බඩුව සොරකම් කෙළේ ය. සෙස්සෝ “අපි පරිජ් ජාවැත් නො අවදුම්හ. යමෙක් එය සොර ගත්තේ ද හෙතෙමේ ම පරිජ් ජාවැත් අවත්තේ වේ”යැ යි මෙසේ කීහු. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සාල කලාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහුයැ”යි වදාළ හේක. (107.)

60. එසමයෙහි බොහෝ හිඤ්ඤා සංවිධාන කොට බඩු සොරු ගෙණ බෙදුවාහු ය. ඔවුන් විසින් බඩු බෙදනු ලබන කල්හි එක් එක් මහණක්හුගේ කොටස (අගයෙන්) මසුපසක් නො පිරුණී. ඔහු “අපි පාරදුතමෝ නොවන්නමු”යි කීහු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සාල කලාහු ය.... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක. (108.)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවච්චියං දුබ්භිකෙඛි ආපඤ්ඤාසං තණ්හලුච්චිං ථෙය්‍යච්චෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (109)

62. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවච්චියං දුබ්භිකෙඛි ආපඤ්ඤාසං මුග්ගමුච්චිං -පෙ- මාසමුච්චිං -පෙ- තිලමුච්චිං ථෙය්‍යච්චෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකන්ති. (110-112)

63. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවච්චියා අකච්චෙන චොරකා ගාමිං භනච්චා මංසං බාදිච්චා සෙසකං පටිසාමෙච්චා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤිතො පටිග්ගාභාපෙච්චා¹ පරිභුඤ්ජංසු. චොරකා තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අසාමණ්ණථ තුමො”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාසං”ති. (113)

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවච්චියා අකච්චෙන චොරකා සුකරං භනච්චා මංසං බාදිච්චා සෙසකං පටිසාමෙච්චා අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤිතො පටිග්ගාභාපෙච්චා පරිභුඤ්ජංසු. චොරකා තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අසාමණ්ණථ තුමො”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාසං”ති. (114)

65. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙඛිහතං ගනච්චා උුතං² තිණං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යච්චෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (115)

66. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙඛිහතං ගනච්චා තිණං ලාසිච්චා³ පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යච්චෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (116)

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා අමං භාජා-පෙච්චා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අසාමණ්ණථ තුමො”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි. භගවතො එතමෙථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “තිඤ්චිතතා තුමො භික්ඛවෙ?”ති “පරිභොගථා. ⁴මයං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛවෙ පරිභොගථායා”ති. (117)

68. තෙන ඛො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා ජලමුං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා ලුච්චං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා පනසං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා තාලපකකං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා උච්ච්චං -පෙ- සඛ්ඤ්ඤා තිමිරුසකං භාජාපෙච්චා පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු චොදෙසුං: “අසාමණ්ණථ තුමො”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පරිභොගථායා”ති. (118-123)

69. තෙන ඛො පන සමයෙන අමිපාලකා භික්ඛුතං අමිඵලං දෙනති. භික්ඛු ‘ගොපෙච්චං ඉමෙ ඉසාරා, තසිමෙ දුචු’න්ති කුක්කුච්චායනා න පතිගණහන්ති. භගවතො එතමෙථං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දුතෙ”ති. (124)

1. පටිග්ගාභාපෙච්චා, 2. උුතං, මජ්ඣ. 3. ලාසිච්චා, සී.මු. 4. පරිභොගථාය, මජ්ඣ., ෧෩.

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාවැත්නුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙක්දකුගේ සහල් මිටක් සොරසිතාතියේ ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාදාත් අවත්තෙහි යැ”යි වදාල සේක. (109.)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාවැත්නුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙක්දකුට අයත් මූං මිටක් ... මෑ මිටක් ... තල මිටක් සොර සිතාතියේ භාර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාදාත් අවත්තෙහි යැ”යි වදාල සේක. (110-112.)

63. එසමයෙහි සාවැත්නුවර අකිවනයෙහි සොරා ගවදෙනක මරු මස් කා සෙස්ස සභවා තබා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥා ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැලඳූහ. සොරා ඒ භික්ෂුන්ට “තෙපි අශ්‍රමණයව්හ”යි වෛදනා කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. ... “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥා ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාල සේක. (113.)

64. එසමයෙහි සාවැත්නුවර අකිවනයෙහි සොරා උරකු මරු මස් කා සෙස්ස සභවා තබා ගියාහු ය භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥා ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැලඳූහ. සොරා මහණුන්ට “තෙපි නො මහණහ”යි වෛදනා කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥා ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාල සේක. (114.)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සිදු ලත ලද පස් මස්සක් අගනා තණ සොරසිතාතියේ භාර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාදාත් අවත්තෙහි යැ”යි වදාලසේක. (115)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සොරසිත් ඇත්තේ පස් මස්සක් අගනා තණ කපා පැහැර ගත්තේය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ පරිච්ඡාදාත් අවත්තෙහි යැ”යි වදාලසේක. (116)

67. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සභසතු අඹ බෙදවා ගෙන වැලඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුන්ට “තෙපි නොමහණහ”යි වෛදනා කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැල කලාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇති වුහු ද?”යි අසා වදාලසේක. ‘භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, අපි පරිභෝග කාමැත්තමෝ වූමු’යි ඔහු කීහ. ... “මහණෙනි, පරිභෝග කිරීම පිණිස ඇවැත් නො වේ.” යැයි වදාලසේක. (117)

68. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සභසතු දඹ...සභසතු දෙල්...සභසතු පතා (කොස්) ... සභසතු තල්පල ... සභසතු උක් ... සභසතු තිඹිරි බෙදවා වැලඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුන්ට “තෙපි නොමහණහ”යි වෛදනා කලාහු ය. ඔවුන්ට කුකුළු විය. ... “මහණෙනි, පරිභෝග පිණිස ඇවැත් නො වේ.”යැයි වදාලසේක. (118-123.)

69. එසමයෙහි අඹපල්ලෝ භික්ෂුන්ට අඹ පල දෙත්. භික්ෂුහු “මොහු අඹ රැක ගැන්මෙහි ඉසුරෝ වෙත්. මොහු අනුන්ට දෙන්නට ඉසුරෝ නො වෙත්”යැ”යි කුකුළු කරන්නාහු නො පිළිගණිති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලාහු ය. “මහණෙනි ආරක්ඛකයා දුන් දෑ පිළිගන්මෙහි ඇවැත් නොවේ”යැ යි වදාලසේක. (124)

70. තෙන බො පන සමයෙන ජම්බුපාලකා -පෙ- ලුච්ඡපාලකා -පෙ- පනසපාලකා -පෙ- තාලපකකපාලකා -පෙ- උච්ඡ්ඡපාලකා -පෙ- නිම්බ- රුසකපාලකා භික්ඛුනං තිම්බිරුසකෙ දෙනති. භික්ඛු “ගොපෙතුං ඉමෙ ඉසාරු, තසිමෙ දුතු”නති කුකකුච්චායනතා; න පතිගණනනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දුතෙ”ති. (125-130)

71. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසස්ස දුරාං තාවකාලිකං හරිණා අතතතො විහාරස්ස කුඛ්ඛං උපන්ථෙහසි. භික්ඛු තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ‘සි ච”නති. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- ‘කිඤ්චිතොතා චං භික්ඛු’ති. ‘තාවකාලිකො අභං භගවා’ති, ... “අතාපතති භික්ඛු තාවකාලිකෙ”ති. (131)

72. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසස්ස උදකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. -පෙ- සඛසස්ස මතතිකං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. -පෙ- සඛසස්ස පුඤ්ඤතිතං තිණං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”නති. (132-134)

73. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසස්ස පුඤ්ඤතිතං තිණං ථෙය්‍යවිතොතා ක්ඛිපෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති දුකකටස්සා”ති. (135)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසස්ස මඤ්චං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”නති. (136)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසස්ස පිඨං -පෙ- සඛසස්ස භිසිං -පෙ- සඛසස්ස ඕම්බොහනං -පෙ- සඛසස්ස කවාටං -පෙ- සඛසස්ස අලොකසුඤ්ඤිං -පෙ- සඛසස්ස ගොපානසිං ථෙය්‍යවිතොතා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු ආපනොතො පාරාජික”නති. (137-142)

76. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස උපාසකස්ස විහාර- පරිභොගං සෙතාසනං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤනති. අථ බො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඛොති විපාවෙති: “කථං හි නාම භදනතා අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤස්සනති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “ත භික්ඛවෙ අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගො අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤතබ්බො, යො පරිභුඤ්ඤස්ස අපතති දුකකටස්සා”ති. (143)

77. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථග්ගමපි සනතිසජ්ජමපි හරිතුං කුකකුච්චායනතා ජමායං නිසිදනති. ගතතාති‘පි විචරාති‘පි පංසුකිතාති ගොනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතු”නති. (144)

70. එසමයෙහි දඹපල්ලෝ ... දෙල් රක්තෝ ... කොස් රක්තෝ ... තල්පල රක්තෝ, ... උක් රක්තෝ ... තිඹිරි රක්තෝ භික්ෂුන්ට තිඹිරි දෙත්. භික්ෂුහු 'මොහු රක්තට ඉසුරෝ වෙති. මොහු දෙත්තට ඉසුරෝ නොවෙති'යි කුකුළු කරමින් නො පිළිගනීන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැලකලාහු ය. ... "මහණෙනි, රක්තහුගේ දානය පිළිගැන්වෙහි ඇවැත් නො වේ" යැයි වදාළහේක. (125-130)

71. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සභසතු දුව තාවකාලික වසයෙන් ගෙණ ගොස් තමාගේ විහාරයේ බිත්තියට රැකුල් වසයෙන් යෙදී ය. භික්ෂුහු ඒ මහණහට වෝදනා කලාහු ය: "තෝ අශ්‍රමණ වෙති" ය යි. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවන් දුන් විය. "මහණ තෝ කෙබඳු සිතැති වෙහි ද?" 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තවකාලී සිත් ඇත්තෙමි'. "මහණෙනි, තවකාලියෙහි ඇවැත් නො වේ." (131)

72. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සභසතු ජලය සොර සිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. ... සභසතු මැටි සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ... සභසතු ගොඩගසා තුඩු තණ සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය. (132-134)

73. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සභසතු ගොඩ ගැසූ තණකොළ සොරසිතීන් දැවී ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ." (135)

74. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සභසතු ඇඳක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... "මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය." (136)

75. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සභසතු පුටුවක්... සභසතු බිත්සක්... සභසතු කොට්ටයක් ... සභසතු කවුළුදොරක් ... සභසතු කවුළුවක් ... සභසතු ගොතැස්සක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුළු විය.... "මහණ, තෝ පරිජ් ජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය." (137-142)

76. එසමයෙහි භික්ෂුහු එක්තරු උවසුවකුගේ විහාරපරිභෝගවූ සෙනසුනක් අත් නැතක පරිභෝග කරත්. ඉන්පසු ඒ උවසු තෙමේ අවතේ කෙරෙහි, අසුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි: 'කෙසේ නම් පින්වත්හු අත්නැතක පරිභෝග කළයුතු දෙයක් අත්නැතක පරිභෝග කෙරෙද් දු'යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කලාහු ය. ... "මහණෙනි අත් නැතක පරිභෝග කළයුතු දෙය අත් නැතක දී පරිභෝග නො කල යුතු යි. යමෙක් පරිභෝග කෙරේ නම් දුකුලාඇවැත් වේ." (143)

77. එසමයෙහි භික්ෂුහු පොහොයගෙට ද හිඳිනාකඩ පවා හැරගෙණ යන්නට කුකුළු උපදවන්නාහු බිම හිඳ ගනීන්. සිරුරු ද සිටුරු ද පස් වැකුණහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලාහු ය. ... "මහණෙනි තවකාලීව ගෙණ යන්නට අහු දනිමි." (144)

78. තෙන බො පන සමයෙන වම්පායං ජුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීයා අනෙතවාසිකා¹ භික්ඛුනී ජුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීයා උපට්ඨාකකුලං ගන්ඛා, “අය්‍යා ඉච්ඡති තෙකචුලයාභං පාකු”න්ති පවාපෙඤා හරිඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතීඤා තං වොදෙසි: “අසමමංඝිඤි ඤ”න්ති. තස්සා කුකකුච්චං අහොසි. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතීයස්සා”ති. (145)

79. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ ජුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීයා අනෙතවාසිකා භික්ඛුනී ජුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීයා උපට්ඨාකකුලං ගන්ඛා, “අය්‍යා ඉච්ඡති ඔටුගොලකං බාදිභු”න්ති පවාපෙඤා හරිඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා සා ජාතීඤා තං වොදෙසි: “අසමමංඝිඤි ඤ”න්ති. තස්සා කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතී-යස්සා”ති. (146)

80. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලීයං ආයස්චතො අජ්ජකස්ස උපට්ඨාකස්ස ගහපතීනො ඤෙ දුරකා හොන්ති පුතො ව භාගිනෙයො ව. අථ බො සො ගහපති ආයස්චතං අජ්ජකං එතදවොච: “ඉමං භනෙත ඔකාසං යො ඉමෙසං දච්ඡනං දුරකාතං සඤ්ඤා හොති පසනො තස්ස ආචිකෙඛය්‍යාසිති.² තෙන බො පන සමයෙන තස්ස ගහපතීනො භාගිනෙයො සඤ්ඤා හොති පසනො. අථ බො ආයස්චා අජ්ජකො තං ඔකාසං තස්ස දුරකස්ස ආචිකම්. සො තෙන සාපතෙයොත කුටුම්භිඤ්ඤා සන්ඤ්ඤාපෙසි, දුතඤ්ඤා පට්ඨපෙසි. අථ බො තස්ස ගහපතීනො පුතො ආයස්චතං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “කො භු බො භනෙත ආනඤ්ඤා පිභුතො දුයජ්ජො පුතො චා භාගිනෙයො වා”ති. “පුතො බො ආචුසො පිභුතො දුයජ්ජො”ති. අයං “අයො අජ්ජකො අච්ඡාකං සාපතෙයො අච්ඡාකං මෙච්ඡකස්ස ආචිකම්”ති. “අසමමංඝො ආචුසො ආයස්චා අජ්ජකො”ති. අථ බො අජ්ජකො අයස්චතං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “දෙහි මෙ ආචුසො ආනඤ්ඤා විනිච්ඡය”න්ති. තෙන බො පන සමයෙන අයස්චා උපාලී ආයස්චතො අජ්ජකස්ස පකෙඛා හොති. අථ බො ආයස්චා උපාලී ආයස්චතං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “යො භු බො ආචුසො ආනඤ්ඤා සාමිකෙත ‘ඉමං ඔකාසං ඉච්ඡන්තාමස්ස ආචිකවා’ති³ චුතො තස්ස ආචිකවති” තිං සො ආපජ්ජති”ති. “ත භනෙත කිඤ්ඤා ආපජ්ජති, අනාමසො දුකකට්ඨනමපී”ති. “අයං ආචුසො ආයස්චා අජ්ජකො සාමිකෙත ‘ඉමං ඔකාසං ඉච්ඡන්තාමස්ස ආචිකවා’ති චුතො තස්ස ආචිකවති.⁴ අනාපනති ආචුසො ආයස්චතො අජ්ජකස්සා”ති. (147)

1. අනෙතවාසිනී. මජ්ඣ. 2. ආචිකෙඛය්‍යාසි. සොකුලමකාසිනී ඝ. 3. ආචිකවාසිනී ස. 4. ආචිකම්, පිභු.

78. එසමයෙහි වම්පාවෙහි ඵලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතුවැසි මෙහෙණක් ඵලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසදකුලයට ගොස් “ආයතීනොමෝ නිකුඵ කාද්ථ පාතය කරන්තට කාමති” ය යි පිසවා ගෙන්වා ගෙණ නොමෝ පාතය කලා ය. භි තොමෝ එය දුන ගෙණ ආයට “නී මෙහෙණක් නො වෙහි” යි වෝදනා කලා ය. ආයට කුකුස් විය. ඉන්පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙය සැල කලා ය. මෙහෙණහු මහණුන්ට මෙය සැල කලාහු ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවන සැල කලාහු ය. “මහණෙනී, පරිජී අවැත් නො වේ. දුන දුන මුසවා කීමෙහි පවිති අවැත් වේ.” (145)

79. එසමයෙහි රජගහ නුවර ඵලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතුවැසි මෙහෙණක් ඵලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසද කුලයට පැමිණ “ආයතී නොමෝ අතිරස කාටුම්භි වලදන්තට කාමැත්තී” ය යි අතිරස කාටුම්භි පිසවා ගෙන්වා ගෙණ නොමෝ වැලුදවා ය. භි මේ කරුණ දුන ගෙණ තෙල මෙහෙණට ‘නෝ නොමෙහෙණක් වෙහි’ යි වෝදනා කලා ය. ඒ මෙහෙණට කුකුස් විය. ... “මහණෙනී” පරිජී අවැත් නො වේ. දුන දුන මුසවා කීමෙහි පවිති අවැත් වේ.” (146)

80. එසමයෙහි විසල් පුරයෙහි ආයුෂමත් අර්ජුක මහණහුගේ උපසථා-යක ගාභපතිහුගේ පුත්‍රයා ද බැනා දු යි දරුවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඉක්බිති ඒ ගාභාපි තෙමේ ආයුෂමත් අර්ජුක තෙරුන්ට මෙය කිය: “වහන්ස, මේ දරුවන් දෙදෙනා අතුරෙන් යමෙක් සාදුභාවී වේ ද, සත්තෙහි පාඨාදුතෙක් වේ ද, ඔහුට මේ සථාතය (ධනය) කියනු මැනවැ” යි. එසමයෙහි ඒ ගාභාපි-යාගේ බැනා සාදුභා ආත්තෙක් ද පාඨාදුතෙක් ද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අර්ජුක තෙමේ ඒ සථාතය ඒ දරුවන්ට කියේ ය. හෙ තෙමේ ඒ ධනයෙන් ගෙදළු (හිඟි ජීවිතය) ආරඹී ය. දන් වැට ද නැබී ය. ඉක්බිති ඒ ගාභාපියාගේ පුත් තෙමේ ආයුෂමත් ආනන්ද සඵචිරයන් වහන්සේට මෙය දැන්වී ය. “වහන්ස, ආනන්ද සඵචිරයෙනී, කවරෙක් පියසතු ධනයට හිමියා වේ ද ‘පුත්‍රයා ද නැතහොත් බැනා ද?’” යි. “ආවත පුත් තෙමේ පියසතු ධනයට හිමියා වෙයි” කී ය. “වහන්ස, මේ අර්ජුක හිමි තෙමේ අපසතු ධනය අපගේ නෑ සුහුරුබඩු පාවරී ය. අවැත්තී, ආයුෂමත් අර්ජුක තෙමේ නො මහණෙකි” යි. ඉක්බිති අර්ජුක තෙමේ ආයුෂමත් ආනන්ද සඵචිරයන් වහන්සේට මෙය කී ය: “අවැත් ආනන්ද සඵචිරයෙනී, මට විනිශ්චයක් දෙනු මැනවැ” යි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපාලී සඵචිර තෙමේ ආයුෂමත් අර්ජුකහට පක්‍ෂපාතී වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලී සඵචිර තෙමේ ආයුෂමත් ආනන්ද සඵචිරයන්ට මෙය කිය: “අවැත් ආනන්ද සඵචිරය, යමෙක් වනාහි හිමියා විසින් ‘මේ සථාතය මෙතම් ආත්තහුට කියව’ යි කියන ලද්දේ ඔහුට කියා නම් හෙතෙමේ කිනම් අවතකට පැමිණේ ද?” “වහන්ස, කිසියම් අවතකට නො පැමිණෙයි. යටත් පිරිසෙයින් දුකුලාවක් පමණකට ද නො පැමිණේ” යි. “අවැත්තී, මේ ආයුෂමත් අර්ජුක තෙමේ හිමියා විසින් මේ සථාතය මෙතම් ආත්තහුට කියව’ යි කියන ලද්දේ ඔහුට කී ය. අවැත්තී, ආයුෂමත් අර්ජුක හට අවැත් නො වේ.” (147)

1. තල-ඝහල්-මුං ඝෝ, තල-ඝහල්-මෑ ඝෝ, තල-ඝහල්-කොල්ලු ඝෝ, තල-ඝහල් දෙක යම්කිසි අපරන්ත ඛාන්‍යයක් සමග මිශ්‍රකොට ගන්තා ලද්ද සතරෙන් කොටසක් දිය මුහු කිරීමෙහි බහා පියගත් ගිතෙල් මී සතුරු ආදිය හෙදු කාදයි. (සම්මත පාඨාදිකා)

81. තෙන ඛො පන සමයෙන ඛාණ්ඩාණ්ඩිකං ආයසමතො පිලිඡ්චවඡ්ඡය්‍ය උපට්ඨාකකුලං වොරෙහි උපඥනං හොති. දො ව දුරකා නීතා හොන්ති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවඡ්ඡො තෙ දුරකෙ ඉද්ධියා ආනෙත්වා පාසාදෙ ඡපෙසි. මනුස්සා තෙ දුරකෙ පසස්සිවා “අය්‍යස්සායං පිලිඡ්චවඡ්ඡය්‍ය ඉද්ධානුභාවො”ති ආයසමතො පිලිඡ්චවඡ්ඡෙ අභිපපඨිදිංසු. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ආයසමා පිලිඡ්චවඡ්ඡො වොරෙහි නීතෙ දුරකෙ ආනෙත්සති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අත්‍යාපතති භික්ඛවෙ ඉද්ධිමතො¹ ඉද්ධිවිසයෙති. (146)

82. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු සභායකා හොන්ති සණ්ඛුකො ව කපිලො ව. එකො ගාමකෙ විහරති එකො ඡකාණොමිසිකං. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුතො ගාමකා කොසමිං ගච්ඡන්තස්ස අන්තරා මගෙ නදිං තරන්තස්ස සුකරිකාතං හන්තො මුත්තා මෙදච්චි පාදෙ ලය්‍යා හොති. සො භික්ඛු “සාමිකාතං දස්සාමී”ති අග්ගභෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණො ‘සි නු’න්ති. තං උතතිණ්ණං අඤ්ඤාන්තරා² ගොපාලිකා පසස්සිවා එතදවොච: “එහි භනොත මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවා”ති. සො ‘පකතියාපභං අස්සමණො ‘ති³’ තස්සා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවිත්වා කොසමිං ගන්ත්වා භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. ... අත්‍යාපතති භික්ඛවෙ අදින්නාදනෙ පාරුජකස්ස, අපතති මෙථුනධම්මසමායොගෙ පාරුජකස්සා”ති. (149)

83. තෙන ඛො පන සමයෙන සාමලායං ආයසමතො දලුතිකස්ස සද්ධි- විහාරිකො භික්ඛු අතභීරතියා පිඡ්ඡිතො අපණීකස්ස වෙඨනං අවහරිත්වා ආයසමන්තං දලුතිකං එතදවොච: “අස්සමණො අහං භනොත විබ්භමිස්සාමී”ති. “කිං තයා ආට්ඨසො කත”න්ති? සො තමන්ථං ආරොචෙසි. අභරාපෙත්වා අහසාපෙසි. තං අහසාපෙනො ත පඤ්චමාසකො අග්ඤි⁴ ... “අත්‍යාපතති ආට්ඨසො පාරුජකස්සා”ති ධම්මකථං අකාසි. සො භික්ඛු අභීරමීති.⁵ (150)

දුතියපාරුජකං සමත්තං.

1 ඉද්ධිමතායස. මජ්ඣ. ඉද්ධිමස්ස. හා: 2, උභං. මජ්ඣ. 3. අස්සමණොසමිති මිඛු. 4. අහසාපෙනාං ත පඤ්චමාසකො අඤ්ඤාපෙති. මජ්ඣ. 5. අභීරමීති. ම.ජ.හං.

81. එසමයෙහි බරණැස්නුවර ආයුෂමත් පිලිඤ්චව්ඡ තෙරුන්ගේ උපසංඝායකකුලය සොරුන් විසින් පෙලනලද්දේ වෙයි. දරුවන් දෙදෙන ද පාඨාර ගෙණ යන ලද්දහු වෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චව්ඡ තෙමේ ඒ දරුවන් සාද්ධියෙන් ගෙණවුන් පහයෙහි නැබී ය. මිනිස්සු ඒ දරුවන් දැක මෙය පිලිඤ්චව්ඡ ආයඤ්ඤයන්ගේ සාධාරණත්වය යයි ආයුෂමත් පිලිඤ්චව්ඡ තෙරුන් කෙරෙහි ඉතා පාඨාද්වනාහු ය. භික්ෂුහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ආයුෂමත් පිලිඤ්චව්ඡතෙමේ සොරුන් විසින් ගෙණ යනලද දරුවන් ගෙණ ආයේ දැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලාහු ය. ... “මහණෙනි, සාද්ධිමත්හුගේ සාද්ධි විෂයෙහි ඇවැත් නො වේ.” (148)

82. එසමයෙහි පණ්ඩුකය කපිලය යි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් නමක් ගමක වෙසෙයි. එක් නමක් කොසඹානුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති ගමින් කොසඹානුවරට යද්දී අතර මග නදියක් කරණය කරන්නා වූ ඒ මහණහුගේ පාදයෙහි සුරුවාද්දන්ගේ අතින් හිඳිනුනු වූරුණු තෙල් වැටිය ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ “හිමියන්ට දෙන්තෙමැ”යි එය හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙහි”යි වෝදනා කලාහුය. එතරවූ ඒ මහණ දැක එක් ගෙවිලියක් මෙසේ කීවය. “වහන්ස, එනු මැනවි. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි. හෙතෙමේ “මම පියොවිනිදු අශ්‍රමණයෙමි”යි ඇය හා මෙවුන්දම් සේවනය කොට කොසඹානුවරට ගොස් භික්ෂුන්ට තෙල පවත් සාල කෙලේය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කලාහුය. ... “මහණෙනි, අධිතාදනින් පරිජ් ඇවැත් නොවේ. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ් ඇවැත් වේ”. (149)

83. එසමයෙහි සගල්පුර ආයුෂමත් දලකිකගේ සද්ධිවිහාරික මහණෙක් අතහිරතියෙන් පෙළුනේ වෙලෙන්දකුගේ හිස් වෙළුමක් සොරා ගෙණ ආයුෂමත් වූ දලකික තෙරුන්ට මෙය කීය: “වහන්ස, මම අශ්‍රමණ වෙමි. උපැවිදි වන්නෙමි”යි “ඇවැත්නි තා විසින් කුමක් කරණ ලදද?” හෙතෙමේ එකරුණ කීය. එය ගෙන්වා අගය (මිල නියම) කරවීය. අගය කරවන කල්හි මසුපසක් නො අගනේ විය. “ඇවැත්නි, පරිජ් ඇවැත් නො වේය”යි දැනුම් කපාවක් කෙලේය. ඒ මහණ තෙමේ සත්තනි සිත් ඇලවීය. (150)

දෙවන පරිච්ඡ නිමි.

භවිතපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා චෙසාලියං විහරති මහාවජ්ඣ කුටාගාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන භගවා භික්ඛුනං අතෙකපරියා-
යෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං
භාසති, ආදිසා ආදිසා අසුභසමාපත්තියා වණණං භාසති.

2. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ අඤ්චමාසං
පතිසලලීඨිකුං, නමහි කෙනචි උපසඞ්ඛමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාත
නීභාරකෙනා”ති. “එවං භනෙත්”ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුඤ්චා¹
නාසසුඤ්ච කොචි භගවනනං උපසඞ්ඛමිති අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනී-
භාරකෙන.

3. භික්ඛු “භගවා බො අතෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය
වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං භාසති, ආදිසා ආදිසා අසුභසමා-
පත්තියා වණණං භාසති”ති තෙ අතෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයෝග-
මනුසුත්තා විහරන්ති.

4. තෙ සකෙන කායෙන අට්ඨියන්ති හරායන්ති ජිගුව්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි
නාම ඉඤ්චි වා පුරිසො වා දහරෙ සුචා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං තභාතො
අභිකුණපෙන වා කුකකුරකුණපෙන වා මනුසාකුණපෙන වා කණේඨ
ආසතෙත්ත අට්ඨියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජිගුව්ඡෙය්‍ය. එවමෙව තෙ භික්ඛු සකෙන
කායෙන අට්ඨියන්තා හරායන්තා ජිගුව්ඡන්තා අත්තනාපි අත්තනානං ජිවිතා
වොරෙපෙනති, අඤ්ඤාමඤ්ඤාමපි ජිවිතා වොරෙපෙනති. මිහලණ්ඩිකමපි
සමණකුත්තකං උපසඞ්ඛමිති එවං වදෙන්ති:- “සාධු තො ආවුසො ජිවිතා
වොරෙපෙති, ඉදං තෙ පත්තච්චරං භවිසන්ති”ති.

5. අථ බො මිහලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො පත්තච්චරෙහි භට්ටො
සමබ්භුලො භික්ඛු ජිවිතා වොරෙපෙතො ලොභිතකං අසිං ආදාය යෙන
වණ්ණමුද්ද නදී, තෙනුපසඞ්ඛමි. අථ බො මිහලණ්ඩිකසා සමණකුත්තකසා
ලොභිතකං අසිං² බොවනනසා අනුදෙව කුකකුච්චං අනු විපපට්ඨාරො:
“අලාභා වන මෙ, න වන මෙ ලාභා. දුලලඤ්චං වන මෙ, න වන මෙ සුලලඤ්චං.
බහුං වන මයා අපුඤ්ඤං පසුනං යොභං භික්ඛු සීලවනෙන කලාණ්ඩමෙව
ජිවිතා වොරොපෙසි”න්ති.

6. අථ බො අඤ්ඤාතරු මාරකාසිකා දෙවතා අභිජ්ජමානෙ උදකෙ
ආගන්තො මිහලණ්ඩිකං සමණකුත්තකං එතදවොච: “සාධු සාධු සප්පුරිස,
ලාභා තෙ සප්පුරිස, සුලලඤ්චං තෙ සප්පුරිස, බහුං තයා සප්පුරිස, පුඤ්ඤං
පසුනං, යං ඤං අභිණ්ණෙණ නාරෙසි”ති.

1 පටිසසුඤ්චා මජ්ඣ. 2. නං අසිං. මජ්ඣ.

නෘතිය පාරාජිකය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙහෙසි කුටාගාරසාලාවෙහි වෙසෙන සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තන් අයුරින් හිඤ්ඤන්ට අසුභය පිළිබඳ කථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර වදාරණ සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ කියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපතියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, මම අබමසක් හුදකලාව වසන්තට කැමැත්තෙමි. පිණ්ඩපාතය ගෙනෙන එක් මහණකු හැර කිසිවකු විසින් නොඵලඕය යුත්තෙමි වෙමි”යි. “වහන්ස, එසේ ය”යි. ඒ හිඤ්ඤ හාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී මෙහි පිණ්ඩපාතය ගෙනෙන එක් මහණකු හැර කිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත නො ඵලඕයි.

3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තන් අයුරින් අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර කියන සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ කියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපතියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක”යි ඒ හිඤ්ඤ නොයෙක් අයුරින් මුසු වූ අසුභභාවතාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්.

4. යම්සේ සැරසීම පියවි කොට ඇති හිස නැවැවූ තරුණ වූ යොවුනෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුණු සපිකුණපයකින් හෝ බලකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පෙලෙන්නේ ද, ලජ්ජාවන්තේ ද, පිළිකුල් කරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ හිඤ්ඤ සියකසින් පෙලෙන්නාහු ලජ්ජාවන්තාහු, පිළිකුල් කරන්නාහු තුමු තමන් ම ජීවිතයෙන් තොරකර ගනිත්. මවුතොවුන් ද ජීවිතයෙන් තොරකර ගනිත්. මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයා වෙත ද ඵලඕ මෙසේ කියත්: “ඇවත, අප ජීවිතයෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පා සිවුරු තට වන්නේය”යි.

5. ඉක්බිති මහණ වෙස් ගත් මිගලණ්ඩක තෙමේ පා සිවුරුවලින් පෝෂිත වූයේ බොහෝ හිඤ්ඤන් දිවියෙන් තොරකොට ලේ වැකුණු කඩුව ගෙණ මහනුමුදු නදිය වෙත පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ලේ වැකුණු කඩුව දෝනා මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයාට කුකුස් වූයේ ම ය. විපිළිසරවූයේ ම ය. “ඒකාන්තයෙන් මට අලාභයහ. ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙති. මා ලත් මිනිසත් බව ද නපුරු ය. මනාසේ ලද්දක් ද නො වෙයි. යම් බඳු වූ මම සිල්වන් වූ කලණදම් ඇති හිඤ්ඤන් දිවියෙන් තොර කෙලෙම් ද, ඒ මා විසින් ඒකාන්තයෙන් බොහෝ අකුසල් රැස්කරණ ලද්දේය”යි

6. ඉක්බිති එක්තරා මාරපාක්ෂික දෙවියෙක් නොබිඳෙන දියෙහි (සාද්ධියෙන්) අවුත් මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයාට මෙය කී: “සත්පුරුෂය, ඉතා මැනවි. සත්පුරුෂය, තට ලාභයහ. සත්පුරුෂය, තා විසින් ලද්දේ මනා මිනිසත් බවෙක. යම් හෙයකින් තෝ සසරින් එතර හුවුන් එතර කෙලෙහි ද එහෙයින් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය.”යි

7. අඵ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො: “ලාභා කීර මෙ, සුලඤ්චං කීර මෙ, බහුං කීර මයා පුඤ්ඤං පසුතං, අතීණේණ කීරුහං තාරෙමී”ති තිණහං අසිං ආදාය විහාරෙත විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙති: “කො අතීණේණා කං තාරෙමී”ති. තස්ඵ යෙ තෙ භික්ඛු අඵතරුගා තෙසං තස්මිං සමයෙ හොතියෙව භයං. හොති ජලේතිතතං. හොති ලොමහංසො. යෙ පත තෙ භික්ඛු ඵීතරුගා තෙසං තස්මිං සමයෙ න හොති භයං. න හොති ජලේතිතතං. න හොති ලොමහංසො.

8. අඵ බො මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො එකමපි භික්ඛුං එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, ඤෝපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, තයො’පි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, වතතාරො’පි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ච’පි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, දස’පි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, විසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, හිංසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, වතතාරීසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ඤසමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, සමසීමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි.

9. අඵ බො භගවා තස්ස අඤ්චාසස්ස අච්චයෙන පටිසලාතා වුට්ඨිතො ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “කිං භු බො ආනන්ද තභු-භූතො විය භික්ඛුසඛෙසා”ති.

10. “තථාහි පත භනෙත, භගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන අසුභ-කථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභභාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණණං භාසති. තෙ ව භනෙත භික්ඛු භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණණං භාසති, අසුභ-භාවනාය වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණණං භාසති”ති තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනාභුයොගමභුසුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙත කායෙන අච්චියන්ති හරායන්ති ජගුවච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉඤ්චි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං නභාතො අහි කුණපෙන වා කුකකුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණේඨ ආසතොත අච්චියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජගුවච්ඡෙය්‍ය, එවමෙව තෙ භික්ඛු සකෙත කායෙන අච්චියන්තා හරායන්තා ජගුවච්ඡන්තා අතතතාපි අතතාතං ජීවිතා වොරො-පෙනති, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජීවිතා වොරොපෙනති. මිගලණ්ඨිකමපි සමණ-කුත්තකං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙන්ති: “සාඤ්චි තො ආවුසො ජීවිතා වොරො-පෙසි. ඉදං තෙ පතනවිවරං භවිස්සති”ති. අඵ බො භනෙත මිගලණ්ඨිකො සමණකුත්තකො පතනවිවරෙහි භවො එකමපි භික්ඛුං එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- සමසීමපි භික්ඛු එකාගෙන ජීවිතා වොරොපෙසි. “සාඤ්චි භනෙත භගවා අඤ්ඤං පරියායං ආවිකඛතු, යථායං භික්ඛුසඛෙසා අඤ්ඤායං සණ්ඨගෙය්‍යා”ති.

11. “තෙනභාතන්ද යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපතීස්සාය විහරන්ති, තෙ සබ්බෙ උපට්ඨාතසාලායං සන්තිපාතෙහි”ති. “එවං භනෙත”ති බො ආයසමා ආතන්ද භගවතො පටිසුත්තා යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපතීස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨාතසාලායං සන්තිපාතෙත්වා යෙන භගවා තෙභුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “සන්තිපතිතො භනෙත භික්ඛුසඛෙසා, යස්ස’දති භනෙත භගවා කාලං මඤ්ඤති”ති.

7. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මහලංකාකියා “මට ලාභය. මා විසින් ලද්දේ මනා මිනිසන් බවෙනි. මා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය. මම වනාහි සසරින් එතර නුවුමක් එතර කෙරෙමි”යි කියුණු අසිපතක් ගෙණ වෙහෙරින් වෙහෙරට ද, පිරිවෙණින් පිරිවෙණට ද එළඹ මෙසේ කියයි: “කවරෙක් සසරින් එතර නුවුමේ ද? කවරකු සසරින් එතර කෙරෙමිද”යි. එහි යම් අවිතරාග භික්ෂුහු වෙත් නම් ඔවුන්ට එකල්හි බියෙක් වේ ම ය. තැනි ගැණීමෙක් වෙයි. ලොමුදහගැන්මෙක් වෙයි. යම් ඒ විතරාග භික්ෂුහු වෙද්ද එකල්හි ඔවුන්ට බියෙක් නො වෙයි. තැනිගැන්මෙක් නො වෙයි. ලොමුදහ-ගැන්මෙක් නො වෙයි.

8. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මහලංකාකියා තෙමේ එකදවසකින් එක් මහණකුදු දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දෙනමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් තෙතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සිටුතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පස්තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දසතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් විසිතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් තිස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සතළිස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පණස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සෑම නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ අඛමස ඇවෑමෙන් පල-සමවතින් තැනි සිවියෙක් ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, කුමක් හෙයින් භික්ෂු සබ්බසා තුනීවුවාක් මෙන් වී ද?”යි

10. වහන්ස, එසේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තත් අයුරින් භික්ෂුන්ට අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර කියන සේක. අසුභ භාවතාවෙහි ගුණ කියන සේක, කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් වදාරණ සේක. වහන්ස, ඒ භික්ෂුහු ද “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තත් අයුරින් අසුභකථාව වදාරති. අසුභයෙහි විස්තර කියති. අසුභ භාවතාවෙහි ගුණ කියති. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් කියති”යි ඒ භික්ෂුහු තත් අයුරින් ඉිසු වූ අසුභභාවතාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්. ... යම් සේ සාරසීම පියවී කොට ඇති ශීඝ්‍රතාතය කළ තරුණ වූ යොවුතෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුනු අභිකුණපයකින් හෝ බඩුකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පිහිත-වන්නේ ද, ලජ්ජාවන්තේ ද, ප්‍රඥාසිත වන්නේ ද, එමෙන් ම ඒ භික්ෂුහු සිය කයින් පිහිත වෙමින් ලජ්ජා වෙමින් ප්‍රඥාසිත වෙමින් තුමු ම තමන් නසා ගණිත්. ඔවුනොවුන් ද දිවි තොර කර ගණිත්. මහණවෙස් ගත් මහ-ලංකාකියා වෙත ද පැමිණ මෙසේ කියත්: “ඇවෑත්ති, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනවි. මේ පාසිවුරු තට වන්නේය”යි. ඉක්බිති ප්‍රමණවේෂය ගත් මහලංකාකියා තෙමේ පාසිවුරු වලින් පෝෂිත වූයේ එක් දවසකින් එක් භික්ෂු නමක් ද, ... එක් දවසකින් භික්ෂුන් සෑම නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. “වහන්ස, යම් සේ මේ භික්ෂුසබ්බතෙමේ අභිච්චයෙහි පිහිටන්නේ ද භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එබඳු වූ අතික් ක්‍රමයක් දෙසන සේක්වා”යි.

11. ‘ආනන්දය, එසේ වී නම් යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවැටත්ගලෙහි රැස් කරවයි “වහන්ස, එසේය”යි ආයුෂමත් ආනන්දයච්චර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවැටත්ගලෙහි රැස්කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ මෙය සාලු කළේ ය. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමකට කල් දන්නා සේක් ද ඒ සඳහා භික්ෂුසබ්බතෙමේ රැස්විය”යි.

12. අඵ ඛො භගවා යෙන උපට්ඨානසාලා තෙනුපසඛකම්. උපසඛක-
 මිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතභි:
 අයමපි ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි භාවිතො ඛුද්දිකතො සනෙතා
 වෙව පඤ්ඤො ච අසෙවතකො ච සුඛො ච විහාරො උපපනුප්පනො පාපකෙ
 අකුසලෙ ධම්මෙ ඨාතසො අනතරධාපෙති චූපසමෙති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ
 ගිමහානං පච්ඡිමෙ මාසෙ උභතං රජෝජලං, තෂමතං මහා අකාලමෙඝො
 ඨාතසො අනතරධාපෙති චූපසමෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසති-
 සමාධි භාවිතො ඛුද්දිකතො සනෙතා වෙව පඤ්ඤො ච අසෙවතකො ච සුඛො
 ච විහාරො උපපනුප්පනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨාතසො අනතරධා-
 පෙති චූපසමෙති.

13. කථං භාවිතො ච භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි කථං ඛුද්දිකතො
 සනෙතා වෙව පඤ්ඤො ච අසෙවතකො ච සුඛො ච විහාරො උපපනුප්පනො
 පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨාතසො අනතරධාපෙති චූපසමෙති?

14. “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා
 සුඤ්ඤගාරගතො වා නිසීදති පලලඛකං ආභුජ්ඣා උජ්ජං කායං පඤ්ඤාය
 පටිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සො සතොච අසසති, සතො පසසති:-

දීඝං වා අසසනෙතා දීඝං අසසාමිති පජානාති, දීඝං වා පසසනෙතා
 දීඝං පසසාමිති පජානාති, රසං වා අසසනෙතා රසං අසසාමිති පජානාති,
 රසං වා පසසනෙතා රසං පසසාමිති පජානාති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී
 අසසාමිතීති සිකති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී පසසාමිතීති සිකති,
 පසසමායං කායසංඛාරං අසසාමිතීති සිකති, පසසමායං කායසංඛාරං
 පසසාමිතීති සිකති. පිතිපට්ඨංවෙදී අසසාමිතීති සිකති, පිති පට්ඨංවෙදී
 පසසාමිතීති සිකති, සුඛපට්ඨංවෙදී අසසාමිතීති සිකති, සුඛපට්ඨංවෙදී
 පසසාමිතීති සිකති, විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී අසසාමිතීති සිකති.
 විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී පසසාමිතීති සිකති, පසසමායං විතතසංඛාරං
 අසසාමිතීති සිකති, පසසමායං විතතසංඛාරං පසසාමිතීති සිකති,
 විතතපට්ඨංවෙදී අසසාමිතීති සිකති, විතතපට්ඨංවෙදී පසසාමිතීති
 සිකති, අභිප්පමොදයං විතතං -පෙ- සමාදහං විතතං -පෙ- විමොචයං
 විතතං -පෙ- අනිච්චානුපයසී -පෙ- විරාගානුපයසී -පෙ- නිරොධානුපයසී
 -පෙ- පටිනිසංගානුපයසී අසසාමිතීති සිකති, පටිනිසංගානුපයසී
 පසසාමිතීති සිකති. එවං භාවිතො ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි
 එවං ඛුද්දිකතො සනෙතා වෙව පඤ්ඤො ච අසෙවතකො ච සුඛො ච
 විහාරො උපපනුප්පනො පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨාතසො අනතරධාපෙති
 චූපසමෙති”ති.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උවැටන්හල වෙත එළඹ පැණවූ අසුන්හි වැඩහිඳ හිසුන් ඇමතු හේක: “මහණෙනි මේ ආනාපානසති සමාධිය වඩනලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ ඝාන්ත ද ප්‍රණීත ද පියවින් මිහිරි ද සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිඋවයි. මහණෙනි යම් හේ හිමිභාතයේ පාසුළු මස අහසට නැගුනු දුවිලි නො කල් මහ වැස්සක් ඝණයකින් ම අතුරුදන් කෙරේ ද, එසේ ම මහණෙනි ආනාපානසතිසමාධිය වඩන ලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත ද, ප්‍රණීත ද, පියවින් මිහිරි ද, සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිඋවයි.

13. මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය කෙසේ මඩන ලද්දේ කෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත වේ ද ප්‍රණීත වේ ද පියවින් මිහිරි වේ ද සැප විහරණ ඇත්තක් වේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරේ ද සන්තිදවා ද?

14. “මහණෙනි, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ වනසෙනසුනට හිඟේ හෝ රුක්වූලකට හිඟේ හෝ ගුහාගාරයකට හිඟේ හෝ පලක් බැඳ සිරුර කෙලින් නබා ගෙන සිතිය කමටහනට යොමු කොට හිඳියි. නෙතෙමේ සිති ඇත්තේ ආයොස කෙරෙයි. සිති ඇත්තේ ප්‍රයොස කෙරෙයි:-

ප්‍රවානතිකාල වශයෙන් දීඪී කොට හෝ ආයොස කරන්නේ දීඪී කොට ආයොස කරමිනි දනියි. දීඪී කොට හෝ ප්‍රයොස කරන්නේ දීඪී කොට ප්‍රයොස කරමිනි දනියි. උහුඬු කොට හෝ ආයොස කරන්නේ උහුඬු කොට ආයොස කරමිනි දනියි. උහුඬු කොට හෝ ප්‍රයොස කරන්නේ උහුඬු කොට ප්‍රයොස කරමිනි දනියි. සියලු ආයොසකය මොනොවට දනිමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. සියලු ප්‍රයොසකය මොනොවට දනිමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංඝකාරය සන්තිඋවමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංඝකාරය සන්තිඋවමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. - ප්‍රිතිය අරමුණු විසින් මොනොවට දනිමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ප්‍රිතිය මොනොවට දනිමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දනිමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දනිමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතනසඛ්ඛාරයන් දනිමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතනසඛ්ඛාරයන් දනිමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතනසඛ්ඛාරයන් සන්තිඋවමින් ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතනසඛ්ඛාරයන් සන්තිඋවමින් ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. - විතනපටිසංවෙදී වූයේ ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතන පටිසංවෙදී වූයේ ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (සමඵ විපසසනා වසයෙන්) සිත පහත් කරමින් ... අරමුණෙහි සිත පිහිටුවමින් ... නිවරණාදියෙන් සිත මුදමින් ... - අනිස විසින් දක්නා සුලු වූයේ ... (බය-අවචනන විසින්) විරාගානුපසයි වූයේ ... නිරොධානුපසයි වූයේ ... (පරිව්වාගපකඛඤ්ඤ වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දත්තා සුලු වූයේ ආයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (පරිව්වාග-පකඛඤ්ඤ වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දක්නා සුලු වූයේ ප්‍රයොස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. - “මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය මෙසේ වඩනා ලද්දේ, මෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ, ඝාන්තවූයේ ද, පණීතවූයේ ද, ස්වභාව මුර්ච්චිවූයේ ද, සුව විහරණ ඇත්තේ වූයේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිඋව”යි.

මේ ලකුණෙන් මෙහි සතර සතර බැහින් කමටහන් සොලසක් බව ද මුල් සතර සමඵය, සෙසු තුන්-සතර විපසසනා යයි ද දහසුතු.

15. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසඛසං සන්තිපාතාපෙනා භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සචං ණීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අතතතාපි අතතාතං ජීවිතා වොරොපෙනති. අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජීවිතා වොරොපෙනති. මිගලණ්ඨිකමපි සමණකුතතකං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙනති:1 සාධු තො ආටුසො ජීවිතා වොරොපෙහි, ඉදං තෙ පතතච්චරං භවිස්සති”ති. “සචං භගවා.” “විහරහී චුඤ්ඤො භගවා, අතනුච්ඡවිසං භික්ඛවෙ තෙසං භික්ඛුතං අතනුලොමිකං අපපතිරූපං අස්සාමණකං අකපපියං අකරණීයං. කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අතතතාපි අතතාතං ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, මිගලණ්ඨිකමපි සමණකුතතකං උපසඛකමිත්වා එවං වකන්ති: “සාධු තො ආටුසො ජීවිතා වොරොපෙහි, ඉදං තෙ පතතච්චරං භවිස්සති”ති. තෙතං භික්ඛවෙ අපපසන්නාතං වා පසාදුය -පෙ- එචඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිගගහං ජීවිතා වොරොපෙස්ස, සස්ථභාරතං වාස්ස පච්ඡෙස්සෙස්ස, අයමපි පාගජිකො භොති අසංවාසො”ති.

එචඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤතතං භොති.

[මූලපඤ්ඤතනි.]

1. තෙත ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො ගිලාතො භොති. තස්ස පජාපති අභිරූපා භොති දස්සනීයා පාසාදිකා. ජබ්බගහීයා භික්ඛු තස්සා ඉජ්ජියා පටිබ්බච්චිතතා භොතති. අඵ ඛො ජබ්බගහීයාතං භික්ඛුතං එතදභොසි: “සචෙ ඛො සො ආටුසො උපාසකො ජීවිස්සති ත මයං තං ඉජ්ජිං ලභිස්සාම. හන්ද මයං ආටුසො තස්ස උපාසකස්ස මරණවණණං සංචණෙණමා”ති.

2. අඵ ඛො ජබ්බගහීයා භික්ඛු යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා තං උපාසකං එතදවොටුං: “නං ඛො‘හි උපාසක, කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරූතතාතො අකතපාපො අකතපුද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං තයා කල්‍යාණං, අකතං තයා පාපං. කිං තුග්ගිමිතා පාපකෙන දුජ්චිතෙන, මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො නං කාලකතො කායස්ස භෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං2 උපපජ්ජිස්සාමි. තන්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චෙහි කාමගුණෙහි සමපටිතො සමඛිනීගුතො පරිවාරෙස්සාමි”ති.

3. අඵ ඛො සො උපාසකො “සචං ඛො අස්සා ආහංසු. අහං හි කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරූතතාතො, අකතපාපො අකතපුද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං. කිං මග්ගිමිතා පාපකෙන දුජ්චිතෙන, මතං මෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො අහං කාලකතො කායස්ස භෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමි. තන්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චෙහි කාමගුණෙහි සමපටිතො සමඛිනීගුතො පරිවාරෙස්සාමි”ති. සො අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ඤ, අසප්පායාති ව ඛාදනීයාති ඛාදී, අසප්පා-යාති සායනීයාති සාය, අසප්පායාති පාතාති පිච්චි. තස්ස අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ඤතො අසප්පායාති ව ඛාදනීයාති ඛාදතො අසප්පායාති සායනීයාති සායතො අසප්පායාති පාතාති පිච්චතො ඛරො ආබාධො උපපජ්ජි. සො තෙනෙච ආබාධෙන කාලමකාසි.

1. වදන්ති. මජ්ඣ. 2. ලොක උපපජ්ජිස්සති. කථෙච්ච.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිදනයෙහි ඒ ප්‍රඥාප්තියෙහි ඛික්ඛන්ත රැස් කරවා හිඤ්ඤාත් විමාලකේස. “සාබ්බ ද මහණෙනි, හිඤ්ඤානු තුමු ද තමන් දිවියෙන් තොර කෙරෙත්, ඔවුනොවුන් ද දිවියෙන් තොර කෙරෙත්. මහණවෙස් ගත් මිග්ගණකියා වෙත එළඹ ‘ඇවත, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව, මේ පාසිටුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියද්ද?” “සාබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්සා”යි. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරභු සේක: “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤාතේ ක්‍රියාව නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නුච්චෙක. තොගාලපෙත්තෙක. තොමහණකමෙක. තොකාපයෙක. තොකටසුත්තෙක. “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤානු කෙසේ නම් තුමු තමනු දු දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, ඔවුනොවුනුදු දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, මහණ වෙස්ගත් මිග්ගණකියා වෙත එළඹ ‘ඇවැත්නි, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පාසිටුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියන්නාහු ද? මහණෙනි, මේ කරුණ තො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද තො වෙයි. ... මහණෙනි, මේ සික පදය මෙසේ උදෙසවු:-

“යම් මහණෙක් ‘මොහු මරම්’ දන දන මිහිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කෙරේ ද, දිවි තොර කරණ අවියක් හෝ ඔහුට ගත හැකි සේ එළවා තබා ද, මේ මහණද පැරදුණේ සාවාසරහිතයෙක් වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤාතට මේ සිකපදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල්පැණවිමසි.]

1. එසමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුගේ බිරිද මනා රු ඇත්නි, දකුම්කලු වූවා, දුටුවන් පහදවන්නී වෙයි. සමග මහණහු ඇ කෙරෙහි පිලිබද සිත් ඇත්තාහු වෙත්. එකල්හි සවග හිඤ්ඤාතට මෙබදු සිතෙක් විය. “ඇවැත්නි, ඉදින් ඒ උවසු තෙමේ ජීවත්වන්නේ නම් අපි ඒ මාගම තො ලබන්නෙමු. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ඒ උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වණමු”යි.

2. ඉක්බිති සවග මහණහු ඒ උවසු වෙත එළඹ මෙය කීහ. “උපාසකය, තෝ කල කලණදම් ඇත්තෙහි. කල කුසල් ඇත්තෙහි. කල බිය රැකුම් ඇත්තෙහි. තොකලපච්චි ඇත්තෙහි. තොකල රුදුකම් ඇත්තෙහි. තොකල සාහැසිකම් ඇත්තෙහි. තා විසින් යහපතක් ම කරණ ලදී. තා විසින් පච්චි තොකරණ ලදී. තට මේ ලාමක වූ ජීවිතයෙන් කිම? තාගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. තෝ මෙලොවින් කලුරිය කලේ කාබුත් මරණින් මතු සුගතිය වූ දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි. එහි දී දිව-පස්කම් ගුණයෙන් පිණාගියෙහි, එයින් යුතුවූයේ අභිරමණය කරන්නෙහි ය.”

3. ඉක්බිති ඒ උවසු තෙමේ “ආයතීයෝ සාබ්බක් කීහු. මම වතාහි කල යහපත ඇත්තෙක් මි. කල කුසල් ඇත්තෙක් මි. කල බිය රැකුම් ඇත්තෙක් මි. තොකල පච්චි ඇත්තෙක් මි. තොකල රුදු කම් ඇත්තෙක් මි. තොකල සාහැසි කම් ඇත්තෙක් මි. මා විසින් යහපත කරණලදී. මා විසින් පච්චි තොකරණ ලදී. මට මේ ලාමක දු:බ ජීවිතයෙන් කිම? මගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. මම මෙලොවින් කලුරිය කෙලෙම් කාබුත්, මරණින් මතු සුගතිය වූ සබ්බිලොකයට පැමිණෙන්නෙමි. එහි දී දිව පස් කම් ගුණයෙන් පිණා ගියෙම් එයින් යුතුවූයෙම් අභිරමණය කරන්නෙමි”යි. හෙ තෙමේ තොසාපවු ම බොජුත් වැලදී ය. තොසාප වූ කැවිලි කැවේ ය. තො සාප වූ ලේහයන් ලෙවී ය. තොසාප වූ පැන් පානය කෙලේ ය. අභිත බොජුත් ම බුදිත, අභිත කැවිලි කත, අභිත ලේහයන් ලොවිත, අභිත පැන් බොත, ඔහුට දැනී ආබාධයෙක් උපත. හෙතෙමේ ඒ ආබාධයෙන් ම කලුරිය කෙලේ ය.

4. තස්ස පජාපති උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: “අලුජීතො ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා දුසසීලා මුසාවාදිතො. ඉමෙ හි තාම ධම්මචාරිතො සමචාරිතො බ්‍රහ්මචාරිතො සචචවාදිතො සීලවනෙතා කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. තප්ඵ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තප්ඵ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ මෙ සාමිකස්ස මරණවණණං සංවණණස්සං. ඉමෙහි මෙ සාමිකො මාරිතො”ති.

5. අඤ්ඤාපි මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනි: “අලුජීතො ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා දුසසීලා මුසාවාදිතො. ඉමෙහි තාම ධම්මචාරිතො සමචාරිතො බ්‍රහ්මචාරිතො සචචවාදිතො සීලවනෙතා කල්‍යාණධම්මා පටිජා- නිස්සන්ති. තප්ඵ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තප්ඵ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණස්සං. ඉමෙහි උපාසකො මාරිතො”ති.

6. අස්සොස්සං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපා- වෙනති: කථං හි තාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණීස්සන්ති”ති.

7. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසභිකං සන්තිපාතාපෙඤා ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සචං කීර තුමො භික්ඛවෙ උපාසකස්ස මරණ- වණණං සංවණණසිත්ථා”ති. “සචං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡ- වියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අපාතිරූපං අස්සාමණකං අකපටියං අකර- ණීයං. කථං හි තාම තුමො මොඝපුරිසා උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණණීස්සන්ථ. තෙතං මොඝපුරිසා අපාසන්තානං වා පතාදය” -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිශ්‍යහං ජීවිතා චොථොපෙය්‍ය, සන්ඨභාරකං වාස්ස පටිසෙසෙය්‍ය, මරණවණණං වා සංවණණෙය්‍ය, මරණාය වා සමාදුපෙය්‍ය: “අමොගා පුට්ඨිකං තුමොමිනා පාපභොගා දුජ්ජීවි භොගා, මනභොගා ජීවිතා සෙසෙය්‍යා”ති ඉති විතනමනො විතනසධකපො අනෙකපටියායෙන මරණවණණං වා සංවණණෙය්‍ය මරණාය වා සමාදු- පෙය්‍ය, අගමපි පාරාජිකො භොගි අසංවාසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

8. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සඤ්චිච්චාති - ජානනො සංජානනො චෙච්ච අභිවිතරිතා විතීක්කමො.

1. සුලං වා ලද්ධං වා සා.

4. ඔහුගේ බිරිඳ අවමන් කෙරෙයි, අසුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලජ්ජි හ, දුඤ්චියෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු තම් ‘ධම්මාරීහු ය, සම්මාරීහු ය, බ්‍රහ්මවාරීහු ය, සම්මවාරීහු ය, සිල්වත්ත හු ය කලණ දහම් ඇත්තාහුය’යි පිළිත කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම් නවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නවුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයිත් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයිත් ද, මොහු මහණකමින් පහවුවෝ ය. මොහු බමුණු කමෙන් පහවුවෝ ය. මොහු මාගේ සාමියාට මරණයෙහි ගුණ වැණුහ. මොවුන් විසින් මාගේ සාමියා මරණ ලද්දේය”යි.

5. අන් මිනිස්සු ද අවමන් කෙරෙත්, අසුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලජ්ජි හ, දුඤ්චියෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු වූ කලී ‘ධම්මවාරීහු ය, සම්මවාරීහු ය, බ්‍රහ්මවාරීහු ය, සම්මවාරීහු ය, සිල්වත්තයෝ ය, කල කලණ දහම් ඇත්තෝය’යි පිළිත කෙරෙති. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නවුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයිත් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයිත් ද, මොහු මහණ කමින් පහ වුවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවුවෝ ය. මොහු උච්ඡුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුහ. මොවුන් විසින් උච්ඡු තෙමේ මරණ ලද්දේ”යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අසුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් ඒ අපිස් මහණහු වෙද් ද, ඔහු අවමන් කරති, අසුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්: කෙසේ නම් ස්වග මහණහු උච්ඡුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුහු ද? යි.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිදනෙහි ඒ කරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා ස්වග මහණුන් පිළිවිසි සේක. “සාබ්‍ය ද, මහණෙනි තෙපි උච්ඡුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුහුද”යි. ‘සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ’. භාග්‍යවත් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරුහු සේක: “භික්ෂු පුරුෂයෙනි, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නුච්චෙක. තොගාල පෙත්තෙක. තොමහණකමෙක. තොකාපයෙක, තොකච්ඡුත්තෙක. “භික්ෂු පුරුෂයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් උච්ඡුහට මරණයෙහි ගුණ වැණුහු ද, “භික්ෂු පුරුෂයෙනි, තෙල කරුණ තොපහත්වුවත්ගේ පාඨාදීම පිණිස තෝ තො වේ.” ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දන දන මිනිස්සිරුර දිවියෙන් තොර කෙරේද, දිවි හරණ අවියක් උහු වෙත එළවා තබන්නේ ද, මරණයෙහි ගුණ හෝ කියන්නේ ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වන්නේ ද, ‘එම්බා පුරුෂය, තාගේ ලාමක වූ මේ දුබ්බජීවිතයෙන් කීම්? තාගේ ජීවත්වීමට වඩා මරණය උතුම්’යි මෙබඳු මරණ සිත් ඇත්තේ මෙබඳු මරණ සංකල්පනා ඇත්තේ නොයෙක් අසුරින් මරණයෙහි ගුණ හෝ වණා ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වා ද, මේ මහණ තෙමේ ද පැරදුන් වෙයි, සංවාසයට නුසුදුසු වෙයි.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

8. යො පන සි යම්බදු වූ යමෙක් ...

භික්ෂු සි ... (ඥපතිවතුනීකමියෙන් උපසපන් වූයේ ද,) මේ තෙමේ ඉ කරුණෙහි භික්ෂු යයි අදහස් කරණ ලදී.

සඤ්චිමම සි ප්‍රාණියෙකා සි දත්තේ, දිවියෙන් තොර කරමි සි දත්තේ, චධයට සිතා, නිසාකසිත මෙහෙයවා, ව්‍යතික්‍රම (ක්‍රියාවෙහි යෙදීම) කරන්නේ ය.

මනුස්සවිග්ගහො තාම: යං මාතුකුච්ඡිසම් පඨමං විතතං උපපන්නං පඨමං විඤ්ඤාණං පාතුගුතං යාව මරණකාලා එත්තතරෙ එසො මනුස්සවිග්ගහො තාම.

ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාති-- ජීවිතින්ද්‍රියං උපච්ඡිද්දති උපරොධෙති සත්තති. විකොපෙති.

සත්භාරතං වායං පථිගෙසෙය්‍යාති-- අශිං වා සතතිං වා ගෙණධිං වා ලගුලං¹ වා පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජං වා.

මරණවණණං වා සංවණණය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණණං හණති.

මරණාය වා සමාදුපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බතීතා කාලං කරොතිති.

අගමහා පුරිසාති-- ආලපතාධිවචනමෙතං අලොහා පුරිසාති.

කිං භුග්ගිමිතා පාපකොන දුජජීවිගොනාති-- පාපකං තාම ජීවිතං: අධිසාතං ජීවිතං උපාදය දුට්ඨිදානං ජීවිතං පාපකං, සධතාතං ජීවිතං උපාදය අධිතාතං ජීවිතං පාපකං, දෙවතං ජීවිතං උපාදය මනුස්සාතං ජීවිතං පාපකං. දුජජීවිතං තාම: හත්ච්ඡින්නායං පාදච්ඡින්නායං හත්ථාදච්ඡින්නායං කණණච්ඡින්නායං තාසච්ඡින්නායං කණණතාසච්ඡින්නායං. ඉමිතා ව පාපකෙත ඉතො ව දුජජීවිතෙත මතනො ජීවිතා සෙය්‍යාති.

ඉති විතනමනොති-- යඤ්චිතතං තං මනො, යං මනො තං විතතං.

විතතාසධිතපෙය්‍යාති-- මරණසඤ්ඤි මරණවෙනතො මරණාධිපපායො.

අනෙකපථියාගෙය්‍යාති-- උච්චාවචෙහි ආකාරෙහි.

මරණවණණං වා සංවණණය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණණං හණති: 'ඉතො නිං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජස්සයි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමපජි-තො සමිඤ්චිගුණො පරිවාරෙස්සයි'ති.²

මරණාය වා සමාදුපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බතීතා කාලං කරොති, සොධෙහ වා තරකෙ වා පපාතෙ වා පපතා'ති.

අගමපීති-- පුරිමෙ උපාදය වුච්චති.

පාරාජිකො භොතීති-- සෙය්‍යථාපි තාම පුට්ඨිලා දොධා හිත්තා අප්පටිසනිකා භොති, එවමෙව හිතචු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙතො අස්සමණො භොති අසකාසුත්තියො. තෙත වුච්චති පාරාජිකො භොතීති.

1. ලගුලං, සිප්ඵු. 2. පරිවාරෙස්සයිති. සිඵු.

මනුස්සවිග්ගහ නමි: මවුකුසෙහි දී පලමු යම් සිතක් උපන්නේ ද, ප්‍රථම විඤනය පහලවී ද, මරණය දක්වා මේ අතරෙහි පැවැතී මේ තෙමේ මනුස්සවිග්ගහ නමි.

ජීවිතා වොඡොපෙය්‍ය යි රූපාරූප ජීවිතෙජ්ජිය සිද්ධි. වලක්වයි. සන්න-තිය වෙත් කරයි.

සන්ධිභාරකං වාග්ග පටිපෙසෙය්‍ය යි කච්චක් හෝ අධියටියක් හෝ හෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ පහණක් හෝ සැතක් හෝ වස හෝ රැහැනක් හෝ මහු ලග තබන්නේ ය.

මරණවණණං වා සංවණණය්‍ය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණයෙහි ගුණ කියයි.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය යි ශක්‍රයක් හෝ ගණුව, වස හෝ අනුභව කරව, වැලකීන් හෝ එල්ලී කලුරිය කරව යි උපාය ගත්වන්නේ ය.

අමෙතා පුජිය යි මෙය ආමනත්‍රණ පදයකි.

කිං තුයතිමිනා පාපකොන දුජජීවිතො යි ලාමකජීවිතය නමි ආශ්‍රයන්ගේ ජීවිතය නිසා දිලීන්දන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. ධනවතුන් ගේ ජීවිතය නිසා ධන භිතයන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. දෙවියන්ගේ ජීවිතය නිසා මිනිසුන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. අත් සිදුහනුගේ, පා සිදුහනුගේ, අත් පා සිදුහනුගේ, කන් සිදුහනුගේ, නැගැය සිදුහනුගේ, කන්තාසා සිදුහනුගේ (දිවිය) දුජජීවිත නමි. මේ ලාමක ජීවිතයෙන්, මේ දුකඛජීවිතයෙන් ජීවත්වීමට වඩා තාගේ මරණය උතුම්.

ඉතිවිතනමනො යි යමක් සිත ද, ඒ මත නමි. යමක් මත ද, එය සිත නමි.

විතකසධකපෙසා යි මරණසංඤ අඤ්ඤා, මරණවෙතතා අඤ්ඤා, මරණ අදහස් අඤ්ඤා ය.

අනොකපටියාසෙන යි තොයෙක් අසුරෝන්ය.

මරණවණණං වා සංවණණය්‍ය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණ-යෙහි ගුණ කියයි: මෙයින් තෝ කලුරිය කෙලෙහි කාචුත් මරණින් මතු හුගති නම්වූ දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි ය. එහිදී දිවපස්කම් ගුණයන් ගෙන් සමාඬි වූයේ, සුකත වූයේ අභිරමතය කරන්නෙහි ය.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය යි සැතක් හෝ ගණුව, වසක් හෝ කව, රැහැනකින් හෝ එල්ලී කලුරිය කරව, හෙබක හෝ තරාවලෙක හෝ ප්‍රපාතයක හෝ වැටෙව.

අසමිපි යි පලමු මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ් අවන් පුගුලා සලකාගෙන කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො භොති යි දෙබැවූ මහගලක් යම්සේ සකී කව .තො හැකිවේ ද, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ දූත දූත මිනිස්සිරුර දිවියෙන් තොර කොට තොමහණෙක් වෙයි. අශාකාසුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පරිජ් අවන්නේ වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංචායොති-- සංචායො නාම: එකං කමමං එකුද්දොසො සමිසිකකතා,
එසො සංචායො නාම. සො තෙන සද්ධිං තප්පි තෙන ධුච්චති අසංචායොති.

[නියමානිකා]

1. සාමං අභිධාය, දුතෙන, දුතපරමපරාය, විසකභීයෙන දුතෙන,
ගතපච්චාගතෙන දුතෙන, අරහො රහොසඤ්ඤේ, රහො අරහොසඤ්ඤේ,
අරහො අරහොසඤ්ඤේ, රහො රහොසඤ්ඤේ, කායෙන සංවණේණති, වාචාය
සංවණේණති, කායෙන වාචාය සංවණේණති, දුතෙන සංවණේණති, ලොබාය
සංවණේණති, ඔපාතං, අපසෙසතං, උපනිකඛිපතං, හෙසජ්ජං, රුදුපභාරො,
සද්දුපභාරො, ගඤ්ඤපභාරො, රජුපභාරො, ථොඨබ්බුපභාරො, ධම්මුපභාරො,
ආචිකකතා, අනුසංසනී, සංකෙතකමමං, නිමිත්තකමමනති.

2. ඝාමනති-- සයං ගතති කායෙන වා කායපච්චලෙඛිත වා නිසංගමි-
යෙන වා.

3. අභිධායාති-- අභිධායිතා ආණාපෙති: “එවං විජ්ඣ, එවං පහර,
එවං ඝාතෙති”ති.

4. භිකචු භිකචුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුකකචය්ස. සො තං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති උභිත්තං පාරාජිකය්ස.

5. භිකචු භිකචුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුකකචය්ස. සො තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති,
මුලච්චය්ස අතාපතති, වධකය්ස ආපතති පාරාජිකය්ස.

6. භිකචු භිකචුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුකකචය්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති උභිත්තං පාරාජිකය්ස.

7. භිකචු භිකචුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති,
ආපතති දුකකචය්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා
වොරොපෙති, මුලච්චය්ස අතාපතති; වධකය්ස ආපතති පාරාජිකය්ස.

8. භිකචු භිකචුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමය්ස පාවද: ඉත්තනාමො
ඉත්තනාමය්ස පාවදත්තු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙත්තු”ති,
ආපතති දුකකචය්ස. සො ඉතරය්ස ආරොවෙති, ආපතති දුකකචය්ස. විධකො
පතිඤ්ඤාති, මුලච්චය්ස ආපතති ධුලලච්චය්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති,
ආපතති සබ්බෙසං පාරාජිකය්ස.

අසංවාසො යි එකට කම් කිරීමය, එකට උදෙසීමය, සම් වූ ශික්‍ෂා ඇති බවය යන මෙය සංවාස නම්. ඔහු හා ඒ සංවාසය නැත. එහෙයින් අසංවාස යයි කියනු ලැබේ.

[නියමානුකූලය]

1. තෙමේ ම ඉටා දුතයකු ලවා හෝ, දුතපරපුරෙන් හෝ, වරදවා කීයන දුතයෙකු ලවා හෝ, ගොස් පෙරලා පැමිණි දුතයෙකු ලවා හෝ, තොරහස රහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, තොරහස් තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස රහස යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, කයින් අඟවයි. වදනින් කියයි. කයින් හා වදනින් අඟවයි. දුතයෙකු ලවා අරූපයි. ලිපියකින් අඟවයි. මරුවල, වැහිර ගන්නා පුවරුව, ලග තබන අවිය, විස බෙහෙත, බිහිසුණු රුව එළවීම, බිහිසුණු හඬ එළවීම, දරුණු දුගඳ එළවීම, පිලිකුල් රස එළවීම, කැකුළු පහස එළවීම, බියකරු බණ එළවීම, ඔත්තු කීම, අනුසස් කීම, සලකුණු කිරීම, නිමිති කම් ය.

2. ඝාමං යි කයින් හෝ කා පිලිබඳ දෙයකින් හෝ දමා වූ දෙයකින් හෝ තෙමේ මරයි.

3. අබිච්ඡාය යි සම්පයෙහි සිට “මෙසේ විදුව, මෙසේ පහර දෙව, මෙසේ නසව”යි අණ කෙරෙයි.

4. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ ඔහුයයි හඟිමින් උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාචාන් වේ.

5. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ ඔහු යයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාන් නො වේ. වධක මහණහට පරිජ්ඣාචාන් වේ.

6. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාචාන් වේ.

7. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාන් නො වේ. වධක-මහණහට පරිජ්ඣාචාන් වේ.

8. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකාහට කියා නම් දුකුලාආචාන් වේ. වධක තෙමේ එය පිලිගනී නම් මූලික මහණහට පුලාසිආචාන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් හාමට ම පරිජ්ඣාචාන් වේ.

9. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමෙස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනු”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො අඤ්ඤං ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. විධිකො පතිගණනාති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, මූලට්ඨස්ස අනාපතති. ආණාපකස්ස ච වධකස්ස ච ආපතති පාරාජිකස්ස.

10. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො ගන්ඛා පුත පච්චාගච්ඡති ‘තාභං සකෙකාමී තං ජීවිතා වොරොපෙනු’තති. සො පුත ආණාපෙනි: “යද සකෙකාමී තද තං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

11. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී ත සාවෙනි ‘මා ඤාතෙහි’ති. සො තං ජීවිතා වොරොපෙනි, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

12. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස; සො ‘ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි ‘මා ඤාතෙහි’ති, සො ‘ආණතො අභං තයා’ති තං ජීවිතා වොරොපෙනි, මූලට්ඨස්ස අනාපතති, වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

13. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි: ‘මා ඤාතෙහි’ති, සො ‘සුට්ඨු’ති ඔරමති, උභින්නං අනාපතති.

14. අරහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. රහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරහො අරහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. රහො රහොසඤ්ඤි උලුපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස.

15. ඤායෙන සංවණණති තාම: කායෙන විකාරං කරොති: “යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස; තාය සංවණණතාය මරියාමීති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස; මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

16. වාචාය සංවණණති තාම: වාචාය හණති: “යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස; තාය සංවණණතාය, මරියාමීති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපතති පුලලච්චයස්ස; මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

9. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට කියවා: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට කියවා: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකකුට අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. වධක මහණ තෙමේ පිළිගනී නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික-යාහට ඥාවැන් නො වේ. අණවත්තනුට ද, වධක මහණහට ද පරිච්ඡාවැන් වේ.

10. මහණෙක්, මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ගොස් “උහු දිවියෙන් තොර කරව” මම නො සමත්”යි පෙරලා ඒ ද, හෙතෙමේ “යම් කලක හැකි වේ නම් එකල ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි තාවත අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාහට ම පරිච්ඡාවැන් වේ.

11. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අණවා විපිලිසරවූයේ “නො නසව”යි නො අස්වයි ද, හෙ තෙමේ උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිච්ඡාවැන් වේ.

12. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිලිසරවූයේ “නො නසව”යි අස්වා ද නෙල මහණ තෙමේ “නා විසින් මම අණ කරණු ලැබුවෙමි”යි උහු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික මහණහට ඥාවැන් නො වේ. වධක මහණහට පරිච්ඡාවැන් වේ.

13. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිලිසරවූයේ “නො නසව”යි අස්වයි. හෙ තෙමේ මැනවයි එසින් වලකියි, දෙදෙනාට ම ඥාවැන් නො වේ.

14. සමුච්චයෙහි සිටියේ ‘අසමුච්චයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් තැනැත්තේ නසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කථා කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. අසමුච්චයෙහි සිටියේ ‘සමුච්චයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් තැනැත්තේ නසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. සමුච්චයෙහි වූයේ ‘සමුච්චයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් තැනැත්තේ නසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. අසමුච්චයෙහි වූයේ ‘අසමුච්චයෙහි ය’ යන හැඟීම් ඇත්තේ “මෙනම් තැනැත්තේ නසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ.

15. කායෙන සංවණණනි නම් යලෙක් මෙයේ මැරේ ද, හෙ තෙමේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. ස්වතීයට හෝ යේ යයි කසින් සංඥ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ කායසංවණිතාව හේතු කොට ගෙන ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවා නම් පුලාසිඥාවැන් වේ. මැරේ නම් පරිච්ඡාවැන් වේ.

16. වාචාය සංවණණනි නම් යලෙක් මෙයේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. ස්වතීයට හෝ යේ යයි වචනයෙන් කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. ඒ වැණීමෙන් මැරෙන්නෙමියි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිඥාවැන් වේ. මැරේ ද පරිච්ඡාවැන් වේ.

17. කායෙහි වාචාය සංවණණනී නාම: කායෙහි ව චිකාරං කරොති, වාචාය ව භණ්ණි, “යො එවං මරති. සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තාය සංවණණනාය “මරිය්සාමී”ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

18. දුතෙහි සංවණණනී නාම: දුතස්ස සාසනං ආරොවෙති: “යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. දුතස්ස සාසනං සුචා ‘මරිය්සාමී’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

19. ලොබාය සංවණණනී නාම: ලොබං ජ්ඤති “යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති; අකඛරකඛරාය ආපනති දුක්ඛටස්ස; ලොබං පසයිචා ‘මරිය්සාමී’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

20. ඔපාතං නාම: මනුස්සං උද්දස්ස ඔපාතං ඛණ්ණි ‘පපතීචා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතීනෙ දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. අනොදිස්ස ඔපාතං ඛණ්ණි ‘යො කොචි පපතීචා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. මනුස්සො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතීනෙ දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. යකොචා වා පෙතො වා තීරච්ඡානගත- මනුස්සවීඤ්ඤා වා තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතීනෙ දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස. තීරච්ඡානගතො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතීනෙ දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති පාවිතතීයස්ස.

21. අපසෙසනං නාම: අපසෙසනෙ සත්ථං වා ධපෙති, වීසෙහ වා මකොති, දුබ්බලං වා කරොති, සොබො වා නරකෙ වා පපාතෙ වා ධපෙති ‘පපතීචා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; සත්ථෙහ වා වීසෙහ වා පපතීනෙහ වා දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

22. උපනීකඛිපනං නාම: අසීං වා සතඨිං වා භෙණ්ඩිං වා ලගුලං වා පාසාණං වා සත්ථං වා වීසං වා රජ්ජං වා උපනීකඛිපති ‘ඉමිතා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තෙහ මරිය්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

23. භෙසසජ්ජං නාම: සප්පිං වා තවනීභං වා නෙලං වා ලුඬුං වා එංඤ්ඤං වා දෙති ‘ඉමං සාධිචා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං සාධිනෙ දුක්ඛං වෙදනං උපපජ්ඡති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

24. රූපුපභාණේ නාම: අමනාපිඨං රූපං උපසංභරති භයානකං හෙරවං “ඉමං පසයිචා උත්තසීචා මරිය්සනී”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං පසයිචා උත්තසති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස. මනාපිකං රූපං උපසංභරති¹ ‘ඉමං පසයිචා අලාභකෙහ සුසයිචා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තං පසයිචා අලාභකෙහ සුසයිති, ආපනති ජුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරුජිකස්ස.

1. පෙමනිසං හදගඛනමං. සං.

17. කාශයන වාචාය සංවණණති නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. කීර්තිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි කපිත් ද හභවයි. වචනයෙන් ද කියයි. දුකුලාආචාන් වේ. ඒ වැණීමෙන් මැරෙන්න-කෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවාද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

18. දුතෙන සංවණණති නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේ ද හේ ධනය හෝ ලබයි. කීර්තිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි දුතනයකුට අත්තක් බෙණේ ද, දුකුලාආචාන් වේ. දුතනයාගේ අත්ත අසා ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

19. ලොචාය සංවණණති නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේ ද හේ ධනය හෝ ලබයි. කීර්තිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි (පොත පතක අකුරු ලියා ද, අකුරක් පාසා දුකුලාආචාන් වේ. ලිපිය දැක මැරෙන්න-කෙමි යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

20. ඔපාත නම් “වැටී මැරෙන්නේය”යි මිනිසකු උදෙසා වලක් කනී නම් දුකුලාආචාන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ. “යම් කිසිවෙක් වැටී මැරෙන්නේය”යි (කෙනකුත්) නො උදෙසා වලක් කනී ද දුකුලාආචාන් වේ. මිනිසෙක් එහි වැටේ ද දුකුලාආචාන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ. යකෙක් හෝ ප්‍රේතයෙක් හෝ තිරිසන්වෙස් හෝ මිනිස් වෙස් හත්තෙක් (යකෙක් හෝ ප්‍රේතයෙක්) හෝ එහි වැටේ ද, දුකුලාආචාන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද දුකුලාආචාන් වේ. මැරේ ද පුලාසිආචාන් වේ. තිරිසනෙක් එහි වැටේ ද දුකුලාආචාන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද දුකුලාආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

21. අපසෙයන නම් ආලම්බන පුවරුවෙහි සැතක් හෝ තබා ද, විස හෝ ගල්වා ද දුළුල හෝ කෙරේ ද, හෙබක හෝ තරාවලක හෝ ප්‍රපාත-යක ‘හෝ වැටී මැරෙන්නේය’යි (ආලම්බනඵලකය) තබා ද, දුකුලාආචාන් වේ. සැත කරණකොටගෙණ හෝ විස කරණකොටගෙණ හෝ වැටීමෙන් හෝ දුක් වේදනා උපදී ද, පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

22. උපනිකතිපන නම් “මෙයින් මැරෙන්නේය”යි කඩුවක් හෝ අඛණ්ඩයක් හෝ ගෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ ගලක් හෝ සැතක් හෝ විසක් හෝ රැහැනක් හෝ ලභ තබා ද දුකුලාආචාන් වේ. එයින්, මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

23. හෙසජ්ජ නම් “මෙය ලෙව මැරෙන්නේය”යි හිතෙල් හෝ වෙඹරා හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ පැණි හෝ දේ ද, දුකුලාආචාන් වේ. එය ලෙවී කල්හි ඔහුට දුක් වේදනා උපදී ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

24. රුපුපහාර නම් “මෙය දැක තැති ගෙණ මැරෙන්නේය”යි හසර්තක බියපත් කරවන, තො මනා රුවක් ලභ තබා ද, දුකුලාආචාන් වේ. එය දැක තැති ගණී ද, පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ. ‘මෙය දැක තො ලැබීමෙන් විසලී මැරෙන්නේය’යි මනා රුවක් ලභ තබා ද දුකුලාආචාන් වේ. එය දැක තො ලැබීමෙන් විසලේ ද පුලාසිආචාන් වේ. මැරේ ද පරිඡආචාන් වේ.

25. සද්දුපභාගේ නාම: අමනාපිකං සඳුං උපසංහරති භයානකං හෙරවං ‘ඉමං සුඛා උත්තසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සුඛා උත්තසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං. මනාපිකං සඳුං උපසංහරති පෙළනීයං හදයභිගමං ‘ඉමං සුඛා අලාභකෙන සුසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සුඛා අලාභකෙන සුසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

26. ගඤ්චුපභාගේ නාම: අමනාපිකං ගඤ්චං උපසංහරති ජෙගුච්චං පාටිකුලාසං ‘ඉමං සාධිඛා ජෙගුච්චතා පාටිකුලාසතා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සාධිතෙ ජෙගුච්චතා පාටිකුලාසතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං. මනාපිකං ගඤ්චං උපසංහරති ‘ඉමං සාධිඛා අලාභකෙන සුසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සාධිඛා අලාභකෙන සුසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

27. රසුපභාගේ නාම: අමනාපිකං රසං උපසංහරති ජෙගුච්චං පාටිකුලාසං ‘ඉමං සාධිඛා ජෙගුච්චතා පාටිකුලාසතා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සාධිතෙ ජෙගුච්චතා පාටිකුලාසතා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං. මනාපිකං රසං උපසංහරති, ඉමං සාධිඛා අලාභකෙන සුසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සාධිඛා අලාභකෙන සුසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

28. ජොධ්ඛිඤ්චුපභාගේ නාම: අමනාපිකං ජොධ්ඛිඤ්චං උපසංහරති දුක්ඛමච්චං. බරසමච්චං “ඉමිනා ජුට්ඨො මරිය්සනී’ති ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තෙන ජුට්ඨං දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං. මනාපිකං ජොධ්ඛිඤ්චං උපසංහරති සුඛමච්චං ඉදුගමච්චං “ඉමිනා ජුට්ඨො අලාභකෙන සුසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තෙන ජුට්ඨො අලාභකෙන සුසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

29. ඛිමුචුපභාගේ නාම: තෙරසිකං තිරයකථං කථෙති “ඉමං සුඛා උත්තසිඛා මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සුඛා උත්තසති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං. කලාසංකමමං සභ්භකථං කථෙති “ඉමං සුඛා අඛිමුචුතො මරිය්සනී’ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තං සුඛා අඛිමුචුතො “මරිය්සනී’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

30. ආචිකඛනා නාම: ජුට්ඨො භණති ඵලං මරසසු “යො ඵලං මරති, සො ඛතං වා ලහති, යසං වා ලහති, සභ්භං වා ගච්ඡති”ති ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තාය ආචිකඛනාය මරිය්සනීති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

31. අනුසාසනී නාම: අජුට්ඨො භණති ඵලං මරසසු “යො ඵලං මරති, සො ඛතං වා ලහති, යසං වා ලහති, සභ්භං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං; තාය අනුසාසනීයා “මරිය්සනී’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ජුලලච්චයං; මරති, ආපනති පාරුඡකං.

25. සඤ්ජනාර නම් 'මෙය අසා තැනි ගෙණ මැරෙන්නේයයි' බියජනක, බියපත් කරවන නො මනා ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද, දුකුලාඥාවාක් වේ. එය අසා තැනි ගැණී ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ. 'මෙය අසා නො ලැබීමෙන් වියළී මැරෙන්නේය'යි ප්‍රෙමයට හිත වූ ලගන්තා වූ මනාප ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය අසා නො ලැබීමෙන් වියලේ ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

26. ශක්ඛිපනාර නම් 'මෙය සිඛි පුගුප්පා බාවින් පිලිකුල් බාවින් මැරෙන්නේය'යි පුගුප්පා කටයුතු පිලිකුල් කටයුතු නො මනා ගඳක් එළවා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය සිඛි කල්හි පුගුප්පා බාවින් පිලිකුල් බාවින් දුක් වේදනා උපදී ද, පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ. 'මෙය සිඛි නො ලැබීමෙන් වියළී මැරෙන්නේය'යි මනා සුවඳක් එළවා ද, දුකුලාඥාවාක් වේ. එය සිඛි නො ලැබීමෙන් වියලේ ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

27. රසුපනාර නම් 'මෙය රස විද පුගුප්පා බාවින් පිලිකුල් බාවින් මැරෙන්නේය'යි පුගුප්පා කටයුතු පිලිකුල් කටයුතු නො මනා රසයක් එළවා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය රස විදිකල්හි පුගුප්පා බාවින් පිලිකුල් බාවින් දුක් වේදනා උපදී ද, පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ. 'මෙය රස විද නො ලැබීමෙන් වියළී මැරෙන්නේ ය'යි මනාප රසයක් එළවා තබා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය රස විද නො ලැබීමෙන් වියලේ ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

28. ඵොට්ඨබ්බුපනාර නම් 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ මැරෙන්නේය'යි දුක් පහස් ඇති රඵ පහස් ඇති නො මනා පහස්තා දෑයක් එළවා තබා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දහට දුක් වේදනා උපදී ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ. 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් වියළී මැරෙන්නේ ය'යි සුවපහස් ඇති මුදුපහස් ඇති මනාප වූ පහස්තා දෑයක් එළවා තබා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් වියලේ ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

29. ඛිමුච්චුපනාර නම් 'මෙය අසා තැනි ගෙණ මැරෙන්නේ ය'යි තීරයට සුදුසු වූවකුට තීරය පිලිබඳ කපා කියා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය අසා තැනි ගැණී ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ. 'මෙය අසා එහි ඇලුනේ මැරෙන්නේ ය'යි කලණකම් ඇත්තහුට දෙවිලෝ පිලිබඳ කපා කෙරේ ද දුකුලාඥාවාක් වේ. එය අසා එහි ඇලුනේ 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

30. ආවිකානා නම් විවාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේ නම් හේ ධනය හෝ ලබයි. යශස් හෝ ලබයි. දෙවිලොවට හෝ යේ"යි කියා ද, දුකුලාඥාවාක් වේ. ඒ සාලකීරීමෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

31. අනුසාසනී නම් නොවිවාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. යශස් හෝ ලබයි. සව්භී යට හෝ යේ ය"යි කියා ද දුකුලාඥාවාක් වේ. ඒ අනුසාසනාවෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද පුලාසිඥාවාක් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාක් වේ.

32. සඛෙකතකම්මං නාම: සඛෙකතං කරොති: “පුරෙ භතතං වා පච්ඡාභතතං වා රතනිං වා දිවං වා තෙන සඛෙකතෙන තං ජීවිතා වොරො-පෙභී”ති, ආපතති දුකකචස්ස; තෙන සඛෙකතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපතති උභිතතං පාරජිකස්ස; තං සඛෙකතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං ජීවිතා වොරොපෙති, මුලුච්ඡස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරජිකස්ස.

33. නිමිත්තකම්මං නාම: නිමිත්තං කරොති “අකඛිං වා නිඛණ්ණියාමි භමුකං වා උකඛිපියාමි සිසං වා උකඛිපියාමි තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙභී”ති, ආපතති දුකකචස්ස; තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරො-පෙති, ආපතති උභිතතං පාරජිකස්ස; තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා ජීවිතා වොරොපෙති, මුලුච්ඡස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරජිකස්ස.

34. අනාපතති අසඤ්චිච්ච අජාතනතස්ස න මරණාඛිපපායස්ස උමමනතකස්ස බිතතචිතතස්ස වෙදනච්චස්ස¹ ආදිකමමිකස්සාති.

මනුස්සචිගගභපාරාජිකමහි පඨමභාණවාථො නිච්චිනො.

1. බිතතචිතතස්ස, වෙදනච්චස්ස. සීහල රොජ්ජෙනඤ්ඤ නපි

32. සධෙතතකමම තම් “පෙර ඛත්තල හෝ පසු ඛත්තල හෝ ඊ හෝ දවල් හෝ ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි සලකුණක් කෙරේ ද දුකුලාආචාන් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාන් වේ. ඒ සලකුණට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආචාන් නො වේ. මාරුවහුට පරිජ්ඣාචාන් වේ.

33. නිමිත්තකමම තම් “ආය හෝ කසන්තෙමි. බැම හෝ තගන්තෙමි. හිස හෝ ඔසවන්තෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව යි නිමිති කෙරේ ද, දුකුලාආචාන් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාන් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආචාන් නො වේ. මාරුවහුට පරිජ්ඣාචාන් වේ.

34. නො දුත මරන්තහුට ද, නොදන්තහුට ද, නොමරණ අදහස් ආත්තහුට ද, උමතුච්චහුට ද, විසුලසින් ආත්තහුට ද වේදනාවෙන් පෙළුතහුට ද, ආදි කර්මකයාට ද ආචාන් නො වේ.

මනිස්විකාපරිජ්ඣෙහි පළමුවන බණවර නිමි.

විනිතවක්‍ය.

උද්‍යනගාථා.

සංවණ්ණතා නිසීදනො; මුසලොදුකබලෙන ව,
බුඬිසපබ්බජකා සත්තා! ලග්ගච්චෙසනාවිසං.

තයො ව වජ්ඣකමෙමහි ඉට්ඨකාහි පරෙ තයො,
මාසී ගොපාහසි වෙව අට්ටකො භාරණ්චපති.

සෙදං නජ්ඣ ව සමබානො න්‍යාපනබ්‍යඤ්ජතෙන ව,
උට්ඨාපෙනො නිපානෙනො අනාපානෙන මරණං.

ජාරගබ්‍යො සපතභී ව මාතා පුත්තං උභො චසී,
උභො න මීයරෙ චේද්‍ය නාපං චඤ්ඤා විජාසිතී.

පනොදං නිග්ගනො යකෙබ්‍යො වාලයකබ්‍යඤ්ච පාහිතී,
නං චඤ්ඤමානො පහරී සග්ගඤ්ච නිරසං නණේ.

ආලච්චියා තයො රුකබ්‍යො දුයෙහි අපරෙ තයො,
මා කිලමෙසී න භුසාං තතකා සොච්චිකෙන වාහි.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො යොති, තස්ස භික්ඛු ඤාණඤ්ඤාන මරණවණ්ණං සංවණ්ණසුං, සො භික්ඛු කාල-මකාසී, තොසං කුකඤ්චං අගොසී, “කච්චි නු බො මයං පාරුජකං ආපතතිං ආපනනා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵඤ්ඤානං ආරොච්චෙසුං -පෙ- “ආපතතිං භුග්ගෙ භික්ඛවෙ ආපනනා පාරුජකනති.” (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිස්සෙ පිලොතිකාය පටිච්ඡන්තං දුරකං නිසීදනො, ඔඤ්ඤානං මාරෙසී, තස්ස කුකඤ්චං අගොසී -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරුජකස්ස.” “න ච භික්ඛවෙ අපපට්චෙකඤ්චා ආසනෙ නිසීදිතබ්බං. යො නිසීදෙය්‍ය, ආපතති දුකකට්ඨස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භතතගෙහ අනාරඝරෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙනො මුසලෙ උසසිතෙ ඵකං මුසලං අග්ගතෙසී. දුතියො මුසලො පරිපතීචා අඤ්ඤාතරස්ස දුරකස්ස මඤ්ඤානෙ අවඤ්චාසී. සො කාල-මකාසී. තස්ස කුකඤ්චං අගොසී -පෙ- ‘කිඤ්චිතො නං භික්ඛුති?’ අභඤ්චිච්ච අභං භගවා”ති. “අනාපතති භික්ඛු අභඤ්චිච්චා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භතතගෙහ අනාරඝරෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙනො උදුකබලභණ්ඩිකං අකකමිචා පචට්ටෙසී, අඤ්ඤාතරං දුරකං ඔඤ්ඤානං මාරෙසී. තස්ස කුකඤ්චං අගොසී -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු අභඤ්චිච්චා”ති. (4)

1. බුඬිසපබ්බජ්ජා, සිසුනො. ජෙසං.

විනිශ්චිත කථාවසතු

උද්‍යානගාමා

සංවණණතා, නිසිදනන, මුසල, උදුකල සමග සතරක් ද, බුද්ධපබ්බථිත තුණක්දැයි සතකි. ලගන තුණක් ද විමංසන විස දෙකක් දැයි වසතු 12 ක් ද,

විහාරවස්තු තුණක් ද අනෙක් ඉට්ඨකවස්තු තුණක් ද, වාසි, ගොපානසී, අට්ටක, මතාරණ, යන වසතුන් තුණ බැගින් ද, පති දෙකෙක් දැයි 20 ක් ද,

සෙද, නඤ්ඤ, සමිඛාගන, නගාපන, අබහඤ්ජන, උට්ඨාපන, නිපාතන, අනනමාරණ, පානමාරණ වසතු තුණ බැගින් 27 ක් ද,

ජාරගබ්භ, සපතනිය සමබකි මවුමල, පුභුමල, දෙදෙනා ම මල, දෙදෙනා ම නො මල වසතු සතරක්ද, මද්දාපන, නාපන වඤ්ඤා, විජාසිනී වසතු සතරක් දැයි 9 ක් ද,

පතොද, නිගගහ, යකඩ වසතු ද, වාල යකඩවසතු තුණක් ද, පාහිනි කනතාර වසතු සයක් ද, මඤ්ඤමාන සතරක් ද, පහාර තුණක් ද, සග්ග තුණක් ද, නිරයවණණතා තුණක් දැයි 25 ක් ද,

ආලවිරාකවස්තු තුණක් ද දය වස්තු තුණක් ද, මා කිලමෙසි තුණක් ද, නකක, සොච්චක දෙක දැයි 10 ක් ද වූ විනිත වසතු එක්සිය තුණෙකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් හිලන් වූයේ වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට කරුණාවෙන් මරණයෙහි ගුණ වැණුහ. ඒ මහණ තෙමේ කලුරිය කෙලේය. “කිම අපි පරිජ්ඣාවැච් අවන්තමෝද”යි. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැච් අවන්තහු ය.”

2. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක හිදගත්තේ රෙදිකබකින් පිළිසන් දරාවකු මැඩ ගෙන මැරී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැච් නො වේ. මහණෙනි, පරික්ෂා නො ඉකාට අසුනෙහි නො හිදිය යුතුයි. යමෙක් හිදී නම් දුකුලාඥාවැච් වේ.”

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඥාතුඵගම බොජ්ජත්භලෙහි අසුන් පණවන්නේ මොහොල් දෙකක් ඔසවා තැබූ කල්හි එක් මොහොලක් හැර ගත්තේ ය. දෙවෙනි මොහොල පෙරළී එක්තරා දරාවකුගේ හිසමත වැටුනේය. ඒ දරු තෙමේ කලුරිය කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ කෙබඳු සිත් ආත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දන කෙලෙමි.” මහණ, නො දන කලහුට ඥාවැච් නොවේ.

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඥාතුඵගම බොජ්ජත්භලෙහි අසුන් පණවන්නේ වංගෙසියක් ඥාත්ම පෙරළිය. එක්තරා දරාවකු යට කොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දන කලහුට ඥාවැච් නො වේ.

5. තෙන බො පන සමයෙන පිනාපුතතා භික්ඛුසු පබ්බජ්නා හොනති. කාලෙ ආරොච්ඡෙන පුතෙනා පිතරං එතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමාතෙති’ති පිට්ඨියං ගභෙඤා පනාමෙසි. සො පපතිඤා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නං භික්ඛු”ති “නාගං භගවා මරණාධිපපායො”ති. “අතාපතති භික්ඛු න මරණාධිපපායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන පිනාපුතතා භික්ඛුසු පබ්බජ්නා හොනති. කාලෙ ආරොච්ඡෙන පුතෙනා පිතරං එතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමාතෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගභෙඤා පනාමෙසි. සො පපතිඤා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං නං භික්ඛු අපනො පාරාජික”නති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන පිනාපුතතා භික්ඛුසු පබ්බජ්නා හොනති. කාලෙ ආරොච්ඡෙන පුතෙනා පිතරං එතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමාතෙති’ති මරණාධිපපායො පිට්ඨියං ගභෙඤා පනාමෙසි. සො පපතිඤා ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපතති ජුලලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ණේ විලයං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුතො ගිව්ඨායං පභාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු න මරණාධිපපායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ණේ විලයා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තස්ස භික්ඛුතො ගිව්ඨායං පභාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං නං භික්ඛු අපනො පාරාජික”නති. (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජනස්ස මංසං කණ්ණේ විලයං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තස්ස භික්ඛුතො ගිව්ඨායං පභාරං අද්දසි. සලොභිතං මංසං පති. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති ජුලලච්චයස්සා”ති. (10)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු විසභතං පිණ්ඩපාභං ලභිඤා පටිකකමතං ගරිඤා භික්ඛුතං අග්ගකාරිකං අද්දසි. තෙ භික්ඛු කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නං භික්ඛු”ති? “නාතං භගවා ජානාමි”ති. “අතාපතති භික්ඛු අජාතනභස්සා”ති. (11)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විමංසාධිපපායො අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුතො විසං අද්දසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නං භික්ඛු”ති? “විමංසාධිපපායො අගං භගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු පාර ජිකස්ස, අපතති ජුලලච්චයස්සා”ති. (12)

5. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හිසුන් කෙරෙහි මහණවූවෝ වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මෑතාවි. සමානතෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි පිට ගෙණ තෙරිය. හෙතෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මරණ අදහස් නැත්තෙමි. වෙමි'. මහණ, මරණ අදහස් තැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හිසුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවාහු වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මෑතාවි. සමාන තෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙණ තෙරිය හෙ තෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (6)

7. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හිසුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවාහු වෙත්. කල් දැන්වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කීය: 'වහන්ස, යනු මෑතාවි. සමාන තෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙණ තෙරිය හෙ තෙමේ වැටී නො මළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කපුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, මරණ අදහස් තැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කපුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (9)

10. එසමයෙහි බුද්ධ එක්තරා මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ තොම මෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (10)

11. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් විසමුසු අහරක් ලැබ අසුන්හලට ගෙණ ගොස් හිසුන්ට අග්‍රපිණ්ඩය දුනි. ඒ හිසුනු මලහ. ඔහුට කුකුළු විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි' මහණ තොදන්තනුට ඇවැත් නො වේ. (11)

12. එසමයෙහි විමැසියැටි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට වස දුනි. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විමසන අදහස් ඇත්තෙමි'යි. මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (12)

13. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා¹ භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා සිලං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගහිතා සිලා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (13)

14. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ සිලං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතීංනං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (14)

15. තෙන -පෙ- සො භික්ඛු න කාලමකාසි තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (15)

16. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උච්චාපෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගහිතා ඉට්ඨකා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (16)

17. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උච්චා-පෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ ඉට්ඨකං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (17-18)

18. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගහිතා වාසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා වාසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ වාසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි [-පෙ- ආපනො පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති -පෙ- භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (20-21)

20. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුඤ්ඤා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගහිතා ගොපානසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ අවජ්ඣාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (22)

---

1. ආලවකා. සෘ.

13. එසමයෙහි අලවුරට වැසි හිඤ්ඤා විහාරභූමියක් (ගෙපලක්) කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් නැගී ය. මත්තෙහි සිටි මහණ විසින් තපුරා කොට ගත් ගල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කලහට ඇවැත් නො වේ. (13)

14. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාර භූමියක් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මැරියැටි මහණෙක් යට සිටි මහණහුගේ හිසමත ගල හෙළී ය. ඒ මහණ මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය. (14)

15. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. චූලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (15)

16. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාරයට බිතක් තංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මහණ විසින් තපුරා කොට ගත් ගඬොල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කලහට ඇවැත් නො වේ. (16)

17. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාර බිතක් තංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මැරියැටි මහණ යට සිටි මහණහු හිස මත ගඬොල හෙළී ය. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ජ්ඣාවත් අවන්තෙහිය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නොමලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. චූලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (17-18)

18. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරා කොට ගත් වැය යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ නො දැන කලහට ඇවැත් නො වේ. (19)

19. එසමයෙහි අලවුරට වැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණනෙමේ මැරියැටිවූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැය හෙළී ය. ඒ මහණ මලේ ය. ... පරිජ් ජ්ඣාවත් අවන්තෙහිය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. චූලාසි-ඤ්ඤාවැත් වේ (20-21)

20. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගොතැස්සක් එසවීය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරා කොට ගත් ගොතැස්ස යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... නො දැන කලහට ඇවැත් නො වේ. (22)

21. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන්. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්වා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමෙස භික්ඛුතො මඡ්ඡකෙ ගොපානසිං මුඤ්ඤී. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ජුලලච්චයස්සාති”. (23-24)

22. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන් අට්ඨකං බ්බන්ති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථධීතො බ්බන්ති”ති. සො තත්ථධීතො බ්බන්තො පරිපතීන්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “කීඤ්ඤීතො ත්චං භික්ඛු?ති” “නාහං භගවා මරණාධිප්පායො”ති. “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පා-යස්සා”ති. (25)

23. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරුණන් අට්ඨකං බ්බන්ති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථධීතො බ්බන්ති”ති. සො තත්ථධීතො බ්බන්තො පරිපතීන්වා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ- තත්ථධීතො] පරිපතීන්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ජුලලච්චයස්සා”ති. (26-27)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො ඉතො ඔතරති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීන්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (28)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔහරති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු මරණාධිප්පායො තං භික්ඛුං එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉතො ඔතරති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීන්වා කාල-මකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] පරිපතීන්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ජුලලච්චයස්සා”ති. (29-30)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අනභීරතියා පිට්ඨිතො ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභීරුතීන්වා පපාතෙ පපතන්තො අඤ්ඤතරං විලීචකාරං ඔඡ්ඡරීන්වා මාරෙසි, තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛවෙ අනතාතං පාතෙතබ්බං. යො පාතෙය්ස, ආපනති දුක්කච්චස්සා”ති. (31)

27. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභීරුතීන්වා දවාය සීලං පවිජ්ඣංසු. අඤ්ඤතරං ගොපාලකං ඔඡ්ඡරීන්වා මාරෙසි. තෙසං කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, න ච භික්ඛවෙ දවාය සීලා පවිජ්ඣන්තබ්බා, යො පවිජ්ඣෙය්ස ආපනති දුක්කච්චස්සා”ති. (32)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු ගීලාතො ගොති. හං භික්ඛු සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි තෙසං කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (33)

21. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා නවහම් කෙරෙත්. එක්තරු මහණෙක් යට සිට ගොතැස්සක් එසවීය. මත්තෙහි සිටි මහණ තෙමේ මැරියාට වූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත ගොතැස්ස හෙළී ය. ඒ මහණ මලේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (23-24)

22. එසමයෙහි අලවුරට හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බඳිත්. එක්තරු මහණෙක් එක්තරු මහණකුට මෙය කීය: ‘ඤ්ඤා, මෙහි සිට බඳව’යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බඳින්නේ පෙරළී වැටී මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මැරී යාටී නො වෙමි”. මහණ, නො මැරියාටීහුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (25)

23. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බඳිත්. එක්තරු මහණෙක් මැරියාට වූයේ එක්තරු මහණකුට මෙය කීය. “ඤ්ඤා, මෙහි සිට බඳව”යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බඳින්නේ පෙරළී වැටී මලේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. ජුලාසි-ඤ්ඤාවාත් වේ. (26-27)

24. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් විහාරය සෙවෙහි කොට බසී. එක්තරු මහණෙක් ඒ මහණහට මෙය කී ය: “ඤ්ඤා, මෙ නැතින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මරණ අදහස් තැත්තහුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (28)

25. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් විහාරය සෙවෙහි කොට බසී. එක්තරු මහණෙක් මැරියාට වූයේ ඒ මහණහට මෙය කීය. “ඤ්ඤා, මෙතැනින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මලේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (29-30)

26. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සස්සෙහි උකටලී බැවින් පෙළුනේ ගිජ්ඣුඵපච්චට තැහි ප්‍රපාතයෙහි වැටෙන්නේ එක්තරු නලකරුවකු යට කොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, ආනම්සාතනය නො කටයුතුයි, යමෙක් ආනම්සාතනය කෙරේ නම් දුකුලාඤ්ඤාවාත් වේ. (31)

27. එසමයෙහි සවග මහණහු ගිජ්ඣුඵපච්චට තැහි කෙළී පිණිස ගලක් පෙරළෑහ. ඒ ගල එක්තරු ගොපොල්ලකු යට කොට මැරී ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, කෙළී පිණිස ගල් නො පෙරළිය යුතුයි. යමෙක් පෙරළන්නේ නම් දුකුලාඤ්ඤාවාත් වේ. (32)

28. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හිඤ්ඤා ඒ මහණ බග ගැන්වූහ. හෙ තෙමේ මලේ ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, මරණ අදහස් තැත්තහුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (33)

29. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැව් වූවෝ බහ නැත්වූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය: ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (34-35)

30. එසමයෙහි එක්තරු මහණකුට සිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට නසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, මරණ අදහස් නැත්තහුට ආවැන් නො වේ. (36)

31. එසමයෙහි එක්තරු මහණකුට සිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැව්-වූවෝ ඒ මහණහට නසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (37-38)

32. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ සමාහතය (=ආහ පිරිමැදීම) කළහ. ඒ මහණ මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, නොමැරියැව් වූවහුට ආවැන් නො වේ. (39)

33. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැව් වූවෝ සමාහතය කළාහුය. ඒ මහණ මලේ ය. [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ... ඒ මහණ නොමලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (40-41)

34. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, නො මැරියැව්හුට ආවැන් නො වේ. (42)

35. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැව් වූවෝ ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (43-44)

36. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි, භික්ෂුහු ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල් වූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, නො මැරියැව්හුට ආවැන් නො වේ. (45)

37. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැව්වූවෝ ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල්වූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (46-47)

38. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ නැගිටවූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, නො මැරියැව්හුට ආවැන් නො වේ. (48)

39. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැව් වූවෝ ඒ මහණ නැගිට වූහ. ඒ මහණ මලේ ය. ... [පරිජ් ආවැන් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මලේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ආවැන් නො වේ. ජුලාසිආවැන් වේ. (49-50)

40. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (51)

41. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු මරණාධිපපායා නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. -පෙ- [අපනතා පාරාජිකතති. තෙත බෝ පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (52-53)

42. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (54)

43. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [අපනතා පාරාජිකතති. තෙත බෝ පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (55-56)

44. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (57)

45. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [අපනතා පාරාජිකතති. තෙත බෝ පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස; අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (58-59)

46. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො ඉපථි පට්ඨස්ථපනිකා ජාරෙත ගබ්භිනී හොති. සා කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඝයා ගබ්භපාතනං ජාතාභි”ති “සුට්ඨි ගභිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අපතතිං තං භික්ඛු අපනො පාරාජික”තති. (60)

47. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස දො පජාපතියො හොන්ති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිනී. වඤ්ඤා ඉපථි කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සුවෙ සා භනොත විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරං භවිස්සති. ඉඛ්ඝයා තස්සා ගබ්භපාතනං ජාතාභි”ති. “සුට්ඨි ගභිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. මාතා ත කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අපතතිං තං භික්ඛු අපනො පාරාජික”තති. (61)

48. තෙත බෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස දො පජාපතියො හොන්ති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිනී. වඤ්ඤා ඉපථි කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සුවෙ සා භනොත විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරං භවිස්සති. ඉඛ්ඝයා තස්සා ගබ්භපාතනං ජාතාභි”ති. “සුට්ඨි ගභිනී”ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදසී. මාතා කාලමකාසී, දුරකො ත කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (62)

40. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නොමැරියැටියහුට ඇවැත් නො වේ. (51)

41. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මලේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි] ඒ මහණ නොමලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ. (52-53)

42. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණගට බන් දුන්හ. ඒ මහණ මලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියැටියහුට ඇවැත් නො වේ. (54)

43. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටිවූවෝ ඒ මහණගට බන් දුන්හ. ඒ මහණ මලේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ. (55-56)

44. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණගට පාන් දුන්හ. ඒ මහණ මලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියැටියහුට ඇවැත් නො වේ. (57)

45. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණගට පාන් දුන්හ. ඒ මහණ මලේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මලේය. ඔවුනට කුකුස් විය. මහණෙහි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ. (58-59)

46. එසමයෙහි විරතීණී වූ එක්තරා සත්ත්වයෙක් සොර සාමියකු නිසා ගාඪිභී වෙයි. භී නොමෝ කුලුපග මහණගට මෙය කීවාය. “ආයතීයත් වහන්ස, ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දැනු මැනව”. “යහපත නැගතිය”යි ඇයට ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මලේය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (60)

47. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායතීවෝ දෙදෙනෙක් වෙන්. එකක් වද ය, එකක් නො වද ය. වද ගැහැණිය කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් දරුවන් වදන්නීනම් භී සියලු ධනයට හිමි වන්නීය. “ආයතීයත් වහන්ස, ඇයට ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දැනු මැනව”යි “යහපත, නැගතිය”යි ඇයට ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මලේය. මවු නො මලාය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (61)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායතීවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. එකක් වද ය. එකක් නො වද ය. වද ගැහැණිය, කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් භී වදන්නී නම් සියලු ධනයට හිමි වන්නීය. ආයතීයත් වහන්ස, ඇගේ ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දැනු මැනව”යි, “යහපත, නැගතිය”යි, ඇයට ගාඪි හෙලන බෙහෙතක් දුනි. මවු මලා ය. දරුවා නො මලේය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසි- ඇවැත් වේ. (62)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරය සුරියසංඝො ඤො පජාපතියො හොනති එකා වඤ්ඤා එකා විජායතී. වඤ්ඤා ඉච්චි කුලුපභං භික්ඛුං එතදවොච:- “සවෙ සා භනෙන විජායසති, සබ්බසංඝා කුටුම්භසංඝං ඉසාරා භවිසාති, ඉඛ්ඤාය තස්සා ගම්භපාතනං ජානාතී”ති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා ගම්භපාතනං අදුසි, උභො කාලමකංසු -පෙ- [අපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] උභො ත කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (63-64)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතර ගම්භිනී ඉච්චි කුලුපභං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය ගම්භපාතනං ජානාතී”ති. “තෙන හි භගිනී මඤ්ඤ”ති. සා මද්දපෙච්චා ගම්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු අපනො පාරාජික”නති. (65)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතර ගම්භිනී ඉච්චි කුලුපභං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය ගම්භපාතනං ජානාතී”ති. “තෙන හි භගිනී තාපෙසී”ති. සා තාපෙච්චා ගම්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං චං භික්ඛු අපනො පාරාජික”නති. (66)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතර වඤ්ඤා ඉච්චි කුලුපභං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය භෙසජජං ජානාති යෙනානං විජායෙය්”නති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා භෙසජජං අදුසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති දුක්ඛච්චයස්සා”ති. (67)

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතර විජායතී ඉච්චි කුලුපභං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඛ්ඤාය භෙසජජං ජානාති යෙනානං න විජායෙය්”නති. “සුට්ඨි භගිනී”ති තස්සා භෙසජජං අදුසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති දුක්ඛච්චයස්සා”ති. (68)

54. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගහියා භික්ඛු සතතරසචගහියං භික්ඛුං අභිභුලීපනොදකෙන භාසෙසුං. සො භික්ඛු උතතනනො අනස්සාසකො කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්සා”ති.¹ (69)

55. තෙන බො පන සමයෙන සතතරසචගහියා භික්ඛු ජබ්බගහියං භික්ඛුං කමමං කරිස්සාමාති ඔඤ්චිචා මාරෙසුං. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්සා”ති, (70)

56. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භුතවෙජ්ජකො භික්ඛු යකබං ජීවිතා වොරෙපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (71)

57. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුයකබ්විතාරං පාහෙසි. තං යකබා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු ත මරණොධිපපායස්සා”ති. (72)

1. අනාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස අපතති පාලිතියස්සාති. සත.
 (ඉමස්මිං පන වස්සුස්මිං යාය අපතතියා භවිභබ්බං සා ඤුද්දජකසු භිද්දිඨාති ඉච්චි න දුක්ඛා අධිකරා)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට අඹුවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. එකක් වද ය. එකක් නො වද ය. වද ගැඹැණිය කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් ඔ වදන්නී තම් සියලු සැපතට හිමි වන්නී ය. ආයතීයන් වහන්ස, ඇගේ ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි “යහපත නැගතිය”යි ඇයට ගැබි හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දෙදෙනාම මලාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] දෙදෙනාම නො මලාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ. (63-64)

50. එසමයෙහි එක්තරා ගැබිනි ගැඹැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබි හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි එසේ වී තම් නැගතිය, (කුස) මභිත්තා”යි. ඔ කුස මැඩ ගැබ හෙළී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (65)

51. එසමයෙහි එක්තරා ගැබිනි ගැඹැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබි හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි නැගතිය එසේ වී තම් කුස තවනු”යි. ඔ කුස තවා ගැබ හෙළී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (66)

52. එසමයෙහි එක්තරා වද ගැඹැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. ‘ආයතීයන් වහන්ස, යම් බෙහෙතකින් මම වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගතිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මලා ය. ...ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ. (67)

53. එසමයෙහි එක්තරා වදන ගැඹැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කීවාය. යම් බෙහෙතකින් මම් නො වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගතිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මලා ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ. (68)

54. එසමයෙහි සවන මහණහු සතලොස්වග මහණකු ඇඟිල්ලෙන් කිහි කැවීමෙන් සිතාසුන. ඒ මහණ අධිකව සිතාසෙන්තේ ආයෝගප්‍රයෝග රහිත වූයේ මලේ ය. ඔවුහට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. (69)

55. එසමයෙහි සතලොස් වග මහණහු සවන මහණකු “කමීයක් (=දඹුවමක්) කරන්තෙමු”යි ඇක්ම මැරැග. ඔවුහට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. (70)

56. එසමයෙහි එක්තරා භූතවෛද්‍ය මහණෙක් යක්ෂයකු දිවියෙන් තොර කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ. (71)

57. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සැබියකුන් අරක්-ගත් විහාරයකට යැවී ය. යක්ෂයෝ ඒ මහණ දිවියෙන් තොර කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තො මැරියැවියහුට ඇවැත් නො වේ. (72)

58. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුගකඛවිහාරං පාගෙසී. තං යකඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං යකඛා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (73-74)

59. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුකනතාරං පාගෙසී. තං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිප්පායස්සා”ති. (75)

60. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුකනතාරං පාගෙසී. තං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං වාලු ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (76-77)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වොරකනතාරං පාගෙසී. තං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිප්පායස්සා”ති. (78)

62. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වොරකනතාරං පාගෙසී. තං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] තං වොරා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (79-80)

63. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං මෙඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසී -පෙ- තං මෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසී. -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසී -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “ආපනතිං නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (81-84)

64. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙත ගභිතො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුතො පහාරං අදුසී. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (85)

65. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙත ගභිතො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො නස්ස භික්ඛුතො පහාරං අදුසී. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (86-87)

66. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසී. සො අධිමුතො කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු තමරණාධිප්පායස්සා”ති. (88)

67. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසී. සො අධිමුතො කාලමකාසී -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන ඛො පන සමයෙන -පෙ-] සො අධිමුතො න කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (89-90)

58. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැව්වුයේ එක්තරා මහණකු යැව්
යකුත් අරග්ගන් විහාරයකට යැව් ය. යසෂයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර
කලාහු ය. [පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ... යසෂයෝ ඒ
මහණහු දිවියෙන් තොම තොර කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
මහණ, පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. (73-74)

59. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු ව්‍යාල-
කාන්තාරයකට යැව් ය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කලාහු ය. ඔහුට
කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැව්වුහට ඤ්ඤාවැන් නො වේ. (75)

60. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැව්වුයේ එක්තරා මහණකු
ව්‍යාලකාන්තාරයකට යැව් ය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කලාහු
ය. ... [පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු
දිවියෙන් තොම තොර කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ,
පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. (76-77)

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සොරකතරකට
යැව් ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කලාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ...
මහණ, නොමැරියැව්වුහට ඤ්ඤාවැන් නො වේ. (78)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැව්වුයේ එක්තරා මහණකු
සොරකතරකට යැව් ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කලාහු ය. ...
[පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන්
තොම තොර කලාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැන්
නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. (79-80)

63. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඔහු යයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන්
තොර කෙළේ ය. ... ඔහු යයි හඟිමින් අතෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ...
අතෙකෙකැයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... අතෙකෙකැයි
හඟිමින් අතෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස්
විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහිය ය. (81-84)

64. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්තා ලද්දේ
වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහට පහරක් දුන්. ඒ මහණ මළේ ය.
ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නොමැරියැව්වුහට ඤ්ඤාවැන් නො වේ. (85)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්තා ලද්දේ
වෙයි. එක්තරා මහණෙක් මැරියැව් වූයේ ඒ මහණහට පහරක් දුන්. ඒ
මහණ මළේ ය.... [පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි...] ... ඒ මහණ නො
මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැන් නො වේ.
ජුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. (86-87)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කලණකම් ඤ්ඤාවැන්හට සව්භී කපාව
කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවුයේ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස්
විය. ... මහණ, නො මැරියැව්වුහට ඤ්ඤාවැන් නො වේ. (88)

67. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැව්වුයේ කලණකම් ඤ්ඤාවැන්හට
සව්භීකපාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවුයේ මළේ ය. ... [පරිජ්-
ඤ්ඤාවැන් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවුයේ නො
මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැන් නො වේ.
ජුලාසිඤ්ඤාවැන් වේ. (89-90)

68. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙරඨිකස්ස නිරයකථං කපේසි. සො උතතසිනා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු ත මරණාධිපපායස්සා”ති. (91)

69. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො තෙරඨිකස්ස නිරයකථං කපේසි. සො උතතසිනා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො උතතසිනා තකාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (92-93)

70. තෙන බො පන සමයෙන ආලමකා භික්ඛු තවකමමං කරොනතා රුකඛං ඡිඤ්ඤති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථවසීතො ඡිඤ්ඤති”ති. තං තත්ථවසීතං ඡිඤ්ඤතං රුකෙඛා ඔජ්ඣරිනා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු තමරණාධිපපා-යස්සා”ති. (94)

71. තෙන බො පන සමයෙන ආලමකා භික්ඛු තවකමමං කරොනතා රුකඛං ඡිඤ්ඤති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථවසීතො ඡිඤ්ඤති”ති. තං තත්ථවසීතං ඡිඤ්ඤතං රුකෙඛා ඔජ්ඣරිනා මාරෙසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] රුකෙඛා ඔජ්ඣරිනා ත මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (95-96)

72. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගභීයා භික්ඛු දායං ආලීචෙපසුං. මනුස්සා දඬ්ඪා කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ තමරණාධිපපායස්සා”ති. (97)

73. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගභීයා භික්ඛු මරණාධිපපායා දායං ආලීචෙපසුං. මනුස්සා දඬ්ඪා කාලමකංසු -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] මනුස්සා දඬ්ඪා ත කාලම-කංසු. තෙසං කුක්කුච්චා අගොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (98-99)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ඨා වොරඝාතං එතදවොච:- “ආට්ඨසො මාගිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙති”ති. “සුඤ්ඤි ගන්තෙ”ති එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතති. නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (100)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ඨා වොරඝාතං එතදවොච:- “ආට්ඨසො මාගිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙති”ති. සො “නාහං කුස්සං වචනං කරිස්සාමි”ති ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- අතාපතති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස, ආපතති දුක්ඛච්චයස්සා”ති. (101)

76. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො ඤජිසරෙ හත්ථ-පාදච්ඡිනො ඤ්ඤතකෙභී සමපරිච්ඡිණො ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුස්සො එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉච්ඡං ඉමස්ස මරණ”නති. “අම ගන්තෙ ඉච්ඡාමි”ති. “තෙන හි තකකං පායෙථා”ති. තෙ තං තකකං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතති. නිං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (102)

68. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිනිස්තිරිසතකුට තීරයකපාව කෙළේ ය. හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... මහණ, නො මැරියැවියහුට ඇවැත් නො වේ. (91)

69. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මරණ රිසි ඇතියේ ආපායිකයකුට තීරයකපාව කෙළේ ය. හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ නොමළේ ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසි ඇවැත් වේ. (92-93)

70. එසමයෙහි අලච්චු වැසි හිසුහු නවකම් කරන්නාහු රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කීයේ ය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි, වෘක්ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින උහු යටකොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. මහණ, නොමරණරිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (94)

71. එසමයෙහි අලච්චු වැසි හිසුහු නවකම් කරන්නෝ රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් මරණරිසි ඇතියේ එක්තරා මහණකුට මෙය කීය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි. වෘක්ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින මහණහු යට කොට මැරී ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය එසමයෙහි ...] වෘක්ෂය තෙමේ යට කොට නො මැරී ය. ඔහුට කුකුල් විය. ... මහණ, ... පරිජ් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසි ඇවැත් වේ. (95-96)

72. එසමයෙහි සවග මහණහු වනය ගිනි ලූහ. මිනිස්සු දැවුනාහු මලාහු ය. ඔවුහට කුකුල් විය. ... මහණෙහි, නොමරණ රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (97)

73. එසමයෙහි සවග මහණහු මරණ රිසි ඇත්තෝ වනය ගිනි ලූහ. මිනිස්සු දැවුනාහු මලාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තහුය එසමයෙහි ...] මිනිස්සු දැවුනෝ නොමලාහු ය. ඔවුහට කුකුල් විය. ... මහණෙහි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසි ඇවැත් වේ. (98-99)

74. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධකසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය: “ඇවත, මොහු නො වෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොර කරව”යි ‘වහන්ස, මැනව’යි එක පහරින් දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුල් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. (100)

75. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධකසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය. “ඇවත, මොහු නො වෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොර කරව”යි හෙතෙමේ “මම නායේ වචනය නහමක් කරන්නෙමි”යි ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුල් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ. (101)

76. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් තෙමේ තැගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතියේ නැගුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීය: “ඇවත්නි, මොහුගේ මරණය කැමැතිවුවු ද? වහන්ස, එසේය, කැමැතිවෙමු”යි. “එසේ වනම් මෝරු පොවුවු”යි. ඔවුහු ඔහුට මෝරු පෙවූහ. හෙ තෙමේ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. (102)

77. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුර්වසො කුලඝරෙ හත්-
 පාදවර්තනො ඤාතකෙහි සමපරිකිණෙණො භොති. අඤ්ඤානරු භික්ඛුනී තෙ
 මනුසෙස ඵතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉච්ච ඉමස්ස මරණ”නති. “ආමයො-
 ඉච්චාමා”ති. තෙන හි “ලොණසොච්චරකං පායෙථා”ති. තෙ තං ලොණසොච්-
 රකං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්සා කුකකුච්චං අභොසි. අථ බො සා
 භික්ඛුනී භික්ඛුනීතා ඵතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුතං ඵතමත්ථං
 ආරොචෙසුං. භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “ආපතතිං සා
 භික්ඛිවෙ භික්ඛුනී ආපනතා පාරාජික”නති. (103)

තනිය පාරාජිකං සමන්තං.

2. 4.

චතුස් පාරාජිකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවො වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටා-
 භාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන සමඛුසුලා තඤ්ච්චා සමභතතා භික්ඛු
 වශභුමුද්දස තදියා තීරෙ වස්සං උපගච්ඡංසු. තෙන බො පන සමයෙන
 වජ්ජී දුබ්භිකකා ගොති දච්ඡිතිකා සෙතට්ඨිකා¹ සලාකා වුතතා ත සුකරු
 උඤ්ඤත්ත පග්ගභෙන යාපෙතුං.

2. අථ බො තෙසං භික්ඛුතං ඵතදභොසි:- ඵතරහි බො වජ්ජී
 දුබ්භිකකා දච්ඡිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකා වුතතා ත සුකරු උඤ්ඤත්ත
 පග්ගභෙන යාපෙතුං. කෙන ඤු බො මයං උපායෙන සමග්ගා සචෙමාදමානා
 අවිචදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, ත ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්සාමා²ති.

3. ඵකචෙච ඵචමාහංසු:- “හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහීතං කමමනතං
 අභිට්ඨම, ඵචං තෙ අමහාකං දුතුං මඤ්ඤේස්සනති”, ඵචං මයං සමග්ගා
 සචෙමාදමානා අවිචදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, ත ච පිණ්ඩ-කෙන
 කීලමෙය්සාමා”ති.

4. ඵකචෙච ඵචමාහංසු:- “අලං ආට්ඨසො නිං ගිහීතං කමමනතං
 අභිට්ඨිතෙන, හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහීතං දුතෙය්සං හරම, ඵචං තෙ අමහාකං
 දුතුං මඤ්ඤේස්සනති, ඵචං මයං සමග්ගා සචෙමාදමානා අවිචදමානා ඵාසුකං
 වස්සං වසිස්සාම, ත ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්සාමා”ති.

5. ඵකචෙච ඵචමාහංසු: “අලං ආට්ඨසො නිං ගිහීතං කමමනතං අභිට්ඨි-
 තෙන, නිං ගිහීතං දුතෙය්සං හචෙන, හන්ද මයං ආට්ඨසො ගිහීතං අඤ්ඤ-
 මඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධමමස්ස වණණං භාසාම,² අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස
 ක්කාතස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්කාතස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු
 තතියස්ස ක්කාතස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුස්ස ක්කාතස්ස ලාභී, අසුකො
 භික්ඛු සොතාපනෙනා, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී,
 අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙව්ජේජා, අසුකො භික්ඛු ඡලුභිඤ්ඤාති.
 ඵචං තෙ අමහාකං දුතුං මඤ්ඤේස්සනති. ඵචං මයං සමග්ගා සචෙමාදමානා
 අවිචදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම ත ච පිණ්ඩකෙන කීලමෙය්සාමා”ති.
 “ඵසොගෙච බො ආට්ඨසො සෙය්සා යො අමහාකං ගිහීතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස
 උතතරිමනුස්සධමමස්ස වණණං භාසිතො”ති.

1. සෙතට්ඨිකා, සප්ඵ. 2. භාසිස්සාම - මජ්ඣං.

77. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් කුලගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතියේ නැයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මෙහෙණක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කිවුය. “ඇවැත්නි, මොහුගේ මරණය රිසිවටු ද? ශී” “ආයඹාවෙනි, එසේය, රිසියෙමු”යි කීහ. “එසේ නම් ලොණසොචිරකය පොවටු” යි. ඔවුහු ඒ පුරුෂයාට ලොණසොචිරකය පෙවුහ. තෙතෙමේ මලේ ය. ඒ මෙහෙණට කුකුස් විය. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ භික්ෂුණීන්ට මෙ පවත් සැල කලා ය. භික්ෂුණීහු භික්ෂුන්ට මෙ පවත් සැල කලාහු ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කලාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ මෙහෙණ පරිජ් ඇවැත් අවන්නී ය.” (103)

තෙවෙනි පරිජ්‍ය නිමි.

2-4.

සිවුවන පරිජ්‍ය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල් පුර මහ-වෙතෙහි කුටාභාර ශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි බොහෝ දුටුමිතුරු, ඉටුමිතුරු වූ භික්ෂුහු වහනුමුදු නම් ගාතොර වස් එලඹුනාහ. එසමයෙහි වැදුරට දුබික් වෙයි. ජීවිතය පිළිබඳ දෙපරිද්දෙකින් පැවති අදහස් ඇති වෙයි. සෙනට්ඨිකා නම් ශක්‍ය රොග ඇති වෙයි. (වජ්‍රල ධාතෘ) හටගත් හිරටු ඇති වෙයි. පිඬු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වේ.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුන්ට මෙබඳු සිතෙක් විය: “දැන් වතාහි වැදුරට දුබික් වේ. ජීවිතයත් මරණයත් අතර පැවති අදහස් ඇත්තේ වෙයි. සෙනට්ඨිකා නම් ශක්‍ය රොගයෙන් පෙළුනේ වෙයි. වජ්‍රල දූ හිරටුය. පිඬු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි. අපි කවර උපායකින් සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු ද, පිණ්ඩයෙන් නොම කලානත වන්නමු ද” යි.

3. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහ: “ඇවැත්නි, ඉදින් අපි ගිහියන්ගේ කමානත හිටු කරන්නමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිතන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ මනා ව සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණ්ඩයෙන් ද නො ම කලානත වන්නමු” යි.

4. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහ: “ඇවැත්නි, කම් තැන. ගිහියන්ගේ කමානත හිටු කිරීමෙන් කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණ යන්නමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිතන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණ්ඩයෙන් ද කලානත නො වන්නෙමු” යි.

5. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහ: “ඇවැත්නි, නොමැනවි. ගිහියන්ගේ කමානත හිටු කිරීමෙන් කිම? ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණ යෑමෙන් කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරාමිනිස්දම් ගුණ කියමු: “අසෝ මහණ තෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ ද්විතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ තෘතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ චතුර්ධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ සෝවාන් ය. අසෝ මහණ තෙමේ සෙදගාමී ය. අසෝ මහණ තෙමේ අනගාමී ය. අසෝ මහණ තෙමේ රහත් ය. අසෝ මහණ තෙමේ ත්‍රිවිදු ඇත්තෙක. අසෝ මහණ තෙමේ අඛණ්ඩ ය” යි. මෙසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිතන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නොකරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිඬුයෙන් ද කලානත නො වන්නමු” යි. “ඇවැත්නි, අප විසින් ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ යම් උතුරාමිනිස්දම් ගුණයෙක් කියන ලද්දේ ද, මෙය ම ශ්‍රේණි වෙයි.”

6. අඵ බො තෙ භික්ඛු භිනිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිංසු: අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස ක්ඛිනස්ස ලාභී -පෙ- අසුකො භික්ඛු ඡලභිඤ්ඤා”ති.

7: අඵ බො තෙ මනුස්සා “ලාභා වත නො, සුලභිං වත නො, යෙසං¹ නො ඵවරුපා භික්ඛු වස්සං උපගතා, න වත නො ඉතො පුබ්බෙ ඵවරුපා භික්ඛු වස්සං උපගතා, යථසිමෙ භික්ඛු සීලවනො, කල්‍යාණධම්මා”ති. තෙ න තාදිසාති භොජනාති අතතතා භුඤ්ජන්ති, මාතාපිතුන්තං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දුසකම්මකරපොරිසස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤ්ඤිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුතං දෙනති. න තාදිසාති බාදනීයසාති -පෙ- සායනීයසාති -පෙ- පාතාති අතතතා පිවන්ති, මාතා-පිතුන්තං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දුසකම්මකරපොරිසස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤ්ඤිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුතං දෙනති. අඵ බො තෙ භික්ඛු වණණවා අහෙසුං පිණ්ණිදියා පසන්නමුඛවණණා විපපසන්නඡ්චිවණණා.

8. ආචිණ්ණං බො පතෙතං වස්සං චුන්ථානං භික්ඛුතං භගවන්තං දස්සනාය උපසඛකම්මං. අඵ බො තෙ භික්ඛු වස්සං චුන්ථා තෙමාසච්චයෙන සෙතාසතං සංසාමෙච්චා පතතව්චරං ආදාය යෙන වෙසාලී තෙන පකකම්මංසු. අනුපුබ්බත යෙන වෙසාලී මහාවතං කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්මංසු. උපසඛකම්මා භගවන්තං අභිවාදෙච්චා ඵකමන්තං තිසිදිංසු.

9. තෙන බො පත සමයෙන දිසාසු වස්සං චුන්ථා භික්ඛු කිසා භොන්ති ලුඛා දුබ්බණ්ණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතා ධම්නිසන්තගතතා. වග්ගමුදු-නීරියා පන² භික්ඛු වණණවා භොන්ති පිණ්ණිදියා පසන්නමුඛවණණා විපපසන්නඡ්චිවණණා. ආචිණ්ණං බො පතෙතං මුඛානං භගවන්තානං ආගනතුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං.

10. අඵ බො භගවා වග්ගමුදුනීරියෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සම්මොදමාතා අවිචදමාතා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ව පිණ්ඩකෙන කීලම්මා”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, සමග්ගා ව මයං භනෙත සම්මොදමාතා අවිචදමාතා ඵාසුකං වස්සං වසිමහා, න ව පිණ්ඩකෙන කීලම්මා”ති. ජාතනතාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතනතාපි න පුච්ඡන්ති, කාලං විදිචා පුච්ඡන්ති කාලං විදිචා න පුච්ඡන්ති, අත්ඨසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති නො අත්ඨසංභිතං, අත්ඨසංභිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං.

1. යෙසං වත. - ම.ජ.සං. 2. ‘පන’ ඉති පොඡ්ඡකෙසු උංතං.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්-දම්ගුණ කීහ: “අසෝ මහණ තෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. ... අසෝ මහණ තෙමේ ඡබ්භිඤ්ජය”යි.

7. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු “අපට ලාභයෙක් ම ය. ඒකාන්තයෙන් අපට මනා ලැබුමෙකි. යම්බඳු වූ අප වෙත මෙබඳු භික්ෂුහු වස් එලඹියාහු ද, යම්සේ මේ භික්ෂුහු සිල්වන් ද, කලුණදහම් ඇත්තාහු ද, ඒකාන්තයෙන් මින් පෙර මෙබඳු භික්ෂුහු අපගේ වසට නො එලඹියාහුය”යි සිතූහ. ඔහු යම් බඳුබු බොජුන් භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු බොජුන් තුමු නො බුදිත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අඹුදරුවන්ට ද නො දෙත්. දස් කම්කරු පුරුෂයනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. යම්බඳු වූ කැ යුතු දෑ භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු කැයුතු දෑ ද ... නො දෙත්. රස විදිය යුතු දෑ ද ... නො දෙත්. ... පානවර්ගයන් ද තුමු නො බොත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අඹුදරුවනට ද නො දෙත්. දස් කම්කරුවනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වණ්වන් වූහ. පිණාගිය ඉඳුරන් ඇති වූහ. පහන් මුවපාහැ ඇති වූහ. වෙසෙසින් පහන් සිව්පාහැ ඇති වූහ.

8. වෑස නිමවූ වස් ඇති භික්ෂුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම සඳහා යෑම පුරුදු ම ය. ඉක්බිති වෑස නිමවූ වස් ඇති ඒ භික්ෂුහු තෙමස ඇවෑමෙන් සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා, පාසිවුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා නික්මුණාහු ය. පිළිවෙලින් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩසිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියාහු ය. එලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෑද එකත්පසෙක හුන්කාහු ය.

9. එසමයෙහි දිසාවන්හි වස් වුසු භික්ෂුහු වෑහැරුණාහු රඵ වූවාහු දුර්වණ් වූවාහු හටගත් පඬුවන් පාහැ ඇත්තාහු තහර ඉල්පිහිය සිරුරු ඇත්තෝ වෙත්. වග්ගුමුදු ගංතෙර වස් වුසු භික්ෂුහු වණ්වන් වූවාහු පිණාගිය ඉඳුරන් ඇත්තාහු පහන් මුවපාහැ ඇත්තාහු වෙසෙසින් පහන් සිව්පාහැ ඇත්තෝ වෙත්. භාග්‍යවන් බුදුවරුන් විසින් ආගනතුක භික්ෂුන් සමග පිළිසඳර කිරීම ආවිණි ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වග්ගුමුදු ගංතෙර වැසි භික්ෂුන්ට “මහණෙනි, කිම සිහිය හැකි ද? කිම යෑපිය හැකි ද? කිම සමග වූවහු, සතුටු වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසු සේ වස් වුසුවහු ද? අහරින් කලාන්ත නො වූවහු ද?”යි වදාළ සේක, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සිහිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යෑපිය හැක්ක. වහන්ස, අපි සමග වූවමෝ සතුටු වූවමෝ විවාද නො කරමින් පහසු සේ වස් වුසුමහ. අහරින් කලාන්ත නො වූමහ”යි. තථාගතවරු දනිමිනුත් විවාරත්. දනිමිනුත් නො විවාරත්. කල් දූහ විවාරත්. කල් දූහ නො විවාරත්. තථාගතවරු අභීයෙන් යුක්ත වූවක් ම විවාරත්. අනභීසංහිතයක් නො විවාරත්. අනභීයෙන් යුක්ත වචනයෙහි තථාගතවරයන්ගේ මගනුවණින් ප්‍රත්‍යයඝාතය වෙයි.

11. ද්විභාකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති “ධම්මං වා දෙසිස්සාම, සාවකාතං වා සිකාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා”ති. අථ ඛො භගවා වගගුමුද්දතීරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුඥො භික්ඛවෙ සමයො සමොදමානා අවිචදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කීලම්භිත්ථ”ති. අථ ඛො හෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “කච්චී පන වො භික්ඛවෙ හුත”න්ති. “අභුතං හනවා”ති. විගරහී බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිසා අනනුලොමිකං අප්පනිරූපං අස්සාමිණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම තුඥො මොඝපුරිසා උදරස්ස කාරණා ගිහිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිස්සථ. වරං තුඤ්ඤාසී මොඝපුරිසා තිණ්ණහත ගොවිකන්තනෙන¹ කුච්ඡපරිකතො,² න තේච උදරස්ස කාරණා ගිහිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිතො. නං කියස්ස හෙතු? තතො නිදුතං හි මොඝපුරිසා මරණං වා තිගචේජය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං, න තේච තප්පච්චයා කායස්ස හෙදු පරමමරණා අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නිරයං උපපජේජ්‍ය්‍ය. ඉතො නිදුතස්ස ඛො මොඝපුරිසා කායස්ස හෙදු පරමමරණා අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නිරයං උපපජේජ්‍ය්‍ය. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පහන්තාතං වා පසාදය-පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසී:

12. පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ මහාවොරො සනොතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං, කතමෙ පඤ්ච?

(1) ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස මහාවොරස්ස එවං හොති: “කුදස්සු³ තාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනීගමරුජධානීසු ආහිණ්ඩිස්සාමි හතනො සානනො ඡිඤ්ඤො ඡේදපෙනො පචනො පාවෙනො”ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනීගමරුජධානීසු ආහිණ්ඩිති හතනො සානනො ඡිඤ්ඤො ඡේද-පෙනො පචනො පාවෙනො. එවලෙච ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පාපභික්ඛුතො එවං හොති: “කුදස්සු තාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනීගමරුජධානීසු වාරිකං වරිස්සාමි සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨාතං වෙච පබ්බජිතානස්ස, ලාභී විචර-පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාතපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරිත”න්ති. සො අපරෙත සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනීගමරුජධානීසු වාරිකං වරති සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨා-නස්සෙච පබ්බජිතාතං ච, ලාභී විචරපිණ්ඩපාතසෙනාසන ගිලාපච්චයහෙසජ්ජ-පරිකාරිතං. අයං භික්ඛවෙ පඤ්චො මහාවොරො සනොතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(2) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු තථාහතප්පච්චෙදිතං ධම්මචිතයං පරියාපුණ්ණිත්වා අත්තනො දහති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො මහා-වොරෙණ සනොතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(3) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු සුඛං බුහව්වාරිං පරිසුඛං බුහව්වරියං වරන්තං අමුලකෙන අබුහව්වරියෙන අනුඛංසෙති. අයං භික්ඛවෙ තතියො මහාවොරෙණ සනොතො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

1. ගොවිකන්තන, කන්ච, මු. 2. කුච්ඡ-පරිකතො. කන්ච. 3. කුදස්සු. මජ්ඣ.

11. භාග්‍යවත් බුදුවරු දෙ අසුරකින් භික්ෂුන් පුළුවසින්: “ධම්ම හෝ දෙසන්තඹු. සටුවනට සිකපද හෝ පණවන්තඹු”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වහලුද, ගංතෙර වස් වුසු භික්ෂුන්ට මෙය වදාළ හේක: “මහණෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමග වුවහු සතුටු වෙමින් විවාද නොකරමින් සුවසේ වස් වුසුවහු ද, අහරින් කලාන්ත නුවුවහුද?” යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කලහ. “කිමෙන් ද, මහණෙනි, සැබවක් කීවහුද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොසැබවක් ම කීවඹු” යි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරඹු සේක: “භිස් පුරුෂයෙනි, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නුවුවක. නොගැලපෙන්නක. නොමහණකමෙක. නොකැපයෙක. නොකටයුත්තෙක. “භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම්ගුණ කීවහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, නොප විසින් තියුණු ගෙරි කපන කැත්තෙත් කුස කපා ගැනීම මැනවි. කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම් වැනීම නො මැනවි. ඒ කවර හෙයින්? භිස් පුරුෂයෙනි, ඒ හේතුවෙන් මරණයට හෝ මරණය වැනි දුකකට පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ නපුරු ගති ඇති විවශ ව පනිත වීම් ඇති තීරයට නො ම පැමිණෙන්නේ ය. භිස් පුරුෂයෙනි, මෙ කරුණෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ නපුරුගති ඇති විවශ ව පනිත වන තීරයට පැමිණෙන්නේ ය. භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නොපහන්වුවන්සේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. ...” ගරභා දූහැමි කථාවක් කොට භික්ෂුන් ඇමතු හේක:

12. “මහණෙනි, ලොව මේ මහභෝරු පස්දෙනෙක් වෙති. ඔහු පස්දෙන කවරහු ද? යත්:

(1) මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි එක්තරා මහ සොරකුට මෙබඳු අදහසෙක් වෙයි: “මම කවරද, නම් සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දේම ගම් නියමිගම් රජදනවුහි හසමින් තස්වමින් සිඳිමින් සිඳුවමින් දවමින් දවවමින් ඇවිදින්නෙමි දෝ” යි. හෙ හෙයම් පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් පිරිවරණ ලද්දේ ගම් නියමිගම් රජ දනවුහි මරමින් මරවමින් සිඳිමින් සිඳුවමින් දවමින් දවවමින් ඇවිදී. මහණෙනි, එපරිද්දෙන් ම මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණකුට මෙ බඳු සිතෙක් වෙයි: “කවරද, නම් මම සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දේම ගම් නියමිගම් රජදනවුහි ගැහැවියන් විසින් ද පැවිද්දන් විසින් ද සත්කාර කරණ ලද්දේම, ගරු කරණ ලද්දේම, බුහුමන් කරණ ලද්දේම, සිටුපසයෙන් පුදන ලද්දේම, අභිවාදනා කරණ ලද්දේම, සිටුරු පිටු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර ලබන්නෙමි සැරි සරන්නෙමි දෝ” යි. ඒ මහණ පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ ගම් නියමිගම් රජදනවුහි ගිහියන් විසින් හා පැවිද්දන් විසින් සත්කාර කරණ ලද්දේ ගරු කරණ ලද්දේ බුහුමන් කරණ ලද්දේ සිටුපසයෙන් පුදන ලද්දේ අභිවාදනා කරනලද්දේ සිටුරු පිටු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර ලැබීම් ඇත්තේ සැරි සරයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විදුමාන වූ පලමුවැනි මහසොරු වෙයි.

(2) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණෙක් තථාගත-භාෂිත ධර්ම විනය ප්‍රගුණ කොට (එය) තමාගේ යයි ප්‍රකාශ කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විදුමාන වූ දෙවැනි මහසොරු වෙයි.

(3) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්වු මහණෙක් පිරිසිදු බඩසර හාසිරෙණ රහත් මහණකුට මුල් රහිත පරිච්ඡාදවැනින් චෝදනා කෙරේ ද. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විදුමාන වූ තෙවන මහසොරු වෙයි.

(4) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙ'කවෙවා පාපභික්ඛු යාතී තාතී සඛසසා ගරුභණ්ඩාතී ගරුපරික්ඛාදතී, සෙය්‍යපීදං: ආරුමො ආරුමච්ඡු විහාරො විහාරච්ඡු මඤ්චො පීඨං භිසි ඩිබ්බොභතං¹ ලොභකුමභි ලොභභාණ්ණකා ලොභචාරණකා ලොභකචාභං වාසි ඵරසු කුඨාරි කුඤ්ඤො නිබ්බදනං වලලී වෙඵ චූඤ්ඤං බබ්බජං නිණං මහනිකා දුරුභණ්ඩං මහනිකාභණ්ඩං, තෙහි ගිහී² සඛගණ්ඨාතී, උපලාපෙතී. අයං භික්ඛවෙ වතුන්චො මහාවොඤ්ඤෙ සන්තො සංචිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(5) සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බවකෙ සසසමණ- මුඛවණ්ණිං පජාය සදෙවමනුස්සාය අයං අයො මහාවොඤ්ඤෙ යො අසන්තං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලලපතී. නං කීස්ස හෙතු? ථෙය්‍යාය වො භික්ඛවෙ රට්ඨපිණ්ඩො භුතොතාතී.

අඤ්ඤාථා සන්තමන්තානං අඤ්ඤාථා යො පච්චෙද්දෙය්,
නීකච්ච කීන්තවස්සච භුන්තං ථෙය්‍යන් තස්ස නං.

කාසාවකණ්ඨො බහවො පාපධම්මො අසඤ්ඤාතා,
පාපා පාපෙහි කමෙමහි නීරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.

සෙය්‍යො අයොගුලො භුතොතා තන්තො අග්ගිසිච්ඡපමො,
යඤ්ච භුඤ්ඤාය දුස්සීලො රට්ඨපිණ්ඩං අසඤ්ඤාතොතී.

13. අථ බො භගවා වග්ගුච්ඡදනීරියෙ භික්ඛු අතෙකපරියායෙන විගරතීත්වා දුගරතාය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනභිජානං උභහරිමනුස්සධම්මං අනතුපනාසිකං අලම්භියඤ්ඤාණදක්ඛනං සමුද්චරෙය්‍ය ‘ඉතී ජානාමි, ඉතී පස්සාමි’තී. තණො අපරෙත සමයෙන සමනුග්ගාභියමානො වා අසමනුග්ගාභියමානො වා ආපභනා විසුද්ධාපපකඛා ඵච. වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවාහං ආචුසො අවඩං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි, තුච්ඡං චුසා වීලපි’නතී. අයම්පි පාග්ජිකො භොතී අසංවාසො”තී.

ඵවඤ්චීදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාන්තං භොති.

[මුලපඤ්ඤානතී.]

1. ඩිබ්බොභතං. ම.ජ.සං 2. ගිහි, සත්ඵ.

(4) වැලිදු, මහණෙහි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පවිටු මහණෙක් සහසතු යම් ඒ ගරු බඩුගරු පිරිකර වේද, ඒ කවරේ ද? අරම්, අරම්වතු, වෙහෙර, වෙහෙර-වතු, ඇඳ, පුටු, බිසි, කන්වසින්, ලොහොකල, ලොහොසාල, කුඩා ලොහොකල, ලෝහකපාරම්, වෑ, පොරෝ, කෙවේරි, උදුලු, නියන්, වැල්, හුණ, මුදුතණ, බඩුස්තණ, සෙවෙනියට පුදුසු තණ, මැටි, දෑව බඩු, මැටි බදුන් ය. එයින් ගිහියන් සහන්තේ ද, පොලඹවන්තේ ද, මහණෙහි, මෙතෙම ලොව විදුමාන සිටුවැනි මහසොරු වෙයි.

(5) මහණෙහි, යමෙක් සිය සතන්හි තැනි උතුරුමිනිස්දම් තමා කෙරෙහි ඇතැයි කියා ද, මේ මහණ තෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරාත් සහිත වූ බඩුන් සහිත වූ ලෝකයෙහි ද, මහණ බඩුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාව කෙරෙහි ද, ප්‍රමුඛ වූ මහසොරු වෙයි. ඒ කවර හෙයින්? මහණෙහි, සොර සිතින් රටපිණ්ඩය අනුභව කරණ ලද්දේ ය. එහෙයිනි.

යමෙක් අන් පරිද්දෙකින් සිටුවා තමා අන් අයුරකින් පවසන්නේ නම්, ඔහුගේ ඒ සොරකමින් සිටුවසය වැලදීම ලිහිණිවැද්ද විසින් ලිහිණින් රවටා මරා කනු වැන්න.

හෙලෙහි ලී කසාවත් ඇති පවිටු ගතියෙන් යුත් නොහික්මුණු පුද්ගලයෝ බොහෝ වෙත්. ඒ පවිටෝ පවිටුකමින් නිරයට පැමිණෙත්.

ඉදින් නොහික්මුණු දුසිල් මහණ තෙමේ යම් හෙයකින් රවවැසියාගේ පිඹු වලදන්තේ ද එයට වඩා ගිනිසිඵවක් වැනි රන් වූ යවටක් බුද්ධ ලද්දේ උතුම් වේ.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වහ්‍යුමුදු ගංතෙරින් ආ මහණුන්ට නන් අයුරින් ගරුතා දුබර බැවිහි ... මහණෙහි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් නොදන්නන් ආයතීඤ්ඤාදර්ශනයට යෝග්‍යවූ උතුරු-මිනිස්දම් තමා කෙරෙහි එළවා, ‘මෙසේ (තමා කෙරෙහි ඇතැයි) දනිමි. මෙසේ (තමා කෙරෙහි ඇතැයි) දකිමි’යි කියන්නේ ද, ඉන් පසු කලෙක විවාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිවාරණු ලබන්නේ හෝ පරිච්ඡි අවන්නේ පිරිසිදු බැව් කැමැත්තේ මෙසේ කියන්නේය: ‘ඇවැත්නි, මම නොදන්නෙමි මෙසේ දනිමිසි කිමි. නොදන්නෙමි දකිමිසි ගිස් බොරු කිමි’යි. මේ මහණ ද පරිච්ඡි අවන්නේ සංවාස රහිත වේ.”

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිසුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවිමසි.]

14. තෙත බො පත සමයෙත සම්බහුලා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතෙන පතතසඤ්ඤිතො අතධිගතෙ අධිගතසඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකතසඤ්ඤිතො අධිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිංසු. තෙසං අපරෙත සමයෙත රුතායපි විතතං තමභී, දෙසායපි විතතං නමභී, මොනායපි විතතං තමභී. තෙසං කුතකුච්චං අනොසී: “හගචතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතතං. මයඤ්චචන අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතෙන පතතසඤ්ඤිතො අතධිගතෙ අධිගත-සඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකතසඤ්ඤිතො, අධිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිමහ, කච්චී නු බො මයං පාරුඡ් කං ආපතතීං ආපනතා” තී. ආයසමතො ආනිජ්ජසා එතමඡ්ඡං ආරොවෙසුං. ආයසමා ආනජ්ජෙ භගවතො එතමඡ්ඡං ආරොවෙසී.

15. නොනති¹ තෙ ආනජ්ජ භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤිතො අපපතෙන පතතසඤ්ඤිතො අතධිගතෙ අධිගතසඤ්ඤිතො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකත-සඤ්ඤිතො අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරොනතී, තං ච බො එතං අබ්බොනා-රිකනතී. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනභිජානං උතභවිමනුසංඛමමං අතභූපනාසිකං අලමභීයඤ්ඤාණදසකතා සමුද්දව්ඡරයා ‘ඉතී ජානාමි, ඉතී පසාමි’ තී. තතො අපරෙත සමයෙන සමනුගාභිගමානො වා අසමනුගාභිග-මානො වා ආපනතා විසුද්ධාපෙතඛවා එවං චදෙය්‍යා: ‘අජානමෙවංහං ආවුසො අවචං ජානාමි, අපසං පසාමි, තුච්ඡං මුසා විලපි’ නති අඤ්ඤනු අධිමානා. අයමපි පාඨජිතො භොති අසංවායො” තී.

[දුතීයපඤ්ඤතතී.]

16. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- [ඤ්ඤතිචතුස්ථෙත කමෙවත -පෙ- උපසම්පනො]. අයං ඉමෙමිං අජෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

අනභිජානනති අසනතං අභූතං අසංවිජ්ජමානං අජානනො අපසං-නො අතතති කුසලං ධම්මං අත්ථි මෙ කුසලො ධම්මොති.

උතභවිමනුසංඛමමා නාම: කුඛාතං විමොකං සමාධි සමාපනති ඤ්ඤාණදසකං මහනභාවතා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පහාතං විනීවරණතා විතතසස පුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී.

අතභූපනාසිකනති තෙ වා කුසලෙ ධම්මෙ අතතති උපතෙති, අතතානං වා තෙසු කුසලෙසු ධම්මෙසු උපතෙති.

ඤ්ඤාණනති තිසෙසා විජ්ජා.

දසසනනති යං ඤ්ඤං තං දසසනං. යං දසසනං තං ඤ්ඤාණං.

සමුද්දව්ඡරයාති ආරොවෙය්‍ය ඉත්ථියා වා පුරිසසා වා ගහට්ඨසා වා පඛඛජ්ජසා වා.

1. භොනති යෙන තෙ ආනජ්ජ, මජ්ඣ. භොනති යෙව්‍යානජ්ජ, සා.

14. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු තොදක්තා ලද්දෙහි දක්තා ලද්දේ යයි හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපාමිණේන ලද්දෙහි පාමිණේන ලද්දෙහි යන හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපිට්ඨිදි දහමිහි පිට්ඨිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපසක් කල දහමිහි පසක් කලැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, අධිමානසෙන් යුක්ත ව අතීත්තිය ප්‍රකාශ කලහ. පසු කාලයෙහි ඔවුන්ගේ සිත රාහයට ද නැමෙයි. දොමයට ද සිත නැමෙයි. මෝහයට ද සිත නැමෙයි. ඔවුන්ට කුකුස් උපති. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. අපි දු තොදක්තා ලද්දෙහි දක්තා ලද්දෙහි හැඟුම් ඇත්තමෝ තොපත් ගුණෙහි පාමිණේන ලද්දෙහි හැඟුම් ඇත්තමෝ තොපිට්ඨිදි ගුණෙහි පිට්ඨිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ තොපසක් කල දහමිහි පසක් කලැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ අධිමානසෙන් යුක්ත ව අතීත්තිය ප්‍රකාශ කලහ. කිම අපි පරිජ්ජාවැත් අවන්තමෝ ද?”යි. ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් වූ අතද තෙරුන්ට මෙ පවත් දැන්වූහ. ආයුෂ්මත් ආතජ්ජසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේය.

15. ආතජ්ජය. තෙල භික්ෂුහු තොදක්තා ලද්දෙහි දක්තා ලද්දේයයි හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපත්ගුණෙහි පාමිණේන ලද්දෙහි හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපිට්ඨිදි ගුණෙහි පිට්ඨිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, තොපසක් කල දහමිහි පසක් කලැයි හැඟුම් ඇත්තාහු වෙත්. අධිමානසෙන් යුක්ත ව රහත් බව ප්‍රකාශ කෙරෙත්. ඔවුන්ගේ තෙල රහත් බැව් පලකිරීම ඇවැතට කරුණු තො වේ. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නොදන්නේ ආයර්ඤ්ඤාදර්ශනයට යොග්‍යවූ උතුරු-මිහිස්දම් තමා කෙරෙහි එළවා ‘මෙසේ දහිමි, මෙසේ දකිමි’යි අධිමානසෙන් තොර ව කියන්නේ ද, ඉන් පසුකාලයෙහි විචාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිචාරණු ලබන්නේ හෝ පරිජි අවන්නේ පිරිසිදු බැව් කැමැත්තෙන් මෙසේ කියන්නේ ය: “ඇවැත්හි මම ‘නො දන්නෙමි මෙසේ දහිමි’යි කිමි. නො දන්නෙමි දකිමියි හිස් බොරු කිමි”යි මෙ මහණ ද පැරදුනේ සංවාසරහිත වේ.”

[ඉදවෙහි පැණවීමයි.]

16. යොපන යනු යම් බඳවූ යමෙක්: ...

හිඤ්ඤ යනු ... ඥපභිවතුඵ කමීයෙන් ... උපසපත් වූයේ ද, මෙ තෙමේ මේ අජීයෙහි භික්ෂුයයි අභිමතයි.

අනභිජානං යනු නැත්තා වූ, තො වූ, විද්‍යමාන තො වූ කුසල් දහම් තමා කෙරෙහි තොදන්නේ, තොදක්තේ මට කුසල් දහම් ඇත්තේය’යි.

උතතච්චනුසසධම්ම නමී: ධ්‍යාන, විමොක්ඛ, සමාධි, සමාපතති, ඤාණ-දසසන, මග්ගභාවතා, එලසච්ඡකිරියා, කිලෙසපභාණ, සිත නීවරණයන් ගෙන් තොර බව, ශුන්‍යාභාරයෙහි අභිරතිය යි.

අතභුපනායිකං යනු ඒ කුසල් දහම් හෝ තමා කෙරෙහි එළවයි. තමා හෝ ඒ කුසල් දහමිහි පවුණුවයි.

ඤාණං යනු ත්‍රිවිද්‍ය ය.

දසසනං යනු යම් ඥානයක් වේ ද ඒ දර්ශනයයි. යම් දර්ශනයක් වේ ද එය ඥානයයි.

සමුද්‍යවරෙය්‍ය යනු සත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට හෝ ගැහැවියකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ සැල කරන්නේ ය.

ඉති ජානාමි ඉති පඤ්ඤාමිති ජානාමහං එතෙ ධම්මෙ, පඤ්ඤාමහං එතෙ ධම්මෙ, අපි ච මෙ එතෙ ධම්මා, මසි එතෙ ධම්මා සන්දිසානති, අහඤ්ච එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිසාමිති

තතො අපරෙන සමයෙනාති යසම්. බණේ සමුද්විණ්ණං ගොති, තං බණං තං ලයං තං මුහුත්තං චිතිවතො.

සමනුග්ගාභිසමානොති යං වජ්ඣ පටිඤ්ඤානං ගොති, තසම් වජ්ඣභම්. සමනුග්ගාභිසමානො: 'කිං තෙ අධිගතං, කීන්ති තෙ අධිගතං, කද තෙ අධිගතං, කන් තෙ අධිගතං, කතමෙ තෙ කිලෙසා පහිතා, කතමෙසං තං ධම්මානං වා ලාභි'ති.

අසමනුග්ගාභිසමානොති ත කෙතවි වුච්චමානො.

ආපජනනාති පාපිචේජා ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අහුතං උත්තරිමනුසං-ධම්මං උලුපිඤා පාරජිකං ආපතතිං ආපනොනා ගොති.

විසුද්ධාපජනනාති ගිහි වා ගොතුකාමො උපාසකො වා ගොතුකාමො ආරම්කො වා ගොතුකාමො සාමණේරො වා ගොතුකාමො.

අජානමෙවං ආවුසො අවචං ජානාමි අපසං පඤ්ඤාමිති තාහං එතෙ ධම්මෙ ජානාමි, තාහං එතෙ ධම්මෙ පඤ්ඤාමි, තපි ච මෙ එතෙ ධම්මා, ත මසි එතෙ ධම්මා සන්දිසානති, ත වාහං එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිසාමිති.

තුච්ඡං මුසා විලපිතති තුච්ඡකං මයා භණිතං, මුසා මයා භණිතං, අහුතං මයා භණිතං, අජාතනෙතත මයා භණිතං.

අඤ්ඤානු අභිමානාති සපෙඤා අධිමානං.

අසම්පිති පුරිමෙ උපාදය වුච්චති.

පාඨජිකො හොතීති සෙය්පාපි තාම තාලො මන්තවර්තොනො අහබ්බො පුත විරුලුතියා, එවමෙව භික්ඛු පාපිචේජා ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අහුතං උත්තරිමනුසංධම්මං උලුපිඤා අසාමණො ගොති අසකාපුතරියො, තෙන වුච්චති පාරජිකො ගොතීති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම: එක¹කමමං එකුදෙදසො සමසිකතිතා එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තපි, තෙන වුච්චති අසංවාසොති.

උත්තරිමනුසංධම්මො නාම: කුතං විදොකං සමාධි සමාපතති ඤ්ඤාදායනං මහහාවනා එලසවර්කිරියා කිලෙසපපහානං විනීවරණතා විතතසස පුඤ්ඤාගරෙ අභිරති.

කුතානති පඨමං කුතං දුතියං කුතං තතියං කුතං වතුන් කුතං.

1. එකං කමමං, කප්ඵි.

ඉති ජානාමි ඉති පසායාමි යනු මම තෙල දහම් දනිමි. මම තෙල දහම් දනිමි. තෙල දහම් මට ඇත් ම ය, තෙල දහම් මා කෙරෙහි පැහැත්, මම ද තෙල දහම්හි පෙහෙත්තෙමි.

තතො අපරෙන සමයෙන යනු යම් කෙණෙක්හි සැල කෙලේ වේ ද ඒ ක්ෂණය, ඒ ලයය, ඒ වොහොත ඉක්මවූ කල්හි ය.

සමනුභාගිභාවො යනු යම් වතක් පිළිගත කරණ ලද්දේ වේ ද, ඒ වසනුවෙහි විවාරණු ලබන්නේ: “තා විසින් කිතම් දහම්ක් අවබෝධ කරණ ලද ද, තා විසින් කෙසේ අවබෝධ කරණ ලද ද, තා විසින් කවර ද අවබෝධ කරණ ලද ද, කොහිදී තා විසින් අවබෝධ කරණ ලද ද, තාගේ කවර කෙලෙස් ප්‍රතිණ ද, තෝ කවර දහම් ගෝ ලැබුයෙහි ද?”

අසමනුභාගිභාවො යනු කිසිවකු විසින් නොවිවාරණු ලබන්නේ ය.

ආපනෙතො යනු ලාමක ආශා ඇත්තේ, ඉව්ඡාවෙන් මඛතා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ, නුවූ උතුරුමිනිස්දම් පවසා පරිජ්ජාවැන් අවන්නේ වේ.

විසුද්ධාපෙකෙධා යනු ගිහි ගෝ වනු කැමැත්තේ උච්ඡු ගෝ වනු කැමැත්තේ ආරාමික ගෝ වනු කැමැත්තේ ගෙරණකු ගෝ වනු කැමැත්තේ ය.

අජානමෙවං ආවුසො අවචං ජානාමි අපසායං පසායාමි යනු “මම තෙල දහම් නො දනිමි. මම තෙල දහම් නො දනිමි. තෙල දහම් ද මට නැත. තෙල දහම් මා කෙරෙහි නො පැහැත්. මම ද තෙල දහම්හි නො පැහැත්තෙමි”යි.

තුච්ඡං මුසා විලපිං යනු මා විසින් හිස් වදන් කියන ලදී. මා විසින් මුසවා කියන ලදී. මා විසින් නො වූවක් කියන ලදී. නොදත්තාවූ මා විසින් කියන ලදී.

අඤ්ඤානු අධිමානා යනු අධිමානස හැර ය.

අසමිති යනු පලමු තුන් පරිජ් අවන් පුභුලන් ගෙණ කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො භොගි යනු යම් කේ මුදුන සුත් තල්ගසක් නැවත වැඩිවේ නුසුදුසු වේ ද, එමෙන් ම මහණ තෙමේ ලාමක ආශා ඇත්තේ ඉව්ඡාවෙන් මඛතා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ අභුතවූ උතුරුමිනිස්දහම් පවසා අශාක්‍යපුත්‍රීය වෙයි, අසුමණ වෙයි. එහෙයින් පැරදුනේ වේ ය යි කියනු ලැබේ.

අසංවාසො යනු සංවාස නම: එක් ව කරණ කමිය, එක් ව කරණ උදෙසීම ය, සම වූ ශික්‍යා ඇති බව ය යන මේ සංවාස නමි. ඒ සංවාසය ඔහු සමග නැත. එහෙයින් අසංවාස ය යි කියනු ලැබේ.

උත්තරිමනුසසධිමි නම: ධ්‍යානය, විමොක්‍යය, සමාධිය, සමාපත්තිය, ඥානදර්ශනය, මාභිභාවනය, එල පසක් කිරීමය, කෙලෙසප්‍රභාණ ය, සිත නිවරණ රහිත බව, ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇල්ම ද වේ.

කානං යනු ප්‍රථමධ්‍යානය- ද්විතීයධ්‍යානය- තෘතී ධ්‍යානය- චතුර්ථධ්‍යානය යි.

විමොක්ඛොති සුඤ්ඤතො විමොක්ඛො අනිමිතො විමොක්ඛො අපචණ්ඨිතො විමොක්ඛො.

සමාධිති සුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිතො සමාධි අපචණ්ඨිතො සමාධි.

සමාපනතීති සුඤ්ඤතා සමාපනති අනිමිතතා සමාපනති අපචණ්ඨිතතා සමාපනති.

ඤ්ඤාදය්‍යනන්ති¹ තියො විජජා.

මග්ගභ්‍යාවනාති වනතාරො සතිපට්ඨානා වනතාරො සමමපට්ඨානා වනතාරො ඉදධිපාදා පඤ්චන්ද්‍රියානි පඤ්ච ඛලානි සත්ත බොජ්ඣංගා අරියො අට්ඨංගිනිකො මග්ගො.

ඵලසච්ඡිකිරියාති සොඛාපතතිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා සකදගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා අනාගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා අරහත්තස්ස සච්ඡිකිරියා.

කිලෙසපභ්‍යානන්ති රුගස්ස පභ්‍යානං දෙසස්ස පභ්‍යානං මොගස්ස පභ්‍යානං.

විනීවරණතා විතගස්සාති රුගා විතතං විනීවරණතා දෙසා විතතං විනීවරණතා මොගා විතතං විනීවරණතා.

සුඤ්ඤභ්‍යාතෙ අභිරතීති පඨමෙත ක්‍යාතෙත සුඤ්ඤභ්‍යාතෙ අභිරතී, දුතියෙත ක්‍යාතෙත සුඤ්ඤභ්‍යාතෙ අභිරතී, තතියෙත ක්‍යාතෙත සුඤ්ඤභ්‍යාතෙ අභිරතී, වතුන්පඨත ක්‍යාතෙත සුඤ්ඤභ්‍යාතෙ අභිරතී.

1. තිහාකාරෙහි පඨමං ක්‍යාතං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරුඡ්කස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණන්ති.

2. වතුන්පඨකාරෙහි පඨමං ක්‍යාතං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරුඡ්කස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

3. පඤ්චභ්‍යාකාරෙහි පඨමං ක්‍යාතං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරුඡ්කස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

4. ජගාකාරෙහි පඨමං ක්‍යාතං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරුඡ්කස්ස: පුබ්බෙවස්ස ගොති මුසා භණ්ණස්සන්ති, භණ්ණතස්ස ගොති මුසා භණ්ණමිති, භණ්ණස්ස ගොති මුසා මයා භණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

1. ඤ්ඤාතී, සබ්බන්.

විමෝක්ෂො යනු රුගදේසලෝභයන්ගෙන් සුන් බැවින් ශුන්‍යත-
විමෝක්ෂය, රුග දෙස ලෝභ නීමිති රහිත බැවින් අනිමිතත විමෝක්ෂය, රුග
දෙස ලෝභ ප්‍රතිධි රහිත බැවින් අප්‍රණීතිත විමෝක්ෂය යි.

සමාධි යනු ශුන්‍යතකමාධිය, අනිමිතකමාධිය, අප්‍රණීතිතකමාධිය යි.

සමාපනතී යනු ශුන්‍යතසමාපනතීය, අනිමිතකමාපනතීය, අප්‍රණීතිත
සමාපනතීය යි.

ඤ්ඤදක්ෂණං යනු ත්‍රිවිද්ධව යි.

මහනාමනා යනු සතර සතිපට්ඨානතය, සතර සමාස්ප්‍රධානිය, සතර
සාධුපාදය, පඤ්ඤාච්ඡේදය, පඤ්ඤාබලය, සප්තබොධිසංඛිත-
මාගීය යි.

ඵලසවජ්ඣනියා යනු සෝවාන් පල පසක් කිරීම ය, තෙදගාමිපල පසක්
කිරීම ය, අනගාමිපල පසක් කිරීම ය, රහත්පල පසක් කිරීම යි.

කිලෙසපහානං යනු රුගප්‍රභාණය, දෝෂප්‍රභාණය, මොහප්‍රභාණය යි.

විනිවරණතා විතනස්ස යනු රුගයෙන් සිත නො වැසෙන බව, දෝෂයෙන්
සිත නො වැසෙන බව, ලෝභයෙන් සිත නොවැසෙන බව යි.

සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී යනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය,
ද්විතීයධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය, තෘතීයධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යා-
ගාරයෙහි ඇලීම ය, චතුර්ථධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යි.

1. භුත් අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දූත දූත මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ: කාල ම ඔහුට බොරු කියන්නෙමි යන සිත්
වෙයි. මුසවා කියන්නහුට මුසවා බෙණෙමි යි සිත වෙයි. විණු කල්හි ඔහුට
මා විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි.

2. සිවු අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දූත දූත මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ: කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි
සිත වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. විණු කල්හි ඔහුට මා
විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය සඟවා තබා යි.

3. පස් අසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දූත දූත මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ: කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත්
වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කී කල්හි ඔහුට මා
විසින් මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය, ඝෞන්දිය සඟවා තබා යි.

4. සාසුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දූත දූත මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ. කාල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත
වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කී කල්හි ඔහුට මා විසින්
මුසවා කියන ලද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය, ඝෞන්දිය, රූපිය සඟවා තබා යි.

32. නීහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතස්ස විමොක්ඛස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතො විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

33. නීහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතස්ස සමාධිස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතො සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

34. නීහාකාරෙහි - සුඤ්ඤතං සමාපතතිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපතතිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාපතතිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිතාය සමාපතතියා ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිතා සමාපතති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

35. නීහාකාරෙහි - තිස්සො විජ්ජා සමාපජ්ජිං, -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- තිස්සන්තං විජ්ජානං ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

36. නීහාකාරෙහි - චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- චත්තාරො සම්පප්පධානෙ -පෙ- චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- චතුන්තං ඉද්ධිපාදානං ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'චත්තාරො ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

37. නීහාකාරෙහි - පඤ්චෙත්ථියාති -පෙ- පඤ්චබ්බොති සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඤ්චන්තං බ්බොතං ලාභීලහි පෙ- වසීලහි -පෙ- 'පඤ්ච බ්බොති සච්ඡිකතාති මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

38. නීහාකාරෙහි - සත්ථබ්බොජ්ඣබ්බෙහි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සත්ථන්තං බ්බොජ්ඣබ්බොතං ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'සත්ථ බ්බොජ්ඣබ්බොති සච්ඡිකතා මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

39. නීහාකාරෙහි - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරියස්ස අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

40. නීහාකාරෙහි - සොභාපත්තිඵලං -පෙ- සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරහත්තස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- 'අරහත්තං සච්ඡිකතං මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

41. නීහාකාරෙහි - 'රාගො මෙ චතො, චතො, මුත්තො, පභිතො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'ති සම්පජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාරාජකස්ස -පෙ-

32. තුන් අසුරකින් ගුත්‍යතවිමොක්‍ෂයට ... අනිමිතතවිමොක්‍ෂයට ... අප්‍රණීතිතවිමොක්‍ෂයට සමවැදිම්. සමවදිම්. ... සමවැදුනෙම්. ... අප්‍රණීතිත-විමොක්‍ෂය ලබනසුලු වෙම්. ... වශියෙමි. ... මවිසින් අප්‍රණීතිතවිමොක්‍ෂය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

33. තුන් අසුරකින් ගුත්‍යතසමාධියට ... අනිමිතතසමාධියට ... අප්‍රණීතිතසමාධියට සමවැදිම්, ... සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, ... අප්‍රණීතිතසමාධිය ලබනසුලු වෙම්. ... වශියෙමි. ... මවිසින් අප්‍රණීතිතසමාධිය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

34. තුන් අසුරකින් ගුත්‍යතසමාපතතියට ... අනිමිතතසමාපතතියට ... අප්‍රණීතිතසමාපතතියට සමවැදිම්. ... සමවදිම්. ... සමවැදුනෙම්. ... අප්‍රණීතිත-සමාපතතිය ලබන සුලු වෙම්. ... වශියෙමි. ... අප්‍රණීතිතසමාපතතිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

35. තුන් අසුරකින් ත්‍රිවිද්‍යාවට සමවැදිම්. ... සමවදිම්. .... සමවැදුනෙම්. .... අප්‍රණීතිතසමාපතතිය ලබනසුලු වෙම්. .... වශියෙමි. .... අප්‍රණීතිතසමාපතතිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

36. තුන් අසුරකින් සිටු සිවටන් ... සිටු පධන්වෙර ... සිටු ඉදුපා සමවැදිම්. .... සමවදිම්. .... සමවැදුනෙම්. .... සිටු ඉදුපා ලබනසුලු වෙම්. .... වශියෙමි. .... සිටු ඉදුපා මවිසින් පසක් කරණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්න-හුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

37. තුන් අසුරකින් (සැදූහැ ආදී) පස් ඉදුරතට ... පස් බලයතට සමවැදිම්. .... සමවදිම්. .... සමවැදුනෙම්. .... පස් බල ලබනසුලු වෙම්. .... වශියෙමි. .... පස් බල මවිසින් පසක් කරණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

38. තුන් අසුරකින් සත් බොජ්ඣ සමවැදිම්. .... සමවදිම්. .... සමවැදුනෙම්. .... සත් බොජ්ඣ ලබනසුලු වෙම්. ... වශියෙමි. .... සත් බොජ්ඣ මවිසින් පසක් කරණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

39. තුන් අසුරකින් අරිඅටභිමග සමවැදිම්. .... සමවදිම්. .... සම-වැදුනෙම්. .... අරිඅටභිමග ලබනසුලු වෙම්. .... වශියෙමි. .... අරිඅටභිමග මවිසින් පසක් කරණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

40. තුන් අසුරකින් සෝවාත්පල ... සෙදූගම්පල ... අනගම්පල ... රහත්බව සමවැදිම්. .... සමවදිම්. .... සමවැදුනෙම්. .... රහත්බව ලබනසුලු වෙම්. .... වශියෙමි. .... රහත්බව මවිසින් පසක් කරණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

41. තුන් අසුරකින් මවිසින් රූගය හල, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින උපුටා හරිණ ලද, මැනවින් උපුටා හරිණ ලදැ යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

42. නිභාකාරෙහි - දෙසො මෙ චනෙතා, චනෙතා, මුඛෙතා, පභිනො, පටිනිසාධෙයා, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

43. නිභාකාරෙහි - මොහො මෙ චනෙතා, චනෙතා, මුඛෙතා, පභිනො පටිනිසාධෙයා, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

44. නිභාකාරෙහි - රුගා මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

45. නිභාකාරෙහි - දෙසා මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

46. නිභාකාරෙහි - මොහා මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස:- පුබ්බෙචස්ස හොති: “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණන්තස්ස හොති “මුසා භණාමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති.

47. වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චභාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සත්භාකාරෙහි මොහා මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙචස්ස හොති “මුසා භණ්ණිස්ස”න්ති, භණන්තස්ස හොති “මුසා භණාමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”න්ති, විනිධාය ද්වසිං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රැවිං, විනිධාය භාවං.

සුඤ්චිකං නිවේශනං.

1. නිභාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුඛානං දුතියඤ්ච කුඛානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුඛානස්ස දුතියස්ස ච කුඛානස්ස ලාභීච්චි -පෙ- වසී'ච්චි -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුඛානං දුතියඤ්ච කුඛානං සමජ්ජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිභාකාරෙහි - පඨමං ච කුඛානං තතියං ච කුඛානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුඛානස්ස තතියස්ස ච කුඛානස්ස ලාභී'ච්චි -පෙ- වසී'ච්චි -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං සමජ්ජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. නිභාකාරෙහි - පඨමඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුඛානස්ස වතුන්ඤ්ච ච කුඛානස්ස ලාභීච්චි -පෙ- වසී'ච්චි -පෙ- 'පඨමඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං සමජ්ජිකතං මයා'නි සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

42. තුන් අයුරකින් දොමය මව්සින් හල, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැතවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

43. තුන් අයුරකින් මව්සින් මෝහය හල, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැතවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

44. තුන් අයුරකින් රුගයෙන් මා සිත තො ඇවිරිතැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

45. තුන් අයුරකින් දොමයෙන් මා සිත තො ඇවිරිතැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

46. තුන් අයුරකින් මෝහයෙන් මා සිත තො ඇවිරිතැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මව්සින් මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි.

47. සිවු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සායුරකින් ... සත් අයුරකින් මෝහයෙන් මා සිත තො වැසිතැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මව්සින් “මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි. දෂ්ඨිය සභවාගෙණය, ඤානනිය සභවාගෙණය, රූචිය සභවාගෙණය, භාවය සභවාගෙණය යි.

සුද්ධිකවාරය නිමි.

1. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභාතට ද දෙවන දූභාතට ද සමවැදිමි ... සමවදිමි ... සමවැදුනෙමි ... පලමුවන දූභාත ද දෙවන දූභාත ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි ... මව්සින් පලමු දූභාත ද දෙවන දූභාත ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභාතට ද තෙවන දූභාතට ද සමවැදිමි. සමවදිමි ... සම වැදුනෙමි ... පලමුවන දූභාත ද තෙවන දූභාත ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි. ... මා විසින් පලමුවන දූභාත ද තෙවන දූභාත ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභාතට ද සිවුවන දූභාතට ද සමවන්මි ... සමවදිමි ... සමවැදුනෙමි ... පලමුවන දූභාත ද සිවුවන දූභාත ද ලබනසුළු වෙමි ... වයි වෙමි ... මව්සින් පලමුවන දූභාත ද සිවුවන දූභාත ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ජාවැන් වේ. ...

4. නීභාකාරෙහි- පඨමස්ඵල කුඛානං සුඤ්ඤතස්ඵල විමෝක්ඛං, පඨමස්ඵල කුඛානං අනිමිත්තස්ඵල විමෝක්ඛං, පඨමස්ඵල කුඛානං අපපණ්ණිතිතස්ඵල විමෝක්ඛං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස අපපණ්ණිතිතස්ස ව විමෝක්ඛස්ස ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමස්ඵල කුඛානං අපපණ්ණිතො ව විමෝක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නීභාකාරෙහි- පඨමස්ඵල කුඛානං සුඤ්ඤතස්ඵල සමාධිං, පඨමස්ඵල කුඛානං අනිමිත්තස්ඵල සමාධිං, පඨමස්ඵල කුඛානං අපපණ්ණිතිතස්ඵල සමාධිං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස අපපණ්ණිතිතස්ස ව සමාධිස්ස ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමස්ඵල කුඛානං අපපණ්ණිතො ව සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

6. නීභාකාරෙහි- පඨමස්ඵල කුඛානං සුඤ්ඤතස්ඵල සමාපත්තිං, පඨමස්ඵල කුඛානං අනිමිත්තස්ඵල සමාපත්තිං, පඨමස්ඵල කුඛානං අපපණ්ණිතිතස්ඵල සමාපත්තිං, සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස අපපණ්ණිතිතාය ව සමාපත්තියා ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං අපපණ්ණිතො ව සමාපත්ති සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ- 1

7. නීභාකාරෙහි- පඨමං ව කුඛානං තියෙසා ව විජ්ජා, සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස තියන්තං ව විජ්ජානං ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං තියෙසා ව විජ්ජා සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

8. නීභාකාරෙහි- පඨමං ව කුඛානං චත්තාරො ව සනිපට්ඨානෙ, පඨමං ව කුඛානං චත්තාරො ව සමමපපඛානෙ, පඨමං ව කුඛානං චත්තාරො ව ඉද්ධි-පාදෙ සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස චතුන්තස්ඵල ඉද්ධිපාදානං ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං චත්තාරො ව ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

9. නීභාකාරෙහි- පඨමං ව කුඛානං පස්ඵල ව ඉඤ්ජියාති, පඨමං ව කුඛානං පස්ඵල ව බලාති සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස පස්ඵලන්තං ව බලානං ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං පස්ඵල ව බලාති සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

10. නීභාකාරෙහි- පඨමං ව කුඛානං සත්ත ව බොජ්ඣකිඛෙ සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස සත්තන්තං ව බොජ්ඣකිඛානං ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං සත්ත ව බොජ්ඣකිඛා සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

11. නීභාකාරෙහි- පඨමං ව කුඛානං අරියං ව අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනොනා, පඨමස්ඵල ව කුඛානස්ස අරියස්ස ව අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීමහි, වසීමහි, 'පඨමං ව කුඛානං අරියො ව අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස -පෙ-

4. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සුඤ්ඤතවිමෝකනයට ද පලමුවන දූභානට ද අනිමිත්තවිමෝකනයට ද පලමුවන දූභානට ද අප්පණ්ණිති-විමෝකනයට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද අප්පණ්ණිතිවිමෝකනය ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද අප්පණ්ණිති විමෝකනය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

5. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සුඤ්ඤතසමාධියට ද, පලමුවන දූභානට ද අනිමිත්තසමාධියට ද, පලමුවන දූභානට ද අප්පණ්ණිතිසමාධියට ද, සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද අප්පණ්ණිතිසමාධිය ද ලබනසුලු වෙම්. වයිවෙම්. මව්සින් පලමුවන දූභාන ද අප්පණ්ණිතිසමාධිය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සුඤ්ඤතසමාපත්තියට ද, පලමුවන දූභානට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද, පලමුවන දූභානට ද අප්පණ්ණිතිසමාපත්තියට ද සමච්චත්ථි, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද අප්පණ්ණිතිසමාපත්තිය ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභානද අප්පණ්ණිතිසමාපත්තිය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද ත්‍රිවිදුමන්ට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද ත්‍රිවිදුමන් ද ලබනසුලු වෙම්. වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද ත්‍රිවිදුම ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සතර සතිපට්ඨානයන්ට ද, පලමුවන දූභානට ද, සතර සමාස්පධන්වියඝ්ඝියන්ට ද, පලමුවන දූභානට ද, සතර සංඛිපාදයන්ට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද සතර සංඛිපාදයන් ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද සතර සංඛිපාද ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

9. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සඤ්ඤ පසිඳුරන්ට ද, පලමුවන දූභානට ද පඤ්ඤ බලයන්ට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද පස්බල ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද පස්බල ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ....

10. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සත්තබොජ්ඣංගයන්ට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද සත්ත බොජ්ඣංග ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද සත්ත බොජ්ඣංග ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද අර්ථට්ඨිමයට ද සමච්චදිම්, සමච්චදිම්, සමච්චදුතෙම්, පලමුවන දූභාන ද අර්ථට්ඨිමය ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද අර්ථට්ඨිමය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

12. තිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං සොභාපතනීඵලං ච, පඨමං ච ක්කානං සකදගාමිඵලං ච, පඨමං ච ක්කානං අභ්‍යගාමිඵලං ච, පඨමං ච ක්කානං අරභතනං ච සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස අරභතනස්ස ච ලාභිමහි, වසීමහි, ‘පඨමං ච ක්කානං අරභතනං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස -පෙ-

13. තිභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමා-පනො, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසීමහි, පඨමං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රුගො ච මෙ වනො, දෙසො ච මෙ වනො, මොහො ච මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පච්චිස්සට්ඨො, උකෙඛවිනො, සමුකෙඛවිතො,ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස -පෙ-

14. තිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි- පඨමං ච ක්කානං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි, වසීමහි, පඨමං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා, රාගා ච මෙ විතනං විනීවරණං, දෙසා ච මෙ විතනං විනීවරණං, මොහා ච මෙ විතනං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”න්ති, භණ්ණතස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණත”න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වණ්ණවහනං නිට්ඨිතං.

1. තිභාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං තතියං ච ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස තතියස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසීමහි- දුතියං ච ක්කානං තතියං ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. තිභාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං වතුන්ඵ ච ක්කානං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස වතුන්ඵස්ස ච ක්කානස්ස ලාභිමහි- වසීමහි- දුතියං ච ක්කානං වතුන්ඵ ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජා-නමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. තිභාකාරෙහි දුතියං ච ක්කානං සුඤ්ඤානං ච විමොක්ඛං- අනිමිත්තං ච විමොක්ඛං- අපපණ්ණිතං ච විමොක්ඛං- සුඤ්ඤානං ච සමාධිං- අනිමිත්තං ච සමාධිං- අපපණ්ණිතං ච සමාධිං- සුඤ්ඤානං ච සමාපතනිං- අනිමිත්තං ච සමාපතනිං- අපපණ්ණිතං ච සමාපතනිං- නියො ච විජජා- වතතාරෙ ච සති පට්ඨානෙ- වතතාරෙ ච සමමපපධානෙ- වතතාරෙ ච ඉඤ්චිපාදෙ- පඤ්ච ච ඉඤ්චියානි- පඤ්ච ච බලානි- සත්ත ච බොජ්ඣඛේග- අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං- සොභාපතනීඵලං ච- සකදගාමිඵලං ච- අභ්‍යගාමිඵලං ච- අරභතනං ච- සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච ක්කානස්ස අරභතනස්ස ච ලාභිමහි- වසීමහි- දුතියං ච ක්කානං අරභතනං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස -පෙ-

12. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සෝවාන් ඵලයට ද, පලමුවන දූභානට ද සකදගාමී ඵලයට ද, පලමුවන දූභානට ද අනාගාමී ඵලයට ද, පලමුවන දූභානට ද රහත්ඛවට ද සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, පලමුවන දූභාන ද රහත්ඛව ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද රහත්ඛව ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදු-
නෙම්, පලමුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙම්, වයිගෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදී, මව්සින් රාගය ද හල, මව්සින් දෝෂය ද හල, මව්සින් මොහය ද හල, විහිට, මදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, භාම අයුරින් උපුටා හරිණ ලදුසි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් පලමුවන දූභානට ද සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, පලමුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙම්, වයිගෙම්, මව්සින් පලමුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදී, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දෝෂයෙන් ද, නිරාවරණය, මා සිත මෝහයෙන් ද, නිරාවරණයයි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “බොරු කියන්නෙම්”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “බොරු කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මව්සින් බොරු කියන ලදු”යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සභවාගෙණය, ක්ෂාන්තික සභවාගෙණය, රූපිය සභවාගෙණය, භාවය සභවාගෙණය යි.

විණඛවක්‍රය හිමි.

1. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද තෙවන දූභානට ද සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, දෙවන දූභාන ද තෙවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙම්, වයිවෙම්, මව්සින් දෙවන දූභාන ද තෙවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදුසි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද සිටුවන දූභානට ද සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, දෙවන දූභාන ද සිටුවන දූභාන ද ලබනසුලු වෙම්. වයි වෙම්, මව්සින් දෙවන දූභාන ද සිටුවන දූභාන ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් දෙවන දූභානට ද සුඤ්ඤතවිමොක්ඛයව ද, අනිමිත්ත-
විමොක්ඛයව ද, අපපණිහිතවිමොක්ඛයව ද, සුඤ්ඤතසමාධියව ද, අනිමිත්ත-
සමාධියව ද, අපපණිහිතසමාධියව ද, සුඤ්ඤතසමාපත්තියව ද, අනිමිත්ත-
සමාපත්තියව ද, අපපණිහිතසමාපත්තියව ද, ත්‍රිවිද්ධවන්ට ද, සතර සති-
පට්ඨානගන්ට ද, සතර සමාස්ප්‍රධන්විග්භියන්ට ද, සතර සංද්ධිපාදගන්ට ද, පඤ්චෙක්ඛියන්ට ද, පඤ්චබලගන්ට ද, සතක බොජ්ඣංගගන්ට ද, ආයතී අෂටාංගික මාගීයව ද, සෝවාන් ඵලයට ද, සකදගාමී ඵලයට ද, අනාගාමී ඵලයට ද, අරහත් ඵලයට ද, සමවැදිම්, සමවදිම්, සමවැදුනෙම්, දෙවන දූභාන ද අරහත් ඵලය ද ලබනසුලු වෙම්, වයි වෙම්, මව්සින් දෙවන දූභාන ද අරහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

4. නිඛාකාරෙහි දුතියං ව ක්කානං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්කානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- දුතියං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා- රුගො ව මෙ වනො- දෙසො ව මෙ වනො- ලොභො ව මෙ වනො- වනො, මුනො, පභිනො, පටිනිය්සධෙඨා උකෙඛිට්තො- සමුකෙඛිට්තො රුගො ව මෙ විතතං විනීවරණං- දෙසො ව මෙ විතතං විනීවරණං- ලොභො ව මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නිඛාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි දුතියං ව ක්කානං පඨමං ව ක්කානං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්කානස්ස පඨමස්ස ව ක්කානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- දුතියං ව ක්කානං පඨමං ව ක්කානං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

බද්ධවකානං.

එවං එකෙකං මූලං කාතුන බද්ධවකානං! පටිවභානං කභනබ්බං.

1. නිඛාකාරෙහි තතියඤ්ච ක්කානං වතුන්ඤ්ච ක්කානං -පෙ- තතියඤ්ච ක්කානං අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- තතියස්ස ව ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ව ලාභීමහි- වසීමහි- තතියඤ්ච ක්කානං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිඛාකාරෙහි තතියඤ්ච ක්කානං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- තතියස්ස ව ක්කානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- තතියඤ්ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා- රුගො ව මෙ වනො- දෙසො ව මෙ වනො- ලොභො ව මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිනිය්සධෙඨා උකෙඛිට්තො සමුකෙඛි- ට්තො. රුගො ව මෙ විතතං විනීවරණං- දෙසො ව මෙ විතතං විනීවරණං- ලොභො ව මෙ විතතං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

3. නිඛාකාරෙහි තතියඤ්ච ක්කානං පඨමඤ්ච ක්කානං -පෙ- තතියඤ්ච ක්කානං දුතියඤ්ච ක්කානං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- තතියස්ස ව ක්කානස්ස දුතියස්ස ව ක්කානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- තතියඤ්ච ක්කානං දුතියඤ්ච ක්කානං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

4. නිඛාකාරෙහි ලොභො ව මෙ විතතං විනීවරණං පඨමඤ්ච ක්කානං -පෙ- දුතියඤ්ච ක්කානං තතියඤ්ච ක්කානං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- ලොභො ව මෙ විතතං විනීවරණං වතුන්ඤ්ච ක්කානස්ස ලාභීමහි- වසීමහි- ලොභො ව මෙ විතතං විනීවරණං වතුන්ඤ්ච ක්කානං- සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

1. වකා. සීඉ.

4. තුන් අයුරකින් දෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි දෙවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලදී, මවිසින් රාගයද හරණ ලදී, මවිසින් දොමය ද හරණ ලදී, මවිසින් මොහය ද හරණ ලදී. විහිට, මිදින, පාහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලදී. මානවින් උපුටා හරිණ ලදී. මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොමයෙන් ද නිරාවරණය මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණයයි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ. ...

5. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් දෙවන දූහැනට ද පලමුවන දූහැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, දෙවන දූහැන ද පලමුවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූහැන ද පලමුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලදූ සි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ, ...

බදාමකත වාරයයි

මෙසේ එක එක මුල් කොට බදාමකතය පරිවර්තනය කටයුතු යි.

1. තුන් අයුරකින් තෙවන දූහැනට ද සිවුවන දූහැනට ද ... තුන්වන දූහැනට ද රහත් එලයට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තුන්වන දූහැන ද රහත් එලය ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි, මවිසින් තුන්වන දූහැන ද රහත් එලය ද පසක් කරණ ලදූ සි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් තෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි තෙවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි, මවිසින් තෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලදී, මවිසින් රාගය ද හරණ ලදී, මවිසින් දොමය ද හරණ ලදී, මවිසින් මොහය ද හරණ ලදී, විහිට, මිදින, පාහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලදී, මානවින් උපුටා හරිණ ලදී, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොමයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණයයි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් තෙවන දූහැනට ද, පලමුවන දූහැනට ද, තෙවන දූහැනට ද, දෙවන දූහැනට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තෙවන දූහැන ද දෙවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි. මා විසින් තෙවන දූහැන ද දෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලදූ සි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ. ...

4. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, පලමුවන දූහැනට ද ... දෙවන දූහැනට ද, තෙවන දූහැනට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සිවුවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වයි වෙමි. මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සිවුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලදූ සි දූහ දූහ මුසවා කියන්නහුට පරිච්ඡාවාත් වේ. ...

5. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤා විමොක්ඛං අපපණ්ණිතිතඤ්ඤා විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං, අපපණ්ණිතිතං ව විමොක්ඛං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අපපණ්ණිතො ව විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

6. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා සමාධිං අනිමිත්තඤ්ඤා සමාධිං අපපණ්ණිතිතඤ්ඤා සමාධිං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අපපණ්ණිතිතං ව සමාධිං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අපපණ්ණිතො ව සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

7. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤතඤ්ඤා සමාපතතිං අනිමිත්තඤ්ඤා සමාපතතිං අපපණ්ණිතිතඤ්ඤා සමාපතතිං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අපපණ්ණිතිතං ව සමාපතතිං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අපපණ්ණිතිතො ව සමාපතති සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

8. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සො ව විජ්ජා සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සන්තං ව විජ්ජානං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං තිස්සො ව විජ්ජා සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

9. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වතතාරො ව සතිපට්ඨානෙ වතතාරො ව සමමපට්ඨානෙ වතතාරො ව ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වතුන්තං ව ඉද්ධිපාදං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං වතතාරො ව ඉද්ධිපාදෙ සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

10. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤා ව ඉද්ධියානි පඤ්ඤා ව බලානි සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤා භාගඤ්ඤා බලානං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ඤා ව බලානි සච්ඡිකතානි මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

11. තිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්තං ව බොජ්ඣබ්බො සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්තඤ්ඤා බොජ්ඣබ්බොනං ඌභිමහි- වසිමහි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්තං ව බොජ්ඣබ්බො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතං ආපත්ති පාරාජිකං. -පෙ-

5. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤත-විමෝක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද අපඤ්චිතවිමෝක්ඛයට ද සම-වාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, අපඤ්චිතවිමෝක්ඛය ද ලබනසුලුමි, වසියෙක්මි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් අපඤ්චිතවිමෝක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤතසමා-ධියට ද, අනිමිත්තසමාධියට ද, අපඤ්චිතසමාධියට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, අපඤ්චිතසමාධිය ද ලබනසුලු වෙමි, වසී වෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් අපඤ්චිතසමාධිය ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤත සමා-පතතියට ද, අනිමිත්තසමාපතතියට ද, අපඤ්චිතසමාපතතියට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, අපඤ්චිතසමාපතතිය ද ලබනසුලු වෙමි, වසී වෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් අපඤ්චිතසමාපතතිය ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් මා සිත නිරාවරණය, මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, ත්‍රිවිදුවන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, ත්‍රිවිදුවන් ද ලබනසුලු වෙමි, වසියෙක්මි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් ත්‍රිවිදු ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ....

9. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සතිපට්ඨා-නායන්ට ද සතර සමාක්පධන්වීයතීයන්ට ද සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද සමවාදිමි. සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සාද්ධිපාද-යන් ද ලබනසුලු වෙමි, වසී වෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සතර සාද්ධිපාද ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

10. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සඤ්ඤාදිපඤ්ඤ-ඤ්ඤියන්ට ද පඤ්ඤාබලයන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, පඤ්ඤාබලයන් ද ලබනසුලු වෙමි, වසී වෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් පඤ්ඤාබල ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සත්ත-බොජ්ඣංගයන්ට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සත්තබොජ්ඣංගයන් ද ලබනසුලු වෙමි, වසියෙක්මි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සත්තබොජ්ඣංග ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ....

12. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනේනා- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකඤ්ච මග්ගඤ්ච ලාභීච්චි- වසීච්චි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අරියො ව අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතඤ්ච ආපනති පාරාජිකඤ්ච. -පෙ-

13. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සොනාපනතිඵලං ව සකදගාමිඵලං ව අනාගාමිඵලං ව අරහතතඤ්ච සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනේනා- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අරහතතඤ්ච ලාභීච්චි- වසීච්චි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අරහතතඤ්ච සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතඤ්ච ආපනති පාරාජිකඤ්ච. -පෙ-

14. නිභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඨමං ව කුමාරං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනේනා- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඨමඤ්ච කුමාරඤ්ච ලාභීච්චි- වසීච්චි- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඨමං ව කුමාරං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණතඤ්ච ආපනති පාරාජිකඤ්ච. -පෙ-

15. නිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං දුතියං ව කුමාරං -පෙ- තතියං ව කුමාරං -පෙ- වතුන් ව කුමාරං -පෙ- සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං -පෙ- දෙසා ව මෙ විතතං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතඤ්ච ආපනති පාරාජිකඤ්ච -පෙ- පුබ්බවසා ගොති 'මුසා භණ්ණිඤ්ච'න්ති, භණ්ණතඤ්ච ගොති 'මුසා භණ්ණිඤ්ච'න්ති, භණ්ණතඤ්ච ගොති 'මුසා මයා භණ්ණිඤ්ච'න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

1 ඵකමුලකං නිට්ඨිතං.

16. දුමුලකමපි තිමුලකමපි වතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි දසමුලකමපි කාතබ්බං. යථා නිකඛිතන්තාති පදනි ඵකෙකමුලකං වධෙසිතබ්බං. යථා ඵකමුලකං වින්දාරිතං ඵචමෙච දුමුලකාදි'පි වින්දාරිතබ්බං.

1. නිභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි පඨමං ව කුමාරං දුතියං ව කුමාරං තතියං ව කුමාරං වතුන් ව කුමාරං සුඤ්ඤානං ව විමොක්ඛං අනිමිතතඤ්ච විමොක්ඛං අපභණ්ණිතං ව විමොක්ඛං සුඤ්ඤානං ව සමාධිං අනිමිතතං ව සමාධිං අපභණ්ණිතං ව සමාධිං සුඤ්ඤානං ව සමාපනතිං අනිමිතතං ව සමාපනතිං අපභණ්ණිතං ව සමාපනතිං තියෙසා ව විජජා වතතාරො ව සතිපට්ඨානෙ වතතාරො ව සමමපඨානෙ වතතාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ව ඉද්ධියාති පඤ්ච ව බලාති සත්තං ව බොජ්ඣබ්බෙහ අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොනාපනතිඵලඤ්ච සකදගාමිඵලඤ්ච අනාගාමිඵලඤ්ච අරහතතඤ්ච සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනේනා- පෙ- රුගො ව මෙ වතො දෙසො ව මෙ වතො මොහො ව මෙ වතො වතො මුතො පනිතො පටිනි- ඤ්ච චෙට්ඨා උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨො, රුගා ව මෙ විතතං විනිවරණං, දෙසා ව මෙ විතතං විනිවරණං, මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතඤ්ච ආපනති පාරාජිකඤ්ච -පෙ- පුබ්බවසා ගොති 'මුසා භණ්ණිඤ්ච'න්ති, භණ්ණතඤ්ච ගොති 'මුසා මයා භණ්ණිඤ්ච'න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං නිට්ඨිතං.

සුද්ධිකවාරකථා නිට්ඨිතා.

1. ඵකමුලකං සබ්බිතං නිට්ඨිතං. සහ

12. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, අරිඞ්ගමගට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, අරිඞ්ගමග ද ලබනසුලු වෙමි— වගී වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය මවිසින් අරිඞ්ගමග ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, සෝවාන් ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, රහත්ඵලය ලබනසුලු වෙමි— වගී වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, මවිසින් රහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙමි— මා සිත මොහයෙහුදු නිරුවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානය ලබනසුලු ද වෙමි— වගී වෙමි— මොහයෙහුදු මා සිත නිරුවරණය, මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

15. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරුවරණය දවතීයධ්‍යානයට ද ... භාතීයධ්‍යානයට ද ... චතුර්ධ්‍යානයට ද ... සුඤ්ඤත-විමෝක්ඛයට ද ... දොෂයෙන් ද නිරුවරණය සි දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” සි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” සි සිත වෙයි. බිණුවහුට මවිසින් මුසවා කියන ලදු සි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සභවාගෙණය, සෞන්‍යිය සභවාගෙණය, රාජීය සභවාගෙණය, භාවය සභවාගෙණයි.

එක මූලකය නිමි.

16. දුමුලකය ද තිමුලකය ද චතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ජමුලකය ද සත්තමුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නව මුලකය ද දසමුලකය ද (විස්තර) කටයුතු යි. නික්ඛිප්පද ඇතිසැටියෙන් එකී එකී මූලකය වෑභීය යුතු යි. යම්සේ එකමුලකය විසාර කරණ ලද්දේද එපරිද්දෙන් ම දුමුලකාදිය ද විස්තර කට යුතු යි.

1. තුන් අයුරකින් .... සත් අයුරකින් පලමුවන දුභාතට ද දෙවන දුභාතට තෙවන දුභාතට ද සිටුවන දුභාතට ද සුඤ්ඤතවිමෝක්ඛයට ද අනිමිත්ත-විමෝක්ඛයට ද අපපණ්ණිතවිමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤත සමාධියට ද අනිමිත්ත-සමාධියට ද අපපණ්ණිතසමාධියට ද සුඤ්ඤතසමාපත්තියට ද අනිමිත්ත සමාපත්තියට ද අපපණ්ණිතසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිදුමවන්ට ද සතර සතිපට්ඨානයන්ට ද සතර සමාස්පධන්වීයභීයන්ට ද සතර සෘද්ධිපාදයන්ට ද පඤ්චන්ද්‍රියයන්ට ද පඤ්චබලයන්ට ද සත්තබොජ්ඣංගයන්ට ද අරිඞ්ගම-ගට ද සෝවාන්ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්-ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදුනෙමි. .... මවිසින් රුගය ද හරණ ලදී. මවිසින් දොෂය ද හරණලදී. මා විසින් මෝහය ද හරණ ලදී. වමාරණ ලදී. මුදන ලදී. පහකරණ ලදී. බාහාර කරණ ලදී. උප්පාහරිණ ලදී. සමාරෙන් උප්පාහරිණ ලදී. මා සිත රුගයෙන් ද නිරුවරණය, මා සිත දොෂයෙන් ද නිරුවරණය, සිත මෝහයෙන් ද නිරුවරණය, දුන දුන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” සි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි” සි සිත වෙයි, බිණුවහුට මවිසින් “මුසවා කියන ලදු” සි සිත වෙයි, දූෂ්ටිය සභවාගෙණය, සෞන්‍යිය සභවා-ගෙණය, රාජීය සභවාගෙණය, භාවය සභවාගෙණයි.

සබ්බමූලකය නිමි.

සුද්ධිකමාර කථාව නිමි.

1. තිභාකාරෙහි ‘පඨමං කුඛං සමාපජ්ජි’නති වනතුකාමො ‘දුතියං කුඛං සමාපජ්ජි’නති සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිච්ජානනායං ආපභති පාරාජිකස්ස; න පටිච්ජානනායං ආපභති ජුලලච්චයස්ස.

2. තිභාකාරෙහි ‘පඨමං කුඛං සමාපජ්ජි’නති වනතුකාමො ‘තතියං කුඛං -පෙ- වතුන්ථං කුඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිතතං විමොක්ඛං -පෙ- අපපණ්ණිතං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිමිතතං සමාධිං -පෙ- අපපණ්ණිතං සමාධිං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාපභතීං -පෙ- අනිමිතතං සමාපභතීං -පෙ- අපපණ්ණිතං සමාපභතීං -පෙ- තිස්සො විජ්ජා -පෙ- වතතාරො සතිපට්ඨානො -පෙ- වතතාරො සමචපපධානො -පෙ- වතතාරො ඉද්ධිපාදො -පෙ- පඤ්චිඤ්චියාති -පෙ- පඤ්ච බලාති -පෙ- සත්තා බොජ්ඣබ්බො -පෙ- අරියං අට්ඨඛිතිකං මග්ගං -පෙ- සොතාපභතීඵලං -පෙ- සකදගාමීඵලං -පෙ- අතාභාමීඵලං -පෙ- අරභතතං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො මෙ වතො, -පෙ- දොසො මෙ වතො, -පෙ- මොහො මෙ වතො, වතො, මුතො, පභිතො, පටිනියාට්ඨා, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො -පෙ- රුගා මෙ විතතං විනීවරණං -පෙ- දොසා මෙ විතතං විනීවරණං -පෙ- මොහා මෙ විතතං විනීවරණං’නති සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිච්ජානනායං ආපභති පාරාජිකස්ස, න පටිච්ජානනායං ආපභති ජුලලච්චයස්ස: පුබ්බච්චස්ස ගොති “මුසා භණ්ණස්ස”නති, භණ්ණනායං ගොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතස්ස ගොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, -පෙ- විනිධාය දිට්ඨි, විනිධාය බන්තී, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වතතුච්චසාරකස්ස¹ ඵකමුලභස්ස බණ්ඩවකානං.

1. තිභාකාරෙහි ‘දුතියං කුඛං සමාපජ්ජි’නති වනතුකාමො ‘තතියං කුඛං සමාපජ්ජි’නති සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිච්ජානනායං ආපභති පාරාජිකස්ස; න පටිච්ජානනායං ආපභති ජුලලච්චයස්ස.

2. තිභාකාරෙහි ‘දුතියං කුඛං සමාපජ්ජි’නති වනතුකාමො -පෙ- මොහා මෙ විතතං විනීවරණං’නති සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිච්ජානනායං ආපභති පාරාජිකස්ස; න පටිච්ජානනායං ආපභති ජුලලච්චයස්ස.

1. වතුච්චසාරකස්ස. සී. මජ්ඣ. සං. වතුච්චසාරකස්ස, සී.මු

1. තුන් අයුරකින් ‘පලමුවන දූභාතට සමවැදිම්’යි කියනු කැමැත්තේ ‘දෙවන දූභාතට සමවැදිම්’යි දන්නා පුහුලකන්හු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිඡදාවැත් වේ. නො දන්නකන්හු වෙත කියන්නහුට ජුලාසිදාවැත් වේ.

2. තුන් අයුරකින් ‘පලමුවන දූභාතට සමවත්ම්’යි කියනු කැමැත්තේ ‘නෙවන දූභාතට ... සිවුවන දූභාතට ... සුඤ්ඤතවිමෝකකියට ... අනිමිතන-විමෝකකියට ... අපපණීතිතවිමෝකකියට ... සුඤ්ඤතසමාධියට ... අනිමිතන-සමාධියට ... අපපණීතිත සමාධියට ... සුඤ්ඤතසමාපතතියට ... අනිමිතන-සමාපතතියට ... අපපණීතිතසමාපතතියට ... ත්‍රිවිද්ධවට ... සතරසතිපට්ඨා-නසට...සතර සමාස්ප්‍රධානසට... සතර සංද්ධිපාදසට... පඤ්ඤාඡ්‍රියන්ට... පඤ්ඤාබලසට... සත්‍යබොජ්ඣංගසට... අරිඡටතිමගට... සෝවාන් ඵලසට... සකදගාමී ඵලසට ... අනාගාමී ඵලසට ... රහත්ඛවට සමවැදිම්. ... මවිසින් රාගය භරණලද ... මවිසින් ද්‍රෝණිය භරණ ලද ... මවිසින් මොහය භරණ ලද. විගතාත්ත කරණලද. මුදකලද. පහ කරණලද. බැහැර කරණලද. උපුටා භරණලද. හැමඅයුරින් උපුටා භරණලද. මා සිත රුගයෙන් නිරාවරණය. ... මා සිත ද්‍රෝණියෙන් නිරාවරණය ... මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණයයි. දූතගන්තකු වෙත දූත දූත මූසවා කියන්නහුට පරිඡදාවැත් වේ. නො දූතගන්තකු වෙත කියන්නකුට ජුලාසිදාවැත් වේ: පෙර ම ඔහුට “මූසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මූසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් “මූසවා කියන ලද”යි සිත වෙයි. ... දෂටිය-කෂාන්තිය-රුචිය-භාවය සභවාගෙණයි.

කියනු කැමැත්තට එය සදහන් නොකරන්නහු පිලිබද එකමුලකඛණධවක්‍රය ගිමි.

1. තුන් අයුරකින් ‘දෙවන දූභාතට සමවැදිම්’යි කියනු කැමැත්තේ ‘නෙවන දූභාතට සමවත්ම්’යි දන්නා පුහුලකන්හු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිඡදාවැත් වේ. නොදන්නකන්හු වෙත කියන මහණහට ජුලාසිදාවැත් වේ.

2. තුන් අයුරකින් ‘දෙවන දූභාතට සමවත්ම්’යි කියනු කැමැත්තේ ... ‘මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය’යි දන්නා පුහුලකන්හු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිඡදාවැත් වේ. නො දන්නකන්හු වෙත කියන මහණහට ජුලාසිදාවැත් වේ.

3. තීහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි ‘දුතියං කොතං සමාපජ්ඣී’නති වතතුකාමො ‘පඨමං කොතං සමාපජ්ඣී’නති සමපජානමුසා හණන්තස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පාරුඡකස්ස; න පටිච්ජානනාස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස -පෙ- විනිධාය භාවං.

වතතුච්චසාරකස්ස එකමුලකස්ස බදබවකානං.

මුලකං සබ්බිභාං.

1. තීහාකාරෙහි ‘මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණ’නති වතතුකාමො ‘පඨමං කොතං සමාපජ්ඣී’නති සමපජානමුසා හණන්තස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පාරුඡකස්ස; න පටිච්ජානනාස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

2. තීහාකාරෙහි ‘මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණ’නති වතතුකාමො ‘දෙසා මෙ චිත්තං විනීවරණ’නති සමපජානමුසා හණන්තස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පාරුඡකස්ස; න පටිච්ජානනාස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස.

වතතුච්චසාරකස්ස එකමුලකං නිට්ඨිතං.

3. දුමුලකමපි තිමුලකමපි වතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්ත-
මුලකමපි අට්ඨමුලකමපි තච්චමුලකමපි දසමුලකමපි එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං.

1. තීහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි ‘පඨමඤ්ච කොතං දුතියඤ්ච කොතං තතීයඤ්ච කොතං වතුඡඤ්ච කොතං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං අනිම්-
තතඤ්ච විමොක්ඛං අපපණ්ණිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං අනිම්තතඤ්ච සමාධිං අපපණ්ණිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපතතිං අනිම්තතඤ්ච සමාපතතිං අපපණ්ණිතඤ්ච සමාපතතිං තිය්සො ච විජ්ජා වතතාරො ච සතිපට්ඨානෙ වතතාරො ච සමමපපධානෙ වතතාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉඤ්ජියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣංඤ්ච අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මහං සොතාපතතිථලඤ්ච සකදගාමිථලඤ්ච අනාගාමිථලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ඣං -පෙ- රුගො ච මෙ වතොතො -පෙ- දෙසො ච මෙ වතොතො -පෙ- මොහො ච මෙ වතොතො වතොතො මුතොතො පභිතො පටි-
නිස්සට්ඨො උතෙබ්බිච්චො සමුතෙබ්බිච්චො, රුගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං, මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණ’නති වතතුකාමො සමපජානමුසා හණන්තස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පාරුඡකස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපතති ජුලලච්චයස්ස: -පෙ- විනිධාය භාවං.

3. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'දෙවන දූභැතට සමවන්ම'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දූභැතට සමවන්ම'යි දන්තක්නු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිච්ඡාදවැන් වේ. තො දන්තා පුභුලක්නු වෙත කියන මහණහට පුලැසිච්ඡාදවැන් වේ. ... භාවය සභවාගෙණයි.

කියනු කැමැති වෑ එය සදහන් නොකරන්නහුගේ එකමුලක බදාචනයයි.

මූලකය සංක්ෂිප්ත යි.

1. තුන් අයුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දූභැතට සමවැදිම'යි දන්තක්නු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිච්ඡාදවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලැසිච්ඡාදවැන් වේ.

2. තුන් අයුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'මා සිත දොමයෙන් නිරාවරණය'යි දන්තා පුභුලක්නු වෙත දූත දූත මූසවා කියන මහණහට පරිච්ඡාදවැන් වේ. තොදන්තක්නු වෙත කියන මහණහට පුලැසිච්ඡාදවැන් වේ.

කියනු කැමැති වෑ එය සදහන් නොකරන්නහුගේ එකමුලකය නිමි.

3. දිමුලකය ද, නිමුලකය ද, වතුමුලකය ද, පඤ්චමුලකය ද, ඡමුලකය ද, සත්තමුලකය ද, අට්ඨමුලකය ද, තවමුලකය ද, දසමුලකය ද මෙසේ ම විහාර කටයුතු යි.

මේ සබ්බමුලකය යි.

1. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'පළමුවන දූභැතට ද දෙවන දූභැතටද තෙවන දූභැතටද සිවුවන දූභැතටද සුඤ්ඤතවිමොක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමොක්ඛයට ද අපපණ්ණිතවිමොක්ඛයට ද සුඤ්ඤතසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අපපණ්ණිතසමාධියට ද සුඤ්ඤතසමාපත්තියට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද අපපණ්ණිතසමාපත්තීඤ්ච ද ත්‍රිවිදුමට ද සතර සතිපට්ඨානයට ද, සතර සමාක් පබන්ධියතීයත්ට ද සතර සාදානිපාදයත්ට ද පඤ්චෙද්දියත්ට ද පඤ්චබලයත්ට ද සත්තබොධිකම්මයත්ට ද අරිච්ඡාදවැන්ට ද සොවාන් ඵලයට ද සකදාම ඵලයට ද අනාගාමි ඵලයට ද රහත් බවට ද සමවැදිමි. ... මවිසින් රාගය ද භරණ ලද. මා විසින් දොමය ද භරණ ලද. මා විසින් මොහය ද භරණ ලද. විගතාත්තකරණ ලද. මුදන ලද. පහකරණ ලද. බැහැර කරණ ලද. උපුටා හරිණ ලද. හැම අයුරින් උපුටා හරිණ ලද. 'මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය. මා සිත දොමයෙන්ද නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ, 'මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය'යි දන්තකුට දූත දූත මූසවා කියන 'මහණහට පරිච්ඡාදවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලැසිච්ඡාදවැන් වේ. ... භාවය සභවාගෙණ යි.

2. තීභාකාරෙහි ‘දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං සුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අපපණිභිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අපපණිභිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාපතතිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපතතිං අපපණිභිතඤ්ච සමාපතතිං තියෙයා ව විජජා වත්තාරො ව සනිපට්ඨානෙ වත්තාරො ව සමමපපධානෙ වත්තාරො ව ඉදධිපාදෙ පඤ්ච ව ඉද්ධියානි පඤ්ච ව බලානි සත්ත ව බොජ්ඣකියෙ අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොභාපත්තිඵලං ව සකදගාමිඵලං ව අනාගාමිඵලං ව අරභ්‍යානං ව සමාපජජං, රුගො ව මෙ වනෙතා, දෙසො ව මෙ වනෙතා, මොහො ව මෙ වනෙතා වනෙතා මුත්තො පභිතො පටිනිසුට්ඨො උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨො, රුගො ව මෙ විත්තං විනීවරණං, දෙසො ව මෙ විත්තං විනීවරණං, ‘මොහො ව මෙ විත්තං විනීවරණ’නති වතුකාමො ‘පඨමං කුඛානං සමාපජජ’නති සමපජානමුසා භණන්තස්ස පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති පාරුජකස්ස, න පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති ජුලලව්වයස්ස.

3. තීභාකාරෙහි ‘තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ච ව කුඛානං -පෙ- මොහො ව මෙ විත්තං විනීවරණං -පෙ- පඨමඤ්ච කුඛානං සමාපජජ’නති වතුකාමො ‘දුතියං කුඛානං සමාපජජ’නති සමපජානමුසා භණන්තස්ස පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති පාරුජකස්ස, න පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති ජුලලව්වයස්ස.

4. තීභාකාරෙහි ‘මොහො ව මෙ විත්තං විනීවරණං පඨමඤ්ච කුඛානං දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං වතුන්ඤ්ච කුඛානං -පෙ- රුගො ව මෙ විත්තං විනීවරණ’නති වතුකාමො: ‘දෙසො ව මෙ විත්තං විනීවරණ’නති සමපජානමුසා භණන්තස්ස පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති පාරුජකස්ස, න පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති ජුලලව්වයස්ස: පුබ්බෙඛවස්ස හොති “මුසා භණියස්ස”නති, භණන්තස්ස හොති “මුසා භණාමි”ති, භණිතස්ස හොති “මුසා මයො භණිත”නති -පෙ- විනිධාය ද්වයං, විනිධාය බන්තං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං.

වතුකාමවාරණස්ස වනභ්‍යාමවාරණාලං නිට්ඨිතං.

වතුකාමවාරණස්ස නිට්ඨිතා.

1. තීභාකාරෙහි ‘යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු පඨමං කුඛානං සමාපජජ, සමාපජජති, සමාපනෙතා, සො භික්ඛු පඨමස්ස කුඛානස්ස ලාභී, වසී, තෙත භික්ඛුතා පඨමං කුඛානං සච්ඡිකත්’නති සමපජානමුසා භණන්තස්ස පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති ජුලලව්වයස්ස; න පටිච්ජානන්තස්ස ආපතති දුක්ඛවස්ස: පුබ්බෙඛවස්ස¹ හොති “මුසා භණියස්ස”නති, භණන්තස්ස හොති “මුසා භණාමි”ති, භණිතස්ස හොති “මුසා මයො භණිත”නති.

1. පුබ්බෙඛවස්සාදිපාඨො මජ්ඣ. නළී.

2. චුන් අසුරකින් ‘දෙවන දූභාතට ද තෙවන දූභාතට ද සිවුචන දූභාතට ද සුඤ්ඤනවිමෝක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද අපපණිභිත-විමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤතසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අපපණිභිත-සමාධියට ද සුඤ්ඤතසමාපතතියට ද අනිමිත්තසමාපතතියට ද අපපණිභිත-තමාපතතියට ද ත්‍රිවිදුචට ද සතර සතිපට්ඨානයට ද සතර සමමාපධා-නයන්ට ද සතර ඉද්ධිපාදයන්ට ද පඤ්චඉන්ද්‍රියයන්ට ද පඤ්චබලයන්ට ද සත්තබෝජ්ඣකියයන්ට ද අරිආටභීමගට ද සොවාන්ඵලයට ද සකදගාඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්ඛවට ද සමවැදිම්. මා විසින් රුගය ද භරණ ලද. මා විසින් දෙවෘෂය ද භරණ ලද. මා විසින් මොහය ද භරණ ලද. විනිට. මිදිත. පැහිත. තෙරිණ උපුල. මැනවින් උපුල. මා සිත රුගයෙන් අනිවරණය. මා සිත දෙවෘෂයෙන් අනාවරණය. මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය’යි කියනු කැමැත්තේ ‘පලමුවන දූභාතට සමවැදිම්’යි දන්තකුට දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තකුට කියන මහණට පුලාසිඥාවැන් වේ.

3. චුන් අසුරකින් තෙවන දූභාතට ද සිවුචන දූභාතට ද ... මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය. ... පලමුවන දූභාතට ද සමවැදිම් යි කියනු කැමැත්තේ දෙවන දූභාතට සමවැදිම් යි දන්තෙකුට දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තකුට කියන මහණහට පුලාසි-ඥාවැන් වේ.

4. චුන් අසුරකින් ‘මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය’ පලමුවන දූභාතට ද දෙවන දූභාතට ද තෙවන දූභාතට ද සිවුචන දූභාතට ද ... මා සිත රුගයෙන් ද නිරාවරණයයි කියනු කැමැත්තේ මා සිත දෙවෘෂයෙන් නිරාවරණය’යි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්-ඥාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට පුලාසිඥාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට ‘මුසවා කියන්නෙමි’යි සිත වෙයි. කියන මහණහට ‘මුසවා කියමි’යි සිත වෙයි. බිණුවහුට ‘මා විසින් මුසවා කියන ලද’යි සිත වෙයි. ... දූෂටිය - බන්තිය - රාවිය - භාවය සඟවාගෙනයි.

සබ්බමුලකය යි.

කියනු කැමැති වූ ඵය සදහන් නො කරන්නහුගේ වක්ඛපෙය්‍යාලය නිමි.

වනභුක්ඛාමවාර කථාව නිමි.

1. චුන් අසුරකින් ‘යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ තෙමේ පලමුවන දූභාතට සමවැදිති, සමවදිසි, සමවැදුනේ වෙ යි; ඒ මහණ පලමුවන දූභාත ලාභියෙක. වශියෙක. ඒ මහණ විසින් පලමුවන දූභාත පසක් කරණ ලද’යි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසි-ඥාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාඥාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් “මුසවා කියන ලද”යි සිත වෙයි.

2. වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චභාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි යො තෙ විභාරෙ වසී, සො භික්ඛු 'පඨමං කුඛානං සමාපජ්ජී සමාපජ්ජති, සමාපනො, සො භික්ඛු පඨමෙස කුඛාතස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුතා පඨමං කුඛානං සච්ඡිකත්තන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපතති ජුලලවචයස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපතති, දුක්ඛචයස්ස, පුබ්බෙවස්ස භොති "මුසා භණ්ණියා"න්ති, භණ්ණතස්ස භොති "මුසා භණ්ණී"ති, භණ්ණියාස්ස භොති "මුසා මයා භණ්ණි"න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

3. තීනාකාරෙහි 'යො තෙ විභාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං කුඛානං- තතියං කුඛානං - වතුන්ථං කුඛානං - සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - අප්පණ්ණිතං විමොක්ඛං - සුඤ්ඤතං සමාධිං - අනිමිත්තං සමාධිං - අප්පණ්ණිතං සමාධිං - සුඤ්ඤතං සමාපතතිං - අනිමිත්තං සමාපතතිං - අප්පණ්ණිතං සමාපතතිං - තියස්ස, විජජා - වත්තාරෙ සතිපට්ඨානෙ - වත්තාරෙ සමමප්පධානෙ - වත්තාරෙ ඉද්ධිපාදෙ - පඤ්ච ඉද්ධියාති - පඤ්ච බලාති - සත්ත බොජ්ඣංගෙහ - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං - සොතාපතතිඵලං - සකදගාමිඵලං - අතාගාමිඵලං - අරහත්තං - සමාපජ්ජී - සමාපජ්ජති - සමාපනො - සො භික්ඛු අරහත්තස්ස ලාභී - වසී - තෙන භික්ඛුතා අරහත්තං සච්ඡිකත්තන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපතති ජුලලවචයස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛචයස්ස.

4. තීනාකාරෙහි 'නස්ස භික්ඛුතො රුගො වනො- දෙසො වනො- මොගො වනො වනො මුතො පභිනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙබ්බිතො සමුකෙබ්බිතොති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපතති ජුලලවචයස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛචයස්ස.

5. තීනාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි තස්ස භික්ඛුතො රුගො විත්තං විනීවරණං- දෙසා විත්තං විනීවරණං- මොගා විත්තං විනීවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපතති ජුලලවචයස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛචයස්ස, පුබ්බෙවස්ස භොති "මුසා භණ්ණියා"න්ති, භණ්ණතස්ස භොති, "මුසා භණ්ණී"ති, භණ්ණියාස්ස භොති, "මුසා මයා භණ්ණි"න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

6. තීනාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යො තෙ විභාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤගාරෙ පඨමං කුඛානං- දුතියං කුඛානං- තතියං කුඛානං- වතුන්ථං කුඛානං සමාපජ්ජී- සමාපජ්ජති- සමාපනො- -පෙ- සො භික්ඛු සුඤ්ඤගාරෙ වතුන්ථස්ස කුඛාතස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුතා සුඤ්ඤගාරෙ වතුන්ථං කුඛානං සච්ඡිකත්තන්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනාස්ස ආපතති ජුලලවචයස්ස, න පටිවිජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛචයස්ස, පුබ්බෙවස්ස භොති "මුසා භණ්ණියා"න්ති භණ්ණතස්ස භොති "මුසා භණ්ණී"ති භණ්ණියාස්ස භොති "මුසා මයා භණ්ණි"න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

2. සිටු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සඅයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ තෙමේ පලමුවන දූභාතට සමවාදිනි, සමවදිසි, සමවාදුනේ වෙයි. ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යාන ලාභිය, වසිය, ඒ මහණ විසින් පලමුවන දූභාත පසක් කරණ ලදැ'යි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලදැ"යි සිත වෙයි. දූෂටිය - කෞන්තිය - රුවිය - භාවය සභවාගෙණ ය.

3. තුන් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ දෙවන දූභාතට — තෙවන දූභාතට — සිටුවන දූභාතට — සුඤ්ඤතවිමෝකඛයට — අනිමිත්තවිමෝකඛයට — අපපණිතිතවිමෝකඛයට — සුඤ්ඤතසමාධියට — අනිමිත්තසමාධියට — අපපණිතිතසමාධියට — සුඤ්ඤතසමාපනතියට — අනිමිත්ත සමාපනතියට — අපපණිතිතසමාපනතියට — ත්‍රිවිද්‍යාවට — සතර සතිපට්ඨානයන්ට — සතර සමමපධානයන්ට — සතර ඉඤ්ජාදයන්ට — පඤ්ච ඉන්ද්‍රියයන්ට — පඤ්ච බලයන්ට — සත්‍යබොජ්ඣංගයට — අර්ථවග්ගයට — සෝවාන් ඵලයට — සකදගාමිඵලයට — අනාගාමිඵලයට — රහත්බවට සමවාදිනි. සමවදිසි. සමවාදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ අතීතව ලාභියෙක. වසියෙකි. ඒ මහණ විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලදැ'යි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ.

4. තුන් අයුරකින් 'ඒ මහණහු විසින් රුගය හරණ ලද ... දොමය හරණ ලද ... මොහය හරණ ලද. විහිට. මිදිත. පැහිත. තෙරිණ. උපුල. මැනවින් උපුලාසි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ.

5. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් ඒ මහණහුගේ සිත රුගයෙන් නිරාවරණය ... සිත දොමයෙන් නිරාවරණය ... සිත මෝහයෙන් නිරාවරණයයි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. තො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලදැ"යි සිත වෙයි. දූෂටිය — කෞන්තිය — රුවිය — භාවය සභවාගෙණ ය.

6. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි පලමුවන දූභාතට ... දෙවන දූභාතට ... තෙවන දූභාතට ... සිටුවන දූභාතට සමවාදිනි. සමවදිසි ... සමවාදුනේ වෙයි. ... ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි වතුඵ්ඨධ්‍යාන ලාභියෙක වසියෙකි. ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිටුවන දූභාත පසක් කරණ ලදැ'යි දන්තකු හමුයෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැන් වේ. තොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලදැ"යි සිත වෙයි. දූෂටිය — කෞන්තිය — රුවිය — භාවය සභවාගෙණ ය.

7. නීභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යො තෙ විභාරං පරිභුඤ්ඤි. යො තෙ විචරං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤි, යො තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ඤි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානස්ස ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුතා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සච්ඡිකත'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. න පටිවිජානනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. -පෙ-

8. නීභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යෙන තෙ විභාරො පරිභුතෙතා. යෙන තෙ විචරං පරිභුතං, යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතෙතා, යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුතං, යෙන තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරො පරිභුතෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානස්ස ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුතා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සච්ඡිකත'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. න පටිවිජානනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. -පෙ-

9. නීභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි 'යං තිං ආගමම විභාරං අදසී, විචරං අදසී, පිණ්ඩපාතං අදසී, සෙනාසනං අදසී, ගිලානපච්චයභෙසජ්ජ- පරිකාරං අදසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානස්ස ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුතා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුස්ස කුසානං සච්ඡිකත'න්ති සමපජානමුසා භණ්ණතස්ස පටිවිජානනස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. න පටි- විජානනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණිය"න්ති, භණ්ණතස්ස හොති "මුසා භණ්ණී"ති; භණ්ණිය හොති මුසා මයා භණ්ණි"න්ති විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනාති. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

අසයාලපණ්ණරස්සකං නිවසීතං.

පච්චයපටිසංයුජානධාරකථා නිවසීතා.

උජානවිමුඤ්ඤාසධම්මචක්ඛකපෙයාලං නිවසීතං.

අනාපනති අභිමානෙන, අනුලපතාගිපායස්ස, උමමනතකස්ස, ඛින්නාවිතස්ස, වෙදනටස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

7. තුන් අසුරකින් ... ‘සත් අසුරකින් යම් මහණෙක් තොපගේ විහාරය පරිභෝග කෙළේ ද, යම් මහණෙක් තොපගේ සිවුරු පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ පිණිකපාතය පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කෙළේ ද ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාතට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාභාරයෙහි වතුඤ්චාසානලාභියෙක, වසියෙකි, ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාත පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට ජුලාසිඳාවැන් වේ. තොදන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාඳාවැන් වේ. ...

8. තුන් අසුරකින් ... ‘සත් අසුරකින් යම් මහණකු විසින් තොප විහාරය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ සිවුරු පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ පිණිකපාතය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කරණ ලද ද යමකු විසින් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කරණ ලද ද ඒ මහණ ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාතට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාභාරයෙහි වතුඤ්චාසානලාභිය, වසියෙකි, ඒ මහණහු විසින් ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාත පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට ජුලාසිඳාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාඳාවැන් වේ. ...

9. තුන් අසුරකින් ... ‘සත් අසුරකින් තෝ යම් මහණකු වෙත පාමිණ විහාරය පිදුවෙහි ද, සිවුරු පිදුවෙහි ද, පිඩු පිදුවෙහි ද, සෙනසුනක් පිදුවෙහි ද, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිදුවෙහි ද, ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාතට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාභාරයෙහි වතුඤ්චාසානලාභිය, වසියෙකි, ඒ මහණහු විසින් ශුන්‍යාභාරයෙහි සිවුවන දූභාත පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දූත දූත මුසවා කියන මහණහට ජුලාසිඳාවැන් වේ. තො දන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාඳාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. විණුවහුට මා විසින් “මුසවා කියන ලද්ද”යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය—කෘතනිය—රූපිය—භාවය සහවා ගෙන සි.

පෙය්‍යාලපණ්ණරසකය නිමි.

ප්‍රභායප්‍රතිසංසුඤ්චාරකථාව නිමි.

උතුරු මිනිස්දම් පිළිබඳ වකඤ්චපෙය්‍යාලය නිමි.

අධිමානසෙන් කියන්නහුට ද උතුරුමිනිස්දම් තො කියැවී මහණහට ද උමතුමුට ද පෙරලී සිත් ඇත්තහුට ද වෙදනාච්චන් පෙළුනහුට ද ආදිකමිකයාට ද ඇවැන් තො වේ.

විනිතවනු

උද්‍යානාචාර්ය.

අභිමානෙන්¹, 'රඤ්ඤවනි පිණෙඛාපජ්ඣාරියාපථො,
සඤ්ඤජනා රහො ධම්මා විහාරෙ පච්චුපට්ඨිතො.

ත දුක්ඛාරං විරියමථොපි මච්චුනො යස්සාවුසො විපච්චිතාරි සම්මා,
විරියෙන යොගෙන ආරාධනාය අථ වෙදනාය අපරෙ දුච්චෙ.

මුග්ගමණේ පඤ්චවනුනි අඤ්ඤබ්‍යාකරණා තයො,
අභාරාචරණා කාමා රති වාපි ච පකකමො.

අට්ඨිපෙසි උභො ගාවො ඝාතකා පිණෙඛා සාකුණීකො නිච්චවොරබ්බි
අසි ච සුකරි සතති මාගවි උසු ච කාරණීකො සුචි සාරපි.

යො ච සිබ්බියති සුවකො හි සො අණ්ඩගාරි අහු ගාමකුටකො,
කුපෙ නිමුග්ගො හි සො පාරදුරිකො ගුථබාදි අහු දුට්ඨමුග්ගමණො.

නිච්චවිච්චි අතිවාරිනී අහු මෙකුලිච්චි අහු ඉකබණ්චිතීකා,
ඛනිලීනී සපතතඛිතාරෙකිරි සිසවජ්ඣෙනා අහු වොරඝාතකො.

භිකුචු භිකුචුණී සිකබමානා සාමණෙරො අථ සාමණෙරිකා,
කස්සපස්ස විතයස්ස පබ්බජ්ඣං පාපකමමකරිංසු තාවදෙ.

තපොදු රජගහෙ යුද්ධං නාගානොගාගතෙන ච,
සොභිතො අරහං භිකුචු පඤ්ච කපපසතං සරෙති.

1. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤතරො භිකුචු අභිමානෙන් අඤ්ඤං
ව්‍යාකාසී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසී: 'භගවතා සිකබාපදං පඤ්ඤතතං,
කච්චි හු බො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනොනා'ති. අථ බො සො භිකුචු
භගවතො එතමජං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපතති භිකුචු අභිමානෙනාති. (1)

2. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤතරො භිකුචු පණ්ඩාය අරඤ්ඤ
විහරති "එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සති"ති. තං ජනො සම්භාවෙසී. තස්ස
කුක්කුච්චං අගොසී. භගවතො එතමජං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපතති භිකුචු
පාරාජිකස්ස, ත ච භිකබ්බෙ පණ්ඩාය අරඤ්ඤ ව්‍යථබ්බං, යො වසෙය්‍ය,
ආපතති දුක්ඛවස්සාති. (2)

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනමාචා

අධිමානෙත ය, අරඤ්ඤාචිති ය, පිණ්ඩ යයි වසතු තුණෙක, උපජ්ඣාය වසතු දෙකය, ඉරියාපථ වසතු සතර ය, සංයෝජන වසතු ය, රහොධම්ම වසතු දෙක ය, විහාරවසතු ය, පච්චුපට්ඨිත (උපට්ඨිත) වසතු ය.

නදුකකර වසතු ය, විරිය වසතු ය, මච්චු වසතුව ය, විපපච්චිකාරී වසතු ය, සමමාපසුතන වසතු ය, ආරඬවිටිය වසතු ය, සුතනගොභ ආරාධන වසතු ය, වැලිදු අතික් වෙදනා වසතු දෙක ය.

මුඛමණවසතු පසෙක, අඤ්ඤාබ්‍යාකරණ වසතු තුණ ය, අභාරාවරණ වසතුව ය, කාමාවරණ වසතු ය, අභිරතී වසතු ය, පකකම වසතු ය.

අට්ඨි- පෙසි ගොසාතක වසතු දෙක ය, මංසපිණ්ඩි සාකුණික වසතු ය.

නිව්ච්චිමරඛිත වසතු ය, අසිලොමසුකරිකවසතු ය, සතතිලොම මාගවික වසතු ය, උසුලොම කාරණික වසතු ය, සුචිලොම සාරචි වසතු ය.

යමෙක් සුචියෙන් මාසේ ද ඒ සුවක වසතු ය, අණ්ඩිහාරී ගාමකුටක වසතු ය, ගුථකුපයෙහි නිමග්න පාරදුරික වසතු ය, ගුථබාදී දුචෙ මුඛමණ වසතු ය.

නිව්ච්චිඅභිවාරිණී වසතු ය, මඛගුලීඉකඛණිකා වසතු ය. ඔතිලීනී සපතනඛගාරා වසතු ය, සිසච්ච්චන වොරභාතක වසතු ය.

භිකුචු ය, භිකුචුණී ය, සිකඛමානා ය, සාමණේර ය, සාමණේරී ය යන මොහු කසුප් බුදු සස්තෙහි පාවිදිවූවාහු එකල්හි පච්චි කලාහු ය. ඔවුන්ගේ වසතු ය.

තපොදය, රාජගහසුඬය, තාභානොගාහනය, රහත් වූ භෝගිනි මහණ පන්සිය කපක් සිහිකෙරෙයි යන මේ වසතු දුසි විනිතවසතු සැටකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අධිමානගෙන් අර්හතචය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. කීම? මම පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙමි දෝ”යි ඉක්බිති ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ අධිමානගෙන් කියන්නහුට ආවැන් නො වේ. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා වෙතෙහි වෙසෙයි “ජන තෙමේ මට සම්භාවනා කරන්නේ”යි. ජන තෙමේ ඒ මහණහට සම්භාවනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. ... මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා වෙතෙහි නො විසිය යුතුයි. යමෙක් වෙසේ නම් දුකුලාආච්චා වේ. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරති “එවං මං ජනො සම්භාවෙසසති”ති. නං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි-පෙ-අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛවෙ පණ්ඩිය පිණ්ඩිය වරිතබ්බං. යො වරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං එතදවොච: “යෙ ආට්ඨසො අම්භාකං උපජ්ඣායස්ස සද්ධිවිහාරිකා සබ්බෙව අරභන්තො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- කිඤ්චිත්තො නං භික්ඛුති? උලුපනාධිප්පායො අභං භගවාති. අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති ථුලුච්චයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං එතදවොච: “යෙ ආට්ඨසො අම්භාකං උපජ්ඣායස්ස අනොචාසිකා සබ්බෙව මභිද්ධිකා මභානුභාවා”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- කිඤ්චිත්තො නං භික්ඛුති. උලුපනාධිප්පායො අභං භගවාති. අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති ථුලුච්චයස්සාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය වඩකමති — පණ්ඩිය නිට්ඨති — පණ්ඩිය නිසීදති — පණ්ඩිය සෙය්‍යං කප්පෙපති “එවං මං ජනො සම්භාවෙසසති”ති. නං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛවෙ පණ්ඩිය -පෙ- සෙය්‍යං කප්පෙතබ්බං. යො කප්පෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො උතතරිමනුස්සබ්බමං උලුපති. කොපි එවමොහ: “මය්‍යමපි ආට්ඨසො සඤ්ඤා-ජනා පභීනා”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපතති. නං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකන්ති. (10)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රභොගතො උතතරි-මනුස්සබ්බමං උලුපති. පරචිතතවිදු භික්ඛු තං භික්ඛුං අපසාදෙසි: “මො ආට්ඨසො එවරුපං අභණ්ණි. නන්ථෙසො තුය්‍ය”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (11)

9 තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රභොගතො උතතරි-මනුස්සබ්බමං උලුපති. දෙවතා තං භික්ඛුං අපසාදෙසි: “මො භනොන එවරුපං අභණ්ණි. නන්ථෙසො තුය්‍ය”න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති දුක්ඛටස්සාති. (12)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාතරං උපාසකං එතදවොච: යො ආට්ඨසො තුය්‍යං විහාරෙ වසති, සො භික්ඛු අරභා’ති. යො ච තස්ස විහාරෙ වසති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- කිඤ්චිත්තො නං භික්ඛුති? “උලුපනාධිප්පායො අභං භගවා”ති. අනාපතති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස; ආපතති ථුලුච්චයස්සාති. (13)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා පිඩු පිණිස ගාසිරෙයි “මෙසේ ජනතෙමේ මට සමභාවනා කරන්නේ”යි. ජනතෙමේ ඒ මහණහට සමභාවනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා පිඩු පිණිස නො ද ගාසිරිය යුතුයි. යමෙක් ගාසිරේ නම් දුකුලාඤාවෙන් වේ. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඤාවැන්නි, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් සඬ්ඛිවිහාරිකයෝ වෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ ම රහත්හු”යි ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. දුලාසිඤාවෙන් වේ. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඤාවැන්නි, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් අතැවැත්සෝ වෙද්ද ඒ සියල්ලෝ ම මහත් සාධු ඤාණෝ ය. මහත් ආනුභාව ඤාණෝ”යි. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහිදී යි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි’යි. මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. දුලාසිඤාවෙන් වේ. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා සක්මන් කෙරෙයි — බුහුමන් පතා සිරිසි- බුහුමන් පතා හිඳිසි- බුහුමන් පතා ගොවිසි “ජනතෙමේ මෙසේ මට සමභාවනා කරන්නේය”යි. ජනතෙමේ ඔහුට සමභාවනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා ... ශයනය නො කට යුතුයි. යමෙක් ශයනය කරන්නේ නම් දුකුලාඤාවෙන් වේ. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කියයි. “ඤාවැත මාගේ දස සංයෝජනයෝ ප්‍රභිණයහ”යි. ඔහුට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ පරිඡ්ඤාවෙන් අවන්තෙහිය. (10)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. පරසින් දන්නා ඒ මහණ තෙමේ තෙල මහණහට ගාරුහි ය: ඤාවැත, මෙබන්දක් තහමක් කියව. ‘තෙල උතුරුමිනිස්දම තට නැත, ඒ මහණහට කුකුළු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. දුකුලාඤාවෙන් වේ. (11)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. දෙවියෙක් ඒ මහණහට ගාරුහි ය: ‘වහන්ස, මෙබන්දක් තහමක් කියව. ඔබට එබන්දක් නැත. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නො වේ. දුකුලාඤාවෙන් වේ. (12)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උච්චුචකුහට මෙසේ කීය. ඤාවැත, යමෙක් නොපගේ වෙහෙර වෙසේ ද, ඒ මහණතෙමේ රහතෙකි. හෙතෙමේ ද ඔහුගේ වෙහෙර වෙසෙයි. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම උතුරුමිනිස්-දහම් එළවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිඡ්ඤාවෙන් නොවේ. දුලාසිඤාවෙන් වේ. (13)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං උපාසකං එතදවොච: “යං තිං ආට්ඨසො උපට්ඨෙයි විවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලාන-පච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන, සො භික්ඛු අරහා’ති. සො ච තං උපට්ඨෙති විවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලානපච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. තස්ස කුකකු-ච්චං අහොසි -පෙ- කිඤ්චිතෙනා, තිං භික්ඛු?ති. “උලුපනාධිපපායො අහං භගවා”ති, අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති ථුලුච්චයස්සාති. (14)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “අත්ථායසමතො උතතරිමනුස්සධම්මො”ති. “ත ආට්ඨසො දුකකරං අඤ්ඤං බ්‍යාකාතු”නති තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යු: “අහඤ්චම්හි ත භගවතො සාවකො. කච්චි හු බො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනො”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- කිඤ්චිතෙනා, තිං භික්ඛුති? “අනුලුපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනාධිපපායස්සාති. (15)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “අත්ථායසමතො උතතරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො ආට්ඨසො ධම්මො ආරභවිච්චියෙනා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනාධිපපායස්සාති. (16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “මා බො ආට්ඨසො භාසී”ති. “නාහං ආට්ඨසො මච්චුතො භායාමී”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනා-ධිපපායස්සාති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “මා බො ආට්ඨසො භාසී”ති. “යො නුකාට්ඨසො විපපරිසාරී අස්ස, සො භායෙය්‍යා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනාධිපපායස්සාති. (18)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “අත්ථායසමතො උතතරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො ආට්ඨසො ධම්මො සම්මාපසුතෙනා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනාධිපපායස්සාති. (19)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචු: “අත්ථායසමතො උතතරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො ආට්ඨසො ධම්මො ආරභවිච්චියෙනා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අනුලුපනාධිපපා-යස්සාති. (20)

---

1. ගිලානපාච්චය, මජ්ඣ.

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උවසුවකුහට මෙසේ කීය: ‘යමකුට තෝ සිටුරා පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවැටන් කෙරෙහි ද? ඒ මහණතෙමේ රහතෙකි.’ හෙතෙමේ ඒ මහණහට සිටුරා පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවැටන් කෙරෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම උතුරාමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියෙමි. මහණ, පරිජ්ඣාවැන් තො වේ. උලාසිඤාවැන් වේ. (14)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: “ආයුෂමත්භට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි” ඇවැත, අභිතඨය ප්‍රකාශ කරන්නට දුෂකර තො වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සටුවෝ වෙද්ද, ඔහු මෙසේ කියන්නාහ: “මම වතාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සටුවෙක් තො වෙමි. කීමෙක් ද? මම පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙමි ද?”යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි” ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම තහමක් උතුරාමිනිස්දම් එළවා දක්වනු රිසියෙමි”යි, මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියහුට ඇවැන් තො වේ. (15)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙසේ කීහ: ‘ආයුෂමත්භට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි. ඇවැත්නි, උතුරාමිනිස්දම් ඇරැඹු වෙර ඇත්තහු විසින් ඇරැසිය හැක්කේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. .... මහණ, තහමක් උතුරාමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියහුට ඇවැන් තො වේ. (16)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: ‘ඇවැත, තොබා’යි. ‘ඇවැත, මම මරාට තොබාමි’යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. මහණ, අනුලපතාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැන් තො වේ. (17)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: ‘ඇවැත, තොබා’යි. ‘ඇවැත්නි, යමෙක් ඒකාන්තයෙන් විපිලිසර-වන්තේ නම් හෙතෙමේ බන්තේය’යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. .... මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියහුට ඇවැන් තො වේ. (18)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: “ආයුෂමත්භට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි. “ඇවැත්නි, උතුරා-මිනිස්දම මනා පිලිවෙතෙහි යෙදුනහු ඊසින් ඇරසිය හැක්කේ ම ය.” ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. -පෙ- මහණ, අනුලපතාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැන් තො වේ. (19)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: ‘ආයුෂමත්භට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි. ‘ඇවැත්නි, ඇරඹු වෙර ඇත්තහු විසින් උතුරාමිනිස්දම් ඇරසිය හැක්කේ ම ය.’ ඒ මහණහට කුකුස් විය. -පෙ- මහණ, අනුලපතාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැන් තො වේ. (20).

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “අන්ධායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො ආට්ඨසො ධම්මො යුත්තඤ්ඤාගෙනා”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අතාපතති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (21)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාට්ඨසො ඛම්නීයං කච්චී යාපනීය”නති. “තාට්ඨසො සකකා යෙන වා තෙන වා අභිවාසෙතු”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- අතාපතති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (22)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාට්ඨසො ඛම්නීයං කච්චී යාපනීය”නති. “තාට්ඨසො සකකා පුපුඡ්ඡතෙන අභිවාසෙතු”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- කීඤ්චිතොහා නිං භික්ඛුන් ? “උලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අතාපතති භික්ඛු පාරුඡකස්ස; ආපතති උලච්චයස්සාති. (23)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනනිං එතදවොච: “ආයනතු භොනොතා අරහනොතා”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි, “මයඤ්චම්හ අතරහනොතා.¹ අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අම්හෙ අරහනනවාදෙන සමුද්චරති. කථනනුබො අම්හෙති පටිපඡ්ඡිතබ්බ”නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අතාපතති භික්ඛවෙ පසාදභඤ්ඤති. (24)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනනිං එතදවොච: “නිසීදනතු භොනොතා අරහනොතා”ති. -පෙ- “භුඤ්ඡනතු භොනොතා අරහනොතා”ති. -පෙ- “තප්පනතු² භොනොතා අරහනොතා”ති. -පෙ- ගච්ඡනතු භොනොතා අරහනොතා”ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි: මයඤ්චම්හ අතරහනොතා. අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අම්හෙ අරහනනවාදෙන සමුද්චරති. කථනනුබො අම්හෙති පටිපඡ්ඡිතබ්බනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අතාපතති භික්ඛවෙ පසාදභඤ්ඤති. (25-28)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මඤ්චපි ආට්ඨසො ආසවා පභීතා”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා පාරුඡකනති. (29)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මඤ්චපි ආට්ඨසො එතෙ ධම්මා සංචිඡ්ඡනතී”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා පාරුඡකනති. (30)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “අභම්පාට්ඨසො තෙසු ධම්මෙසු සන්දීස්සාමී”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපතතිං නිං භික්ඛු ආපනොතා පාරුඡකනති. (31)

1. න අරහනොතා. සීවු. 2. තප්පනතු. බහුසු.

18. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: ‘ආයුෂමත්භට උතුරුමිනිස්දම් ආද්ද’යි. ආවැත්ති, උතුරු- මිනිස්දම් භාවනාවෙහි යෙදුනහු විසින් ආරුසිය හැක්කේ ම ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය -පෙ- මහණ, අනුලපනාධිප්‍රාය ආතියනුට ආවැත් නො වේ. (21)

19. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මේ කීහු: ‘ආවැත, කිම, ඉවසිය හැකිද’යි, කිම, යෑපිය හැකිද’යි, ආවැත්ති, යම්තමකු විසින් ඉවසන්නට නොහැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලපනාධිප්‍රාය ආතියනුට ආවැත් නො වේ. (22)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: ආවැත්ති, කිම, ඉවසිය හැකි ද, කිම, යෑපියහැකි ද’යි. ආවැත්ති, පුහුදුන් විසින් ඉවසන්නට නො හැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... ‘මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද’යි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උලපනාධිප්‍රාය ආතියමෙයි, මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. ජුලාසිඤ්ඤාවැත් වේ. (23)

21. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය: “භවත් රහත්හු වසිත්වා”යි, ඒ භික්ෂුන්ට කුකුස් විය. අපි වතාහි නො රහතුම්හ. මේ බමුණු තෙමේ අපට අරහත්චාදයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අප විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කලහ. ... මහණෙනි, පහත් සිතීන් බිණීමෙහි ආවැත් නො වේ. (24)

22. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය. “භවත් රහත්හු වැඩ ගිඳින සේක්වා”යි ... “භවත් රහත්හු වලදන සේක්වා”යි ... “භවත් රහත්හු නෑපන වෙන්වා”යි ... “භවත් රහත්හු යන සේක්වා”යි. ඒ භික්ෂුන්ට කුකුස් විය. අපි වතාහි නො රහතුම්හ. මේ බමුණුතෙමේ අපට අරහත්චාදයෙන් කපා කරයි. අප විසින් කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතුද’යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලාහුය. ... මහණෙනි, පහත් සිතීන් බිණීමෙහි ආවැත් නො වේ. (25-28)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්- දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ආවැත, මාගේ ද ආශ්‍රවයෝ ප්‍රභිණයහ”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (29)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ආවැත, මාගේ ද තෙල උතුරු- මිනිස්දම් විද්‍යමාන වේ”යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (30)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය. “ආවැත මම ද තෙල උතුරුමිනිස්- දම්හි පැණෙන්නෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහිය. (31)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤානකා එතදවොචුං: එභි භනෙන අගාරං අජ්ඣාචසාති.” “අභබ්බො බො ආවුසො මාදිසො අගාරං අජ්ඣාචසිතු”න්ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලූපනාධිපපායස්සාති. (32)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤානකා එතද-වොචුං: “එභි භනෙන, කාමෙ පරිභුඤ්ජා”ති. “ආවටා මෙ ආවුසො කාමා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලූපනාධිපපා-යස්සාති. (33)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤානකා එතද වොචුං: “අභිරමසි භනෙන”ති. “අභිරතො අභං ආවුසො පරමාය අභිරතියා”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. ‘යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං චද්දෙය්‍යා: අභඤ්චමහි න භගවතො සාවකො, කච්චී නු බො අභං පාරුජකා ආපනතීං ආපනෙනා”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි. “කිඤ්චීතෙනා නිං භික්ඛු?”ති “අනුලූපනාධිපපායො අභං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු අනුලූපනාධිපපායස්සාති. (34)

29. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කතීකං කනා අඤ්ඤ-තරස්මිං ආවාසෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු: “යො ඉමමනා ආවාසා පඤ්චං පකකම්ඤ්ඤති, තං මයං අරභාති ජාතීස්සමා”ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මං අරභාති ජාතනතුති තමා ආවාසා පඤ්චං පකකම්. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපනතීං නිං භික්ඛු ආපනෙනා පාරුජකනති, (35)

30. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙඵ්චනෙ කලඤ්ඤතිචාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ච ලක්ඛණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣිකුටෙ පබ්බතෙ විහරන්ති. අඵ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො පුබ්බණ්ඩස්මයං නිවාසෙනා පනතච්චරමාදය යෙනායස්මා ලක්ඛණො තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්නා ආයස්මන්තං ලක්ඛණං එතදවොච: “ආයාමාවුසො ලක්ඛණ, රුජගහං පිණ්ඩාය පවිසිස්සාමා”ති. “එචමාවුසො”ති බො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මතො මහාමොග්ගලානස්ස පච්චස්සෙසාසි.

31. අඵ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣිකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙනා අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාඨකාසි. අඵ බො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “කො නු බො ආවුසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකමායා”ති. “අකාලො බො ආවුසො ලක්ඛණ, එතස්ස පඤ්ඤස්ස,¹ භගවතො මං සන්තිකෙ එතං පඤ්ඤං පුච්ඡා”ති.

1. පඤ්ඤස්ස ඔකකරණොය ස්‍යා.

26. එසමයෙහි එක්තරු මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එහු මැනව. ගිහිගෙයි වසනු මැනව. ඇවැත්නී, මා වැන්නෙක් ගිහිගෙයි වසන්නට නුසුදුසු වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලූපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (32)

27. එසමයෙහි එක්තරු මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එහු මැනව. පස්කම් සැප අනුභව කරව”යි “ඇවැත්නී, මට කාමයෝ ඇවුරුණහ”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලූපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (33)

28. එසමයෙහි එක්තරු මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, අභිරමණය කරව”යි “ඇවැත්නී, මම උතුම් අභිරතියෙහි ඇලුනෙමි වෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සච්චෝ වෙද්ද, ඔවුහු මෙසේ කියන්නාහුය. මම ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සච්චෙක් නො වෙමි. කිම? “මම පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙමි දෙ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. මහණ, නෝ, කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම අනුලූපනාධිප්‍රාය ඇතියෙමි”යි මහණ, අනුලූපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (34)

29. එසමයෙහි බොහෝ ගිහිනු කතිකා කොට එක්තරු ආචාර්ය-යෙකි වස් විසුහ. යමෙක් මේ අවසින් පලමුව බැහැර යන්නේ ද “ඔහු රහතෙකැයි අපි දැන ගන්නමු”යි, එක්තරු මහණෙක් “මා රහතෙකැයි දැන ගනින්න”යි ඒ අවසින් පලමුව නික්මුනි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහිය. (35)

30. එසමයෙහි භාග්‍යවත් මුදුරජාතන් වහන්සේ රජගහනුවර කලඤ්ඤකනිවාප නම් වූ වෙඵ්වනාරුමියෙහි වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ගිජ්ඣුඵ-පච්චෙහි වෙසෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ පෙරවරු වේලෙහි හැද පෙරෙව පා සිවුරු ගෙන ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරුන් වෙත එළඹියහ. එළඹ ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවන්ට මෙය කීහ: “ඇවැත් ලක්ෂණය, යම්හ. රජගහනුවරට පිටු පිණිස පිවිසෙන්නමහ”යි. “ඇවැත්නී, එසේ”යි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුනි.

31. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ගිජ්ඣුඵපච්චෙත් බස්නාහු එක්තරු පෙදෙසෙක දී සිතා පහල කලහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කීය: ඇවැත්, මුගලන, සිතා පහල කිරීමේ හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේදැ යි? ඇවැත් ලක්ෂණය, තෙල පැතයට කල් නො වේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි දී මාගෙන් තෙල පැතය විවාරව’යි.

32. අඵ බො ආයසමා ව ලකඛණො ආයසමා ව මහාමොග්ගලානො රුජගභෙ පිණ්ඩො වරිචා, පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තා යෙන භගවා තෙනුප සඛකමිංසු. උපසඛකමිචා භගවන්තං අභිවාදෙචා, එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීනෙන්තා බො ආයසමා ලකඛණො ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “ඉධායසමා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙන්තා අඤ්ඤතරසමිං පදෙසෙ සීතං පානිකාසි. කො නු බො ආටුසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සීතස්ස පානුකමායා”ති. ඉදහං¹ ආටුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙන්තා අද්දසං අට්ඨීකසඛලීකං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීචා, අනුපතීචා, එසුලනතරිකාති විතුදන්ති². සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මය්හං ආටුසො එතදහොසි: “අච්ඡරියං වත භො අබ්භුතං වත භො, එචරුපොපි තාම සනෙන්තා භවිස්සති, එචරුපොපි තාම යකොඛා භවිස්සති, එචරුපොපි තාම අත්තභාවපටිලාභො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති, බීඤන්ති, විපාවෙන්ති: “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයසමා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති.

33. අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙන්සි: වකඛුභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤ්ඤභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු හි තාම සාවකො එචරුපං ඤ්ඤස්සති වා, දකඛති වා, සකඛිං වා කරිස්සති. පුබ්බව මෙ සො භික්ඛවෙ සනෙන්තා දිට්ඨො අහොසි. අපිවාහං න ව්‍යාකාසිං. අභඤ්ඤවතං ව්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ ත සද්දභෙය්‍යං. යෙ මෙ ත සද්දභෙය්‍යං, තෙසං තං අස්ස දීඝරන්තං අභිතාය දුකඛාය. එසො භික්ඛවෙ සනෙන්තා ඉට්ඨමිංයෙව රුජගභෙ ගොඤාතකො අහොසි. සො තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහුති වස්සාති බහුති වස්සාසතාති බහුති වස්සාසභස්සාති බහුති වස්සාසතභස්සාති නිරයෙ පච්චිචා, තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එචරුපං අත්තභාව-පටිලාභං පටිසංවෙදෙති. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපන්ති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (36)

34. ඉදහං, ආටුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙන්තා අද්දසං මංසපෙසිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීචා, අනුපතීචා, විතචෙඡන්ති විරුජෙන්නි³. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සනෙන්තා ඉමස්මිංයෙව රුජගභෙ ගොඤාතකො අහොසි. (37)

35. ඉදහං ආටුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙන්තා අද්දසං මංසපිණ්ඩො වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීචා, අනු-පතීචා, විතචෙඡන්ති විරුජෙන්නි. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සනෙන්තා ඉමස්මිංයෙව රුජගභෙ සාකුණිකො අහොසි. (38)

36. ඉදහං ආටුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනෙන්තා අද්දසං නිච්ඡවිං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීචා, අනුපතීචා, විතචෙඡන්ති විරුජෙන්නි.⁴ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සනෙන්තා ඉමස්මිංයෙව රුජගභෙ ඔරබ්භිකො අහොසි. (39)

1. ඉධාහං. සීචු. (සබ්බජාපි) 2. විතුදෙන්නී විතචෙඡන්ති විරුජෙන්නි. ස්‍යා. 3. විහජෙන්නී 4. විහජෙන්නී. මජ්ඣ. උපරි ව එවං.

32. ඉක්බිති ඇවැත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ඇවැත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද රජගහනුවර පිටු පිණිස හැසිර පසුබත් කල පිටු සිහිනේන් පෙරලා ආවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහුය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්තාහුය. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කීහ: මෙහි ආයුෂමත් මුගලන් තෙරණුවෝ හිජුකුළු පව්වෙන් බස්තාහු එක්තරා පෙදෙසකදී සිතා පහල කලහ. ඇවැත් මුගලන, සිතා පහල කිරීමට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ ද? ඇවැත්නි, මම මෙහි හිජුකුළු පව්වෙන් බස්නෙමි අහසින් ගමන් කරණ ඇට සැකිල්ලක් දුටිමි. එය හිජුලිහිණියෝ ද, කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද, පුත්‍රබාද පුත්‍රබාද ඉල ඇට අතරෙන් විනිවිද යෙත්. ඒ ඇට-සැකිල්ල බැගැහඬ කරයි. ඇවැත්නි, ඒ මට මේ සිත විය: “පින්වත, ඒකාන්තයෙන් ආශ්‍රයවියෙකි. අද්භූතයෙකි. මෙබඳු නම් සත්තියෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් යක්ෂයෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් අත්බැව් පිළි-ලැබුවෙක් වන්නේ ද”යි භික්ෂුහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්: “ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ උතුරාමිතිදම් දක්වති”යි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් සච්චෝ ඇස් ඇති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් සච්චෝ නුවණ ඇති ව වෙසෙත්. යම් හෙයකින් ශ්‍රාවක තෙමේ මෙ බන්දක් දන්නේ හෝ දන්නේ හෝ සාක්ෂ්‍යය හෝ කරන්නේ ද, මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ සත්තියෙමේ දක්තා ලද්දේ විය. එතකුදු වුවත් මම එය ප්‍රකාශ නො කෙළෙමි. මම තෙල කරුණ ප්‍රකාශ කෙලෙමි නම් අත්‍යයෝ මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ද ඔවුන්ට එය දිගුකලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. මහණෙනි, මේ සත්තිය තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොඝාතකයා විය. හෙ තෙමේ ඒ කමී විපාකයෙන් බොහෝ අවුරුදු ගණන් බොහෝ අවුරුදු සියගණන් බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණන්, බොහෝ අවුරුදු සුවභස් ගණන් නරකයෙහි පැයී ඒ කමීයාගේ ම ශෙෂ වූ විපාකයෙන් මෙබඳු අත්බැව් ලැබීමක් විඳිමි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සත්‍යයක් කියයි. මහණෙනි, මුගලනට ඇවැත් නැති.” (36)

34. මහණෙනි, මම මෙහි හිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහසින් ගමන් කරණ මස්වැදුල්ලක් දිටිමි. හිජුලිහිණියෝ ද, කටුබෝ ද, උකුස්සෝ ද පැත පැත එය කබා ගෙන කත්, ඉර කත්. ඒ මස්වැදුල්ල බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්තිය තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොඝාතක-යෙක් විය. (37)

35. ඇවැත්නි, මම මෙහි හිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන මස් පිබක් දිටිමි. ඒ මේ මස් පිබ හිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුබින් සිඳිත්. කබත්. ඒ මස් පිබ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්තිය තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ලිහිණි වැද්දෙක් විය. (38)

36. ඇවැත්නි, මම මෙහි හිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සිව්නැති පුරුෂයකු දිටිමි. ඒ මේ පුරුෂයා හිජු ලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝද පැත පැත තුබින් සිඳිත්. කබත්. ඒ පුරුෂ තෙමේ බැගැහඬ කරයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්තිය තෙමේ මේ රජගහ නුවර ම එළවත් මරන්නෙක් විය. (39)

37. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං අසිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ අසී උප්පතීති උප්පතීති තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුකරිකො අහොසි (40)

38 ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සතති-ලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සතතියො උප්පතීති උප්පතීති තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිං යෙව රාජගහෙ මාගවිකො අහොසි. (41)

39. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං උසුලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ උසු උප්පතීති උප්පතීති තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ කාරණිකො අහොසි. (42)

40. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සුවිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සුවියො උප්පතීති උප්පතීති තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සාරථිකො අහොසි. (43)

41. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං සුවිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සුවියො සිසෙ පච්චිති, මුඛතො නික්ඛමන්ති, මුඛෙ පච්චිති, උරතො නික්ඛමන්ති, උරෙ පච්චිති, උදරතො නික්ඛමන්ති, උදරෙ පච්චිති, උරුහි නික්ඛමන්ති, උරුසු පච්චිති, ජඛසාහි නික්ඛමන්ති, ජඛසාසු පච්චිති, පාදෙහි නික්ඛමන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුවකො අහොසි. (44)

42. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං කුම්භණ්ඩං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. සො ගච්ඡන්තොපි තෙව අණ්ඨ ඛණ්ඩි ආරොපෙ- නා ගච්ඡති, නිසීදනොපි තෙසෙව අණ්ඨසු නිසීදති. තමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීති, අනුපතීති, විතච්ඡන්ති විරාජන්ති.¹ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගාමකුටකො අහොසි. (45)

43. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුඛං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ පාරදුරිකො අහොසි, (46)

44. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනොතා අද්දසං පුරිසං ගුඵකුපෙ සසීසකං නිමුඛං උගොහි හතෙහි ගුඵං බාදනං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ දුට්ඨ්වාහවණො අහොසි. සො කස්සපස්ස සමමාසමුඛස්ස පාවචතෙ හික්ඛුසඛිකං භතොතන නිමනොතො දොණ්ඨියො² ගුඵස්ස පුරාපෙනා කාලං ආරොවාපෙනා එතදවොච: අතො³ භොනොතා යාවදන්ඵං භුක්ඛන්තා වෙච හරන්තා වා”ති. (47)

1. විතුදෙතති විහජජන්ති විරාජන්ති. සඤ. 2. දොණ්ඨියා (ඉතිපි සීඞු.)
3. ඉතො. සඤ. අතො. (ඉතිපි සඤා)

37. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන අසිලොමි පුරුෂයකු දිටිමි. ඔහුගේ අසිහු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරැ හෙත්. හෙතෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම උෂරන් මරන්නෙක් විය. (40)

38. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සැත්-ලොමි පුරුෂයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ සැත්හු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරැ හෙත්. ඒ පුරුෂ තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම මුව වැද්දෙක් විය. (41)

39. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන උසුලොමි පුරුෂයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ ශරයෝ නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරැ හෙත්. හෙ තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම කම්කවුලු කොට මරන්නෙක් විය. (42)

40. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොමි පුරුෂයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිහු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරැ හෙත්. හෙ තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම අසුන් හික්මවන්නෙක් (වධකයෙක්) විය. (43)

41. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොමි පුරුෂයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිහු හිසැ පිවිස මුවින් නික්මෙත්. මුවෙහි පිවිස ලයෙන් නික්මෙත්. ලෙහි පිවිස කුසෙන් නික්මෙත්. කුස පිවිස වටොරින් නික්මෙත්. වටොර පිවිස කෙණ්ඩාවලින් නික්මෙත්. කෙණ්ඩාහි පිවිස පාවලින් නික්මෙත්. හෙ තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම පිසුනු කියන්නෙක් විය. (44)

42. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන කුඹාණ්ඩ පුරුෂයකු දිටිමි. හෙ තෙමේ යමින් ද එම අණ්ඩයන් කොන්දෙහි තගා ගෙණ යෙයි. හිදිත්තේ ද එම අණ්ඩයන්හි හිදියි. එය ගිජුලිහිණියෝ ද කවුබෝ ද උකුත්තෝ ද තුහින් සිදිත්. කඩත්. හෙ තෙමේ බැගැහඬ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මෙම රජගහනුවර කුළු විනිසකරුවෙක් විය. (45)

43. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුචි වලක හිස තෙක් ගැලුණු පුරුෂයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මෙම රජගහනුවර පරමුවන් සෙවුතෙක් විය. (46)

44. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුචි වලක හිස තෙක් ගැලුණු දෙ අතින් අසුචි බුදිත පුරුෂයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සතාව තෙමේ මෙම රජගහනුවර දුෂට මුහුණගෙයක් විය. හෙ තෙමේ කසුර්-සම්බුදුන්ගේ සස්තෙහි බික්සගත බහින් පවරා අසුචියෙන් ඔරු පුරවා කල් දන්වා මෙය කිය. "පින්වත්හු මින් ඇතිතාක් බුදිත්වා," ගෙණ යෙත්වා,"යි. (47)

45. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං නිව්ඡවිං ඉප්ඵිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීනා අනුපතීනා විතචේන්ති විරාජේන්ති. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉප්ඵි ඉඉසමිංයෙව රාජගහෙ අතිවාරිති අහොසි. (48)

46. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං ඉප්ඵිං දුග්ගකං චෙද්දුලිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීනා අනුපතීනා විතචේන්ති විරාජේන්ති. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉප්ඵි ඉඉසමිංයෙව රාජගහෙ ඉක්ඛණීකා අහොසි. (49)

47. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං ඉප්ඵිං උප්පකකං ඔකීලිතිං ඔකීරිතිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසං භික්ඛවෙ ඉප්ඵි කාලිඛගස්ස රකෙඤ්ඤ අගගමහෙසි අහොසි. සං ඉස්සාපකතා සපතතිං අඛ්ඤාකටාගෙන ඔකීරි. (50)

48. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං අසීසකං කචකං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස උරෙ අකඛිති වෙච ගොන්ති මුඛඤ්ඤ. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීනා අනුපතීනා විතචේන්ති විරාජේන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සතොතා ඉඉසමිංයෙව රාජගහෙ භාචිණ්ණො නාම වොරඝාතකො අහොසි. (51)

49. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං භික්ඛුං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස සඛ්ඤාපිචි ආදිත්තා සමපජ්ජලිතා සජොතිභුතා, පතොතාපි ආදිත්තො සමපජ්ජලිතො සජොතිභුතො, කායබ්බකිනම්චි ආදිත්තං සමපජ්ජලිතං සජොතිභුතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජලිතො සජොතිභුතො. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු කස්සපස්ස සමමාසමුඤ්ඤස්ස පාචචනෙ පාපභික්ඛු අහොසි. (52)

50. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොගනොතා අද්දසං භික්ඛුණිං -පෙ- අද්දසං සික්ඛිතොතං -පෙ- අද්දසං සාමණේරං -පෙ- අද්දසං සාමණේරිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්සා සඛ්ඤාපිචි ආදිත්තා සමපජ්ජලිතා සජොතිභුතා, පතොතාපි ආදිත්තො සමපජ්ජලිතො සජොතිභුතො, කායබ්බකිනම්චි ආදිත්තං සමපජ්ජලිතං සජොතිභුතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජලිතො, සජොතිභුතො. සං සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මග්ගං ආවුසො එතදාහොසි: “අච්ඡරියං වත හො, අබ්භුතං වත හො, එච්ඡරුපොපි නාම සතොතා භවිස්සති, එච්ඡරුපොපි නාම යකොතා භවිස්සති, එච්ඡරුපොපි නාම අත්තභාවපට්ටලාහො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: උත්තරිමුඤ්ඤස්සධම්මං ආයස්වා මහාමොග්ගලලානො උලලපතීති.

45. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සිව්නැති අභ්‍යන්තර දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කවුඩෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හබයි. ... මහණෙනි, තෙල අභ්‍යන්තර මෙම රජගහනුවර හිමියා ඉක්ම යන්නියක් වුවා ය. (48)

46. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන පිටුකුළු දුගඳ හමන අභ්‍යන්තර දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කවුඩෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හබයි. ... මහණෙනි, තෙල අභ්‍යන්තර මෙම රජගහනුවර යක්දුස්සක් වුවා ය. (49)

47. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි දැඩි ගිහිනෙන් පැලනුහු නෙත බස්නා, ගිහි අඟුරෙන් ගැවසුහු, අභ්‍යන්තර දිවිමි. ඔ බැගැපත්ව හබයි. ... මහණෙනි, තෙල අභ්‍යන්තර කලිගු රජහුගේ අගමෙහෙසිය වුවාය. ඔ තොමෝ ඉසි සිහින් මධනා ලද්දී සපත්තියක මහ අඟුරා කබලක් හෙළා ය. (50)

48. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි, අහස යන හිස සුන් කවකියකු දිවිමි. ඔහුගේ ලෙහි තෙත් ද මුව ද වෙත්. ඔහු ගිජුලිහිණියෝ ද කවුඩෝ ද උකුස්සෝ ද තුඩින් සිඳිත්. කඩත්. හෙ තෙමේ බැගැපත්ව හබයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්තව තෙමේ මෙම රජගහනුවර භාජික නම් වොරසානකයෙක් විය. (51)

49. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන මහණකු දිවිමි. ඔහුගේ සහල ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුල් සහිතය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුල් සහිතය, කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුල් සහිතය, කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුලින් ද වෙළුනේ ය. හෙ තෙමේ බැගැපත්ව හබයි .... මහණෙනි, තෙල මහණ හෙමේ කසුප් සම්බුදුන්ගේ සස්තෙහි පවිටු මහණෙක් විය. (52)

50. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි මෙහෙණක දිවිමි. ... සිකබමානාවක දිවිමි. ... ගෙරණකු දිවිමි. “අහස යන ගෙරණියක දිවිමි. ... ඇගේ සහල ද, ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුලින් වෙළුනාය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුලින් වෙළුනේ ය. කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුලින් වෙළුනේ ය. කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිහිදුලින් වෙළුනේය. ඔ බැගැපත්ව හබයි. ඇවැත්ති, ඒ මම මෙබඳු සිතෙක් විය. පින්වත, පුදුමයකි. පින්වත, තොවු විරුවකි. මෙබඳු සත්තවයෙක් නම් වන්නේය. මෙබඳු යක්ෂයෙක් වන්නේය. මෙබඳු අත්බව් ලැබුවෙක් නම් වන්නේ”යි ගිජුකුළු අවමන් කෙරෙත්, අසුණු කියත්, කුඟුණ පතුරුවත්: “ආසුණත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ උතුරාමිනිස්දම් ඵලවා දක්වති”යි.

අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙහයි. වක්ඛුභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විභරනති, ඤාණභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විභරනති, යත්‍ර භී තාම සාවකො ඵවරුපං ඤාසාති වා දකඛති වා සකඛිං වා කරිසාසති. පුබ්බව මෙ සා භික්ඛවෙ සාමනෙරී දිට්ඨා අගොයි, අපිවාහං ත බ්‍යාකාසිං. අභඤ්චතං බ්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ ත සද්දභෙය්‍යං, යෙ මෙ ත සද්දභෙය්‍යං, තෙසං තං අසා දීඝරතං අභිතාය දුභබ්‍යං. එසා භික්ඛවෙ සාමනෙරී කසාපසා සමමාසමුදධසා පාවචනෙ පාපසාමනෙරී අගොයි. සා තසා කමමසා විපාකෙන ඛහුති වසානති ඛහුති වසාසතානති ඛහුති වසාසහසානති ඛහුති වසාසතසහසානති තීරයෙ පච්චිනා තසෙසව කමමසා විපාකාවසෙසෙන ඵවරුපං අත්තභාවපටිලාභං පටිසංවෙදෙති. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආභ. අතාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානසානති. (53-56)

51. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙහයි. යතායං ආටුසො තපොදා සඤ්ඤා, සො දභො අච්ඡාදකො සීනොදකො සානොදකො සෙනකො සුපතීන්ථො රමණීයො පහුතමච්ඡකච්ඡපො, වකකමතතානති ව පදුමානි පුපඵනති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, කථං භී තාම ආයසමා මහාමොග්ගලානො ඵචං වක්ඛති. “යතායං ආටුසො තපොදා සඤ්ඤා, සො දභො අච්ඡාදකො සීනොදකො සානොදකො සෙනකො සුපතීන්ථො රමණීයො පහුතමච්ඡකච්ඡපො, වකකමතතානති ව පදුමානි පුපඵනති”ති. “අඵ ඵ පතායං තපොදා කුටීනා¹ සඤ්ඤා, උත්තරිමනුසාධමං ආයසමා මහාමොග්ගලානො උලපතී”ති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං: “යතායං භික්ඛවෙ තපොදා සඤ්ඤා, සො දභො අච්ඡාදකො සීනොදකො සානොදකො සෙනකො සුපතීන්ථො රමණීයො පහුතමච්ඡකච්ඡපො, වකකමතතානති ව පදුමානි පුපඵනති, අපිවායං භික්ඛවෙ තපොදා දවීනතං මහාතීරයානං අත්තරිකාය ආගච්ඡති, තෙනායං තපොදා කුටීනා සඤ්ඤා. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආභ. අතාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානසානති. (57)

52. තෙන බො පත සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසානෙ ලිච්චිති සද්ධිං සඛ්‍යාමෙනො, පභග්ගො ගොති.² අඵ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛඪීනා ලිච්චවයො පරාජෙසි, සඛ්‍යාමෙ ව තඤ්ඤී වරති “රඤ්ඤා ලිච්චි පභග්ගා”ති. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙහයි. “රාජා ආටුසො ලිච්චිති පභග්ගො”ති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං භී තාම ආයසමා මහාමොග්ගලානො ඵචං වක්ඛති”: “රාජා ආටුසො ලිච්චිති පභග්ගො”ති. සඛ්‍යාමෙ ව තඤ්ඤී වරති රඤ්ඤා ලිච්චි පභග්ගො”ති. උත්තරි- මනුසාධමං ආයසමා මහාමොග්ගලානො උලපතීති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං. පඨමං භික්ඛවෙ රාජා ලිච්චිති පභග්ගො. අඵ රාජා පච්ඡා සෙනං සඛ්‍යාමඪීනා ලිච්චවයො පරාජෙසි. සචං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආභ. අතාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානසානති. (58)

1. කුටීනා. සසා. කඪිනා, කඪචි. 2. අභොයි. මජ්ඣං. 3. තඤ්ඤී. මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, සච්චෝඤ්ඤා ඇති ව නුවණැති ව වෙසෙත්. යම් කලෙක සච්චෙක් වෙබන්දක් දැනගන්නේ හෝ වේ ද දන්නේ හෝ වේ ද පසක් කරන්නේ හෝ වේ ද මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ හෙරුණි තොමෝ දක්නා ලද්දී ය. එහෙත් මම එය නො පැවැසිමි. මම එය පවසන්නෙමි තවුදු අත්‍යයෝ මබස නො හදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මබස නො හදහන්නාහු තම ඔවුන්ට දිගුකලක් අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල හෙරුණි තොමෝ කසුප් සම්මුද්‍රන්ගේ සස්තෙහි පවිටු හෙරණක් විය. ඔහු තොමෝ බොහෝ ගණන් අවුරුදු බොහෝ සියගණන් අවුරුදු බොහෝ දහස් ගණන් අවුරුදු බොහෝ සුවහස් ගණන් අවුරුදු නිරයෙහි පැසි ඒ කමයාගේ විපාකය ශේෂවීමෙන් මෙබඳු ආත්මභාවයක් ලබයි. මුගලන් තෙමේ සැබවක් කීය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නැත. (53-56)

51. ඉක්බිති ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ: ඇවැත්නි, මේ තපෝද නදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද, ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු වුවකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කැසුමුවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි කීහ “කෙසේ නම් ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙමේ මෙසේ කියන්නේද”යි, භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්: ඇවැත්නි, මේ තපෝදනදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි, සිහිල් දිය ඇත්තකි, මිහිරි දිය ඇත්තකි, පිරිසිදු වුවකි, මනා තොටු ඇත්තකි, සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කැසුමුවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපේය”යි. එහෙත් මේ තපෝද නදිය කැකැරී ගලා බසී. ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙමේ උතුරුමිනිස්දම් එලවා දක්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලාහු ය. මහණෙනි, මේ තපෝද-නදිය යම් තැනක පටන් ගලා බසී ද, ඒ තපෝද විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු දිය ඇත්තකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කැසුමුවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි. මහණෙනි, එතතුදු වුවත් මේ තපෝදනදිය මහ නිරය දෙකකට මැදිව ගලා එයි. එහෙයින් මේ තපෝදනදිය කැකැරී ගලයි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කීය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (57)

52. එසමයෙහි මගධාධිපති සේනා ඇති බිම්සර රජ තෙමේ ලිච්චීන් සමග යුද කරන්නේ බිදී ගියේ වෙයි. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙතග රැස් කොට ගෙන ලිච්චීන් පැරද විය. රජහු විසින් ලිච්චීහු පරදවන ලදහයි ජය බෙරය පැහැරයි. එකල්හි ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තොණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්චීන් විසින් පරදවන ලද්දේ”යි. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මෙසේ කියන්නාහුද”යි. භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්චීන් විසින් පරදවන ලද්දේය”යි. යුදබිමෙහි ද රජු විසින් ලිච්චීහු පරදවන ලද්දහු යි ජය බෙර පැහැරේ. ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තොණුවෝ උතුරුමිනිස්දම් ඔහවා දක්වති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලාහු ය. මහණෙනි, පලමුකොට රජ තෙමේ ලිච්චීන් විසින් පරදවන ලද්දේ ය. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙතග රැස් කොට ලිච්චීන් පැරද විය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කීය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (58)

54. අඵ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනොසී. ඉදහං ආවුසො සප්පිතිකාය නදියා තීරෙ ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො නාගානං ඔග්ගො උත්තරිනකානං කොඤ්චං කරොනනානං සද්දං අසොසිනති. භික්ඛු උජ්ඣායනති ඩියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො සද්දං සොසාහි. උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනෙඤ්ජො භික්ඛවෙ සමාධි, සො ච බො අපරිසුඤ්ඤා. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සා”ති. (59)

55. අඵ බො ආයස්මා සොභිතො භික්ඛු ආමනොසී: “අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසතාති අනුස්සරාමි”ති. භික්ඛු උජ්ඣායනති ඩියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා සොභිතො එචං චකඛති: අහං ආවුසො පඤ්චකප්ප-සතාති අනුස්සරාමි”ති. “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා සොභිතො උලුපති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං: “අනෙඤ්ජො භික්ඛවෙ සොභිතස්ස, සා ච බො එකායෙච ජාති. සච්චං භික්ඛවෙ සොභිතො ආහ. අනාපතති භික්ඛවෙ සොභිතස්සාති. (60)

වතුන්පාරාජිකං සමන්තං.

උද්දිඨ්ඨා බො ආයස්මහො වහගාගේ පාඨජිකා ධම්මා, ගෙසං භික්ඛු අඤ්ඤාතරං වා අඤ්ඤාතරං වා ආපජ්ජිතා න ලහති භික්ඛුති සද්ධිං සංවාසං, යථා පුරෙ තථා පච්ඡා පාඨජිකො ගොති අසංවාසො. තන්ථා-යස්මහො පුච්ඡාමි කච්චිඤ්ඤා පරිසුද්ධා? දුතීයමපි පුච්ඡාමි කච්චිඤ්ඤා පරිසුද්ධා? තතීයමපි පුච්ඡාමි කච්චිඤ්ඤා පරිසුද්ධා? පරිසුද්ධායස්මහො, තස්මා භුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමිති.

පාඨජිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දනං:

මෙජ්ජිතාදිතනදනඤ්ච මනුස්සවිග්ගහුත්තරී,
පාරාජිකාති වහතාරී ජෙජ්ජවජ්ඣ අසංසයාහි.

පාරාජිකකණ්ණො නිට්ඨිතො.

54. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ හිසුන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, මම මෙහි සප්පිනිකා ගං තෙර නොසැලෙන සිටුවන සමවකට සමවන්නෙමි ගහට බැස එතරවන කුසුවනාද කරණ ඇතුන්ගේ හඬ ඇසීම”යි. “කෙසේ ශබ්දයක් අසන්නේ ද, හිසුනු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ නොසැලෙන සිවුවන සමවකට සමවන්නේ ඇසා ද, ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ උතුරු-මනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවන සැල කලානු ය. මහණෙනි, එබඳු සමාධියෙක් ඇත. හෙද වනාහි නොපිරිසුදු ය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (59)

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෝභිත තෙරණුවෝ හිසුන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, පන්සිය කපක් සිහිකරමි”යි හිසුනු අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්, “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් සෝභිත තෙමේ මෙසේ කියා ද, “ඇවැත්නි මම පන්සිය කපක් සිහි කරමි”යි. “ආයුෂ්මත් සෝභිත තෙමේ උතුරුමනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලානු ය. මහණෙනි, සෝභිතහට එබඳු සමවතෙක් ඇත. හෙද වනාහි එකම ජාතියකි. මහණෙනි, සෝභිත තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, සෝභිතහට ඇවැත් නො වේ. (60)

සිවුවන පරිච්ඡය නිමි.

ආයුෂ්මත්හි, සිවුපරිච්ඡය ඇවැත් උදෙසන ලදී. මහණ තෙමේ යම් ඒ ඇවැත් අතුරෙන් එක්තරා එක්තරා ඇවැත්කට පැමිණ සියවී හිසුන් සමග සහවාසය නො ලබා ද, පෙර ගිහිකල යම්සේ ද පසුවත් එසේ ම පැරදුණේ සංවාස රහිතයෙක් වෙයි. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් විවාරම්: කිම පිරිසිඳු වනු ද? දෙවනුවත් විවාරම්: කිම පිරිසිඳු වනු ද? තෙවනුවත් විවාරම්: කිම පිරිසිඳු වනු ද? ආයුෂ්මත්හු පිරිසිඳු වනු ය. එහෙයින් හිඟබ ය. මේ පිරිසිඳු බව මෙසේ දරමි.

සිවුපරිච්ඡ ගීම්.

එහි උද්දාය මෙසේයි:

මෙඋතය, අදිනනාදාය, මනුසාභිග්ගහය, උතතරිමනුසාභිව්වස යන පරිච්ඡ සතරකි. ඔවුහු නිසැකයෙන් ඡේද්‍යවස්තුහු ය.

පාරාජිකකාණ්ඩය නිමි.

සමසාධකයෙකුගේ

3.

තෙරසකිං.

ඉම බො පනායසමහොතො තෙරස සමසාධකයා ධම්මා
උදෙසං ආශව්ජන්ති.

3. 1.

පඨමසමසාධකයෙහි

1. තෙන සමයෙන මුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙනවතෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා සෙය්‍යසකො
අනභීරතො මුහම්චරිතං චරති. සො තෙන කිසො ගොති මුද්ධො දුබ්බණ්ණො
උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්තො ධම්මිසඤ්ඤානො.

2. අද්දසා බො ආයසමා උද්ඝ්ඨි ආයසමනං සෙය්‍යසකං කිසං මුද්ධො
දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්තං ධම්මිසඤ්ඤානං. දිසවාන ආයසමනං
සෙය්‍යසකං එතදවොච: “කිසං නං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක, කිසො මුද්ධො
දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්තො ධම්මිසඤ්ඤානො. කච්චි නො නං
ආට්ඨසො සෙය්‍යසක, අනභීරතො මුහම්චරිතං චරසී”ති. ‘එවමොට්ඨසො’ති. ‘තෙන
හි නං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක යාවදන්ථං භුඤ්ජ, යාවදන්ථං සුප, යාවදන්ථං
නභාසි, යාවදන්ථං භුඤ්ජන්තො යාවදන්ථං සුපිනො යාවදන්ථං නභාසිනො යද
තෙ අනභීරති උප්පඤ්ඤාති, රාගො විතතං අනුඤ්ඤාසෙති, තද භජෙඨා
උපකකම්භිනො අසුචිං මොචෙති’ති. “කිනන්තු බො ආට්ඨසො කප්පති එවරුපං
කාතු”න්ති. ‘ආම ආට්ඨසො, අභමපි එවං කරොමි’ති.

3. අථ බො ආයසමා සෙය්‍යසකො යාවදන්ථං භුඤ්ජ, යාවදන්ථං සුපි,
යාවදන්ථං නභාසි. යාවදන්ථං භුඤ්ජන්තො යාවදන්ථං සුපිනො යාවදන්ථං නභාසිනො,
යද අනභීරති උප්පඤ්ඤාති, රාගො විතතං අනුඤ්ඤාසෙති, තද භජෙඨා
උපකකම්භිනො අසුචිං මොචෙති. අථ බො ආයසමා සෙය්‍යසකො අපරෙත
සමයෙන වණ්ණවා අගොසි පිණ්ඩිකො පසන්නමුඛවණ්ණො විපසන්නථවි-
වණ්ණො.

සර්වභූමි සංරක්ෂණය.

3.

තොරතුරු

ආයුෂ්මත්ති, මේ තෙලෙස් සහවෙසෙස් ඇවැත්තු උදෙසීමට පැමිණෙත්.

3. 1.

ප්‍රථම සර්වභූමි සංරක්ෂණය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැත් නුවර ජේතවනයෙහි අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක තෙමේ කලකිරුතේ බඹසර හැසිරෙයි. හෙතෙමේ එසින් කෘශ වූයේ රුක්‍ෂ වූයේ දුර්වර්ණ වූයේ අතිශයින් පඬුවන් වූයේ ඉල්පුකු නහරින් යුත් සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

2. ආයුෂ්මත් වූ උදුසි තෙමේ කෘශ වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ ඉල්පි හිය නහරින් යුත් සිරුරු ඇති ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණහට මෙය කිය: “ඇවැත් සෙය්‍යසකයින්, තෙපි කුමක් හෙයින් කෘශ වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පි හිය සිරුරු ඇති වූවහු ද? ඇවැත් සෙය්‍යසකයින්, කීම තෙපි කලකිරුනහු බඹසර හැසිරෙවු ද යනුයි. “ඇවැත්ති එසේ” යයි ඒ මහණ කිය. ඇවැත් සෙය්‍යසකයින්, එසේ වී නම් තෙපි කැමැති තාක් අනුභව කරවු. කැමති තාක් සැතපෙවු. කැමති තාක් ස්නානය කරවු. කැමැති තාක් අනුභව කොට කැමති තාක් සැතපි කැමැති තාක් නා යම් කලෙක තොපට අනභිරතියක් උපදී නම් රාගය සිත මැඩ ගණී නම් එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදවු යයි උදුසි තෙර කිය. ඇවැත්ති, එබන්දක් කරන්නට කැපදැයි ඒ මහණ ඇසී ය. ඇවැත්ති, එසේ ය. මම ද එසේ කරමි යි උදුසි තෙර කිය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක තෙමේ කැමැති තාක් වැලැදී ය. කැමැති තාක් සැතපුනේ ය. කැමැති තාක් නැවේ ය. කැමති තාක් වලඳ කැමැති තාක් සැතපි කැමැති තාක් නා යම් කලෙක අනභිරතිය උපදී ද, රාගය සිත මැඩ ගණී ද, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක තෙමේ පසු කාලයෙහි පාහැය ඇත්තෙක් ද පිණා හිය ඉදුරන් ඇත්තෙක් ද පහන් මුව පාහැය ඇත්තෙක් ද අතිශයින් සිවිපැහැ ඇත්තෙක් ද විය.

4. අප්ඵ ඛො ආයසමනො සෙය්‍යසකස්ස සභායකා භික්ඛු ආයසමනතං සෙය්‍යසකං එතදවොචුං: “පුබ්බෙ ඛො නිං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක කිසො අගොසි උට්ඨෙවො උච්චෙණ්ණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්මනිසඤ්චනගතො. සො ‘දුනි නිං එතරහි වණ්ණවා පිණ්ණිසුයො පසනනච්චවණ්ණො විපපසනනච්චවණ්ණො. කිනනු ඛො නිං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක භෙසජජං කරොසී”ති. ‘න ඛො අහං ආට්ඨසො භෙසජජං කරොමි. අපි වාහං යාවදන්ථං භුඤ්ජාමි, යාවදන්ථං සුපාමි, යාවදන්ථං නභායාමි, යාවදන්ථං භුඤ්ජාමි, යාවදන්ථං සුපිනාමි, යාවදන්ථං නභායාමි, යද මෙ අනභිරති උපපජජති, රාගො විතතං අනුඤ්ඤාසෙති, තද හතේන උපපකකමිනා අසුචිං මොවෙමි”ති. ‘කිං පන නිං ආට්ඨසො සෙය්‍යසක යෙනෙ’ව හතේන සඤ්ඤායො භුඤ්ජාමි, තෙනෙ’ව හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසිති. ‘එවමාට්ඨසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා තෙ උපකකමිනා ඛියනති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම ආයසමා සෙය්‍යසකො හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසන්ති’ති. අප්ඵ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනතං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගරහිනා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

5. අප්ඵ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසඛිසං සනතිපාතාපෙතො ආයසමනතං සෙය්‍යසකං පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර නිං සෙය්‍යසක හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසී”ති. ‘සච්චං භගවා’. විගරහි බුඤ්ඤා භගවා “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අපපතිරුපං අසාමණ්ණකං අකපපියං අකරණීයං, කථං හි නාම නිං මොඝපුරිස හතේන උපකකමිනා අසුචිං මොවෙසසි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය, විසඤ්ඤාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සඤ්ඤාගාය, අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතො නො සඋපාදනාය. තන්ථ නාම නිං මොඝපුරිස මයා විරාගාය ධම්මො දෙසිතෙ සරාගාය වෙනෙසසි. විසඤ්ඤාගාය ධම්මො දෙසිතෙ සඤ්ඤාගාය වෙනෙසසි. අනුපාදනාය ධම්මො දෙසිතෙ සඋපාදනාය වෙනෙසසි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන රුගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො, මදනිමමදනාය, පිපාසවිතයාය, ආලයසමුණ්ණානාය, වට්ඨුපච්ඡදය, තණ්හකඛයාය, විරාගාය, නිරොධාය, නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන කාමානං පභානං අකඛානං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අකඛානා, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකඛානො, කාමවිතකකානං සමුණ්ණානො අකඛානො, කාමපරිලාභානං චූපසමො අකඛානො. තෙනං මොඝපුරිස අපපසනනානං වා පසාදය පසනනානං වා භියෙසාභාවාය. අප්ඵ ඛො නිං මොඝපුරිස අපපසනනානඤ්ච අපපසාදය පසනනානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාචතතායා”ති.

4. ඉක්බිති ආයුෂමත් සෙයසක මහණහුගේ යහළු භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයසකහට මෙය කිවහුය: “ආචාර්ය සෙයසකයෙනි, තෙපි පෙර කාශ වූවහු රුක්ෂ වූවහු දුර්වල වූවහු ඉතා පඬුවන් වූවහු ඉල්පි හිය තහරින් යුත් සිරුරු ආත්තහු වූවහු ය. ඒ තෙපි දැන් වණ්වන් ය. පිණා හිය ඉදුරන් ආත්තහු ය. පහන් මුව පැහැය ආත්තහු ය. වෙසෙසින් පහන් සිව් පැහැ ආත්තහු ය, ආචාර්ය සෙයසකයෙනි. කීම තෙපි බෙහෙතක් කරවුද”යි ආයුහ. “ආචාර්යනි, මම බෙහෙතක් නො කෙරෙමි. එහෙත් මම කැමති තාක් වළදමි, කැමැති තාක් සැතපෙමි. කැමැති තාක් නාමි. කැමති තාක් වළද කැමති තාක් සැතපි කැමැති තාක් නහා යම් කලෙක මට අනභිච්ඡයෙක් ඇති වේ නම්, රාගය සිත මැඩ ගණී නම්, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදමි”යි සෙයසක මහණ කීය. “කීම? ආචාර්ය සෙයසකයෙනි, තෙපි යම් අතෙකින් ම සැදහැයෙන් දෙන දෑ වළදවු නම් ඒ අතින් ම ගටා සුකුරු මුදවු ද,යි ඒ භික්ෂුහු කීහ. “ආචාර්යනි, එසේ ය”යි සෙයසක මහණ කී ය. යම් ඒ භික්ෂුහු අලොච්ඡයෝ ද ඔහු “කෙසේ නම්, ආයුෂමත් සෙයසකයෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදන්තෝ ද”යි අවමන් කෙරෙන්. අයුණු කියන්. නුගුණ පතුරවන්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයසකහට නන් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂු සඛකයා රැස් කරවා ආයුෂමත් සෙයසක මහණහු ගෙන් විචාල සේක: “සැබෑ ද සෙයසකය, තෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදයිද” යි අසා වදල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබව”යි ඒ මහණ කී ය. භාග්‍යවන් මුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලොමි නුවු අප්‍රතිරූප වූ ශ්‍රමණසාරූප්‍ය නුවු නොකැප වූ නොකටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂය තෝ කවර කරුණකින් අතින් ගටා සුකුරු මුදනෙහි ද? “හිස් පුරුෂය මා විසින් නන් අයුරෙන් සරාගය පිණිස නො ව විරාගය පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සංයෝගය පිණිස නො ව විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? උපාදානය පිණිස නොව අනුපාදානය පිණිස ධර්මය දේශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? එහිලා හිස් පුරුෂය, තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දේශනා කල කල්හි සරාගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසු කල්හි සංයෝගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. කෙලෙසුන් නොගැණීම පිණිස දහම් දෙසු කල්හි කෙලෙසුන් ගැණීම පිණිස ප්‍රයෝග කෙලෙහි ය. “හිස් පුරුෂය මා විසින් නන් අයුරින් රාගවිරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නොවේ ද? මදතිවමදනය පිණිස පිපාසවිතය පිණිස ආලයසමුග්‍ග්‍යතය පිණිස වට්ඨපච්ඡේදය පිණිස තණ්හා-කඩය පිණිස විරාගය පිණිස නිරෝධය පිණිස නිබ්බාණය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය මා විසින් නන් අයුරින් කාමයන්ගේ ප්‍රභාණය කියන ලද්දේ නොවේ ද? කාමසංඥවන්ගේ ත්‍රිවිධ පරිඤ්චෝ කියන ලද්දහු නො වෙද්ද? කාමපිපාසයන් ගේ ප්‍රතිවිතය කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතකීයන්ගේ නැසීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමගුණිකරාගපරි-දහයන්ගේ සංහිදීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය මෙය වනාහි නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ පහන් වුවන්ගේ බොහෝබව පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු හිස් පුරුෂය මෙය නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස පහන් වූ ආතැමුන්ගේ අත්‍යථාතිය පිණිස ම වෙයි.” යනුයි.

6. අඵ බො භගවා ආයසමන්තං සෙය්‍යසකං අතෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය-පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සඤ්චගනිකා සුක්කවිසවසී¹ සඛ්‍යාදිසෙසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං ගොතී.

[පඨමඡඤ්ඤන්තී.]

7. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පණීතාති භොජනාති භුඤ්ජිත්වා මුට්ඨස්සනී අසමපජාතා නිද්දං ඔක්කමන්තී. තෙසං මුට්ඨස්සනීතං අසමපජාතාතං නිද්දං ඔක්කමන්තාතං සුපිනනොන අසුචි මුච්චතී. තෙසං කුක්කුච්චං අගොසී: “භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං සඤ්චෙතනීකා සුක්කවිසවසී සඛ්‍යාදිසෙසො”ති. ‘අඹ්‍යාකඤ්ච සුපිනනොන අසුචි මුච්චතී. අත්ථි වෙත්ථ වෙතතා ලබ්භා”ති. “කච්චි නු බො මයං සඛ්‍යාදි සෙසං ආපත්තීං ආපන්නා”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අත්ථෙසා භික්ඛවෙ වෙතතා, සා ච බො අබ්බොභාරීකා”ති. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සඤ්චගනිකා සුක්කවිසවසී අඤ්ඤත්‍ර සුපිනනොන සඛ්‍යාදි සෙසො”ති.

[දුතීයපඤ්ඤන්තී.]

8. සඤ්චගනිකා’ති ජාතනොතා සඤ්ජාතනොතා වෙච්ච අභිවිතරීත්වා චිතික්කමො.

සුක්කන්තී දසසුක්කකාති: නීලං පීතං ලොහිතකං ඔදුතං තක්කවණණං දකවණණං තෙලවණණං බීරවණණං දඹ්චණණං සප්පිවණණං.

චිසවසීති ධාතනො වාචනං චුච්චති විසවසීති.

අඤ්ඤත්‍ර සුපිනනොන’ති ධපෙත්වා සුපිනන්තං.

සඛ්‍යාදිසෙසො’ති සඛ්‍යා’ව කස්සා ආපත්තියා පරිවාසං දෙති, මූලාය පචික්කස්සනී, මාතත්තං දෙති, අබ්බෙති. න සම්ඛ්‍යුලා න එකපුග්ගලො. තෙන චුච්චති සඛ්‍යාදිසෙසො’ති. තස්සෙ’ව ආපත්තීනීකායස්ස තාමකමමං අභිවචනං. තෙත’පි චුච්චති සඛ්‍යාදිසෙසො’ති.

9. අජකිත්තරූපෙ මොවෙති, බහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, අජකිත්තබහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, ආකාසෙ කථිං කමෙපනොතා මොවෙති, රුගුපත්ථමො මොවෙති, වච්චුපත්ථමො මොවෙති, පස්සාචුපත්ථමො මොවෙති, වාතුපත්ථමො මොවෙති, උච්චාලීඛ්‍යපාණකදට්ඨුපත්ථමො මොවෙති, ආරොග්ගත්ථාය මොවෙති, සුඛත්ථාය මොවෙති, හෙසජ්ජත්ථාය මොවෙති, දුක්ඛත්ථාය මොවෙති, පුඤ්ඤත්ථාය මොවෙති, යඤ්ඤත්ථාය මොවෙති, සග්ගත්ථාය මොවෙති, බීජත්ථාය මොවෙති, චීමංසත්ථාය මොවෙති, දචත්ථාය මොවෙති, නීලං මොවෙති, පීතකං මොවෙති, ලොහිතකං මොවෙති, ඔදුතං මොවෙති, තක්කවණණං මොවෙති, දකවණණං මොවෙති, තෙලවණණං මොවෙති, බීරවණණං මොවෙති, දඹ්චණණං මොවෙති, සප්පිවණණං මොවෙති.

1. සුක්කවිසවසී; මජ්ඣං.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආසුමන් සෙය්‍යසක මහණනට තන් අසුරින් ගරභා දුබරබවිති ... වදාර මහණෙනි මේ සිකපදය මෙසේ ද උදෙසවු:

“ව්‍යතික්‍රම වෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සභවෙසෙස් වේ.”

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්‍ෂුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලදී.

[පලමුපැණවිමසි.]

7. එසමයෙහි භික්‍ෂුහු ප්‍රණීන බොජුන් වලද, මූලා සිහි ඇත්තාහු සම්ප්‍රජන්‍යයෙන් තොර වූවාහු නින්දට බසින්. මූලා සිහි ඇත්තාහු සහි සම්ප්‍රජන්‍යයෙන් තොර වූවාහු නින්දට බැස ගත් ඔවුන්ට සිහිතෙන් සුකුරු මිදෙයි. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිදියැටි සිහින් සුකුරු මිදුව සභවෙසෙස් වේ ය”යි සිකපදයක් පණවන ලදී. අපට ද සිහිතෙන් සුකුරු මිදෙයි. මෙහිදී ආසවාදවෙතනාව ලැබේ ද? කීම? අපි සභවෙසෙස් ඇවතට පැමිණියමෝද?”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකලාහු ය. මහණෙනි, මෙහි වෙතනාවක් ඇත. එය ඇවතට අංග නො වෙයි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සිහින විනා ව්‍යතික්‍රම වෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සභවෙසෙස් වේ.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

8. සසෙවුතනිකා යනු උපක්‍රම කරමි හි දන්තේ, සුකුරු මුදුමි සි මැතැවින් දන්තේ, සිතා, නිසැක සිත මෙහෙයා ව්‍යතික්‍රමය කිරීම ය.

සුඛභං යනු නිල්වන් ය, කසාවන් ය, ලෙඟෙවන් ය, සුදුවන් ය, මෝරැවන් ය, දිගවන් ය, තෙල්වන් ය, කිරිවන් ය, දිහිවන් ය, හිතෙල් වන් ය, යන දස සුකුරු ය.

විසට්ඨි යනු පිහිටි තැනින් මිදීම විසට්ඨි ය යි කියනු ලැබේ.

අඤ්ඤානු සුමිනග්‍යා යනු සිහින හැර යි.

සංඝාදිසෙසො යනු සඛසයා ම ඒ ඇවතට පිරිවෙස් දෙයි. මූලට අදිසි. මානන දෙයි. අබ්‍යාතය කෙරෙයි. සම්බහුලයෝ ද නො වෙත්. එක් පුද්ගලයෙක් ද නො වෙයි. එහෙයින් සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ. ඒ ඇවැන්සමුග්‍යට නම් කිරීමකි. එහිනුදු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

9. ආධ්‍යාත්මකරූපයෙහි මුදයි. බාහිර රූපයෙහි මුදයි. ආධ්‍යාත්මික බාහිර රූපයෙහි මුදයි, අහසෙහි කට්‍ය සොලවමින් මුදයි. රාගයෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. වසුරැයෙන් තදවූ කල්හි මුදයි. මූයෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. වායෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. මූපණුදලපහසින් තද වූ කල්හි මුදයි. නිරෝග බව පිණිස මුදයි. සුවය පිණිස බෙහෙත් පිණිස මුදයි. දුතය පිණිස මුදයි. පින් පිණිස මුදයි. යැදීම පිණිස මුදයි. දෙවිලෝ සාප ලැබීම පිණිස මුදයි. බීජ පිණිස මුදයි, විමසීම පිණිස මුදයි. කෙළි පිණිස මුදයි. නිල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි. කහ පාභාය ඇත්තක් මුදයි. ලේ පාභාය ඇත්තක් මුදයි. සුදු පාභාය ඇත්තක් මුදයි. මොහොරු පාභාය ඇත්තක් මුදයි. දිය පාභාය ඇත්තක් මුදයි. තෙල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි. කිරි පාභාය ඇත්තක් මුදයි. දී පාභාය ඇත්තක් මුදයි. හිතෙල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි.

10. අජකතනරූපෙ'නි අජකතනං උපාදිනෙන රූපෙ.

බහිඤ්ඤාරූපෙ'නි බහිඤ්ඤා උපාදිනෙන වා අනුපාදිනෙන වා.

අජකතනබහිඤ්ඤාරූපෙ'නි තදුභයෙ.

ආකාසෙ කචිං කමෙපනො'නි ආකාසෙ වායමනකසස අඛතජාතං කමමනියං හොති.

රුහුපසථමෙහ'නි රුහෙහ පිලිනසස අඛතජාතං කමමනියං හොති.

වච්චුපසථමෙහ'නි වචෙවන පිලිනසස අඛතජාතං කමමනියං හොති.

පසසාචුපසථමෙහ'නි පසසාවෙන පිලිනසස අඛතජාතං කමමනියං හොති.

වාතූපසථමෙහ'නි වාතෙන පිලිනසස අඛතජාතං කමමනියං හොති.

උච්චාලිඛතපාණකදමසුපසථමෙහ'නි උච්චාලිඛතපාණකදටෙඨන අඛත ජාතං කමමනියං හොති.

ආඡර්ග්ගසථායා'නි අරොගො භවිසසාමි;

සුඛසථායා'නි සුඛං වෙදනං උපපාදෙසසාමි;

හෙසජ්ජඤ්ඤායා'නි හෙසජ්ජං භවිසසති;

දුභසථායා'නි දුභං දසසාමි;

පුඤ්ඤසථායා'නි පුඤ්ඤං භවිසසති;

සඤ්ඤාඤ්ඤායා'නි සඤ්ඤං සජ්ජසාමි;

සංගහසථායා'නි සංගහං ගමිසසාමි;

බිජ්ජසථායා'නි බිජ්ජං භවිසසති;

විමිංඝඤ්ඤායා'නි නිලං භවිසසති -පෙ- සපටිවණණං භවිසසති;

දවසථායා'නි බිබ්බාසිපපායො.

11. අජකතනරූපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛසාදි සෙසසස.

බහිඤ්ඤාරූපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛසාදි සෙසසස.

අජකතනබහිඤ්ඤාරූපෙ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛසාදි- සෙසසස.

ආකාසෙ කචිං කමෙපනො'නි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛසාදිසෙසසස.

රුහුපසථමෙහ වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛසාදිසෙසසස.

10. අජකුභතරුපෙ යනු අධ්‍යාත්මික සවිඥන රූපයෙහි ය.

බහිද්ධාරුපෙ යනු බාහිර වූ සවිඥන වූ හෝ අවිඥන රූපයෙහි ය. අජකුභතබහිද්ධාරුපෙ යි ඒ දෙපරිදි රූපයෙහි ය.

ආකාශෙ කම්. කමෙපහෙතා යනු අහසෙහි වැයම් කරන්නහුගේ හදත් කමිතා වෙයි.

ගුහුපඪමෙහ යනු රාගයෙන් පෙළුනහුගේ හදත් කමිතා වෙයි.

වචචුපඪමෙහ යනු වර්චසින් පෙළුනහුගේ හදත් කමිතා වෙයි.

පඤ්චුපඪමෙහ යනු මුයෙන් පෙළුනහුගේ හදත් කමිතා වෙයි.

වානුපඪමෙහ යනු වායෙන් පෙළුනහුගේ හදත් කමිතා වෙයි.

උච්චාලිඛගපාණකදචුපඪමෙහ යනු මුපණුලොම් ගැටීමෙන් හදත් කමිතා වෙයි.

ආරොග්‍යඪාය යනු නිරෝගයක් වන්නෙමි යි (අදහසින්).

සුඛඤ්ඤාය යනු සුවවෙදනා උපදවන්නෙමි යි (අදහසින්).

හෙසජ්ජඪාය යනු බෙහෙතක් වන්නේයා යි (සිතා).

දනාඪාය යනු දන් දෙන්නෙමි යි (සිතා).

පුඤ්ඤඪාය යනු පිණක් වන්නේය යි (සිතා).

යඤ්ඤඪාය යනු යාගයක් කරන්නෙමි යි (සිතා).

සඤ්ඤඪාය යනු දෙවිලොවට යන්නෙමි යි (සිතා).

භිජ්ඪාය යි දුරකභිජයක් වන්නේ යා යි (සිතා).

විමංසඪාය යනු නිල්වන්නේ ද යි...හිතෙල් පාඨාය වන්නේ ද යි විමසීම පිණිස.

දවඪාය යනු කෙලී අදහස් ඇත්තේ.

11. අධ්‍යාත්මරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, එයට වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බාහිරරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

අධ්‍යාත්ම බාහිර රූපයෙහි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

අහසෙහි කවිය සොලොවමින් සිතා ද වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

රාගයෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

වච්චුපඤ්චෙත වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

පසංචුපඤ්චෙත වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

වාතූපඤ්චෙත වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

උච්චාලිඛගපාණකදට්ඨුපඤ්චෙත වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

12. ආරෝග්‍යඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

සුඛඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

භෙසජ්ජඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

දුභඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

පුඤ්ඤඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

යඤ්ඤඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

සඟ්ගඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

ඛේරඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

වීමංසඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

දවඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

13. නීලං වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො. පිතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ- තකකචණණං -පෙ- දකචණණං -පෙ- තෙලචණණං -පෙ- බීරචණණං -පෙ- දඛිචණණං -පෙ- සපට්චණණං වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

සුභිකං නිට්ඨිතං.

14. ආරෝග්‍යඤ්චාය ඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො. ආරෝග්‍යඤ්චාය භෙසජ්ජඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය දුභඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය පුඤ්ඤඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය යඤ්ඤඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය සඟ්ගඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය ඛේරඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය වීමංසඤ්චාය -පෙ- ආරෝග්‍යඤ්චාය දවඤ්චාය වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සබ්බසාදිසෙසංයො.

ඵකමුලකං ඛණ්ඩවහ්නං නිට්ඨිතං.

වච්ඡිත්තද වූ කල්හි සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

මුයෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

වායෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

මුපණු දළ ගැටීමෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

12. නිරෝග බව පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසස් ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේද මිදේ ද සහවෙසස් ඇවැත් වේ. දන් පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. පින් පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. යාග පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. සහ පිණිස සිතා ද වෑයම් කෙරේ ද මිදේ ද සහවෙසස් ඇවැත් වේ. දුරකඛිජය පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. කෙළි පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. විලසිම පිණිස සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

13. නිල්වන් සුකුරු මිදීමට සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ. කසාවන් ... ලෙහෙවන් ... සුදුවන් ... මොහොරාවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිවන් ... හිනෙල්වන් සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

සුද්ධිකය නිමි.

14. ආරෝග්‍යය පිණිසත් සුවය පිණිසත්, සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසස් ඇවැත් වේ. ආරෝග්‍යය පිණිසත් බෙහෙත් පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් දන් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් පින් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් යාග පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් සවගීය පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් දුරකඛිජය පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් විලසිම පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් කෙළි පිණිසත් සිතා ද, වෑයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක වණ්ඩවක්‍රය නිමි.

21. බීජත්ඤ්ඤා විමංසත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා දවත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. බීජත්ඤ්ඤා ආරොග්ගත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා සුඛත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා දුනත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා පුඤ්ඤත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා යඤ්ඤත්ඤ්ඤා -පෙ- බීජත්ඤ්ඤා සග්ගත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති, මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං.

22. විමංසත්ඤ්ඤා දවත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. විමංසත්ඤ්ඤා ආරොග්ගත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා සුඛත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා දුනත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා පුඤ්ඤත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා යඤ්ඤත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා සග්ගත්ඤ්ඤා -පෙ- විමංසත්ඤ්ඤා බීජත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං.

23. දවත්ඤ්ඤා ආරොග්ගත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. දවත්ඤ්ඤා සුඛත්ඤ්ඤා -පෙ- දවත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා දුනත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා පුඤ්ඤත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා යඤ්ඤත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා සග්ගත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා බීජත්ඤ්ඤා, -පෙ- දවත්ඤ්ඤා විමංසත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං,

එකමුලකයා බද්ධවහනං.

සබ්බිභවං.

එකමුලකයා වහනපෙයාලං නිට්ඨිතං.

24. ආරොග්ගත්ඤ්ඤා සුඛත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. -පෙ- ආරොග්ගත්ඤ්ඤා සුඛත්ඤ්ඤා දවත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං.

දුමුලකයා බද්ධවහනං නිට්ඨිතං.

25. සුඛත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා දුනත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. -පෙ- සුඛත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා දවත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං. සුඛත්ඤ්ඤා හෙසජ්ජත්ඤ්ඤා ආරොග්ගත්ඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසංසං.

දුමුලකයා බද්ධවහනං.

සබ්බිභවං.

21. ගැබ් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද කෙලි පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගැබ් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සග පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

22. විමසුම් පිණිස ද කෙලි පිණිස ද සිතයි නම් වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. විමසුම් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

23. කෙලි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කෙලි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද දන් පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද පින් පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද යාග පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද සග පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද ... කෙලි පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බඳබවනුය ඝංඝාප කරණ ලදී.

එකමුලක චත්‍රපෙය්‍යාලය නිමි

24. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද කෙලි පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවනුය නිමි.

25. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද කෙලි පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම් වෑයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බඳබවනුය ඝංඝිපතයි.

26. විමංසන්තස්ස දචන්තස්ස ආරොග්ගන්තස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස. -පෙ- විමංසන්තස්ස දචන්තස්ස සුඛන්තස්ස -පෙ- විමංසන්තස්ස දචන්තස්ස ඛිජන්තස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස.

දුමුලකං නිට්ඨිතං.

27. තිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නචමුලකමපි එවතෙව විජාරොතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං:

28. ආරොග්ගන්තස්ස සුඛන්තස්ස හෙසජජන්තස්ස දුගන්තස්ස පුඤ්ඤන්තස්ස සඤ්ඤන්තස්ස සග්ගන්තස්ස ඛිජන්තස්ස විමංසන්තස්ස දචන්තස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස.

සබ්බමුලකං නිට්ඨිතං.

චක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

29. නීලස්ස පිතකස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස. නීලස්ස ලොභිතකස්ස -පෙ- නීලස්ස ඔදුගස්ස. -පෙ- නීලස්ස භකකචණ්ණස්ස, -පෙ- නීලස්ස දකචණ්ණස්ස, -පෙ- නීලස්ස තෙලචණ්ණස්ස, -පෙ- නීලස්ස ඛීරචණ්ණස්ස, -පෙ- නීලස්ස දඬිචණ්ණස්ස, -පෙ- නීලස්ස සප්පිචණ්ණස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස.

එහමුලකස්ස චණ්ඩචක්කං.

30. පිතකස්ස ලොභිතකස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස. පිතකස්ස ඔදුගස්ස -පෙ- පිතකස්ස නකකචණ්ණස්ස -පෙ- පිතකස්ස දකචණ්ණස්ස -පෙ- පිතකස්ස තෙලචණ්ණස්ස -පෙ- පිතකස්ස ඛීරචණ්ණස්ස -පෙ- පිතකස්ස දඬිචණ්ණස්ස, -පෙ- පිතකස්ස සප්පිචණ්ණස්ස -පෙ- පිතකස්ස නීලස්ස වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස.

එකමුලකස්ස බද්ධචක්කං.

26. විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි, වෑයම් කෙරෙයි, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දවිච්චලකය නිමි.

27. තිච්චලකය ද, වතුච්චලකය ද, පඤ්චච්චලකය ද, ජච්චලකය ද, සත්ත-ච්චලකය ද, අට්ඨච්චලකය ද, නවච්චලකය ද මෙසේ ම විසාර කටයුතු ය.

මෙ සබ්බච්චලකයයි:

28. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුවය පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද පින් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සභ පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද විමංසනය පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බච්චලකය නිමි.

වකභසෙය්‍යාලය නිමි.

29. නිල්වන් ද කභවන් ද සිතයි, වෑයම් කෙරෙයි, මිදෙයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද ලේ වන් ද ... නිල්වන් ද සුදු වන් ද ... නිල්වන් ද මොහොරු වන් ද ... නිල්වන් ද දියවන් ද ... නිල්වන් ද තෙල්වන් ද ... නිල්වන් ද කිරිවන් ද ... නිල්වන් ද දිඹිවන් ද ... නිල්වන් ද හිතෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකච්චලක බණ්ඩවත්‍රය නිමි.

30. කභවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කභවන් ද සුදුවන් ද ... කභවන් ද මෝරුවන් ද ... කභවන් ද දියවන් ද ... කභවන් ද තෙල්වන් ද ... කභවන් ද කිරිවන් ද ... කභවන් ද දිඹිවන් ද ... කභවන් ද හිතෙල්වන් ද ... කභවන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකච්චලක බද්ධවත්‍රය.

37. දඬුවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය. දඬුවණණඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච පිතකඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච ඔද්දනඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච තකකවණණඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච තෙලවණණඤ්ච -පෙ- දඬුවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය.

38. සප්පිවණණං ව නීලං ව වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය. සප්පිවණණඤ්ච පිතකඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච ඔද්දනඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච තකකවණණඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච තෙලවණණඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච -පෙ- සප්පිවණණඤ්ච දඬුවණණඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය.

එකමුලකය්‍ය බද්ධවහ්‍යං නිට්ඨිතං.

39. නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොහිතඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය. නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ඔද්දනකඤ්ච -පෙ- නීලඤ්ච පිතකඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය.

දුමුලකය්‍ය වණ්චවහ්‍යං.

40. පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔද්දනඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය. -පෙ- පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච -පෙ- පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච නීලඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය.

දුමුලකය්‍ය බද්ධවහ්‍යං.

41. දඬුවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච නීලඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය. -පෙ- දඬුවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච වෙතෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසසය්‍ය.

දුමුලකං නිට්ඨිතං.

42. තිමුලකමපි වතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අභිමුලකමපි තවමුලකමපි එවමෙව විජ්‍යාරොහබ්බං.

37. දිගිවන් ද හිතෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිවන් ද නිල්වන් ද ... දිවන් ද කහවන් ද ... දිවන් ද ලෙඹවන් ද ... දිවන් ද සුදුවන් ද ... දිවන් ද මෝරුවන් ද ... දිවන් ද දියවන් ද ... දිවන් ද තෙල්වන් ද ... දිවන් ද කිරිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

38. හිතෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. හිතෙල්වන් ද කහවන් ද ... හිතෙල්වන් ද ලේවන් ද ... හිතෙල්වන් ද සුදුවන් ද ... හිතෙල්වන් ද මෝරුවන් ද ... හිතෙල්වන් ද දියවන් ද ... හිතෙල්වන් ද තෙල්වන් ද ... හිතෙල්වන් ද කිරිවන් ද ... හිතෙල්වන් ද දිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බදාමත්‍රය නිමි.

39. නිල්වන් ද කහවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද කහවන් ද සුදුවන් ද ... නිල්වන් ද හිතෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බදාමත්‍රය.

40. කහවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... කහවන් ද ලේවන් ද හිතෙල්වන් ද ... කහවන් ද ලේවන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බදාමත්‍රය නිමි.

41. දිගිවන් ද හිතෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිගිවන් ද හිතෙල්වන් ද කිරිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලකය නිමි.

42. තිමුලකය ද චතුර්මුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ඡමුලකය ද සත්ත-
මුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ ම විසාර කටයුතුයි.

ඉදං සබ්බමූලකං:

43. නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච තකකචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච දඬුවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං.

සබ්බමූලකං නිවර්තං.

44. ආරෝග්‍යත්ථඤ්ච නීලඤ්ච වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං. ආරෝග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං. ආරෝග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච හෙසජ්ජත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං. -පෙ- සප්පිවණ්ණං වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං.

උගතොවඛිඤ්ඤං ඵචමෙච නොනබ්බං.¹

45. ආරෝග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච හෙසජ්ජත්ථඤ්ච දුතත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච ඥාඤ්ඤත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච ඛීජ්ජත්ථඤ්ච වීමංසත්ථඤ්ච දචත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පිතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච තකකචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච දඬුවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං.

මිස්‍යකචකකං නිවර්තං.

46. නීලං මොවෙස්‍යාමිති වෙනෙහි උපකකමති, පිතකං මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං. නීලං මොවෙස්‍යාමිති වෙනෙහි උපකකමති ලොහිතකං -පෙ- ඔද්‍යනං -පෙ- තකකචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- ඛීරවණ්ණං -පෙ- දඬුවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං.

ඛණ්ඩචකකං නිවර්තං.

47. පිතකං මොවෙස්‍යාමිති වෙනෙහි උපකකමති, ලොහිතකං මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං. පිතකං මොවෙස්‍යාමිති වෙනෙහි උපකකමති, ඔද්‍යනං -පෙ- තකකචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- ඛීරවණ්ණං -පෙ- දඬුවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මුච්චති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසංසං.

බද්ධචකකං.

මූලං සබ්බිතං.

1. වජ්‍ජෙහබ්බං. මජ්ඣ.

මේ සබ්බමුලකය යි:

43. නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දියවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිවන් ද ගිතෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බමුලකය නිමි.

44. ආරුග්ගය පිණිස ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරුග්ගය පිණිස ද සුව පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරුග්ගය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ගිතෙල්වන් සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දෙපයින් වෑබෙන හෙ මෙ පරිද්දෙන් පෑමිණවිය යුතුයි.

45. ආරුග්ගය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දත් පිණිස ද පිත් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සග පිණිස ද ගඛි පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද කෙලි පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දියවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිව්වන් ද ගිතෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මිශ්‍රකවක්‍රය නිමි.

46. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලෙහෙවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිව්වන් ... ගිතෙල්වන් මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවක්‍රය නිමි.

47. කභවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කභවන් ... මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිව්වන් ... ගිතෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රයයි.

මූලය සංකප්පය.

48. සප්තිවර්ෂණං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති, නීලං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය. සප්තිවර්ෂණං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති, පිතකං -පෙ- ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවර්ෂණං -පෙ- දක-වර්ෂණං -පෙ- තෙලවර්ෂණං -පෙ- බීරවර්ෂණං -පෙ- දබ්වර්ෂණං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය.

කුච්චිවර්ෂණං නිවසිතං.

49. පිතකං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති, නීලං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය. ලොහිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවර්ෂණං -පෙ- දක-වර්ෂණං -පෙ- තෙලවර්ෂණං -පෙ- බීරවර්ෂණං -පෙ- දබ්වර්ෂණං -පෙ- සප්තිවර්ෂණං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති නීලං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය.

පිට්ඨිවර්ෂණය පඵමං ශමනං නිවසිතං.

50. ලොහිතකං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති, පිතකං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය. ඔද්දනං -පෙ- තකකවර්ෂණං -පෙ- දකවර්ෂණං -පෙ- තෙලවර්ෂණං -පෙ- බීරවර්ෂණං -පෙ- දබ්වර්ෂණං -පෙ- සප්තිවර්ෂණං -පෙ- නීලං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති පිතකං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය.

පිට්ඨිවර්ෂණය දුතියං ශමනං නිවසිතං.

51. ඔද්දනං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති ලොහිතකං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය. තකකවර්ෂණං -පෙ- දකවර්ෂණං -පෙ- තෙල-වර්ෂණං -පෙ- බීරවර්ෂණං -පෙ- දබ්වර්ෂණං -පෙ- සප්තිවර්ෂණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති. ලොහිතකං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය.

පිට්ඨිවර්ෂණය තතියං ශමනං නිවසිතං.

52. තකකවර්ෂණං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති ඔද්දනං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය. දකවර්ෂණං -පෙ- තෙලවර්ෂණං -පෙ- බීරවර්ෂණං -පෙ- දබ්වර්ෂණං -පෙ- සප්තිවර්ෂණං -පෙ- නීලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොහිතකං මොවෙසාමීති වෙතෙති උපකකමති, ඔද්දනං මුච්චති, ආපතති සම්භාදිසෙසසය.

පිට්ඨිවර්ෂණය චතුර්ථං ශමනං නිවසිතං.

48. ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඟිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

කුච්චක්‍රය නිමි.

49. කභවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඟිවන් ... ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිට්ඨිචක්‍රය පිළිබඳ පළමුවන ගමන නිමි.

50. ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඟිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිට්ඨිචක්‍රය පිළිබඳ දෙවන ගමන නිමි.

51. සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. මෝරුවන් සුකුරු ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඟිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිට්ඨිචක්‍රය පිළිබඳ තෙවෙනි ගමන නිමි.

52. මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිඟිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිට්ඨිචක්‍රය පිළිබඳ සිවුවන ගමන නිමි.

53. දියවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිභිවන් ... ගිතෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුස පිළිබඳ පස්වන ගමන නිමි.

54. තෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, දියවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කිරිවන් ... දිභිවන් ... ගිතෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, දියවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුස පිළිබඳ සවන ගමන නිමි.

55. කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිභිවන් ... ගිතෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මොහොරුවන් ... දියවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුස පිළිබඳ සත්වන ගමන නිමි.

56. දිභිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, කිරිවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිතෙල්වන් ... නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, කිරිවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුස පිළිබඳ අවවන ගමන නිමි.

57. ගිතෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, දිභිවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ... කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතසි නමි, වෑයමි කෙරෙසි නමි, දිභිවන් සුකුරු මිදෙසි නමි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුස පිළිබඳ නවවන ගමන නිමි.

58. නීලං මොවෙසාමීති වෙනෙති උපකකමති, සපපිවණණං මුවවති,
ආපතති සඛිකාදිසෙසසං. පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ-
තකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- බීරවණණං
-පෙ- දඛිවණණං මොවෙසාමීති වෙනෙති උපකකමති, සපපිවණණං මුවවති,
ආපතති සඛිකාදිසෙසසං.

පිටතිවකකසං දසමං ශමනං නිට්ඨිතං.

පිටතිවකකං නිට්ඨිතං.

59. වෙනෙති උපකකමති මුවවති, ආපතති සඛිකාදිසෙසසං;
වෙනෙති උපකකමති න මුවවති, ආපතති ධුලලව්වයසං;
වෙනෙති න උපකකමති මුවවති, අනාපතති;
වෙනෙති න උපකකමති න මුවවති, අනාපතති;
න වෙනෙති උපකකමති මුවවති, අනාපතති;
න වෙනෙති උපකකමති න මුවවති, අනාපතති;
න වෙනෙති න උපකකමති මුවවති, අනාපතති;
න වෙනෙති න උපකකමති න මුවවති, අනාපතති.

60. අනාපතති සුපිතනෙනන, න මොවතාඛිපපායසං, උම්මනතකසං,
බිතනවිතනසං, වෙදනට්ඨසං, ආදිකමමිකසංසාති.

විනීතවජ්ඣ.

උද්දනශාථා.

සුපිතො උච්චාරපසාචො විතකකුණොදකෙන ව
හෙසජ්ජං කණ්ඩුවං මහො වජ්ජිජනතාඝරං 1උචාර.

සාමණේරෙ ව සුතො ව උචාර මුට්ඨිතා පිලිඛි
ආකාසෙ ඵමනං නිජ්ඣාඛි ඡිද්දං කචොන ඝට්ඨි.

සොතෙ උද්දජ්ජලං බාවං පුපථාවලියපොකඛරං
වාලිකා කද්දමුසෙසකො සයනඛුට්ඨකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරසං භිකූචුතො සුපිතනෙනන
අසුචී මුවචී. තසං කුකකුච්චං අහොසි: කචචී නු බො අහං සඛිකාදිසෙසං
ආපතතිං ආපනොති. අථ බො සො භිකූචු භගවතො ඵතමජං
ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපතති භිකූචු සුපිතනෙනනා”ති. (1)

1. ජනනාඤ්ඤාපකකමො මජ්ඣ.

58. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, හිතෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කභවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කීරීවන් ... දිභිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, හිතෙල්වන් සුකුරුමිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටසිවහුය පිළිබඳ දසවැනි ගමන නිමි.

පිටසිවහුය නිමි.

59. සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඵ්‍රලාසිඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වෑයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

සිතයි නම්, වෑයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වෑයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වෑයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම් ඇවැත් නො වේ.

60. සිහිනෙන් ද, නො මුදන අදහස් ඇත්තනුට ද, උමතුටුවනුට ද, විකෂිප්ත සිත් ඇත්තනුට ද, වේදනාවෙන් පෙලෙන්නුට ද, ආදි කම්මකයාට ද ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිත වස්තු

උද්ඝනිතාථා

සුපිත, උච්චාර, පසුභාව, කාමවිතකක, උණේතාදක, හෙසජ්ජ, කණ්ඩුව, මහක, වච්චී, ජනනාසර, උරා යන වස්තුහු ද.

සාමණේර, සුත්තසාමණේර, උරා, මුට්ඨිපිලන, ආකාසකවිකම්පන, කායන්ධිමා, උපනිජ්ඣාන, තාලවජ්ඣ, කට්ඨසට්ඨක වස්තුහු ද.

පටිසොතනභායන, උද්ඝජ්ජ, උදකඛාවන, පුප්ඵාවලී, පොකඛරවන, වාලිකා, කඤ්ඣම, උසෙසක, සයන, අභිගුට්ඨක යන වස්තුහු ද යි විනිත වස්තු සම සැත්තුවකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සිහිනෙන් සුකුරු මිදිනි. කිමද? මම සභවෙසෙස් ඇවැනට අවන්තෙමි දෙයි ඒ මහණහට කුකුත් උපනි. ඉක්බිති ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙලේ ය. “මහණ, සිහිනෙන් ඇවැත් නො වේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදලසේක. (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උච්චාරං කරොන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- භගවතො එන-මඪං ආරොචෙසි. “කීඤ්චිතො තං භික්ඛු”ති. “නාභං භගවා මොචනා-ධිපපායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (2)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කාමචිතකකං විතකෙකන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු විතකෙකන්තස්සා”ති. (4)

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උණේහාදකෙන තභායන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කීඤ්චිතො තං භික්ඛු”ති. “නාභං භගවා මොචනාධිපපායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (5)

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස උණේහාදකෙන තභායන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපන්නො සඛ්ඛාදිසෙස”න්ති. (6)

7. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස උණේහාදකෙන තභායන්තස්ස අසුචී න මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඛාදිසෙසස්ස. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අඛගජානෙ වණො හොති, හෙසජේජන ආලිලෙපන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (8)

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අඛගජානෙ වණො හොති, 1මොචනාධිපපායස්ස හෙසජේජන ආලිලෙපන්තස්ස අසුචී මුච්චී -පෙ- අසුචී න මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඛාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (9-10)

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අණ්ඨං කණ්ඩු-වන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (11)

11. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිපපා-යස්ස අණ්ඨං කණ්ඩුවන්තස්ස අසුචී මුච්චී -පෙ- අසුචී න මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛ්ඛාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (12-13)

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මග්ගං ගච්ජන්තස්ස අසුචී මුච්චී. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිපපායස්සා”ති. (14)

1. තස්ස මොචනාධිපපායස්ස ආභා.

2. එසමයෙහි එක්තරා මල පහ කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඒ මහණහට කුකුස් උපනි. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙළේ ය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැති වූයෙහිද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාලයේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො මුදන රිසිමි”යි හේ කීය. “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේය යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාල යේක. (2)

3. එසමයෙහි සුඵච්චන් කරණ, එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාල යේක. (3)

4. එසමයෙහි කාමචිතකී උපදවන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි ... “මහණ, චිතකීණය කරන්නනුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාල යේක. (4)

5. එසමයෙහි උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි ... “මහණ, තෝ කුමන සිතැති වූයෙහි ද?”යි අසා වදාලයේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මුදන රිසියෙමි නො මිමි” යි හේ කී ය. “මහණ, මුදනු නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්-තෙහි ය යි” වදාලයේක. (6)

7. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි. ... “මහණ, සභවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ” ය යි වදාලයේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසගෙහි වණයක් වෙයි. බෙහෙත් ආලේප කරණ ඒ මහණහට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාලයේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසහ වණයක් වෙයි. මුදන රිසි ඇති බෙහෙදින් අලෙවු දෙන්නනුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි ... “මහණ, සභවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසි-ඇවැත් වේ.” ය යි වදාලයේක. (9-10)

10. එසමයෙහි අණකිය කසන්තාවූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නුමුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ.” යි වදාලයේක. (11)

11. එසමයෙහි මුදන අදහස ඇති අණකිය කසන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... මහණ, සභ-වෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිඇවැත් වේ.” යි වදාලයේක. (12-13)

12. එසමයෙහි මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපනි. “මහණ, මුදන නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාලයේක. (14)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොවතාධිපපා-
යස්ස මග්ගං ගවජ්ජනතස්ස අසුච්චි මුච්චි -පෙ- අසුච්චි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස; අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.
(15-16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො වජ්චිං ගහෙඤ්චි,
පස්සාචං කරොනතස්ස අසුච්චි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
“අතාපතති භික්ඛු න මොවතාධිපපායස්සා”ති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොවතාධිපපා-
යස්ස වජ්චිං ගහෙඤ්චි පස්සාචං කරොනතස්ස අසුච්චි මුච්චි -පෙ- අසුච්චි න
මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස;
අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (18-19)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උදරච්චට්ඨිං තාපෙනතස්ස අසුච්චි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
“අතාපතති භික්ඛු න මොවතාධිපපායස්සා”ති. (20)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොවතාධිපපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උදරච්චට්ඨිං තාපෙනතස්ස අසුච්චි මුච්චි -පෙ- අසුච්චි න මුච්චි.
තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස;
අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (21-22)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරොනතස්ස අසුච්චි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු න මොවතාධිපපායස්සා”ති. (23)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොවතාධිපපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරොනතස්ස අසුච්චි මුච්චි- පෙ-
අසුච්චි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු
සමසාදිසෙසස්ස; අපතති ථුලලච්චයස්සාති. (24-25)

20 තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උරුං
ඝට්ටාපෙනතස්ස අසුච්චි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති
භික්ඛු න මොවතාධිපපායස්සා”ති. (26)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොවතාධිපපායස්ස
උරුං ඝට්ටාපෙනතස්ස අසුච්චි මුච්චි -පෙ- අසුච්චි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස, අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.
(27-28)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මොවතාධිපපායො
අඤ්ඤතරං සාමණෙරං එතදවොච: “එහි මෙ තිං අභ්භුසො සාමණෙර
අභ්භුජානං ගණකාහි”ති සො තස්ස අභ්භුජානං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුච්චි මුච්චි.
තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. -පෙ- “අපතතිං තිං භික්ඛු අපනො
සමසාදිසෙස”නති. (29)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුතතස්ස සාමණෙරස්ස
අභ්භුජානං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුච්චි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
“අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස, අපතති ථුකකච්චස්සා”ති. (30)

13. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි... සුකුරා නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිආවැත් වේ”යි වදාලයේක. (15-16)

14. එසමයෙහි රහසභ ගෙණ සුළුවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... ‘මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත්නොවේ”යි වදාලයේක. (17)

15. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇතිවූ රහසභ ගෙණ සුළුවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ... සුකුරා නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිආවැත් වේ”යි වදාලයේක. (18-19)

16. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාලයේක. (20)

17. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන මුදින රිසි එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ... සුකුරා නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිආවැත් වේ”යි වදාලයේක. (21-22)

18. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරැන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත් නො වේ. (23)

19. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරැන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ... සුකුරා නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. “මහණ, සභවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිආවැත් වේ” යි වදාලයේක. (24-25)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණකු දෙවටොර ගවද්දී සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්නහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාලයේක. (26)

21. එසමයෙහි මිදියැව් ව වටොර ගවන මහණකුට සුකුරා මිදිනි. ... සුකුරා නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ජුලාසිආවැත් වේ.” (27-28)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සුකුරා මිදියැව් ව එක්තරා ගෙරණකුට “ඇවැත් හෙරණ, එව තෝ මගේ රහසභ ගණුව”යි කී ය. තේ ඔහුගේ රහසභ ගති. ඔහුට සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙහි” ය යි මුදුහු වදාලන. (29)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදි ගත් ගෙරණකුගේ රහසභ ගත. ඔහුට සුකුරා මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ” යි මුදුහු වදාලන. (30)

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස උඉරුභී අඛගජානං පිලෙනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. -පෙ- අසුචි න චුච්චි.
තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (31-32)

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස චුට්ඨිනා අඛගජානං පිලෙනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. -පෙ- අසුචි න චුච්චි.
තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (33-34)

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස අාකාසෙ කට්ඨං කමෙපනත්තස්ස අසුචි චුච්චි -පෙ- අසුචි න චුච්චි. තස්ස
කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (35-36)

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කායං
ඵමොනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (37)

28. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස කායං ඵමොනත්තස්ස අසුචි චුච්චි -පෙ- අසුචි න චුච්චි. තස්ස කුක්කඤ්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.
(38-39)

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරතො මාතුගාමස්ස
අඛගජානං උපතිජ්ඣාසි. තස්ස අසුචි චුච්චි. තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. න ච භික්ඛවෙ සාරතො මාතුගාමස්ස
අඛගජානං උපතිජ්ඣාසිතඛං, යො උපතිජ්ඣායෙය්, අපතති දුක්කට්ඨස්සා”ති.
(40)

30. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස තාලච්ඡද්දං අඛගජානං පවෙසනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. -පෙ- අසුචි න
චුච්චි. තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
අපතති ථුලලච්චයස්සාති. (41-42)

31. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස කට්ඨෙන අඛගජානං සට්ඨෙනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. -පෙ- අසුචි න චුච්චි.
තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (43-44)

32. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පටිසොතෙ
නභායනත්තස්ස අසුචි චුච්චි. තස්ස කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (45)

33. තෙ ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස පටිසොතෙ නභායනත්තස්ස¹ අසුචි චුච්චි -පෙ- අසුචි න චුච්චි. තස්ස
කුක්කඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපතති
ථුලලච්චයස්සා”ති. (46-47)

1. නභායනත්තස්ස. සී. මු.

24. එසමයෙහි මිදියැටි ව රහසහ වටොරින් පෙළන එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. .. “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි බුදුහු වදාළහ. (31-32)

25. එසමයෙහි රහසහ මිටින් පෙළන එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (33-34)

26. එසමයෙහි අහසෙහි කටිකමපනය කරණ මිදියැටි වූ එක්තර මහණ-කුට සුකුරු මිදිනි ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය .... “මහණ, සහවෙසෙස් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (35-36)

27. එසමයෙහි කය වජ්ඣන එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඥාතියහුට ඥාවැන් නො වේ” යි වදාළහ. (37)

28. එසමයෙහි කය නද කරණ මිදියැටි වූ එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (38-39)

29. එසමයෙහි එක්තර මහණෙක් සංරක්ක වූයේ මාගමකගේ අඛ්ඨ-ථානය සිත එළවා බැලී ය. ඔහුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවැන් නො වේ. මහණහු විසින් සංරක්ක ව මාගමකගේ අඛ්ඨථානය නො බැලිය යුතු යි. යමෙක් බලන්නේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (40)

30. එසමයෙහි මිදියැටි ව කෙසිසිදුරක අඛ්ඨථානය මෙහෙයන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (41-42)

31. එසමයෙහි මිදියැටි ව දඹුයෙකින් රහසහ ගටන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (43-44)

32. එසමයෙහි උඩුගොය බලා තාන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තහුට ඥාවැන් නො වේ” යි වදාළහ. (45)

33. එසමයෙහි උඩුගොය බලා තාන මිදියැටි වූ මහණකුට සුකුරු මිදිනි...සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඥාවැන් නො වේ. ජුලාසිඥාවැන් වේ” යි වදාළහ. (46-47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදඤ්ඤලං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (48)

85. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිප්පායස්ස උදඤ්ඤලං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.-(49-50)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදකෙ ධාවනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (51)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිප්පායස්ස උදකෙ ධාවනතස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (52-53)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පුප්ඵාවලියං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (54)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස පුප්ඵාවලියං කීලනතස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (55-56)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පොකඛර-වනෙ ධාවනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනා-පතති භික්ඛු නමොචනාධිප්පායස්සා”ති. (57)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිප්පායස්ස පොකඛරවනෙ ධාවනතස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (58-59)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිප්පායස්ස වාලිකං අඞ්ඛජානං පච්චෙසෙනතස්ස¹ අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (60-61)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනා-ධිප්පායස්ස කදුමං අඞ්ඛජානං පච්චෙසෙනතස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඞ්ඛාදීසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (62-63)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො නමොචනා-ධිප්පායස්ස උදකෙන අඞ්ඛජානං ඔසිඤ්ඤනතස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු නමොචනාධිප්පායස්සා”ති. (64)

1. පච්චෙසෙනතස්ස- සි මු.

34. එසමයෙහි මඛදියෙහි ක්‍රීඩා කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාලහ. (48)

35. එසමයෙහි මඛදියෙහි ක්‍රීඩා කරණ මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (49-50)

36. එසමයෙහි දියෙහි දුවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාලහ. (51)

37. එසමයෙහි දියෙහි දුවන මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (52-53)

38. එසමයෙහි පුෂ්පාවලී ක්‍රීඩාව¹ කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාලහ. (54)

39. එසමයෙහි පුෂ්පාවලී¹ ක්‍රීඩාව කරණ මිදියැටි එක්තරු මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (55-56)

40. එසමයෙහි පිසුමිඵයෙහි දුවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි... ඔහුට කුකුළු විය.... “මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාලහ. (57)

41. එසමයෙහි පිසුමිඵයෙහි දුවන මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය,... “මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (58-59)

42. එසමයෙහි වැල්ලෙහි රහසග මෙහෙයන මිදියැටි එක්තරු මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (60-61)

43. එසමයෙහි කලලෙහි සිය හදන් මෙහෙයන මිදියැටි එක්තරු මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ඵලාසිඇවැත් වේ”යි වදාලහ. (62-63)

44. එසමයෙහි දියෙන් හදන් තෙමන නොමිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාලහ. (64)

1. ගාණාවල ඉවුරු බිදි තැන් දිය දුම්මත් දුම් සේ මඩ කොට එහි මුණින් හිද පා දිගු කොට ලිස්සලිස්සා දියට බැසීම.

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරුසං භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායසං උදකෙන අභිගජානං ඔසිඤ්චනතසං අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. තසං කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සමිසාදිසෙසං
ආපතති ජුලුච්චයසං”ති. (65-66)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරුසං භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායසං සයනෙ අභිගජානං සට්ඨනතසං අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තසං කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සමිසාදිසෙසං;
ආපතති ජුලුච්චයසං”ති. (67-68)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරුසං භික්ඛුනො මොචනා-
ධිපපායසං අභිගුට්ඨෙන අභිගජානං සට්ඨනතසං අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. තසං කුක්ඛුච්චං අහොසි: ‘කච්චි නු බො අහං සමිසාදිසෙසං
ආපතති. ආපනො’ති. භගවතො එතදිඤ්චං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සමිසාදිසෙසං. ආපතති ජුලුච්චයසං”ති. (69-70)

සුභතච්චසට්ඨිසිකඛාපදං නිවසිතං.

3. 2.

කායසංසග්ගසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන මුදො භගවා සාවඤ්චයං විහරති ජේතවතෙ
අනාථපිණ්ඩකසං ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසවා උදුසී
අරඤ්ඤෙ විහරති. තසංසමතො විහාරො අභිරුපො හොති දුස්සනීයො
පාසාදිසො, මජ්ඣෙ ගබ්භො සමනතා පරියාගාරො. සුපඤ්ඤතං මඤ්චපීඨං
භිසිඛිමොහනං, පානීයං පරිභොජනීයං සුපට්ඨිතං, පරිවෙණං සුසමච්චං.
ඛහු ලෙහුසං ආයසමතො උදුසිසං විහාරපෙකනිකා ආගච්ඡන්ති.

2. අඤ්ඤතරො‘පි මුඛමණො සපජාපතීසො යෙනායසවා උදුසී,
තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිකා ආයසමනාං උදුසිං එතදවොච: “ඉච්ඡාම මයං
හොතො උදුසිසං විහාරං පෙකනීතු”න්ති. “තෙන හි මුඛමණ පෙකනියසු”ති
අවාපුරණං ආදය සට්ඨිකං උග්ගාවෙඤ්චා කවාචං පතාමෙඤ්චා විහාරං පාවිසි.
සො‘පි බො මුඛමණො ආයසමතො උදුසිසං පිට්ඨිතො පාවිසි. සාපි බො
මුඛමණී තසං මුඛමණසං පිට්ඨිතො පාවිසි. අථ බො ආයසවා උදුසී එකච්චෙ
වාතපානෙ විවරනො, එකච්චෙ වාතපානෙ එකෙනො ගබ්භං අනුපරිගන්චා,
පිට්ඨිතො ආගන්චා තසං මුඛමණීයා අභිගමිහාති පරාමසි. අථ බො
සො මුඛමණො ආයසමතා උදුසිතා සද්ධිං පටිසමොදිඤ්චා අගමාසි.

3. අථ බො සො මුඛමණො අනතමතො අනතමනවාචං නිච්ඡාරෙසි:
“උලාරා ඉමෙ සමණො සකපුත්තියා යෙ ඉමෙ එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්ති.
භවමපි උදුසී උලාරො යො එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරති”ති. එවං චුතො
සා මුඛමණී තං මුඛමණං එතදවොච: “කුතො තසං උලාරතා? යථෙව
මෙ ඤ්චං අභිගමිහාති පරාමසි. එවමෙව මෙ සමණො උදුසී අභිගමිහාති
පරාමසි”ති.

45. එසමයෙහි දියෙන් හදන් තෙමන මිදියැව් මහණකුට සුකුරු මිදිනි... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, සභවෙසෙස්ආවාත් නො වේ. ථුලාසිආවාත් වේ”යි වදාළහ. (65-66)

46. එසමයෙහි මිදියැව් ව යහන්හි හදන් ගටන එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය, “මහණ, සභවෙසෙස්ආවාත් නො වේ. ථුලාසිආවාත් වේ. (67-68)

47. එසමයෙහි මාපටාහිල්ලෙන් රහසග ගටන මිදියැව් එක්තර මහණකුට සුකුරු මිදිනි.... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට “කීම, මම සභවෙසෙස්ආවාත් අවන්තෙමිඳේ?”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙළේ ය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ආවාත් නො වේ. ථුලාසිආවාත් වේ”යි බුදුහු වදාළහ. (69-70)

සුභගවිසමසි ගිණ්‍යාපදය.

3. 2.

කායසංඝභික්ඛාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් චූදුරජාතන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි අනෙපිච්චු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එකල්හි ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ අරණෙති වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත්හුගේ අරම මනහර දකුම් ඇත්තෙකි. ප්‍රසාද එළවන්නෙකි. මැද ගබ භාත් පස මණ්ඩලමාරුගෙන් පිරිකෙවු කරණ ලද්දේ ය. එහි ඇඳ පුටු බිසි බිම්බොහන මනා කොට පණවන ලද්දේ ය. පියයුතු පිරිබෝ කටයුතු ජලය එළවන ලද්දේ ය. මිදුල මනා කොට හමදින ලද්දේ ය. බොහෝ ජීනිස්සු උදුසිහුගේ විහාරය බලනු කැමැත්තෝ එහි පැමිණෙති.

2. බිරිද සහිත වූ එක්තරා බමුණෙක් ආයුෂමත් උදුසි වෙත පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂමත් උදුසිගට, “අපි වනාහි භවත් උදුසිහුගේ විහාරය දක්නට කැමැත්තෙමු”යි කී ය. ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ “එසේ නම් බමුණ බලව”යි යතුර ගෙණ අගුල හාර, කටුළු හාර. විහාරයට පැමිණියේ ය. ඒ බමුණු තෙමේ ද ආයුෂමත් උදුසිහුගේ පිටු පසින් පැමිණියේ ය. බැමිණිය ද බමුණා ගේ පිටු පසින් ගියා ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ ඇතැම් වාකටුළු හරිනුයේ, ඇතැම් වාකටුළු වසනුයේ, ගැබ භාත් පසින් ගමන් කොට පිටුපසින් අවුත් ඒ බැමිණියගේ සිරුරෙහි අවශ්‍යවයන් පරාමිතිය කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ බමුණු තෙමේ ආයුෂමත් උදුසි හා බෙහෙවින් සතුටු වී ගියේ ය.

3. වැලිදු ඒ බමුණු තෙමේ සතුටු වූයේ, “යම් මේ මහණ කෙනෙක් මෙබදු අරමිහි වෙසෙද්ද, ඒ මේ ශ්‍රමණ වූ ශාක්‍යපුත්‍රීයගේ උදරයහ. යමෙක් මෙබදු අරණෙක වෙසේ ද, ඒ භවත් උදුසි තෙමේ ද උදර යා”යි සතුට හඟවන වචන ද පැවැසී ය. මෙසේ කී කල්හි ඒ බැමිණි නොමැද, “ඔහුගේ උදර බවෙක් කොසින් ද? යම් සේ තෙපි මගේ අභපසහ පරාමිතිය කලහු නම් එ මෙන් ම ඒ උදුසි මහණ තෙමේ ද මගේ ශරීරාවශ්ව පරාමිතිය කෙළේ” යයි බමුණුට කීවා ය.

1. දෙවර ම කෙලවර පිහිටි වෙනෙහි.

4. අඵ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “අලප්ඪිනො ඉමෙ සමණා සකාපුත්තියා දුසසීලා මුසාචාදිනො. ඉමෙහි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සඨචචාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. නත්ථි ඉමෙසං සාමෙඤ්ඤං, නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමෙඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමෙඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමෙඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. කථං හි නාම සමණො උද්ධි මම භරියාය අඛිංචියාති පරුමසිය්සති. නහි සකකා කුලීඪ්ඨි කුලඪ්ඨාහි කුලකුමාරීහි කුලසුණහාහි කුලදුසීහි ආරාමං වා විහාරං වා ගතං. සචෙ¹ කුලීඪ්ඨියො කුලඪ්ඨියො² කුලකුමාරීයො කුලසුණහායො කුලදුසීයො ආරාමං වා විහාරං වා ගචෙජ්ජයං, තාපි සමණා සකාපුත්තියා දුසෙය්ස”න්ති.

5. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායනතස්ස ඛියනතස්ස විපාවෙනතස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අපට්චජා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ඪස්සති”න්ති.

6. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එචාච්චං ආරාවෙසුං. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නීදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙචා ආයස්මන්තං උද්ධිං පටිපුච්ඪි: “සඨවං කීර නං උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ඪ”න්ති. “සඨවං භගවා”න්ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡිසං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අපපතිරූපං අස්සාමණකං අකපපියං අකරණීයං. කථං හි නාම නං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ඪස්සයි. නනු වයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං චූපසමො අකඛාතො. තෙන මොඝපුරිස අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්ඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු ඛනීණණා විපජිණතෙන විතෙතන මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජෙජ්ජයා: හස්ඨගාහං වා මචණ්ඨගාහං වා අඤ්ඤාචරස්ස වා අඤ්ඤාචරස්ස වා අඛිංගස්ස පරුමසනං, සංඝාදිසෙසො”න්ති.

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමෙස්මිං අතෙථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ඛනීණණා නාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබද්ධවිතො.

1. සචෙහි: සත 2. කුලඪ්ඨියො: මජ්ඣං. කුලඪ්ඨායො සිමු.

4. ඉක්බිති ඒ බමුණු තෙමේ මෙසේ අවමන් කරයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලජ්ජිහු ය, දුශ්චිලයෝ ය, මුසා-වාදීහු ය. මොහු නම් තුමු ධම්මවාදීහු ය සම්මවාදීහු ය සි බ්‍රහ්මවාදීහු ය සි සත්‍යවාදීහු ය සි සීලවන්තයෝ ය සි කල්‍යාණධර්ම ඇත්තෝ ය”යි පිළින කෙරෙත්. “මොවුන්ට මහණ කමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහ වූවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහ වූවෝ ය. කෙසේ නම් උදසී මහණ තෙමේ මගේ බිරිත්දගේ අභපසභ පිරිමැද්දේද? කුලභක්ත් සමග කුලදුන් සමග කුලකුමරියන් සමග කුලලේශියන් සමග කුලදසියන් සමග අරමකට හෝ වෙහෙරකට යෑමට නො හැකි ය. ඉදින් කුලසත්‍රිහු කුලදුතීහු කුලකුමාරිහු කුලලෙහෙශිහු කුලදසිහු අරමකට හෝ වෙහෙරකට යන්තාහු නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ඔවුන් දුෂණය කරන්-තාහු” යනුයි.

5. අවමන් කරණ අයුණු කියන දෙස් පතුරවන ඒ බමුණාගේ හෙපුල් භික්ෂුහු ඇසුග. යම් ඒ අලොච්ඡ භික්ෂුහු වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් අයුමන් උදසී තෙමේ මාගමක හා කාසසභට පෑමිණියේද?”යි අවමන් කරත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරවත්.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසමිසයා රැස් කරවා අයුමන් උදසිගෙන් විවාලහ. “උදසී, තෝ මාගමක හා කාසසභට පෑමිණියෙහි ය යනු සැබෑ ද?”යි අසා වදල හේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි අයුමන් උදසී කීය. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොමී නො වේ. යොග්‍ය නො වේ. මහණුන්ට නො සරුප් ය. නො කැප ය. මහණකු විසින් නොකට යුතු ය. “හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් මාගමක හා කාසසභට සමවන්තෙහි ද? හිස් පුරුෂය, ඇලීම පිණිස නො ව නො ඇලීම පිණිස මා විසින් නන් අයුරින් දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමපරිදහයන් සංසිදුවීම මා විසින් නොයෙක් අයුරින් කියන ලද්දේ නො වේ ද? “හිස් පුරුෂය මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස නො වන්නේ ය. ... මහණෙනි. මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් රාගයට බඩුසේ පෙරළී ගිය සිහින් මාගමක හා කාසසභට පෑමිණියේ නම්, අති ගෑණ්ම හෝ කෙහෙ ගෑණ්ම හෝ යම්ම අභපසභක් පිටිමැදීම හෝ කෙරේ නම් සභවෙසෙස් වේ” යනු යි.

7. යො පන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූයෙක් ...
 හිකු යනු ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂු ය සි අදහස් කරණ ලදී.
 ඔතිණණ නම්: අතිශයින් ඇලුනේ, බලාපොරොත්තු ඇත්තේ, පිලිබඳ සිත් ඇත්තේ ය.

විපරිණතනති රතනමපි විතතං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතතං විපරිණතං,
මුලුමපි විතතං විපරිණතං. අපි ච රතතං විතතං ඉමෙමිං අතෙථ අබ්භෙපතං
විපරිණතනති.

මාතුණාමො නාම මහුසසීචී, න යකඛී, න පෙනී, න තීරව්ජානගතා.
අනතමසො තදහුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මෙහතතරී.

සඤ්ඤානි එකතො.

කායසංහයාං සමාපජෙජ්ජානාති අජකාචාරො චූළචති.

හතෙථො නාම කපපරං උපාදය යාච අඤනවා.

වෙණී නාම සුඛකෙසා චා සුතතමිසසා චා මාලමිසසා චා තීරඤ්ඤමිසසා
චා සුවණණමිසසා චා මුතතාමිසසා චා මණිමිසසා චා.

අඛණං නාම හත්ඤ්ඤ චෙණීඤ්ඤ ධපෙචා අචසෙසං අඛණං නාම.

8. අාමසනා පරාමසනා ඔමසනා උමමසනා ඔලඛසනා උලලඛසනා
අාකඛසනා පතිකඛසනා අභිනීගනණනනා අභිනීපපිලනා ගහණං ජුපනං.

අාමසනා නාම අාමට්ඨමතනා.

පඤ්ඤානා නාම ඉතොචීතො ච සඤ්ඤාපනා.

ඔමසනා නාම හෙට්ඨා ඔරොපනා.

උමමසනා නාම උඤ්ඤං උච්චාරණා.

ඔලඛසනා නාම හෙට්ඨා ඔතමනා.

උලලඛසනා නාම උඤ්ඤං උච්චාරණා.

අාකඛසනා නාම අාච්ඤ්ඤා. 1

පතිකඛසනා නාම පතිපතාමනා.

අභිනීගනණනා නාම අඛණං ගහෙචා නීපපිලනා.

අභිනීපපිලනා නාම කෙතචී සහ නීපපිලනා.

ගහණං නාම ගහිතමතනං.

ජුපනං නාම දුට්ඨමතනං.

සඛණාදිසෙසසාති -පෙ- තෙතපි චූළචති සඛණාදිසෙසොති.

1. අාච්ඤ්ඤා. මජ්ඣ. සා.

විපරිණතං යනු රුගයෙන් රත් වූ සිත ද, විපරිණත ය. දේහයෙන් ද්විතව වූ සිත ද විපරිණත ය. මෝහයෙන් මූලා වූ සිත ද විපරිණත ය. එහෙත් මේ අතීතයෙහි රුගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණත ය යි අදහස් කරණ ලදී.

මානුෂාම නම් මිනිස් මාගම ය. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. තීරිසන්නිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදින උපන් දූර ය. ඇයට වඩා මහත් වූවා කැලැමය. (මූලදීම මාගම වෙයි.)

සද්ධිං යනු එක්ව ය.

කායසංහතං සමාපජජ්ජා යනුයෙන් අධ්‍යාපාරය (අධ්‍යාපන ඉක්මවීම) කියනු ලැබේ.

හස්ව නම් වැලමට පටන් නිය අගතෙක් ය.

වෙණි නම් හුදු කෙහෙ හෝ, හුසින් මුසු හෝ, මලින් මුසු හෝ, කහවනුයෙන් මුසු හෝ, රත්කරායෙන් මුසු හෝ, මුතු වැලින් මුසු හෝ, මණිමාලායෙන් මුසු හෝ යි.

අඛන නම් අත ද කෙස්වැටිය ද හැර සෙස්ස අඛන නම්.

8. ආමසනා, පරුමසනා, ඔමසනා, උමමසනා, ඔලඛසනා, උලලඛසනා, ආකඛසනා, පභිකඛසනා, අභිනිග්ගණහනා, අභිනීපට්ඨනා, ගහණ, ජූපන යන මේ දහ යුතු ය.

ආමසනා නම් ආමයීන මාත්‍ර ය (අත ගැම ය.)

පරුමසනා නම් ඔබ මොබ පිරිමැදීම ය.

ඔමසනා නම් යටට පිරිමැදීම ය.

උමමසනා නම් උඩට පිරිමැදීම ය.

ඔලඛසනා නම් යටට නැමීම ය.

උලලඛසනා නම් උඩට නැමීම ය.

ආකඛසනා නම් ලංකර ගැණීම (ඇද ගැණීම) ය.

පභිකඛසනා නම් තමන් කරා හරවා ගැණීම ය.

අභිනිග්ගණහනා නම් අවයවයක් ගෙන මැසීම ය.

අභිනීපට්ඨනා නම් කිසිවක් හා මැසීම ය.

ගහණ නම් ගැණීම මාත්‍ර ය.

ජූපන නම් සායී කිරීම මාත්‍ර ය.

සධ්‍යාදියෙසංයා යනු ... ඒ කරණ කොට ගෙන ද සහවේසෙස් ය යි කියනු ලැබේ.

1. ඉපඵි ව හොති, ඉපඵිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපඵියා කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති ඔලෙසති උල්ලවෙසති ඔලෙසති උල්ලවෙසති ආකඛ්ඛිති පභිකඛ්ඛිති අභිතිග්ගණනාති අභිතිප්පිලෙති ගණනාති ජුපති, ආපතති සංඝාදිසේසස්ස.

2. ඉපඵි ව හොති, වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපඵියා කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ධුල්ලවෙසස්ස. ඉපඵි ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපඵියා කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ධුල්ලවෙසස්ස. ඉපඵි ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපඵියා කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති. ආපතති ධුල්ලවෙසස්ස. ඉපඵි ව හොති, තීරවජාතගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපඵියා කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ධුල්ලවෙසස්ස.

3. පණ්ඩකො ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ධුල්ලවෙසස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, තීරවජාතගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පණ්ඩකො ව හොති, ඉපඵිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

4. පුරිසො ව හොති, පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස; පුරිසො ව හොති, වෙමතිකො -පෙ- පුරිසො ව හොති, තීරවජාතගතසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසො ව හොති, ඉපඵිසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසො ව හොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආලෙසති පරාලෙසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

5. තීරව්‍යතනගතො ච හොති තීරව්‍යතනගතසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං තීරව්‍යතනගතං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටං. තීරව්‍යතනගතො ච හොති, වෙමිතිකො -පෙ- තීරව්‍යතනගතො ච හොති, ඉප්පිසඤ්ඤා -පෙ- තීරව්‍යතනගතො ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- තීරව්‍යතනගතො ච හොති, පුරිසසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං තීරව්‍යතනගතං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛටං.

එ ක මු ල කං.

---

1. දෙව ඉප්පියො, ද්විත්තං ඉප්පිතං ඉප්පිසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං ද්විත්තං ඉප්පිතං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති ආපතති ද්විත්තං සම්භාදිසෙසානං.

2. දෙව ඉප්පියො, ද්විත්තං ඉප්පිතං වෙමිතිකො සාරතො ච, භික්ඛු ච නං ද්විත්තං ඉප්පිතං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුල්ලච්චයානං.

3. දෙව ඉප්පියො, ද්විත්තං ඉප්පිතං පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- තීරව්‍යතනගතසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං ද්විත්තං ඉප්පිතං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුල්ලච්චයානං.

4. දෙව පණ්ඩකා, ද්විත්තං පණ්ඩකානං පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං ද්විත්තං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුල්ලච්චයානං.

5. දෙව පණ්ඩකා, ද්විත්තං පණ්ඩකානං වෙමිතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- තීරව්‍යතනගතසඤ්ඤා -පෙ- ඉප්පිසඤ්ඤා සාරතො ච, භික්ඛු ච නං ද්විත්තං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමිසති පරමිසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටං.

නිරිසන් ගතයෙකුදු වෙයි, නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද දුකුලාආචාන් වේ. නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, විමති ඇති ... නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේන් ... නිරිසන්ගතයකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේද වේ, ... නිරිසන්ගත-යෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් වේ.

එකමුලකනය නිමි.

1. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහුය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද, සභවෙසෙත්ආචාන් දෙකෙකි.

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ විමති ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි.

3. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසතෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි.

4. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පර-මශීතය කෙරෙයි ද ... ගණී ද, සපශී කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි.

5. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන්ගතය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමශීතය කෙරෙයි ද, පරමශීතය කෙරෙයි ද ... ගණීයි ද, සපශී කෙරෙයි ද, දුකුලා-ආචාන් දෙකෙකි.

6. දො පුරිසා, ද්විත්තං පුරිසානං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

7. දො පුරිසා, ද්විත්තං පුරිසානං වෙමතිකො -පෙ- තිරව්ජානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉච්චිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව භික්ඛු ව, නං ද්විත්තං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

8. දො තිරව්ජානගතා, ද්විත්තං තිරව්ජානගතානං තිරව්ජානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං තිරව්ජානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

9. දො තිරව්ජානගතා, ද්විත්තං තිරව්ජානගතානං වෙමතිකො -පෙ- ඉච්චිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං තිරව්ජානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

10. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉච්චිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති සම්භාදිසෙසෙන දුක්ඛටසා.

11. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති චුලලච්චයෙන දුක්ඛටසා.

12. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං කායෙන කායං ආමසති පරමසති ජුපති -පෙ- ගණනාති, ආපතති ද්විත්තං චුලලච්චයානං.

13. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු නං උභිත්තං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති චුලලච්චයෙන දුක්ඛටසා.

14. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං තිරව්ජානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිත්තං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති චුලලච්චයෙන දුක්ඛටසා.

15. ඉච්චි ව පුරිසො ව, උභිනාං ඉච්චිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති සමිකාදිසෙසෙන දුක්ඛංය.

16. ඉච්චි ව පුරිසො ව, උභිනාං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ඵුලලවයෙන දුක්ඛංය.

17. ඉච්චි ව තිරච්ඡානගතො ව, උභිනාං ඉච්චිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති සමිකාදිසෙසෙන දුක්ඛංය.

18. ඉච්චි ව තිරච්ඡානගතො ව, උභිනාං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ඵුලලවයෙන දුක්ඛංය.

19. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභිනාං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ඵුලලවයෙන දුක්ඛංය.

20. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභිනාං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉච්චිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්විතො දුක්ඛංය.

21. පණ්ඩකො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභිනාං පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ඵුලලවයෙන දුක්ඛංය.

22. පණ්ඩකො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභිනාං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉච්චිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්විතො දුක්ඛංය.

15. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, ඒ මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, සභවෙසෙස් හා දුකුලාආචාත් වේ.

16. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... තිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපයීකෙරෙයි ද, ඵලායි හා දුකුලාආචාත් වේ.

17. සත්‍රියකුදු තිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... සපයී කෙරෙයි ද, සභවෙසෙස් හා දුකුලාආචාත් වේ.

18. සත්‍රියකුදු තිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ, ... පණ්ඩකය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... තිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, ඵලායි හා දුකුලාආචාත් වේ.

19. පණ්ඩකයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, ඵලායි හා දුකුලාආචාත් වේ.

20. පණ්ඩකයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... තිරිසන්ගනය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

21. පණ්ඩකයෙකුදු තිරිසනෙකුදු වෙත්, මඟණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳ ව පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, ඵලායි හා දුකුලාආචාත් වේ.

22. පණ්ඩකයෙකුදු තිරිසනෙකුදු වෙත්, මඟණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... තිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි මඟණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද ... ගණීයි ද, සපයී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි.

23. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං.

24. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉච්චසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං දුක්ඛටානං.

දුමුලකං නිවසිතං.

1. ඉච්චි ව ගොති, ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉච්චියා කායෙන කායපටිබ්ඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලච්චයසං. -පෙ-

2. දො ඉච්චියො, ද්වින්නං ඉච්චිතං ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉච්චිතං කායෙන කායපටිබ්ඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං ථුලලච්චයානං. -පෙ-

3. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායපටිබ්ඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛටසං -පෙ-

4. ඉච්චි ව ගොති, ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉච්චියා කායපටිබ්ඛොත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලච්චයසං. -පෙ-

5. දො ඉච්චියො, ද්වින්නං ඉච්චිතං ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්වින්නං ඉච්චිතං කායපටිබ්ඛොත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ද්වින්නං ථුලලච්චයානං. -පෙ-

6. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායපටිබ්ඛොත කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛටසං. -පෙ-

7. ඉච්චි ව ගොති, ඉච්චසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉච්චියා කායපටිබ්ඛොත කායපටිබ්ඛං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපතති දුක්ඛටසං. -පෙ-

23. පුරාෂයෙකුදු තිරිසනෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව පුරාෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් දෙකෙකි.

24. පුරාෂයෙකුදු තිරිසන්ගතයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ, ... තිරිසන්ගත ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දුකුලා-ආචාන් දෙකෙකි.

දව්වුලකය ගීම්.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආචාන් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි ද, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසි-ආචාන් වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කය පිළිබඳ වූවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආචාන් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කය පිළිබඳ වූවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආචාන් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කය පිළිබඳ වූවකින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වූවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරාමර්ශනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාන් වේ. ...

8. දො ඉපිඨො, දව්නාං ඉපිතං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉපිතං කායපට්ඨඤ්ඤිත කායපට්ඨඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණගාති ජුපති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

9. ඉපි ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං කායපට්ඨඤ්ඤිත කායපට්ඨඤ්ඤිං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණගාති ජුපති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

10. ඉපි ව ගොති, ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපිඨො නිසංගහිසෙත කායං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

11. දො ඉපිඨො, දව්නාං ඉපිතං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං චිනාං ඉපිතං නිසංගහිසෙත කායං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

12. ඉපි ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගහිසෙත කායං ආමසති ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

13. ඉපි ව ගොති, ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපිඨො නිසංගහිසෙත කායපට්ඨඤ්ඤිං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

14. දො ඉපිඨො, දව්නාං ඉපිතං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉපිතං නිසංගහිසෙත කායපට්ඨඤ්ඤිං ආමසති ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

15. ඉපි ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගහිසෙත කායපට්ඨඤ්ඤිං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

16. ඉපි ව ගොති, ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉපිඨො නිසංගහිසෙත නිසංගහිසං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

17. දො ඉපිඨො, දව්නාං ඉපිතං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉපිතං නිසංගහිසෙත නිසංගහිසං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං. -පෙ-

18. ඉපි ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉපිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභිනාං නිසංගහිසෙත නිසංගහිසං ආමසති, ආපතති දව්නාං දුක්ඛවානං.

8. සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත, සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුවේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පාරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණිත ද, සසභී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

9. සමුදායකුදු පණතකයෙකුදු වෙත, දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙසි ද, මහණ තෙමේන් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් දෙපාර්තමේන්තුවේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පාරාමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණිත ද, සසභී කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

10. සමුදායකුදු වෙසි, සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් නමා විසින් මුදාලුවකින් සමුදායගේ කය ආමර්ශනය කෙරේ ද දුකුලාආචාර්ය වේ. ...

11. සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත, සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් මුදාලුවකින් දෙපාර්තමේන්තුවේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

12. සමුදායකුදු පණතකයෙකුදු වෙත, දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් මුදාලුවකින් දෙපාර්තමේන්තුවේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලා ආචාර්ය දෙකෙකි.

13. සමුදායකුදු වෙසි, සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් මුදාලුවකින් සමුදායගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය වේ. ...

14. සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත, සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි ද, මහණ තෙමේන් මුදාලුවකින් සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුවේ කය පිළිබඳවුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

15. සමුදායකුදු පණතකයෙකුදු වෙත, දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් මුදාලුවකින් දෙපාර්තමේන්තුවේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

16. සමුදායකුදු වෙසි, සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් සමුදාය පිළිබඳ මුදාලුවකින් මුදාලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය වේ. ...

17. සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත, දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙසි, මහණ තෙමේන් සමුදාය දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ මුදාලුවකින් මුදාලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි. ...

18. සමුදායකුදු පණතකයෙකුදු වෙත, දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව සමුදාය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණ වෙසි ද, මහණ තෙමේන් දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ මුදාලුවකින් මුදාලුවක් ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාර්ය දෙකෙකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ

1. ඉපථී ව හොති, ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථී ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උමමසති ඔලඛෙසති උලලඛෙසති ආකඛ්ඪති පතිකඛ්ඪති අභිනිග්ගණනාති අභිනිප්පිලෙති ගණනාති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති සඛසාදිසෙසස්සං. -පෙ-

2. දෙව ඉපථියො, දව්නනං ඉපථීනං ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උමමසන්ති ඔලඛෙසන්ති උලලඛෙසන්ති ආකඛ්ඪන්ති පතිකඛ්ඪන්ති අභිනිග්ගණන්ති අභිනිප්පිලෙන්ති ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති දව්නනං සඛසාදිසෙසානං -පෙ-

3. ඉපථී ව පණ්ඨකො ව, උභින්නං ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති සඛසාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්සං -පෙ-

4. ඉපථී ව හොති, ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථී ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති ථුලලව්වයස්සං -පෙ-

5. දෙව ඉපථියො, දව්නනං ඉපථීනං ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති දව්නනං ථුලලව්වයානං -පෙ-

6. ඉපථී ව පණ්ඨකො ව, උභින්නං ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති ථුලලව්වයෙන දුක්ඛටස්සං -පෙ-

7. ඉපථී ව හොති, ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථී ව නං භික්ඛුස්ස කාය-පට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති ථුලලව්වයස්සං -පෙ-

8. දෙව ඉපථියො, දව්නනං ඉපථීනං ඉපථිසඤ්ඤේ සාරතො ව, ඉපථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨං ආමසන්ති පරාමසන්ති -පෙ- ගණන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපතති දව්නනං ථුලලව්වයානං -පෙ-

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රියත් තමාගේ කසින් මහණහුගේ කය ආමඪීනය කෙරෙයි ද, පරාමඪීනය කෙරෙයි ද, අවමඪීනය කෙරෙයි ද, උත්මඪීනය කෙරෙයි ද, අවලඛකනය කෙරෙයි ද, උලලඛකනය කෙරෙයි ද, ආකඪීණය කෙරෙයි ද, ප්‍රතිකඪීණය කෙරෙයි ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙයි ද, නිඪීඪිතනය කෙරෙයි ද, ගණීයි ද, සපඪී කෙරෙයි ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ වෑයම් කෙරෙයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිහු ද තමන්ගේ කසින් මහණහුගේ කය ආමඪීනය කෙරෙත් ද, පරාමඪීනය කෙරෙත් ද, අවමඪීනය කෙරෙත් ද, උත්මඪීනය කෙරෙත් ද, අවලඛකනය කෙරෙත් ද, උලලඛකනය කෙරෙත් ද, ආකඪීණය කෙරෙත් ද, ප්‍රතිකඪීණය කෙරෙත් ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙත් ද, අභිනිඪීඪිතනය කෙරෙත් ද, ග්‍රහණය කෙරෙත් ද, සපඪී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කරයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණඪකයකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා තමන්ගේ කසින් මහණහුගේ කය ආමඪීනය කෙරෙත් ද පරාමඪීනය කෙරෙත් ද, ... ගණීත් ද, සපඪී කෙරෙත් ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කරයි ද, සපඪීය විදීයි ද, සභවෙසෙස් හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි සත්‍රිය තමාගේ කසින් මහණහුගේ කය පිලිබදවුවක් ආමඪීනය කෙරෙයි ද, පරාමඪීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපඪී කෙරෙයි ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ තමාගේ කසින් වෑයම් කෙරෙයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, පුලාසි- ඇවැත් වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රිහු යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිහුත් තමන්ගේ කසින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමඪීනය කරත් ද, පරාමඪීනය කරත් ද ... ගණීත් ද, සපඪී කෙරෙත් ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කෙරෙයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණඪකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා ම තමන්ගේ කසින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමඪීනය කෙරෙත් ද, පරාමඪීනය කෙරෙත් ද, ... ගණීත් ද, සපඪී කෙරෙත් ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කෙරෙයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, පුලාසි හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රියත් තමාගේ කය පිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය ආමඪීනය කෙරෙයි ද, පරාමඪීනය කෙරෙයි ද, ... ගණීයි ද, සපඪී කෙරෙයි ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කරයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, ඒ සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රිහු යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිහුත් තමන්ගේ කය පිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය ආමඪීනය කෙරෙත් ද, පරාමඪීනය කෙරෙත් ද, ... ගණීත් ද, සපඪී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වෑයම් කෙරෙයි ද, සපඪීය දූත ගණීයි ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙක් වේ. ...

9. ඉපචී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥෙන කායං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති ජුලුච්චයෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

10. ඉපචී ව හොති, ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, ඉපචී ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥෙන කායපට්ඨඥං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහාති ජුපති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

11. දෙච ඉපචීයො, දචින්නං ඉපචීනං ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, ඉපචීයො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥෙන කායපට්ඨඥං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දචින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

12. ඉපචී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨඥෙන කායපට්ඨඥං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණහන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දචින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

13. ඉපචී ව හොති, ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, ඉපචී ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

14 දෙච ඉපචීයො, දචින්නං ඉපචීනං ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, ඉපචීයො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දචින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

15. ඉපචී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දචින්නං දුක්ඛටානං -පෙ-

16. ඉපචී ව හොති, ඉපචීසඤ්ඤී සාරතො ව, ඉපචී ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨඥං ආමසති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පට්ඨිජානාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ තෙම ඒ දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රියුය යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා තමන්ගේ කය පිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය ආමරීතය කෙරෙත් ද, පරාමරීතය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සපරී කෙරෙත් ද, මහණ සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලා-ආවැත් වේ. ...

10. සත්‍රියකුත් වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, තමාගේ කය පිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමරීතය කෙරෙයි ද, පරාමරීතය කෙරෙයි ද, ... ගණියි ද, සපරී කෙරෙයි ද, සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලා-ආවැත් වේ. ...

11. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රියු දෙදෙනා පිලිබදව සත්‍රියු ය යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රියු තමන්ගේ කය පිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමරීතය කෙරෙත් ද, පරාමරීතය කෙරෙත් ද ... ගණිත් ද, සපරී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූතගණියි ද, දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රියුය යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා තමන්ගේ කයපිලිබද වුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමරීතය කෙරෙත් ද, පරාමරීතය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සපරී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවැත් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැගීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය දමාලී දෙයින් මහණහුගේ කය ආමරීතය කෙරෙයි ද, සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලා-ආවැත් වේ. ...

14. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රියු දෙදෙනා පිලිබදව සත්‍රියු ය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි සත්‍රියු ද මුදුලුවකින් මහණහුගේ කය ආමරීතය කෙරෙත් ද, මහණ සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලා ආවැත් දෙකෙකි. ...

15 සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිලිබද ව සත්‍රියුය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා මුදුලුවකින් මහණහුගේ කය ආමරීතය කෙරෙත් ද, සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

16. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය මුදුලුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබද වුවක් ආමරීතය කෙරෙයි ද, සෙවුතා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපරීය දූත ගණියි ද, දුකුලාආවැත් වේ. ...

17. දො ඉඤ්ඤායො, දව්නනං ඉඤ්ඤානං ඉඤ්ඤාසුඤ්ඤා සාරභොතො ව, ඉඤ්ඤායො ව නං භික්ඛුසු නිසුසග්ගිඤ්ඤා කායපට්ඨධුං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

18. ඉඤ්ඤා ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉඤ්ඤාසුඤ්ඤා සාරභොතො ව, උභො ව නං භික්ඛුසු නිසුසග්ගිඤ්ඤා කායපට්ඨධුං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

19. ඉඤ්ඤා ව ගොති, ඉඤ්ඤාසුඤ්ඤා සාරභොතො ව, ඉඤ්ඤා ව නං භික්ඛුසු නිසුසග්ගිඤ්ඤා නිසුසග්ගියං ආමසති, සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති, න ව එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දුක්ඛවාසු -පෙ-

20. දො ඉඤ්ඤායො, දව්නනං ඉඤ්ඤානං ඉඤ්ඤාසුඤ්ඤා සාරභොතො ව, ඉඤ්ඤායො ව නං භික්ඛුසු නිසුසග්ගිඤ්ඤා නිසුසග්ගියං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති, න ව එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

21. ඉඤ්ඤා ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉඤ්ඤාසුඤ්ඤා සාරභොතො ව, උභො ව නං භික්ඛුසු නිසුසග්ගිඤ්ඤා නිසුසග්ගියං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති න ව එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

22. සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති ආපතති සඛිඤ්ඤාදිසෙසුසු. සෙවනාධිපපායො කායෙත වායමති න ව එසුං පට්ඨිජානාති, ආපතති දුක්ඛවාසු. සෙවනාධිපපායො න ව කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, අනාපතති. සෙවනාධිපපායො න ව කායෙත වායමති න ව එසුං පට්ඨිජානාති, අනාපතති, මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, අනාපතති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, අනාපතති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙත වායමති එසුං පට්ඨිජානාති, අනාපතති. මොක්ඛාධිපපායො න ව කායෙත වායමති න ව එසුං පට්ඨිජානාති අනාපතති.

23. අනාපතති අසුඤ්ඤාවච, අසභියා, අජානනඤ්ඤා; අසාදියනඤ්ඤා, උමමනකසසු, බිනනචිතනසු, වෙදනට්ඨසු¹, ආදිකමමකසුසාති.

1. වෙදනාට්ඨසු. මජ්ඣ.

17. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රිත් දෙදෙනා පිලිබඳ සත්‍රිහු ය යන භාගීම් ඇත්තේ සංරක්කත් වෙයි, සත්‍රිහුත් මුදුලුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබඳ වුවක් ආමඝීනය කෙරෙත් ද, මහණ තෙමේත් සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපඝීය දූත ගණ්ඨි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

18. සත්‍රියකුදු පණ්ඨකයකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිලිබඳව සත්‍රිහු ය යන භාගීම් ඇත්තේ සංරක්කත් වෙයි, දෙදෙන මුදුලුවකින් මහණහුගේ කය පිලිබඳ වුවක් ආමඝීනය කෙරෙත් ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ, එ මහණත් කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපඝීය දූත ගණ්ඨි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

19. සත්‍රියක් වෙයි, සත්‍රිය යන භාගීම් ඇත්තේ සංරක්කත් වෙයි, සත්‍රිය ද මහණහු පිලිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නොදනියි ද, දුකුලාආචාත් වේ. ...

20. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රිත් දෙදෙනා පිලිබඳව සත්‍රිහු ය යන භාගීම් ඇත්තේ සංරක්කත් වෙයි, සත්‍රිහුත් මුදුලුවකින් මහණහු පිලිබඳ මුදුලුවක් ආමඝීනය කෙරෙත් ද, එ මහණ තෙමේ සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපඝීය නො ම දනියි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

21. සත්‍රියකුදු පණ්ඨකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිලිබඳව සත්‍රිහු ය යන භාගීම් ඇත්තේ සංරක්කත් වෙයි ද, දෙදෙනා ම මුදුලුවකින් මහණහු පිලිබඳ මුදුලුවක් ආමඝීනය කෙරෙත් ද, සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපඝීය නො ම දනියි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

22. සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපඝීය දනියි ද, පහවෙසෙස් ආචාත් වේ. සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නොම දනියි ද, දුකුලාආචාත් වේ. සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස දනියි ද, ආචාත් නො වේ. සෙටුතා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනියි ද, ආචාත් නො වේ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස දනියි ද, ආචාත් නො වේ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනියි ද, ආචාත් නො වේ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස දනියි ද, ආචාත් නො වේ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් නො කෙරෙයි ද, පහස නො ම දනියි ද, ආචාත් නො වේ.

23. නො දූත සිටියහුට ද, නො සිහියෙන් සිටියහුට ද නො දත්තහුට ද නො ඉවසත්තහුට ද, උචතු වුවහුට ද, බෙදයට පාමණ්ඨි සිත් ඇත්තහුට ද, චේදනාවෙන් පෙළුනහුට ද, ආදිකමඝීකයාට ද, ආචාත් නො වේ.

විනිතවඥු

ලඳුනගාමා:

මාතා ධීතා ව භගිනී ව ජායා යකිම් ව පණ්ඩකො,
සුත්තා මතා තිර්ච්ඡාතා දුර්ඛිතලිකාය ව.

සමපිළෙ සඛිකාමො මග්ගො රුහෙබො නාචා ව රජ්ජ ව,
දණ්ණො පතතං පනාමෙසි වඤ්ඤ වායාමි තච්ඡපෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මාභුයා මාභුපෙමෙන
ආමසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- කච්චී නු බො අහං සඛිකාදිසෙසං
ආපතතිං ආපනොනා,ති. භගවතො ඵතමස්මිං ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සඛිකාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛංචස්සා”ති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ධීභුයා ධීභුපෙමෙන
ආමසි -පෙ- භගිනීයා භගිනීපෙමෙන ආමසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි
-පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛංචස්සා”ති. (2-3)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුරාණදුතිසිකාය කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං චං භික්ඛු
ආපනොනා සඛිකාදිසෙසස්ස”න්ති. (4)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු යකිම්යා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙ-
සස්ස. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (5)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩකස්ස කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
සඛිකාදිසෙසස්ස. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (6)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුත්තච්චියා කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපතතිං චං භික්ඛු
ආපනොනා සඛිකාදිසෙසස්ස”න්ති. (7)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මිනිච්චියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සඛිකාදිසෙ-
සස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (8)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තිර්ච්ඡාතගතිච්චියා
කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති
භික්ඛු සඛිකාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛංචස්සා”ති. (9)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුර්ඛිතලිකාය කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජී. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු
සඛිකාදිසෙසස්ස; ආපතති දුක්ඛංචස්සා”ති (10)

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනශාථා:

මාතු ධිතු භගිනී වඤ්ඤා, ජායා යකඛී පණ්ඩක වඤ්ඤා, සුභතා මහ තිරවජ්ජානගත වඤ්ඤා, දුරාභිතලික වඤ්ඤා, සමපිලන සංකම මග්ග වඤ්ඤා, රාකක නාචා රජ්ජවඤ්ඤා, දණ්ඩ පතන පනාමෙන වඤ්ඤා නජ්ජපත වඤ්ඤා ය යි විනිශ්චිතවඤ්ඤා විස්සකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මාතෘප්‍රෙමයෙන් මවගේ සිරුර අත ගෑ ය. ඔහුට කුකුළු විය. ... කීම? මම සභවෙසෙස්ඤාවාත් අවන්තෙමි දු”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සාල කෙළේ ය. ... “මහණ සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුකුලාඤාවාත් වේ” ය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුභිතෘප්‍රෙමයෙන් දුවගේ සිරුර අත ගෑ ය. ... භගිනී ප්‍රෙමයෙන් බුහුනනීඝන්තේ සිරුර අත ගෑය. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුකුලාඤාවාත් වේ” ය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (2. 3)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹුව හා කායසංසභීයට සමවනී. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්ඤාවාත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක. (4)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යනිත්තක හා කාසසගයට සමවනී. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුලාසි ඤාවාත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (5.)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු හා කාසසගයට සමවනී. ඒ මහණහට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුලාසි ඤාවාත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (6.)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදන සත්‍රියක හා කාසසගයට සමවනී. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්ඤාවාත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක. (7.)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සත්‍රියක හා කාසසගයට සමවනී. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුලාසි ඤාවාත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (8.)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තිරිසන්ගිය මාගමක හා කාසසගයට සමවනී. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුකුලාඤාවාත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (9.)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දඹුලුවා පෙනාලීරුවක් හා කාසසගයට සමවනී. ඔහුට කුකුළු විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාවාත් නො වේ. දුකුලාඤාවාත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (10.)

10. තෙන බො පන සමයෙන සමඛනුලා ඉඤ්ඤා අඤ්ඤානරං භික්ඛුං සමුප්පෙච්චා බාහාපරමපරාය¹ නෙසුං. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. “සාදිසි නිං භික්ඛු”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”නති “අනාපනති භික්ඛු අසාදියනාසාසා”ති. (11)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා අභිරුලුහං සමකමං සාරතොසා සංවාලෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති දුකකට්ඨසා”ති. (12)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා පටිපට්ඨෙ පසසිච්චා සාරතොසා අංසකුටෙන පහාරං අදුසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අපනතිං නිං භික්ඛු අපනො සමසාදිසෙස”නති. (13)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා අභිරුලුහං රුකං සාරතොසා සඤ්චාලෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති දුකකට්ඨසා”ති. (14)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා අභිරුලුහං නාවං සාරතොසා සඤ්චාලෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති දුකකට්ඨසා”ති. (15)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා ගභිතං රජ්ජුං සාරතොසා ආවිඤ්ඤී. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති ථුලලවචයසා”ති. (16)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා ගභිතං දණ්ඩං සාරතොසා ආවිඤ්ඤී. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති ථුලලවචයසා”ති. (17)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාරතොසා ඉඤ්ඤා පතොතන පනාමෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි. “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා. අපනති ථුලලවචයසා”ති. (18)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා චන්දනනියා සාරතොසා පාදං උච්චාරෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ- “අපනතිං නිං භික්ඛු අපනො සමසාදිසෙස”නති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉඤ්ඤා ගහෙසාමිති වායමිච්චා න ජුපි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි -පෙ-. “අනාපනති භික්ඛු සමසාදිසෙසසා; අපනති දුකකට්ඨසා”ති. (20)

කාය සංඝගාසකසාදිසෙසො. 2

1. අනෙසු. මජ්ඣ. 2. කායසංඝගාසකසාදිසෙසො. නිට්ඨක. දුතිය. මජ්ඣ.

10. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රිහු එක්තරා මහණකු පෙළා අතීතතීන් පැමිණවූහ. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?”යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි” යි හේ කීය. “මහණ, තො ඉවසන්තහුට ආවැත් නො වේ”යි වදාළ සේක. (11.)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු ඒදණ්ඩක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය... “මහණ සහවෙසෙස් ආවැත් නො වේ. දුකුලා ආවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (12.)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙරමග සත්‍රියක දැක සංරක්ත වූයේ උරහිසින් පහර දිනී. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස් ආවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (13.)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු හසක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය- ... “මහණ සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. දුකුලාආවැත්වේ”යි වදාළ සේක. (14.)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නැගුනු මරාවක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. දුකුලාආවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (15.)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක ගත් රැහනක්ආද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. පුලුසිආවැත්වේ”යි වදාළ සේක.

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්තවූයේ සත්‍රියක ගත් දඹුකඩක් ආද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. පුලුසිආවැත් වේ”යි වදාළසේක. (17)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක පාත්‍රයෙන් දුරු කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. පුලුසිආවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (18)

18. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක වදිත කල්හි පය එසවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ආවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (19)

19. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සත්‍රියක අල්ලා ගණිමි යි වෑයම් කොටසභභී නො කෙලේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආවැත් නො වේ. දුකුලාආවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (20)

3. 3.

දුටුල්ලොවා වාසිකබාපදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝී අරඤ්ඤෙ විහරති. තස්සායස්මතො විහාරෙ අභිරුපො හොති දස්සනීයො පාසාදිකො. තෙත බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා ඉඤ්චියො ආරාමං අගමංසු විහාරපෙකඛිකායො. අථ බො තා ඉඤ්චියො යෙනා යස්මා උද්ඝී, තෙනුපසඛිකමංසු. උපසඛිකමිච්චා ආයස්මනතං උද්ඝීං එතදවොචුං: “ඉච්ඡාම මයං භනෙන අයස්ස විහාරං පෙකඛිතු”නති. අථ බො ආයස්මා උද්ඝී තා ඉඤ්චියො විහාරං පෙකඛාපෙච්චා තාසං ඉඤ්චිතං චච්චමග්ගං පසස්චමග්ගං ආදිස්ස චණ්ණචපි භණති අචණ්ණචපි භණති. යාවති‘පි ආයාවති‘පි, පුච්ඡති‘පි පටිපුච්ඡති‘පි, ආචිකඛති‘පි, අනුසාසති‘පි, අකෙකාසති‘පි. යා තා ඉඤ්චියො ජිනාකා බුත්තිකා අභිරිකායො තා ආයස්මතා උද්ඝීතා සද්ධිං උභ්‍යසනති‘පි උලුපනති‘පි උජ්ඣග්ගනති‘පි උපපණ්ඩනති‘පි. යා පන තා ඉඤ්චියො භිරිමතා තා නිකමිච්චා භිකු උජ්ඣාපෙනති: “ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං තප්පතීරුපං, සාමිකෙනපි මයං එවං වුත්තා න ඉච්ඡෙය්‍යාම, කිම්පනෙයෙන උද්ඝීතා”ති. යෙ තෙ භිකු අපටිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා උද්ඝී මාතුගාමං දුටුල්ලොති වාචාහි ඔභාසිස්සති”ති. අථ බො තෙ භිකු භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං.

2. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භිකුසංඝං සනතිපාතාපෙච්චා ආයස්මනතං උද්ඝීං පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර ත්ථං උද්ඝී මාතුගාමං දුටුල්ලොති වාචාහි ඔභාසි”ති. “සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධෝ භගවා: “අනුච්ඡේයං මොඝපුරිස අනුච්ඡොමිකං අප්පතීරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි තාම ත්ථං මොඝපුරිස මාතුගාමං දුටුල්ලොති වාචාහි ඔභාසිස්සයි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො, තො ඤරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකබාතො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පතාදය -පෙ- එවං ච පන භිකවචෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භිකු ඔතිණ්ණො විජජිණ්ණෙන විනෙතන මාතුගාමං දුටුල්ලොති වාචාහි ඔභාසෙය්‍ය යථා තං සුචා සුචතීං මෙච්ඡන්තංසංභිතාති, සඛ්ඤාදිසෙය්‍යාති.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භිකුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අජෙ අධිපෙපතො භිකුති.

ඔතිණ්ණො තාම සාරතො අපෙකඛවා පටිබද්ධවිතො.

3. 3.

දුටුලලවාචායිකෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඩුසිවුහුගේ අරමිහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ අරණෙහි වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන්ගේ විහාරය මතරම් ය. දුකුම්කලු ය. ප්‍රසාද එලවන්නේ ය. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රිහු සෙතස්ත බැලියැවි වුවාහු ඒ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිහු ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන් කර එලඹියාහු ය. එලඹ ආයුෂමත් උදුසි හට “සවාමිනි, ආයුසියන් වහන්සේගේ විහාරය බලන්නට අපි කැමැත්තෙමු” යි කීහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ ඒ සත්‍රිහුට විහාරය පෙන්වා ඒ සත්‍රිහුගේ වසමග පසමග ලක් කොට ගුණ ද කියයි. අගුණ ද කියයි. යදනේන් වෙයි. අයදනේන් වෙයි. විවාරණුයේන් වෙයි. පුළුචුස්සේන් වෙයි. අනුසස්සේන් වෙයි. හවන්සේන් වෙයි. යම් ඒ සත්‍රි කෙතෙක් සුන් ඔතප් ඇත්තෝ සඵ වූවෝ ලජ්ජා තැන්තෝ වෙන් ද, ඔහු ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන් සමග මද සිතා පහල කරන්නෝන් වෙන්. පොලඹවන බස් දෙබන්තෝන් වෙන්. මහ හඬින් සිතා සෙන්නෝ ද වෙන්. පරිහාස ද කෙරෙත්. යම් ඒ සත්‍රි කෙතෙක් ලජ්ජා ඇත්තාහු ද ඔහු නික්ම ‘වහන්ස, මෙය නුසුදුසු ය. යෝග්‍ය නො වෙයි. හිමියා විසිනුදු මෙසේ කියන ලද්ද වූ අපි නො රැස්තෙමු. උදුසි ආයුසියන් වහන්සේ විසින් කියන ලදුමෝ කීම රැස්තමෝ ද?’ යි හිසුනුන්ට අවඥ කරත්. යම් ඒ අපි මහණහු වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදුසි තෙමේ මාගමුන්ට වසමග පසමග ඇරැබ තුළල් තෙපුලින් ඔවස් බෙණේ ද?” යි අවඥ කෙරෙත්. අයුණු කියත්. දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ හිසුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කලහ.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙහි මේ කාරණයෙහි හිසුසඹකයා රැස් කරවා “උදුසි, තෝ මාගමට තුළල් තෙපුලෙන් ඔවස් බිණුයෙහි සැබෑ ද?” යි ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන් පුළුචුන් සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සා” යි හේ කීය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වදරණ සේක, “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොමී නො වෙයි. යෝග්‍ය නො වෙයි. මහණුන්ට නො ගැලපෙන්නෙක. නො කැප ය. නොකටයුත්-තක. හිස් පුරුෂය, කවර කරුණකින් තෝ මාගමට තුළල් තෙපුලෙන් පහත් ලෙස බිණුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් සරුගය පිණිස නො ව විරුගය පිණිස තත් අයුරින් දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදහයන් ගේ සංසිද්ධි කියන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහත් වූවන්ගේ පහත් බව පිණිස නො වේ” යි ... ගැරහු සේක. ඉක්බිති මෙය වදල සේක: මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් තුළල් තෙපුල් කියැවි රුයෙන් මඩනා ලද්දේ පෙරලි සිතීන් මිනිස් මාංශමකට වසමග පසමග ඇරැබ මෙවුන්දම් පිළිබද තුළල් තෙපුලෙන් තරුණයකු තරුණියකට මෙන් ඔවස් බෙණේ නම් ඒ මහණහට සභවෙසස් ඇවැත් වේ.”

3. යොපන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූයෙක් ...

හිසු යනු ... මේ අරුත්හි මේ තෙමේ හිසු ය යි අභිමත යි.

බනිණි නම්: ඇලුම් ඇත්තේ, අපෙක්ෂා ඇත්තේ, පිළිබද සිතැත්තේ යි.

විපරිණතනන් රතනමපි විතතං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතතං විපරිණතං, මූලහමපි විතතං විපරිණතං. අපි ච රතතං විතතං ඉමසමිං අනෙඨ අධිපෙපතං විපරිණතනන්.

මාතුශාමො නාම: මනුසසී, න යකඛී න පෙනී න තීරව්ණානගතා, විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබහාසිතා දුටුල්ලාදුටුල්ලං ආජානීතුං.

දුටුල්ලං චාචා නාම: චචවගෙහපසාචවගෙහමෙජුතධමමපටිසංයුතතා චාචා.

ඛහාසෙසානි අජකාචාරො වුච්චති.

යථා තං සුචා සුචනීන් දහරො දහරිං කරුණො කරුණිං කාමහොභී කාමහොභීතිං.

මෙජුනුපසංභිතානීති මෙජුතධමමපටිසංයුතතාහි.

සඛ්‍යාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සඛ්‍යාදිසෙසොති,

.4 දො මග්ගෙ ආදිසං වණණමපි භණති, අවණණමපි භණති, යාවති'පි, ආයාවති'පි, පුච්ඡති'පි, පටිපුච්ඡති'පි, ආචිකඛති'පි, අනුසාසති'පි, අනෙකාසති'පි.

චණණං භණති නාම: දො මග්ගෙ ථොමෙති වණණති පසංසති.

අවණණං භණති නාම: දො මග්ගෙ බුංසෙති වමෙහති ගරහති.

යාවති නාම: දෙහි මෙ අරහසි මෙ දඬුන්ති.

ආයාවති නාම: කදු තෙ මාතා පසිදිසුති, කදු තෙ පිතා පසිදිසුති, කදු තෙ දෙවතායො පසිදිසුන්ති, කදු¹ සුබණො සුලයො සුමුත්තො භවිසුති, කදු තෙ මෙජුතං ධමමං ලභිසුමි²ති.

පුච්ඡති නාම: කථං තං සාමිකසං දෙසි³ කථං ජාරසං දෙසි³ති.

පටිපුච්ඡති නාම: ඵලං කීර තං සාමිකසං දෙසි³ ඵලං ජාරසං දෙසි³ති.

ආචිකඛති නාම: පුටොභා භණති “ඵලං දෙහි, ඵලං දෙනරී⁴ සාමිකසං පියා භවිසුසි මනාපා වා”ති.

අනුසාසති නාම: අපුටොභා භණති, “ඵලං දෙනරී⁴ සාමිකසං පියා භවිසුසති මනාපා වා”ති.

අනෙකාසති නාම: අනිමිතතා'සි නිමිතතමනතා'සි අලොභිතා'සි බුච්චලො-භිතා'සි බුච්චොලා'සි පග්ගරන්තී'සි සිබරිණී'සි ඉච්චපණධිකා'සි චෙජුරිසිකා'සි සමතින්තා'සි උභතොබ්‍යඤ්ඤතාසීති.

1. කදු තෙ. සා. 2. ලභිසුසීති. සී. මු. 3; දෙහි, දෙහිති. සී. මු. 4. දෙනා, මජ්ඣ.

විපරිණතං යනු: රුගයෙන් රත් වූ සිත ද විපරිණත ය, දේහයෙන් දැවී වූ සිත ද විපරිණත ය, මෝහයෙන් මුස වූ සිත ද විපරිණත ය. වාලින් මේ අතීයෙහි රුගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණතය යි අභිමත යි.

මාතුශාම නම: මිනිස් මාගමකි. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. තිරිසන් ගිය මාගමක් ද නො වෙයි. සුබ්බසි දුබ්බසි තුළුල් නොතුළුල් තෙපුල් දූත ගාණිමට සමත් නුවණැති මාගමකි.

දුටුලලවාවා නම: වසමග පසමග මෙවුන්දම් පිලිබද තෙපුල් ය.

මහාසෙසය යනුයෙන් ආචාරව්‍යතික්‍රමය කියනු ලැබේ.

යථා භං සුචා සුචතීං යනු ගම්දරුවකු ගම්දරියකට තරුණයකු තරුණියකට කම්සාප විදින්නකු කම්සාප විදින්නියකට කථා කරන්නාක් මෙනි.

මෙච්ඡුසසංගිතා යනු: මෙවුන්දම් පිලිබද තෙපුලින් ය.

සංඝාදිසෙසො යනු ... එයිනුදු සභවෙසෙස යි කියනු ලැබේ.

4. දෙමග ආරැඹ ගුණත් කියයි. අගුණත් කියයි. යදින්නේත් වෙයි. අයදින්නේත් වෙයි. විචාරන්නේත් වෙයි. පුළුච්ඡේත් වෙයි. කියන්නේත් වෙයි. අනුශාසනා කරන්නේත් වෙයි. ආක්‍රොශ කරන්නේත් වෙයි.

ගුණ කියයි යනු: දෙමග ගුණ කියයි. වණයි. පසසයි.

අගුණ කියයි යනු: ගරහයි, අවමන් කෙරෙයි, නිඤ් කෙරෙයි,

යදිසි යනු: 'මට දෙව, මට දීමට සුදුස්සෙහි ය'යි කියයි.

අයදිසි යනු: කවරද නිගේ මවු තුටු වන්නී ද? කවරද නිගේ පියා තුටු වන්නේ ද? කවරද නිගේ (ඉටු) දෙවියෝ පහදින්නාහු ද? කවරද සුබ කණය, සුබ ලය, සුබ මොහොත වන්නේ ද? කවරද නිගේ මෙවුන්දම් ලබන්නෙමි ද? යි කියයි.

විචාරයි යනු: 'කෙසේ නම් තෝ සාමියාට දෙයි ද? කෙසේ නම් හෝ සොර සාමියාට දෙයි ද? යි ප්‍රශ්න කෙරෙයි.

පිලිවිසයි යනු: 'මෙසේ තෝ සාමියාට දෙයිල මෙසේ හෝ සොරසාමියාට දෙයිල'යි පිලිවිසයි.

කියයි යනු: විචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙව. මෙසේ දෙන්නිය හිමියාට ප්‍රිය ද මන වඩන්නී ද වන්නිය"යි කියයි.

අනුශාසන කෙරෙයි යනු: නොවිචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙන්නිය සාමියාට ප්‍රිය වන්නී ය, මන වඩන්නිය"යි කියයි.

ආක්‍රොශ කෙරෙයි යනු: 'තීමිත්ත තැත්තී වෙහි, නො පිරිපුත් නිමිත්ත ආත්තී වෙහි, ඕසප් නැත්තී වෙහි, නිති ඕසප් ඇත්තී වෙහි, නිති දරණ පිලිසඬ ඇත්තී වෙහි, මු වගුරුවන්නී වෙහි, හිපි ගිය මස් ඇත්තී වෙහි, යනු-පඤ්චක වෙහි, පිරිමි අසුරු ඇත්තී වෙහි, මුසු වූ හදන් ඇත්තී වෙහි, දෙතදන් ආත්තී වෙහි'යි කියයි.

1. ඉපී ව ගොති, ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉපීයා වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති, යාවති'පි ආයාවති'පි පුච්ඡති'පි පටිපුච්ඡති'පි, ආචකකති'පි, අනුසාසති'පි, අකොකාසති'පි, ආපතති සඛසාදිසෙසංසං -පෙ-*

2. දෙච ඉපීයො, දච්ඡනං ඉපීනං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං දච්ඡනං ඉපීනං වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දච්ඡනං සඛසාදිසෙසංසං -පෙ-

3. ඉපී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං උභින්නං වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති සඛසාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

4. ඉපී ව ගොති, ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉපීයා වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ඔපෙඤා අධකකං උඛභජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දුල්ලච්චයං -පෙ-

5. දෙච ඉපීයො, දච්ඡනං ඉපීනං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං දච්ඡනං ඉපීනං වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ඔපෙඤා අධකකං උඛභජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දච්ඡනං දුල්ලච්චයං -පෙ-

6. ඉපී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං උභින්නං වච්චමග්ගං පසාඨමග්ගං ඔපෙඤා අධකකං උඛභජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දුල්ලච්චයෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

7. ඉපී ව ගොති, ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉපීයා උඛභකකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ-අකොකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

8. දෙච ඉපීයො, දච්ඡනං ඉපීනං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං දච්ඡනං ඉපීනං උඛභකකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දච්ඡනං දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

9. ඉපී ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං උභින්නං උඛභකකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දච්ඡනං දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

10. ඉපී ව ගොති, ඉපීසඤ්ඤී, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉපීයා කායපට්ඨං ආදිසා වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං -පෙ-

* පෙසාලමුච්චක කායසංඝග්ගෙ වුත්තනංසො ව චෙදිතච්චෙඛං.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති ඇලුනු මහණෙකුදු වෙයි, සත්‍රියගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, යදිසි ද, අයදිසි ද, විමාරසි ද, පිලිවිසිසි ද, බෙණෙයි ද, අනුශාසනා කෙරෙයි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබද ව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණකියෙකුදු වෙත්, මහණ තෙම දෙදෙනා පිලිබද ව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, සභවෙසෙස් හා දුකුලාඇවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, මහණතෙම 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි. සත්‍රියගේ වසමග පසමග හැර අකුඇටින් යට දෙදණ මඩලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද ජුලාසි වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබදව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබදව වසමග පසමග හැර අකුඇටින් යට දෙදණ මඩලින් උබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, ජුලාසිඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණකියෙකුදු වෙත්, මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිලිබදව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ වසමග පසමග හැර අකුඇටින් යට දෙදණ මඩලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද ජුලාසි හා දුකුලාඇවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ තෙමේ 'සත්‍රියක' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුම් ඇත්තේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ අකුඇටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ තෙමේ සත්‍රින් දෙදෙනා පිලිබදව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනාගේ අකුඇටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාඇවැත් දෙකෙකි. ...

9. සත්‍රියකුදු පණකියෙකුදු වෙත්, මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිලිබද 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ අකු ඇටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද දුකුලාඇවැත් දෙකෙකි. ...

10. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ තෙමේ 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ කය පිලිබද වූ වස්ත්‍රාදිය ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද. ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද. දුකුලාඇවැත් වේ. ...

11. දෙව් ඉපිටියො, දව්නාං ඉපිටිං ඉපිට්ඨසංඝෙදී, සාරතොභා ව. භික්ඛු ව නං දව්නාං ඉපිටිං කායපට්ඨධං ආදිසං වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දව්නාං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

12. ඉපි ව පණ්ඩකො ව, උභිනාං ඉපිට්ඨසංඝෙදී, සාරතොභා ව. භික්ඛු ව නං උභිනාං කායපට්ඨධං ආදිසං වණණමපි භණති අවණණමපි භණති -පෙ- අකොකාසති'පි, ආපතති දව්නාං දුක්ඛට්ඨානං -පෙ-.

13. අනාපතති අත්ථපුරෙකඛාරසං, ධම්මපුරෙකඛාරසං, අනුසාසනී- පුරෙකඛාරසං, උම්මත්තකසං, ආදිකමමිකසංඝාති.

විනිභවත්ථු

උද්දනගාථා:

ලොභිතං කකකසංකිණ්ණං ඛරං දීඝඤ්ච වාපිතං
කච්චී සංසීදති¹ මග්ගො සද්ධා දුනෙත කමමුතා'ති.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉපි තවරතනං කම්මලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු සාරතොභා නං ඉපිටිං එතදවොච: “ලොභිතං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, තවරතො කම්මලො”ති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අගොසි. “කච්චී නු ඛො අහං සංඝාදිසෙසං ආපතතිං ආපනො”ති. භගවතො එතමච්චං අරෙවෙසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසංඝං. ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (1)

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉපි ඛරකම්මලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු සාරතොභා නං ඉපිටිං එතදවොච: “කකකසලොමං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, ඛරකම්මලකො”ති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසංඝං. ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (2)

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉපි තවාචුතං කම්මලං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු සාරතොභා නං ඉපිටිං එතදවොච: “ආකිණ්ණලොමං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, තවාචුතො කම්මලො”ති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසංඝං; ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (3)

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉපි ඛරකම්මලකං පාරුතා ගොති. අඤ්ඤතරෙ භික්ඛු සාරතොභා නං ඉපිටිං එතදවොච: “ඛරලොමං ඛො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ඡාති, “ආමය්‍ය, ඛරකම්මලකො”ති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසංඝං; ආපතති දුක්ඛට්ඨානං”ති. (4)

1. සංඝිරති. සි.මු. සං.

11. සත්‍රීහු දෙදෙනෙක් වෙත්. මහණ තෙමේ සත්‍රීන් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රීය' යන හැඟීම් ඇත්තේ ද වෙයි. ඇලුතේ සත්‍රීන් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වූ වසන්තාදිය ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රීයකුදු පණකියෙකුදු වෙත්. මහණ තෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රීය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුතේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වූවක් ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

13. ඔවා පෙරවුකොට, දහම් පෙරවු කොට අනුශාසන පෙරවු කොට කියන්නහුටත්, උම්කුච්චුටත් ආදිකම්මකයාටත් ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනගාමා:

ලොහිත වන්දි, කකකස ලොම වන්දි, ආකිණ්ණ ලොම වන්දි, බර ලොම වන්දි, දීඝ ලොම වන්දි, වාපිත වන්දි, කච්චිසංසිදනමය්‍ය වන්දි, සඬා වන්දි, දන වන්දි, කමම වන්දි (භූතෙකා) යි වසතු දොළසෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රීයක් අලුත රැදු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. එක්තරු මහණෙක් සංරකනවූයේ ඒ සත්‍රීයට "බුහුනනියනි, තිගේ ලොම" යි කී ය. ඔ එබස නො දන්නී 'එසේය, ආයතීයන් වහන්ස, අලුත රැදු කම්බලයකි' යි කිවු ය. මහණහට "කිම, මේ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙම් දූ" යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙලේ ය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදල සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රීයක් ගතලොම කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරකනවූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රීයට "බුහුනනියනි, තිගේ කාකුළ ලොම" යි කී ය. ඔ කොමෝ එබස නො දන්නීය. "ආයතීයන් වහන්ස, රඵ ලොම කම්බලයෙකි" යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදල සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රීයක් අලුත විසු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරකන වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රීයට "බුහුනනියනි, තිගේ ගැවසුනු ලොම වේ" යි කී ය. ඔ දූත නො ගන්නී ය. "එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස, අලුත විසු කම්බලයකි" යි කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ආචාත් වේ" යි වදල සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රීයක් රඵලොම කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරකනවූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රීයට "බුහුනනියනි, තිගේ රඵ ලොම" යි කී ය. ඔ දූත නො ගන්නී ය. "එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස. කම්බලය රඵලොම ඇත්තෙකා" යි කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදල සේක. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉඡී පාචාරං¹ පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡීං එතදවොච: “දීඝලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති, “ආමයා, පාචාරෙ”²ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉඡී බෙතතං වපාපෙච්චා ආභව්ජති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡීං එතදවොච: “වෘජිතං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති “ආමයා, තො ව බො පටිච්චතා”නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස, ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු භික්ඛු පරිබ්බාජිකං පටිපථෙ පසසිච්චා සාරතොතා තං පරිබ්බාජිකං එතදවොච: “කච්චි තෙ භගිනී මග්ගො සංසිද්ධි”ති³. සා න පටිච්ජාති. “ආම භික්ඛු, පටිපජ්ජස්සයි”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස. ආපතති දුල්ලවචයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා අඤ්ඤතරං ඉඡීං එතදවොච: “සඤ්ඤාසි චිං භගිනී අපි ව යං චිං සාමිකස්ස දෙසි තං නාමහාකං දෙසී”ති. “කීං භනොත”ති. “මෙථුතං ධම්ම”නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං චිං භික්ඛු ආපනොතා සමසාදිසෙස”නති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා අඤ්ඤතරං ඉඡීං එතදවොච: “සඤ්ඤාසි චිං භගිනී. අපි ව යං අග්ගදුතං තං නාමහාකං දෙසී”ති. “කීං භනොත අග්ගදුත”නති. “මෙථුතං ධම්ම”නති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං චිං භික්ඛු ආපනොතා සමසාදිසෙස”නති (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉඡී කම්මං කරොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා තං ඉඡීං එතදවොච: “තිට්ඨ භගිනී අහං කරිස්සාමී”ති -පෙ- “තීසිද භගිනී අහං කරිස්සාමී”ති -පෙ- “නිපජ්ජ භගිනී, අහං කරිස්සාමී”ති. සා න පටිච්ජාති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසස්ස. ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (10-11-12)

දුටුල්ලවාචාසමසාදිසෙසො භික්ඛු.

1. දීඝපාචාරං. සසා. 2. දීඝපාචාරෙ. සසා. 3. සංසිරතී. සි. ඉ

5. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් උතුරු සඵවක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “නහ, තිගේ දිග ලොමිය”යි කී ය. ඔ දූත නොගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතීයන් වහන්ස, උතුරුසඵවකි” යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ සභවෙසෙස්ඤාචාත් නො වේ. දුකුලාඤාචාත් වේ” ය යි වදාල සේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් කෙනක් වපුරවා එයි. එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියට “නහ, තිගේ කෙන වපුරේ ද?” යි කී ය. ඔ දූත නො ගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතීයන් වහන්ස, වැලිත් නැවත වපුරේ නො වේ ය”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාචාත් නො වේ. දුකුලාඤාචාත් වේ” යි වදාල සේක. (6)

7. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් පෙරමහ පිරිවැජියක දූක සංරක්ත වූයේ, ඒ පිරිවැජියට “කීම නහ, තිගේ මහ මෑතාවින් පවත්නේ ද?” යි ඇසී ය. ඔ නො දත්තී ය. “එසේ ය මහණ, මහ බැස යන්නා”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාචාත් නො වේ. පුලාසිඤාචාත්වේ” යි වදාල සේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ එක්තරු සත්‍රියකට “නහ, ශ්‍රද්ධා ඇති වෙහි ය. එහෙත් තෝ යමක් හිමියාට දෙයි නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, කීමෙක් ද?” යි ඔ කීවු ය. “මෙවුන්දමය” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්ඤාචාත් අවන්තෙහිය”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාල සේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරු මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියකට “නහ, තෝ සෑදූභාවත් ය. වැලිත් යම් අග්‍රදහයෙක් වේ නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදහය යනු කීම?” යි කීවු ය. “මෙවුන්දමය” යි කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්ඤාචාත් අවන්තෙහිය” යි වදාල සේක. (9)

10. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් කිසි කටයුත්තක් කෙරෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට ‘නහ, සිවුව මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, හිඳුව. මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, වැදහෙව. මම් කරන්නෙමි’ යි කී ය. ඔ දූත නො ගත්තී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සභවෙසෙස්ඤාචාත් නො වේ. දුකුලාඤාචාත්වේ” යි වදාල සේක. (10. 11. 12.)

3. 4.

අත්‍යකාමපාරිවරියසිකාපදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. නෙත බො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි සාවච්චියං කුට්ඨපගො ගොති. බහුකාති කුලාති උපසඩ්ධමති. තෙත බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු ඉච්චි මතපතිකා අභිරුපා ගොති දස්සනීයා පාසාදිකා. අථ බො ආයසමා උද්ධි පුබ්බණ්හතමයං නිවාසෙතො පතනවීවරමාදය යෙන තස්සා ඉච්චියා නිවෙසනං තෙහුපසඩ්ධමි. උපසඩ්ධමිතො පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසීදි.

2. අථ බො සා ඉච්චි යෙනායසමා උද්ධි, තෙහුපසඩ්ධමි. උපසඩ්ධමිතො ආයසමනතං උද්ධිං අභිවාදෙතො එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසිතතං බො තං ඉච්චිං ආයසමා උද්ධි ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසි සමාදපෙසි සමුතෙතජෙසි සමපභංසෙසි.

3. අථ බො සා ඉච්චි ආයසමතා උද්ධිතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසිතා සමාදපිතා සමුතෙතජිතා සමපභංසිතා ආයසමනතං උද්ධිං එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙත යෙන අඤ්ඤා. පටිබලා මයං අභ්‍යස්ස දුකුං යද්දං විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාතපච්චයභෙසජ්ජපරිකාර”නති “ත බො තෙ භගිති අමහාකං දුලලභා යද්දං විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාතපච්චයභෙසජ්ජ-පරිකාරා. අපි ච යො අමහාකං දුලලභො නං දෙහි”ති. “කිං භනෙත”ති “මෙථුතං ධම්ම”නති. “අඤ්ඤා භනෙත”ති “අඤ්ඤා භගිනී”ති. “එහි භනෙත”ති ඔවරකං පවිසිතො සාටකං නිකඛිපිතො මඤ්චකෙ උත්තාතා නිපජ්ජි. අථ බො ආයසමා උද්ධි යෙන සා ඉච්චි තෙහුපසඩ්ධමි. උපසඩ්ධමිතො “කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සතී”ති නිට්ඨුභිතො පකකාමි.

4. අථ බො සා ඉච්චි උජ්ඣායනි බියනි විපාවෙනි: “අලජ්ජතො ඉමෙ සමණො සක්‍යපුත්තියා දුසසීලා මුසාවාදිතො. ඉමෙහි නාම ධම්මවාදිතො සමවා-රිතො බ්‍රහ්මවාදිතො සච්චවාදිතො සීලවනෙතා කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සනති. තච්චි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තච්චි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තච්චි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තච්චි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කථං හි නාම සමණො උද්ධි මං සාමං මෙථුතං ධම්මං යාචිතො, ‘කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සතී’ති නිට්ඨුභිතො පකකමිස්සති? කිං මෙ පාපකං? කිං මෙ දුග්ගකිං? කස්සාහං? කෙත භායාමී?”ති.

5. අඤ්ඤපි ඉච්චියො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අලජ්ජතො ඉමෙ සමණො සක්‍යපුත්තියා -පෙ- කථං හි නාම සමණො උද්ධි ඉමිස්සා සාමං මෙථුතං ධම්මං යාචිතො කො ඉමං වසලං දුග්ගකිං ආමසිස්සතීති නිට්ඨුභිතො පකකමිස්සති? කිං ඉමිස්සා පාපකං? කිං ඉමිස්සා දුග්ගකිං? කස්සාහං? කෙත භායතී?”ති.

6. අස්සොහුං බො භිකු චාසං ඉච්චිතං උජ්ඣායනතිතං බියනතිතං විපාවෙනතිතං. යෙ තෙ භිකු අපට්ඨත්, තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ධි මාකුභාමස්ස සනතිකෙ අත්තකාම-පාරිවරියාය වණණං භාසිස්සතී”ති.

අත්‍යවශ්‍යමානවර්ගීකරණපදය

1. එසේමෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන තම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ සැවැත්නුවර බොහෝ කුලයන් කර එලඹෙයි. එසමයෙහි සැමියා මල මතා රු අති දුකුම්කල වූ ප්‍රසාද එලවන්තාවූ එක්කරු සත්‍රියක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ පෙරවරු හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙන ඒ සත්‍රියගේ නිවසට එලඹ පැණවූ අස්තෙහි හිඳගත්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ සත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් උදුසි වෙත එලඹ වැඳ එකත් පසෙක හිඳ ගත්තී ය. එකත්පසෙක හුන් ඒ සත්‍රියට ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ දූහැම් කපාවෙන් දෙලෝවැඩ මතාකොට දුන්වීය. කුශල-ධර්මයන්හි සමාදන් කරවීය. උත්සාහවත් කරවී ය. මානවිත් පැහැද වීය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදුසි විසින් දෙලෝවැඩ දක්වන ලද්දවූ කුශල ධර්මයන්හි සමාදන් කරවන ලද්දවූ උත්සාහවත් කරණ ලද්දවූ මතා කොට පහදවන ලද්දවූ ඒ සත්‍රී ආයුෂ්මත් උදුසිගට “වහන්ස, යමකින් ප්‍රයෝජන තම් එය මට කියනු මැනව. සිවුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන මෙය ආයතීයන් වහස්සේට දීමට සමත් වෙමි” යි කිවු ය. “තඟ, මේ සිවුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන යමෙක් වේ ද, ඒ අපට දුලබ තො වෙයි. වැලි දු අපට යමක් දුලබ තම් එය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, කීවැ” යි ඔ ආසු ය. “මෙවුන්දම්” යි හේ කී ය. “වහන්ස, එයට කැමති ද?” යි ඔ ආසු ය. “තඟ, කැමැත්තෙමි” යි හේ කී ය. “වහන්ස, එහු මැනවැ” යි උභිතාගෙට පිවිස සඵව මුදු ඇඳෙහි උඩුකුරු ව ගොත්තී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ ඇය වෙත පැමිණ “කවරෙක් තම් මල වාගෙන දුගද මාය ආමභීතය කරන්නේ ද?” යි කෙල ගසා ඉවත් ව ගියේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ සත්‍රීය අවමන් කරයි. අයුණු කියයි. දෙස් පතුරුවයි. මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ අලජ්ජිහු ය. දුශ්භිලයෝ ය. මුසාවාදිහු ය. මොහු “නුමු ධර්මවාරිහු ය යි සමාවාරිහු ය යි බ්‍රහ්මවාරිහු ය යි සත්‍යවාරිහු ය යි සිල්-වත්හු ය යි කලණ දහම් ඇත්තෝ ය යි පිළිණ කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණ-කමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම තවුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම තවුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමෙක් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහ වූවෝ ය. මොවුහු බමුණු කමින් පහ වූවෝ ය. කවර කරුණකින් උදුසි මහණ තෙමේ ම මා මෙවුන්දම් යැද “කවරෙක් මල වාගෙන දුගද වූ මාය ආමභීතය කරන්නේ ද?” යි “කෙල ගසා යන්නේ ද?” “මගේ කුමක් ලාමක ද? මගේ කුමක් දුගද ද? මම කිනම් සත්‍රියකට කෙබඳු අලංකාරයකින් පිරිහෙමි ද?” යි කිවු ය.

5. අනෙක් සත්‍රීහු ද “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ අලජ්ජිහු ය ... අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. කවරභෙයකින් උදුසි මහණ තෙමේ මායගෙන් තෙමේ ම මෙවුන්දම් යැද කවරෙක් මල වගුරණ දුගද වූ මාය ආමභීතය කරන්නේ ද? යි කෙල ගසා යන්නේ ද? මාගේ කුමක් ලාමක ද? මාගේ කුමක් දුගද ද? මෝ තොමෝ කිනම් සත්‍රීයකට කිනම් අලංකාරයකින් පිරිහේ ද?” යනු යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නාවූ අයුණු කියන්නාවූ නුගුණ පතුරුවන්නාවූ ඒ සත්‍රීන්ගේ කඵාව ඇසුහ. යම් අලොප්ප් භික්ෂුහු වූවාහු ද ඔහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “කවර-කරුණකින් ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ සත්‍රීයක ලග තමගට මෙවුන්දම් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියන්නේ ද?”

7. අථ ඛො තෙ භික්ඛු¹ භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නීදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්වන්තං උදුසිං පටිපුච්ඡ්: “සච්චං කීර නං උදුසි මාතුභාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහී චුඤ්ඤො භගවා: “අනනුච්ඡ්චියං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අපභ් තුපං අස්සා-මණකං අකප්ඵියං අකරණීයං. කථං හී නාම නං මොඝපුරිස මාතුභාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසසී? නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරුගාය -පෙ- කාමපරි-ලාභානං වූපසමො අකතානො. තෙන මොඝපුරිස අපාසන්තානං වා පසාදාය -පෙ- එව්ඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“යො සන භික්ඛු ඛතිණණා විපරිණතන විතොන මාතු-භාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසය්‍ය: එතදග්ගං භසීති, පාරිවරියානං යා මාදිසං සිලවහනං කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං එතෙන ධම්මෙන පරිවරෙය්‍යාති මෙථුනුපසංගිතෙන, ඤ්ඤාදිසෙසො”ති.

8. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-.

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපනො භික්ඛු’ති.

ඛතිණණා නාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබද්ධවිතො.

විපරිණතනති රතනමපි විතනං විපරිණතං. දුට්ඨමපි විතනං විපරිණතං මුලුභමපි විතනං විපරිණතං. අපි ව රතනා විතනං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපනං විපරිණතනති.

මාතුභාමො නාම: මනුසසී. ත යකඛී, න පෙනී, න තීරව්ඡාතගතා, විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතා දුට්ඨුලාදුට්ඨුලා ආජාතීතුං.

මාතුභාමස්ස සන්තිකෙ’ති මාතුභාමස්ස සාමන්තා, මාතුභාමස්ස අවිදුරෙ.

අත්තකාමනති අත්තතො කාමං, අත්තතො භෙතුං, අත්තතො අධිපායං, අත්තතො පාරිවරියං,

එතදග්ගනති එතං අග්ගං එතා සෙට්ඨං එතං මොකඛං එතං උතනමං එතං පචිරං-

යා’ති බතතියා² වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙසසී වා සුද්දී වා.

මාදිසනති බතතියං වා බ්‍රාහ්මණං වා වෙසසං වා සුද්දං වා.

1. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්වන්තං උදුසිං අනෙකපරියායෙන විගරහීතො, භගවතො, මජ්ඣ. 2. ඛතති. සි.මු.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් කෑල කලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස්කරවා. “උදයී, හෝ සත්‍රියක ලග තවහට මෙවුන්දම් සෙවුමෙහි අනුසස් කියෙහි යනු සැබෑ දෑ?”යි ආයුෂමත් උදයීන් විචාලයේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි හේ කී ය. භාග්‍යවත් වූදුරුචාතන් වහන්සේ. “භික්ෂුරුචය, නුසුදුස්සෙකි. අනුලොමී නොවූවකි. මහණකමට නොසුදුස්සෙකි. නො-කැපගෙකි. නොකටසුත්තකි. භික්ෂු පුරුෂය, හෝ කෙසේ නම් මාගම ලග තවහට මෙවුන්දම්ත් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කිවුයෙහි ද? භික්ෂු පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් අසුරින් සරුගය පිණිස නොව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමදහගන් සංසිදුම්ම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? භික්ෂු පුරුෂය, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අතහැරීම පාටිච්චියා රුගයට බවුසේ පෙරළී ගිය සිහින් මිනිස් මාගමක සම්පයෙහි යම් සත්‍රියක් සිල්වන් වූ කලණ දහම් ඇති බඩසර ඇති මා වැන්නක්හු මේ මෙවුන්දම්න් අභිරමනක කරවනම් මෙය පාටිච්චියාවන් අතුරෙන් අග්‍රයයි මෙමුච්චොපනිච්චිත වචනයෙන් තමහට මෙවුන්දම්න් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද, ඒ මහණහට සගවෙසෙස් ඇවැත් වේ.”

8. යොජනා යනු යමෙක් යම්බඳුවෙක් ...

හික්ෂු යනු ... මේ අභියෙහි මෙ හෙමේ හික්ෂු යයි අභිමත යි. මහණෙනි නම්: මොනවට ඇවුනේ බලාපොරොත්තු සහිතවූ යේ පිලිබදසිත් ඇත්තේ යි.

විපරිණත නම්: රුගයෙන් රත් වූ සිත ද විපරිණත ය, දොමයෙන් දවිෂට වූ සිත ද විපරිණත ය, මෝහයෙන් මුලා සිත ද විපරිණතය. වැලිත් මේ අභියෙහි රුගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණතය යි අභිමත යි.

මාතුශාම නම්: මිනිස් මාගමකි. යකිත්තක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. නිරිසන් ගත මාගමක් ද නො වෙයි. සුබැසි දුබැසි තුළුල් නොතුළුල් කෙසුල් දූත ගත්තට සමත් කුවණැත්තියකි.

මාතුශාමසං සනතිකෙ යනු මාගම් වෙත, මාගම්හට නුදුරු කැත ය.

අතහැරීම යනු තමාගේ කැමැත්ත, තමාගේ හේතුව, තමාගේ අදහස, තමා පිලිබද පාරිචය්‍යා ය.

එතදගහ යනු මෙය අග්‍ර ය, මෙය ශ්‍රෙණිය ය, මෙය ප්‍රමුඛ ය, මෙය උභතම ය, මෙය ප්‍රවර ය යන අභියි යි.

සා යනු සත්‍රිය හෝ ව්‍රාහමණ හෝ වෛශ්‍ය හෝ ශුද්‍ර හෝ සත්‍රියි.

මාදිශං යනු කැතකු හෝ බමුණකු හෝ වෙලෙඳකු හෝ සුදුරකු හෝ.

සිලවනනනනි පාණානිපානා පටිච්චතං, අදිනනාදනා පටිච්චතං, මුහුචාදා පටිච්චතං.

මුහුචාදානි මෙථුනධම්මා පටිච්චතං.

කල්යාණධම්මො නාම: තෙන ච සීලෙන තෙන ච මුහුචච්චියෙන කල්යාණධම්මො භොති.

එතෙන ධම්මනානි මෙථුනධම්මෙන.

පටිච්චරෙය්‍යානි අභිරමෙය්‍ය.

මෙථුනුපසංභිතෙනානි මෙථුනධම්මපටිච්චසංයුතෙනන.

සඛ්‍යාදිසෙසො'ති -පෙ- තෙනපි චුළචනි සඛ්‍යාදිසෙසො'ති.

1. ඉච්චි ව භොති, ඉච්චිසඤ්ඤි, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉච්චියා සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසංය.

2. [ඉච්චි ව භොති, වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි -පෙ- තිරච්චානගතසඤ්ඤි, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං ඉච්චියා සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති දුක්ඛංය.

3. පණ්ඩකො ව භොති, පණ්ඩකසඤ්ඤි, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසං සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති ජුලචචයංය.

4. පණ්ඩකො ව භොති වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි. -පෙ- තිරච්චානගතසඤ්ඤි. ඉච්චිසඤ්ඤි, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසං සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති ආපනති දුක්ඛංය.

5. පුරිසො ව භොති -පෙ- තිරච්චානගතො ව භොති, තිරච්චානගතසඤ්ඤි -පෙ- වෙමතිකො. -පෙ- ඉච්චිසඤ්ඤි. -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි. -පෙ- පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව. භික්ඛු ව නං තිරච්චානගතසං සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති ආපනති දුක්ඛංය.]*

6. දො ඉච්චියො, දච්චනං ඉච්චිනං ඉච්චිසඤ්ඤි, සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දච්චනං ඉච්චිනං සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති දච්චනං සඛ්‍යාදිසෙසානං -පෙ-.

7. ඉච්චි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉච්චිසඤ්ඤි, සාරතො ව. භික්ඛු ව නං උභිනනං සනතිකෙ අතනකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසෙන දුක්ඛංය -පෙ-.

* [ ] ඉංග්‍රීසි අතනකාමපාරිචරියා සිමු. පොළකෙ තදිසනනි.

සීලවහනං යනු: පණ්ඩායෙන් තොර වූ අධිකාදනීන් තොර වූ මුසලායෙන් තොර වූ එකක්හු ය.

මුහුමාවාසිං යනු: මෙවුන්දමින් තොරවුවකු ය.

කල්‍යාණධම්ම නම: ඒ සීලයෙන් ද ඒ බබසරින් ද කල්‍යාණදහම ඇත්තෙක් වෙයි.

එතෙන ධිකම්මන යනු: මෙවුන්දමින් ය.

පටිච්චරෙසා යනු: අභිරමණය කෙරේ නම.

මෙජ්ඣුපසංභිතෙන යනු: මෙවුන්දම් පිළිබඳ දහමින් ය.

සංඝාදිසෙසො යනු ... එසිහුදු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ඛනත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රිය සම්පයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2. සත්‍රියකුත් වේද, වෙමතිකත් වේද, ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති ... පිරිමියක යන හැඟීම් ඇති ... තිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්ඛනයෙකුදු වෙයි. මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රිය සම්පයෙහි අතන-කාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියා ද පුලැයි ඇවැත් වේ.

3. පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති සංරක්ඛනයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අතනකාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියයි ද පුලැයි ඇවැත් වේ.

4. පණ්ඩකයෙකුත් වෙයි ද, වෙමතිකත් වේ ද ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇති ... තිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති ... සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇති සංරක්ඛනයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අතනකාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියා ද, දුකුලා ඇවැත් වේ.

5. පිරිමියෙකුදු වෙයි, ... තිරිසන්ගතයෙක් වෙයි, තිරිසන්ගතයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... විමති ඇත්තේ, ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්ඛනත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ තිරිසන්ගතයා සම්පයෙහි අතනකාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියා ද දුකුලා ඇවැත් වේ.

6. සත්‍රීහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රීන් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්ඛනයෙක් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රීන් දෙදෙනා සම්පයෙහි අතනකාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියා ද, සභවෙසෙස් දෙකෙකි....

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්ඛනයෙකුත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ දෙදෙනා සම්පයෙහි අතනකාමපාරිච්චියාවෙහි ගුණ කියයි ද, සභවෙසෙස් හා දුකුලා-ඇවැත් වේ. ...

8. අනාපතනි විවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගිලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකඛා-
රෙන උපට්ඨගාති භණ්ති, උමමත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනිතවස්ථු

උද්දනිශාපා.

කථං වඤ්ඤා ලභෙ පුත්තං පියා ව සුභගා සියා,
කිං දජ්ජං කෙනුපට්ඨෙය්‍යං කථං ගච්ඡෙය්‍යං සුගතනිනාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු වඤ්ඤා ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච: “කථාභං භනෙත විජායෙය්‍ය”නාති. “තෙන හි භගිනී අග්ගදුතං දෙභී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති? “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු විජායිතී ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච: “කථාභං භනෙත පුත්තං ලභෙය්‍ය”නාති. “තෙන හි භගිනී අග්ගදුතං දෙභී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති. “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කථාභං භනෙත සාමිකස්ස පියා අස්ස”නාති. “තෙන හි භගිනී අග්ගදුතං දෙභී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති. “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතදවොච: “කථාභං භනෙත සුභගා අස්ස”නාති. “තෙන හි භගිනී අග්ගදුතං දෙභී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති. “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කාභං භනෙත අග්ගස්ස දජ්ජමී”ති. “අග්ගදුතං භගිනී”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති. “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරු ඉඪී කුලීපගං භික්ඛුං එතද
වොච: “කෙනාභං භනෙත අග්ගං උපට්ඨමී”ති. “අග්ගදුතෙන භගිනී”ති. කිං භනෙත අග්ගදුත”නාති. “මෙථුතං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අපතනිං තිං භික්ඛු ආපනොනා සඛ්ඛාදිසෙස”නාති. (6)

8. “සිවුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් යන පිරිකරින් උවචන් කරව” යි කියයි ද, (ඔහුට ද,) උන්මතකකයාට ද, ආදිකමෙකයාට ද, ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිතවස්තු

උද්දනශාථා:

කථංවඤ්ඤාවඤ්ඤා, පුතතවඤ්ඤා, පියාවඤ්ඤා, සුභගාවඤ්ඤා, කිංදජ්ජාවඤ්ඤා, කෙහුපටෙඨය්‍යවඤ්ඤා, සුගතිං කථං ගවෙජ්ජය්‍ය වඤ්ඤා යි වස්තු සතෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරු වදගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් වදන්තෙමි ද?” යි මෙය කිවුය. “තඟ, එසේ නම් අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාලසේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරු වදන ගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට වහන්ස, “කෙසේ නම් පුතකු ලබන්තෙමි ද?” යි කිවු ය. “තඟ, එසේ නම් අග්‍රදුතය දෙව” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුත නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාල සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරු ගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ නම් මම හිමියාට ප්‍රිය වන්තෙමි ද?” යි විචාලා ය. එසේ නම් “අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්- ඇවැත් අවන්තෙහි” ය යි වදාල සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු ගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් ඉසුරුමතියක් වන්තෙමි ද?” යි පුළුවන. “එසේ නම් “අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දම ය” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාලසේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරු ගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම ආයතීයන් වහන්සේට කුමක් දෙන්නෙමි ද?” යි විචාලා ය. “තඟ, අග්‍ර දුතය” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුල් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්- ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාලසේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරු ගැඟැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කීමෙකින් ආයතීයන් වහන්සේට උපසථාන කෙරෙමි ද?” යි විචාලා ය. “තඟ අග්‍රදුතයෙහි” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුල් විය. “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාලසේක. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉතී කුලුපගං භික්ඛුං එතදවොච: “කථාහං භනෙත සුගතිං ගවෙජයා?”නති. “තෙන භි භගීනී අගගදුතං දෙභී”ති. “කිං භනෙත අගගදුතා?”නති. “මෙදුතං ධම්ම”නති. කස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අපතතිං තුං භික්ඛු අපනොතා සමිසාදි-සෙස”නති. (7)

අනභකාමපාලිවර්ගසමිකාපදං නිවසිතං.

3. 5.

සඤ්චරිතසමිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උදුසී සාවන්තියං කුලුපගො හොති, බහුකාති කුලාති උපසමිකමති, යජ්ඨ පස්සති කුමාරකං වා අපජාපතිකං, කුමාරිකං වා අපතිකං, කුමාරකස්ස මාතා-පිතුනතං සනතිකෙ කුමාරිකාය වණණං භණති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරිකා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා පණ්ඩිතා බ්‍යතතා මෙධාවිතී දකඛා අතලසා. ඡන්තා සා කුමාරිකා ඉමස්ස කුමාරකස්සා”ති. තෙ එවං වදෙනති: “එතෙ බො භනෙත අමෙහ න ජාතනති “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. සවෙ භනෙත අයොසා දුපෙය්‍ය ආනෙය්‍යාම මයං තං කුමාරිකං ඉමස්ස කුමාරකස්සා”ති. කුමාරිකාය මාතාපිතුනතං සනතිකෙ කුමාරකස්ස වණණං භණති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරකො අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො පණ්ඩිතො බ්‍යතෙතා මෙධාවී දකෙඛා අතලසො. ඡන්තායං¹ කුමාරිකා තස්ස කුමාර-කස්සා”ති. තෙ එවං වදෙනති: එතෙ බො භනෙත අමෙහ න ජාතනති: “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. කිසමීං විය කුමාරිකාය වන්තුං. සවෙ භනෙත අයොසා යාවාපෙය්‍ය දදෙය්‍යාම මයං ඉමං කුමාරිකං තස්ස කුමාරකස්සා”ති. එතෙනෙව උපායෙන ආවාහාති² පි කාරුපෙති. විවාහාති² පි කාරුපෙති. වාරෙය්‍යාති² පි වන්තාපෙති.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරුස්සා පුරුණගණනීයා ධීතා අභිරුපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. තිරෙගාමකා ආජීවකසාවකා ආගනවා තං ගණනීං එතදවොචු: “දෙහයෙස ඉමං කුමාරිකං අමහාකං කුමාරකස්සා”ති. සා එවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා² තුමෙහ න ජාතාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා. තිරෙගාමො ව ගන්තාබ්බො, “තාහං දස්සාමි”ති. මහුස්සා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොචු: “කීස්ස තුමෙහ අය්‍යා ආගනන්තා”ති. “ඉධ මයං අය්‍යා අමුකං තාම ගණනීං ධීතරං යාවීමහ අමහාකං කුමාරකස්සා, සා එවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා තුමෙහ න ජාතාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා තිරෙගාමො ව ගන්තාබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. “කීස්ස තුමෙහ අය්‍යා තං ගණනීං ධීතරං යාවීන්ථ? තහු අය්‍යා උදුසී වන්තාබ්බො? අය්‍යා උදුසී දුපෙස්සනී”ති. අඑ බො තෙ ආජීවකසාවකා යෙනායසවා උදුසී, තෙහුපසමිකමිංසු. උපසමිකමින්තා ආයසමන්තං උදුසීං එතදවොචු: “ඉධ මයං භනෙත අමුකං තාම ගණනීං ධීතරං යාවීමහ අමහාකං කුමාරකස්සා. සා එවමාහ: අහං ඛවය්‍යා තුමෙහ න ජාතාමි කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා”ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා තිරෙගාමො ව ගන්තාබ්බො, තාහං දස්සාමි”ති. සාබු භනෙත අය්‍යා තං ගණනීං ධීතරං දුපෙතු අමහාකං කුමාරකස්සා”ති.

1. ජනෙතා සො කුමාරකො ඉමිස්සා කුමාරිකායාති, ස.අ.
2. ඛවය්‍යා, සිමු, ම.ජ.අ.

7. එසමයෙහි එක්තරු ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ සුභතියට යන්නෙමි ද?” යි කීවු ය. “තභ, එසේ තම අග්‍රදානය දෙව” යි කීය. “වහන්ස, අග්‍රදාන යනු කිමැ?” යි ඔ විචාලා ය. “මෙවුන්දමැ, යි කීය. ... ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... ‘මහණ’ තෝ සභවෙසෙස්-ආචාර් අවන්තෙහිය” යි වදාල සේක. (7)

අනන්‍යාමපාටිවගීඝ්‍රාපදය නිමි.

3. 5.

සඤ්චරිතන ගීඝ්‍රාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැන්නුවර දෙවරම් තම අනෙපිඬුසිඬුහුගේ අරමිහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ සාවැන්නුවර කුලපග වෙයි. බොහෝ කුලයන් කරු පැමිණෙයි. යම් තැනෙක තිරියක නැති කුමරකු හෝ සෑමියකු නැති කුමරියක හෝ දකී ද, කුමරුගේ මව්පියන් සම්පයේ දී, “අසෝ කුලයේ කුමරිය අභිරූපය, දැකුම් කලු ය, ප්‍රසාද එළවන්නී ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තී ය, දක්‍ෂ ය, අතලස ය. මේ කුමරුහට ඒ කුමරිය සුදුසු ය” යි ආය ගුණ කියයි. ‘වහන්ස, ‘මොහු කවරු ද? මොහු කා අයත් ද?’ යි කුලීහු අප නො දනිත්. ඉදින් වහන්ස, ආයතී තෙමේ දෙවන්නේ තම අපි ඒ කුමරිය මේ කුමරුට ගෙණ එන්නෙමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. “අසෝ කුලකුමාර තෙමේ අභිරූපය, දැකුම්කලු ය, ප්‍රසාද එළවන්නේ ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තේ ය, දක්‍ෂය, අතලස ය. මේ කුමාරිකා නොමෝ ඒ කුමාරයාහට සුදුසු ය” යි කුමරියගේ මාපියන් සම්පයේ දී කුමරුගේ ගුණ කියයි. “වහන්ස, මොහු කවරු ද? මොහු කා අයත් ද?” යි කුලීහු අප නො දනිත්. වහන්ස, කුමරිය හෙතුකොට කීම අපට ලජ්ජා එළවන්නාක් වැන්න. ඉදින් වහන්ස, ආයතී තෙමේ ඔවුන් ලවා යාවතා කරවා තම, අපි මේ කුමරිය ඒ කුමරුට දෙන්නෙමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. ආයුෂ්මත් උදුසි තෙමේ මේ උපායෙන් ම ආවාහයන් ද කරවයි. විවාහයන් ද කරවයි. දින තකත් ආදිය ද ගිවිස්වා තබයි.

2. එසමයෙහි එක්තරු හිමි නැති ගණකියකගේ දුවක් අභිරූප ය. දැකුම් කලු ය. ප්‍රසාද එළවන්නී ය. අන් ගමෙක වසන ආජිවකසච්චෝ පැමිණ ඒ ගණක තිරියට “ආයතීවෙනි, මේ කුමරිය අපගේ කුමරුට දෙව” යි මෙබඳු කීහ. “ආයතීයෙනි, මොහු කවුරු ද? කා අයත් ද?” යි මම නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මාගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම නො දෙන්නෙමි” යි ඔ මෙසේ කීවු ය. මිනිස්සු ආජිවක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයතීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ආවහු ද?” යි මෙය කීහ. “ආයතීයෙනි, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමරුට ආය දුව යැදීමු. ඔ ද “ආයතීයෙනි, මම මොහු කවුරු දැ යි කියා හෝ මොහු කාගේ ද?” යි කියා හෝ නො දනිමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම ආය නො දෙමි” යි කීවා ය යි ඔහු කීහ. “ආයතීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ඒ ගණකියගෙන් ආය යැදීමු ද? ආයතී උදුසි තෙමේ කිය යුතු නො වේ ද? ආයතී වූ උදුසි තෙමේ දෙවන්නේ ය” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආජිවක ශ්‍රාවකයෝ ආයුෂ්මත් උදුසි තෙර කරු එළඹියාහු ය. එළඹ, අයුෂ්මත් උදුසිහට, “වහන්ස, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමාරයාහට දුව යැදීමු. ඔ ‘ආයතීයෙනි මොහු කාගේ කවුරු ද? යි මම නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතුය. මම ආය නො දෙමි” යි කීවා ය. වහන්ස, ආයතී තෙමේ ඒ ගණකියගේ දුව අපගේ කුමරුට දෙවන්නේ තම මැනවැ” යි කීහ.

3. අප්ඵ බො ආයසමා උද්ධි යෙන සා ගණකී, තෙත්ථපසඛකම්. උපසඛකම්-
 මිඛා තං ගණකීං එතදවොච: “කිසසිමෙසං ධිතරං ත දෙසී?”ති. “අහං බවය්‍ය
 ඉමෙ ත ජාතාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අයඤ්ච මෙ එකධීඤ්ඤා,
 තිරොගාමො ව ගතතබ්බො, නාහං දස්සාමි”ති. “දෙහිමෙසං, අහං ඉමෙ
 ජාතාමි”ති “සවෙ භනෙන අයොසා ජාතාති, දස්සාමි”ති. අප්ඵ බො සා ගණකී
 තෙසං ආජ්චකසාවකානං ධිතරං අද්ධි. අප්ඵ බො තෙ ආජ්චකසාවකා තං
 කුමාරිකං තෙඤ්ඤා මාසංයෙව සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. තතො අපරෙත
 ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤන්ති. අප්ඵ බො සා කුමාරිකා මානුසා සන්තිකෙ දුභං
 පාහෙසි: “අහං හි දුගගතා දුකඛිතා ත සුඛං ලභාමි. මාසං යෙව මං
 සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. තතො අපරෙත ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤන්ති.
 ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

4. අප්ඵ බො සා ගණකී යෙන තෙ ආජ්චකසාවකා තෙත්ථපසඛකම්.
 උපසඛකම්මිඛා තෙ ආජ්චකසාවකෙ එතදවොච: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං
 ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ, සුඤ්ඤිසාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ඤ්ථ”ති. තෙ
 එවමාහංසු “තත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරුපභාරො, සමඤ්ඤා සද්ධිං අමහාකං
 ආහාරුපභාරො, ගච්ඡ නං, ත මයං තං ජාතාමා”ති. අප්ඵ බො සා ගණකී තෙහි
 ආජ්චකසාවකෙහි අපසාදිතො පුතදෙව සාවඤ්ඤිං පච්චාගඤ්ඤි. දුතියමපි බො සා
 කුමාරිකා මානුසා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුගගතා දුකඛිතා, ත සුඛං
 ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. තතො අපරෙත ද්දසිභොගෙන
 භුඤ්ඤන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

5. අප්ඵ බො සා ගණකී යෙනායසමා උද්ධි තෙත්ථපසඛකම්. උපසඛකම්මිඛා
 ආයසමන්තං උද්ධිං එතදවොච: “සා කිර භනෙන කුමාරිකා දුගගතා දුකඛිතා
 ත සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. තතො අපරෙත
 ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්දසිභො-
 ගෙන භුඤ්ඤ්ථ. සුඤ්ඤිසාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ඤ්ථ”ති. අප්ඵ බො
 ආයසමා උද්ධි යෙන තෙ ආජ්චකසාවකා තෙත්ථපසඛකම්. උපසඛකම්මිඛා තෙ
 ආජ්චකසාවකෙ එතදවොච: මාය්‍යා ඉමං කුමාරිකං ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ
 සුඤ්ඤිසාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ඤ්ථ”ති. තෙ එවමාහංසු: “තත්ථමාකං
 තයා සද්ධිං ආහාරුපභාරො, ගණකීයා සද්ධිං අමහාකං ආහාරුපභාරො.
 සමඤ්ඤා භවිතබ්බං අබ්‍යාවටෙන. සමඤ්ඤා අස්ස සුසමඤ්ඤා. ගච්ඡ නං,
 ත මයං තං ජාතාමා”ති. අප්ඵ බො ආයසමා උද්ධි තෙහි ආජ්චකසාවකෙහි
 අපසාදිතො පුතදෙව සාවඤ්ඤිං පච්චාගඤ්ඤි. තතියමපි බො සා කුමාරිකා
 මානුසා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුගගතා දුකඛිතා, ත සුඛං
 ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. තතො අපරෙත ද්දසිභො-
 ගෙන භුඤ්ඤන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

6. දුතියමපි බො සා ගණකී යෙනායසමා උද්ධි තෙත්ථපසඛකම්.
 උපසඛකම්මිඛා ආයසමන්තං උද්ධිං එතදවොච: සා කිර භනෙන කුමාරිකා
 දුගගතා දුකඛිතා. ත සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ.
 තතො අපරෙත ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මාය්‍යා ඉමං
 කුමාරිකං ද්දසිභොගෙන භුඤ්ඤ්ථ. සුඤ්ඤිසාභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ඤ්ථ”ති.
 පඨමං පාහං තෙහි ආජ්චකසාවකෙහි අපසාදිතො. ඤ්ඤං ගච්ඡ නාහං
 ගම්ඤ්ඤාමිති.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයි තෙමේ ඒ ගණනිය වෙත පාමිණ ඒ ගණනියට “කුමක් හෙයින් මොවුන්ට දුව නො දෙයි ද?” යි කී ය. “ආයෂියන් වහන්ස, මොහු කාගේ කවුරු ද?” යි මොවුන් නො හඳුනම්. මෝ ද මාගේ එක ම දුව ය. මම ආය නො දෙන්නෙමි බැහැරගම්ද යායුතු ය යි භී කීවු ය. “මොවුන්ට දෙව, මම මොවුන් හඳුනමි” යි ආයුෂ්මත් උදයිතෙර කී ය. “ඉදින් වහන්ස, ආයෂියන් වහන්සේ හඳුනන් නම් දෙන්නෙමි” යි භී කීවු ය. ඉක්බිති ඒ ගණනී ඒ ආච්චක සච්චන්ට සිය දුව දුන්නී ය. ඉක්බිති ඒ ආච්චක සච්චන් ඒ කුමරිය කැඳවා ගෙන ගොස් මසක් ම ලෙහෙලියකු කොට පරිහෝග කලාහු ය. ඉන්පසු දසියක කොට පරිහරණය කෙරෙති. ඉක්බිති ඒ කුමාරිකා නොමෝ, “මම දැන් දුගී වෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙලියක කොට පරිහෝග කලහ. ඉන්පසු දසියක මෙන් පරිහරණය කෙරෙති. මගේ මව් නොමෝ මෙහි ඒවා. මා ගෙන යේවා” යි මවු වෙතට දුතයකු යැවුවා ය.

4. ඉක්බිති ඒ ගණනී නොමෝ ඒ ආච්චක සච්චන් කරා එලඹියා ය. එලඹී මවුන්ට “ආයෂියෙනී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිහරණය නො කරව. ලෙහෙලියක කොට මේ කුමරිය පරිහරණය කරව” යි කීවු ය. ඔහු “නී හා අපගේ ගණුදෙනුවෙක් නැත. අපගේ ගණු දෙනුව මහණනු සමග ය. තෝ යව. අපි නී නො දනිමු” යි කීහ. ඉක්බිති ඒ ගණනී නොමෝ ආච්චක සච්චන් විසින් ගරහන ලද්දේ නැවත සැවැනට පෙරලා පාමිණියා ය. දෙවෙනි වර ද ඒ කුමරි “මම දුගීයෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් පමණ මා ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කලහ. එතැන් පටන් දසියක් කොට පරිහරණය කරන්. මගේ මවු නොමෝ මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙන යේවා” යි මවගේ සම්පයට දුතයකු යැවූ ය.

5. ඉක්බිති ඒ ගණනී නොමෝ ආයුෂ්මත් උදයිතෙර කරා පාමිණියා ය. පාමිණ, ආයුෂ්මත් උදයිහට “වහන්ස, ඒ කුමරිය දුගී ල, දුප්පත් ල, සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කලාහු ල. එතැන් පටන් දසියක කොට පරිහරණය කරන් ල. වහන්ස, ආයෂියෙනී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිහරණය නොකරවු ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කරවු” යි කීයනු මැනවැයි කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයි තෙමේ ඒ ආච්චක සච්චන් කරා ගියේ ය ගොස්, ඒ ආච්චක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයෂියෙනී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිහරණය නො කරවු. ලෙහෙලියක කොට මෑය පරිහරණය කරවු” යි කී ය. “මුඛි හා අපගේ ගණුදෙනුවෙක් නැත. අපගේ ගණුදෙනුව ගණනිය හා ය. ශ්‍රමණයා ව්‍යාපාර නැත්තකු විය යුතු යි. ශ්‍රමණයෙක් නම් මනා ශ්‍රමණයෙක් වන්නේය. මුඛි යන්න. අපි මුඛි නො දනිමු” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයි තෙමේ ආච්චක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේ සැවැනට ම පෙරලා ආයේ ය. තුන්වන වර ද ඒ කුමරි මවු සම්පයට “මම දුගීයෙමි. දුප්පත් වෙමි. සුවයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කලහ. එතැන් පටන් දසියක කොට පරිහරණය කරන්. මගේ මව මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙන යේවා” යි දුතයකු යැවූ ය.

6. දෙවෙනි වර ද ඒ ගණනී ආයුෂ්මත් උදයිතෙර කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් උදයිහට වහන්ස, ඒ කුමරි දුගී ල. දුප්පත් ය. සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ආය ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කලාහු ල. එ තැන් පටන් දසියක මෙන් පරිහරණය කරන් ල. වහන්ස, ආයෂියෙනී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිහරණය නො කර වු. ලෙහෙලියක කොට පරිහරණය කරවු” යි කීයන්නා යි සැල කලා ය. “පලමු වර මම ඒ ආච්චක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේම වෙමි. තෝ යව මම නො යන්නෙමි” යි ආයුෂ්මත් උදයි කී ය.

7. අළු බො සා ගණනී උපකාරයක් බියති විපාවෙති: “එවං දුග්‍යතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං දුක්ඛිතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං මා සුඛං ලභතු අයොසා උද්‍යයි, යථා මෙ කුමාරිකා දුග්‍යතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභති, පාපිකාය සසසුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. සා’පි බො කුමාරිකා උපකාරයක් බියති විපාවෙති: “එවං දුග්‍යතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං දුක්ඛිතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං මා සුඛං ලභතු අයොසා උද්‍යයි, යථාං දුග්‍යතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාමි පාපිකාය සසසුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. අඤ්ඤපී ඉප්ඵියො අසනතුට්ඨා සසසුති වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා, තා එවං ආයාචන්ති: “එවං දුග්‍යතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං දුක්ඛිතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං මා සුඛං ලභතු අයොසා උද්‍යයි, යථා මයං දුග්‍යතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාම, පාපිකාහි සසසුති පාපකෙහි සසුරෙහි පාපකෙහි සාමිකෙහි”ති.

8. යා පන තා ඉප්ඵියො සනතුට්ඨා සසසුති වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා තා එවං ආයාචන්ති: “එවං සුඛිතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං සප්පිතො භොවු අයොසා උද්‍යයි, එවං සුඛමෙධතු අයොසා උද්‍යයි, යථා මයං සුඛිතා සප්පිතා සුඛමෙධාම භද්දිකාහි සසසුති භද්දකෙහි සසුරෙහි, භද්දකෙහි සාමිකෙහි”ති.

9. අසොසාසුං බො භික්ඛු එකච්චානං ඉප්ඵිනං ඔයාචන්තිනං එකච්චානං ඉප්ඵිනං ආයාචන්තිනං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිඡා තෙ උපකාරයන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි නාම ආයසවා උද්‍යයි සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජියාති”ති. අළු බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඡං ආරොචෙසුං.

10. අළු බො භගවා එතස්මිං නීදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්‍යං සන්තිපාතාපෙඡා ආයසමන්තං උද්‍යයි පට්ඨව්ඡි:- “සච්චං කීර නං උද්‍යයි සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජ”ති, “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නං මොඤ්ජුරිස සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජියාසි, තෙනං මොඤ්ජුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජියා ඉප්ඵියා වා පුරිසමනිං පුරිසය්‍ය වා ඉප්ඵිමනිං ජායහානෙ වා ජාරහානෙ වා, සඛ්‍යාදිසෙසොහි.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

7. ඉක්බිති ඒ ගණනී “යම්කේ මා කුමරි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙණ, පාපි වූ සාමියා කරණ කොට ගෙණ දුගී වූවා ද, දුප්පත් වූවා ද, සුවයක් නො ලබා ද, ආයතී උදයි ද එකේ ම දුගී වේවා, එකේ දුප්පත් වේවා, ආයතී උදයි තෙමේ එකේ සුවයක් නො ලබාවා”යි අවමන් කෙරෙයි, අසුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි. ඒ කුමරි ද “යම්කේ මම් ලාමක වූ නැන්දනියන් කරණ කොට ගෙණ, ලාමක වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙණ, ලාමක වූ හිමියා කරණ කොට ගෙණ දුගී වෙමිද, දුක්පත් වෙමිද, සුවයක් නො ලබමිද, එකේ ම ආයතී උදයි තෙමේ දුගී වේවා එකේ ම ආයතී උදයි තෙමේ දුප්පත් වේවා එකේ ම ආයතී උදයි තෙමේ සුවක් නො ලබාවා”යි අවමන් කෙරෙයි, අසුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි(ආයුෂමන් උදයි තෙරුන්ගේ මෙහෙයීමෙන් පනිකුලයට ගිය) අන් සත්‍රිනු ද නැන්දනියන් හෝ මයිලනුවන් හෝ සාමියන් හෝ සමග නොසතුටු වූවෝ “යම්කේ අපි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන්, පාපි වූ සාමියන් කරණ කොට ගෙණ දුගී වූවු ද, දුප්පත් වූවු ද, සුවක් නො ලබමෝ ද, ආයතී උදයිත් එකේ ම දුගී වේවා, ආයතී උදයිත් එකේ ම දුප්පත් වේවා, ආයතී උදයිත් එකේ ම සුවක් නො ලබාවා”යි ප්‍රාච්ඛා කෙරෙත්.

8. යම් සත්‍රි කෙනෙක් (උදයි තෙරුන්ගේ මෙහෙයීමෙන් පනිකුලයට ගියෝ) නැදිමයිලන් හා සාමියන් හා සතුටු වූවානු ද, ඔහු “යම්කේ අපි හදු නැදිමයිලන්, හදු සාමියන් කරණ කොට ගෙණ සුවපත් වූවමෝ සාදුනමෝ සුවයේ වාඩිවූ ද, ආයතී උදයි තෙමේ එකේ ම සුව පත් වේවා, ආයතී උදයි තෙමේ එකේ ම සාදුනේ වේවා, ආයතී උදයි තෙමේ එකේ ම සුවයේ වාඩිවො”යි මෙකේ ප්‍රාච්ඛා කෙරෙත්.

9. භික්ෂුහු නිහා කරන්තාවූ ඇතැම් සත්‍රිනගේ කථා ද, සුව පනත්තා වූ ඇතැම් සත්‍රිනගේ කථා ද ඇසුහ. යම් ඒ භික්ෂුහු අලෝච්ඡ ද, ඔහු “කෙකේ නම් ආයුෂමන් උදයි තෙමේ (සත්‍රිපුරුෂයන් අතර) සංවරණයට පැමිණේද”යි අවමන් කෙරෙත්, අගුණ කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂු සම්බන්ධ රැස් කරවා ආයුෂමන් උදයි අමතා, “උදයි, තෝ සත්‍රි පුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි සැබැද්ද?”යි අසා වදාළ හේක. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ආයුෂමන් උදයි කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වදාරණයේත්, “හිත් පුරුෂය, තෝ කෙකේ නම් සත්‍රිපුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි ද? හිත් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි ... ගැඹුණු හේක. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙකේ උදෙසවු:-

“යම් මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත, මිථ්‍යාවාර භාවයෙහි වෙච්චයි, පුරුෂමනිය සත්‍රියට හෝ සත්‍රිමනිය පුරුෂයාහට හෝ ගෙණ එමින් සඤ්චරණභාවයට වදනේ නම් සභවෙසෙස් වේ”.

මෙකේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි.]

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබ්බුලා බුත්තා උය්‍යානෙ පරිචාරෙනතා අඤ්ඤතරස්සා¹ වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: “අගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිචාරෙස්සාමා”ති. සා එවමාහ: “අහං ඛවය්‍යා² තුමො න ජාතාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමහි බ්‍රහ්මඤ්ඤා, බ්‍රහ්මපරිකබ්බාරා, බහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. අථ ඛො සො දුතො තෙසං බුත්තානං එතමස්ථං ආරොචෙසි, එවං චුතෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො තෙ බුතෙන එතදවොච: “කිස්ස තුමො අය්‍යා තං වෙසිං යාමිස්ථ? නනු අයේ‍යා උද්ඨි චත්තචෙබ්බා? අයේ‍යා උද්ඨි උයේ‍යාචෙස්සති”ති. එවං චුතෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො තං පුරිසං එතදවොච: “මායේ‍යා එවං අචච, න කප්පති සමණානං සක්කපුත්තියානං එවරූපං කාතුං. නායේ‍යා උද්ඨි එවං කරිස්සති”ති. එවං චුතෙන, ‘කරිස්සති න කරිස්සති’ති අබ්‍රහ්මනං අකංසු. අථ ඛො තෙ බුත්තා යෙනායස්මා උද්ඨි තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා ආයස්මනතං උද්ඨිං එතදවොචු: “ඉධ මයං භනොත උය්‍යානෙ පරිචාරෙනතා අසුකාය නාම වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පභිණ්මහ: “අගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිචාරෙස්සාමා”ති සා එවමාහ:” “අහං ඛවය්‍යා තුමො න ජාතාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ ති, අහඤ්චමහි බ්‍රහ්මඤ්ඤා, බ්‍රහ්මපරිකබ්බාරා, බහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සා-මි”ති. “සාබු භනොත අයේ‍යා තං වෙසිං උයේ‍යාචෙතු”ති.

12. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඨි යෙන සා වෙසී, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තං වෙසිං එතදවොච: “කිස්ස මෙසං න ගච්ඡසී”ති. “අහං ඛවය්‍ය ඉමෙ න ජාතාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමහි බ්‍රහ්මඤ්ඤා, බ්‍රහ්මපරිකබ්බාරා බහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං. නාහං ගමිස්සාමි”ති. “ගච්ඡමෙසං අහං ඉමෙ ජාතාමි”ති. සචෙ භනොත අයේ‍යා ජාතාති, ගමිස්සාමි”ති. අථ ඛො තෙ බුත්තා තං වෙසිං ආදය උය්‍යානං අගමංසු. අථ ඛො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙනි: “කථං හි නාම අයේ‍යා උද්ඨි තඛබ්බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායනාස්ස ඛියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ඨි තං ඛණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති, අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “සචචං කිර තුං උද්ඨි තං ඛණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජ”ති. “සචචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුං මොඝපුරිස තඛබ්බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති. තෙ’තං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවං ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිත්තාපදං උද්දිසෙස්සාථ:

“යො පන භික්ඛු සඤ්චරිතං සමාපජෙජය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමහි. පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියානි, ජායතනනෙ වා ජාරතනනෙ වා, අභතමසො තඛබ්බණ්ණිකායපි, සමසාදිසෙසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤතනි.]

1. අඤ්ඤතරස්සා. මජ්ඣ. 2. ඛවය්‍යා. සීචු. මජ්ඣ.

11. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍යවූවීන්ගේ උයනෙහි රමණය කරන්නාහු, “එව, උයනෙහි අභිරමණය කරන්නෙමු”යි එක්තරා වෙසඟනක සම්පයට දුතයකු යාදූහ. “ආයතියෙහි, මොහු කවුරුද, කාගේද?”යි මම නොප නොහඳුනමි. මම බොහෝ බඩු ඇතියෙමි වෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි භී කිටු ය. ඉක්බිති ඒ දුත තෙමේ ඒ බුච්ඡන්ට මේ කාරණය කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් ඒ බුච්ඡන්ට “ආයතියෙහි, තෙපි කුමක් හෙයින් වෙසඟන යාද්දහු ද? ආයතී වූ උදයී තෙමේ කිය යුතු නො වේ ද? ආයතී වූ උදයී තෙමේ ආය යවන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා උවසුවෙක් ඒ පුරුෂයාට “ආයතී තෙමේ මෙසේ නො කියාවා, මෙබන්දක් කරන්නට ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයන්ට නොකැප ය. ආයතී වූ උදයී තෙමේ මෙසේ වූ දයක් නො කරන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි “හෙතෙම එය කරන්නේය යි ද? නො කරන්නේය යිද”යි පරදු තැබූහ. ඉක්බිති ඒ බුච්ඡන්ගේ ආයුෂමත් උදයීහු කරා ගියාහු ය. ගොස් ආයුෂමත් උදයීහට “වහන්ස, අපි මේ උයනෙහි අභිරමණය කරන්නමෝ ‘එව, අභිරමණය කරන්නමු’යි අසෝ වෙසඟන වෙතට දුතයකු යාදූමිහ. ‘මොහු කවුරුද? කා අයත් ද’යි මම නොප නොහඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු වේ. මම නො යන්නෙමි”යි භී කිටු ය, වහන්ස. භීමියන් ඒ වෙසඟන යවන්නේ මැනැව්”යි ඔහු කීහ.

12. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙමේ ඒ වෙසඟන කරා පැමිණියේය. පැමිණ ඒ වෙසඟනට “කුමක් හෙයින් මොවුන් සම්පයට නො යෙහි ද”යි ඇසී ය. ආයතීයන් වහන්ස, මොහු කවුරුද යි කාගේ දැයි මම නො හඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි භී කිටු ය. “මොවුන් සම්පයට යව. මම මොවුන් හඳුනමි”යි උදයී තෙර කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයතී තෙමේ දැනී තම යන්නෙමි”යි භී කිටු ය. ඉක්බිති ඒ බුච්ඡන්ගේ ඒ වෙසඟන කැඳවා ගෙන උයනට ගියාහුය. එකල්හි උවසු තෙමේ “කෙසේ නම් ආයතී වූ උදයී තෙමේ (සත්‍ය පුරුෂයන් අතර) එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ දැ යි අවමන් කෙලේය, අයුණු කී ය. නුගුණ පැතිරුණි ය. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ උවසුහුගේ කපාව ඇසූහ. අලොච්ඡ වූ ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ නම් අයුෂමත් උදයී තෙමේ සත්‍ය පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ ද” යි අවමන් කලහ, අයුණු කීහ, නුගුණ පැතිරුවූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සාල කලාහුය. ... “උදයීය, තෝ සත්‍ය පුරුෂ-යන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ය යනු සැබෑ ද”යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ අසා වදලුසේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි හේ කීහ. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: ... “හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් සත්‍ය පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ද, හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවූ:

“යම් මහණෙක් භාග්‍යවතුන්ගේ වෙවයි, මිථ්‍යාවාර භාවයෙහි වෙවයි, පුරුෂමතිය සත්‍යයට හෝ සත්‍යමතිය පුරුෂයාහට හෝ යටත්වන් එමොහොති සෙමිනා කැමැති මාගමකට හෝ ගෙණ එමින් සඤ්චරණ-භාවයට වදනේ නම් සභවෙසෙස් වේ.”

[දෙවන පැණවිමසි.]

13. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හික්ඛු'ති -පෙ- අයං ඉමසමිං අනෙච අධිපෙපතො 'හික්ඛු'ති.

සඤ්චරිතං සමාපජෙජයාති ඉප්පියා වා පභිතො පුරිසස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡති. පුරිසෙත වා පභිතො ඉප්පියා සන්තිකෙ ගච්ඡති.

ඉප්පියා වා පුරිසමතින්ති පුරිසස්ස මතිං ඉප්පියා වා ආරොවෙති.

පුරිසස්ස වා ඉප්පිමතින්ති ඉප්පියා මතිං පුරිසස්ස වා ආරොවෙති.

ජායතනනො වා'ති ජායා හවිස්සයි.

ජාරතනනො වා'ති ජාරි හවිස්සයි.

අහතමසො තං ඛණිකායපිති මුහුත්තිකා හවිස්සයි.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඝාදිසෙසොති.

14. දස ඉප්පියො: මාතුරකඛිතා, පිතුරකඛිතා, මාතෘපිතුරකඛිතා, භාතුරකඛිතා, හභිනිරකඛිතා, ඤාතිරකඛිතා, ගොභ්භරකඛිතා, ඛමමරකඛිතා, සාරකඛා, සපරිදණ්ඩා.

දස හරියායො: ඛතකඛිතා, ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපතකඛිනී, ඔහතචුච්චවා, දුසි ව හරියා ව, කමමකාරි ව හරියා ව, ඛජාහටා, මුහුත්තිකා,

මාතුරකඛිතා නාම: මාතෘ රකඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වතෙතති.

පිතුරකඛිතා නාම: පිතෘ රකඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වතෙතති.

මාතෘපිතුරකඛිතා නාම: මාතෘපිතරො රකඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වතෙතන්ති.

භාතුරකඛිතා නාම: භාතෘ රකඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වතෙතති.

හභිනිරකඛිතා නාම: හභිනි රකඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වතෙතති.

ඤාතිරකඛිතා නාම: ඤාතිකා රකඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වතෙතන්ති.

ගොභ්භරකඛිතා නාම: සගොභතා රකඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වතෙතන්ති.

13. යො පන යනු යමෙක් යම්බඳු වූවෙක් ...

භික්ඛු යනු ... මේ තෙමේ මේ අතීතයෙහි 'භික්ඛු' යයි අධිප්‍රේත ය.

සංවිජිතනං සමාපජේජ්ජා යනු: සත්‍රිය විසින් යවන ලද්දේ පුරුෂයා සම්පයට යේ ද, පුරුෂයා විසින් යවන ලද්දේ සත්‍රියගේ සම්පයට යේ ද,

ඉපථියා වා පුජිස මනීං යනු: පුරුෂාගේ අදහස සත්‍රියට හෝ කියයි ද,

පුජිසස්ස වා ඉපථිමනීං යනු: සත්‍රියගේ අදහස පුරුෂයාට හෝ කියයි ද,

භයභගනො වා යනු: බිරිඳ වන්නෙහි ය යි...

ජාරභගනො වා යනු: සොර අශ්‍රී වන්නෙහි ය යි...

අනනාමසො තඛඛණීකායපි යනු: එ මොහොතෙහි අශ්‍රී වන්නෙහි ය යි

සධසාදිසෙසො යනු ... එයින්ද 'සභවෙසෙස'යි කියනු ලැබේ.

14. සත්‍රීහු දස දෙනෙකි; මාතුරකඛිතා ය, පිතුරකඛිතා ය, මාතෘපිතුරකඛිතා ය, භාතුරකඛිතා ය, හගිනිරකඛිතා ය, ඤාතීරකඛිතා ය, ගොතනරකඛිතා ය, ධම්මරකඛිතා ය, සාරකඛා ය, සපරිදණ්ඩා ය යන මොහු යි.

භාය්‍යාවෝ දස දෙනෙකි: ධතකඛිතා ය, ජන්දවාසිනී ය, භොගවාසිනී ය, පටවාසිනී ය, ඔදපත්තකිනී ය, ඔභතච්චිට්ඨා ය, දුභිහරියා ය, කමමකාරිහරියා ය, ධජාහටා ය, මුහුත්තකා ය, යන මොහු යි.

මාතුරකඛිතා නම: මවු තොමෝ (යම් සත්‍රියක) රකී ද, ගුප්තසථාන-යෙහි තබා රකී ද සෙවර විහරණයට ඉඩ තො දෙයි ද නමා වශයෙහි පවත්වයි ද, (භි තොමෝ යි.)

පිතුරකඛිතා නම: යම් මාගමක් පිය තෙමේ රකීයි ද, ගෝපනය කෙරෙයි ද සෙවර විහරණයට ඉඩ තො දෙයිද, සිය වශයෙහි පවත්වයි ද, (භි තොමෝ යි)

මාතෘපිතුරකඛිතා නම: මවුපිය දෙදෙනා ම යම් සත්‍රියක රකීන් ද, ගෝපනය කරන් ද, සෙවරිණීවත්තට ඉඩ තො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (ඒ සත්‍රී යි.)

භාතුරකඛිතා නම: යම් සත්‍රියක සොහොවුරු තෙමේ රකීයි ද, ගෝපනය කෙරෙයි ද, සෙවරිණීවත්තට ඉඩ තො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද, (භි තොමෝ යි.)

හගිනිරකඛිතා නම: යම් මාගමක බිහිනී තොමෝ රකීයි ද, ගෝපනය කෙරෙයි ද, සෙවරිණීවත්තට ඉඩ තො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද, (භි තොමෝ යි.)

ඤාතීරකඛිතා නම: යම් සත්‍රියක නෑයෝ රකීන්ද, ගෝපනය කෙරෙත් ද, සෙවරිණී වත්තට ඉඩ තො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (භි තොමෝ යි.)

ගොතනරකඛිතා නම: යම් මාගමක සමානගොත්‍රආතියෝ රකීන් ද, ගෝපනය කෙරෙත් ද, සෙවරිණීවත්තට ඉඩ තොදෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද, (භි තොමෝ යි.)

ධම්මරක්ඛිතා නාම: සහධම්මිකා රක්ඛිනී ගොපෙනී ඉසාරියං කාරෙනී වසං වතොනනී.

සාරකඛා නාම: ගබ්භපි පරිග්‍රහිතා ගොති 'මයං ඵසා'නී, අනතමසො මාලාගුණපරිකම්පනාපි.

සපරිදණ්ඩා නාම: කෙහිවි දණ්ඩා ධම්මො ගොති 'යො ඉත්ථනාමං ඉඤ්චං ගච්ඡති ඵතකසො දණ්ඩා'නී.

ධනකම්පිතා නාම: ධනෙන කම්පිතා වාසෙති.

ජඤ්චාසිනී නාම: ජියො ජියං වාසෙති.

භොගවාසිනී නාම: භොගං දන්වා වාසෙති.

පච්චාසිනී නාම: පච්චං දන්වා වාසෙති.

බද්ධභග්‍යානී නාම: උද්ධතං ආමසිතා වාසෙති.

බහනච්චෙට්ඨා¹ නාම: ච්චෙට්ඨං භරොපෙතා වාසෙති.

දුසි නාම: දුසි වෙච ගොති භරියා ව.

කම්මකාරී නාම: කම්මකාරී වෙච ගොති භරියා ව.

ධන්හවා නාම: කරමරානීතා ච්චෙට්ඨති.

මුහුනනිකා නාම: තම්බණ්ඩා ච්චෙට්ඨති.

නිකෙඛපපදානි.

1. පුරිසො භිකච්චං පභිණ්ණානි²: "ගච්ඡ භනො ඉත්ථනාමං මාතුරකම්පනං මුඤ්චි: ගොති කීර ඉත්ථනාමසං භරියා ධනකම්පිතා"නී. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරනී, ආපතති සමසාදිසෙසසං.

2. පුරිසො භිකච්චං පභිණ්ණානි: "ගච්ඡ භනො ඉත්ථනාමං පිතුරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- මාතාපිතුරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- භාතුරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- භගීනී-රකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- ඤ්ඤතිරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- ගොභාරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- ධම්මරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- සාරකම්පනං මුඤ්චි -පෙ- සපරිදණ්ඩං මුඤ්චි -පෙ- ගොති කීර ඉත්ථනාමසං භරියා ධනකම්පිතා"නී. පතිගණනාති විමංසති පච්චා-ගරනී, ආපතති සමසාදිසෙසසං.

1 .බහව මජ්ඣ, 2. පභිණ්ණ. මජ්ඣ,

ධම්මරක්ඛිතා නම: යම් මාගමක සහදුමියෝ රකිත් ද, ගෝපනය කෙරෙත් ද, සෛවරිණිවත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (ඕ තොමෝයි.)

සාරකඩා නම: යම් මාගමක ගාබෙහි දීම 'මෝ මට අයත්වන්නී ය'යි වෙන් කොට ගන්නා ලද්දියක් වෙයි ද, යටත් පිරිසෙයින් මල්දමකින් පිරිකෙවූ කරණ ලද්දී වෙයි ද, (ඕ තොමෝ යි.)

සපරිදණඩා නම: කිසිවකු විසින් "යමෙක් මෙනම් සත්‍රිය කරා යේ නම් මේ පමණ දඩ ය"යි යම් මාගමක ආරාධ දඩ තබන ලද්දේ වෙයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

ධනකක්ඛිතා නම: ධනයෙන් පෙරලා ගෙන වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි)

ජඤ්චාසිහි නම: ප්‍රියයෙක් යම් ප්‍රියාවක වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

භොගවාසිහි නම: යම් මාගමක භොග දී වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

පට්ඨාසිහි නම: යම් මාගමක පිළි දී වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

බදපතාකිහි නම: යම් මාගමක දිය බඳුනක අත එව (ඒ හා සමව) වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

බහතවුමබ්බා නම: යම් මාගමක සුඵුළුව පහකොට තමා වෙත වාසය කරවයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

දුසී නම: යමක් දෑස්ස වූවා බිරිය ද වෙයි.

කමමකාරී නම: යම් මාගමක් මිතියක් වූවා බිරිය වෙයි ද (ඕ තොමෝ යි.)

ධජාහටා නම: බලාත්කාරයෙන් ගෙනෙන ලද්දී කියනු ලැබේ.

මුහුනහිකා නම: එකෙණෙහි කැඳවා ගන්නා ලද සත්‍රිය කියනු ලැබේ.

හිතෙකපපදයෝ යි.

1. පුරාමයෙක් මහණකු යවයි: "වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් ඇති මාතුරකක්ඛිතාවට මේ නම් ඇත්තනුට මිලදී ගත් බිරිද වෙවයි කියව"යි පිළිගණියි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

2. පුරාමයෙක් "වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් ඇති පිතුරකක්ඛිත සත්‍රියට කියනු මැනව මාතාපිතුරකක්ඛිත සත්‍රියට කියනු මැනව" යි මහණකු යවයි ද, භාතුරකක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... භගිනීරකක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... සදුනීරකක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... ගොතතරකක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... ධම්මරකක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... සාරකඩ සත්‍රියට කියව ... සපරිදණඩ සත්‍රියට කියව ... 'මේ නම් ඇත්තනුට ධනකක්ඛිත භායනීව වෙව' යි කියව ... පිළිගණියි ද විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

3. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං මාතුරකම්-
තඤ්ච පිතුරකම්තඤ්ච චුඤ්චි: “හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො
ධනකම්තා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

4. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං මාතුරකම්තඤ්ච
මාතාපිතුරකම්තඤ්ච -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ච භාතුරකම්තඤ්ච -පෙ-
මාතුරකම්තඤ්ච භගිනීරකම්තඤ්ච -පෙ- මාතුරකම්තං ච ඤ්ඤාතීරකම්තඤ්ච
-පෙ- මාතුරකම්තඤ්ච ගොතතරකම්තඤ්ච -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ච ධම්මර-
කම්තඤ්ච -පෙ- මාතුරකම්තඤ්ච සාරකම්තඤ්ච -පෙ මාතුරකම්තඤ්ච සපරි-
දණ්චිඤ්ච චුඤ්චි: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො ධනකම්තා”ති.
පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

විණඩවහනං.

5. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං පිතුරකම්-
තඤ්ච මාතාපිතුරකම්තඤ්ච චුඤ්චි: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො
ධනකම්තා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

6. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං පිතුරකම්තඤ්ච
භාතුරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ච භගිනීරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ච
ඤ්ඤාතීරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ච ගොතතරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්-
තඤ්ච ධම්මරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්තඤ්ච සාරකම්තඤ්ච -පෙ- පිතුරකම්-
තඤ්ච සපරිදණ්චිඤ්ච චුඤ්චි: “හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො ධනකම්-
තා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

7. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං පිතුරකම්තඤ්ච
මාතුරකම්තඤ්ච චුඤ්චි: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො ධනකම්තා”ති.
පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

බද්ධවහනං.

මූලං සමික්ඛනං.

8. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං සපරි-
දණ්චිඤ්ච මාතුරකම්තඤ්ච චුඤ්චි: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො
ධනකම්තා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

9. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉඤ්ඤාමං සපරිදණ්චිඤ්ච
පිතුරකම්තඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්චිඤ්ච මාතාපිතුරකම්තඤ්ච -පෙ- සපරිද-
ණ්චිඤ්ච භාතුරකම්තඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්චිඤ්ච භගිනීරකම්තඤ්ච -පෙ-
සපරිදණ්චිඤ්ච ඤ්ඤාතීරකම්තඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්චිඤ්ච ගොතතරකම්තඤ්ච
-පෙ- සපරිදණ්චිඤ්ච ධම්මරකම්තඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්චිඤ්ච සාරකම්තඤ්ච
චුඤ්චි: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමෙසං භරියායො ධනකම්තා”ති. පතිගණහාති
චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමික්ඛාදීපෙසං.

එකමූලකං නිබ්බිතං.

3. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ තම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව: ‘මෙ තම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව’යි මහණකු යවයි ද, හෙනෙම එය පිලිගණ්ඨි ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ තම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද භගිනිරකඛිත සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට ද, ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද ගොතතරකඛිත සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද ධමමරකඛිත සත්‍රියට ද මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද සාරකඛිත සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද කියව: “මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව” යි. පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවත්‍රය යි.

5. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් පිතුරකඛිත මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට “මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව”යි කියනු මැනව. පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

6. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙතම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද භගිනිරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ගොතතරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ධමමරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද සාරකඛිත සත්‍රියට ද ... පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද කියනු මැනව: “මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව”යි. පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව”යි පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවත්‍රය යි.

මූලය සංක්ෂිප්තය.

8. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. “මෙතම් ඇත්ත සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව යි” පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් ඇත්ත සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද භගිනිරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද ගොතතරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද ධමමරකඛිත සත්‍රියට ද ... සපරිදණ්ඨ සත්‍රියට ද සාරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙතම් ඇත්තනුට ධනකඛිත භායඝී වව යි” පිලිගණ්ඨි, විමසයි, පිලිතුරු ගෙන එයි, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමූලකය යිමි.

10. එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි කාතබ්බං.*

ඉදං දසමුලකං:

11. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං මාතුරකඤ්ඤා චතුරකඤ්ඤා මාතෘපිතුරකඤ්ඤා භාතුරකඤ්ඤා භගිනීරකඤ්ඤා ඤාතීරකඤ්ඤා ගොතතරකඤ්ඤා ධම්මරකඤ්ඤා සාරකඤ්ඤා සපරිද්දණ්ඩඤ්ඤා මුඤ්ඤා: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියංසො ධනකඤ්ඤා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

ධනකඤ්ඤාවකං:1 නිට්ඨිතං.

12. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං මාතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා: හොභි කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියං ඡඤ්ඤාසිනී -පෙ- භොගචාසිනී -පෙ- පටචාසිනී -පෙ- ඔදපතතකිනී -පෙ- ඔභනචුච්චා -පෙ- දුසී ච භරියං ච -පෙ- කමමකාරී ච භරියං ච -පෙ- ධජාභවා -පෙ- මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

13. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං පිතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- මාතෘපිතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- භාතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- භගිනීරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- ඤාතීරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- ගොතතරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- ධම්මරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- සාරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා -පෙ- සපරිද්දණ්ඩං මුඤ්ඤා: හොභි කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියං මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

නිකෙඛපපදුනී.

14. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං මාතුරකඤ්ඤා චතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියංසො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

15. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං මාතුරකඤ්ඤා චතුරකඤ්ඤා මාතෘපිතුරකඤ්ඤා -පෙ- මාතුරකඤ්ඤා සපරිද්දණ්ඩඤ්ඤා මුඤ්ඤා: හොථ කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියංසො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

බණ්ඩවකං නිට්ඨිතං.

16. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: ගච්ඡ්ඤ්ඤා භනෙත ඉඤ්ඤාමං පිතුරකඤ්ඤා චතුරකඤ්ඤා මාතෘපිතුරකඤ්ඤා මුඤ්ඤා: “හොථ කීර ඉඤ්ඤාමංසං භරියංසො මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති චීමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසංසං.

* එවං දුමුලකමපි තිමුලකමපි යාච නවමුලකං කාතබ්බං ම.ජ.සං.
1. ධනකඤ්ඤාඉඤ්ඤාවකං සිමු.

10. දුමුලකය ද තිමුලකය ද වතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ජමුලකය ද සත්තමුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ කටයුතුයි.

මේ දසමුලකය යි:

11. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇති මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භගිනීරකඛිත සත්‍රියට ද, ඤාතීරකඛිත සත්‍රියට ද, ගෞතතරකඛිත සත්‍රියට ද, ධම්මරකඛිත සත්‍රියට ද, සාරකඛි සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද, කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට ධනකඛිත භායඝී වව”යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධනකඛිතවක්‍රය නිමි.

12. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට කියනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ජන්දවාසිනී භායඝී වව’යි ... ගෞගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපතකකිනී ... ඔහට චුම්බටා ... දස්සක් ද, භායඝීවක් ද, මිසියක් ද, භායඝීවක් ද, ධජාහටා ... මුහුතරිකා භායඝී වව”යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

13. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... භාතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. භගිනීරකඛිත සත්‍රියට කියව, ... ඤාතීරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ගෞතතරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ධම්මරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... සාරකඛි සත්‍රියට කියව. ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුතරිකා භායඝී වව” යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නි:සෙසපපදයෝ යි.

14. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුතරිකා භායඝී, වව”යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

15. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුතරිකා භායඝී වව”යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධණ්ඩවක්‍රය නිමි.

16. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තහුට මුහුතරිකා භායඝී වව”යි පිළිගනීයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

17. පුරිසෝ භීතියට පත්වීම: “ගවුන් හතරේ ඉස්සන්ගම පිහුරකඩ-
 තැනට මානුෂ්‍යත්වයට -පෙ- පිහුරකඩතැනට සපරිදණයකට මුහුණ
 “හොඳ කිර ඉස්සන්ගමය භරියායෝ මුහුණතිය”යි. පතිගණනය වීමට
 වීමට පව්වාරය, ආපතිය සභාපතිවරයා.

18. පුරිසෝ භීතියට පත්වීම, “ගවුන් හතරේ ඉස්සන්ගම පිහුරකඩතැනට
 මානුෂ්‍යත්වයට මුහුණ: හොඳ කිර ඉස්සන්ගමය භරියායෝ මුහුණතිය”යි.
 පතිගණනය වීමට පව්වාරය, ආපතිය සභාපතිවරයා.

බලවත්කම.

මූල සමාජය.

19. පුරිසෝ භීතියට පත්වීම: “ගවුන් හතරේ ඉස්සන්ගම සපරි-
 දණයකට මානුෂ්‍යත්වයට මුහුණ: හොඳ කිර ඉස්සන්ගමය භරියායෝ
 මුහුණතිය”යි. පතිගණනය වීමට පව්වාරය, ආපතිය සභාපතිවරයා.

20. පුරිසෝ භීතියට පත්වීම: “ගවුන් හතරේ ඉස්සන්ගම සපරිදණයකට
 පිහුරකඩතැනට -පෙ- සපරිදණයකට සාරකඩතැනට මුහුණ: හොඳ කිර
 ඉස්සන්ගමය භරියායෝ මුහුණතිය”යි. පතිගණනය වීමට පව්වාරය
 ආපතිය සභාපතිවරයා.

ජනමූලය නිවැරදි.

21. එම දුමුලකම, නිමුලකම, වතුමුලකම, පසුමුලකම,
 ජනමුලකම, සහනමුලකම, අධ්‍යමුලකම, නවමුලකම කාලය.*

ඉදි දසමුලය:

22. පුරිසෝ භීතියට පත්වීම: “ගවුන් හතරේ ඉස්සන්ගම මානුෂ්‍ය-
 තැනට පිහුරකඩතැනට මානුෂ්‍යත්වයට මානුෂ්‍යත්වයට හිතකරකමට
 සැකිතිරකමට ගොතකරකමට බමරකමට සාරකඩතැනට සපරි-
 දණයකට මුහුණ: හොඳ කිර ඉස්සන්ගමය භරියායෝ මුහුණතිය”යි.
 පතිගණනය වීමට පව්වාරය, ආපතිය සභාපතිවරයා.

මුහුණතිය වගකීම¹ නිවැරදි.

* එම දුමුලකම නිමුලකම සහ නවමුලකම කාලය. ජන:
 දුමුලකම නිමුලකම එම මට කාලය, සිමු.
 1. මුහුණතිය ඉස්සන්ගම. සිමු.

17. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස ... යනු මැනව. මෙතම් පිතුරකිනි සත්‍යයට ද භාතූරකිනි සත්‍යයට ද ... පිතුරකිනි සත්‍යයට ද සපරිදණ්ඩ සත්‍යයට ද, කියව. මෙතම් තැනැත්තන්ට මුහුණතිකා භායනී වට”යි පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ආවැත් වේ.

18. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් තැනැත්තන්ට මුහුණතිකා භායනී වට”යි මෙතම් පිතුරකිනි සත්‍යයට ද මාතූරකිනි සත්‍යයට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ආවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංකප්පත යි.

19. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් තැනැත්තන්ට මුහුණතිකා භායනී වන්නා” යි මෙතම් සපරිදණ්ඩ සත්‍යයට ද මාතූරකිනි සත්‍යයට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ආවැත් වේ.

20. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙතම් සපරිදණ්ඩ සත්‍යයට ද පිතූරකිනි සත්‍යයට ද ... මෙතම් සපරිදණ්ඩ සත්‍යයට ද සාරකක සත්‍යයට ද, ‘මෙතම් තැනැත්තන්ට මුහුණතිකා භායනී වන්නා’ යි කියනු මැනවැ” යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ආවැත් වේ.

එකමූලකය නිමසේ ය.

21. දව්මූලකය ද, ත්‍රිමූලකය ද, වතුර්මූලකය ද, පඤ්චමූලකය ද, ඡන්ද්‍රමූලකය ද, සත්‍යමූලකය ද, අභ්‍යමූලකය ද, නවමූලකය ද මෙසේ කටයුතු යි.

මේ දසමූලකය යි:

22. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් මාතූරකිනි වට ද, පිතූරකිනි වට ද, මාතූරකිනි වට ද, මුහුණතිකා වට ද, භගිතිරකිනි වට ද, ඥතිරකිනි වට ද, භෞත්‍යකිනි වට ද, ධර්මකිනි වට ද, සාරකක වට ද, සපරිදණ්ඩ වට ද, “මෙතම් තැනැත්තන්ට මුහුණතිකා භායනී වන්නා” යි කියව” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ආවැත් වේ.

මුහුණතිකාවක්‍රය නිමසේ ය.

23. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකඛිතා”ති. පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

24. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී, පච්චාසිනී, ඔදපතතකිනී, ඔභට්ඨමොටා,¹ දුසී ව හරියා ව, කමමකාරී ව හරියා ව, ධජාභටා, මුහුතතිකා”ති, පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

තිනෙධපපදාහි.

25. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකඛිතා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති, පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති; ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

26. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකඛිතා ව හොගවාසිනී ව -පෙ- ධනකඛිතා ව පච්චාසිනී ව -පෙ- ධනකඛිතා ව ඔදපතතකිනී ව -පෙ- ධනකඛිතා ව ඔභට්ඨමොටා ව -පෙ- ධනකඛිතා ව දුසී ව හරියා ව -පෙ- ධනකඛිතා ව කමමකාරී ව හරියා ව -පෙ- ධනකඛිතා ව ධජාභටා ව -පෙ- ධනකඛිතා ව මුහුතතිකා වා”ති, පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩවකභං.

27. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුහුතතිකා ව, ඡන්දවාසිනී ව ධනකඛිතාවා”ති, පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

ඛද්ධවකභං.

මූලං සමිච්ඡනං.

28. පුරිසො භික්ඛුං පභිණොති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථනාමං මාතුරකඛිතං මුඤ්ඤි: “හොභි කීර ඉත්ථනාමස්ස හරියා මුහුතතිකා ව ධනකඛිතා ව -පෙ- මුහුතතිකා ව ඡන්දවාසිනී ව, -පෙ- මුහුතතිකා ව ධජාභටා වා”ති, පතිගණභාති චිමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමඛාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං භිට්ඨිතං.

එවං දුමූලකමපි යාව තච්චූලකං කාතබ්බං.

1. ඔභට්ඨමොටා. සීමු.

23. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙතම් ඇත්තහුට ධනක්‍රීත (ධනසෙන් පෙරළාගත්) භාය්‍යා වන්නා” යි මෙතම් මාතුරකතීතාවට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, මහණ තෙමේ එය පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් වන්නේ ය.

24. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් තැනැත්තහුට ඡන්දවාසිනී (සිය කාමාත්තෙන් වසන) භාය්‍යා වන්නා” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙතම් සත්‍රියට කියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද ... භොග නිසා වසන සිරියක් වන්නා” යි ... පටවාසිනී (වසන නිසා වසනා භාය්‍යා වන්නා” යි ... ඔදපතනකිනී (දිය බඳුනක දෙදෙනාගේ ම අත් බහවා මේ දිය මෙන් නො වෙන්ව වසනු” ය යි කියා පාවදෙනු ලබන) භාය්‍යාවක් වන්නා” යි ... ඔහටවුම්බට, (සිසින් සුමුල බහවා සිය ගෙහි වස්වනු ලබන) භාය්‍යා වන්නා” යි ... දැසින් භාය්‍යාත් වන්නා” යි ... කම්කාරණීත් (ගෙහි බැලූමෙහෙවර කරණ තැනැත්තීන්) භාය්‍යාත් වන්නා” යි ... බජාහට (එස වූ බජ ඇති යුද්ධයන් හා ගොස් පිටරවින් පැහැර ගෙන ආ) භාය්‍යා වන්නා” යි ... ඒ මොහොතට පමණක් භාය්‍යා වන්නා” යි මව විසින් රක්තාලද මෙතම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

නි:සෙසපසද යි.

25. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් තැනැත්තහුට ධනක්‍රීත වූ ද ඡන්දවාසිනී වූ ද භාය්‍යා වන්නා” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

26. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් ඇත්තහුට ධනක්‍රීත ද භොගවාසිනී ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද පටවාසිනී ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද ඔදපතනකිනී ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද ඔහටවුම්බට ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද දැසි ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද බජාහට ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ධනක්‍රීත ද මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... මෙතම් මාතෘරක්‍ෂිතාවට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ ඒ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩ වක්‍රය යි.

27. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම් ඇත්තහුට ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ඡන්දවාසිනී ද මුහුතනිකා ද භාය්‍යා වන්නා” යි ... ඡන්දවාසිනී ද ධනක්‍රීතා ද භාය්‍යා වන්නා” යි කියා මෙතම් මාතෘරක්‍ෂිතාවට කියන්නා” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්‍ෂිප්ත යි.

28 “වහන්ස, මෙතම් ඇත්තහුට මුහුතනිකා ද, ධනක්‍රීත ද ... මුහුතනිකාද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුතනිකා ද, බජාහට ද භාය්‍යා වන්නා” යි කියා ‘මෙතම් මාතෘරක්‍ෂිතාවට කියන්නා” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

ඒකමූලකය නිමිසය ය.

ද්වූලකය ද මෙසේ යි. තවමූලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු යි.

දසමුලකං:

29. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉජ්ඣනාමං මාතුරකම්-
තං බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී ව භොග-
වාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තකිනී ව ඔහටචුච්චො ව දුසී ව භරියං ව
කම්මකාරී ව භරියං ව ධජාහවා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පභිගණහාති වීමංසති
පට්ඨාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

මාතුරකම්මවකකං නිට්ඨිනං.

30. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉජ්ඣනාමං පිතුරකම්මං
-පෙ- මාතාපිතුරකම්මං -පෙ- භාතුරකම්මං -පෙ- භගිනීරකම්මං -පෙ-
ඤ්ඤීරකම්මං -පෙ- හොත්තරකම්මං -පෙ- ධම්මරකම්මං -පෙ- සාරකම්මං -පෙ-
සපරිදණම්මං බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ධනකකීතා”ති, පභි-
ගණහාති වීමංසති පට්ඨාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

31. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉජ්ඣනාමං සපරිදණම්මං
බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී
-පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුච්චො -පෙ- දුසී ව භරියං ව
-පෙ- කම්මකාරී ව භරියං ව -පෙ- ධජාහවා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති,
පභිගණහාති වීමංසති පට්ඨාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

නිකෙඛපපදුහි.

32. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉජ්ඣනාමං සපරිදණම්මං
බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති.
පභිගණහාති වීමංසති පට්ඨාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

33. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉජ්ඣනාමං සපරිදණම්මං
බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ධනකකීතා ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ධනකකීතා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පභිගණහාති වීමංසති පට්ඨාහරති, ආපතති
සමසාදිසෙසසස.

බණ්ඩවකකං.

34. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉජ්ඣනාමං සපරිදණම්මං
බ්‍රුහි: “හොභි කීර ඉජ්ඣනාමෙසස භරියං ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව -පෙ-
ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකකීතා වා”ති. පභි-
ගණහාති වීමංසති පට්ඨාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසසස.

බද්ධවකකං.

මූලං සමිතිතං.

දසමුලකය:

29. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීත ද ඡන්දවාසිනී ද හෝගවාසිනී ද පටවාසිනී ද ඔදපනනකිනී ද ඔහටචුච්චට ද දුසිභායනී ද කම්කාරිණී භායනී ද ධජාහටා ද මුහුතතිකා ද භායනී වන්නැ” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් ඇත්තියට කියන්නැ” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතුරකත්තවකුය නිමිසේ ය.

30. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීත භායනී වන්නැ” යි මෙනම් ඇති පිතාරකිතාවට... මෙනම් මාතෘපිතාරකිතාවට... මෙනම් හ්‍රාතෘ-රකිතාවට ... මෙනම් භගිනීරකිතාවට ... මෙනම් ඥාතීරකිතාවට ... මෙනම් ගෝත්‍රරකිතාවට ... මෙනම් ධර්මරකිතාවට ... මෙනම් සාරකෘතාවට ... මෙනම් සපරිදණතාවට ... කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, හේ පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

31. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ... ඡන්දවාසිනී ... හෝගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපනනකිනී...ඔහටචුච්චට...දුසි භායනීන් වූ ... කම්කාරිණී භායනීන් වූ ... ධජාහට ... මුහුතතිකා භායනී වව” යි කියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ එය පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

නි:සෙස පදසෝ යි.

32. “වහන්ස යනු මැනව මෙනම්. ඇත්තනුට ධනක්‍රීත ද ඡන්දවාසිනී ද භායනී වව” යි මෙනම් සපරිදණතාවට කියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද මහණ තෙමේ ඒ පිලිගණී ද විමසා ද, පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්-ඇවැත් වන්නේ ය.

33. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීත ද හෝගවාසිනී ද ධනක්‍රීත ද මුහුතතිකා ද භායනී වව” යි මෙනම් සපරිදණතාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

වණ්ඨවකුය යි.

34. “වහන්ස, යන්න. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනීන් භායනී වව” යි ... ඡන්දවාසිනීන් මුහුතතිකාන් ... ඡන්දවාසිනීන් ධනකකිතාන් භායනී වව” යි. මෙනම් සපරිදණතාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිලිගණී ද, විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බද්ධවකුය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

35. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං සපරිදණ්ඛං මුඤ්ඤි: “හොභි කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියා මුහුතතිකා ව ධනකකීතා ව -පෙ- මුහුතතිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුතතිකා ව ධජාහවා වා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකමපි යාව නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

36. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං සපරිදණ්ඛං මුඤ්ඤි: “හොභි කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියා ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව පච්චාසිනී ව ඔදපතතකීනී ව ඔහටචුම්බවා ව දුසී ව භරියා ව කමමකාරී ව භරියා ව ධජාහවා ව මුහුතතිකා වා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

සපරිදණ්ඛාවකකං නිට්ඨිතං.

37. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං මාතුරකකීතං මුඤ්ඤි: “හොභි කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියා ධනකකීතා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

38. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං මාතුරකකී- තකඤ්ඤ පිතුරකකීතකඤ්ඤ මුඤ්ඤි: ‘හොථ කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියායො ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී වා’ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

39. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං මාතු- රකකීතකඤ්ඤ පිතුරකකීතකඤ්ඤ මාතෘපිතුරකකීතකඤ්ඤ මුඤ්ඤි: “හොථ කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියායො ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී වා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

එවං උභතො වසීමානං¹ කාතබ්බං.

40. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉඤ්චනාමං මාතුරකකී- තකඤ්ඤ පිතුරකකීතකඤ්ඤ මාතෘපිතුරකකීතකඤ්ඤ භාතුරකකීතකඤ්ඤ හගිනීරකකී- තකඤ්ඤ ඤෙතිරකකීතකඤ්ඤ ගොතතරකකීතකඤ්ඤ ධම්මරකකීතකඤ්ඤ සාරකකඤ්ඤ සපරිදණ්ඛකඤ්ඤ මුඤ්ඤි: “හොථ කීර ඉඤ්චනාමෙසස භරියායො ධනකකීතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව පච්චාසිනී ව ඔදපතතකීනී ව ඔහටචුම්බවා ව දුසී ව භරියා ව කමමකාරී ව භරියා ව ධජාහවා ව මුහුතතිකා වා”ති, පතිගණහාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපතති සමසාදිසෙසයා.

උභතොවසීකං නිට්ඨිතං.

1. වසීකං. මජ්ඣ. සි. මු.

35. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට මුහුතතිකාත් ධනක්ඛිතාත් භාය්‍යා වව”යි... මුහුතතිකාත් ඡන්දවාසිනීත් ... මුහුතතිකාත් ධජාහවාත් භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරිදණධාවට කියන්නැ”යි මිනිසෙක් මහණකු යවාද, පිලිගණී ද, විමසා ද, පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමුලකය නිමිසේ ය.

ද්විමුලකය ද නවමුලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු යි.

මේ දසමුලකය යි:

36 “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනක්ඛිත ද ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද පටවාසිනී ද ඔදපත්තකිනී ද ඔහටචුම්බට ද, දුසිභාය්‍යා ද, කම්කාරිණී භාය්‍යා ද, ධජාහට ද මුහුතතිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරි-දණධාවට කියන්නැ”යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිලිගණී ද, විමසා ද, පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

සපරිදණධාවක්‍රය නිමිසේ ය.

37. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනක්ඛිත භාය්‍යා වව”යි. මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට කියන්නැ”යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිලිගණී ද, විමසා ද, පිලිතුරු ගෙන ඒ ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

38. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනක්ඛිත ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද කියන්නැ”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

39. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනක්ඛිත ද, ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද භාය්‍යා වව”යි, මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද කියන්නැ”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිලිගණී ද, විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද. සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මෙසේ දෙපසින් වැඩෙන්නක් කළයුතු යි.

40. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනක්ඛිත ද ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද පටවාසිනී ද ඔදපත්තකිනී ද ඔහටචුම්බටා ද දුසි භාය්‍යා ද කම්ම-කාරිණී භාය්‍යා ද ධජාහටා ද මුහුතතිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද ... මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ප්‍රාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් භගිනිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ඥානිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ගොත්‍රරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ධර්මරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සපරිදණධාවට ද කියන්නැ”යි, මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

දෙපසින් වැඩීම නිමිසේ ය.

41. පුරිසස්ස මාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- පුරිසස්ස භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස ඤාතකා භික්ඛුං පභිණන්ති, පුරිසස්ස ගොතතා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- පුරිසස්ස සහධම්මිකා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- .

පුරිසස්ස පෙය්‍යාලො විඤ්චාරෙතබ්බො.

උභතො චබ්බිකං යථා පුරිමනෙයො හපෙච විඤ්චාරෙතබ්බො.

42. මාතු රක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ හනෙත, ඉජ්ඣනාංමං මුඤ්ඤි: “හොතු ඉජ්ඣනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

43. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හනෙත ඉජ්ඣනාංමං මුඤ්ඤි: “හොතු ඉජ්ඣනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- ගොගවාසිනී -පෙ- පචවාසිනී -පෙ- ඔදපතතකිනී -පෙ- ඔතචචුම්භටා, ... දුපි ච හරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච හරියා ච -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

44. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හනෙත, ඉජ්ඣනාංමං මුඤ්ඤි: ‘හොතු ඉජ්ඣනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච’ -පෙ- ධනකක්ඛිතා ච ගොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකක්ඛිතා ච මුහුත්තිකා චා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

ධණ්ඤචක්ඛං.

45. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ හනෙත, ඉජ්ඣනාංමං මුඤ්ඤි: “හොතු ඉජ්ඣනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච ගොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකක්ඛිතා චා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

බද්ධචක්ඛං.

මුලං සම්බිතං.

46. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හනෙත ඉජ්ඣනාංමං මුඤ්ඤි: “හොතු ඉජ්ඣනාමස්ස හරියා මුහුත්තිකා ච ධනකක්ඛිතා ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා”ති, පතිගණහාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඤ්ඤිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

එච. දුමුලකමි යාච නචමුලකං කාතබ්බො.

41. පුරුෂයක්ෂුණේ මව මහණකු යවා ද, ... පුරුෂයක්ෂුණේ පියා මහණකු යවා ද ... පුරුෂයක්ෂුණේ මාපියෝ මහණකු යවද්ද, ... පුරුෂයක්ෂුණේ බැයා මහණකු යවා ද... පුරුෂයක්ෂුණේ මිහිනි මහණකු යවා ද ... පුරුෂයක්ෂුණේ නෑයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයක්ෂුණේ ගොත්‍රයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයක්ෂුණේ සහදුහැමියෝ මහණකු යවද්ද. ...

පුරුෂයා පිළිබඳ පෙය්‍යාලය විහාර කටයුතු යි.

පලමුනිය සෙසින් දෙපසින් වැඩිම විහාර කටයුතු යි.

42. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීතභාය්‍යා වේවා’යි මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

43. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතම් ඇත්තනුට ජන්දවාසිනී භාය්‍යා වේවා’යි ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපතකකිනී ... ඔහටචුඔවා ... දුසි භාය්‍යා ... කම්කාරිණීභාය්‍යා ... ධර්මභාය්‍යා ... මුහුත්තකාභාය්‍යා වේවා’යි. මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ ඒ පිළිගනී ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

නිෂේධපදයෝ යි.

44. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීත ද ජන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා’යි ... ධනක්‍රීත ද භොගවාසිනී ද ... ධනක්‍රීත ද මුහුත්තකා ද භාය්‍යා වේවා’යි මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා’යි කියා මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද ඉවසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

45. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතම් ඇත්තනුට ජන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද... ජන්දවාසිනී ද මුහුත්තකා ද... ජන්දවාසිනී ද ධනකකිතා ද භාය්‍යා වේවා’ යි මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බදබ්බක්‍රය යි

මූලය සංකීපන යි.

46. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙතම් ඇත්තනුට මුහුත්තකා ද ධනක්‍රීත ද භාය්‍යා වේවා’යි ... මුහුත්තකා ද ජන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා’යි ... මුහුත්තකා ද ධර්මභාය්‍යා ද භාය්‍යා වේවා’ යි මෙතම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ එය පිළිගනී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමූලකය නිමිසේ ය.

වෙසේ දවිමූලකය ද, නවමූලකය හෙත් කටයුතු යි.

ඉදං දසමුලකං:

47. මානුරක්ඛිතාය මානා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොචු ඉත්තනාමස්ස භරියා ධනකකීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපතතකීනී ච ඔහටචුඔචා ච දුසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුතතිකා වා”ති පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

මානුචකකං නිට්ඨිතං.

48. පිනුරක්ඛිතාය පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මානාපිනුරක්ඛිතාය මානාපිතරො භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- භානුරක්ඛිතාය භානා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ-භගිනීරක්ඛිතාය භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ඝඤ්චීරක්ඛිතාය ඝඤ්චකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ගොතතරක්ඛිතාය ගොතතා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතාය සහධම්මිකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- සාරකඛාය යෙන- පරිග්ගහිතා හොති සො භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සපරිදණ්ඨාය යෙන දණ්ඨො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොචු ඉත්තනාමස්ස භරියා ධනකකීතා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස; සපරිදණ්ඨාය යෙන දණ්ඨො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ භනෙන. ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොචු ඉත්තනාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපතතකීනී -පෙ- ඔහටචුඔචා, දුසී ච භරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච භරියා ච -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුතතිකා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදනී.

49. සපරිදණ්ඨාය යෙන දණ්ඨො ධපිතො හොති, සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොචු ඉත්තනාමස්ස භරියා ධනකකීතා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- ධනකකීතා ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකකීතා ච මුහුතතිකා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකකං.

50. සපරිදණ්ඨාය යෙන දණ්ඨො ධපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොචු ඉත්තනාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුතතිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකකීතා වා” ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදි- සෙසස්ස.

බඬවකකං.

මූලං සංඛිතං.

මේ දසමුලකය යි:

47. “වහන්ස, යනු මෑත. මෙතම් ඇත්තනුට ධනක්‍රීත භාය්‍යා ද ජන්දවාසිනී භාය්‍යා ද භොගවාසිනී භාය්‍යා ද පටවාසිනී භාය්‍යා ද ඔදපත්තකිනී භාය්‍යා ද ඔනටවුඔබ්වා භාය්‍යා ද දුසිභාය්‍යා ද කම්කාරිණීභාය්‍යා ද ධජානටා-භාය්‍යා ද මුහුතතිකාභාය්‍යා ද වව”යි මෙතම් ඇත්තියට කියන්නැ”යි කියා මාතාරක්ඛිතාවකතේ මවක් මහණකු යවා ද පිලිගණී ද විමසා ද පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතාවක්‍රය නිමිසේ ය.

48. පිතුරකිතාවගේ පියා මහණකු මෙහෙයයි. ... මාතාවකිතාවගේ මවුපියෝ මහණකු මෙහෙයත් ... භාතුවකිතාවගේ සොහොයුරු මහණකු මෙහෙයයි. ... හගිනිරකිතාවගේ බුහුතනිය මහණකු මෙහෙයයි. ... සද්ගිරකිතාවගේ තෑයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ගොතතරකිතාවගේ ගොත්‍රිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ධවමරකිතාවගේ සහධාරිමිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... සාරකඩාව පිලිබද යමකු විසින් පරිගාහිත වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ... සපරිදණ්ඩාව පිලිබද යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ‘වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තියට කියනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තනුට ධනකකිතා භාය්‍යා වේවා”යි පිලිගණී ද, විමසා ද, පිලිතුරු ගෙන ඒ ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ. සපරිදණ්ඩාව පිලිබද යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි ‘වහන්ස, යනු මෑතව මෙතම් ඇත්තියට කියනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තනුට ජන්දවාසිනී. ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපත්තකිනී ... ඔනටවුඔබ්වා ... දුසිභරියා ... කම්කාරි භරියා ... ධජානටා ... මුහුතතිකා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණ මෙහෙයා ද, හේ පිලිගණී ද, විමසයි ද පිලිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිගන්වන පදයෝ යි.

49. සපරිදණ්ඩාව පිලිබද ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙය යි. “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තියට කියනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තනුට ජන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද ... ජන්දවාසිනී ද මුහුතතිකා ද... ජන්දවාසිනී ද ධනකකිතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණකු මෙහෙයා ද හේ පිලිගණී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

ඛණ්ඩවක්‍රය යි.

50. සපරිදණ්ඩාව පිලිබදව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මෑතව, මෙතම් ඇත්තියට කියනු මෑතව, මෙතම් ඇත්තනුට ජන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද ... ජන්දවාසිනී ද, මුහුතතිකා ද ... ජන්දවාසිනී ද, ධනකකිතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙතම් ඇත්තියට කියනු මෑතව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, හේ මහණ පිලිගණී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්ඛපත යි.

51. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩා ධරිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමෙස භරියා මුත්තතිකා ච ධනකාකීතා ච -පෙ- මුත්තතිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුත්තතිකා ච ධජාහටා වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකමපි නිමුලකමපි යාව නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

52. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩා ධරිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්ථනාමෙස භරියා ධනකාකීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච, ඔහටචුච්චො ච, දුසි ච භරියා ච, කමකාරී ච භරියා ච, ධජාහටා ච, මුත්තතිකා වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

දණ්ඩසීපිතවක්ඛං නිට්ඨිතං.

53. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙස භරියා ධනකාකීතා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

54. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙස භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුච්චො -පෙ- දුසි ච භරියා ච -පෙ- කමකාරී ච භරියා ච ධජාහටා -පෙ- මුත්තතිකා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

නිකෙඛපපදගී.

55. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙස භරියා ධනකාකීතා ච ඡන්දවාසිනී වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙස භරියා ධනකාකීතා ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාකීතා ච මුත්තතිකා වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

බණ්ඩවක්ඛං.

56. මාතුරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉත්ථනාමෙස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුත්තතිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාකීතා වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සමසාදිසෙසං.

බද්ධවක්ඛං.

මුලං සමිතිතං,

51. සපරිදණකාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මැනව, මෙතමි ඇත්තනුව ඉහුතනිකා ද, ධනකකිතා ද ... ඉහුතනිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... ඉහුතනිකා ද ධජාහටා ද භාය්භා වේවා” යි මෙතමි ඇත්තියට කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙණ ඒ ද, සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දමුලකය ද, නිමුලකය ද, නවමුලකය හෙත් මෙසේ ම කටයුතු යි.

මේ දසමුලකය යි:

52. සපරිදණකාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද, හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතමි ඇත්තනුව ධනකකිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපතතකිනී ද, ඔහටචුච්චවා ද, දුසිහරියා ද, කමමකාරිහරියා ද, ධජාහටා ද, ඉහුතනිකා ද භාය්භා වේවා” යි මෙතමි ඇත්තියට කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයයි ද, එ මහණ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

දණ්ඩසිභවකුය නිමි

53. මාතුරකකිතාවක් නොමෝ “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතමි ඇත්තනුව ධනකකිතා භාය්භා වෙමි” යි මෙතමි ඇත්තනුව කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයා ද, මහණ එය පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

54. මාතුරකකිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව, මෙතමි ඇත්තනුව ඡන්දවාසිනී ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපතතකිනී ... ඔහටචුච්චවා ... දුසිහරියා ... කමමකාරිහරියා ... ධජාහටා ... ඉහුතනිකා භාය්භා වෙමි” යි මෙ තමි ඇත්තනුව කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නියොසපපදයෝ යි.

55. මාතුරකකිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතමි ඇත්තනුව කියනු මැනව. මෙතමි ඇත්තනුව ධනකකිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද භාය්භා වෙමි” යි මෙතමි ඇත්තනුව කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ. මාතුරකකිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතමි ඇත්තනුව ධනකකිතා ද, භොගවාසිනී ද ... ධනකකිතා ද, ඉහුතනිකා ද භාය්භා වෙමි’ යි මෙතමි ඇත්තනුව කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයයි ද, ඒ මහණ එය පිළිගණීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකුය යි.

56. මාතුරකකිතාවක් මහණකු මෙහෙය යි, “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතමි ඇත්තනුව ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද ... ඡන්දවාසිනී ද, ඉහුතනිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද, ධනකකිතා ද භාය්භා වෙමි” යි මෙතමි ඇත්තනුව කියනු මැනව’ යි මහණකු මෙහෙයා ද, ඒ මහණ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බදබවකුය යි.

මුලය සංක්ඛ්භෙ යි.

57. මාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා මුහුතතිකා ච ධනකඛිතා ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ධජාහවා වා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකාදිනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමුලකං:

58. මාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති- “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා ධනකඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පච්චාසිනී ච ඔදපතනකිනී ච ඔහටචුඔඛටා ච දුසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහවා ච මුහුතතිකා වා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

ඉපරං මාභූරකඛිතාවකකං නිට්ඨිතං.

59. පිභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මාතාපිභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- භාභූරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- භගිනිරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ඤජීරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ගොතකරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති-පෙ- ධම්මරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති-පෙ- ජාරකඛිතා භික්ඛුං පභිණාති, -පෙ- සපරිදණධා භික්ඛුං පභිණාති “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා ධනකඛිතා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

60. සපරිදණධා භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පච්චාසිනී, ඔදපතනකිනී, ඔහටචුඔඛටා, දුසී ච භරියා ච, කම්මකාරී ච භරියා ච, ධජාහවා, මුහුතතිකා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

නිකම්මපපදානි.

61. සපරිදණධා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා ධනකඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- ධනකඛිතා මුහුතතිකා වා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

බණ්ඩවකකං.

62. සපරිදණධා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙත ඉජ්ඣනාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමෙස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුතතිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකඛිතා වා”ති. පතිගණහාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසසා.

බද්ධවකකං.

මුලං සම්බන්ධං.

57. මාතුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට මුහුතතිකා ද, ධනකඛිතා ද ... මුහුතතිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුතතිකා ද ධජාහටා ද භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිලිගනී ද විමසයි ද පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දුමුලකාදිහු ද මෙසේම කටසුන්තාහ.

මේ දසමුලකය යි:

58. මාතුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපතකකිනී ද, ඔහටවුඔටා ද, දුසිහරියා ද, කමමකාරී හරියා ද, ධජාහටා ද, මුහුතතිකා ද, භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිලිගනී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

අපර මාතුරකඛිතාවක් නිමි.

59. පිතුරකඛිතාවක් ... මාතුරකඛිතාවක් ... භාතුරකඛිතාවක් ... හගිනීරකඛිතාවක් ... සුගිනීරකඛිතාවක් ... ගොතතරකඛිතාවක් ... ධමමරකඛිතාවක් ... සාරකඛාවක් ... සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට ධනකඛිතා භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිලිගනී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

60. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපතකකිනී, ඔහටවුඔටා, දුසි හරියා කමමකාරීහරියා, ධජාහටා මුහුතතිකා භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිලිගනී ද විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

නි:සෙසපපදයෝ යි.

61. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... ධනකඛිතා ද මුහුතතිකා ද භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද පිලිගනී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

62. සපරිදණ්ඩාවක් ‘වහන්ස, යනු මෑතව. මෙතම් ඇත්තහුට ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, ... ඡන්දවාසිනී ද මුහුතතිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද ධනකඛිතා ද භාය්භී වෙමි”යි මෙතම් ඇත්තහුට කියනු මෑතව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිලිගනී ද, විමසයි ද, පිලිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බදබවක්‍රය යි.

මූලය සංක්ෂිප්ත යි.

63. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාතී: “ගච්ඡ්ඵ භනෙන ඉජ්ඣනාමං බ්‍රෑහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමස්ස භරියා මුහුතතීකා ව ධනකතීතා ව -පෙ- මුහුතතීකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුතතීකා ව ධර්මාභටා වා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසසං.

එකමුලකං නිට්ඨිතං.

දුමුලකාදිනිපි එවමෙව කාභබ්බානි.

ඉදං දසමුලකං:

64. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණාතී:- “ගච්ඡ්ඵ භනෙන ඉජ්ඣනාමං බ්‍රෑහි: “හොමි ඉජ්ඣනාමස්ස භරියා ධනකතීතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව පච්චාසිනී ව ඔදපතනනීනී ව ඔහටචුච්චො ව දුසී ව භරියා ව කමමකාරී ව භරියා ව ධර්මාභටා ව මුහුතතීකා වා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසසං.

සපරිදණ්ඩාවනකං.

සබ්බං චක්කපෙසයාලං නිට්ඨිතං.

- 65. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාභරති, ආපතති සමසාදිසෙසසං.
- පතිගණ්හාති විමංසති ත පච්චාභරති, ආපතති ථුලලච්චයං.
- පතිගණ්හාති ත විමංසති පච්චාභරති, ආපතති ථුලලච්චයං.
- පතිගණ්හාති ත විමංසති, ත පච්චාභරති, ආපතති දුක්කච්චයං.
- ත පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාභරති, ආපතති ථුලලච්චයං.
- ත පතිගණ්හාති විමංසති ත පච්චාභරති, ආපතති දුක්කච්චයං.
- ත පතිගණ්හාති ත විමංසති පච්චාභරති, ආපතති දුක්කච්චයං
- ත පතිගණ්හාති ත විමංසති ත පච්චාභරති, ආපතති දුක්කච්චයං.

66. පුරිසො සමබ්‍රහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ඵ භනෙන ඉජ්ඣනාමං ඉජ්ඣං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හනති සබ්බෙ විමංසනති සබ්බෙ පච්චාභරනති, ආපතති සබ්බෙසං සමසාදිසෙසසං.

67. පුරිසො සමබ්‍රහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ඵ භනෙන ඉජ්ඣනාමං ඉජ්ඣං විමංසථාති.” සබ්බෙ පතිගණ්හනති සබ්බෙ විමංසනති එකං පච්චාභරාපෙනති, ආපතති සබ්බෙසං සමසාදිසෙසසං.

68. පුරිසො සමබ්‍රහුලෙ භික්ඛු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ඵ භනෙන ඉජ්ඣනාමං ඉජ්ඣං විමංසථා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හනති එකං විමංසාපෙනා සබ්බෙ පච්චාභරනති, ආපතති සබ්බෙසං සමසාදිසෙසසං.

63. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට මුහුතරිකා ද, ධනකකිකා ද ... මුහුතරිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුතරිකා ද ධර්මාභවා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දිමුලකාදිගු ද මෙසේ ම කටයුත්තාහ.

මේ දසමුලකය යි:

64. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනකකිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපතනකිනී ද, ඔහටචුඔටා ද, දුසිහරියා ද, කමමකාරී හරියා ද, ධර්මාභවා ද, මුහුතරිකා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්- ඇවැත් වේ.

සපරිදණ්ඩා වක්‍රය යි.

වකකපෙය්‍යාලය හැම නිමි.

65. පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්- ඇවැත් වේ. පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ජුලාසි- ඇවැත් වේ. පිළිගනීයි ද, නොවිමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද ජුලාසිඇවැත් වේ. පිළිගනීයි ද, නො විමසයි ද පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලා- ඇවැත් වේ. නො පිළිගනීයි ද විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, ජුලාසි- ඇවැත් වේ. නො පිළිගනීයි ද. විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. නො පිළිගනීයි ද, නො විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ඇවැත් නොවේ.

66. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, සියල්ලෝ ම පිළිතුරු ගෙන එන් ද, සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

67. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න, මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එලවන් ද, සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

68 .පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි. සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද; එක් මහණකු ලවා විමසවා ද සියල්ලෝ ම පිළිතුරු එලවන් ද සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

69. පුරිසෝ සම්බන්ධයෙන් භීෂණ ආණාපොති:- “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති. සබ්බ පතිගණනාති එකං විමංසාපෙචා එකං පච්චා- හරාපෙනාති, ආපතති සබ්බසං සබ්බාදිසෙසස්ස.

70. පුරිසෝ භීෂණ ආණාපොති:- “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස.

71. පුරිසෝ භීෂණ ආණාපොති:- “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති. පතිගණනාති විමංසති අනෙතවාසිං පච්චාහරාපෙති. ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස.

72. පුරිසෝ භීෂණ ආණාපොති:- “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති. පතිගණනාති, අනෙතවාසිං විමංසාපෙචා අනතනා පච්චාහරති, ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස.

73. පුරිසෝ භීෂණ ආණාපොති “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති පතිගණනාති අනෙතවාසිං විමංසාපෙති, අනෙතවාසි විමංසිනා බහිද්ධා පච්චාහරති, ආපතති උභින්නං චුලලච්චයස්ස.

74. ගවුන්භනෙතා සම්පාදෙති, ආගවුන්භනෙතා විසංවාදෙති, ආපතති චුලලච්චයස්ස. ගවුන්භනෙතා විසංවාදෙති, ආගවුන්භනෙතා සම්පාදෙති, ආපතති චුලලච්චයස්ස. ගවුන්භනෙතා සම්පාදෙති, ආගවුන්භනෙතා සම්පාදෙති, ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස. ගවුන්භනෙතා විසංවාදෙති, ආගවුන්භනෙතා විසංවාදෙති, අනාපතති.

75. අනාපතති සබ්බස්ස වා චෙතියස්ස වා ගිලානස්ස වා කරණීයෙන ගවුන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

විනිතවජ්ඣ

උද්දනගාථා:

සුත්තා මතා ව තිකඛනා අතිඤ්ච ඉන්ද්‍රපණ්ඩකා,
කලහං කන්ධාන සමෙමාදි සඤ්චරිතඤ්ච පණ්ඩකෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙත අඤ්ඤතරො පුරිසෝ අඤ්ඤතරං භීෂණ ආණාපොති:- “ගවුන් භනෙත ඉන්ද්‍රාණාමං ඉන්ද්‍රං විමංසා”ති. සො ගතචා මනුස්සෙ පුච්ඡි:- “කහං ඉන්ද්‍රාණාමං”ති “සුත්තා භනෙත”ති තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි. “කච්චි චු බො අහං සබ්බාදිසෙසං ආපතතිං ආපනෙතො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපතති භීෂණ සබ්බාදිසෙසස්ස; ආපතති දුක්ඛපස්සා”ති (1)

69. පුරුෂයෙක් ‘වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න’යි බොහෝ මහණුන් අණවයි’ද සියල්ලෝ ම පිළිගනීන් ද එක් මහණකු ලවා විමසවා ද එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවා ද සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

70. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි. පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්- ඇවැත් වේ.

71. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, අතැවැයි මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

72. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි. අතැවැයි මහණකු ලවා විමසවා තෙමේ පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

73. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගනීයි ද, අතැවැයි මහණකු ලවා විමසවයි ද, අතැවැයි තෙමේ විමසා බැහැරට පිළිතුරු එළවයි ද දෙදෙනාටම ඵලැයිඇවැත් වේ.

74. යන්නේ පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පෙරලා එන්නේ පිළිතුරු නො පවසයි ද, ඵලැයිඇවැත් වේ. යන්නේ නො පිළිගනීයි ද, එන්නේ විමසයි ද, පිළිතුරු එළවයි ද, ඵලැයිඇවැත් වේ. යන්නේ පිළිගනීයි ද, එන්නේ විමසයි ද, පිළිතුරු එළවයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ. යන්නේ නො පිළිගනීයි ද, නො විමසයි ද, එන්නේ පිළිතුරු නො එළවයි ද, ඇවැත් නොවේ.

75. සංඝයා පිළිබඳ හෝ වෛතසය පිළිබඳ හෝ ගිලනුන් පිළිබඳ හෝ කටයුත්තකින් යෙයි ද ඔහුට ද උත්තරකයාට ද ආදිකමමිකයාට ද ඇවැත් නොවේ.

විනිශ්චිතවසතු

උද්දනගාථා.

සුත්තය, මනාය, නිකඛන්තාය, අතිත්ථිය, ඉභිපණ්ඩකාය, කලහසමෝ- දනය, පණ්ඩකසංචාරිතනය යි මෙහි වසතු සතෙකී.

1. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. හෙතෙමේ ගොස් “මෙනම් තැනැත්තී කොහිද්ද”යි මිනිසුන් විචාරේ ය. “වහන්ස, ඔ නිද්‍රොපගත ය”යි මිනිස්සු කීහ. “කිම? මම සභවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙමිද්ද”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙරේය.... “මහණ, සභවෙසෙස්ඇවැත් නොවේ. දුකුලා ඇවැත් වේ.”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනතාමං ඉත්ථිං වීමංසා”ති. සො ගන්තාමං ඔහුසෙස පුච්ඡ: “කහං ඉත්ථනතාමා”ති “මතා භනෙන”ති -පෙ- “නික්ඛන්තා භනෙන”ති, ‘අනිච්ඡි භනෙන’ති, “ඉත්ථිපණ්ඩකා භනෙන”ති. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසංසං; ආපතති දුක්ඛකටස්සාති. (2-5)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉච්ඡී සාමීකෙන සහ භණ්ඩිනා මානුසරං අගමාසි. කුලුපගො භික්ඛු සමමොදනීයං අකාසි. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි -පෙ- “අලංචචනීයා භික්ඛු”ති? “තාලංචචනීයා භගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු තාලංචචනීයායා”ති. (6)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩකෙ සඤ්චරිතනං සමාපජ්ඣී. තස්ස කුක්ඛුච්චං අහොසි:- කච්චි භු බො අනං සමසාදිසෙසං ආපතතිං ආපනෙනාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු සමසාදිසෙසංසං; ආපතති පුලලච්චයස්සා”ති. (7)

සඤ්චරිතන සික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. 6.

කුටිකාරසික්ඛාපදං

11. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙච්චනෙ කලඤ්ඤකනිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු සඤ්ඤවිකායො කුටියො කාරාපෙනති අස්සාමිකායො අත්තද්දෙසිකායො අපපමාණිකාසො, තායො ත නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ යාවතඛුලා විඤ්ඤතතිඛුලා විහරන්ති: “පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, ඵරසුං දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ, නිබ්බදනං දෙථ, වලලිං දෙථ, වෙච්චං දෙථ, මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ, තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථා”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤතතීයා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්ති උත්තසන්ති පලායන්ති අඤ්ඤතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤතපි මුඛං කරොන්ති ද්වාරමපි ඵකෙනති, ගාවිමපි දිස්වා පලායන්ති, භික්ඛු මඤ්ඤමාතා.

12. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො රාජගහෙ වස්සං චුච්චො යෙන ආලවී තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන ආලවී තදවසරි. තත්ත සුදං ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවීයං විහරති අභගාලවෙ වෙතියෙ. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පන්තච්චරමාදය ආලවීං පිණ්ඩාය පාවිසි. මනුස්සා ආයස්මතං මහාකස්සපං පස්සිතා උබ්බිජ්ජන්ති උත්තසන්ති පලායන්ති අඤ්ඤතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤතපි මුඛං කරොන්ති ද්වාරමපි ඵකෙනති. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවීයං පිණ්ඩාය වරිතා පච්ඡාභන්තං පිණ්ඩපාතපටිකකනො භික්ඛු ආමනොසි:

2. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක්, “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් සත්‍රිය විමසන්නා”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. හෙතෙමේ ගොස්, “මේ නම් තැනැත්තිය කොහිද?”යි මිනිසුන් විචාලේ ය. “වහන්ස, හි මලාය”යි ඔහු කීහ.... “වහන්ස, හි නික්ම ගියා ය.” ... “වහන්ස, ඒ සත්‍රියක් නොවේ.” ... “වහන්ස, හි සත්‍රිපණ්ඩකාවකා”යි ඔහු කීහ. ඒ මහණහට භූභුක් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ.” (2-5)

3. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් හිමියා සමග බබර කොට ගෙන මවුගේ ගෙට ගියා ය. කුලුපග මහණෙක් ඇය ඔවා දී සතසා සෑමියා වෙත පෙරලා යාමී ය. ඒ මහණහට භූභුක් විය.... “මහණ, සාමියා විසින් අනුශාසන නොවූවක් වේ ද?”... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එසේ අනුශාසනවූවක් නොවේ”... “මහණ, අනුශාසනවූවක පිණිස ඇවැත් නොවේ.” (6)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු කෙරෙහි සංවරණ-භාවයට පාමිණියේ ය. ඒ මහණහට “කිම? මම සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙමි දෝ”යි භූභුක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කෙලේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නොවේ. චුලාසිඇවැත් වේ”... (7)

සංඝවිනයනිකාපදය නිමි.

3. 6.

කුටිකාරනිකාපදය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ චේච්චන-යෙහි වාඛවසන සේක. එකල්හි අලවු රට වැසි මහණහු ඉල්ලාගත් උපකරණ ඇති, කරවා දෙන හිමියන් තැනි, ඉක්මවූ පමණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවන්. ඒ කුටිහු නිමාවට නොයෙත්. ඒ මහණහු “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගාලක් දෙන්න, වෑයක් දෙන්න, පොරොවක් දෙන්න, කෙවේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, තියතක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුදුතණ දෙන්න, බඩුස්තණ දෙන්න, කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නා”යි යැදීම් බහුල කොටැති ව විතවීම් බහුල කොටැති ව වෙසෙත්. මිනිස්සු ආයාචනයෙන් මිරිකුනෝ, විතවීමෙන් මිරිකුනෝ මහණුන් දැක උද්වේගයට ද පාමිණෙත්. තැනි ද ගණිත්. පලා යෑම ද කෙරෙත්. අත් මහෙකින් ද යත්. අත් දිගකට මුහුණ ද පෙරලත්. දොර ද වසත්. ඇත දෙනක ද දැක “මහණහු”යි හඟිමින් පලායෙත්.

2. එකල්හි මහසුප් තෙරණුවෝ රජගහනුවර වස් වැස පවරා අලවු නුවරට වැසියහ. එසමයෙහි මහසුප් තෙරණුවෝ අලවු නුවරට නොදුරු නොලං තන්හි වූ අගභාලව නම් වෛතසඤ්චාතයෙහි වෙසෙත්. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ පෙරවරු හැද පෙරෙව පා සිවුරු ගෙන අලවු නුවරට පිඩු පිණිස පිවිසියහ. මිනිස්සු තෙරුන් දැක උද්වේග වෙත්. තැනි ගණිත්. පලා යෙත්. මහ වලභා යෙත්. මුහුණ අත් අතකට ද පෙරලත්. දොර ද පියත්. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ අලවු නුවර පිඩු පිණිස හැසිර පිඩුවායෙන් වැලකුණෝ පසුබත්හි භීසුන් අමතා මෙසේ වදාලහ:

“පුබ්බායං ආට්ඨසො ආලච්චි සුභිකංගා අගොසි සුලභපිණංගා සුකරා උසෙණ්ඤ පගගහෙන යාපෙතුං. එතරභි ජනායං ආලච්චි දුබ්භිකංගා දුලභපිණංගා න සුකරා උසෙණ්ඤ පගගහෙන යාපෙතුං. කො නු ඛො ආට්ඨසො හෙතු සො පච්චයො යෙනායං ආලච්චි දුබ්භිකංගා දුලභපිණංගා න සුකරා උසෙණ්ඤ පගගහෙන යාපෙතු”නති. අඵ ඛො හෙ භිකඤ්ඤ ආයසමනො මහාකසසපසස එතමස්මං ආරොචෙසුං.

3. අඵ ඛො භගවා රුජගහෙ අපාභිරන්තං විහරිතො යෙන ආලච්චි තෙන වාරිකං ජනකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන ආලච්චි නදවසරි. නත්‍ර සුදං භගවා ආලච්චියං විහරති අග්ගාලවෙ චෙතිනෙ. අඵ ඛො ආයසමා මහා-කසසපො යෙන භගවා, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො මහාකසසපො භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසි.

4. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භිකඤ්ඤසංසං සන්තිපාතාපෙතො ආලචකෙ භිකඤ්ඤ පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර තුමෙහ භිකඤ්ඤෙ සඤ්ඤවිකායො කුටියො කාරාපෙඨ අසාමිකායො අනතුදෙසිකායො අප්පමාණීකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමෙහ යාවතඛනුලා විඤ්ඤතඛිඛනුලා විහරථ, පුරිසං දෙඵ, පුරිසඤ්ඤකරං දෙඵ, -පෙ- තිණං දෙඵ, මත්තිකං දෙඵ”ති. මනුසසා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤතඛිකා භිකඤ්ඤ දිසවා උඛිච්චන්ති උතතසන්ති පලායන්ති අඤ්ඤතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤතපි මුඛං කරොන්ති ආරම්චි එකෙන්ති, ගාවිම්චි දිසවා පලා-යන්ති භිකඤ්ඤ මඤ්ඤමාතා”ති. “සච්චං භගවා.”

5. විගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං භි තාම තුමෙහ මොඝපුරිසා සඤ්ඤවිකායො කුටියො කාරාපෙසඨ අසාමිකායො අනතුදෙසිකායො අප්පමාණීකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමෙහ යාවතඛනුලා විඤ්ඤතඛිඛනුලා විහරිස්සථ: පුරිසං දෙඵ පුරිසඤ්ඤකරං දෙඵ -පෙ- තිණං දෙඵ මත්තිකං දෙඵ”ති. තෙන මොඝපුරිසා අප්පමාණිකායො වා පසාදය -පෙ- විගරභිතො ඛමමි. කථං කතො භිකඤ්ඤ ආමනොසි:

“ආවැන්නී, මේ අලවුනුවර පෙර සුභිකා විය. සුලභ පිඩු ඇති විය. පිඩු සිඟීමෙන් යැපීම පහසු විය. දැන් වතාහි මේ අලවුනුවර දුර්භිකා ය. දුර්භ පිඩු ඇත්තේ ය. පිඩු සිඟීමෙන් යැපෙන්නට දුෂකර ය. ආවැන්නී, යම් හෙයකින් මේ අලවුනුවර දුර්භිකා නම්, දුර්භ පිඩු ඇත්තේ නම්, පිඩු සිඟීමෙන් යැපෙන්නට දුෂකර නම්, එයට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ” ද? යනු යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මහසුඤ්චනෙරුන්ට එ පවත් සැල කලහ.

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් වැස පිළිවෙලින් සැරි සරා වඩනා සේක්, අලවුනුවරට වැඩි සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අඤ්ඤාලව නම් වෛතසයානසෙසි වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති මහසුඤ්චනෙරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එලඹ වැද එකත්පසක ඉදගත්හ. එකත් පසෙක හුන් මහසුඤ්චනෙරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැල කලහ.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ ප්‍රකරණයෙහි (ප්‍රයානවෛසෙහි) භික්ෂුසංඛ්‍යා රැස් කරවා අලවුනුවැසි මහණුන්ගෙන් මෙසේ විචාල සේක: “සැබෑද, මහණෙනි? තෙපි කරවා දෙන හිමියන් තැනි, පමණ ඉක්ම වූ, තමන් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවවු ද? ඒ කුටි නිමාවට නො යෙත් ද? ඒ තෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ... කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ”යි යැදීම බහුල ව, විතච්චි බහුල, ව වසවු ද? මනිස්සු යැදීමෙන් මිරිකුනෝ, විතච්චි මෙන් මිරිකුනෝ, මහණුන් දැක උද්වේගයට පැමිණෙත් ද? තැනි ගණිත් ද? පලායෙත් ද? මහ වලනා යෙත් ද? මුහුණු වෙත අතකට පෙරලත් ද? දොර වසත් ද? “මහණහු”යි හඟිමින් දෙනක ද දැක පලායෙත් ද?” “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි ඒ මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

5. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, කරවා දෙන හිමියන් තැනි, තමන් උදෙසා වූ, පමණ ඉක්ම වූ කුටි කරවවු ද? ... ඒ කුටි නිමාවට නොයෙත්. ඒ තෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න කුස තණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ”යි යැදීම බහුලව විතච්චි බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද නොවේ. ... යි ගරහා දැහැමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදාළ සේක:

6. භූතපුබ්බං භීතකවෙ ඤේ භාතරො ඉසයො ගඛගං තදිං උපතීසාය විහරිංසු. අඵ බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා ගඛගං තදිං උතතරිනා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්නා කණ්ණිට්ඨො ඉසිං සත්තකකතනුං භොගෙහි පරිකම්පිනා උපරි මුඛනි මහන්තං එණං කරිනා අට්ඨාසි. අඵ බො භීතකවෙ කණ්ණිට්ඨො ඉසි තසස තාගසස භයා කීසො අහොසි ටුබො දුබ්බණේණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධමනිසජ්ඣගතෙනා. අද්දසා බො භීතකවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසිං නිසං ටුබං දුබ්බණේණං උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතං ධමනිසජ්ඣගතනං, දිසවාත කණ්ණිට්ඨො ඉසිං එතද-වොච: “කීසා නං භො කීසො ටුබො දුබ්බණේණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධමනිසජ්ඣගතෙනා”ති. ඉධ භො මණ්ණිකණේයා තාගරුජා ගඛගං තදිං උතතරිනා යෙනාහං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා මං සත්තකකතනුං භොගෙහි පරිකම්පිනා උපරි මුඛනි මහන්තං එණං කරිනා අට්ඨාසි. තසාහං භො තාගසස භයා’මහි කීසො ටුබො දුබ්බණේණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධමනිසජ්ඣගතෙනා”ති. “ඉච්ඡි පත නං භො තසස තාගසස අතාගමතනති.” “ඉච්ඡාමහං භො තසස තාගසස අතාගමතනති.” “අපි පත නං භො තසස තාගසස කීඤ්චි පසසසි”ති “පසාමහං භො මණ්ණිසස කණේය ජිලකිත”නති. “තෙන හි නං භො තං තාගං මණ්ණිං යාව, මණ්ණිං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති.

7. අඵ බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා ගඛගං තදිං උතතරිනා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතං බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජාතං කණ්ණිට්ඨො ඉසි එතදවොච: “මණ්ණිං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අඵ බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා “භීතකු මණ්ණිං යාවනි, භීතකුසස මණ්ණිනා අජො”ති බීපසඤ්ඤච අගමාසි. දුතියමපි බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා ගඛගං තදිං උතතරිනා යෙන කණ්ණිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඛකම්. අද්දසා බො භීතකවෙ කණ්ණිට්ඨො ඉසි මණ්ණිකණේයා තාගරුජාතං දුරතොච අගච්ඡන්තං දිසවාත මණ්ණිකණේයා තාගරුජාතං එතදවොච: “මණ්ණිං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අඵ බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා “භීතකු මණ්ණිං යාවනි, භීතකුසස මණ්ණිනා අජො”ති තතොච පටිනිචතති. තතීඤ්චපි බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා ගඛගං තදිං උතතරති. අද්දසා බො භීතකවෙ කණ්ණිට්ඨො ඉසි මණ්ණිකණේයා තාගරුජාතං ගඛගං තදිං උතතරන්තං. දිසවාත මණ්ණිකණේයා තාගරුජාතං එතදවොච: “මණ්ණිං මෙ භො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අඵ බො භීතකවෙ මණ්ණිකණේයා තාගරුජා කණ්ණිට්ඨො ඉසිං ගඵාහි අජකිභාසි:

“මමන්තපාතං විපුලං උලාරං උපපජ්ජනිමසා මණ්ණිසස හෙතු,
තං තෙ ත දසසං අනියාවකො’සි ත වාපි තෙ අසමමාගමිසසං.

සුසු යථා සකඛරධොතපාණි තාසෙසි මං සෙලං යාවමාතො,
තං තෙ ත දසසං අනියාවකො’සි ත වාපි තෙ අසමමමාගමිසස”නති,

6. මහණෙනි, පෙරවූවක් කියමි. දෙබෑ නවුස් කෙනෙක් ගංගා නදිය ඇසුරු කොට වුසුහ. මහණෙනි, එකල්හි මණිකණ්ඩු නම් තාරජ ගංගානදිය පිතා කණිටු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සත් වටක් ඕහු දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. මහණෙනි, එකල්හි කණිටු නවුස් තෙම ඒ තාරජට බියෙන් වැහැරුනේ, රුක්ඝ වූයේ, විවණ් වූයේ, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තේ, තහර පතුල සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙවු නවුස් තෙම වැහැරුනු රුක්ඝවූ විවර්ණවූ හටගත් පඬු පැහැති තහර පතුල සිරුර ඇති කණිටු නවුසා දිවි. දෑක ඔහුට “පිත්වත, තෝ කවර හෙයින් වැහැරුනෙහි ද? රුක්ඝවූයෙහි ද? විවණ් වූයෙහි ද? හටගත් පඬු පැහැත්තෙහි ද? තහරවැල් පතුල සිරුර ඇත්තෙහි” ද? යි කී ය. “පිත්වත, මෙහි මණිකණ්ඩු තාරජ ගහනිය පිහිතා මා කරා අවුත් සත් යලක් මා දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. පිත්වත, මම ඒ තයාට බියෙන් වැහැරුනෙමි, රුක්ඝ වූයෙමි, විවණ් වූයෙමි, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තෙමි, තහර පතුල සිරුර ඇත්තෙමි වෙමි” යි හෙතෙම කීය. “පිත්වත, තෝ ඒ තාරජගේ තොර්ම කැමැත්තෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුඵවුත. “පිත්වත, මම ඒ තාරජගේ තොර්ම කැමැත්තෙමි” යි කණිටු නවුස් කීය. “පිත්වත, තෝ ඒ තාරජගේ කිසිවක් දක්තෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුඵවුත. “පිත්වත, හෙලෙහි පලත් මිණක් දකිමි” යි කණිටු නවුස් කීය. “එසේ නම් පිත්වත, “මට මිණ දෙව, මිණෙන් මට වැඩෙක් ඇතැ” යි තාරජගෙන් මිණ ඉල්ලව” යි හෙ තෙම කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති මණිකණ්ඩු තාරජ ගංගානදිය පිතා කණිටු නවුසා වෙත එළඹ එක් පසෙක සිටියේ ය. එක් පසෙක සිටි තාරජට කණිටු නවුස්තෙම “පිත්වත, මට මිණ දෙව. මිණෙන් මට වැඩෙක් ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි, එවිට මණිකණ්ඩු තාරජ “මහණ මිණ ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි යුහු ව පලා ගියේ ය. දෙවනු ද මණිකණ්ඩු තාරජ ගඟා නදිය පිතා කණිටු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. කණිටු නවුස් තෙම මණිකණ්ඩු තාරජහු ඇහ එත්තනු දෑක “පිත්වත, මට මිණ දෙව. මිණෙන් මට වැඩ ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි “එකල්හි මණිකණ්ඩු තාරජ “මහණ මිණ ඉල්ල යි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි එපමණින් ම පෙරලා ගියේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, කණිටු නවුස් තෙමේ ගඟා නදිය පිහිතා එත මණිකණ්ඩු තාරජ පුටුයේ ය. දෑක ඔහුට “පිත්වත, මට මිණ දෙව. මිණෙන් මට වැඩ ඇතැ” යි කීයේය. මහණෙනි, එකල්හි මණිකණ්ඩු තාරජ තෙමේ කණිටු නවුසාට දෙගයෙකින් මෙසේ කීය.

“මේ මිණ නිසා මට බොහෝ වූ ප්‍රණීත ආහාරපාන උපදී. එය ඔබට තො දෙන්නෙමි. තෙපි පුතපුතා යදනනු ය. තොප අසපුවට ද තො එත්තෙමි.

මුවහත් තබන ලද කඩුවක් ගත් අතැති තරුණයකු මෙන් තෙපි මිණ ඉල්ලමින් මා නැති ගත්වනු. එය තොපට තො දෙන්නෙමි. තෙපි පුත පුතා යදනනු ය. තොප අසපුවට ද තො එත්තෙමි”

8. අඵ බො භික්ඛවෙ මණ්ණිකණෙයා නාගරාජා “භික්ඛු මණ්ණිං යාවති භික්ඛුස්ස මණ්ණිනා අනෙථා”ති පකකාමී. තද පකකනෙතා පකකනෙතාවා¹ අහොසි, න පුත පච්චාගඤ්ඤී. අඵ බො භික්ඛවෙ කණ්ණිට්ඨො ඉසි තස්ස නාගස්ස දස්සනීඤස්ස අදස්සනෙන භියෙසාසොමනතාය කිසො අහොසි චූබො දුබ්බණෙණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣනගනෙතා. අදදසා බො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසිං භීයෙසාසොමනතාය කිසං චූබං දුබ්බණෙණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතං ධම්නිසජ්ඣනගනතං. දිස්වාන කණ්ණිට්ඨො ඉසිං එතදවොච: “කිස්ස නිං හො භීයෙසාසොමනතාය කිසො චූබො දුබ්බණෙණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣනගනෙතා”ති. තස්සාහං හො නාගස්ස දස්සනීඤස්ස අදදස්සනෙන. භීයෙසාසොමනතාය කිසො චූබො දුබ්බණෙණො උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣනගනෙතා”ති. අඵ බො භික්ඛවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසිං ගාථාය අජ්ඣභාසි:-

“න තං යාවෙ යස්ස පියං ජීහිංසෙ² දෙසෙසා³ හොති අභියාවතාය,
 නාහො මණ්ණිං යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන අදස්සනඤ්ඤෙඤ ච දජ්ඣබගමාති.

තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ තීරච්ඡාතගතානං පාණානං අමනාපා හවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤන්ති. කිම්බග⁴ පන මනුස්සභුතානං.”

9. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ අඤ්ඤන්තරො භික්ඛු භිමචන්තපස්සෙ විහරති අඤ්ඤන්තරස්මිං වනසණෙඛි. තස්ස බො පන භික්ඛවෙ වනසණෙඛස්ස අච්චුරෙ මහන්තං නින්නං පලලලං. අඵ බො භික්ඛවෙ මහාසකුණසඛෙසා තස්මිං පලලලෙ දිවසං ගොවරං වරිඤා සායං තං වනසණෙඛං වාසාය උපගච්ඡති. අඵ බො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තස්ස සකුණසඛස්ස සද්දෙන උබ්බාලෙහා යෙනාහං තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිඤා මං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීන්තං බො අහං භික්ඛවෙ තං භික්ඛුං එතදවොච “කච්චි භික්ඛු ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චිසි අපපනිලමථෙන අඤ්ඤානං ආගතො, කුඤ්ඤො ච නිං භික්ඛු ආගච්ඡසී”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අපපනිල-මථෙන වාහං භනෙන අඤ්ඤානං ආගතො. අඤ්චි භනෙන භිමචන්තපස්සෙ මහාවනසණෙඛා. තස්ස බො පන භනෙන වනසණෙඛස්ස අච්චුරෙ මහන්තං නින්නං පලලලං. අඵ බො භනෙන මහාසකුණසඛෙසා තස්මිං පලලලෙ දිවසං ගොවරං වරිඤා සායං තං වනසණෙඛං වාසාය උපගච්ඡති. තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි තස්ස සකුණසඛස්ස සද්දෙන උබ්බාලෙහා”ති. “ඉච්ඡසි පන නිං භික්ඛු තස්ස සකුණසඛස්ස අනාගමන”න්ති. “ඉච්ඡාමහං භගවා තස්ස සකුණසඛස්ස අනාගමන”න්ති. “තෙන හි නිං භික්ඛු තත්ථ ගන්තො තං වනසණෙඛං අපේඤාගහෙඤා රත්තියා පඨමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙහි: “සුණන්තං මෙ භොනෙතා සකුණො, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණෙඛ වාසං උපගතා පනෙන මෙ අනෙථා, එකෙකං මෙ භොනෙතා පනතං දදන්තු”ති. රත්තියා මජ්ඣමං යාමං -පෙ- රත්තියා පච්ඡමං යාමං තික්ඛන්තං සද්දමනුස්සාවෙහි: “සුණන්තං මෙ භොනෙතා සකුණො යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණෙඛ වාසං උපගතා, පනෙන මෙ අනෙථා, එකෙකං මෙ භොනෙතා පනතං දදන්තු”ති.

1. නථා, පකකනෙතාව, මජ්ඣ. තද පකකනෙතාව සීමු. 2. ජීහිංස, මජ්ඣ.
 3. දිදෙසස්සා, මජ්ඣ. දෙසස්සා ව., සා. 4. කිම්බග, මජ්ඣ.

8. මහණෙනි, ඉක්බිති මණ්ඩකණ්ඨ තාරජ තෙම “මහණ මිණ ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ”යි නික්ම ගියේ ය. එදා නික්ම ගියේ ගියේ ම විය. පෙරළා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඉක්බිති කණ්ටු තවුස් තෙම දැකුම්කලු ඒ තාරජු නොදැක්මෙන් බෙහෙවින් වැහැරුනේ රුක්කවුයේ විවණ් වූයේ හටගත් පඬුපාහැ ඇත්තේ තහර ඉල්පි ගිය සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙටු තවුස් තෙම බෙහෙවින් වැහැරුණු රුක්ක වූ විවර්ණ වූ හටගත් පඬු පාහැති කණ්ටු තවුසා දිටි. දැක ඔහුට, “පින්වත, තෝ කවර හෙයින් වැරැහෙහි, රුක්ක වූයෙහි, විවණ් වූයෙහි, හටගත් පඬු පාහැ ඇත්තෙහි, තහරවැල් පෙනෙන සිරුර ඇත්තෙහි දැ?”යි ඇසී ය. “පින්වත, දැකුම්කලු ඒ තා රජු නො දැක්මෙන් බෙහෙවින් වැරැහෙමි, රුක්ක වූයෙමි, පඬුපාහැති වූයෙමි, තහර ඉල්පුනු සිරුර ඇතියෙමි වෙමි”යි කී ය. මහණෙනි, ඉක්බිති දෙටු තවුස් තෙම කණ්ටු තවුසාට ගයෙකින් මෙසේ කී ය:

“යමක්හට යමක් ප්‍රිය සී දන්නේ තම, එය නො ඉල්ලන්නේ ය. පුත පුතා ඉල්ලීමෙන් දොමස (අප්‍රිය) වෙයි. බමුණා විසින් මිණ ඉල්ලනු ලැබූ නා තෙ ම ඔහුගේ අදැරීමටම ගියේ ය.”

මහණෙනි, ඒ නිරිසන්ධිය සත්තට පවා ඉල්ලීම, විතථිම අමනාප විය. මිනිස් වූවතට කියනු කිම?

9. මහණෙනි, පෙර එක්තරු මහණෙක් හිමවත් පියසෙහි එක්තරු චත-ලාහැබෙක වෙසෙයි. මහණෙනි, ඒ වතලාහැබට නොදුරෙහි ගැඹුරු මහ-විලෙක් ඇත. මහණෙනි, එකලා පක්ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගිනු පිණිස ඒ වතලාහැබට පැමිණෙයි. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම ඒ පක්ෂි සමූහයාගේ හඬින් පෙළුනේ මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි මා වැද එකත්පස්ව හුන්නේ ය. මහණෙනි, එකත්පස් ව හුන් ඒ මහණහට “කිම, මහණ, ඉවැසිය හැකි ද? කිම? යැපිය හැකි ද? කිම? නිදුකින් අදන්මහ ආහි ද? මහණ තෝ කොහි සිට එසි දැ?” යි කිමි. එවිට ඒ මහණ මෙය කී ය: “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවැසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. වහන්ස, මම නිදුකින් අදන්මහ ආයෙමි ද වෙමි. වහන්ස, හිමවු පියසෙහි මහ වතලාහැබෙක් වෙයි. එය නොදුරෙහි ගැඹුරු මහවිලෙක් වෙයි. වැලිදු වහන්ස, මහත් පක්ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගින්නට ඒ වතලාහැබට පැමිණෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි. ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ හඬින් පෙළුනෙමි වෙමි.” “මහණ, තෝ ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම කැමැත්තෙහි දැ?”යි මම ඇසිමි. “එසේය, වහන්ස, මම ඒ පක්ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම රිසියෙමි” යි ඒ මහණ කී ය. එවිට “මහණ, එසේ වී තම, තෝ එහි ගොස් ඒ වතලාහැබට වැද, ‘යම් පමණ පක්ෂිහු මේ වතලාහැබෙහි විසීමට පැමිණියාහු ද, ඒ පින්වත් පක්ෂිහු මගේ වචනය අසත්වා. පියාපතින් මව වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එකී එකී පියාපත දෙත්වා”යි පෙරයමිහි තෙවරක් හඬ හා කියව. රෑ මැදි යමිහි ද, පැහුළු යමිහි ද එසේ ම තෙවර තෙවර හඬ හා කියව” යි කිමි.

10. අඵ බො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තඤ්ඤා භවං වතසණ්ඨං අරේඛා-
 ගභෙචා, රතනියා පඨමං යාමං තික්ඛනතුං සද්දමනුස්සාවෙසී: “සුණනතු මෙ
 භොනොතා සකුණා යාවතිකා ඉමෙසමිං වතසණ්ඨෙ වාසං උපගතා, පනොතන මෙ
 අරේචා, එකෙකං මෙ භොනොතා පනතං දදනතු”ති. රතනියා මජ්ඣමං යාමං
 -පෙ- රතනියා පඨමමං යාමං තික්ඛනතුං සද්දමනුස්සාවෙසී: “සුණනතු මෙ
 භොනොතා සකුණා යාවතිකා ඉමෙසමිං වතසණ්ඨෙ වාසං උපගතා, පනොතන මෙ
 අරේචා, එකෙකං මෙ භොනොතා පනතං දදනතු”ති. අඵ බො භික්ඛවෙ සො
 සකුණසමෙසා භික්ඛු පනතං යාවති, භික්ඛුස්ස පනොතන අරේචා”ති.
 නමො, වතසණ්ඨා පකකාමි. තදා පකකනොතා පකකනොතාව අභොසී.
 ත පුත පච්චාගඤ්ඤි. තෙසං හි තාම භික්ඛවෙ තිරච්ඡානගතානං පාණානං
 අමනාපා භවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤතති, කිමඛග පත මනුස්සභුතානං.

11. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ රඨපාලස්ස කුලපුතනස්ස පිතා රඨපාලං
 කුලපුතනං ගාථාය අර්ඛමාසී:.

“අපාහං තෙ ත ජාතාමි රඨපාල ඛුජ්ජනා,
 තෙ මං සඛගමම යාවතති කසමා මං තුං ත යාවසීති.
 යාවකො අපමියො හොති යාවං අදදමපමියො,
 තසමාහං නං ත යාවාමි මා මෙ විදෙසනා¹ අසු”ති.

12. සො හි තාම භික්ඛවෙ රඨපාලො කුලපුතො සකං පිතරං එවං
 වකති කිමඛග පත ජනො ජනං. හිතීනං හි භික්ඛවෙ දුස්සංභරුති භොගාති
 සංභනාති² දුරනුරකඛියාති. තඤ්ඤා තාම භුලො මොසපුරිසා එවං
 දුස්සංභරෙසු භොගෙසු සංභනෙසු³ දුරනුරකඛියෙසු යාවතඛුලා
 විඤ්ඤතතිඛුලා විභරිස්සථ: “පුරිසං දෙථ, පුරිසඤ්ඤකරං දෙථ, ගොණං දෙථ,
 සකචං දෙථ, වාසිං දෙථ: එරසු⁴ දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ,
 නිබාදනං දෙථ, වලලිං දෙථ, වෙචං දෙථ මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ,
 තිණං දෙථ, මතතිකං දෙථා”ති. තෙනං මොසපුරිසා අපපසනනානං වා
 පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤ පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යථ:”

“සඤ්ඤාමිකාය භන භික්ඛනා කුමිං කාරයමානොන අස්සාමිකං
 අනතුදෙසං පමාණිකා කාරෙතබ්බා, තනුදං පමාණං: දීඝසො දවාදස-
 විදපමියො සුභතවිදපමියො තිටියං සභනනහග්, භික්ඛු අභිනොතබ්බා
 වඤ්ඤෙසනාය. තෙති භික්ඛුති වඤ්ඤං දෙසෙතබ්බං අනාරමභං සපමිකාමනං.
 ඝාරමෙග මෙ භික්ඛු වඤ්ඤමිං අපමිකාමනො සඤ්ඤාමිකාය කුමිං
 කාරෙය්‍ය භික්ඛු වා අනභිනොය්‍ය වඤ්ඤෙසනාය පමාණං වා
 අනිකකාමෙය්‍ය සබ්බාදිසෙසො”ති.

13. සඤ්ඤාමිකා තාම: සයං යාවිචා පුරිසමපි පුරිසඤ්ඤකරමපි ගොණමපි
 සකචමපි වාසිමපි එරසුමපි කුඨාරමපි කුඤ්ඤමපි නිබාදනමපි වලලිමපි වෙචමපි
 මුඤ්ඤමපි බබ්බජමපි තිණමපි මතතිකමපි.

කුමිනාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතොවලලිතො වා.
 කාරයමානොනාති කරෙතොතන වා කාරපෙතොතන වා.

1. විදෙසනා. ම.ජ.ස. සී. මු. 2. සංභනාතිපි. සී. මු. 3. සංභනෙසුපි. සී. මු.
 4. පරසු. ම.ජ.ස. සී. මු.

10. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම එහි ගොස් ඒ වතලාහැබ වැද රු පෙරයමිහි 'යම් පමණ පක්ෂිහු මේ වතලාහැබෙහි වාසයට පැමිණියහු ද, ඒ පින්වත් පක්ෂිහු මගේ වචනය අසත්වා. පියාපතින් මට වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එකී එකී පියාපත දෙක්වා'යි රු පෙරයමිහි ද... මැද යමිහි ද... පැහැළු යමිහි ද තුන්යලක් හඬගා කී ය. මහණෙනි, එකල්හි ඒ පක්ෂිසමූහයා "මහණ තෙම පියාපත් ඉල්ලයි. මහණනට පියාපතින් වැඩ ඇතැ" යි ඒ වතලාහැබෙන් තික්වුනේ ය. එද ගියේ ගියේ ම ය. පෙරලා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඒ තිරිසන්ගිය සත්තට පවා ඉල්ලීම අප්‍රිය විය. විතථීම අප්‍රිය විය. මිනිස්වුවනට කියනු ම කීම?

11. මහණෙනි, පෙර රට්ඨපාල කුලපුතුවේ පියා රට්ඨපාල කුලපුතුව-

"රට්ඨපාලය, බොහෝ දෙනා මා වෙත එලඹි මා යදනුද මම ඔවුන් නො දනිමි. කවර හෙයින් හෝ මා නො අයදනෙහි ද?" යි ගගෙකින් කී ය.

"ඉල්ලන තැනැත්තේ අප්‍රිය වෙයි. ඉල්ලූ ද නො දෙන තැනැත්තේ ද අප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් "මා කෙරෙහි අප්‍රිය භාවයෙක් නො වේ වා" යි මම ඔබ නො යදිමි" යි රට්ඨපාල කුලපුත් කී ය.

12. මහණෙනි, ඒ රට්ඨපාල කුලපුත් පවා සිය පියාට මෙසේ කියයි. බාහිර ජනයාට කියනුම කවරේ ද? මහණෙනි, ගිහියන් විසින් හෝග රුක් කටයුතු යි, රුක් කරන ලද හෝග දුකසේ රුක්ක යුතු. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙසේ දුකසේ රුක් කල යුතු, දුකසේ රුක්ක යුතු ඒ හෝග විෂයයෙහි තෙපි "පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගැලක් දෙන්න, වැයක් දෙන්න, පොරොවක් දෙන්න, කෙවේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, නියතක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුදුතණ දෙන්න, බඩුක් තණ දෙන්න. කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ" යි යැදුම් බහුලව, විතථීම බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පහත් වුවත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"තමා ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන්, කරවා දෙන හිමියකු නැති, තමා උදෙසා වූ කිලියක් කරවන මහණහු විසින් පමණින් යුත් කිලියක් කරවිය යුතු. එහි මේ ප්‍රමාණයි. දිගින් යුගත් වියතින් දෙලොස් වියහෙක. පුළුල අතර සත් වියහෙකි. කුමි බිම දෙසනු පිණිස හිසුහු කැඳවිය යුත්තාහ. ඒ හිසුන් විසින් උවදුරු රහිත වූ උපවාර සහිත වූ කුමිවාසනුව දෙසිය යුතු, ඉදින් මහණතෙම උවදුරු සහිත වූ උපවාර රහිත වාසනුයෙහි ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කිලියක් කරවන්නේ නම්, කුමිවාසනුව දෙසීම පිණිස හිසුන් හෝ නො කැඳවන්නේ නම් පමණ හෝ ඉක්මවන්නේ නම්, සලවෙසෙස්ඇවැත් වේ."

13. සකුසුභිකා තම: පුරුෂයකු ද අත්තමක් ද ගොණකු ද ගැලක් ද වැයක් ද පොරොවක් ද කෙවේරියක් ද උදුල්ලක් ද නියතක් ද වැල් ද හුණගසක් ද මුදුතණ ද බඩුක් තණ ද කුසතණ ද මැටි ද තමා ම ඉල්ලා ගෙණ ය.

කුමි තම: ඇතුලත අලෙවු දුන් හෝ පිටත අලෙවු දුන් හෝ ඇතුලත පිටත දෙකහි ම අලෙවු දුන් හෝ කීලිය වෙයි.

කාරයමානෙනි යනු කරණ හෝ කරවන.

අසාමිකතා නි අඤ්ඤා කොච්චි සාමිකො හොති ඉපච්චි වා පුරිසො වා ගහට්ඨො වා පබ්බජිතො වා

අනතුඤ්ඤානි අතතතො අචාය.

පමාණිකා කාරෙභබ්බා භක්ඛිදං පමාණං : දිසසො දවාදස විදජ්චිසො සුභභවිදජ්චියා නි බාතිරිමෙන මාහෙන.

භිජියං සතභග්ගානි නි අබ්බතතරිමෙන මාහෙන.

භික්ඛු අභිනොභබ්බා වජ්ඣ දෙසනායාති-තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුතා කුටිවජ්ඣං සොධෙඤ්ඤා සමසං උපසඞ්ඤාමිඤ්ඤා එකංසං උතතරුසමිතං කරිඤ්ඤා බුබ්බානං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිඤ්ඤා උභකුටිකං නිසීදිඤ්ඤා අඤ්ඤා පි. පහගෙඤ්ඤා එවමෙස වචනීයො : “අහං භනෙන සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුඤ්ඤාසං. සොහං භනෙන සමසං කුටිවජ්ඣ ඔලොකනං යාවාමි” ති. දුතිඤ්ඤා යාවිතබ්බො. තනිඤ්ඤා යාවිතබ්බො. සවෙ සබ්බො සබ්බො උසාහති කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා, සබ්බො සබ්බො ඔලොකෙඤ්ඤා. තො වෙ සබ්බො සබ්බො උසාහති කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා, යෙ තඤ්ඤා භොනති භික්ඛු ව්‍යතතා පටිබලා සාරමහං අතාරමහං සපරිකකමනං අපරිකකමනං ජාතිඤ්ඤා, තෙ යාවිඤ්ඤා සමමනනිඤ්ඤා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනනිඤ්ඤා. ව්‍යතතන භික්ඛුතා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො :

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සබ්බො අයං ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුඤ්ඤාසං, සො සමසං කුටිවජ්ඣ-ඔලොකනං යාවති. යදි සමසංසං පතතකලං, සබ්බො ඉඤ්ඤාමඤ්ඤා ඉඤ්ඤාමඤ්ඤා භික්ඛු සමමනනාය ඉඤ්ඤාමෙස භික්ඛුතො කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා. එසා ඤ්ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සබ්බො. අයං ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කතතුකාමො අසාමිකං අනතුඤ්ඤාසං, සො සමසං කුටිවජ්ඣඔලොකනං යාවති, සබ්බො ඉඤ්ඤාමඤ්ඤා ඉඤ්ඤාමඤ්ඤා භික්ඛු සමමනනාය ඉඤ්ඤාමෙස භික්ඛුතො කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා, යසංසංසමතො බමති ඉඤ්ඤාමෙස ව ඉඤ්ඤාමෙස ව භික්ඛුතං සමමති¹ ඉඤ්ඤාමෙස භික්ඛුතො කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා. සො භුඤ්ඤාය. යසංසං නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතා සබ්බො ඉඤ්ඤාමො ව ඉඤ්ඤාමො ව භික්ඛු ඉඤ්ඤාමෙස භික්ඛුතො කුටිවජ්ඣං ඔලොකෙඤ්ඤා. බමති සමසංසං. තසමා භුඤ්ඤා. එවමෙන ධාරයාමි” ති.

1. සමමති. මජ්ඣ.

අසාමිකං යනු: අත්තිසි හිමියෙක්, සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගැහැවියෙක් හෝ පැවිද්දෙක් හෝ නො වෙයි.

අනතුදෙදසං යනු: තමා උදෙසා.

පමාණිකා කාරණබ්බා තනුදං පමාණං දිගඝයා දවාදස විදපටියො සුඝභවිදපටියා යනු: ප්‍රමාණික ව කටයුතුය යන මෙහි ප්‍රමාණය නම් බිහි කිරීමේ සිට මැනීමෙන් සුගත් වියකින් දෙළොස් වියනෙකි.

නිජියං සත්තනනාග්ගං යනු: ඇතුළත බිත්ති සිට මැනීමෙන් සරස වියක් සනෙකි.

හිනඬු අභිනොභබ්බා චක්ඛුදෙසනාය යනු: ඒ කුටිය කරණ මහණහු විසින් කුටිවාසතු ව ශුඛ කොට සබ්බසා වෙන එළඹ උතුරුසභ එකක් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උඵල්ලෙන් හිද ඇදීලී බැද මෙසෙසින් කිය යුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු නැති තමා උදෙසා වූ කිලියක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුටිවාසතු ව බැලීමට සබ්බසා යදීමි’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. තෙවනවට ද යැදිය යුතු. ඉදින් සියලු සබ්බ තෙමේ කුටිවාසතු ව බැලීමට රූපි කෙරේ නම් හැම සබ්බසා විසින් බැලිය යුතු ය. ඉදින් හැම සබ්බ තෙමේ කුටිවාසතු ව බලන්නට උත්සාහ-වත් නො වේ නම් එහි යම් භික්ෂු කෙනෙක් සොපද්‍රව අනුපද්‍රව බව, සඋපචාර අනුපචාර බව දූතගන්තට ව්‍යක්ත වූවාහු ප්‍රතිබල වූවාහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂුහු අයැද සමවත කල යුත්තාහ. මහණෙනි, මෙසෙසින් සමවත කල යුතු. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණන්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති තමා උදෙසා වූ කුටියක් තමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාසතු ව බැලීමට සබ්බසා යදී. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසතු ව බැලීමට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුන් සමවත කරන්නේ ය. හෙල ඤාතී ය යි.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති තමා උදෙසා වූ කුටියක් තමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාසතු ව බැලීමට සබ්බසා යදී. සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසතු ව බලන්නට මෙනම් වූ ද, මෙනම් වූ ද භික්ෂුන් සමවත කෙරෙයි. මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසතු ව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුන්ගේ සමච්ඡායිය යම් ආයුෂමනක්හට රූපි වේ නම් හේ තුෂණීමනුච වන්නේ ය. යමක්හට රූපි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සබ්බසා විසින් මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාසතු ව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුහු සමවතයහ. සබ්බසාට රූපි වෙයි. එහෙසින් මේ තුෂණීමනාවය යි. මෙසේ හෙල තුෂණීමනාවය ධරම්”යි.

තෙති සමමතෙති භික්ඛුහි තස් ගන්තො, කුට්ඨජ්ඣ මලොකෙතබ්බං සාරම්භං අනාරම්භං, සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතබ්බං. සවෙ සාරම්භං භොති අපරික්කමනං, මා ඉධ කර්ථි වත්තබ්බො. සවෙ අනාරම්භං භොති සපරික්කමනං සංඝස්ස ආරොචෙනබ්බං අනාරම්භං සපරික්කමනන්ති. තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංඝං කරිත්වා බුඛ්ඝාතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිටිං පඤ්ඤාපිටිං ඵවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙන සංඤ්ඤාපිටිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං භනෙන සංඝං කුට්ඨජ්ඣදෙසනං යාමාමි”ති. දුතියමපි යාචිතබ්බො. තතියමපි යාචිතබ්බො. ව්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝෙස්ස ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝෙස්ස අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාපිටිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජ්ඣදෙසනං යාමිති. යදි සංඝස්ස පත්තකල්පං සංඝෙස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජ්ඣං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝෙස්ස අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඤ්ඤාපිටිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජ්ඣදෙසනං යාමිති, සංඝෙස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජ්ඣං දෙසෙති, යස්සායසමතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජ්ඣස්ස දෙසනා සො තුණ්හස්ස, යස්ස තක්කමති සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙසන ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජ්ඣ. බමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි. ඵවමෙතං ධාරයාමි”ති.

සාරම්භං නාම: නිපිලුකිකානං වා ආසයො හොති. උපචිකානං වා ආසයො හොති. උඤ්ඤානං වා ආසයො හොති. අතීතං වා ආසයො හොති. විච්ඡිකානං වා ආසයො හොති. සතපදීනා වා ආසයො හොති. භජනීතං වා ආසයො හොති. සීභානං වා ආසයො හොති. ව්‍යග්ගානං වා ආසයො හොති. දීපිතං වා ආසයො හොති. අච්ඡානං වා ආසයො හොති. තරච්ඡානං වා ආසයො හොති. යෙසං කෙසඤ්චි තිරච්ඡානගතානං පාණානං ආසයො හොති. පුබ්බන්තනිසීතං වා හොති. අපරන්තනිසීතං වා හොති. අබ්ගාඝානනිසීතං වා හොති. ආඝානනිසීතං වා හොති සුසානනිසීතං වා හොති. උය්‍යානනිසීතං වා හොති. රුජ්ඣනිසීතං වා හොති. භජනීසාලානිසීතං වා හොති. අස්සනාලානිසීතං වා හොති. බ්බුතාගාරනිසීතං වා හොති. පානාගාරනිසීතං වා හොති. සුතානිසීතං වා හොති. රච්ඡානිසීතං වා හොති. වච්චරනිසීතං වා හොති. සභානිසීතං වා හොති. සංසරණ¹ නිසීතං වා හොති. එතං සාරම්භං නාම.

අපරික්කමනං නාම: න සකකා හොති යථාසුභෙනන සකචෙන අනුපරිගන්තුං, සමන්තා නියෙස්සනියා අනුපරිගන්තුං. එතං අපරික්කමනං නාම.

1 සංවරණ, අච්ඡකපා.

ඒ සමච්ඡා වූ භික්ෂුන් විසින් එහි ගෞඪ කුටිලාසනුව බැලිය යුතු ය. සොපදුව බව අනුපදුව බව සඋපවාර බව අනුපවාර බව දනුයුතු ය. ඉදින් සොපදුව අනුපවාර වේ නම් “මෙහි තහමක් කරු”යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනුපදුව සඋපවාර වේ නම් ‘අනුපදුව ය. සඋපවාර ය’යි සභනට ආරෝචන කළයුතු ය. ඒ කුටිකාරක මහණහු විසින් සගුන් වෙත එළඹ උතුරුසග එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැඳ උඵල්ලෙන් හිද ඇදීලී බැඳමෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුටිලාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදීම’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. තෙවනවට ද යැදිය යුතු. වෘක්ඛ වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ ඥපනය කළ යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුටිලාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදී. ඉදින් සංඝයාට පැමිණීමක් ඇත්තේ නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහු හේ කුටිලාසනුව දෙසන්නේ ය. තෙල ඤාතී යි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුටිලාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදී. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුහේ කුටිලාසනුව දෙසයි. යම් ආයුඡවනක්හට මෙනම් මහණහුහේ කුටිලාසනුව දෙසීම රුචි වේ නම් හේ තුෂ්ණීමිභූත වන්නේ ය. යම්කිසි රුචි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහුහේ කුටිලාසනුව දෙසන ලද. සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණීමිභාවය යි. මෙසේ තෙල තුෂ්ණීමිභාවය ධරම්”යි.

සාරඹන නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. වේයන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. මීයන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සපුන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. නුහුසුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සියපානන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. ඇතුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. සිංහයන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වගුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. දිවියන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වලසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. නරසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. යම්කිසි තීරිසන්ගිය සතුන් වසන නැතෙක් වෙයි. හැල් ඇ පුබ්බනන වපුල නැතෙක් හෝ වෙයි. උදු ඇ අපරනන වපුල නැතෙක් හෝ වෙයි. වධසාන ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. දම්ගෙසිය ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. සොහොන ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. උයන් ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. රජවතු ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. ඇත්හල් ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. අස්හල් ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. සිරගේ ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. අවන්හල් ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. මස්ලොඹු ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. රියමඟ ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. සිවුමංසල ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. සනා ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. යන එන මඟ ඇසිරි කෙලේ හෝ වෙයි. තෙල ‘සාරඹන’ නම.

අපරිකකමන නම්: ගොනුන් යෙදූ හැලෙකින් සිසාර යන්නට හාත්පස හිණකින් සිසාර යන්නට නො හැකි වේ ද, තෙල ‘අපරිකකමන’ නම.

අනාරමනං නාම: න කිපිලලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසයිතං වා හොති. එනං අනාරමනං නාම.

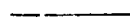
සපරිකකමනං නාම: සකකා හොති යථා සුනෙතන සකවෙන අනු-පරිගනනාං, සමනතා නියෙසනියා අනුපරිගනනාං, එනං සපරිකකමනං නාම.

සඤ්ඤාවිකා නාම: සයං යාවිචා පුරිසමපි පුරිසභ්භකරමපි -පෙ- මතතිකමපි.

කුටි නාම: උලලිතතාවා හොති අවලිතතා වා උලලිතතාවලිතතා වා. කුමරෙයාති කරුෙති වා කාරුපෙති වා.

භික්ඛු වා අනාගිනෙයා වඤ්ඤාදෙසනාය පමාණං වා අතිකකාමෙයාති: ඤාතිදුතියෙන කමෙත කුටිවඤ්ඤං න දෙසාපෙචා ආයාමතො වා විභාරතො වා අනාමසො කෙසකමතතමපි අතිකකාමෙචා කරුෙති වා කාරුපෙති වා පයොගෙ පයොගෙ දුකකවං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති දුලලවවයසා; තසම් පිණ්ඩං ආගතෙ ආපතති සංඝසාදිසෙසසා.

සංඝසාදිසෙසොති -පෙ- තෙතපි චුළවති සංඝසාදිසෙසොති.

1. භික්ඛු කුටිං කරුෙති අදෙසිතවඤ්ඤකං සාරමනං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝසාදිසෙසෙන දවිනනං දුකකවං,

භික්ඛු කුටිං කරුෙති අදෙසිතවඤ්ඤකං සාරමනං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝසාදිසෙසෙන දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති අදෙසිතවඤ්ඤකං අනාරමනං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝසාදිසෙසෙන දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති අදෙසිතවඤ්ඤකං අනාරමනං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝසාදිසෙසෙන දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති දෙසිතවඤ්ඤකං සාරමනං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති දෙසිතවඤ්ඤකං සාරමනං සපරිකකමනං, ආපතති දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති දෙසිතවඤ්ඤකං අනාරමනං අපරිකකමනං, ආපතති දුකකවං.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති දෙසිතවඤ්ඤකං අනාරමනං සපරිකකමනං, අනාපතති.

භික්ඛු කුටිං කරුෙති පමාණාතිකතනං සාරමනං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝසාදිසෙසෙන දවිනනං දුකකවං.

අනාරම්භ නම: කුහුඹුවන්ගේ හෝ කුඹුසෙක් නො වෙයි. ... යන එක මග ඇසිරි කෙල්ල හෝ නො වෙයි. තෙල අනාරම්භ නම.

සපරිකාමන නම: ගොනුන් යෙදූ ගැලෙකින් සිසාරු යන්තට, හාත්පස තිණෙකින් සිසාරු යන්තට හැකි වෙයි. තෙල 'සපරිකාමන' නම.

සඤ්ඤාවිකා නම: මිනිසකු දු මිනිස් අත්කමු දු ... මැටි දු තෙමේ ඉල්ලා ගෙණ.

කුටි නම: ඇතුළත පිරිසම් කරණ ලදු හෝ පිටත පිරිසම් කරණ ලදු හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම් කරණ ලදු හෝ වෙයි.

කරෙය්‍ය යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ.

තිකුඹු වා අනාගිනොය්‍ය වඤ්ඤාදෙසනාය පමාණං වා අභිකාමොය්‍ය යනු: සුඛාදිදුකිය කම්වදනින් ගෙබිම නො දෙසවා අගමින් හෝ විතරින් හෝ යටත්පිරිසෙයින් කෙසෙත් පමණකු දු ඉක්මවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියෙපිහි පියෙපිහි දුකුලා වෙයි. පාදුඵ එක් මැටි පිඩක් නො පත් කල්හි තුලාපිඳාවැත් වෙයි. එ පිට පාමිණි කල්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සංඝාදිසෙසො යනු: ... එහිනු දු 'සංඝාදිසෙස'ය යි කියනු ලැබේ.

1. මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපමාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත්වෙත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපමාර සහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වේ.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ උපමාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත්වෙත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ සෝපමාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති සෝපද්‍රව වූ උපමාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඇවැත්වෙත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති සෝපද්‍රව වූ සෝපමාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ අනුපමාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම ඇති අනුපද්‍රව වූ සෝපමාර වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත්වෙත් වෙයි.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණාතිකකතනං සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති සම්භාවිතසෙසෙන දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණාතිකකතනං අනාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති සම්භාවිතසෙසෙන දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණාතිකකතනං අනාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති සම්භාවිතසසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණිකං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං දුකකථානං.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණිකං සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණිකං අනාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති පමාණිකං අනාරමහං සපරිකකමනං, අනාපතති.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතිකකතනං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං සම්භාවිතසෙසෙන දවිනනං දුකකථානං.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතිකකතනං සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං සම්භාවිතසෙසෙන දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතිකකතනං අනාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං සම්භාවිතසෙසෙන දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතිකකතනං අනාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං සම්භාවිතසසනං.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං පමාණිකං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දවිනනං දුකකථානං.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං පමාණිකං සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං පමාණිකං අනාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති දුකකථසස.

භික්‍ෂු කුලීං කරොති දෙසිතවච්ඡුකං පමාණිකං අනාරමහං සපරිකකමනං, අනාපතති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස්ඥාවැනේ වේ.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැනේ නැති.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සභවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ සාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සභවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සභවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සභවෙසෙස්ඥාවැනෙක් වේ.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරථන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරථන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැනේ නැති.

9. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති: “කුට්ඨං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති, දෙසිතවඤ්ඤා ව භොතු අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති. දෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛා- වානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

10. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති “කුට්ඨං මෙ කරොථා’ති ත ව සමාදිසති, පමාණීකා ව භොතු අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති පමාණාතිකකනනං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සමසාදිසෙසෙන ද්විනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති සමසාදිසෙසස්ස.

11. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති “කුට්ඨං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති’ පමාණීකා ව භොතු අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති, තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති පමාණීකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති “කුට්ඨං මෙ කරොථාති ත ව සමාදිසති ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව භොතු පමාණීකා ව අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤං පමාණාතිකකනනං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං සමසාදිසෙසෙන ද්විනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං සමසාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං සමසාදිසෙසෙන.

13. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති ‘කුට්ඨං මෙ කරොථා’ති ත ව සමාදිසති ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව භොතු පමාණීකා ව අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤා පමාණීකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං, -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං අනාපතති.

12. භික්ඛු සමාදිසිභ්වා පනකමති ‘කුට්ඨං මෙ කරොථා’ති සමාදිසති ව ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව භොතු අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤං සාරමං අපරිකකමනං, සො සුඤ්ඤාති “කුට්ඨං කිර මෙ කිරිති අදෙසිතවඤ්ඤා සාරමා අපරිකකමනා”ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගනනබ්බං දුතො වා පාහෙහබ්බො. ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව භොතු අතාරමා ව සපරිකකමනා වා’ති භො වෙ සාමං වා ගච්ඡෙස්ස. දුතං වා පභිණ්ණෙස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස.

9. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම්, දේශිත-වජ්ජක ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් මහට දෙසු කුටිවත් ඇති සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලා-ඇවැත් වෙයි... සාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

10. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් පමාණික ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් මහට පමණ ඉක්ම වූ සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත් වෙයි ... සාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් පමාණික ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් මහට පමණින් යුත් සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැත් වෙයි... සාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඇවැත් නැති.

12. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම්, දේශිත-වජ්ජක ද පමාණික ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් මහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත් වෙයි ... සාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

13. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් දේශිත-වජ්ජක ද පමාණික ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් මහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැත් වෙයි ... සාරාමන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැත් වෙයි ... අනාරාමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැත් නැති.

14. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් යඤ්ඤිකවජ්ජක ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවා නම් මහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් හෙතෙම මට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරාමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කරනු ලැබේ ල යි අසා ද ඒ මහණනු තමා හෝ යායුතු ය දේශිතවජ්ජක ද අනාරාමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යායුතු ය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ.

15. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවා නම් ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් හෙතෙම මට අදේසිනවැඩක වූ සාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කරනු ලැබේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. 'දේසිනවැඩක ද අතාරඹන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

16. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යේ නම් යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවා නම් ඔහට අදේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් හෙතෙම 'මට අදේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. දේසිනවැඩක ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

17. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි ඔහට අදේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙති. හෙතෙම මට අදේසින-වැඩක වූ අතාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. 'දේසිනවැඩක වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

18. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට දේසිනවැඩක වූ සාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙති. හෙතෙම 'මට දේසිනවැඩක වූ සාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය, අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලා-ආවාත් වේ.

19. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට දේසිනවැඩක වූ සාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙති. හෙතෙම දේසිනවැඩක වූ සාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. අතාරඹන වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

20. මහණ තෙමේ, මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසින-වැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට දේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙයි. හෙතෙම 'මට දේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. 'සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලා-ආවාත් වේ.

21. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසිනවැඩක ද අතාරඹන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි, ඔහට දේසිනවැඩක වූ අතාරඹන වූ සපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඇවැත් නැති.

22. භික්‍ෂු සමාදිසිනා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණීකා ච ගොභු අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොනති පමාණාතිකකනනං සාරමාං අපරිකකමනං. සො සුණාති 'කුටි කීර මෙ කසිරති පමාණාතිකකනනා සාරමාං අපරිකකමනා'ති. තෙන භික්‍ෂුතා සාමං වා ගනනබ්බං දුතො වා පාහෙනබ්බො පමාණීකා¹ ච ගොභු අතාරමා ච සපරිකකමනා වාති -පෙ- පමාණීකා ච ගොභු අතාරමා වාති -පෙ- පමාණීකා ච ගොභු සපරිකකමනා වාති -පෙ- පමාණීකා ගොභු'ති. තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ජයා දුතං වා පභිණෙය්‍ය, ආපනති දුකකටස්ස.

23. භික්‍ෂු සමාදිසිනා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණීකා ච ගොභු අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොනති පමාණීකං සාරමාං අපරිකකමනං. සො සුණාති 'කුටි කීර මෙ කසිරති පමාණීකා සාරමාං අපරිකකමනා'ති. තෙන භික්‍ෂුතා සාමං වා ගනනබ්බං දුතො වා පාහෙනබ්බො 'අතාරමා ච ගොභු සපරිකකමනා වා'ති -පෙ- අතාරමා ගොභු'ති -පෙ- සපරිකකමනා ගොභු'ති -පෙ- ආතාපනති.

24. භික්‍ෂු සමාදිසිනා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා ච අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොනති අදෙසිතවච්ඡුකං පමාණාතිකකනනං සාරමාං අපරිකකමනං. සො සුණාති 'කුටි කීර මෙ කසිරති අදෙසිතවච්ඡුකා පමාණාතිකකනනා සාරමාං අපරිකකමනා'ති තෙන භික්‍ෂුතා සාමං වා ගනනබ්බං, දුතො වා පාහෙනබ්බො දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා ච අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා ච අතාරමා වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා ච සපරිකකමනා වා'ති -පෙ- දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා වා'ති. තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ජයා දුතං වා පභිණෙය්‍ය, ආපනති දුකකටස්ස.

25. භික්‍ෂු සමාදිසිනා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු පමාණීකා ච අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොනති දෙසිතවච්ඡුකං පමාණීකං සාරමාං අපරිකකමනං. සො සුණාති 'කුටි කීර මෙ කසිරති දෙසිතවච්ඡුකා පමාණීකා සාරමාං අපරිකකමනා'ති තෙන භික්‍ෂුතා සාමං වා ගනනබ්බං, දුතො වා පාහෙනබ්බො අතාරමා ච ගොභු සපරිකකමනා වා'ති -පෙ- අතාරමා ගොභු'ති -පෙ- සපරිකකමනා ගොභු'ති -පෙ- ආතාපනති.

26. භික්‍ෂු සමාදිසිනා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච "දෙසිතවච්ඡුකා ච ගොභු අතාරමා ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොනති අදෙසිතවච්ඡුකං සාරමාං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං² තිණණං දුකකටානං -පෙ- සාරමාං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දඪිනනං දුකකටානං -පෙ- අතාරමාං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දඪිනනං දුකකටානං -පෙ- අතාරමාං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුකකටස්ස.

1. දෙසිතවච්ඡුකා. ම.ජ.සං. 2. කාරකානං - සං.

22. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට පමණ ඉක්ම වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට පමණ ඉක්ම වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු නමා හෝ යායුතු ය. පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... පමාණික ද අතාරමන ද වේවා'යි ... පමාණික ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ... පමාණික වේවා'යි ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආචාර් වේ.

23. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට පමාණික වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම මට 'පමාණික වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු නමා හෝ යායුතු ය. 'අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... 'අතාරමන වේවා'යි ... 'සපරිකකමන වේවා'යි ... ආචාර් නැති.

24. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හේ මට අදේසිතවඤ්ඤක වූ පමණ ඉක්ම වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු නමා හෝ යායුතු ය. දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද අතාරමන ද වේවා'යි... දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ... දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද වේවා'යි (දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය.) ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාආචාර් වේ.

25. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසිතවඤ්ඤක ද පමාණික ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඒ මහණහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට දේසිතවඤ්ඤක වූ පමාණික වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු නමා හෝ යායුතු ය. අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... අතාරමන වේවා'යි .. සපරිකකමන වේවා'යි (දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය.) ... ආචාර් නැති.

26. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි දේසිතවඤ්ඤක ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහට අදේසිතවඤ්ඤක වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. කරනුවතට දුකුලාආචාර්තෙක් වෙයි. ... සාරමනවූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කරනුවතට දේ දුකුලාආචාර්තෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කරනුවතට දේ දුකුලාආචාර්තෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කරනුවතට දුකුලාආචාර් වේ.

27. භික්ෂු සමාදිසිච්චා පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවච්චුකා ච භොදු අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති දෙසිතවච්චුකං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමහං සපරිකකමනං, අතාපතති.

28. භික්ෂු සමාදිසිච්චා පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණීකා ච භොදු අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති පමාණීකාකතනං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං තිණණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං.

29. භික්ෂු සමාදිසිච්චා පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණීකා ච භොදු අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති පමාණීකං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමහං සපරිකකමනං, අතාපතති.

30. භික්ෂු සමාදිසිච්චා පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවච්චුකා ච භොදු පමාණීකා ච අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති අදෙසිතවච්චුකං පමාණීකාකතනං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං චතුත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං තිණණං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං තිණණං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං.

31. භික්ෂු සමාදිසිච්චා පකකමති 'කුට්ඨං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවච්චුකා ච භොදු පමාණීකා ච අතාරමහා ච සපරිකකමනා චා'ති. තස්ස කුට්ඨං කරොන්ති දෙසිතවච්චුකං පමාණීකං සාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමහං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං. -පෙ- අතාරමහං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛවාසං. -පෙ- අතාරමහං සපරිකකමනං, අතාපතති.

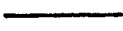

37. භික්ඛු සමාදිසිනා පනකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං පමාණීකං සාරලහං අපරිකකමනං, සො වෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දුතබ්බා භීරුනා වා පුත්ත කාතබ්බා, නො වෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භීරුනා වා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති දව්‍යනං දුක්ඛාධිකං -පෙ- සාරලහං සපරිකකමනං, -පෙ- ආපනති දුක්ඛාධිකං -පෙ- අනාරලහං අපරිකකමනං, -පෙ- ආපනති දුක්ඛාධිකං. භික්ඛු සමාදිසිනා පනකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං පමාණීකං අනාරලහං සපරිකකමනං, අනාපනති.

38. අත්තනා විපපකනං අත්තනා පරියොසාපෙනි, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. අත්තනා විපපකනං පරෙහි පරියොසාපෙනි, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. පරෙහි විපපකනං අත්තනා පරියොසාපෙනි, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. පරෙහි විපපකනං පරෙහි පරියොසාපෙනි, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

39. අනාපනති ලෙනෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤස්සන්දාය, වාසාභාරං ධපෙතා සබ්බන්ද, අනාපනති උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

කුටිකාරසිකාධිපදං භිට්ඨිතං.

3. 7.

විහාරකාරසිකාධිපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසම්බියං විහරති කොසිතාරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතො ඡන්තස්ස උපට්ඨාකො ගහපති ආයසමතං ඡන්තං එතදවොච: 'විහාරවජ්ඣං භනෙත ජානාහි, අයස්ස විහාරං කාරුපෙස්සාමි'ති. අථ ඛො ආයසමා ඡන්තො විහාරවජ්ඣං සොධෙතො: අඤ්ඤන්තං වෙතියරුකං ඡෙදපෙසි ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං තගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: 'කථං හි තාම සමණා සක්ඛපුත්තියා වෙතියරුකං ඡෙදපෙස්සන්ති ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං තගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං, එකිනෙකං සමණා සක්ඛපුත්තියා ජීවං විහෙට්ඨන්ති'ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තො උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: "කථං හි තාම ආයසමා ඡන්තො වෙතියරුකං ඡෙදපෙස්සන්ති, ගාමපුජ්ඣං -පෙ- රට්ඨපුජ්ඣං"න්ති.

37. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරිකකමත වූ කුටියක් කෙරෙති. ඉදින් හෙතෙම (කුටිය) අවසන් නොකළ කල්හි පෙරලා ඒ තම, ඒ මහණහු විසින් ඒ කුටිය අනෙකක්හට හෝ දියයුතු ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුතු ය. ඉදින් අනෙකක්හට නොදේ තම හෝ බිඳපියා වටාලා නො කරවා තම හෝ දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකකමත වූ ... දුකුලාඥාවැන් වෙයි. ... අතාරම්භ වූ අපරිකකමත වූ ... දුකුලාඥාවැන් වෙයි. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් අතාරම්භ වූ සපරිකකමත වූ කුටියක් කෙරෙත් තම ඥාවැන් නැති.

38. තමා විසින් අවසන් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමවා තම, සභවෙසෙස්-ඥාවැන් වෙයි. තමා විසින් කොට අඩාල කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා තම, සභවෙසෙස්ඥාවැන් වෙයි. මෙරමා විසින් නොනිමවා තබන ලද්ද තෙමේ නිමවා තම, සභවෙසෙස්ඥාවැන් වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිම කරවා තම, සභවෙසෙස්ඥාවැන් වේ.

39. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණනිලියෙහි, අනෙකක්හු උදෙසා කරණ ලද්දෙහි, වසන ගෙය හැර හැම තැනැදු යි ඥාවැන් නැති. උමවනතකයහට, ආදිකම්මකයහට ඥාවැන් නැති.

කුටිකාර ශික්ෂාපදය නිමි.

3. 7.

විහාරකාරශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසඹැනුවර හෝමිතාරුමයෙහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ජනන තෙරුන්ගේ උපසථායක වූ ගෘහපති තෙම ආයුෂමත් ජනන තෙරුන්ට මෙපවත් කීය: 'වහන්ස, ආයතීයන් වහන්සේට විහාරයක් කරවන්නෙමි. විහාරයට ගෙඹිමක් දනුව'යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් ජනනයෝ විහාරවාසනුව ඉඬා කරත්තාහු ගැමියන් විසින් පුදන ලද නියමගම් වැස්සන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දඹව්වැස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැසියන් විසින් පුදන ලද එක්තරු සැරැකක් සිදු වූහ. මනුෂ්‍යයෝ 'කෙසේ තම ඉමිණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද නිගමුන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දඹව්වැස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැස්සන් විසින් පුදන ලද සැරැක සිදු වූහු ද, ඉමිණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ එකිනිසුන්ගේ සලකුරුවති'යි මනුෂ්‍යයෝ අවමන් කෙරෙති. අයුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙති. භික්ෂුහු අවමන් කරන අයුණු කියන දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ආයුහ. අලොච්ඡ වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් තම ඕහු අවමන් කෙරෙති. අයුණු කියති දෙස් පහල කෙරෙති. 'කෙසේ තම ආයුෂමත් ජනන තෙමේ ගැමියන් විසින් පුදන ලද ... රටවැසියන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදුවී ද?'යි.

2. අප්ඵ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො භගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තං ඡන්ත, වෙතියරුකං ඡෙදපෙසි ගාමපුජ්ඣං -පෙ- රථස්පුජ්ඣ”න්ති “සච්චං භගවා”ති. විගරහි වුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි තාම තං මොඝපුරිස, වෙතියරුකං ඡෙදපෙසසි ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං තගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රථස්පුජ්ඣං. ජ්වහඤ්ඤි-තො හි මොඝපුරිස, මනුස්සා රුකඛස්මිං, තෙතං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ ජන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිතෙය්‍යාථ.”

“මහලලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන සංඝාමිකං අනතුද්දසං, භික්ඛු අභිනෙතඛ්ඛා වජ්ඣදෙසනාය. තෙති භික්ඛුති වජ්ඣං දෙසෙතඛ්ඛං අනාරමහං සපරිකකමනා, ඝාරමෙග වෙ භික්ඛු වජ්ඣස්මිං අපරිකකමනෙ මහලලකං විහාරං කාරෙය්‍ය, භික්ඛු වා අනභිනෙය්‍ය වජ්ඣදෙසනාය, සංඝාදිසෙසො”ති.

මහලලකො තාම: විහාරෙ සංඝාමිකො වුවවති.

විහාරෙ තාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතො-වලිතො වා.

කාරයමානෙනාති: කරෙතො වා කාරාපෙතො වා.

සංඝාමිකන්ති: අඤ්ඤ සොච්චි සාමිකො හොති ඉත්ථි වා පුරිසො වා ගහවෙස්ඨා වා පබ්බජිතො වා.

අනතුද්දසන්ති අත්තනො අත්ථාය.

භික්ඛු අභිනෙතඛ්ඛා වජ්ඣදෙසනායාති තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුතා විහාරවජ්ඣං සොධෙතො සංඝං උපසංඝමිතො එකංසං උත්තරසංඝං කරිතො බුද්ධාතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣතො උඤ්ඤවිකං නිසීදිතො අඤ්ඤං පග්ගහෙතො එවමෙස වචනීයො: “අහං භනෙත මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සොහං භනෙත සංඝං විහාරවජ්ඣමලොකතං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාචිතබ්බො, තතියමපි යාචිතබ්බො. සච්චෙ සබ්බො සබ්බො උසස්භති විහාරවජ්ඣං මිලොකෙතුං, සබ්බෙත සබ්බෙත මිලොකෙතබ්බං. තො වෙ සබ්බො සබ්බො උසස්භති විහාරවජ්ඣං මිලොකෙතුං, යෙ තත්ථ හොන්ති භික්ඛු ව්‍යත්තා පටිබලා සාරමහං අනාරමහං සපරිකකමනං අපරිකකමිතං ජානිතුං, තෙ යාචිතො සමමන්තිතබ්බො. එවඤ්ඤ ජන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො. ව්‍යත්තත භික්ඛුතා පටිබලෙත සබ්බො ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤ මෙ භනෙත සබ්බො. අයං ඉත්ථනොමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දසං. සො සංඝං විහාරවජ්ඣ-මිලොකතං යාවති. යදි සංඝස්ස පත්තකලං, සබ්බො ඉත්ථනොමඤ්ඤ ඉත්ථනොමඤ්ඤ භික්ඛු සමමනෙතය්‍ය, ඉත්ථනොමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣ-මිලොකෙතුං. එසා ඤ්ඤති.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් ඡන්ත තෙරුන්ට නොයෙක් අයුරින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ ... “සැබවෙක් ද ඡන්තය, තෝ ගෑමියන් විසින් පුදන ලද ... රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිඳිවූ-යෙහිද?, යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු මෙසෙසින් ගඬී, කලග. හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ ගෑමියන් විසින් පුදන ලද නිගමුන් විසින් පුදන ලද නුවරුන් විසින් පුදන ලද දතච්චාසියන් විසින් පුදන ලද රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිඳිවූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මනුෂ්‍යයෝ වෘක්කයෙහි ජවසංඥ ආත්තාහු ම ය. හිස් පුරුෂය, තෙල නො පහත් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි,, ... තවද මහණෙනි, මෙසේ ඡේශිකාපදය උදෙසවු:

“කරවා දෙන හිමියන් ඇති තමා උදෙසා වූ මහලලක විහාරයක් කරවන මහණහු විසින් වාසතුදෙණනාව පිණිස භික්ෂුහු පෑමිණවිය යුත්තාහ. ඒ භික්ෂුන් විසින් නිරූපයුව වූ උපචාර සහිත වූ ශෙඛිම දෙසියයුතු ය. ඉදින් මහණ තෙම උපයුව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ ශෙඛිමිති මහලලකවිහාරයක් කරවා නම් වාසතුදෙණනාව පිණිස භික්ෂුන් නො පවුණුවා නම් සහවෙසෙස් වේ ය” යි.

මහලලක තම: සඤ්චාමික වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර තම: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ වේ.

කාරයමානෙනි යනු: කරණයේ හෝ කරවනුයේ හෝ ය.

සසංඝාමිකං යනු. සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෘහස්ථයෙක් හෝ ප්‍රථිජිතයෙක් හෝ අත් කිසි හිමියෙක් වේ.

අනතුදෙණං යනු: තමා සදහා.

භික්ෂු අභිනෙතබ්බා වසුදෙසනාය යනු: ඒ විහාරකාරක භික්ෂුහු විසින් විහාරවාසතුට ඉඬා කොට සතුන් වෙත එළැඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලලකෙරුන් පා වැද උළුල්ලෙන් හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියන් ඇති තමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසතු අවලොකනසට සබ්බසා අයැදීමි’ යි. දෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. තෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. ඉදින් හැම සබ්බ තෙමේ විහාරවාසතුව බැලීම ඉවසා නම් හැම සබ්බයා විසින් බැලිය යුතු ය. ඉදින් හැම සබ්බ තෙමේ විහාරවාසතුව බැලීම නො ඉවසා නම් සෝපයුව අනුපයුව බව සෝපචාර අනුපචාර බව දැනගන්නට ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් එහි වෙත් නම් ඒ භික්ෂුහු අයැද සමමත කල යුත්තාහ. තවද මහණෙනි, මෙසෙසින් සමමත කල යුත්තාහ: ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.

‘වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙතම් මහණ තෙම තමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ විහාරවාසතුව බැලීමට සබ්බසා අයැදී. ඉදින් සබ්බසාට පෑමිණි කල් ඇත්තේ නම් සබ්බ තෙමේ මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසතුව බලන්නට මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද භික්ෂුන් සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥාතනිය යි.

“සුඤ්ඤාන මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවජ්ඣමලොකනං යාවති. සංඝො ඉත්ථනාමස්ථ ඉත්ථනාමස්ථ භික්ඛු සමමනනති, ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං මලොකෙතුං. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථනාමස්ස ච ඉත්ථනාමස්ස ච භික්ඛුතං සමමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං මලොකෙතුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය

සමමතා සංඝො ඉත්ථනාමො ච ඉත්ථනාමො ච භික්ඛු ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං මලොකෙතුං. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්හී, එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

තෙහි සමමතෙහි භික්ඛුහි තත්ථ ගනාමා විහාරවජ්ඣ මලොකෙතඛබ්බං. සාරමහං අතාරමහං සපරිකකමතං අපරිකකමතං. ජාතිතඛබ්බං. සවෙ සාරමහං හොති අපරිකකමතං, මාසිධි කර්තී වතතඛබ්බො. සවෙ අතාරමහං හොති සපරිකකමතං, සංඝස්ස ආරොචෙනඛබ්බං අතාරමහං සපරිකකමතනනති. තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමිත්ථා එකංසං උතතරුසංඝං කර්තා මුඛසාතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣමා උකකුටිකං නිසීදිමා අසුඤ්ඤිං පඤ්ඤෙතා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං සො‘හං භනෙන සංඝං විහාරවජ්ඣදෙසනං යාවාමී”ති. දුතියමපි යාවිතඛබ්බො, තතියමපි යාවිතඛබ්බො. වෘතෙනහ භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤජෙපෙනඛබ්බො:

“සුඤ්ඤාන මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවජ්ඣදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පතතකලලං. සංඝො ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤජුහති.

සුඤ්ඤාන මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවජ්ඣදෙසනං යාවති. සංඝො ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං දෙසෙති, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣස්ස දෙසනා, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝො ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො විහාරවජ්ඣං. ඛමති සංඝස්ස තස්මා භුණ්හී, එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

සාරමහං නාම: කිපිලලිකාතං වා අසයො හොති -පෙ- සංඝරණ්-නිසීතං වා හොති, එතං සාරමහං නාම.

අපරිකකමනං නාම: ත සකකා හොති යථාසුතෙනහ සුකටෙහ අනුපරි-ගනතුං, සමනතා නියෙසනියං අනුපරිගනතුං. එතං අපරිකකමනං නාම.

“වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම් මහණ තෙමේ කිමියන් ඇති තමා උදෙසා වූ මහලුකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසයට බැලීමට සඛසයා අයදා සිටී. සඛස තෙමේ මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට බලන්නට මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද භික්ෂුන් සමචන කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙතම් මහණහුගේ විහාර වාසයට බලන්නට මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද භික්ෂුන් සමචන කිරීම රුචි වේ නම් හේ තුෂණීචහුන වන්නේ ය. යමක්හට තො රුස්තේ නම් හේ බණන්තේ ය.

සඛසයා විසින් මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට බලන්නට මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණහු සමචන කරණ ලද්දහ. සඛසයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණීච වෙයි. තෙල මෙසේ ධරමි”යි.

ඒ සමචන වූ භික්ෂුන් විසින් එහි ගොස් විහාරවාසයට බැලියයුතු ය. සොපදුව බව තිරුපදුව බව තොපවාර බව අනුපවාර බව දතයුතු යි. ඉදින් සාරචන අපරිකකමන වේ නම් ‘මෙහි නහමක් කරු’යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනාරචන සපරිකකමන වේ නම්, අනාරචනය ය සපරිකකමන ය”යි සඛසයාට ආරෙචන කලයුතු ය. ඒ විභාරකාරක මහණහු විසින් සතුන් වෙත එළැඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලුතෙරුන් පා වැද උඵල්ලෙන් හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම සසවාමික වූ ආතොචොදෙය්‍ය වූ මහලුකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසයට දෙයනාවට සඛසයා අයදීමි”යි. දෙවන වට ද යැදියයුතු ය. තෙවන වට ද යැදියයුතු ය. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සඛස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.

“වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙතම් මහණ තෙම සසවාමික වූ ආතොචොදෙය්‍ය වූ මහලුකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසයට දෙයනාවට සඛසයා අයදා සිටී. ඉදින් සඛසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඛස තෙමේ මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට දෙසන්නේ ය. තෙල ඤහනිය” යි.

වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම් මහණ තෙම සසවාමික වූ ආතොචොදෙය්‍ය වූ මහලුකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසයට දෙයනාවට සඛසයා අයදා සිටී. සඛස තෙමේ මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට දෙසයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට දෙයනාව රුචි වේ නම් හේ තුෂණීචහුන වන්නේ ය. යමක්හට තො රුස්තේ නම් හේ බණන්තේ ය.

සඛසයා විසින් මෙතම් මහණහුගේ විහාරවාසයට දෙසන ලදී. සඛසයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණීච වෙයි. තෙල මෙසේ ධරමි”යි.

සාරචන නම: කුහුවුන්තේ හෝ සිලයෙක් වෙයි. ... යන එන මහ ඇසිරි කරණ ලද තෝ වේ. තෙල සාරචන නම.

අපරිකකමන නම: ගොනුන් යෙදූ ගැලකින් සිසාරා යන්නට, හාත්පස හිණකින් සිසාරා යන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල අපරිකකමන නම,

අනාරමං නාම: න කිලිලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණතිස්සිතං වා හොති. එතං අනාරමං නාම.

සපරිකකමනං නාම: සකකා හොති යථායුතොතන සකටෙන අනු-පරිගනනුං, සමන්තා නියෙසනියා අනුපරිගනනුං. එතං සපරිකකමනං නාම.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සසාමකො වුවවති.

විහාරෙ නාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතො-වලිතො වා.

කාරෙයඡාති කරෙති වා කාරපෙති වා.

හිකුචු වා අනගිනොශ්ඡ උඤ්ඤෙසනායාති ඤහතිදුතියෙන කලෙචන විහාරවඤ්චං න දෙසාපෙචා කරෙති වා කාරපෙති වා, පයොගෙ වා පසොගෙ දුකකටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ජුලුච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොති.

3. හිකුචු විහාරං කරෙති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දච්ඡනං දුකකටං.

හිකුචු විහාරං කරෙති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුකකටස්ස.

හිකුචු විහාරං කරෙති අදෙසිතවඤ්චකං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුකකටස්ස.

හිකුචු විහාරං කරෙති අදෙසිතවඤ්චකං අනාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

හිකුචු විහාරං කරෙති දෙසිතවඤ්චකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දච්ඡනං දුකකටං.

හිකුචු විහාරං කරෙති දෙසිතවඤ්චකං සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති දුකකටස්ස.

හිකුචු විහාරං කරෙති දෙසිතවඤ්චකං අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති දුකකටස්ස.

හිකුචු විහාරං කරෙති දෙසිතවඤ්චකං අනාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

හිකුචු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කරෙථා'ති. තස්ස විහාරං කරෙතති අදෙසිතවඤ්චකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දච්ඡනං දුකකටං. -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුකකටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසෙන දුකකටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරිකකමනං, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

අනාරමන නම: කුහුඹුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් නො වෙයි ... යන එන මග ඇසිරි කරණ ලද්දේ හෝ නො වේ. තෙල අනාරමන නම.

සපරිකකමන නම: ගොනුන් යෙදු ගැලකින් සිසාරා යන්තට, හාත්පස හිණකින් සිසාරා යන්තට හැකි වේ. තෙල සපරිකකමන නම.

මහලලක නම: සභාමික වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර නම: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ වේ.

කාරයා යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ යි.

හි කබු වා අනාගිනියා වච්ඡුදෙසනාය යනු: ඤාතීදුතීය කම්වදනීන් විහාරවාසනුව නොදෙසවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියොවිහි පියොවිහි දුකුලා වෙයි. පාසුර මැව්පිඩ නො පත් කල්හි තුලාසිඇවැත් වෙයි. ඒ පිඩ පැමිණි කල්හි සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

සංඝාදිසෙසා යනු ... එයින් දු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

3. මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපවාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපවාර සහිත වූ විහාරයක් කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඇති අනුපද්‍රව වූ උපවාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඇති අනුපද්‍රව වූ උපවාර සහිත වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරභා වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරභා වූ සපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු ගෙබිම් ඇති අනාරභා වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු ගෙබිම් ඇති අනාරභා වූ සපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම 'විට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. මහට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරභා වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි. ... සාරභා වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරභා වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරභා වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම් සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

4. භික්ඛු සමාදිසිති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලහං සපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං සපරිකකමනං, අනාපනති.

5. භික්ඛු සමාදිසිති පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. න ච සමාදිසති 'දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො ච සපරිකකමනො වා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති සම්භාවිකසොසෙන දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලහං සපරිකකමනං, ආපනති සම්භාවිකසොසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති සම්භාවිකසොසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං සපරිකකමනං, ආපනති සම්භාවිකසොසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං සපරිකකමනං, ආපනති සම්භාවිකසොසෙන දුක්ඛටස්ස.

6. භික්ඛු සමාදිසිති පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. න ච සමාදිසති දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො ච සපරිකකමනො වාති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලහං සපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං අපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරලහං සපරිකකමනං, අනාපනති.

7. භික්ඛු සමාදිසිති පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො ච සපරිකකමනො වා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති, අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරලහං අපරිකකමනං. සො සුඤ්ඤාති: 'විහාරෙ කිර මෙ කමිරති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොහො අපරිකකමනො'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාඨෙතබ්බො, 'දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො ච සපරිකකමනො වා'ති. තො වෙ සාමං වා ගචෙත්ඨස්ස දුතං වා පභිඤ්ඤස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො වාති -පෙ- දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු සපරිකකමනො වාති -පෙ- දෙසිතවඤ්ඤාං භොදු'ති. තො වෙ සාමං වා ගචෙත්ඨස්ස දුතං වා පභිඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

8. භික්ඛු සමාදිසිති පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤාං ච භොදු අතාරලොහො ච සපරිකකමනො වා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලහං අපරිකකමනං. සො සුඤ්ඤාති: "විහාරෙ කිර මෙ කමිරති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොහො අපරිකකමනො"ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාඨෙතබ්බො, අතාරලොහො ච භොදු සපරිකකමනො වාති -පෙ- අතාරලොහො භොදු"ති -පෙ- සපරිකකමනො භොදු"ති -පෙ- අතාරලහං සපරිකකමනං,¹ අනාපනති.

1. අතාරලහං සපරිකකමනං ම. ඡ .ස: නදිස්සති.

4. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් තම දෙ දුකුලාආචාරිනෙක් වෙයි. ... සාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) දුකුලා-ආචාරි වෙයි. ... අතාරමහ වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) දුකුලාආචාරි වෙයි. ... අතාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) ආචාරි නැති.

5. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. 'දේසිතවඤ්ඤ ද අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි තො ද අණවයි. ඔහට තො දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් තම සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාආචාරිනෙක් වෙයි. ... සාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාආචාරි වෙයි. ... අතාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) සභවෙසෙස්-ආචාරි වෙයි. අතාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) සභවෙසෙස්ආචාරි වේ.

6. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. 'දේසිත-වඤ්ඤ ද අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි තො ද අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් තම දෙ දුකුලා-ආචාරිනෙක් වෙයි. ... සාරමහ වූ සපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් තම දුකුලාආචාරි වෙයි. ... අතාරමහ වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) දුකුලාආචාරි වෙයි. ... අතාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) ආචාරි නැති.

7. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. 'දෙසු ගෙඩිම ආත්තේ ද අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවන්නේත් වෙයි. ඔහට තො දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම මට තො දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරේ ල'යි අසා තම ඒ මහණහු විසින් තමා ම හෝ යායුතු ය. 'දෙසු ගෙඩිම ආත්තේ ද අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචීය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ තො යේ තම දුතයකු හෝ තො යවා තම දුකුලාආචාරි වෙයි. ... දේසිතවඤ්ඤ ද අතාරමහ ද වේවා'යි (දුතයකු හෝ තො යවා තම) ... දේසිතවඤ්ඤ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි (දුතයකු හෝ තො යවා තම) ... දේසිතවඤ්ඤ වේවා'යි ඉදින් තෙමේ හෝ තො යේ තම දුතයකු හෝ තො යවා තම දුකුලාආචාරි වේ.

8. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. යළි 'දේසිතවඤ්ඤ ද අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම 'මට දෙසු ගෙඩිම ආති සාරමහ වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කැරේ ල'යි අසා තම ඒ මහණහු විසින් තමා හෝ යායුතු ය. 'අතාරමහ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචීය යුත්තේ ය. ... අතාරමහ වේවා'යි ... සපරිකකමන වේවා'යි ... අතාරමහ වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් තම) ආචාරි නැති.

9. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච හොතු අතාරලොභා ච සපරිකකමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං තිණණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දවිනනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දවිනනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං.

10. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච හොතු අතාරලොභා ච සපරිකකමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දවිනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං සපරිකකමනං, අනාපනති.

11. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොභං අපරිකකමනං, සො චෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දුතබ්බො, භිජ්ඣිනා චා පුත්ත කාතබ්බො. තො චෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දදෙය්‍ය, භිජ්ඣිනා චා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති සමිකාදිසෙසෙන දවිනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති සමිකාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති සමිකාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති සමිකාදිසෙසංඝං.

12. භික්ඛු සමාදිසිනා පකකමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරලොභං අපරිකකමනං, සො චෙ විපපකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දුතබ්බො භිජ්ඣිනා චා පුත්ත කාතබ්බො. තො චෙ අඤ්ඤාසංඝා චා දදෙය්‍ය භිජ්ඣිනා චා පුත්ත කාරෙය්‍ය ආපනති දවිනනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරලොභං සපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං අපරිකකමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරලොභං සපරිකකමනං, අනාපනති.

13. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසංඝං. අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසංඝං. පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසංඝං. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසංඝං.

14. අනාපනති ලොභෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤාසංඝාචාය, වාසාගාරං ඔපෙචා සබ්බන්දං, අනාපනති උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

9. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දේසිතවැනුක ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට අදේසිතවැනුක වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට තුන් දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාඥාවැනේ වේ.

10. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි යළි 'දේසිතවැනුක ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඥාති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ඥාවැනේ නැති.

11. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට නො දෙසු ගෙබිම් ඥාති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් ඒ මහණ විහාරය කොට අඩාල කල්හි පාමණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ වෙහෙර අනෙකක්හට හෝ දිගයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කලයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් සභවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සභවෙසෙස් ඥාවැනේ වේ.

12. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඥාති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් හෙතෙම විහාරය කොට අඩාල කල්හි පාමණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ විහාරය අනෙකක්හට හෝ දිගයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කලයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැනේ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ඥාවැනේ නැති.

13. තමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද නමා විසින් කොට නිමවා නම් සභවෙසෙස් ඥාවැනේ වෙයි. තමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සභවෙසෙස් ඥාවැනේ වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද නමා විසින් නිමවා නම් සභවෙසෙස් ඥාවැනේ වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සභවෙසෙස් ඥාවැනේ වේ.

14. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණකිළියෙහි, අනෙකක්හට කරවා නම්, වාසාගාර තමා හැම තන්හි දැයි ඥාවැනේ නැති. උත්මත්තකය හට, ආදිකාර්මකයා හට ඥාවැනේ නැති.

විහාරකාර ශික්ෂාපදය හිමි.

පඨම-ද්විතීයෙසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති චෙඵවනෙ කලඤ්ඤා-
 නිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතා දබ්බෙන මලපුතොතන
 ජාතියා සත්තවසෙසන අරහත්තං සච්ඡිකතං හොති, යං¹ කිඤ්චි සාවකෙන
 පත්තබ්බං, සබ්බං තෙන අනුපපත්තං හොති, තඤ්චි ච සස කිඤ්චි උත්තරිං
 කරණීයං, කතස්ස චා පතීවයො. අථ ඛො ආයසමතො දබ්බස්ස මල-
 පුත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසලීතස්ස ඵලං වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදි:
 “මයා ඛො ජාතියා සත්තවසෙසන අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි
 සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුපපත්තං, තඤ්චි ච මෙ කිඤ්චි උත්තරිං
 කරණීයං, කතස්ස චා පතීවයො. කිනඤ්ච ඛො අහං සමිසස්ස වෙය්‍යාවච්චං
 කරෙය්‍ය’නති. අථ ඛො ආයසමතො දබ්බස්ස මලපුත්තස්ස ඵතදහොසි:
 “යනඤ්ඤාභං සමිසස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙය්‍යං, භත්තාති ච උද්දිසෙ-
 ය්‍ය”නති.

2. අථ ඛො ආයසමා දබ්බො මලපුතොතො සායනහසමයං පතිසලාතා
 වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ඤ්චා භගවත්තං අභිවාදෙතො
 ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසිනොතා ඛො ආයසමා දබ්බො මලපුතොතො
 භගවත්තං ඵතදවොච: “ඉධ මයං භනෙත රහොගතස්ස පතිසලීතස්ස
 ඵලං වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: මයා ඛො ජාතියා සත්තවසෙසන
 අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුපපත්තං,
 තඤ්චි ච මෙ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයං. කතස්ස චා පතීවයො, කිනඤ්ච ඛො
 අහං සමිසස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”නති. තස්ස මයං භනෙත ඵතදහොසි:
 “යනඤ්ඤාභං සමිසස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙය්‍යං, භත්තාති ච උද්දි-
 සෙය්‍ය”නති. “ඉච්ඡාමහං භනෙත සමිසස්ස සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙය්‍යං,
 භත්තාති ච උද්දිසිතු”නති. “සාධු සාධු දබ්බ තෙන හි තං දබ්බ සමිසස්ස
 සෙතාසතඤ්ච පඤ්ඤාපෙසි, භත්තාති ච උද්දිසා”ති. “ඵලං භනෙත”ති
 ඛො ආයසමා දබ්බො මලපුතොතො භගවතො පච්චයෙය්‍යාසි.

3. අථ ඛො භගවා ඵතසමීං නිදුතෙ ඵතසමීං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො
 භිකඤ්ච ආමනොසි: “තෙන හි භිකඛවෙ සමෙසා දබ්බං මලපුත්තං
 සෙතාසතපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තඤ්චෙසකඤ්ච සම්මන්තතු. ඵචඤ්ච පන
 භිකඛවෙ සම්මන්තනබ්බො: පඨමං දබ්බො මලපුතොතො යාවිතබ්බො.
 යාවිතො ව්‍යතොතන භිකඤ්චා පච්චලොත සමෙසා ඤ්ඤාපෙනබ්බො:

“සුණොතු මෙ භනෙත සමෙසා. යදි සමිසස්ස පත්තකලො, සමෙසා
 ආයසමන්තං දබ්බං මලපුත්තං සෙතාසතපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තඤ්චෙස-
 කඤ්ච සම්මන්තොය්‍ය, ඵසා ඤ්ඤාතී:

---

1. යඤ්ච කිඤ්චි, මු.

3. 8.

පරිමිතවිකල්පයෙහි සහතිකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සම්ප-
යෙහි වූ කලඤ්ඤකතීවාස නම් වූ වේච්චනයෙහි වාසය කරණ සේක.
එසමයෙහි උපතින් සත්වැසි වූ මලලරජපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් විසින් අභිත්තය
පසක් කරණ ලද වෙයි. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු (ත්‍රිවිද්‍ය) යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ ද ඒ සියල්ල ඔවුන් විසින් ලබන ලද වෙයි. ඔවුන් විසින්
මත්තෙහි කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැඩිමෙක් හෝ
තැත්තේ ද වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් දබ්බමලල පුත්‍රයන්ට රහසිගත ව විවෙක ව
හුන්තවුන්ට මෙබඳු වූ විනතපරිවිතකීයෙක් උපත. 'උපතින් සත්භාවිරිදි වූ
මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ නම් ඒ සියල්ල මා විසින් ලබන ලද. මා විසින් මත්තෙහි
කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වැඩිමෙක් හෝ තැත්තේ ද වෙයි.
මේ සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ'යි. ඉක්බිති ආයුෂමත්
දබ්බමලලපුත්‍රයන්ට මේ සිත විය. 'මේ සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම්
බත් ද උදෙසම් නම් මැනවැ'යි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයෝ සවස් වේලෙහි පිළිසලනින් නැගී
සිටියාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව හුන්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත්
සෑල කළහ "සාමීනි, මෙහි රහෝගත ව විවෙකී ව හුන් මට මෙබඳු වූ විනතපරි-
විතකීයෙක් උපත. උපතින් සත්භාවිරිදි වූ මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ
ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු වූ සියලු ගුණජාතය මා විසින් ලබන ලද. මා
විසින් මත්තෙහි කටයුතු කිසිවක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැඩිමෙක්
හෝ තැත්තේ ද වෙයි. මේ සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ'යි.
සාමීනි, ඒ මට මේ සිත විය: මේ සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම් බතුදු
උදෙසම් නම් මනා මා හු'යි. සාමීනි, මේ සහනට සෙනසුනුදු පනවන්නට
බතුදු උදෙසන්නට කැමැත්තෙමි"යි. "මැනවැ, මැනවැ දබ්බයෙනි, එසේ වී
නම් දබ්බයෙනි, තෙපි සහනට සෙනසුනුදු පනවවු. බතුදු උදෙසවු ය"යි.
'එසේ ය වහන්සැ'යි ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
පිළිවදන් ඇස්වූහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දූතාමි
කපා කොට භික්ෂුන් ඇලතු සේක: "එසේ වී නම් මහණෙනි, සමස තෙමේ
දබ්බමලලපුත්‍රයා සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමවත
කෙරේවා. තවද මහණෙනි, මෙසේත් සමවත කළ යුත්තේ ය. පළමු කොට
දබ්බමලල පුත්‍ර තෙමේ අයැදිය යුත්තේ ය. අයැද වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ
මහණන්හු විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

4. 'වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සමසයාට
පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සමස තෙමේ ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයන් සෙනසුන්
පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමවත කරන්නේ ය. තෙල
ඤ්ඤකතී යි.

සුණුවු මෙ භනො ඤාණො, ඤාණො ආයසමනනං දබ්බං මලලුපුතනං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ඤ භනනුදොසකඤ්ඤ සමමනනන, යසසායසමනො බමනි ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුපුතනස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ඤ ච භනනුදොසකඤ්ඤ ච සමමුති. සො භුණ්ණස්ස. යස්ස නකනිමති, සො භාසෙය්‍ය:

සමමනො සබ්බෙත ආයසමා දබ්බො මලලුපුතො සෙනාසනපඤ්ඤපකො ච භනනුදොසකො ච. බමනි සමිකස්ස. තස්මා භුණ්ණි, එවමෙනං ධාරයා මී”ති.

5. සමමනො ච පනායසමා දබ්බො මලලුපුතො සභාගානං සභාගානං භික්ඛුනං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. යෙ තෙ භික්ඛු සුත්තනනිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සුත්තනනං සමිගාගිස්සනති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විනයධරු තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං විනයං විනිච්ඡනිස්සනති”ති.¹ යෙ තෙ භික්ඛු ධම්මකචිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං ධම්මං සාකච්ඡස්සනති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු ක්‍රියාගිතො තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං න ව්‍යාඛා-ගිස්සනති”ති.² යෙ තෙ භික්ඛු නිර්වච්ඡානකචිකා කායදම්බිබ්ඛුලා³ විභරනති, තෙසමච එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “ඉමායපිමෙ ආයසමනො රතියා අච්ඡස්සනති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විකාලෙ ආගච්ඡනති, තෙසමපි තෙජොධාතුං සමාපජ්ඣො තෙනෙව ආලොකෙන සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. අපිසු භික්ඛු සඤ්චිච්ච විකාලෙ ආගච්ඡනති “මයං ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුපුතනස්ස ඉද්ධි-පාටිභාරියං පසසිස්සාමා.”ති. තෙ ආයසමනනං දබ්බං මලලුපුතනං උපසමිකමිත්වා එවං වදෙනති: “අමහාකං ආට්ටිසො දබ්බං, සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ ආයසමා දබ්බො මලලුපුතො එවං වදෙති: “කථායසමනනා ඉච්ඡනති, කථා පඤ්ඤපෙමි”ති. තෙ සඤ්චිච්ච දුරේ අපදිසනති, “අමහාකං ආට්ටිසො දබ්බං, ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො වොරපපා-තෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ඉගිහිලිපයෙස කාලුසිලායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො වෙභාරපයෙස සත්තපණ්ණිගුහායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො සීතවතෙ සපපසොණකිකපබ්බාරෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ගොතමකඤ්ඤරයං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො තිඤ්ඤකකඤ්ඤරයං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො තපොදකඤ්ඤරයං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො තපොදරුමෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො ජවකමබ්වතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහාකං ආට්ටිසො මඤ්ඤච්ඡයමිං මිගද්දයෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුපුතො තෙජොධාතුං සමා-පජ්ඣො අභිගුලියා ජලමානාය පුරතො පුරතො ගච්ඡති. තෙපි තෙනෙව ආලොකෙන ආයසමනො දබ්බස්ස මලලුපුතනස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගච්ඡනති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුපුතො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති: අයං මඤ්ඤො, ඉදං පිඨං, අයං භිසි, ඉදං බිමොගනං, ඉදං වච්චට්ඨානං, ඉදං පස්සා-වට්ඨානං, ඉදං පානීයං, ඉදං පරිභොජනීයං, අයං කතතරදණොධා, ඉදං සමිකස්ස කතිකසණ්ඨානං, ඉමං කාලං පවිසිතබ්බං, ඉමං කාලං නිකම්භිතබ්බං”නති. තෙසං ආයසමා දබ්බො මලලුපුතො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා පුතදෙව වෙඵ්චනං පච්චාගච්ඡති.

1. විනිච්ඡස්සනති, කථෙති. 2. ව්‍යාඛාගිස්සනති”ති. 3. කායදම්බිබ්ඛුලා ම.ජ.ආ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, සඛ්‍ය තෙමේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්හට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කිරීම රුචි වේ නම් හෙතෙම තුණ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යමක්හට නො රුච්ඤේ නම් හෙතෙම බණ්ණන්තේ ය.

සඛ්‍යා විසින් ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍ර තෙමේ සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඛ්‍යාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුණ්ණිමිභාවය යි. මේ මෙසේ ධරම්” යි.

5. ඉක්බිති සමමත වූ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ සභාග සභාග වූ භික්ෂූන්ට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් සෞත්‍රාන්තිකයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් සුත්‍රාන්තය සඛ්‍යායනා කෙරෙති, ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විනයධරයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් විනය විනිශ්චය කෙරෙති’ ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මකපිකයෝ වෙද්ද, ‘ඔහු ඔවුනොවුන් ධර්ම සාකච්ඡා කෙරෙති’ ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මසිත්‍ර වෙද් ද ‘ඔහු ඔවුනොවුන් නො වෙහෙසති’ ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් තීර්ථචර්‍යාකපා ආත්තාහු සිරුරු තර කිරීම බහුල ව වෙසෙත් නම් ‘මේ ආයුෂමත්හු මේ තීර්ථත් කපා රතියෙන් වෙසෙති’ ඔවුනට ද එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විකාරයෙහි එත් නම් තේජෝධාතුවට සමවැද එම ආලෝකයෙන් ඔවුනට ද සෙනසුන් පනවත්. තවද භික්ෂූහු ‘ආපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ගේ සංඛිප්‍රාතිභායනීය බලම්භ’ යි දූත දූත නො කල්හි පැමිණෙති. ඔහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් කර එලඹ ‘ආවැත්ති, දබ්බයෙහි අපට සෙනසුන් පනවාලව’ යි කියති. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඒ භික්ෂූන්ට මෙසේ කියති. ආයුෂමත්හු කොහි කැමැති වෙද්ද කොහි සෙනසුන් පනවමි ද? යි. ඔහු දූත දූත දුරු තැන් දක්වති. ආවැත් දබ්බයෙහි, අපට ගිජ්ඣුඵපච්චෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට සාරපනනෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට ඉසිහිලිපච්චාත්ති කඵසලහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට වෙහාරපච්චාත්ති සපාපණ්ණිගුණායෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට ඡීතවනයෙහි තාකෙමබෙයදෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට ගොසුම්කදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව, ආවැත්ති, අපට නිඹිරිකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව, ආවැත්ති, අපට තපොදකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව ආවැත්ති, අපට තපොදුරුමයෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට ජීවක අඹුලයන්හි සෙනසුන් පනවාලව. ආවැත්ති, අපට මඤ්ඤුඵ නම් මුවලාවිහි සෙනසුන් පනවාලව” යි කියන්නාහ. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ තේජෝධාතුවට සමවැද දිලියෙන ඇතිලී ඇති ව ඔවුනට පෙරට ව පෙරට ව යෙති. උසින් එ ම එලියෙන් ආයුෂමත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ගේ පස්පස්හි යෙති. ඔවුනට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ මෙසෙයින් සෙනසුන් පනවත්. මේ ආද ය, මේ පුටු ය, මේ බිසි ය, මේ බිලොහත ය, මේ වැසිකිලිය ය, මේ කෙහකිලිය ය, මේ පැත් ය, මේ පරිභොග උදක ය, මේ සැරයටි ය, මේ සගුන්ගේ කතිකාවත ය, මෙකල පිවිසියයුතු ය, මෙකල නික්මියයුතු ය’ යි. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඔවුනට සෙනසුන් පනවා නාවන වේඵචනයට පෙරලා එන්නාහ.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු නවකා වෙව භොනති අපපජ්ඣස්ස ච, යානි සංඛ්‍යාසං ලාමකානි සෙතාසනානි, තානි තෙසං පාපුණන්ති ලාමකානි ච භතතානි. තෙන ඛො පන සමයෙන රුජගහෙ මනුස්සා ඉච්ඡන්ති ථෙරුතං භික්ඛුතං අභිනඛාරිකං පිණ්ඩපාතං දුතුං සප්පිමපි තෙලමපි උතතරිභඛගමපි. මෙතනියභුමමජකානං පන භික්ඛුතං පාකතිකං දෙනති යථාරුකං කණාජකං ඛිලඛගදුතියං. තෙ පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකතා පෙරෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: තුමහාකං ආටුසො භතතගෙහ කිං අගොසි, තුමහාකං කිං අගොසි”ති. එකච්ච ථෙරා එවං වදෙනති: “අමහාකං ආටුසො සප්පි අගොසි තෙලං අගොසි උතතරිභඛගං අගොසි”ති. මෙතනියභුමමජකා පන භික්ඛු එවං වදෙනති: “අමහාකං ආටුසො න කිස්සවි අගොසි පාකතිකං යථාරුකං කණාජකං ඛිලඛගදුතිය”න්ති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභවතීකො ගහපති සංඛ්‍යාසං වතුකකභතතං දෙති නිව්චභතතං. සො භතතගෙහ සපුතතදුරෙ උපතිට්ඨිතා පරිචිතති, අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා සුපෙත පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා උතතරිභඛගෙන පුච්ඡන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභවතීකස්ස ගහපතීනො භතතං ස්වාතනාය මෙතනියභුමමජකානං භික්ඛුතං උද්දිට්ඨං භොති. අථ ඛො කල්‍යාණභවතීකො ගහපති ආරුමං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණීයෙන. සො යෙනායස්මා දබ්බං මලලුපුතො තෙනුපසංඛකම්, උපසංඛකම්චා ආයස්මනං දබ්බං මලලුපුතං අභිවාදෙනා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසීතතං ඛො කල්‍යාණභවතීකං ගහපතීං ආයස්මා දබ්බං මලලුපුතො ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසි සමාදපෙසි සමුතොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො කල්‍යාණභවතීකො ගහපති ආයස්මතා දබ්බෙන මලලුපුතෙන ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසිතො සමාදපිතො සමුතොජෙතො සමපහංසිතො ආයස්මනං දබ්බං මලලුපුතං එතදවොච: “කස්ස භතො අමහාකං සරෙ ස්වාතනාය භතතං උද්දිට්ඨ”න්ති? “මෙතනියභුමමජකානං ඛො ගහපති භික්ඛුතං තුමහාකං සරෙ ස්වාතනාය භතතං උද්දිට්ඨ”න්ති.

8. අථ ඛො කල්‍යාණභවතීකො ගහපති අභතතමනො අගොසි: “කථං භි නාම පාපභික්ඛු අමහාකං සරෙ ස්වාතනාය භතතං භුඤ්ජියන්ති”ති සරං ගතවා දුසිං ආණාපෙසි: “යෙ ජෙ සෙව භවතීකා අගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසතං පඤ්ඤාපෙචා කණාජකෙන ඛිලඛගදුතියෙන පරිචිතා”ති “එවං අයසා”ති ඛො සා දුසි කල්‍යාණභවතීකස්ස ගහපතීනො පච්චසෙසාසි.

9. අථ ඛො මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු “භියෙසා ඛො ආටුසො අමහාකං කල්‍යාණභවතීකස්ස ගහපතීනො භතතං උද්දිට්ඨං, සෙව අමෙහ කල්‍යාණභවතීකො ගහපති සපුතතදුරෙ උපතිට්ඨිතා පරිචිසියන්ති. අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා සුපෙත පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤා උතතරිභඛගෙන පුච්ඡන්ති”ති. තෙ තෙතෙව සොමනස්සෙත න විතතරුපං රතතියා පුපිංසු.

6. තවද එසමයෙහි මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු තවකයෝ දමද පිතාභ්-
 තාහු ද වෙති. ඔවුනට සබ්බසං පිලිබද වූ යම් ලාමක සෙනසුන් කෙනෙක්
 වෙත් ද ලාමක වූ බතකුත් වේ ද ඒ ලාමක සෙනසුන් හා බත් ම ලැබෙත්.
 එසමයෙහි රජගහනුවර මනුෂ්‍යයෝ සකස් කල පිණ්ඩපාතය ද ගිනෙල් ද
 තලතෙල් ද මස්අවුළු ද සඵවිර භික්ෂුන්ට දෙන්නට කැමැති වෙත්. එතෙකුදුවත්
 මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට කුඩු සහිත වූ කෘති දෙවැනි කොට ඇති පියවි
 බත පිසු සැටියෙන් දෙති. ඔහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් නැවැත්තාහු
 “සඵවිරභික්ෂුන් පුළුවස්ති ‘ඇවැත්නී, තොපට බොජ්ජත්භල්හි කෙබඳු බතෙක්
 වී ද? තොපට කෙබඳු බතෙක් වී ද?’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ
 කියති. ‘ඇවැත්නී, අපට ගිනෙල් විය. තලතෙල් විය. මස්අවුළු වී ය’යි.
 මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු වැලිත් මෙසේ කියති. ‘ඇවැත්නී, අපට කිසිවක්
 නො වී ය. කුඩු සහිත වූ කෘති දෙ වැනි කොට ඇති. පිසු සැටියෙන් පියවි
 බත වී ය’යි.

7. තවද එසමයෙහි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම නීතිබත් කොට
 සතර බතක් දෙයි. හෙතෙම දන්භල්හි අඹුදරුවන් සහිත වූයේ සමීපයෙහි
 සිට වලදවයි. කෙනෙක් බතින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති.
 කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් මසවුලෙන් පුළුවස්ති. එසමයෙහි
 කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතියාගේ බත සෙට දවසට මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට
 උදෙසන ලද වෙයි. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම කිසි කරුණේ-
 කින් ආරාමයට ගියේ ය. හෙතෙම ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයත් සමීපයට
 එලඹ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයත්, වැද එකත්පස් ව හුන්තේ ය. එකත්පස්
 ව හුන් කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ දූහැමි
 කපායෙන් කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. සතුටු
 කලහ. ඉක්බිති කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්
 විසින් දූහැමි කපායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ
 තෙද ගන්වන ලද්දේ සතුටු කරණ ලද්දේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයනට
 මෙය කී ය. “වහන්ස, අපගේ ගෙහි සෙටදවසට කවරක්භට බත් උදෙසන
 ලද දෑ”යි ගෘහපතිය, මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට තොපගේ ගෙහි සෙට
 දවසට බත් උදෙසන ලද්ද යි කීහ.

8. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තො සතුටුසිත් ඇති වී ය. ‘කෙසේ
 නම් පාප භික්ෂුහු අපගේ ගෙහි සෙට බත් වලදත්තාහු දෑයි ගෙට ගොස්
 ‘කොල, සෙට බත් වලදන යම් කෙනෙක් එත් නම් ඔහු කොටුයෙහි අසුන්
 පතවා කෘති දෙවැනි කොට ඇති නිවුඩු සහලේ බතින් වලදව”යි දැසියට
 ඇණවීය. ‘එසේය සමාමිති’ යි ඒ දැසිය කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහට පිලිවදන්
 දිහ.

9. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු ඇවැත්නී, ඊයේ අපට කල්‍යාණ-
 භක්තික ගෘහපතිහුගේ බත උදෙසන ලද. සෙට කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති
 තෙම අප සමීපයට එලඹ වලදවත්තේය. කෙනෙක් ඔදනයෙන් පුළුවස්ති.
 කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති, කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක්
 මසවුලෙන් පුළුවස්ති ය”යි. ඔහු එ ම සොමිතසින් සිත් වූ පරිදි රාත්‍රියෙහි
 නිදි නො ගත්හ.

10. අථ ඛො මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පතතච්චරමාදය යෙන කල්‍යාණභවතිකස්ස ගහපතීනො නිවෙහතං තෙනුපසඛකමිංසු. අද්දසා ඛො සා දුපී මෙතනියභුමමජකෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තො, දිසවාන කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා මෙතනියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: “නිසීදථ හන්තො”ති. අථ ඛො මෙතනියභුමමජකානං භික්ඛුතං එතදභොසී: “නිසංසයං ඛො ත තාව භතතං සිද්ධං භවිස්සති යාව¹ මයං කොට්ඨකෙ නිසීදපියෙය්‍යමා²”ති. අථ ඛො සා දුසී කණාජකෙන බිලබගදුතියෙන උපගඤ්ඤ: “භුඤ්ඤථ හන්තො”ති මයං ඛො භගිනී නිච්චභවතිකා”ති “ජාතාමෙය්‍යා නිච්චභවතිකථ, අපිචාභං හියෙය්‍යව ආණ්ණතා: ‘යෙ ජෙ ඤෙ භවතිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා කණාජකෙන බිලබගදුතියෙන පරිච්ඡා’ති. භුඤ්ඤථ හන්තො”ති.

11. අථ ඛො මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු “හියෙය්‍යා ඛො ආවුසො කල්‍යාණ-භවතිකො ගහපතී ආරාමං අගමාසී, දබ්බස්ස මලලුපුතතස්ස සන්තීකෙ. නිසංසයං ඛො මයං දබ්බෙන මලලුපුතෙන න ගහපතීනො සන්තීකෙ පරි-භින්නා”ති. තෙ තෙනෙච දෙමනස්සෙන න චිත්තරූපං භුඤ්ඤංසු. අථ ඛො මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපානපටිකකතා, ආරාමං ගතවා පතතච්චරං පටිසාමෙත්වා බහාරාමකොට්ඨකෙ සඛ්‍යාවිපලලුච්ඡිකාය නිසීදිංසු තුණ්හිභුතා මඛකුභුතා පතතකඛකිං අධොමුඛා පඡ්ඡායන්තා අපපටිභාතා.

12. අථ ඛො මෙතනියා භික්ඛුතී යෙන මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු තෙනුප-සඛකමි, උපසඛකමිත්වා මෙතනියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: “චතුමි අය්‍යා”ති.³ එවං වුතෙන මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු තාලපිංසු. දුතියමට්ඨි ඛො -පෙ- තනියමට්ඨි ඛො මෙතනියා භික්ඛුතී මෙතනියභුමමජකෙ භික්ඛු එතද-වොච: “චතුමි අය්‍යා”ති. තනියමට්ඨි ඛො මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු තාලපිංසු. “කසාභං අය්‍යානං අපරජකාමි, කිස්ස මං අය්‍යා තාලපන්තී”ති. තථා හී පත තං භගිනී, අමො දබ්බෙන මලලුපුතෙන විභෙසීයමාතෙ අඡ්ඤුපෙකඛසී”ති. ‘කසාභං අය්‍යා කරොමී’ති ‘හවෙ ඛො තං භගිනී ඉච්ඡෙය්‍යාසී අජෙඡච භගවා දබ්බං මලලුපුතං තාසාපෙය්‍යා’ති. කසාභං අය්‍යා කරොමී. කිං මියා සකකා කාභුන්තී. එහී තං භගිනී, යෙන භගවා තෙනුපසඛකම, උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එවං චදෙහී: ‘ඉදං භන්තො තච්ඡන්තං තපපතිරූපං, යායං භන්තො දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්ඡිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං,⁴ උදකං මඤ්ඤ ආදිත්තං, අයෙහතමහි දබ්බෙන මලලුපුතෙන දුසිතා’ති. එවං අය්‍යාතී ඛො මෙතනියා භික්ඛුතී මෙතනියභුමමජකානං භික්ඛුතං පටිසුච්චා යෙන භගවා තෙනුපස-ඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසී, එකමන්තං සීතා ඛො මෙතනියා භික්ඛුතී භගවන්තං එතදවොච: ‘ඉදං භන්තො තච්ඡ-න්තං තපපතිරූපං, යායං භන්තො දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්ඡිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං, උදකං මඤ්ඤ ආදිත්තං, අයෙහතමහි දබ්බෙන මලලුපුතෙන දුසිතා’ති.

1. යථා. 2. නිසීදෙය්‍යමාති, සීචු. නිසීදපියමාති යා. 3. අය්‍යාති - සීචු.
4. සවාතං - මජ්ඣං,

10 ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු පෙරවරායෙහි හාද පෙරෙව පාසිටුරා ගෙන කලාණ්භකතික ගාභපතිහුගේ නිවෙස්ත කර එලඹියහ. ඒ දුසිය දුරින් ම එත මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන් දුටුවා ය. දක කොටුයෙහි අසුන් පතවා මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ව උභන්ස, හුතමානාචා'යි කීව. එකල්හි මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට මේ සිත විය එකානින් ම තව බත් නො නිමියේ වත. ඒ තාක් ඇපි කොටුයෙහි හිඳුවනු උබමිත"යි. ඉක්බිති ඒ දුසිය කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුඩු බතින් යුක්තව එලඹියා ය. වහන්ස, වලදව'යි කීව. තාගනියනී, ඇපි නිනිබත් ඇතියමහ'යි. ස්වාමීනී, නිනිබත් ඇතියටුහු දනිමි. එතෙකුදුවත් මම ඊයේ ම අණ ලත්මු. කොල, සෙට බත් ලද යම් කෙනෙක් එත් තමි මහු කොටුයෙහි අසුන් පතවා කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුඩුසාලේ බතින් වලදව'යි වහන්ස, වාලදුව මානවැ' යි.

11. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු 'ඇවැත්ති' ඊයේ කලාණ්භකතික ගාභපති තෙම අරමට ගියේ ය. දබ්බමලාපුත්‍රයන් හමුයෙහි වී ය. එකානින් ම ඇපි දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් ගාභපතිහු කෙරෙහි බිඳුනා ලදුමහ' යි මහු එ ම දෙමනසින් සිත් සේ නො වාලදුහ. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් තාවැත්තාහු අරමට ගොස් පාසිටුරා සභවා තබා බිහිඅරමකොටුයෙහි නිහඬ ව මකු ව නාමු කදට ඇතිව (කොපයෙන්) දුමච්ඡන් වැටහීම් රහිත ව සහමුත් අකවටු අවුළුවා හුන්හ.

12. එකල්හි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන් කරා එලඹියාය. එලාඹ මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට 'වදිමි හිමියනි'යි කීව. මෙසේ කී කල් ද මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු නො බැණ හුන්හ. දෙවතවට ද .... තෙවතවටහි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුන්ට 'වදිමි, හිමියනි' යි කීව. තෙවතවට ද මෙතනියභූමමජක භික්‍ෂුහු නො බැණ හුන්හ. මම ආයතීයන්ට කවර අපරාධයක් කෙලෙමිදැ? කුමක් හෙයින් ආයතීයෝ මා හා නො බෙණෙත් දැ?යි එසේ ම ය තාගනියනී, තෝ දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් අප වෙහෙසනු ලබනුවත් උපේක්‍ෂා කෙරෙහි ය"යි. ආයතීයෙනී, මමි කුමි කෙරෙමි දැ?යි ඉදින් තාගනියනී, තෝ ඊසියටු තමි අද ම භාග්‍යවත්හු දබ්බමලාපුත්‍රයා තසවත්තාහ යි, ආයතීයෙනී, මමි කුමි කෙරෙමි දැ? මා විසින් කුමක් කරන්නට හැකිදැ?යි එව තාගනියනී, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර එලඹෙව. එලාඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කියව. 'ස්වාමීනී, මේ නො රාග්තෙක හුසුදුස්සෙක, ස්වාමීනී, යම් දිශාවක් නිර්ගය ද නිදුක් ද අනුපදුව ද ඒ දිශාව භය සහිත ය. දුක් සහිත ය. උපදුව සහිත ය. යම් තානෙක්හි නිවාත ද එහි මහසුලං තැගිණි. දිය ඇවිලගත් කලක් මෙන් ආයතී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් මමි දුෂිතයමු"යි. 'එසේය ආයතීයෙනී'යි මෙතනියා මෙහෙණ මෙතනිය භූමමජක භික්‍ෂුන්ට පිලිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එලඹියා ය. එලාඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි මෙතනියා මෙහෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් කීව. 'ස්වාමීනී' මෙය නො රාග්තෙක. හුසුදුස්සෙක ස්වාමීනී, යම් දිශාවක් අභය ද අනීතික ද අනුපදුව ද, ඒ දිශාව භය සහිතය. දුක් සහිත ය. උවදුරා සහිත ය. යම් තානෙක්හි නිවාත ද එතැන්හි මහසුලං තැගිණි. දිය ආදීප්ත කලක් මෙනි. ආයතී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් දුෂිතයමු'යි කීව.

13. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛු-සඛිකං සනතිපාතාපෙඤා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලපුත්තං පථිපුච්ඡි: ‘සරසි ඤං දබ්බ ඵවරුපං කතතා යථායං භික්ඛුනී ආභා,ති “යථා මං භනෙන් භගවා ජාතානී”ති. දුතියමපි ඛො භගවා -පෙ- තතියමපි ඛො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලපුත්තං එතදවොච: “සරසි ඤං දබ්බ ඵවරුපං කතතා යථායං භික්ඛුනී ආභා”ති “යථා මං භනෙන් භගවා ජාතානී”ති. ‘න ඛො දබ්බ දබ්බා ඵවං නිබ්බෙදෙතති. සවෙ තයා කතං කතන්තී වදෙහී, සවෙ අකතං අකතන්තී වදෙහී’ති. “යතො අභං භනෙන් ජාතො තාභිජාතාමි සුපිතනොතනාපි මෙථුතං ධම්මං පතියෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “තෙනහි භික්ඛවෙ මෙතතියං භික්ඛුනිං තාසෙථ, ඉමෙ ව භික්ඛු අනුසුඤ්ජථා”ති. ඉදං වඤා භගවා උට්ඨායාසතා විහාරං පාචිසි.

14. අථ ඛො තෙ භික්ඛු මෙතතියං භික්ඛුනිං තාසෙසුං. අථ ඛො මෙතතියං-භුමමජ්ජා භික්ඛු තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: “මා ආචුසො මෙතතියං භික්ඛුනිං තාසෙථ, න සා කිඤ්චී අපරජ්ඣනී, අමොහි සා උසාහිතා කුපිතෙහි අතතතමතෙහි වාචතාධිපපායෙහී”ති. කිං පත තුමො ආචුසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලකෙත පාරාජිකෙත ධම්මෙත අනුඤ්ඤාසෙථා’ති. ඵවමාචුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්චජා තෙ උජ්ඣායන්තී බියන්ති විපා-වෙනති “කථං හි තාම මෙතතියභුමමජ්ජා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලල-පුත්තං අමුලකෙත පාරාජිකෙත ධම්මෙත අනුඤ්ඤාසෙසන්තී”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භතවතො එතච්ඡං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තුමො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලපුත්තං අමුලකෙත පාරාජිකෙත ධම්මෙත අනුඤ්ඤා-සෙථා”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි තාම තුමො මොඤ්ජරිසා දබ්බං මලලපුත්තං අමුලකෙත පාරාජිකෙත ධම්මෙත අනුඤ්ඤාසෙසථ. තෙන මොඤ්ජරිසා අපපසන්තාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උඤ්ඤෙසයාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛු. දුට්ඨා දෙසො අපපතීතො අමුලකෙත පාරාජිකෙත ධම්මෙත අනුඤ්ඤාසෙසා අපපවනාම නං ඉමඛා බ්‍රහ්ම-වර්ගා වාචෙසන්ති. තතො අපරෙන සමසෙන සමනුඤ්ඤාහිසමානො වා අසමනුඤ්ඤාහිසමානො වා අමුලකෙතෙච්ච තං අධිකරණං භොගී භික්ඛු ව දෙසං පතිට්ඨාති, සඤ්ඤාදිසෙසො”ති.

15. යො පනාහි යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අජෙථ අධිපෙපතො භික්ඛුහි.

භික්ඛුහනී අඤ්ඤං භික්ඛුං

දුට්ඨා දෙසොහි කුපිතො අතතතමතො අතභීරඤ්ඤා ආභතවිතො, බ්‍රහ්මානො.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල තීද්‍යනයෙහි තෙල කරුණෙහි භික්ෂුතව්‍යයා රැස් කරවා ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. “දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිවු ද තෙපි මෙබන්දක් කලහු සිහි කරවු ද”යි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ මා දන්තාසේක් ද (එසෙසින් දනුපු වෙමි)”යි. බුදුහු දෙවනවට ද.... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂ්මත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ට මෙය වදලහ. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිවු ද, තෙපි මෙ බන්දක් කලහු සිහි කරවු ද’යි. දබ්බය පණ්ඨිතයෝ මෙසේ පරපුත්‍යයෙන් තීරවුල් නොකෙරෙති. ඉදින් තා විසින් කරණ ලද නම් කරණ ලද සි කියව. නොකරණ ලද නම් නො කරණ ලද සි කියව’යි. ‘සවාමිනි, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිනෙහු මෙවුන්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. නිදිවැරැයෙමි කැලමැ’යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමැතු සේක. එසේ වී නම් මහණෙනි, “මෙතනියා මෙහෙණ (ලිඛිතාසනායෙන්) තසවු. මේ (මෙහෙයු) භික්ෂුන් ද විමසව”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදරා හුතස්තෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

14. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මෙතනියා මෙහෙණ ලිඛිතාසනායෙන් තසාපුහ. එකල්හි මෙතනියහුමච්චක භික්ෂුහු ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කීහ. ‘ඇවැත්නි, මෙතනියා මෙහෙණ තහමක් තහවු. භි තොමෝ කිසි වරදක් නො කෙරෙයි කිපියා වූ නො සතුටු සිත් ඇති සත්තෙන් තෙරහු කැමැති වූ අප විසින් භි තොමෝ මෙහෙයන ලදු ය’යි. කිමෙක් ද ඇවැත්නි, “තෙපි ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් අමුලු පරිජ්ඣාවනින් වෝදනා කරවු ද?”යි. එසේය ඇවැත්නි, යි. යම් භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවාහු ද ඔහු අවමන් කෙරෙති. හුගුණ කියති. දෙස් පහල කෙරෙත්. ‘කෙසේ නම් මෙතනියහුමච්චක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයනව අමුලු පරිජ්ඣාවනින් වෝදනා කලාහු ද’යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන් වූහ. සැබෑද? මහණෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයනව අමුලු පරිජ්ඣාවනින් වෝදනා කරවු ද? යි. සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගර්භා කලහ.... කෙසේ නම් සිත් පුරුෂයෙනි, තෙපි දබ්බමලා පුත්‍රයනව අමුලු පරිජ්ඣාවනින් වෝදනා කලහු ද? සිත් පුරුෂයෙනි, තෙල නො පහත් වුවන්ගේ පහත් බව පිණිස හෝ නො වෙ යි.... තවද මහණෙනි, මේ සිත්තා පදය මෙසේ උදෙසවු.

“යම් මහණෙක් දඹිම වූසේ, මෙරමා දුෂණය කරණුසේ, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්නෙන් නෙරනෙමි නම් යෙහෙකැ’යි මහණක්තට අමුලු පරිජ්ඣාවනින් වොදනා කෙරේ නම්, එසින් පසු කලෙක විවාරහු ලබන්නේ හෝ නො විවාරහු ලබන්නේ හෝ ඒ අසිකරණය මුල් රහිත වෙ නම්, (වොදක) මහණ තෙමේ ද දෙසයෙහි පිණිස නම් සභවෙසෙස් වෙ” ය යි.

15. යොපනි යනු: යමෙක් යම්බදුයෙක්... හිතවු යනු... මේ තෙම මේ දඹිසෙහි භික්ෂු යයි අදහස් කරණ ලදී.

සිතවු. යනු: අන් මහණක්හු.

දුට්ඨා දෙසො යනු: කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ නො පහත් වූසේ කෝපයෙන් වැඩුණු සිත් ඇත්තේ (පිටිහු) හුල් ඇත්තේ යි.

අපපතීභවතී තෙන ව කොපෙන තෙන ව දෙසෙත තාය ව අනතත-
මනතාය තාය ව අනභීරඤ්ඤා අපපතීතො හොති.

අමුලකං තාම අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඛිතීතං.

පාරාජිකෙන ඛමෙමනාති වතුන්තං අඤ්ඤතරෙත.

අනුදාංඝසයාති වොදෙති වා වොදපෙති වා.

අපෙචනාම නං ඉමමභා භුභමවජියා වාචෙයානති භික්ඛුභාවා
වාචෙයාං සමෙණධමමා වාචෙයාං සීලකනිකා වාචෙයාං තපොගුණා වාචෙයාං.

භවො අපරෙන සමයෙනාති යසමිං ඛණෙ අනුදාංඝිතො හොති තං
ඛණං තං ලයං තං මුහුත්තං චීතිවතෙත.

සමනුගභාභියමානොති යෙන වජ්ඣතා අනුදාංඝිතො හොති තසමිං
වජ්ඣසමිං සමනුගභාභියමානො.

අසමනුගභාභියමානොති ත කෙතපි ටුච්චමානො.

අධිකරණං තාම: වත්තාරි අධිකරණාති විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං
ආපඤ්ඤාධිකරණං කිච්චාධිකරණං.

භික්ඛු ව දෙසං පතිට්ඨානීති තුවර්කං මයා භණීතං, මුසා මයා භණීතං,
අභූතං මයා භණීතං, අජානනොත මයා භණීතා.

සඛ්ඤාදිසෙසොති -පෙ- තෙතපි ටුච්චති සඛ්ඤාදිසෙසොති.

16. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතො, තඤ්ඤො
වොදෙති: “දිට්ඨො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතොසි, අස්සමණොසි,
අසකාසුත්තියොසි, තප්පි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඛ්ඤකම්මං
වා”ති, ආපතති වාචාය වාචාය සඛ්ඤාදිසෙසස්ස.

17. අසුතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතොති, තඤ්ඤො වොදෙති:
“සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතොසි, අස්සමණොසි, අසකාසුත්තී-
යොසි, තප්පි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඛ්ඤකම්මං වා”ති,
ආපතති වාචාය වාචාය සඛ්ඤාදිසෙසස්ස.

18. අපරිසඛිතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතොති, තං චෙ
වොදෙති: ‘පරිසඛිතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොතොසි, අස්සමණොසි,
අසකාසුත්තියොසි, තප්පි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඛ්ඤකම්මං
වා”ති, ආපතති වාචාය වාචාය සඛ්ඤාදිසෙසස්ස.

අසාහිතො යනු: ඒ කෝපයෙන් ද ඒ දොෂයෙන් ද ඒ තො සතුටු සිත් ඇති බැවින් ද ඒ තො පහත් බැවින් ද තො සතුටු සිත් ඇත්තේ වේ.

අමුලක නම්: තො දක්නා ලද්දේ තො අසන ලද්දේ තො සාක කරණ ලද්දේ යි.

පාරාජිකෙන ධම්මෙන යනු: සතර පරිජ අතුරෙන් අන්‍යතරයෙකින්.

අනුභංගෙසා යනු: චෝදනා කෙරෙයි හෝ චෝදනා කරවා හෝ.

අපොච්ඡාම නං ඉමමනා බ්‍රහ්මචරියා වාචෙසාං යනු: භික්ෂු භාවයෙන් තෙරතෙමි නම් ව්‍යඤ්ඤාමිත් තෙරතෙමි නම් ශීලස්කකියෙන් තෙරතෙමි නම් නපොගුණයෙන් තෙරතෙමි නම්.

තතො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ඇසිල්ලෙක චෝදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ ඇසිල්ල ඒ ලය ඒ මොහොත ඉක්මනිය කල්හි.

සමනුග්ගාභියමානො යනු: යම් වයතුයෙකින් චෝදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුයෙහි ලා විචාරනු ලබන්නේ.

අසමනුග්ගාභියමානො: යනු: කිසිවක්නු විසින් තො කියනු ලබන්නේ.

අබිකරණ නම්: සතර අබිකරණ කෙනෙකි: විවාදාබිකරණ ය අනුවාදාබිකරණ ය ආපතාබිකරණ ය නිවාදාබිකරණ යි.

භික්ෂු ව දොසං පනිට්ඨාති යනු: මා විසින් සිත් බස් කියන ලද, මා විසින් මුසවා කියන ලද, මා විසින් අගුතයක් කියන ලද, මා තො දන්තනු විසින් කියන ලද.

සංකාදිසෙසො යනු... එයින්ද සංකාදිසෙස යි කියනු ලැබේ ය යි.

16. චෝදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවෑත් අවදිනුයේ තො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට (තෝ) පරිජ්ඣාවෑත් අවන්තෙහි මා විසින් දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, තා සමග පොහෝ කිරීමක් හෝ පවාරණයක් හෝ සංකප්පයක් හෝ නාතා'යි චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඤ්ඤාවෑත් වේ.

17. චෝදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවෑත් අවන්නේ යයි තො අසන ලද්දේ වේ ද, ඉදින් ඔහුට (තෝ) පරිජ්ඣාවෑත් අවන්තෙහි මා විසින් අසන ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, තා සමග පොහෝ කිරීමක් හෝ පවුරුණු හෝ සංකප්පයක් හෝ නාතා'යි චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඤ්ඤාවෑත් වේ.

18. චෝදක වූ ඔහු විසින් සාක තො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට පරිජ්ඣාවෑත් අවන්තෙහි මා විසින් සාක කරණ ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, තා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පවුරුණු හෝ සංකප්පයක් හෝ නාතා'යි චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඤ්ඤාවෑත් වේ.

19. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තඤ්ඤතො සද්ධිං උපොසථො චා පචාරණා චා සඛ්ඛකම්මං චා”ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

20. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා පරිසඛ්ඛිතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

21. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤව චොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පරිසඛ්ඛිතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ” ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

22. අසුතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤව චොදෙති “සුතො මයා පරිසඛ්ඛිතො ච -පෙ- සුතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- සුතො මයා පරිසඛ්ඛිතො ච දිට්ඨො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි” -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

23. අපරිසඛ්ඛිතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසඛ්ඛිතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසඛ්ඛිතො මයා සුතො ච -පෙ- පරිසඛ්ඛිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

24. දිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤව චොදෙති: සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

25. දිට්ඨස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසඛ්ඛිතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති -පෙ- තඤ්ඤව චොදෙති: සුතො මයා පරිසඛ්ඛිතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

26. සුතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤව චොදෙති: පරිසඛ්ඛිතො මයා -පෙ- දිට්ඨො මයා -පෙ- පරිසඛ්ඛිතො මයා දිට්ඨො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

27. පරිසඛ්ඛිතස්ස හොති පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තං චොදෙති: දිට්ඨො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- සුතො මයා පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරුජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි -පෙ- ආපත්ති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

28. දිට්ඨස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, දිට්ඨො වෙම-
 තිකො දිට්ඨං තො කපෙපති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පමච්චිට්ඨො¹ හොති, -පෙ-
 සුතෙ වෙමතිකො සුතං තො කපෙපති, සුතං නස්සරති, සුතං පමච්චිට්ඨො
 හොති, -පෙ- පරිසඛිතිනෙ වෙමතිකො පරිසඛිතිතං තො කපෙපති:
 පරිසඛිතිතං නස්සරති, පරිසඛිතිතං පමච්චිට්ඨො හොති, තඤ්ඤෙ වොදෙති,
 පරිසඛිතිතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසඛිතිතො මයා සුතො ච -පෙ-
 පරිසඛිතිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි,
 අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණො වා
 සඛිතකම්මං වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

29. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤෙ
 වොදපෙති: “දිට්ඨොසි පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි,
 අසකාපුත්තියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණො වා සඛිතකම්මං
 වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

30. අසුතස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, -පෙ- අපරිසඛිති-
 තස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති:
 “පරිසඛිතිතොසි, පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ-
 ආපනති වාචාය වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

31. අදිට්ඨස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤෙ වොද-
 පෙති: දිට්ඨොසි සුතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි පරිසඛිතිතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි සුතොසි
 පරිසඛිතිතොසි, පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, -පෙ- අසුතස්ස හොති
 පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි පරිසඛිතිතොසි
 -පෙ- සුතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- සුතොසි පරිසඛිතිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ-
 අපරිසඛිතිතස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති:
 පරිසඛිතිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසඛිතිතොසි සුතොසි -පෙ- පරිසඛිතිතොසි
 දිට්ඨොසි සුතොසි පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, -පෙ-
 ආපනති වාචාය වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

32. දිට්ඨස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, තඤ්ඤෙ
 වොදපෙති: සුතොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: පරිසඛිතිතොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ
 වොදපෙති: සුතොසි පරිසඛිතිතොසි, පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි,
 අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

33. සුතස්ස හොති ‘පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනො’ති -පෙ- පරිසඛිති-
 තස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොති, තඤ්ඤෙ වොදපෙති: දිට්ඨොසි
 -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: සුතොසි -පෙ- තඤ්ඤෙ වොදපෙති: දිට්ඨොසි
 සුතොසි පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය
 වාචාය සඛිතදිසෙසස්ස.

---

1. පමුඤ්ඤා මඡසං.

28. වෝදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාච් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමනි ආත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො සිති කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... ශ්‍රැතයෙහි විමනි ආත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො සිති කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... සාක කරණ ලද්දෙහි විමනි ආත්තේ සාක කරණ ලද්ද නො හදහයි, සාක කරණ ලද්ද නොසිති කෙරෙයි, සාක කරණ ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට මා විසින් පරිසඛික්තයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද ... මා විසින් පරිසඛික්තයෙහි අසන ලද්දෙහි ද .. '(තෝ) පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි මා විසින් පරිසඛික්තයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද අසනලද්දෙහි ද වෙති අශ්‍රමණයෙහි, අශාකාපුත්‍රියයෙහි. තා සමග පොහෝ නිරිම හෝ පවුරුණු හෝ සඛ්‍යකම් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම්, තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්-ආවාච් වේ.

29. වෝදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාච් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි අශාකාපුත්‍රියයෙහි තා සමග උපොඤ්චයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සඛ්‍යකම්යෙක් හෝ නැතැ' යි වොදනා කරවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ආවාච් වේ.

30. වෝදක වූ ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි සාක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'තෝ පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි. පරිසඛික්තයෙහි ය. අශ්‍රමණ-යෙහි ... වොදනා කරවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ආවාච් වේ.

31. වෝදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාච් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි ය.... දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි සාක නො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය. ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ආවාච් වේ.

32. ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාච් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි' ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ආවාච් වේ.

33. ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි අසන ලද්දේ වෙයි.... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාච් අවන්තේ ය' යි සාක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාච් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි ය.' ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ආවාච් වේ.

34. දිට්ඨස්ස හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, දිට්ඨ වෙමතිකො දිට්ඨං නො කපෙපති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පච්චුට්ඨො හොති -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කපෙපති සුතං නස්සරති සුතං පච්චුට්ඨො හොති -පෙ- පරිසඛකිතෙ වෙමතිකො පරිසඛකිතං නො කපෙපති, පරිසඛකිතං නස්සරති, පරිසඛකිතං පච්චුට්ඨො හොති, නඤ්ඤ චොදුපෙති: පරිසඛකිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසඛකිතොසි සුතොසි -පෙ- පරිසඛකිතොසි දිට්ඨොසි සුතොසි පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තඤ්ඤ නයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඛ්ඛකම්මං වාති ආපනති වාචාය වාචාය සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

35. අසුඤ්ඤො සුඤ්ඤධිද්ධි, සුඤ්ඤො අසුඤ්ඤධිද්ධි, අසුඤ්ඤො අසුඤ්ඤධිද්ධි, සුඤ්ඤො සුඤ්ඤධිද්ධි.

36. අසුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති සුඤ්ඤධිද්ධිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසෙන දුක්ඛචස්ස.

37. අසුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති සුඤ්ඤධිද්ධිසමානො ඕකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසස්ස.

38. අසුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති සුඤ්ඤධිද්ධිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අනෙකාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති ඕමසවාදෙන දුක්ඛචස්ස.

39. අසුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති සුඤ්ඤධිද්ධිසමානො ඕකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අනෙකාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති ඕමසවාදස්ස.

40. සුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති අසුඤ්ඤධිද්ධිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛචස්ස.

41. සුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති අසුඤ්ඤධිද්ධිසමානො ඕකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසංඝිප්පායො වදෙති, අනාපනති.

42. සුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති අසුඤ්ඤධිද්ධිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අනෙකාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති ඕමසවාදෙන දුක්ඛචස්ස.

43. සුඤ්ඤො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤාදුතරං පාරුඡකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, නඤ්ඤ චොදුපෙති අසුඤ්ඤධිද්ධිසමානො ඕකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අනෙකාසංඝිප්පායො වදෙති, ආපනති ඕමසවාදස්ස.

34. වෝදනා කරවන ඔහු විසින් පරිජ්ජාචාත් අවදනා වූ හෙතෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො හිඟි කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැහැනේ වෙයි. ... අසන ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො හිඟි කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැහැනේ වෙයි. ... පරිසංඝිතයෙහි විමති ඇත්තේ පරිසංඝිතය නො හදහයි, පරිසංඝිතය නො හිඟි කෙරෙයි, පරිසංඝිතය නැහැනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වෝදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ජාචාත් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය, අශාසනාපුත්‍රියයෙහි ය නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පවාරණ යෙක් හෝ සංඝසංඝයෙක් හෝ තැනැත්තා වෝදනා කරවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඤාචාත් වේ.

35. අශුඛියා කෙරෙහි ශුඛදූෂ්ටී ඇත්තේ යා. ශුඛියා කෙරෙහි අශුඛදූෂ්ටී ඇත්තේ යා. අශුඛියා කෙරෙහි අශුඛදූෂ්ටී ඇත්තේ යා. ශුඛියා කෙරෙහි ශුඛදූෂ්ටී ඇත්තේ යි.

36. පුද්ගල තෙම අශුඛ වූයේ එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ කියා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාඤාචාත් වේ.

37. පුද්ගල තෙම අශුඛ වූයේ එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇත්තේ සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් සභවෙසෙස්ඤාචාත් වේ.

38. පුද්ගල තෙම අශුඛ වූයේ එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා ආක්‍රෝශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාඤාචාත් වේ.

39. පුද්ගල තෙම අශුඛ වූයේ එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇති ව අවකාශ කරවා ආක්‍රෝශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිතිඤාචාත් වේ.

40. පුද්ගල තෙම ශුඛ වූයේ එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට නො පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් දුකුලාඤාචාත් වේ.

41. පුද්ගල තෙම එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඤාචාත් නැති.

42. පුද්ගල තෙම එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇති ව ආක්‍රෝශ කරණ රිසි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාඤාචාත් වේ.

43. පුද්ගල තෙම එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂ්ටී ඇති ව ආක්‍රෝශ කරණ රිසි ඇත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිතිඤාචාත් වේ.

44. අසුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අකුඤ්ඤාදරං පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣා-
 පනො, තඤ්ඤෙව අසුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනා-
 සිප්පායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසි-
 ප්පායො වදෙති, අනාපනති -පෙ- අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අකෙකාසා-
 සිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤ්ඤා
 අකෙකාසාසිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

45. සුඤ්ඤා හොති පුග්ගලො අකුඤ්ඤාදරං පාරුජකං ධම්මං අනජ්ඣා-
 පනො, තඤ්ඤෙව සුඤ්ඤාදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙඤ්ඤා වාචනාසිප්පායො
 වදෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤ්ඤා
 වාචනාසිප්පායො වදෙති, ආපනති සමිකාදිසෙසස්ස -පෙ- අනොකාසං
 කාරුපෙඤ්ඤා අකෙකාසාසිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං
 -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙඤ්ඤා අකෙකාසාසිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

46. අනාපනති: සුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨස්ස, අසුඤ්ඤා අසුඤ්ඤාදිට්ඨස්ස,
 උම්මනතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨම දුට්ඨදොස සිකාපදං නිවසිතං.

3. 9.

දුතිය දුට්ඨදොස සිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුඤ්ඤා භගවා රුජගහෙ විහරති වෙඵචනෙ
 කලඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු
 භිජ්ඣකුට්ඨා පබ්බතා ඔරොහනතා අද්දසංසු ජගලකං¹ අජ්කාය විප්පට්ඨි-
 පජ්ජනතං, දිස්වාන ඵවමාහංසු: “හඤ්ඤ මයං ආවුසො ඉමං ජගලකං දබ්බං
 මලලුප්පතං තාම කඤ්ඤෙ, ඉමං අජ්කං මෙතනියං තාම භික්ඛුතිං කඤ්ඤෙම.
 ඵවං මයං වොහරිස්සාම. පුබ්බෙ මයං ආවුසො දබ්බං මලලුප්පතං සුතෙන
 අවොචුමහ, ඉදුති පන අවොහති සාමං දිට්ඨො මෙතනියාය භික්ඛුතියා විප්පට්ඨි-
 පජ්ජනොති”ති. තෙ තා ජගලකං දබ්බං මලලුප්පතං තාම අකංසු, තං
 අජ්කං මෙතනියං තාම භික්ඛුතිං අකංසු. තෙ භික්ඛුතං ආරොචෙසු: ‘පුබ්බෙ
 මයං ආවුසො දබ්බං මලලුප්පතං සුතෙන අවොචුමහ ඉදුති පන අවොහති සාමං
 දිට්ඨො මෙතනියාය භික්ඛුතියා විප්පට්ඨිපජ්ජනොති. භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “මා ආවුසො ඵවං අවුචුසී, තායස්මා දබ්බො මලලුප්පතො ඵවං කරිස්සාති”ති.

1. ජකලකං. සහ. සී.

44. පුදගල තෙම එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට පාමිණියේ අශුඬු වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඬු ය යන දූෂට්ඨ ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් දුකුලාචාත වෙයි. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා කියා නම් චාත වූ නැති ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාචාත වේ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති-චාත වේ.

45. පුදගල තෙම එක්තරු පරිජ්ජාචාතකට නො පාමිණියේ ශුඬු වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඬු ය යන දූෂට්ඨ ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් සභවෙසෙස් සමග දුකුලාචාත වේ. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා කියා නම් සභවෙසෙස්-චාත වේ. ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාචාත වේ. ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිතිචාත වේ.

46. ශුඬුයා කෙරෙහි අශුඬු ය යන දූෂට්ඨ ඇතියහුට, අශුඬුයා කෙරෙහි අශුඬු ය යන දූෂට්ඨ ඇතියහුට, උනම්තතකයහට, ආදිකම්කයහට චාත වූ නැත්තේ යි.

3. 9.

දුතීතීය දුට්ඨදෙස ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ කලාඤ්ඤා-නිවාප නම් වේඵවනයෙහි වාසය කෙරෙහි. නවද එසමයෙහි මෙතනිය-භූමමජක නම් භික්ෂුහු ශිජ්ජාචාතවෙහි සිට බස්නාහු එළියක සමග මෙටුන්දමිහි හාසිරෙණ එඵවකු දක මෙසේ කීහ. ‘චාතවතී, අපි දැන් මේ එඵවා දබ්බමලාපුත්‍ර යයි නම් කරමිහ. මේ එළිය මෙතනියා නම් භික්ෂුණිය කරමිහ. අපි මෙසේ ව්‍යවහාර කරමිහ. චාතවතී, පෙර අපි දබ්බමලාපුත්‍රහට ශ්‍රාතයෙන් චොදනා කළමිහ. දැන් වැලිත් අප විසින් ‘මෙතනියා මෙහෙණ සමග මෙටුන්දමිහි හාසිරෙණයේ තමන් ම දක්නා ලද්දේ ය’යි. ඔහු ඒ එඵවා ‘දබ්බමලාපුත්‍ර’යි නම් කළහ. ඒ එළිය “මෙතනියා” නම් භික්ෂුණිය කළහ. ඔහු භික්ෂුන්ට ආරොචනය කළහ. ‘චාතවතී, අපි පෙර දබ්බමලාපුත්‍රහට ශ්‍රාතයෙන් කීමහ. දැන් වැලිත් අප විසින් මෙතනියා භික්ෂුණිය සමග මෙටුන්දමිහි හාසිරෙණයේ තමන් ම දක්නා ලද්දේ ය’යි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ, ‘චාතවතී, තමන් මෙසේ කියවු. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ මෙසේ නො කරන්නාහ’යි.

2. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජථං ආරොච්චසුං. අඵ ඛො භගවා එතසමිං තීදුතෙ එතසමිං පකරණේ භික්ඛුසඛ්‍යං සන්තිපාතාපෙතො ආයසමන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං පටිපුච්ඡී: “සරසී ත්වං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා, යඵසිමෙ භික්ඛු ආභංසු”ති. “යඵ, මං භනෙත භගවා ජාතාතී”ති. දුතියමපි ඛො භගවා -පෙ- තතියමපි ඛො භගවා ආයසමන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං එතදවොච: “සරසී ත්වං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා, යඵසිමෙ භික්ඛු ආභංසු”ති. “යඵ, මං භනෙත භගවා ජාතාතී”ති. “ත ඛො දබ්බ දබ්බා ඵවං නිබ්බණ්ණෙතී. සචෙ තයා කතං කත්තන්ති වදෙභී, සචෙ අකතං අකත්තන්ති වදෙභී”ති. “යතො අභං භනෙත ජාතො නාභීජාතාමි සුපිත්තොත්තාපි මෙථුතං ධම්මං පතීසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අඵ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසී: “තෙත භී භික්ඛවෙ ඉමෙ භික්ඛු අනුසුඤ්ජථා”ති. ඉදං වත්වා භගවා උට්ඨායාසතා විහාරං පාචිසී.

3. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු අනුසුඤ්ජංසු:* “කීං පන තුලෙන ආවුසො ආයසමන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කීඤ්චීදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡ්කෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙථා’ති. ‘එවමාවුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්චජා, තෙ උඡ්ඤායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හී නාම මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු ආයසමන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කීඤ්චීදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡ්කෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙස්සන්ති”ති අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජථං ආරොච්චසුං -පෙ- “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කීඤ්චීදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡ්කෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා” විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හී නාම තුලෙන මොඤ්ජරීසා දබ්බං මලලුපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කීඤ්චී දෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡ්කෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙස්සඵ තෙතං මොඤ්ජරීසා අපසත්තාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු භික්ඛු. දුට්ඨා දෙසො අපසච්චෙතො අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කීඤ්චීදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුඡ්කෙත ධම්මෙත අනුදාංසෙස්ස, අපපචන්තාම නං ඉමමහා බ්‍රහ්මචරීයා චාවෙය්‍යන්ති. තතො අපරෙනි සමයෙන සමනුග්ගාගියමානො වා අසමනුග්ගාගියමානො චා අඤ්ඤභාගියං චෙච තං අධිකරණං භොතී, තොචී දෙසො ලෙසමන්තො උපාදීහෙතා, භික්ඛු ච දෙසං පතීට්ඨාතී, සඛ්‍යාදිසෙසො”ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අත්ථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුන්ති අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨා දෙසොති කුපිතො අතභ්‍යමතො අතභීරඤ්ඤො ආභතචීහෙතා ඛිලජාතො.

* “තෙ භික්ඛුනි අනුසුඤ්ජයමානා සික්ඛුභා එතමජථං ආරොච්චසු” අයමපි ආරාධා පොඤ්ජකපු දිස්සන්ත.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තීදුතයෙහි මෙකරුණෙහි භික්ෂුසමසාදිසෙසය රැස් කරවා ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද තෙපි මෙබන්දක් කලහු සිහි කරවු දෑ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා දන්තා සේක් තම් (එසෙයින් දතයුතු වෙමි) යි, බුදුහු දෙවන වට ද ... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට මෙය වදලහ. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද තෙපි මෙබන්දක් කලහු සිහි කරවු දෑ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන්තා සේක් ද ‘එසෙයින් දතයුතු වෙමි’ යි. දබ්බය, පණ්ණිතයෝ මෙසේ (පර ප්‍රත්‍යයෙන්) තීරවුල් නො කෙරෙහි. ඉදින් තා විසින් කරණ ලද තම් කරණ ලද යි කියව. ඉදින් තා විසින් නො කරණ ලද තම් නො කරණ ලද යි කියව’ යි. ‘සාමිති, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිතෙහුදු මෙවුන්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. තීදි වැරැයෙමි කාලමැ’ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමැතු සේක. ‘එසේ වී තම් මහණෙනි, මේ භික්ෂුන් විමසව’ යි. මෙය වදාරා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුතස්තෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මෙතනියභුමවජක භික්ෂුන් විමසූහ. කීමෙක් ද “ඇවැත්ති, තෙපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වෝදනා කරවු දෑ” යි. ‘එසේය ඇවැත්ති’ යි. යම් අපිස් මහණ කෙතෙක් වෙන් තම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්. ‘කෙසේ තම් මෙතනියභුමවජක භික්ෂුහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක් හුගේ එකදෙ- ශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වෝදනා කෙරෙත් දෑ’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ‘සැබැවෙක් ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රහට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක් හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වෝදනා කරවු දෑ’ යි. ‘සැබව භග්‍යවතුන් වහන්සැ’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරහූහ. ‘කෙසේ තම් සිස්පුරුෂයෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රහට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක් හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජ්ඣාවැතින් වෝදනා කරවු ද, සිස් පුරුෂයෙනි, තෙල නො පහන් වුවත්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.

‘යම් මහණෙක් දුෂිත වූසේ නො සතුටුසින් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්නෙන් නොරනෙමි නම් සෙහෙකැ’ යි අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිජ්ඣාවැතින් වෝදනා කරන්නේ නම්, එයින් පසුකලෙක විවාරහු ලබන්නේ හෝ නො විවාරණු ලබන්නේ හෝ ඒ අධිකරණය අත්‍යභාගීයද වේ නම් එකදෙශ වූ ලෙශමාත්‍රයෙක් ගන්නා ලද්දේ නම් ‘වෝදක මහණ තෙමේන් දෙසසෙහි පිහිටා නම් සභවෙසෙස් වේය’ යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම්බදුසෙක්’ ...

හිතවූ යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි හිතවූ යයි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

හිතවූ යනු: අත් මහණක්හට.

දුට්ඨා දෙසො යනු: කීපියේ නො සතුටුසින් ඇත්තේ නො පහන් වූසේ නොවින් මැඩුණු සිත් ඇත්තේ හටගත් (පිහිසු) හුල් ඇත්තේ.

අප්පනිකොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දෙසෙන නාය ච අනත්ත-
මතනාය නාය ච අනතීරද්ධියා අපපතීකො හොති.

අඤ්ඤාභාගියය්‍ය අධිකරණය්‍යාති ආපත්තඤ්ඤාභාගියං චා ගොති
අධිකරණඤ්ඤාභාගියං චා. කථං අධිකරණං අධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං.
විවාදධිකරණං අනුවාදධිකරණය්‍ය ආපත්තාධිකරණය්‍ය කිලවාධිකරණය්‍ය
අඤ්ඤාභාගියං, අනුවාදධිකරණං ආපත්තාධිකරණය්‍ය කිලවාධිකරණය්‍ය
විවාදධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං, ආපත්තාධිකරණං කිලවාධිකරණය්‍ය විවාදධි-
කරණය්‍ය අනුවාදධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං, කිලවාධිකරණං විවාදධිකර-
ණය්‍ය අනුවාදධිකරණය්‍ය ආපත්තාධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං.

කථං අධිකරණං අධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං? විවාදධිකරණං විවාදධිකර-
ණය්‍ය තබ්‍හාගියං. අනුවාදධිකරණං අනුවාදධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං.
ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණය්‍ය සීයා තබ්‍හාගියං සීයා අඤ්ඤාභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං? මෙථුන-
ධම්මපාරුජ්කාපත්ති අදින්නාදනපාරුජ්කාපත්තියා මනුස්සවිග්ගහපාරුජ්කා-
පත්තියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජ්කාපත්තියා අඤ්ඤාභාගියා. අදින්නාදන-
පාරුජ්කාපත්ති මනුස්සවිග්ගහපාරුජ්කාපත්තියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජ්කා-
පත්තියා මෙථුනධම්මපාරුජ්කාපත්තියා අඤ්ඤාභාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරුජ්කා-
පත්ති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජ්කාපත්තියා මෙථුනධම්මපාරුජ්කාපත්තියා
අදින්නාදනපාරුජ්කාපත්තියා අඤ්ඤාභාගියා. උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජ්කා-
පත්ති මෙථුනධම්මපාරුජ්කාපත්තියා අදින්නාදනපාරුජ්කාපත්තියා මනුස්ස-
විග්ගහපාරුජ්කාපත්තියා අඤ්ඤාභාගියා. එවං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධි-
කරණය්‍ය අඤ්ඤාභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං? මෙථුන-
ධම්මපාරුජ්කාපත්ති මෙථුනධම්මපාරුජ්කාපත්තියා තබ්‍හාගියා. අදින්නාදන-
පාරුජ්කාපත්ති අදින්නාදනපාරුජ්කාපත්තියා තබ්‍හාගියා. මනුස්සවිග්ගහ-
පාරුජ්කාපත්ති මනුස්සවිග්ගහපාරුජ්කාපත්තියා තබ්‍හාගියා. උත්තරිමනුස්ස-
ධම්මපාරුජ්කාපත්ති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරුජ්කාපත්තියා තබ්‍හාගියා. එවං
ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං.

කිලවාධිකරණං කිලවාධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණය්‍ය තබ්‍හාගියං.

කිඤ්චි දෙසං ලෙසමනං උපාදයාති ලෙසො නාම: දසලෙසා:
ජාතිලෙසො නාමලෙසො ගොතකලෙසො ලිඛිතලෙසො ආපත්තිලෙසො
පතකලෙසො විචරලෙසො උපජ්ඣායලෙසො ආචරියලෙසො සෙතාසකලෙසො.

අප්පනිමනා යනු: ඒ කෝපයෙන් ද ඒ දොෂයෙන් ද ඒ නො සතුටුසිත් ඇති බැවින් ද ඒ නො පහත් බැවින් ද නො සතුටුසිත් ඇත්තේ වේ.

අඤ්ඤාභාගියං අධිකරණං යනු: ආපනති අත්‍යභාගිය හෝ අධිකරණ අත්‍යභාගිය හෝ වෙයි. කිසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට අත්‍යභාග වේ ද? යත්: විවාදාධිකරණය අනුවාදාධිකරණයට ආපනතාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. අනුවාදාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට විවාදාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. ආපනතාධිකරණය කිව්වාධිකරණයට විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. කිව්වාධිකරණය විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට ආපනතාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වෙයි. මෙසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ.

කිසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට තද්භාගිය වේ ද? යත්: විවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. අනුවාදාධිකරණය අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. ආපනතාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට තද්භාගිය ද වන්නේ ය, අත්‍යභාගිය ද වන්නේ යි.

කිසෙයින් ආපනතාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ ද? යත්: මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීය අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීයට මනුෂ්‍ය-විග්‍රහපාරුජ්කාපතනීයට උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීයට අත්‍යභාගිය වෙයි. අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජ්කාපතනීයට උත්තරි-මනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීයට මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීයට අත්‍යභාගිය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජ්කාපතනීය උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීයට මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීයට අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීයට අත්‍යභාගිය වෙයි. උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීය මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීයට අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීයට මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජ්කාපතනීයට අත්‍යභාගිය වෙයි. මෙසෙයින් ආපනතාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට අත්‍යභාගිය වේ

යලි කිසෙයින් ආපනතාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට තද්භාගිය වේ ද? යත්: මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීය මෛත්‍රිකධම්මපාරුජ්කාපතනීයට තද්භාගිය වෙයි. අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීය අද්ධතාද්ධතපාරුජ්කාපතනීයට තද්භාගිය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජ්කාපතනීය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරුජ්කාපතනීයට තද්භාගිය වෙයි. උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීය උත්තරිමනුෂ්‍යධම්මපාරුජ්කාපතනීයට තද්භාගිය වෙයි. මෙසෙයින් ආපනතාධිකරණය ආපනතාධිකරණයට තද්භාගිය වේ.

කිව්වාධිකරණය කිව්වාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි. මෙසෙයින් අධිකරණය අධිකරණයට තද්භාගිය වේ.

කිංඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදය යනු: ලෙස තම් දස ලෙස කෙනෙකි. ජාති ලෙස ය; නාමලෙස ය; ගොත්‍රලෙස ය; ලිඛිතලෙස ය; ආපනති ලෙස ය; පාත්‍ර ලෙස ය; වීචර ලෙස ය; උපාධියාය ලෙස ය; ආචාර්ය ලෙස ය; ශයනාසන-ලෙස යි.

ජාතීලෙසො නාම: බතතියො දිට්ඨො හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣා-
 පඡ්ජනො, අඤ්ඤං බතතියං පසයිනා වොදෙති: “බතතියො මයා දිට්ඨො
 පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි, අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි, තඤ්ච
 තයා සද්ධිං උපොසපො වා පචාරණා වා සඛකකම්මං වානි, ආපනති වාචාය
 වාචාය සඛකාදිසෙසස්ස. බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨො හොති -පෙ- වෙසො දිට්ඨො
 හොති -පෙ- සුඤ්ඤ දිට්ඨො හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපඡ්ජනො, අඤ්ඤං
 සුඤ්ඤං පසයිනා වොදෙති: සුඤ්ඤ මයා දිට්ඨො පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි,
 අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදි-
 සෙසස්ස.

නාමලෙසො නාම: බුඬ්ඤ්ඤාදිට්ඨො හොති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතො
 දිට්ඨො හොති -පෙ- සඛකරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති පාරුඡකං ධම්මං
 අජ්ඣාපඡ්ජනො, අඤ්ඤං සඛකරක්ඛිතං පසයිනා වොදෙති: සඛකරක්ඛිතො
 මයා දිට්ඨො පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි, අස්සමණොසි, අසකායපුත්ති-
 යොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදිසෙසස්ස.

ගොතනලෙසො නාම: ගොතමො දිට්ඨො හොති -පෙ- මොග්ගලානො
 දිට්ඨො හොති -පෙ- කම්මායනො දිට්ඨො හොති -පෙ- වාසිට්ඨො දිට්ඨො
 හොති පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපඡ්ජනො, අඤ්ඤං වාසිට්ඨං පසයිනා වොදෙති:
 වාසිට්ඨො මයා දිට්ඨො පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි, අස්සමණොසි,
 අසකායපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදිසෙසස්ස.

උඛනලෙසො නාම: දීඝො දිට්ඨො හොති -පෙ- රසො දිට්ඨො හොති
 -පෙ- කණොනා දිට්ඨො හොති -පෙ- ඔදනො දිට්ඨො හොති පාරුඡකං
 ධම්මං අජ්ඣාපඡ්ජනො, අඤ්ඤං ඔදනං පසයිනා වොදෙති: ඔදනො මයා
 දිට්ඨො, පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි, අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි
 -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදිසෙසස්ස.

ආපනතිලෙසො නාම: උහුකං ආපනතිං ආපඡ්ජනො දිට්ඨො හොති,
 තඤ්ඤෙව පාරුඡකෙත වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි -පෙ-
 ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදිසෙසස්ස.

පතනලෙසො නාම: ලොහපතනධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සාවක-
 පතනධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සුම්භකපතනධරො දිට්ඨො හොති පාරුඡකං
 ධම්මං අජ්ඣාපඡ්ජනො, අඤ්ඤං සුම්භකපතනධරං පසයිනා වොදෙති:
 සුම්භකපතනධරො මයා දිට්ඨො පාරුඡකං ධම්මං අජ්ඣාපනොනාසි,
 අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛකාදි-
 සෙසස්ස.

ජාති ලෙස නම: වෝදකයා විසින් පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා-කෘත්‍රියයෙන් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අත්‍යවශ්‍ය මහණක්ෂු දැක මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) කෘත්‍රියයෙන් දක්නා ලද්දේ ය. (කෘත්‍රිය වූ නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි නා සමග උපෝසථයෙක් හෝ පවාරණයෙක් හෝ සමාජකමයෙක් හෝ තැනා' යි වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ. බුදුණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... වෙවෙසෙස්ඥාවෙන් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා ශුද්‍රයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අත්‍යවශ්‍ය පැවිද්දකු දැක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) ශුද්‍රයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

නාම ලෙස නම: (වෝදක මහණක්ෂු විසින්) බුදුධර්මයේ නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... බවටරකමය නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා සමාජකමය නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ සමාජකමය නම අනෙකක්ෂු දැක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) සමාජකමය දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි... වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ගොතන ලෙස නම: (වෝදක මහණක්ෂු විසින්) ගොතම ගොතනු ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... මොහොලොත ගොතනු ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කවටායන ගොතනු ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා වාසිට්ඨ ගොතනු ඇතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ වාසිට්ඨ ගොතනු ඇති අන් පැවිද්දකු දැක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) වාසිට්ඨයෙක් දක්නා ලද. (නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ලිඛන ලෙස නම: දිගුල්ලෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... දුගුඛුයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කඵලයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා හෙලපුයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ අන් හෙලපු පැවිද්දකු දැක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) හෙලපුයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ආපනති ලෙස නම: දුගුඛුයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදිත් ඔහුට අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

පනන ලෙස නම: ලොහොවුටා පා දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කාටකපානු (මජ්ඣිම නිකාය) දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා සුමනකපානු (පියවි මාට්ඨ) දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ පියවි මාට්ඨ දරණ අන් මහණක්ෂු දැක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදයෙන් අවදානා) පියවි මාට්ඨ දරන්නෙක් දක්නා ලද. (නෝ) පරිච්ඡාදයෙන් අවන්තෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... වෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

චීවරලෙසො නාම: පංසුකුලිකො දිට්ඨො හොති -පෙ- ගහපති විවරධරො දිට්ඨො හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනොනා, අඤ්ඤං ගහපතිවිවරධරං පසසිනා වොදෙති: ගහපතිවිවරධරො මයා දිට්ඨො, පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපනොයි, අස්සමණොයි, අසකාසුචරියොයි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිකාදිසෙසස්ස.

උපජ්ඣායලෙසො නාම: ඉඤ්ඤාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො දිට්ඨො හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනොනා, අඤ්ඤං ඉඤ්ඤාමස්ස සද්ධිවිහාරිකං පසසිනා වොදෙති: පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපනොයි, අස්සමණොයි, -පෙ- අසකාසුචරියොයි, -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිකාදිසෙසස්ස.

ආවජියලෙසො නාම: ඉඤ්ඤාමස්ස අනොචාසිකො දිට්ඨො හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනොනා, අඤ්ඤං ඉඤ්ඤාමස්ස අනොචාසිකං පසසිනා වොදෙති: ඉඤ්ඤාමස්ස අනොචාසිකො මයා දිට්ඨො, පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපනොයි, අස්සමණොයි, අසකාසුචරියොයි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛිකාදිසෙසස්ස.

සෙනාසනිලෙසො නාම: ඉඤ්ඤාමස්ස සෙනාසනවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනොනා, අඤ්ඤං ඉඤ්ඤාමස්ස සෙනාසන-වාසිකං පසසිනා වොදෙති: ඉඤ්ඤාමස්ස සෙනාසනවාසිකො මයා දිට්ඨො පාරුජකං ධම්මං අජ්ඣාපනොයි, අස්සමණොයි, අසකාසුචරියොයි, තඤ්ඤානං සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණං වා සඛිකකම්මං වාති. ආපනති වාචාය වාචාය සඛිකාදිසෙසස්ස.

පාණජිකෙනා ධම්මෙනාති වතුනාං අඤ්ඤානරොත.

අනුදාංසෙය්‍යාති වොදෙති වා වොදපෙති වා.

අපපමනාම නාං ඉමමහා බ්‍රහ්මචරියා වාචෙය්‍යන්ති භික්ඛුහාචා වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං, සීලකඛනා වාචෙය්‍යං, තපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තනො අපරොති සමසෙනාති යස්මිං ඛණෙ අනුදාංසිනො හොති නං ඛණං තං උඤ්ඤං නං මුත්‍රතං චීතිවතො.

සමනුග්ගාභියමානොති යෙන වජ්ජනා අනුදාංසිකො හොති, තස්මිං වජ්ජස්මිං සමනුග්ගාභියමානො.

අසමනුග්ගාභියමානොති න කෙනචි පුච්චමානො.

අභිකරණං නාම වතකාරි අභිකරණාති විවාදභිකරණං, අනුවාදභිකරණං, ආපනතාභිකරණං, කීල්වාභිකරණං.

ගකාචි දෙසො ලෙසමනොනා උපාදිභොගාති තෙසං ලෙසානං අඤ්ඤානරො ලෙසො උපාදිනොනා හොති.

විවර ලෙස නම්: පසුල් සිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිච්ඡාදාත් අවදනා ගාභාවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ ගාභාවිසිවුරු දරණ අත් මහණක්හු දෑක 'මා විසින් (පරිච්ඡාදාත් අවදනා) ගාභාවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද. (තෝ) පරිච්ඡාදාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඡාදාත් වේ.

උපජකාය ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ පරිච්ඡාදාත් අවදනා සද්ධිවිහාරිකයෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තහුගේ අත් සද්ධිවිහාරික පාවිද්දකු දෑක 'මා විසින් මෙනම් මහණක්හුගේ (පරිච්ඡාදාත් අවදනා) සද්ධි-විහාරික තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිච්ඡාදාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඡාදාත් වේ.

ආවර්ග ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ පරිච්ඡාදාත් අවදනා අතා-වැසියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ මෙනම් ආත්තහුගේ අත් අතාවැසි පාවිද්දකු දෑක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තහුගේ (පරිච්ඡාදාත් අවදනා) අතාවැසි තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිච්ඡාදාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඡාදාත් වේ.

සේනාසන ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ සේනසුත් වැසි වූ පරිච්ඡාදාත් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තහුගේ සේනසුත් වැසි අත් මහණක්හු දෑක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තහුගේ සේනසුත් වැසි (පරිච්ඡාදාත් අවදනා) මහණ දක්නා ලද. (තෝ) පරිච්ඡාදාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි. තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණ-යෙක් හෝ සමකකමයෙක් හෝ නැතැයි චෝදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඡාදාත් වේ.

පාරුඡිකෙත ඛමෙමන යනු: සතර පරිච්ඡ අතුරෙන් එක්තරයෙකින්.

අනුදාංගසංය යනු: චෝදනා කෙරෙයි හෝ චෝදනා කරවා හෝ

අපපවනාම නං ඉමමිහා මුහමවරියා වාවෙසාං යනු: භික්ෂු භාවයෙන් ගලවන්නෙම් නම්, ශ්‍රමණධර්මයෙන් ගලවන්නෙම් නම් ශීලසකකියෙන් ගලවන්නෙම් නම්.

තනො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ආසිල්ලෙකි චෝදනා කරණ ලද වේ ද ඒ ආසිල්ල, ඒ ලය, මොහොත, ඉක්මැහිය කල්හි.

සමනුග්ගාහියමානො යනු: යම් පාරුඡික වස්තුවෙකින් චෝදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුවෙහි විවාරනු ලබන්නේ.

අසමනුග්ගාහියමානො යනු: කිසි වස්තුවෙකින් නො නියනු ලබන්නේ

අධිකරණ නම්: අධිකරණ සතරෙකි: විවාදධිකරණ ය, අනුවාදධි-කරණ ය, ආපනතාධිකරණ ය, නිව්වාධිකරණ ය.

කොච්චි දෙසො ලෙසමතො උපාදිගො යනු: ඒ ලේඛයන් අතුරෙන් එක්තරු ලේඛයෙක් ගන්නා ලද්දේ වේ.

භික්ඛු ව ඡෙද්ධං පභිට්ඨානීති භූවජකං මයා භණීතං, මුසා මයා භණීතං, අභුතං මයා භණීතං, අජනනෙන මයා භණීතං.

සමිකාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි චූළවචනි සමිකාදිසෙසොති.

5. භික්ඛු සමිකාදිසෙසං අජකාපජජනො දිට්ඨො භොති, සමිකාදිසෙසෙ සමිකාදිසෙසදිට්ඨි භොති, තඤ්ඤෙ පාරුජකෙන වොදෙති: අසාමණෝසි, අසකාසපුත්තියොසි, තජචී තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සමිකකමමං වානී, එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ව උපාදිනො, අපතති වාචාය වාචාය සමිකාදිසෙසසා.

6. භික්ඛු සමිකාදිසෙසං අජකාපජජනො දිට්ඨො භොති, සමිකාදිසෙසෙ චූළවචනදිට්ඨි භොති -පෙ- පාචිත්තියදිට්ඨි භොති -පෙ- පාටිදෙසනීයදිට්ඨි භොති -පෙ- දුකකචදිට්ඨි භොති -පෙ- දුබ්භාසිතදිට්ඨි භොති තඤ්ඤෙ පාරුජකෙන වොදෙති: අසාමණෝසි, අසකාසපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ව උපාදිනො, අපතති වාචාය වාචාය සමිකාදිසෙසසා.

7. භික්ඛු චූළවචනං -පෙ- පාචිත්තියං -පෙ- පාටිදෙසනීයං -පෙ- දුකකචං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජකාපජජනො දිට්ඨො භොති, දුබ්භාසිතෙ දුබ්භාසිතදිට්ඨි භොති, තඤ්ඤෙ පාරුජකෙන වොදෙති: අසාමණෝසි, අසකාසපුත්තියොසි -පෙ- එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ව උපාදිනො, අපතති වාචාය වාචාය සමිකාදිසෙසසා.

8. භික්ඛු දුබ්භාසිතං අජකාපජජනො දිට්ඨො භොති, දුබ්භාසිතෙ සමිකාදිසෙසදිට්ඨි භොති -පෙ- දුබ්භාසිතෙ චූළවචනපාචිත්තියපාටිදෙසනීය-දුකකච දිට්ඨි භොති. තඤ්ඤෙ පාරුජකෙන වොදෙති: අසාමණෝසි, අසකාසපුත්තියොසි, තජචී තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සමිකකමමං වානී, එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ව උපාදිනො, අපතති වාචාය වාචාය සමිකාදිසෙසසා.

එකෙකං මූලං කාභුත වහනං බණිතබබං

9. භික්ඛු සමිකාදිසෙසං අජකාපජජනො දිට්ඨො භොති, සමිකාදිසෙසෙ සමිකාදිසෙසදිට්ඨි භොති. තඤ්ඤෙ පාරුජකෙන වොදෙති: “අසාමණෝසි, අසකාසපුත්තියොසි, තජචී තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සමිකකමමං වා”ති. එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ව උපාදිනො, අපතති වාචාය වාචාය සමිකාදිසෙසසා.

හිතඛු ව දෙසං පනිට්ඨානී යනු: සිත්බසෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මුසවාසෙක් මා විසින් කියන ලද යා, අභුතසෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මා නො දන්නහු විසින් කියන ලදී.

සංඝාදිසෙසො යනු: ... එසිනුදු කියනු ලාවෙයි 'සංඝාදිසෙසො'යි

5. (වොදක මහණ විසින්) සභවෙසෙස් අවදනා මහණ තෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. සභවෙසෙස් සභවෙසෙස් ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සංඝකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදාදිනි වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති-අත්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

6. සභවෙසෙස් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. සභවෙසෙස්හි තුලාසි ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි ... පචිති ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි ... පිට්‍රිදෙස්නී ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... 'යි පරිච්ඡාදාදිනි වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති-අත්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. මහණ තෙම තුලාසි...පචිති...පිට්‍රිදෙස්නී ... දුකුලා ... දුබ්බි ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බි ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... 'යි පරිච්ඡාදාදිනි වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති-අත්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. මහණ තෙම දුබ්බිඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි සභවෙසෙස් ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බියෙහි තුලාසි පචිති පිට්‍රිදෙස්නී දුකුලා ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සංඝකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදාදිනි වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති-අත්‍යභාගිය වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකක් එකක් මුල් කොටසෙහි වක්‍රය බැන්ද සූඛ.

9. මහණ තෙම සභවෙසෙස් ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සභවෙසෙස්හි සභවෙසෙස් ය යන දූෂටී ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සංඝකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිච්ඡාදාදිනි වොදනා කරවා නම් මෙසේත් ආපනති-අත්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. භික්ඛු සමික්ඛාදිසෙසං අජක්ඛාපජ්ජනෙතා දිට්ඨො භොති, සමික්ඛාදිසෙසෙ චුලලච්චයදිට්ඨි භොති -පෙ- පාවිතතීයදිට්ඨි භොති -පෙ- පාවිදෙසනීයදිට්ඨි භොති -පෙ- දුක්ඛචදිට්ඨි භොති -පෙ- දුබ්භාසිතදිට්ඨි භොති -පෙ- තඤ්ඤො පාරාජිකෙත වොදපෙති: “අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි -පෙ-” එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ච උපාදිනෙතා, අපතති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

11. භික්ඛු චුලලච්චයං අජක්ඛාපජ්ජනෙතා දිට්ඨො භොති, චුලලච්චයෙ චුලලච්චයදිට්ඨි භොති -පෙ- චුලලච්චයෙ පාවිතතීයදිට්ඨි භොති -පෙ- පාවිදෙසනීයදිට්ඨි භොති -පෙ- දුක්ඛචදිට්ඨි භොති -පෙ- දුබ්භාසිතදිට්ඨි භොති, සමික්ඛාදිසෙසදිට්ඨි භොති. තඤ්ඤො පාරාජිකෙත වොදපෙති: “අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි” -පෙ- එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ච උපාදිනෙතා, අපතති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

12. භික්ඛු පාවිතතීයං -පෙ- පාවිදෙසනීයං -පෙ- දුක්ඛචං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපජ්ජනෙතා දිට්ඨො භොති දුබ්භාසිතෙ දුබ්භාසිතදිට්ඨි භොති -පෙ- දුබ්භාසිතෙ සමික්ඛාදිසෙසදිට්ඨි භොති -පෙ- චුලලච්චයදිට්ඨි භොති -පෙ- පාවිතතීයදිට්ඨි භොති -පෙ- පාවිදෙසනීයදිට්ඨි භොති -පෙ- දුක්ඛචදිට්ඨි භොති, තඤ්ඤො පාරාජිකෙත වොදපෙති: “අස්සමණොසි, අසකායපුත්තියොසි, තඤ්ඤො තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණං වා සමික්ඛමමං වා” ති. එවමපි අපතතඤ්ඤාභාගියං භොති, ලෙසො ච උපාදිනෙතා, අපතති වාචාය වාචාය සමික්ඛාදිසෙසස්ස.

13. අනාපතති තථාසඤ්ඤාදී වොදෙති වා වොදපෙති වා උමමතතකස්ස, අදිකමමකස්සාති.

දුතීයදුට්ඨදෙසසමික්ඛාපදං නිමිතං.

10. මහණ තෙම සභවෙසෙස්ඥාවෑත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සභ-
වෙසෙස්භි තුලාසි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... පච්චි ය යන දෑමටි ඇත්තේ
වෙයි .... පිට්ඨිදෙස්භි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි .... දුකුලා ය යන දෑමටි
ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට
'අශ්‍රමිණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ....'යි පරිජ්ඣාවෑතින් වොදනා කරවා නම්
මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද වෙයි. ලොයෙක් ද ගන්තා ලද්දේ වෙයි.
තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඥාවෑත් වේ.

11. මහණ තෙම තුලාසිඥාවෑත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. තුලාසියෙහි
තුලාසි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසියෙහි පච්චි ය යන දෑමටි
ඇත්තේ වෙයි .... පිට්ඨිදෙස්භි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන
දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... සභවෙසෙස් ය
යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමිණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි
...'යි පරිජ්ඣාවෑතින් වොදනා කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද
වෙයි, ලොයෙක් ද ගන්තා ලද්දේ වෙයි. තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්-
ඥාවෑත් වේ.

12. මහණ තෙම පච්චි ... පිට්ඨිදෙස්භි ... දුකුලා ... දුබ්බි ඥාවෑත් අවදනේ
දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ...
දුබ්බියෙහි සභවෙසෙස් ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසි ය යන
දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... පච්චි ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... පිට්ඨිදෙස්භි
ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන දෑමටි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින්
ඔහුට 'අශ්‍රමිණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ
පමාරණයෙක් හෝ සමිකකමියෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවෑතින් වොදනා
කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද වෙයි, ලොයෙක් ද ගන්තා
ලද්දේ වෙයි, තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සභවෙසෙස්ඥාවෑත් වේ.

13. එබඳු සංඥ ඇත්තේ වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවයි
හෝ ඥාවෑත් නැති. උමමතතකයහට ආදිකමමිකයහට ඥාවෑත් නැත්තේ යි.

දුතියදුට්ඨදෙස ගිණනාපදය නිමි.

පඨමසරිඝහෙදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවතෙ කලඤ්ඤනීවාපෙ. අඵ බො දෙවදනෙනා යෙන කොකාලිකො කච්චොරක- නිසාකො ඛණ්ඩදෙවියා පුතො සමුද්දනො තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්නා කොකාලිකං කච්චොරකනිසාකං ඛණ්ඩදෙවියා පුතං සමුද්දනං එතදවොච: “එඵ මයං ආවුසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඝහෙදං කරියාම වකකහෙදනති”. එවං චුතො කොකාලිකො දෙවදනං එතදවොච: “සමණො බො ආවුසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කඵං මයං සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඝහෙදං කරියාම වකකහෙදනති”. එඵ මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඛකම්නා පඤ්ච වඤ්ඤිති යාවියාම: “භතවා භනො අතෙකපරි- යායෙන අපට්චස්ස සනතුට්ඨස්ස සලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස චීරියාරමාස්ස වණ්ණවාදී”. ඉමානි භනො පඤ්ච වඤ්ඤිති අතෙකපරියායෙන අපට්චස්ස සනතුට්ඨියා සලොඛාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය චීරියාරමාය සංවතනනති:

“සාධු භනො භික්ඛු යාවථ්ඵං ආරඤ්ඤකා අස්ස, යො ගාමනාං ඕසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චුඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවථ්ඵං පිණ්ඩපාතිකා අස්ස, යො නිමිනනනං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං චුඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවථ්ඵං පංසුකුලිකා අස්ස, යො ගහපතිච්චරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං චුඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවථ්ඵං රුකඛමුලිකා අස්ස, යො ඡනනං උපගවෙජ්ජෙය්‍ය වජ්ජං නං චුඤ්ඤෙය්‍ය.

යාවථ්ඵං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුඤ්ඤෙය්‍ය”ති.

ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානියාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චචි වඤ්ඤිති ජනං සඤ්ඤපෙසාමානී. සකකා බො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්චචි වඤ්ඤිති සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඝහෙදො කාතුං වකකහෙදො. ලුඛපසනනා හි ආවුසො මිනුස්සා”ති.

2. අඵ බො දෙවදනො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපස- ඛකම්නා භගවනං අභිවාදෙවා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො බො දෙවදනො භගවනං එතදවොච: “භගවා භනො අතෙකපරියායෙන අපට්චස්ස සනතුට්ඨස්ස සලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස චීරියාරමාස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි භනො පඤ්ච වඤ්ඤිති අතෙකපරියායෙන අපට්චස්ස සනතුට්ඨියා සලොඛාය ධුතාය පාසාදිකාය අපචයාය චීරියාරමාය සංවතනනති.

3. 10.

ප්‍රථම සමාජ සේවකයන්ගේ කාර්යය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු රජගහනුවර කලාපයකිව්‍යාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එකල්හි දෙවිදන් තෙම කටවොරකාරියක නම් කොකාලික යම් තැනෙක්හි ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත් සමුදාදනනා යම් තැනෙක්හි ද එතැන්හි එලඹ කටවොරකාරියක කොකාලිකට ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත් සමුදාදනනාට ද මෙසේ කී ය: “එව ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හට සමාජ සේවකයන් කරමි. වක්‍රසේවක කරමි” යි. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික දෙවිදන්හට මේ කී ය: ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම්හු මහත් සාදාසී ඇත්තාහ, මහත් අනුභාව ඇත්තාහ. කිසිසේත් අපි මහණ ගොයුම්හට සමාජ සේවක කරමෝ ද වක්‍රසේවක කරමෝ ද? යි. එව ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එලඹ පසුවන්නුන් ඉල්ලා සිටිමි: සාදාසී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, තොයෙක් අයුරින් අලොව්ඡ බව, සනතුමට බව, සලොබය, ධුතගුණය, ප්‍රසාද එළවන බව, අපවය, විශ්වාසය පිළිබඳ ගුණ කිසිත සුල්ලහ. සාදාසී, මේ පසුවන්නුන් අලොව්ඡ බවට සනතුමට සලොබයට ධුතගුණයට ප්‍රසාද එළවන බවට අපවයට විශ්වාසයට වැටෙත්.

“සාදාසී, භික්ෂුහු යාවජ්ජයෙන් ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමානතයට වදනේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජයෙන් පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමනුණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජයෙන් පාශුකාලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ගැහැවි-සිටුරු ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජයෙන් වාසානුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවනකට එලඹේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජයෙන් මහසාමාන තො වළඳන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් මහසාමාන වළඳ නම් වරද ඔහු පහස්නේ යි.

මේ වස්තුන් ශ්‍රමණ ගොතමයෝ තො අනුදන්නාහ. අපි මේ වස්තුන් කරණ කොටගෙන ජනයා දන්වැලමි” යි. ඇවැත්නි, මේ පසුවන්නුන් කරණ කොටගෙන මහණ ගොයුම්හට සමාජ සේවක කරන්නට වක්‍රසේවක කරන්නට හැකියා. ඇවැත්නි, යම් හෙයකින් මනුෂ්‍යයෝ රුක්මප්‍රසන්නයෝ ද එහෙයිනා” යි.

2. ඉක්බිති දෙවිදන් තෙම පිරිස් සහිත වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවෘද්ධිය කොට එකත්පස් ව හිඳගත. එකත්පස් ව හුන් දෙවිදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් කී ය. සාදාසී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තොයෙක් අයුරින් අලොව්ඡ බව සනතුමට බව සලොබය ධුතගුණය ප්‍රසාදක බව අපවය විශ්වාසය පිළිබඳ ගුණ කිසිත සුල්ලහ. සාදාසී, මේ පසුවන්නුන් තොයෙක් අයුරින් අලොව්ඡ බවට සනතුමට සලොබයට ධුතගුණයට ප්‍රසාදක ගුණයට අපවයට විශ්වාසයට වැටෙත්.

“සාධු භනෙන භික්ඛු යාවජ්චං ආරඤ්ඤකා අස්සු, යො ගාමනාං ඔඝරෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු, යො නිමනා- නං සාදිගෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පංහුකුලිකා අස්සු, යො ගහපතිච්චරං සාදිගෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං රුකඛමුලිකා අස්සු, යො ඡත්තං උපගවෙජ්ජය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං මච්ඡමංසං හ බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. “අලං දෙවදන්ත, යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤකො භොචු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු, යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො භොචු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදිගතු, යො ඉච්ඡති පංහුකුලිකො භොචු, යො ඉච්ඡති ගහපතිච්චරං සාදිගතු. අධ්මාසෙ බො මයා දෙවදන්ත, රුකඛමුලසෙනාසනං අනුඤ්ඤතං, තිකොට්ඨරුභිං මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඛිතිනන්ති. අථ බො දෙවදන්තො න භගවා ඉමානි පඤ්ච වජ්චති අනුජානාතීති හධො උදගො සපරිසො උට්ඨායාසතා භගවතං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකාමි.

3. අථ බො දෙවදන්තො රුජගහං පච්චිත්වා පඤ්චති වජ්චති ජනං සඤ්ඤ- පෙඨි: “මයං ආචුසො සමණං ගොතමං උපසඛිකමිත්වා පඤ්චවජ්චති යාපිමහ: භගවා භනෙන අතෙකපරියායෙන අපච්චිත්සං -පෙ- යාවජ්චං මච්ඡමංසං හ බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය”ති. ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චති වජ්චති 1සමාදය වතනාමා”ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සධා අපපසනා දුබ්බද්ධිනො, තෙ ඵවමාභංසු: “ඉමෙ බො සමණා සකාසුත්තියා ධුතා සලොබ්බිත්තීනො, සමණො පත ගොතමො බාහුලිකො බාහුලාය වෙනෙති”ති. යෙ පත තෙ මනුස්සා සධා පසනා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනෙතො තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම දෙවදන්තො භගවතො සංඝභෙදය පරකකමිස්සති වකකභෙදයා”ති.

4. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිත්, තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම දෙවදන්තො භගවතො සංඝභෙදය පරකකමිස්සති වකකභෙදයා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරුච්චෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර ත්ථං දෙවදන්ත සංඝභෙදය පරකකමසි වකකභෙදයා”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: කථං හි තාම ත්ථං මොඝපුරිස සංඝභෙදය පරකකමිස්සති වකකභෙදය. තෙතං මොඝපුරිස, අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. “පඤ්චවජ්චති” වචනබෙදපි “න මං ඉමෙහි පංචති වජ්චති” ජනං සඤ්ඤපෙස්සාමාති අභිණ්හපරිචිතකකවසෙන වුත්තනාති. ස. පාසාදිකා.

“සමාමිති, භික්ෂුහු යාවජ්ජවයෙන් ආරණ්‍යක වන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් ග්‍රාමානතයට බස්නේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පිණිසපාතික වන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් නිමනත්‍රණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පංශුකුලික වන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් ගාහපතිවීචර ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් වාසාමුලික වන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් සෙවනට එලඹේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් මත්‍යමංශ නො වළදන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් මත්‍යමංශ වළද නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය’යි. “කම් නැත දෙවදනතය, යමෙක් රිසියේ නම් ආරණ්‍යක වේවා, යමෙක් රිසියේ නම් ග්‍රාමානතයෙහි වාසය කෙරේවා. යමෙක් රිසියේ නම් පිණිසපාතික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් නිමනත්‍රණ ඉවසාවා. යමෙක් රිසියේ නම් පංශුකුලික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් ගාහපතිවීචර ඉවසාවා. දෙවදනතය, මර විසින් අවමසෙක්ති ම රැක්වුල් සෙනස්න අනුදන්තා ලද (තමා පිණිස) මරණු නො දක්නා ලද නොඅසන ලද සාක නොකරණ ලද ත්‍රිකොට්ඨපරිශුද්ධ වූ මත්‍යමංශය අනුදන්තා ලද”යි. එකල්හි දෙවදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පඤ්චවස්සන් නො අනුදන්තාහ’යි. සතුටු වූයේ ඔදවැසියේ පිරිස් සතිත ව හුතස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදන කොට පැදකුණු කොට තික්ම ගියේ ය.

3. ඉක්බිති දෙවදන් තෙම රජගහනුවර වැද පඤ්චවස්සයෙන් ජනයා හඟවාලී ය: “ඇවැත්නි, අපි මහණගොසුම්හු කර එලඹ පඤ්චවස්සන් අයදීමහ. සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් අලොච්ඡ බව පිළිබඳ ... යාවජ්ජවයෙන් මත්‍යමංශ නොවළදන්තාහු නම් මූතව. යමෙක් මත්‍යමංශ වළද නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය’යි. ශ්‍රමණගොතමයේ මේ වස්සන් නො අනුදන්ති. අපි මේ පඤ්චවස්සන් සමාදන් ව වැටෙමිහ’යි. එහි යම් මිනිස් කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු නො පහන් වූවාහු දුර්වුද්ධි වූවාහු ද ඔහු මෙසේ කීහු: මේ ශ්‍රමණශාසනපුත්‍රියයේ ද්‍රිතගුණ ඇත්තාහ. කෙලෙස් තවන පැවැතුම් ඇත්තාහ. මහණ ගොසුම්හු වැලිත් බාහුලික පැවැතුම් ඇත්තාහු බහුලභාවයට සිතන්නාහ’යි. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදැහැ ඇත්තාහු ප්‍රසන්නා වූවාහු පණ්ණිහ වූවාහු බුද්ධිමත් වූවාහු වෙන් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති. දෙස් පහල කෙරෙහි. කිසෙයින් නම් දෙවදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිබඳ සංඝභෙදයට වක්‍රභෙදයට උත්සාහ කරන්නේ ද’යි.

4. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, නුගුණ කියන, දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. අලොච්ඡ වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් නම් ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සංඝභෙදය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේද’යි අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, දෙස් පහල කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ ... “සැබවෙක් ද දෙවදනතය, තෝ සංඝභෙදය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙරෙහි ද” යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවන් බුදුහු වෙසෙසින් ගඬා කලහ: කෙසේ නම් තෝ, තුච්ඡපුරුෂය, සංඝභෙදය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙලෙහි ද? තුච්ඡපුරුෂය, තෙල අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සො පන හික්ඛු සමග්ගස්ස සංඛ්‍යස්ස හෙදය පරකකමෙයා, හෙදන-
 සංවතනනිකං වා අධිකරණං සමාදය පග්ගස්ස තීට්ඨය්‍ය, සො හික්ඛු
 හික්ඛුති ඵවමස්ස චචනීසො: ‘මා ආයසමා සමග්ගස්ස සංඛ්‍යස්ස හෙදය
 පරකකමී, හෙදනසංවතනනිකං වා අධිකරණං සමාදය පග්ගස්ස අට්ඨාසී,
 සමෙතායසමා සංඛ්‍යන, සමග්ගො හි සංඛ්‍යා සමමාදමානො අච්චදමා-
 නො ඵකුදෙදසො ඵාසු විහරතී’ති. ඵවස්ච සො හික්ඛු හික්ඛුති චුචමා-
 නො තථෙව පග්ගස්සෙය්‍ය, සො හික්ඛු හික්ඛුති යාව තතීයං සමනුභාසී-
 තඛෙඛා තස්ස පටිනිස්සර්ඪය, යාව තතීයස්ච සමනුභාසීයමානො ත-
 පටිනිස්සර්ඪය,¹ ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සර්ඪය, සංඛ්‍යාදීසෙ-
 සො”ති.

8. සො පනාතී යො යාදිතො -පෙ-

හික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙඨ අධිපෙපතො භීක්ඛුති.

සමග්ගො තාම සංඛ්‍යා: සමාතසංචාසකො සමාතසීමායං තීතො.

හෙදය පරකකමෙයාති ‘කථං ඉමෙ තාතා අස්සු වීතා අස්සු චග්ගා
 අස්සු’ති පතඛං පරිසෙසති, ගණං ඛක්ඛී.

හෙදනසංවතනනිකං වා අධිකරණනති අට්ඨාරසහෙදකරවජ්ඣති.

සමාදයාති ආදය.

පග්ගස්සාති දීපෙය්‍ය.

තීට්ඨය්‍යාති ත පටිනිස්සර්ඪය.

සො හික්ඛුති යො සො සංඛ්‍යහෙදකො භීක්ඛු.

හික්ඛුතිති අකෙදෙදභී භීක්ඛුති.

යෙ පස්සනති යෙ සුණ්ණති තෙති වතනඛෙඛා: “මා ආයසමා සමග්ගස්ස
 සංඛ්‍යස්ස හෙදය පරකකමී, හෙදනසංවතනනිකං වා අධිකරණං සමාදය
 පග්ගස්ස අට්ඨාසී, සමෙතායසමා සංඛ්‍යන, සමග්ගො හි සංඛ්‍යා සමමාද-
 මානො අච්චදමානො ඵකුදෙදසො ඵාසු විහරතී”ති. දුතීයමපි වතනඛෙඛා.
 තතීයමපි වතනඛෙඛා සචෙ පටිනිස්සර්ඪති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටි-
 නිස්සර්ඪති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සුභා ත වදන්ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

1. පටිනිස්සර්ඪය ම ජ.ඝ.

“යම් මහණක් සමග සංඝයාගේ හෙදය පිණිස යහන කෙරේ නම් හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසනුවක් හෝ ගෙණ දැඩි ව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහණ තෙම (ආයුෂමත්තී මහණුන් විසින් මෙසේ කියනු වන්නේ ය: “ආයුෂමත්තී, සමග සංඝයාගේ හෙදය පිණිස නහමක් යහන කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසනුවක් හෝ ගෙණ දැඩි ව ගෙණ නහමක් සිටුව, ආයුෂමත්තී තෙම සංඝයා හා සමග එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝ තෙමේ සමග වූයේ ඔවුනොවුන් හා සතුටු වූයේ විරුද්ධවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ඇත්තේ සුවසේ වෙසේද එහෙයිනි. මෙසේත් ඒ මහණ හිසුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩිව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහණ තෙම හිසුන් විසින් ඒ අධිකරණයාගේ දුරලීම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය, ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කරණු ලබන්නේ ඒ අධිකරණය දුරලා නම් මේ දුරලීම මැනවි. ඉදින් නොදුරලා නම් සගවෙසෙස් වේ” ය යි.

8. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ... හිසු යනු ... මේ තෙම මේ අභියෝගී ‘හිසු’ යි අදහස් කරණ ලදී.

සමගග සංඝා තම්: සමාන සංවාසක වූයේ සමාන සීමායෙහි සිටියේ යි.

හෙදය පරකතමෙයා යනු: කෙසේ නම් මොහු විවිධ වන්තානු ද වෙන් වන්තානු ද වඩ වන්තානු ද යි පක්ෂයක් සොයයි ගණයා බඳියි.

හෙදනසංවහනිකං වා අධිකරණං යනු: අටලොස් හේදකරවසනු යි.

සමාදය යනු: ගෙණ.

පගගගග යනු: දක්වන්නේ ය.

හීටෙඨියා යනු: තො දුර ලන්නේ ය.

යො හිසු යනු යමෙක් සංඝහෙදක වේ නම් ඒ මහණ.

හිසුකි යනු: අතහැර හිසුන් විසින්.

යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියනුත්තේ ය: ආයුෂමත්තී, සමග සංඝයාගේ හෙදය පිණිස තහමක් යහන කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකර වසනුවක් හෝ ගෙණ දක්වාගෙණ තහමක් සිට, ආයුෂමත්තී තෙම සංඝයා හා එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝ තෙමේ සමග වූයේ සතුටු වූයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ඇත්තේ සුවසේ වෙසේ ද එහෙයිනි. දෙවනවට ද කියනුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියනුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් තො හැරපියා නම් දුකුලාආවාච් වෙයි. අසා තො කියත් නම් දුකුලාආවාච් වෙයි.

සො භික්ඛු සංඝමජ්ඣමපි ආකඛ්ඪිතො වතතබ්බො: “මො ආයස්මො සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙද්දය පරකකම්, හෙදතවතතනිකං වො අභිකරණං සමාද්දය පග්ගස්ස අට්ඨාසි, සලේතොයස්මො සඛේසන, සමග්ගො හි සඛේසා සමේමො-දමොනො අවිවදමොනො එකුද්දොසො ඵාසු විහරතී”ති දුතියමපි වතතබ්බො තතියමපි වතතබ්බො. සවෙ පටිනිස්සජනී, ඉච්චතං කුසලං. නො වෙ පටිනිස්සජනී, ආපනතී දුකකටස්ස, සො භික්ඛු භික්ඛුහි¹ සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමනුභාසිතබ්බො, ව්‍යතොත භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛේසා ඤ්ඤපෙනබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙන සඛේසා. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙද්දය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සජනී, යදි සංඝස්ස පතතකලුං, සඛේසා ඉත්ථනාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනෙන සඛේසා. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙද්දය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සජනී, සඛේසා ඉත්ථනාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මනො ඛමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමපි එතමත්ථං වදමි -පෙ-

තතියමපි එතමත්ථං වදමි: සුණාතු මෙ භනෙන සඛේසා අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සංඝස්ස හෙද්දය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සජනී. සඛේසා ඉත්ථනාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මනො ඛමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමනුභවෙතො සඛේසන ඉත්ථනාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, ඛමති සංඝස්ස. තස්මො තුණ්හි, එවමේතං ධාරයාමී”ති.

ඤ්ඤතියා දුකකටං, දභීහි කමමවාචාහි ජුලුච්චයා, කමමවාචාපරි-යොඨානෙ ආපනතී සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනතස්ස ඤ්ඤතියා දුකකටං, දභීහි කමමවාචාහි ජුලුච්චයා පටිපපස්සමහතතී.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවචති සංඝාදිසෙසොති.

6. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී න පටිනිස්සජනී. ආපනතී සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො න පටිනිස්සජනී, ආපනතී සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී න පටිනිස්සජනී, ආපනතී සංඝාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී ආපනතී දුකකටස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපනතී දුකකටස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී ආපනතී දුකකටස්ස.

7. අනාපනතී අසමනුභාසනතස්ස, පටිනිස්සජනතස්ස, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඨමසංඝයාගෙදසිකඛාපදං ගීටතිතං.

1. ම.ජ.සං. නදිස්සනෙ

ඒ මහණ තෙම සභමාදාදා ද ආදා කිය යුත්තේ ය: ආයුෂමත්ති, සමග සමසයානේ හේදය පිණිස නහමක් යතන කර, හේදය පිණිස පවත්නා හේදකරවසනුවක් නෝ ගෙණ දක්වාගෙණ නහමක් සිට, ආයුෂමත් තෙම සමසයා හා එක් වේවා, යම් හෙයකින් සමස තෙමේ සමග වූයේ සතුටු වනුයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ආත්තේ සුවයේ වෙසේ ද එහෙයිනි. ඉදින් හැරපියා තම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා තම් දුකුලාආවාත් වෙයි. ඒ මහණ සෙසු භික්ෂුන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ ය. තවද මහණෙනි, මෙසේ සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය. ව්‍යාකූල වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සමස තෙමේ ඥාපනය කළ යුත්තේ ය:

‘වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සමසයාගේ බිදීම පිණිස යතන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හේදකරවසනුව නො හැර පියයි. ඉදින් සමසයාට පැමිණිකල් ආත්තේ තම් සමස තෙමේ මෙනම් මහණහු ඒ වසනුයුගේ දුරලීම පිණිස සමනුභාසනය කරන්නේ ය. මේ ‘ඤානති’ යා.

වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සමසයාගේ හේදය පිණිස යතන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හේදකරවසනුව නො හැර පියයි. සමස තෙමේ ඒ වසනුයුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වසනුයුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමත්තභව රාජනේ තම් හෙතෙම තුෂණීභුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රාජනේ තම් හේ බණන්නේ ය.

දෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි ...

තෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි: වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සමසයාගේ හේදය පිණිස යතන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හේදකරවසනුව නො හැර පියයි. සමස තෙමේ ඒ වසනුයුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වසනුයු ගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමත්තභව රාජනේ තම් හේ තුෂණීභුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රාජනේ තම් හේ බණන්නේ ය.

සමසයා විසින් ඒ වසනුයුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාසන කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රාජනේ වෙයි. එහෙයින් තුෂණීභුත ය. මෙසේ තෙල තුෂණීභාවය ධරමි” යි.

ඤානතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙ කම්වදනකින් දෙ තුලාසියෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස්ආවාත් වේ. සභවෙසෙස් අවදනාහට ඤානතියෙන් වූ දුකුලාව ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද නවතින්.

සමසාදිසෙසො යනු: ... එයින්දු ‘සමසාදිසෙස’යි කියනු ලැබේ.

6. ධම්මකමියෙහි ධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තේ නො හැරපියා තම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකමියෙහි වෙමනික වූයේ නො හැරපියා තම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකමියෙහි අධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තේ නො හැරපියා තම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. අධම්මකමියෙහි ධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකමියෙහි විමති ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකමියෙහි අධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තේ දුකුලාආවාත් වේ.

7. සමනුභාසන නො කරන්නහුට, හැරපියන්නහුට, උමචනකයහට, ආදිකමිකයහට ආවාත් නැත.

ප්‍රථම සභා සාකච්ඡා සාරාංශය නිමි.

දුතියසංඝභෙදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගභෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤකතීවාපෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන දෙවදනොනා සංඝභෙදය පරකකමෙති වකකභෙදය. භික්ඛු ඵවමාහංසු: අධම්මවාදී දෙවදනොනා, අවිතය-වාදී දෙවදනොනා. කථං හි නාම දෙවදනොනා සංඝභෙදය පරකකමිස්සති වකකභෙදයාහි. ඵවං වුතො කොකාඋඡනො ව¹ කටමොරකතිස්සකො ඛණ්ඩ-දෙවියා ජුතොනා සමුදදනොනා ව¹ තෙ භික්ඛු ²ඵතදවොචුං. මා ආයසමනොනා ඵවං අවචුන්ථ: ඛම්මවාදී දෙවදනොනා, විතයවාදී දෙවදනොනා, අමහාකඤ්ච දෙවදනොනා ඡන්දඤ්ච රුචීඤ්ච ආදය මොහරහි, ජානාහි. නො භාසති, අමහාකමෙපතං ඛමතීහි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා තෙ උඡ්ඤ්ඤායනාහි බියනාහි විපාවෙනාහි: “කථං හි නාම භික්ඛු දෙවදනතස්ස සංඝභෙදය පරකකමනතස්ස අනුවතකකා භවිස්සනාහි වග්ගවාදකා”හි. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු දෙවදනතස්ස සංඝ-භෙදය පරකකමනතස්ස අනුවතකකා භවිස්සනාහි වග්ගවාදකා”හි “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොහපුරිසා දෙවදනතස්ස සංඝභෙදය පරකකමනතස්ස අනුවතකකා භවිස්සනාහි වග්ගවාදකා. තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“තසෙසච මො පත භික්ඛුස්ස භික්ඛු භොනාහි අනුවතකකා වග්ගවාදකා ඵනො වා දෙච වා භසො වා, තෙ ඵවං වදෙය්‍යුං: “මා ආයසමනොනා ඵතං භික්ඛුං කීඤ්චි අවචුන්ථ, ඛම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විතයවාදී වෙසො භික්ඛු අමහාකං මෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචීඤ්ච ආදය මොහරහි, ජානාහි නො භාසති, අමහාකමෙපතං ඛමතී”හි. තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි ඵවමසු ඵචනියා: “මා ආයසමනොනා ඵවං අවචුන්ථ, න වෙසො භික්ඛු ඛම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විතයවාදී, මා ආයසමනොනානම්පි සංඝභෙදෙ රුචිඤ්ච. සමෙතායසමනොනාං සංඛොනා, සමගොති සංඛො සමමොදමානො අවිච්චමානො ඵකුදෙදසො ථාසු විහරහි”හි. ඵවඤ්ච තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි වුච්චමානා තථෙච පග්ගඤ්ඤාය්‍යුං, තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තනියං සමනුභාසිතඛබ්බා තස්ස පටිභියස්සොය. යාව තනියඤ්ච සමනුභාසියමානා නං පටිභියස්සෙය්‍යුං, ඉච්චෙතං කුසලං, නො වෙ පටිභියස්සෙය්‍යුං, සංඛොදීසෙසො”හි.

2. තසෙසච මො පනාහි තස්ස සංඝභෙදකස්ස භික්ඛුනො.

භික්ඛු භොනාහිති අඤ්ඤෙ භික්ඛු භොනාහි.

1. වෘද්ධෙ කඤ්චිපි හා දිසෙතෙ. 2. ඵතදවොච. සිච්ච.

ද්විතීය සංවිසභෙදයේ ස්වරූපය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සම්පයෙහි වූ කලාදක-
 නිවෘප නම් වේඵවනයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙහි. තවද එසමයෙහි දෙවිදන්
 තෙම සංවිසභෙදය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස යතන කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ
 කීහු: 'දෙවිදන් අධිමුඛාදී යා, දෙවිදන් අවිතයමාදී යා. කෙසේ නම් දෙවිදන්
 සංවිසභෙදය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස යතන කෙරේ ද' යි. මෙසේ කී කල්හි
 කටමොරකතිසාසක නම් භික්ෂුකාලික තෙමේ ද බණකිදෙවියගේ පුත්
 සමුදාදනන තෙමේ ද ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කීහු: 'ආයුෂමත්ති, තහමක් මෙසේ
 කියවු දෙවිදන් ධම්මාදී යා, දෙවිදන් විතයමාදී යා, දෙවිදන් අපගේ ද ජන්දයත්
 රුචියත් ගණ ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ජන්දය) දනී. (දුත) කියයි
 තෙල අපටද රුචි වේ' ය යි. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අලොච්ඡ වෙන් ද ඔහු
 අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, දෙස් පහල කෙරෙහි: 'කෙසේ නම්
 භික්ෂුහු සංවිසභෙදය පිණිස යතන කරණ දෙවිදන්හට අනුවර්තීක වූවාහු
 වර්ගිවාදක වූවාහු වෙන් ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
 මෙපවත් දුන්වූහ. ... 'සාබ්බද මහණෙනි, භික්ෂුහු සංවිසභෙදය පිණිස යතන
 කරණ දෙවිදන්හට අනුවර්තීක වූවාහු ද? අනුවර්තීක වූවාහු වර්ගිවාදක වූවාහු
 වෙන් ද?' යි. 'සාබ්බද භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින්
 ගාරුහ. ... 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුවඡපුරුෂයෝ සංවිසභෙදය පිණිස
 යතන කරණ දෙවිදන්හට අනුවර්තීක වූවාහු වර්ගිවාදක වූවාහු වෙන් ද.
 මහණෙනි, තෙල තො පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි. ...
 තව ද මහණෙනි, මෙසේ මේ ස්වරූපය උදෙසවු:

"සංවිසභෙදය පිණිස යතන කරණ) එ මැ මහණහට අනුවර්තීක වූ
 වර්ගිවාදක වූ භික්ෂුහු එකෙක් හෝ දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ
 වෙන් ද ඔහු මෙසේ කියන්නාහු නම්: ඇවැත්ති, තෙල මහණහට
 කිසිවක් නොකියවු, තෙල මහණධම්මාදී ය, තෙල මහණවිතයමාදී ය, අපගේද
 ජන්දයත් රුචියත් ගණ ව්‍යවහාර කෙරෙයි, අපගේ ජන්දය දනීයි. අප
 සමග බෙණෙයි, තෙල අපට ද පිසි වේ' ය යි. ඒ භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින්
 මෙසේ කියසුන්තාහ: 'ඇවැත්ති, නහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ
 නො ද ධම්මාදී ය, තෙල මහණ නො ද විතයමාදී ය, ආයුෂමත්තට ද
 සංවිසභෙදය රුචි නො වේවා, ආයුෂමතුන්ගේ (සිත) සංවිසභා සමග
 එකිනෙකට ගේවා, සමග සංවිසභ තෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො-
 කරණුයේ එකොදෙක ඇත්තේ සුවසේ වෙසේ ය' යි. ඒ (අනුවර්තීක)
 භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු එසේ මැ දැඩි කොට
 ගන්නාහු නම් ඒ භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින් ඒ ලබිය දුරලීම පිණිස තෙවන
 වට දක්වා සමනුභාසන කම් කල සුන්තාහ. ඉදින් තෙවන වට දක්වා
 සමනුභාසන කම් කරණු ලබන්නාහු ඒ ලබිය හරණාහු නම් මේ දුරලීම
 මැනවි ඉදින් නො හරණාහු නම් සභවෙසෙස් වේ ය' යි.

2. තිසංඝව මො පන යනු: ඒ සංවිසභෙදක මහණහට.

හිසඬු නොහනි යනු: අත් භික්ෂුහු වෙන්.

අනුචග්ගකාති යංදිට්ඨිකො හොති යංඛන්තිකො යංරුචිකො, තෙපි තංදිට්ඨිකා හොන්ති තංඛන්තිකා තංරුචිකා.

වග්ගවාදනාති තස්ස වණණොය පක්ඛාය සීතා හොන්ති.

එකො වා ඡදව වා තඤ්ජො වාති එකො වා හොති ඥෙ වා තයො වා. තෙ එවං වදෙය්‍යො: “මා ආයස්මනො ඵලං භික්ඛුං කිංඤ්චි අවච්ඡන්, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විතයවාදී වෙසො භික්ඛු අමහාකඤ්ඤෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරති, ජාතාති හො භාසති, අමහාකමෙපනං ඛමති”ති.

තෙ භික්ඛුති යෙ හෙ අනුචග්ගකා භික්ඛු.

භික්ඛුතිති අඤ්ඤෙති භික්ඛුති, යෙ පස්සන්ති, යෙ සුණන්ති, තෙහි වත්තඛො: “මා ආයස්මනො ඵලං අවච්ඡන්, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විතයවාදී, මා ආයස්මනොතමපි සමඝභෙදෙ රුචිච්ඡන් සමෙතායස්මනොතං සමෙසන, සමයො හි සමෙසා සමෙමාදමානො අච්චදමානො ඵකුඤ්ඤෙසො ඵාසු විහරති”ති. දුතියමපි වත්තඛො. තතියමපි වත්තඛො. සවෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. සුඤ්ඤා න වදන්ති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. තෙ භික්ඛු සමඝමජ්ඣමපි ආකඛ්ඪිඤ්චා වත්තඛො:- “මා ආයස්මනො ඵලං අවච්ඡන්, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විතයවාදී, මා ආයස්මනොතමපි සමඝභෙදෙ රුචිච්ඡන්, සමෙතා- යස්මනොතං සමෙසන. සමයො හි සමෙසා සමෙමාදමානො අච්චදමානො ඵකුඤ්ඤෙසො ඵාසු විහරති”ති. දුතියමපි වත්තඛො. තතියමපි වත්තඛො. සවෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. තෙ භික්ඛු භික්ඛුති සමනුභාසිතඛො, ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමනුභාසිතඛො. වාතෙතන භික්ඛුතා පටිඛලෙත සමෙසා ඤ්ඤෙපතඛො:

“සුණංභු මෙ භනෙත සමෙසා. ඉඤ්ඤාමො ව ඉඤ්ඤාමො ව භික්ඛු ඉඤ්ඤාමස්ස භික්ඛුතො සමඝභෙදාය පරක්ඛමනාස්ස අනුචග්ගකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වච්ඡං න පටිනිස්සජන්ති. යදි සමඝස්ස පතනකලලං, සමෙසා ඉඤ්ඤාමඤ්ච ඉඤ්ඤාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය: ඵසා ඤ්ඤති.

සුණංභු මෙ භනෙත සමෙසා. ඉඤ්ඤාමො ව ඉඤ්ඤාමො ව භික්ඛු ඉඤ්ඤාමස්ස භික්ඛුතො සමඝභෙදාය පරක්ඛමනාස්ස අනුචග්ගකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වච්ඡං න පටිනිස්සජන්ති. සමෙසා ඉඤ්ඤාමඤ්ච ඉඤ්ඤාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසති තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මනො ඛමති ඉඤ්ඤාමස්ස ව ඉඤ්ඤාමස්ස ම භික්ඛුතං සමනුභාසනා තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො භුණ්භස්ස, යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය: දුතියමපි එතමඤ්චං වදම් -පෙ- තතියමපි එතමඤ්චං වදම්. -පෙ-

අනුමතතා යනු: යම් දෘෂ්ටි ඇත්තෙක් යම් කාර්යයක් ඇත්තෙක් යම් රාජ්‍ය ඇත්තෙක් වේ ද ඔහු ද, ඒ ලබා ඇත්තාහු ඒ කාර්යයක් ඇත්තාහු ඒ රාජ්‍ය ඇත්තාහු වෙත්.

විශ්වාසය යනු: ඔහුගේ ගුණ වැඩිවීමට පහසුකම් සැලසීම සිටියාහු වෙත්.

එකොටස දෙවන වන විට යනු: එකෙක් හෝ වෙයි. දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ වෙත්. ඔහු මෙසේ කියන්නාහු ය: 'ඇවැත්නි, තෙල මහණහට කිසිවක් නො කියවු, තෙල මහණ ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ විනයවාදී ය, තෙල මහණ අපගේ ද ජනපදය රාජ්‍යයන් ගෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ජනපදය) දනීයි, අප සමග බෙණෙයි. තෙල අපට ද රාජ්‍ය වේ' යයි.

නො හිතවු යනු: යම් ඒ අනුමතතා හිතවු.

හිතවු යනු: අතර හිතවුන් විසින් යම් කෙනෙක් දකිත් ද, යම් කෙනෙක් අසද් ද, ඔවුන් විසින් කියවුන්නාහ: 'ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියවු, තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය. තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමත්තට ද සමසහෙදය රාජ්‍ය නො වේවා, ආයුෂමත්තගේ (සිත) සමසයා සමග එකිනාවයට ගේවා, සමග සමස නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො කරණුයේ එකොටස ඇත්තේ සුවයේ වෙසේ ය'යි. දෙවන වට ද කියවුන්නාහ. තෙවන වට ද කියවුන්නාහ. ඉදින් දුරලත් නම් මේ දුරලීම මැනවි. ඉදින් නො දුර ලත් නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. අසා නො කියත් නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. ඒ හිතවු සමග ද ද ඇද කියවුන්නාහ; 'ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමත්තට ද සමසහෙදය රාජ්‍ය නො වේවා, ආයුෂමත්තගේ (සිත) සමසයා සමග එකිනාවයට ගේවා. සමග සමස නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො කරණුයේ එකොටස ඇත්තේ සුවයේ වෙසේ ය'යි දෙවන වට ද කියවුන්නාහ. තෙවන වට ද කියවුන්නාහ. ඉදින් දුර ලත් නම් මේ දුර ලීම මැනවි. ඉදින් නො දුර ලත් නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. ඒ හිතවු අන් මහණුන් විසින් සමනුභාසන කම් කලයුන්නාහ. තවද මහණෙහි, මෙසේත් සමනුභාසන කම් කලයුන්නාහ. ව්‍යසන වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සමස නෙමේ දුන්විය යුත්තේ ය:

"වහන්ස, සමස නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණහු සමසහෙදය පිණිස යතන කරණ මෙතම් මහණහට අනුමතතා වර්ධනය කරන. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සමස නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල 'ඤාණි' ය.

වහන්ස, සමස නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණහු සමසහෙදය පිණිස යතන කරණ මෙතම් මහණහට අනුමතතා වර්ධනය කරන. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. සමස නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්තට ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙතම් වූ ද මෙතම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කිරීම රාජ්‍යයන් නම් හෙතෙම තුණකිහුන පිත්තේ ය. සමන්තට නො රාජ්‍යයන් නම් හෙතෙම බණන්තේ ය. දෙවන වට ද මෙපවත් කියමි. ... තෙවන වට ද මෙපවත් කියමි. ...

සමනලයා, සබෙසන ඉස්තොතයේ ව ඉස්තොතයේ ව හිකු වසය වනුයේ පරිනිසන්තය. බමනි සබසය. නසම, තුණි, එවමෙනං ධාරයාමි”නි.

ආහාරය දුකකට, අනි කමමාමාහි ජලවය, කමමාමාමර්- යොසානෙ ආපනනි සබසාදිසසය. සබසාදිසසං අජබාපජ්ජනනානං ආහාරය දුකකට අනි කමමාමාහි ජලවය පරිපසයාමනනි. දෙ නයො එකතො සමනලයාහිනබබා. නදුතනරි න සමනලයාහිනබබා.

සබසාදිසසයාහි -පෙ- නෙතපි චුචචනි සබසාදිසසයාහි.

3. බමකමෙම බමකමමසඤ්ඤි¹ න පරිනිසන්තනි, ආපනනි සබසාදිසසය. බමකමෙම වෙමනිකා න පරිනිසන්තනි, ආපනනි සබසාදිසසය. බමකමෙම අබමකමමසඤ්ඤි න පරිනිසන්තනි. ආපනනි සබසාදිසසය. අබමකමෙම බමකමමසඤ්ඤි ආපනනි දුකකටය. අබමකමෙම වෙමනිකා ආපනනි දුකකටය. අබමකමෙම අබමකමම- සඤ්ඤි ආපනනි දුකකටය.

4. අනාපනනි අසමනලයාසනනානං, පරිනිසන්තනානං, උමතන- කානං, බිතනචිතනානං, වෙදනට්ඨානං ආදිකමමිකානනනි.

දුරකථන සේවා සංවිධානයේ නිවසිනං.

1. බමකමමසඤ්ඤි, සී. මු. සබසෙ.

සංඝයා විසින් ඒ (හෙදකර) වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුහු සමනුභාසන කම් කරණ ලදහ. සංඛ්‍යාව රැවි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිඛාව යි. තෙල මෙසේ ධරම් යි.

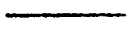
ඤාතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් තුලාසි දෙකෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. සභවෙසෙස් අවදනාවුතට ඤාතියෙන් වූ දුකුලා ද දෙකම්වදනින් වූ දෙතුලාසිය ද තවතින්. දෙතුන් දෙනෙක් එකට සමනුභාසන කම් කලයුත්තාහ. එයින් මත්තෙහි සමනුභාසන කම් නො කලයුත්තාහ

සංඛ්‍යාදිසංඝයා යනු ... එයින්දු කියනු ලැබෙයි 'සංඛ්‍යාදිසංඝයා' යි.

3. ධම්මකමයෙහි ධම්මකමී ය සංඥ ආත්තාහු (ලබ්ධිය) නො හරිත් තම් සභවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. ධම්මකමයෙහි විමිති ආත්තාහු නො හරිත් තම් සභවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. ධම්මකමයෙහි අධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් තම් සභවෙසෙස්ආවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි ධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් තම් දුකුලාආවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි විමිති ආත්තාහු ... දුකුලාආවැත් වෙයි. අධම්මකමයෙහි අධම්මකමී ය යන සංඥ ආත්තාහු ... දුකුලාආවැත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවතට, හරණුවතට, උනම්හතකයතට, තටසින් ඇතියතට, වෙසින් පෙළෙණුවතට, ආදිකල්මකයතට ආවැත් නැතී.

ද්විතීය සංඛ්‍යාදි සංඝයා පදය නිමි.

දුබ්බවසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බො විහරති සොසිතාරුලෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා ඡනෙතා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු එවමොහංසු: “මා ආවුසො ඡනන, එවරුපං අකාසි. තෙනං කපපතී”ති. සො එවං වදෙති: “කීනඤ්ඤා බො තාම භූලොහ ආවුසො, මං වතතබ්බං මඤ්ඤථ. අහං බො තාම භූලොහ වදෙයාං. අලහාකං බුද්ධො අලහාකං ධලෙවා අලහාකං අයසපුතෙනන ධලෙවා අභිසම්මො. සෙය්‍යථාපි තාම මහාවානො වායනොතා තිණකට්ඨපණ්ණසට්ඨං¹ එකතො උසාදෙය්‍ය², සෙය්‍යථාපි වා පන තදී පබ්බතෙය්‍යා සඤ්ඤාපොච්චාපණ්ණකං එකතො උසාදෙය්‍ය, එවමෙව භූලොහ තාතාතාමා තාතාගොතතා තාතාජචවා තාතාකුලා පබ්බජ්ජතා එකතො උසාදිතා. කීනඤ්ඤා බො තාම භූලොහ ආවුසො, මං වතතබ්බං මඤ්ඤථ. අහං බො තාම භූලොහ වදෙයාං. අලහාකං බුද්ධො අලහාකං ධලෙවා අලහාකං අයසපුතෙනන ධලෙවා අභිසම්මො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයසමා ඡනොතා භික්ඛුහි සහධමම්කං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කර්ඤ්ඤති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජ්ඣං ආරුලෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර චං ඡනන, භික්ඛුහි සහධමම්කං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කර්ඤ්ඤති”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම චං මොසපුරිස භික්ඛුහි සහධමම්කං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කර්ඤ්ඤති -පෙ- තෙතං මොසපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනොව දුබ්බවජාතීනො භොති, උදෙදසපටියාපනොනසු සිකඛාපදෙසු භික්ඛුහි සහධමම්කං වුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කර්ඤ්ඤති, ‘මා මං ආයසමානො කීඤ්ඤි අවචුඤ්ඤ, කීලාණං වා පාපකං වා, අහමපායසමනො න කීඤ්ඤි වකඛාමි කීලාණං වා පාපකං වා, විරමථායසමනො මම වචනායා’ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමය්‍ය වචනීයො: ‘මා ආයසමා අත්තාතං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමෙවායසමා අත්තාතං කර්ඤ්ඤති. ආයසමාපි භික්ඛු වදෙතු සහධමෙමන. භික්ඛුපි ආයසමනං වකඛාතී සහධමෙමන. එවං සංවදාමා හි තය්‍ය භගවතො පටිසා, යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤචචනොන අඤ්ඤමඤ්ඤචුච්චාපනොනා’ති. එවඤ්ඤච සො භික්ඛු භික්ඛුහි වුච්චමානො තඤ්ඤච පනෙතෙහසා, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තතීයං සමනුනාසිතබ්බො තය්‍ය පටිනිසුග්ගාය. යාව තතීයඤ්ඤච සමනුනාසීයමානො තං පටිනිසුග්ගාය, ඉච්චෙතං ඤ්ඤං නොවෙ පටිනිසුග්ගාය, සඤ්ඤාදිසෙසො”ති.

1. පණ්ණසට්ඨං. මජ්ඣ. 2. උසාදෙය්‍ය. මජ්ඣ.

දුඵලවිකාරපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසාඛැනුවර සමීපයෙහි වූ කෝමිතා-
 රාමයෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. තවද එසමයෙහි ආයුෂමත් ජනන තෙම
 අතාවාර කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ: 'ආවෘත, ජනනාය, මෙබන්දක්
 නො කරව, මේ නො කැප ය' යි. හෙතෙම මෙසේ කියයි: 'කීමෙක් ද
 ආවෘත්ති, තෙපි තම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවු ද, මම තම් තොපට
 කියන්නෙමි. අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයුපුත්‍රයන් විසින්
 දහම අවබෝධ කරණ ලද ය. යම්සේ තම් මහසුලහ හමන්තේ තණ
 පියලිදඹු පරණලා එක්රැස් කරන්නේ ද, තවද යම්සේ හෝ කන්දෙන්
 ගලාබස්තා තදිය සක් සෙවෙල් පිසගුරු එක්රැස් කරන්නී ද, එසේ ම තෙපි
 නොයෙක් තම් ආත්තහු නොයෙක් ගෝත්‍ර ආත්තහු නොයෙක් ජාති
 ආත්තහු නොයෙක් කුලයෙන් නික්ම පාවිදි වූවහු එක්රැස් වූවහු ය.
 කීමෙක් ද ආවෘත්ති, තෙපි තම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවු ද, මම තම්
 තොපට කියන්නෙමි, අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයුපුත්‍රයන්
 විසින් දහම අවබෝධ කරණ ලදු' යි. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ වූහු ද
 ඕහු අවමන් කෙරෙති, අයුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්: 'කෙසේ තම්
 ආයුෂමත් ජනන තෙම භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නේ
 තමා නොකියයුත්තකු කෙලේ ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්
 වහන්සේට මේපවත් සාලු කලහ. ... 'සැබැවෙක් ද ජනනාය, තෝ භික්ෂුන් විසින්
 කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි තමා නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද' යි.
 "සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹුහ: කෙසේ
 තම් තුවඡ්ජුරුභය, තෝ භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි
 තමා නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද... තුවඡ්ජුරුභය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්න-
 යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ
 ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

"මහණ තෙම දුඵලවිකාරපදයාච ආත්තේ වෙ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂාදෙදශ-
 යෙහි ආතුලත් වූ ශික්ෂාපදයෙහි ලා (ලජ්ජී) භික්ෂුන් විසින් ප්‍රඥප්ති-
 ශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ 'ආයුෂමත්ති, මම කලාණ වූ හෝ
 ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවු. මම ද ආයුෂමත්තට කලාණ
 වූහෝ ලාමක වූ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ආයුෂමත්ති, මම අවවාදයෙන්
 වෙන් වවු' යයි තමා නො කියයුත්තකු කෙරේ ද, ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන්
 විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: 'ආයුෂමත් තෙම නහමන් තමා
 නො කියයුත්තකු කෙරේවා. ආයුෂමත් තෙම තමා කියයුත්තකු ම
 කෙරේවා. ආයුෂමත් තෙමේ ද භික්ෂුන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා.
 භික්ෂුහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ
 භාග්‍යවත්හුගේ පඨිද මේ ඔවුනොවුන්ට ශිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන්
 ආවෘත්තින් නගාලීමෙන් වැඩුනි ම' යයි. මෙසේත් ඒ මහණ තෙම
 භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැකි කොට ගණි නම් ඒ මහණ
 තෙම භික්ෂුන් විසින් ඒ ලබිය දැලීම පිණිස තුන්වනවට දක්වා
 සමතුනාසනය කලසුත්තේ ය. ඉදින් තුන්වනවට දක්වා සමතුනාසන
 කම් කරණු ලබන්නේ ඒ ලබිය හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම
 මෑනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් අභවෙසෙස් මේ" ය යි,

2. ගිඤ්චු පනොව දුබ්බවජාතීකො හොතීති දුබ්බවො හොති දෙව-
වසසකරණෙනි ධ්වෙවෙහි සමන්තාගතො අකඛමො අපපදනඛිණ්ණාගී
අනුසාසනී.

උදෙසාසමයාපහෙහසු සිඛබාසදෙසුති පාතීමොකඛපරියාපනොසු
සිඛබාසදෙසු.

ගිඤ්චුගීති අඤ්ඤාගී ගිඤ්චුගී.

සහධම්මිකං තාම: යං භගවතා පඤ්ඤාතං සිඛබාසදං එතං සහ-
ධම්මිකං තාම. තෙන චුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරොති, “මො මං
අයසමනො කිඤ්චී අවචුඤ්ච කලායාණං වා පාපකං වා, අභවපායසමනො න
කිඤ්චී වකබාමී කලායාණං වා පාපකං වා, චිරමථායසමනො මම වචනායා”ති.

සො ගිඤ්චුගී යො සො දුබ්බවජාතීකො ගිඤ්චු.

ගිඤ්චුගීති අඤ්ඤාගී ගිඤ්චුගී, යෙ පසසනති යෙ සුණනති හෙහි
වත්තබ්බො: “මො අයසමො අත්තාතං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමෙව්‍යයසමො
අත්තාතං කරොසු. අයසමොපි ගිඤ්චු වදෙසු සහධම්මෙවන. ගිඤ්චුපි අයසමනං
වකබනති සහධම්මෙවන. එවං සංවදාං හි තසස භගවතො පරිසා යද්දං අඤ්ඤ-
මඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤචුට්ඨාපනෙනා”ති. දුතීයමපි වත්තබ්බො. තතීයමපි
වත්තබ්බො. සවෙ පටිනිසසජනී, ඉච්චෙවනං කුසලං. නො වෙ පටිනිසසජනී,
අපතනී දුකකටසස. සුඤ්චා න වදනති, අපතනී දුකකටසස. සො ගිඤ්චු සඛස-
මජ්ඣමපි අකඛචීචා වත්තබ්බො: “මො අයසමො අත්තාතං අවචනීයං අකාසි.
වචනීයමෙව්‍යයසමො අත්තාතං කරොසු. අයසමොපි ගිඤ්චු වදෙසු සහධම්මෙවන.
ගිඤ්චුපි අයසමනං වකබනති සහධම්මෙවන. එවං සංවදාං හි තසස භගවතො
පරිසා යද්දං අඤ්ඤමඤ්ඤචුට්ඨාපනෙනා”ති. දුතීයමපි
වත්තබ්බො. තතීයමපි වත්තබ්බො. සවෙ පටිනිසසජනී, ඉච්චෙවනං කුසලං.
නො වෙ පටිනිසසජනී, අපතනී දුකකටසස. සො ගිඤ්චු සමනුභාසිතබ්බො.
එවඤ්ච පන ගිඤ්චුවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතෙනන ගිඤ්චුතා පටිබලෙන
සඛෙසා ඤ්ඤපෙනබ්බො:

“සුණොසු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉඤ්චනාමො ගිඤ්චු ගිඤ්චුගී
සහධම්මිකං චුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරොති, සො තං වඤ්චං න
පටිනිසසජනී, යද්දි සඛසසස පත්තකලො, සඛෙසා ඉඤ්චනාමං ගිඤ්චුං
සමනුභාසෙය්‍ය තසස වඤ්චසස පටිනිසසග්ගාය. එසා ඤ්ඤති.

සුණොසු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉඤ්චනාමො ගිඤ්චු ගිඤ්චුගී
සහධම්මිකං චුච්චමානො අත්තාතං අවචනීයං කරොති, සො තං වඤ්චං න
පටිනිසසජනී, සඛෙසා ඉඤ්චනාමං ගිඤ්චුං සමනුභාසනී තසස වඤ්චසස පටි-
නිසසග්ගාය, යසසායසමනො ඛමති ඉඤ්චනාමෙසස ගිඤ්චුනො සමනුභාසනා
තසස වඤ්චසස පටිනිසසග්ගාය. සො භුණ්ණසස, යසස නකබමති, සො
භාසෙය්‍ය.

2. හිඟවූ පනවනු දුබලවෘත්තියා හොඳින් යනු: දුර්වසකවූයේ දුර්ව කරණ ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූයේ (අවවාදය) නො ඉවසන්නේ අනුසාසනය පාදකුණින් (අදර ඇති වා) නො ගන්නේ වෙයි.

උදෙසාපටියාපනෙහි සුඛබාපදෙසු යනු: ප්‍රාතිඥාසංයෙහි ඇතුළත් වූ ශික්ෂාපදයන්හි.

හිඟවූහි යනු: අන්‍ය හිඟවූන් විසින්.

සහධර්මික නම්: භාග්‍යවතුන් විසින් පනවන ලද යම් ශික්ෂාපදයෙක් වේ ද හෙල සහධර්මික නම්. එයින් කියනු ලබන්නේ 'ඇවැත්නි, ටිට කලාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවූ, ටිට ද ආයුෂමත්තට කලාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ඇවැත්නි, ටිට අවවාද වචනයෙන් වෙන් වූ' යයි.

සො හිඟවූ යනු: ඒ දුර්ව සවභාව ඇති වෙණ තෙම.

හිඟවූහි යනු: අන් මහණුන් විසින්, යම් කෙනෙක් දකින් ද යම් කෙනෙක් අසන් ද ඔවුන් විසින් 'ආයුෂමත්තෙම නගමක් නමා නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත්තෙම නමා කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත්තෙමේ ද හිඟවූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, හිඟවූ ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නඟාලීමෙන් වැඩුනි ම ය' යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපිම මැනැවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. අසා නො කියන් නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සහමාදට ද ඇද 'ආයුෂමත්තෙම නගමක් නමා නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත්තෙම නමා කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත්තෙමේ ද හිඟවූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, හිඟවූ ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නඟාලීමෙන් වැඩුනි ම ය' යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපිම මැනැවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සමනුභාසනය කල යුත්තේ ය. තවද මහණෙහි, මෙසේත් සමනුභාසනය කලයුත්තේ ය: ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්‍ය තෙමේ දන්විය යුත්තේ ය:

"වහන්ස, සබ්‍ය තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම හිඟවූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නමා නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. ඉදින් සබ්‍යයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සබ්‍ය තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. හෙල 'ඤ්ඤා' ය.

වහන්ස, සබ්‍ය තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම හිඟවූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නමා නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. සබ්‍ය තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි, යම් ආයුෂමත්තට ඒ වස්තුවගේ හැරපිම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය රැව් වේ නම් හෙතෙම තුෂණිමතුන වන්නේ ය. යමක්හට නුරුස්සේ නම් හෙතෙම බණන්නේ ය.

දුතියමපි එතමන්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමන්ථං වදාමි -පෙ- සමනුභවෙඨා සබ්බෙන ඉන්ද්‍රියානාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ජස්ස පටිනිස්සග්ගාය. බමති සබ්බස්ස, තස්මා භුණ්ති, එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

ඤාතතියා දුක්ඛටං, දුභිති කම්මවාචාති ජුලලවචයා, කම්මවාචාපරි- යොසානෙ ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස, සබ්බාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස ඤාතතියා දුක්ඛටං, දුභිති කම්මවාචාති ජුලලවචයා පටිපසස්සවානති.

සබ්බාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි චූළවති සබ්බාදිසෙසොති.

3. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජති, ආපතති සබ්බාදි- සෙසස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො න පටිනිස්සජති, ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිනිස්සජති ආපතති සබ්බාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි -පෙ- ආපතති දුක්ඛටස්ස. අධම්ම- කමෙම වෙමතිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමම- සඤ්ඤි -පෙ- ආපතති දුක්ඛටස්ස.

4. අනාපතති අසමනුභාසන්තස්ස, පටිනිස්සජන්තස්ස, උමමන්තස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුබ්බවසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. 13.

කුලද්‍රව්‍යකසමසාදිසෙසො

1. තෙන සමයෙන බුඤ්ඤා භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ- පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන අස්සථිපුනිබ්බසුක්ඛා¹ නාම කීටාගිරියමිං ආවාසිකා ගොනති අලුජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ එවරූපං අනාවාරං ආවරන්ති; ලාලාවච්ඡං රේපෙනතිපි රේපාපෙනතිපි. සිඤ්ඤන්තිපි සිඤ්ඤාපෙනතිපි. ඔවිතන්තිපි ඔවිතාපෙනතිපි. ගජේන්තිපි ගජාපෙනතිපි. එකතොවණ්ටිකමාලං කරේන්තිපි කාරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං කරේ- නතිපි කාරුපෙනතිපි. මඤ්ඤරිකං කරොන්තිපි කාරුපෙනතිපි. විඬුතිකං කරේන්තිපි කාරුපෙනතිපි. වටංසකං කරේන්තිපි කාරුපෙනතිපි. ආවෙලං කරොන්තිපි කාරුපෙනතිපි. උරච්ඡදං කරොන්තිපි කාරුපෙනතිපි. තෙ කුලීචී- නං කුලධිතානං කුලකුමාරිනං කුලසුණ්භානං කුලදාසිනං එකතොවණ්ටිකමාලං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි. මඤ්ඤ- රිකං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි, විඬුතිකං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි, වටංසකං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි. ආවෙලං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි. උරච්ඡදං හරන්තිපි හරුපෙනතිපි. තෙ කුලීචීති කුලධිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදාසිති සද්ධිං එකභාජතෙපි භුඤ්ඤන්ති-

1. නාම සිඤ්ඤා ඉතිපි සිඬු.

දෙවනවට ද මෙපවත් කියමි ... තෙවනවට ද මෙපවත් කියමි ... සවිතායා විසින් ඒ වසතුහුගේ හැරපිම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාය-නස කරණ ලද්දේ ය. සවිතායාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුණ්ණිමාලා යි. තෙල මෙසේ බරම' යි.

ඤානියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් දෙතුලාසියෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සභවෙසෙස් අවදනුවහට ඤානියෙන් වූ දුකුලා ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද නවතින්.

සවිතාදිසෙසො යනු: ... එයිනුදු කියනු ලැබෙයි 'සවිතාදිසෙසො'යි.

3. ධම්කමියෙහි ධම්කමී ය යන සංඥ ඇත්තේ (ලබ්ධිය) නො හරි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ධම්කමියෙහි විමති ඇත්තේ නො හරි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ධම්කමියෙහි අධම්කමී ය යන සංඥ ඇත්තේ නො හරි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. අධම්කමියෙහි ධම්කමී ය යන සංඥ ඇත්තේ ... දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අධම්කමියෙහි විමති ඇත්තේ ... දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අධම්කමියෙහි අධම්කමී ය යන සංඥ ඇත්තේ ... දුකුලා ඇවැත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවහට, හැරපියනුවහට, උනම්භතක-යහට, ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දුම්මභික්ඛාපදය නිමි.

8. 13.

කුලද්‍රව්‍යකසවිතාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් මුදුනු සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජේතවන නම් වූ අනේවඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. තවද එසමයෙහි අසාසී ය පුනබ්බසුක ය යන නම් ඇති අලස් වූ පාපභික්ඛු කීටාහිරි දතව්වෙහි ආවාසික වෙති. ඔහු මෙබඳු අතාචාර කෙරෙහි: මල්ගස් (තුමුද) රොපණය කෙරෙහි, (මෙරලා ලවා ද) රොපණය කරවති. දිය ඉසිති, දිය ඉස්වති. නෙලති, නෙලවති. ගොතති, ගොතවති. එක්පසා නටු ඇති මාලා කෙරෙහි. කරවති. දෙපසා නටු ඇති මාලා කෙරෙහි, කරවති. මල්කලප් කෙරෙහි, කරවති. හිදින් විද කල මල්දම් කෙරෙහි, කරවති. මල්-සුමුළු කෙරෙහි, කරවති. මල් කැරලී කෙරෙහි, කරවති. උරසාද කෙරෙහි කරවති. ඔහු කුලසත්‍රීන්ට කුලදුන්ට කුලකුමරියන්ට කුලසුණිසාවන්ට කුල-දුසින්ට එක්පස නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙහි, යවති. දෙපස නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙහි යවති. මල්කලප් ගෙණ යෙහි, යවති. හිදින් විද කල මල්දම් ගෙණ යෙහි, යවති. මල් සුමුළු ගෙණ යෙහි, යවති. මල්කැරලී ගෙණ යෙහි යවති. උරසාද ගෙණ යෙහි, යවති. ඔහු කුලසත්‍රීන් කුලදුන් කුලකුමාරීන් කුලසුණිසාවන් කුලදුසින් සමග එක් බඳුනෙහි ද මුදිති-

එකථාලකෙපි පිවනති, එකාසනෙපි කීරීදනති, එකමකෙදිපි තුවට්ටෙනති, එකත්ථරණාපි තුවට්ටෙනති, එකපාපුරණාපි තුවට්ටෙනති, එකත්ථරණපාපුරණාපි තුවට්ටෙනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ඣමපි පිවනති, මාලාගනිවිලෙපනමපි ධාරෙනති, නවවනතිපි ගායනතිපි වාදෙනතිපි ලාසෙනතිපි, නවවනතියාපි නවවනති, නවවනතියාපි වාදෙනති, නවවනතියාපි ලාසෙනති, ගායනතියාපි නවවනති, ගායනතියාපි ගායනති, ගායනතියාපි වාදෙනති, ගායනතියාපි ලාසෙනති, වාදෙනතියාපි නවවනති, වාදෙනතියාපි ගායනති, වාදෙනතියාපි වාදෙනති, වාදෙනතියාපි ලාසෙනති, ලාසෙනතියාපි නවවනති, ලාසෙනතියාපි ගායනති, ලාසෙනති-යාපි වාදෙනති, ලාසෙනතියාපි ලාසෙනති, අට්ඨපදෙපි කීලනති, දසපදෙපි කීලනති, ආකාසෙපි කීලනති, පරිභාරපථෙපි කීලනති, ඤනතිකායපි කීලනති, බලිකායපි කීලනති, ඝට්ඨකායපි කීලනති, සලාකහභේනපි කීලනති, අකෙත-නපි කීලනති, පඛගචීරෙනපි කීලනති, වඛකකෙතපි කීලනති, මොකඛවිකායපි කීලනති, විඛගුලකෙනපි කීලනති, පතතාලහකෙනපි කීලනති, රථකෙනපි කීලනති, බනුකෙනපි කීලනති, අකඛරිකායපි කීලනති, මනෙසිකායපි කීලනති, යථාවජ්ජෙනපි කීලනති, ගජ්ජිමමපි සිකඛනති, අසුසමමපි සිකඛනති, රථසමමපි සිකඛනති, බනුසමමපි සිකඛනති, ථරාසමමපි සිකඛනති, ගජ්ජිමපි පුරතො ධාවනති, අසුසසපි පුරතො ධාවනති, රථසසපි¹ පුරතො ධාවනති, ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසෙසලෙනතිපි² අපෙපාඤෙනතිපි තිබ්බුජ්ඣනතිපි, මුට්ඨිභිපි යුජ්ඣනති, රඛගමජ්ජෙකපි සඛඤාචිං පත්ථරිනා, නවවනතිං³ එවං වදෙනති: ‘ඉධ භගිනී නවවසස්ස’ති, නලාචිකමපි දෙනති, විවිධමපි අනාවාරං ආචරනති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කාසීසු වසං චුජ්ඣො සාවජ්ඣං ගච්ඡන්තො භගවතං දසසනාය යෙන කීටාගිරී තදවසරී. අථ ඛො සො භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං කීටාසෙනා, පතතචීවරමාදාය කීටාගිරිං. පිණ්ඩාය පාවිසී පාසාදිකෙන අභිකකනොතන පටිකකනොතන ආලොකීතෙන විලොකීතෙන සමමිඤ්ජ්තෙන පසාරීතෙන ඔකඛීතනචිකඛු ඉරියාපථ-සමපනොතා. මනුස්සා තං භික්ඛුං පසයිනා ඵවමාහංසු: “කවායං අබලබලො විය මජ්ඣමජෙදු විය භාකුට්ඨකභාකුට්ඨකො විය, කො ඉමස්ස උපගතස්ස පිණ්ඩ-කමපි දස්සති. අමහාකං පන අයතා අස්සජ්ජුතබ්බසුකා සණ්ඨා සබ්බලා සුඛ-සමහාසා මිහිනපුබ්බඛගමා, එහි සවාගතවාදිනො අබ්භාකුට්ඨකා උත්තානමුඛා පුබ්බභාසිනො, තෙසං තාම පිණේධා දුතබ්බො”ති. අද්දසා ඛො අඤ්ඤතරො උපාසකො තං භික්ඛුං කීටාගිරීසමීං පිණ්ඩාය වරතනං, දිසවාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිනා තං භික්ඛුං අභිවාදෙතා ඵතදවොච: “අපි භනෙන පිණේධා ලබහති”ති “න ඛො ආචුසො පිණේධා ලබහති”ති “එහි භනෙන ඝරං ගමිස්සාමා”ති.

1. රථසස පුරතො ධාවනතිපි ආධාවනතිපි. ම.ජ.ඝ. 2. උසෙසලෙනතිපි. පාඤා 3. නවවතිං ම.ජ.ඝ.

එක් තලියෙහි දු බොනි. එක් අසුතෙහි දු හිදිති. එක් ඇදෙහි දු ගොවිති. එක්තිලි ඇති ව ගොවිති. එක් පොරෝණ ඇති ව ද ගොවිති. එක්තිලිපොරෝණ ඇති ව ද ගොවිති. නො කල්හි දු වලදනි. මත්පාන් ද බොනි. මල්ගද විලවුනු දු දරති තටනි ගයති. වයනි. ලාසන තැවුම් තටනි. නිලිය තටන කල්හි දු තටනි. තටන කල්හි දු ගයනි. තටන කල්හි දු වයනි. තටන කල්හි දු ලාසන කෙරෙති. ගයන කල්හි දු තටනි. ගයන කල්හි දු ගයනි. ගයන කල්හි දු වයනි. ගයන කල්හි දු ලාසන කෙරෙති. වයන කල්හි දු තටනි. වයන කල්හි දු ගයනි. වයන කල්හි දු වයනි. වයන කල්හි දු ලාසන කෙරෙති. ලාසන කරණ කල්හි දු තටනි. ලාසන කරණ කල්හි දු ලාසන කෙරෙති. අටපද දුපෝරුයෙහි දු කෙලිති. දසපද දුපෝරුයෙහි දු කෙලිති. දුපෝරුයෙහි සෙයින් අහස්හි දු කෙලිති. හිරිමඛලෙහි දු කෙලිති. නියෙත් කැට ඇත් මැත් කොට ද කෙලිති. පහැටිනු දු කෙලිති. සිංකෙලියෙ-නු දු (කල්ලි) කෙලිති. ලහඅතිනු දු කෙලිති. ලාවටිනු දු කෙලිති. පත්තලිනු දු කෙලිති. කුඩාතලුලිනු දු කෙලිති. කරණම් පැනීමෙනු දු කෙලිති. කත්තත්-ගුරුවා ඉදි කොට කෙලිති. පත්තලියෙනු දු කෙලිති. කුඩා රියෙනු දු කෙලිති. කුඩා දුන්තෙනු දු කෙලිති. අකුරුකෙලියෙනු දු කෙලිති. මනෙසිකායෙනු (සිතු දෙය කීමෙන්) දු කෙලිති. යථාවදුයෙනු දු (සිරුර දෙස් ඇති සැටි දක්වමින්) කෙලිති. භක්තිලියෙහි දු හික්මෙති අශ්වලියෙහි දු හික්මෙති. රථලියෙහි දු හික්මෙති ඛනුශ්වලියෙහි දු හික්මෙති. ඛනුශ්වලියෙහි දු හික්මෙති. ඇතු පෙරවුයෙහි දු දුවති. අසු පෙරවුයෙහි දු දුවති රිය පෙරවුයෙහි දු දුවති පසුපසට දු දුවති. පෙරට දු දුවති. ප්‍රිතිතාද දු කෙරෙති. අත්පොළසන් දු දෙනි. මල්ලව පොර දු කෙරෙති. මිටු පොර දු කෙරෙති. රහමඛල මැද සහල අතුරු නිලියට 'තැහනියනි මෙහි තටව'යි මෙසේ කියනි. තලලෙහි අත ද තබනි. විවිධ අතාවාර දු කෙරෙත්.

2. තවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාසිජතපදයෙහි වස් විසුයේ බුදුරදුන් දක්නා පිණිස සැමවැන්නුවරට යන්නේ කීටාගිරිය යම් තැනෙක්හි දු එතැනට පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ පෙරවරුයෙහි හැද පෙරව පාසිවුරු ගෙණ ප්‍රසාද එලවන ගමනින් නැවැත්මෙන් ඉදිරි බැල්මෙන් අවට බැල්මෙන් අත්පා හැකුළුමින් දිග හැරීමෙන් (යුතුම) යට ගෙළු ඇස් ඇත්තේ පිරිපුන් ඉරියව් ඇත්තේ කීටාගිරියට පිඹු පිණිස පිවිසියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දැක මෙසේ කීහ: ඉතා දුබලයකු මෙන් ඉතා සණහයකු මෙන් ඉතා හැකුළු මුහුණ ඇත්තකු මෙන් මේ කවරෙක් ද? මොහු ගෙදෙරට පැමිණියහුට කවරෙක් පිණිසාතයකු දු දෙයි ද? අපගේ ස්වාමීහු අසුපුත්තඛ්‍යාදිසෙසයෝ වැලිත් නිපුණයෝ ය. සබ්ලයෝ ය, සුව එලවන කථා ඇත්තාහු ය, සිතහ පෙරවු කොට කථා කරන්නාහු ය, 'එව සුවදු'යි කියන්නාහු ය, නො හැකුළු බැම ඇත්තාහු ය, නැඟු මුව ඇත්තාහු ය, පලමු කථා කරන්නාහු ය. ඔවුනට තම පිඹු දිය යුත්තේ දු'යි. එක්තරු උපාසකයෙක් කීටාගිරියෙහි පිඹු පිණිස හැසිරෙන ඒ මහණ දුටුයේ ය. දැක ඒ මහණහු කරා එලඹ ඒ මහණහු වැද මේ කී ය. 'වහන්ස, පිඹු ලැබුණේ ද? යි. ඇවැත්නි, පිඹු නො ලැබිණි'යි. එව වහන්ස, ගෙට යමි'යි.

3. අඵ බො සො උපාසකො තං භික්ඛුං ඝරං තෙණිං භොජේණිං එතද-
 වොච: “කභං භනෙන අයොගමිස්සති”ති. “සාවඤ්චිං බො අභං ආට්ඨිසො
 ගමිස්සාමි භගවනතං දස්සනායා”ති. “තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො
 පාදෙ සිරසා වන්දාමි, එවඤ්ච වදෙහි:” දුට්ඨො භනෙන කීටාගිරිස්මීං ආවාසො,
 අස්සජ්ජුතබ්බසුකා නාම කීටාගිරිස්මීං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ
 එවරුපං අතාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ-
 විවිධවපි අතාවාරං ආවරනති යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං
 පසනතා, තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපසනතා. යාතිපි තාති සමසස්ස පුබ්බෙ
 දතපථාති, තාතිපි එතරහි උපවජ්ජනාති. ඊඤ්චනති පෙසලා භික්ඛු. නිවසනති
 පාපභික්ඛු. සාධු භනෙන භගවා කීටාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණො යථායං
 කීටාගිරිස්මීං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

4. “එවමාට්ඨිසො”ති බො සො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස පටිසසුඤ්චා
 යෙන සාවඤ්චි තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බත යෙන සාවඤ්චි ජේතවතං
 අතාවජිණ්ඨකස්ස ආරුමො, යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිඤ්චා
 භගවනතං අභිවාදෙඤ්චා එකමනතං නිසිදි අභිණ්ණං බො පතෙනං බුද්ධානං
 භගවනතානං ආභනානුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසලෙමාදිතුං. අඵ බො භගවා
 තං භික්ඛුං එතදවොච: “කච්චී භික්ඛු ඛමනීයං, කච්චී යාපනීයං, කච්චීසි
 අපසකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, කුතො ව ඤ්චං භික්ඛු ආගච්ඡසී”ති.
 “ඛලිනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අපසකිලමථෙන වාභං භනෙන
 අද්ධානං ආගතො.

5. ඉදං භනෙන කාසීසු වස්සං චුජේථා සාවඤ්චිං ආගච්ඡනො
 භගවනතං දස්සනාය යෙන කීටාගිරි තදවසරිං, අඵ බොභං භනෙන
 පුබ්බණ්ඨකමයං නිවාසෙඤ්චා පතනච්චරමාදය කීටාගිරිං පිණ්ඩාය පාවිසිං.
 අද්දසා බො මං භනෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො කීටාගිරිස්මීං පිණ්ඩාය
 වරනතං, දිස්වාන යෙනාභං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිඤ්චා මං අභිවාදෙඤ්චා
 එතදවොච: “අපි භනෙන පිණ්ඩා ලබ්භති”ති. “න බො ආට්ඨිසො පිණ්ඩා
 ලබ්භති”ති. “එහි භනෙන ඝරං ගමිස්සාමා”ති. අඵ බො භනෙන සො
 උපාසකො මං ඝරං තෙණිං භොජේණිං එතදවොච: “කභං භනෙන අයොග
 මිස්සති”ති. “සාවඤ්චිං බො අභං ආට්ඨිසො ගමිස්සාමි භගවනතං දස්සනායා”ති.
 “තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දාමි, එවඤ්ච
 වදෙහි: ‘දුට්ඨො භනෙන කීටාගිරිස්මීං ආවාසො, අස්සජ්ජුතබ්බසුකා නාම
 කීටාගිරිස්මීං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු. තෙ එවරුපං අතාවාරං
 ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ- විවිධවපි අතාවාරං
 ආවරනති. යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසනතා,
 තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපසනතා. යාතිපි තාති සමසස්ස පුබ්බෙ දතපථාති,
 තාතිපි එතරහි උපවජ්ජනාති. ඊඤ්චනති පෙසලා භික්ඛු. නිවසනති පාප-
 භික්ඛු’ති. සාධු භනෙන භගවා කීටාගිරිං භික්ඛු පභිණ්ණො යථායං කීටාගිරිස්මීං
 ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති. “තතො අභං භගවා ආගච්ඡාමි”ති.

3. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මහණ ගෙට පමුණුවා වලදවා මෙපවත් කී ය: වහන්ස, ‘සාමිහු කොහි යෙන් දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, මම භාග්‍යවතුන් දක්නා පිණිස සාවැතට යමි’යි. එසේ වී තම වහන්ස, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන්ගේ පාසඟළු උතුමිතින් වදිනු මැනවැ. මෙසේත් කියුව මැනවැ: ‘වහන්ස, කීටාගිරියෙහි ආවාසය දුමිත ය. අසූඡ් ය පුනබ්බසුක ය යන අලඡ්ඡ වූ පාපභික්ඛු කීටාගිරියෙහි ආවාසිකයෝ ය. ඔහු මෙබඳු අතාවාරයෙහි හැසිරෙත්: (කුමු ද) මල්ගස් රොපණය කෙරෙති. (මෙරමා ලවා ද) රොපණය කරවති .. විවිධ වූත් නො කටපුතු කෙරෙත්. වහන්ස, පෙර යම් මිනිස් කෙනෙකුත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහු ද ඔහුත් මෙකල ශ්‍රද්ධා තැත්තාහු අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සංඝයාට යම් දන්වැට කෙනෙකුත් වූහු තම ඔහුත් මෙකල සිදුතාහු ය. පෙශල භික්ඛු වෙන් ව යෙති. පාපභික්ඛු නිවසත්. වහන්ස, භාග්‍යවත්හු යම්සේ මේ කීටාගිරියෙහි ආවාසය මැනවින් පිහිටා තම එසෙසින් කීටාගිරියට වහන්දා කෙනකුත් යවත්තාහු තම මැනවැ’යි.

4. ‘එසේ ය ඇවැත්නි’යි ඒ මහණ තෙම ඒ උචසුහට පිළිවදන් දී සාවැතට නික්ම ගියේ ය. අනුක්‍රමයෙන් සාවැත්තුවර ජේතවන තම වූ අනේවඩු සිටුවුනේ අරම යම් තැනෙක්හි ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි ද එතැන්හි එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස් ව හුන්සේ ය. ආගන්තුක භික්ඛුන් සමග සතුටු සාමිච්චිකථා කිරීම යන මෙය භාග්‍යවත් බුදුවරුන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. ඉක්බිති භාග්‍යවත්හු ඒ මහණට මේය වදාල සේක. “කීමෙක් ද මහණ ඉවසිය හැකි ද? යැපිය හැකි ද? නො වෙහෙසින් මහ ආයෙහි ද? මහණ තෝ කොහි සිට ආයෙහි දෑ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක්ක. සාමිනි, මම නො වෙහෙසින් මහ ආයෙමි.

5. සාමිනි, මම මෙහි කසීප්තපදයෙහි වාස නිමවූ වස් ඇත්තෙමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස සාවැත්තුවරට එන්නෙමි කීටාගිරිය යම් තැනෙක්හි ද එහි පිවිසියෙමි. සාමිනි, එකල්හි මම පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරු ගෙන කීටාගිරියට පිඬු පිණිස පිවිසියෙමි. සාමිනි, එක්තරා උපාසකයෙක් කීටාගිරියෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන මා දුටුයේ ය. දැක මා වෙත එළඹ වැඳ මෙපවත් කී ය. ‘වහන්ස, පිණ්ඩපාතය ලැබුණේ දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, පිඬු නො ලැබිනැ’යි. ‘එව වහන්ස, ගෙට යමි’යි. සාමිනි, ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම මා ගෙට පමුණුවා වලදවා මෙය කී ය: ‘වහන්ස, සාමිහු කොහි යත්තහු දෑ’යි. ‘ඇවැත්නි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා සඳහා සාවැත්තුවරට යන්නෙමි’යි. වහන්ස, එසේ වී තම මාගේ බසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ පාසඟළුවන් උතුමිතින් වදිනු මැනව, මෙසේත් කියනු මැනව. ‘සාමිනි, කීටාගිරියෙහි ආවාසය දුමිත ය. කීටාගිරියෙහි අසූඡ්පුනබ්බසුක තම වූ ආවාසිකයෝ අලඡ්ඡ ය, පාපභික්ඛු ය. ඔහු මෙබඳු වූ අතාවාරයෙහි හැසිරෙති: මල්ගස් රොපණය ද කෙරෙති රොපණය ද කරවති. ... විවිධ වූ අතාවාරයෙහි ද හැසිරෙත්. සාමිනි, යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහු තම ඔහු දු මෙකල්හි ශ්‍රද්ධා රහිතයෝ ය. අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සහනට යම් දන්වැට කෙනෙක් වූවාහු තම ඔහු දු මෙකල්හි සිදුතාහු ය. සුපෙශල භික්ඛු නික්ම යෙති. පාපභික්ඛු වාසය කෙරෙත් ය’යි. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ කීටාගිරියෙහි මේ ආවාසය පවත්නේ ද එපරිද්දෙන් කීටාගිරියට භික්ඛුන් එවන්නේත් තම මැනවැ’යි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි’යි.

6. අඵ බො භගවා ඵතසමිං නිදුනෙ ඵතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසමසං සනතිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සචං කීර භික්ඛවෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා නාම කීවාහිරිසමිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපභික්ඛු, තෙ ඵවරුපං අතාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ- විවිධවපි අතාවාරං ආවරනති, යෙපි තෙ භික්ඛවෙ මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසනතා, තෙපි ඵතරහි අස්සද්ධා අපපසනතා. යානිපි තාති සමසස්ස පුබ්බෙ දුතපථානී, තානිපි ඵතරහි උපච්ඡිනතානී. රිඤ්චනති පෙසලා භික්ඛු නිවසනති පාපභික්ඛු”ති? “සචං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා:

7. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඤ්ජුරිසා ඵවරුපං අතාවාරං ආවරි-
 ස්සනති: මාලාවච්ඡං රොපෙස්සනතිපි රොපාපෙස්සනතිපි, සිඤ්චිය්සනතිපි සිඤ්චා-
 පෙස්සනතිපි, ඔච්ඡිනිය්සනතිපි ඔච්ඡිතාපෙස්සනතිපි, ගන්චිය්සනතිපි ගන්චා-
 පෙස්සනතිපි, ඵකතො වණ්චිකමාලං කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, උභතො-
 වණ්චිකමාලං කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, මඤ්ජුරිකං කරිය්සනතිපි
 කාරුපෙස්සනතිපි, විඬුතිකං කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, වටංසකං
 කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, ආවෙලං කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි,
 උරව්ඡදං කරිය්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, තෙ කුලිච්ඡිතං කුලධිතාතං කුල-
 කුචාරිතං කුලසුභ්භාතං කුලදසීතං ඵකතො වණ්චිකමාලං හරිය්සනතිපි
 හරුපෙස්සනතිපි, උභතො වණ්චිකමාලං හරිය්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි,
 මඤ්ජුරිකං හරිය්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, විඬුතිකං හරිය්සනතිපි හරුපෙ-
 ස්සනතිපි, වටංසකං හරිය්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, ආවෙලං හරිය්සනතිපි
 හරුපෙස්සනතිපි, උරව්ඡදං හරිය්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, තෙ කුලිච්ඡිති කුල-
 ධිතාති කුලකුමාරිති කුලසුභ්භාති කුලදසීති සද්ධිං ඵකභාජතෙපි භුඤ්ජිය්සනති,
 ඵකථාලකෙපි පිචිය්සනති, ඵකාසතෙපි නිසීදිය්සනති, ඵකමඤ්චෙපි තුවට්ටි-
 ය්සනති, ඵකච්ඡරණාපි තුවට්ටිය්සනති, ඵකපාපුරණාපි තුවට්ටිය්සනති, ඵකච්ඡ-
 රණපාපුරණාපි තුවට්ටිය්සනති, විකාලෙපි භුඤ්ජිය්සනති, මජ්ජවපි පිචිය්සනති,
 මාලාගඤ්චිලෙපතමපි ඛාරිය්සනති, නච්චිය්සනතිපි, ගාඨිය්සනතිපි, වාදිය්සනතිපි,
 ලාසෙස්සනතිපි, නච්චනතියාපි නච්චිය්සනති, නච්චනතියාපි ගාඨිය්සනති,
 නච්චනතියාපි වාදිය්සනති, නච්චනතියාපි ලාසෙස්සනති, ගායනතියාපි
 නච්චිය්සනති, ගායනතියාපි ගාඨිය්සනති, ගායනතියාපි වාදිය්සනති, ගායනතියාපි
 ලාසෙස්සනති, වාදෙනතියාපි නච්චිය්සනති, වාදෙනතියාපි ගාඨිය්සනති,
 වාදෙනතියාපි වාදිය්සනති, වාදෙනතියාපි ලාසෙස්සනති, ලාසෙනතියාපි
 නච්චිය්සනති, ලාසෙනතියාපි ගාඨිය්සනති, ලාසෙනතියාපි වාදිය්සනති,
 ලාසෙනතියාපි ලාසෙස්සනති, අට්ඨපදෙපි කීට්ඨිය්සනති, දසපදෙපි කීට්ඨිය්සනති,
 ආකාසෙපි කීට්ඨිය්සනති, පරිහාරපථෙපි කීට්ඨිය්සනති, සනතිකායපි කීට්ඨිය්සනති,
 බලිකායපි කීට්ඨිය්සනති, ඝට්ඨිකායපි කීට්ඨිය්සනති, සලාකභජේතපි කීට්ඨිය්සනති,
 අකෙතපි කීට්ඨිය්සනති, පඞ්ගච්චරෙතපි කීට්ඨිය්සනති, වඞ්ගකෙතපි කීට්ඨිය්සනති,
 මොකච්චිකායපි කීට්ඨිය්සනති, විඞ්ගුලකෙතපි කීට්ඨිය්සනති, පතතාලගකෙතපි
 කීට්ඨිය්සනති, රථකෙතපි කීට්ඨිය්සනති, ඛනුකෙතපි කීට්ඨිය්සනති, අකඛරිකායපි
 කීට්ඨිය්සනති, මනෙසිකායපි කීට්ඨිය්සනති, යථාවජේජතපි කීට්ඨිය්සනති, හජ්චිය්මමපි
 සිකඛිය්සනති, අස්සසමමපි සිකඛිය්සනති, රථසමමපි සිකඛිය්සනති, ඛනුසමමපි
 සිකඛිය්සනති, ථරුසමමපි සිකඛිය්සනති, හජ්චිය්සපි පුරතො ඛාවිය්සනති,
 අස්සසමපි පුරතො ඛාවිය්සනති, රථසමපි පුරතො ඛාවිය්සනති, ඛාවිය්සනතිපි
 ආඛාවිය්සනතිපි, උසෙස්සිය්සනතිපි¹, අපපායෙස්සනතිපි, නිබ්බුජ්ඣිය්සනතිපි,
 මුට්ඨිහිපි යුජ්ඣිය්සනති, රඞ්ගමජේඛපි සමසාවිං පච්ඡරිතා නච්චනතිං ඵචං
 වකඛනති: “ඉධ භගනී නච්චසසු”ති, තලාවිකමපි දසිය්සනති, විවිධවපි අතාවාරං
 ආවරිය්සනති.

1. උසෙස්සිය්සනතිපි. සි.මු.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි ලා භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා භික්ෂුන් විවෘල සේක. සැබැවෙන් ද මහණෙනි, කීවාහිරියෙහි අයසජ්-පුතබ්බසුක නම් වූ ආචාරිකයෝ අලප්ඵිකු ය පාපභික්ෂුකු ය ඔහු මෙබඳු වූ අතාවාරයෙහි හැසිරෙති. මල්ගස් රොපණය ද කෙරෙති රොපණය ද කරවති... විවිධ අතාවාරයෙහි දු හැසිරෙති. පෙර සැදුහැනි පහන් වූ යම් මිනිස් කෙනෙක් වූහු නම් ඔහු දු දුන් සැදුහැ කැත්තෘහු ය, නො පහන් වූවාහු ය. සහනට පෙර යම් දන්වැට කෙනෙක් වූහු නම් ඔහු දු දුන් සිදුනෘහු ය. පෙශල භික්ෂුහු නික්ම යෙහි පාපභික්ෂුහු වාසය කෙරෙත් ය'යි. "සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස" . භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහු සේක:

7. මහණෙනි, ඒ කුච්ඡුරුමයෝ කෙසේ නම් මෙබඳු වූ අතාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද: මල්ගස් රොපණය කෙරෙත් ද රොපණය කරවත් ද, දිය ඉසිත් ද ඉස්වත් ද, නෙලත් ද නෙලවත් ද, ගොතත් ද ගොතවත් ද, එක්පසා නටු ආභි මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, දෙපසා නටු ආභි මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කලප් කෙරෙත් ද කරවත් ද, හිදිත් විද කල මල්දම් කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්සුඹුළු කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කාරලී කෙරෙත් ද කරවත් ද, උරසාද කෙරෙත් ද කරවත් ද, ඔහු කුලයනීන්ට කුලධිතෘතව කුලකුමාරීන්ට කුලසුභිසාවන්ට කුලදසීන්ට එක්පසා නටු ආභි මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, දෙපසා නටු ආභි මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කලප් ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, හිදිත් විද කල මල්දම් ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්සුඹුළු ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කාරලී ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, උරසාද ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, ඔහු කුලයනීන් කුලධිතෘත කුලකුමාරීන් කුලසුභිසාවන් කුලදසීන් සමග එක් බඳුනෙහි වලඳත් ද, එක් තලියෙහි බොත් ද, එක් අසුනෙහි හිදිත් ද, එක් ආදෙහි හොවිත් ද, එක් අතුරුණු ආභි ව හොවිත් ද, එක් පොරෝණ ආභි ව හොවිත් ද, එක් අතුරුණු පොරෝණ ආභි ව හොවිත් ද, නො කල්හි වලඳත් ද, මත්-පානු දු බොත් ද, මල්ගඳවිලෙවුහු දු දරත් ද, නටත් ද ගයත් ද වයත් ද, ලාසා නැටුම් කෙරෙත් ද, (නිශ්‍රිය) නටන කල්හි නටත් ද, නටන කල්හි ගයත් ද, නටන කල්හි වයත් ද, නටන කල්හි ලාසා කෙරෙත් ද, ගයන කල්හි දු නටත් ද, ගයන කල්හි ගයත් ද, ගයන කල්හි වයත් ද, ගයන කල්හි දු ලාසා කෙරෙත් ද, වයන කල්හි දු නටත් ද වයන කල්හි දු ගයත් ද වයන කල්හි වයත් ද, වයන කල්හි ලාසා කෙරෙත් ද, ලාසා කරණ කල්හි දු නටත් ද, ලාසා කරණ කල්හි දු ගයත් ද, ලාසා කරණ කල්හි වයත් ද, ලාසා කරණ කල්හි ලාසා කෙරෙත් ද, අටපද පෝරුයෙහි කෙළීන් ද, දසපද පෝරුයෙහි කෙළීන් ද, පෝරුයෙහි සෙසින් අභන්ති කෙළීන් ද, පාරිච්චලෙහි කෙළීන් ද, නියෙන් කැට ආත් මැත් කොට කෙළීන් ද, පසාච්චුදු කෙළීන් ද, සිංකෙළි කෙළීන් ද, ලහ අතිහු දු කෙළීන් ද, ලාවච්චුදු කෙළීන් ද, පත්තලිහු දු කෙළීන් ද, කුඛා නගුලිහු දු කෙළීන් ද, කරණම් පැනීමෙහු දු කෙළීන් ද, කන්තන්ගුරුවා ඉදිකොට කෙළීන් ද, පත්තලියෙහු දු කෙළීන් ද, කුඛාරියෙහු දු කෙළීන් ද, කුඛාදන්තෙහු දු කෙළීන් ද, අතුරුකෙළියෙහු දු කෙළීන් ද, මනෙසිකායෙහු දු කෙළීන් ද, යචාචද්‍යායෙහු දු කෙළීන් ද, ගහනිශ්ලායෙහි දු හික්මෙත් ද, අභිශ්ලායෙහි දු හික්මෙත් ද, රච්ච්ලායෙහි දු හික්මෙත් ද, ධනුශ්ලායෙහි දු හික්මෙත් ද, බඛනශ්ලායෙහි දු හික්මෙත් ද, ආතු පෙරවුයෙහි දු දිවෙත් ද, අසුපෙරවු-යෙහි දු දිවෙත් ද, රියපෙරවුයෙහි දු දිවෙත් ද, පසුපසට ද දිවෙත් ද, පෙරටද දිවෙත් ද, ප්‍රිතිනාද කෙරෙත් ද, අපොලත් ද, මල්ලවපොර දු කෙරෙත් ද, මිටුපොර දු කෙරෙත් ද, රභමච්ල මැද සහල අතුරු නිශ්‍රියට තැහනියනී, මෙහි නටව'යි මෙසේ කියත් ද, නලලෙහි ඇඟිලි තබත් ද, විවිධ අතාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද?"

8. තෙතං භික්ඛවෙ අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- “භිගරභිත්වා ධම්මං කථං කථාං සාරිපුත්තමොග්ගලානෙ ආමනෙත්ති: “ගච්ඡ්ථ තුලෙභ සාරිපුත්තා කීටාගිරිං, ගන්ත්වා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීය-කම්මං කරොථ, භූමනාකං එතෙ සද්ධිවීභාරිකා”ති. “කථං මයං භනෙත අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොම. චණ්ඩා නෙ භික්ඛු ඵරුසා”ති “නෙත භි තුලෙන සාරිපුත්තා බහුකෙභි භික්ඛුභි සද්ධිං ගච්ඡ්ථා”ති. “එවං භනෙත්”ති ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලානා භගවතො පච්චස්සොසුං.

9. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ කාතබ්බං: පඨමං අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු චොදෙතබ්බා. චොදෙත්වා සාරෙතබ්බා, සාරෙත්වා ආපත්ති¹ රොපෙතබ්බා, ආපත්තිං රොපෙත්වා බ්‍යතෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලොත සඛෙසා ඤාපෙතඛෙබ්බා:

“සුණංභූ මෙ භනෙත සඛෙසා. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලද්‍රව්‍යකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙච සුග්ගන්ති ව, කුලානී ව ඉමෙහි දුට්ඨානී දිස්සන්ති වෙච සුග්ගන්ති ව, යදි සම්බසං පත්තකලලං, සඛෙසා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරෙග්ග, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුභි කීටාගිරිස්මං වත්ථබ්බ”න්ති. එසා ඤාතති.

සුණංභූ මෙ භනෙත සඛෙසා. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලද්‍රව්‍යකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙච සුග්ගන්ති ව, කුලානී ව ඉමෙහි දුට්ඨානී දිස්සන්ති වෙච සුග්ගන්ති ව. සඛෙසා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරෙති, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුභි කීටාගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති යස්සංගස්මතො ඛමති අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මස්ස කරණං; න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුභි කීටාගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති. සො තුණ්හස්ස, ගස්ස නත්ඛමිති. සො භාසෙග්ග.

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- කතං සඛෙසන අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුභි කීටාගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති, ඛමති සම්බසං, තස්මා තුණ්හී, එවමෙනං ධාරගාමී”ති.

1. ආපත්ති. සි.ඉ.

8. මහනෙති, තෙල නො පහනුන්ගේ පැහැදිලිව හෝ නො වෙයි. ... ගරභා දූතම කපා වදා සැරියුත් මුගලන් තෙරුන් ඇමතු ඡේක. 'ශාරිපුත්‍රයෙති, තෙපි කීටාගිරියට යවු. ගොස් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් (තෙරනු සඳහා) පබ්බාජනීයකමීය කරවු. තුලුහු නොපගේ සඳබිවිහාරිකයෝ ය' යි. ස්වාමීනී, අපි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීය කමීය කෙසේ කරමෝ ද ඒ භික්ෂුහු වණ්ඩියෝ ය පරාමයෝ ය යි. 'එසේ වී නම් ශාරිපුත්‍රයෙති, තෙපි බොහෝ භික්ෂුන් සමග යව'යි. එසේ ය ස්වාමීනී'යි, සැරියුත් මුගලන් තෙරහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. තවද මහනෙති, මෙසේ කලයුතු ය: පලමු කොට අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු වෝදනා කවයුත්තාහු ය. වෝදනා කොට සාරණය කවයුත්තාහු ය සාරණය කොට ඇවැත් රෝපණය කලයුත්තාහු ය. ඇවැත් රෝපණය කොට ප්‍රතිබල වූ ව්‍යාකත මහණක්හු විසින් සඛස තෙමේ දෙපතය කලයුත්තෝ ය.

“වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු කුලසභකයෝ ය පාපසමාවාර ඇත්තාහු ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. මොවුන් විසින් දුෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. ඉදින් සහනට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඛස තෙමේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කීටාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීය-කමීය කරන්නේ ය. තෙල 'ඤ්ඤා' ය.

වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු කුලසභකයෝ ය. පාපසමාවාරයෝ ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත් මොවුන්. විසින් දුෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත්. සඛස තෙමේ 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කීටාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කීටාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කිරීම රිසි වේ නම් හේ තුණ්ණිමහුන් වහන්සේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ බණන්තේ ය:

දෙවනවට ද මෙකරුණ කියමි ... තෙවනවට ද මෙකරුණ කියමි ... සඛසයා විසින් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කීටාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කරණ ලද. සඛසයාට රාචී වෙයි. එහෙයින් තුණ්ණිමහාවය යි. තෙල තුණ්ණිමහාවය මෙසේ ධරමි” යි.

10. අඵ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලොනපමුඛො භික්ඛුසඛෙසා කීටාගිරිං ගන්තො අසුජ්ජුතබ්බසුකාතං භික්ඛුතං කීටාගිරිසමිං¹ පබ්බාජනීයකමමකං අකාසි: “න අසුජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිසමිං වන්ඵබ්බ”න්ත්. තෙ සඛෙසන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වන්තන්ත්, න ලොමං පාතෙන්ත්, න තෙන්ථාරං වන්තන්ත්, භික්ඛු න බමාපෙන්ත්. අකෙකාසන්ත්, පරිභාසන්ත් ඡ්ඤගාමිතා දෙසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙන්ත්. පක්කමන්ත්පි. විබහමන්ත්පි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ත් බීයන්ත් විපාවෙන්ත්: “කථං හි තාම අසුජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වන්තිසුන්ත් න ලොමං පාතෙසුන්ත්, න තෙන්ථාරං වන්තිසුන්ත්, භික්ඛු න බමාපෙසුන්ත්, අකෙකාසිසුන්ත්, පරිභාසිසුන්ත්, ඡ්ඤගාමිතා දෙසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙසුන්ත්, පක්කමිසුන්ත්පි විබහමිසුන්ත්පි”ති.

11. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතඤ්ථං ආරොවෙසු. -පෙ- “සච්චං කීර භික්ඛවෙ අසුජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වන්තන්ත් -පෙ- විබහමන්ත්පි”ති? “සච්චං භගවා.” විචරති බුඝ්ඛො භගවා -පෙ- කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඛෙසන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වන්තිසුන්ත්, න ලොමං පාතෙසුන්ත්, න තෙන්ථාරං වන්තිසුන්ත් භික්ඛු න බමාපෙසුන්ත්. අකෙකාසිසුන්ත්, පරිභාසිසුන්ත්, ඡ්ඤගාමිතා දෙසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙසුන්ත්, පක්කමිසුන්ත්පි විබහමිසුන්ත්පි. තෙතං භික්ඛවෙ අපපසන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙච අඤ්ඤන්තරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිසාය විහරන්ති කුලදුසෙකා පාපසමාවාගේ, තිසා මො පාපකා සමාවාග් දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච, කුලානි ච තෙන දුට්ඨානි දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච, සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමසා චචනියො: “ආයසමා මො කුලදුසෙකා පාපසමාවාගේ, ආයසමෙතො මො පාපකා සමාවාග් දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච, කුලානි වායසමතා දුට්ඨානි දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච, පක්කමනායසමා ඉමමගා ආවාසා, අලනෙත ඉධ වාසෙතා”ති, එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තෙ භික්ඛු එව. චදෙය්‍ය: “ඡ්ඤගාමිනො ච භික්ඛු දෙසගාමිනො ච භික්ඛු මොහගාමිනො ච භික්ඛු භයගාමිනො ච භික්ඛු, තාදිසිකාය ආපනනියා එකච්චං පබ්බාජෙන්ත්: එකච්චං න පබ්බාජෙන්ත්”ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමසා චචනියො “මා ආයසමා එවං අචච, න ච භික්ඛු ඡ්ඤගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයසමා මො කුලදුසෙකො පාපසමාවාගේ, ආයසමෙතො මො පාපකා සමාවාග් දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච’ කුලානි වායසමතා දුට්ඨානි දිසාන්ති චෙච සුයාන්ති ච පක්කමනායසමා ඉමමගා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තථෙච පශගෙණ්ඨය, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාච තනීයං සමනුනාසිතබ්බො තසා පච්චිනියගාය, යාච තනීයසෙච සමනුනාසියමානො තං පච්චිසා- ජෙය්‍ය, ඉච්චෙචතං කුසලං, නො චෙ පච්චිනියජෙය්‍ය සඛ්‍යාදිසෙසො”ති.

---

1. ගිරිභි වු. සි

10. ඉක්බිති ශාරීපුත්‍ර මෛදගලායායන ප්‍රමුඛ භික්ෂුසංඝයෙකෙ මෙම කීටාගිරියට ගොස් ‘අසාප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්කීටාගිරියෙහි නො විසියයුතු ය’යි අසාප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කීටාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කෙරේ ය. ඔහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනීයකමීය කරණ ලද්දහු මනා කොට නොපවතිති. (භික්ෂුන්ට) යටත් ව නො පවතිති. නිසාරණවතෙහි නො පවතිති. භික්ෂුන් කමා නොකරවති. ආක්‍රොශ කෙරෙති. පරිභව බෙණෙති: ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවති. පලායෙති ගිහි දු වෙත්. යම් මහණ කෙතෙක් අලොච්ඡයෝ ද ඔහු අවමන් කෙරෙති, අසුණු කියති දෙය් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් අසාප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනීයකමී කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතිත් ද යටත් නො වෙත් ද, නිසාරණවතෙහි නො පවතිත් ද, භික්ෂුන් කමා නො කරවත් ද, ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද, පරිභව බෙණෙත් ද, ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවත් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’යි.

11 ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ. ... සැබවෙක් ද මහණෙනි, අසාප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනීය-කමීය කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතිත් ද ... ගිහි වෙත් ද’ යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගතී කලහ. ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුවච්ඡුරාමයෝ සංඝයා විසින් පබ්බාජනීයකමීය කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතිත් ද යටත් ව නො පවතිත් ද නිසාරණ වතෙහි නො පිහිටත් ද භික්ෂුන් කමා නො කරවත් ද ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද පරිභව බෙණෙත් ද ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවත් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’ යි. මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“මහණ තෙම කුලදුසකය කරන්නේ ලාමක සමාචාර ඇත්තේ එක්තරා ගමක් හෝ නියමිගමක් හෝ ඇසිපි කොට වෙසේ නම්, ඔහුගේ ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම්, ඔහු දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම් ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන් විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ආයුෂමන් තෙම කුලදු-සකයෙහි ලාමක සමාචාර ඇත්තෙහි ය. ආයුෂමන්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන්හු විසින් දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන් තෙම මේ අවසින් නික්ම යේවා තාගේ මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’යි මෙසේත් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කියන්නේ නම්:භික්ෂුහු ඡන්දගාමීහු ද වෙති. භික්ෂුහු දෙසගාමීහු ද වෙති භික්ෂුහු මොහගාමීහු ද වෙති භික්ෂුහු භයගාමීහු ද වෙත්. එබඳු ඇවැත්න් ඇතැම්කු නෙරති ඇතැම්කු නො නෙරති’යි. ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන් විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ඇවැත්නි, නිහමක් මෙසේ කියව. භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය, භික්ෂුහු නො ද දෙසගාමීහු ය, භික්ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය, භික්ෂුහු නො ද භයගාමීහු ය, ආයුෂමන් තෙම වැලිත් කුලදුසකය ලාමක සමාචාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමන්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන්හු විසින් දුෂිතකුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන් තෙම මේ අවසින් නික්ම යේවා තාගේ මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’යි. මෙසේත් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දුති ව ගණ සිටි නම් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් ඒ වසතුහුගේ දුරුඋම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුනාසන කම් කල යුත්තේ ය. ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුනාසන කරනු ලබන්නේ ඒ වසතුව හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවැ. ඉදින් නො හැරපියා නම් සඟවෙසෙස් වෙ ය’ යි.

12. හිඤ්ච පනොව අඤ්ඤාතරං ඖමං වා හිමමිං වා යනු: ගමුදු නිගමුදු නුවරාදු ගාම ද නිගම ද වෙයි.

උපනිසාය විහරනී යනු: විවර පිණිසාන සේනාසන හිලානපච්චය හෙසජ්ජපරිකාරයෝ ඇත් ද එහි පිළිබද වුවාහු වෙත්.

කුල නමී: කාත්‍රියකුල ය මුහුණකුල ය වෛශ්‍යකුල ය ශුද්‍රකුල ය යි කුල සතරෙකි.

කුලදුසකො යනු: මලින් හෝ පෙලෙන් හෝ සුඤ්ඤයන් හෝ මැටියෙන් හෝ දැවැටිදඹුයෙන් හෝ හුණදඹුයෙන් හෝ වෙදකමින් හෝ හඳුන්පත් ගෙණ යෑමෙන් හෝ කුලයන් දුෂණය කෙරෙයි.

පාපසමාවාණේ යනු: මල්ගත් රූපණය කෙරේ ද රූපණය කරවා ද, දිය ඉසි ද ඉස්වා ද, මල් කෙලා ද කෙලවා ද, මල් ගොතා ද ගොතවා ද-පෙ-

දිසානනි වෙච සුසානනි ච යනු; යම් කෙනෙක් හමු වුවාහු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වුවාහු නම් ඔහු අසත්.

කුලානි ච තෙන දුට්ඨානි යනු: පෙර සැදුහැනි ව සිට ඔහු කර පෑමේ සැදුහැ තැත්තාහු වෙති. පහන් ව සිට නො පහන් වුවාහු වෙත්.

දිසානනි වෙච සුසානනි ච යනු: යම් කෙනෙක් හමු වුවාහු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වුවාහු නම් ඔහු අසත්.

සො හිඤ්ච යනු යම් කුලදුෂක මහණෙක් වේ ද හෙතෙමේ යි.

හිඤ්චනී යනු: අත්‍යහිඤ්චන් විසින් ය. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය. 'ආයුෂමත් තෙම කුලදුෂක ය පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්තුගේ ලාමකසමාවාරයෝ දක්තා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත් ආයුෂමත්තු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්තා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් තික්ම යේවා නා මෙහි විසීමෙන් කම් තැනැයි. මෙසේත් ඒ මහණ හිඤ්චන් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ හිඤ්චන්ට මෙසේ කියා නම් "හිඤ්චනු ජන්දගාමීහු ද වෙති හිඤ්චනු දොෂගාමීහු ද වෙති. හිඤ්චනු මොහගාමීහු ද වෙති. හිඤ්චනු හයගාමීහු ද වෙති. එබඳු ආවාතින් ඇතැමෙකු තෙරපති, ඇතැමකු නො තෙරපත්" යයි.

සො හිඤ්ච යනු: යම් කම්කාර වූ මහණෙක් වේ ද (හෙතෙමේයි.)

භික්ෂුණීහි අඤ්ඤාහි භික්ෂුහි. යෙ පස්සන්ති, සුඤ්ඤාහි, තෙහි වතනාබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච, න ච භික්ෂු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ෂු දෙසගාමිනො න ච භික්ෂු මොහගාමිනො න ච භික්ෂු භයගාමිනො; ආයස්මො බො කුලදුස්සකො පාපසමාවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙච සුය්‍යන්ති ච, කුලානී වායස්මතො දුට්ඨානී දිස්සන්ති වෙච සුය්‍යන්ති ච, පකකමතායස්මො ඉමමහා ආවාසා අලං තෙ ඉධ වාසෙතා” ති. දුතියමපි වතනාබ්බො, තතියමපි වතනාබ්බො, සවෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චතං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුඤ්ඤා න වදන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ෂු සංඝමජ්ඣමපි ආකඛිතිචා වතනාබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච, න ච භික්ෂු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ෂු දෙසගාමිනො න ච භික්ෂු මොහගාමිනො න ච භික්ෂු භයගාමිනො, ආයස්මො බො කුලදුස්සකො පාපසමාවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙච සුය්‍යන්ති ච, කුලානී වායස්මතො දුට්ඨානී දිස්සන්ති වෙච සුය්‍යන්ති ච, පකකමතායස්මො ඉමමහා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා” ති.

දුතියමපි වතනාබ්බො. තතියමපි වතනාබ්බො සවෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චතං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ෂු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතොතන භික්ඛනා පටිබලෙත සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො.

“සුඤ්ඤා මෙ භනොත සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝොත පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙහි, සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සජ්ජති. යදි තඛිකස්ස පතනකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, එසා ඤ්ඤති:

සුඤ්ඤා මෙ භනොත සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝොත පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙහි, සො තං වජ්ඣං න පටිනිස්සජ්ජති, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසිත තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසනා, තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො තුඤ්ඤස්ස, යස්ස තතතිමති, සො භාසෙය්‍ය:

දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- සමනුභාසෙය්‍ය සංඝොත ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති තඛිකස්ස, තත්ථො තුඤ්ඤී, එචමෙතං ධාරොමී” ති.

13. ඤ්ඤතියා දුක්ඛටං. දුච්ඡි කමමවාචාහි ධුල්ලච්චයා, කමමවාචාපරි- යොසාතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනතස්ස ඤ්ඤතියා දුක්ඛටං, දුච්ඡි කමමවාචාහි ධුල්ලච්චයා පටිපසස්සමානන්ති.

හික්ෂුණි යනු: අන්‍යහික්ෂුණ් විසින්. යම් කෙනෙක් දකිත් තම් යම් කෙනෙක් අසත් තම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘ආයුෂමත් තෙම මෙසේ තහමක් කියාවා. හික්ෂුණු තො ද ජන්දගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද දොෂගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද මොහගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම ව්‍යාභි කුලදුස්සක ය. පාපසමාවාර ආත්තේ ය. ආයුෂමත්-හුගේ වැලිත් ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්තා ද ලාබෙහි අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්තා ද ලාබෙහි. අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය, තෙවනුව ද කියයුත්තේ යි. ඉදින් දුරලයි තම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් තො දුරලයි තම් දුකුලාආවාත් වේ අසා තො කියත් තම් දුකුලාආවාත් වේ. එ මහණතෙම සමමුද්ධං ද ආද කියයුත්තේ ය. ආයුෂමත් තෙම තහමක් මෙසේ කියාවා. හික්ෂුණු තො ද ජන්දගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද දොෂගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද මොහගාමීහු ය. හික්ෂුණු තො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම ව්‍යාභි කුලදුස්සක ය. පාපසමාවාර ආත්තේ ය. ආයුෂමත්හුගේ වැලිත් පාපසමාවාරයෝ දක්තා ද ලාබෙහි, අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්තා ද ලාබෙහි, අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය. තෙවනුව ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් දුරලා තම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් තො දුරලා තම් දුකුලාආවාත් වේ. එ මහණ තෙම සමනුභාසන කම් කලයුත්තේ යි. මෙසේත් මහණෙහි, සමනුභාසන කම් කලයුත්තේ යි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඛ්‍ය තෙමේ දූත්විය යුත්තේ යි:

“වහන්ස, සංඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම් මහණ තෙම සංඛ්‍යා විසින් පබ්බාජනීය කමීය කරනලදුයේ හික්ෂුණ් ජන්දගාමී බවට දොෂගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව තො දුරලයි. ඉදින් සංඛ්‍යාට පැමිණිකල් ආත්තේ තම් සංඛ්‍ය තෙමේ ඒ වස්තුව දුරුලීම පිණිස මෙතම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල ඤාතී යි.

වහන්ස, සංඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම් මහණ තෙම සංඛ්‍යා විසින් පබ්බාජනීය කමීය කරනලදුයේ හික්ෂුණ් ජන්දගාමී බවට දොෂගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව තො දුරලයි. සංඛ්‍ය තෙමේ මෙතම් මහණහට ඒ වස්තුව දුරුලීම පිණිස සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්තහට මෙතම් මහණහට ඒ වස්තුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය රුත්තේ තම් හෙතෙම තුෂණීභ්‍යෙත වන්නේ ය. යමක්හට තො රුත්තේ තම් හෙතෙම බණන්නේ යි.

දෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... තෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... සංඛ්‍යා විසින් මෙතම් මහණ තෙම ඒ වස්තුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය කරන ලද්දේ ය. සංඛ්‍යාට රුත්තේ ය. එහෙයින් මේ තුෂණීභ්‍යාවය යි. මෙය මෙසේ බරමි” යි.

11. ඤාතීයෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් තුලාසි දෙකෙක් වෙයි. නම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස්ආවාත් වේ. සභවෙසෙස් අවදනාහට ඤාතීයෙන් වූ දුකුලා ද දෙකම්වදනින් වූ දෙතුලාසිය ද තවතින්.(සන්සිදෙත්).

සාධකසාධකයෙහි සාධකය වන සහ, ආපනතිය පරිවෘත්තය දෙක මූලාශ්‍රය පරිකල්පයක් මානවයා දෙකි අබෙහති, න සම්බන්ධය, න එකපුගාලය. තෙත වුවුවත් සාධකසාධකයෙහි. තසෙව ආපනතියකායසා නාමකමම. අධිවචන. තෙතපි වුවුවත් සාධකසාධකයෙහි.

15. බලකමෙම බලකමෙමසාධකයේ න පරිනිසාපනි, ආපනති සාධකසාධක-සෙසසා. බලකමෙම වෙමනිකො න පරිනිසාපනි, ආපනති සාධකසාධකය. බලකමෙම අබලකමෙමසාධකයේ න පරිනිසාපනි, ආපනති සාධකසාධකය. අබලකමෙම බලකමෙමසාධකයේ, ආපනති දුකකවසා. අබලකමෙම වෙමනිකො ආපනති දුකකවසා. අබලකමෙම අබලකමෙමසාධකයේ, ආපනති දුකකවසා.

16. අනාපනති අසමනුභාසනකය, පරිනිසාපනකය, උමමනකය, ආදිකමිකයෙහි.

කුලද්‍රව්‍යසාධකයෙහි නිවැරදි කිරීම.

17. උද්ධමය බො ආයසමනො තෙරස සාධකසාධකය- බලක, නව පසමාපනතිය, වනතායෙ යාවනතියකා, යෙසං භික්ඛු අසාසනරං වා අසාසන-තරං වා ආපජ්ජනා යාවනිභං ජානං පරිවෘත්තයෙහි තාවනිභං තෙත භික්ඛුතා අකාමා පරිවෘත්තම. පරිවෘත්තපරිවෘත්ත භික්ඛුතා උතතරි ඡාරතනං භික්ඛු මානවතාය පරිපජ්ජනම. විභවමානතො භික්ඛු යත් සියා විසතිගණො භික්ඛුසබ්බො, තත් සො භික්ඛු අබෙහතබ්බො. එකෙතපි වෙ උභො විසතිගණො භික්ඛුසබ්බො නං භික්ඛුං අබෙහය්, සො ව භික්ඛු අතබ්බිනො. තෙ ව භික්ඛු ගාරයා. අයං තත් සාමිච්චි. තත්භවසමනො පුච්ඡාම කච්චිත් පරිසුඛා. දුතියමපි පුච්ඡාම කච්චිත් පරිසුඛා. තතියමපි පුච්ඡාම කච්චිත් පරිසුඛා. පරිසුඛෙත්භවසමනො. තසමා භුණ්ති. එවමෙතං ධාරයාමිති.

තෙරසක නිවැරදි කිරීම.

සාධකසාධකය.

විසමධි කායසංසගො දුට්ඨිලං අනතකාමනං,
සඤ්චරිතනං කුචි වෙව විභායෙ ව අමුලකං.

කිසදි දෙසඤ්ච හෙදෙ ව තසෙව අනුචතකා,
දුබ්බවං කුලද්‍රව්‍යඤ්ච සාධකසාධකයෙහි තෙරසාහි.

සාධකසාධකයෙහි නිවැරදි කිරීම

සංඝාදිසෙසො යනු: සංඝාදිසෙසො තෙමේ ම ඒ ආචාර්යවරුන් පිරිවෙස් දෙසි මුලට අදිසි මානන දෙසි ආචාර්යය කෙරෙයි. භික්ෂුහු තිදෙනෙක් නො දෙත්. එක් පුලුලෙක් නො දේ. එයිනුදු කියනු ලැබෙයි. 'සංඝාදිසෙසො'යි. එම ආචාර්යවරුන් මුළුවට නාමකමි සි අධිවචන යි. එයිනුදු කියනු ලැබෙයි 'සංඝාදිසෙසො'යි.

15. ධම්මකමිසෙසි ධම්මකමි ය යන සංඝ ආත්තේ (ලබ්ධිය) නො හරි නම් සභවෙසෙස්ආචාර්ය වෙයි. ධම්මකමිසෙසි විමති ආත්තියේ නො හරි නම් සභවෙසෙස්ආචාර්ය වෙයි. ධම්මකමිසෙසි අධම්මකමි ය යන සංඝ ආත්තියේ නො හරි නම් සභවෙසෙස්ආචාර්ය වෙයි. අධම්මකමිසෙසි ධම්මකමි ය යන සංඝ ආත්තියේ නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. අධම්මකමිසෙසි විමති ආත්තියේ නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. අධම්මකමිසෙසි අධම්මකමි ය යන සංඝ ආත්තියේ නම් දුකුලාආචාර්ය වේ.

16. සමනුභාසනකමි නො කරන්නාහට ද, භාර්යසන්නාහට ද, උත්තරකයාහට ද, ආදිකමමිකයාහට ද ආචාර්ය නැති.

කුලදුසක ශික්ෂාපදය නිමයේ යි.

17. ආයුෂමත්චරාති, තෙලෙස් සභවෙසෙස් ආචාර්යවරුන් උදෙසන ලදහු ම ය. ප්‍රථමාපත්තික නව දෙනෙක, යාවතතියක සතර දෙනෙකි. මහණ තෙම යම් සභවෙසෙසුන් අතුරෙන් එක්තරු එක්තරු ආචාර්යවරුන් හෝ පාමිණ යම්තාක් දින දූත දූත සභවා ද, ඒතාක් දින ඒ මහණහු විසින් නො කැමැත්තෙන් නමුදු පිරිවෙස් විසිය යුතුයි. වෑස නිමවූ පිරිවෙස් ආති මහණහු විසින් මත්තෙහි සරයක් භික්ෂුනට බුහුමන් පිණිස පිළිපැදිය යුතුයි. පිරු මාතත් ආති මහණතෙම විංශද්වාරික භික්ෂුසංඝාදිසෙසෙම යම් සීමාවෙක්හි වන්නේ නම් එහි අඛ්‍යාතකමිය කලයුත්තේ යි. එක්තමකිනුදු උනු වූ විංශද්වාරික භික්ෂුසංඝාදිසෙසෙම එමහණහු ඉදින් අඛ්‍යාතකමියෙන් කරන්නේ නම් ඒ මහණතෙමත් අනඛිත වූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුහුන් ගැරහිය යුත්තාහු වෙති. මේ එහි සාමිච්චිය යි. එහිලා ආයුෂමතුන් විචාරම්. කිම, පිරිසුදුවනු ද? දෙවනවට ද විචාරම්. කිම, පිරිසුදුවනු ද? තෙවනවට ද විචාරම්. කිම, පිරිසුදු වූවනු ද? මෙහිලා ආයුෂමත්හු පරිශුඛියහ. එහෙයින් තුණ්ණිමුත වෙති, තෙල නිහඬව මෙයේ ධරම්.

තෙරසකය නිමයේ යි.

උඤ්චය.

සුක්ඛිභාවි ය, කාසසභර ය, දුටුල්වසු ය, අත්තකාමපාරිවරිය ය, සසුරාතු ය, කුටිකාර ය, විහාරකාර ය, අමුලු ය, අඤ්ඤාභාගිය ය, සංඝාදිසෙස ය, අනුචතක ය, දුබ්බ ය, කුලදුසක ය යි තෙලෙස් සභවෙසෙස්හු වෙත්.

සංඝාදිසෙස කාණ්ඩය නිමයේ ය.

4.

අනියතකණේඩා.

ඉමේ බො සනායසමනෙතා දෙව අනියතා ධම්මා උදෙසං ආභව්ජනා:

4. 1.

පඨමඅනියතසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන ආයසමා උද්ධී සාවච්චියං
කුටුපගො හොති. බිහුකාති කුලාති උපසංඝමති. තෙන බො පත සමයෙන
ආයසමනො උද්ධියස්ස උපට්ඨාකකුලස්ස කුමාරිකා අඤ්ඤතරස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්ස දිනතා හොති. අථ බො ආයසමා උද්ධී පුබ්බණ්හසමයං නිවා-
සෙතා පතනවීචරමාදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසංඝමති. උපසංඝමිතා
මනුස්සෙ පුච්ඡ: “කභං ඉඤ්ඤනාමා”ති*. “දිනතා භනෙන අමුකස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්සා”ති.

2. තච්චි බො කුලං ආයසමනො උද්ධියස්ස උපට්ඨාකං හොති. අථ බො
ආයසමා උද්ධී යෙන තං කුලං තෙනුපසංඝමති. උපසංඝමිතා මනුස්සෙ පුච්ඡ:
“කභං ඉඤ්ඤනාමා”ති. “එසාය්‍ය ඔචරකෙ නිසිනතා”ති. අථ බො ආයසමා
උද්ධී යෙන සා කුමාරිකා තෙනුපසංඝමති. උපසංඝමිතා තස්සා කුමාරිකාය
සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනීයෙ නිසජ්ජං
කපෙපසි කාලසුතං සමුලුපනො කාලසුතං ධම්මං භණ්ණො.

3. තෙන බො පත සමයෙන විසාඛා මිගාරමානා බහුපුතතා හොති
බහුතතතා අරෙගපුතතා අරෙගතතතා අභිමඛගලසමමතා. මනුස්සා යඤ්ඤෙසු
ජනෙසු උස්සවෙසු විසාඛං මිගාරමාතරං පඨමං හොජේනති. අථ බො
විසාඛා මිගාරමානා නිමනතිතා තං කුලං අගමාසී. අද්දසා බො විසාඛා
මිගාරමානා ආයසමනං උද්ධී තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො
පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනීයෙ නිසිනතං. දිස්වාන ආයසමනං උද්ධී
එතදවොච:

“ඉදං භනෙන නච්ඡනං තප්පතිරූපං, යං අයෙසා මාතුගාමෙන සද්ධිං
එකො එකාය රහො පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනීයෙ නිසජ්ජං කපෙපති.
කීඤ්චාපි භනෙන අයෙසා අතච්චිකො තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සද්ධාපයා
අපපසනා මනුස්සා”ති.

4. එච්චි බො ආයසමා උද්ධී විසාඛාය මිගාරමාතුගා වුච්චමානො තාදිසී.
අථ බො විසාඛා මිගාරමානා නිකමිතා භිකූනං එතමඤ්ඤං ආරෙවෙසී,
යෙ තෙ භිකූ අපච්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛේනති විපාවෙනති: “කථං භි
තාම ආයසමා උද්ධී මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡනෙන
ආසනෙ අලංකමමනීයෙ නිසජ්ජං කපෙපසසති”ති.

* තෙ එවමාහංසු. ම.ජ.සං.

4.

අනියත කාණ්ඩය.

ඇවැත්හි, මේ අනියත ධර්මයේ දෙදෙන උදෙසීමට එහි:

4. 1.

පළමු අනියතශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු ශිඬුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වතාහි ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ සැවැත්නුවරෙහි කුලුපග වෙත්. බොහෝ කුලයන් කරා එළඹෙත්. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවන්ගේ උපසථායක කුලයක් සතු කුමරියක් එක්තරා කුලයක් සතු කුමරකුට දින. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ පෙරවරු වේලෙහි හැද පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ ඒ කුලය වෙත එළඹියහ. එළඹ “මෙ නම් කුමරිය කොහි ද?”යි මිනිසුන් විචාලහ: වහන්ස, අසෝ කුලය සතු කුමරකුට දිනැ”යි, ඒ මිනිස්සු කීහ.

2. ඒ කුලය ද ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවන්ගේ උපසථායක වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ ඒ කුලය කරා එළඹියහ. එළඹ, “මෙ නම් කුමරිය කොහි ද?”යි “මිනිසුන් විචාලහ. හිමියනී, තෙල කුමරිය ලැගුම් ගෙහි හුන”යි. ඔහු කීහ. එසඳ ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ ඒ කුමරිය කරා එළඹියහ. එළඹ එකලා වූයේ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග රහසිගත ව සිටි මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙහි කල් සලකා පාවති බස් බෙණෙමින් කලට යුතු දහම් බෙණෙමින් නිෂඬු කලහ.

3. එසමයෙහි මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛාවෝ බොහෝ දු පුතුවන් ඇතියහ. බොහෝ මුහුබුරන් ඇතියහ. නිරෝග දු පුතුවන් ඇතියහ. නිරෝග මුහුබුරන් ඇතියහ. උතතම මඩගල සමමතයහ. මිනිස්සු දුන ප්‍රදානයෙහි දී දින නියම ඇති ආවාහ විවාහ ආදී සැණෙහි දී දින නියම නැති (ඇසල ඇ) මහ සැණෙහි දී මාගාරිමාතෘ විශාඛාවන් පළමු කොට වලදිත්. එ සඳ මාගාරි-මාතෘ විශාඛාවෝ කැඳවන ලදු ව එකුල කරා ගියහ. මාගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවන් රහසිගත ව මෙඵ්‍රතකමීයට යෝග්‍යවූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව හුන්වුන් දුටහ. දූක ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවන්ට මෙ පවත් සැල කලහ:

“යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිටි නිෂඬු කෙරෙත් ද, වහන්ස, තෙල අයොග්‍ය ය, හුහුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ මෙවුන්දමින් අඵ නැති වුව ද වැලිත් තොපහන් මිනිස්සු තො හදහවාලිය හෙති”යි.

4. මාගාරිමාතෘ විශාඛාව විසින් මෙ ලෙසිනුවන් ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ කියනු ලබන්නාහු දු තොපිළිගත්හ. එසඳ මාගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ තික්ම ගොස් හිඤ්ඤන්ට මෙ පවත් සැල කලහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ වෙත් ද, ඔහු අවඤ කෙරෙත්, හුගුණ බෙණෙත්, අයුණු පතුරුවත්: “ආයුෂමත් උදුසී තෙරණුවෝ එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසි-ගත ව කමිඤ්ඤ වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිටි කෙසේ නිෂඬු කලාහු ද” කියා ය.

5. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමෙතං ආරොවෙසුං: “සච්චං කීර ත්ථං උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසි”?ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම ත්ථං මොක්ඛජ්ජි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසසි. තෙනං මොක්ඛජ්ජි අපසසන්තාතං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසස, තමෙනං සද්ධියාවචසා උපාසිකා දිත්වා නිණණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය්‍ය, පාර්ශ්වකෙන වා සඛ්ඛාදියෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිණණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරෙතඤ්ඤා පාර්ශ්වකෙන වා සඛ්ඛාදියෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධියාවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන යො භික්ඛු කාරෙතඤ්ඤා අයං ධම්මො අනියතො”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම: මනුසසී, න යකඛී, න පෙතී, න තීරච්ඡානගතා, අන්තමසො තදහුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහතතරී.

සද්ධිතති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු වෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: වක්ඛුසු රහො සොතසු රහො, වක්ඛුසු රහො නාම: න සකකා හොති අකඛිං වා නිඛණීයමානෙ භමුකං වා උකඛිපියමානෙ සිසං වා උකඛිපියමානෙ පසසිතුං. සොතසු රහො නාම න සකකා හොති පකතිකථා සොතුං.

පටිච්ඡන්තං නාම: ආසනං කුඤ්ඤිත වා කවාටෙන වා කීලඤ්ඤත වා සාණීපාකාරෙන වා රුකෙන වා ඵමෙන වා කොත්ථලියා වා යෙන කෙනවි පටිච්ඡන්තං හොති.

අලංකමමනියෙති සකකා හොති මෙජ්ජනං ධවමං පතිසෙවිතුං.

නිසජ්ජං කපෙපසසාති මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, උහො වා නිසිනො හොන්ති උහො වා නිපනො

සද්ධියාවචසා නාම: ආගතඵලා අභිසමෙතාවතී විඤ්ඤාතසාසනා.

5. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ: “උදයයි, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමිණම වූ පිළිසන් අත්තෙක එකලා ව නිෂද්ධ කෙලෙහි ල යනු සැබෑ ද?” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබවෙකැ” යි හේ කීය. භාග්‍යවන් බුදුහු ගඟා කළහ: “මොසපුරුෂය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග කමිණම වූ පිළිසන් අත්තෙක රහසිගත ව එකලා ව කෙසේ නිෂද්ධ කෙලෙහි ද, මොස-පුරුෂය, මෙය නොපහත් මිනිසුන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවූ:

“යම් මහණෙක් එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමිණම වූ පිළිසන් අත්තෙක එකලා ව නිෂද්ධා කරන්නේ වේ ද, හැදෑරිය යුතු බස් ඇති උවෘසියක් ඒ මහණෙකු දක පරිජියෙන් වේව යි සගවෙසෙසින් වේව යි පවිතියෙන් වේව යි තුන් ඇවෑන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් දෙස් තබා බෙණේ නම්, නිෂද්ධාව පිළින කරණ මහණ පරිජියෙන් වේව යි සගවෙසෙසින් වේව යි පවිතියෙන් වේව යි තුන් ඇවෑන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කරවිය යුතු. හැදෑරිය යුතු වචන ඇති ඒ උවෘසිය යම් ඇවෑනකින් හෝ දෙස් තබා බෙණේ නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවෑනින් කරවිය යුතු ය. මේ ඇවෑන අභියත යි”

6. යො පන-යි යමෙක්, යම් බදු වූවෙක් ...

භික්ෂු යි ... මෙතෙම මේ අභියෙහි දී භික්ෂු ය යි දක්වතලදී.

මාතුගාම නම්: මිනිස් මාගම යි. යකිත්තක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. තිරිසන් ගිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන් දුරිය ද වෙයි. ඉමහත් සක්‍රිය (මාහැලි) කාලම ය. (=කියනු ම කිම).

සද්ධිං යි එකතු ය.

එකො එකාය යි මහණෙක් ද මාගමෙක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: කතන කල ඇස වේව යි තභන කල බැම වේව යි තභන කල තිය වේව යි දක්තට නොහැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

පට්ඨජනන නම්: අත්ත බිත්තියෙන් හෝ කවුළු දෙරින් හෝ කලාලීන් හෝ කබතුරු පවුරින් හෝ රුකින් හෝ කණුවෙන් හෝ පාලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

අලංකම්මනියෙ යි මෙවුන්දම් සෙවුනට හැක්කේ වෙයි.

නිසජ්ජං කපෙසයා යි මාගම හුන්කල මහණ ලං ව හුන්නේ හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තේ හෝ වෙයි. මහණ හුන්කල මාගම ලං ව හුන්තී හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තී හෝ වෙයි. දෙ දෙනා ම හෝ හුන්තාහු වෙති. දෙ දෙනා ම හෝ හොත්තාහු වෙති.

සදෙබ්බස වචසා නම්: ලැබූ සෝවාන් ඵල ඇති පිළිවිදි සිටුසස් ඇති දත් සසුන් ඇති (උවෘසි).

උපාසිකා නාම: බුද්ධිං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සඛසංසරණං ගතා.

දිස්වාති පසසිකා.

තිණණං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙත වදෙය්‍ය, පාඤ්ඤිකෙත වා සඛ්ඛාදි-
සෙසෙත වා පාචිතභිජෙත වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො තිණණං
ධම්මානං අඤ්ඤතරෙත කාරෙතබ්බො පාරුජකෙත වා සඛ්ඛාදිසෙසෙත වා
පාචිතභිජෙත වා. යෙන වා සා සඤ්ඤායවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන
සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනොතො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතා”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපතනියා
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනොතො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතා”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “සච්චාහං
නිසිනොතො තො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිසජ්ජාය
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනොතො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතා”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනොතො
අපි ච බො නිපනොතො”ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනොතො මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතාති.
සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනොතො, අපි ච බො ඩීතො”ති. ත
කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනොතො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතා”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපතනියා
කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනොතො
මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනොතා”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“සච්චාහං නිපනොතො, තො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි”නති. නිපජ්ජාය
කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොතො. අපි ච බො නිසිනොතො”ති.
නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොතො. අපි ච බො ඩීතො”ති.
ත කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනොතො මාතුගාමෙන
සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනොතා”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපතනියා
කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිසිනොතො, තො ච බො කායසංසග්ගං
සමාපජ්ජි”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනොතො, අපි ච
බො නිපනොතො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනොතො
අපි ච බො ඩීතො”ති. ත කාරෙතබ්බො. සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා
මයා දිට්ඨො නිපනොතො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනොතා”ති.
සො ච නං පටිජානාති, ආපතනියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනොතො,
තො ච බො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි”නති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ-
“නාහං නිපනොතො. අපි ච බො නිසිනොතො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො
-පෙ- “නාහං නිපනොතො, අපි ච බො ඩීතො”ති. ත කාරෙතබ්බො.

උපාසිකා තම: බුදුන් සරණ ගියා ය දහම් සරණ ගියා ය සතුන් සරණ ගියා ය

දිසමාසි දක

පරිජියෙන් වේව සි සභවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් ඇවැතුන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කියා නම්, නිෂද්ධව පිළින කරණ මහණ පරිජියෙන් වේව සි සභවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් ඇවැත් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කරවිය යුතු ය. හැදෑය යුතු බස් ඇති ඒ උවැසි යම් ඇවැතකින් කියා නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවැතින් කරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි තම් පරිජිඇවැතින් කරවිය යුතුයි.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ඉදින් සැබව, මම හුන්තෙමි මෙවුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. මෙසේ කියා නම්: නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම නුහුන්තෙමි වැලිත් හොත්තෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම නුහුන්තෙමි වැලිත් සිටියෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නොකරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් වැද හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි තම්, පරිජිඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “සැබව, මම හොත්තෙමි. මෙවුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය ... “මම නො හොත්තෙමි. වැලිත් හුන්තෙමි”යි. කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නොකරවිය යුතු ය

ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියට සමවදිමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි තම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය... “සැබව, මම හුන්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. හේ කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්තෙමි, වැලිත් හොත්තෙමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නො කරවිය යුතු ය. ඒ උවැසි “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියෙහි සමවදිමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණද ඒ පිළින කෙරෙයි තම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ... “සැබව, මම හොත්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නො හොත්තෙමි, වැලිත් හුන්තෙමි” කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡනො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසිනො”ති. සො ච නං පටිච්ඡානාති, නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච ඛො නිපනො”ති. නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො අපි ච ඛො ඕතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡනො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිපනො”ති. සො ච නං පටිච්ඡානාති, නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො අපි ච ඛො නිසිනො”ති. නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො අපි ච ඛො ඕතො”ති. න කාරොතබ්බො.

අනියභොති න නියතො පාරුච්ඡකං වා සබ්බාදිසෙසො වා පාවිතියං වා.

7. ගමනං පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං පටිච්ඡානාති ආපතතිං පටිච්ඡානාති, ආපතතියා කාරොතබ්බො. ගමනං පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං න පටිච්ඡානාති ආපතතිං පටිච්ඡානාති, ආපතතියා කාරොතබ්බො. ගමනං පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං පටිච්ඡානාති ආපතතිං න පටිච්ඡානාති, නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො. ගමනං පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං න පටිච්ඡානාති ආපතතිං න පටිච්ඡානාති, න කාරොතබ්බො.

ගමනං න පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං පටිච්ඡානාති ආපතතිං පටිච්ඡානාති, ආපතතියා කාරොතබ්බො. ගමනං න පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං න පටිච්ඡානාති, ආපතතිං පටිච්ඡානාති, ආපතතියා කාරොතබ්බො. ගමනං න පටිච්ඡානාති නිසඤ්ජං පටිච්ඡානාති, ආපතතිං න පටිච්ඡානාති, නිසඤ්ජාය කාරොතබ්බො. ගමනං න පටිච්ඡානාති. නිසඤ්ජං න පටිච්ඡානාති ආපතතිං න පටිච්ඡානාති, න කාරොතබ්බොති.

පඤ්චමඅනියතසිකඛාපදං නිවසිතං.

4. 2

දුතියආනියතසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්දසී භගවතා පටිකඛිතතං මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡනො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසඤ්ජං කපෙපකුන්ති තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසඤ්ජං කපෙපසී. කාලසුත්තං සමුලපනොතා කාලසුත්තං ධම්මං භණ්ණොතා. දුතියමපි ඛො විසාඛා මිගාරමානා නිවෙනතියා නං කුලං අගමාසී. අද්දසා ඛො විසාඛා මිගාරමානා ආයස්මතං උද්දසීං තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො නිසිනො, දිසවාන ආයස්මතං උද්දසීං එතදවොච: “ඉදං භනෙත තච්ඡනං තපපඨිරූපං, යං අයෙසා මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසඤ්ජං කපෙපති. කිඤ්චොපි භනෙත අයෙසා අනඤ්චිකො තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සඤ්චාපයා අපපසතො මනුස්සා”ති. එවමපි ඛො ආයස්මා උද්දසී විසාඛාය මිගාරමානා වූචචමානො නාදිසී.

ඒ උවැසි “මො විසින් හිමිහු එකලාව සිටි මොගමක හා සමග රහසිගත ව කම්කෘම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලාව හුන්තාහු දක්තා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්තෙමි, වැලින් හොත්තෙමි”යි, කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. .... “මම නුහුන්තෙමි, වැලින් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

ඒ උවැසි “මො විසින් හිමිහු එකලාව සිටි මොගමක හා සමග රහසි- ගත ව කම්කෘම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලාව හොත්තාහු දක්තා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද ඒ පිළින කෙරෙයි නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි. වැලින් හුන්තෙමි”යි, කියා නම්, නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි වැලින් සිටියෙමි”යි, කියා නම්, නො කරවිය යුතුය.

අනියතො යනු: පරිච්ඡයා හෝ සභාවෙහෙස් යා හෝ පච්චියා හෝ නියත නො වූයේ.

7. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

පලමු වැනි අනියතශික්ෂා පදය නිමි.

4. 2

දෙවැනි අනියතශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු නැවැත්නුවර සම්පයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේවබ්බිවුහුගේ අරම්භි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ එකලා වූ මිනිස්මොගමක හා රහසිගත ව කම්කෘම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව නිෂද්ධ කිරීම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලද්දේ එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව කලට සුදුසු තෙසුල් බෙණෙමින් කලට සුදුසු දහම් බෙණෙමින් හුන්හ. දෙවන වට ද මොගරිමානා විශාඛා තොමෝ කැඳවන ලද්ද ව ඒ කුලයට ගියා ය. ඉක්බිති මොගරිමානා විශාඛා තොමෝ ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන් එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව හුන්තවුන් දුටු. දැක ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවන්ට ‘යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා වූ මොගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙරෙත් ද, වහන්ස, මේ අයෝග්‍ය ය. නුසුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ වෙටුන්දමින් අච්චි නැත්තාහු නමුදු වැලින් නො පහත් මිනිස්සු ආදහවැලිය නො හෙතී’යි. වෙබස් කිවු ය. ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ මොගරිමානා විශාඛාව විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු නො පිළිගත්හ.

2. අප බො විසාබා ඉගාරමාතා නිකබමිනා භිකබුතං එතමිථං ආරොවෙසි යෙ තෙ භිකබු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ඨි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසසති”ති. අප බො තෙ භිකබු භගවතො එතමිථං ආරොවෙසුං “සච්චං කීර නිං උද්ඨි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසි”?ති “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නිං මොක්ඛජ්ජිස මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසසි, තෙනං මොක්ඛජ්ජිස අපපසනනාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භිකබවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාප”.

“නභෙව බො පන පට්ඨජනනං ආසනං හොති නාලංකමමනියං, අලඤ්ච බො හොති මාතුගාමං දුට්ඨුලාති වාචාති බහාසිතුං, යො පන ගිකබු තථාරූපෙ ආසනෙ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසස, තමෙනං සද්ධියාවචසා උපාසිකා දිසා දවිනනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය්‍ය සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාචිතනියෙන වා, නිසජ්ජං ගිකබු පට්ඨජනමානො දවිනනං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරෙ-තනෙබ්බා සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාචිතනියෙන වා, යෙන වා සා සද්ධියා-වචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය තෙන සො ගිකබු කාරෙතනෙබ්බා, අයමපි ධම්මො අනියෙතො”ති.

3. නභෙව බො පන පට්ඨජනනං ආසනං හොතිති අපට්ඨජනනං හොති, කුඛෙබ්බත වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤත වා සාණිපාකාරෙන වා රුකෙබ්බත වා එමෙන වා කොථලියා වා යෙන කෙතචි අපට්ඨජනනං හොති.

නාලංකමමනියනති න සකකා හොති ලෙට්ඨනං ධම්මං පට්ඨෙවිතුං.

අලඤ්ච බො හොති මාතුගාමං දුට්ඨුලාති වාචාති බහාසිතුනති සකකා හොති මාතුගාමං දුට්ඨුලාති වාචාති බහාසිතුං.

යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- හිකබුති -පෙ- අයං ඉමයථීං අපේ අධිපෙපතො භිකබුති.

- තථාරූපෙ ආසනෙති එවරූපෙ ආසනෙ
- මාතුගාමො නාම: මනුසසීඨී, න යකබි න පෙති න තීරවජාතගතා.
- විඤ්ඤ පට්ඨලා සුභාසිතදුඛාසිතං දුට්ඨුලාදුට්ඨුලං ආජාතිතුං.
- සද්ධිනති එකතො.
- එකො එකායාති භිකබු වෙච හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: වකබුසු රහො යොතසු රහො, වකබුසු රහො නාම න සකකා හොති අකබිං වා නිබණ්ණියමානෙ භමුකං වා උකබිපියමානෙ සිසං වා උකබිපියමානෙ පසසිතුං. සොතසු රහො නාම න සකකා හොති පකති-කථා සොතුං.

2. ඉක්බිති මාගාරිමාතා විශාඛාවෝ නික්ම ගොස් භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ: යම් මහණ කෙනෙක් අලොව්ව වෙත් ද ඔහු අවමන් කෙරෙහි. අසුඤ්ඤ කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්. 'කිසෙයිත් නම් ආයුෂමත් උදුසි තෙරණුවෝ එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කලෝ දෑ'යි ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබවෙක් ද උදුසි, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙලෙහි දෑ'යි. භාග්‍යවත්හු පුළුල්වූහ. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස", භාග්‍යවත් වූදුහු ගඟා කලහ. 'කෙසේ නම් තුල්පුරාඡය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙලෙහි ද, තුල්පුරාඡය, තෙල නො පහනුන්සේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.

“අස්න ප්‍රතිව්ජ්ජානා නො වූසේ ම චේ ද කම්මෙයාගා නො චේ ද? මිනිස්මාගමකට තුළුල්තෙපුලින් කියන්නට යොග්‍ය චේ ද, යම් මහණෙක් එබඳු අස්නෙක එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලාව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙරේ නම් හැදෑරියයුතු වචන ඇති උවැසියක් නොමෝ මේ මහණහු දැක සලකමෙසෙයින් හෝ පවිතියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තර-යෙකින් කියන්නී නම් මහණ තෙම නිෂද්ධ පිළිනි කරන්නන් සල-මෙසෙයින් හෝ පවිතියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් පිළියම් කරවිය යුත්තේය. හැදෑරියයුතු වචන ඇති ඒ උවැසි නොමෝ යමෙකින් හෝ කියන්නී නම් ඒ මහණ තෙම ඒ ඇවැත්තන් හෝ පිළියම් කරවිය යුත්තේ ය. මේ බිම්ම ද අනියත චේ.”

3. නහෙව මො පන පවිච්ඡන්තං ආසනං හොති යනු: නො වැසුනේ වෙයි: බිත්තියෙන් හෝ කවුළුයෙන් හෝ කලාලින් හෝ කබනුරුපවුරින් හෝ රුකින් හෝ ටැඹින් හෝ පැලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

නාලං කම්මිතිං යනු: මෙවුන්දම් සෙවුනට නො හැකි වෙයි.

අලසච මො හොති මාතුගාමං දුමස්සුලාහි වාචාහි බහාසිතුං යනු: මිනිස්මාගමකට තුළුල්තෙපුලින් කියන්නට හැකි වෙයි.

යො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... හිකුටු යනු ... මේ තෙම මේ අවසාන 'හිකුටු'යි අදහස් කරණ ලදී.

තථාරූපෙ ආසනෙ යනු: එබඳු අස්නෙක.

මාතුගාම නම්: මිනිස්මාගම, යකින්තක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි, තිරිසන්ගිය මාගමක් නො වෙයි. නුවණැති වූවා සුබැසි දුබැසි තුළුල් නො තුළුල් තෙපුල් දැනගන්නට ප්‍රතිබල වූවා වෙයි.

සද්ධිං යනු: එකට.

එකො එකාය යනු: මහණෙක් ද මාගමක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: ඇස කහන කල්හි බැම හෝ තහන කල්හි හිස හෝ තහන කල්හි දක්නට නො හැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසජ්ජං කපෙසයාති මාතුගාමෙ නිසිනෙන භික්ඛු උපනිසිනෙනා වා හොති උපනිපනෙනා වා, භික්ඛු නිසිනෙන මාතුගාමො උපනිසිනෙනා වා හොති උපනිපනෙනා වා, උභො වා නිසිනනා හොනති උභො වා නිපනනා.

සඤ්ඤායවචසා නාම: අගනඵලා අභිසමෙතාවතී විඤ්ඤානසංසනා.

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං ගතා.

දීඨවාති පසසිචා.

දුච්ඡතං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙයා සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිතති-සෙන වා නිපජ්ජං භික්ඛු පටිජාතමානො දච්ඡතං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන කාරෙතබ්බො සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිතතීයෙන වා, යෙන වා සා සඤ්ඤාය-වචසා උපාසිකා වදෙයා, තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙයා: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනෙනා මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනෙතා”ති. සො ව නං පටිජාතාති, අපතතියා කාරෙතබ්බො. සා වෙ ඵලං වදෙයා: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනෙනා මාතු-ගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනෙතා”ති. සො වෙ ඵලං වදෙයා: “සච්චාහං නිසිනෙනා නො ව බො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජී”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනෙනා අපි ව බො නිපනෙනා”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනෙනා අපි ව බො ඩීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙයා: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනෙනා මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනෙතා”ති. සො ව නං පටිජාතාති, අපතතියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනෙනා නො ව බො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජීනති”. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙනා අපි ව බො නිසිනෙනා”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනෙනා අපි ව බො ඩීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ ඵලං වදෙයා: “අයෙසා මයා සුතං නිසිනනායා මාතුගාමං දුට්ඨිලාභී වාචාභී ඕභාසනාසසා”ති. සො ව නං පටිජාතාති, අපතතියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිසිනෙනා නො ව බො දුට්ඨිලාභී වාචාභී ඕභාසී”නති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනෙනා අපි ව බො නිපනෙනා”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනෙනා අපි ව බො ඩීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

නිෂ්පජ්. කප්පෙසයා යනු: මාගම හුන් කල මහණ තෙම වැලඟ හුන්තේ හෝ වෙයි, වැලඟ හොත්තේ හෝ වෙයි, මහණ හුන් කල්හි මාගම වැලඟ හුන්තේ හෝ වෙයි. වැලඟ හොත්තේ හෝ වෙයි. දෙදෙන හෝ හුන්තාහු වෙති. දෙදෙන හෝ හොත්තාහු වෙති.

සද්දෙවියාවචසා නම: පෑමිණි සෝවාන් ඵල ඇති පිට්‍රිවිදි සිවුසස් ඇති දත් සසුන් ඇති (උච්චයි.)

උපාසිකා නම: බුදුන් සරණ ගියා ය, දහම් සරණ ගියා ය, සගුන් සරණ ගියා ය.

දිංඛා යනු: දුක.

සගවෙසෙසින් වේවයි පවිතියෙන් වේවයි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් කියා නම් මහණ තෙම නිෂද්ධව පිට්‍රිත කරණුයේ සග-වෙසෙසින් වේවයි පවිතියෙන් වේවයි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් පිට්‍රියම් කරවිය යුත්තේ ය. ඒ හැදෑහියයුතු වචන ඇති උච්චයි නොමෝ යමෙකින් කියා නම් ඒ මහණ තෙම එයින් හෝ පිට්‍රියම් කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උච්චයි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංඝභීයට සමවදිමින් හුන්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ තෙමේ එය පිට්‍රිත කෙරේ නම් (සගවෙසෙස්) ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ඒ උච්චයි ඉදින් 'හිමිහු මාගමක හා කායසංඝභීයට සමවදිමින් හුන්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ 'සාබ්ව මම් හුන්තෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංඝභීයට නො සමවන්මි' යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... මම් නිෂද්ධ නො කෙලෙමි. එතෙකුදුවත් හොත්තෙමි'යි යයා නිමිති වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙලෙමි. එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උච්චයි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංඝභීයට සමවදිමින් හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිට්‍රිත කෙරේ නම්, ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'සාබ්ව මම් හොත්තෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංඝභීයට නො සමවන්මි'යි. කියා නම් යයා නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් නිෂද්ධ කෙලෙමි'යි කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උච්චයි 'හිමියන් මාගමකට තුළුල් තෙපුලින් කියමින් හුන්තවුන් මා විසින් අස ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිට්‍රිත කෙරේ නම්, ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... සාබ්ව මම් හුන්තෙමි එතෙකුදුවත් තුළුල් තෙපුලින් නො කිමි'යි. කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙලෙමි එතෙකුදුවත් යයනය කෙලෙමි'යි කියා නම්, යයා නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙලෙමි. එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යස්‍ය මයා සුතං නිපන්නස්‍ය මාතුගාමං දුට්ඨුලාභි වාචාභි ඔභාසනතස්‍ය”ති. සො ව තං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනොනා නො ව බො දුට්ඨුලාභි වාචාභි ඔභාසි”න්ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොනා අපි ව බො නිසිනොනා”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොනා අපි ව බො සීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රභො නිපනොනා”ති. සො ව තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනොනා අපි ව බො නිපනොනා”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො: -පෙ- “නාහං නිසිනොනා අපි ව බො සීතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රභො නිපනොනා”ති. සො ව තං පටිජානාති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොනා අපි ව බො නිසිනොනා”ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනොනා අපි ව බො සීතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

අශම්පිති පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

අනියභොති න නියතො සබ්බාදිසෙසො වා පාවිතතියං වා.

4. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතතීං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතීං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපතතීං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතීං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපතතීං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපතතීං පටිජානාති, ආපතතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපතතීං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපතතීං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

දුතියඅනියතසිකිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. උද්දිට්ඨො බො අය්‍යසමනො ඤෙ අනියතා ධම්මා. තත්ථායසමනො පුච්ඡාමි, කච්චිස්‍ථ පරිසුඤා. දුතියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිස්‍ථ පරිසුඤා. තතියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිස්‍ථ පරිසුඤා. පරිසුඤෙත්ථායසමනො තස්‍යො තුණ්ඨි, එච්චෙනං ධාරයාමිති.

තසුසුඤ්ඤානං.

අලංකමනියකොච්ච නපෙච්ච ව නභෙච්ච බො,
අනියතා සුපඤ්ඤාතතා බුද්ධිසෙට්ඨෙන තාදිතාති.

අනියතකණ්ඨො නිට්ඨිතො

ඒ උවැසි 'හිමියන් මාගමකට තුළු-නෙපුලින් කියමින් වැද හොත්තවුන් බස මා විසින් අසන ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා තම ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... "සැබැව මම හොත්තෙමි එනෙකුදුවන් තුළු නෙපුලින් නො කීමි'යි. කියා තම, ශයා: නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එනෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි කියා තම, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එනෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා තම, නො කරවිය යුත්තේ ය.

ඒ උවැසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හුන්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි, ඉදින් මෙසේ කියා තම ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නිෂද්ධ නො කෙලෙමි එනෙකුදුවන් හොත්තෙමි'යි. කියා තම, නිපතා: නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නිෂද්ධ නො කෙලෙමි එනෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා තම, නො කරවිය යුත්තේ ය.

ඒ උවැසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා තම ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිපතා: නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එනෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි. කියා තම, නිෂද්ධයන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හුන්තෙමි එනෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා තම, නො කරවිය යුත්තේ ය.

අයමුසි යනු පලමු ශික්ෂාපදය හෙණ කියනු ලැබෙයි.
අනියතො යනු සභවෙසෙස හෝ පවිතී ය හෝ නියත නො වූයේ.

4. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින නො කෙරේ නම්, නො කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්තන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධයන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධව පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත්ත පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

දෙවැනි අනියතශික්ෂාපදය හිමි.

5. ආයුෂ්චන්ති, දෙ අනියතාපනතිහු උදෙසන ලද්දහු මා යි. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් පුළුවුණි: කිම පිරිසුදු වවු ද? දෙවන වට ද පුළුවුණි: කිම පිරිසුදු වවු ද? තෙවන වට ද පුළුවුණි: කිම පිරිසුදු වවු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්චන්ති පිරිසුදුහ. එහෙයින් තුෂ්ණීභුතයහ. මෙය මෙසේ ධරම" යනුයි.

එහි උද්දානය:

උලංකමමනිය ද නභෙවබො ද යි අනියතාපනතිහු තාදිගුණ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුන් විසින් පණවන ලදහ.

අනියත කාණ්ඩය නිමියේය.

5.

නියෝගනියකණ්ඩා.

ඉමේ මේ පනායසමනො නිංස නියගනියා පාචිනනියා ධම්මා

උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

චිචරවගො

5. 1. 1.

පඨමකඨිනසිකඛාපදං

1. තෙන ධො පන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකෙ වෙතියෙ. තෙන ධො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුතං තිච්චරං අනුඤ්ඤතං හොති. ජබ්බගනියා භික්ඛු භගවතා තිච්චරං අනුඤ්ඤතනාති අඤ්ඤතෙව තිච්චරෙන ගාමං පට්ඨන්ති, අඤ්ඤත තිච්චරෙන ආරුමෙ අච්ඡන්ති, අඤ්ඤත තිච්චරෙන තභාතං ඕතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උප්පායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම ජබ්බගනියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙසසන්ති”ති. අථ ධො තෙ භික්ඛු* භගවතො එතමන්ථං ආරුමෙසුං -පෙ- ‘සච්චං කීර භුමෙහ භික්ඛවෙ අතිරෙකච්චරං ධාරෙථා?’ති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම භුමෙහ මොසපුරිසා අතිරෙකච්චරං ධාරෙසසථ. තෙනං මොසපුරිසා අපපසන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙසස නියගනියං පාචිනනිය”න්ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං හොති.

[මූලපඤ්ඤතති.]

2. තෙන ධො පන සමයෙන ආයසමනො ආනන්දස්ස අතිරෙකච්චරං උපපන්නං හොති. ආයසමා ව ආනන්දෙ නං චිචරං ආයසමනො සාරිපුත්තස්ස දුභුකාමො හොති. ආයසමා ව ඝාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ධො ආයසමනො ආනන්දස්ස එතදහොසි: “භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතං න අතිරෙකච්චරං ධාරෙතබ්බ”න්ති. ඉදඤ්ච මෙ අතිරෙකච්චරං උපපන්නං, අභඤ්චිමං චිචරං ආයසමනො සාරිපුත්තස්ස දුභුකාමො, ආයසමා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති, කථනනුඤ්චා මයා පට්ඨපජිතබ්බ”න්ති. අථ ධො ආයසමා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. “කීච චිරං පනානන්ද සාරිපුත්තො ආගච්ඡියන්ති?”ති “තචමං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ ධො භගවා එතසමී නිදුතෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මිං කථං කන්ථා භික්ඛු ආමනොති: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙකච්චරං ධාරෙතුං එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

* “ජබ්බගනියෙ සිකඛු අනෙකපරිසාදයන විහරතිතා” ම.ජ.සං. අඝිකං.

5.

නීතිමය නීතිමය

ඇමැත්තී, මේ නිසි නීතිය පවති ඇමැත්ත
උදෙසාම පැමිණෙන්න.

විවරවලිය

5. 1. 1.

ප්‍රථමකයීනියතාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු විසල්පුර ගොතමක වෛතසයාහයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලද වෙයි. සවග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලද්දේ අතින් ම තුන් සිවුරකින් ගම් වදිති, අතින් ම තුන් සිවුරකින් අරමෙහි ගිදිත්, අතින් ම තුන් සිවුරකින් නහන තොටට බසින්. යම් මහණ කෙනෙක් අලොප්ච්ච වෙන් නම් ඔහු අවඥා කෙරෙහි, අගුණ කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්: කිසෙයින් නම් සවග මහණහු අසිරි සිවුරු ධරන්ද?”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් “සැල කළහ... “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි අසිරි සිවුරු ධරවු ලැබී. හඟවත්හු පුළුවන්හ. සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහුහ. කිසෙයින් නම් තුළු පුරුෂයෙහි, තෙපි අසිරි සිවුරු ධරවු ද? තුළු පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහනුන්ගේ පහන් බව පිණිස හෝ නො වෙයි... තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් තෙම අසිරි සිවුරක් ධරා නම් නීතිමය පවති මේ” ය යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ මේ.

[මුල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද සච්චරියන් වහන්සේට අතිරෙක විවරයක් උපන්නේ වෙයි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද සච්චරියන් වහන්සේත් ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චරියන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තාහ. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චරියන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙහි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තොරුතට මේ සිත විය. ‘භාග්‍යවතුන් විසින් අසිරිත් සිවුරක් නො දැරියයුතු ය යි සිකපද පනවන ලදී. මේ ද මට උපන් අසිරිත් සිවුරෙක, මම ද මේ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චරියන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චරියන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙහි. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්ද යුතු ද?’ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දුන්වූහ. “ආනන්දය, නිපමණ කලෙකින් ශාරිපුත්‍රයෝ එත්තාහුදැයි පුළුවන්හ. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තව වැනි හෝ දස වැනි හෝ දවසැ’යි අනද තෙරණුවෝ කීහ. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මේ තිදනෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කපා වදාර භික්ෂුන් ඇමතුහ: ‘මහණෙනි, දස දවසක් පරම කොට අසිරිත් සිවුරක් ධරන්නට අනුදනිමි. නවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“හිටපි භවිවරයෝ හිකුණා උබහනමි කසිනෙ දසාහපරම. අතිරෙකවිවර. බාරෙතබබ. හ. අතිකතාමයනො හියසනිය පාවිනන්ය”නති.

[දුතියමයසදහනති.]

3. හිටපි භවිවරයෝ හිකුණො විවරං කතං වා ගොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දබ්බං වා විවරසා වා උපච්ඡන්තා.

උබහනමි කසිනෙති අට්ඨන්තං මාතිකානං අඤ්ඤතරාය මාතිකාය උබහනං ගොති, සබ්බෙතං වා අන්තරා උබහනං ගොති.

දසාහපරමනති දසාහපරමතා¹ බාරෙතබබ

අතිරෙකවිවරං තාම: අනට්ඨිතං අවිකප්පිතං.

විවරං තාම: ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

හ. අතිකතාමයනො හියසනියං ගොති² එකාදසෙ අරුණ්ණයමනෙ නියසගතියං ගොති නියසජ්ඣතබබං සබ්බසා වා ගණසා වා පුග්ගලසා වා. එවඤ්ච පන භිකඛවෙ නියසජ්ඣතබබං: තෙන භිකුණා සබ්බං උපසම්බන්ධා: එකංසං උත්තරාසම්බං කර්ථා, බුඩ්ධානං භිකුණං පාදෙ වච්ඡිථා, උක්ඛුට්ඨං නිසීදිථා, අඤ්ඤං පග්ගගෙථා, එවමසා වච්ඡිථා: “ඉදං මෙ භනො විවරං දසාහාතිකකන්තං නියසගතියං. ඉමාහං සබ්බසා නියසජාමි”ති. නියසජ්ථා ආපතති දෙසෙතබබා. බන්ධෙන භිකුණා පට්ඨලෙන ආපතති පට්ඨගගෙතබබා. නියසට්ඨවිවරං දතබබං:

“සුඤ්ඤා මෙ භනො සබ්බසා. ඉදං විවරං ඉත්තනාමසා භිකුණො නියසගතියං සබ්බසා නියසට්ඨං. යදි සබ්බසා පත්තකල්ලං, සබ්බසා ඉමං විවරං ඉත්තනාමසා භිකුණො දදෙය්‍යා”ති.

4. තෙන භිකුණා සම්බහුලෙ භිකුණු උපසම්බන්ධා: එකංසං උත්තරාසම්බං කර්ථා, බුඩ්ධානං භිකුණං පාදෙ වච්ඡිථා, උක්ඛුට්ඨං නිසීදිථා, අඤ්ඤං පග්ගගෙථා, එවමසා වච්ඡිථා: “ඉදමෙව භනො විවරං දසාහාතිකකන්තං නියසගතියං. ඉමාහං ආයසමන්තානං නියසජාමි”ති. නියසජ්ථා ආපතති දෙසෙතබබා. බන්ධෙන භිකුණා පට්ඨලෙන ආපතති පට්ඨගගෙතබබා. නියසට්ඨවිවරං දතබබං.

“සුඤ්ඤා මෙ ආයසමන්තා. ඉදං විවරං ඉත්තනාමසා භිකුණො නියසගතියං. ආයසමන්තානං නියසට්ඨං. යද්දයසමන්තානං පත්තකල්ලං, ආයසමන්තා ඉමං විවරං ඉත්තනාමසා භිකුණො දදෙය්‍යා”නති.

5. තෙන භිකුණා එකං භිකුණු උපසම්බන්ධා: එකංසං උත්තරාසම්බං කර්ථා, උක්ඛුට්ඨං නිසීදිථා, අඤ්ඤං පග්ගගෙථා, එවමසා වච්ඡිථා: “ඉදං මෙ ආපුසො විවරං දසාහාතිකකන්තං නියසගතියං. ඉමාහං ආයසමන්තො නියසජාමි”ති. නියසජ්ථා ආපතති දෙසෙතබබා. තෙන භිකුණා ආපතති පට්ඨගගෙතබබා. නියසට්ඨවිවරං දතබබං: “ඉමං විවරං ආයසමන්තො දමමි”ති.

1. දසාහපරමතා. සී. ලිඛිත. 2. ‘ගොති’ ඉදං පදං පොඵකෙසු අච්චි. සිකාපදෙ ජනානච්චි.

“හික්කුහු විසින් කොට නිම වූ සිවුරු ඇති කල්හි කෙළින් උදුල කල්හි දස දවසක් පරම කොට අසිතින් සිවුර බැරිය යුතු ය. ඒ දසාස- පරම කාලය ඉක්මවන්නාහට නිසැතිවේහි වේ.

[දෙවන පැණවිමසි.]

3. නිවසිත විවරණි. යනු හික්කුහුගේ විවරය කරණ ලද හෝ වෙසි තවුසේ හෝ වානාසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශාව සිදුනී හෝ වෙයි.

උබහතණි. කසිනෙ යනු අට වැදුරුම් මාතිකාවන් අතුරෙන් එක්තරා මාතිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සබ්බසා විසින් හෝ අතරු උදුරණ ලද වෙයි.

දසාසපරම. යනු දස දවසක් පරම කොට ඇති කාලය බැරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙක විවර නම්: නො ඉටුන ලද නො විකපන ලද ය.

විවර නම්: සවැදුරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහොනා පාසිම් සිවුරෙක.

තං අතිකාශාමයතො නියසනියං හොති යනු එකොලොස් වැනි අරුණ නැගෙන සඳ නිසැති වෙයි. සබ්බසාට හෝ ගණයාට හෝ පුභු- ලක්භට හෝ නිසැරිය යුතු ය. තව ද මහණෙහි, මෙසේ නිසැරිය යුතු ය: ‘ඒ මහණහු විසින් සබ්බසා වෙත එලඹ උතුරුසහ එකක් කොට මහලු හික්කුන් පා වැද උළුලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර දස දවසක් ඉක්මන ලද නිසැති විය. මෙය මේ සහනට නිසප්ම’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගත යුතු. නිසැද සිවුර දිය යුතු:

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙතම් මහණහුගේ මේ සිවුර නිසැති විය. සහනට නිසදන ලද. ඉදින් සහනට පාමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙමේ මේ සිවුර මෙතම් මහණහට දෙන්නේ ය”යි.

4. ඒ මහණහු විසින් බොහෝ හික්කුන් කරා එලඹ උතුරුසහ එකක් කොට මහලු හික්කුන් පා වැද උළුලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නාහු ය. ‘වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර දස දවස් ඉක්ම ගියේ නිසැති විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසප්ම’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගතයුතු. නිසැද සිවුර ඔහුට දිය යුතු:

“ආයුෂ්මත්ති, මා කියන්නක් අසන්වා. මෙතම් හික්කුහුගේ මේ සිවුර නිසැති විය. ආයුෂ්මත්තට නිසප්ත ලද. ඉදින් ආයුෂ්මත්තට පාමිණි කල් ඇත් නම් ආයුෂ්මත්ත මේ සිවුර මෙ තම් මහණහට දෙන්නාහු ය”යි

5. ඒ මහණහු විසින් එක් මහණක්හු වෙත එලඹ උතුරුසහ එකක් කොට උළුලෙන් හිඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘ඇවැත්ති, මාගේ මේ සිවුර දස දවසක් ඉක්ම ගියේ නිසැති විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසප්ම’යි නිසඳ ඇවැත් දෙසිය යුතු. ඒ මහණහු විසින් ඇවැත් පිලිගත යුතු. නිසැද සිවුර ‘මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට දෙමි’යි දිය යුතු.

6. දසාභාතීකකතො අතීකකනාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. දසා-
 භාතීකකතො වෙමතීකො, නිසංගතියං පාවිතතියං. දසාභාතීකකතො අනතී-
 කකනාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතාසඤ්ඤී, නිසං-
 ගතියං පාවිතතියං. අවිකපටිතෙ විකපටිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං.
 අවිසංජ්ජිතෙ විසංජ්ජිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨිතං නට්ඨි-
 සඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිනට්ඨිතං විනට්ඨිතාසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවි-
 තතියං. අදඛෙසී දඛසීසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිච්ඡිතො විච්ඡිතාසඤ්ඤී,
 නිසංගතියං පාවිතතියං. නිසංගතියං චිවරං අනිසංජ්ජා පරිභුඤ්ඤති,
 ආපනති දුක්ඛට්ඨස. දසාභාතීකකතො අතීකකනාසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛ-
 ට්ඨස. දසාභාතීකකතො වෙමතීකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨස. දසාභාතී-
 කකතො අතීකකනාසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනොදසාභං අධිට්ඨති විකපෙපති විසංජ්ජති
 නසංගතී විනසංගතී ඛයගතී අච්ඡිද්ධා ගණගනති, විසංසං ගණගනති
 උම්මනතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාතී.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගතියා භික්ඛු නිසංච්චිවරං න
 දෙනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ නිසංච්චිවරං
 න දතඛිං. යො න දදෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

පඨමකසීනසිකඛාපදං නිවර්තනං

5. 1. 2.

දුතියකසීන සිකඛාපදං*

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ
 අනාචපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුතං
 හන්ථෙ චිවරං නීකඛිපිඤ්ඤා සනතරුතතරෙත ජනපදචාරිකං පකකමන්ති.
 තාති චිවරාති චිරං නීකඛිතතාති කණ්ණකිතාති භොනති. තාති භික්ඛු ඔතා-
 පෙනති. අද්දසා ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ඝෙතාසතචාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ
 භික්ඛු තාති චිවරාති ඔතාපෙනො. දිසවාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකම්.
 උපසඛකම්ඤ්ඤා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කසම්මාති ආට්ඨසො චිවරාති
 කණ්ණකිතාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතමන්ථං
 ආරුචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “කථං භි තාම
 භික්ඛු භික්ඛුතං හන්ථෙ චිවරං නීකඛිපිඤ්ඤා සනතරුතතරෙත ජනපදචාරිකං
 පකකමස්සන්ති”ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරු-
 චෙසි, “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුතං හන්ථෙ චිවරං නීකඛිපිඤ්ඤා සනත-
 රුතතරෙත ජනපදචාරිකං පකකමන්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහී බුද්ධො
 භගවා. “කථං භි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඤ්ජුරිසා භික්ඛුතං හන්ථෙ චිවරං
 නීකඛිපිඤ්ඤා සනතරුතතරෙත ජනපදචාරිකං පකකමස්සන්ති. තෙනං
 භික්ඛවෙ අපපසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං
 සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

* උද්දෙසිත සිකඛාපදා, සිඛු. උදෙසිත සිකඛාපදා, මජ්ඣ.

6. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම ගියේ ය යන සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි විමනි ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම නො ගියේ ය, යන සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො ඉටන ලද්දෙහි ඉටන ලද්ද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො විකපන ලද්දෙහි විකපන ලද්ද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො විසජන ලද්දෙහි විසජන ලද්ද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො නවුයෙහි නටා යි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවති වෙයි. නො වැනැසුනෙහි වැනැසිනා යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො දැවුනෙහි දැවිනා යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො පැහැර ගත්තෙහි පැහැර ගන්නා ලද්ද යි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවති වෙයි. නිසාහි සිටුර නො නිසද පරිභෝග කෙරේ නම් දුකුලාආචාර් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි ඉක්මිනා යි සංඥා ඇත්තේ, දුකුලාආචාර් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි විමනි ඇත්තේ, දුකුලාආචාර් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි නො ඉක්මිනා යි සංඥා ඇත්තේ, ඇවැත් නැති.

7. ඇතුළු දස දවස්හි ඉටා නම් විකපා නම් විසද නම් නැසේ නම් වැනැසේ නම් දූවේ නම් අසිදු ගණිත් නම් විස්වැසි ව ගණිත් නම් ඇවැත් නැති. උච්චතකයහට ආදිකම්කයහට, ඇවැත් නැතැයි.

8. තවද එසමයෙහි අවිවේකීය භික්ෂුහු නිසාදු සිටුර නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'මහණෙනි, නිසාදු සිටුර නො දිය යුතු නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුලාආචාර් වේ' යයි.

ප්‍රථම කාර්ය සහතික පදය නිමි.

5. 1. 2.

ද්විතීය කාර්ය සහතික පදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-යෙහි වූ අතේපිඬුසිටුහුගේ දෙවරම්හි වැඩ වෘත්ත කරණ සේක. තවද එසමයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් යුතු ව ජනපදවාරිකායෙහි තික්මෙහි. ඒ සිටුරා බොහෝ කල් තබන ලද්දහු හටගත් කැලැල් ඇත්තාහු වෙති. භික්ෂුහු ඒ සිටුරා (අටුවෙහි) තවති. ආයුෂමන් අනද තෙරණුවෝ සෙතාසන වාරිකායෙහි ඇවිදිනාහු ඒ සිටුරා තවන ඒ භික්ෂුන් දුටහ. දැක ඒ භික්ෂුන් කරා එලඹ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කීහ: 'ඇවැත්නි, කැලැල් හටගත් මේ සිටුරා කවරක්කු-ගේ ද' යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමන් අනද තෙරැන්ට එපවත් දැන්වූහ. ආයුෂමන් අනද තෙරණුවෝ අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කීයහි, දෙස් පහල කෙරෙත්. 'කෙසේ නම් භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපදවාරිකායෙහි තික්මුණාහු ද' යි. ඉක්මිනි ආයුෂමන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු භික්ෂුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා-පොරෝනා සිටුරින් ජනපද වාරිකායෙහි තික්මෙහි ද' යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවන් බුදුහු ගඟා කලහ: 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුල්-පුරාමයෝ භික්ෂුන් අත සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපද-වාරිකායෙහි තික්මුණාහු ද, මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීමට හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවු:

“නිට්ඨිතච්චරසමිං භික්ඛුනා උබ්බතසමිං කඨිනො එකරතනමිපි මෙ භික්ඛු නිච්චරෙන විපපවසෙය්‍ය, නිසසගභීයං පාවිතනීය”නති:

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතතං භොති.

[මූලපඤ්ඤනති.]

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලබ්බියං ගිලානො භොති. ඤ්ඤතකා තස්ස භික්ඛුතො සන්තියෙ දුතං පාභෙසුං: “ආගල්ඡතු හදනො මයං උපට්ඨතිස්සාමො”ති. භික්ඛුපි එවමාහංසු. “ගල්ඡාචුසො ඤ්ඤතකා තං උපට්ඨතිස්සන්ති”ති. සො එවමාහ: “භගවතාචුසො සිකඛාපදං පඤ්ඤතතං ත නිච්චරෙන විපපවසිතබ්බ”නති. “අභඤ්චලති ගිලානො, ත සකෙකාමි නිච්චරං ආදය පකකමිතුං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. භගවතො එතමන්ඨං ආරොචෙසුං.

3. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමිං කථං කන්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුතො නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං දුතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දුතබ්බො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුතා සබ්බං උපසබ්බමිත්වා එකංසං උත්තරුසබ්බං කරන්වා බුඬ්ඤ්ඤානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣන්වා උකකුට්ඨකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචන්තියො: “අහං භනෙත ගිලානො ත සකෙකාමි නිච්චරං ආදය පකකමිතුං, සොහං භනෙත සබ්බං නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො, තතියමපි යාවිතබ්බො, ව්‍යනොතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බෙසා ඤ්ඤපෙනබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සබ්බෙසා. අයං ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමො භික්ඛු ගිලානො ත සකෙකාති නිච්චරං ආදය පකකමිතුං. සො සබ්බං නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං යාවති. යදි සබ්බස්ස පනතකලලං, සබ්බෙසා ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමස්ස භික්ඛුතො නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං දදෙය්‍ය: එසා ඤ්ඤන්ති.

“සුණාතු මෙ භනෙත සබ්බෙසා. අයං ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමො භික්ඛු ගිලානො ත සකෙකාති නිච්චරං ආදය පකකමිතුං. සො සබ්බං නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං යාවති. සබ්බෙසා ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමස්ස භික්ඛුතො නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං දෙති. යස්සායසවතො බමති ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමස්ස භික්ඛුතො නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං දුතං, සො තුණහස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

දින්නා සබ්බෙන ඉන්ද්‍රන්ද්‍රන්ද්‍රාමස්ස භික්ඛුතො නිච්චරෙන අවිපපවාසසමමුතියං, බමති සබ්බස්ස, තසමා තුණති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාථ:

“නිට්ඨිතච්චරසමිං භික්ඛුනා උබ්බතසමිං කඨිනො එකරතනමිපි මෙ භික්ඛු නිච්චරෙන විපපවසෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමමුතියා, නිසසගභීයං පාවිතනීය”නති.

[දුතියපඤ්ඤනති.]

4. නිට්ඨිතච්චරසමිනති භික්ඛුතො චිචරං කතං වා භොති තට්ඨං වා විතට්ඨං වා දබ්බං වා චිචරාසා වා උපච්ඡින්නා.

“හික්ෂුහු විසින් කොට නිම වූ සිවුරු ඇති කල්හි කෙළින් උදල කල්හි ඉදින් මහණ තෙම එක් රැයකුදු තුන් සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැති පවිතීවේය”යි.

භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි කොසඹානුවර එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. නැයෝ ඒ හික්ෂුහුගේ සමීපයෙහි දූතයකු එවූහ. ‘වහන්සේ (මෙහි) එක්වා අපි උවැටන් කරමි’යි. හික්ෂුහු ද මෙසේ කීහු: යා ඇවැත්නි, නැයෝ තොපට උවැටන් කරන්නාහ’යි. හේ මෙසේ කී ය: ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විසින් ‘තුන් සිවුරින් නොවෙන් ව විසියයුතු ය’යි සිකපද පණවන ලද: මම ද ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො පොහොසත්මි. මම නො යෙමි’ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ:

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි ලා දහාමි කපා වදුරා හික්ෂුන් ඇමැතු සේක: මහණෙනි, ගිලන් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය’ දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේත් දියයුතු ය. ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සබ්බසා වෙන එලඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලු හික්ෂුන් පා වැද උඵල්ලෙන් හිද ඇදීලී බැද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: “වහන්ස, මම ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙන යන්නට නො පොහොසත්මි. වහන්ස, ඒ මම සබ්බසා නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය අයදීමි’යි දෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. තෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙම දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හෙතෙම සබ්බසා නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදීයි. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දෙන්නේ ය’ තෙල ඤානති’යයි.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙන නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සබ්බසා ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදීයි. සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය’ දෙයි. මෙ නම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දීම යම් අයුෂමතක්හට ඊසි වේ නම් හේ තුෂණීභූත වන්නේ ය. යමක්හට තොරිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බසා විසින් මෙනම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය දෙන ලද්දේය. සබ්බසාට රුවි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීභාවය යි. මෙසේ මේ තුෂණීභාවය ධරමි”යි.

තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවූ:

“හික්ෂුහුගේ සිවුර කොට නිම කල්හි කෙළින් උදල කල්හි ඉදින් මහණ තෙම හික්ෂුසමමුතිය නැති ව එක් රැයකුදු තුන්සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැති පවිතීවේය”යි.

[දෙවන පැණවීමයි.]

‡. නිට්ඨිතනිව්වරසමිං යනු: හික්ෂුහුගේ සිවුර කරණ ලද හෝ වෙයි, තවුයේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ අශාව සිදුනේ හෝ වෙයි.

උබහනං හොති. කඨිනොති අට්ඨනං මාතිකාතං අඤ්ඤාතරුය මාතිකාය උබහනං හොති. සබ්බෙත වා අනන්ත උබහනං හොති.

එකරහනමපි චෙ භික්ඛු තිච්චරෙන විපපවසෙය්‍යාති සබ්බාපියා වා උත්තරසබ්බෙත වා අනන්තවාසකෙත වා.

අඤ්ඤානු භික්ඛුසමුච්චියාති ඔපෙචා භික්ඛුසමුච්චිං.

නිස්සග්ගියං හොතිති සහ අරුණ්ඤාමනෙන¹ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්ස-ජ්ජනබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුඤ්ඤාපසා වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජ-නබ්බං -පෙ- “ඉදමෙව භනෙන චිවරං රතනිං විපපවුච්චං² අඤ්ඤානු භික්ඛු-සමුච්චියා නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයස්මිනො දමමි”ති.

5. ගාමො එකුපවාරො නානුපවාරො, නිවෙසනං එකුපවාරං නානු-පවාරං, උදෙසිතො³ එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ, අට්ටො එකුපවාරෙ නානු-පවාරෙ, මාලො එකුපවාරො නානුපවාරෙ, පාසාදො එකුපවාරෙ නානුප-වාරෙ, හමමියං එකුපවාරං නානුපවාරං, තාවා එකුපවාරං නානුපවාරං, සඤ්චා එකුපවාරො නානුපවාරෙ, බෙතනං එකුපවාරං නානුපවාරං, ඛඤ්ඤා-කරණං එකුපවාරං නානුපවාරං, ආරාමො එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ, විහාරෙ එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ, රාකඛමුලං එකුපවාරං නානුපවාරං, අජේඛාකාසො එකුපවාරෙ නානුපවාරෙ.

6. ගාමො එකුපවාරො නාම: එකකුලස්ස ගාමො හොති පරිකඛිතෙනා ව, අනෙතාගාමෙ චිවරං නිකඛිපිචා අනෙතාගාමෙ වඤ්චබ්බං. අපරිකඛිතෙනා හොති, යස්මිං සරෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති තස්මිං සරෙ වඤ්චබ්බං හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

7. නානාකුලස්ස ගාමො හොති පරිකඛිතෙනා ව, යස්මිං සරෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති. තස්මිං සරෙ වඤ්චබ්බං සභායෙ වා ආරමුලෙ වා හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. සභායං ගව්ජනෙන හඤ්චපාසෙ චිවරං නිකඛිපිචා සභායෙ වා වඤ්චබ්බං ආරමුලෙ වා. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. සභායෙ චිවරං නිකඛිපිචා සභායෙ වා වඤ්චබ්බං ආරමුලෙ වා. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකඛිතෙනා හොති, යස්මිං සරෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති, තස්මිං සරෙ වඤ්චබ්බං. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

8. එකකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරිකඛිතතඤ්ච නානාගබ්භා නානා-ඔවරකා, අනෙතානිවෙසනෙ චිවරං නිකඛිපිචා අනෙතානිවෙසනෙ වඤ්චබ්බං. අපරිකඛිතනං හොති, යස්මිං ගබ්බෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති, තස්මිං ගබ්බෙ වඤ්චබ්බං. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

9. නානාකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරිකඛිතතඤ්ච නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්බෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති, තස්මිං ගබ්බෙ වඤ්චබ්බං ආරමුලෙ වා. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකඛිතනං හොති, යස්මිං ගබ්බෙ චිවරං නිකඛිතනං හොති තස්මිං ගබ්බෙ වඤ්චබ්බං. හඤ්චපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

1. සහ අරුණ්ඤාමනො. ම.ජ.ඝ. 2. රතනිවිපපවුච්චං ම.ජ.ඝ. සඤ 3. උදෙසිතො. ම.ජ.ඝ.

උබ්බතසමිං කභිනො යනු: අට වැදූරුම් මානිකාවන් අතුරෙහි එක්තරා මානිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සඛ්ඤා විසින් හෝ අතරු උදුරන ලද වෙයි.

එකරතාමිති වෙ හික්ඛු තීව්චරෙන විපපවසෙයා යනු: සහලසිටුරින් හෝ උතුරුසහසිටුරින් හෝ අතුරුවසාසිටුරින් හෝ.

අසාසදුක්ඛ හික්ඛුසමුච්චියා යනු: හික්ඛුසමමනාය තබා.

හික්ඛුසමමනාය හොති යනු: අරුණු තැඟීම සමග නිසැඟි වෙයි. සඛ්ඤාට හෝ ගණයට හෝ පුභුලක්ඟට හෝ නිසැඟිය යුතු ය. ... “වහන්ස, මාගේ මේ සිටුර හික්ඛුසමුච්චි තැනි ව රැයක් වෙන් ව වසන ලද. නිසැඟි වූයේ ය. මම මෙය සඛ්ඤාට නිසැඟි”යි. දෙන්නේ යයි ... දෙන්නානු යයි ... ආයුෂමත්තට දෙමි”යි.

5. ගම එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. නිවෙස්ක එකුපවාර ද තානු-පවාර ද වෙයි. බඩුහල එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. අටල්ල එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. මහල එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. පහය එකුප-වාර ද තානුපවාර ද වෙයි. සදලුභෙය එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. තැව එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි, ගැල් සාන්තුව එකුපවාර ද තානුප-වාර ද වෙයි, කෙත එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. කලවිට එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. අරම එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. වෙහෙර එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. රාක්මුල එකුපවාර ද තානුපවාර ද වෙයි. අඛටස එකුපවාර ද තානුපවාර ද වේ.

6. එකුපවාර ගම නම්: එක් කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද වේ නම් ඇතුළුගම සිටුර තබා ඇතුළුගම විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර තබන ලද වේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් නොහල යුතු ය.

7. තානා කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර තබන ලද වේ ද ඒ ගෙහි සභායෙහි හෝ ආරසථිපයෙහි හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් නො හල යුතු ය. සබයට යන්නානු විසින් අත්පසා සිටුර තබා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. සෙබෙහි සිටුර තබා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. පිරිකෙව් නො කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර තබන ලද්දේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු.

8. එක් කුලයකට අයත් නිවෙස්ක පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් තානාගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් ඇතුළු නිවෙස්තෙහි සිටුර තබා ඇතුළු නිවෙස්තෙහි විසිය යුතු. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

9. තානා කුලයකට අයත් නිවෙස්ක පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් තානාගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

10. එකකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරිකඛිතො ව නානාගබ්භා නානාඔවරකා, අනොඋද්දෙසිතෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොඋද්දෙසිතෙ වන්ඛබ්බං. අපරිකඛිතො හොති, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

11. නානාකුලස්ස උද්දෙසිතො හොති පරිකඛිතො ව නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං ආරමුලෙ වා. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකඛිතො හොති, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

12. එකකුලස්ස අට්ටො හොති, අනොඋද්දෙව චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොඋද්දෙව වන්ඛබ්බං. නානාකුලස්ස අට්ටො හොති නානාගබ්භා නානා-ඔවරකා, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං ආරමුලෙ වා. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

13. එකකුලස්ස මාලො හොති, අනොමාලෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොමාලෙ වන්ඛබ්බං. නානාකුලස්ස මාලො හොති නානාගබ්භා නානා-ඔවරකා, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං ආරමුලෙ වා. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

14. එකකුලස්ස පාසාදෙ හොති, අනොපාසාදෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොපාසාදෙ වන්ඛබ්බං. නානාකුලස්ස පාසාදෙ හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං ආරමුලෙ වා. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

15. එකකුලස්ස හමමියං හොති, අනොහමමියෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොහමමියෙ වන්ඛබ්බං. නානාකුලස්ස හමමියං හොති නානාගබ්භා නානා-ඔවරකා, යසම් ගබ්භෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ගබ්භෙ වන්ඛබ්බං ආරමුලෙ වා. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

16. එකකුලස්ස නාවා හොති අනොනාවාය චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොනාවාය වන්ඛබ්බං. නානාකුලස්ස නාවා හොති නානාගබ්භා නානා-ඔවරකා, යසම් ඔවරකෙ චිවරං නිකඛිතං හොති, තස්මි ඔවරකෙ වන්ඛබ්බං. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

17. එකකුලස්ස සන්ඨො හොති, සන්ඨෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා පුරතො වා පච්ඡතො වා සත්තඛන්තාරු න විජ්ඣිතබ්බා. පස්සතො අබ්භන්තරං න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස සන්ඨො හොති, සන්ඨෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා හන්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

18. එකකුලස්ස බෙත්තං හොති පරිකඛිතතඤ්ච, අනොබෙත්තෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා අනොබෙත්තෙ වන්ඛබ්බං. අපරිකඛිතං හොති, හන්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස බෙත්තං හොති පරිකඛිතතඤ්ච, අනොබෙත්තෙ චිවරං නිකඛිපිච්චා ආරමුලෙ වා වන්ඛබ්බං. හන්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකඛිතං හොති, හන්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

10. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් ඇතුළු බඩුහලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු බඩුහලෙහි විසිය යුතු ය. තොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තො හල යුතු.

11. තානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තොහල යුතු. තො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තො හල යුතු.

12. එක් කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් ඇතුළු අටල්ලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු අටල්ලෙහි විසිය යුතු ය. තානා කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තොහල යුතු.

13. එක් කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ නම් ඇතුළු මහලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු මහලෙහි විසිය යුතු ය. තානා කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ ද තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තොහල යුතු.

14. එක් කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් ඇතුළු පහයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු පහයෙහි විසිය යුතු. තානා කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තොහල යුතු.

15. එක් කුලයකට අයත් සදලීගෙයක් වේ නම් ඇතුළු හමීයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු හමීයෙහි විසිය යුතු. තානා කුලයකට අයත් හමීයෙක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ගාබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගාබෙකි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තොහල යුතු.

16. එක් කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් ඇතුළු නැවෙහි සිටුර තබා ඇතුළු නැවෙහි විසිය යුතු ය. තානා කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් තානා ගභීයෝ තානා ඔවරකයෝ වෙත් නම් යම් ඔවරකයෙක්හි සිටුර තබන ලද ද ඒ ඔවරකයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තො හල යුතු.

17. එක් කුලයකට අයත් ගාල්සාත්තුයෙක් වේ නම් ගාල්සාත්තුයෙහි සිටුර තබා පෙරටුයෙන් හෝ පිටු පසින් හෝ ඝන් අබතුරු කෙතෙක් තො හල යුත්තාහු ය. ඇලයෙන් අබතුරෙක් තොහල යුතු ය. තානා කුලයකට අයත් ගාල්සාත්තුයෙක් වේ නම් ගාල්සාත්තුයෙහි සිටුර තබා අත්පසින් තො හල යුතු.

18. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර තබා ඇතුළු කෙතෙහි විසිය යුතු ය. තො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් තො හල යුතු ය. තානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර තබා දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ තො හල යුතු. තොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් තො හල යුතු.

19. එකකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්පනඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ විවරං නිකම්පිතො අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ වන්ඛබ්බං. අපරිකම්පනං හොති, හන්ඵපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. තාතාකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්පනඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ විවරං නිකම්පිතො ආරම්බලො වා වන්ඛබ්බං, හන්ඵපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්පනං හොති, හන්ඵපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

20. එකකුලස්ස ආරුමො හොති පරිකම්පනො ව, අනෙතාආරුමෙ විවරං නිකම්පිතො අනෙතාආරුමෙ වන්ඛබ්බං. අපරිකම්පනො හොති, හන්ඵපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. තාතාකුලස්ස ආරුමො හොති පරිකම්පනො ව, අනෙතා-ආරුමෙ විවරං නිකම්පිතො ආරම්බලො වා වන්ඛබ්බං, හන්ඵපාසා වා න විජ්ඣි-තබ්බං. අපරිකම්පනො හොති, හන්ඵපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

21. එකකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්පනො ව, අනෙතාවිහාරෙ විවරං නිකම්පිතො අනෙතාවිහාරෙ වන්ඛබ්බං. අපරිකම්පනො හොති, යසම්ච විහාරෙ විවරං නිකම්පනං හොති, තසම්ච විහාරෙ වන්ඛබ්බං, හන්ඵපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. තාතාකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්පනො ව, යසම්ච විහාරෙ විවරං නිකම්පනං හොති, තසම්ච විහාරෙ වන්ඛබ්බං ආරම්බලො වා, හන්ඵපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්පනො හොති, යසම්ච විහාරෙ විවරං නිකම්පනං හොති, තසම්ච විහාරෙ වන්ඛබ්බං. හන්ඵපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

22. එකකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති යං මජ්ඣිනඨිකො කාලෙ සමනතා ඡායා ඵරති, අනෙතාඡායාය විවරං නිකම්පිතො අනෙතාඡායාය වන්ඛබ්බං. තාතාකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති, හන්ඵපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

23. අජේඛාකාසො එකුපවාරො නාම: අගාමකො අරඤ්ඤෙ සමනතා සතතබ්බහතරා එකුපවාරො, තතො පරං තානුපවාරො.

24. විපපච්චන්ඵ විපපච්චන්ඵසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා, නිසසගහියං පාවිතතියං. විපපච්චන්ඵ වෙමතිකො අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා නිසසගහියං පාවිතතියං. විපපච්චන්ඵ අවිපපච්චන්ඵසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛුසමමුතියා, නිසසගහියං පාවිතතියං. අපච්චුඛට්ඨෙ පච්චුඛට්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අවිසසජ්ජිතො විසසජ්ජිතසඤ්ඤා -පෙ- අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අද්ධෙ ධ්ඨසඤ්ඤා -පෙ- අවිලුභොන විලුභොනසඤ්ඤා අඤ්ඤානු භික්ඛු-සමමුතියා නිසසගහියං පාවිතතියං. නිසසගහියං විවරං අනිසසජ්ජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අවිපපච්චන්ඵ විපපච්චන්ඵසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අවිපපච්චන්ඵ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. අවිපපච්චන්ඵ අවිපපච්චන්ඵසඤ්ඤා, අනාපනති.

25. අනාපනති අනෙතා අරුතෙ පච්චුඛරති, විසසජ්ජති, නසසති, විනසසති, ඛයනති, අච්ඡන්ඤා ගණනනති, විසසාසං ගණනනති, භික්ඛු සමමුතියා, උම්මතතකස්ස, ආදිකමම්කස්සාති.

19. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල කලව්ටෙක් වේ නම් ඇතුළු කලව්ටෙහි සිටුර තබා ඇතුළු කලව්ටෙහි විසිය යුතු ය. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහල යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල කලව්ටෙක් වේ නම් ඇතුළු කලව්ටෙහි සිටුර තබා දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු ය. පිරිකෙව් නො කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හල යුතු.

20. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල අරමෙක් වේ නම් ඇතුළු අරමෙහි සිටුර තබා ඇතුළු අරමෙහි විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහල යුතු. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල අරමෙක් වේ නම් ඇතුළු අරමෙහි සිටුර තබා දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හලයුතු. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හල යුතු.

21. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල විහාරයෙක් වේ නම් ඇතුළු විහාරයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කල විහාරයෙක් වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ විහාරයෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ විහාර-යෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු.

22. එක් කුලයකට අයත් රුක්මුලෙක් වේ නම් යම් තැනෙක හිරිමුදුන් කලා භාත්පසා සෙවනලු පැතිරේ නම් ඇතුළු සෙවනලුයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු සෙවනලුයෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් රුක්මුලෙක් වේ නම් අත්පසින් නො හල යුතු ය.

23. අභාවකාල එකුපවාර නම්: නො ගමිහි වූ අරණ්ණයෙහි භාත්පසා සත් අබතුරෙක් එකුපවාර ය. එයින් එපිට නානුපවාර යි.

24. හිසුසමමති නැති ව විප්‍රසුකතයෙහි විප්‍රසුකත ය යන සංඥ ඇත්තෙ නිසැහිපවිති වෙයි. හිසුසමමති නැති ව විප්‍රසුකත වූයෙහි විමති ඇතිගේ නිසැහිපවිති වෙයි. හිසුසමමති නැති ව විප්‍රසුකත වූයෙහි අවිප්‍රසුකත ය යන සංඥ ඇත්තේ නිසැහිපවිති වෙයි. නොපසුදුරණ ලද්දෙහි පසුදුරණ ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවිසරන ලද්දෙහි විසරන ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොනවුයෙහි නටා යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවැනැසුනෙහි වැනැසුනා යි සංඥ ඇත්තේ ... නොදුටුනෙහි දුටුනා යි සංඥ ඇත්තේ ... හිසුසමමති නැති ව නො පැහැරගන්නා ලද්දෙහි පැහැරගන්නා ලද යි සංඥ ඇත්තේ නිසැහිපවිති වේ. නිසැහි වූ සිටුර නො නිසර් පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. විප්‍රසුකත නො වූයෙහි විප්‍රසුකත ය යන සංඥ ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසුකතයෙහි වෙමතික වූයේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසුකත වූයෙහි අවිප්‍රසුකත ය යන සංඥ ඇත්තේ ආවාත් නැති.

25. ඇතුළු අරාණෙහි පසුදුර නම්, විසර් නම්, තැගේ නම්, වැනැගේ නම්, දුවේ නම්, අසිඳා ගණිත් නම්, විස්වැසි ව ගණිත් නම්, හිසුසමමතියෙන්, ආවාත් නැති. උමමනතකයහට, ආදිකමමකයහට ආවාත් නැති.

ද්විතීයික සභා සාකච්ඡා පදනම නිමි.

තනියකසිනසිකබාපදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
 පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනෝ
 අකාලච්චරං උපපන්නං හොති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නපපහොති.
 අථ බො සො භික්ඛු තං ච්චරං උස්සාපෙඤා පුතපපුතං විමජ්ජති.
 අද්දසා බො භගවා සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා නං භික්ඛුං තං ච්චරං
 උස්සාපෙඤා පුතපපුතං විමජ්ජන්නං. දීඝවාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපස-
 ඞකම්. උපසඞකම්ඤා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කියස්ස ඤං භික්ඛු ඉමං ච්චරං
 උස්සාපෙඤා පුතපපුතං විමජ්ජසී”ති? “ඉදමෙව භනොත අකාලච්චරං උපපන්නං
 කසිරමානං නපපහොති. තෙනාභං ඉමං ච්චරං උස්සාපෙඤා පුතපපුතං විම-
 ජ්ජාමී”ති. “අඤ්ච පත තෙ භික්ඛු ච්චරපච්චාසා”ති? “අඤ්ච භගවා”ති. අථ බො
 භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු
 ආමනොතසි:- “අනුජාතාම භික්ඛවෙ අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤා ච්චරපච්චාසා
 නික්ඛපිතු”න්ති.

2. තෙත බො පත සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤාතං අකාලච්චරං
 පටිග්ගහෙඤා ච්චරපච්චාසා නික්ඛපිතුන්ති අකාලච්චරාති පටිග්ගහෙඤා
 අතිරෙකමාසං නික්ඛපන්ති තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඞ්ඞාති
 තිට්ඨන්ති. අද්දසා බො ආයස්මා ආනඤ්ඤා සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා
 තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඞ්ඞාති තිට්ඨනොත. දීඝවාන භික්ඛු
 ආමනොතසි: “කසසිමාති ආටුසො ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඞ්ඞාති
 තිට්ඨන්ති”ති. අමහාකං ආටුසො අකාලච්චරාති ච්චරපච්චාසා නික්ඛන්තාති”ති.
 “කීච චිරං පතාටුසො ඉමාති ච්චරාති. නික්ඛන්තාති”ති. “අතිරෙකමාසං
 ආටුසො”ති. ආයස්මා ආනඤ්ඤා උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම
 භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤා අතිරෙකමාසං නික්ඛපියන්ති”ති. අථ
 බො ආයස්මා ආනඤ්ඤා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- “ඝච්චං කීර
 භික්ඛවෙ භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤා අතිරෙකමාසං නික්ඛපන්ති”ති?
 “ඝච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධෝ භගවා. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ
 මොඝපුරිසා අකාලච්චරං පටිග්ගහෙඤා අතිරෙකමාසං නික්ඛපියන්ති”ති.
 තෙතං භික්ඛවෙ අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං
 සිකබාපදං උද්දිසෙස්සාථ:

“නිට්ඨිතච්චරස්මිං භික්ඛුනා උබ්බතස්මිං කසිනො භික්ඛුනො
 පනෙව අකාලච්චරං උපපජ්ජය්ස, ආකඞ්ඞමානොන භික්ඛුනා පටිග්ග-
 හෙතඞ්ඞං, පටිග්ගහෙඤා බිපසමෙව කාරෙතඞ්ඞං. නොවස්ස පාටිපුරි,
 මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා තං ච්චරං නික්ඛපිතඞ්ඞං උනාස්ස පාටිපුරියා
 සතියා පච්චාසාය, තතො වෙ උභතාටිං නික්ඛපෙස්ස සතියාපි පච්චාසාය,
 නිස්සග්ගියං පාචිතතිය”න්ති.

3. නිට්ඨිතච්චරස්මිනති භික්ඛුනො ච්චරං කතං වා හොති තට්ඨං වා
 විතට්ඨං වා දඞ්ඞං වා ච්චරාසා වා උපච්චින්නා.

5. 1. 3.

තෘතීය කවි නාශිකොදපය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-
යෙහි වූ අනෙපිඬුසිටුහුගේ දෙවරම්හි වැඩ වාසය කරණ සේක. තවද
එසමයෙහි එක්තරා මහණක්හට අයල්සිටුරක් උපන්නේ වෙයි. ඔහුට ඒ
සිටුර කරණු ලබන්නේ නො පොහොසෝ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම ඒ
සිටුර ඔසවා පුතපුතා විමර්දනය කෙරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙසා-
සතවාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ මහණ ඒ සිටුර ඔසවා පුතපුතා විමර්දනය
කරණුවහු දුටහ. දැක ඒ මහණ යම් තැනෙක්හි ද එතැන්හි එලඹියහ. එලඹ
ඒ මහණහට මෙය වදලහ: 'මහණ, තෝ කුමට මේ සිටුර ඔසවා පුතපුතා
විමර්දනය කෙරෙහි දැ'යි. 'වහන්ස, මේ මට උපන් අයල්සිටුර කරණු
ලබන්නේ නොපොහොසෝ වෙයි. එහෙයින් මම මේ සිටුර ඔසවා පුතපුතා
විමර්දනය කෙරෙමි'යි. 'මහණ, තට සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් ඇත් දැ'යි.
'ඇත භාග්‍යවතුන් වහන්සැ'යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදන-
යෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කථා වදාරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක: 'මහණෙනි,
අයල්සිටුරක් පිළිගෙන සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් තබන්නට අනුදනිමි'යි.

2. තවද එසමයෙහි භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් 'අයල්සිටුරක් පිළිගෙන
සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් තබන්නට අනුදන්නා ලදැ'යි අයල්සිටුරු පිළිගෙන
අතිරෙක මාසයක් කල් තබති. ඒ සිටුරු සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටිති.
ආයුෂෙත් අනද තෙරණුවෝ සෙනාසනවාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ විවරයන්
සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටියන් දුටහ. දැක භික්ෂුන් ඇමැතුහ: 'ඇවැත්නි,
කවරක්හුගේ මේ සිටුරු සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටිත් දැ'යි. 'ඇවැත්නි, අපගේ
නොකල්සිටුරු විවරපව්‍යාසයෙන් තබන ලද්දහු ය'යි. ඇවැත්නි, 'කිපමණ
කල් මේ සිටුරු තබන ලද්දහු දැ'යි. 'ඇවැත්නි, අසිරු මසෙකැ'යි. ආයුෂෙත්
අනද තෙරණුවෝ අවඥ කෙරෙහි, අයුණු කියති දෙය් පහල කෙරෙත්:
'කෙසේ නම් මහණහු අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිරු මසක් තැබූ දැ'යි. ඉක්බිති
ආයුෂෙත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ. ...
"සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිරු මසක් තබන් දැ"යි.
'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ' භාග්‍යවත් බුදුහු ගතී කලහ: 'කෙසේ නම්
මහණෙනි, ඒ තුවර්පුරුමයෝ අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිරු මසක් තැබූහු ද,
මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ...
තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

"භික්ෂුහුගේ සිටුර කොට නිමි කල්හි කෙළින් උදුල කල්හි
භික්ෂුනට මෑ වැළින් අයල්සිටුරෙක් උපදනේ නම් කැමැති වන්නා වූ
භික්ෂුහු විසින් පිළිගත යුතු ය. පිළිගෙන වහා ම කරවිය යුතු ය. ඉදින්
පිපිපුන් බව නො වන්නේ නම් ඒ භික්ෂුහු විසින් උනාසුරණය පිණිස
සිටුරු ලැබීමේ ආශාවක් ඇති කල්හි ඒ සිටුර මසක් පරම කොට
ඇති කලක් තැබිය යුතු ය. විවරාසාවක් ඇති කල්හිද එසින් මන්-
තෙහි තබා නම් නිසැඟිපවිති වේ"යි.

3. නිට්ඨතවිවරසමී. යනු: භික්ෂුහුගේ සිටුර කරණ ලද හෝ වෙයි.
තැසුනේ හෝ වැතැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ විවරාසාව සිදුනේ හෝ වෙයි.

උබහතසමිං කභිනෙති අට්ඨන්තං මාතීකානං අඤ්ඤතරුය මාතීකාය උබහතං හොති, සඛෙසන වා අන්තරු උබහතං හොති.

අකාලච්චරං නාම: අනන්තෙ කභිනෙ එකාදසමාසෙ උප්පන්නං, අන්තෙ කභිනෙ සත්තමාසෙ උප්පන්නං, කාලෙපි ආදිසා දින්නං, එනං අකාලච්චරං නාම.

උප්පජ්ජයාති උප්පජ්ජයා සඛසතො වා ගණතො වා ඤ්ඤතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

ආකඛබ්බානෙත්තාති ඉච්ඡමානෙන පටිග්ගහෙතබ්බං.

පටිග්ගහෙත්වා බ්වපමෙව කාරෙතබ්බන්ති දසාහා කාරෙතබ්බං.

නො වසා පාරිජුරීති කභිරමානං තප්පහොති.

මාසපරමං තෙන නිඤ්ඤානා තං ච්චරං නිඤ්ඤිපිතබ්බන්ති මාසපරමතා නිකඛිපිතබ්බං.

උභාසා පාරිජුරීයාති උභාසා පාරිජුරන්තාය.

සතීයා පච්චාසායාති පච්චාසා හොති සඛසතො වා ගණතො වා ඤ්ඤතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙන.

තහො වෙ උන්තරිං නිඤ්ඤපෙයා සතීයාපි පච්චාසායාති තදනුප්ප-
නෙන මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. දභිනුප්පනෙන
මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. තීනුප්පනෙන -පෙ-
චතුනුප්පනෙන, -පෙ- පඤ්චානුප්පනෙන -පෙ- ඡානුප්පනෙන, -පෙ-
සත්තානුප්පනෙන, -පෙ- අට්ඨානුප්පනෙන, -පෙ- තවානුප්පනෙන, -පෙ-
දසානුප්පනෙන මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං.
එකාදසෙ උප්පනෙන -පෙ- ආදසෙ උප්පනෙන -පෙ- තෙරසෙ උප්පනෙන
-පෙ- චුරුසෙ උප්පනෙන -පෙ- පණණරසෙ උප්පනෙන -පෙ- සොලසෙ
උප්පනෙන -පෙ- සත්තරසෙ උප්පනෙන -පෙ- අට්ඨාරසෙ උප්පනෙන
-පෙ- එකුතච්චසෙ උප්පනෙන -පෙ- චිසෙ උප්පනෙන මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. එකච්චසෙ උප්පනෙන මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, තවාහා කාරෙතබ්බං. ආච්චසෙ උප්පනෙන -පෙ-
තෙච්චසෙ උප්පනෙන -පෙ- චතුච්චසෙ උප්පනෙන -පෙ- පඤ්චච්චසෙ උප්පනෙන
-පෙ- ඡබ්බිසෙ උප්පනෙන -පෙ- සත්තච්චසෙ උප්පනෙන -පෙ- අට්ඨච්චසෙ
උප්පනෙන -පෙ- එකුතනිංසෙ උප්පනෙන මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
එකාහා කාරෙතබ්බං. තිංසෙ උප්පනෙන මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
තදහෙව අභිට්ඨාතබ්බං. විකපෙපතබ්බං. විසාපජ්ජතබ්බං. තො වෙ
අභිට්ඨායා වා විකපෙපයා වා විසාපජ්ජයා වා-

උඛතසම්. කසිනෙ යනු: අට වැදූරැම් මාතෘකාවන් අතුරින් එක්තර මාතෘකායෙකින් උදුරන ලද්දේ වෙයි. සමඝයා විසින් හෝ අතරු උදුරන ලද වෙයි.

අකාලවිවර නම්: කෙළින් නොඅතුල කල්හි එකොළොස් මස්ති උපන්නේ ය. කෙළින් අතුල කල්හි සත්මස් මුළුල්ලෙහි උපන්නේ ය. කල්හිදු නොකල්හිවුරු සි උදෙසා දෙන ලද්දේ ය. තෙල අගල් හිවුරු නම.

උපසජ්ජය යනු: සමඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ තමාගේ ධනයෙන් හෝ උපදනේ ය.

ආකඛමානෙත යනු: කැමැත්තහු විසින් පිළිගත යුතු ය.

පටිඝනනෙධා විපසමෙධ කාරෙතඛම. යනු: දස දවසෙකින් කරවිය යුතු ය.

නො වසස පාපිසුරි යනු: කරණු ලබන්නේ නො පොහොනේ ය.

මාසපරම. තෙන ගිකඛුනා න. විවර. නිකතිපිතඛම. යනු: මසක් කල් පරම කොට තැබිය යුතු ය.

උනායා පාපිසුරිය යනු: උනු වුවහුගේ සම්පුණ් බව පිණිස ය.

සතියා පච්චාසාය යනු: සමඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ තමාගේ ධනයෙන් හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශායෙක් වෙයි.

තනො වෙ උනානරි. නිකතිපෙයා සතියා'පි පච්චාසාය යනු: එදවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. තුන්වන දවස උපන් ... සතර වන දවස උපන් ... පස් වන දවස උපන් ... සවන දවස උපන් ... සත් වන දවස උපන් ... අට වන දවස උපන් ... නව වන දවස උපන් ... දස වන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එකොළොස් වන දවස උපන් ... දොළොස් වන දවස උපන් ... නෙළෙස් වන දවස උපන් ... තුදස් වන දවස උපන් ... පසළොස් වන දවස උපන් ... සොළොස් වන දවස උපන් ... සතළොස් වන දවස උපන් ... අටළොස් වන දවස උපන් ... එකුන්විසි වන දවස උපන් ... විසි වන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එක්විසි වන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් නව දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවිසි වන දවස උපන් ... තෙවිසි වන දවස උපන් ... සුවිසි වන දවස උපන් ... පස්විසි වන දවස උපන් ... සවිසි වන දවස උපන් ... සත්විසි වන දවස උපන් .. අටවිසි වන දවස උපන් ... එකුන්තිස් වන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් එක්දවසින් කරවිය යුතු. තිස් වන දවස උපන් මූලවිවරය ඇති කල්හි පච්චාසාච්චරය උපදී නම් එදවස මැ ඉවිය යුතු ය. විකෘපිය යුතු ය. විකෘදිය යුතු ය. ඉදින් නො ඉටා නම් හෝ නො විකපා නම් හෝ නො විසදා නම් හෝ-

එකතියෙ අරුණුග්‍රහමනෙ නියතගතියං ගොති, නියතජිතබ්බං සමසය්‍ය වා ගණය්‍ය වා පුග්‍රහලය්‍ය වා එවසදු පන භිකබ්වෙ නියතජිතබ්බං -පෙ- “ඉදවෙව භනෙන අකාලවිවරං මාසාතිකකතතං නියතගතියං, ඉමාහං සමසය්‍ය නියතජා- මි”ති -පෙ- දදෙය්‍යා”ති -පෙ- දදෙය්‍ය”නති -පෙ- අයසමනො දමමි”ති.

4. විසභාගෙ උපපනෙන මුලවිවරෙ පච්චාසාවිවරං උපපජ්ජති රතතියො ව සෙසා ගොනති, ත අකාමා කාරෙනබ්බං.

5. මාසාතිකකතෙන අතිකකතතසඤ්ඤී, නියතගතියං පාවිතතියං, මාසා- තිකකතෙන වෙමතිකො -පෙ- මාසාතිකකතෙන අතතිකකතතසඤ්ඤී -පෙ- අතතිවිවරෙන අතිවිවරසඤ්ඤී -පෙ- අවිකපපිනෙ විකපපිතසඤ්ඤී -පෙ- අවිසසජ්ජෙන විසසජ්ජතසඤ්ඤී -පෙ- අනට්ඨ නට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අවිතට්ඨ විතට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අදබ්බි දබ්බසඤ්ඤී -පෙ- අවිචුතෙන විචුතතසඤ්ඤී නියතගතියං පාවිතතියං.

6. නියතගතියං විවරං අතිසසජ්ජා පරිභුඤ්ඤති අපතති දුකකටය්‍ය. මාසාතිකකතෙන අතිකකතතසඤ්ඤී, අපතති දුකකටය්‍ය. මාසාතිකකතෙන වෙමතිකො, අපතති දුකකටය්‍ය. මාසාතිකකතෙන අතතිකකතතසඤ්ඤී, අනාපතති.

7. අනාපතති අනෙතාමාසං අතිට්ඨති, විකපෙපති, විසසජ්ජති, තය්‍යති, විතසසති, බය්‍යති, අවජ්ජදිතා ගණතනති, විසසාසං ගණතනති, උමමතතකය්‍ය, ආදිකමමිකසාති.

තතියකසිනසිකධාපදං නිට්ඨතං.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජෙනවතෙන අනාථ- පිණ්ඩකය්‍ය ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අයසමනො උදුසිය්‍ය පුරාණ- දුතිසිකා භිකඛුනීසු පබ්බජ්ජා ගොති, සා අයසමනො උදුසිය්‍ය සනතිකෙ අභිකබ්බං අගච්ඡති, අයසමාපි උදුසී තය්‍යා භිකඛුනීයා සනතිකෙ අභිකබ්බං ගච්ඡති. තෙන බො පන සමයෙන අයසමා උදුසී තය්‍යා භිකඛුනීයා සනතිකෙ භතතවිසය්‍යං කරෙති. අථ බො අයසමා උදුසී පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පනතවිවරමාදුය යෙන සා භිකඛුනී තෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිතා තය්‍යා භිකඛුනීයා පුරතො අභගජාතං විවරිතා අයතෙ නිසීදි, සාපි බො භිකඛුනී අයසමනො උදුසිය්‍ය පුරතො අභගජාතං විවරිතා නිසීදි. අථ බො අයසමා උදුසී සාරතො තය්‍යා භිකඛුනීයා අභගජාතං උපනිජ්ඣාසී තය්‍ය අසුචි මුච්චී.

එක්කිස් වන අරාණ නාගෙන කල්හි නිසාහි වෙයි. සහතට හෝ ගණයට හෝ පුලුල්හට හෝ නිසාදිය යුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙතෙක් නිසාදිය යුතු ය... “වහන්ස, මේ මාගේ අයල්සිවුර මසක් ඉක්මනියේ නිසාහි විය, මෙය මම සහතට නිසදම්”යි ... දෙන්තේ ය. ... දෙන්තාහු ය. ... ආයුෂමත්හට දෙමි”යි.

4. විසභාග වූ මූලවිවරය උපත් කල්හි සවාසාවිවරය උපදී තම රුත්තිහු ද ශෙෂ වෙත් නම් නො කැමැත්තෙන් නො කරවිය යුතු ය.

5. මසක් ඉක්ම ගිය සිටුරෙහි “ඉක්ම ගියේ ය” යන සංඥ ඇත්තේ නිසාහි පවිති වෙයි. මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමති ඇතියේ ... මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි ,නො ඉක්මනා’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො ඉටුගෙහි ‘ඉටන ලද’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විකාසුගෙහි ‘විකපන ලද’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විසජන ලදුගෙහි ‘විසජන ලද’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො තටුගෙහි තටා යි සංඥ ඇත්තේ ... නො වාතාසුහු සිටුරෙහි ‘වාතාසිනා’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො දුටුගෙහි ‘දුචිනා’යි සංඥ ඇත්තේ ... අසිදා ගන්තා ලද්දෙහි ‘නො අසිදා ගන්තා ලද’යි සංඥ ඇත්තේ නිසාහි පවිති වේ.

6. නිසාහි වූ සිටුර නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘ඉක්මනා’යි සංඥ ඇත්තේ දුකුලාආචාත් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. මසක් නොඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘නො ඉක්මනා’යි සංඥ ඇත්තේ ආචාත් නැති.

7. ඇතුළු මාසයෙහි ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, තැසේ නම්, ටිනාසේ නම්, දුවේ නම්, අසිදා ගන්ත් නම්, විස්වාසි ව ගන්ත් නම් ආචාත් නැති. උමතුහට ආදිකම්මකයහට ආචාත් නැති.

නාතීය කසින සිකාපදය නිමි.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරයකොපදය.

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාචාත්නුවර සම්පයෙහි වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ දෙවිරම්හි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන්ගේ පුරාණදුතිසිකාව මෙහෙණත් කෙරෙහි පැවිදි වූවා වෙයි. ඔ තොමෝ තීරතුරු ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන් වෙත පැමිණෙයි. ආයුෂමත් උදුසි තෙර ද තීරතුරු ඒ මෙහෙණ වෙත යයි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදුසි තෙර ඒ මෙහෙණ වෙත බත්තිස කෙරෙයි. එකල ආයුෂමත් උදුසි තෙර පෙරවරුගෙහි හැද පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ ඒ මෙහෙණ වෙත එළඹියේ ය. එළඹි ඒ මෙහෙණ පෙරටුගෙහි අඛගජාතය විවර කොට ආසනගෙහි හුන්තේ ය. ඒ මෙහෙණ ද ආයුෂමත් උදුසි තෙරුන් ඉදිරියෙහි අඛගජාතය විවර කොට හිදගනු. එකල්හි ආයුෂමත් උදුසි තෙර හටගත් රුග ඇත්තේ ඒ මෙහෙණගේ අඛගජාතය මෙනෙහි කෙළේ ය. ඔහුට අගුචි මිදිත.

2. අඵ බො ආයසමා උදසි තං භික්ඛුනිං එතදවොච: “ගච්ඡ භගිනී උදකං ආහර, අනතරවාසකං ධොවිසාමි”ති. “ආහරයා, අභමෙව ධොවිසාමි”ති තං අසුචිං එකදෙසං මුඛෙන අග්ගභෙසි, එකදෙසං අභගජානෙ පනඛිපි. සා තෙන ගබ්භං ගණති. භික්ඛුනියො ඵවමාහංසු: “අමුභවමාර්ථී අයං භික්ඛුනී ගබ්භීතී”ති. “තාහං අයා අමුභවමාර්ථී”ති භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හී නාම අයො උදසි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසසති”ති. අඵ බො නා භික්ඛුනියො භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හී නාම ආයසමා උදසි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසසති”ති. අඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර තිං උදසි භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතිකා තෙ උදසි අඤ්ඤතිකා”ති. “අඤ්ඤතිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතිකාය ත ජාතාති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තන්ථ නාම තිං මොඝපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවාපෙසසසි. තෙනං මොඝපුරිස අපපසනනාතං වා පසාද්‍යං -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ධොවා-
පෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා ආකොමාපෙය්‍ය වා නිසසග්ගියං පාවිතනිය”නති:

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමං අන්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

අඤ්ඤතිකා නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සතභවා පිතාමහසුභා අසමබ්ඛා.

භික්ඛුති නාම: උභතො සමෙස උපසමපනා.

පුරුණවිවරං නාම: සකිං නිවන්ඨපි සකිං පාරාතමපි.

ධොවාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ධොතං නිසසග්ගියං භොති. රජාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං, රතනං නිසසග්ගියං භොති. ආකොමෙතිති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං, සකිං පාණිපපහාරං වා මුග්ගරපපහාරං වා දිනො නිසසග්ගියං භොති. නිසසජ්ඣබ්බං සඛ්ඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.

4. ඵචං ව පන භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනොන පුරුණවිවරං අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතං නිසසග්ගියං, ඉමානං සඛ්ඤ්ඤා නිසසජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයසමිතො දමමි”ති. -පෙ-

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙර ඒ මෙහෙණට මෙසේ කී ය. ‘යා නැගති-
 යෙහි, දිග ගෙණෙව. අනතරවාසකය හෝදමි’යි. “දෙව හිමියනි, මම මෑ
 හෝදමි’යි. ඒ අශුව ඵක්දෙසක් මුවින් ගතු. ඵක්දෙසක් අභිගජානගෙහි බැහු. මී
 තොමෝ ඵසින් ගබ් ගතු. හිසුණිහු මෙසේ කීහු: “මේ මෙහෙණ බබසර
 නැත්ති ගැබ්ලියකැ’යි. “ආයතීවෙනි, මම බබසර නැතියක් නො වෙමි’යි. හිසුණි-
 හින්ට මෙ පවත් දුන්වු. හිසුණිහු අවඥ කෙරෙනි. අයුණු කියති. දෙස් පහල
 කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් උදයි හිමිහු මෙහෙණක ලවා පොරණසිවුරක් දෙවවුහු
 දු’යි. ඉක්බිති ඒ හිසුණිහු හිසුණිට මෙපවත් දුන්වුහ. යම් මහණ කෙහෙක්
 අලොච්ඡ වෙත් ද මහු අවඥ කෙරෙනි අයුණු කියති දෙස් පහල කෙරෙත්:
 ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයි තෙර මෙහෙණක ලවා පොරණසිවුරක් දෙවවී
 දු’යි. ‘ඉක්බිති ඒ හිසුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලහ.
 ‘සැබෑ උදයි, තෝ මෙහෙණක ලවා පොරණසිවුරක් දෙවවී ලැ’යි.
 ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,’ උදයි, තට ‘නෑ ඵකක් ද නො නෑ ඵකක් දු’යි.
 ‘නො නෑ ඵකක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. “තුච්ඡුරුඡය, නො නෑයෙක්
 නො නෑ ඵකක්හට සුදුස්සක් හෝ නො සුදුස්සක් හෝ ප්‍රසාදයට වැටෙන්නක්
 හෝ අප්‍රසාදයට වැටෙන්නක් හෝ නො දනිමි. ඵහි ලා තුච්ඡුරුඡය, තෝ
 නො නෑ මෙහෙණක ලවා පොරණසිවුර දෙවවීහි. තුච්ඡුරුඡය, තෙල
 නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි,
 මෙසේත් මේ ගිණපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් තෙම නොනෑ මෙහෙණක ලවා පොරණසිවුරක්
 දෙවවා නම් හෝ රඳවා නම් හෝ සොලවා නම් හෝ නිසැගිවෙහි
 මේ” යයි.

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බදුගෙක් ...

හිහු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අපියෙහි ‘හිහු’යයි අදහස් කරණ
 ලද්දේ ය.

අසුකුභිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මුත්තාවුන්
 තෙක් අසබඳුගෙයි යි.

හිහුනි නම්: උභතොසමසයා කෙරෙහි උපසපත් වුවා.

පුරුණවිවර නම්: වරක් හඳුනා ලද්දේ ද වරක් පොරොත්තා ලද්දේ ද
 වෙයි.

‘දෙවවයි’ අණවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි, දෝනා ලද්දේ නිසැගි
 වෙයි. ‘රඳවයි’ අණවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. රඳනා ලද්දේ නිසැගි
 වෙයි. ‘සොලවයි’ අණවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. වරක් අත්පහරක්
 හෝ මුගුරු පහරක් හෝ දුන් කල්හි නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ
 ගණයට හෝ පුලුලක්හට හෝ නිසැඡය යුතු ය.

4. තවද මහණෙනි මෙසේත් නිසැඡය යුතු ය. “වහන්ස, මාගේ
 ‘මේ පොරණ සිවුර නොනෑ මෙහෙණක ලවා දෙවවන ලද්දේ නිසැගි
 වී. මම මෙය සහනට නිසදමි’යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු
 යයි ... ආයුෂමත්හට දෙමි’යි ...

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං බොවාපෙනි, නිසංගහිං පාවිතනිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං බොවාපෙනි රජාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං බොවාපෙනි ආකොවාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං බොවාපෙනි රජාපෙනි ආකොවාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං රජාපෙනි, නිසංගහිං පාවිතනිං -පෙ- රජාපෙනි ආකොවාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති දුක්ඛටස්ස. රජාපෙනි බොවාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති දුක්ඛටස්ස. රජාපෙනි ආකොවාපෙනි බොවාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං ආකොවාපෙනි, නිසංගහිං පාවිතනිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරුණවිවරං ආකොවාපෙනි බොවාපෙනි -පෙ- ආකොවාපෙනි රජාපෙනි -පෙ- ආකොවාපෙනි බොවාපෙනි රජාපෙනි, නිසංගහියෙන ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අඤ්ඤාසු පුරුණවිවරං බොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. නිසීදනපච්චස්ථරණං බොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එකතො උපසම්පන්නාය බොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපනති.

9. අනාපනති ඤ්ඤාතිකාය බොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති, අවුත්තා බොවති, අපරිභුතනං බොවාපෙනි, විවරං සපෙචා අඤ්ඤා පරිකාරං බොවාපෙනි, සිකඛමාහාය, සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදි-කම්මකස්සාති.

පුරුණවිවර්ධනවිධායකං නිවර්තනං.

5. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු දෙවා නම් නිසැගිපවිති වෙයි. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණසිටුරු දෙවා නම් කොලවා නම් නිසැගි හා සමග. දුකුලා-ආචාන් වෙයි. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් කොලවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලාආචානෙක් වේ.

6. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු රජන් කරවා නම් නිසැගිපවිති වෙයි ... රජන් කරවා නම් කොලවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් කොලවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලා-ආචානෙක් වේ.

7. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු කොලවා නම් නිසැගිපවිති වෙයි. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිටුරු කොලවා නම් දෙවා නම් ... කොලවා නම් රජන් කරවා නම් ... කොලවා නම් දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලා ආචානෙක් වේ.

8. නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි විමති ඇති ව ... නොනෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... අනෙකක්හුගේ පොරණ සිටුරු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි, නිතදුන් පසකුරුණු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. හිකඛුනීඝඛකයා කෙරෙහි උපසපත් මෙහෙණක ලවා දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. නෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නෑ මෙහෙණ කෙරෙහි විමති ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නෑ මෙහෙණ කෙරෙහි නෑ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... ආචාන් නැති.

9. නෑ මෙහෙණ දෙවන කල්හි, නොනෑ මෙහෙණ දෙවැන්නක් වේ නම්, නො නිෂත ලද්දී දෙවා නම්, පරිභොග නො කරණ ලද්ද දෙවා නම්, සිටුරු තබා අත් පිරිකරක් දෙවා නම්, සිකබාතාවක ලවා, සාමනේරියක ලවා දෙවා නම් ආචාන් නැති. උමතතකයහට, ආදිකමිකයහට ආචාන් නැති යයි.

පුරුණවිවර ගිණනාපදය හිමි.

විවරපටිගහණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන උපපලවණණා භික්ඛුනී සාවඤ්ඤාං විහරති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනතච්චරං මාදය සාවඤ්ඤාං¹ පිණ්ඩාය පාවිසී. සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තා යෙන අකිචන්. තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා දිවා-විහාරය අකිචන්. අජේකාගහෙත්වා අඤ්ඤතරසම්. රුකඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීදී. තෙන බො පන සමයෙන වොරු කතකමවා ගාවී. වඩිත්වා මංසං ගහෙත්වා අකිචන්. පවිසිංසු. අද්දසා බො වොරගාමණීකො උපපලවණණං භික්ඛුනී. අඤ්ඤතරසම්. රුකඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීන්තං, දිස්වා සවෙ මෙ පුත්තභාතුකා පසසියසන්ති විහෙඨසියසන්ති ඉමං භික්ඛුනීන්ති අඤ්ඤතර මයෙන අගමාසී. අථ බො සො වොරගාමණීකො මංසෙ පකෙක වරමංසානි ගහෙත්වා පණණපුටං² බික්ඛීත්වා උපපලවණණාය භික්ඛුනීත්වා අවිදුරෙ රුකෙඛ ආලග්ගෙත්වා “යො පසසති සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දින්නං යෙව හරතුභී” වත්වා පකකාමි. අසොසී බො උපපලවණණා භික්ඛුනී සමාඛිමතා වුට්ඨිත්වා තසං වොරගාමණීකසං ඉමං වාවං භාසමානසං. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී තං මංසං ගහෙත්වා උපසසයං අගමාසී. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී තසං රත්තියා අච්චයෙන තං මංසං සමපාදෙත්වා උත්තරුසබ්බෙහ භණ්ඩකං බික්ඛීත්වා වෙහාසං අබ්බුග්ගන්ත්වා වෙළවතෙ පච්චුට්ඨාසී.

2. තෙන බො පන සමයෙන භගවා ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨා හොති. ආයසමා උද්ධි ඔභියසකො හොති විහාරපාලො. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී යෙනායසමා උද්ධි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා ආයසමන්තං උද්ධිං එතදවොච:- “කභං භනෙත භගවා”ති. “පවිට්ඨා භගිති භගවා ගාමං පිණ්ඩායා”ති. “ඉමං භනෙත මංසං භගවතො දෙහී”ති. “සන්තප්පිතො තයා භගිති භගවා මංසෙත. සවෙ මෙ ත්වං අන්තරවාසකං දදෙය්‍යාසී, එවං අභමපි සන්තප්පිතො භවෙය්‍යං අන්තරවාසකෙත්වා”ති. “මයං බො භනෙත මාතුගාමා තාම කිච්ඡලාභා, ඉද්දඤ්ච මෙ අන්තමං පඤ්චමං චීවරං, තාහං දසාමි”ති. “සෙය්‍යථාපි භගිති පුරිසො හභිං දත්වා කචෙඡ් සජ්ජෙය්‍යා,³ එවමෙව බො ත්වං භගිති භගවතො මංසං දත්වා මසී අන්තරවාසකෙ⁴ සජ්ජසී”ති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී ආයසමතා උද්ධිතා නිපපි-ශ්‍රියමානා අන්තරවාසකං දත්වා උපසසයං අගමාසී. භික්ඛුනීයො උපපල-වණණාය භික්ඛුනීත්වා පනතච්චරං පටිගහණහන්තියො උපපලවණණං භික්ඛුනී. එතදවොචු: “කභං තෙ අයෙස අන්තරවාසකො”ති. උපපල-වණණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමත්ථං ආරොචෙසී. භික්ඛුනීයො උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම අයෙසා උද්ධි භික්ඛුනීත්වා චීවරං පටිගහණෙසසති, කිච්ඡලාභො මාතුගාමො”ති. අථ බො තා භික්ඛුනීයො භික්ඛුතං එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

1. සාවඤ්ඤා, කචෙඡ් 2. පණණපුටං. සං. 3. විසසජ්ජෙය්‍යා සං. 4. අන්තරවාසකං න සජ්ජසීති. සි.වු. මග්ගං අන්තරවාසකං විසසජ්ජෙය්‍යා. සං.

විවරප්‍රතිග්‍රහණශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාප නම් වූ චෙළවතාරයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි උපුල්වත් මෙහෙණ සැවැත්තුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ පෙරවරයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරා ගෙණ පිඩු පිණිස සැවැතට පිවිසියා ය. සැවැතෙහි පිඩු පිණිස හැසිර පසුබත්හි පිණිස පාතයෙන් නැවැතුනී අකුටනය කර එළඹියා ය. එළඹ දිවාච්ඡාරය පිණිස අකුටනයට පිවිස එක්තර රුක්ඛුලෙකා දිවාච්ඡාරයෙහි හුන්නී ය. එසම-
 යෙහි කළ සොරකම් ඇති සොරා දෙනක මරා ජීව් ගෙණ අකුටනයට පිවිසියහ. ඉක්බිති සොරදෙටු තෙම එක්තර රුක්ඛුලෙකා දිවාච්ඡාරයෙහි හුන් උපුල්වත් මෙහෙණ දීවී. දැක ඉදින් මාගේ දරා-මල්ලු මේ මෙහෙණ දක්නාහු නම් වෙහෙසන්තාහ'යි අන් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ සොරදෙටු තෙම මස් පාසුහු කල්හි සොරුරාමස් ගෙණ පත්පළාවක් බැඳ උපුල්වත් මෙහෙණට හුදුරා තැන්හි රුකෙක එල්වා "මහණ වේවයි බඩුණු වේවයි යමෙක් දැකී නම් දෙන ලද මැ" ය 'ගෙණ සේව'යි කියා ගියේය. උපුල්වත් මෙහෙණ සමාධියෙන් නැගී මෙනෙපුල් කියන ඒ සොරදෙටුවාගේ බස් ඇසු ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ මස් ගෙණ මෙහෙණවරට ගියා ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ රුහුණුගේ ඇවැමෙන් ඒ මස් පිළියෙල කොට උතුරුසහසිටුරෙහි පොදි බැඳ අහසට පැනනැගී චෙළවතච්ඡාරයෙහි බැස සිටියා ය.

2. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගම්වැදුනාහු වෙති. ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ වෙහෙර රක්තාහු නැවැතුනාහු වෙති. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ උදයී තෙරුන් කර එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂමත් උදයී තෙරුන්ට මෙය කීවු ය: 'වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොහි දෑ'යි. "තැගනියනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියහ'යි. 'වහන්ස, මේ මස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දෙව'යි. "තැගනියනී, තොප විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මසින් සතපත ලදහ. ඉදින් තෙපි මට අතුරුවසාසිටුර දෙන්නහු නම් මෙසේ මම ද අතුරුවසාසිටුරින් සතපතා ලද්දේම වන්නෙමි'යි. "වහන්ස, අපි නම් මාගම්වූවමෝ ප්‍රත්‍යය දුකසේ ලබන්-
 නම්හ. මෙ ද මාගේ පැසිම් පත්වැනි සිටුර ය. (එහෙයින්) මම තො දෙමැ'යි 'යමසේ තැගනියනී, පුරුෂයෙක් ඇතු දී පොරොද්දෙහි ඇලෙන්තේ ද, එපරිද්දෙන් ම තැගනියනී, තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මස් දී මාකෙරෙහිලා අතුරුවසාසිටුරෙහි ඇලෙන්තහු"යි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් විසින් දැකී ව පෙලහු ලබන්නී අතුරුවසාසිටුර දී මෙහෙණ-
 චරට ගියා ය. භික්ෂුණීහු උපුල්වත් මෙහෙණගේ පාසිටුරා පිළිගන්නාහු උපුල්වත් මෙහෙණට මෙපවත් කීහ: "ආයතීවෙනී, තොපගේ අතුරුවසා-
 සිටුර කොහි දෑ'යි. උපුල්වත් මෙහෙණ භික්ෂුණීන්ට එපවත් දුන්වූය. භික්ෂුණීහු අවමන් කෙරෙහි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: 'කෙසේ නම් උදයී ගිම් මෙහෙණගේ සිටුර පිළිගත්තේ ද; මාගම (ප්‍රත්‍යය) දුකසේ ලබන්නී'යි ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණීහු භික්ෂුන්ට මෙපවත් දුන්වූහ.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම අයසමා උද්ඝි භික්ඛුනියා විවරං පටිඥාගෙසසති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර නං උද්ඝි භික්ඛුනියා විවරං පටිඥාගෙසීති? “සච්චං භගවා.” “ඤ්ඤිකා තෙ උද්ඝි අඤ්ඤිකා”ති. “අඤ්ඤිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතිකාය ත ජානාති පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සනතං වා. අසනතං වා තන්ථ තාම නං මොඝපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්ථො විවරං පටිඥාගෙසසසී. තෙනං මොඝපුරිස අපසසනාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්ථො විවරං පටිඥාගෙසසස, නියාගෙසියං පාවිභතියනති.”

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකිකාපදං පඤ්ඤතතං භොති.

[මූලපඤ්ඤනති.]

4. තෙන බො පත සමයෙත භික්ඛු කුකඤ්චව්‍යායනතා භික්ඛුනීතං පාරිච්චකවිවරං ත පටිඥාගෙසනති. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම අය්‍යා අමහාකං පාරිච්චකවිවරං තපපටිඥා-ගෙසසනති”ති. අය්‍යොසුං බො භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීතං උජ්ඣායනතීතං බියනතීතං විපාවෙනතීතං. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. අථ බො භගවා එතසමීං නීදුතෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මං කථං කථො භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්චනතං පාරිච්චකං පටිඥාගෙසුං, භික්ඛුසා භික්ඛුනියා සිකිකමාතාය සාමණෙරසා සාමණෙරියා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්චනතං පාරිච්චකං පටිඥාගෙසුං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා භන්ථො විවරං පටිඥාගෙසසස අඤ්ඤනු පාරිච්චකා, නියාගෙසියං පාවිභතියනති”.

[දුතීයපඤ්ඤනති.]

5. යො පනාති යො යාදිසො-පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමීං අන්ථෙ අබිපපතො භික්ඛුති.

අඤ්ඤතිකා තාම: මාතීතො වා පිතීතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුතා අසමඛදා.

භික්ඛුනී තාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පනතා.

විවරං තාම: ඡනතං විවරතං අඤ්ඤතරං විවරං විකපඤ්චපගපච්ඡමං.

අඤ්ඤනු පාරිච්චකාති යපෙතො පාරිච්චකං පටිඥාගෙසනති.

3. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ච වෙත් ද මහු අවඥ කෙරෙහි අයුණු කියැවී දෙස් පහල කෙරෙත්: 'කෙසේ නම් ආයුෂ්‍යමත් උදයී තෙර මෙහෙණකගේ සිටුරක් පිළිගත්තේ ද'යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. "සැබෑ උදයීය, තෝ මෙහෙණකගේ සිටුරක් පිළිගත්තෙහි උ'යි. "සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස 'උදයීය,' තාගේ තෑ මෙහෙණක් ද තොනෑ මෙහෙණක් ද'යි. 'තොනෑ මෙහෙණක භාග්‍යවතුන් වහන්ස'යි. "තුච්ඡුරුඡය, තොනෑයෙක් තොනෑ එකකට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ විදුමාතය හෝ අවිදුමාතය හෝ තොදනියි. එහිලා තුච්ඡුරුඡය, තෝ තොනෑ මෙහෙණකගේ අතින් සිටුරක් පිළිගත්තෙහි ය. තුච්ඡුරුඡය, තෙල තොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:"

"යම් මහණෙක් නොනෑ මෙහෙණකගේ අතින් සිටුරක් පිළිගන්නේ නම් නිශ්චය වේ".

මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවීමයි.]

4. තව ද එකල්හි භික්ෂුහු කුකුස් කරන්තාහු භික්ෂුණීන්ගේ පිරුළසිටුරු තො පිළිගණීහි. භික්ෂුණීහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියැවී දෙස් පහල කෙරෙත්: 'කෙසේ නම් හිමිහු අපගේ පිරුළසිටුරු තො පිළිගණීන් ද'යි. භික්ෂුහු ඒ භික්ෂුණීන් අවඥ කරන්තන් අයුණු කියැවීන් දෙස් පහල කරන්තන්ගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැම් කථා වදා රු භික්ෂුන් ඇමතු සේක: 'මහණෙනි, පස් දෙනකුන්ගේ පිරුළසිටුරු පිළිගන්තට අනුදනීම්: භික්ෂුහුගේ ය, භික්ෂුණීගේ ය, ශික්ෂමාතාවගේ ය, සාමණේරයාගේ ය, සාමණේරියගේ ය. මහණෙනි, මේ පස් දෙනාගේ පිරුළසිටුරු පිළිගන්තට අනුදනීම්. තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:"

"යම් මහණෙක් නොනෑ මෙහෙණක අතින් පිරුළසිටුරු තබා සිටුරක් පිළිගන්නේ නම් නිශ්චය වේ".

[දෙවනපැණවීමයි.]

5. ඡයා පනි යනු: යමෙක්, යම්බඳුයෙක් ...

හිඤ්චු යනු: ... මේ තෙමේ මෙ අභියෙහි 'හිඤ්චු' ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අඤ්ඤානිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්මුත්තා යුගය තෙක් තොසැබෑදියෝ.

හිඤ්චනී නම්: උභතො සබ්බයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

විවර නම්: ස සිටුරු අතුරින් විකපුන් පොහොනා සිටුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරු සිටුරෙකි.

අඤ්ඤානු පාපිමට්ඨකා යනු: පිරුළ තබා පිළිගණීයි.

6. පර්යේෂණ දුකකට, පරිලාභන නිසාගතිය හොඳ නිසාජනබල සමඟය වා ගණය වා පුහුණු වා. එවකට පහ භික්ෂුවේ නිසාජනබල: “ඉදමෙම භනෙත විවරං අඤ්ඤානිකාය භික්ෂුනියා හන්තො පටිගහිතං අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා නිසාගතියං, ඉමාහං සමඟය නිසාජාමි”නි -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමහො දමමි”නි.

7. අඤ්ඤානිකාය අඤ්ඤානිකසඤ්ඤා විවරං පටිගහණහානි අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, නිසාගතියං පාවිතරියං. අඤ්ඤානිකාය වෙමතිකො විවරං පටිගහණහානි අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, නිසාගතියං පාවිතරියං. අඤ්ඤානිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා විවරං පටිගහණහානි අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, නිසාගතියං පාවිතරියං. එකතො උපසම්පන්නාය හන්තො විවරං පටිගහණහානි අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, ආපනති දුකකටය. ඤාතිකාය අඤ්ඤානිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුකකටය. ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- ආපනති දුකකටය. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපනති.

8. අනාපනති ඤාතිකාය, පාරිවට්ඨකං, පරිනෙතන වා විපුලං, විපුලෙන වා පරිනතං, භික්ෂුවිසායං ගණහානි, නාවකාලිකං ගණහානි, විවරං ඔපෙත්වා අඤ්ඤං පරිකාරං ගණහානි, සිකම්මානාය, සාමණේරියා, උම්මන්තකය්‍ය, ආදිකමමිකය්‍යානි.

විවරපටිගහණ ගණ සිකම්මානායං හිට්ඨිතං.

5. 1. 6.

අඤ්ඤාන විචාරක කමිටුව

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකය්‍ය ආරුමෙ. තෙන ඛො පහ සමයෙන ආයසවා උපනිනෙද්දු සකාපුත්තො පට්ඨො හොති ධම්මකථං කාතුං. අථ ඛො අඤ්ඤානරු සෙට්ඨිපුත්තො යෙනායසමා උපනෙද්දු සකාපුත්තො තෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයසමනං උපනෙද්දු සකාපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං ඛො තං සෙට්ඨිපුත්තං ආයසමා උපනෙද්දු සකාපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සමපනංසෙසි. අථ ඛො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයසමනං උපනෙද්දු සකාපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දසෙසිත්වා සමාදපිත්වා සමුත්තෙජ්ඨො සමපනංසිත්වා ආයසමනං උපනෙද්දු සකාපුත්තං එතදවොච: “වදෙය්‍යාඨ භනෙත යෙන අපේඨා, පට්ඨලාමයං අය්‍යසා දුතුං යදිදං විවරපිණ්ඩපාන-සෙනාසනගිලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකාර”න්ති. “සවෙ මෙ තුං ආට්ඨිසො දුතුකාමො’සි ඉතො එකං සාට්ඨං දෙභි”නි.

2. “අමහාකං බො භනෙන කුලපුත්තානං කියමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙන යාව සරං ගච්ඡාමි, සරං ගතො ඉතො වා එකං පභිඤ්ඤාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර”නති. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො ආයසමා උපතඤ්ඤ සකාසුතෙතා නං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොච:- “සචෙ මෙ නිං ආවුසො දදුකාමො’සි, ඉතො එකං සාටකං දෙහි”ති. “අමහාකං බො භනෙන කුලපුත්තානං කියමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙන යාව සරං ගච්ඡාමි, සරං ගතො ඉතො වා එකං පභිඤ්ඤාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර”නති. “කිමපන තයා ආවුසො අදදුකාමෙන පචාරිතෙන, යං නිං පචාරෙත්වා න දෙසි”ති. අථ බො සො සෙට්ඨිපුතෙතා ආයසමතා උපතඤ්ඤ සකාසුතෙතන නිපට්ඨිමියමානො එකං සාටකං දත්වා අගමාසි. මනුසසා නං සෙට්ඨිපුත්තං පසයිත්වා, එතදවොචුං: “කියස නිං අයොසා එකසාටකො ආගච්ඡති”ති.

3. අථ බො සො සෙට්ඨිපුතෙතා තෙසං මනුසසානං එතමත්ථං ආරුචෙසි. මනුසසා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාචෙතනති: “මහිච්ඡ, ඉමෙ සමණා සකාසුතතියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙසං සුකරු ධම්මනිමනනනාපි කාතුං.² “කථං හි තාම සෙට්ඨිපුතෙතන ධම්මනිමනනනාය කසිරමානාය සාටකං ගභෙසසනති”ති. අයොසානුං බො හිකඛු තෙතං මනුසසානං උජ්ඣායනනානං ඛියනනානං විපාචෙතනානං. යෙ තෙ හිකඛු අපච්ඡ, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාචෙතනති: “කථං හි තාම ආයසමා උපතඤ්ඤ සකාසුතෙතා සෙට්ඨිපුත්තං විචරං විඤ්ඤපෙසසති”ති. අථ බො තෙ හිකඛු භගවතො එතමත්ථං ආරුචෙසුං: “සචටං කිර නිං උපතඤ්ඤ සෙට්ඨිපුත්තං විචරං විඤ්ඤපෙසි?”ති “සචටං. භගවා” “ඤ්ඤතකො තෙ උපතඤ්ඤ අඤ්ඤතකො?”ති “අඤ්ඤතකො භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතකසස න ජාතාති පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සනතං වා අසනතං වා. තත්ථ තාම නිං මොසපුරිස අඤ්ඤතකං සෙට්ඨිපුත්තං විචරං විඤ්ඤපෙසසසි. තෙතං මොස-පුරිස අපපසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පත හිකඛිචෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන හිකඛු අඤ්ඤතකං ගභපතීං වා ගභපතාහිං වා විචරං විඤ්ඤපෙසයා, හියසනිසං පාවිතනියනති”.

එවඤ්ඤිදං භගවතා හිකඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤතතං භොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි]

4. තෙත බො පන සමයෙන සමඛුපුලා හිකඛු සාකෙතා සාවච්චි අභාතමගපච්චපනනා භොනති. අනතරමගෙහ වොරු තීකඛිමිත්වා තෙ හිකඛු අච්ඡිද්දංසු. අථ බො තෙ හිකඛු “භගවතා පටිකඛිතතං අඤ්ඤතකං ගභපතීං වා ගභපතාහිං වා විචරං විඤ්ඤපෙසුනති” කුකඛුච්චායනනා, න විඤ්ඤපෙසුං. යථා තගගාව සාවච්චි ගනත්වා හිකඛු අභිවාදෙතති. හිකඛු එවමාහංසු: “සුඤ්ජරු බො ඉමෙ ආවුසො ආච්චකා, යෙ ඉමෙ හිකඛු³ අභිවාදෙතති”ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආවුසො ආච්චකා, හිකඛු මය”නති. හිකඛු ආයසමනතං උපාලිං එතදවොචුං: “ඉඛසාවුසො උපාලි ඉමෙ අනුසුඤ්ජාති”ති. තෙ අනුසුඤ්ජීයමානා එතමත්ථං ආරුචෙසුං.

1. තච්ච. ම ජ.සං. 2. න ඉමෙ සුකරු ධම්මනිමනනනායපි කාතුං. සඤ. 3. සිකඛුසු. ම ජ.සං.

2. "වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එක් සඵලකින් යන්තම ලජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද, එතෙක් තවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුදුසුකාරයක් හෝ එවන්තෙමි'යි. දෙවන වට ද ... තෙවන වට ද ආයුෂමත් උපතනුද ආකාරයකු තෙම ඒ සිටුවුත්ගට 'ඉදින් ඇවැත්නි, තෝ මට දෙනු කැමැත්තෙහි තම මෙයින් එක් සඵලක් දෙව'යි කීය. "වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එකසාටක ව යන්තම ලජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද එතෙක් තවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුදුසුකාරයක් හෝ එවන්තෙමි'යි, හේ කීය. "ඇවැත්නි, තෝ දෙනු කැමැති ව පැවැරු තගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද? යම් හෙයකින් තෝ පවරු තෝ දෙයි ද එහෙයින්'යි. හේ කීය. ඉක්බිති ඒ සිටුවුත් තෙම ආයුෂමත් උපතනුද ආකාරයකු වීසින් දැඩි ව පෙලනු ලබන්නේ එක් සඵලක් දී ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ සිටුවුත්ගු දක 'ආයුෂයෙහි, කුමක් හෙයින් තෙපි එකසාටක ව එන්තනු ද' යි. මෙය කීහ. එසේ ඒ සිටුවුත් තෙම ඒ මිනිසුන්ට එ පවත් දැන්වී ය. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙත්. අගුණ කීයත්. දෙස් පහල කෙරෙත්:

3. 'මේ මුළු ආකාරයකුගේ මහෙවන්ගේ ය, අසනතුමගේ ය. මොවුන්ට දැනුම් නිමනුණයකුද කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් සිටුවුත්ගු විසින් දැනුම් නිමනුණය කරණු ලබන කල්හි සාටකය ගන්නාහු ද' යි. භික්ෂුහු ඒ මිනිසුන් අවඥ කරණුවන් අසුණු කියනුවන් දෙස් පහල කරණුවන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අප්‍රසව් වෙන් ද මහු 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපතනුද ආකාරයකු තෙම සිටුවුත්ගු සිටුවුත් විනා වී ද' යි. අවඥ කෙරෙත් අසුණු කීයත්. දෙස් පහල කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ: 'සැබැ ද උපතනුද, තෝ සිටුවුත්ගු සිටුවුත් විනවුයෙහි ද' යි. අසා වදාළහ. "සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සී හේ කීය. "උපතනුද, තාගේ තැයෙක් ද නො තැයෙක්ද' යි භගවත් ඇසූහ. "නොතැයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ' යි. හේ කීය. "තුල්පුරුෂය, තොතැයෙක් තොතැයකුගට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ විදුමානග හෝ අවිදුමානග හෝ නො දනියි. එහි ලා තුල්පුරුෂය, තෝ තොතැ සිටුවුත්ගු සිටුවුත් විනවුයෙහි ය. තුල්පුරුෂය, තෙල තොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:"

'යම් මහණෙක් තෙම නොනැ ගැහැවියක්හු හෝ ගැහැවිතියක හෝ සිටුවුත් විනවා නම් නිසැඟි පවිහි වේ."

මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවිමසි.]

4. තව ද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සාකෙහනුවරින් සැවැත්නුවර බලා අදන්මගට පිළිපත්තාහු වෙති. අතරමග සොරු තික්ම ඒ භික්ෂුන් (පාසිටුරු) පැහැර ගත්හ. එසේ ඒ භික්ෂුහු 'භාග්‍යවතුන් විසින් තො තැ ගැහැවියක්හු හෝ ගෙහඹුවක් හෝ සිටුවුත් විනවන්නට පිළිකෙවී කරණ ලද'යි කුකුස් කරන්නාහු නො විනවූහ. ලිහිණි වණින් ම සැවතට ගොස් භික්ෂුන් වදිති. ඒ භික්ෂුහු "ඇවැත්නි, මේ ආච්චකයෝ සුදුසුකාරය. මොහු භික්ෂුන් වදිති'යි මෙසේ කීහ. 'ඇවැත්නි, අපි ආච්චක නො වමිහ. අපි මහණුමිහ'යි. මෙසේ කීහ. භික්ෂුහු ආයුෂමත් උපාලිහට 'එසේ වී නම් ඇවැත්නි, උපාලි මොවුන් විමසව'යි කීහ. ඒ භික්ෂුහු අනුයෝග කරණු ලබන්නාහු එ පවත් දැන්වූහ.

5. අථ ඛො ආයස්මා උපාලී තෙ භික්ඛු අනුසුඤ්ඤාතී භික්ඛු එතදවොච: “භික්ඛු ඉමෙ ආට්ඨසො, දෙඵ තෙසං විචරුතී”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තා තෙ උප්පායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම භික්ඛු තඤ්ඤා ආගච්ඡස්සනතී, තනු තාම තිණෙන වා පණෙණෙන වා පට්ඨන්තාදෙචා ආගනතඛබ්බ”න්තී. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුච්චෙසුං.

6. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කන්තා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජාතාම භික්ඛවෙ අච්ඡන්තව්චරස්ස වා නට්ඨව්චරස්ස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතාතීං වා විචරං විඤ්ඤාපෙභුං. යං ආවාසං පස්මං උපගච්ඡති, සවෙ තන්ථ හොති සඛ්ඤ්ඤා විහාරව්චරං වා උත්තරන්ථරණං වා භුමමන්ථරණං වා භිසිච්ඡති වා නං ගහෙචා පාරාජිභුං, ලභීචා ඔදභිස්සා-මි”ති. තො වෙ හොති සඛ්ඤ්ඤා විහාරව්චරං වා උත්තරන්ථරණං වා භුමමන්ථරණං වා භිසිච්ඡති වා, තිණෙන වා පණෙණෙන වා පට්ඨන්තාදෙචා ආගනතඛබ්බං. තනෙච තගෙහන ආගනතඛබ්බං. යො ආගච්ඡන්තා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතාතීං වා විචරං විඤ්ඤාපෙභුං අඤ්ඤාතකං සමයා, නිසංගතියං පාවිච්චියං. තන්ථායං සමයො: අච්ඡන්තව්චරෙ වා හොති භික්ඛු නට්ඨව්චරෙ වා. අයං තන්ථ සමයො’ති.

[දුතියපඤ්ඤාතනී]

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛු’ති.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්‍යාමා පිතාමහසුභා අසච්චෙඤා.

ගහපතී නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

ගහපතාතී නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

විචරං නාම: ඡන්තං විචරුතං අඤ්ඤාතරං විචරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

අඤ්ඤාතක සමයාති යපෙචා සමයං.

අච්ඡන්තව්චරෙ නාම: භික්ඛුස්ස විචරං අච්ඡන්තං හොති, රුජ්ඣි වා වොරෙභි වා ධුතෙනාති වා යෙභි කෙභිචි වා අච්ඡන්තං හොති.

නට්ඨව්චරෙ නාම: භික්ඛුස්ස විචරං අගතිතා වා දසිසං හොති, උදකෙන වා මුලුහං හොති, උඤ්ඤරෙභි වා උපවිකාති වා බාසිතං හොති, පරිභොගච්ඡණණං වා හොති. අඤ්ඤාතක සමයා විඤ්ඤාපෙභි පයොගෙ දුක්ඛටං. පට්ඨාහෙන නිසසගතියං හොති. නිසසච්ඡන්තං සඛ්ඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුගගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසසච්ඡන්තං: “ඉදමෙම භනෙත විචරං අඤ්ඤාතකං ගහපතීකං අඤ්ඤාතක සමයා විඤ්ඤාපිතා නිසංගතියං. ඉමාහං සඛ්ඤ්ඤා නිසසජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති -පෙ-

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරණුවෝ ඒ භික්ෂුන් විමසා භික්ෂුන්ට ‘ආචාරිනි, මොහු භික්ෂුහු ය. මොවුන්ට සිටුරු දෙව’යි. කීහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ වෙත් නම් ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු ලිහිණි ව ආවාහුද, තාණයෙන් හෝ පණියෙන් හෝ පිලිසන් කොට ඉයයුතු නො වේද” යි අවඥා කෙරෙති. අයුණු කීයති. දෙය් පතල කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සාල කලහ.

6. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ ප්‍රකරණයෙහි දැහැමි කපා වදුරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, අසීදාගත් සිටුරු ඇතියනුට හෝ නට සිටුරු ඇතියනුට හෝ නොනැගැවියක්නු හෝ ගෙනගුවක හෝ සිටුරක් විතවත්තට, යම් ආවාසයකට පලමු එළඹේ නම්, ඉදින් එහි සඛසයාගේ විහාර සිටුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ වේ නම් ‘(සිටුරු) ලැබ තබන්නෙමි’යි එය ගෙන පොරොත්ට අනුදනිමි. ඉදින් සඛසයාගේ විහාර සිටුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ නොවේ නම් තාණයෙන් හෝ පණියෙන් හෝ පිලිසන් කොට ඉයයුතු ය. ලිහිණි ව නො ම ඉයයුතු ය. යමෙක් ඒ නම් දුකුලාආචාරිත් වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසටි.”

“යම් මහණෙක් නොනැගැවියක්නු හෝ ගෙනගුවක හෝ සමය තබා සිටුරක් විතවා නම් නිසැරිපවිති වෙයි. එහි මේ සමය වෙයි: මහණ තෙම පැහැර ගන්නා ලද සිටුරු ඇත්තේ හෝ නට සිටුරු ඇත්තේ හෝ වෙයි. මේ එහි සමය වේ.”

[දෙවන පැණවිමසි.]

7. යො පන යනු: යමෙක්, යම් බඳුයෙක්...

හිඤ්ඤා යනු: ... මේ තෙම මේ අඵයෙහි හිඤ්ඤා යයි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අඤ්ඤානක නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මුත්තා යුගය තෙක් අසම්බන්ධයෝ ය.

ගහපති නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හේ.

විවර නම්: සසිටුරු අතුරින් විකපුන් පොහොතා සිටුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරා සිටුරෙකි.

අඤ්ඤානු සමයා යනු: සමය තබා.

අවජිහානවිවර නම්: භික්ෂුහුගේ සිටුරු රජුන් විසින් හෝ සොරුන් විසින් හෝ ධුච්චියන් විසින් හෝ යම් කිසි කෙනකුන් විසින් හෝ පැහැර ගන්නා ලද වෙයි.

නට්ඨවිවර නම්: භික්ෂුහුගේ සිටුර ගින්නෙන් හෝ දැවුණේ වෙයි. දීඨ විසින් හෝ උසුලන ලද වෙයි මීයන් විසින් හෝ වේයන් විසින් හෝ කත ලද වෙයි. පරිභොගයෙන් දිරාතේ හෝ වෙයි. සමය තබා විතවා (ඉල්ලා) නම් පියොවිති දුකුලා වෙයි. පිලිගැණීමෙන් නිසැරි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතුල්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය. තව ද “මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ සිටුර නො නැගැවියක්නු සමය තබා විතවක ලද්දේ නිසැරි විය. මෙය මම සහනට නිසදමි’යි... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂ්මත්හට දෙමි’යි...”

8. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤේ අඤ්ඤානු සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසසගහියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමනිකො අඤ්ඤානු සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසසගහියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤේ අඤ්ඤානු සමයා චිවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිසසගහියං පාවිතනියං. ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤේ, ආපනති දුකකටසස. ඤාතකෙ වෙමනිකො, ආපනති දුකකටසස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤේ, අනාපනති.

9. අනාපනති සමයෙ, ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාසාන්ධාය, අතතතො ධනෙන, උච්චතතකසස, ආදිකමමිකසානි.

අඤ්ඤා භිකූචි ඤාතනිසිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

5. 1. 7.

නතුනතරිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන චුඤ්ඤා භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගහියා භිකූචු අච්ඡන්තචිවරකෙ භිකූචු උපසඬකමිචා ඵවං වදෙනති: “භගවතා ආටුසො අනුඤ්ඤානං අච්ඡන්තචිවරසස වා තට්ඨචිවරසස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතානීං වා චිවරං විඤ්ඤාපෙභුං. විඤ්ඤාපෙඨ ආටුසො චිවරනති.” “අලං ආටුසො ලඤ්ඤං අවොහි චිවරනති.” “මයං ආයසමනතානං අන්ධා¹ විඤ්ඤාපෙමා”ති. “විඤ්ඤාපෙඨ ආටුසො”ති. අඨ බො ජබ්බගහියා භිකූචු අඤ්ඤාතකෙ² ගහපතීකෙ උපසඬකමිචා ඵතදවොටු: “අච්ඡන්තචිවරකා ආටුසො භිකූචු ආගතා, දෙඨ තෙසං චිවරානී”ති බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙසුං.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරු පුරිසො සභායං නිසිනො: අඤ්ඤාතරං පුරිසං ඵතදවොච: “අච්ඡන්තචිවරකා අයොසා භිකූචු ආගතා, තෙසං මයා චිවරං දිනන”නති. සොපි ඵචමාභ “මයාපි දිනනනති”. අපරුපි ඵචමාභ මයාපි දිනනනති.” තෙ උඡ්ඤායනති ඛියනති විපාවෙනනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුතතීයා න මතතං ජාතීචා බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙසසනති. දුසාවාණීඡ්ඡං වා සමණා සකාපුතතීයා කරිසසනති, පගොහි-කසාලං³ වා පසාරෙසසනති”ති. අසොසුං බො භිකූචු තෙසං මනුසසානං උඡ්ඤායනතානං ඛියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භිකූචු අපච්ච්ඡා තෙ උඡ්ඤායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගහියා භිකූචු න මතතං ජාතීචා බහුං චිවරං විඤ්ඤාපෙසසනති”ති. අඨ බො තෙ භිකූචු භගවතො ඵතමඡං ආරුචෙසුං.

1. ‘අන්ධා’ මජ්ඣ. නාළී. 2. ‘අඤ්ඤාතකෙ.’ මජ්ඣ. නදිසසෙස. 3. ආටුසොහිකසාලා, ඉතිඨි.

8. නොනැගෙනු කෙරෙහි නොනැගෙන යන සංඥා ඇති ව සමය තබා සිටුවා විනවා නම් නීතිය පවතී වෙයි. නොනැගෙනු කෙරෙහි විමනී ඇති ව සමය තබා සිටුවා විනවා නම් නීතිය පවතී වෙයි. නොනැගෙනු කෙරෙහි නැගෙන යන සංඥා ඇති ව සමය තබා සිටුවා විනවා නම් නීතිය පවතී වෙයි. නැගෙනු කෙරෙහි නොනැගෙන යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාආචාරය වෙයි. නැගෙනු කෙරෙහි විමනී ඇත්තේ, දුකුලාආචාරය වෙයි. නැගෙනු කෙරෙහි නැගෙන යන සංඥා ඇත්තේ ආචාරය නැතී.

9. සමයෙහි, නැගෙනු සතු, පැවැත්වෙන සතු සිටුවා විනවන්නට, අනෙකකු සඳහා විනවන්නට, තමාගේ ධනයෙන් පිරුණු ගත්තට, උමතකයකට, ආදිකමකයකට ආචාරය නැතී.

අදාළ ගනුම්පත් සහිත පදනම නිමි.

5. 1. 7.

නතුරුකිරීමේ පදනම

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැලැස්වුවර අනෙපිබුසිටුහුගේ දෙවර්ණවෙතෙරෙහි වැඩ වෙතෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු අසිදාගන්තා ලද සිටුවා ඇති භික්ෂුන් වෙත එලඹ මෙතේ කියති: 'ආචාරිනි, භාග්‍යවතුන් විසින් අසිදාගන්තා ලද සිටුවා ඇතියනට හෝ නට සිටුවා ඇතියනට හෝ නොනැගෙනු ගැහැවියකු හෝ ගෙහඹුවක හෝ සිටුවා විනවීම අනුදන්තා ලද. ආචාරිනි, සිටුවා විනවවු' යයි. 'කම් නැත ආචාරිනි, අප විසින් සිටුවා ලබන ලද්ද'යි. ඔහු කියත්. 'අපි ආයුෂ්‍යවතුන් සඳහා විනවමි'යි සවැඟියෝ කීහ. 'විනවවු ආචාරිනි'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති සවග මහණහු නො නැගෙනු ගැහැවියන් කර එලඹ මෙතේ කීහ. 'ආචාරිනි, අසිදාගන්තා ලද සිටුවා ඇති මහණහු ආහ. ඔවුනට සිටුවා දෙව'යි බොහෝ සිටුවා විනවාගත්හ.

2. එසමයෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් සභායෙහි හුන්නේ එක්තරු පුරුෂයකුට මේ පවත් කී ය: 'ආයුෂ්‍යයෙහි, අසිදාගන්තා ලද සිටුවා ඇති භික්ෂුහු ආහ. මා විසින් ඔවුනට සිටුවා දෙන ලද්ද'යි. හෙ ද මෙතේ කී 'මා විසින් දෙන ලද්ද'යි. අනෙකෙකුද මෙතේ කී: 'මා විසින් දෙන ලද්ද'යි. ඔහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියත් දෙග් පහල කෙරෙත්: "කෙතේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය-පුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ සිටුවා විනවා ගත්තු ද, පිළි වෙතේද-හමක් හෝ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කෙරෙත් ද පිළි අවුණක් හෝ විවාහ කෙරෙත් ද යි. භික්ෂුහු අවඥ කරණ අයුණු කියන දෙග් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බර ඇසුහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොච්ඡ වෙත් ද ඔහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියති දෙග් පහල කෙරෙත්: 'කෙතේ නම් සවග මහණහු පමණ නො දැන බොහෝ සිටුවා විනවුනු ද'යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කලහ.

3. “සච්චං චිර තුමො භික්ඛවෙ ත මත්තං ජාතීතා ඛන්තං චීවරං විඤ්ඤපෙඨා”ති. “සච්චං භගවා”. විගරහී බුද්ධො භගවා: “කථං භි තාම තුමො මොඝපුරිසා න මත්තං ජාතීතා ඛන්තං චීවරං විඤ්ඤාපෙඨං, තෙන මොඝපුරිසා අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“තඤ්ඤ ආඤ්ඤාභිකො ගහපති වා ගහපතාහී වා ඛන්තා විචරෙහි අභිභවංචං පවාරෙය්‍ය, ඝනාරුහාරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චීවරං සාදිතබ්බං. තතො වෙ උතනිං¹ සාදිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගිං පාවිතනීයන්ති.”

4. තඤ්ඤ ති අච්චිනනචීවරකං භික්ඛං.

අඤ්ඤාභිකො තාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහ-
සුතා අසම්බද්ධො.

ගහපති තාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතාහී තාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ඛන්තා විචරෙහීති ඛන්තෙහි විචරෙහී.

අභිභවංචං පවාරෙය්‍යාති යාවතකං ඉච්චිති තාවතකං ගණ්හාහීති.

ඝනාරුහාරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චීවරං සාදිතබ්බන්ති සචෙ තිණී තට්ඨානි හොන්ති ඤෙ සාදිතබ්බානී, ඤෙ තට්ඨානී එකං සාදිතබ්බං, එකං තට්ඨං න කීඤ්චි සාදිතබ්බං.

තතො වෙ උතනිං සාදිසෙය්‍යාති තතුතතරිං විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පච්චාගෙන නිස්සග්ගිං හොති. නිස්සජ්තබ්බං සඛසස්ස වා ගණ්හස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්තබ්බං:

“ඉදමෙව භතො චීවරං අඤ්ඤතකං ගහපතිකං² තතුතතරිං විඤ්ඤපිතං නිස්සග්ගිං. ඉමානං සඛසස්ස නිස්සජාමී”ති. දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- අයස්චතො දමමී”ති.

5. අඤ්ඤතකෙ අඤ්ඤතකසඤ්ඤී තතුතතරිං චීවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගිං පාවිතනීයං. අඤ්ඤතකෙ වෙමතීකො -පෙ- අඤ්ඤතකෙ ඤ්ඤතකසඤ්ඤී තතුතතරිං චීවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගිං පාවිතනීයං. ඤ්ඤතකෙ අඤ්ඤතකසඤ්ඤී, අපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤතකෙ වෙමතීකො, අපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤතකෙ ඤ්ඤතකසඤ්ඤී, අතාපතති.

6. අනාපතති සෙසකං අභරිණ්ණාමිති භරතො ගච්චති, සෙසකං තුඤ්ඤව හොන්ති දෙනති, න අච්චිනනකාරණා දෙනති, න තට්ඨා-
කාරණා දෙනති, ඤ්ඤතකානං, පචාරිතානං, අතතතො ධතෙන, උම්මතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

තතුතතරිසිකබාපදං නිවහිතං.

1 උතනි, මජ්ඣං. 2. ගහපතිකං උපසඛකමිඤ්ඤා. මජ්ඣං.

3. 'සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ තො දුන බොහෝ සිටුරු විතවුහු ල'යි භාග්‍යවත්තු ඇසුහ. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස"යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුහු ගතී කලහ: 'කෙසේ නම් තුච්ච පුරුෂයෙහි, තෙපි පමණ තො දුන බොහෝ සිටුරු විතවුහු ද! තුච්චපුරුෂයෙහි, තෙල කරුණ තො පහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසාදි:'"

"ඉදින් නොනැ ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහපතියක් හෝ ඒ (අසිදුගන් නට සිටුරු ඇති) මහණහට කැමැතියාක් ගෙන යන්නට බොහෝ සිටුරුන් පවරා නම් ඒ මහණහු විසින් හදනා සිටුර හා උතුරුගහ පරම කොට ඇති සිටුරන් එයින් ඉවසිය යුතු" ය. ඉදින් එයින් මත්තෙහි ඉවසා නම් නිසැඟි පවිනි වේ" යයි.

4. තසෙවු යනු: පැහැරගන්නා ලද සිටුරු ඇති මහණ.

අඤ්ඤාතක නම්: ලවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මිලුතුන් යුග්ඵව දක්වා අසමබ්ධියෝ ය.

ගහපතී නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හේ.

ගහපතානී නම්: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හෝ.

ඛන්ති විවරෙහි යනු: බොහෝ වූ සිටුරින්.

අභිහමුං පමාරෙය්‍ය යනු: යම්තාක් රිසියෙහි නම් ඒ තාක් ගණුව යි.

සහතරුතාරපරමං තෙන භික්ෂුනා තතො විවරං සාදිතඛං යනු: ඉදින් තුන් සිටුර තවුයේ නම් දෙකෙක් ඉවසිය යුතු ය. දෙකෙක් තවුයේ නම් එකෙක් ඉවසිය යුතු ය. එකෙක් තවුයේ නම් කිසිවක් තො ඉවසිය යුතු ය.

තතො වෙ උතනපිං සාදියෙය්‍ය යනු: එයින් මත්තෙහි විතවා නම් ප්‍රයෝගයෙහි දුකුලා වෙයි. සිටුරු ලැබීමෙන් නිසැඟි වෙයි. සහතට හෝ ගණයට හෝ පුඤ්ජනට හෝ නිසැඟිය යුතු ය. තව ද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැඟිය යුතුය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිටුර නොනැ ගැහැවියකු සතු වූයේ පමණින් මතුයෙහි විතවන ලද්දේ නිසැඟි විය, වෙය මම් සහතට නිසදම්' යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂමත්භට දෙම' යි ...

5. තොතෑයකු කෙරෙහි තොතෑයෙක යන සංඥ ඇති ව පමණින් මත්තෙහි සිටුරක් විතවා නම් නිසැඟි පවිනි වෙයි. තොතෑයකු කෙරෙහි විමති ඇත්තේ ... තොතෑයකු කෙරෙහි තෑයෙක යන සංඥ ඇත්තේ පමණින් මත්තෙහි සිටුරක් විතවා නම් නිසැඟි පවිනි වෙයි. තෑයකු කෙරෙහි තො තෑයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තෑයකු කෙරෙහි විමති ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තෑයකු කෙරෙහි තෑයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, ඇවැත් තෑයි.

6. සෙස්ස 'ගෙණ එත්තෙමි'යි ගෙණ යේ නම්, සෙස්ස තොපට ම වේවයි දෙත් නම් අසිදුගන්තා ලද කරුණින් තො දෙත් නම්, තට ගෙසින් තො දෙත් නම්, තනුතනර සිටුරු ගත්තහුට, තෑයත් සතු, පැවරුවත් සතු තනුතනර සිටුරු ගත්තහුට, තමාගේ ධනයෙන් ගත්තහුට, උමමතකයාහට ආදිකමමකයාහට ඇවැත් තෑයි.

පඨම උපකඛට්ඨිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභීයං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ පුරිසො පජාපතීං එතදවොච: “අයං උපනඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී”ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤතරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමා-නස්ස. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනඤ්ඤං සක්කපුතො තෙනුප-සඛකම්, උපසඛකම්චා ආයස්මා උපනඤ්ඤං සක්කපුතො එතදවොච: “මභාපුඤ්ඤාසි චං ආට්ඨස්සො උපනඤ්ඤං අමුකස්මිං ඛකාසෙ අඤ්ඤතරෙ පුරිසො පජාපතීං එතදවොච: අයං උපනඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී”ති. “අඤ්ඤා-ට්ඨස්සො මං සො උපට්ඨාකො”ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනඤ්ඤං සක්කපුතො යෙන සො පුරිසො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා තං පුරිසං එතදවොච: “සච්චං කීර මං චං ආට්ඨස්සො විචරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසි”ති. “අපි මය ඵලං භොති: “අයං උපනඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී”ති. “සච්චෙ ඛො මං චං ආට්ඨස්සො විචරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසි”ති. “ඵවරුපෙන විචරෙන අච්ඡාදෙහි ක්කාභං තෙන අච්ඡන්තොපි කරිස්සාමි, යාභං ත පරිභුඤ්ඤිස්සාමී”ති.

2. අථ ඛො සො පුරිසො උඤ්ඤායති බීයති විපාවෙති: “මභිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්කපුතරියා අසනතුට්ඨා, තඹමෙ සුකරං විචරෙන අච්ඡාදෙතුං. කථං හි තාම අයො උපනඤ්ඤං මයා පුබ්බෙ අපචාරිතො මං උපසඛකම්චා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සාමී”ති. අස්සොසු ඛො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උඤ්ඤා-යනතස්ස බීයනතස්ස විපාවෙනතස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා තෙ උඤ්ඤා-යනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා උපනඤ්ඤං සක්කපුතො පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතිකං උපසඛකම්චා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සා-මී”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං “සච්චං කීර චං උපනඤ්ඤං පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතිකං උපසඛකම්චා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජිති?” “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතකො තෙ උපනඤ්ඤං අඤ්ඤතකොති?” “අඤ්ඤතකො භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඤ්ඤපුරිස අඤ්ඤතකස්ස න ජාතාති පභිරුපං වා අපචාරිභං වා සනතං වා අසනතං වා. තඤ්ඤං තාම චං මොඤ්-පුරිස පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤතකං ගහපතිං³ උපසඛකම්චා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සාමි. තෙන මොඤ්ඤපුරිස අපචාරිතො වා පසාදය -පෙ-ඵවඤ්ඤං පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“භික්ඛුං පනොච උද්දිසෙ අඤ්ඤතකස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපතාහියා වා විචරවෙතාපනානං⁴ උපකඛට්ඨං භොති, ඉමිනා විචරවෙතාපනෙතන විචරං වෙතාපෙචා ඉඤ්ඤානාමං භික්ඛුං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමිති. තනු වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අපචාරිතො උපසඛකම්චා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජියා: සාට්ඨ චත මං ආයස්මා ඉමිනා විචරවෙතාපනෙතන ඵවරුපං වා ඵවරුපං වා විචරං වෙතාපෙචා අච්ඡාදෙහිති කලායාණකමුත්තං උපාදය, හියස්සනියං පාවිතනිය”නති.

1. අපි මෙය ඵලං භොති. මජ්ඣ. 2. ආපජ්ජි, මජ්ඣ. 3. ගහපතිකං, මජ්ඣ. 4. විචරවෙතාපනං සක.

ප්‍රථම උපකඩටැහැනීමේ පදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සාවැත්තුවර සමීපයෙහි වූ අනේපිඬු-සිවුහුගේ දෙවිරමිහි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් භාග්‍යවරුන්ට උපනඤ්ඤා ගිමියන් සිටුවරෙන් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි'යි. මේ කී ය: එක්තරා පිඬුසිභා යන මහණෙක් ඒ පුරුෂයා මේ තෙපුල් කියන්න ඇයි ය. ඉක්බිති ඒ මහණ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් කර එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට ආයුෂමත් උපනඤ්ඤායෙහි, තෙපි මහපින් ඇත්තහු ය. අහෝ පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් බිරිඳට "උපනඤ්ඤා ගිමියන් විවරයෙන් ආච්ඡාදනය කරවන්නෙමි'යි. කී යයි සැල කෙළේ ය. "ඇවැත්නි, (එබඳු මිනිසෙක්) ඇත. හේ මාගේ උපසථායකයෙකු'යි. උපනඤ්ඤා තෙර කීය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර තෙම ඒ පුරුෂයා වෙත එළඹ "සැබැවෙක්ද, ඇවැත්නි, තෙපි මා සිටුවරකින් ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තහු දැ'යි ඇයි ය. "හිමියනි 'උපනඤ්ඤා ගිමියන් විවරයෙකින් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි' යි මට මේ සිත තම වී යැයි හේ කීය. "ඉදින් ඇවැත්නි, තෙපි සිටුවරකින් මා ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තහු තම මෙබඳු සිටුවරකින් ආච්ඡාදනය කරවූ යම් සිටුවරක් මම පරිභොග නො කෙරෙමි තම ඒ සිටුවරින් පුදන ලද්දෙමි නමුදු එයින් මම කුමක් කෙරෙමි දැ?" යි උපනඤ්ඤා තෙර කී ය.

2. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙම 'මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ මහෙච්ඡයෝ ය. අසනතුළුවයෝ ය, මොවුන් සිටුවරකින් පුදන්තට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපනඤ්ඤා ගිමියෝ කලින් මා විසින් නොපවරණ ලද්දහු මා වෙත එළඹ විවරයෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නාහු දැ'යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කීයයි, දෙය් පහල කෙරේ: හිඤ්ඤා අවඥ කරණ නුගුණ කීයන දෙය් පහල කරණ ඒ මිනිසාගේ බස් ඇසුහ. යම් හිඤ්ඤා කෙතෙක් අලොපච්ඡ-යෝද මහු 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නොපවරණ ලද්දහු, ගැහැවියකු කරා එළඹ විවරයෙහි. අධිකවිධානයට පැමිණියාහු දැ'යි. අවඥ කෙරෙති, අගුණ කීයනි, දෙය් පහල කෙරෙති. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. "සැබැවෙක් ද උපනඤ්ඤා, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි ගැහැවියකු කර එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියෙහි දැ'යි. භාග්‍යවත්තූ පුළුවන්හ. 'සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස'යි හේ කී ය. "උපනඤ්ඤා, තාගේ නැයෙක් ද නොනැයෙක් දැ'යි භාග්‍යවත්තූ ඇසුහ. 'නොනැයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්ස'යි හේ කී ය. "තුච්ඡ පුරුෂය, නොනැයෙක් නොනැයකුට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ ඇති දෑ හෝ තැනි දෑ හෝ නො දනියි. තුච්ඡපුරුෂය, එහි තමි තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි නොනැ ගැහැවියකු කර එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියෙහි. තුච්ඡ පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවත්හේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වැටෙයි. ... තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්‍ෂාපදය උදෙසවු:"

"මහණන්හු ම උදෙසා නොනැ ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවි දුවක විසින් හෝ මේ සිටුවරුමිලයෙන් සිටුවරක් මිල දී ගෙන මෙනම් ඇති මහණහුට දෙන්නෙමි යි සිටුවරුමිලයක් සපයන ලද්දේ වේ ද, ඉදින් ඒ මහණ පෙර නො පවරණ ලද්දේ එහි එළඹ 'ආයුෂමත, මේ සිටුවරු මිලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිටුවරක් මිල දී ගෙන මට දෙව'යි සොළුරු බව කැමැති බව පිසි වූ මෙසේ කලහොත් මැනවැ යි විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියේ වී නම් හිඤ්ඤාපවිති වේ."

3. භික්ඛුං පනොව උද්දියාති භික්ඛුස්සජාය, භික්ඛුං ආරමමණං කරිතා, භික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසමබ්භො.

ගහපතී නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

විවරවේනාපනනං නාම: භීරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වා මණි වා පවාලො වා එළිකො වා පටකො වා සුත්තං වා කප්පාසො වා.

ඉමිනා විවරවේනාපනෙනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

වේනාපෙට්ඨාති පරිවතෙනතා.

අවජාදෙසාමිති දසසාමි.

නත්ථ වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛුං උද්දියා විවරවේනාපනනං උපකඨට්ඨං හොති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාරිතොති පුබ්බෙ අවුතො: හොති, කීදිසෙත තෙ භනෙත විවරෙන අනො, කීදිසං තෙ විවරං වේනාපෙමීති.

උපසංඛතමිට්ඨොති සරං ගන්තා, යත්ථ කත්ථි උපසංඛතමිතා.

විවරෙ විකප්පං ආපජෙජයාති ආයතං වා ගොතු විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමිනා විවරවේනාපනෙනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

වේනාපෙට්ඨාති පරිවතෙනතා.

අවජාදෙමිති දජෙජති.

කල්යාණකම්මන්තං උපාදයාති සාධන්තො¹ මහග්ගන්තො.

4. නස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා වේනාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන නිස්සංගතියං හොති, නිස්සජ්-නබ්බං සංඛාසං වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්තබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙත විවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසංඛතමිතා විවරෙ විකප්පං ආපනනං නිස්සංගතියං, ඉමොගං සංඛාසං නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

1. සාධුන්තො. සසා.

3. හික්ඛුං පනොව උද්දියා යනු: මහණක්හු සදහා, මහණක්හු අරමුණු කොට, මහණක්හු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තේ.

අඤ්ඤානත නම: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වත මිඞුතුන් යුගලය දක්වා නො සබඳ වූයේ ය.

ගහපති නම: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හේ ය.

ගහපනානී නම: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෝ ය.

විවරවෙනාපනන නම: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මණි හෝ පබළු හෝ පිලිමණි හෝ පටයෙක් හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමිනා විවරවෙනාපනෙනා යනු: වෙනට පත් දෑයෙකින්.

වෙනාපෙඤා යනු: පිරිවටා.

අච්ඡාදෙසාමි යනු: දෙන්නෙමි.

නනු වෙසො හික්ඛු යනු: යම් මහණක්හු උදෙසා සිවුරුමිල සපයන ලද වේ ද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අපච්ඡාදිතො යනු: වහන්ස, කෙබඳු සිවුරෙකින් තොපට ප්‍රයෝජන වේ ද කෙබඳු සිවුරක් තොපට මිල දී ගනිමි දැ යි පෙර තො කියන ලද්දේ වේ.

උපසඛිකුමිඤා යනු: ගෙට ගොස් යම් කිසි තැනෙකි එලඹ.

විවරෙ විකප්පං ආපජෙජයා යනු: දිගු ද පුළුල් ද ඝන ද සිලිපි ද වේව යි.

වෙනාපෙඤා යනු: පිරිවටා.

අච්ඡාදෙති යනු: දෙව.

කල්‍යාණකම්මානං උපාදාය යනු: සොඳුරා බව කැමැත්තේ මහආභි බව කැමැත්තේ.

4. ඔහුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ වූවක් මිල දී ගණි නම්, පියෝගි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැගි වෙයි. සමසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුගුලක්භට හෝ නිසැජියයුතු ය. තවද මහණෙහි, මෙසේ නිසැජියයුතු ය; 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර තො පවරන ලදුයෙමි තොහා ගැහැවියක්හු කර එලඹ සිවුරෙහි අධිකවිධානයට පැමිණෙන ලදුයේ නිසැගි විය. මම මෙය සහනට නිසජමි'යි. ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමන්භට දෙමි'යි. ...

5. අඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතීකං උපසඛකමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සගතීයං පාවිතතීයං. අඤ්ඤානකෙ වෙමනිකො -පෙ- අඤ්ඤානකෙ ඤ්ඤානකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතීකං උපසඛකමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සගතීයං පාවිතතීයං. ඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤී. ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤානකෙ වෙමනිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤානකෙ ඤ්ඤානකසඤ්ඤී, අනාපතති.

6. අනාපතති ඤ්ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාසුභ්භාය, අනතනො ධනෙන, මහග්ගං වේතාපෙත්තුකාමස්ස අපපග්ගං වේතාපෙනි, උච්චනතකස්ස, ආදිකල්මිකස්සාති.

පඤ්ඤානකඩවසිකිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. 1. 9.

දුතියඋපකඩවසිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙනවතෙ අනාච්ඡිණ්ණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤ්ඤං¹ චීවරෙන අච්ඡා- දෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: “අහමපි අයං උපනඤ්ඤං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤානරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං ඉමං කථාසලලාපං. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායසමා උපනඤ්ඤං සක්කපුත්තො තෙහුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයසමනතං උපනඤ්ඤං සක්කපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤාසි තං ආටුසො උපනඤ්ඤං අමුකස්මිං මකාසෙ අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤ්ඤං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: අහමපි අයං උපනඤ්ඤං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අනාටුසො මං තෙ උපට්ඨාකාති

2. අථ ඛො ආයසමා උපනඤ්ඤං සක්කපුත්තො යෙන තෙ පුරිසො ඤ්ඤාන- සඛකමි, උපසඛකමිත්වා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “සච්චං කීර මං තුලෙහ ආටුසො චීවරෙහි අච්ඡාදෙත්තුකාමත්ථ”ති. “අපි තය්‍ය එච්චං භොති, අයං උපනඤ්ඤං චීවරෙහි අච්ඡාදෙස්සාමා”ති. “සච්චෙ ඛො මං තුලෙහ ආටුසො චීවරෙහි අච්ඡාදෙ- තුකාමත්ථ, එවරුපෙන චීවරෙන අච්ඡාදෙථ, ක්කාහං තෙහි අච්ඡන්තො‘පි කිරිසාමි, යාතාහං න පරිභුඤ්ඤීස්සාමි”ති.

3. අථ ඛො තෙ පුරිසා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකාර චීවරෙහි අච්ඡාදෙත්තුං, කථං හි නාම අයෙසා උපනඤ්ඤං අලෙහති පුබ්බෙ අපචාරිතො උපසඛකමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අස්සොසු ඛො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං උජ්ඣායනතානං ඛියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනඤ්ඤං සක්ක- පුත්තො පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතීකෙ උපසඛකමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

1. අහං උපනඤ්ඤං. ම.ජ.ඝ.

5. නොනැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙරතො පවරන ලද්දේ ගෘහවිෂයකු කර ඵලාඹ විවරයෙහි විධානයට පෑමිණේ නම් නිසැභි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමිති ඇතියේ ... නොනැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතියේ පෙර නො පවරන ලද වෑ ගෘහවිෂයකු කර ඵලාඹ විවරයෙහි විකලායට පෑමිණේ නම්, නිසැභි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමිති ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතියේ ඇවෑත් නැති.

6. නැයනට, පාවැරවනට, අනෙකක්හු සඳහා, තමා හේ ධනයෙන් මහආභි කොට මිල දී ගණු කැමැත්තහුට නො අනතා කොට මිල දී ගන්වා නම්, ඇවෑත් නැත. උනම්තතකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවෑත් නැත්තේ යි.

ප්‍රථම උපනිවට්ඨිකාපදය නිමි.

5. 1. 9.

ද්විතීය උපනිවට්ඨිකාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාවැත්තුවර සම්පයෙහි වූ අනේපිඬු-සිටුහුගේ දෙවිරම් වෙහෙරැ වැඩවසන සේක. තව ද එසමයෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට ‘මම උපනඤ භිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කීය. හෙ තෙමේ ‘මම ද උපනඤ භිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කීය. එක්තරා පිඬුසිභා යන භික්ෂු කෙනෙක් ඒ මිනිසුන්ගේ මේ කපාසලාපය ආසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා කර ඵලාඹ, ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා හට ‘ඇවෑත්ති උපනඤයෙහි, තෙපි මහපින් ඇත්තව, අසුවල් පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට මම උපනඤ භිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි යි කීය. හෙතෙමේ ‘මම ද උපනඤ භිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි’ යි කීය. ‘ඇවෑත්ති, ඔහු මට උපසපාසකයෝ වෙති’ යි උපනඤ තෙරණුවෝ කීහ.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ මිනිසුන් කර ඵලාඹ ‘සැබවෙක් ද? ඇවෑත්ති, තෙපි මා සිටුරුවලින් පුදනු කැමැතියවු ද?’ යි විචාරහ. ‘භිමියෙහි, උපනඤ භිමියන් පුදන්නම්හ’ යි මෙබඳු සිතෙක් නම් වියා’ යි ඔහු කීහ. ‘ඉදින් ඇවෑත්ති, තෙපි සිටුරුවලින් පුදනු කැමැතියවු නම්, මෙබඳු සිටුරකින් පුදවී, යම් බඳු සිටුරා මම පරිභොග නොකෙරෙමි නම්, එසින් පුදන ලද්දෙමි නමුදු මම කුමක් කෙරෙමි ද?’ යි තෙරණුවෝ කීහ.

3. එකල්හි ‘මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ මහෙව්ඡයෝ ය. අසනතුෂටයෝ යෑ මොවුන් සිටුරුවලින් පුදන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපනඤ භිමියෝ අප විසින් පෙර නො පවරණ ලද්දහු සම්පයට පෑමිණ විවරයෙහි අභිකවිධා-නයට පෑමිණියාහු ද’ යි ඒ පුරුෂයෝ ගරහති නුගුණ කීයති දෙස් පහල කෙරෙත්. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කීයන දෙස් පහල කරණ ඒ පුරුෂ-යන්ගේ බස් ආසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡයෝ නම් ඔහු ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නො පවරණ ලද්දහු ගෘහවිෂයන් කර පෑමිණ විවරයෙහි අභිකවිධානයට පෑමිණියාහු ද’ යි අවඥ කෙරෙති නුගුණ කීයති දෙස් පහල කෙරෙත්:

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආණ්ඩවෙසුං. “සච්චං කීර ත්ථං උපතඤ්ඤ පුබ්බෙ අපපචාරිතො ගහපතීකෙ උපසඛකමිත්ථා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජී?”ති “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤතකා තෙ උපතඤ්ඤ අඤ්ඤතකා?”ති “අඤ්ඤතකා භගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතකානං න ජාතාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා සත්තං වා අසත්තං වා. තත්ථ තාම ත්ථං මොසපුරිස පුබ්බෙ අපපචාරිතො අඤ්ඤතකෙ ගහපතීකෙ උපසඛකමිත්ථා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජී”ය්යි. තෙනං මොසපුරිස අප්පසත්තානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ඤ පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“භික්ඛුං පනොව උද්දිසං උගීනනං අඤ්ඤතකානං ගහපතීනං වා ගහපතානීනං වා පචෙවකච්චරවෙනාපනනා උපකඛවා¹ හොනති: ඉමෙති මයං පචෙවකච්චරවෙනාපනනති පචෙවකච්චරනි වෙනාපෙඤා ඉසඨනනාමං භික්ඛුං විචරෙති අච්ඡාදෙසාමාති. තනු වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අපපචාරිතො උපසඛකමිත්ථා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්සා: සාමු චත මං ආයසෙහො ඉමෙති පචෙවකච්චරවෙනාපනනති එවරුපං වා එවරුපං වා විචරං වෙනාපෙඤා අච්ඡාදෙථ. උහො’ව සනතා එකෙනාති, කලා-ණකමානං උපාදාය, නිසසග්ගියං පාචිතනීය”නති.

5. භික්ඛුං පනොව උද්දිසාති භික්ඛුසසථාය, භික්ඛුං ආරමමණං කරන්තා, භික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමා.

උගීනනනනී දවිනනං

අඤ්ඤතකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිසාමහසුභා අසඛබ්බා.

ගහපතී නාම: යෙ කෙචි අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

ගහපතානීයො නාම: යා කාචී අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

විචරවෙනාපනනා නාම: ගීරඤ්ඤ වා සුචණ්ණා වා මුත්තා වා මණී වා පවාලා වා එලිකා වා පටකා වා සුත්තා වා කප්පාසා වා.

ඉමෙති විචරවෙනාපනනනීති පච්චුපට්ඨිතෙති. වෙනාපෙඤාති පරිවතෙතනා.

අච්ඡාදෙසාමාති දසාම.

තනු වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛුං උද්දිසං විචරවෙනාපනනා උපකඛවා හොනති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අපපචාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති, කීදිසෙත තෙ භනෙත විචරෙත අත්ථා, කීදිසං තෙ විචරං වෙනාපෙමාති.

උපසඛකමිත්ථාති ඝරං ගන්තවා, යත්ථ කත්ථවී උපසඛකමිත්ථා.

1. විචර වෙතාපනනාති උපකඛවාති. ම.ජ.ස.

4. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. “සැබෑ උපතඤ්ඤා, තෝ පෙර තො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියේ ල? යි භාග්‍යවත්හු පුළුවන්හ. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි තෙරණුවෝ කීහ. “උපතඤ්ඤා, තාගේ නැගෙය් ද තො නැගෙය් දැ”යි. භාග්‍යවත්හු අසා වදාළහ. තොනැ කෙනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි තෙරණුවෝ කීහ. “තුච්ඡුරුඡය, තො නැගෙය් තො නැගෙය්ට හුදුස්ස හෝ නුහුදුස්ස හෝ ඇති දෑ හෝ නැති දෑ හෝ තො දැනියි. තුච්ඡුරුඡය, එහි තෝ පෙර තො පවරණ ලද්දේ, තොනැ ගැහැවියන්, කරා එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියෙහි. තුච්ඡුරුඡය, තෙල තො පහන් වුවත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙතේන් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ.”

“මහණක්හු ම උදෙසා නොනැ වූ ගැහැවියන් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ ගෙනවුත් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ අපි මේ වෙන් වෙන් වූ සිවුරු- මිලයෙන් වෙන වෙන සිවුරු මිල දී ගෙණ මෙනම් මහණක්හු සිවුරින් පුදමිහ’යි වෙන වෙන සිවුරු මිල රැස් කරණ ලද වේ ද, තෙල මහණ පෙර නො පවරන ලද්දේ ඔවුන් සම්පයෙහි එළඹ ‘ආසුමෙන්හි, තෙපි දෙදෙන මැ එක් ව මේ වෙන වෙන සිවුරු මිලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිවුරක් විකොටගෙණ එක් සිවුරෙකින් මා පුදන්නහු නම් මැනැවැ’යි කලාණකමාසතාව සිතාගෙණ විවරයෙහි අධිකවිධා- නයට පැමිණියේ වි නම් හිසැහිපවිහි වේ”

5. හිඤ්ඤා පනොම උද්දිය යනු: මහණක්හු සඳහා මහණක්හු අරමුණු කොට මහණකු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තාහු.

උභිනතං යනු: දෙදෙනකුන්ගේ.

අඤ්ඤාතක තම්: මුළුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වන මිඹුකුන්- සුවල දක්වා තො බැඳුනාහු.

ගහපති තම්: යම් කෙනෙක් ගිහිගෙයි වෙසෙත් ද ඔහු.

ගහපතානී තම්: ගිහිගෙයි වෙසෙන යම් කිසි සහිත්‍ර ය.

විවරවෙතාපනන තම්: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ පබළු හෝ පිලිමිණි හෝ පිලි හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමෙහි විවරවෙතාපනනෙහි යනු: වෙතට පත් දෑයෙකින්,

පපිටතොකා යනු: පිරිවටා (විකොටගෙණ)

අච්ඡාදෙය්භාම යනු: දෙත්තමිහ.

තනු වෙසො හිඤ්ඤා යනු: යම් මහණකු උදෙසා සිවුරු මිල රැස් කරණ ලද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අපවාටිතො යනු: ‘වහන්ස, ඔබට කෙබඳු සිවුරෙකින් පුයෝර්ත ද?’ කෙබඳු සිවුරක් ඔබට මිලදී ගණුවෝ දැ’යි පෙර තො කියන ලද්දේ වෙයි.

උපසම්පාදිතා යනු: ගෙට ගොස්, යම් තැනෙකින් එළඹ.

විවරෙ විකපං ආපජෙජයාති ආයතං වා ගොභු විජ්ඣනං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමෙති විවරවෙතාපනොනාති පච්චුපට්ඨිතෙති. එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විජ්ඣනං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා.

වෙතාපෙඤාති පරිවතෙනතා

අවජාදෙඨාති දජෙජථ. උගො'ව සහතා එකෙනාති දොපි ජනා එකෙන

කලාණකමානං උපාදයාති සාධජිකො¹ මහගසජිකො.

6. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විජ්ඣනං වා අපජිතං වා සණ්ඨං වා වෙතාපෙනති. පයොගෙ දුකකටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන විවරං පුබ්බෙ අපපචාරිතො අඤ්ඤතකෙ ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකපං ආපන්නං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛසස්ස නිස්සජාමි”ති දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ත් -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති. -පෙ-

7. අඤ්ඤතකෙ අඤ්ඤතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපපචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකපං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අඤ්ඤතකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤතකෙ ඤ්ඤතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අපපචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකපං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. ඤ්ඤතකෙ අඤ්ඤතකසඤ්ඤී ආපතති දුකකටස්ස. ඤ්ඤතකෙ වෙමතිකො, ආපතති දුකකටස්ස. ඤ්ඤතකෙ ඤ්ඤතකසඤ්ඤී, අතාපතති.

8. අතාපතති ඤ්ඤතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤස්සජ්ඣාය, අතතතො ඛතෙන, මහගසං වෙතාපෙනුකාමානං අපපග්ගං වෙතාපෙති, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියඋපකඛටසිකඛාපදං නිවර්තං.

1. සංචුජිකො. සතා.

විවරේ විකසං ආපජේජයා යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ වේව'යි.

ඉමෙහි විවරවෙනාපනෙහි යනු: වෙනට පත් දෑයෙකිත්.

එවරූපං වා එවරූපං වා යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ.

වෙනාපෙනා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙඵ යනු: දෙටු.

උගොච සනනා එකෙන යනු: දෙදෙන මා එකෙකිත්.

කලාණකමානං උපාදාය යනු: සොඳුරු බව කැමැත්තේ, මහආභි බව කැමැත්තේ.

6. ඔහුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ (සිවුරක්) විකොට ගණිත් තම පියෝහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැහි වේ. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුගුලක්කට හෝ නිසැජ්ජයනු ය. තවද මහණෙකි, මෙසේ නිසැජ්ජයනු: “වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර තොපවරණ ලදුයෙමි තොනැ ගැහැවියන් කරු එලඹ විවරයෙහි විකලායට පැමිණියේ නිසැහි විය. මම මෙය සහනට නිසජම'යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුමෙත්තට දෙම'යි...

7. තොනැ වූවහු කෙරෙහි තොනැ ය යන සංඥ ඇති ව පෙර තො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරු එලඹ විවරයෙහි විකලායට පැමිණේ තම නිසැහි පවිති වෙයි. තොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ ... තො නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙර තො පවරණ ලදුයේ ගැහැවියන් කරු එලඹ විවරයෙහි විකලායට පැමිණේ තම නිසැහි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි තොනැයෙක යන සංඥ ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතියේ, ආවාත් නැති.

8. නැයතට, පාවැරුවතට, අනෙකක්හු සඳහා තමාගේ ධනයෙන්, මහආභියක් විකොට ගණු කැමැතියන් ලවා මද අගතා සිවුරක් මිල දී ගත්වා තම, උමමානකයාහට, ආදිකමමිකයාහට ආවාත් නැති යි.

ද්විතීය උපකංචනිකාපදය නිමි.

රාජසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන චුද්ධො භගවා සාවභීයං විහරති ජේතවනෙ අනාපටිඤ්ඤිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමනො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමනෙතා ආයසමනො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස දුතෙන විවරවේතාපනතං පාහෙසි: ඉමිතා විවරවේතාපනෙන විවරං වේතාපෙච්චා අයං උපනන්දං විවරෙන අව්ඡාදෙති'ති. අථ බො සො දුතො යෙනායසමා උපනන්දෙ, සකාසුත්තො තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්චා ආයසමනතං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “ඉදං බො භනෙන ආයසමනතං උද්දිස්ස විවරවේතාපනතං ආභතං. පතිගණ්ඨාතු ආයසමා විවරවේතාපනතන්ති.” එවං චුතෙන ආයසමා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං දුතං එතදවොච: “ත බො මයං ආචුසො විවරවේතාපනතං පතිගණ්ඨාම, විවරස්ථ බො මයං පතිගණ්ඨාම කාලෙන කපපිය”න්ති එවං චුතෙන සො දුතො ආයසමනතං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “අභී පනායසමනො කොචී වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො ආරාමං අගමාසී කෙනවිදෙව කරණීයෙන. අථ බො ආයසමා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං දුතං එතදවොච: “එසො බො ආචුසො උපාසකො භික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. අථ බො සො දුතො තං උපාසකං සඤ්ඤපෙච්චා යෙනායසමා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්චා ආයසමනතං උපනන්දං සකාසුත්තං එතදවොච: “යං බො භනෙන ආයසමා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසී, සඤ්ඤතෙනා සො මයා, උපසඬකමතු ආයසමා කාලෙන, විවරෙන තං අව්ඡාදෙස්සති”ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන සො මහාමනෙතා ආයසමනො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤතු අයෙසා තං විවරං. ඉව්ඡාම මයං අයෙසත තං විවරං පරිභුත්ත”න්ති. අථ බො ආයසමා උපනන්දෙ සකාසුත්තො තං උපාසකං ත කිඤ්චී අවචාසී. දුතීයමපි බො සො මහාමනෙතා ආයසමනො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤතු අයෙසා තං විවරං, ඉව්ඡාම මයං අයෙසත තං විවරං පරිභුත්ත”න්ති. දුතීයමපි බො ආයසමා උපනන්දෙ, සකාසුත්තො තං උපාසකං ත කිඤ්චී අවචාසී. තතීයමපි බො සො මහාමනෙතා ආයසමනො උපනන්දස්ස සකාසුත්තස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “පරිභුඤ්ඤතු අයෙසා තං විවරං, ඉව්ඡාම මයං අයෙසත තං විවරං පරිභුත්ත”න්ති.

3. තෙන බො පන සමයෙන තෙගමස්ස සමයො භොති. තෙගමෙන ච කතිකා කතා භොති: “යො පව්ඡා ආභව්ඡති, පඤ්ඤාභං ඛද්ධො”ති. අථ බො ආයසමා උපනන්දෙ සකාසුත්තො යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්චා තං උපාසකං එතදවොච:-

රාජශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාෂාවන් බුදුහු සාවැන්නුවර සමීපයෙහි වූ අනේපිටු සිටුහුගේ දෙවීරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙහි. තව ද එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන්ගේ උපසංඝයක වූ මහආමැතියෙක් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන්ට දූතයකු ලවා සිවුරාමිලයක් යැවී ය “මේ සිවුරාමිලයෙන් සිවුරක් විකොටගෙන සිවුරෙන් උපනඤ්ඤාශාසන පුදව’යි. එකල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමතුන් උදෙසා මේ සිවුරාමිල ගෙන එන ලද. ආයුෂමත්හු සිවුරාමිල පිළිගනීත්වා”යි කීය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැන්නි, අපි සිවුරාමිල නො පිළිගනුමහ. සුදුසු කල්හි කැප වූ සිවුර වූ කලි අපි පිළිගනුමහයි” කීහ. මෙසේ කී කල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන්ගෙන් “ආයුෂමත්හට කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇද්දැයි” ඇසී ය. එකල්හි එක්තරා උපාසකයෙක් කිසි යම් කටයුත්තෙකින් ආරාමයට ගියේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැත, තෙල උපාසක තෙම භික්ෂුන්ගේ මෙහෙකරු යයි කීහ. ඉක්බිති ඒ දූත තෙම ඒ උපාසකයාට දන්වා ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමත්හු යම් මෙහෙකරුවකු දුක්වූහු තම් මා විසින් හේ දන්වන ලද්දේ ය. ආයුෂමත්හු සුදුසුකල මහු කරා එළඹෙත්වා. සිවුරෙන් පුදන්නේ ය’ යි කීය.

2. තව ද එසමයෙහි ඒ මහආමැතී තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිවුර පරිභොග කෙරෙත්වා, අපි හිමියන් ඒ සිවුර පරිභොග කරණු කැමැතියම්හ”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයෝ ඒ උවසුහට කිසිවක් නො කීහ. දෙවනවට ද ඒ මහආමැතී තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිවුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් ඒ සිවුර පරිභොග කරණු කැමැතියම්හ”යි. දෙවනවට ද ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයෝ ඒ උවසුහට කිසිවක් නො කීහ. තෙවනවට ද ඒ මහආමැතී තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිවුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් විසින් ඒ සිවුර පරිභොග කරණු කැමැතියම්හ”යි.

3. තවද එසමයෙහි නියමිතමිවැසියන්ගේ සමාගමයෙක් වෙයි. නියමිතමි වැසියන් විසින්ද ‘යමෙක් පසු ව ඒ තම් (හෙතෙම) පණසකින් බැඳුනේ (කහවණු පණසක් දඹ ගෙවිය යුතු වේ) යයි, කතීකායෙක් කරණ ලද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාශාසනපුත්‍රයෝ ඒ උපාසකයා වෙත එළඹ ඒ උපාසකයාහට මෙය කීහ:-

“අපේ මෙ ආවුසො විවරේනා”හි. “අර්ජුනො හනො ආගමෙහි, අර්ජුනෙගමස්ස සමයො හොති, තෙගමෙන ච කතීකා කතා හොති: “යො පච්ඡා ආභව්ඡති, පඤ්ඤාසං ඛද්ධො”ති. “අපේ මෙ ආවුසො විවරං දෙහි”ති ඔවට්ඨිකාය පරුමසි. අථ ඛො සො උපාසකො ආයසමනා උපතජ්ඣෙත සකාසුතෙන නිපට්ඨියමානො ආයසමනො උපතජ්ඣෙත සකාසුතෙන විවරං වෙතාපෙනා පච්ඡා අගමාසි. මනුස්සා නං උපාසකං එතදවොචුං” “කිස්ස නං අයො පච්ඡා ආගතොසි, පඤ්ඤාසං ජිතොසි”ති.

4. අථ ඛො සො උපාසකො තෙසං මනුස්සානං එතමඡං ආරුච්චෙසි. මනුස්සා උරුකියන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාසුතනියා අසනභුට්ඨා, තසිමෙසං සුකරං වෙය්‍යාවච්චට්ඨි කාතුං. කථං හි තාම ආයසමා උපතජ්ඣෙ උපාසකෙන “අර්ජුනො හනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙස්සති”ති. අයොසු ඛො හිකුඤ්ඤා තෙසං මනුස්සානං උරුකියන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ හිකුඤ්ඤා අපට්ඨිඡා තෙ උරුකියන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ආයසමා උපතජ්ඣෙ සකාසුතො උපාසකෙන “අර්ජුනො හනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙස්සති”ති. අථ ඛො තෙ හිකුඤ්ඤා හගවතො එතමඡං ආරුච්චෙසුං. -පෙ- “සච්චං කිර නං උපතජ්ඣෙ උපාසකෙන අර්ජුනො හනො ආගමෙහි”ති වුච්චමානො නාගමෙසි”ති? “සච්චං හගවා.” විගරහි වුඤ්ඤා හගවා. -පෙ- “කථං හි තාම නං මොඤ්ඤරුච්ඡ උපාසකෙන ‘අර්ජුනො හනො ආගමෙහි’ති වුච්චමානො නාගමෙස්සති. තෙතං මොඤ්ඤරුච්ඡ අපපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පත හිකඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“හිකුඤ්ඤා පනෙච උද්දිසෙ යජා වා යජනොගෙහා වා ඩ්‍රාගමණො වා ශභපතීකො වා දුතෙන විවරවෙතාපෙනං පහිගණ්ඨා: ‘ඉමිනා විවර-වෙතාපෙනන විවරං වෙතාපෙනා ඉඡන්තාම. හිකුඤ්ඤා විවරෙන අච්ඡාදෙහි”ති. සො වෙ දුතො තං හිකුඤ්ඤා උපසඛකමිඡා එවං වදෙය්‍ය: ‘ඉදං ඛො හනො ආයසමනං උද්දිසෙ විවරවෙතාපෙනං ආගතං. පහිගණ්ඨාතු ආයසමා විවරවෙතාපෙනනති”. තෙන හිකුඤ්ඤා සො දුතො එවමස්ස වචනීයො: ‘න ඛො මයං ආවුසො විවරවෙතාපෙනං පහිගණ්ඨාම, විවරඤ්ඤ ඛො මයං පහිගණ්ඨාම කාලෙන කපපිය’නති, සො වෙ දුතො තං හිකුඤ්ඤා එවං වදෙය්‍ය: “අච්ඡි පනායසමනො තොවි වෙය්‍යාවච්චකණේ”ති විවරච්ඡිකෙන හිකඛවෙ හිකුඤ්ඤා වෙය්‍යාවච්චකණේ නිද්දිසිතඛෙඛා ආගමිකො වා උපාසකො වා, ‘එසො ඛො ආවුසො හිකුඤ්ඤා වෙය්‍යාවච්චකණේ”ති. සො වෙ දුතො තං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙනා තං හිකුඤ්ඤා උපසඛකමිඡා එවං වදෙය්‍ය: ‘යං ඛො හනො ආයසමා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාපෙනා සො මයා, උපසඛකමිඡා ආයසමා කාලෙන, විවරෙන නං අච්ඡාදෙස්සති”ති. විවරච්ඡිකෙන හිකඛවෙ හිකුඤ්ඤා වෙය්‍යාවච්චකණේ උපසඛකමිඡා දචනතිකඛතභුං වොදෙතඛෙඛා භාරෙතඛෙඛා: ‘අපේ මෙ ආවුසො විවරෙනාහි;-

'ඇවැත, මට සිටුවරන් ප්‍රයෝජන ඇතැ'යි. "වහන්ස, අද එක්දවසක් බලව. අද නියමගම්වැසියන්ගේ සමාගමයෙක් වෙයි. නියමගම්වැසියන් විසිනුදු 'යමෙක් පසුව ලා ඒ නම් (නෙතෙම) පණසකින් බැඳුණේ වේ' යයි කතිකායෙක් කරණ ලද වෙයි. 'අද ම ඇවැත, මට සිටුවර දෙව'යි එළියෙහි (=හිඟ) ගත්ත. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාසනපුත්‍රයන් විසින් දැකී කොට පෙලනු ලබන්නේ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාසනපුත්‍රයන්ට සිටුවරන් මිලයට ගෙණ දී පසුව ලා ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ උවසුනට මෙය කීහ: "කවර හෙයින් ආයතීයෙහි, තෝ පසුව ලා ආයෙහි ද, පණසකට පැරදුනෙහි' යයි.

4. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මිනිස්සුන්ට මෙ පවත් දැන්වී ය. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: 'මේ ශ්‍රමණශාසනපුත්‍රී-යයෝ මහෙව්ෂ්ඨෝ ය, අසනතුෂ්ටයෝ ය, මොවුන්ට මෙහෙයකුදු කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාසන පිසින් 'වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ'යි කියනු ලබන්නාහු නො බැඳුනු දැ'යි. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිස්සුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොච්ඡයෝ නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: "කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාසන-පුත්‍රයෝ උපාසක විසින් 'වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ'යි කියනු ලබන්නාහු නොබැඳුනු දැ' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකුණ: 'සැබෑ ද උපනඤ්ඤා, තෝ උපාසක විසින් 'වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ'යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි දැ' යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවත් වුදුහු වෙසෙසින් ගැරහූහ. "කෙසේ නම් තුච්ඡපුරුෂය, තෝ උපාසක විසින් 'වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ'යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි ද, තුච්ඡපුරුෂය, කෙල නො පහත් වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙහි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වු:

"මහණන්හු ම උදෙසා රජෙක් හෝ රජ ඇමැනියෙක් හෝ බඩුණෙක් හෝ ගැහැවියෙක් හෝ 'මේ සිටුවරුමිලයෙන් සිටුවරන් විකොට ගෙණ මෙනම් මහණහු සිටුවරන් ආවජාදනය කරව'යි දුතයකු ලවා සිටුවරුමිලයක් යවා නම්, ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහු කන් එලඹ 'වහන්ස, මේ සිටුවරුමිලය ආයුෂමතුන් උදෙසා ගෙණි එන ලද ය. ආයුෂමන්හු සිටුවරුමිලය පිළිගණන්වා'යි මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ දුත තෙම මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: 'ඇවැත, අපි සිටුවරුමිල නො පිළිගණුමහ. එතෙකුදුවත් ඇපි සුදුසු කල්හි කැප වූ සිටුවරන් පිළිගණුමහ'යි. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහට 'ආයුෂමතුන්ගේ කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇදද'යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙහි, සිටුවරු කැමැති මහණහු විසින් ආරාධිතයෙක් වෙවසී උපාසකයෙක් වෙවසී 'ඇවැත, මේ තෙම යික්ෂුන්ගේ මෙහෙකරු ය'යි මෙහෙකරු දැක්විය සුන්නේ ය. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මෙහෙකරු ඇනවා මහණහු කන් එලඹ මෙසේ කියා නම්: 'වහන්ස, ආයුෂමන්හු යම් මෙහෙකරුවකු දැක්වුනු ද, මා විසින් හෙතෙම ඇනවන ලද්දේ ය. ආයුෂමන්හු සුදුසු කල්හි එලඹෙන්නවා, සිටුවරන් මුඛ වහන්සේ පුදන්නේ ය'යි. මහණෙහි, සිටුවරු කැමැති මහණහු විසින් එලඹ 'ඇවැත, මට සිටුවරන් ප්‍රයෝජන ඇතැ'යි මෙහෙකරු තෙම දෙතුන් වරක් සෙවිය සුන්නේ ය. සිහි කරවිය සුන්නේ ය-

ආචාර්යකම්පනාං චොදයමානො ඝාරයමානො තං විවරං අභිනිප්පා-
 දෙයා, ඉච්චතං කුසලං. නො චෙ අභිනිප්පාදෙයා, චතුකම්පනාං
 පසච්චකම්පනාං ජකම්පනාං පරමං තුණ්ඨිකුතො උද්දියං ධාතබ්බං.
 චතුකම්පනාං පසච්චකම්පනාං ජකම්පනාං පරමං තුණ්ඨිකුතො උද්දියං තීට්ඨ-
 මානො තං විවරං අභිනිප්පාදෙයා, ඉච්චතං කුසලං. තනො චෙ උභතභිං
 වායමමානො තං විවරං අභිනිප්පාදෙයා හියසග්ගියං පාචිතනියං. නො
 චෙ අභිනිප්පාදෙයා යතස්ස විවරචෙතාපනාං ආහතං, තස්ස ඝාමං
 වා ගහතබ්බං දුතො වා පාගහතබ්බො: ‘යං ඛො තුමො ආයසමහොතා
 හිකුං උද්දියං විවරචෙතාපනං පභිණ්ඨං, න තං තස්ස හිකුනො
 ඝීඤ්චි අප්ඨං අනුනොති. සුඤ්ජනනායසම්පන්නො ඝනං මා චො ඝනං
 විනස්සා’ති අයං තස්ස ඝාචිවි”ති.

5. හිකුං පනොච උද්දියසාති හිකුස්සඤ්චාය හිකුං ආරච්චණං කරිඤ්චා
 හිකුං අච්චාදෙතුකාමො.

රාජා තාම: සො කොචී රජ්ජං කාරෙති.

ධජ්ඣොගෙසා තාම: සො කොචී රඤ්ඤො හතච්චෙතතාභාරො.

බ්‍රාහ්මණො තාමී: ජාතියා බ්‍රාහ්මණො.

ගහපතීකො තාම: ධපෙඤ්චා රජාතං රජහොයං බ්‍රාහ්මණං අච්චසෙසං
 ගහපතීකො තාම.

විවරචෙතාපනාං තාම: හිරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා මුත්තං වා මණී වා.

ඉමිනා විවරචෙතාපනොනනාති පච්චුපට්ඨිතො.

චෙතාපෙඤ්චාති පරිචතොනා.

අච්චාදෙහිති දජෙජ්ඣති.

සො චෙ දුතො තං හිකුං උපසඤ්චිකම්චා ඵචං වදෙයා: “ඉදං ඛො
 හනොත ආයසමනං උද්දියං විවරචෙතාපනං ආහතං. පතීගණ්ඨාතු ආයසමං
 විවරචෙතාපනා”නති. තෙන හිකුතා සො දුතො ඵච්චෙස්ස වචනීයො: “ත ඛො
 මයං ආච්චිසො විවරචෙතාපනං පතීගණ්ඨාම, විවරඤ්ච ඛො මයං පතීගණ්ඨාම
 කාලොත කප්ඵිය”නති. සො චෙ දුතො තං හිකුං ඵචං වදෙයා: “අච්චි
 පතායසමනො කොචී චෙයාච්ච්චකරො”ති. විවරචෙතො හිකුචෙ හිකුතා
 චෙයාච්ච්චකරො නිද්දිසිතබ්බො, ආරම්ඤ්චා වා උපාසකො වා: “ඵසො ඛො
 ආච්චිසො හිකුතං චෙයාච්ච්චකරො”ති. න වතතබ්බො: “තස්ස දෙහි”ති වා
 සො වා නිකම්පිසසති, සො වා පරිචතොයසති, සො වා චෙතාපෙසසති”ති.

සො චෙ දුතො තං චෙයාච්ච්චකරං සඤ්ඤපෙඤ්චා තං හිකුං උපසඤ්චි-
 කම්චා ඵචං වදෙයා: “යං ඛො හනොත ආයසමං චෙයාච්ච්චකරං නිද්දිසි,
 සඤ්ඤපෙඤ්චා සො මයා, උපසඤ්චිකම්චා ආයසමං කාලොත, විවරෙන තං
 අච්චාදෙසසති”ති. විවරචෙතො හිකුචෙ හිකුතා චෙයාච්ච්චකරො
 උපසඤ්චිකම්චා ආචාර්යකම්පනාං චොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො: “අපො මේ
 ආච්චිසො විවරෙන”ති. න වතතබ්බො: “දෙහි මේ විවරං, ආහර මේ විවරං,
 පරිචතොති මේ විවරං, චෙතාපෙඤ්ච මේ විවරං”නති. දුතීයච්චි වතතබ්බො.
 තතීයච්චි වතතබ්බො. සචෙ අභිනිප්පාදෙති ඉච්චතං කුසලං.

දෙතුන්සලක් හොයනු ලබන්නේ සිහි කරවනු ලබන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා (සපයා) නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් නො නිපදවා නම්, සිවුසලක් පස්සලක් සයලක් පරම කොට තුනේ මගුන වුවහ විසින් උදෙසා සිවියසුතු ය. සිවුසලක් පස්සලක් සයලක් පරම කොට තුනේ මගුන ව උදෙසා සිවියසුතේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් එයින් මන්තෙහි වෑයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් නිසන්පවිනි වෙයි. ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්නු කෙරෙත් ඒ මහණහට සිවුරු-මිලය ගෙණ එන ලද ද එහි තමා හෝ යාසුතු ය: 'ඇවැත්නි, තෙපි යම් මහණකු උදෙසා සිවුරුමිලයක් යෑවුනු ද, එය ඒ මහණහට කිසි අපියක් සිදු නො කෙරෙයි. ආයුෂමන්ත්‍ර යෑනිය බන්ධය ලබන්වා. තොප සතු බන්ධය නහමක් වෑනෑහේවා'යි දුතියකු හෝ යෑවිය යුත්තේ ය. මේ එහි අනුබම්භා වෙ' යයි.

5. හිඤ්ඤා පනොව උද්දිය යනු: හිඤ්ඤා සදහා හිඤ්ඤා අරමුණු කොට හිඤ්ඤා ආචාර්යදානය කරණු කැමැත්තේ.

ගජ නම: යම් කිසිවෙක් රජය කෙරේ ද හෙතෙම.

ගජභොග්ග නම: රජහුගේ බත්වැටුම් බුදින යම් කිසිවෙක්.

මුඛමණ නම: ජාතියෙන් බමුණු වූයේ.

ගහපනික නම: රජ, රජභොග්ගයා, මුඛමණයා තබා ගෙම වූයේ ගාහපනික නම.

විවරවෙතාපණා නම: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ.

ඉමිනා විවරවෙතාපණෙන නම: එලබසිරියෙන්.

වෙතාපෙඨා යනු: පිරිවටා.

අච්ඡාදෙහි යනු: දෙව.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහු කර එලබ 'වහන්ස, මේ සිවුරුමිලය ආයුෂමතුන් උදෙසා ගෙණ එන ලද ය. ආයුෂමන්ත්‍ර සිවුරුමිලය පිළිගනිත්වා'යි. මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ දුත තෙම මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: 'ඇවැත්, ඇපි සිවුරුමිල නො පිළිගනුමින. එතෙකුදුවත් ඇපි සුදුසු කල්හි කැප වූ සිවුරක් පිළිගනුමින'යි. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහට 'ආයුෂම-තුන්ගේ කිසි කැපකරුවෙක් ඇද්ද'යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් ආරම්භ වේවයි උපායක වේවයි ඇවැත්, මේ තෙමේ හිඤ්ඤන්ගේ කැපකරු' යයි කැපකරු දක්විය යුත්තේ ය. "මහුට දෙව යි හෝ හෙතෙම බහා තබන්නේ ය හෝ හෙතෙම පිරිවටන්නේ ය හෝ හෙතෙම විකොටගන්නේ ය හෝ"යි නොකියසුත්තේ ය.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ කැපකරු ඇතවා ඒ මහණහු වෙත පාමිණ මෙසේ කියා නම්: 'වහන්ස, ආයුෂමන්ත්‍ර යම් කැපකරුවකු දක්වුනු නම්, හෙතෙම මා විසින් ඇතවක ලද්දේ ය. ආයුෂමන්ත්‍ර සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇති කල්හි එලබෙත්වා සිවුරෙන් මුඛ වහන්සේ පුදන්නේ ය'යි. මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් එලබ ඇවැත්, මට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ යි කැපකරු තෙම දෙතුන්සලක් ගෙවිය යුත්තේ ය. සිහි කරවිය යුත්තේ ය, 'මට සිවුරක් දෙව, මට සිවුරක් ගෙණෙව, මට සිවුරක් පිරිවටව, මට සිවුරක් විකොට ගනු'යි නො කියසුත්තේ ය. දෙවතවට ද කියසුතු ය. තෙවතවට ද කියසුතු. ඉදින් නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි.—

නො වෙ අභිනිප්පාදෙහි, තත්ථ ගන්තවා තුණ්හිභුතෙන උද්දියා ධාතබ්බං. න ආසනෙ නිසීදිතබ්බං, ත ආමිසං පටිග්ගහෙතබ්බං න ධිමමා භාසිතබ්බො. “කිං කාරණා ආගතොසී”ති පුළුච්ඡමානො¹ ජාතාසී² ආට්ඨසොති වන්තබ්බො: සචෙ ආසනෙ වා නිසීදති, ආමිසං වා පතිගණ්හාති, ධිමමං වා භාසති, ධාතං භඤ්ජති. දුතියමපි ධාතබ්බං. තතියමපි ධාතබ්බං. චතුකඛතනුං චොදෙඤා චතුකඛතනුං ධාතබ්බං. පඤ්චකඛතනුං චොදෙඤා දවිකඛතනුං ධාතබ්බං. ඡකඛතනුං චොදෙඤා න ධාතබ්බං. තනො වෙ උත්තරිං වායමමානො තං විචරං අභිනිප්පාදෙහි, පයොගෙ දුකකටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං නොති, නිස්සජ්ඣබ්බං සඛසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵචඤ්ච පන හිකබ්බෙව නිස්සජ්ඣබ්බො: -පෙ- “ඉදං මෙ භනෙන විචරං අතිරෙකතිකඛ- තනුං චොදනාය අතිරෙකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන අභිනිප්පාදිතං නිස්සග්ගියං. ඉමානං සඛසස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයස්චතො දමමි”ති.

නො වෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය, යතස්ස විචරවෙනාපන්නං ආභතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාභෙතබ්බො. “යං බො තුලෙභ ආයස්චතො හිකබ්බං උද්දියා විචරවෙනාපන්නං පභිණ්ණං, ත තං තස්ස භිකබ්බො කිඤ්ච අත්ථං අනුභොති, යුඤ්ජන්තායස්චතො සකං, මා වො සකං විතස්සා”ති.

අයං තත්ථ සාමිච්චිති. අයං තත්ථ අනුධම්මතා.

6 අතිරෙකතිකඛතනුං චොදනාය අතිරෙකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන, අතිරෙකසඤ්ඤි අභිනිප්පාදෙහි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකතිකඛතනුං චොදනාය අතිරෙකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන වෙමතිකො අභිනිප්පාදෙහි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අතිරෙකතිකඛතනුං චොදනාය අතිරෙකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන උභතකසඤ්ඤි අභිනිප්පාදෙහි නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. උභතකතිකඛතනුං චොදනාය උභතකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි ආපතති දුකකටස්ස. උභතකතිකඛතනුං චොදනාය උභතකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන වෙමතිකො ආපතති දුකකටස්ස. උභතකතිකඛතනුං චොදනාය උභතකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන වෙමතිකො ආපතති දුකකටස්ස. උභතකතිකඛතනුං චොදනාය උභතකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන උභතකසඤ්ඤි, අනාපතති.

7. අනාපතති තිකඛතනුං චොදනාය ඡකඛතනුං ධාතෙන, උභතකජ්ඣකඛ- තනුං චොදනාය උභතකජ්ඣකඛතනුං ධාතෙන. අචොදියමානො දෙහි, සාමීකා චොදෙඤා දෙනති, උම්මතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රාජසිකිකාපදං නිමසිතං.

විචරවග්ගො පඨමො.

භස්ස අනුන්ති:-

උමතතං කඨිතං තිණ්ණි ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාභකාති තිණ්ණෙව උභින්නං දුතකෙන ව.

1. පුළුච්ඡමානො - ස්‍යා 2. න ජාතාසී - සිවු.

ඉදින් නො නිපදවා නම් එහි ගොස් තුෂණීච්ඡාදන වුවහු විසින් උදෙසා සිටිය යුතු ය. අසුනෙක නො හිඳි යුතු ය. අහර නො පිළිගත යුතු ය. දහම් නොකිය යුතු ය. 'කවර කරුණෙන් ආයෙහි ද' යි විවාරණු ලබන්නේ 'ආචාර දත' යි කිය යුතු ය. ඉදින් අසුනෙහි හිඳි නම් හෝ අහර පිළිගණී නම් හෝ දහම් කියා නම් හෝ සිටීම බිඳෙයි. දෙවනවට ද සිටිය යුතු ය තෙවනවට ද සිටිය යුතු ය.

සතරවරක් වොදනා කොට සතරවරක් සිටිය යුතු ය. පස්වරක් වොදනා කොට දෙවරක් සිටිය යුතු ය. සවරක් වොදනා කොට නො සිටිය යුතු ය. ඉදින් එසින් මතුයෙහි වෑයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් පියොවිහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුභු-ලක්භට හෝ නිසාචිය යුතු ය. තවද මගණෙනි, මෙසේත් නිසාචිය යුතු ය. 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර අසිරා තුන්සලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් නිපදවන ලද්දේ නිසගි විය. මෙය මම සහනට නිසාචි යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂ්මත්භට දෙමි' යි.

ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්හු කෙරෙන් ඔහුට සිවුරුමල ගණ එන ලද ද එහි නමා හෝ යා යුතු ය. 'ආචාරිනී, හෙපි යම් මහණක්හු උදෙසා සිවුරු මලයක් යැවුහු ද එය ඒ මහණභට කිසි අචයක් සිදු නො කෙරේ. ආයුෂ්මත්හු සවකීය ධනය ලබන්වා. තොප සතු ධනය තහමක් වැනගේවා' යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය.

අයං භාණ්ඩ සාමිච්චි යනු: මේ එහි අනුබච්චා යි.

6. අසිරා තුන්සලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් අතිරෙ-කය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්-සලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්සලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් උභය ය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වේ. උනුතුන්-සලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් අතිරෙක ය යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාආචාරි වෙයි. උනුතුන්සලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාරි වෙයි. උනුතුන්සලක් වොදනායෙන් උනු-සයලක් සිටීමෙන් උභය ය යන සංඥා ඇත්තේ ආචාරි නැති.

7. තුන්සලක් වොදනායෙන් සයලක් සිටීමෙන් උනුතුන්සලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් දේ නම්, නො සොයනු ලබන්නේ දේ නම්, හිමියෝ සොයා දෙත් නම් ආචාරි නැති. උමච්චනකයාභට ආදිකමච්-කයාභට ආචාරි නැති යි.

ගජකාරි පද්ධතිය ගිමි.

පලමු වැනි විවරවගිය යි.

එහි උද්දානය

උච්චත කසීන සිකපදය, උද්දාසිත (දෙවන කසීන) සිකපදය, තෙවන කසීන සිකපදය යන තුණ ද, බොවන සිකපදය, පටිග්ගහණ සිකපදය යි පසෙකි. තතුතනරිය උපකට්ඨ දෙක ය යන අඤ්ඤාතක සිකපද තුණ ය, දුතක සිකපද දෙක ය යි සියල්ල දහයෙකි.

කොසියවගෙහා

5. 2. 1.

කොසියසිකිඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලච්ඡං විහරති අග්ගාලවෙ වෙනියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඛකම්මා ඵලං වදෙනති: “බහු ආට්ඨසො කොසකාරකෙ පවථ අභ්ගාකල්පි දස්සථ. මයමපි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාතු”න්ති. තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා අලොභ උපසඛකම්මා ඵලං වකඛන්ති, බහු ආට්ඨසො කොසකාරකෙ පවථ, අභ්ගා-කල්පි දස්සථ, මයමපි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාතුන්ති. අභ්ගා-කල්පි අලාභා අභ්ගාකල්පි දුලලඛා, යෙ මයං ආජ්චස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා බහු බුද්ධකෙ පාණකෙ¹ සඛ්ඤාතං ආපාදෙමා”ති. අස්සොසුභං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සාතං උජ්ඣායන්තාතං බියන්තාතං විපාවෙන්තාතං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඛකම්මා ඵලං වකඛන්ති:- බහු ආට්ඨසො කොසකාරකෙ පවථ, අභ්ගාකල්පි දස්සථ, මයමපි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාතුන්ති.” අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵන-මජ්ඣං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර තුලොභ භික්ඛවෙ කොසියකාරකෙ උපස-ඛකම්මා ඵලං වදෙථ: බහු ආට්ඨසො කොසකාරකෙ පවථ, අභ්ගාකල්පි දස්සථ, මයමපි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාතු”න්ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුලොභ මොහපුරිසා කොසියකාරකෙ උපසඛකම්මා ඵලං වකඛථ, බහු ආට්ඨසො කොසකාරකෙ පවථ, අභ්ගාකල්පි දස්සථ, මයමපි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාතු”න්ති. තෙනං මොහ-පුරිසා අපපසන්නාතං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිඛා-පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ඉයා පන භික්ඛු කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාරාමෙසයා, නිස්සග්ගියං ආචිතතිය”න්ති.

2. ඉයා පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛති -පෙ- අයං ඉමයමිං අජෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛති.

සජ්ඣං තාම: සජ්ඣාතා කතං හොති අවාසිමං.

කාරාමෙසයාති ඵකෙතපි කොසියංසුතා - මිස්සෙත්වා කරොති වා කාරාමෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං: පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්-තබ්බං සඛ්ඤාය වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්තබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන කොසියමිස්සකං සජ්ඣං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඛ්ඤාය නිස්සජාමිති, දදෙය්‍යාති, දදෙය්‍යුන්ති, ආයසව-තො දමමි”ති

1. පාණ ම.ජ.ස.

කොසිය වගීය

5. 2. 1.

කොසිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අසල අභ්‍යාලව දෙවො-
ලෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වූ කලී සවගමහණනු තිහිරිනු නිපද-
වන්නන් වෙත එලඹ “ඇවැත්නි, බොහෝ තිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු.
අපි ද තිහිරිනු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ”යි මෙසේ කීහත්. ඒ
මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රීය මහණනු අප වෙත එලඹ ‘ඇවැත්නි, බොහෝ තිහිරි
පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි දු තිහිරිනු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට
කැමැත්තමිහ’යි කෙසේ නම් කීයන් ද? යම් බදු අපි ජීවිකා හෙතුයෙන්
අඹුදරුවන් රක්තා කරැණින් බොහෝ කුඩා පණුවන් මරණයට පමුණුව-
මෝ ද ඒ අපට ද අලාභයෙකි: අපගේ ද අභාග්‍යයෙකි.”යි අවමන් කරත්,
අසුණු කීයත්, නුගුණ පතුරුවත්. භික්ෂුනු අවමන් කරණ අසුණු කීයත
නුගුණ පතුරුවත ඒ මිනිසුන් ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපි මහණ කෙනෙක්
වෙත් ද? ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණනු තිහිරිනු නිපදවන්නවුන් වෙත
එලඹ ‘ඇවැත්නි, බොහෝ තිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි දු
තිහිරිනු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ”යි කීයන් ද’යි අවමන්
කෙරෙත්, අසුණු කීයත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණනු භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේට එ පවත් සැල කලහ.... “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි
ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ
නම් තිහිරිනු නිපදවන්නවුන් කරා එලඹ ‘ඇවැත්නි, බොහෝ තිහිරි පණු-
වන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි දු තිහිරිනු මුසු ඇතිරියක් කරන්නට
කැමැත්තමිහ”යි කෙසේ නම් කීයවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පහන්
වූවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද... නො වෙයි. මහණෙහි, මේ සිකපදය මෙසේ
ද උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් තිහිරිනු මුසු ඇතිරියක් කරවන්නේ නම් නිසඟී-
ෂවිති වේ.”

2. යො පනි යනු යම්, යම් බදු

භික්ෂු (මහණෙක්) යනු... මෙ තෙමේ මේ අභියෝගී භික්ෂු යයි අභිප්‍රේතය.

සනාථන (ඇතිරිය) නම්: අතුරා විසුම් රහිත කොට කරණ උද්ද වෙයි.

කාරාපෙය්‍ය (කරවන්නේ නම්) යනු එක් තිහිරි කෙත්දකීනු දු මුසු
කොට කෙරෙයි නම් හෝ කරවයි නම් හෝ පියොවෙහි දුකුලා වේ. ලබා ගැන්-
මෙන් නිසඟී වේ. සහනට හෝ ගණයා හට හෝ පුභුල් හට හෝ නිසථිය යුතු.
“වහන්ස, මා විසින් තිහිරිනු මුසු මේ නිසථිය යුතු ඇතිරියක්
කරවන උද්දේ ය. මෙය මම් සහනට නිසථි යි... දෙත්තේය යි...
දෙත්තාහ යි... ආයුෂ්මත්හට දෙමි”යි නිසථිය යුතු.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙනි, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අනන්තා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙනි, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිසසග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාසංඝාය කරොති වා කාරාපෙනි වා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතො පටිභුඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. අනාපනති විතානං වා භූමමඤ්ඤං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා තිමොහතං වා කරෙහි, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කොසියසිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

5. 2. 2.

සුද්ධිකාලකසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුට්ඨා-
 ගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හිඤ්චු සුද්ධිකාලකානං
 ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරුපෙන්නි. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිඤ්ඤානා
 පසයිතො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම සමණං ගඤ්ඤ-
 ජුතතියා සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරුපෙස්සනති, සෙය්‍යථාපි
 හිහි කාමභොගිතො,ති. අසෙසාසු ඛො හිඤ්චු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣා-
 යනානං ඛියනානං විපාවෙනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ
 උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු
 සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරුපෙස්සනති”ති? අථ ඛො තෙ
 භික්ඛු භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං “සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ
 සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරාපෙථා”ති? “සච්චං භගවා.”
 විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි තාම තුලෙහ මොඝපුරිසා සුද්ධිකාලකානං
 ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරුපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසනානං
 වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්චු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤං කාරා-
 පෙස්සා, හිසසග්ගියං පාවිතතියං”නති.

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හිඤ්චුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අඤ්ඤං අධිපෙපතො භික්චුති.

කාලකං තාම: ඤො කාලකාති ජාතියා කාලකං වා රඤ්ඤනකාලකං වා
 සඤ්ඤං තාම: සඤ්ඤිතො කතං හොති අවාසිමං.

3. තමා විසින් කොට අඩාල (ඇතිරිය) තෙමේ නිමවා ද, නිසිපවිනි වේ. තමා විසින් කොට අඩාල දූය අනුන් ලවා නිමවා ද, මෙරමා විසින් කොට අඩාල දූය තෙමේ නිමවා ද නිසාහි පවිනි වේ. මෙරමා කොට අඩාල දූය මෙරමා ලවා නිමවා ද නිසාහි පවිනි වේ. අනෙකක්හු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද, දුකුලාආචාන් වේ: අනෙකකු කල ඇතිරියක් ලැබගෙන පරිභොග කෙරේ ද, දුකුලාආචාන් වන්නේ ය.

4. විසතක් හෝ බුදුකුරුණක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිස්සක් හෝ කන්වසිතක් හෝ කෙරේ ද, ඔහුට ද උම්තුටාහට ද ආදිකර්මකයාට ද ආචාන් නො වේ.

භෞමිකයනිකාපදය නීමි:

5. 2. 2.

ගුණකාලකයනිකාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුටාභාරශාලායෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සවග මහණහු හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවන්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු එය දක, “කෙසේ තම ශාසනපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ කාමහොති ගිහියන් මෙන් හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවද්ද”යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, දොස් පතුරුවන්. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු “කෙසේ තම සවග මහණහු හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවන්ද!”යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවන්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කලහ. “සැබැද, මහණෙනි, තෙපි හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවවු ද?”යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදලැස්ක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන්වහන්සා”යි ඒ මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගැඹුණේක: “හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කෙසේ තම හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවවු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය තොපගන්-වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද නොවෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හුදු කළු එළොම්බුවා ඇතිරියක් කරවා නම් නිසාහි පවිනි වෙයි.”

2. භො ජන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූ ...

හිකුඩු යනු ... මේ තෙමේ මේ අඵයෙහි භික්ෂු ය යි අදහස් කරණ ලදී.

කාලක නමි: උත්පතනියෙන් කළු වූයේ රදන් පෙවීමෙන් කළු වූයේ ද යි කළුපාභාය දෙවැදුරුම් වෙයි.

ඝණන නමි: අතුරා කරණ ලද, නොවිසන ලද.

කාණ්ඩපෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං පටි-
ලාභෙන නිසංගතියං භොති. නිසංජිතබ්බං සඛසංඝ වා ගණස්‍ය වා
සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං සජ්ඣං කාරාපිතං නිසංගතියං ඉමාහං සඛසංඝ
නිසංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදදෙය්‍යනති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

3. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසංගතියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤස්‍යඡාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුක්කටස්‍ය.
අඤ්ඤත කතං පටිලභිත්වා පටිභුඤ්ඤති, ආපතති දුක්කටස්‍ය.

4. අනාපතති විතානං වා භුමමඡරණං වා සංඝීපාකාරං වා හිසිං වා
බිලේඛාහතං වා කරොති, උමමත්තකස්‍ය, ආදිකමමිකස්‍යාති.

සුඛකාලකඛිකඛාපදං හිට්ඨිතං.

5. 2. 3.

දේවාගසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඡ්ඡියං විහරති ජෙනවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්‍ය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගභීයා භික්ඛු භගවතා
පටිකඛිතතං සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං සජ්ඣං කාරාපෙතුනති තෙ
ථොකං යෙව ඔදතං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව සුඛකාලකානං සජ්ඣං කාරා-
පෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උඡ්ඛායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං
හි නාම ඡබ්බගභීයා භික්ඛු ථොකංයෙව ඔදතං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව
සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං සජ්ඣං කාරාපෙස්‍යනති”ති. අථ ඛො තෙ
භික්ඛු භගවතො ඵතමඡ්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ
ථොකංයෙව ඔදතං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං
සජ්ඣං කාරාපෙථා”ති “සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි
නාම තුලෙන මොඝපුරිසා ථොකංයෙව ඔදතං අනෙත ආදිසිත්වා තථෙව
සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං සජ්ඣං කාරාපෙස්‍යථ. තෙනං මොඝපුරිසා
අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:-

කාරාපෙය්‍ය යනු කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝති දුකුලා වේ. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සඛසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයකුට හෝ නිසඵය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසඵය යුතු: “වහන්ස, මා විසින් කරවන ලද හුදු කළු එළුලොම්බුවා මේ ඇතිරිය නිසඟි වෙයි. මම මෙය සඟනට නිසඵම යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුමෙන්ඟට දෙම”යි නිසඵය යුතු.

3. තමා විසින් අඛාල කරණ ලද්ද කෙමේ නිමවා ද, නිසඟිපවිති වේ. තමා විසින් අඛාල කරණ ලද්ද අනුන් ලවා නිමවා ද, නිසඟිපවිති වේ. අනුන් විසින් අඛාල කරණ ලද්ද කෙමේ නිමවා ද නිසඟිපවිති වේ. අනෙකකු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද දුකුලාආවැච් වේ. අනෙකකු විසින් කරණ ලද්දක් ලැබ පරිභෝග කෙරේ ද, දුකුලාආවැච් වන්නේ ය.

4. වියතක් හෝ බුබුදුරුණක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිත්තක් හෝ කන්වසිතක් හෝ කෙරේ ද ආවැච් නො වේ. උම්තුවාට ද ආදිකම්මකයාට ද ආවැච් නොවේ.

ශුද්ධකාලකශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 3.

දෙවභාගශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර දෙවරම් නම් අනෙපිබුසිටුහුගේ අරම්භි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි සවඟ මහණහු “භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් හුදු කළු එළුලොම්බුවා ඇතිරි කරවීම පිලිකෙවිතැ”යි තුමු මඳක් ම හුදු එළුලොම් දැවලුයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කළු එළුලොම්බුවා ඇතිරි කරවන්. යම් අපිස් මහණහු වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් සවඟ මහණහු මඳක් හුදු එළුලොම් දැවලුයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කළු එළුලොම්බුවා ඇතිරි කරවන් ද?” යි අවමන් කරන්, අයුණු කීයන්, නුගුණ පතුරුවන්. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේට එ පවන් සැල කලහ. “සැබෑ ද? මහණෙනි, තෙපි හුදු එළුලොම් මඳක් ම දැවලුයෙහි යොදා පලමු සේ ම හුදු කළු එළුලොම්බුවා ඇතිරි කරවමු ද?” යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදල සේක. “සැබෑව, භාග්‍යවතුන්වහන්සැ”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවන් බුදුරජානන්වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් හුදු එළුලොම් මඳක් දැවලුයෙහි යොදා පලමු සේ ම හුදු කළු එළුලොම්බුවා ඇතිරියක් කරවමු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය තොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද ... නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සීකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“නවං පන භික්ඛුනා සන්ඵතං කාරයමානෙන දෙව භාගා සුඛ-
කාලකානං ඵලකලොමානං ආදහබ්බා, තතීයං ඛද්දනානං, චතුස්ථං
ගොවජියානං. අනාදු වෙ භික්ඛු දෙව භාගෙ සුඛකාලකානං ඵලක-
ලොමානං තතීයං ඛද්දනානං, චතුස්ථං ගොවජියානං, නවං සන්ඵතං
කාරාපෙයා, නිසස්සතීයං පාවිතතීය”න්ත්.

2. නවං තාම: කරණං උපාදය වුච්චති.

සන්ඵතං තාම: සන්ඵරිඤා කතං ගොතී අචායිමං.

කාරයමානෙනාති කරොතා වා කාරාපෙතා වා.

දෙව භාගා සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං. ආදහබ්බාති ධාරයිඤා
දේව භූලා ආදහබ්බා.

තතීයං ඛද්දනානන්ති භූලං ඛද්දනානං.

චතුස්ථං ගොවජියානන්ති භූලං ගොවරියානං.

අනාදු වෙ භික්ඛු දෙව භාගෙ සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං
තතීයං ඛද්දනානං චතුස්ථං ගොවජියානන්ති අනාදිඤ්ඤා දේව භූලා සුඛ-
කාලකානං ඵලකලොමානං, භූලං ඛද්දනානං, භූලං ගොවරියානං තවං සන්ඵතං
කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිසස්සතීයං
ගොතී. නිසස්සතීයං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤා පන
භික්ඛවෙ නිසස්සතීයං: “ඉදවෙච භනො නවං සන්ඵතං අනාදිඤ්ඤා [දේව භූලා
සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං,] භූලං ඛද්දනානං, භූලං ගොවරියානං
කාරාපිතා නිසස්සතීයං. ඉමානං සබ්බස්ස නිසස්සජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්චතො දමමී”ති.

3. අතතතා විපපකතං අතතතා පරියොසාපෙති, නිසස්සතීයං
පාවිතතීයං. අතතතා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසස්සතීයං
පාවිතතීයං. පරෙහි විපපකතං අතතතා පරියොසාපෙති, නිසස්සතීයං
පාවිතතීයං. පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිසස්සතීයං පාවිතතීයං.
අඤ්ඤාස්සඵලාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපභති දුක්කටස්ස.

4. අනාපභති භූලං ඛද්දනානං භූලං ගොවරියානං ආදිඤ්ඤා කරොති,
බහුතරං ඛද්දනානං බහුතරං ගොවරියානං ආදිඤ්ඤා කරොති, සුඛං ඛද්දනානං
සුඛං ගොවරියානං ආදිඤ්ඤා කරොති, විතානං වා භූමමන්ථරණං වා සාණ්ඨපා-
කාරං වා භිසිං වා බිලෙබ්බාහනං වා කරොති. උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දේවභාගසිකිකාපදං නිට්ඨිතං.

“අලුත් ඇතිරියක් කරවන මහණකු විසින් හුදු කථ එළොම් දෙකොටසක් ගත යුතු. තෙවෙනි කොටස සුදුපැහැ එළොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල් වත් එළොම් ද ගත යුතු. ඉදින් මහණ තෙම දෙකොටසක් හුදු කථපැහැ එළොම් ද තෙවෙනි කොටස සුදු පැහැ එළොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල්වත් එළොම් ද නොගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කරවා නම් නිසඟිපවිනී වේ.”

2. නවං යනු: කිරිම් වශයෙන් අලුත් බව ඇරැබෑ කියනු ලැබේ.

සන්ධනං යනු: අතුරා කරණ ලද්දෙක් වෙයි, නොවිසඟ ලද්දෙක් වෙයි.

කාරයමානෙන යනු: කරණ හෝ කරවන හෝ.

දෙව නාගා සුද්ධකාලකානං එළකලොමානං ආදානබ්බා යනු: මෑත තුලා දෙකක් ගත යුතු.

තනියං බදානානං යනු: සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක්.

චතුසථං භොවරියානං යනු: කිඹුල්වත් එළොම් තුලාවක්.

අනාදා වෙ භික්ඛු දෙවනාගෙ සුද්ධකාලකානං එළකලොමානං නනියං බදානානං චතුසථං භොවරියානං යනු: හුදු කථපැහැ එළොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක් ද කිඹුල්පැහැ එළොම් තුලාවක් ද නො ගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියොවෙහි දුකුලා වේ. ලබා ගැනීමෙන් නිසඟි වේ. සඟතට හෝ ගණයාට හෝ පුගුලාට හෝ නිසර්ජය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසර්ජය යුතු: “වහන්ස, හුදු කථවත් එළොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක් ද කිඹුල්වත් එළොම් තුලාවක් ද නොගෙණ මා විසින් කරවන ලද මේ අලුත් ඇතිරිය නිසඟි වේ, මෙය මම සඟතට නිසර්ජමි ... දෙන්නේ ය ... දෙන්නාහු ය ... ආයුෂමත්භව දෙමි” යි මෙසේ නිසර්ජය යුතු,

3. නමා විසින් අධාල කරණ ලද්ද හෙමේ නිමවා නම් නිසඟිපවිනී වෙයි. නමා විසින් අධාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසඟිපවිනී වෙයි. මෙරමා විසින් අධාල කරණ ලද්ද හෙමේ නිමවා නම් නිසඟිපවිනී වෙයි. මෙරමා විසින් අධාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසඟිපවිනී වේ. අතෙකකු සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුලාඇවැත් වෙයි. අතෙකකු විසින් කරණ ලද්ද ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඇවැත් වේ.

4. සුදු එළොම් සම ව කිඹුල්වත් එළොම් සම ව ගෙණ කෙරේ නම්, සුදු එළොම් බහුතර ව කිඹුල්වත් එළොම් බහුතර ව ගෙණ කෙරේ නම්, නො මුසු සුදු එළොම් නො මුසු කිඹුල්වත් එළොම් ගෙණ කෙරේ නම්, විසතක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිත්සක් හෝ බිමොහතයක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති. උමචනාකයභට ආදි-කමමිකයභට ඇවැත් නැති යි.

දෙවනාග ශික්ෂාපදය නිමි.

ජබ්බසාසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චං විහරති ජෙනවනෙ අතාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අනුචස්සං සඤ්ඤා
කාරාපෙනති, තෙ යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරන්ති: “ඵලකලොමානී
දෙථ ඵලකලොමෙහි අජෙථා”ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති:
“කථං හි තාම සමණං සකාපුතතියා අනුචස්සං සඤ්ඤා කාරාපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරස්සන්ති: ඵලකලොමානී දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අජෙථා”ති. අමහාකං පන සකිං කතානි සඤ්ඤානි පඤ්චපි ජපි
වස්සානි භොන්ති, යෙසං තො දුරකා උභයදන්ති උමමිභන්ති උඤ්ඤෙහිපි
ඛජ්ජන්ති. ඉමෙ පන සමණං සකාපුතතියා අනුචස්සං සඤ්ඤා කාරාපෙනති,
යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරන්ති: “ඵලකලොමානී දෙථ ඵලකලොමෙහි
අජෙථා”ති.

2. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං
විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති
විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම භික්ඛු අනුචස්සං සඤ්ඤා කාරාපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමානී දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අජෙථා”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමඤ්චං ආරොචෙසුං.
“සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුචස්සං සඤ්ඤා කාරාපෙනති. යාවතබ්බුලා
විඤ්ඤාතතිබ්බුලා විහරන්ති: “ඵලකලොමානී දෙථ ඵලකලොමෙහි අජෙථා”ති.
“සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා
අනුචස්සං සඤ්ඤා කාරාපෙස්සන්ති. යාවතබ්බුලා විඤ්ඤාතතිබ්බුලා
විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමානී දෙථ ඵලකලොමෙහි අජෙථා”ති. තෙනා භික්ඛවෙ
අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුනා සඤ්ඤා කාරාපෙස්සා ජබ්බසාසිකඛාපදං ඛිරොච්චං,
ඛිරොච්චං ජනනං වස්සානං තං සඤ්ඤා විස්සපෙස්සා වා අවිස්සපෙස්සා
වා අඤ්ඤා නවං සඤ්ඤා කාරාපෙස්සා, භික්ඛභිසං පාවිනතිය”න්ති.

ඵවඤ්චං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතනං භොති.

[මුලපඤ්ඤාතනී.]

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු කොසමච්චියං ගිලාතො
භොති. ඤ්ඤාතකා තස්ස භික්ඛුතො සන්තිකෙ දුතං පාභෙසුං: “ආගච්චතු
භද්දන්තා, මයං උපට්ඨතිස්සාමා”ති. භික්ඛුපි ඵවමාහංසු: “ගච්චාට්ඨසො,
ඤ්ඤාතකා තං උපට්ඨතිස්සන්ති”ති. සො ඵවමාහ: “භගවතා ආට්ඨසො සිකඛා-
පදං පඤ්ඤාතනං: “නවං පන භික්ඛුනා සඤ්ඤා කාරාපෙස්සා ජබ්බසාසිකඛා
ඛිරොච්චං”න්ති. “අභඤ්චමහි ගිලාතො ත සකෙකාමි සඤ්ඤා ආදය
පකකම්භං, මහඤ්ච විනා සඤ්ඤා ත ඵාසු භොති, තාහං ගමිස්සාමි”ති.
භගවතො ඵනමඤ්චං ආරොචෙසුං.

ජබ්බාසසභිකභාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාමාන්‍යවර සමීපයෙහි වූ අනේපිඬු සිටුහු ගේ දෙවිරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. ඔහු 'එළොම් දෙව එළොමින් අපි ඇතැ'යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙති. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙය් පහල කෙරෙත්: "කෙසේ තම් ශ්‍රමණශාසනාපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවත් ද, 'එළොම් දෙව එළොමින් අපි ඇතැ'යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද, අපගේ වැලිත් වරක් කරණ ලද ඇතිරි පස්වසතුද සවසකුද පවතිත්. එහි අපගේ දරුවෝ මලමු ද කෙරෙහි (ඔහු) මියත් විසිනුද කනු ලැබෙත්. එතෙකුදුවත් මේ ශ්‍රමණශාසනාපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. 'එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ'යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙති"යි

2. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙය් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡයෝ තම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙය් පහල කෙරෙත්: "කෙසේ තම් භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවත් ද 'එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ'යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද"යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. "සැබෑද මහණෙනි, භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවත් ද "එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ"යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද"යි. සැබව 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු 'කෙසේ තම් මහණෙනි, ඒ තුව්ච්ඡුරුෂයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවත් ද 'එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ'යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වාසය කෙරෙත් ද"යි වෙසෙසින් ගඬා කළහ. මහණෙනි, තෙල තො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීමට තො වැටෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසටු:"

"මහණහු විසින් නව ඇතිරිය කරවා සවසක් ධාරිය යුතු ය. ඉදින් ස්වසකින් මෙපිට ඒ ඇතිරිය විසජා හෝ නො විසජා හෝ අනිත් නවඇතිරියක් කරවා නම් නිසභිපවිතී වේ" යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද වේ.

[මුල් පැණවීමයි]

3. තවද එසමයෙහි කොහඹැනුවර එක්තරු මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. තැයෝ 'වහන්සේ පැමිණෙත්වා අපි උපසථාන කරමිහ'යි ඒ මහණහු වෙත දුතයකු යැවූහ. භික්ෂුහු ද 'යා ඇවැත, තැයෝ තොපට උවැටත් කරන්තාහ'යි මෙසේ කීහ. හේ මෙසේ කී ය: "ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විසින් සිකපද පණවන ලද. 'මහණහු තවඇතිරියක් කරවා සවසක් ධාරියයුතු' යයි. මම් වූ කලී ගිලන් වෙමි. ඇතිරිය ගෙණ තික්ම යන්තට තො හැක්කෙමි. මට ද ඇතිරිය තැනි ව සුවයෙක් තො වෙයි. මම් තො තෙමි"යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් දුන්වූහ.

4. අඵ බො හඟවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කන්තා භික්ඛු ආමනෙතසී. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුතො සජ්ඣත-සමුත්ථිං දුතුං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ දුතබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුතා සඛසං උපසඛකම්මා: එකංසං උත්තරුසඛගං කරිතා බුඞ්ඝානං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිතා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිතා අස්සල්ලිං පගගහෙතා: එවමස්ස වචනීයො: “අහං හනෙත ගිලානො න සකෙකාමි සජ්ඣතං ආදාය පකකම්මතුං, සොහං හනෙත සඛසං සජ්ඣතසමුත්ථිං යාවාමි”ති. දුතීයමපි යාවිතබ්බො, තතීයමපි යාවිතබ්බො. බ්බතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤානු මෙ හනෙත සඛෙසා. අයං ඉත්ථනතාමො: භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාති සජ්ඣතං ආදාය පකකම්මතුං, සො සඛසං සජ්ඣතසමුත්ථිං යාවති. යදි සඛසස්ස පතතකල්ලං, සඛෙසා ඉත්ථනතාමස්ස භික්ඛුතො සජ්ඣතසමුත්ථිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාතති.”

සුඤ්ඤානු මෙ හනෙත සඛෙසා. අයං ඉත්ථනතාමො: භික්ඛු ගිලානො න සකෙකාති සජ්ඣතං ආදාය පකකම්මතුං, සො සඛසං සජ්ඣතසමුත්ථිං යාවති. සඛෙසා ඉත්ථනතාමස්ස භික්ඛුතො සජ්ඣතසමුත්ථිං දෙති, යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථනතාමස්ස භික්ඛුතො සජ්ඣතසමුත්ථියා දුතං, සො චුඤ්ඤාසස්ස, යස්ස නකම්මති, සො භාසෙය්‍ය.

දිනතා: සඛෙසන ඉත්ථනතාමස්ස භික්ඛුතො සජ්ඣතසමුත්ථි. ඛමති සඛසස්ස, තස්මා චුඤ්ඤා, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

5. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුතා සන්ථිතං කාග්ගපෙඤා ජබ්බසාමි ඛාරෙතබ්බං, ඛරෙත වෙ ජනනං වස්සානං තං සන්ථිතං වීස්සපෙජ්ඣො වා අවීස්සපෙජ්ඣො වා අඤ්ඤං නවං සන්ථිතං කාග්ගපෙය්‍ය, අඤ්ඤාහු භික්ඛුසමුත්ථියා, හීස්සග්ගීයං පාවිතතීය”නති.

[දුතීයපඤ්ඤාතති.]

- 6. නවං තාම: කරණං උපාදාය වුවචති.
- සන්ථිතං තාම: සජ්ඣතා කතං භොති අවාසිමං.
- කාග්ගපෙඤාති කරිතා වා කාග්ගපෙඤා වා.
- ජබ්බසාමි ඛාරෙතබ්බන්ති ජබ්බසාමපරමතා ඛාරෙතබ්බං.
- ඛරෙත වෙ ජනනං වස්සානන්ති උත්තකජබ්බසාමි.
- තං සජ්ඣතං වීස්සපෙජ්ඣොති අඤ්ඤාසං දතා.
- අවීස්සපෙජ්ඣොති න කස්සචි දතා.
- අඤ්ඤාහු භික්ඛුසමුත්ථියාති ධපෙඤා: භික්ඛුසමුත්ථිං.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කපා වදාරා තිබුණත් ඇමතු සේක: 'මහණෙනි හිලන් මහණහට සන්තසම්මතිය දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේත් දියයුතු ය. ඒ හිලන් මහණහු විසින් සමයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට පෙරව මහලු තිබුණත් පා වැද උළුල්ලෙන් හිද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. 'වහන්ස, මම හිලන් වෙමි. සන්තස ගණ යන්නට තො හැක්කෙමි. වහන්ස, මම සමයාගෙන් සන්තසම්මතිය අයදිමි. දෙවතවට ද යාදියයුතු තෙවතවට ද යාදියයුතු. ප්‍රතිබල වූ ව්‍යක්ත මහණකු විසින් සමය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

"වහන්ස, සමය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම මහණ තෙමේ හිලන් වෙයි. සන්තස ගණ යන්නට තො හැකි වෙයි. හේ සමයාගෙන් සන්තසම්මතිය යදියි. ඉදින් සමයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සමය තෙමේ මෙතම මහණහට සන්තසම්මතිය දෙන්නේ ය. මේ 'සදහති' යයි.

වහන්ස, සමය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙතම මහණ තෙමේ හිලන් වූයේ සන්තස ගණ යන්නට තො හැකි වෙයි. හේ සමයාගෙන් 'සන්තසම්මතිය' යදියි. සමය තෙමේ මෙතම මහණහට 'සන්තසම්මතිය' දෙයි. මෙතම මහණහට සන්තසම්මතිය දීම යම් ආයුෂමතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිලොක වන්නේ ය. යමක්හට තො රිසි වේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සමයා විසින් මෙතම මහණහට 'සන්තසම්මතිය' දෙන ලද, සමයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිලොකය යි. මේ මෙසේ ධරම්"යි.

5. තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශිෂ්‍යාපදය උදෙසා:

"මහණක්හු විසින් අලුත් ඇතිරියක් කරවා සවසක් ධෑරිය යුතු ය. ඉදින් මහණක්හු විසින් සාමුද්‍රාද්දකින් මෙපිට ඒ ඇතිරිය විසඳා හෝ නො විසඳා හෝ හිසුසමමති නැති ව අනිත් අලුත් ඇතිරියක් කරවා නම් හිසුසමමති වේ" යයි.

[දෙවන පැණවිමයි.]

6. නව තම: කිරිම උදෙසා කියනු ලැබෙයි.

සන්තස තම: තො විසු අතුර කරණ ලද්දක් වෙයි.

කාග්‍යපච්ඡා යනු: කොට හෝ කරවා හෝ.

ජබ්බසාහි ධාරෙහබ්බං යනු: සාමුද්‍රාද්දක් පරම කොට ධෑරියයුතු ය.

මරෙන වෙ ජනනං වසානං යනු: උනු සාමුද්‍රාද්දක්.

තං සන්තසං විසුසෙස්චා යනු: අනුතට දී.

අවිසුසෙස්චා යනු: කිසිවක්හට තො දී.

අසඤ්ඤ හිසුසමමතියා යනු: හිසුසමමති තබා.

7. අඤ්ඤාං නවං සන්ඵතං කරුණී වා කාරුපෙණී වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සඛ්ඤ්ඤා වා ගණ්ඤා වා පුග්ගලාසා වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මේ භනෙන සන්ඵතං උභනකජ්ඣබ්බානි කාරුපිතං අඤ්ඤානු භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛ්ඤ්ඤා නිස්සජ්ඣමිති.¹ -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයසමනො දමමි”ති.

8. අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. අත්තනා විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවි- තතීයං. පරෙති විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. පරෙති විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති. නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං

9. අනාපතති ජබ්බසානි කරුණී, අතිරෙකජ්ඣබ්බානි කරුණී, අඤ්ඤාසාන්ඵය කරුණී වා කාරුපෙණී වා, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතො පටිභුඤ්ඤති, විතාහං වා භුමච්ඡරණං වා සාණ්ඨපාකාරං වා භිසිං වා බිලේඛාහතං වා කරුණී, භික්ඛුසම්මුතියා, උමචතකසාසා, ආදිකමමිකසානි.

ජබ්බසානිකඛාපදං නිවසිතං.

5. 2. 5.

නිසීදනසන්ඵන සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසා ආරුමෙ. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ තෙමාසං පටිසලුච්ඡිතං, තච්චි කෙතචී උපසඛකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපානනීභාරකෙතා”ති. එවං භනෙතති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසුච්ඡා තාසුඛි කොචී භගවතං උපසඛකමති, අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩ- පානනීභාරකෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවච්ඡීයා සඛෙසන කතීකා කතා භොති. “ඉච්ඡතාටුසො භගවා තෙමාසං පටිසලුච්ඡිතං, න භගවා කෙතචී උපසඛකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපානනීභාරකෙන. යො භගවතං උපසඛකමති, සො පාවිතතීයං දෙසාපෙතබ්බො”ති.

2. අථ ඛො ආයසමා උපසෙසනො වඛගනානුතො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවතං අභිවාදෙතො එකමිනතං නිසීදි. එකමිනතං නිසීදනං ඛො ආයසමනං උපසෙතං වඛගනානුතං භගවා එතදවොච: “කච්චි වො උපසෙත බමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චිඡථ අපසකීල- මචෙත අභානං ආගතා”ති. “බමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අපසකීල- මචෙත ව මියං භනෙන අභානං ආගතා”ති.

1. නිස්සජ්ඣමි ඡජස.

7. අතින් තව ඇතිරියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ ප්‍රයෝග-
යෙහි දැකුණු වෙයි. ලැබීමෙන් නිසි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ
පුලුල්කරනට හෝ නිසැරිය යුතු ය. මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු:
“වහන්ස, මේ මාගේ ඇතිරිය භික්ෂුසමමති නැති ව උනු සාමුදායයක් ඇති ව
කරවන ලද්දේ නිසි විය. මේ මෙය සහනට නිසැරීමයි. ... දෙන්නේ
යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත්තට දෙමි” යි.

8. තමා විසින් අධ්‍යයන කරන ලද්ද නොවේ නම්වත් නම් නිසිවන
වෙයි. තමා විසින් අධ්‍යයන කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසිවන
වෙයි. මෙරමා විසින් අධ්‍යයන කරන ලද්ද නොවේ නම්වත් නම් නිසිවන
වෙයි. මෙරමා විසින් අධ්‍යයන කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසි-
වන වේ.

9. සාමුදායයක් පිරිසිදු කළේ කරවා නම්, අධ්‍යයන සාමුදායයක් පිරිසිදු
කළේ කරවා නම්, අනෙකක්හු විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පරිභෝග කෙරේ
නම්, වියතක් හෝ බුද්ධිමත්වත් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ
බිමොභතයක් හෝ කරවා නම්, භික්ෂුසමමති ඇති කළේ, උමමතකයාගට,
ආදිකමමිකයාට ඇවැත් නැත්තේ යි.

ජබ්බසාමිකපදය නිමි.

5. 2. 5.

නිසිදනසන්තන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-
යෙහි වූ අනෙපිඬු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වසන සේක. එකල්හි
භාග්‍යවත්හු භික්ෂුන් ඇමැතුහ: ‘මහණෙනි, මේ තුන්මසක් විවිකත ව
වසන්නට කැමැත්තෙමි. පිණිසාත එළවන එක් මහණක්හු හැර කිසිවකු
විසින් නො එළඹිය යුත්තෙමි වෙමි. ‘එසේ ය වහන්සැ’යි ඒ භික්ෂුහු
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී පිණිසාත එළවන එක් මහණකු හැර
කිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර නො එළඹෙයි. යළි එසමයෙහි සැවැත්-
නුවර සබ්බසාමික විසින් කතිකාවක් කරන ලද වෙයි: ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ තුන්මසක් මුළුල්ලෙහි විවිකත ව වාසය කරන්නට කැමති වන
සේක. පිණිසාත එළවන එක් මහණකු විනා කිසිවක්හු විසින් භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ නො එළඹිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර එළඹේ
නම් හෙතෙම පවිතිඇවැත් දෙසැවිය යුත්තේ’ යයි.

2. එකල්හි වඩහනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙත නෙමේ පිරිස් සතිත වූයේ
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස් ව
හුත්තේ ය. එකත්පස් ව හුත්තාවූ වඩහනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතගට
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ: ‘කිම උපසෙතය, තොපට ඉවසිය හැකි ද,
කිම යැපිය හැකි ද, කිම නො වෙහෙසින් දිගුමහැ ආවහු ද’යි. ඉවැසිය හැක්ක
භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක්ක භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වහන්ස අපි නො
වෙහෙසින් දිගුමහැ ආමහ’යි.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමනො උපසෙතස්ස වඛගනනපුත්තස්ස සද්ධිවිහාරිකො භික්ඛු භගවතො අවිදුරෙ නිසිනො හොති. අථ ඛො භගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “මනාපානි තෙ භික්ඛු පංසුකුලානී”ති. “න ඛො මෙ භනෙන මනාපානි පංසුකුලානී”ති. “නිස්ස පන නිං භික්ඛු පංසුකුලිකො”ති. “උපජ්ඣායො මෙ භනෙන පංසුකුලිකො, එවං අභවපි පංසුකුලිකො”ති. අථ ඛො භගවා ආයසමනං උපසෙතං වඛගනනපුත්තං එතදවොච: “පාසාදිකා ඛො ත්‍යායං උපසෙත පරිසං, “කථං නිං උපසෙත පරිසං විනෙසී”ති. යො මං භනෙන උපසමපදං යාවති, තාහං¹ එවං වදාමි: “අභං ඛො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නවපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාභනතං උපසමපාදෙස්සාමී”ති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, උපසමපාදෙමි. තො චෙ මෙ පටිසුණාති, න උපසමපාදෙමි. යො මං නිස්සයං යාවති, තාහං එවං වදාමි: “අභං ඛො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ නවපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාභනෙන නිස්සයං දස්සාමීති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, නිස්සයං දෙමි. තො චෙ මෙ පටිසුණාති, න නිස්සයං දෙමි. එවං ඛො අභං භනෙන පරිසං විනෙමී”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, සාධු ඛො නිං උපසෙත පරිසං විනෙසි. ජානාසි පන නිං උපසෙත සාවච්චියා සමික්ඛස්ස කතීක”න්ති. “න ඛො අභං භනෙන ජානාමි සාවච්චියා සමික්ඛස්ස කතීක”න්ති. සාවච්චියා ඛො උපසෙත සමික්ඛන කතීකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලුච්ඡිකුං, න භගවා කෙනවි උපසමිකමිතබ්බො අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපානනීභාරකෙන. යො භගවනතං උපසමිකමති, සො පාවිතතීයං දෙසාපෙනබ්බො”ති. “පඤ්ඤාසිස්සති භනෙන සාවච්චියා සමික්ඛා සකාය කතීකාය “න මයං අපපඤ්ඤනතං පඤ්ඤපෙස්සාම, පඤ්ඤනතං වා න සමුච්ඡිද්දිස්සාම, යථා පඤ්ඤනෙතසු සිකඛාපදෙසු සමාදාය වතතීස්සාමා”ති. “සාධු සාධු උපසෙත, අපපඤ්ඤනතං න පඤ්ඤපෙනබ්බො, පඤ්ඤනතං වා න සමුච්ඡිද්දිතබ්බො, යථාපඤ්ඤනෙතසු සිකඛාපදෙසු සමාදාය වතතීතබ්බො”. “අනුජානාමි උපසෙත යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සතාය උපසමිකමනතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛු ඛභිද්ධාරකොට්ඨකෙ සීතා හොනති: “මයං ආයසමනං උපසෙතං වඛගනනපුත්තං පාවිතතීයං දෙසාපෙස්සාමා”ති. අථ ඛො ආයසමා උපසෙතො වඛගනනපුත්තො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙතී පදකඛිණං කච්චා පකකාමි. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනං උපසෙතං වඛගනනපුත්තං එතදවොට්ඨං “ජානාසි පන නිං ආට්ඨසො උපසෙත සාවච්චියා සමික්ඛස්ස කතීක”න්ති. භගවාපි මං ආට්ඨසො එවමාහ: “ජානාසි පන² නිං උපසෙත සාවච්චියා සමික්ඛස්ස කතීක”න්ති. “න ඛො අභං භනෙන ජානාමි සාවච්චියා සමික්ඛස්ස කතීක”න්ති. සාවච්චියා ඛො උපසෙත සමික්ඛන කතීකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලුච්ඡිකුං න භගවා කෙනවි උපසමිකමිතබ්බො අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපා-නනීභාරකෙන. යො භගවනතං උපසමිකමති, සො පාවිතතීයං දෙසාපෙ-නබ්බො”ති. “පඤ්ඤාසිස්සති භනෙන සාවච්චියා සමික්ඛා සකාය කතීකාය, “න මයං අපපඤ්ඤනතං පඤ්ඤපෙස්සාම, පඤ්ඤනතං වා න සමුච්ඡිද්දිස්සාම, යථාපඤ්ඤනෙතසු සිකඛාපදෙසු සමාදාය වතතීස්සාමා”ති. අනුඤ්ඤතාට්ඨසො භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සතාය උපසමිකමනතු”ති.

1 තමහං ම.ජ.ස. 2. ම.ජ.ස. නචී

3. තවද එසමයෙහි වඩහනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙනයේ සද්ධිවිහාරික මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හුදුරෙහි හුන්සේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහට මෙය වදාළහ: ‘මහණ, තඹ පසුල්සිටුරු මනාප දැයි. ‘වහන්ස, මට පසුල්සිටුරු මනාප නො වෙතී’යි. ‘කවර හෙයින් මහණ, තෝ පංශුකුලිකයෙහි දැ’යි. ‘වහන්ස, මාගේ උපාධ්‍යායයෝ පංශු-කුලිකයහ. එසෙයින් මම ද පංශුකුලිකයෙමි’යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩහනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙනහට මෙය වදාළහ: ‘උපසෙනය, තාගේ මේ පිරිස ප්‍රසාදික ය, උපසෙනය, කිසෙයින් තෝ පිරිස හික්මවූයෙහි දැ’යි. ‘වහන්ස, යමෙක් මා උපසඵපදව ඉල්වා නම්, ඔහුට මම මෙසේ කියමි: ඇවැත්නි, මම ආරණ්‍යකයෙමි, පිණිසානිකයෙමි, පංශුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණිසානික පංශුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම තා උපසඵපත් කරන්නෙමි’යි ඉදින් මට පිළින කෙරේ නම් උපසඵපත් කරමි. ඉදින් මට පිළින නො කෙරේ නම් උපසඵපත් නො කෙරෙමි. යමෙක් මා නිස ඉල්වා නම් ඔහුට මම මෙසේ කියමි. ‘ඇවැත්නි, මම ආරණ්‍යකයෙමි පිණිසා-නිකයෙමි පංශුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණිසානික පංශුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම තඹ නිස දෙන්නෙමි’යි. ඉදින් මට පිළින කෙරේ නම් නිස දෙමි, ඉදින් මට පිළින නො කෙරේ නම් නිස නො දෙමි. වහන්ස, මෙසේ මම පිරිස හික්මවමි”යි. “මෑතාව මෑතාව උපසෙනය, උපසෙනය, තෝ මෑතාවින් පිරිස හික්මවූයෙහි. තවද ‘උපසෙනය’ තෝ සැවැත්නුවර සඛ්‍යයාගේ කතිකාව දනී දැ’යි. වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඛ්‍යයාගේ කතිකාව නො දනිමි’යි. “උපසෙනය, සැවැත්නුවර සඛ්‍යයා විසින් ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවිකත ව වසන්තට රිසි වෙති. පිණිසාන එළවන එක් මහණක්හු තබා කිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො එළඹිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹේ නම් හේ පවිතිඇවැත් දෙසැවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලද ය. ‘වහන්ස, සැවැත්නුවර සඛ්‍ය තෙම සිය කතිකායෙන් පැනෙන්නේ ය. අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන වූ ශික්‍ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. මෑතව මෑතව උපසෙනය, නො පණවන ලද්දක් නො පැණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ නො සිදියයුතු ය. යථාප්‍රඥාන ශික්‍ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පැවැතිය යුතු. උපසෙනය, යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණිසානික පංශුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට එළඹෙත්වා’යි අනුදනිමි.

4. තවද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු “අපි වඩහනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙනයන් ලවා පවිතිඇවැත් දෙසවමිහ’යි බිහිදෙර කොටුවෙහි සිටියාහු වෙති. ඉක්බිති වඩහනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙනයෝ පිරිස් සහිත ව හුතර්තෙත් තැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට තික්ම ගියහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වඩහනනපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙනයන්ට මෙ පවත් කිහ: ‘ඇවැත්නි, උපසෙනයෙහි, තෙපි සැවැත්නුවර සඛ්‍යයාගේ කතිකාව දන්නහු දැ’යි. “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද මට මෙසේ වදාළහ: උපසෙනය, තෝ සැවැත්නුවර සඛ්‍යයාගේ කතිකාව දන්නෙහි දැ’යි ‘වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඛ්‍යයාගේ කතිකාව නො දනිමි’යි. “උපසෙනය, සැවැත්නුවර සඛ්‍යයා විසින් ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවිකත ව වාසය කරන්තට රිසි වෙති. පිණිසාන එළවන එක් මහණක්හු තබා කිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො එළඹිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹේ නම් හෙතෙම පවිතිඇවැත් දෙසැවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලදැ’යි. “වහන්ස, සැවැත්නුවර සඛ්‍ය තෙම සිය කතිකා-යෙන් පැනෙන්නේ ය. ‘අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන ශික්‍ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණිසානික පංශුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට එළඹෙත්වා’යි අනුදන්තා ලද’ යයි.

5. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු “සඵචං ඛො ආයස්චා උපහෙතො ආහ. න අපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතඛං, පඤ්ඤානං චා න සමුච්ඡිද්දිතඛං, යථාපඤ්ඤානෙතසු සිකඛාපදෙසු සමාදය චතතීතඛං”නති. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු අනුඤ්ඤාතා කීර භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසඛකමනතු”ති. තෙ භගවතං දස්සනං පිහෙනතා¹ සන්තානී උඡ්ඤිතා ආරඤ්ඤිකඛගං පිණ්ඩපාතිකඛගං පංසුකුලිකඛගං සමාදිසිංසු. අඵ ඛො භගවා සමිහසුලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං සෙතාසතචාරිකං ආභිණ්ඩනො අද්දස සන්තානී තහි. තහි උඡ්ඤිතානී, පසසිතා භික්ඛු ආමනොසි. “කසසිමානී භික්ඛවෙ සන්තානී තහි. තහි උඡ්ඤිතානී”ති. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. අඵ ඛො භගවා ඵතස්මිං නිදුතෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි, “තෙත හි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙසාමි දස අන්ඵවසෙ පඵචච සඛසසුච්ඡිතාය සඛසථාසුතාය -පෙ- “ඵචඤච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිසීදනසන්තං පන භික්ඛුතා කාරයමානොන පුර්ණසන්තස්ස ඝාමනතා සුගතචීදපථී ආදුතඛඛා දුඛඛණ්ණකරණාය. අනාදු වෙ භික්ඛු පුර්ණසන්තස්ස ඝාමනතා සුගතචීදපථී. නචං නිසීදනසන්තං කාණ්ඨෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයනති”.

- 6. නිසීදනං තාම: සදසං වුචචති.
- සන්තං තාම: සන්තරිතා කතං හොති අචාසිමං.
- කාරයමානොනාති කරොහොතා චා කාරපෙනොතා චා.
- පුර්ණසන්තං තාම: සකිං නිචන්ඵපි සකිං පාරාතචපි.

ඝාමනතා සුගතචීදපථී ආදුතඛඛා දුඛඛණ්ණකරණායාති² චචං චා චතුරස්සං³ චා ජිද්දිතා ඵකදෙසෙ චා සන්තරිතඛං, විජටෙතා චා සන්තරිතඛං.

අනාදු වෙ භික්ඛු පුර්ණසන්තස්ස ඝාමනතා සුගතචීදපථීනති අනාදිසිතා පුර්ණසන්තස්ස ඝාමනතා සුගතචීදපථී. තචං නිසීදනසන්තං කරොති චා කාරපෙහි චා, පයොගෙ දුක්ඛචං. පඵලාහෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සථිතඛං සඛසස්ස චා, ගණස්ස චා, පුග්ගලස්ස චා. ඵචඤච පත භික්ඛවෙ නිස්සථිතඛං: “ඉදමෙම භනොත නිසීදනසන්තං අනාදිසිතා පුර්ණසන්තස්ස ඝාමනතා සුගතචීදපථී කාරපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛසස්ස නිස්සථාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, ආයස්චතො දමමි”ති.

7. අතතතා විපසකතං අතතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. අතතතා විපසකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. පරෙහි විපසකතං අතතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. පරෙහි විපසකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතීයං. අඤ්ඤාසන්තාය කරොති චා කාරපෙහි චා, ආපතති දුක්ඛචස්ස.

1. දස්සනාය පිහෙමානා, ඝා 2. විරහාචාය, ම.ජ ඝ. 3 චතුරස්සරං. කන්ඵ

5. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් උපසෙතයෝ සාබවක් ම කියති: 'නො පණවන ලද්දක් නො පැණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ නො සිත්ද යුතු ය. සපාප්‍රභූත ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පැවැතියයුතු'යි. භික්ෂුහු 'මේ මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණිසාතික පාංශුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට එළඹෙත්වායි භාග්‍යවතුන් විසින් අනුදන්තා ලද්දි ඇසුහ. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තාහු ඇතිරී ගැරපියා ආරණ්‍යකාඛගය පිණිසාතිකාඛගය පාංශුකුලිකාඛගය සමාදන් වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂුන් හා සමග සෙනාසනවාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ ඒ තැන්හි ගැරපියන ලද ඇතිරී දුටහ. දක 'මහණෙනි, මේ ඒ ඒ තැන්හි ගැරපියන ලද ඇතිරී කවරක්හුගේ ද'යි භික්ෂුන් ඇමැතුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි දහමී කථා වදා රු භික්ෂුන් ඇමැතුහ: "එසේ වී නම් මහණෙනි, කරුණු දහයක් නිසා භික්ෂුන්ට ශික්ෂාපද පණවන්නෙමි. සබ්බසුච්චිතා පිණිස ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

"නිසදන් ඇතිරියක් කරණ මහණහු විසින් දුපිණිකිරීමට පුරුණ සන්ධිතයාගේ භාන්සසින් සුභන්විසතක් ගතයුතු ය. ඉදින් මහණ නෙම පුරුණසන්ධිතයාගේ භාන්සසින් සුභන්විසතක් නො ගෙණ අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කරවා නම් නිසගිපවිහි වේ" යයි.

- 6. නිසදන නම්: දුවලු සහිතයෙක් කියනු ලැබේ.
- සන්ධිත නම්: නො විසු අතුට කරණ ලද්දක් වෙයි.
- කාරයමානෙතා යනු කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ.
- පුරුණසන්ධිත නම්: වරක් හැත්ද හෝ වරක් පෙරවූවකි.

සාමන්තා සුභතවිදපථි ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය යනු වට කොට හෝ සිවුරැස් කොට හෝ සිද එක්පසෙක හෝ ඇතිරිය යුතු යි. තෙලා හෝ ඇතිරිය යුතු යි.

අනාද වෙ ගිහඹු පුරුණ සන්ධිතය සාමන්තා සුභතවිදපථි යනු පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුභන් වියතක් පමණ නොගෙණ අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කෙරේ හෝ කරවා හෝ පිණිසාති දුකුලා වෙයි. ලබා ගැනීමෙන් නිසගි වේ. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුගුලක්හට හෝ නිසථය යුතු යි. නවද මහණෙනි, මෙසේ නිසථය යුතු යි. "වහන්ස, පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුභන් වියතක් නො ගෙණ කරවන ලද මේ මගේ හිදිනා ඇතිරිය හිසහි විය. මම මෙය සහනට නිසථම් ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි"යි.

7. නමා විසින් කොට අබාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගි පවිහි වෙයි. නමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිහි වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අබාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසගිපවිහි වෙයි. මෙරමා විසින් අබාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසගිපවිහි වෙයි. අනෙකකු සඳහා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ දුකුලාඇමැත් වේ.

8. අතාපතති පුරුණසෂ්ඨකස්ස සාමන්තා හුගතවිදප්ඵිං ආදිසිනා කරොති. අලහනෙතා ථොකහරං ආදිසිනා කරොති, අලහනෙතා අතාදිසිනා කරොති, අඤ්ඤාත කතං පටිලභිනා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භූමමඤ්ජරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා ඛිලොභනං වා කරොති, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

හිසිදනසප්තසිකධාපදං නිවර්තනං.

5. 2. 6.

එළකලොම සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අතාථපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භීකඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවච්ඡිං ගච්ජන්තස්ස අන්තරු මග්ගෙ එළකලොමානී උපපජ්ඣංසු. අථ බො සො භිකඛු තානී එළකලොමානී උත්තරුසබ්බෙත භණ්ඩිකං ඛන්ඩිනා අගමාසි. මනුස්සා තං භිකඛුං පස්සිනා උපපණ්ඩසුං: “කිත්තකෙන තෙ හතෙන කීතානී, කිත්තකො උදයො භවීස්සනී”ති සො භිකඛු තෙහි මනුස්සෙහි උපපණ්ඩියමානො මඛකු අහොසි. අථ බො සො භිකඛු සාවච්ඡිං ගන්තවා තානී එළකලොමානී ධීතකොව ආසුමහී. භිකඛු තං භිකඛුං එතදවොචුං: “කීස්ස පත නිං ආටුසො ඉමානී එළකලොමානී ධීතකොව ආසුමහසී”ති. “තථා හි පතාහං ආටුසො ඉමෙසං එළකලොමානං කාරණං මනුස්සෙහි උපපණ්ඩිතො”ති. “කීච දුරතො පත නිං ආටුසො ඉමානී එළකලොමානී ආහරී”ති. “අතිරෙකතියොජනං ආටුසො”ති. යෙ තෙ භිකඛු අපට්ඨන්තා තෙ උජ්ඣායනාධි ඩීගන්තා විපාවෙන්තා: “කථං හි තාම භිකඛු අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානී ආහරීස්සති”ති. අථ බො තෙ භිකඛු භගවතො එතමඤ්ථො ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර නිං භිකඛු අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානී ආහරී”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම නිං මොඝපුරිස අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානී ආහරීස්සති, තෙතං මොඝපුරිස අපසසන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භිකඛවෙ ඉමං සිකධාපදා උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භිකඛුනො පනෙච අද්ධානමග්ගපසච්චිපනහස්ස එළකලොමානී උපපජේජග්ගං, ආකඛ්ඛමානෙන භිකඛුනා පච්ඣග්ගෙතඛ්ඛානී. පච්ඣග්ග-ගෙඤ්චා තීයොජනපරමං සහස්ථා හරිතඛ්ඛානී! අඝනෙන භාරග්ගෙ. තතො චෙ උත්තරිං. හරෙය්‍ය අඝනෙනපි භාරග්ගෙ නිය්‍යග්ගීයං පාවිහනීයනති.”

2. භිකඛුනො පනෙච අද්ධානමග්ගපසච්චිපනහස්සාති පථං ගච්ජන්තස්ස.

1. භාෂරතඛ්ඛානී මූ.

8. පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගත්වියතක් පමණ ගෙණ කෙරේ නම්, තොලැබෙන්නේ ඉතා මදක් ගෙණ කෙරේ නම්, තොලැබෙන්නේ තො ගෙණ කෙරේ නම්, අතෙකක් හු විසින් කරණ ලද්ද ලැබී පරිභොග කෙරේ නම් වියතක් හෝ බුච්ඡුතුරුණක් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ බිලොහතයක් හෝ කෙරේ නම්, ඔහුට ද, උමතුච්චුටුට ද, ආදිකමමිකයාට ද ඇවැත් තැනි.

හිසිදනසප්ත ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 6.

එළකලොම ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිච්චිසිවුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි කොසොල් දනවිහි සිට සැවැත්නුවරට යන එක්තරු මහණක්හට අතරමගදී එළලොම උපත. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ එළලොම උතුරැසගිත් පොදියක් බැඳගෙන ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දැක වෙලපුහ: “වහන්ස, ඔබ විසින් කොපමණකින් මිලයට ගන්නා ලද ද. කෙතෙක් ලැබ වන්නේ ද?”යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ මිනිසුන් විසින් වෙලපනු ලබන්නේ මකු වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැත්නුවරට ගොස් ඒ එළලොම සිටි වත ම බිම හෙළී ය. හිසුහු ඒ මහණහට මෙසේ කීහ: “ඇවත, තෝ කුමක් හෙයින් මේ එළලොම සිටි වත ම බිම හෙළැයෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, මම මේ එළලොම නිසා මිනිසුන් විසින් වෙලපන ලද්දෙමි. එහෙයින්”යි. “ඇවැත්නි තෝ කොතෙක් දුර සිට මේ එළලොම ගෙණ ආයෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, අසිරු තුන් යොදුනකි”යි. යම් අපිස් වූ මහණ කෙතෙක් වෙන් ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියත්, දෙස් පහල කෙරෙත්: “කෙසේ නම් මහණෙක් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද?”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබැ ද මහණ? තෝ අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද?”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි. භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරැහුහ. “තුච්ඡුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම ගෙණ අයි ද? තුච්ඡුරුෂය, “තෙල තො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“අදන්මගට පිළිසන් මහණකුහට එළලොම උපනේ නම් කැමැති මහණහු විසින් පිළිගත යුතු යි. පිළිගෙණ ගෙණ යන්නකු නැතිකල්හි තුන් යොදුනක් පරම නොට සියතින් ගෙණ යා යුතු යි. ඉදින් ගෙණ යන්නකු නැති කල්හිද ඉන් මන්තෙහි ගෙණ යන්නේ නම් නිසැරිපවිහි වේ.”

2. හිකුනො පනොට අඬානමකපවිපහිනසා යනු: මග යන්නහුට.

ඵලකලොමානි උපපජේජය්‍යන්ති උපපජේජය්‍යං සබ්බතො වා ගණතො වා සද්ධිතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අත්තතො වා ධනෙත.

ආකඛ්ඛමානොනාති ඉච්චමානෙන

පටිග්ගහෙතඛ්ඛානි, පටිග්ගහෙඤා තියොජනපරමං. ගහඤා හජිතඛ්ඛානීති, තියොජනපරමිනා සහජා හරිතඛ්ඛානි.

අසනොන භාරකෙති නාසෙද්ද සොචි භාරකො හොති ඉච්චි වා පුරිසො වා ගහටෙඨා වා පබ්බජිතො වා.

තතො චෙ උතතජිං. හරෙය්‍ය අසනොනපි භාරකෙති පඨමං පාදං තියොජනං අතිකකාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති. තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.¹ අනොනා තියොජනෙ ධීතො ඛිති තියොජනං පානෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාය්‍ය යානෙ වා හණ්ඨෙ වා අජානනාය්‍ය පඤ්චිපිඤා තියොජනං අතිකකාමෙති, තිස්සග්ගියාති හොනාති. තිස්සජිතඛ්ඛානි සබ්බසං වා ගණය්‍ය වා පුග්ගලය්‍ය වා ඵච්චඤච පත භික්ඛවෙ තිස්සජිතඛ්ඛානි: “ඉමානි මෙ භනොන ඵලකලොමානි තියොජනං අතිකකාමිතානි තිස්සග්ගියානි, ඉමානාහං සබ්බසං තිස්සජාමී”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසවනො දමමී”ති. -පෙ-

3. අතිරෙකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤි² අතිකකාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ චෙමතිකො² අතිකකාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ උභතකසඤ්ඤි² අතිකකාමෙති, තිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. උභතකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උභතකතියොජනෙ චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උභතකතියොජනෙ උභතකසඤ්ඤි, අතාපතති.

4. අතාපතති තියොජනං හරති, උභතකතියොජනං හරති, තියොජනං හරතිපි පච්චාගරතිපි, තියොජනං වාසාධිපපායො ගනඤා තතො පරං හරති, අච්චිනනං පටිලභිඤා හරති, තිස්සට්ඨං පටිලභිඤා හරති, අඤ්ඤං හරපෙති, සචහණ්ඨං හරති, උමමතතකය්‍ය, ආදිකමමිකය්‍යාති.

ඵලකලොමසිකඛාපදං නිවසිතං.

1. තිස්සග්ගියාති හොනාති ඝා. 2. තියොජනං අතිකකාමෙති, සඤා

එළකලොමානී උපපජේජයන් යනු: සබ්බසාකෙරන් හෝ ගණයාකෙ-
රන් හෝ නැයන්කෙරන් හෝ මිතුරන් කෙරන් හෝ පංසුකුල ව
හෝ සිය ධනයෙන් හෝ උපදනානු ය.

ආකඛ්ඛමානෙන යනු: කෘමානීවන්තනු විසින්.

පටිඝනභෙගඛ්ඛානී පටිඝනභෙධා නියොජනපරමං සහස්වා භජි-
තඛ්ඛානී යනු: තුන් යොදුන් පරම තැන් ගෙණ යෑ යුත්තාහ.

අසනෙන භාරකෙ යනු: සත්‍රියක් වේවයි පුරුෂයෙක් වේවයි ගිහියෙක්
වේවයි පෑවිද්දෙක් වේවයි ගෙණ යන අන් කිසිවෙක් තැන්තේ වෙයි.

තභො වෙ උතනජිං හරෙයා අසනෙනපි භාරකෙ යනු: පලමු
පිය තුන්යොදුන ඉක්මවා තම් දුකුලාආවාත් වෙයි. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා
තම් නිසඟිපවිති වෙයි. තුන්යොදුන ආතුලන සිටියේ තුන්යොදුනෙන් පිටත
හෙලා තම් නිසඟිපවිති වෙයි. තොදන්තා වූ අතෙකක්හුගේ යානයෙහි
හෝ බැඟියෙහි හෝ බහා තුන් යොදුන ඉක්මවා තම් නිසඟි වේ. සහතට
හෝ ගණයාහට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසජිය යුතු. තවද “මහණෙනි,
මෙසේ නිසජිය යුත්තාහ: “වහන්ස, තුන් යොදුනක් ඉක්මවන ලද මගේ
මේ එළලොම් නිසැඟි විය. මම් මෙය සහතට නිසජමි යි, ... දෙත්තේ යි ...
දෙන්තනු යි ... ආයුමෙත්හට දෙමි”යි.

3. අතිරෙක අසිර තුන් යොදුනෙහි අසිර සන් ඇතියේ ඉකුම්වා
තම් නිසඟිපවිති වෙයි. අසිර තුන් යොදුනෙහි විමති ඇතියේ ඉකුම්වා
තම් නිසඟිපවිති වෙයි. අසිර තුන් යොදුනෙහි උනු ය යන සන් ඇතියේ
ඉකුම්වා තම් නිසඟිපවිති වේ. උනු තුන් යොදුනෙහි අසිර සන් ඇතියේ
දුකුලාආවාත් වෙයි. උනු තුන් යොදුනෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත්
වේයි. උනුතුන් යොදුනෙහි උනුය යන සන් ඇතියේ ආවාත් තැනි.

4. තුන්යොදුනක් තැන් ගෙණ යේ තම්, උනුතුන් යොදුනක් තැන්
ගෙණ යේ තම්, තුන් යොදුනක් තැන් ගෙණ යේ ද පෙරලා ගෙණ ඒ ද,
තුන් යොදුනක් තැන් විසියැවි වූයේ ගොස් ඉන් මත්තෙහි ගෙණ යේ තම්,
අසිරා ගන්තා ලදුව තැවත ලැබ ගෙණ යේ තම්, නිසජත ලද්දක් ලැබගෙණ
යේ තම්, අතෙකක්හු ලවා ගන්වා යේ තම්, එළලොම්න් කල බඩුවක් ගෙණ
යේ තම් (මනුට ද), උමතු වූවනුට ද, ආදී කමම්කයාට ද ආවාත් තැනි.

එළකලොමධොවාපන සිකිඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවස්ථුසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගහියා භික්ඛු භික්ඛුනීහී එළකලොමානී ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානී ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ඊඤ්චනති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසීලං අභිචිතතං අධිපඤ්ඤං. අථ බො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිනි භගවනතං අභිවාදෙකිං එකමනතං අට්ඨාසී. එකමනතං සීතං බො මහාපජාපතීං ගොතමීං භගවා එතදවොච: “කච්චී ගොතමී භික්ඛුනියො අපමනතා ආතාපිතියො පභි-තතතා විහරන්ති”හී. “කුතො භනෙන භික්ඛුනීතං අපමාදෙ, අයා ජබ්බගහියා භික්ඛුනීහී එළකලොමානී ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි, භික්ඛුනියො එළකලොමානී ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ඊඤ්චනති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසීලං අභිචිතතං අධිපඤ්ඤන්ති”.

2. අථ බො භගවා මහාපජාපතීං ගොතමීං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසී සමාදපෙසී සමුනෙනජෙසී සමපහංසෙසී. අථ බො මහාපජාපතී ගොතමී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසිතා සමාදපිතා සමුනෙනජිතා සමපහංසිතා භගවනතං අභිවාදෙකිං පදනඛිණං කනිං පකකාමි. අථ බො භගවා එතසමීං නිදුනෙ එතසමීං පකරණෙ භික්ඛුසඛසං සන්තිපාතාපෙකිං ජබ්බගහියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීහී එළකලොමානී ධොවාපෙථපි රජාපෙථපි විජටාපෙථපි”හී? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤිකායො තුමහාකං භික්ඛවෙ අඤ්ඤිකායො”හී. “අඤ්ඤිකායො භගවා”හී. “අඤ්ඤිකායො මොඝපුරිසා අඤ්ඤිතකාතං න ජාතන්ති පතිරූපං වා අපතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ තාම තුලෙහ මොඝපුරිසා අඤ්ඤිකායා භික්ඛුනීහී එළකලොමානී ධොවාපෙසථපි රජාපෙසථපි විජටාපෙසථපි. තෙනං මොඝපුරිසා අපසසන්තාතං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤිකායා භික්ඛුනියා එළකලොමානී ධොවාපෙසා වා රජාපෙසා වා විජටාපෙසා වා, නියාගහියං පාවිනතියන්ති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

අඤ්ඤිකායා තාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී තාම: උභතො සඛෙස උපසමපනතා.

එළකලොමධොවාපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි වූ කිඹුල්වත්පුර නිශ්‍රොධාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ඝවග මහණහු භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවති, රදන් කරවති, නෙලවත්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවත්තාහු රදන්තාහු නෙලන්තාහු උදෙසීම පිලිවිසීම අධිසීලය අධිවිතනය අභිප්‍රඥාව භාරපියති. එකල්හි මහාපුජාවතී ගොතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ වැද එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි භොජුජාවතී ගොතමියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ වදනු සේක: “කීමෙක් ද? ගෞතමියනී, භික්ෂුණීහු තොපමාවූවාහු, කෙලෙසුන් තවත වෙර ඇත්තාහු නිවන් පිණිස මෙහෙයු සිත් ඇත්තාහු වෙසෙද්ද.” “වහන්ස, භික්ෂුණීන්ට අප්‍රමාදයෙක් කොසින් ද? අභිවර්තිය ආයාසයෝ මෙහෙණන් ලවා එළලොම් දෙවවති, රදන් කරවති, නෙලවත්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවත්තාහු රදන්තාහු නෙලන්තාහු උදෙසීම පිලිවිසීම අධිසීලය අධිවිතනය අභිප්‍රඥාව යන මේ භාරපියති”යි.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපුජාවතී ගොතමියට දූහාමි කපාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. කුසල් දහමිහි සමාදන් කරවූහ. උත්සාහවත් කරවූහ. මැනවින් පැහැද වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහාමි කපාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, තෙද ගන්වන ලද, මැනවින් පහදවන ලද මහාපුජාවතී ගොතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා සවග මහණුන් පුළුවන් සේක: “සැබැද මහණෙනි, තෙපි භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවු ද, රදවු ද, නෙලවු ද?”යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මහණෙනි තොපගේ තැයෝ ද තොතැයෝ ද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තොතැයෝ ය”යි. “තුච්ඡ පුරුෂයෙනි, තොතැයෝ තො තැයන් පිලිබද සුදුසු බව හෝ හුසුසු බව හෝ පැහැදීම හෝ තො පැහැදීම හෝ තොදනිත්. “තුච්ඡ-පුරුෂයෙනි, එහි තමී තෙපි තොතැ වූ භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවූහු ය. රැදවූහු ය. නෙලවූහු ය”යි. “හිස්පුරුෂයෙනි, තෙල තො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යමි මහණෙක් නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නමි හෝ රදවා නමි හෝ නෙලවා නමි හෝ නිසගිපවිති වෙ” යයි.

3. යො පන යනු යම්බදු වූ යමෙක් හිකවු’ සි ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂුය සි අදහස් කරණ ලදී.

අඤ්ඤාතිකා තමී: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වත මුත්තා යුගඵ දක්වා තො බැඳුනාහු.

හිකවුණි තමී, උභතො සබ්බසා කෙරෙහි උපසපන් වූවා ය.

4. “ධොවා”ති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ධොතාති නිස්සග්ගි-
 යාති භොනති. රජාති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. රතතාති නිස්සග්ගි-
 යාති භොනති. “විජටෙහි”ති ආණාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. විජටිතාති
 නිස්සග්ගියාති භොනති. නිස්සජ්ඣබ්බාති සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස
 වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙව නිස්සජ්ඣබ්බාති: “ඉමානි මෙ භනොත ඵලකලොමානි
 අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා ධොවාපිතාති නිස්සග්ගියාති, ඉමානාහං සබ්බස්ස
 නිස්සජ්ඣමිති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති, -පෙ- ආයස්චතො දමමිති.’

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි,
 නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි
 ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය
 අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත
 ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි ධොවා-
 පෙනි රජාපෙනි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දච්ඡනං දුක්ඛටාතං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියං
 පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි රජාපෙනි
 විජටාපෙනි -පෙ- රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දුක්ඛටස්ස.
 -පෙ- රජාපෙනි විජටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දච්ඡනං
 දුක්ඛටාතං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි විජටාපෙනි, නිස්සග්ගියං
 පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී ඵලකලොමානි විජටාපෙනි
 ධොවාපෙනි -පෙ- විජටාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දුක්ඛටස්ස.
 -පෙ- විජටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙත ආපතති දච්ඡනං
 දුක්ඛටාතං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතීකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී -පෙ-
 අඤ්ඤාස්ස ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඵකතො
 උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී,
 ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතීකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය
 ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී, අනාපතති.

9. අනාපතති ඤ්ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා භොති,
 අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං කච්චනො ධොවාපෙනි, සිකධමාතාය,
 සාමණේරියා, උම්චත්තකස්ස, ආදීකමමිකස්සාති.

4 'දෙවව'යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. ඥානාලද්දහු නිසර්ඤ ඥාණානු වෙති. රදන් කරවයි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. රදන ලද්දහු නිසර්ඤ ඥාණානු වෙත්. නෙලව යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නෙලන ලද්දහු නිසර්ඤ ඥාණානු වෙත්. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුඤ්ඤකට හෝ නිසර්ඤ ඥාණානු. තවද "මහණෙනි මෙසේ නිසර්ඤ ඥාණානුය." "වහන්ස, නො නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවවන ලද මගේ මේ ඵලොම් නිසර්ඤ විය. මම මේවා සහනට නිසර්ඤ ... දෙන්තේයයි ... දෙන්තානු යයි ... ආයුෂමත් හට දෙමි"යි:

5. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් දෙවවා නම් නිසර්ඤ වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නිසර්ඤ සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් දෙවවා නම් නෙලවා නම් නිසර්ඤ හා දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව, නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නෙලවා නම් නිසර්ඤ සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

6. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ ය යන සන් ඇති ව ඵලොම් රදන් කරවා නම් නිසර්ඤ වෙයි. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ සන් ඇති ව ඵලොම් රදන් කරවා නම් නෙලවා නම් ... රදන් කරවා නම් දෙවවා නම් නිසර්ඤ සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි ... රදන් කරවා නම් නෙලවා නම් දෙවවා නම් නිසර්ඤ සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

7. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් නෙලවා නම් නිසර්ඤ වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා ඵලොම් නෙලවා නම් දෙවවා නම් ... නෙලවා නම් රදන් කරවා නම් නිසර්ඤ සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි. ... නෙලවා නම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නිසර්ඤ සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

8. විමති ඇත්තේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... නෑ ය යන සන් ඇතියේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... අනෙකක්හුගේ ඵලොම් දෙවවා නම් දුකුලා-ආචාරීන් වෙයි. භික්ෂුණීන් වෙත උපසපන් වූ මෙහෙණක ලවා දෙවවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවවා නම්) දුකුලාආචාරීන් වෙයි. විමති ඇත්තේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවවා නම්) දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවවා නම් ආචාරීන් නෑහි.

9. නෑ මෙහෙණක දෝනා කල්හි නො නෑ මෙහෙණක් දෙවැන්න වේ නම්, නො කීයන ලද්දී දෙවවා නම්, පරිභොග නො කරණ ලද ඵලොම්ත් කල භාණ්ඩයක් දෙවවා නම්, සිකතිමානාවක ලවා (දෙවවා නම්), ගෙරණක ලවා (දෙවවා නම්), උමතුච්චුච්ච ද, ආදිකමකයට ද ආචාරීන් නෑහි.

රූපියසිතියාදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගභෙ විහරති වෙළවතෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසවා උපනිජන්ඤ සකාසුතො රුජගභෙ අඤ්ඤාතරණ කුලණ කුටුභගො හොති නිව්චහතියො. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ඣති බාදනීයං වා භොජනීයං වා තතො ආයසමතො උපනන්දණ සකාසුතණ පටිච්චො¹ ධපියති. තෙන ඛො පන සමයෙන සායං තස්මිං කුලෙ මංසං උපපනතං හොති. තතො ආයසමතො උපනන්දණ සකාසුතණ පටිච්චො ධපිතො හොති. තස්ස කුලණ දුරකො රතතියා පච්චුට්ඨායං පච්චුට්ඨාය රොදති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අථ ඛො සො පුරිසො පජාපතීං එතදවොච: “අයසණ පටිච්චො දුරකණ දෙහි, අඤ්ඤං වෙනාපෙඤා අයසණ දසසාමා”ති. තස්ස² තං අදසී.

2. අථ ඛො ආයසවා උපනන්ද සකාසුතො පුබ්බතහසමයං නිවාසෙඤ්ඤා පතනවිවරමාදය යෙන තං කුලං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිඤ්ඤා පඤ්ඤාතො ආසතෙ නිසීදි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායසමා උපනන්ද සකාසුතො තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිඤ්ඤා ආයසමතො උපනන්ද සකාසුතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො පුරිසො ආයසමතං උපනන්ද සකාසුතං එතදවොච: “භියො ඛො භනෙත සායං මංසං උපපනතං අහොසී, තතො අයසණ පටිච්චො ධපිතො. අයං භනෙත දුරකො රතතියා පච්චුට්ඨායං පච්චුට්ඨාය රොදති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අයසණ පටිච්චො දුරකණ දින්නො. කභාපණෙත භනෙත කීං ආහරියාතු”ති. “පරිච්චතො මෙ ආවුසො කභාපණොති?” “ආම භනෙත පරිච්චතොති.” “තඤ්ඤෙච මෙ ආවුසො කභාපණො දෙහි”ති.

3. අථ ඛො සො පුරිසො ආයසමතො උපනන්ද සකාසුතණ කභාපණො දඤ්ඤා උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “යථෙච මයං රූපියං පටිග්ගණ්ඨාම, එචමෙච ඉමෙ සමණා සකාසුතතියා රූපියං පටිග්ගණ්ඨානති”ති. අයොසුං ඛො භික්ඛු තස්ස පුරිසණ උජ්ඣායනතස්ස ඛියනතස්ස විපාවෙනතස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙති: “කථං භි තාම ආයසමා උපනන්ද සකාසුතො රූපියං පටිග්ගණ්ඨානති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්තං ආරොචෙසු: “සච්චං කීර ත්ථං උපනන්ද රූපියං පටිග්ගණ්ඨානති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං භි තාම ත්ථං මොසපුරිස රූපියං පටිග්ගණ්ඨානසී, තෙන මොසපුරිස අපසකන්තාතං වා පසාදය -පෙ- එචඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිතියාදං උද්දිසෙය්ථා:

“යො පන භික්ඛු ජාතිරූපරජනං උග්ගණ්ඨාය වා උග්ගණ්ඨාපෙය වා උපභික්ඛිතතං වා සාදිසෙය්ථ, භියසග්ගියං පාචිතනියනති.”

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙපතො භික්ඛති.

1. පටිච්චො. මජ්ඣං. 2. තස්ස තං අදසී. ඉජ්ඣං. කදිසතෙ.

රූපියශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ, කලාඤ්ඤානිවාප නම් වෙළඳවනසෙයහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ රජගහනුවර එක්තර කුලයක්හුගේ කුලපගවුගේ නිවහනනික වෙයි. ඒ කුලයෙහි කෑ යුතු හෝ බුදිය යුතු යමක් උපදී නම් ඉන් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබනු ලැබේ. එකල්හි ඒ කුලයෙහි සවස මසක් උපන්නේ වෙයි. එයින් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබන ලද්දේ වෙයි. එකුලෙහි දරුවෙක් රූ අලුයම නැගිට “මට මස් දෙව”යි හබයි. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ බිරිඳට මෙසේ කීය. “ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස දරාහට දෙව. අන් මසක් විකොට ගෙන ආයුෂියන් වහන්සේට දෙන්නෙමු”යි. ඔහුට එය දුනි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ පෙරවරු හැඳ පොරවා පාසිටුරු ගෙන ඒ කුලය වෙත එලඹ පැණවූ අසුන්හි හුන්නේය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එලඹ වැඳ එකත් පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට මෙය කීය. “වහන්ස, ඊයේ සවස මසක් උපන්නේ විය. එයින් ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස තබන ලදී. “වහන්ස, මේ දරුවා රූ අලුයම වේලෙහි නැගිට මට මස් දෙව”යි හබයි. ආයුෂියන්ගේ කොටස දරුවාට දෙන ලදී. “කහවණුවකින් කුමක් ගණා යුතුද”යි කීය. “ඇවැත මට කහවණුව පරිත්‍යාග කරණ ලදද”යි. “එසේය වහන්ස, පරිත්‍යාග කරණ ලද”යි. “ඇවැත මට ඒ කහවණුව ම දෙව”යි.

3. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට කහවණුව දී අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කීයයි, නුගුණ පතුරුවයි. “යම් සේ අපි රන්-රිදී මසු කහවණු පිළිගණුමෝ ද එමෙන් ම මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ද රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගණිති”යි. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කීයන, නුගුණ පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිත් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු අවමන් කරති, අයුණු කීයති, නුගුණ පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නහු ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ. “සැබෑ ද, උපනඤ්ඤා, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “කෙසේ නම් තුළු පුරුෂය, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද, තුළු පුරුෂය, මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද ‘මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:’

“යම් මහණෙක් රන් රිදී මසු කහවණු නෙමේ ගණි නම් හෝ අනුන් ලවා ගන්වා නම් හෝ ලග තබන ලද්දක් ඉවසා නම් හෝ නිසඟි-පවිනි වේ”යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම් බලවූයෙක්, ...
හිනවූ යනු: ... මේ නෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂුයයි අදහස් කරණ ලදී.

ජාතරූපං තාම: සන්චුච්ඡේණා චුච්චති.

රජනං තාම: කභාපණො ලොභමාසකො- දුරුමාසකො- ජතුමාසකො
යෙ වොහාරං ගච්ඡන්ති.

උභයණ්ඩායනානි සයං ගණනානි, නිසසග්ගියං පාවිනතියං.

උභයණ්ඩායනානි අඤ්ඤං ගාභාපෙති. නිසසග්ගියං¹ පාවිනතියං.

උපනිකම්භනං වා සාදීයෙයානි “ඉදං අග්ගස්ස භොභු”ති උපනිකම්භනං
සාදියති, නිසසග්ගියං භොති, සබ්බමජේඛි නිසසජ්ඣානං. එවඤ්ච පන
භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣානං: තෙන භික්ඛුතා සබ්බං උපසංඛකම්භනා: එකංසං
උත්තරුසබ්බං කරුණා බුද්ධිතානං භික්ඛුතං පාදෙ වන්දිතා: උක්ඛුටිකං නිසිදිතා:
අඤ්ඤං පග්ගහෙතා: එවමස්ස වචනීයො: “අභං භනෙත රූපියං පටිග්ගහෙසිං.
ඉදං මෙ නිසසග්ගියං. ඉමාභං සබ්බස්ස නිසසජාමී”ති නිසසජ්ඣා: අපතති
දෙසෙතඛො. ව්‍යතෙතන භික්ඛුතා පටිබලෙත අපතති පටිග්ගහෙතඛො.
සචෙ තථ අගච්ඡති අරුමකො වා උපාසකො වා. සො වතතඛො: “අච්ඡො
ඉමං ජාතාහී”ති. සචෙ සො භණති “ඉමිතා කිං අගරියභු”ති. න වතතඛො:
“ඉමං වා ඉමං වා අගරා”ති. කපපියං අච්චිකම්භනං: සපපි වා ඡතලං වා මඩු වා
එංඤ්භං වා. සචෙ සො තෙන පටිවතෙතනා: කපපියං අගරති, රූපියපටිග්ගා-
භකං ඵපෙතා: සබ්බෙහෙව පටිභුඤ්ඤානං. එවඤ්චතං ලභෙථ, ඉච්චතං
කුසලං. නො වෙ ලභෙථ, සො වතතඛො: “අච්ඡො ඉමං ඡබ්බිති”ති. සචෙ
සො ඡබ්බිති, ඉච්චතං කුසලං. නො වෙ ඡබ්බිති, පඤ්චභබ්බෙහි සමන්තා-
ගතො භික්ඛු රූපියජබ්බකො සමමන්තිතඛො: යො න ඡඤ්භතීං ගච්ඡෙය්‍ය,
න දෙසාභතීං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොභාභතීං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාභතීං ගච්ඡෙය්‍ය,
ඡබ්බිතාඡබ්බිතඤ්ච ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතඛො: පඨමං
භික්ඛු යාචිතඛො, යාචිතා: බ්‍යතෙතන භික්ඛුතා පටිබලෙත සබ්බො
ඤ්ඤෙතඛො:

“සුඤ්ඤා ච මෙ භනෙත සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බො
ඉච්චන්තාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමන්තෙය්‍ය, එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා ච මෙ භනෙත සබ්බො. සබ්බො ඉච්චන්තාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං
සමමන්තති. යස්සායස්මතො: ඛමති ඉච්චන්තාමස්ස භික්ඛුතො: රූපියජබ්බි-
කස්ස සමමුච්චි, සො භුණ්භස්ස. යස්ස තතඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමන්තො සබ්බෙත ඉච්චන්තාමො: භික්ඛු රූපියජබ්බකො, ඛමති
සබ්බස්ස, තස්මා: භුණ්භති. එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

1. නිසසග්ගියං භොති. භා.

ජාතරූප නම: රත්රන් කියනු ලැබේ.

රජන නම: කහවණුය, ලොහොමසුය, දූවමසුය, ලහමසුයි යමෙක් ව්‍යවහාරයට යේ නම් ඒ ය.

උග්ගණකයා යනු: තෙමේ ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ.

උග්ගණකාපෙයා යනු: අතෙකක්හු ලවා හත්වා නම් නිසඟිපවිති වේ.

උපනිකතිනාම වා ආදියෙයා යනු: “මෙය ආයතීයන් වහන්සේට වේවා”යි ලග තබන ලද්දක් ඉවසා නම් නිසඟි වේ. සහමාද නිසජිය යුතුයි. තවද “මහණෙනි, මෙසේ නිසජිය යුතුයි. ඒ මහණ විසින් සඛසයා වෙත එළඹ උතුරාසග එකස් කොට පෙරෙව මහලු හිසුන් පා වැද අඛදුණ්ව හිද ඇදීලී බැද මෙසේ කිය යුත්තේය. “වහන්ස, මම රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගත්-තෙමි. මාගේ මෙය නිසඟි විය. මම මෙය සහතට නිසජමි”යි, නිසජා ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතුයි. ඉදින් එහි ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පෑමිණේ නම් හේ මෙසේ කිය යුත්තේය. ඇවැත මෙය දතැයි. ඉදින් හේ “මෙයින් කුමක් ගෙණ ආයුතුද”යි බෙණේ නම් මෙය හෝ මෙය හෝ ගෙණෙවයි නො කිය යුත්තේය. හිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ පෑණි හෝ කැපවතක් පැවසිය යුතුයි. ඉදින් හේ එයින් පෙරලි කොට කැපවතක් එළවා නම් රූපිය ප්‍රතිග්‍රාහකයා තබා සියල්ලන් විසින් පරිභොග කටයුතුයි. ඉදින් මෙසේ ලැබේ නම් එය මෑතවි. ඉදින් නො ලැබේ නම් හේ මෙසේ කියයුත්තේ ය. ඇවැත මෙය ඉවත ලවයි. ඉදින් හේ ඉවත ලා නම් තෙල ඉවතලීම මෑතවි. ඉදින් ඉවත නොලා නම් පසහකින් සමන්විත වූ මහණ තෙමේ ‘රූපිය ජබ්බකය’යි සමවන කටයුත්තේ ය: යමෙක් ජන්දයෙන් අගතියට නො යේ නම්, ද්‍රෝණයෙන් අගතියට නො යේ නම්, මොහයෙන් අගතියට නොයේ නම්, බියෙන් අගතියට නො යේ නම්, ඉවත ලූ නො ලූ දූය දැනී නම්, හෙතෙමේ යි. තවද මහණෙනි. මෙසේ සමවන කටයුත්තේ ය: පලමුකොට මහණ තෙමේ යැදිය යුත්තේ ය. යැද ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සඛස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.”

“වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සහතට පෑමිණි කල් වේ නම් සඛස තෙමේ මෙතම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමවන කරන්නේය. මේ ඤාතතිය”යි.

“වහන්ස, සඛස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. සඛස තෙමේ මෙතම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමවන කෙරෙයි. මෙතම් මහණහුගේ රූපිය-ජබ්බක සමවතිය යම් ආයුඡවතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුණ්ණිවගුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සඛසයා විසින් මෙතම් මහණ තෙමේ ‘රූපියජබ්බක’ යයි සමවන කරණ ලද්දේ ය. එය සඛසයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් තුණ්ණිවගුන විය යි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

5. තෙන සමමතෙන භික්ඛුතා අතිමිත්තං කචා පාතෙනබ්බං. සචෙ නිමිත්තං කචා පාතෙති, ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. රූපියෙ රූපියසඤ්ඤී රූපියං පටිග්ගණහාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. රූපියෙ වෙමතිකො රූපියං පටිග්ගණහාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. රූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී රූපියං පටිග්ගණහාති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. අරූපියෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛකට්ඨං. අරූපියෙ අරූපිය-සඤ්ඤී, අතාපතති.

6. අතාපතති අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගගොච්චා වා උග්ග-හාපෙච්චා වා නික්ඛිපති, “යස්ස භවිස්සති සො භරිස්සති”ති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රූපියසික්ඛාපදං නිමිතිනං.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අතාපිච්ඤිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි හිති කාමගොභිතො”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාති බියනති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමා-පජ්ජස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- ‘සච්චං කීර තුලො භික්ඛවෙ තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජ-ථා’ති. “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි තාම තුලො මොඤ්ජරිසා තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ථං. තෙනං මොඤ්ජරිසා අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යථා:

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජෙය්‍ය, හිස්සග්ගියං පාවිභවිස්සන්ති.”

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං තාම: කතමපි අකතමපි කතාකතමපි. කතා තාම: සිසුපභං හිවුපභං භද්දුපභං පාදුපභං කවුපභං. අකතං තාම: සතකතං චුච්චති. කතාකතං තාම: තදුගයං.

5. සමවනය ලත් ඒ මහණහු විසින් සලකුණු නොකොට ඉවත ලිය යුතුයි. ඉදින් සලකුණු කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාආවාත් වේ. රූපියෙහි රූපිය යන සන් ආතියේ රූපියවතක් පිළිගනී නම් නිසඟි පවති වෙයි. රූපියෙහි විමති ආත්තේ රූපියවතක් පිළිගනී නම් නිසඟි පවති වෙයි. රූපියෙහි අරූපිය ය යන සන් ආත්තේ රූපියවතක් පිළිගනී නම් නිසඟිපවති වේ. අරූප්‍යයෙහි රූප්‍යසංඥේ වූයේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අරූප්‍යයෙහි විමති ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අරූප්‍යයෙහි අරූප්‍ය ය යන සන් ආත්තේ ආවාත් නැති.

6. ආකුච්ඡරමා හෝ ආකුච්ඡවසා හෝ ‘යමක්හුගේ වේ නම් හේ ගෙණ යන්නේ’ යයි ගෙණ හෝ ගන්වා හෝ බහා තබා නම්, උමමන්තකයහට, ආදිකමමිකයහට ආවාත් නැති.

රූපියශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාතන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි සමග මහණහු තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට (රන් ඊදි මසු කහවණු ගණුදෙනුවට) පැමිණෙත්. මිනිස්සු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කාමභොගී ගිහියන් වෙත් තත්වැදුරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්දු”යි. හිඤ්ඤ අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ආසුහ: යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. “කෙසේ නම් සවග මහණහු තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්දු”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සල කළහ. ... “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු දු”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවත් බුදුරජාතන් වහන්සේ ගැරුණ සේක: “කෙසේ නම් තුව්ච්ඡුරාමයෙහි, තෙපි තත්වැදුරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු ද, “තුව්ච්ඡුරාමයෙහි, තෙල නො පහත්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසිටු:

“යම් මහණෙක් තත්වැදුරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණේ නම් නිසඟිපවති වේ” යයි.

2. ශයාපනා යනු: යමෙක් යම් බදුයෙක් ...

හිඤ්ඤ යනු: ... මේ තෙමේ මේ අපියෙහි හිඤ්ඤයි අදහස් කරණ ලදී.

නානාසකාරක නම්: කාතය ද අකාතය ද කාතාකාතය ද වෙයි. කත නම්: ශිච්චාභරණ යැ ගිවාභරණ යැ හසාභරණ යැ පාදභරණ යැ කට්ඨාභරණ යි. අකත නම්: පිඬු කල අමුරන් කියනු ලැබේ. කතාකත නම්: ඒ දෙක යි.

රූපියං නාම: සජ්චණේණා කතාපණේ ලොහමාසකො දුරුමාසකො ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගවජන්ති.

සමාපජේජය්‍යාති කතෙන කතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං.¹ කතෙන අකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. කතෙන කතාකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. අකතෙන කතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. අකතෙන අකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. අකතෙන කතාකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. කතාකතෙන කතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. කතාකතෙන අකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. කතාකතෙන කතාකතං වෙතාපෙති, නිසසග්ගියං පාවිතරියං. සඛ්‍යමජේඛි නිසසජ්ඣබ්බං ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣබ්බං: තෙන භික්ඛුතා සඛ්‍යං උපසඛ්‍යමිඤ්චා ඵකංසං උත්තරුසඛ්‍යං කරිඤ්චා බුඛ්ඤ්චා භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣඤ්චා උත්තරුඤ්චා නිසිදිඤ්චා අඤ්ඤා ජග්ගහෙඤ්චා ඵවලෙස වචනීයො:

“අහං භනෙත නාතපකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජං, ඉදං මෙ නිසසග්ගියං, ඉමංසංසඛ්‍යා නිසසජාමි”ති. නිසසජ්ඣා ආපතති දෙසෙතබ්බං. බ්‍යතෙනත භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බං. සවෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජාතාභි”ති. සවෙ සො භණති: “ඉමිනා කිං ආහරියසතු”ති. ත වත්තබ්බො: “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කපටියං ආවිකඛිතබ්බං: සපටි වා තෙලං වා මට්ඨි වා ඵාණිතං වා. සවෙ සො තෙන පටිවත්තෙඤ්චා කපටියං ආහරති. රූපියවෙතාපකා ඤ්චෙඤ්චා සබ්බෙහෙව පටිභුඤ්ඤා තබ්බං. ඵවඤ්ඤාතං ලහෙඵ-ඉච්චෙතං කුසලං. තො වෙ ලහෙඵ, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජඤ්ඛිති. සවෙ සො ජඤ්ඛිති, ඉච්චෙතං කුසලං. තො වෙ ජඤ්ඛිති, පඤ්චගඤ්ඤා සමන්තාගතො භික්ඛු රූපියජඤ්ඛිකො සමමන්තිතබ්බො: යො ත ජජුග්ගිං ගච්ඡෙඤ්චා ත දෙසාග්ගිං ගච්ඡෙඤ්චා ත මොහාග්ගිං ගච්ඡෙඤ්චා ත භයාග්ගිං ගච්ඡෙඤ්චා ජඤ්ඛිතාජඤ්ඛිතඤ්චා ජාතෙග්ගං. ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: පඤ්චං භික්ඛු යාවිතබ්බො යාවිඤ්චා බ්‍යතෙනත භික්ඛුතා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සබ්බො. යදි සඛ්‍යා පත්තකලං, සබ්බො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රූපියජඤ්ඛිකං සමමන්තෙග්ගං. ඵසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනෙත සබ්බො. සබ්බො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං රූපිය-ජඤ්ඛිකං සමමන්තති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමසං භික්ඛුතො රූපියජඤ්ඛිකසං සමමුති, සො තුණහසං. යසං නකඛමති, සො භාසෙග්ගං.

සමමතො සබ්බෙන ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු රූපියජඤ්ඛිකො. ඛමති සඛ්‍යාසං, තසො තුණති. ඵවමෙතං ඛාරයාමි”ති.

3. තෙන සමමතෙන භික්ඛුතා අතීමිතතං කඤ්චා පාතෙතබ්බං. සවෙ තීමිතතං කඤ්චා පාතෙති, ආපතති දුක්ඛපට්ඨං.

1. නිසසග්ගියං හොති. සග්ග

රූපිය නම: රත්රන් ය, කහවණු ය, ලොහොමසු ය, දූවමසු ය, ලහමසු ය, යමක් ගණුදෙනුවට පැමිණේ නම් ඒ යා.

සමාපජේජයා යනු: කාතයෙන් කාතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කාතයෙන් අකාතය ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කාතයෙන් කාතා-කාතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකාතයෙන් කාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකාතයෙන් අකාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකාතයෙන් කාතාකාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කාතාකාතයෙන් කාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කාතාකාතයෙන් අකාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කාතාකාතයෙන් කාතාකාතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ. (නිසඟි වූ වත) සහමාද නිසැරියයුතු. තව ද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය. ඒ මහණහු විසින් සහ වෙත ඵලඹ උතුරා-සහ ඵකස් කොට පෙරෙව මහලු හිසුන් පා වාද උඵල්ලෙන් හිද ඇදිලි බාද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. “වහන්ස, මම තත්වාදුරාමී රූපියසංවොහාරයට පැමිණියෙමි. මගේ මේ රූපියය (රත් රිදී මසු කහවණු) නිසඟි විය: මම මෙය සහනට නිසජම”යි. නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගත යුතුය. ඉදින් එහි ආරුමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පැමිණේ නම් “ඇවත මෙය දනා”යි හේ කියයුත්තේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ ‘මත් කුමක් ගෙන ආයුතු ද’යි කියා නම් ‘මෙතම් මෙතම් දූය ගෙනෙව’යි නො කියයුත්තේ ය. හිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මි හෝ පැණි හෝ කැපවූවක් කියයුතුය. ඉදින් හෙතෙම ඒ රූපියයෙන් පෙරලි කොට කැප දෙයක් ගෙනේ නම් රූපියය ගණුදෙනු කලහු තබා සියල්ලත් විසින් ම වාලදිය යුතුය. මෙසේ මෙය ලැබේ නම්, ඒ ලැබීම මාතව. ඉදින් නො ලැබේ නම්, හෙතෙමේ “ඇවත මෙය බැහැර ලව”යි හේ කියයුත්තේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ එය බැහැර ලා නම් තෙල බැහැර ලීම මාතවි. ඉදින් බැහැර නො ලා නම් පසගින් සමන්විත රූපියජබ්බක මහණ සමවත කල යුත්තේ ය: “යමෙක් ජන්දගතියට නොයේ නම් දෙසාගතියට නො යේ නම් මොහාගතියට නො යේ නම් භයාගතියට නො යේ නම් බැහැර වූ නො වූ දූය දනී නම් එබත්දෙකි.” තවද මහණෙනි, මෙසේ සමවත කලයුත්තේ ය. පලමුව මහණ තෙම යාදිය යුත්තේ ය. යාද වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දුන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්තක් අසාවා. ඉදින් සබ්බයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙම මෙතම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමවත කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤා’යි.

වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්තක් අසාවා. සබ්බ තෙම මෙතම් මහණහු රූපියජබ්බක කොට සමවත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්භව මෙතම් මහණහට රූපියජබ්බකසමවතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණීභොව වන්නේ ය. යමක්භට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්තේ ය.

සබ්බයා විසින් මෙතම් මහණ රූපියජබ්බක කොට සමවත කරණ ලද්දේ ය. සබ්බයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීභොවය යි. තෙල මෙසේ බරම”යි.

3. සමවතය ලත් මහණහු විසින් නිමිති රහිත කොට ඉවත ලියයුතු ය. ඉදින් නිමිති කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාඇවැත් වේ.

4. රුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. රුපියෙ වෙමතිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. රුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. අරුපියෙ වෙමතිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිසසගනියං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ, අපතති දුක්ඛං. අරුපියෙ වෙමතිකො, අපතති දුක්ඛං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ, අපතති.

5. අනාපතති උමමතතකසස, ආදිකමමිකසසාති.

රුපියසංචොභාරසිකඛාපදං නිබ්බන්.

5. 2. 10.

කයවිකකයසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවසීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාපටිඤ්ඤිකසස ආරාමේ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනන්දො සකසපුතො පටො; සොති විවරකමමං කාතුං. සො පටපිලොතිකාතං සඛසාරිං කරිනා සුරතතං සුපරිකමමකතං කනා පාරුපි. අඵ බො අඤ්ඤාතරො පරිබ්බාජකො මහගසං පටං පාරුපිනා යෙනායසමා උපනන්දො සකසපුතො තෙනුපසකකමි, උපසඛකමිනා ආයසමනතං උපනන්දං සකසපුතතං එතදවොච: “සුන්දරං බො තසායං ආවුසො සඛසාරි, දෙහි මෙ පටෙනා”ති. “ජාතාහි ආවුසො”ති? “ආමාවුසො ජාතාමි”ති. “භන්දුචුසො”ති අදසි. අඵ බො සො පරිබ්බාජකො තං සඛසාරිං පාරුපිනා පරිබ්බාජකාරාමං අගමාසි. පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොචු: “සුන්දරං බො තසායං ආවුසො සඛසාරි, කුතො තයා ලභා”ති? “තෙන මෙ ආවුසො පටෙන පරිබ්බාජකා”ති. “කතීහිපි තසායං ආවුසො සඛසාරි භවිසසති, තො යෙව තෙ පටො වරො”ති.

2. අඵ බො සො පරිබ්බාජකො “සඵටං බො පරිබ්බාජකා ආහංසු. කතීහිපි මසායං සඛසාරි භවිසසති, සො යෙව මෙ පටො වරො”ති යෙනායසමා උපනන්දො සකසපුතො තෙනුපසකකමි. උපසඛකමිනා ආයසමනතං උපනන්දං සකසපුතතං එතදවොච: “භන්දු තෙ ආවුසො සඛසාරි, දෙහි මෙ පට”තති. “තනු නා ආවුසො මයා වුතො ජාතාහි ආවුසොති, තාහං දසොමි”ති.

4. රූපයෙහි රූපය යන සංඥ ඇත්තේ (කාතෘකාත) රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. රූපයෙහි විමිති ඇතියේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. රූපයෙහි අරූපය යන සංඥ ඇතියේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වේ. අරූපයෙහි රූපය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අරූපයෙහි විමිති ඇතියේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසඟිපවිති වේ. අරූපයෙහි රූපය යන සංඥ ඇත්තේ දුක්ඛාආවාත් වෙයි. අරූපයෙහි වෙමතික වූයේ දුක්ඛාආවාත් වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය යන සංඥ ඇත්තේ ආවාත් නැති.

5. උච්චතකයහට, ආදිකම්මකයහට ආවාත් නැති.

රූපිසංචොභාර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 10.

කයවිකකයශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන්වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩවසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාකාරපුත්‍ර නෙමේ සිටුරාකම් කරන්නට සලත් වූයේ වෙයි. හේ මහලු පටකභිත් සහලක් කොට මොනොවට රඳන ලද්දක් මොනොවට රඳ පිරිසම් කරණ ලද්දක් කොට පෙරෙව් ය. ඉක්බිති එක්තරු පිරිවැජ්ඣයක් මහලු පිළියක් පෙරෙව ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාකාරපුත්‍රයන් වෙත එලඹ උපනඤ්ඤාකාරපුත්‍රයනට මෙය කීය. “ඇවත, තොපගේ මේ සහල සොදුරාය. “මගේ පිළියෙන් පෙරලි කොට දෙව”යි. “ඇවත විමසා ගණැ”යි. එසේය “ඇවත දනිමි”යි “එසේ නම් ගණැ”යි දුන්නේය. එකල්හි ඒ පිරිවැජ් නෙමේ ඒ සහල පෙරෙව පිරිවැජ්ඣරමව ගියේය. පිරිවැජ්ඣෝ ඒ පිරිවැජ්ඣාට මෙය කීය. “ඇවත, තාගේ මේ සහල සොදුරාය. කොඨිත් ලබන ලදදු”යි. ඇවැත්නි, මා විසින් ඒ පිළියෙන් පෙරලි කොට ගන්නා ලදු”යි. “තාගේ මේ සහල කී දවසක් පවත්නේ ද? තාගේ ඒ වසත්‍රය ම උතුමැ”යි.

2. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජ් නෙමේ පිරිවැජ්ඣෝ සැබවක් කීය. “මගේ මේ සහල කීදවසක් පවත්නේ ද, මගේ ඒ වසත්‍රය ම උතුමැ”යි. ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාකාරපුත්‍රයන් වෙත එලඹ මෙය කීය. “ඇවැත්නි, තාගේ සහල ගණුව මගේ වසත්‍රය දෙව”යි. “ඇවැත්නි තෝ මා විසින් විමසා ගණැ”යි කීයන ලද්දේ නො වෙයි ද? “මම නොදෙමි”යි.

3. අඵ ඛො සො පරිබ්බාජකො උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: ගිහිපි තං ගිහිසං විපට්ඨසාරියං දෙති¹, කිං පන පබ්බජ්ඣො පබ්බජ්ඣස්ස න දස්සති”ති. අසොසංඝං ඛො භික්ඛු තස්ස පරිබ්බාජකස්ස උජ්ඣායනාත්තස්ස ඛියනාත්තස්ස විපාවෙනාත්තස්ස. ඥෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨත්ථ, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්වා උපනන්දො සකාසුතො පරිබ්බාජකො සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජස්සති”ති. “අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමත්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර තං උපනන්ද පරිබ්බාජකො සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජ”ති? ² “සච්චං භගවා”. විගර්හි බුඤ්ඤො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස පරිබ්බාජකො සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජස්සයි. තෙතං මොඝපුරිස අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵචඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාථ :

“ඥො පන භික්ඛු නානපසකාරකං කයවිකකයං සමාපජෙජ්ජයා, නියගග්ගියං පාවිතතියනති”.

4. ඥො පනාති ඥො යාදිඥො -පෙ-

භික්ඛති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අභිපෙපතො භික්ඛති.

නානපසකාරකං නාම: විචරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලානපච්චය භොජජ් - පරිකාරා, අන්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

කයවිකකයං සමාපජෙජ්ජයාති ‘ඉමිනා ඉමං දෙති, ඉමිනා ඉමං ආහර, ඉමිනා ඉමං පරිවතොති, ඉමිනා ඉමං වේනාපෙති’ති අජ්ඣාචරති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. යතො කඨිතඤ්ච භොති විකකාසිතඤ්ච, අත්තනො භණ්ඩං පරහත්ථගතා පරහණ්ඩං, අත්තනො භත්ථගතං, නියගග්ගියං භොති. නියසජ් - තබ්බං තබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුගගලස්ස වා. ඵචඤ්ච පන භික්ඛවෙ නියසජ්තබ්බං: “අභං භනොත නානපසකාරකං කයවිකකයං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නියගග්ගියං. ඉමාභං තබ්බස්ස නියසජ්ජමි”ති - පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයස්වතො දමමිති”

5. කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, නියගග්ගියං පාවිතතියං. කය- විකකයෙ වෙමතිකො, නියගග්ගියං පාවිතතියං. කයවිකකයෙ න කය- විකකයසඤ්ඤි, නියගග්ගියං පාවිතතියං. න කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. න කයවිකකයෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. න කයවිකකයෙ න කයවිකකයසඤ්ඤි, අතාපනති.

6. අතාපනති අග්ගං පුච්ඡති, කපටියකාරකස්ස ආවිකඛති, ඉදං අමතාකං අතථී අමතාකඤ්ච ඉමිනා ච ඉමිනා ච අනෙත්ථාති භණ්ති. උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කයවිකකයසිකඛාපදං නිවර්තනං.

කොසියචගෙගා දුතියො.

තසසුද්දනං:-

කොසියා සුඤ්ඤොභාගා ජබ්බස්සාති නිසීදනං,
ඤ්ච ච ලොමාති උග්ගණෙන, උගො තානපසකාරකාති.

1. දෙනති ම ජ.සං. 2. සමාපජ්ජමි. ම ජ සං.

3. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජි තෙමේ අවඤ කෙරෙයි නුගුණ කියයි දෙස් පහල කෙරෙයි: ගිහියා පවා පසුතාවිලි වන ගිහියාට එය දෙයි. “කුමක්හෙයින් පාවිද්දෙක් පාවිද්දට තොදෙත්තේද”යි. භික්ෂුහු අවඤ කරුණ නුගුණ කියන දෙස් පහල කරුණ ඒ පිරිවැජියාගේ තෙපුල් ඇසුහ. යම් අපිස්චු මහණ කෙතෙක් වෙද්ද ඔහු අවඤ කෙරෙති නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ තම් ආයුෂමත් උපතන්දුශාකාසුත්‍රයෝ පිරිවැජියකු සමග කයවිකකයට ගණුදෙනුවට පාමිණියාහු ද?යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලහ. සාබ්බද, උපතන්දුය, තෝ පිරිවැජියකු සමග ගණු- දෙනුවට පාමිණියෙහි ද”යි. “සාබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්ස”. භාග්‍යවත් බුදු- රජානන් වහන්සේ ගැරැහු සේක. “කෙසේ තම් තුවජ්ජුරාමය, තෝ පිරිවැජියකු සමග ගණුදෙනුවට පාමිණියෙහි ද? තුවජ්ජුරාමය, තෙල තො පහත්වුවත්තේ පාහැදීම පිණිස ගෝ තොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් තන් වැදුරුම් ගණුදෙනුවට පාමිණේ නම් නිසගි- පවිහී වේ”යි.

4. ඡයාපන යනු: යමෙක්. යම්බදු වූයෙක් ...

භික්ෂු යනු ... මෙතෙමේ මේ අඵයෙහි ‘භික්ෂු’යි අදහස් කරණ ලදී.

නානාපසකාරක නම්: සිටුරා පිඬුවා සෙතසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිඩකුදු දහැටි දඩකුදු දවලු හුයකුදු.

කයවිකකයං සමාපජජ්ජයා යනු: මෙයින් මෙය දෙව. මෙයින් මෙය ගෙණෙව. මෙයින් මෙය පෙරලි කරව. මෙයින් මෙය විකොට ගෙණෙව’යි සිකපද මඩි නම්, දුකුලාආචාත් වේ. යම් කලෙක දෙනු ලදත් ගන්තා ලදත් වේ ද නමත් අයත් බඩු පර අත් ගියේ ද මෙරමා අයත් බඩු තමා අතට ගියේ ද, එකල්හි නිසගි වේ. සබ්බයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසැජ්ජ- සුතුය. තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසැජ්ජ යනු:

“වහන්ස, මම තන්වැදුරුම් කයවිකකයට පාමිණියෙමි. මාගේ මෙය නිසගි විය. මම මෙය සභනට නිසජම”යි ... දෙත්තේය යි ... දෙත්තාහ’යි ... ආයුමෙත්තට දෙමි’යි.

5. විනිමයෙහි විනිමය සත් ඇතියේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විමති ඇත්තේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විනිමය සත් නැතියේ නිසගිපවිති වේ. විනිමය තො වූයෙහි විනිමය ය යන සත් ඇත්තේ දුකුලා- ආචාත් වෙයි. විනිමය තො වූයෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාත් වෙයි. විනි- මය තො වූයෙහි විනිමය තො වූයේ ය යන සත් ඇතියේ ආචාත් නැති.

6. අගය විවාරා නම්, කැපකරාගට කියා නම්, මෙතම් දෙයක් අපට ඇත, අපට මේ මේ දෙයින් ප්‍රයෝජනයයි කියා නම්, උමතු වුවහුට, ආදිකම්මකයාට, ආචාත් නැති.

කයවිකකය ශික්ෂාපදය නිමි.

දෙවනු කොසිය වගයි.

එහි උඤනය:

කොසිය සිකපදය, සුඛකාලක සිකපදය, දොභාග සිකපදය, ජබ්බසං- සිකපදය, නිසිදන සඤ්ඤ සිකපදය, එලකලොම බොවන සිකපද දෙකය, රූපිය, රූපියසංවොහාර සිකපද දෙකය, කයවිකකය සිකපදයයි දසයකි.

පනවග්ගො.

5. 3. 1.

පනවසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අතාථ-
 පිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභීයා භික්ඛු ඛුඤ්ඤ පතෙත
 සනතිවයං කරොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිඤ්ඤානා පසසිඤා උජ්ඣා-
 යනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම සමණා සකාසුතතියා ඛුඤ්ඤ
 පතෙත සනතිවයං කරිස්සනති, පතනවාණිජජං වා සමණා සකාසුතතියා
 කරිස්සනති, අමතතිකාපණං වා පසාරෙස්සනති”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු
 තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ
 භික්ඛු අපච්චජා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම
 ජබ්බගභීයා භික්ඛු අතිරෙකපතනං ධාරෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භග-
 වතො එතමජ්ඣං ආරුමෙසු: “සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ අතිරෙකපතනං
 ධාරෙථා”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුලෙහ
 මොඝපුරිසා අතිරෙකපතනං ධාරෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපසනනානං
 වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙස්සථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකපතනං ධාරෙස්ස, නියස්ගභීයං
 පාචිතතියනති.”

ඵවඤ්ඤාං භගවතා භික්ඛතා සිකඛාපදං පඤ්ඤානං ගොති.

[මූලපඤ්ඤාහති.]

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකපතෙතා
 උපපතො ගොති, ආයස්මා ව ආනන්දෙ තුං පතනං ආයස්මතො සාරිපුතතස්ස
 දාතුකාමො ගොති. ආයස්මා ව ආනන්දෙ සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො
 ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදගොසි: භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤානං: “ත
 අතිරෙකපතෙතා ධාරෙතබ්බො”ති. අයඤ්ඤ මෙ අතිරෙකපතෙතා උපපතො,
 අභඤ්ඤිමං පතනං ආයස්මතො සාරිපුතතස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ව සාරි-
 පුතෙතා සාකෙතෙ විහරති. කථනානු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බනති.” අථ ඛො
 ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමජ්ඣං ආරුමෙසි.

පහතවර්ගය

5. 3. 1.

පහතගිණිපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැත්නුවර ජේත-
 වන නම් වූ අතේපිඩු සිටුවුනේ අරමිභි වැඩ වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි
 සවගමගණනු බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙහි. විහාරවාරිකාවෙහි හැසිරෙන
 මිනිස්සු දැක හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. “කෙසේ නම්
 ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙද්ද, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ
 පාත්‍ර වෙලෙදුම හෝ කෙරෙද් ද, අමත්අවුණක් හෝ විවෘත කෙරෙත් ද”යි.
 භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස්
 ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ
 පවසති, දෙස් පතුරුවත්. “කෙසේ නම් සවග මහණහු අතිරෙකපාත්‍ර දරද්
 ද”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.
 “සැබැද මහණෙනි, තෙපි අතිරෙකපාත්‍ර දරවු ද”යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන්
 වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ භාරතු සේක: “කෙසේ නම් තුවුල්-
 පුරුෂයෙහි, තෙපි අතිරෙක පාත්‍ර දරවු ද? තුවුල්පුරුෂයෙහි, මෙය තො
 පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි. ... මහණෙනි, මේ සිකපදය
 මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අතිරෙකපාත්‍ර දැර නම් නිසිපවිති වේ”යි.

මෙසේත් මේ සිකපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට පණවන
 ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවිමසි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂමත් අනුදතෙරුන්ට අතිරෙක පාත්‍රයක්
 උපන්නේ වෙයි. ආයුෂමත් ආනන්ද සඨවිරතෙමේ ඒ පාත්‍රය ආයුෂමත්
 ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙයි.
 ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේ සාකෙතනුවර වසන සේක.
 ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසඨවිරයන් වහන්සේට මේ සිත විය: අතිරෙක
 පාත්‍රයක් තො දැරියයුතු ය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන
 ලදී. මට මේ අතිරෙක පාත්‍රයක් උපත. මම ද මේ පාත්‍රය ආයුෂමත්
 ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර
 සඨවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වෙසෙති. ම විසින් කෙසේ පිළිපැදිය
 යුතු ද”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සඨවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන්
 වහන්සේට එපවත් සැල කළහ.

3. “කිච්චිරං පනානඤ්ඤාසාරිපුතො ආගච්චියති”ති. “තච්චං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසී. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙක-පතනං ධාරෙතුං”. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“දසාභපරමං අතිරෙකපනො ධාරෙතබ්බො, තං අනික්ඛාමයනො, නිය්‍යග්ගියං පාවිභවියනති.”

[දුතියපඤ්ඤාති.]

4. දසාභපරමනති දසාභපරමතා ධාරෙතබ්බො.

අතිරෙකපනො නාම: අතඛිට්ඨිතො අවිකප්පිතො.

පනො නාම: දෙව පතනා: අයොපනො මතනිකාපනො. තයො පතනස්ස වණණා: උකකට්ඨා පනො මජ්ඣමො පනො ඔමකො පනො. උකකට්ඨා නාම පනො අඛිඤ්ඤාකොදනං ගණහාති චතුභාගං බාදනං තදුපියං ච ව්‍යඤ්ඤනං. මජ්ඣමො නාම පනො නාමුකොදනං ගණහාති චතුභාගං බාදනං තදුපියං ච ව්‍යඤ්ඤනං. ඔමකො නාම පනො පනොදනං ගණහාති චතුභාගං බාදනං තදුපියං ච ව්‍යඤ්ඤනං. තනො උකකට්ඨා අපනො. ඔමකො අපනො.

තං අනික්ඛාමයනො නිය්‍යග්ගියං පාවිභවියං හොතිති [එකාදසෙ පුග්ගලස්ස වා, නිස්සග්ගියො හොති.] නිස්සජ්ඣබ්බො සඛසස්ස වා ගණස්ස වා අරුණුග්ගමෙ එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බො: තෙන භික්ඛුතා සඛසං උපසඛකමිත්වා එකංසං උතතරුසඛගං කරිත්වා බුඛිඤ්ඤානං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උකකුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ භනෙත පනො දසාභාතිකකනො නිය්‍යග්ගියො. ඉමාහං සඛසස්ස නිස්සජාමි”ති. නිස්සජ්ඣා ආපතති දෙසෙතබ්බො, බ්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිස්සට්ඨපනො දතබ්බො.

“සුණාතු මෙ භනෙත සඛෙසා, අයං පනො ඉජ්ඣනාමස්ස භික්ඛුතො නිය්‍යග්ගියො සඛසස්ස නිය්‍යට්ඨො, යදි සඛසස්ස පතනකලං, සඛෙසා ඉමං පතනං ඉජ්ඣනාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍යා”ති.

තෙන භික්ඛුතා සම්බහුලෙ භික්ඛු උපසඛකමිත්වා එකංසං උතතරු-සඛගං කරිත්වා බුඛිඤ්ඤානං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උකකුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාපිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ භනෙත පනො දසාභාතිකකනො නිය්‍යග්ගියො. ඉමාහං අයසමනතානං නිස්සජාමි”ති. නිස්සජ්ඣා ආපතති දෙසෙතබ්බො. බ්‍යතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන ආපතති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිස්සට්ඨපනො දතබ්බො.

“සුණනතු මෙ අයසමනතා, අයං පනො ඉජ්ඣනාමස්ස භික්ඛුතො නිය්‍යග්ගියො අයසමනතානං නිය්‍යට්ඨො, යද්දයසමනතානං පතනකලං, අයසමනතා ඉමං පතනං ඉජ්ඣනාමස්ස භික්ඛුතො දදෙය්‍යා”නති.

[-] සිඞ්ඤානානි

3. “ආනන්දය, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ කොපමණ කලකින් එන්නේ ද?”යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තවවැනි හෝ දසවැනි දවසැ”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි මේ ප්‍රස්තාවයෙහි දැහැමි කපා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, දස දිනක් පරම කොට අතිරෙක-පාත්‍රයක් දරන්නට අනුදනීම්”. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.”

“දස දිනක් පරම කොට ඇති කල් අතිරෙක පාත්‍රයක් දැරිය යුතුයි. එය ඉක්මවන්නකුට නිසඟිපවිනි වේ” යයි.

[දෙවන පැණවිමසි.]

4. දසාහපරමං යනු: දසදවසක් පරම කොට ඇති කල් දැරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙක පහන නම්: නො ඉටු ව ලද්දේ නො විකපන ලද්දේ යා.

පහන නම්: පාත්‍ර දෙකෙකි: අයස්පාත්‍ර යැ මෘතතිකාපාත්‍ර යි. පාත්‍රයාගේ ප්‍රමාණයෝ තිදෙනෙකි: උතකාෂටපාත්‍ර යැ මධ්‍යමපාත්‍ර යැ අවමකපාත්‍ර යි. උතකාෂටපාත්‍රය නම්: සහල් දෙතැලියක බත් ද බතීන් සතරභාගයක බාදු ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ජන ද ගණී. මධ්‍යමපාත්‍රය නම්: සහල් තැලියක බත් ද බතීන් සතරභාගයක බාදු ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ජන ද ගණී. අවමකපාත්‍රය නම්: සහල් අඩතැලියක බත් ද බතීන් සතරභාගයක බාදු ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ජන ද ගණී. එසින් උතකාෂට වූයේ පාත්‍ර නො වෙයි. අවමක වූයේ පාත්‍ර නො වේ.

තං අතික්ෂාමයනො නිසඟගතියං පාවිතතියං හොති යනු: එකොළොස් වන අරුණ නැගෙන කල්හි නිසඟි වෙයි. සඟනට හෝ ගණයාට හෝ ප්‍රභූලක්භට හෝ නිසැරියයුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුත්තේ ය: ඒ මහණහු විසින් සතුන් වෙත එලඹ උතුරුසඟ එකක් කොට මහලු භික්ෂූන් පා වැද උඵලු වැ හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසඟි විය. මෙය මේ සඟනට නිසර්ම’යි. නිසර් ඇවැත් දෙසියයුතු ය. ප්‍රතිබල වූ ව්‍යකත මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගතයුතු ය. නිසර්ත ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසඟි වූයේ සඟනට නිසදන ලද්දේ ය. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණීකල් වේ නම් සඛ්‍ය තෙමේ මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නේය”යි.

ඒ මහණහු විසින් බොහෝ භික්ෂූන් වෙත එලඹ උතුරුසඟ එකක් කොට මහලු භික්ෂූන් පා වැද අඩදණිට හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුත්තාහ. “වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසඟි විය. මම මෙය ආයුෂමතුන්හට නිසර්ම”යි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගත යුතු ය. නිසර්ත ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“ආයුෂමත්ති, මා කියන්නක් අසන්වා” මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසඟි වූයේ ආයුෂමතුන්හට නිසදන ලදී. ඉදින් ආයුෂමතුන්හට පැමිණී කල් වේ නම් ආයුෂමත්ති මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නාහ” යි.

5. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසම්බන්ධිතා; එකංසං උත්තරුසම්භං කරිතා; උක්ඛුට්ඨිකං නිසීදිතා; අඤ්ඤාප්පිං පඤ්ඤාභෙතා; එවමස්ස වචනීයො: “අයං මෙ ආට්ටිසො පතෙතා; දසාභාතික්ඛකනො; නිස්සග්ගීයො. ඉමාභං ආයසමතො නිස්සජාමී”ති නිස්සජ්ඣා; ආපච්ඡි දෙසෙතබ්බා. තෙන භික්ඛුනා ආපච්ඡි පටිගගභෙතබ්බා. නිස්සට්ඨපතො; දාභබ්බො; ඉමං පතනං ආයසමතො දමමී”ති.

6. දසාභාතික්ඛකනො අතික්ඛකනාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. දසාභාතික්ඛකනො වෙමතිකො, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. දසාභාතික්ඛකනො අනතික්ඛකනාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අනට්ඨිතො අනට්ඨිතාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අවිකප්පිතො විකප්පිතාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අවිස්සජ්ජිතො විස්සජ්ජිතාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අනට්ඨිතො නට්ඨිතාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අවිතට්ඨිතො විතට්ඨිතාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අභිනො භිත්තාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. අවිලුභො විලුභාසඤ්ඤා, නිස්සග්ගීයං පාවිතරීයං. නිස්සග්ගීයං පතනං අනිස්සජ්ඣා; පරිභුඤ්ඤා, ආපච්ඡි දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකනො අතික්ඛකනාසඤ්ඤා, ආපච්ඡි දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකනො වෙමතිකො ආපච්ඡි දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛකනො අනතික්ඛකනාසඤ්ඤා අනාපච්ඡි.

7. අනාපච්ඡි අනොදසාභං අධිට්ඨාති,¹ විකපෙපති, විස්සජෙපති, නස්සති, විතස්සති, භිජ්ජති, අවර්ජ්ඣතා; ගණ්ඨනාති, විස්සාසං ගණ්ඨනාති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන ඛො පත සමයෙන ඡබ්බග්ගීයා; භික්ඛු නිස්සට්ඨපතනං න දෙනති. භගවතො එතමඡං ආරොචෙත්ථ: “ත භික්ඛවෙ නිස්සට්ඨපතො; ත දාභබ්බො. යො ත දදෙය්‍ය, ආපච්ඡි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

පනතසිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 2.

උභනපඤ්චබ්බන්ධන සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො; භගවා; සකෙකස්ස විහරති කපිලවඤ්ඤාමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන අඤ්ඤානරොත කුමාකාරොත භික්ඛු පචාරිතා; භොනාති: “යෙසං අය්‍යානං පතෙතන අනො; අභං පතෙතනා”ති. තෙන ඛො පත සමයෙන භික්ඛු න මත්තං ජාතීතා; බහු පතෙත විඤ්ඤාපෙතාති. යෙසං බුද්ධා; පතතා; තෙ මගනො පතෙත විඤ්ඤාපෙතාති. යෙසං මගතතා; පතතා; තෙ බුද්ධා; පතෙත විඤ්ඤාපෙතාති. අථ ඛො භො; කුමාකාරො භික්ඛුනං බහු පතෙත කරොනො; ත සකෙකාති අඤ්ඤාං විකාකායිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදරුපිස්ස කීලමනාති. මනුස්සා; උජ්ඣායනාති බීයනාති විපාචොනාති: “කථං භි නාම සමණා සකාපුත්තරීයා; ත මත්තං ජාතීතා; බහු පතෙත විඤ්ඤාපෙසසනාති.—

1. අභිලෙඡති. ම.ජ.සං.

5. ඒ මහණනු විසින් එක් මහණක්නු වෙත එලඹ උතුරුසහ එකේ කොට අබදුණ්ව හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුත්තේ ය. “ඇවැත්නි, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසහි විය. මම මෙය ආයුෂමත්භට නිසදම්”යි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතුය. ඒ මහණනු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතුය. “මේ පාත්‍රය ආයුෂමත්භට දෙමි”යි නිසදු පය (ඔහුට) දියයුතු.

6. දස දින ඉක්ම ගියෙහි ඉක්මගිය සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි විමති ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි, නො ඉක්මනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වේ. නො ඉටන ලදුයෙහි ‘ඉටන ලදු’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො විකපන ලදුයෙහි ‘විකපන ලදු’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො විසජන ලදුයෙහි ‘විසජන ලදු’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නොනටුයෙහි ‘නටු’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නොවැනැහුනෙහි ‘වැනැහිනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො බිඳුනෙහි ‘බිඳිනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො පාඨාරගන්තා ලදුයෙහි ‘පාඨාරගන්තා ලදු’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වේ. නිසහි වූ පාත්‍රය නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘ඉක්මණැ’යි සන් ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නො ඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘නො ඉක්මණැ’යි සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

7. ඇතුළු දසදවසා ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, නැසේ නම්, වැනැසේ නම්, බිඳේ නම්, අසිදා ගණිත් නම්, විස්වාසි වෑ ගණිත් නම්, උමමනකකයභට, ආදිකමමකයභට ඇවැත් නැති.

8. තවද එසමයෙහි සවගමහණනු නිසාජනය කල පාත්‍රය නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, නිසාජනය කල පාත්‍රය නො දියයුත්තේ නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුලාඇවැත්වේ” යයි.

පහතශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 2.

උග්‍රනපසච්චබන්ධන ශික්ෂාපදය.

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි වූ කිඹුල්වත්පුර නිශ්‍රොධාරමයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරු කුඹල්කරුවකු විසින් භික්ෂුනු පවරණ ලද්දෙනු වෙත්. “යම් ආයතීයන් වහන්සේ කෙනකුන්ට පාත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් මම පාත්‍රයෙන් පවරමි’යි. එසමයෙහි මහණනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ කුඩා පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු මහන් පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ මහන් පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු කුඩා පා විතවත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරු තෙමේ භික්ෂුන්ට බොහෝ පාත්‍ර ඉදිකරන්නේ අනිත් විකීර්ණිය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යාපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙති. මිනිස්සු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්ද.—

අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොනො; න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඨං කාචුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනති”ති. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු න මනනං ජාතීනා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනති”ති.

2. “අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු න මනනං ජාතීනා බහු පතො විඤ්ඤපෙනතිති?” “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා න මනනං ජාතීනා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනති. තෙතං භික්ඛවෙ අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිනා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසී: “න භික්ඛවෙ පතො; විඤ්ඤපෙනබ්බො, යො විඤ්ඤ-පෙය්‍ය, ආපතති දුකකටස්සාති.”

3. තෙත ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පතො; භිනො; හොති. අථ ඛො සො භික්ඛු “භගවතා පටිකඛිතනං පතනං විඤ්ඤපෙනති” කුකකුච්චායනො; න විඤ්ඤපෙති. භජෙඤ්ඤ පිණ්ඩාය වරති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තීයා භජෙඤ්ඤ පිණ්ඩාය වරිසසනති, සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤාතිජීයා”ති. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතසම්මං නිදනෙ එතසම්මං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තට්ඨපතනස්ස වා භින්නපතනස්ස වා පතනං විඤ්ඤපෙනති”.

4. තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බගහියා භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤාතං තට්ඨපතනස්ස වා භින්නපතනස්ස වා පතනං විඤ්ඤපෙනති,” තෙ² අප-මනතකෙතපි භිනොත අපමනතකෙතපි බණ්ඨන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙනති. අථ ඛො සො කුමභකාරො භික්ඛුනං තථෙව බහු පතො කරොනො; න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඨං කාචුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනති. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තීයා න මනනං ජාතීනා බහු පතො විඤ්ඤපෙසසනති. අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොනො; න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඨං කාචුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරුපිස්ස කිලමනති”ති.

5. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගහියා භික්ඛු අපමනතකෙතපි භිනොත අපමනතකෙතපි බණ්ඨන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤ-පෙසසනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ අපමනතකෙතපි භිනොත අපමනතකෙතපි බණ්ඨන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤපෙථා”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා අපමනතකෙතපි භිනොත අපමනතකෙතපි බණ්ඨන විලිඛිතමනෙතනපි බහු පතො විඤ්ඤ-පෙසසථ. තෙතං මොඝපුරිසා අපසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1 ‘අඤ්ඤ’ ඉති ව 2. ‘තෙ’ ඉති ව මජ්ඣ. නදිස්සෙත.

මේ තෙමේ මොවුන්ට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අතින් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙනා'යි. මහණහු හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙය් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බය් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙය් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ නම් මහණහු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුහුද්”යි.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සාල කලහ. ... “සාබ්බ, මහණෙනි, භික්ෂුහු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්ද”යි. “සාබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරහු සේක: “කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුව්ච්ඡුරාඡයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුහු ද, මහණෙනි, එය නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... ගරහා දැහැමි කපා වදාරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, පාත්‍රයෙක් විතවා නො ගත යුතුය. යමෙක් විතවා නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ”යි.

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණක්හුගේ පාත්‍රය බිඳුනේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පාත්‍රය විතවා ගැණීම පිලිකෙව් කරණ ලද්’යි කුකුස් කරන්නේ නො විතවයි. අතින් පිබු සිඟා යෙයි. මිනිස්සු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙය් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යජුත්‍රියයෝ අත් නොවුවන් සේ අතින් පිබු සිඟා හැසිරෙත් ද්”යි. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙය් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බය් ඇසුහ. ඉක්බිති භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කලාහු ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙනි දැහැමි කපා වදාරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, තට පා ඇතියහුට හෝ බුන් පා ඇතියහුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදනිමි”යි.

4. එසමයෙහි සවග මහණහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තට පා ඇතියහුට හෝ බුන් පා ඇතියහුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදන්තා ලද්’යි ඒ මහණහු මදක් බුන් පමණකිනුදු, මදක් කැඩුනු පමණකිනුදු ඉරි ගැසුනු පමණකිනුදු, බොහෝ පා විතවා ගණිත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරා තෙමේ භික්ෂුන්ට එසේ ම බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අත් විනිශ්චයයුතු බඩුවක් කරන්නට නොහැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙත්. මිනිස්සු එසේ ම හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙය් පහල කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යජුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවා ගණිත් ද, මේ තෙමේ මොවුන්ට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අත් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝත් වෙහෙසෙනා’යි.

5. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙය් පහල කරණ මිනිසුන්ගේ බය් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙය් පහල කෙරෙත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවද්ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කලහ. “සාබ්බ, මහණෙනි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවු ද්”යි. “සාබ්බ, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරහු සේක. “කෙසේ නම් තුව්ච්ඡුරාඡයෙනි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවුහුද්? “තුව්ච්ඡුරාඡයෙනි, තෙල නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“ඥා පන භික්ඛු උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මඤ්ඤා පඤ්ඤාන අඤ්ඤානං නවං පනතං වේනාපෙය්‍ය, නිසස්සනිසං පාවිතනිසං. තෙන භික්ඛුනා සො පනොනා භික්ඛුපට්ඨාය නිසස්සනිසො. ඥා ච තස්සා භික්ඛුපට්ඨාය අභ්‍යාපට්ඨෙය්‍යො තො නස්ස භික්ඛුනො පදුනානො ‘අයං තෙ භික්ඛු පනොනා යාව භෙදනාය ඛාරෙතබ්බො’ති. අයං තස්ස සාමිච්චී”ති.

6. ඥා පනාති ඥා යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අඤ්ඤා අභිප්පභො භික්ඛුති.

උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මඤ්ඤා නාම පඤ්ඤා: අබ්‍රහ්මඤ්ඤා වා එකබ්‍රහ්මඤ්ඤා වා ද්විබ්‍රහ්මඤ්ඤා වා ත්‍රිබ්‍රහ්මඤ්ඤා වා චතුර්බ්‍රහ්මඤ්ඤා වා. අබ්‍රහ්මඤ්ඤාකාසො නාම පඤ්ඤා: යස්ස ද්විභිදුලා රුජ් න භොති. බ්‍රහ්මඤ්ඤාකාසො නාම පඤ්ඤා: යස්ස ද්විභිදුලා රුජ් භොති. තවො නාම පඤ්ඤා: විඤ්ඤානං උපාදය වුච්චති.

වේනාපෙය්‍යාති විඤ්ඤාපෙති, පඤ්ඤාගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිසස්සනිසො භොති. සබ්බමජ්ඣේඤ්ඤා නිසස්සනිසො. සබ්බෙභෙව අභිට්ඨිතපනතං ගභෙඤ්ඤා සනතිපතිතබ්බං. න ලාමකො පනොනා අභිට්ඨාතබ්බො “මහස්සං පනතං ගභෙස්සාමි”ති. සවෙ ලාමකං පනතං අභිට්ඨාති “මහස්සං පනතං ගභෙස්සාමි”ති, ආපනති දුක්ඛං.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසස්සනිසො: තෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසබ්බමිඤ්ඤා එකංසං උත්තරුසබ්බං කරිඤ්ඤා බුබ්බානං භික්ඛුනං පාදෙ චජ්ඣිඤ්ඤා උක්ඛුට්ඨං නිසිද්ධිඤ්ඤා අඤ්ඤා පඤ්ඤාභෙඤ්ඤා එවමස්ස වචනීඤ්ඤා: ‘අයං මෙ භනොන පනොනා උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මඤ්ඤා පඤ්ඤාන වේනාපිඤ්ඤා නිසස්සනිසො. ඉමංසං සබ්බස්ස නිසස්සනිසො’ති. නිසස්සනිසො ආපනති දෙසෙතබ්බො. බ්‍රහ්මඤ්ඤා භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිභ්‍රහ්මඤ්ඤා.

පඤ්ඤානබ්‍රහ්මඤ්ඤා සමනතාගතො භික්ඛු පනතභාගාපකො සමමනති-තබ්බො. ඥා න ජජුගතිං ගවේජය්‍ය, න දෙසාගතිං ගවේජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවේජය්‍ය, න භයාගතිං ගවේජය්‍ය, ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමනතිතබ්බො: “පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො:”

“සුඤ්ඤා මෙ භනොන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකල්ලං, සබ්බො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං පනතභාගාපකං සමමනොය්‍ය. එසං ඤ්ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භනොන සබ්බො. සබ්බො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං පනතභාගා-පකං සමමනනාති. යස්සායස්සවො බමති ඉඤ්ඤාමස්ස භික්ඛුනො පනත-භාගාපකස්ස සමමුති, සො භුඤ්ඤාස්ස, යස්ස තකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සබ්බොන ඉඤ්ඤාමො: භික්ඛු පනතභාගාපකො, බමති සබ්බස්ස, තස්මා භුඤ්ඤා. එවමෙතං ඛාරයාමි”ති.

“යම් මහණෙක් උනුපස්බාන් පා ඇතියාව අහින් අලුත් පයක් විතවා ගණී නම් නිසන්පවිති වේ. ඒ මහණහු විසින් ඒ විනවු පය මහණපිටිස්සි නිසන්පය යුතුය. ඒ මහණපිටියෙහි පයස්නනයෙහි ලද යම් පාත්‍රයෙක් වේ ද එය එ මහණහට දියයුතු: මහණ, නා විසින් මේ පාත්‍රය බිඳීම දක්වා දැනියයුත්තේ” යයි. මේ එහි වන”යි.

6. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ...

භික්ෂු යනු: ... මේ තෙම මේ අඵයෙහි ‘භික්ෂු’යි අදහස් කරණ ලදී.

උග්‍රපඤ්චබ්‍රහ්මචරිත නම්: බැඳුම් නැතියේ හෝ එක් බැඳුමක් ඇතියේ හෝ දෙබැඳුමක් ඇතියේ හෝ තුන්බැඳුමක් ඇතියේ හෝ සතර බැඳුමක් ඇතියේ හෝ යි. අබ්‍රහ්මචරිතය නම්: යමක්හුගේ දූගුල්-හිරෙක් නො වේ ද ඒ යා. බ්‍රහ්මචරිතය නම්: යමක්හුගේ දූගුල්-හිරෙක් වේ ද ඒ යා. නවපනති නම්: විඤ්ඤතනිය සදහා කියනු ලැබේ.

වේදනාපෙය්‍ය යනු: විතවා නම් පියෝහි දුකුලා වෙයි, ලැබීමෙන් නිසහි වෙයි. සහමාද නිසැරියයුතු. සියල්ලත් විසින් මා ඉටු පාත්‍රය ගෙණ රැස්වියයුතු ය. (මාහැගි පාත්‍රයක් ගත්තෙමි. යි) ලාමකපාත්‍රයෙක් නො ඉටියයුතු. ඉදින් (මාහැගි පාත්‍රයක් ගත්තෙමි) ලාමක පාත්‍රයක් ඉටා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

නවද මහණෙහි, මෙසේ නිසැරියයුතු: ඒ මහණහු විසින් සබ්‍රසයා වෙත එලඹ උතුරාසහ එකක් කොට පෙරෙව මහලු භික්ෂුන් පා වැද උළුල්ලෙන් හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය උනුපස්බානින් යුක්ත වා විතවා ගන්නා ලද්දේ නිසහි විය. මේ මෙය සහනට නිසරම්’යි. නිසරා ඇවැත් දෙසියයුතු. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිලිගතයුතු.

පසහකින් යුත් පනතගාභාපක මහණ තෙම සමවත කලයුත්තේ ය: යමෙක් ඡන්දගතියට නො යේ ද දෙසාගතියට නො යේ ද මොහාගතියට නොයේ ද භයාගතියට නො යේ ද ගත් නො ගත් බව දනී ද හෙතෙමේ යි. නවද මහණෙහි, මෙසේ සමවත කලයුත්තේ ය: පලමු කොට මහණ තෙම අයාදිය යුත්තේ ය. අයාද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්‍රස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්‍රස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සබ්‍රසයාට පැමිණීකල් ඇත්තේ නම් සබ්‍රස තෙම මෙතම් මහණහු පනතගාභාපක කොට සමවත කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤති, යා,

වහන්ස, සබ්‍රස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා සබ්‍රස තෙම මෙතම් මහණහු පනතගාභාපක කොට සමවත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙතම් මහණහුගේ පනතගාභාපක සමවතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණීමොහ වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්‍රසයා විසින් පනතගාභාපක වූ මෙතම් මහණ තෙම සමවත කරණ ලද්දේ ය. සබ්‍රසයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීමොහය යි. මෙසේ තෙල තුෂණීමොහය බරම්”යි

තෙන සමමතෙන භික්ඛුතා පතොතා ගාභෙතබ්බො. ථෙරො වත්තබ්බො: “ගණහාතු භනොත ථෙරො පත්ත”න්ති. සචෙ ථෙරො පත්තං¹ ගණහාති, ථෙරංසා පතොතා දුතියංසා ගාභෙතබ්බො. න ච තස්ස අනුදු-
 යතාය ත ගභෙතබ්බො. යො න ගණෙහයා, අපතති දුක්ඛටස්ස. අපත්තකස්ස න ගාභෙතබ්බො එතෙනෙච උපායෙන යාව සංඛික්ඛනවකා ගාභාපෙතබ්බො. යො ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පත්තපරියනොතා සො තස්ස භික්ඛුතො පදනබ්බො: “අයං තෙ භික්ඛු පතොතා යාව භෙදතාය ධාරෙතබ්බො”ති. තෙන භික්ඛුතා සො පතොතා න අදෙසෙ නික්ඛිපිතබ්බො, න අභොගෙත භුඤ්ජිතබ්බො, න විස්සජෙජනබ්බො, ‘කථායං පතොතා නස්සෙයා වා විනස්සෙයා වා භිජෙජයා වා’ති. සචෙ අදෙසෙ වා නික්ඛිපති අභොගෙත වා භුඤ්ජති විස්සජෙජති වා, අපතති දුක්ඛටස්ස.

අයං තථ සාමිච්ඡිති අයං තථ අනුධම්මතා.

7. අබ්බිතෙන පතොතන අබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අබ්බිතෙන පතොතන එක්ඛනිතං පත්තං -පෙ- දච්චිතං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

8. එක්ඛනිතෙන පතොතන අබ්බිතං පත්තං -පෙ- එක්ඛනිතං පත්තං -පෙ- දච්චිතං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

9. දච්චිතෙන පතොතන අබ්බිතං පත්තං -පෙ- එක්ඛනිතං පත්තං -පෙ- දච්චිතං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

10. තිබ්බිතෙන පතොතන අබ්බිතං පත්තං -පෙ- එක්ඛනිතං පත්තං -පෙ- දච්චිතං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

11. චතුබ්බිතෙන පතොතන අබ්බිතං පත්තං -පෙ- එක්ඛනිතං පත්තං -පෙ- දච්චිතං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

12. අබ්බිතෙන පතොතන අබ්බිතොකාසං පත්තං වෙතාපෙති, පාවිතතියං. අබ්බිතෙන පතොතන එක්ඛනිතොකාසං පත්තං නිස්සග්ගියං. -පෙ- දච්චිතොකාසං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතොකාසං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතොකාසං පත්තං වෙතාපෙති. නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

13. එක්ඛනිතෙන පතොතන අබ්බිතොකාසං පත්තං -පෙ- එක්ඛනිතොකාසං පත්තං -පෙ- දච්චිතොකාසං පත්තං -පෙ- තිබ්බිතොකාසං පත්තං -පෙ- චතුබ්බිතොකාසං පත්තං වෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං,

1. පත්තං. ම.ජ.ස. නදිස්සතෙ.

ඒ සමමත මහණහු විසින් පාත්‍රය ගැන්වියයුතු. 'වහන්ස, තෙරණුවෝ පාත්‍රය ගණිත්වා'යි සථවිර මහණහට කියයුතු ය. ඉදින් තෙරහු පාත්‍රය ගණිත් නම් තෙරැන්ගේ පාත්‍රය දෙවැන්නට ගැන්වියයුතු ය. ඔහුට දයා ආති බැවින් නො ද නො ගතයුත්තේ ය. යමෙක් නො-ගණී නම් දුකුලාආචාරේ වෙයි. පාත්‍රයක් තැන්නහුට නො ගැන්වියයුතු ය. මෙතයින් සබ්බතවකයා තෙක් ගැන්වියයුතු ය. ඒ මහණපිරිසෙහි යම් පයඝීන්තපාත්‍රයෙක් වේ නම් එය ඒ මහණහට දියයුතුය. 'මහණ, මේ පය නා විසින් බිඳීම තෙක් දැරියයුතු'යි. ඒ මහණහු විසින් ඒ පාත්‍රය 'කෙසේ නම් මේ පාත්‍රය තැසේ හෝ වැනසේ හෝ බිඳේ හෝ යැ'යි නුසුදුසු තත්හි නො තැබියයුතු ය. නුසුදුසු පරිභොගයෙන් නො වැලඳියයුතු ය. නො විසජියයුතු. ඉදින් නුසුදුසු තත්හි තබා නම් හෝ නුසුදුසු පරිභොගයෙන් වලඳ නම් හෝ විසජා නම් හෝ දුකුලාආචාරේ වේ.

අයං නසථ සාමිච්චි යනු: එහිලා මේ ලොවුතුරු දහම්අනුව ගිය මහ යි.

7. බ්බිත නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බ්බිත නැති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චිආචාරේ වෙයි. බ්බිත නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බ්බිතයක් ආති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්බිතයක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්බිතයක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බ්බිතයක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වේ.

8. එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් .... එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් .... දෙ බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගි-පච්චි වේ.

9. දෙ බැඳුමක් ආති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වේ.

10. තුන් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක්... එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් .... දෙ බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වේ.

11. සතර බැඳුමක් ආති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගි-පච්චි වේ.

12. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බ්බිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වෙයි. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වේ,

13. එක් බැඳුමක් ආති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බ්බිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක්... එක් බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්බිතාවකාශයක් ආති පාත්‍රයක් ... සතර බ්බිතාව-කාශයක් ආති පාත්‍රයක් විතවා ගණී නම් නිසගිපච්චි වේ.

14. ද්විතීයික පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

15. තීරණයක පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

16. ව්‍යවස්ථාපිත පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

17. අනුමතයා කරන පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත -පෙ- අනුමතයා කරන පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

18. එකතුවක පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

19. ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

20. ව්‍යවස්ථාපිත පනත අනුමතයා කරන පනත -පෙ- එකතුවක පනත -පෙ- ද්විතීයික පනත -පෙ- තීරණයක පනත -පෙ- ව්‍යවස්ථාපිත පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

21. අනුමතයා කරන පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය, අනුමතයා කරන පනත, නියමයන්, ප්‍රවේශය.

හෙසජ්ජසිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුඬො භගවා සාවභීසං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්වා පිලිඤ්චවෙජා රුජ්ගහෙ පඛහාරං සොධාපෙති ලෙණං කතතුකාමො. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො යෙනායස්වා පිලිඤ්චවෙජා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමි, ආයස්වනං පිලිඤ්චවෙජං අභිවාදෙතා, එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසීනො ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ආයස්වනං පිලිඤ්චවෙජං එතදවොච: “කිං භනොත ථෙරො කාරුපෙතී”ති. පඛහාරං මහාරුජ, සොධාපෙමි ලෙණං කතතුකාමො”ති. “අතො භනොත අයස්ස ආරාමකො”ති. ත ඛො මහාරුජ භගවතා ආරාමකො අනුඤ්ඤාතො”ති. “තෙන හි භනොත භගවනං පටිපුච්ඡතා, මම ආරොචෙය්‍යාමා”ති. “එවං මහාරුජා”ති ඛො ආයස්වා පිලිඤ්චවෙජා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්වා පිලිඤ්චවෙජා රුජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤොසි සමාදපෙසි සමුත්තොජෙසි සමපභංසෙසි. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ආයස්වතා පිලිඤ්චවෙජන ධම්මියා කථාය සඤ්ඤොසි සමාදපිතො සමුත්තොජෙතො සමපභංසිතො උට්ඨායාසතා ආයස්වනං පිලිඤ්චවෙජං අභිවාදෙතා පදනඛිණං කතා පකකාමි.

2. අථ ඛො ආයස්වා පිලිඤ්චවෙජා භගවතො සනතිකෙ දුතං පාහෙසි: “රුජා භනොත මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ආරාමිකං දතාමො. කථං ණු ඛො භනොත මයා පටිපජ්ජන්ති”නති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ ආරාමික”නති. දුතියමපි ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො යෙනායස්වා පිලිඤ්චවෙජා තෙනුපසඤ්ඤාමි උපසඤ්ඤාමි, ආයස්වනං පිලිඤ්චවෙජං අභිවාදෙතා, එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ආයස්වනං පිලිඤ්චවෙජං එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො භනොත භගවතා ආරාමකො”ති. “එවං මහාරුජා”ති. “තෙන හි භනොත අයස්ස ආරාමිකං දමමි”ති. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ආයස්වතො පිලිඤ්චවෙජස්ස ආරාමිකං පටිසසුඤ්ඤාමි විසසරිතා විරොත සභිං පටිලභිතා අඤ්ඤාතරං සබ්බජන්තං මහාමනං ආමනොසි: “යො මයා භණෙ, අයස්ස ආරාමිකො පටිසසුතො, දිනො සො ආරාමිකො”ති. “ත ඛො දෙව අයස්ස ආරාමිකො දිනො”ති. “කීච චිරං ණු ඛො භණෙ ඉතො හි තං භොතී”ති. අථ ඛො සො මහාමනො රතතියො විගණෙතා, 1 රුජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රතතියතාතී”ති. “තෙන හි භණෙ, අයස්ස පඤ්ච අරාමිකසතාති දෙහි”ති. “එවං දෙවා”ති ඛො සො මහාමනො රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසසුඤ්ඤාමි ආයස්වතො පිලිඤ්චවෙජස්ස පඤ්ච අරාමිකසතාති පාදසි.² පාටියෙකොකා ගාමො නිවිසි. “ආරාමිකගාමකො”තිපි තං ආභංසු “පිලිඤ්චාමකො”තිපි තං ආභංසු.

1. ගණනා. ම.ජ.සං. 2. අදසි. සං,

භෞතසර්ව භික්ෂූපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවෝ ලෙනක් කරණු කැමැත්තාහු රජගහනුවර පවුබෙයදක් ශුඛ කරවති. එකල්හි මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරුන් වෙත එළඹ වැද එකත්පස්ව හිඳ මෙය සැල කෙළේය. “වහන්ස තෙරණුවෝ කුමක් කරවද්ද”යි “මහරජ, ලෙනක් කරණු කැමැත්තෙමි පවුබෙයදක් ශුඛ කරවමි”යි “වහන්ස, හිමියනට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයෝජන දූ”යි “මහරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ය”යි. එසේ වී නම් “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිලිවිස මව දන්වනසේක්වා”යි. “එසේ ය මහරජ” යි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජහට පිලිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බරජවරු දූහැමි කථාවෙන් කරුණු දුක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. පැහැද වූහ. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවන් විසින් දූහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ (කුසල් දහමිහි) සමාදන් කරවන ලද්දේ තෙද ගන්වන ලද්දේ, පහදවන ලද්දේ හුතස්තෙන් නැගී ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවන් වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දූතයකු යැවූහ: “වහන්ස මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. “වහන්ස මවිසින් කෙසේ පිලිපැදිය-යුතුදූ”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දූහැමි කථා වදාරා භික්ෂූන් ඇමතු සේක “මහණෙනි; ආරාමිකයකු අනුදනිමි”යි. දෙවනවට ද මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවන් වෙත එළඹ වැද එකත්පස්ව හුන්තේය. එකත්පස්ව හුන් මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවන්ට මෙය සැල කෙළේය. “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමික-යෙක් අනුදන්තා ලද්දේ දූ”යි. “එසේය මහරජ”යි. “වහන්ස එසේ වී නම් හිමියනට ආරාමිකයකු දෙමි”යි. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරණුවන්ට ආරාමිකයකු දීමට ගිවිස නො සිහිකොට කලකින් සිහි එළවා හැම කාරියෙහි යුත් එක්තරා මහආමානියකු ඇමැතිය.- “තෙල මා විසින් හිමියනට යම් ආරාමිකයෙක් ගිවිස්තා ලද්දේ නම් ඒ ආරාමික තෙම දෙන ලද්දේදූ”යි. “දෙවයන්වහන්ස හිමියනට ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලදූ”යි. “කොල එය මෙයින් කෙතෙක් කල් ඉක්ම ගියේ දූ”යි. ඉක්බිති භික්ෂූන් තෙමේ දවස් ගැණ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජහට මෙය සැල කෙළේය. “දෙවයන් වහන්ස පන්සියක් දවසැ”යි. “කොල එසේ වී නම් හිමියනට ආරාමිකයන් පන් සියයක් දෙව”යි. “එසේය දෙවයන් වහන්සැ”යි ඒ මහආමානි තෙමේ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බර රජහට පිලිවදන් දී ආයුෂමත් පිලිඤ්චවළු තෙරුන්හට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුනි. වෙත ම ගමෙක් පිහිටියේ ය. එය ආරාමිකයමයි කීහ, එය පිලිපැදියම” යි ද කීහ.

3. තෙන ඛො පත සමයෙන ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ නසමිං ගාම කෙ කුට්ඨපගො හොති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ පුබ්බතහසමයං නිවාසෙත්වා පතතච්චරමාදය පිලිඡ්චගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. තෙන ඛො පත සම- යෙන නසමිං ගාමකෙ උසස්වො හොති. දුරකා¹ අලඛකතා මාලාකිතා කීලනති.

4. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ පිලිඡ්චගාමකෙ සපදුතං පිණ්ඩාය චරමාතො යෙන අඤ්ඤතරස්ස ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදී. තෙන ඛො පත සමයෙන තස්සා ආරුමිකිනියා ධීතා අඤ්ඤ දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසස්චා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛකාරං මෙ දෙථා”ති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ නං ආරුමිකිනී ඵතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “අයං භනෙන දුරිකා අඤ්ඤ දුරකෙ අලඛකතෙ මාලාකිතෙ පසස්චා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ අලඛකාරං මෙ දෙථා”ති. “කුතො අච්චාකං දුග්ගතාකං මාලා, කුතො අලඛකාර”ති.² අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ අඤ්ඤතරං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා නං ආරුමිකිනී ඵතදවොච: “හඡ්චිමං තිණ්ණසුපකං තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිච්ඡන්වා”ති. අථ ඛො සා ආරුමිකිනී නං තිණ්ණසුපකං ගහෙත්වා තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිච්ඡන්වී, සා අභොසී සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඡචී තාදිසා රඤ්ඤපි අනොපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරොවෙසුං: “අමුකස්ස දෙව ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඡචී තාදිසා දෙවස්සාපි අනොපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, නිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බි- සාරෙ නං ආරුමිකකුලං බන්ධාපෙසී.

5. දුතියමපි ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ පුබ්බතහසමයං නිවාසෙත්වා පතතච්චරමාදය පිලිඡ්චගාමකං පිණ්ඩාය පාවිසී. පිලිඡ්චගාමකෙ සපදුතං පිණ්ඩාය චරමාතො යෙන තස්ස ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පටිච්චස්සකෙ පුච්ඡී: “කහං ඉදං ආරුමිකකුලං ගත”නති. “ඵතිස්සා භනෙන සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤ බන්ධාපිත”නති.

6. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ යෙන රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදී. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරෙ යෙනායසමා පිලිඡ්ච- වෙජ්ඣ තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා ආයසමනං පිලිඡ්චවෙජ්ඣ අභිවාදෙත්වා ඵකමනං නිසීදී. ඵකමනං නිසීනං ඛො රුජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ ඵතදවොච: “කිස්ස මහාරුජ ආරුමිකකුලං බන්ධාපිත”නති. තස්ස භනෙන ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, තඡචී තාදිසා අච්චාකමපි අනොපුරෙ සුවණ්ණමාලා, කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස, නිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනති අභිච්චවී, සො අභොසී සබ්බසොචණ්ණමයො. “ඉදං පත තෙ මහාරුජ තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො”ති. “අඤ්ඤතං භනෙන, අය්සස්සෙව සො ඉධානු- භාවො”ති නං ආරුමිකකුලං මුඤ්චාපෙසී.

1. දුරිකා. ම.ජ සං. 2. අලඛකාරොති. ම.ජ සං.

3. එසමයෙහි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලුපග වූයෙක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරා ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. එකල්හි ඒ ගමෙහි උත්තමයෙක් වෙයි. දරාවෝ අබරණින් සදක ලද්දහු මල්දමින් සදක ලද්දහු ක්‍රීඩා කෙරෙත්.

4. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ නිවෙස්ත වෙත එළඹ පැතවූ අස්තෙහි හුන්නේ ය. එසමයෙහි ඒ ආරාමික බිරිඳගේ දිගැති තොමෝ අත් දරාවන් අබරණින් සදකලදුවන් මල්දමින් සදකලදුවන් දක මට මල්දමක් දෙව, මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ ඒ ආරාමික බිරිඳට මෙය කීය: 'කුමකට මේ දූරිය හඬා දූ'යි. වහන්ස, මේ දූරිය අත් දරාවන් අබරණින් සදකලදුවන් මල්දමින් සදක ලදුවන් දක 'මට මල්දමක් දෙව' මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. දුභි අපට මල්දම් කොසින් ද? අබරණ කොසින් ද?' යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ එක්තරා තණසුඹුවක් ගෙණ ඒ ආරාමික බිරිඳට මෙය කී ය: 'ඉඳ මේ තණසුඹුව ඒ දූරියගේ හිසෙහි පළඳව යි. ඉක්බිති ඒ ආරාමිකයාගේ බිරිඳ ඒ තණසුඹුව ගෙණ ඇගේ හිසෙහි පළඳවූ ය. එය මනාරා ඇති දූකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන සවණ්මාලාවක් වූ ය. රජුගේ ඇතොටුරෙහි දු එබඳු සවණ්මාලා-යෙක් තැනි. මිනිස්සු මගධෙයවර සෙනිය බිම්බිසාර රජහට දන්වූහ: "දෙවයන් වහන්ස, අසුචල් ආරාමිකයාගේ ගෙහි මනාරා ඇති දූකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන සවණ්මාලායෙක් ඇත. දෙවයන් වහන්සේගේ ඇතොටුරෙහි දු එබඳු සවණ්මාලායෙක් තැනි. ඒ දුහිපුරාභයහට කොසින් ද? නිසාකයෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද වනා" යි. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම ඒ ආරාමික කුලය සිර කරවී ය.

5. දෙවනවට ද ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරා ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙණ්ණයේ ඒ ආරාමිකයාගේ නිවෙස්ත වෙත එළඹියේ ය. එළඹ එක්බිති ගෙහි මිනිසුන් විවාලේ ය: "මේ ආරාමික කුලය කොහි ගියේ දූ?" යි. "වහන්ස, තෙල සවණ්මාලාව නිසා රජු විසින් බඳවන ලදූ" යි.

6. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙමේ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ නිවෙස්ත කරු එළඹ පණවන ලද අස්තෙහි වැඩහුන්නේ ය. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් වෙත එළඹ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජහට ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරණුවෝ මෙය කීහ: "මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකකුලය බඳවනලද දූ" යි. "වහන්ස, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙහි මනාරා ඇති දූකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන සවණ්මාලායෙක් ඇත. එබඳු සවණ්මාලායෙක් අපගේ ඇතොටුරෙහිදු තැනි. ඒ දුහිපුරාභයහට කොසින් ද? එකත්තෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද වනා" යි. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ ප්‍රාසාදය රත්මුවා වේවා යි ඉටුහ. හේ සියල්ල රත්මුවා වූයේ විය. "මහරජ, තොපට මේ මෙතෙක් බොහෝ රත් කොසින් දූ?" යි. "වහන්ස, හේ හිමියන්ගේ ම සාධාරණත්වයකැ යි දන්නා ලදූ" යි ඒ ආරාමික කුලය මිදවී ය.

7. මනුස්සා අයෝන කිර පිලිඡ්චවෙජ්ඣ සරුඡ්කාය පරිසාය උතතරි-
 මනුස්සධම්මා¹ ඉද්ධිපාවිභාරියං දසසිතනති අතතමනා අභිපපසනනා
 ආයසමතො පිලිඡ්චවජ්ඣස පඤ්චහෙසජ්ඣනි අභිහරිංසු. සෙය්‍යපීදං:
 “සප්පි නවනීතං තෙලං මධු එංණීතං” පකනියාපි ච ආයසමා පිලිඡ්චවෙජ්ඣ
 ලාභී භොති පඤ්චනනං හෙසජ්ඣනං, ලද්ධං ලද්ධං පරිසාය විසසජේති.
 පරිසා වසස භොති බාහුලිකා, ලද්ධං ලද්ධං කොලමොපි සටෙපි පුරෙඤා
 පරිසාමෙති. පරිසායවනානිපි ඵවිකායොපි පුරෙඤා වාතපානෙසු
 ලග්ගෙති. තානි ඔලීනවිලීනානි තිට්ඨනති. උඤ්ඤෙහිපි විභාරා ඔකිණ්ණවි-
 කිණ්ණො භොනති. මනුස්සා විභාරවාරකං ආභිණ්ඩනනා පසසිඤා
 උඡ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “අනොතොකොට්ඨාභාරිකා ඉමෙ සමණා
 සකාසපුනතියා, සෙය්‍යථාපි රුජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බිතාරෙ”ති. අයෙසාසුං
 බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඡ්ඤායනනානං බියනනානං විපාවෙනතානං.
 යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උඡ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි
 තාම භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලාය වෙනෙසසනති”ති.

8. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමඡ්ථං ආරෙවෙසුං. “සච්චං කීර
 භික්ඛවෙ භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලාය වෙනෙනති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි
 බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා ඵවරුපාය බාහුලාය
 වෙනෙසසනති” තෙනං භික්ඛවෙ අපපසනනානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන
 භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යථා:”

“යානි බො පන තානි ගිලානානං භික්ඛුනං පට්ටසායනියානි
 හෙසජ්ඣනි සෙය්‍යපීදං: සප්පි නවනීතං තෙලං මධු එංණීතං, තානි
 පට්ටහහෙඤා සතනාහපරමං සනතිධිකාරකං පට්ටභුඤ්ඡිතබ්බානි. තං
 අභිකකාමයනො නිසසගගියං පාවිතනියනති”.

9. යානි බො පන තානි ගිලානානං භික්ඛුනං පට්ටසායනියානි
 හෙසජ්ඣනීති—

සප්පි නාම: ගොසප්පි වා අඡ්කාසප්පි වා මහිසසප්පි වා² යෙසං මංසං
 කපපති තෙසං සප්පි.

නවනීතං නාම: තෙසං යෙව නවනීතං.

තෙලං නාම: කිලතෙලං සාසපතෙලං මධුකතෙලං ඵරණ්ඩකතෙලං
 වසාතෙලං.

මධු නාම: මකබ්බිකා මධු.

එංණීතං නාම: උච්ඡ්චනා නිබ්බතනං.

තානි පට්ටහහෙඤා සතනාහපරමං සනතිධිකාරකං පට්ටභුඤ්ඡි-
 තබ්බානි සතනාහපරමනා පට්ටභුඤ්ඡිතබ්බානි.

තං අභිකකාමයනො නිසසගගියං හොතීති අට්ඨමෙ අරුණ්ණගමතෙ
 නිසසගගියං භොති. නිසසජ්ඣබ්බං සඛසස වා ගණසස වා පුග්ගලසස වා,
 ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසසජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතෙන හෙසජ්ඣං සතනාහා-
 නිකකනනං නිසසගගියං, ඉමාහං සඛසස නිසසජ්ඣමී”ති — දදෙය්‍යනති-
 දදෙය්‍යනති — ආයසමතො දමමී”ති.

1. බමමං. මජ්ඣං. 2. මහිසසප්පි. මජ්ඣං.

7. මිනිස්සු 'පිලිඤ්චවච්ඡ හිමියන් විසින් සරුජක පිරිස්හි උතුරාමිනිස්-දමින් සෘණිප්‍රාතිහාසය දක්වන ලද්දේ ය' යි සතුටුසිත් ඇත්තාහු වෙසෙසින් ප්‍රසන්න වූවාහු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරාතට පස්බෙහෙත් එළවූහ. හේ මෙසේ ය: ගිනෙල් යෑ වෙඩරෑ යෑ තෙල් යෑ මිහි යෑ පෑණි යයි. පියවිනුදු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරණුවෝ පස්බෙහෙත් ලබනසුදු වෙති. ලද ලද දෑ පිරිසෙහි විසජ්ජි. ඔබගේ පිරිස ද බාහුලික වෙයි. ලද ලද දෑ මහසෑලෙහිදු කළයෙහිදු පුරු සභවා තබයි. පෙරහනුදු පිහිවාදු පුරු වාකවුළුවල එල්වා තබයි. ඒවා යටවත් දෙපසටත් ගිලිහුනාහු සිටිත්. මියත් විසිනුදු විහාරයෝ අවකිණි විකිණි වූවාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු දැක අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කිසිත් දෙස් පහල කෙරෙත්: "මේ ශ්‍රමණශාසනපුත්‍රියයෝ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජහු සෙයින් ඇතුළු කොටුවුළු ඇත්තාහු ය" යි. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කිසිත් දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙත් තම ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කිසිත් දෙස් පහල කෙරෙත්: "කෙසේ තම භික්ෂුහු මෙබඳු බහුල පැවැතුම් ඇති බවට සිතූහ ද" යි.

8. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සෑල කළහ. "සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු මෙබඳු බහුල පැවැතුම් ඇති බවට සිතත් ද" යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: "කෙසේ තම මහණෙනි, ඒ තුළුපුරාමයෝ මෙබඳු බහුල පැවැතුම් ඇති බවට සිතූහ ද" යි. මහණෙනි, තෙල නො පහත් වූවන්ගේ පැවැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ඝනාපදය උදෙසවු:

"ගිලන් මහණුන් විසින් වැලැදියසුතු වූ යම් ගෞතම කෙනෙක් වෙද්ද, හෙ මෙසේ ය: ගිනෙල් යෑ වෙඩරෑ යෑ තෙල් යෑ මිහි යෑ පෑණි යි. ඒවා පිලිගෙණ සන්දවසක් පරම කොට ඇති කාලයක් සභාව කොට වැලැදිය සුත්තාහ. ඒ (සභනාහකාලය) ඉක්මවන්නාහට නිසඟිපවිති වේ" යයි.

9. යානි වො පන තානි ගිලානානං ගිකඛුනං පටිසායනීයානි හෙසජ්ජානි යනු:

- සසී තමි: ගවහිතෙල් වේවසි එඵහිතෙල් වේවසි මිහිහිතෙල් වේවසි යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප වේ තම ඔවුන්ගේ හිතෙල්.
- නවනිත තමි: ඔවුන්ගේ ම වෙඩරෑ ය.
- තෙල තමි: තලතෙල් හබතෙල් මිතෙල් එරඹුතෙල් වූරුණුතෙල්.
- මධු තමි: මී පෑණි.
- චාණිත තමි: උගුයෙත් නිපත්තේ යි.

තානි පටිසායනෙවා සභනාහපරමං සනාහිකාරකං පටිභුඤ්ජි-තබ්බානි යනු: සන්දවසක් පරම කොට වැලැදිය සුත්තාහ.

තං අභිකතාමයතො නිසසග්ගියං හොති යනු: අට වැනි අරුණ තැගෙන කල්හි නිසඟි වෙයි. සගතට හෝ ගණනාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැරියසුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරියසුතු ය: 'වහන්ස, මාගේ මේ බෙහෙත් සන්දවසක් ඉක්මයේ නිසඟි විය. මම මෙය සගතට නිසජමි' යි ... දෙත්තේ යයි ... දෙත්තාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි' යි.

10. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤි, නිසංගහියං පාවිතතියං. සත්තාභාතිකකතො වෙමතිකො, නිසංගහියං පාවිතතියං. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤි, නිසංගහියං පාවිතතියං. අතධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤි, නිසංගහියං පාවිතතියං.

11. අවිසාජ්ජතෙ විසාජ්ජතසඤ්ඤි, අනවෙඨි තඨසඤ්ඤි,¹ අවිතවෙඨි විතඨසඤ්ඤි, අදඛෙඨි දඛසඤ්ඤි, අවිලුචොත විලුචතසඤ්ඤි, නිසංගහියං පාවිතතියං:

12. නිසංඛං පටිලභිනො න කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ඤිතඛං. න අජෙඤ්ඤිභරිතඛං, පදීපෙ වා කාලවණ්ණං වා උපනෙතඛං. අඤ්ඤෙභ භිකච්ඡා කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ඤිතඛං, න අජෙඤ්ඤිභරිතඛං.

13. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤි, අපතති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාතිකකතො වෙමතිකො, අපතති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤි, අනාපතති.

14. අනාපතති අනෙතාසත්තාභං අධිට්ඨාති, විසංජෙජති, තසසති, විතසසති, ඛයාති, අවජ්ජදීනො ගණහනති, විසසාසං ගණහනති, අනුපසම්පන්නාසං වතෙතත, වතෙතත, මුතෙතත, අතපෙතෙතො දනො පටිලභිනො පරිභුඤ්ඤිති, උමමත්තකසං, අදිකමමිකසාති.

නෙසජ්ජසිකාපදං නිවසිතං.

5. 3. 4.

වසෂිකසාරික සිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුතං වසෂිකසාරිකා අනුඤ්ඤතා ගොති. ජබ්බගහීයා භික්ඛු “භගවතා වසෂිකසාරිකා අනුඤ්ඤතා”ති පටිගච්චෙව² වසෂිකසාරිකච්චරං පරියෙසනති, පටිගච්චෙව කනො නිවාසෙනති. ජණ්ණාය වසෂිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසාපෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජ, තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ජබ්බගහීයා භික්ඛු පටිගච්චෙව වසෂිකසාරිකච්චරං පරියෙසිසානති, පටිගච්චෙව කනො නිවාසෙසානති, ජණ්ණාය වසෂිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසාපෙසානති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජං ආරොචෙසුං “සචං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ පටිගච්චෙව වසෂිකසාරිකච්චරං පරියෙසථ, පටිගච්චෙව කනො නිවාසෙථ, ජණ්ණාය වසෂිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසාපෙසථ”ති? ‘සචං භගවා.’ විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමෙහ මොඤ්ජුරිසා පටිගච්චෙව වසෂිකසාරිකච්චරං පරියෙසිසාථ, පටිගච්චෙව කනො නිවාසෙසාථ, ජණ්ණාය වසෂිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවසාපෙසාථ. තෙනං මොඤ්ජුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්ථ”:

1 අනවඨසඤ්ඤි. ම.ජ.සං. 2. පටිකච්චෙව ම.ජ.සං.

10. සත්දවසක් ඉක්මගියෙහි 'ඉක්මනා' යි සත් ඇතියේ නිසාභිපච්චි වෙයි. සත්දවසක් ඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ නිසාභිපච්චි වෙයි. සත් දවසක් ඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සත් ඇතියේ නිසාභි පච්චි වෙයි. නොඉචනලද්දෙහි 'ඉචනලද්' යි සත් ඇතියේ නිසාභිපච්චි වෙයි.

11. නො විසර්ත ලද්දෙහි 'විසර්තලද්' යි සත් ඇතියේ, නො නටුයෙහි 'තටා' යි සත් ඇතියේ, නො වෘතායුතෙහි 'වෘතායුතා' යි සත් ඇතියේ, නොදුටුතෙහි 'දුටිතා' යි සත් ඇතියේ, නො පාභාරගන්තාලද්දෙහි 'පාභාර ගන්තාලද්' යි සත් ඇතියේ නිසාභිපච්චි වේ.

12. නිසර්තලද්ද ලාබ කායිකපරිභොගයෙන් පරිභොග නොකටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු ය. පහතෙහි හෝ කඵලෙච්චි දීමෙහි හෝ ඵලවිස යුතු ය. අත් මහණක්හු විසින් කායික පරිභොගයෙන් පරිභොග කටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු.

13. සත්දවසක් නොඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සත් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. සත්දවසක් නොඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. සත්දවසක් නොඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සත් ඇතියේ ආවාත් නැති.

14. ආතුඵ සත්දවසෙහි ඉටා තම් විසජා තම්, තායේ තම්, වෘතායේ තම්, දුවේ තම්, අසිදා ගණිත් තම්, විස්වාසි ව ගණිත් තම්, අනුපසපතක්භට දෙනලද්දෙන්, හරණලද්දෙන්, මුදනලද්දෙන්, නිරපෙක්ක ව දී තාවත ලාබ පරිභොග කෙරේ තම්, උමචත්තකයභට, ආදිකමිකයභට ආවාත් නැති යි.

නෙසජ්ජ ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 4.

වසතිකසාරිකා ශික්ෂාපදය.

1. ඵසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සාවැත්භුවර සමීපයෙහි වූ අනේ-පිඬුසිටුහුගේ දෙවීරම් වෙහෙරෙහි වෘඛ වෙසෙති. නවද ඵසමයෙහි භාග්‍ය-වතුන් විසින් භික්ෂුන්ට වෘසිසඵසිටුර අනුදන්තා ලද වෙයි. සමමමහණහු 'භාග්‍යවතුන් විසින් වෘසිසඵව අනුදන්තාලද්' යි කාල ම වෘසිසඵසිටුරා සොයති. කාල ම කොට නිවාසනය කෙරෙති, වෘසිසඵසිටුර දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය තෙමත්. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ච වෙත් තම් ඔහු අවඥ කෙරෙති නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: 'කෙසේ තම් සමම-මහණහු කාල ම වෘසිසඵසිටුරා සෙවුහු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කලාහු ද, වෘසිසඵසිටුරා දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය තෙමුහු ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලහ. "භාබා ද මහණෙනි, තෙපි කාල ම වෘසිසඵසිටුරා සොයවු ල, කාල ම කොට නිවාසනය කරවු ල, වෘසිසඵව දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය තෙමවු ලා'යි. 'භාබා ව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කලහ: "තුච්ඡුරාභයෙනි, කෙසේ තම් තෙපි කාල ම වෘසිසඵසිටුරා සෙවුහු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කලහු ද, වෘසිසඵව දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය තෙමුහු ද තුච්ඡුරාභයෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පාභාදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:"

“මාසො සෙසො ගිමහානන්ති ගිකචුනා වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසිතබ්බං. අද්ධමාසො සෙසො ගිමහානන්ති කචො නිවාසෙතබ්බං. ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානන්ති වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසෙය්‍ය, ඔරෙනද්ධමාසො සෙසො ගිමහානන්ති කචො නිවාසෙය්‍ය, නිසංගහීයං පාවිතතීය”නති.

2. මාසො සෙසො ගිමහානන්ති ගිකචුනා වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසිතබ්බන්ති යෙ මනුස්සා පුබ්බෙපි වසසිකසාරීකච්චරං දෙනති. තෙ උපසඬකම්මා, එවමස්ස වචනීයා: “කාලො වසසිකසාරීකාය, සමයො වසසිකසාරීකාය, “අඤ්ඤෙපි මනුස්සා වසසිකසාරීකච්චරං දෙනති”ති. න වතතබ්බා: “දෙඵ මෙ වසසිකසාරීකච්චරං, ආහරඵ මෙ වසසිකසාරීකච්චරං, පරිවතෙතඵ මෙ වසසිකසාරීකච්චරං, වෙනාපෙඵ මෙ වසසිකසාරීකච්චරන්ති.”

අද්ධමාසො සෙසො ගිමහානන්ති කචො නිවාසෙතබ්බන්ති අද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කචො නිවාසෙතබ්බං.

ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානන්ති අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං.

ඔරෙනද්ධමාසො සෙසො ගිමහානන්ති අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කචො නිවාසෙති, නිසංගහීයං ගොති. නිසංජිතබ්බං සඬකස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භිකඛවෙ නිසංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන වසසිකසාරීකච්චරං අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ පරිඨිට්ඨං, අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කචො පරිද්ධිතං¹ නිසංගහීයං. ඉමාහං සඬකස්ස නිසංජාමි”ති-දදෙය්‍යාති-දදෙය්‍යන්ති-ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමතීකො වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උභතකසඤ්ඤී, වසසිකසාරීකච්චරං පරියෙසති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං.

4. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී කචො නිවාසෙති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමතීකො කචො නිවාසෙති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උභතකසඤ්ඤී කචො නිවාසෙති, නිසංගහීයං පාවිතතීයං.

5. සතීයා වසසිකසාරීකාය නග්ගො කායං ඔවස්සාපෙති, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමතීකො, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උභතකසඤ්ඤී, අතාපතති.

6. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමතීකො, ආපතති දුක්ඛවස්ස. උභතකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උභතකසඤ්ඤී, අතාපතති.

1. නිවාසෙත්. කචෙච්.

“ගිමන් ඝාරමස සමබනි මසෙක් ගෙෂ ව සිටියේ යයි මහණහු විසින් වැසිසඵසිච්චර සෙවියයුතු ය. ගිමන් ඝාරමස සමබනි අඩමසෙක් ගෙෂ ව සිටියේ යයි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය. ඉදින් ගිමන් ඝාරමස සමබනි මසෙක් ගෙෂ යයි (කියයුතු නැගට) මෑත භාගයෙහි වැසිසඵසිච්චරක් සොයා නම් ගිමන් ඝාරමස සමබනි අඩ-මසෙක් ගෙෂ යයි කියයුතු නැගට මෑතභාගයෙහි කොට නිවාසනීය කෙරේ නම් නිසභිපච්චි වේ”යයි.

2. මාසො සසසො ගිමනානනි හික්ඛුනා වසිකසාරිකවිචරං පටිසෙසිනබ්බං යනු: යම් මනිස් කෙනෙක් පෙරත් වැසිසඵසිච්චරා දෙද්ද ඔවුන් වෙත ඵලබ් මෙසේ කියයුත්තාහ: “වැසිසඵවට කාලය වෙයි. වැසි-සඵවට සමය වෙයි. අන් මනිස්සු ද වැසිසඵ සිච්චරා දෙතා”යි. “මට වැසි-සඵසිච්චරක් දෙන්න. මට වැසිසඵසිච්චරක් ගෙණෙන්න. මට වැසිසඵසිච්චරක් පිරිවටා දෙන්න. මට වැසිසඵසිච්චරක් විකොට ගෙණ දෙන්නා”යි තො කියයුත්තාහ.

අඩමාසො සසසො ගිමනානනි කඛො නිවාසෙතබ්බං යනු: අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානෙහි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය.

ඔරෙන වෙ මාසො සසසො ගිමනානං යනු: අසිරු මසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානෙහි වැසිසඵසිච්චර සොයා නම් නිසභිපච්චි වේ.

ඔරෙන අඩමාසො සසසො ගිමනානං යනු: අසිරු අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානෙහි කොට නිමවා හදි නම් නිසභි වේ. සබ්බසාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාදිය යුතු යි. මහණෙනි, මෙසේත් නිසාදියයුතු යි: “වහන්ස මගේ මේ වැසිසඵසිච්චර අසිරු අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි. ගිමනානෙහි සොයන ලද්දේ අසිරු අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානෙහි කොට නිමවා හදින ලද්දේ නිසභි විය. මම මෙය සහනට නිසජම් ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත්භට දෙමි”යි.

3. අසිරු මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි අසිරු සත් ඇතියේ වැසි-සඵසිච්චර සොයා නම්, නිසභිපච්චි වෙයි. අසිරු මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි විමති ඇත්තේ වැසිසඵසිච්චර සොයා නම් නිසභිපච්චි වෙයි. අසිරු මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි උනුසත් ඇතියේ වැසිසඵසිච්චරක් සොයා නම් නිසභිපච්චි වේ.

4. අසිරු අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි අසිරුසත් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසභිපච්චි වෙයි. අසිරු අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි විමති ඇත්තේ කොට නිමවා හදි නම් නිසභිපච්චි වෙයි. අසිරු අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි උනුසත් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසභිපච්චි වේ.

5. වැසිසඵව ඇතිකල්හි ලිහිණිව කය තෙමා නම් දුකුලාආචාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි අසිරුසත් ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි උනුසත් ඇතියේ ආචාත් තැනී.

6. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි අසිරුසත් ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානෙහි උනුසත් ඇතියේ ආචාත් තැනී.

7. අනාපතති මාසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති, අඛමාසො සෙසො ගිමහානනාති කන්ධා නිවාසෙති, උභකමාසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාරිකවිවරං පරියෙසති. උභකඛමාසො සෙසො ගිමහානනාති කන්ධා නිවාසෙති, පරිසිට්ඨාය වසසිකසාරිකාය වසං උකකඛසීයති, නිවජ්ඣාය වසසිකසාරිකාය වසං උකකඛසීයති, ඛොවිජ්ඣා නිකඛිපිතඛං. සමයෙන නිවාසෙතඛං. අවුත්ඡන-විවරස්ස, තට්ඨවිවරස්ස, ආපදසු, උමමතතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

වසසිකසාරිකසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. 3. 5.

විවරඅවුත්ඡදන සිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවජ්ඣං විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්වා උපනජෙදු සකාසුභෙතා භාතුතො සද්ධිවිහාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එභාටුසො ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමා”ති. “නාභං භනෙන ගමිස්සාමි, දුබ්බලවිචරෙදීති”ති. “එභාටුසො අභනෙන විවරං දස්සාමි”ති තස්ස විවරං අදුසි. අස්සොසි ඛො සො භික්ඛු: “භගවා කීර ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුතො එතදභොසි:- “තදනාභං¹ ආයස්වතා උපනජෙදු සකාසුභෙතත සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. අථ ඛො ආයස්වා උපනජෙදු සකාසුභෙතා නා භික්ඛුං එතදවොච; “එභිදුති ආටුසො ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමා”ති. “නාභං භනෙන තයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති. “යමපි නාභං ආටුසො විවරං අදුසිං මයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පකකමිස්සාමි”ති කුපිතො අතතතමතො අවුත්ඡදී.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමජ්ඣං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජ්ඣා තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්වා උපනජෙදු සකාසුභෙතා භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අතතතමතො අවුත්ඡදීස්සාමි”ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙද්දං. “සච්චං කීර නං උපනජද භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අතතතමතො අවුත්ඡදී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නං මොඝපුරිස භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අතතතමතො අවුත්ඡදීස්සාමි. තෙනං මොඝපුරිස අපසසනාතං වා පසාදය -පෙ- එච්ඤච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:”

1. නාභං, ඩාජ්ඣමි,

7. ගිමන් සිටුමසින් මසක් ශෛෂ යයි වැසිසඵසිටුරක් සොයා නම්, ගිමන් සිටුමසින් අඛමසක් ශෛෂ යයි කොට නිමවා හදී නම්, ගිමන් සිටුමසින් උනුමසක් ශෛෂ යයි වැසිසඵසිටුර සොයා නම්, ගිමන් සාරමසින් උනුමසක් ශෛෂ යයි කොට හදී නම්, තොයන ලද වැසිසඵව ඇති කල්හි වස පෙරට අදතා ලැබේ නම්, හදතා ලද වැසිසඵව ඇති කල්හි වස පෙරට අදතා ලැබේ නම්, දෙවා බතා තැබියයුතු ය. සුදුසුකල්හි හැත්දසුතු ය. අසිඳුගන්-සිටුරා ඇතියාට, තටසිටුරා ඇතියාට, උවදුරා ඇති කල්හි, උමේතනකයහට, ආදිකමම්කයහට, ඇවැත් තැත්තේ යි.

වසසිකසාවික ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 5.

විවරඅවුත්තදන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි ජේතවන නම් වූ අනෝපිඬුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ බැයාගේ සඳ්ඛිච්චාරික මහණක්හට මෙය කී ය. “එව ඇවැත්නි, ජනපදවාරිකායෙහි යම්හ”යි. “වහන්ස මම නො යන්නෙමි. දුඹුල් සිටුරා ඇත්තෙමි”යි. “එව ඇවැත්නි, මම තට සිටුරක් දෙන්නෙමි”යි, ඔහුට සිටුරක් දිනි. ඒ මහණ තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජනපද වාරිකායෙහි වඛනාහ”යි. ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණහට මේ සිත විය: “මම දැන් ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන් හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ ඒ මහණහට මෙය කීය: “එව ඇවැත්නි, දැන් ජනපද වාරිකායෙහි යම්හ”යි. “වහන්ස, මම නුඹ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. “ඇවැත්නි, මම තට යම් සිටුරක් දිනිමි ද එය මා හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නේ යයි (සිතා) දිනිමි”යි කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිඳු ගන්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ භික්ෂුන්ට මෙ පවත් දැන්වී ය. යම් අපිත් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරා වති. “කෙසේ නම් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ මහණහට තෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිඳු ගන්තේ ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කලහ. “සැබෑ ද? උපනඤය නෝ මහණකුට තෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිඳු ගන්තේ ද?යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක “බුච්ඡ පුරුෂය, කෙසේ නම් නෝ මහණක්හට තෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිඳු ගන්තෙහි ද?” “බුච්ඡ පුරුෂය, තෙල නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දඬා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ණෙය්‍යා වා අවර්ණෙය්‍යා වා නිස්සග්ගිං පාවිතරිංසනති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අජෙඨ අධිප්‍යෙයො භික්ඛුති.

භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස.

සාමනති සයං දඬා

විවරං තාම: ඡන්තං විවරාතං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

කුපිනො අනත්තමනොති අනභිරඳො ආහතවිතො: ඛලජානො.

අවර්ණෙය්‍යාති සයං අවර්ණති, නිස්සග්ගිං¹ පාවිතරිංසං.

අවර්ණෙය්‍යාති අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සකිං ආණතො: ඛනුකම්පි අවර්ණති, නිස්සග්ගිං ගොති. නිස්සජ්තඛබ්බං සඛසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගඉස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්තඛබ්බං. “ඉදං මෙ භනොති විවරං භික්ඛුස්ස සාමං දඬා අවර්ණතං නිස්සග්ගිං, ඉමාහං සඛසස්ස නිස්සජාමී”ති—දදෙය්‍යාති—දදෙය්‍යනති—ආයසමනො දමමී”ති.

4. උපසම්පනො උපසම්පනාසඤ්ඤී විවරං දඬා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ණති වා අවර්ණෙය්‍යා වා, නිස්සග්ගිං පාවිතරිංසං. උපසම්පනො වෙමතිකො -පෙ- උපසම්පනො අනුපසම්පනාසඤ්ඤී විවරං දඬා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ණති වා අවර්ණෙය්‍යා වා, නිස්සග්ගිං පාවිතරිංසං.

5. අඤ්ඤං පරිකාරං දඬා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ණති වා අවර්ණෙය්‍යා වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනාස්ස විවරං වා අඤ්ඤං වා පරිකාරං දඬා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ණති වා අවර්ණෙය්‍යා වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනො උපසම්පනාසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනාසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

6. අනාපතති සො වා දෙති, තස්ස වා විස්සසනො: ගණතාති, උමමතතස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරඅවර්ණන සිකධාපදං භිට්ඨිතං.

1. නිස්සග්ගිං ගොති, සා.

“යම් මහණෙක් මහණකුට තෙමේ ම සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගණී නම් හෝ අසිදා ගන්වන්නේ නම් හෝ නිසඟි පවිති වේ” යයි

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

හිඤ්චු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගී ‘හිඤ්චු’ යයි අදහස් කරණ ලදී.

හිඤ්චුසා යනු: අන් මහණකුට ය.

සාමං යනු: තෙමේ ම දී.

විවර නම්: සවාදුරුම් සිටුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝනා පාසුළු සිටුරකි.

කුපිනො අනන්තමනො යනු: තොපහන්වූයේ, ක්‍රොධයෙන් ගැටුණු සිත් ඇත්තේ, හටහන් කෙලෙස් කණු ඇත්තේ.

අවජ්ඣෙය්‍ය යනු: තෙමේ අසිදා ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ.

අවජ්ඣෙය්‍ය යනු: අතෙකකු අණවා නම් දුකුලාආචාත් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ දෙයක් අසිදා ගණී නම් නිසඟි වෙයි. සංකයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසථිය යුතු යි. මහණෙනි, මෙසේ නිසථිය යුතු යි: “වහන්ස, මගේ මේ සිටුර මහණකුට තමාම දී අසිදා ගන්නා ලද්දේ නිසඟි විය. මම මෙය සහනට නිසථම”යි ... දෙත්තේය යි .. දෙත්තාහු යි ... ආයුෂමත්තට දෙම”යි.

4. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ සිටුරක් දී කිපියේ තොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ නිසඟිපවිති වෙයි. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ ... උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ සිටුරක් දී කිපියේ තොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ නිසඟිපවිති වේ.

5. අන් පිරිකරක් දී කිපියේ තොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ දුකුලාආචාත් වෙයි. අනුපසපනකුට සිටුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ දී කිපියේ තොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගන්වයි හෝ දුකුලාආචාත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාආචාත් වෙයි.

6. හෙ තෙමේ හෝ දේ නම්, ඔහුට විස්වස් ඇත්තේ හෝ ගණී නම්, (ඔවුනට ද,) උන්මතකයාට ද, ආදිකමිකයාට ද, ආචාත් තැත්තේ යි.

විවරඅවජ්ඣන ශාසනයේ නිමි.

සුභත විඤ්ඤාපෙඤා සිංඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගභෙ විහරති වෙඵචතෙ කලඤ්ඤකථිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගහියා භික්ඛු චීවරකාරසමයෙ බහුං සුභතං විඤ්ඤාපෙසුං. කතෙපි චීවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. අඵ ඛො ජබ්බගහියානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “භඤ්ඤ මයං ආවුසො අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙමා”ති. අඵ ඛො ජබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. චිතෙපි චීවරෙ බහුසුභතං¹ අවසිට්ඨං හොති. දුතියමපි ඛො ජබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. චිතෙපි චීවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. තතියමපි ඛො ජබ්බගහියා භික්ඛු අඤ්ඤමපි සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුන්ති”ති.

2. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති:- “කථං හි නාම ජබ්බගහියා භික්ඛු සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුන්ති”ති. අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ථං ආරුඤ්ඤෙසු: “සඵචං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙථාති “සඵචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: ‘කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුන්ති. තෙනං මොඝපුරිසා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ-ඵචඤ්ඤ ඵන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ: “යො පන ගිහිඤ්ඤ සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි චීවරං වායාපෙසුන්ති, නිස්සගහියං පාවිනතිස්නති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- ගිහිඤ්ඤති -පෙ- අයං ඉමසමිං අතෙථ අභිපෙපතො භික්ඛති. භාමනති සයං විඤ්ඤාපෙඤා.

සුභතං නාම: ජ සුභතාති: ඛොමං කපපාසිකං කොසෙය්‍යං කච්චලං සාණං භබ්බං. තනතවායෙහිති පෙසකාරෙහි වායාපෙති, පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛටං, පටිලාභෙන නිස්සගහියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බසංඝං වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵචඤ්ඤ ඵන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භතෙන චීවරං සාමං සුභතං විඤ්ඤාපෙඤා තනතවායෙහි වායාපිතං නිස්සගහියං, ඉමාහං සබ්බසංඝ නිස්සජ්ඣමී”ති. - දදෙය්‍යාති - දදෙය්‍යන්ති - ආයසවතො දමමී”ති.

1 බහුංසුභතං ම.ජ.ස.

සුභතවිඤ්ඤානනි ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාහත් වහන්සේ රජගහනුවර සමපයෙහි කලඤ්ඤානිවාප තම්බු වෙළවන අරමිහි වැඩවසන සේක. තවද එසමයෙහි සවග මහණහු සිටුරු කරණ කාලයෙහි බොහෝ හු විතවුහ. සිටුර නිමි කල්හි ද බොහෝ හු ඉතිරි විය. ඉක්බිති සවග මහණන්ට මේ සිත විය: “ආචාර්ය, ඉදින් අපි වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවමෝ තම් මතා යා”යි. ඉක්බිති සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුහ. සිටුර වියා නිමි කල්හි ද බොහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. දෙවතවට ද සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුහ. සිටුර වියා නිමි කල්හිදු බොහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. තෙවතවට දු සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුහ. මිනිස්සු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ තම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුනද”යි.

2. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිත් මහණ කෙතෙක් වෙද්ද මහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ තම් සවග මහණහු තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවද්ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලහ. “සාබ්‍ය ද මහණෙනි, තෙපි තුමු ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුන ද”යි. “සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජාහත් වහන්සේ නින්දා කල සේක: “කෙසේ තම් හිස් පුරාභයෙනි, තෙපි තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරක් වියවුන ද” හිස් පුරාභයෙනි, මෙය තො පහත් වූවන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. .... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සිටුරු පිණිස හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිටුරු පිලියක් වියවා නම් නිසගිපවිහි මව්”යයි.

3. යොජනා යනු යමෙක් යම්බඳයක් ....

හිනඹු යනු ... මේ තෙමේ මේ කරුණෙහි ‘හිනඹු’යයි අදහස් කරණ ලද්දේයි.

සාමං යනු තෙමේ ඉල්ලා ගෙනය.

සුභත තම්: “කොමුවැහැරියෙන් කල හු ය, කපුයෙන් නිපත් හු ය, හිතිරියෙන් කල හු ය, එළලොමින් කල හු ය, හණවැහැරියෙන් කල හු ය, මේ පහ මුසුකොට කල හු ය”යි සවැදුරුම් හු ය.

හනනවායෙහි යනු: පෙහෙරුන් ලවා වියවා තම් පියොවක් පාසා දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසගි වේ. සබ්‍යයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාඒය යුතුයි. “මහණෙනි මෙසේ නිසාඒය යුතුයි. “වහන්ස, මවිසින් මේ සිටුරු පිලිය තමා ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා වියවන ලද්දේ නිසගි විය. මම් මෙය සහනට නිසාඒමි ... දෙත්තේය’යි ... දෙත්තාහු යි ... ආයුෂ්මන්හට දෙමි”යි.

4. වායාපිනෙ වායාපිතසඤ්ඤේ, නිසස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. වායාපිනෙ වෙමනිකො, නිසස්සග්ගීයං පාවිතතීයං. වායාපිනෙ අවායාපිතසඤ්ඤේ, නිසස්සග්ගීයං පාවිතතීයං.

5. අවායාපිනෙ වායාපිතසඤ්ඤේ, අපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අවායාපිනෙ වෙමනිකො, අපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අවායාපිනෙ අවායාපිතසඤ්ඤේ, අතාපතති.

6. අතාපතති චිවරං සිබ්බෙත්ථං, ආයොගෙ, කායබ්බිනෙන, අංසචට්ටකෙ,¹ පනනඤ්චිකාය, පරිස්සාවනෙ, ඤාතකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤායානඤ්චාය, අතතනො ධනෙන, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සුභතච්ඤාඤානනිසිකාපදං නිවර්තනං.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාරසිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජේතවනෙ අතාපිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො පචාසං ගච්ඡන්තො පජාපතීං එතදවොච: “සුභතං ධාරගිත්ථා අමුකස්ස තනතවායස්ස දෙති. චිවරං වායාපෙත්ථා නිකම්ප. ආගතො අයං උපනඤ්චං චිවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි බො අඤ්ඤාතරෙ පිණ්ඩවාරිකො හිනචු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමානස්ස. අථ බො සො හීනචු යෙනායසමා උපනඤ්චෙ සකාසපුත්තො නෙත්ථපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථා, ආයසමනතං උපනඤ්චං සකාසපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤෙසි තං ආචුසො උපනඤ්ච, අමුකසමිං ඕකාසෙ අඤ්ඤාතරෙ පුරිසො පචාසං ගච්ඡන්තො පජාපතීං එතදවොච: “සුභතං ධාරගිත්ථා අමුකස්ස තනතවායස්ස දෙති. චිවරං වායාපෙත්ථා නිකම්ප. ආගතො අයං උපනඤ්චං චිවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “අත්ථාචුසො මං සො උපට්ඨාකො”ති. සොපි බො තනතවායො ආයසමනො උපනඤ්චස්ස සකාස-පුත්තස්ස උපට්ඨාකො භොති.

2. අථ බො ආයසමා උපනඤ්චෙ සකාසපුත්තො යෙන සො තනතවායො නෙත්ථපසඛකමි, උපසඛකමිත්ථා තනතවායං එතදවොච: “ඉදං බො ආචුසො චිවරං මං උද්දීස්ස වියාතී, ආයතඤ්ච කරොති, විජ්ඣනඤ්ච අපට්ඨනඤ්ච සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච කරොති”ති. “එතෙ බො මෙ භනෙත සුභතං ධාරගිත්ථා අදංසු ඉමිතා සුත්තෙන චිවරං විතාතීති. න භනෙත සකකා ආයතං වා විජ්ඣනං වා අපට්ඨනං වා කාතුං, සකකා ව බො භනෙත සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච කාතුනති.” “ඉඛිඤ්චං ආචුසො ආයතඤ්ච කරොති විජ්ඣනඤ්ච අපට්ඨනඤ්ච, න තෙ² සුත්තෙන පටිබද්ධං භවිස්සාති”ති.

1. අංසබද්ධකෙ. ම.ජ.සං. 2. න තෙන සුභතන. ම.ජ.සං.

4. විශවත ලද්දයෙහි විශවත ලද්දෙහි සන් ඇතියේ නිසඟිපවිති වෙයි. විශවත ලද්දයෙහි විමති ඇත්තේ නිසඟිපවිති වෙයි. විශවත ලද්දයෙහි නොවිශවත ලද්දෙහි සන් ඇතියේ නිසඟිපවිති වේ.

5. නොවිශවත ලද්දයෙහි විශවත ලද්දෙහි සන් ඇතියේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොවිශවත ලද්දයෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඇවැත් වෙයි. නොවිශවත ලද්දයෙහි නොවිශවත ලද්දෙහි සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

6. සිවුරු මාහිම පිණිස ද, ආයොගපට්ටය, කායබකිතය, අංසවට්ටකය, පතනාත්ථිකාය, පරිසාරවතය යන මේ නිමිති කොට හු විතවත්තහුට ද, ඥාති භික්ෂුන්ට ද, පවරණු ලැබුවනට ද, අනෙකක් හු සඳහා ඉල්වන්නහුට ද, සිය බතයෙන් ගන්නහුට ද, උමතුටුවනුට ද, ආදිකමමකයාට ද ඇවැත් නැති.

සුභතවිඤ්ඤානති ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජෙනවත තමවූ අනෙපිචු සිටුහුගේ අරමිති වසන සේක. එසම-යෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිඳට මෙය කිය: “හු භූලතය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිලිය විශවා තබව. පෙරලා ආයෙම් උපතඤු හිමියන් සිවුරින් පුදන්තෙමි”යි. එක්තරු පිණිවාරික මහණෙක් කියන්නා වූ ඒ පුරුෂයාගේ මෙනෙපුල් ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ උපතඤු ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ මෙය කිය: “ඇවැත් උපතඤුයෙනි, තෙපි මහ පිනැත්තහුය. අසුවල් නැත එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිඳට මෙය කිය. “නුල් භූලතය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිලියක් විශවා තබව. පෙරලා ආයෙම් සිවුර උපතඤු හිමියන් පුදන්තෙමි”යි. “ඇත ඇවැත්නි, හේ මට උපසායකයා”යි. ඒ පෙහෙර තෙමේ ද ආයුමෙත් උපතඤු ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ උපසායකයෙක් වෙයි.

2. ඉක්බිති ආයුෂ්චන් උපතඤු ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ උපසායකයා වෙත එළඹ පෙහෙරාට මෙය කිය. “ඇවැත්, මේ සිවුරු පිලිය මා උදෙසා විශනු ලැබේ. දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, ඝන චුවක් ද, සමව විශත ලද්දක් ද, සමව නුල් එලා විශත ලද්දක් ද, මහා හිරි අදිත ලද්දක් ද, කොස්සෙන් පිරිසිදු කරණ ලද්දක් ද කරව”යි. “වහන්ස, මොහු මට මේ හුසින් සිවුරු පිලියක් විශවයි හු පමණ කොට දුන්න. වහන්ස, දිග හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ කරන්නට නො හැකිය. “වහන්ස, සුචිත ද, සුප්පවාසිත ද සුවිලෙභිත ද සුවිතවර්ත ද කරන්නට හැකි වෙයි.” ඇවැත්, එසේ තමී තෝ දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, ඝන චුවක් ද, කරව. තට හුසින් අඩුවෙක් තොවන්නේ ය.”

3. අඵ බො සො තනනවායො යථාභූතං සුතතං තනොත උපතෙතො යෙන සා ඉතී තෙ නුපසඛකමි, උපසඛකමිතො තං ඉතීං එතදවොච: “සුතොතන අයො අනො”ති. “නනු තං අයො මයා ටුතොතො: ඉමිතො සුතොතන විචරං විතාති”ති, “සච්චාභං අයො තයා ටුතොතො: ඉමිතො සුතොතන විචරං විතාති”ති, අපිච මං අයො උපතඤ්ඤ ඵචමාභ: “ඉඛ්‍ය තං ආටුසො ආයතඤ්ඤ කරොති විජ්ඣනඤ්ඤ අපචිතඤ්ඤ, න තෙ සුතොතන පටිබදධං භවිසසනිති.” අඵ බො සා ඉතී යතනකං යෙව සුතනං පඨමං අද්ධි, තනනකං පච්ඡා අද්ධි.

4. අසොසාසි බො අයසමා උපතඤ්ඤ සකාපුතොතො: “සො කිර පුරිසො පචාසතො ආගතොති.” අඵ බො ආයසමා උපතඤ්ඤ සකාපුතොතො යෙන තසා පුරිසසා නිවෙසතං තෙ නුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤතොත ආසතෙ නිසීදි. අඵ බො සො පුරිසො යෙනායසමා උපතඤ්ඤ සකාපුතොතො තෙ නුපසඛකමි, උපසඛකමිතො ආයසමනං උපතඤ්ඤ සකාපුතොතං අභිචාදොතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීතොතො බො සො පුරිසො පචාපති. එතදවොච:- “තං වායාපිතං¹ විචරනති?” “ආමයා වායාපිතං තං විචරනති”. “ආහර අයං උපතඤ්ඤ විචරෙන අච්ඡාදෙසාමි”ති. අඵ බො සා ඉතී තං විචරං නීහරිතො සාමිකසා දතො එතමනං ආරොවෙසි. අඵ බො සො පුරිසො ආයසමතො උපතඤ්ඤ සකාපුතොතො විචරං දතො උඤ්ඤායති බියනි විපාවෙති: “මභිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාපුතොතො අසනනුච්ඡා, නසිමෙ සුකරු විචරෙන අච්ඡාදෙකුං. කථං හි තාම අයො උපතඤ්ඤ මයා පුබ්බෙ අපචාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිතො විචරෙ විකපං ආපඤ්ඤති”ති.

5. අයොසුං බො භික්ඛු තසා පුරිසසා උඤ්ඤායනතසා බියනතසා විපාවෙනතසා යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා තෙ උඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයසමා උපතඤ්ඤ සකාපුතොතො පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතිකසා තනනවායෙ උපසඛකමිතො විචරෙ විකපං ආපඤ්ඤති”ති. අඵ බො තෙ භික්ඛු ගගවතො එතමනං ආරොවෙසා. “සච්චං කිර තං උපතඤ්ඤ පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතිකසා තනනවායෙ උපසඛකමිතො විචරෙ විකපං ආපඤ්ඤති?” “සච්චං ගගවා.” “ඤ්ඤතකො තෙ උපතඤ්ඤ අඤ්ඤතකො”ති? “අඤ්ඤතකො ගගවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතකසා ත ජාතාති පතීරූපං වා අපචාරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තනි තාම තං මොඝපුරිස පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤතකසා ගහපතිකසා තනනවායෙ උපසඛකමිතො විචරෙ විකපං ආපඤ්ඤති. තෙතං මොඝපුරිස අපචාරිතො වා පසාදය -පෙ-ඵචඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පතොච උද්දිසා අඤ්ඤතකො ගහපති වා ගහපතාති වා තනනවායෙහි විචරං වායාපෙයා, නනු වෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අපචාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිතො විචරෙ විකපං ආපඤ්ඤයා: ‘ඉදං මො ආටුසො විචරං මං උද්දිසා වියනි, ආයතඤ්ඤ කරොථ විජ්ඣනඤ්ඤ අපචිතඤ්ඤ සුචිතඤ්ඤ සුපචාරිතඤ්ඤ සුචිලෙඛිතඤ්ඤ සුචිතච්ඡිතඤ්ඤ කරොථ, අපෙචනාම මයමපි ආයසමනතො. කිඤ්චිමනතං අනුපදපෙඤ්ඤයාමා’ති, ඵචඤ්ඤ සො භික්ඛු චඤ්ඤා කිඤ්චිමනතං අනුපදපෙඤ්ඤයා අනුමතො පිණ්ඩපානමනමපි, හියගහියං පාවිභනියනති.”

---

1. විකං. කපචි.

3. ඉක්බිති ඒ පෙහෙර තෙමේ ගෙණා පමණ හු යනුයෙහි එළවා ඒ සත්‍රිය වෙත එළඹ මෙය කිය. “ආයතීවෙනි, හුසින් ප්‍රයෝජන ඇතැ”යි. “ආයතීයෙනි මේ හුසින් සිටුරක් විසව’යි තෙපි මා විසින් කියන ලද්දහු තො වේ ද?” “සැබව ආයතීවෙනි, යොප විසින් මේ හුසින් සිටුරක් විසව’යි කියන ලද්දෙම”යි. එතකුදුවුවත් උපතඤ සමාමිහු මට මෙය කීහ. “ඉදින් ඇවැත තෝ දිග ද ප්‍රඵල ද ඝන ද කරව, තට හුසින් අඩුවෙක් තො වන්නේය”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රී තොමෝ යම් පමණ හු පලමුව දුන්නී ද, පසුව ද එපමණ දුන්නීය.

4. ආයුෂ්මත් උපතඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ පුරුෂයා බැහැර සිට ආයෙයසි ඇසුහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපතඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ පුරුෂයාගේ නීවසට එළඹ පැණ වූ අස්තෙහි හුන්හ. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපතඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ තෙමේ බිරිදට මෙය කියේය. ඒ සිටුරුපිළිය විසවන ලදද”යි. “එසේ ය හිමියනි, ඒ සිටුරු පිළිය විසවන ලද්දේය”යි. “ගෙණ එව. උපතඤ හිමියන් සිටුරින් පුදන්තෙම”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රී තොමෝ ඒ සිටුරුපිළිය ගෙණවුන් සෑමියාට දී මෙ පවන් දුන්වූවාය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපතඤ ශාක්‍යපුත්‍රයට සිටුරුපිළිය දී හෙලා දකියි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි: “මේ ඉමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ මහත් ආශාආත්තෝය. ලද දෙයින් සතුටු තොවන්නෝය. මොහු සිටුරකින් පුදන්තට පහසු තො වෙත්. “කෙසේ නම් උපතඤ හිමියෝ මවිසින් පෙර තො පවරණ ලද්දහු පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පෑමිණියාහු ද”යි.

5. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපතඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර තොප-වරණ ලද්දහු ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුරුපිළියෙහි අධික විධානයට පෑමිණියාහු ද” යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබෑ ද උපතඤය, තෝ පෙර තො පවරණ ලද්දෙහි ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පෑමිණියෙහි ද” යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” “උපතඤය හේ තාගේ තෑයෙක් ද? තො තෑයෙක් ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස තො තෑයෙකි.” “නුවර්පුරුෂය, තො තෑයෙක් තො තෑයකුගේ සුදුසුබව හෝ නුසුදුසු බව හෝ ඇතිබව හෝ තැතිබව හෝ තො දකියි. එහිලා නුවර්පුරුෂය, තෝ පෙර තො පවරණ ලද්දෙහි තො තෑ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පෑමිණියෙහි ය. “නුවර්පුරුෂය, තෙල තොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි.” ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“මහණකු උදෙසාම නොනැ ගැහැවියෙක් හෝ ගිහිනියක් හෝ පෙහෙරැන් ලවා සිටුරුපිළියක් විසවා නම් එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ පෙර නො පවරණ ලද්දේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ ඉදින් සිටුරෙහි අධික විධානයට පෑමිණේ නම්: ‘ඇවැත්නි, මේ සිටුරුපිළිය මා උදෙසා විසනු ලැබේ. දිග්වුවක් ද පුඵලවුවක් ද ඝනවුවක් ද කරවු. මනාකොට විසන ලද්දක් ද සමකොට හු අතුරු විසන ලද්දක් ද මනාකොට ගිහි අදින ලද්දක් ද, මනාකොට මදින ලද්දක් ද කරවු. ඉදින් අපිඳු ආයුෂ්මත්හට කිසිවක් දෙන්නාමෝ නම් යෙහෙකැ’යි. එ මහණ තෙමේ මෙසේ කියා යටත් පිහිසෙසින් සල්පමානුටු ද පිඬුපමණකුද දේ නම් ගිසගිපවිති මේ” යයි.

6. හිඤ්ඤා පනොව උද්දිසාති භික්ඛුසුඤ්ඤාය භික්ඛුං ආරමමණං කරිත්ථා භික්ඛුං අවජාදෙනුකාමො.

අඤ්ඤානසො නාම: මාතිනො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිනාමහසුභා අසමිඤ්ඤො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

නගනවාසෙහිති පෙසකාරෙහි.

චීවරං නාම: ඡන්තං චීවරං අඤ්ඤාතරං චීවරං විකප්පනුපගපච්ඡිමං.

වායාපෙයාති විනාපෙති.

භනු වෙ සො හිඤ්ඤාති යං භික්ඛුං උද්දිසා චීවරං වියාති සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පචාරිතොති පුබ්බෙ අවුභොතා ගොති: “කිදිසෙන තෙ භනො චීවරෙන අඤ්ඤො, කිදිසං තෙ චීවරං වායාපෙමි”ති.

නගනවාසෙ උපසංඝමිත්ථාති සරං ගන්තො යත්තං කත්චි උපසංඝමිත්ථා

චීවරෙ විකප්පං ආපජෙජ්ජයාති “ඉදං ඛො ආවුසො චීවරං මං උද්දිසා වියාති, ආයතඤ්ඤා කරොථ, විත්තඤ්ඤා අපිනඤ්ඤා සුචිතඤ්ඤා සුප්පචාරිතඤ්ඤා සුචිලෙඛිතඤ්ඤා සුචිතච්ඡිතඤ්ඤා කරොථ.”

අපෙපචනාම මයමපි ආයසමහනානං කිඤ්චිමහතං අනුපදජෙජ්ජයා- මාති ඵවඤ්ඤා සො හිඤ්ඤා වඤ්ඤා කිඤ්චිමහතං අනුපදජෙජ්ජයා අනිතමසො පිණ්ඩපානමහතමපිති. පිණ්ඩපානො නාම: යාගුපි භතතමපි බාදනීඤ්ඤාමපි වුණ්ණපිණ්ණොපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුභාතමපි අන්තමසො ධවමමපි භණති.

7. තස්ස චචතෙන ආයතං වා විත්තං වා අපිනං වා කරොති, පයොගෙ උකකටං. පටිලාභෙන නිසංගහියං ගොති. නිසංජිතබ්බං සඛසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භනො චීවරං පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානසො ගහපතිකස්ස නන්තවාසෙ උපසංඝමිත්ථා චීවරෙ විකප්පං ආපන්තං නිසංගහියං. ඉමාහං සඛසස්ස නිසංජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

6. හික්ඛුං පනෙව උද්දියා යනු: මහණකු සදහා මහණකු අරමුණු කොට මහණක්භට දෙනු කැමැත්තේ.

අඤ්ඤානභ නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන මූත්තා යුගළ වෙස් සම්බන්ධවූවුයේ වෙයි.

ගහපති නම්: යමෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෙ තෙමේ ය.

ගහපතාහී නම්: ගිහිගෙයි වසන යමිකිසි මාගමක්.

තනනවායෙහි යනු: පෙහෙරැන් ලවා.

විවර නම්: සවාදැරම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරු විකපුන් පොහෝතා පැසුළු සිවුරෙකි.

වායාපෙය්‍ය යනු: විශවයි.

තනු වෙසො හික්ඛු යනු: යම් මහණකු උදෙසා සිවුරක් විශවු ලැබේ ද, ඒ මහණ තෙමේ ය.

පුබ්බ අපචාරිණො යනු: “වහන්ස, කෙබඳු සිවුරකින් නොපට ප්‍රයෝජන වේ ද, නොපට කෙබඳු සිවුරක් විශවම් දෑ සි” පෙර නොකියනු ලැබුවෙක් වෙයි.

තනනවායෙ උපසබ්බමිත්වා යනු: ගෙට ගොස් යමිකිසි තැනෙක්හි එලබ්‍ය.

විවරෙ විකපසං ආපජේජය්‍ය යනු: “ඇවැත මේ සිවුරැපිලිය මා උදෙසා විශවු ලැබේ. දිග්චුවක් ද පුළුල්චුවක් ද ඝනචුවක් ද කරවු. මනා කොට විශත ලද්දක් ද, සමකොට හු අතුරු විශත ලද්දක් ද, මනාකොට හිරි අදිත ලද්දක් ද, මනාකොට මදිත ලද්දක් ද කරවු.”

අපෙපව නාම මයමපි ආයස්මනනානං කිඤ්චිමනනං අනුපදජේජය්‍යා-මාහී එවං ව සො හික්ඛු වච්චා කිඤ්චිමනනං අනුපදජේජය්‍ය අනනමසො පිණ්ඩපානමනනමපි යනු: පිණ්ඩපාන නම්: හඹු ද, බත් ද, කැවිලි ද, හුණුපිඩක් ද, දූහැටි දඬුවක් ද දහවළකඩක් ද යටත් පිරිසෙයින් දහම් ද දෙසයි.

7. ඔහුගේ වචනයෙන් දිග්චුවක් හෝ පුළුල්චුවක් හෝ ඝනචුවක් හෝ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සහනට හෝ ගණනාට හෝ පුභුලාට හෝ නිසැර්ඨ යුතු. මහණෙහි, මෙසේ නිසැර්ඨ හුඟුයි. “වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර පෙර නො පවරණලදුයෙම් නො තැ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එලබ්‍ය සිවුරෙහි අධිකවිධානයට පැමිණෙන ලදුයේ නිසඟි විය. ‘මෙය මම් සහනට නිසර්ඨ’ යි ... දෙත්තේය’ යි ... දෙත්තාහයි ... ආයුෂමත්භට දෙම’ යි.

8. අඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤේ පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතීකස්ස තනනවායෙ උපසඛාමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අඤ්ඤානකෙ වෙමනිකො -පෙ- අඤ්ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤේ පුබ්බෙ අපචාරිතො ගහපතීකස්ස තනනවායෙ උපසඛාමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං.

9. ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ වෙමනිකො ආපතති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤේ, අනාපතති.

10. අනාපතති ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සජ්ඣාය, අනනනො ධනෙන, මහග්ගං වායාපෙත්තුකාමස්ස අපචග්ගං වායාපෙතී, උමමනනකස්ස, ආදීකමමිකස්සාති.

මහාපෙශභාරසිකඛාපදං නිමිතං.

5. 3. 8.

අවේකවිවරසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤායං විහරතී ජේතවතෙ අතාපිණ්ඩකස්ස ආරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු මහා-මනෙතා පවාසං ගච්ඡන්තො භික්ඛුනං සන්තියෙ දුතං පාහෙසි: “ආගච්ඡන්තු හදන්තා, වස්සාවාසිකං දස්සාමි”ති. භික්ඛු වස්සං වුජ්ඣානං භගවතා වස්සා-වාසිකං අනුඤ්ඤාන”නති කුක්කුල්වායන්තා තාගමංසු. අථ බො සො මහාමනෙතා උජ්ඣායති බීයති විපාවෙති: “කථං හි තාම හදන්තා මො දුතෙ පභිතෙ තාගච්ඡස්සන්ති” “අහං හි සේනාය ගච්ඡාමි, දුජ්ජානං ජ්චිතං, දුජ්ජානං මරණ”නති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තස්ස මහාමහායස උජ්ඣා-යන්තස්ස බීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජ්ඣං ආරුච්චෙසුං. අථ බො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජාතාමි හිකඛවෙ අවේකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා නිකඛිපිතු”නති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤාතං අවේක-විවරං පටිග්ගහෙත්වා නිකඛිපිතුනති.” අවේකවිවරුනි පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතිකකාමෙනති. තානි විවරුනි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාඛදානි තිට්ඨන්ති. අද්දසා¹ බො ආයස්මා ආනානෙදු සේනාසතචාරිකං ආභිණ්ඩනෙතා තානි විවරුනි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාඛදානි තිට්ඨන්තො, දිස්වා භික්ඛු එතදවොච: “කස්සිමානි ආවුසො විවරුනි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාඛදානි තිට්ඨන්ති”ති? “අමහාකං ආවුසො අවේකවිවරුනි”ති. “කීව විරං පතාවුසො ඉමානි විවරුනි නිකඛිතන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස යථානිකඛිතනං ආරුච්චෙසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති බීයති විපාවෙති: “කථං හි තාම භික්ඛු අවේකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතිකකාමෙස්සන්ති”ති. අථ බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසි.

1. අද්දස. මජ්ඣ.

8. නොනැගෙකු කෙරෙහි නොනැගෙක යන සන් ඇතියේ පෙර නො පවරණලද්දේ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත ඵලඹ සිටුවරෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම්, නිසඟිපවිති වෙයි. නො නැගෙකු කෙරෙහි විමිති ඇත්තේ ... නොනැගෙකු කෙරෙහි නැගෙක යන සන් ඇත්තේ පෙර නොපවරණ ලද්දේ, ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත ඵලඹ සිටුවරෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම් නිසඟිපවිති වේ.

9. නැගෙකු කෙරෙහි නොනැගෙක යන සන් ඇතියේ දුකුලාආචාන් වෙයි. නැගෙකු කෙරෙහි විමිති ඇත්තේ දුකුලාආචාන් වෙයි. නැගෙකු කෙරෙහි නැගෙක යන සන් ඇතියේ ආචාන් තැනි.

10. නැගෙකට, පැවරුවනට, අනෙකක්හු සඳහා, සිය ධනයෙන්, මහඟු කොට වියවනු කැමැත්තහුගේ සිටුවර අගය අඩුවුවක් කොට වියවා නම්, උමතුටුටුට ද, ආදිකම්මිකයාට ද ආචාන් තැනි.

මහාපෙසසාර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 8.

අවෙචකච්චරශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැන්නුවර ජෙන-වන නම් අනේපිටුසිටුවුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරු මහ ආමතියෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ භික්ෂුන් වෙත දුතයකු යැවීය. වහන්දුවරු වඩිත සේක්වා වසාවාසිකයක් දෙන්නෙමි” යි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වස්විසුවනට වසාවාසිකය අනුදන්තා ලදැයි කුකුස් කරමින් නොගියාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහආමති තෙමේ හෙලා දකියි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් වහන්දුවරු මා විසින් දුතයකු යැවූ කල්හි නො ඵද්ද” යි. මම සේනාව සමග යෙමි. ජීවත්වීම නො දන හැකි ය. මරණය නොදන හැකිය” යි. භික්ෂුහු හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මහආමතියාගේ බස් ආසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කපා වදාර භික්ෂුන් ආමතු සේක. “මහණෙනි, අතික් සිටුවරක් පිලිගෙණ තබන්නට අනුදනිමි” යි.

2. එසමයෙහි මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අතික් සිටුවරක් පිලිගෙණ තබන්නට අනුදන්තා ලදැයි. අතික් සිටුවරු පිලිගෙණ ච්චරකාල සමය ඉක්මවත්, ඒ සිටුවරු ච්චරවංසයෙහි බදබැහි ව තිබේ. සෙනාසන වාරිකාවෙහි හැසිරෙණ ආයුෂමත් ආනන්ද සඵවිරයන් වහන්සේ ච්චරවංසයෙහි බදබැහි වූ ඒ සිටුවරු දුටහ. දැක භික්ෂුන්ට මෙය කීහ. “ආචාන්ති, ච්චරවංසයෙහි පොදි බැඳ තබන ලද මේ සිටුවරු කවරක්හුගේ ද” යි. “ආචාන්ති අපගේ අතික් සිටුවරු” යි. “ආචාන්ති, මේ සිටුවරු කෙතෙක් කල් තබන ලදද” යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ට නැබුපරිදි සැල කළහ. ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරණුවෝ හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් භික්ෂුහු අතික් සිටුවරක් පිලිගෙණ ච්චරකාලසමය ඉක්මවද්ද” යි. ඉක්බිති ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැල කළහ.

3. “සච්චං කීර භිකිඛවෙ භිකිඛු අවේකච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා ච්චරකාල-සමයං අතිකකාමෙතනී”ති? “සච්චං භගවා.” චිගරති බුද්ධො භගවා: “කථං භි නාම තෙ භිකිඛවෙ මොඝපුරිසා අවේකච්චරං පටිග්ගහෙඤ්ඤා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙසුතනී”. තෙතං භිකිඛවෙ අපපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ-ඵවඤ්ඤා පන භිකිඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“දසාභානාගතං කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමං ගිකිඛුනො පනෙව අවේකච්චරං උපපජජයා, අවේකං මඤ්ඤමානෙන ගිකිඛුනා පටිග්ගහෙතඛබ්බං, පටිග්ගහෙඤ්ඤා යාව ච්චරකාලසමයං නිකිඛිපිතඛබ්බං. තනො වෙ උතනිං නිකිඛිපෙයා, නිසග්ගියං පාවිතනියනී”.

4. දසාභානාගතනනී දසාභානාගතාය පාවාරණාය.

කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමනනී පවාරණා කතනිකා වුච්චති.

අවේකච්චරං නාම: සෙනාය වා ගනතුකාමො හොති, පවාසං වා ගනතුකාමො හොති, ගිලානො වා හොති, ගබ්භීනී වා හොති, අසුඤ්ඤා වා සඤ්ඤා උපපන්නා හොති, අපපසන්නාස වා පසාදෙ උපපන්නො හොති. සො වෙ භිකිඛුතං සනනිකෙ දුතං පභිණෙය්‍ය: “අංගච්චනතු හදනනා, වසායාවාසිකං දසාමිති” ඵතං අවේකච්චරං නාම.

අවේකං මඤ්ඤමානෙන ගිකිඛුනා පටිග්ගහෙතඛබ්බං, පටිග්ගහෙඤ්ඤා යාව ච්චරකාලසමයං නිකිඛිපිතඛබ්බනනී සඤ්ඤතං කතා නිකිඛිපිතඛබ්බං, අවේකච්චරනනී.

ච්චරකාලසමයො නාම: අනඤ්ඤෙ කභිතෙ වසානසු පච්ච්චො මාසො, අඤ්ඤෙ කභිතෙ පඤ්ඤමාසා.

තනො වෙ උතනිං නිකිඛිපෙය්‍යාති අනඤ්ඤෙ කභිතෙ වසානසු පච්ච්චං දිවසං අතිකකාමෙති, නිසග්ගියං¹ පාවිතනියං. අඤ්ඤෙ කභිතෙ කභිඤ්ඤාදිවසං අතිකකාමෙති, නිසග්ගියං හොති. නිසග්ගියං සඛසස වා ගණස වා පුග්ගලස වා. ඵවඤ්ඤා පන භිකිඛවෙ නිසග්ගියං: “ඉදංමෙභනෙන අවේකච්චරං ච්චරකාලසමයං අතිකකාමිතං නිසග්ගියං. ඉමාහං සඛසස නිසග්ගියං”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනනී -පෙ- අයසමතො දමමි”ති.

5. අවේකච්චරෙ අවේකච්චරසඤ්ඤේ ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිසග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ වෙතෙකො ච්චරකාලසමයං අතිකකා-මෙති, නිසග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ අනවේකච්චරසඤ්ඤේ ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිසග්ගියං පාවිතනියං. අනට්ඨිතෙ අට්ඨිතසඤ්ඤේ -පෙ- අවිකපටිතෙ විකපටිතසඤ්ඤේ, අවිසුඤ්ඤෙ විසුඤ්ඤ-තසඤ්ඤේ, අනට්ඨිත ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිසග්ගියං පාවිතනියං.

1. නිසග්ගියං නොති සො.

3. “සාබ්බද මහණෙනි, භික්ෂුහු අතික් සිටුරක් පිළිගෙන විවරකාල-සමය ඉක්මවද්ද”යි. “සාබ්බ, භාග්‍යවතුන් වහන්ස;” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “මහණෙනි කෙසේ නම් ඒ තුච්ඡපුරුෂයෝ අතික් සිටුරක් පිළිගෙන විවරකාලසමය ඉක්මවද්ද” “මහණෙනි තෙල තො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සික-පදය මෙසේ උදෙසවු:”

“දසදිනකින් නො පත් වජ්‍යමය මැදි පොහොය තෙක් මහණහට අතික් සිටුරක් උපන්නේ නම් ඉක්මන් බව හඟනා මහණහු විසින් පිළිගත යුතුය. පිළිගෙන විවරකාලසමය තෙක් තැබිය යුතුය. ඉදින් ඉන් මන්තෙති තබන්නේ නම් නිසඟිපවිති වේ” යයි.

4. දසාභානානිතං යනු: පචාරණය දසදිනකින් නො පත් කල්හි.

කතතිකතෙමාසිකපුණණමං යනු: වජ්‍යමය පටුරුණු පණුරුස කියනු ලැබේ.

අවෙච්චිවර තම්: සේතාව සලග යනු කාමැත්තේ හෝ වෙයි. බාහාර විසීමට යනු කාමැත්තේ හෝ වෙයි. ගිලනෙක් හෝ වෙයි. ගාඛිණියක් හෝ වෙයි. සාදුහා තැත්තකුට සාදුහා උපන්නේ හෝ වෙයි. තො පහන් වුවකුට පහන්බව උපන්නේ හෝ වෙයි. ඉදින් හෙ තෙමේ භික්ෂුන් වෙත “වහන්දුවරා වසින්වා. වසාචාසිකය දෙන්නෙමි”යි දුතයකු එවා නම් මේ අවෙච්චිවර තම්.

අවෙච්චිකං මසාඤ්ඤානොන භික්ෂුනා පටිගහහෙතබ්බං. පටිගහහෙතවා යාව විවරකාලසමයං නිසඟිපිතබ්බං යනු: මේ අතික් සිටුරයයි සලකුණු කොට තැබිය යුතුයි.

විවරකාලසමය තම්: කෙළින් තො අතුල කල්හි වැසි සාරමස පිළිබද පැසුළු මසයි. කෙළින් අතුල කල්හි පස්මසකි.

නනො වෙ උපනාදිං නිසඟිපෙය්‍ය යනු: කෙළින් තො අතුල කල්හි වැසිසාරමස පිළිබද පැසුළු දින ඉක්ම වා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෙළින් අතුලකල්හි කෙළින් උදුරණ දිනය ඉක්මවා නම් නිසඟි වෙයි. සභනට හෝ ගණයාට හෝ පුභුලක්භට හෝ නිසාජිය යුතුය. මහණෙනි, මෙසේ නිසාජිය යුතු ... “වහන්ස, මගේ මේ අතික් සිටුර විවරකාලසමය ඉක්මවන ලද්දේ නිසඟි විය. මම මෙය සභනට නිසජම”යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්භට දෙමි” යි.

5. අතික් සිටුරෙහි අතික් සිටුරෙක යන සත් ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතික් සිටුරෙහි විලෙහි ඇත්තේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතික් සිටුරෙහි තො අතික් සිටුරෙක යන සත්ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟි පවිති වේ. තොඉටන ලදුයෙහි ඉටන ලදු යි සත් ඇතියේ ... තොවිකපන ලදුයෙහි විකපන ලදුයි සත් ඇතියේ තොවිසජන ලදුයෙහි විසජනලදු යි සත් ඇතියේ තොතවුයෙහි තටායි සත් ඇතියේ, තොවාතාසුතෙහි, වාතාසි තා’යි සත් ඇතියේ තොදුටුතෙහි දුවිතා’යි සත් ඇතියේ, තොපාහාර ගත්තා ලදුයෙහි පාහාර ගත්තා ලදු’යි සත් ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වේ.

6. නිසංගතියං විවරං අනිසංජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතකවිචරෙ අචේතකවිචරසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතක-විචරෙ වෙමතීකො, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අනචේතකවිචරෙ අනචේතක-විචරසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනොතාසමයං¹ අධිට්ඨති විකප්පෙති විස්සජේති නස්සති විතස්සති ඛයාති, අච්ඡද්දිතා ගණනනා, විස්සාසං ගණනනා, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

අචේතකවිචරසිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 9.

සාසධිකසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවතෙ අතාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරුමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු චූඨවස්සා² ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්ති. කතතිකචොරකා “භික්ඛු ලඞ්ලාභාති” පරිපානෙනති. භගවතො එතමච්ඡං ආරුමෙසු. අඨ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරනොන තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතු”න්ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤතං ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරනොන තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතුන්ති” තෙ තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛි-පිතා අතිරෙකඡාරතනං විපපවසන්ති. තානි විවරානි තස්සන්තිපි ඛයානතිපි විතස්සන්තිපි උඤ්ඤරෙහිපි ඛජ්ජන්ති. භික්ඛු දුච්චොලා භොනති ලුඛවිවරං. භික්ඛු එවමාහංසු: “කිස්ස නුලෙහ ආච්චිසො දුච්චොලා ලුඛවිවරං”ති. අඨ ඛො තෙ භික්ඛු භික්ඛුතං එතමච්ඡං ආරුමෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා, තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතා අතිරෙකඡාරතනං විපපව-සිස්සන්ති”ති.

3. අඨ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමච්ඡං ආරුමෙසු. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතා අතිරෙකඡාරතනං විපපවසන්ති”ති? “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ ලොකපුරිසා තිණ්ණං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතා අතිරෙකඡාරතනං විපපවසිස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අපපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්ථ:”

1. අනොතාසමයෙ. ම.ජ.ස. 2. චූඨවස්සා ම.ජ.සං.

6. නිසාහි සිටුර නො නිසජා වලද නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. නො අතික් සිටුරෙහි අතික් සිටුරෙක යන සන් ආතියේ දුකුලාආචාන් වෙයි. නො අතික් සිටුරෙහි විමනි ආත්තේ දුකුලාආචාන් වෙයි. නො අතික් සිටුරෙහි නො අතික් සිටුරෙක යන සන් ආතියේ ආචාන් නාති.

7. සමයතුල ඉටා නම්, විකපා නම්, විසද නම්, නාසේ නම්, වාහසේ නම්, දූවේ නම්, අසිද ගණිත් නම්, විස්වසින් ගණිත් නම්, ඔටුනට, උලතුටුවනට, ආදිකමමිකයාට, ආචාන් තාත්තේ යි.

අවෙකවිවර ශික්ෂාපදය හිමි.

5. 3. 9.

සාසනිකශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැත්තුවර ජේතවන තම්බු අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිහි වාඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි හික්කුහු වාස නිමවූ වස් ආතියාහු වනසෙනසුන්හි වෙසෙති. ඉල්මස සොරා “හික්කුහු ලද ලාභ ආත්තාහු යයි” උවදුරු කෙරෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි, දූතාමි කථා වදාර හික්කුන් ආමතු සේක. “මහණෙනි වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබන්නට අනුදනිමි”යි.

2. එසමයෙහි හික්කුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබන්නට අනුදන්තා ලද්දේ තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙති. ඒ සිටුරු තාසෙහි. වානසෙහි. දූවෙහි. මියන් විසිනුදු කනු ලැබෙහි. මහණහු දිරු සිටුරුපිළි ආත්තාහු, රළ සිටුරු ආත්තාහු වෙත්. හික්කුහු මෙසේ කීහ. “ආචාත්ති, තෙපි කුමක් හෙයින් දිරු සිටුරුපිළි ආත්තාහු රළසිටුරු ආත්තහුද”යි. එකල්හි ඒ හික්කුහු හික්කුන්ට මෙපවත් දුන්වූහ. යම් අපිස් මහණ කෙතෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවත්. “කෙසේ නම් මහණහු තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙද්ද”යි,

3. ඉක්බිති ඒ හික්කුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සාල කලහ. “සාවැද මහණෙනි, හික්කුහු තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙත්ල”යි. “සාවච, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ”. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරහු සේක: “මහණෙනි, ඒ තුවච්ඡුරුමයෝ කෙසේ නම් තුන් සිටුරෙන් එක්තරු සිටුරක් ආතුළගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව විසුහු ද. මහණෙනි, තෙල තොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසටු:

“උපවසං ඛො පන කතතිකපුණ්ණමං යාති ඛො පන තාති ආරඤ්ඤ කාති සෙත්තාසනාති සාසනසම්මන්තාති සප්පවිහයාති, තථාරු-පෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරණෙනා ආකඛබ්බානො තිණ්ණං විචග්ගං අඤ්ඤතරං විචරං අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍යා. සියා ච තස්ස හික්ඛුනො ඤොවිදෙච පච්චයො තෙන විචරෙන විප්පවාසාය, ජාරතතපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විචරෙන විප්පවසිතබ්බං. තනො චෙ උතනඤිං විප්පව-සෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර හික්ඛුසමුච්චියා, නිය්‍යග්ගියං පාවිතනියනති.”

4. උපවසං ඛො පනාති චුත්ථසංඝාතං.

කතතිකපුණ්ණමනති කතතිකවාතුමාසිති චුච්චති.

යාති ඛො පන තාති ආරඤ්ඤකාති සෙත්තාසනාතිති ආරඤ්ඤකං නාම සෙත්තාසනං පඤ්චබ්බසතිකං පච්ඡමං.

සාසනං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරානං නිවිට්ඨොකාසො දිස්සති. භුත්තොකාසො දිස්සති. ධීත්තොකාසො දිස්සති. නිසිත්තොකාසො දිස්සති. නිපත්තොකාසො දිස්සති.

සප්පවිහයං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරෙඤ්ඤි මනුස්සා හතා දිස්සනති. විලුත්තා දිස්සනති. ආකොට්ඨා දිස්සනති.

තථාරුපෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරණෙනා ඵවරුපෙසු හික්ඛු සෙත්තාසනෙසු විහරණෙනා.

ආකඛබ්බානොති ඉච්ඡමානො.

තිණ්ණං විචග්ගං අඤ්ඤතරං විචරනති සබ්ඝාපිං වා උතතරුසබ්භං වා අනතරවාසකං වා.

අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍යාති සමත්තා ගොචරගාමෙ නික්ඛිපෙය්‍ය

සියා ච තස්ස හික්ඛුනො ඤොවිදෙච පච්චයො තෙන විචරෙන විප්පවාසායාති සියා පච්චයො සියා කරණීයං.

ජාරතතපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විචරෙන විප්පවසිතබ්බනති ජාරතතපරමතා විප්පවසිතබ්බං.

අඤ්ඤත්‍ර හික්ඛුසමුච්චියාති සපෙඤ්ඤා හික්ඛුසමුච්චිං.

තනො චෙ උතනඤිං විප්පවසෙය්‍යාති සත්තමෙ අරුණ්ඤ්ඤාමනෙ නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන හික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනොති විචරං අතිරෙක-ජාරතතං විප්පචුත්ථං අඤ්ඤත්‍ර හික්ඛුසමුච්චියා නිස්සග්ගියං. ඉමොගං සබ්ඝස්ස නිස්සජාමි”ති — දදෙය්‍යාති — දදෙය්‍යනති — ආයසමනො දමමි”ති.

“වස් වෑය ගිල් මැදි පොහොය තෙක් සෑක සහිතයයි සම්මත වූ බිය සහිතවූ වනසෙනායුන් කෙනෙක් වෙද්ද, එබඳු සෙනා-සුන්හි වසන මහණ තෙමේ කැමැත්තේ නම් තුන් සිවුරෙන් එක්තර සිවුරක් ඇතුළතම තබන්නේය. ඒ මහණහට ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව විසීමට කිසි හේතුවක් ඇත්තේ නම් එ මහණ විසින් උඩත් පිරිසෙ-සින් සරයක් කල් ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව විසිය යුතුයි. ඉදින් ඉන් මන්තෙහි ගිහඤ්ඤමමතියෙන් තොරව වෙන්ව වසන්නේ නම් නිසලී-පවිනී වේ” යයි.

4 උපවසං. පන වො යනු: විසුටස් ඇතියනව.

භතන්කපුණ්ණමං යනු: හිල්මස පණුරුසිය කියනු ලැබේ.

යාහි වො පන තාහි ආරඤ්ඤකාහි සෙනාසනාහි යනු: දුඤ්ඤ පන්සියක් වූ පැසුළු සෙනසුන ආරණ්‍යක නම්.

සාසනික නම්: අරමිති ද අරමි උවසරෙහි ද සොරැන් පිවිසි තැන දක්නා ලැබෙයි. අනුභව කළ තැන දක්නා ලැබෙයි. සිටි තැන දක්නා ලැබෙයි. හුන් තැන දක්නා ලැබෙයි. ගොත් තැන දක්නා ලැබෙයි.

සප්පච්චය නම්: අරමිති ද, අරමි උවසරෙහි ද, සොරැන් විසින් තසන ලද මිනිස්සු දක්නා ලැබෙති. පැහැර ගන්නා ලදහු දක්නා ලැබෙති. පෙළන ලද්දහු දක්නා ලැබෙති.

තථාරූපෙසු ගිහඤ්ඤ සෙනාසනෙසු විහරතෙතා යනු: එබඳු සෙනසුන්හි වසන මහණ තෙමේය.

ආකඤ්ඤානො යනු: කැමැතිවන්නේ.

නිණ්ණං විවර්තං අඤ්ඤතරං විවරං යනු: සහල හෝ පොරෝණය හෝ අදනග හෝ යි.

අනතරසරෙ නිකඤ්ඤයා යනු: හාත්පසැ ගොදුරැගමෙහි තබන්නේය.

සියා ව තය්‍ය ගිහඤ්ඤානො කොච්ඤෙව පච්චයො තෙන විවරෙන විප්පවාසාය යනු: හේතුවක් වේ නම්, කටයුත්තක් වේ නම්.

ජාරතනපරමං තෙන ගිහඤ්ඤානා තෙන විවරෙන විප්පවසිතබ්බං යනු: උඩත් පිරිසෙසින් සරයක් වෙන්ව විසිය යුතුයි.

අඤ්ඤානු ගිහඤ්ඤමමුතියා යනු: හිහඤ්ඤමමුතිය හැර.

තතො වෙ උතතෙං විප්පවසෙයා යනු: සත්වන අරුණ නැගෙත්ම නිසලී වෙයි. සහතට හෝ ගණසාට හෝ පුභුලාට නිසැරිය යුතුය. මහණෙහි, මෙසේ නිසදිය යුතු:

“වහන්ස මගේ මේ සිවුර හිහඤ්ඤමමතියෙන් තොරව අභිරා සරයක් වෙන්ව වසන ලද්දේ නිසැලී විය. මෙය මම සහතට නිසැරිම් යි, ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුමෙත්තට දෙමි’යි.

5. අතිරෙකඡාරතො අතිරෙකසඤ්ඤී විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛු-සමමුතියා, නිස්සගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකඡාරතො වෙමතීකො විප්ප-වසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමමුතියා, නිස්සගහීයං පාවිතතීයං. අතිරෙකඡාරතො උභතකසඤ්ඤී විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමමුතියා, නිස්සගහීයං පාවිතතීයං. අපච්චුඤ්චො පච්චුඤ්චොසඤ්ඤී -පෙ- අවිස්සජ්ජනෙ විස්සජ්ජනසඤ්ඤී, අනට්ඨ නට්ඨසඤ්ඤී, අවිනට්ඨ විනට්ඨසඤ්ඤී, අද්දෙඤ්ඤි දඤ්ඤිසඤ්ඤී, අවිලුතො විලුතනසඤ්ඤී විප්පවසති අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසමමුතියා, නිස්සගහීයං පාවිතතීයං.

6. නිස්සගහීයං විවරං අනිස්සජ්ජා පරිභුඤ්ඤති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උභතකඡාරතො අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උභතකඡාරතො වෙමතීකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උභතකඡාරතො උභතකසඤ්ඤී, අනාපතති.

7. අනාපතති ඡාරතං විප්පවසති, උභතකඡාරතං විප්පවසති, ඡාරතං විප්පවසිතා පුත ගාමසීමං ඔක්කමිතා වසීතා පකකමති, අනෙතාඡාරතං පච්චුඤ්චති, විස්සජ්ජති තස්සති විනස්සති ඛය්හති, අච්ඡිද්දිතා ගණහනති, විස්සාසං ගණහනති, භික්ඛුසමමුතියා, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සාසඛිකසිකධාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 10.

පරිණතසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාච්ඡිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පත සමයෙන සාවච්චියං අඤ්ඤ-නරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤස්ස සච්චරභතනං පටියනනං ගොති: “භොජේතා චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමා”ති. අථ ඛො ඡබ්බගහීයා භික්ඛු ඥෙන සො පුගො තෙනුපසඛකමිංසු, උපසඛකමිතා නං පුගං එතදවොචු: “දෙථාචුසො අමහාකං ඉමානී චීවරානී”ති. “ත මයං භතො දස්සාම අමහාකං සඛ්ඤස්ස අනුදස්සං සච්චරභිකධා පඤ්ඤාතනා”ති, “ඛු ආචුසො සඛ්ඤස්ස දායකා. ඛු සඛ්ඤස්ස භද්දා¹. මයං භුමො නිස්සාය භුමො සමපස්සනතා ඉධ විහරාම. භුමො වෙ අමහාකං ත දස්සථ අථ කො වරභී අමහාකං දස්සති? “දෙථාචුසො අමහාකං ඉමානී චීවරානී”ති. අථ ඛො සො පුගො ඡබ්බගහීයෙහි භික්ඛුහි නීපථි-ඪීයමානො යථාපටියනනං විවරං ඡබ්බගහීයානං භික්ඛුහං දතා සඛ්ඤං භතොත පරිච්චි. යෙ තෙ භික්ඛු ජාතනති සඛ්ඤස්ස සච්චරභතනං පටියනනං, ත ච ජාතනති. ඡබ්බගහීයානං භික්ඛුහං දින්නනති, තෙ එවමාගංසු:

1. භගවා 3. ජ. සං.

5. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි අතිරේක ය යන සන් ඇතියේ භික්ෂුසම්මුතියෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි විමති ඇතියේ භික්ෂුසම්මුතියෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි උනුසන් ඇතියේ භික්ෂුසම්මුතියෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසඟි-පවිති වෙයි. නොපසුදුලෙහි පසුදුලෙහි සන් ඇතියේ ... නොවිසදන උද්දෙහි විසදන උදුසි සන් ඇතියේ ... නොනායුතෙහි නායුතෙහි සන් ඇතියේ, නො වානසුතෙහි වානසිතෙහි සන් ඇතියේ, නොදුටුතෙහි දුටුතෙහි සන් ඇතියේ, නො පාඨාරගන්තා උදුසෙහි පාඨාර ගන්තා උදුසි සන් ඇතියේ, භික්ෂුසම්මුතියෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසඟිපවිති වේ.

6. නිසඟි වූ සිටුර නො නිසඟි වලද නම් දුකුලාඥාවෙන් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි අතිරේක ය යන සන් ඇතියේ දුකුලාඥාවෙන් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඥාවෙන් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි උනුසන් ඇතියේ ඥාවෙන් නැති.

7. සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, උනු සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, සරයක් වෙන්ව වාස යලි ගම් ඉටුට බැස වාස නික්මේ නම්, ඥාතූච සදවසැ පසුදුරා නම්, විසද නම්, නැසේ නම්, වානසේ නම්, දුටේ නම්, අසිද ගණිත් නම්, විස්වසිත් ගණිත් නම්, භික්ෂුසම්මුතියෙන් වෙන්ව වෙසේ නම්, උම්බුටුටුටු, ආදිකම්මකයාට ඥාවෙන් නැති යි.

සාසධන ශික්ෂා පදය නිමි.

4. 3. 10.

පරිණිත ශික්ෂා පදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරම්භි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සැවැත්නුවර එක්තරා සමාගමක් විසින් සභනට වලදවා සිටුරා දෙත්-තෙමු'යි, සිටුරා සහිත බතක් පිලියෙල කරණ උද්දේ වෙයි. එකල්හි සවගමභණ්ණු ඒ සමුහයා වෙත එලඹ ඒ සමුහයාට මේසේ කීහ; “ඥාවැත්ති, අපට මේ සිටුරා දෙව”යි. “වහන්ස, අපි නො දෙමිහ. අප විසින් සභනට අටුරාදු පතා සිටුරා සහිත භික්ෂාව පිහිටුවන උද්දේය.” ඥාවැත්ති, “සඛ්‍ය-යාට දයකයෝ බොහෝ ය. සඛ්‍යයාට ලාභඥාර බොහෝ ය. අපි නොප නියා, නොප බලමින් මෙහි වසමිහ. ඉදින් තෙපි අපට නොදෙන්නහු නම් එකල්හි කවරෙක් අපට දෙන්නේ ද “ඥාවැත්ති, මේ සිටුරා අපට දෙව යි: එකල්හි ඒ ජනසමුහය සවග මභණ්ණන් විසින් තර කොට කියනු ලබන්නේ පිලියෙල කල පරිදි සිටුරා සවග මභණ්ණන්ට දි සඛ්‍යයා බතින් වැලඳවීය. යම් භික්ෂුකෙනෙක් සඛ්‍යයාට සිටුරා සහිත බතක් පිලියෙල කරණ උදුසි දනිත් ද, සවග මභණ්ණන්ට දෙන උදුසි කොදනිත් ද.” ඔහු මෙසේ කීහ.

2. “ඔනොපේථාච්චිසො සබ්බස්ස විවර”නි. “තඤ්ච භනෙන යථාපට්ඨත්තං විවරං අය්‍යා ජබ්බග්ගිඤ්ඤා අත්තනො පරිණාමෙසු”නි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තා තෙ උජ්ඣායනති ඩියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගිඤ්ඤා භික්ඛු ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙථා”ති? “සච්චං භගවා” විගරහී චුඤ්ඤො භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සථ. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙය්‍ය, නිය්‍යග්ගිඤ්ඤා ආචිතනියනති.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපේ අධිප්පතො භික්ඛුති.

ජානනති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙනති, සො වා ආරොචෙති.

සබ්බිකං නාම: සබ්බස්ස දිත්තං භොති පරිච්චත්තං.

ලෞඡ්‍යා නාම: විවරපිණ්ඩිපාතසෙතාසතභිලාතපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරා, අත්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දන්තකච්චමපි දසිකසුත්තමපි.

පරිණතං නාම: දස්සාම කරිස්සාමාති වාචා භිත්තා භොති.

4. අත්තනො පරිණාමෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමිතං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමී”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, -පෙ- ආයස්මතො දමමී”ති.

5. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤා අත්තනො පරිණාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. පරිණතෙ වෙමතිකො අත්තනො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤා අත්තනො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. සබ්බස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසබ්බස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. වෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාවෙතියස්ස වා සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලස්ස වා සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛං. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤා අත්තනො පරිණාමෙති.

2. “ආචාර්ය සම්ප්‍රදායට සිවුරු පිරිකර දෙව”යි. “වහන්ස, තැන පිළියෙල කළ පරිදි සිවුරු සවග මහණනු තමන්ට පිරිණමා ගත්ත” යි. යම් අපි මහණනු කෙතෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණනු දූත දූත පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය තමහට පිරිණමුණුද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දූත දූත තමහට පිරිණමුණු දැයි.” “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “කෙසේ නම් තුළුපුරුෂයෙහි, තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දූත දූත තමහට පිරිණමුණු ද, තුළුපුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දැන දැන සහසතු පිරිණමු ලාභය තමහට පිරිණමවන්නන් ගම් භික්ෂුවෙහි වේ” යයි.

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බදුගෙක් ...

භික්ෂු යනු ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගී ‘භික්ෂු’යි අදහස් කරණ ලදී.

ජානනහි නම: තෙමේ හෝ දනියි. අන් කෙතෙක් හෝ ඔහුට දන්වන්. හෙ තෙමේ හෝ දන්වයි.

සංඝික නම: සම්ප්‍රදායට දෙන ලද්දේ පරිභෝග කරණ ලද්දේ වෙයි.

ලාභ නම: සිවුරු පිටුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිටකුදු දැහැටි දඩකුදු දාවළුයකුදු

පරිණත නම: දෙමහ. කරමහ’යි වෘක් හෙද කරණලද වේ.

4. තමහට පිරිණමවා නම් පියෝගී දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සහනව හෝ ගණයට හෝ පුහුලක්හට හෝ නිසැරිය යුතුය. “මහණෙනි, මෙසේ නිසැරිය යුතු “වහන්ස, මිහිසින් සහනට පිරිණමු සහසතු ලාභය දූත දූත තමහට පිරිණමන ලද්දේ නිසඟි ව්‍ය. “මම් මෙය සහනට නිසරම්”යි ... දෙන්නේය යි. ... දෙත්තාහයි. ... ආයුෂ්මත්හට දෙමි”යි.

5. පිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණම සන් ඇතියේ තමහට පිරිණමා නම් නිසඟි පවති වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ තමහට පිරිණමා නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි නොපිරිණම සන් ඇතියේ තමහට පිරිණමා නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. සම්ප්‍රදායට පිරිණමන ලද්ද අන් සහනට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. සැයකට පිරිණමන ලද්ද අන් සැයකට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලක්හට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. පුහුලක්හට පිරිණමන ලද්ද අන් පුහුලක්හට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලාආචාර්ය වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණමු සන් ඇතියේ දුකුලාආචාර්ය වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආචාර්ය වෙයි. නො පිරිණමන ලද්දෙහි නො පිරිණමන ලදැයි සන් ඇතියේ ආචාර්ය නැති.

6. අනාපනති කන්ථ දෙමාති පුච්ඡියමානො යන්ථ තුමනාකං දෙය්‍ය-
ධමමො පරිභොගං වා ලභෙය්‍ය පටිසඛාරං වා ලභෙය්‍ය විරට්ඨිකිකො වා
අස්ස, යන්ථ වා පත තුමනාකං විතතං පසීදති තන්ථ දෙථාති භණ්ති,
උමමතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පරිඤ්ඤාපදං නිට්ඨිතං.

පනාචගෙගා තතියො.

භස්සද්දනං:

ඥො ච පනතාති භෙසජ්ජං වස්සිකාදුහපඤ්චමං,
සාමං වායාපනචෙවකො සාසඛකං සඛිඤ්ඤෙත වාති.

උද්දිට්ඨො ඛො ආයසමනො තිංසනිස්සග්ගියා පාවිතතියා ධමමො.
තන්ථායසමනෙත පුච්ඡාමි: කචචිත්ථ පරිසුඤ්ඤා? දුතියමපි පුච්ඡාමි: කචචිත්ථ
පරිසුඤ්ඤා? තතියමපි පුච්ඡාමි: කචචිත්ථ පරිසුඤ්ඤා? පරිසුඤ්ඤෙතන්ථායසමනො.
තස්මා තුණ්ඨි. එවමෙතං ධාරයාමිති.

[අතිරෙකෙකරතඤ්ච අකාලපොරුණධොවතං,
පටිග්ගභඤ්ච තඤ්චෙව විඤ්ඤාතන්ථ ච තතුතතරි,
ඥො අපපවාරිතා චෙව තිකඛතතුං චොදනාය වාති.

ඕස්සකං සුඤ්ඤාකඤ්චෙව තුලඤ්ච අනුචස්සකං,
පුරුණස්සන්තඤ්චෙව ලොමාතං හරණෙන ච,
ධොවතං රුපියඤ්චෙව ඥො ච තාතපපකාරකාති.

අතිරෙකඤ්ච පනතඤ්ච උභෙතෙත ඛකුතෙත ච,
භෙසජ්ජං සාවකඤ්චෙව කුපිතෙත අච්ඡිද්දනං,

ඥො තනතවායා චෙව අචෙවකච්චරෙන ච,
ජාරතතං විපපවාහෙන අනතතො පරිණාමතාති.]*

තිංසකං නිට්ඨිතං.

පාරාජිකපාළි නිට්ඨිතා.

* ඉමා අතිරෙකභාෂායො ඕහල පොත්කෙසු සෙව දිස්සතෙත.

6 කොතැන්හි දෙත්තමෝද්ධි විවාරණු ලබන්නේ, යම් තැනක තොපගේ දෙයධර්මය පරිභොගය හෝ ලබන්නේ නම්, පිළිසකර හෝ ලබන්නේ නම්, කල් පවත්නේ හෝ වන්නේ නම්, යම් තැනක හෝ තොපගේ සිත පහදී නම්, එහි දෙව'සි කියා නම්, උමතුටුවනුට, ආදිකමම්කයාට, ආවැත් තැනි.

පරිණත ශික්ෂාපදය නිමි.

පාත්‍රවර්ගයයි.

එහි උද්දනය:

පාත්‍රසිකපද දෙකය, හෙසජ්ජ, වසසික සහ පස්වැනි අවර්ණක ශික්ෂා-පදය ද, සුත්තවිඤ්ඤානතී, මහාපෙසකාර, අවෙකච්චර, සාසඛක, සබ්බික පරිණතය යන පසද්ධි දස ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්.

ආවැත්නි, තිස් නිසභිපච්චි දහමිත්‍ර උදෙසන ලද්දහ. එතිලා ආයුෂමතුන් විවාරමි: කීම පිරිසිදුවටු ද? දෙවතවට ද විවාරමි: “කීම පිරිසිදුවටු ද? තෙවතවට ද විවාරමි: කීම පිරිසිදුවටු ද? එතිලා ආයුෂමත්ත්‍ර පිරිසිදුවටු. එහෙයින් මේ භුෂණීලතාවය යි. මෙසේ තෙල භුෂණීලතාවය දරමි”යි.

නිංසකය නිමි.

පාරාජිකපාලිය නිමි.

පද්‍යනුකතමණිකා

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අකකදසසා	104	අජේකාගහෙච්චා	522
අකකසිනං	70	අජානනනසස	80
අකකරිකාය	468	අජිකා	434
අකකාතං	44, 294	අජිකාසපපි	610
අකෙකන	468	අජිතකඛ්පං	82
අකටං	584	අකුකුඵතතාය	44
අකතනිබ්බිසො	158	අකුකුභාගිසසස	436
අකතලුදෙදු	158	අකුකුමකුකුට්ඨාපනෙන	464
අකපපියං	46, 294	අකුකු ගති	34
අකාමකා	30	අකුකුතිකාය	578
අකාලච්චරං	512, 514	අටටකං	180
අකිරියවාදෙ	6	අටටසාරං	246, 248
අකිලාසුතො	18	අට්ඨියමානො	58
අගගදනං	328	අට්ඨපදෙ	468
අගතිසිඛුපමෙ	198	අට්ඨානං	56
අගමිමහ	36	අට්ඨාරසභෙදකරවජ්ඣනී	452
අගාරං	28	අණකිකොසමභා	10
අඛගජාතං	46, 286, 516	අතතකාමපාරිවරියපිකනාපදං	330
අඛගජාතසාමනනා	84	අතතගරභිනො	54
අඛගාරකාසුයා	46	අතතුදෙදසං	382
අඛගුට්ඨං	82, 292	අතතුපතාසිකං	198, 200
අඛගුලනතරිකාය	92	අතඵපුරෙකනාරසස	326
අඛගුලිපතොදකෙන	186	අතඵවසෙ	54
අච්චයෙන	24	අතඵසංභිතං	14
අච්චෙකච්චරං	628	අතඵ නාම	36
අච්චරුයො	38	අතිකකාමෙහි	140, 574
අච්චරියං	250	අතිමකුකුද්දසසති	14
අච්චාදෙතුං	624	අතියාචකො	378
අච්චාදෙතුකාමො	536	අතිරෙකච්චරං	438
අච්චාදෙසසති	546	අතිරෙකජාතතං	632
අච්චාදෙසි	26	අතිරෙකපනෙනා	592
අච්චනනච්චරෙ	530	අතිගරුපෙසුං	40
අච්චරට්ඨිතාය	28	අඵයඝච්චෙනා	130
අච්චරුපසමපනෙනා	34	අභුතියං	22
අච්චතගෙන	40	අභුතමගනපච්චපනෙනා	140, 572
අච්චුණෙනා	548	අදතුකාමා	24
අච්චාචාරෙ	322	අද්දිට්ඨ	200, 426
අච්චාපනෙනා	426	අභිගතසකුකුද්දෙනා	200
අච්චාචසතා	28, 30	අභිගතා	12
අච්චුපගනො	56	අභිච්චතං	576
අජේකාකාසො	128	අභිච්චතසිකනා	56

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අඛට්ඨිතෙන	192	අනුඤ්ඤාභා	28
අඛපඤ්ඤා	56, 576	අනුතතරො	1
අඛමානෙන	200, 234	අනුද්ද්ධං	18
අඛවනෝ	130	අනුඛංසිතො	426
අඛවාසෙහු	14	අනුඛංසෙති	196, 256, 424
අඛවාසෙසි	24	අනුපපාදධම්මො	4
අඛිසගිතානි	8	අනුපගමම	26
අඛිසිලසිකතා	56	අනුපඤ්චා	422
අධොජානුමණ්ඩලං	324	අනුපපනො	4
අනතරකරෙ	632	අනුපරිගනනුං	408
අනතරධාපෙසුං	18	අනුපාදනාය	18, 42
අනතරභොගිකා	104	අනුපුබ්බෙන	36
අනතරවාසකං	518, 634	අනුපුඤ්ජප්	424
අනෙතාකොට්ඨාගාරකො	610	අනුපුඤ්ජප්පු	436
අනෙතාමනො	42	අනුචාදධිකරණසස	438
අනුඛකිතෙන	106	අනුසඤ්ඤායමානො	98
අනගාරියං	28	අනෙකපරියායෙන	42
අනඛගණේ	10	අනෙකච්චිතං	10
අනඤ්ඤාගරභිතො	54	අපකං	18
අනවතමනො	420	අපකිලම්පො	380
අනභ්ඝංගිතං	194	අපභං	628
අනඛිගතෙ	200	අපඤ්ඤානො	40
අනඛට්ඨිතො	594	අපච්චානා	442
අනනතරභිතාය	30	අපභ්චිතං	222, 230
අනනුච්චියං	46	අපභිතො	424, 436
අනනුඤ්ඤානං	28	අපභිරුපං	46
අනනුලොමිකං	294	අපභෙනා	200
අනපලොකෙඤ්චා	24	අපපුඤ්ඤා	54
අනභාවකතා	4	අපමනනසස	12
අනභිජානං	200	අපමාණකාය	374
අනභිරඤ්චො	424	අපචාරිතො	536, 624
අනලසො	338	අපසනනං	44
අනවකාසො	56	අපච්චිතාය	448
අනවයො	96	අපච්චිසස	48
අනසසාසකො	186	අපචිතං	536, 622
අනාගාමිඵලසච්චිකිරියාය	204	අපෙචනාම	38, 424
අනාදීනවදසො	40	අපෙපාඨෙඤ්චා	468
අනාචිකඤ්චා	54, 80	අපගබ්බො	8
අනිච්චානුපසසි	156	අපච්චකතානො	66
අනිමිතනං	204, 222, 322	අපච්චුඤ්චිවෙ	510
අනිසසජ්ඣා	632	අපචයසස	48, 448
අනිතිකා	422	අපචිතො	196
අනිලකං	16	අපඤ්ඤාගතං	18
අනුකම්පා	96	අපදං	116

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අපදිහනනි	418	අභිසංඛාරිකං	420
අපරජ්ඛිති	424	අභිනවුට්ඨං පචාරෙය්‍ය	534
අපරතනං	112	අභිනරිංසු	610
අපරිකකමනං	382	අනෙජ්ජපනෙන්‍යා	10
අපරිභුතනං	578	අඞුත්‍ර	10
අපඤ්ඤා	88	අඞුලකෙන	196, 424
අපරිසංකිතඤ්ඤා	426	අය්‍යපුතෙන්‍යා	40
අපසාදිතො	340	අයොනිසො	54
අපසාදෙති	238	අයොපනෙන්‍යා	594
අපසෙසනං	162	අරසරාපො	4
අපුතතකං	40	අරහං	1
අඛ්‍යාවට්ඨෙන	340	අරහසි	322
අඛුද්ධං	40	අරියෙත	66
අඛේඛාභාරිකා	260	අරුණුග්ගමනෙ	516
අඛ්‍යඤ්ඤාපු	182	අරුපියෙ	586
අඛ්‍යඤ්ඤාසිං	12	අරේගතතතා	484
අඛ්‍යාකුට්ඨිකා	488	අලකඛිකා	54
අඛ්‍යුග්ගඤ්ඤා	42	අලමරියඤ්ඤාදඤ්ඤානං	200
අඛ්‍යුතං	250	අලංකමමනියෙ	484
අඛ්‍යුතධම්මං	20	අලොභිතා	322
අමුච්චවරියෙන	196	අචචනියං	464
අඛලඅඛලො	468	අචන්ද්‍රසි	174
අභබ්බො	68, 244	අචතර	120
අභයා	422	අචතරණවිතෙන්‍යා	104
අභිකකනනං	14	අචාපුරණං	292
අභිමාරිණී	250	අචාසිමං	556
අභිජ්ජමානො	152	අභිකපටිකො	594
අභිනිග්ගණ්‍යාති	298	අභිචාරං	10
අභිනිතනාමෙසිං	10	අභිජ්ජා	10
අභිනිපට්ටලෙති	298	අභිජ්ජානව්‍යා	12
අභිනෙන්‍යා	130, 596	අභිඤ්ඤාඤ්ඤා	66
අභිනිඛිතිජෙජ්ජය්‍ය	8	අභිතකකං	10
අභිනිචම්මනියාමි	16	අභිදුරෙ	28
අභිනිපථාදෙය්‍ය	552	අභිපපට්ටිජෙථ	510
අභිනිසිදනනි	70	අභිලුතෙන	596
අභිපපමොදයං	156	අභිගෙයා	96
අභිපුඤ්ඤාති	112	අභිතරුගො	18
අභිරමසු	30	අචුතතා	570
අභිරුලුභ	318	අඤ්ඤාමණ්ඩලිකාපු	14
අභිවාදෙති	4	අඤ්ඤාමණ්ඩකං	294, 461
අභිච්ඤ්ඤාපෙසි	40	අඤ්ඤාමිකායො	374
අභිචිතරිචා	160	අඤ්ඤාසනෙන්‍යා	156
අභියමිතො	462	අඤ්ඤා	450
අභියමේතාවිනි	486	අභ්‍යන්‍යපුතරියභාවං	58, 88

අ	පිටුව	ආ	පිටුව
අසඹන හිතානි	18	ආරඳු	10
අසඳුම	46, 52	ආරඳු විවිධය	240
අසන කාලය	76	ආරඳු නියෝග	240
අසන නාම	24	ආරඳු නිකාය	58
අසපායානි	158	ආලයෙහි	142
අසලමුටුව	10	ආලය සමුහාය	44
අසල මුහුණත	200	ආලය පනත	284
අසල මුහුණත	10	ආලය නාම	296
අසල මුහුණත	80	ආලය නිකාය	318
අසල මුහුණත	10	ආලය නිකාය	466
අසල මුහුණත	66	ආලය නිකාය	386
අසල මුහුණත	248	ආලය නිකාය	12
අසල මුහුණත	256	ආලය නිකාය	12
අසල මුහුණත	426	ආලය නිකාය	46
අසල මුහුණත	154, 156	ආලය නිකාය	424, 618
අසල මුහුණත	318	ආලය නිකාය	512
අසල මුහුණත	622	ආලය නිකාය	146
අසල මුහුණත	152		
		ආ	
ආකාරය	454	ආකාරය	250
ආකාරය	64	ආකාරය	184
ආකාරය	108	ආකාරය	178
ආකාරය	326	ආකාරය	20
ආකාරය	518	ආකාරය	40
ආකාරය	634	ආකාරය	120, 168, 458
ආකාරය	486	ආකාරය	38
ආකාරය	22	ආකාරය	38
ආකාරය	50	ආකාරය	374
ආකාරය	10, 12, 576	ආකාරය	104
ආකාරය	454	ආකාරය	96
ආකාරය	422	ආකාරය	250
ආකාරය	46		
ආකාරය	104	ආකාරය	616
ආකාරය	514	ආකාරය	58
ආකාරය	154	ආකාරය	500, 582
ආකාරය	254	ආකාරය	130
ආකාරය	144	ආකාරය	212
ආකාරය	438	ආකාරය	580
ආකාරය	38	ආකාරය	292
ආකාරය	140	ආකාරය	142, 284
ආකාරය	4	ආකාරය	178
ආකාරය	36	ආකාරය	88, 260
ආකාරය	34	ආකාරය	4
		ආකාරය	6

උ	පිටුව	උ	පිටුව
උපකිණනැති	320	උපාදිනොනා	442
උපකියනනානං	450	උපාදිනනරූපෙ	262
උපකියනති	98	උපෙකකිකො	10
උසෙජ්ඣ	14, 376	උඛිතිරූපනති	374
උට්ඨාපෙසුං	182	උඛහකකිකං	324
උට්ඨෙහි	34	උඛහහසමිං	500, 514
උතතරජරණං	128, 530	උඛහුජ්ඣා	94
උතතරුසමෙහා	22	උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකො	68
උතතරිභසිං	420	උභතොචණ්ඩිකමාලං	466
උතතරිමනුසාධමමසා	42, 256	උමමසති	298
උතතාරෙසුං	142	උමමසනා	296
උතුනි	40		
උද්දිසෙය්‍ය	22	එ	
උද්දෙසං	58	එකජකිං	418
උද්දෙසපරියාපනොනසු	462	එකතොචණ්ඩිකමාලං	460
උද්දෙසිනො	508	එකපාලකෙ	468
උද්දෙහො	34	එකනතපරිපුණ්ණං	28
උද්දඤ්ඤිං	290	එකනතපරිපුණ්ණං	28
උද්දපාදිං	10	එකපාපුරණ	460, 472
උද්දයො	572	එකමුලකසා	264
උද්දරවට්ඨියං	92	එකංසං	22
උද්දනං	20	එකිනිසියං	404
උද්දකඛලො	14	එකුද්දෙසො	50, 68, 450
උද්දකඛලභණ්ඩිකං	44	එකුපචාරො	506
උද්දුරුතං	386	එතරහි	16
උපපණ්ඩුපණ්ඩුකජානො	42	ඔ	
උපකඛට්ඨං	536	ඔකකමනති	260
උපකච්ඡකෙ	92	ඔකතිනතචකපු	468
උපචිකානං	386	ඔචරකො	118
උපජ්ඣියං	58	ඔචිතිනා	138
උපට්ඨානසාරායං	154	ඔඤ්ඤි	50
උපට්ඨාසිකං	482	ඔතාපෙනොනා	502
උපපඤ්ඤා	374	ඔතිණ්ණො	294
උපනාමේහි	14	ඔදකනතිකං	48
උපනිකම්බො	136, 580	ඔදනියකරං	132
උපනිකම්බපතං	169	ඔදනං	558
උපනිජ්ඣාති	288	ඔනිරකෙඛා	118
උපනිහි	116	ඔනිතපතතපාණිං	26
උපනිසායං	34	ඔතොජෙඵ	638
උපලාපෙකා	50, 140	ඔපාතං	162
උපචාදකා	12	ඔපුඤ්ඤාපෙකා	38
උපසමපජ්ජ	18	ඔහතචුම්භට්ඨා	348
උපහතිනිසියො	88	ඔහාසනතසා	496
		ඔමකො	594

ම	පිටුව	ක	පිටුව
මමසකි	298	කමබලං	620
මමසනා	296	කමමකාරි	364
මමසවාදයා	430	කමමනීයෙ	10
මරකො	38	කමමවාචාය	454
මරබ්බිකො	246	කයවිකකතං	590
මරෙතඤ්චමාසෙ	614	කරණීයං	12
මරොහනකා	246	කරමරුනීතා	348
මලබ්බකි	298	කවාචෙත	492
මලබ්බකො	110		
මලීනවිලීනා	610	කා	
මච්චට්ඨිකාය	548	කාමපරිලාභානං	50, 294
මච්චරකෙ	508	කාමපිපාසානං	44
මච්චසාපෙනති	612	කාමභොගී	322
මසරෙය්‍ය	450	කාමවිතකකානං	44
මසාදෙති	38	කාමසඤ්ඤානං	44
මසිඤ්චනාසා	290	කායදම්බිබුලා	416
මභාරෙච්චා	82	කායබකිතං	622
මභීය්‍යකො	522	කාරුඤ්ඤාධිපපායො	140
		කාලසුතනං	490
ක		කාසායාති	28
කකකසලොමං	326	කාසාවකණ්ඨා	198
කලෙජ්	522	කි	
කට්ඨභාරිකා	88	කිච්චාධිකරණං	426
කට්ඨගණධං	578	කිච්චලාභො	522
කට්ඨාගරු	110	කිතචයෙසව	198
කච්චුතතං	108	කිපිලලකානං	396
කච්චං	50	කිලකෙජ්ඣති	38, 492
කණ්ඨසුභානං	108	කිලමිසාම	34
කණ්ඨච්චනාසා	284	කිලිනානං	88
කණ්ණකිතාති	502	කිසමිං විය	528
කණ්ණසපසස	46	කීසො	42
කතනරදණෙතා	418	කීව විරං	594
කතතිකචොරකා	632		
කතකලාණො	158	කු	
කතභිරුචනානො	158	කුකකුච්චං	42
කතකුසලො	158	කුකකුච්ච්චපකානං	8, 10
කතාකතං	584	කුකකුරකුණපෙන	152
කතීකසණ්ඨානං	415	කුච්චබ්බස	186
කතීපාහං	34	කුච්චච්චු	386
කඤ්චං	290	කුච්චාරි	198
කතාජකං	420	කුච්චමුලං	36
කපොති	430	කුච්චබ්බා	492
කපොසසති	484	කුච්චෙච්ච	24
කපිඤ්ඤරු	110	කුච්චලං	106

කු	පිටුව	චූ	පිටුව
කුදසසු	196	චූඤ්ඤා	16
කුමන්චුඛා	108	චූභෙති	322
කුමොසං	36	භ	
කුමිනො	140	භණකො	96
කුලලා	246	භතතානි	34, 146
කුලුපගං	336	භතපච්චාගතෙන	162
කුලසුඤ්ඤායො	294	භතීරසා	2
කුසචිරං	82	භබ්බපාතනං	182
කුසලං	450	භරුපරිකඛාරානී	198
කුලසුඤ්ඤාභි	466	භරුභණ්ඩානී	198
කුටාගාරසාරායං	26, 152	භහපතිච්චරධරො	442
කො		භභිතංගභිතං	600
කොච්චලපරිසුඤ්ඤා	1	භා	
කොසකම්බලං	82	භාථා	20
කොසමඤ්ඤා	28	භාමධම්මං	48, 52
කොසා		භාමුපචාරෙ	104
කොසච්චිකාසං	132	භී	
කොට්ටච්චා	14	භීචූපගං	584
කොච්චියං	108	භේ	
කොප්චලියං	486	භෙසාං	20
කොසකාරකො	554	භො	
කොසජජඤ්ඤා	48	භොච්චියානං	360
කොසෙසායං	620	භොනීසාදී නිච්චෙසා	104
කොලචෙඛි	610	භොපාතසිං	146, 178
ඛ		භොපිතං	104
ඛණෙන	40	භොපෙභුං	144
ඛනිභාරෙ	110	භොමසෙත	38
ඛමනීයං	566	භොසපථි	610
ඛරකම්බලං	326	භ	
ඛරෙ	156	භට්ටාපෙනාසා	286
ඛලිකාය	468	භට්ඨකං	292
ඛාදනීයාදීනි	194	භට්ඨකාය	468
භී		භට්ටච්චා	86
භීතනච්චෙනො	66, 124	භතකතං	584
භීලජානො	436, 618	භරාවාසා	24
භී		භා	
භීණා	12	භානෙනො	196
භීයනානං	450	භො	
භීයනනී	98	භොරච්චියං	46
භීලං	114		

ව	පිටුව	ප්‍ර	පිටුව
වකක හෙදං	448, 450	ප්‍රපනං	296
වකඛුභුතා	246	ප්‍රපි	84
වවරනී යතං	386	ඡෙප	
වනෙනා	214	ඡෙප්ප් හෙප්ප්	106
වතුකකභතනං	420	ඡ	
වතුභං ඝාතං	230	ඡඞ්ඞපෙසනිකෙන	478
වතුභි ආනෙභි	112	ඡතුමාසකො	580
වපිභුකාමො	58	ඡනනාසරෙ	132, 286
චා		ඡතපදවාරිකං	618
චාලෙභි	50	ඡා	
චාචනාධිපපායො	424	ඡාගරනනසස	76
චී		ඡාගරො	424
චිකඛලං	96	ඡාතරුපරඡතං	580
චිඛුලකෙන	468	ඡාතතො	2, 20
චිතතමනො	160	ඡානීසසභි	22
චිතතරුපං	420	ඡායතනතෙන	340
චිතතසඛකපෙපා	160, 162	ඡාරතතතෙන	340
චිතතසංඛාරපටිසංවෙදී	156	ඡාරසස	322
චිරට්ඨිතිකං	16	ඡී	
චී		ඡිංසෙ	380
චීවරකාලසමයං	628	ඡිගුච්ඡමානො	58
චීවරවෙතාපනනං	546	ඡෙප	
චීවරරඡ්ජයා	108	ඡෙගුච්ඡ	6
චීවරවංසෙ	108	ඡෙට්ඨො	8, 14
චු		ඡො	
චුණණපිණෙචා	598	ඡොතං	230.
චුතුපපාතඤ්ඤං	12	ඡොපෙභි	108
චේ		ඤ	
චේතාපෙචා	548	ඤතතිචතුඤ්ඤන	36, 200
චේතිශරුකං	404	ඤතතියා	460
ඡ		ඤතීද්දපි	36
ඡගලකං	434	ඤතීව්‍යසතෙන	54
ඡඤ	456	ඡා	
ඡඤවාසිනී	356	ඡාතාරගෙන	56
ඡනනා	338	ඡා	
ඡමභිතතනං	38, 154	ඡාකකං	190
ඡමායං	146	ඡාකකචණණං	260
ඡලභිඤ්ඤා	194	ඡාඛිණිකා	348
ඡා		ඡාණනකයෙ	44
ඡාදෙචා	180		

න	පිටුව	ඵ	පිටුව
තනියං කියානං	230	ඵරුසමිං	468
තදනුපපනොනා	514	ඵලවසිං	108
තනතවායෙති	620	ඵචිකාය	138, 610
තපපව්වයා	52	ඵා	
තපපනතු	242	ඵාලිපාකෙ	36
තපනීයා	8	ඵු	
තපසසි	8	ඵුලලව්වයසා	76, 226
තපොගුණා	442	ඵෙ	
තරව්ඡ්චිකායං	132	ඵෙතොසිති	103
තලාකෙ	114	ඵෙය්‍යසඤ්ඤානං	102
තා		ඵො	
තාපෙති	180	ඵොමෙති	322
තාලපකකපාලකා	144	ඵ	
තාලාවඤ්ඤකතා	4	ඵකකිතතුං	550
තාවකාලිකං	122	ඵවයංඵවයමාපනති	48
තී		ඵචිතිතිකා	14
තීනකිතතුං	40	ඵකෙතා	338
තීකොට්ඨපාරිසුද්ධිං	450	ඵකවණණං	260
තීණඤ්ඤපකං	608	ඵජ්ජාමි	336
තීණඤ්ඤපිකං	94	ඵනතපොතං	114
තීණහාරියො	94	ඵබ්බ ඵබ්බා	436
තීලිඛරුසකො	32	ඵච්ඡාය	262
තීරව්ඡ්චකපිකා	418	ඵසපදෙ	468
තීරව්ඡ්චනගතාය	50	ඵසාගතිකකනොනා	594
තීරොකකා	478	ඵසාගපරමං	498
තීරොකරණීයං	38	ඵසිකසුතතං	390
තීරොහාවං	338	ඵ	
තීලඵලමෙතතං	66	ඵරා කුඛිතිකං	96
තී		ඵරාඨිතලිකාය	84
තීරෙතා	30	ඵරාමාසකො	580
තු		ඵ	
තුවඡ්ඡකං	202, 444	ඵව්ච්චමමිකානං	48
තුණ්ඤිභාවෙත	24, 36	ඵව්ච්චසඤ්ඤානො	200
තුවට්ටනති	468	ඵ	
තෙ		ඵි	
තෙකට්ටකයාගුං	148	ඵිසමඤ්ඤානං	20
තෙරසකං	256	ඵිපෙය්‍ය	452
ඵ		ඵ	
ඵකෙතොනා	292	ඵකසී	42
ඵකෙසී	130	ඵඤ්ඤති	46
ඵලොහනතසා	288		

ද	පිටුව	බු	පිටුව
දුච්චාලා	632	බුහුනිකා	320
දුච්චුලං	48	බුහුගුණො	34
දුච්චුලාපි	320	බුහුතාය	448
දුච්චුලාදුච්චුලං	322	බුරං	112
දුනියං සාතං	230	බුවලොභිතා	322
දුනියපඤ්ඤානති	54, 530	ඛො	
දුපෙපාහතාය	48	ඛොවානි	578
දුබ්බවසිකඛාපදං	462	ඛොවාපිතං	518
දුබ්බණෙණො	42	න	
දුබ්බලාං	54	නඤ්ඤාය	612
දුබ්බුද්ධිනො	450	නඤ්ඤා	80
දුඤ්ඤාසිතං	444	නච්ඡන්තං	422
දුබ්බිකෙඛා	14	නච්චිවරො	530
දුභරතාය	48	නච්චපනතඤ්ඤා	604
දුච්චචකුතං	48	නපපතිරූපං	422
දුච්චනො	42	නචනිතං	610
දුරභුරකඛියා	382	නචරතනං	326
දුලලඛං	42	නචාචුතං	326
දුඤ්ඤා	126	නඤ්ඤරොයසාම	98
දුඤ්ඤාඛාපයා	484	නා	
දුඤ්ඤාසුභෙන	26	නාගදනො	108
දුඤ්ඤාචාණිජ්ජං	532	නාතිකඛෙඤ්ඤාසාසි	38
දුඤ්ඤාභරෙසු	382	නානාගොතනා	462
ඳ		නානාජ්චවා	462
දුතපරමපරාය	162	නි	
ඳෙ		නිකඛිනි	418
ඳෙය්‍යධමෙමො	24	නිකඛිතනානි	18
ඳෙවගතදුරුනි	98	නිකච්ච	198
ඳෙඤ්ඤා	380	නිබනිගමොනා	486
ඳො		නිබාතං	108
ඳොණියො	248	නිබාදතං	198
ධ		නිගචෙජ්ජය්‍ය	46
ධජාහටා	348	නිච්චගතනිකා	422
ධඤ්ඤාකරණං	510	නිච්චපි	250
ධනකඛිතා	356	නිච්චරෙසි	292
ධමමං වරනොනා	112	නිච්චුභිනා	330
ධමමියා	26	නිපානෙසු	182
ධමමචිතයො	42, 196	නිබ්බාණාය	44
ධමමසාමි	96	නිබ්බාභාපෙචා	38, 96
ධමමුපභාරො	170	නිබ්බුජ්ඣනාති	468
ධමනිසන්තනොනො	42, 194	නිබ්බෙසෙනාති	436
		නිබ්බොගො	4

හි	පිටුව	ප	පිටුව
නීමනාකනං	450	පවුළුපටිනං	124
නීමනෙතනි	4	පවුළුසසමයං	580
නීමිතනං	50	පවුජ්,භතනං	246
නීමිතකකමමං	172	පවුජ්,සමනේත	24
නියතො	22	පවුජ්මකො	22
නිරබ්බුදො	22	පවුජනො	196
නිරාදීනවො	22	පජ්ඣායනා	422
නිරාතතිපථෙ	128, 130	පජ්ඣාසි	42
නිරොධානුපසාදි	156	පජ්ඣප	18
නිලීසිංසු	50	පඤ්ඤනෙත	34
නිවාසෙභි	26	පඤ්ඤපෙති	22
නිවාසෙසි	612	පඤ්ඤසංඛදො	546
නිවේදොකාසො	634	පථො	588
නිසසග්ගියෙන	308	පට්ඨාසිති	357
නිසසට්ඨවීචරං	500	පටිකකමනං	176
නිසසට්ඨපනො	596	පටිකඛිතනං	598
නිසංසයං	50	පටිග්ගහෙසි	590
නිසජ්ජං	484	පටිකාතාය	22
නිසීදනං	130	පටිච්ඡනො	484
නිසීදනසජ්ඣං	570	පටිච්ඡදෙභි	38, 530
		පටිජානමානො	488
නෙ		පටිජානියසති	294
නෙගමිය සමයො	548	පටිඤ්ඤය	56
නෙඤාරං	476	පටිනිසසග්ගානුපසාදි	156
නෙරගිකසස	190	පටිනිසසග්ගාය	450, 466
		පටිනිසසලෙජය	476
ප		පටිනිසසට්ඨො	212, 218
පකකනො	382	පටිබ්බුදො	82, 158
පකකාමි	28	පටිබ්බුදො	80
පකඛං	450	පටිච්ඡානනාකසස	226, 232
පකඛාලොභා	82	පටියනනං	636
පකඛිතනං	46	පටිච්ඡාති	328
පකරණේ	52, 158, 258	පටිච්ඡනො	44
පග්ගයන	450	පටිච්ඡරනං	334
පග්ගනෙත	34, 14, 376	පටිච්ඡංසො	142, 580
පගෙව	424	පටිසංඛාරං	638
පඛිගච්ඡෙණ	468	පටිසලලානා	154
පච්චනෙඛයං	58	පටිසලලීසිකුං	586
පච්චයෙභි	18, 24	පටිසාමෙති	610
පච්චයෙසාසි	38	පටිසායනීයාති	610
පච්චාසා	572, 514	පටිසුඤාති	568
පච්චාහරති	348, 374	පථො	588
පච්චුට්ඨති	4	පථමපාරුජ්කං	28
පච්චුඤ්චකඤ්ඤි	634	පථමාපනතිකා	482

ප	පිටුව	ප	පිටුව
පඨමාභිනිබ්බිද	10	පරිපාභෙනරි	632
පඨමාභිසිනෙනා	98	පරිපුඤ්ජනෙනා	34
පඨවිනිසසිනො	16	පරිබ්බාජකො	588
පණ්ඩකො	68	පරිභාචි	8
පණ්ඩුපලාසො	106	පරිභුඤ්ජිතබ්බානි	610
පණාමෙචා	22	පරිභුතතා	546
පණ්ඩාය	236	පරියාගාරෙ	292
පත්තනකඛකා	422	පරිසිට්ඨාය	616
පත්තකලලං	406, 454	පරියොසාතකලාසාණං	1
පත්තගාගාපකො	600	පරියොදානෙ	10
පත්තපථවිකාය	620	පරියොසාපෙභි	558
පත්තපරියනොතා	600	පරිචනෙනාය	16
පත්තාලාකෙන	468	පරිචාසං	260, 482
පත්තපත්තපුලකං	14	පරිචිතකොකා	16
පතිකඛසති	295	පරිච්චිතො	28, 196
පතිමානෙති	176	පරිසුඤ්ඤා	10
පතිසලලිතසා	16	පරිසෙදිතානි	8
පතිසලලිසිතුං	90, 152	පරිභාරපථෙ	468
පතිසෙවිතා	424	පලලලං	380
පතිසෙචි	44	පච්චෙට්චා	140
පතිසෙවෙය	48	පචාරණ	426
පථචාරා රුජා	104	පචාරිතාතං	604, 620
පදකඛිණං	14, 28, 450	පචාසං	622
පදලොචා	8	පච්චිතො	218
පදුමං	110	පච්චෙදයෙ	198
පනසවොරකා	136	පච්චෙදෙති	1
පනාමෙචා	292	පච්චෙසෙනාසා	290
පනාමෙසි	176	පසනනාමුච්චණණං	42, 194, 256
පපපටකොජං	16	පසාඤ්ඤා	10
පපතා	40	පසාමෙහය	156
පබ්බජෙය	28	පසාසනොතා	156
පබ්බාජනීයකම්මකතා	476	පසාච්චිතං	94
පහගො	252	පසාච්චගො	324
පරකකම්සාති	450	පසාදභාඤ්ඤං	242
පරචිතනවිදු	238	පහාණං	44
පරපරිගාභිතා	122	පභිණාති	348
පරුමසති	294, 298	පභිණෙය	396
පරිකඛිපිචා	38	පභිතතසා	10
පරිච්චනොතා	580	පභිතො	346
පරිචාරෙභි	32	පභිණෙ	214
පරිචාරෙනොතා	344	පභුතජාතරුපරජකං	34
පරිඤ්ඤා	44	පභුතධනධඤ්ඤා	34
පරිණතං	638	පභුතමෙච්චකච්චපා	252
පරිණාමෙය	638	පභුතචිතතුපකරණං	34

ප	පිටුව	ප	පිටුව
පංචබන්ධනං	632	පුච්චෙඤ	1
පංචහෙසජ්ජාති	610	පුඤ්ජකිතං	146
පංචමාසකො	102	පුඤ්ජ	38
පංසුකිතාති	146	පුඤ්ඤිකං	110
පංසුකුලිකො	34	පුත්තදරසා	194
පා		පුත්තභාතුකා	522
පාච්චදෙසනීයං	446	පුත්තඛචාභිනිබ්බන්ති	8
පාණානි	194	පුප්ඵං	40
පාණිතො	34	පුප්ඵාවලීයං	290
පාණිපපභාරං	578	පුප්ඵංසා	40
පාණිං	16	පුබ්බන්ධනසමයං	26
පාණුපෙතං	14	පුබ්බන්ධනං	112
පාඤ්ඤාසාධි	246	පුබ්බන්ධනානිසසිභාතං	388
පාතබ්බතං	96	පුබ්බභාසිතො	468
පාතිමොක්ඛං	16	පුබ්බරතතාපරරතනං	54
පාතුකමමාස	244	පුබ්බන්තිවාසානුසාසනිසදුඤ්ඤාසා	10
පාතුභවනති	22	පුරුණදුතිසිකා	38, 84, 316
පාතෙතබ්බං	584	පුරුණවොභාරිකො	102
පාතෙන්නි	476	පුරුහං භඤ්ඤාමි	98
පාදං	104	පුරිසගුහතිං	106
පාතාගාරසාලා	386	පුරිසප්ඵකරං	374
පාරතො	38	පුරිසුසභො	90
පාර්ශ්වකො	48	පුරිසදම්මසාරපි	1
පාරිච්චකං	524	පෙ	
පාවච්චනෙ	246	පෙතනිකං	38
පාවාරං	328	පෙසකාරෙහි	626
පාසාදිකාස	448	පෙසලාතං	48
පාහෙසි	628	පො	
පි		පොකඛරචනෙ	290
පිටකං	108	පොසෙසසති	60
පිණ්ඩවාලිකො	174	ඵ	
පිණ්ඩපාතනීහරනො	152, 566	ඵඤ්ජපෙති	108
පිණ්ඩපාතපටිකකනො	374	ඵරති	510
පිණ්ඩපාතිකො	34	ඵලකචිරං	82
පිතාලිහං	576	ඵලකෙ	18
පිතාලිහසුගා	576	ඵසං	310
පිපාසවිකයො	44	ඵා	
පිච්චනි	194	ඵාණිතං	592
පිංසිච්චා	14	ඵාසුලනනරිකාහි	246
පි		ච්ච	
පිඨෙ	130	ච්චඨා	54
පිණ්ඩඤ්ජියා	42, 194, 256	ච්චභෙය්‍ය	450
පිතිසුඛං	10		
පිලෙතභාසා	288		

පේරා	පිටු	හා	පිටු
පේරාට්ටිබරණ	4	හා කුටිකහා කුටිකො	468
පේරාට්ටිබුළුහාර	170	හා වනා නුයොගමනුයුතො	54
බා		හා වං	230
බා කානු	240	හි	
බු		හි කඩා වරිය	56
බුගම වරිය	20	හි කඩුළු වට වරිය	70
බුගම ආදිය	160, 330	හි නත පට්ටරේ	56
බ		හි නත සඤ්ඤී	596
බහිඳා කොට්ඨ කෙ	568	හි සිං	530
බහුකරණිය	24	හි සතකෙ	18
බා		හ	
බාහා පරලපරාය	318	හු නනා වී	40
බාහාය	36	හු නොනා කාස	6
බාහුලාය	610	හු මමට්ට	108
බාහුලීකො	450	හු මම නිරණ	530, 566
බාහුසව්වමහත	22	හු	
බි		හු නුබබ	18, 378
බිබොහත	198	හන	
බීලබගුනිය	420	හෙදන සංවතන නික	450
බී		හනා	
බීජක	40	හොග වරසතෙත	54
බු		හොග වාසිනී	356
බුසු පබවජ්ඣො	94	ම	
බුඳු පමුඛ	26	මකකට්ට	50
බුඳා නුබුඳාන	18	මකනිකාලේ	610
බො		මඩකුහුනා	422
බොජ්ඣනිකාන	212	මජ්ඣිමනිකාය	1
බොධ පකනියාන	54	මඤ්ච පිට්ඨකපට්ඨක	292
හ		මඤ්චරික	466
හනිත	620	මනන ජානිනා	534
හනිකා බඳුනානි	512	මනපනිකා	330
හනිතය	224, 232	මදනි මදනාය	44
හනනිවට	36	මධුකතෙල	610
හතනගෙ	420	මධුගොලක	148
හතනුදොස	416, 418	මජ්ඣමනු	468
හදො	56	මනසාකප්ඵ	18
හවාසවා	12	මනාපො	30
		මනුසවිග්ගහපාරාජක	438
		මනුසවිග්ගනො	162
		මනෙසිකාය	468

ම	පිටුව	ය	පිටුව
මරණවණණ	162	යථාච්චෙව්වා	56
මහඤ්චා	34	යථාපුතො	56
මහලුකං	406	යථාභීරනනං	26
මහාගොභා	34	යථාසුතෙනන	408
මහිච්ඡනාය	48	යථාඋකං	420
මා		යථාච්චෙජ්ඣ	468
මානිකානං	514	යථාමිහාරී	56
මාතුගාමසස	46	යථාසීලො	56
මාතුමෙතරිකං	38	යා	
මාරකාසිකා	152	යාවතඛහුලො	376
මාලකිනා	506	යාදිසො	56
මාලාවච්ඡං	466	යාපනීයං	566
මාමිහෙරසිඤ්ඤා	40	යාවතතිසකා	516
මි		යාවතිහං	482
මීලකඛසා	66	යාවද්දන්තං	54
මිහිතපුබ්බබ්බමො	468	මි	
මු		සුතතයොගෙන	242
මුග්ගපපහාරං	518	ර	
මුච්ඡනා	40	රඛහමජෙකි	468
මුච්ඡසාති	260	රජ්ජුඛකිතෙන	106
මුඛපපහනනා	90	රජ්ජකඤ්ඤා	102, 126
මුදුපිට්ඨිකො	84	රජ්ජකෙහි	126
මුදුගුණො	10, 12	රජ්ජනකාලකං	556
මුසලං	174	රජ්ජනකියො	576
මුහුතතිකා	346	රච්ඡපිඤ්ඤා	198
මුහුතෙනන	40	රතනානි	578
මු		රච්ඡකෙන	468
මුලච්ඡසා	114, 120	රච්ඡරසා	4
මුලපඤ්ඤානති	48	රහොගතසා	16, 280
මෙ		රහොගතසඤ්ඤා	162
මේඤ්ඤං	40	ඤ	
මේඤ්ඤධම්මො	66	රුගච්චරුගාය	44
මේදවච්චි	150	රුජ්ජහොගො	548
මෙධාමි	388	රුජ්	600
මො		රුභසා	48
මොකඛමිකාය	468	ඤ	
මොකඛාධිපපායො	314	ඤ්ඤානති	468, 576
මොකපුරිස	46, 194	රු	
ය		රුජ්ජරසා	4
යථාකමමුපගො	12	රුජ්ජියවෙතාපනනං	588
යථාගොච්චෙර	56		

රු	පිටුව	ච	පිටුව
රුපියල්කඩකො	582	වටංසකං	466
රුපියසිකබාපදං	580	වටටුපවෙජදය	441, 258
රුසුපභාචේ	162	වණණවා	42
ල		වනතුකාමෝ	228
ලවජනති	34	වනතුචියාරකසා	230
ලචුජවෝරකා	136	වජී.	286
ලච්චි	84	වතී.	114, 130
ලා		වනොතා	214, 228, 230
ලාභගාමගතනං	22	වනසපතී	116
ලාමකො	600	වසංචුජා	24
ලාසෙනති	468	වසසිකසාචිකා	610
ලී		වසලං	330
ලීච්චි	64	වසලබමම.	48
ලීතමනො	42	වසානෙලං	610
ලී		වසිමති	212
ලීච්චි	42	වමොති	322
ලී		චා	
ලීච්චි	632	චාකචීරං	82
ලීච්චි	42	චාතපානො	610
ලීච්චි	144	චාතමණිලිකාය	130
ලෙ		චායාපෙය්‍ය	620
ලෙච්චි	168	චාලකමලං	82
ලෙච්චි	104	චාලයකච්චිභාරං	188
ලෙච්චි	608	චී	
ලෙච්චි	436	චීකපපනුපගපච්චිම.	530, 618
ලෙච්චි	438	චීකීරති	18
ලො		චීභතුවකතිලෙසෙ	10
ලොකච්චි	1	චීගතො	10
ලොච්චි	192	චීගරති	194
ලොච්චි	38, 154	චීච්චිකාතං	386
ලොච්චි	198	චීජාචරණසමපනො	1
ලොච්චි	583	චීජටෙනතියො	576
ලොච්චි	96	චීජටෙති	578
ච		චීජායෙය්‍යං	186
චාතෙනත	582	චීජීතං	4
චාතනති	108	චීඤ්ඤතතිබහුලා	562
චාතචාදකා	456	චීඤ්ඤතසාසනා	486
චාතකෙනත	460	චීඤ්ඤපෙති	58
චාතමග්ගං	68	චීජාතා	622, 544
චාතටුපච්චිමො	263	චීතකෙකථ	18
චාතචා	182	චීතවෙජනති	246
		චීතදනති	246
		චීඤ්ඤතී	18

වි	පිටුව	වි	පිටුව
විදිනා	194	විහාරවහු	178
විධාවතී	18	විහෙරසිසානි	523
විඛුනිකං	466	වි	
විතට්ඨං	504	විතිකකමො	160
විතවර්තීසානනි	418	විතිසාරොනා	4
විනිධාය	218, 230	වු	
විනිධාය භාවං	206	වුතොතා වජෙජනි	138
විනීපාතං	46	වුත්තා	194
විනීතවහු	326	වුසිතං	12
විනීවරණං	218, 230	වෙ	
විපසකතා	556	වෙජ්ජකාය	478
විපසවිපන්නං	434	වෙරිතං	139
විපසටිපාදෙසුං	92	වෙණි	296
විපසටිසාරී	42, 240	වෙදනට්ඨානං	460
විපසවුත්ථ	510	වෙදලං	20
විපසසන්නප්පිවණණො	42	වෙද්ධි	88
විපහෙය්‍ය	4	වෙනසිකො	6
විපරිණතං	296, 322	වෙජුරිසිකා	322
විපාලායො	16	වෙජුලලමහනතං	22
විපාවෙනතාතං	450	වෙමේකො	298, 430
විපාවෙනනි	54, 98	වෙය්‍යකරණං	18, 20
විබහමිසාමි	90, 476	වෙය්‍යාවච්චකරො	546
විච්චවිත්ථ	12	වෙරසප්භාණවාරො	26
විමොක්ඛං	200, 218, 230	වෙච්චනානි	64
විරමථ	462	වෙයාසට්ඨං	108
විරුගාය	42, 258	වො	
විරුජෙනනි	246	වොරොපෙති	158, 162
විරියාරමං	48	ඝ	
වීරුලනියා	202	සවාකතානො	12
විලග්ගං	176	සවාතතාය	24, 420
විලීවකාරං	180	සඋද්දෙසං	10
විච්චට්ඨකපෙප	10	සඋපාදුතාය	42
විචරපෙකා	38	සකඛරධොතානි	378
විසාසනොතො	618	සකඛලියො	132
විසාසං	510	සකචෙති	38
විසාසගානි	122	සකදුගාමිඵලං	218
විසකකියෙත	164	සකපිතුනිවෙසනං	36
විසඤ්ඤාගාය	258	සකසඤ්ඤි	122
විසභාමි	40	සකෙ	24
විසංඝොගාය	42, 258	සඛකාමෙති	110
විසංවාදෙති	372	සඛකාමෙසාමි	16
විහාරච්චරං	530	සඛෙකතකමමං	172
විහාරපට්ඨොගං	146		
විහාරපෙකකියො	318		

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සංකීර්ණකවන	106	සංකීර්ණකවන	202
සංකීර්ණක	28	සංකීර්ණක	24
සංකීර්ණකවලපණක	462	සංකීර්ණකවලපණක	610
සංකීර්ණකය	48	සංකීර්ණකය	44
සංකීර්ණකවන	418	සංකීර්ණකවන	146
සංකීර්ණකවන	48, 54, 570	සංකීර්ණකවන	142
සංකීර්ණකය	450	සංකීර්ණකය	36
සංකීර්ණකවන	48, 54, 570	සංකීර්ණකවන	34
සංකීර්ණක	422	සංකීර්ණක	386
සංකීර්ණකවලපණක	422	සංකීර්ණකවලපණක	346, 348
සංකීර්ණක	24	සංකීර්ණක	1
සංකීර්ණක	42	සංකීර්ණක	1
සංකීර්ණක	1	සංකීර්ණක	64
සංකීර්ණකවලපණක	200	සංකීර්ණකවලපණක	418
සංකීර්ණක	46, 250	සංකීර්ණක	506
සංකීර්ණක	374	සංකීර්ණක	406
සංකීර්ණක	536	සංකීර්ණක	256
සංකීර්ණක	610	සංකීර්ණක	584
සංකීර්ණක	248	සංකීර්ණක	46
සංකීර්ණක	248	සංකීර්ණක	4, 16
සංකීර්ණක	160	සංකීර්ණක	190
සංකීර්ණක	1	සංකීර්ණක	26
සංකීර්ණක	580	සංකීර්ණක	40
සංකීර්ණක	140	සංකීර්ණක	22
සංකීර්ණක	40, 382	සංකීර්ණක	129
සංකීර්ණක	246	සංකීර්ණක	238
සංකීර්ණක	170	සංකීර්ණක	322
සංකීර්ණක	258	සංකීර්ණක	582
සංකීර්ණක	238	සංකීර්ණක	228
සංකීර්ණක	486	සංකීර්ණක	1
සංකීර්ණක	1	සංකීර්ණක	468
සංකීර්ණක	40	සංකීර්ණක	450
සංකීර්ණක	26	සංකීර්ණක	4
සංකීර්ණක	502	සංකීර්ණක	160
සංකීර්ණක	198	සංකීර්ණක	152
සංකීර්ණක	468	සංකීර්ණක	460
සංකීර්ණක	48	සංකීර්ණක	464
සංකීර්ණක	554	සංකීර්ණක	68
සංකීර්ණක	54	සංකීර්ණක	606
සංකීර්ණක	564	සංකීර්ණක	156
සංකීර්ණක	253	සංකීර්ණක	392
සංකීර්ණක	192	සංකීර්ණක	24
සංකීර්ණක	606	සංකීර්ණක	160
සංකීර්ණක	526	සංකීර්ණක	450

ස	පිටුව	සා	පිටුව
සමානසිලියං	450	සාන්ධං	1
සමානාවරියකං	58	සාතොදකො	252
සමාරකං	1	සාදිනබ්බං	534
සමාභිනෙ	10	සාදියති	70
සමුකෙඛවිතො	212, 218	සාදියෙය්‍ය	580
සමුනෙතජේත්වා	24	සාධිතාති	158
සමුනෙතජ්ඣො	606	සාපතෙය්‍යං	40, 148
සමුදුවරති	40	සාමං	164, 618
සමුදුවරෙය්‍ය	198, 200	සාමඤ්ඤං	58, 330
සමුලුපනො	490	සායනීයානී	158, 194
සමුනනෙය්‍ය	56	සාරකතා	346, 348
සරසි	424	සාරනො	82, 298, 516
සරුගාය	42	සාරමනං	386
සරුමි	60	සාරුණීයං	4
සරීරබකිනෙන	68	සාථෙ	22
සඤ්ඤාඛාය	448	සාථෙතබ්බො	548
සඤ්ඤාඛස	48	සාලිමංසොදනං	14
සලාකාට්‍රිතතා	14, 16	සාසකසමමනාති	634
සලාකභජේත	468	සාසපතෙලං	610
සසාමණිච්ඡාගමණිං	1	සි	
සසුය්‍ය	340	සිකඛමානාය	520
සසුරෙන	340	සිකතාසාජ්චසමාපනො	56
සහඛමෙමත	464	සිබරිණි	322
සහඛමමිකං	462	සිතය්‍ය පානුකමමාය	244
සබ්බකතකමමං	48	සිද්ධං	422
සඤ්චරිතතං	338, 340	සිලං	178
සඤ්චිච්ච	160	සිලායං	14
සඤ්චිතනීකා	260	සි	
සමපභංසෙත්වා	24	සිතොදකො	252
සංයොගාය	42	සිවචිකං	86
සංචට්ටකපෙප	10	සිසච්ඡිනො	68
සංචට්ටචිවට්ටකපෙප	10	සිසභාථෙ	110
සංචිදභිත්වා	142	සිසාභිතාපො	182
සංචිදච්ඡාථෙ	118	සිසුපගං	584
සංසරණතීසසිතං	386	සු	
සංසිදති	328	සුකරං	16, 19
සා		සුඛණො	322
සාකාරං	10	සුඛපරිභවො	30
සානුණිකො	246	සුඛෙධිතො	30
සාජ්චං	56	සුභතො	1
සාණං	620	සුභතචිදජී	572
සාණපසිබ්බකෙ	38	සුඛකසාභං	116
සාණිපාකාරෙන	486	සුඤ්ඤතං	226

සු	පිටුව	සු	පිටුව
සුඤ්ඤාගාරෙ	234	සුකරිතා	248
සුඤ්ඤාගාරගතො	156	සුතාඝරං	132
සුඤ්ඤාසාමොගෙන	340	සුතානිඤ්ඤිතං	386
සුදො	22	ඥ	
සුතතං	74	සොටොඨා	14
සුතතාරුලුහං	108	සෙනට්ඨිකා	14, 18
සුඤ්ඤාලකාතං	556	සෙතුසානො	14, 194
සුඤ්ඤිකචාරකථා	224	සෙතාසනචාරිකං	50
සුඤ්ඤො	28	ඥො	
සුපපචාරිතං	622	සොතාපතනීඵලං	218
සුපෙපාසතාය	48	සෙතාපනො	22
සුපිනා	54	භ	
සුභරතාය	48	භජිඤ්ඤි	468
සුමුතො	64	භතනො	196
සුමුහුතො	322	භමඤ්ඤි	508
සුලයො	322	භරණකං	116
සුචිතචරිතං	622	භරුයමානා	56
සුචිලොඛිතං	622	භරිතතතාය	106
සුසිතඤ්ඤො	96	භරිතෙත	38
සුසු	378	භි	
		භිරඤ්ඤො	60
		භි	
		භිතායාචතනීඤ්ඤා	38, 40

සංඥානාම

අ	පිටුව	ක	පිටුව
අභ්‍යාලව	374, 554	කලඤ්ජාම	28, 30
අචිරවතී	142	කලඤ්ජකනීවාප	244, 416, 434, 448
අජ්ජක	126, 148		452, 522, 580, 625
අකිවන	88, 522	කලඤ්ජනන	28
අනාඨපිණ්ඩක	466, 484, 502, 512	කලීඛකරුජ	250
	516, 526, 532, 536	කසාප	16, 18, 20
	540, 546, 558, 562	කාලසීලා	418
	566, 572, 584, 588	කාසී (ජනපද)	470
	592, 606, 612, 616	කුටාභාරසාලා	556
	622, 628, 632, 636	කොකාලීක	448, 456
අඛ්‍යාතවමම	18	කොනාගමන	16, 18, 20
අසාජ්ජනබබ්‍රක	466	කොසමිච්චි	126, 150, 404, 462
ආ			
ආනන්ද	14, 24, 54, 148		
	502, 512, 592	ඛ	
ආරුමකගාමක	610	ඛණ්ඩදෙවිපුත්ත	448
ආලවකභීකඩු	178, 190, 374	ග	
ආලව්	374, 554	ගඛ්‍යා	26
ඉ			
ඉතිවුත්තක	18	ගණක	96, 98
ඉසිතිලීපසා	94, 418	ගීජකිකුට	94, 132, 180, 244, 434
උ			
උත්තරකුරු	16	ගොතමකඤ්ජරු	418
උත්තරපඨක	14	ගොතමකවෙතිය	498
උද්ධි	256, 292, 320, 330	ඝ	
	338, 484, 516, 522	ඝොසිතාරුම	404, 462
උපනන්ද	526, 536, 540, 546	ච	
	580, 588, 616, 622	චම්පා	126, 148
උප්පලවණණ	522	චාතුමමභාරජීක	42
උපසෙතවඛනනපුත්ත	568, 570	චොරපපාත	418
උපාලී	90, 148, 528, 530	ඡ	
ක			
කකුසකි	16, 18, 20	ඡනන	404, 406, 462
කටමොරකභිසාසක	448	ඡබ්බගභීය	102, 158, 498, 554
කනනකුජ්ජ	26		556, 576, 584, 592
කපිල	150		612, 620, 636
කපිලවත්ථු	576, 596, 606	ජ	
කලාභාණ්ඩනතීක	420	ජාතක	18
		ජීවකම්බවන	418

ජ	පිටුව	හ	
ජේතවන	466, 484, 502, 512 516, 526, 532, 536 540, 546, 556, 562 566, 572, 594, 588 592, 606, 612, 616 622, 628, 632, 636	හඳිසේජාභියාවන භාරකවජ් භූමච්ඡෙව භූතවෙජ්ජක	88 90 42 186
ක		ම	
කපොදු	252	මණිකණ්ඨ	378, 380
කපොදුරුම	418	මද්දකුච්ජ	418
කාවභිංස	42	මහාකස්සප	374, 376
කිඤ්ඤකකඤ්ඤ	418	මහාමොග්ගලලාන	16, 244
කුසිත	42	මහාවන	26, 36, 88, 152 192, 556
ඵ		මිගලණ්ඨික	152
ඵලනඤ්ඤ	148	මිහාරමොතු	490
ඳ		මෙතනියභූමච්ජක	420, 434
දබ්බමලපුත්ත	416	මෙතනියා	422
දලභික	126, 150	ර	
දෙවදනන	448, 456	රඨ්ඨපාල	382
ධ		රුජගහ	90, 94, 416, 434 448, 456, 522, 530 620
ධනිය	94, 100	උ	
න		උකඛණ්	244
නලොරු	1	උච්ඡවි	40, 252
නිග්ගොධාරුම	576, 596	ච	
නිමොතරනි	42	චග්ගුමුද්දනිරිය	152, 192, 194, 198
ප		චජ්ජගාම	34
පණ්ඩුක	150	චජ්ජපුත්තක	54, 80
පශාගපතිඨ්ඨාන	26	චස්සකාර	98
පරනිමිතවසවනනි	42	චිපඟ්ඨි	16, 18
පිලිඤ්ඤගාමක	606	චිසාඛා	484, 490
පිලිඤ්ඤචජ්ජ	150, 606	චෙහාර	418
බ		චෙරඤ්ඤප්ප්‍රාහවණ	1, 14, 24, 26
බ්‍රහ්මකාසික	42	චෙරඤ්ඤා	1, 14
බාරුණසී	26, 150	චෙස්සභූ	16, 18
බ්‍රහ්මිකාර	98, 100, 252, 262 606	චෙසාලී	26, 28, 30, 34 56, 88, 152, 194 498, 556
බිජක	42	චෙඵචන	416, 418, 434, 448 456, 522, 580, 625
බිජකපිතු	42		
බිජකමාතු	42		

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සකක (ඡතපද)	576, 596	සාවතී	88, 92, 466, 484
සඛකසා	26		502, 512, 516, 526
සතතපණ්ණේගුහා	418		532, 536, 540, 546
සතතරසවගතිය	186		556, 562, 566, 572
සඤ්ඤා	92		588, 592, 606, 612
සපපසොණධිකපබ්බාර	418	සිඛි	616, 620, 628, 632
සපපිනිකා	254		636
සමුද්දදතත	448, 456	සිඛි	16, 18
සාකෙත	528	සුදිනන	28, 30, 34, 44, 48
සාගලා	126, 150	සුඤ්ජර	84
සාරිපුතත	16, 18, 20, 22, 592	සුපබ්බා	90
		සෙය්‍යසක	256
		ඥානිත	254
		සොරෙය්‍ය	26
		ස	
		සාරික	250

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා - නැවත මුද්‍රණය

1	පාරාජිකා පාලි	
2	පාචිත්තිය පාලි	I
3	පාචිත්තිය පාලි	II
4	මහාවග්ග පාලි	I
5	මහාවග්ග පාලි	II
6	චුල්ලවග්ග පාලි	I
7	චුල්ලවග්ග පාලි	II
8	පරිවාර පාලි	I
9	පරිවාර පාලි	II
10	දීඝනිකාය 1	
11	දීඝනිකාය 2	
12	දීඝනිකාය 3	
13	මජ්ඣිම නිකාය	I
14	මජ්ඣිම නිකාය	II
15	මජ්ඣිම නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	I
17	සංයුක්ත නිකාය	II
18	සංයුක්ත නිකාය	III
19	සංයුක්ත නිකාය	IV
20	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (1)	
21	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (2)	
22	අංගුත්තර නිකාය	I
23	අංගුත්තර නිකාය	II
24	අංගුත්තර නිකාය	III
25	අංගුත්තර නිකාය	IV
26	අංගුත්තර නිකාය	V
27	අංගුත්තර නිකාය	VI
28	මුද්දක නිකාය - මුඤ්ඤපාඨ - ධම්මපදපාලි - උදානපාලි - ඉතිවුත්තකපාලි	

- 29   මුද්දක නිකාය - සුත්ත නිපාත
- 30   මුද්දක නිකාය - විමානවත්ථු - ජේතවත්ථු
- 31   මුද්දක නිකාය - ථෙරගාථා පාලි - ථෙරීගාථා පාලි
- 32   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   I
- 33   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   II
- 34   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   III
- 35   මුද්දක නිකාය - මහා නිද්දේස පාලි
- 36   මුද්දක නිකාය - චුල්ල නිද්දේස පාලි
- 37   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ I
- 38   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ II
- 39   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 1
- 40   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 1
- 41   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 2
- 42   මුද්දක නිකාය - මුද්ධවංසපාලි - චරියා පිටක පාලි
- 43   නෙත්තිප්පකරණය
- 44   පෙටකොපදේස
- 45   ධම්මසංගනිප්පකරණ
- 46   විභංගප්පකරණ   I
- 47   විභංගප්පකරණ   II
- 48   කථාවච්ඡුප්පකරණ   I
- 49   කථාවච්ඡුප්පකරණ   II
- 50   කථාවච්ඡුප්පකරණ   III
- 51   ධාතුකථාප්පකරණ - පුගලපඤ්ඤානිප්පකරණ
- 52   යමකප්පකරණ   I
- 53   යමකප්පකරණ   2 - I
- 54   යමකප්පකරණ   2 - II
- 55   පට්ඨාප්පකරණය   I
- 56   පට්ඨානප්පකරණය   II
- 57   පට්ඨානප්පකරණය   III

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ සත්කාරයන් හා ආගමික සේවාවන්

1. රජය පිළිගත් පුනර්ජනනා වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
2. ඔන්ඩාරගම විද්‍යාලය දුරුවන් සියයක් සඳහා ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාසය පිහිටුවා දැනට රුපුන් 50 දෙනෙකුට සෙවණ ලබාදීම.
3. පූර්ණ පහසුකම් සහිත නේවාසික පහසුකම් හා විධිමත් අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබාදීම.
4. ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාස සංකීර්ණය තුළ විහාර මන්දිරය, වෛතසය, බෝධිය, භාවනා කුටි හා භාවනා මන්දිරය තනා නිම කිරීම.
5. ලියෙන් සිං ප්‍රදරු පාසල ආරම්භ කොට පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීම.
6. තණමල්විල ප්‍රදේශයේ ලියෙන් සිං ප්‍රදරු අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන කීපයක් ආරම්භ කිරීම.
7. දේශීය විදේශීය ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
8. පිරුවනා පොත් වහන්සේ මුද්‍රණය කොට සෑම නිවසකටම ලබාදීම සඳහා වසරක් වසර මුද්‍රණය කොට බෙදා දීම. දැනට පිටපත් ලක්ෂ දෙකක් බෙදා හැර ඇත.
9. විශතුන් විසින් රචිත සිංහල ධර්මග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කොට මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
10. ජාතක පොත් වහන්සේ කාටුන් චිත්‍ර වශයෙන් කුඩා දුරුවන් සඳහා සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා වන භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කිරීම.
11. වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්, පාසල් දුරුවන්, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය ලබන විදේශික ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලාට ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
12. දිළිඳු පවුල් සඳහා රෙදි පිළි හා අධ්‍යාපනික උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම.
13. 2003 ජල ගැල්මට ලක්වූ හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, රත්නපුර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල විහාරස්ථාන 63ක් සඳහා රුපියල් කෝටි 2 1/2ක මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.
14. 2004 සුනාමි විපතට භාජනය වූ පිරිස් සඳහා නිවාස දහසක් ඉදිකිරීම හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය ආධාර සැපයීම.
15. වාර්ෂිකව විදේශීය හා දේශීය වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.
16. කැලණිය බොල්ලැගල මානෙල්වතු විහාරයේ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම.
17. මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා හැරීම.

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘවරයාණෝ :

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනජෝති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති, තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනමේ අනුශාසක ලෝක බෞද්ධ සංඝ සම්මේලනයේ සංස්කෘතික අංශයේ සභාපති, තායිවානයේ සමාධි අධ්‍යාපන සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ අනුශාසක, මහා බෝධි වර්යා සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ සභාපති,

රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම වාසී

සුජ්‍ය ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නානිමිපාණන් වහන්සේයි.

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

🏠 THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL 🌀

*With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.*

*The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!*

~The Vows of Samantabhadra~

*I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.*

*When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.*

*~The Vows of Samantabhadra
Avatamsaka Sutra~*

NAME OF SPONSOR

助印功德主名錄

**Book Title : BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES,
Volume1~Volume 14**

書名：斯里蘭卡巴利文大藏經，第一冊～第十四冊

Book Serial No., 書號：SR201～SR214

N.T. Dollars :

401,100：美國淨宗學會, AMITABHA BUDDHIST SOCIETY OF USA

1,127,200：財團法人佛陀教育基金會

Amount : N.T. Dollars 1,528,300 ; Print 1,000 sets

以上合計，新台幣 1,528,300 元；恭印壹仟套。

回向：天下和順，日月清明，風雨以時，災厲不起，國豐民安，兵戈無用，
崇德興仁，務修禮讓，國無盜賊，無有怨枉，強不凌弱，各得其所。
祝願法界一切有情，所有六道四生，宿世冤親，現世業債，咸憑法力，
悉得解脫。

祝願現生者增福延壽，發菩提心，常隨佛學，勤修精進，利濟群生。

祝願已故者往生淨土，同出苦輪，共登覺岸，直證阿毘跋致，圓滿無上
菩提。

附記：本會接受善信委託，代印經書、佛像，其必要之費用，皆經本會審
慎評估；若有結餘，均續作本會之印(購)經書及運費使用，為施主
廣積陰德；此案所需金額龐大，且分四批出版，捐助款項若有不足，
則由本會負擔其餘之經費。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.

Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文大藏經 第一冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

1,000 copies; January 2013

SR201 - 10858

